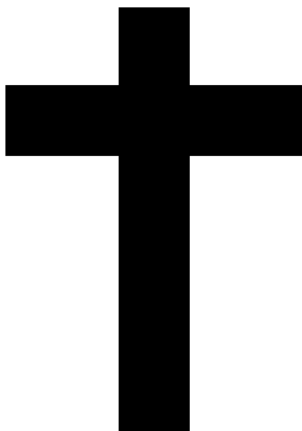

Éhen Ntíaná

New Testament in Mazatec, Jalapa de Díaz (MX:maj:Mazatec,
Jalapa de Díaz)

Éhen Ntíaná

New Testament in Mazatec, Jalapa de Díaz (MX:maj:Mazatec, Jalapa de Díaz)

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mazatec, Jalapa de Díaz

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mazateco, Jalapa de Díaz [maj], Mexico

Copyright Information

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mazatec, Jalapa de Díaz

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022
e05183c2-7c34-5cdd-8c78-15ea51bd8cbb

Contents

Xujun xi y'ét'a Mateo	1
Xujun xi y'ét'a Marco	62
Xujun xi y'ét'a Luca	101
Xujun xi y'ét'a Jua	165
Ni xi kits'in já postru	210
Ro.	265
1 Co.	291
2 Co.	316
Gá.	332
Ef.	341
Fil.	350
Col.	356
1 Ts.	362
2 Ts.	367
1 Ti.	370
2 Ti.	377
Xujun xi kin'ekjíhi Tito	382
Xujun xi kin'ekjíhi Filemon	385
He.	387
Xujun xi kits'inntu Santiago	406
1 P.	413
2 P.	420
1 Jn.	424
2 Jn.	430
3 Jn.	431
Xujun xi kits'inntu Juda	432
Ap.	434

Xujun xi y'ét'a Mateo én nda tsuhu Jesucristo

Kui xu'bi ntje xi y'ahá ra Jesucristo

(Lc. 3:23-38)

¹ Eí tít'a ntjehe Jesucristo. Ntjehe David nibahá ra ko ntjehe Abraham nibahá ra.

² Abraham kama na'mihí Isaac. Isaac kama na'mihí Jacob. Jacob kama na'mihí Judá ko já nts'e.

³ Judá kama na'mihí Fares ko Zera, ko Tamar kama naahá. Fares kama na'mihí Esrom. Esrom kama na'mihí Aram.

⁴ Aram kama na'mihí Aminadab. Aminadab kama na'mihí Naason. Naason kama na'mihí Salmon.

⁵ Salmon kama na'mihí Booz, ko Rahab kama naahá. Booz kama na'mihí Obed, ko Rut kama naahá. Obed kama na'mihí Isai.

⁶ Isai kama na'mihí ndá rej David. David kama na'mihí Salomon, ko chjuúhun Urias kama naahá.

⁷ Salomon kama na'mihí Roboam. Roboam kama na'mihí Abias. Abias kama na'mihí Asa.

⁸ Asa kama na'mihí Josafat. Josafat kama na'mihí Joram. Joram kama na'mihí Uzias.

⁹ Uzias kama na'mihí Jotam. Jotam kama na'mihí Acáz. Acáz kama na'mihí Ezekias.

¹⁰ Ezekias kama na'mihí Manases. Manases kama na'mihí Amon. Amon kama na'mihí Josias.

¹¹ Josias kama na'mihí Jeconias ko já nts'e. Kui xi tjíntu nístjin nga ngjinijé xuta Israel Babilonia.

¹² Askahan nk'ie nga ja ngjinijé xuta Israel Babilonia, Jeconias kama na'mihí Salatiel. Salatiel kama na'mihí Zorobabel.

¹³ Zorobabel kama na'mihí Abiud. Abiud kama na'mihí Eliakim. Eliakim kama na'mihí Azor.

¹⁴ Azor kama na'mihí Sadoc. Sadoc kama na'mihí Akim. Akim kama na'mihí Eliud.

¹⁵ Eliud kama na'mihí Eleazar. Eleazar kama na'mihí Matan. Matan kama na'mihí Jacob.

¹⁶ Jacob kama na'mihí Kuse. Kuse xi x'ihín Maria, ko Maria xi naahá Jesu. Jesu xi 'mihí Cristo.

¹⁷ B'a ts'in j'aha te ñju tákjá ntje chá xi nibahá ra Abraham santaha David. Askahan ta te ñjuhú tákjá ntje chá j'a ngáha santa nkúhu nga ngjinijé xuta Israel Babilonia. Ko askahan nk'ie nga ja ngjinijé xuta Israel Babilonia, ta te ñjuhú tákjá ntje chá j'a ngáha santa nkúhu nga j'ai tsin xi Cristo.

B'i ts'in kik'inyahá Jose nga Jesucristo tsín

(Lc. 2:1-7)

¹⁸ B'i kama nga tsín Jesucristo. Maria xi kama naahá Jesu, kui xi ja títndakohó nga kúixankó Kuse. Tunga kintehe ní nga k'uéntukó xinkjín, tu ntíhí kik'a Maria, ntí xi kitsjáhá Espiritu Santo.

¹⁹ Ko Kuse xi kama x'ihín, kui xi nku ndá xi je tjíya animahá ko najmi mjehe nga k'uéchjít'ain Maria. Kui nga kama mjehe ra nga jyukji'í k'uéñña.

²⁰ Tunga askahán ni nga ja kits'innkjink'un Kuse ni xu'bi, nku ntítsjehe Ntíaná tsakúchjihí yjohó nga nijná ján ko b'a kitsúhu:

—Ji Kuse xi ntjehē David, najmi tū binkjuin nga n'ekjáin saha rī Mariā xi ja t̄jindakohi nga kuinchjunktōhi. At'aha ntí xi y'a Espiritu Santo kitsjáha.

²¹ Nku ntíx'in tsihin kō Jesu t'et'aihī ntíu, at'aha kui xi ts'ín ndaíhī ngatit-suhun xutā xi ts'e nga ts'ínk'anki.

²² B'a kama ngayjee ni xu'bi tū xi tsitjusuhun én xi kitsú Ntjaná nga kits'ínkinchja nda profeta:

²³ Takjín xunkúu k'ua nku ntí.

Nku ntíx'in tsihin kō Emanuel k'úin ntíu.

Kui j'áin xi tsuhū ra: Ntjaná t̄jñajinná.

²⁴ Nk'ie nga j'áha Kuse nga kik'ái chīnihī, as'ai kits'ín xi nkú nga kitsúhu ntítsjehē Ntjaná. Kits'ínkjáihīn nga Mariā kama chjuúhún.

²⁵ Tunga najmi kits'ínkōhó santa nkúhu nga kitsin ntíu, kō kitsjá j'áihīn nga Jesu k'úin.

2

B'í ts'in j'aisehē já nkjink'uun ntí Jesu

¹ Belen kitsin Jesu, nanki xi t̄jñajihīn ante Judea, n̄stjin nga t̄jihīn xá nda rej Herode. Kui n̄stjiun j'ai nanki Jerusalem já nkjink'un xi nibaha xi má tjuhu ts'íu

² kō b'a incha kitsú nga kingjásjaiya:

—¿Má t̄jñā nda rejihī xutā xi ntje judio tjeheñ ra xi ja kitsiun? At'aha santaha ján antenī má xi tjeheñ tju ts'íu, kiyai niñu xi ts'e kō kjúái n'etsjoihī ntíu.

³ Nk'ie nga kint'é nda rej Herode ni xu'bi, tū ni xí kis'entahá ra kō t̄a kis'entahá ra ngayjee xutā nanki Jerusalem.

⁴ As'ai kinchja ñjahā nda rej ngatentee já na'mi k'aku kō já chjine'éheñ kjuatéxumoo. Kingjásjaiyahā má xi tjeheñ tsín xi Cristo.

⁵ B'a incha kitsú jóo:

—Xi tjeheñ Belen, nanki xi t̄jñajihīn ante Judea. At'aha b'a ts'in y'é't'a éheñ Ntjaná nda profeta:

⁶ Máha Belen, nanki xi t̄jñajihīn ante xi ts'e xutā Juda,

najmi kui xi 'yún ichí sa ajihīn já t̄jxáha xutā Juda.

At'aha yō stjūjin nku nda t̄jxá

kui xi kúnnta xutā ts'an xi xutā Israel.

⁷ As'ai Herode kinchja 'mahā já nkjink'uun kō kingjásjaiya ch'ich'ihīn mī n̄stjihīn kama chji niñuu.

⁸ Nga ja kama, as'ai kits'ínkji nanki Belen nga b'a kitsúhu jóo:

—Tankíun kō chasjaiya sisiun ntíu. Nk'ie nga sakúsjainuu, t'inya ngáhanu tū xi kō an kfin ts'intsohō ra.

⁹ Nk'ie nga ja tsasínñju já nkjink'uun én xi kitsú nda rej, incha kits'ín ngáha niyá. Kō niñu xi kikié antehē má xi tjeheñ tju ts'íu, tū nku tjeñ t̄tjuhún ra santa nkúhu nga tsichu sasin'yún má kjjñā ntíu.

¹⁰ Nk'ie nga kikié ngáha jóo niñuu, tū ni xí tsjohó kamaha.

¹¹ Incha jas'en ni'yoō kō kikié ntíu kō Mariā xi ñaha maha. Tsin-chakúunch'int'aha ntíu nga kits'intsjohō. As'ai kikjex'á kaxahā kō kitsjáha ntíu ni xi incha y'a. Kitsjáha toonsine, kō ni xi sinjñe xi 'mi incienso, kō ni xi sinjñe xi 'mi mirra.

¹² As'ai kik'óya ngáha já nkjink'uun antehē. Kj'ai niyá incha jakj'á, at'aha kik'inya t̄tjuhūn nga niñjá ján nga najmi t̄a t̄jihīn nga kj'uaaha má t̄jñā Herode.

Xi cháha Jesu b'i ts'in ngjikoḥo ante Egipto

¹³ Askahan nga ja ngji já nkjink'uun, nku ntítsjeḥe Ntjáná tsakúchjihí yjoho Kuse nga nijná ján kō b'í kitsúhu:

—Tísintjein, chjúbéí ntíu kō naaha. Ante Egipto t̄iyúkoj. Yo t̄inchin santa nkúhu nga x̄inya kixi ngáhara. At'aha Herode kuangisjai ntíu t̄u xi ts'ínk'iehen.

¹⁴ As'ai tsisintjen Kuse, jak'á ntíu kō naaha ntíu kō tsitjuko jyún nga ngji Egipto.

¹⁵ Yo y'eña santa nkúhu nga k'ien Herode. B'a kama t̄u xi tsitjusuhun éhen Ntjáná xi kits'ínkinchjaha nda profeta: "Egipto kinchjaha ra Ntína."

B'i ts'in kits'ínk'ien Herode ntí xiu

¹⁶ Nk'ie nga kamankjihin Herode nga najmi kits'íntjusun já nkjink'uun ni xi kitsúhu, t̄u xi kjahán kamaha. Kitsjá kjuá nga n'ek'ien ngatentee ntix'in xi t̄jín Belen kō xi t̄jín andai nant̄io. Kits'ínk'ien ngatentee xi t̄jihin santaha jo nú, at'aha kik'axki n̄istjin xi kitsú já nkjink'uun nga kikié niñuu.

¹⁷ B'a ts'in tsitjusuhun éhen Ntjáná xi y'ét'a nda profeta Jeremia:

¹⁸ Kinu'yá nanki Rama nku nt̄a, t̄jín xi t̄kjintáya kō t̄u xi uhún t̄ibeḥe.

Kui xi Rakel xi t̄kjintát'a ntíhi.

Najmi t̄a mjeḥe ra n'ek'íejyu at'aha ja k'ien ntíhi.

Xi cháha Jesu b'i ts'in ngjikoḥo nanki Nazaret

¹⁹ Askahan nga k'ien Herode, nk'ie nga t̄jína sa Kuse Egipto, nku ntítsjeḥe Ntjáná tsakúchjihí yjoho nga nijná ján kō b'í kitsúhu:

²⁰ —Tísintjein, chjúbéí ntíu kō naaha. T'inko ngáhani má t̄jintu x̄ut̄a xi ntje Israel t̄jeḥen ra. At'aha ja jesun já xi mjeḥe ts'ínk'ien ntíu.

²¹ As'ai tsisintjen Kuse, jak'á ntíu kō naaha ntíu kō niba ngáha má t̄jintu x̄ut̄a Israel.

²² Kitsankjún nga ngjuai ante Judea at'aha kint'é én nga Arkelao t̄ibatéxuma yo antehē Herode xi kama na'mihí. Tunga kik'ai ch̄ini t̄itjuhún ra xi má nga kik'inyaha nga ante Galilea ngjuai.

²³ As'ai ngjik'ieña nanki xi 'mi Nazaret. B'a kama t̄u xi tsitjusuhun éhen Ntjáná xi kinchj̄a já profeta, nga nku nda xi nibáha Nazaret k'úin Jesu.

3*B'i ts'in y'énjimi Jua Bautista*

(Mr. 1:1-8; Lc. 3:1-9, 15-17; Jn. 1:19-28)

¹ Kui n̄istjin ján j'aik'íénjimi Jua Bautista ante kixi xi t̄jín ante Judea.

² B'í kitsú nga y'énjimi:

—Tankinchj'aha ruu animanuu, at'aha ja 'yún tiña t̄jñanuu Ntjáná nga t̄ibatéxumanuu nd'ai.

³ Jua kinchjanjimiyaḥa nda profeta Isaiá nk'ie nga b'í ts'in y'ét'a:

Tinu'yá nt̄aha nku nda xi t̄kjintáya ante kixiu:

"T'endo n̄iyáha Ntjáná. Tjen naxuu n̄iyáha."

⁴ Nk'ie nga y'eña Jua, najyun xi kamandakoḥo ntsjaha ch̄u camello bja kō nku t̄jabaxin b'ékjá. Chjubá kō ntsjényá kjine.

⁵ Tsitju x̄ut̄a nanki Jerusalem kō ngayjee x̄ut̄a xi t̄jín ante Judea kō andai ntáje Jordan nga j'aiseḥe Jua.

⁶ Incha kisaténtajin ntáje Jordan nk'ie nga kits'ínkie yjoho nga t̄jihin ngatit-sun.

⁷ Nk'ie nga kieke Jua nga nkjin já fariseo ko já saduseo t́incha f'ai nga mjehe nga saténtá, as'ai b'i kitsúhu:

—Já ch'onk'un xi b'a k'un! ¿Yá xi b'a kitsúnúu nga kuiyúhuu kjuakjahan Ntjáná xi ja tjen tiña?

⁸ Tụ sahá n'oo ni xi kuakúchji nga ja tsankinchj'aha rúu animanúu.

⁹ Najmi tu yjonuu ch'anachohoo: “Ntjehe Abraham ñá”, tsa kuixíú. At'aha an b'a tixinnuu nga santaha kui ndjioi Ntjáná kama ts'ín ma ntjehe Abraham.

¹⁰ Ja tíjña nda icho nd'ai nga kuate kjamaha yoo. Kui nga ngayjee yá xi najmi nda tu xi tsjáha, kui xi st́sun ko chjanikj'ajin ajin nd'íu.

¹¹ 'An ntánijua tibatentákothonuu tu xi kuakínchj'aha rúu animanúu. Tunga xi nibáha askahan nga an 'yún nk'a tjen sa, xi ndahachí najmi tshuna tsa kfinkohó ntéhe. Kui xi Espiritu Santo ko nd'í kuaténtákothonuu.

¹² Kui xi nkú joyaha nda xi ts'ín chuhun tuniñu. Ja kjiya ntsja yá xi ts'ín chunkohó ra tuniñuhu, tu xi ts'ínkj'a t'axihin tuniñu ko xin ts'ínkj'a tjabaha. As'ai kj'uatjo tuniñu ni'ya njihj ko k'uéti tjabaha ajin nd'í xi najmi ta kamaha ra kuayáyaha.

B'i ts'ín kiasaténtá Jesu

(Mr. 1:9-11; Lc. 3:21-22)

¹³ As'ai tsitju Jesu ante Galilea. Ntáje Jordan j'aisehe Jua tu xi kuaténtáha ra.

¹⁴ Tunga najmi tít'sín yuhú Jua nga tjuhun. B'i kitsúhu Jesu:

—Ji ní xi tjihin nga kuatentání. ¿Nkú tjihin ra nga an t́inibásehení nga kuatentáhara?

¹⁵ Tunga b'íhí kitsú Jesu:

—N'e yi nd'ai, at'aha nda t́in nga n'etjusaán ngatentee ni xi mjehe Ntjáná.

As'ai kits'ín yu Jua.

¹⁶ Nk'ie nga ja kiasaténtá Jesu, as'ai tsitjujin ntánijuo ko tu tsix'áhá nk'a ján ko kieke Jesu Espirituhu Ntjáná xi nkú joyaha nku chutuju nga nibajennehe.

¹⁷ As'ai kinu'yá nk'a ján nku ntá xi b'a kitsú:

—Kui xu'b'i xi Ntína. 'Yún tjona. Tsjo nkjún mana Ntína.

4

B'i ts'ín kits'ín nganaha Jesu ndanindoo

(Mr. 1:12-13; Lc. 4:1-13)

¹ As'ai Espiritu Santo ngjiko t'axihin Jesu ante kixiu tu xi kjút'ayák'uhun ra ndanindoo.

² Yo y'ejña kjintíá yachán nistjin ko yachán nistjen. Askahan kama bjoho.

³ As'ai ndanindoo j'ai kjút'ayák'uhun nga b'i kitsúhu:

—Tsa kjuaxi nga ji xi Ntíh Ntjáná, b'a t'ihin ndjioi nga nínkuan katuma.

⁴ B'i kitsú Jesu:

—B'i t́tsu xujun éhen Ntjáná: “Najmi nku tutu nínkuon xi ts'ín nga b'entu t́k'un xuta. Ko ní ngayjee éhen Ntjáná machjéhen xuta.”

⁵ As'ai ndanindoo ngjiko Jesu nanki Jerusalem. Kits'ín s'esun má 'yún nk'aha nínku

⁶ ko b'a kitsúhu:

—Tsa kjuaxi nga ji xi Ntíh Ntjáná, chjanikj'anki yohi. At'aha b'a t́tsu xujun éhen Ntjáná:

Ntjáná k'uéxá ntítsjehe xi má nga kúhin.

Kjésintjenya ntsjahi

tū xi ndaha nku ndjiō najmi saténkihi tsukui.

⁷ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Kō b'i tā ts'in tji't'a éhen Ntjaná: “Najmi tū ji chjut'ayák'uin Ntjaná, kui xi Ntjahí maha.”

⁸ As'ai tū sa nkuhú asunntu tjenki xi 'yún nk'a ngjiko ngáha ndanindoo. Yo tsakúyjehe má batéxuma já rej xi tjin asunntee kō kjuachánka xi tjihin nga nkúnkú

⁹ kō b'a kitsúhu:

—Ts'inkjas'ehen ngatentee ni xu'bi tsa kuisinkúnch'int'aní nga chanjúnní.

¹⁰ B'i kitsú Jesu:

—T'in t'axíní, Satana. At'aha b'a ts'in tji't'a éhen Ntjaná: “Chanjúnní Ntjaná, kui xi Ntjahí maha kō nkuhú kui kuínú'yá'éfhin.”

¹¹ As'ai ngji t'axín ndanindoo nga y'éjña suba Jesu, kō incha j'ai ntítsjehe Ntjaná nga j'aisinkohō.

*B'i ts'in kik'atuts'ihin xáha Jesu
(Mr. 1:14-15; Lc. 4:14-15)*

¹² Nk'ie nga kint'é én Jesu nga kjiya'yún Jua, ngji ante Galilea.

¹³ Tsitju nanki Nazaret nga ngjik'iejña Capernaum, nanki xi tjiña andai ntáchak'uun xi tjehe má nga y'entu xuta xi y'aha rá ntje chá Zabulon kō xi y'aha rá ntje chá Neftali.

¹⁴ B'a kama tū xi tsitjusuhun éhen Ntjaná xi y'é't'a nda profeta Isaiá nga b'i kitsú:

¹⁵ Antehē xuta xi y'aha rá Zabulon
kō antehē xuta xi y'aha rá Neftali,
ante xi tiña maha andai ntáchak'uun,
ngabantá ntáje Jordan,

Galilea má nga tā tjiintu xuta xi najmi ntje Israel y'aha rá.

¹⁶ Xi tjiintu má jyuun ja kkie nku nd'í chánka.

Xi tjiintu má tjen nk'íéhen ngabayoo ja kitsjehe nku nd'í.

¹⁷ Kui nstjiun kik'atuts'ihin Jesu nga y'énijmí. B'i kitsú nga kinchjako xuta:

—Tankinchj'aha ruu animanuu, at'aha ja 'yún tiña tjiñanuu Ntjaná nga tibatéxumanuu nd'ái.

*B'i ts'in kinchjaha Jesu já ni'yakuyá xi tjuhun
(Mr. 1:16-20; Lc. 5:1-11)*

¹⁸ Nk'ie nga tsú'ba Jesu andai ntáchak'un Galilea, kkie jo já xi nts'e maha xinkjín. Kui xi Simon xi tā 'mi Pedro kō Andre. Tjincha kjaníkj'a na'ya tjiho ajin ntóo, at'aha tjiō incha tsuba jóo. B'i kitsú Jesu:

¹⁹ —Jun já, tsjénkinú. An ts'ian nga xuta nuboo.

²⁰ Tā kuihi chubo y'entu jóo na'yaha kō kitsjennkíhi Jesu.

²¹ As'ai ngjindju sa kō yo kkie jo já xi tā nts'e maha xinkjín. Kui xi Santiago kō Jua xi jáha Zebedeo. Tjiintuyáko tsutsuhu na'mihí nga tjincha b'enda na'yaha. As'ai kinchjaha Jesu jóo.

²² Tā kuihi chubo y'entu jóo tsutsuu kō na'mihí nga kitsjennkíhi Jesu.

*B'i ts'in kama ñjakúnehe xuta Jesu
(Lc. 6:17-19)*

²³ Kikjatsú'ba Jesu ngayjee ante xi tjin Galilea. Tsakúya aya ni'ya sinagoga xi tjin yo kō y'énijmí én nda tsuhu Ntjaná nga Ntjaná xi batéxuma. Kits'innkíhi tū mí ch'ihín ni xi k'uhun xuta.

24 As'ai ngayjee ante xi tjin ante Sirja kichubanijmíyaha Jesu. J'aich'áha ngatentee xuta un xi tjin yo, xi tneya yjoho nga nkjin tákja ch'in xi k'uhun, xi un tibehe, xi tjintujihin janindo, xi tjihin ch'in b'atsé, ko xi najmi ma fi. Kits'innkihí Jesu ngatentee xuta uun.

25 Kitsjennkihí Jesu nkjin nkjún xuta xi nibaha ante xi tjin Galilea ko Decapoli, xi nibaha nanki Jerusalem ko ante xi tjin Judea ko xi tjin ngabantá ntáje Jordan.

5

B'i ts'in kitsúya Jesu yá xutáha xi nda tjin ts'e nginkun Ntjaná

(Lc. 6:20-23)

1 Nk'ie nga kikié Jesu nga tíma ñjakú nkjún xuta, as'ai ngjinji nku asunntu tjenki ko yo y'ejña. Yo kama ñjat'áha xuta ni'yakuyáha,

2 ko b'i kitsú Jesu nga tsakúyaha:

3 —Á b'a nda tjihin ts'e xuta xi najmi tjihin ra kjuanchiná xi tíma 'yún k'un, at'aha kui xi tjintujín má batéxuma Ntjaná.

4 'Á b'a nda tjihin ts'e xuta xi tákjintáha, at'aha kui xi n'ek'íeyu.

5 'Á b'a nda tjihin ts'e xuta xi nímakjuaha, at'aha kui xi ts'íinkjáihiin nga kama ts'e t'anankiu.

6 'Á b'a nda tjihin ts'e xuta xi mangimjehe ra nga naxu kama, at'aha kui xi naxu kama.

7 'Á b'a nda tjihin ts'e xuta xi ma nímaha ra xuta, at'aha kui xi chase nímaha.

8 'Á b'a nda tjihin ts'e xuta xi je tjíyaha animaha, at'aha kui xi skué Ntjaná.

9 'Á b'a nda tjihin ts'e xuta xi tsjáha kjuajyu má nga tjin kjuachán, at'aha kui xi k'úin ntíhi Ntjaná.

10 'Á b'a nda tjihin ts'e xuta xi t'n'e unchaha nk'ie nga naxu ts'in, at'aha kui xi tjintujín má batéxuma Ntjaná.

11 'Á b'a nda tjihin ts'ajun nk'ie nga ch'on kuitsunu xuta ko nga tsjénki unkienu ko nga nkjin tákja én tsank'á ch'on tsu kuitsunu tu ngat'ana.

12 Tsjo katumanu ko 'yún tsjo kat'enu, at'aha 'yún chánka chí xi n'ekjáiin ngáha ruu ndjiojmi ján. At'aha b'a ta kin'ehe já profeta xi tjun kis'e nga jun.

B'i ts'in tsakúyaha Jesu já ni'yakuyáha xá xi tjihin jóo asunntei

(Mr. 9:50; Lc. 14:34-35)

13 'Jun xi nkú joyaha naxaha asunntee. Tunga tsa ndyja nga'yúhun naxo, ¿nkú ts'in kama ntia ngáha? Nku ni xi najmi chumi ni chíhi ra kama. Tu ngjuaiyahá sa natsin ján ko kuasinnehe xuta.

14 'Jun xi nkú joyaha nd'íhi asunntee. Nku nanki xi tijnasun nku asunntu tjenki najmi ma s'ejña ma.

15 Nk'ie nga nd'í b'éti xuta, najmi kinte kaxa b'éjñanki. Tu sa ní b'éjña nk'a tu xi ts'in ndzjehen ra nd'íu ngatentee xuta xi tjintu ayoo.

16 B'a ts'in kats'in ndzjen nd'ínu nginkun xuta, tu xi skuéhe xuta ni xi nda t'n'o ko ts'íintsjoho Na'mínu xi tjíña ndjiojmi ján.

B'i ts'in kinchjanijmíyaha Jesu kjuatéxumaha Ntjaná

17 'Najmi tu b'a ts'in n'enkjintak'un tsa an jái ts'inndyja kjuatéxumo ko ni xi tsakúya já profeta. Najmi jái ts'inndyja niu. Jái ts'intjusan níná niu.

18 At'aha kjuaxi ni xi tixinnu. Ndaha nku ntu xi tjit'a kjuatéxumo ndahachi najmi ndyjajihínsén nk'ie nga tjíña sa nk'a ján ko t'anankiu. Kuitjusunye ní.

19 'Kui b'a maha, tsa tjín xi najmi ts'íinchjǐ ndaha tsa tu nku kjuatéxuma ichi xi tjít'a kjuatéxumoo, ko tsa b'a ts'in kuakúyahá xuta xi kj'ai, kui xi 'yún ichi kama ngáha má batéxuma Ntjáná. Tunga tsa tjín xi ts'ín xi nkú títsu kjuatéxumoo, ko tsa b'a ts'in kuakúyahá xuta xi kj'ai, kui xi chánka kama ngáha má batéxuma Ntjáná.

20 At'aha an b'a tíxinnuu. Tjihin nga 'yún naxu n'etjusun so jun ni xi mjehe Ntjáná nga já chjine'éhen kjuatéxumoo ko já fariseo. Tsa najmi b'a n'oo, ndaháchí najmi kuintsubajiun má batéxuma Ntjáná.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga chankjáán xinkjá
(Lc. 12:57-59)

21 'Ja kinu'yó nga b'a kik'ihín xuta xi kis'e nístjin nk'ie: "Najmi tu n'ek'iein. Tsa tjín xi ts'ínk'ien animá, kui xi tjihin nga n'e kjuahá ra."

22 Tunga an b'a tíxinnuu nga tu yáhá ni xi ts'ínkjankó nda nts'e, kui xi tjihin nga n'e kjuahá ra. Tu yáhá ni xi b'a kuitsuhu nda nts'e: "Á b'a nkún ts'in stjehenni", kui xi n'e kjuahá nginkun já tjíxóo. Ko tu yáhá ni xi b'a kuitsuhu nda nts'e: "Á b'a 'yún chínihini ji", kui xi tjeheh ra nd'íhi ngak'ien.

23 'Kui b'a maha, tsa tí'bahini chjehi asun nahan chje ko tsa yo kj'uaítsejin nga tinchun chánkoj nda nts'ei,

24 tu sahá t'ejñai chjehi ankjín nahan chje ko t'in chubakó nda mahi tjun nda nts'ei. As'ai nibák'ai ngáhani chjehi.

25 'Kítsa t'endakoj xi tífitéjénehi nk'ie nga tjenko sai aya niyóo, tu xi najmi ts'ínkjas'ehen ra ji nda jue. At'aha tsa ts'ínkjas'ehin nginkun nda jue, as'ai nda jue ts'ínkjas'en ngáha ri aya ntsja nda xi kunnta nubayóo ko kui xi ngjuáya'yíhin.

26 Kjuaxi ni xi tíxihin. Najmi kuitjui yo santa nkúhu nga k'uéchjýjei toon xi tjehin.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga chankjáán kjuabixoon

27 'Ja kinu'yó nga b'a kik'ihín xuta nístjin nk'ie: "Najmi tu biyunéi kjuabixahín."

28 Tunga an b'a tíxinnuu nga tu yáhá ni xi kuasehe nku tachjuún nga ngjuásihín, kui xi ajin animahá ja kuakangane kjuabixahan.

29 'Kui nga tsa tunkuín kixi xi títs'ínkijnejihin ri jé, tu sahá n'esjei ko kjin chjaniyai. At'aha tu sahá nda tjín ngat'a ts'í tsa ndyjat'a nku tikjá yjonintehi, tu xi b'a ts'in najmi chjanikj'ajihin ngak'ien ngayjee yjonintehi.

30 Ko tsa ntsai kixi xi títs'ínkijnejihin jé, tu sahá tíchákjái ko kjin chjaniyai. At'aha tu sahá nda tjín ngat'a ts'í tsa ndyjat'a nku tikjá yjonintehi, tu xi b'a ts'in najmi chjanikj'ajihin ngak'ien ngayjee yjonintehi.

B'i ts'in kinchjanimiyaha Jesu kjuabixoon
(Mt. 19:9; Mr. 10:11-12; Lc. 16:18)

31 'B'a tá kik'in yaha xuta nístjin nk'ie: "Nda xi k'uéñna chjuúhún, kui xi tjihin nga tsjáha nku xujun xi má nga ja kits'ínkje kjuabixahan."

32 Tunga an b'a tíxinnuu. Tsa nku nda k'uéñna chjuúhún, tsa chjuúhún najmi kik'at'aha, kui ndo títs'in nga chjuúhún títangane kjuabixoon. Ko tsa kj'ai nda kuixankó ngáha tachjuún xi y'éjñaha x'ihín, kui ndo xi tá títangane ni xi 'mihí kjuabixan.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga nkjún nga "kate Ntjáná" kuxíaán

³³ 'Ja kinu'yó nga b'a kik'ihin xuta xi kis'e nistjin nk'ie: "Najmi tu: Kate Ntjaná, bixín tsank'ái. Tu sahá n'etjusuin ni xi t'n'ekie Ntjaná."

³⁴ Tunga ahán b'a tixinnu. Ndahachí najmi tu "kate Ntjaná" bixiún. Najmi tu ndjiojmi ján nungjiun ni xi kuixiún, at'aha yo tijná Ntjaná nga batéxuma.

³⁵ Ta ndaha najmi tu t'anankiu nungjiun ni xi kuixiún, at'aha Ntjaná batéxumaha. Ta ndaha najmi tu nanki Jerusalem nungjiun ni xi kuixiún, at'aha kui xi nankihi Nda Rej k'aku.

³⁶ 'Ko ta ndaha najmi tu nintaku nungjiun ni xi kuixiún, at'aha najmi manyu n'ek'ontjaiyo ndaha nku ntsjaku tsa taba ko tsa jma n'ek'íó.

³⁷ Tsa tichasjaiyanu, "johon" tixiún tsa b'a tjin ko "najmi" tixiún tsa najmi b'a tjin. At'aha én xi s'esun saha, kui xi nibáha ra ndanindoo.

B'i ts'in tsakúya Jesu nkú n'ekaá xi ch'on tít's'inná

(Lc. 6:29-30)

³⁸ 'Ja kinu'yó nga b'a kik'ihin xuta nistjin nk'ie: "Xi ch'on ts'jin, n'e ngajoya ngáha ra xi nkú kats'ín. Tsa nku tunkun kats'ín'uhun, a nku tunkun n'e'uhun. Tsa nku ni'yun kats'ín'uhun, a nku ni'yun n'e'uhun."

³⁹ Tunga ahán b'a tixinnu nga tjehehntohoo xi ch'on tít's'innu. Tsa tjin xi k'onjin tsa kixihi, tjeihin ko tsa skjúhin.

⁴⁰ Tsa tjin xi mjehe ts'jinkokjuahi xi má nga kjé'ahi chinkahi, tjeihin ko chinka ntsjahi.

⁴¹ Tsa tjin xi ts'jin kjua'yúhun ri nga k'úinkoi ch'áha nku kilometru tjin, tu sahá t'inkoi jo kilometru tjin.

⁴² Tjeihin xi kuankihi tsa mí nihi ko najmi tu xin chasei tsa tjin xi mjehe kuenyahi tsa mí nihi.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga tjihin nga n'etjáá xinkjá

(Lc. 6:27-28, 32-36)

⁴³ 'Ja kinu'yó nga b'a kik'ihin xuta nistjin nk'ie: "N'etjói xuta xinki ko n'e unchai xuta kontrahi."

⁴⁴ Tunga ahán b'a tixinnu nga tu sahá n'etjói xuta kontranu. Tinchihu Ntjaná nga nda kats'inko xi ch'on tít'sunuu. Nda n'ohoo xi unkienuu. Chubantjo nginkun Ntjaná xi ch'on tít's'innu ko xi tjennki unkienuu.

⁴⁵ 'B'a n'oo tu xi b'a ts'ín kamahanu ntíhi Na'minuu xi tijná ndjiojmi ján. At'aha kui xi ts'intjuhu ts'íu ngayjee xuta, ndaha tsa xi ch'onk'un ko ndaha tsa xi nda. Ko ts'ínk'aha ts'í ngayjee xuta, ndaha tsa xi naxu ts'ín ko ndaha tsa xi najmi naxu ts'ín.

⁴⁶ At'aha tsa n'etjói xi johoo jun, ¿mí ch'íhi xi kuijnenu nk'ie? Santaha já xi f'áchjintjai ch'á nga ts'ínxát'aha já Romá b'a ta incha ts'ín.

⁴⁷ Ko tsa tu subahá já nts'o xi súniñohoo, ¿mí ni nda tjin ni xi t'n'o nk'ie? Santaha xuta xi najmi be Ntjaná b'a ta incha ts'ín.

⁴⁸ Katumo xi tjin nga kamo. At'aha tsjehé Na'minuu xi tijná ndjiojmi ján.

6

B'i ts'in tsakúya Jesu xi nkú ts'ín nda kuintsuá

¹ 'Najmi tu nginkun xuta naxu n'esjo yjonuu, tsa tu xi skuhehenuu nga naxu t'n'o. At'aha tsa b'a n'oo, najmi chumi ni ch'íhi xi tsjanuu Na'minuu xi tijná ndjiojmi ján.

² 'Kui b'a maha, nk'ie nga k'uaihini chjehi, najmi tu tjio títjun n'ekjaneí, xi nkú ts'ín xuta xi tu tsjohó ra bakúchi xi nkú ts'ín benkjún Ntjaná aya ni'ya

sinagoga kō aya niyóo, tū xi nda skuēhe rā xutā. Kjuaxi ni xi tíxinnūu. Ja títs'ínkjáihin chji xi ts'e jóo.

³Tunga ji, nk'ie nga tí'bai chjehi, najmi tjihin nga skuē ntsa skjúin ni xi títs'ín ntsa kixi.

⁴Tū sahá jyuhú kj'i tjein chjehi. Kō kui Na'mihí xi tibe ni xi 'ma tín'ei, kui xi tsjáhi chjíhi.

B'i ts'ín tsakúya Jesu xi nkú ts'ín chubakáá Ntíaná
(Lc. 11:2-4)

⁵'Nk'ie nga chubakoo Ntíaná, najmi b'a tū n'o xi nkú ts'ín xutā xi tū tsjohó rā bakúchji xi nkú ts'ín benkjún Ntíaná. Kui xi tsjohó bincha ndju aya ni'ya sinagoga kō niyátée nk'ie nga nchjako Ntíaná, tū xi skuēhe rā xutā. Kjuaxi ni xi tíxinnūu. Ja títs'ínkjáihin chji xi ts'e jóo.

⁶Tunga ji, nk'ie nga chubakoi Ntíaná, tíjtás'ein aya 'mahí, t'echjái ankjuahi kō chubakoi Na'mihí xi tíjñako subahi má 'moo. Kō kui Na'mihí xi tibe ni xi 'ma tíma, kui xi tsjáhi chíhi.

⁷'Nk'ie nga chubakoo Ntíaná, najmi tū n'e chjón én xi najmi tjihin sin, tsa tā kui tā maha én xi chubo, xi nkú ts'ín xutā xi tíjn asuntee. Kui xi b'a maha nga nguénñjuhú Ntíaná tū ngat'aha nga 'yún tse tinchja.

⁸Kui nga najmi b'a tū n'ehenu jun xi nkú nga ts'ín xutā xu'bo. At'aha jahá be títjun Na'minūu ni xi machjénnūu kintehe ni nga kuínchíhuu.

⁹'Kui b'a maha, b'i ts'ín chubakohonu Ntíaná:

Ji Na'mini xi tinchin ndjiojmi ján,

katenkjúhin xutā.

¹⁰Tatexumani.

Katuma t'anankij ni xi mjehi xi nkú nga tā tíma ndjiojmi ján.

¹¹Tjenni nd'ai nichine xi machjénni.

¹²N'endyjat'aní ngatitsunni,

xi nkú ts'ín jin tā n'endyjat'aihi xi ch'on títs'inni.

¹³Najmi tū 'bajntei nga kujjnejiin nga chjút'ayák'unni.

Tū sahá chjuxinni ni xi ch'onk'uun.

At'aha ji xi batexumai,

kō ji xi tjihin nga'yún,

kō ji xi tjihin kjuachánka tū nkj'íéhé ni.

B'a tíjn.

¹⁴'At'aha tsa n'endyjat'ohoo xutā xi ch'on títs'innūu, b'a tā ts'ín ts'íinnnyjat'anūu Na'minūu xi tíjña ndjiojmi ján.

¹⁵Tunga tsa najmi n'endyjat'ohoo xutā xi ch'on títs'innūu, b'a tā ts'ín Na'minūu najmi ts'íinnnyjat'anūu ngatitsunūu.

B'i ts'ín tsakúya Jesu xi nkú ts'ín kuintsuba kjintíáá

¹⁶'Nk'ie nga kuintsuba kjintíó, najmi tū nusin kat'enuu xi nkú 'behe xutā xi tū tsjohó rā bakúchji xi nkú ts'ín benkjún Ntíaná. At'aha kui xi ndzjen ts'ínk'íé ankjin tū xi skuēhe rā xutā nga tíjntu kjintíá. Kjuaxi ni xi tíxinnūu. Ja títs'ínkjáihin chji xi ts'e jóo.

¹⁷Tunga ji, nk'ie nga kuínchun kjintíáá, tū sahá chjújín natí sisin ntsjahi kō tanejin ankjin.

¹⁸B'a ts'ín najmi skuēhe xutā nga tinchun kjintíáá. Tū Na'mihí ní xi skuē, at'aha kui xi tíjñako subahi má 'moo. Kō kui Na'mihí xi tibe ni xi 'ma tíma, kui xi tsjáhi chíhi.

B'i ts'in tsakúya Jesu xi nkú ts'in s'eyaná
(Lc. 12:33-36; 16:13)

¹⁹ 'Najmi tu ei asunntej n'e nchinái yjohj, má nga ts'ínkatsúhún xubíu ni xi tjín kó má nga ma stu ni xi tjín kó má fas'en já ndyjé.

²⁰ Tu sa ní ndjiojmi ján n'e nchinái yjohj, má nga najmi ts'ínkatsúhún xubíu ni xi tjín kó má nga najmi ma stu ni xi tjín kó má najmi fas'en já ndyjé.

²¹ B'a tíxihín at'ahá má nga tíjña kjuanchínáhi, yo tá tíjña anjímáhi.

²² 'Tunkuín, kui xi xi nkú joyaha nku nd'í xi ts'ín ndzjehen yjonintehj. Kui b'a maha, tsa tunkuín fas'en ni xi nda, ngayjee yjonintehj s'e ndzjehen.

²³ Tunga tsa ni xi najmi nda fas'en tunkuín, ngayjee yjonintehj s'e jjuhún. Kui nga tsa ni xi tjíhin nga ts'íin ndzjehen ri tu sahá ts'ín jyun, i'yún nkjún jyun má tinchin ma!

²⁴ 'Ndaha nku ndá musu najmi ma ts'ínxát'ahá jo já ntia. At'ahá nku xi ts'íin unkie kó nku xi ts'íintjo, kó a rá ts'íinxát'a sisihj nku kó ch'on ts'ín kuasehe xinkuu. Kui nga najmi kama n'exát'ahá ruu Ntjáná kó kjuanchínóo.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga Ntjáná kuhún ntíhi
(Lc. 12:22-31)

²⁵ 'Kui kjuaha nga b'a tíxihinnuu. Najmi tu fantaha ruu yjonuu ni xi machjénnuu, mí nihi xi chínóo kó mí nihi xi s'ju. Tá ndaha najmi tu fantaha ruu yjonuu ni xi machjéhen yjonintenuu, mí najyuhun xi ndyjoo. Nk'ie ní nga kuínsuboo, kui ní nihi xi 'yún chjíhi rá nga nichinee. Kó yjonintenuu, kui xi 'yún chjíhi rá nga najyuu.

²⁶ Chasohó nise xi tjíma tjen nk'a ján. Najmi b'éntje, najmi b'ékú kó najmi f'átjo ni xi kjine. Tunga Na'minuu xi tíjña ndjiojmi ján tsjáha nichine. Kó jun, ¿a najmi 'yuhún chji so nga nisee?

²⁷ Kó ndaha tsa 'yún kjuántaha ruu yjonuu tu xi sáhanu masen metru, najmi tjín xi nkú ts'ín sáhanu masen metru.

²⁸ '¿Kó á jun fantaha ruu yjonuu najyun xi ndyjahanu? Chasé chubayohoo xi nkú ts'ín sá naxú jñóo. Najmi ts'ínxá kó najmi ts'íinda nachjún.

²⁹ Tunga an b'a tíxinnuu nga tá ndaha ndá rej Salomon xi 'yún chánka kama nistjin nk'ie, najmi b'a k'un najyun xi kingja xi nkúhu naxú.

³⁰ Tsa Ntjáná b'a tsjo ts'ínk'íentu jñá xi chubá ma cháhá, xi nd'ai ma chá kó ndyjunnj kuiti, ¿a najmi tu sahá 'yún tsjá sanuu najyun xi ndyjoo jun xi 'yún chji so nga jñóo? ¡Á b'a 'yún ichí s'ejihinnuu Ntjáná!

³¹ 'Kui b'a maha, najmi tu fantaha ruu yjonuu: "¿Mí nihi xi chineé?" kó "¿Mí nihi xi s'já?" kó "¿Mí najyuhun xi ndyjaá nd'ai?" tsa kuixiún.

³² At'ahá ngatentee ni xu'bj bangisjai xutá xi najmi be Ntjáná, tunga jahá be Na'minuu xi tíjña ndjiojmi ján nga machjénnuu ngatentee niu.

³³ Títjun tjehennto nga katatéxumanuu Ntjáná kó n'oo ni xi naxu nginkun, kó b'a ts'ín tu k'uaisuhúnnuu ngayjee ni xu'bj.

³⁴ Najmi tu fantaha ruu yjonuu mí nihi xi kama ndyjunnj. Ndyjunnj s'e ngáhanuu ante nga kjuánta ngáha ruu yjonuu. At'ahá ngayje nistjin y'a kjuasti xi ts'e.

7

B'i ts'in tsakúya Jesu nga najmi n'ek'anjiá jé xutá
(Lc. 6:37-38, 41-42)

¹ 'Najmi tu n'ek'anjiu jé xutá xi kj'ai, tu xi najmi ts'íinnijéhenuu Ntjáná.

² At'aha xi nkú nga ts'in n'ek'anjiu jé xuta xi kj'ai, b'a ta ts'in ts'ínnijé ngáhanuu Ntjaná. Kó chubá xi n'e chjón nga ch'achuboo, ta kuihi xi k'uachubako ngáhanuu Ntjaná.

³ ¿Nkú ts'in ji tichasehe ri stjé xi kjinkihí tunkun nda nts'ei nk'ie nga najmi tít's'in ndzjehin yáxu'ba xi kjinki tunkuín?

⁴ Nk'ie nga yáxu'ba kjinki tunkuín, ¿nkú ts'in b'a k'úhín ri nda nts'ei: "K'uaíntení nga k'uasjénkia stjé xi kjinki tunkuín"?

⁵ T'in'ei ni xi ts'in xi tu tsjohó ra bakúchji xi nkú ts'in benkjún Ntjaná ni xi n'ení ní. N'esje mahi tjun yáxu'ba xi kjinki tunkuín, tu xi nda kama ndzjehen ri nga n'esjenki stjé xi kjinki tunkun nda nts'ei.

⁶ Najmi tu 'bohó nañóo ni xi je nginkun Ntjaná kó najmi tu chínko chjanik'ajihun ni tsjo k'unnuu, at'aha kuasínne chu ni xi tsjo k'unnuu kó santaha kó jun kjenenuu chu.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kúinchú Ntjaná ni xi nda

(Lc. 11:9-13; 6:31)

⁷ T'ínchú, kó Ntjaná tsjánuu. T'ínchísjo, kó sakúnuu. N'ekjano ankjuo, kó chjux'ánuu.

⁸ At'aha ngatentee xi banki ts'ínkjáíhín. Xi bangisjai sakúhu. Kó xi ts'ínkjane ankjuo chjux'áha.

⁹ ¿A tjin ajinnuu nku xi tu ndjiohó tsjáha ntíhí nk'ie nga nínkuán kuankihí?

¹⁰ Tsa tjió kuanki ntíhí, ¿a tu yehé tsjáha?

¹¹ Santaha kó jun xi ch'onk'un yo nga 'bohóo ni xi nda ntínuu. ¿A najmi tu sahá Ná'minnuu xi tijná ndjiojmi ján 'yún tsjá saha ni xi nda xuta xi kuankihí?

¹² Kui b'a maha, xi nkú ts'in mjenuu nga n'enuu, b'a ta n'ohó xuta xi kj'ai. Kuihí niu xi bakúya kjuatexumoo kó ni xi y'é't'a já profeta.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kits'ínchén nku ankjuu

(Lc. 13:24)

¹³ Títjás'oon ankjuu ntsjíoó. At'aha tayá ankjuu kó tayá njyá xi fi má nga ndya xuta. 'Yún nkjin xi tijncha fas'en ankjuu xu'bo.

¹⁴ Tunga ntsjyahá ankjuu kó ntsj'í njyá xi fi má nga b'entu xuta. Chuba xi tijncha sakúhu ankjuu xu'bo.

B'i ts'in tsakúya Jesu xi nkú ts'in yahá ra xuta

(Lc. 6:43-44)

¹⁵ Chúhún yjonuu já profeta tsank'óo. Kui xi kj'uaí ts'in njmakjuu maña yjohó xi nkúhu chutsanka, tunga kjahán tjintuyáha xi nkúhu chu kjan.

¹⁶ Kamankjinnuu nkú k'un jóo nk'ie nga choo ni xi ts'ín. At'aha ni xi ts'in xuta, kui xi nkú joyaha tu xi bjaha nku yá tu. ¿A jná na'yáhá xi bjaha tuntsjajé? ¿A yá na'yáhá xi bjaha tu higo?

¹⁷ Ngatentee yá xi nda bjaha tu xi nda. Kó yá xi najmi nda bjaha tu xi najmi nda.

¹⁸ Nku yá xi nda, najmi ma bjaha tu xi najmi nda. Kó nku yá xi najmi nda, najmi ma bjaha tu xi nda.

¹⁹ Kó ngatentee yá xi najmi bjaha tu xi nda, stisún kó s'etí ajin nd'íu.

²⁰ Kui b'a maha, chahanu já profeta tsank'óo nk'ie nga choo tu xi ts'e.

B'i ts'in tsakúya Jesu yá xi kjuas'enjin nga Ntjaná xi kuatexumaha

(Lc. 13:25-27)

²¹ 'Najmi kjuas'enjin nga Ntíaná xi kuatéxumaha ngatentee xuta xi: "Ji nda maestru, ji nda maestru", títuna. Xi tít's'intjusun ní xi nkú ts'in mjehe Na'mina xi tíña ndjiojmi ján, kuihi xi kjuas'enjin yo.

²² Nk'ie nga kuichú nistjin nkjin nkjún xi b'a kuitsuna: "Ji Nda Ntía, ji Nda Ntía, ngajohi y'enijmí, ngajohi tsich'onsjehen jánindoq ko nkjin kjuankjún kin'ei."

²³ Tunga an b'a xín ngáha ra xuta xu'bo: "Ndahachi najmi benyu. Tankín t'axinnú jun xi ch'on kin'o."

*B'i ts'in tsakúya Jesu yá xutaha xi nkjink'un
(Lc. 6:47-49; Mr. 1:22)*

²⁴ Kui b'a maha, ngatentee xuta xi nt'é éna ko ts'intjusun, kui xi nkú joyaha nku nda kitikjua xi kits'índasún ni'yaha asun ndjio.

²⁵ As'ai kik'a tsíu, kama 'yún ntáje, ko ntjo kits'ínk'ajni ni'yoq nga mjehe kjanít's'in. Tunga najmi tsijnehé at'aha asun ndjio kamandasún.

²⁶ Tunga ngatentee xuta xi nt'é éna ko najmi ts'intjusun, kui xi nkú joyaha nku nda chini xi kits'índasún ni'yaha asun tsumíu.

²⁷ As'ai kik'a tsíu, kama 'yún ntáje, ko ntjo kits'ínk'ajni ni'yoq nga mjehe kjanít's'in. Tsijne ni'yoq nga tsatsunyje.

²⁸ Nk'ie nga ja kamaha Jesu nga b'a kitsú, tú ni xí kama nkjún ra ngayjee xuta xi nkú ts'in túbakúya.

²⁹ At'aha túbakúya xi nkúhu tsa xá tíhín. Najmi b'a ts'in túbakúya xi nkú ts'in bakúya já chjine'éhen kjuatéxumoo.

8

*B'i ts'in kits'ínk'ihí Jesu nku nda xi k'uhun ch'in fentujnu
(Mr. 1:40-45; Lc. 5:12-16)*

¹ Nk'ie nga j'aijen ngáha Jesu nga nibaha asunntu tjenkju, nkjin nkjún xuta kitsjennkíhí.

² As'ai j'aisehe Jesu nku nda xi k'uhun ch'in fentujnu. Tsasinkunch'int'aha ko b'i kitsúhu:

—Ji nda maestru, tsa ji xi mjehe, kama n'e jení nga chjúníní ch'in xi k'unna.

³ Kingjénne ntsja Jesu nga kits'ínko nda uun ko b'i kitsúhu:

—Mjena. Katuma jei.

Ta kuihi chubq tsitjuxíhín ch'ihín ndo.

⁴ As'ai b'i kitsúhu Jesu ndo:

—Ji najmi tú ch'a xi 'miyaihi ni xi kamat'ain. T'ihínkúchjihí yjohi nda na'miu ko tjein chje xi nkú ts'in y'éña Moise, tú xi skuq kixíhi xuta nga ja kamanda ngáhani.

*B'i ts'in kits'ínk'ihí Jesu nda musúhu nku nda jun k'aku
(Lc. 7:1-10)*

⁵ Nk'ie nga jas'en Jesu nanki Capernaum, as'ai j'aisehe nku nda jun k'aku nga j'aínkíhí nku kjuanda.

⁶ B'i kitsúhu:

—Ji nda ntía, nda musuna kjijña un ni'yaná. Najmi ta ma ts'in niyáha ko un tibehe.

⁷ B'i kitsú Jesu:

—Kama kfín ts'innkíhí.

⁸ Tunga b'ahá kitsú nda jun k'aku:

—Ji nda ntja, najmi an tsuhuna tsa ni'yaná kuitjás'ein. Tu b'a tixín ní nga katumanda nda musuna, ko kamanda ndo ma.

⁹ At'aha xi nkúhu an, tijnana xi batéxumana ko ta tjinna já jun xi batexumaha. Nk'ie nga: “T'in”, xihín nku, as'ai fi. Ko tsa: “Níbái”, xihín k'jáí, as'ai níbá. Ko tsa nku nda musuna: “N'ei kui níj”, xihín, as'ai ts'in.

¹⁰ Nk'ie nga kint'é Jesu én xi kitsú ndo, kama nkjühun ko b'j kitsúhu xuta xi tjenko:

—Kjuaxi ni xi tixinnuu. Ndaha nku xuta xi ntje Israel tjeheñ ra najmi kjeë sakújinna xi b'j ts'in s'ejihín an xi nkú ts'in s'ejihín ndai.

¹¹ Ko b'a tixinnuu. Nkjin nkjún xuta xi níba tu má xi tjeheñ ni ko k'úéntut'áko yámixó ntje cháná Abraham ko Isaac ko Jacob má batéxuma Ntjaná.

¹² Tunga xuta xi tjeheñ ra nga kjuas'en kai má batéxuma Ntjaná, kui xi ngjuaiya natsin ján má jyuun, ante má nga kjintá xuta ko kuate ní'yun.

¹³ As'ai ta kinchjako ngáha Jesu nda jun k'aku:

—T'in. Ngandahi katuma xi nkú ts'in kuas'ejihín.

Ta kuihi chubó kamanda nda musuhú nda juun.

B'i ts'in kits'innkhi Jesu na nchi'yaha Pedro
(Mr. 1:29-31; Lc. 4:38-39)

¹⁴ Nk'ie nga jas'en Jesu ni'yaha Pedro, kíkíe nga ch'in kjijnako na nchi'yaha Pedro.

¹⁵ As'ai kits'inko ntsja tachjúun. Kindyjahihín ch'iun ko tsisintjen nga kitsjáha nichine xi tsichusehe.

B'i ts'in kits'innkhi Jesu nkjin xuta un
(Mr. 1:32-34; Lc. 4:40-41)

¹⁶ Nk'ie nga ja kama'ña, j'aich'áha Jesu nkjin nkjún xuta xi tjintujihín jánindo. Nkúhú tsu'ba én xi kitsú Jesu nga kik'onsje jánindo ko nga kits'innkhi ngatentee xuta uun.

¹⁷ B'a kama tu xi tsitjusuhun éheñ Ntjaná xi kitsú nda profeta Isaia: “Kui ni ngjiko kju'a'unná ko jak'á ch'inná.”

B'i kitsúhu Jesu já xi mjehe tsjénkhi
(Lc. 9:57-62)

¹⁸ Nk'ie nga kíkíe Jesu nga nkjin xuta katsendáhi ra, b'j kitsú nga mjehe ngjuai ngabantá ntáchak'uun.

¹⁹ As'ai j'aik'úhun nku nda chjine'éheñ kjuatéxumo ko b'a kitsúhu:

—Ji nda maestru, tsjénkhi tu má xi tjeheñ ni nga k'úin.

²⁰ B'j kitsú Jesu:

—Chu xi tjin ngijnóo tjihín tixa ngijo ko nisee tjihín nuba. Tunga Ntíhi Ndax'jun najmi tjihín má nga kama kjuájñasun nintaku.

²¹ As'ai b'a kitsú nku nda ni'yakuyáha:

—Ji nda maestru, k'uaíntení nga tjun kfinngjayánja na'mina.

²² B'j kitsú Jesu:

—Tsjénkhi jí. T'ejñaihi xuta xi b'a joyaha tsa ja k'ien nga kandjayanji suba xuta k'ien xinkjin.

B'i ts'in kits'ink'téjyu Jesu ntjo ko ntáchak'uun
(Mr. 4:35-41; Lc. 8:22-25)

²³ As'ai jas'en Jesu tsutsu ko já ni'yakuyáha ta jas'enko.

²⁴ Tu nkuhú ntjō xi tū xi 'yúhún kamané nk'ie nga tjenjin ntáchak'uun, santaha ixi kingjá 'mahá rá t'éhen ntóo tsutsuu. Tunga kjifehé Jesu nga b'a tímoo.

²⁵ As'ai já ni'yakuyáha ngji ts'ínkj'áha kō b'a kitsúhu:

—ji ndá maestru, n'ek'anikiní! ¡Ja kuayáá ei ní!

²⁶ B'j kitsú Jesu:

—¿Á tibinkjuhunnu? ¡Á b'a 'yún ichi s'ejihinnuu Ntjaná!

As'ai tsisintjen Jesu kō ndjá kinchjako ntjō kō ntáchak'uun nga kits'ínk'íeyju. As'ai kis'e jyujyu.

²⁷ Kama nkjühun jóo kō b'a kitsúhu xinkjín:

—¿Yá ndaha xu'bj nga santaha ntjō kō ntáchak'uun nt'é'éhen rá?

B'j ts'in kits'in ndáhi Jesu jo já xi tjintujihin jánindo

(Mr. 5:1-20; Lc. 8:26-39)

²⁸ Nk'ie nga tsichu Jesu ngabantá ntáchak'uun, nankihí xutá Gadará, as'ai tsitjujín tsjóo nga j'aik'úhún Jesu jo já xi tjintujihin jánindo. Tu ni xi kjahán jóo, nga santaha najmi tá ch'a ma f'a niyá xu'bo.

²⁹ As'ai incha kikjintáya nga b'j kitsúhu Jesu:

—Ji Jesu, Ntíhi Ntjá nku tutuu, ¿mí nihi xi tjínkōni? ¿A ja kjúáik'aini kjuanimá kintehe ni nga kuichú njstjiun?

³⁰ Xi tjehe yō nkjin nkjún chinka tijncha kjine jña.

³¹ Kui nga b'a kitsúhu jánindo nga incha tsankihí Jesu:

—Tsa kuich'onsjení ei, tū sahá tjenntení nga kuítjás'enjihin chinko.

³² —Tankiún —kitsú Jesu.

As'ai tsitjujihin jóo jánindo nga incha ngjikjas'enjihin chinko. Tsan-gatsanka ngatentee chinko nga kikjaník'antjai yjohō má nk'antjaihi yō kō tsixuntujín ntáchak'uun. Yō jesunjin ntá.

³³ As'ai incha tsanka já xi tijncha kunntá chinko. Incha j'ai ajin nantjō kō kitsúya ngatentee ni xi kamoō kō ni xi kamahá já xi tjintujihin jánindo.

³⁴ Tu tsitju tentehé xutá nantjō nga nibasehe Jesu. Nk'ie nga j'aisehe, incha tsankihí nga kuítju nankihí jóo.

9

B'j ts'in kits'innkihí Jesu nku ndá xi najmi ma fi

(Mr. 2:1-12; Lc. 5:17-26)

¹ As'ai jas'en Jesu nku tsutsu nga j'atikjá ntáchak'uun kō tsichu ngáha nankihí.

² Ja kamoō. J'aisehe Jesu já xi y'ang'aniki nku ndá xi najmi ma fi, xi kjisun nachahan. Nk'ie nga kikié Jesu nga s'ejihin jóo yáha kui, as'ai kinchjako ndá uun:

—Tsjo kat'ehe tak'uin, ntína. Ja kama ndyjat'ahi ngatitsuhin.

³ B'j ts'in kits'innkjink'un k'ua já chjine'éhen kjuatéxumoo: “Najmi tibenkjún Ntjaná ndaj nga b'a ts'in tinchja.”

⁴ Tunga behé Jesu ni xi tijncha ts'innkjink'un jóo. As'ai b'j kitsúhu:

—¿Á b'a ch'on ts'in t'n'enkjintak'uhunnu?

⁵ ¿Má éhen xi 'yún naxu tjen xi kama xihin ndo? ¿A: “Ja kama ndyjat'ahi ngatitsuhin”? ¿A ra: “Tisintjein kō titsutjai”?

⁶ Tunga mjehéna kuakuchjínuu nga Ntíhi Ndax'jūn tijná ngajohō Ntjaná asunntej xi má nga kama ts'jinn dyjat'aha ngatitsuhin xutá.

As'ai b'j kitsúhu ndá xi najmi ma fi:

—T̄s̄int̄jein, ch̄júbéi n̄achah̄in k̄o t'in ngáhani ni'yah̄i.

⁷ T̄s̄int̄jen nd̄a uun̄ k̄o nḡji ngáha ni'yaha.

⁸ Nk̄'ie nga k̄ikie x̄ut̄a nk̄jiun̄ nī, kitsank̄jún̄ k̄o kits'ints̄joh̄o Nt̄janá at'aha x̄u b'á tse nga'yún̄ kitsjáha nku nd̄a.

B'i ts'in kinchjaha Jesu Mateo

(Mr. 2:13-17; Lc. 5:27-32)

⁹ Nk̄'ie nga t̄its'in̄ njyá Jesu, k̄ikie nku nd̄a xi 'mi Mateo xi kab'ej̄na ante má nga f'áchj̄int̄jai ch'á nga ts'inxát'aha já Rom̄a k̄o b'j̄ kitsúhu:

—T̄sjénnkiní.

As'aī t̄s̄int̄jen Mateo k̄o kitsjennk̄ih̄i Jesu.

¹⁰ K̄o ni xi kama, nk̄'ie nga t̄ik̄jine Jesu niñu ni'yaha, nk̄jin nk̄jún̄ já xi f'áchj̄int̄jai ch'á nga ts'inxát'aha já Rom̄a k̄o já xi najmi nax̄u ts'int̄jusun̄ k̄juat̄exumoō t̄a incha j'aik'ientut'áha Jesu k̄o já ni'yakuyáha t'a yámix̄o.

¹¹ Nk̄'ie nga k̄ikie já fariseō nī, as'aī b'á kitsúhu já ni'yakuyáha Jesu:

—¿Á já xi f'áchj̄int̄jai ch'á k̄o já xi najmi nax̄u ts'int̄jusuhun̄ k̄juat̄exumoō t̄inekoh̄o niñu nd̄a maestr̄unuu?

¹² Tunḡa nk̄'iehé nga k̄int'é Jesu éin, b'j̄ kitsú:

—X̄ut̄a xi uhun̄ machjéhen̄ já ch̄j̄inenk̄i, najmi xi ndaha.

¹³ Tankiún̄ k̄o t̄inch̄iyo nkú t̄suh̄u r̄a éhen̄ Nt̄janá xi b'j̄ ts'in̄ t̄jít'a: “Ni xi mjehéna, nk̄'ie nga k̄ama n̄iman̄uu x̄ut̄a. Najmi ch̄je xi k'u'échj̄int̄jainuu mjena.” Najmi x̄ut̄a je jáī nchjaha, x̄ut̄a ngat̄itsun̄ ní jáī nchjaha.

B'i ts'in kitsúya Jesu nk̄je t̄jihin̄ nga k'úentū kjint̄iá x̄ut̄a ni'yakuyáha

(Mr. 2:18-22; Lc. 5:33-39)

¹⁴ As'aī j'aisehē Jesu já ni'yakuyáha Jua Bautist̄a k̄o b'j̄ incha kitsúhu:

—¿Nkú t̄jihin̄ r̄a nga najmi b'entū kjint̄iáha já ni'yakuyáhi xi nkú ts'in̄ b̄int̄sub̄a kjint̄iáhan̄ī jin̄ k̄o já fariseo?

¹⁵ As'aī b'j̄ kitsú Jesu:

—¿A mahá 'be babahā x̄ut̄a xi t̄j̄int̄uj̄in̄ nku s'í k̄juabixan̄ nk̄'ie nga t̄j̄ñajin̄ saha nd̄a b̄ixoon? Tunḡa kuichúhú̄ n̄ist̄jin̄ nga ch̄jú'aha nd̄a b̄ixoon. Nk̄'iehé nga k'úentū kjint̄iá.

¹⁶ T̄a ndaha najmi ch'a b'estik̄oh̄o najyun̄ chá nku te najyun̄ t̄setse xi najmi k̄jee nibákú. At'ahā n̄ibakú najyun̄ t̄setse k̄o k̄jet̄iya najyun̄ ch̄óo. B'á ts'in̄ fi t̄sehe má k̄itiyá.

¹⁷ K̄o t̄a ndaha najmi ch'a binchá̄ binū t̄setse nku t̄sa t̄jabax̄ín̄ chá. At'ahā binū t̄setse k̄jet̄iya t̄sa t̄jabax̄ín̄ ch̄óo. As'aī fi ndzjō binū k̄o batsun̄ t̄sa t̄jabax̄iun̄. Kui nga t̄sa t̄jabax̄ín̄ t̄setseh̄e x̄incháhā binū t̄setse, k̄o b'á ts'in̄ nda f'áit̄joh̄o nga joō niu.

B'i ts'in kits'innk̄ihī Jesu nku t̄ak̄jin̄ k̄o nku t̄achjuún̄

(Mr. 5:21-43; Lc. 8:40-56)

¹⁸ Nk̄'ie nga b'á t̄itsu Jesu, t̄u j'aih̄í ȳo nku nd̄a t̄j̄ixá k̄o tsasink̄unch'int'ahā nga b'j̄ kitsúhu:

—Tak̄j̄inna ja k'uen. Nibángjennéī ntsaī ntinā t̄u xi k'j̄uáiya ngáha r̄a.

¹⁹ As'aī t̄s̄int̄jen Jesu k̄o nḡjikō já ni'yakuyáhā nga kitsjennk̄ih̄i nd̄o.

²⁰ K̄o t̄u yoh̄o j'aī t̄jennk̄ih̄ī Jesu nku t̄achjuún̄ xi t̄jihin̄ te jo nú nga jn̄i t̄its'ink'iehen̄. Kui xi kits'ink̄o t̄uts'in̄ najyun̄ xi yja Jesu.

²¹ At'ahā b'j̄ ts'in̄ kits'innk̄jink'un: “T̄sa t̄u najyuhun̄ ts'ink̄o sa, k̄amanda ngáhana.”

²² Tunḡa kits'ink'ót̄jijahá̄ Jesu nga tsasehē t̄achjuún̄ k̄o b'á kitsúhu:

—Ji ntína, tsjo kat'ehe tak'uin. At'ahá kuas'ejihin nga Ntíaná kits'in nibána, kui nga kama nkíhi ri.

Tá kuihi chubọ kamanda tächjún.

²³ Nk'ie nga tsichu Jesu ni'yahá ndá tjíxóo, kíkíe yọ já xi títs'ínkjane yánaxu ko xutá xi xaáhan tíncha ts'in nga tíkintá.

²⁴ As'ai b'í kitsú Jesu:

—Tankín ngáhanu. Najmi ka'me takjún. Tụ kjifehé.

Tsajnukiehe xutá xi kama ñjakú yọ.

²⁵ Tunga nk'iehé nga ja kik'onsje Jesu xuto, as'ai jas'en má kjijña takjún, jakj'á ntsja ko tsisintjen ngáha takjún.

²⁶ Kint'é ngayjee xutá xi tjin yọ ni xi kamoó.

B'í ts'in kikjex'ánkíhi Jesu tunkun jo já ka

²⁷ Nk'ie nga tíbitju Jesu yọ, kitsjennkíhi jo já ka xi kikjintáya tjennkíhi. B'í incha kitsú:

—Ji xi ntjehe David, katuma nímahi jin.

²⁸ Kọ nk'ie nga jas'en ni'yahá Jesu, yọ incha j'aisehe já ko. B'í kitsú Jesu nga kingjásjaiyaha jóo:

—¿A s'ejinnu nga kamana ts'ian ni xi mjenu?

B'a incha kitsú jóo:

—Johon, nda maestru.

²⁹ As'ai kits'ínko Jesu tunkun jóo kọ b'í kitsúhu:

—Katuma xi nkú ts'in tí's'ejinnu.

³⁰ Tsix'ánki tunkun jóo. As'ai b'a kitsú Jesu:

—Tunga najmi tụ ch'a 'miyahá ruu ni kamat'on.

³¹ Tunga nk'iehé nga incha ngji jóo, kitsúyaha ngayjee xutá xi tjin yọ xi nkú nga kits'ínkọho Jesu.

B'í ts'in kits'in ndáíhi Jesu nku ndá xi najmi ma nchja

³² Nk'ie nga tíbitju já xi ka kai, incha j'ai xutá xi j'aikohọ Jesu nku ndá xi najmi ma nchja, at'ahá ndanindoo tjiñajihin.

³³ Nk'ie nga kik'onsje Jesu ndanindoo, kinchja ngáha ndá nimo. Kama nkjühun xutá nkjiun kọ b'a incha kitsúhu xinkjin:

—Ndahachí najmi kjee yaá ajinná xi ntjehe Israel tjenná nku ni xi b'a tjin.

³⁴ Tunga b'ahá kitsú já fariseo:

—Nga'yuhun ndaninda k'akuhu jánindoo m'osjekoho jánindoo ndai.

B'í ts'in kama nímaha Jesu xutá

³⁵ Kikjatsú'ba Jesu ngayjee nanki i kọ nanki xi xi tjin yọ nga tsakúya aya ni'ya sinagoga. Y'énjímí én nda tsu xi títsuya nga Ntíaná xi batexuma kọ kits'ínkijjehe ch'in xi k'uhun xutá.

³⁶ Nk'ie nga kíkíe Jesu xutá nkjiun, kama nímaha, at'ahá tinchajihin sén kọ chubá tjimahá xi nkú joyaha chutsanka xi najmi tjiñin ndá bastu.

³⁷ As'ai kinchjako já ni'yakuyáha nga b'í kitsúhu:

—Xutá xi tjin b'a joyaha nkúhu nku ntje chánka, tunga chubahá maha já musu xi ts'ínxájin nií.

³⁸ Kui nga tinchíhi ruu xi ts'e ntje nga kats'ínkji já musu ajin ntjehe.

10

B'í ts'in kitsjá xáha Jesu já postru xi te joo
(Mr. 3:13-19; Lc. 6:12-16)

¹ As'ai kinchjaha Jesu ja ni'yakuya xi te joo ko kitsjaha nga ngajoho Jesu kamaha joo k'onsje janindo xi tjintujihin xuta ko nga ts'innkiyjehe xuta xi ch'ihin.

² Kui xu'bi xi j'ahin ja postru xi te joo: titjun Simon, xi ta 'mi Pedro, ko Andre xi nda nts'e Pedro maha; Santiago ko Jua xi nts'e maha xinkjin, xi jaha Zebedeo;

³ Felipe ko Bartolome; Toma ko Mateo xi j'achjintjai ch'a; Santiago ntihin Alfeo ko Tadeo;

⁴ Simon xi mako ja kananista ko Juda Iscariote xi askahan kits'inkjas'en Jesu.

B'i ts'in kitsuyaha Jesu ja postru xi nku incha ts'in nga k'uenjmi

(Mr. 6:7-13; Lc. 9:1-6)

⁵ As'ai kits'inkji Jesu ja ni'yakuya xi te joo nga kitsuyaha ni xi tjihin nga incha ts'in. B'i kitsuhu:

—Najmi tu bankiun ma nga najmi tjin xuta xi ntje Israel tjehe ra ko najmi tu bitjas'oon nankihi xuta Samaria.

⁶ Xuta xi ntjehe ni Israel y'aha ra tankihinsoho, xuta xi ja kindya xi nku joyaha chutsanka.

⁷ Tankiun ko t'enjmiu nga ja yun tina tjina Ntjaná nga tibatéxuma nd'ai.

⁸ N'enkihoo xuta un, n'ekj'aiyohoo xuta xi ja ka'me, n'enkihoo xuta xi k'uhun ch'in fentujnu tu xi kama jehe nginkun Ntjaná, ko tich'onsjoo janinda xi tjintujihin xuta. Xi nku ts'in tu kik'ahinu nga'yun, b'a ts'in tu tisinkonu xuta.

⁹ Najmi tu ch'o tionsine aya tsanu, ta ndaha tontaba, ko ta ndaha kj'ai toon.

¹⁰ Najmi tu ch'o tsa nga n'oo nyá, ta ndaha jo 'yun najyun xi ndyoo, ta ndaha tjabaxinnté, ko ta ndaha yanise. At'aha xi ts'inxá tjihin kixi nga k'uaihi nichine.

¹¹ Nk'ie nga kuitjas'oon nku nanki 'yun ko tsa nku nanki ichi, yo tinchisjo nku xi nda animaha. Tjintsuboo ni'yaha santa nkúhu nga kuitju ngáhanu nanki xu'bo.

¹² Nk'ie nga kuitjas'oon ni'yo, b'i ts'in súniño: "Kas'enuu kjuajyu", tixiun.

¹³ Tsa nda animaha xuta xi ts'e ni'yo, kas'ehé kjuajyunuu. Tunga tsa najmi nda animaha xuta xu'bo, kak'oyak'un ngáhanuu kjuajyunuu.

¹⁴ Tsa tjin xi najmi ts'inkjainuu ko tsa najmi nguénjihu énnuu, tu sahá tjtusje ngáhanu ni'yo ko tsa nankiu, ko t'etsujno ndyo tsuku.

¹⁵ Kjuaxi ni xi tixinnuu. Nk'ie nga kuchiú njstjin nga chashe ni xi kits'in nga nkunkú xuta, kui nanki xu'bo xi 'yun un skue saha nga xuta xi kis'e nanki Sodomá ko nanki Gomorra.

B'i ts'in kitsuyaha Jesu ja postru nga n'e uncha

¹⁶ T'ejin tak'un. An tits'inkjinuu xi nku joyaha chutsanka ajihin naña kjan. Kui nga tjintsuba ndahanu xi nku joyaha ye ko nimakjua n'esjo yjonuu xi nku joyaha chutujuu.

¹⁷ Chuhun yjonuu xuta, at'aha ts'inkjas'ennuu ja tixoo ko k'uenuu aya ni'ya sinagoga.

¹⁸ Ngat'ana nguajikonuu nginkun ja titjun ko nginkun ja rej, tu xi kuxinyaha ruu joo ko ta xuta xi najmi ntjehe Israel tjehe ra yaha an.

¹⁹ Tunga nk'ie nga ts'inkjas'ennuu xuta, najmi tu fantaha ruu yjonuu nku n'e chubo ko mi éhen xi kuxiun. At'aha kui chuba xu'bo k'uainuu én xi chubo.

²⁰ At'aha najmi jun xi chubo, Espirituhu ni Na'minuu xi kuinchja nk'ie nga chubo.

²¹ Ja xi nts'e maha xinkjin ta kuihi ts'inkjas'en xinkjin nga n'ek'ien. Xi ti'mi na'mi ts'inkjas'en ntih. Xi ti'mi ni kjaanko xi chaha ko ts'ink'ien.

²² Ngat'ana ts'in unkiehenuu ngayjee xuta. Tunga xi tu nku ndjaha kuasinjha, kui xi k'uanke.

²³ Nk'ie nga tsjennki unkienuu xuta xi tjin nku nanki, tu saha tjuu. Tankiun kj'ai nanki. At'aha kjuaxi ni xi tixinnuu. Najmi kfenuu nga kuinimo ngayjee nankih xuta Israel kintehe ni nga k'uai Nt'ih Nda'x'iu.

²⁴ Nku nda ni'yakuyá najmi 'yún yankjún sa nga nda maestruhu, ko nku nda musu najmi 'yún yakjún sa nga nda ntjaha.

²⁵ Nda tjin ts'e nda ni'yakuyó tsa b'a ts'in kamaha xi nkúhu nda maestruhu, ko nda tjin ts'e nda musu tsa kuichú ma xi nkú joyaha nda ntjaha. Tsa na'mihí ntúu xi ti'mihí ndaninda Beelzebu, za najmi tu saha 'yún ch'on k'úin saha ntihí?

B'i ts'in tsakúya Jesu ya xi tjin nga kuinkjún

(Lc. 12:4-9)

²⁶ Kui b'a maha, najmi tu binkjuhunnu xuta xu'bo. At'aha najmi tjin ni xi 'ma tjtjo xi najmi cha, ko najmi tjin ni xi tjña 'ma xi najmi s'ejña chji.

²⁷ Ni xi tixinyanuu má jyuun, chuba ngáhanu má ndzjeen. Ko én sen xi kuinú'yó nga kuinchja, ch'iyako ngáhanu asun nk'a ni'yoo.

²⁸ Najmi tu binkjun xi tu yjoninteehé maha ts'ink'ien tunga najmi mahá ra ts'ink'ien animanuu. Xi ma nihí ts'inkji animanuu ko yjonintenuu ajin ngak'ien, kui ni xi t'inkjún.

²⁹ 'za najmi mahá tsa tu xi nanki chjihí ch'a nga satéña jo nise xi tintí? Ndaha tsa b'a ma, ndaha nku nisee najmi ndyja tsa najmi mjehe Na'minuu.

³⁰ Ngat'a ts'ajun bi, santaha ngayjee ntsjaku tjin xkihí Na'minuu.

³¹ Kui kjuaha nga najmi tu binkjuhunnu, at'aha jun xi 'yún chji so nga nkjin nise.

³² Ngatentee xi ts'inkie yjoho nga bena nginkun xuta, ts'inkie yjona nga be xuto nginkun Na'mina xi tjña ndjiojmi ján.

³³ Tunga xi najmi ts'inkie yjoho nga bena nginkun xuta, ko an ta najmi ts'inkie yjona nga be xuto nginkun Na'mina xi tjña ndjiojmi ján.

B'i ts'in kitsúya Jesu nga kui ngat'aha kuakjányaha yjoho xuta

(Lc. 12:51-53; 14:26-27)

³⁴ Najmi b'a tu ts'in n'enkjintak'un, tsa kjuajyu jáik'iejña asunntej. Najmi kjuajyu jái tsja. Kjuachán ní jái tsja.

³⁵ At'aha jáa tu xi kuakjányaha yjoho xuta, má nga nku nda ngjuai kontraha na'mihí ko nku takjin ngjuai kontraha naaha ko nku na anta ngjuai kontraha na nchi'yaha.

³⁶ Ta kuihi xinkjin xuta ngjuai kontraha.

³⁷ Xi 'yún ts'ijntjo sa na'mihí ko tsa naaha nga an, kui xi najmi tsuhu ra nga kama xuta ni'yakuyána. Xi 'yún ts'ijntjo sa ntih nga an, najmi tsuhu ra nga kama xuta ni'yakuyána.

³⁸ Xi najmi titsjáha yjoho nga tsjennkina santaha tsa kuayá ngat'ana, najmi tsuhu ra nga kama xuta ni'yakuyána.

³⁹ Xi kuangisjái suba nga k'úejña tik'un, tu saha kuayá. Tunga xi kuayá ngat'ana, kui xi sakúhu nga k'úejña tik'un.

B'i ts'in kitsúya Jesu chjí xi k'uaíhi xuta

(Mr. 9:41)

⁴⁰ Xuta xi ts'ínkjáinnu, ja an títs'ínkjáinna. Kò xi ts'ínkjáinna, ta títs'ínkjáihin xi kits'in nibána.

⁴¹ Xi ts'ínkjáihin nku nda profeta at'aha nda profeta nij, xi nkú ts'in tjeheñ ra b'a ts'in k'uaíhi. Kò xi ts'ínkjáihin nku nda xi naxu ts'in at'aha naxu ts'in ndo, xi nkú ts'in tjeheñ ra b'a ts'in k'uaíhi.

⁴² Kò tsa tjín xi tsjáha nku chutsín ntánijua nch'an xi k'úi nku xuta xu'bi at'aha xuta ni'yakuyána nij, kjuaxi ni xi tixinnu nga kj'uaíhi chjíhi xuta xu'bo.

11

B'i kitsú Jesu nga kinchjako já ni'yakuyaha Jua Bautista

(Lc. 7:18-23)

¹ Nk'ie nga ja kamaha Jesu nga kitsúyaha já ni'yakuyá xi te joo ni xi tjíhin nga incha ts'ín, as'ai incha ngji nga tsakúya kò y'énijmí én nda tsuhu Ntjaná nanki xi tjín yo.

² Aya nubayoo kint'é Jua Bautista ni xi títs'in Jesu. As'ai kits'ínkji k'ua já ni'yakuyaha

³ tu xi ngjuásajiyaha ra Jesu. B'a incha kitsúhu:

—¿A ji nda xi tjíhin nga kj'uaí? ¿A ra chúyaha ri kj'ai ndaha?

⁴ B'i kitsú Jesu:

—Tankínk'inyohoo Jua ni xi tínu'yó kò tíyo.

⁵ Tíma chjíhi xi kaha. Xi najmi ma fi tjincha fi. Xi k'uhun ch'in fentujnu tímanda. Tint'é xi stayaha. Tí'áiyaha xi ja k'ien. Tis'enijmíhi én nda tsuhu Ntjaná xi x'ahan.

⁶ Nda tjín ts'e xi najmi tjín ni xi ts'ínch'ohò nga tsjénnkina!

B'i ts'in kinchjanijmíyaha Jesu Jua Bautista

(Lc. 7:24-35)

⁷ Nk'ie nga ja tjincha fi ngáha já ni'yakuyaha Jua Bautista, kik'atuts'ihin Jesu nga kinchjanijmíyaha Jua. B'i kitsúhu xuta nkjiun:

—¿Mí nihi xi tsankinse nkjühun ante kixiu? ¿A nku yáxa xi títs'ínk'ajnihi ntjo?

⁸ Tsa najmi, ¿mí nihi xi tsankisohoo? ¿A nku nda xi yja najyun tsjo tjín? Najmi, at'aha xi bja najyun tsjo k'un, kui xi tjintu ni'yaha já rej.

⁹ Tunga, ¿á tsitjuhunu? ¿A ra nkúhú nda profeta tsankisohoo? Johon, kui. An b'a tixinnu nga kui Jua xi 'yún chánka sa ajihin já profeta.

¹⁰ Jua tinchjanijmíyaha ni xi tjít'a xujun éhen Ntjaná:

Títs'ínkjá nda chjine'éna tu xi ngjuai títjuhun ri.

K'uénda títjun n'yáhi.

¹¹ Kjuaxi ni xi tixinnu. Ndaha nku xuta xi tjín asunntej najmi 'yún chánka sa nga Jua Bautista. Tunga xi 'yún ichí má batéxuma Ntjaná, kui xi 'yún chánka sa nga Jua.

¹² Nistjin nga y'énijmí Jua Bautista éhen Ntjaná kò santaha nd'ai 'yún túbixjanyaha má batéxuma Ntjaná, kò xuta xi kítikjua títs'in ts'e yo.

¹³ At'aha Ntjaná kits'ínchjén ni xi y'et'a já profeta kò xi kis'et'a kjuatéxumaha Moise nga kitsjá éhen santaha nkúhu nga j'ai Jua.

¹⁴ Tsa mjenu n'e s'ejiun éin, Jua kui xi Eliá xi tjíhin nga kj'uaí.

¹⁵ Xi tjeñ tjabaxínju, katasínju.

16 '¿Mí nihi xi k'uejñá chubayakohona xi nkú k'un xuta xi tjín nd'ai? Kui xi b'a joyaha já asti xi b'entu niyatée ko kjintáyaha xinkjín

17 nga b'a incha tsu: "Nk'ie nga kin'ekjanej yánaXu, ¿á najmi kichankihinu? Ko nk'ie nga kisej suun nusin, ¿á najmi kich'ihinu?"

18 'At'aha nk'ie nga j'ai Jua, y'ejña kjintía ko najmi kik'i binu. As'ai: "Ndaninda tjñajihin", kitsú xuta.

19 Askahan j'ai ngá Ntíhi NdaX'jun xi kjine ko 'bi, ko tu sa b'ahá tsu ngá xuta: "Kui ndaj xi 'yún kjine ko 'yún 'bi. Nda nchjako já xi f'áchjintjai ch'á nga ts'inxát'aha já Roma ko já xi najmi naxu ts'intjusun kjuatéxumoo." Tunga tis'ejña chjihí kjuankjintak'uhun Ntíaná nk'ie nga tiyaha ni xi tít's'in.

*B'i ts'in kinchjanjímíyaha Jesu xuta xi najmi kits'ínkjáihin éhen
(Lc. 10:13-15)*

20 As'ai b'i ts'in ndjá kinchjanjímíyaha Jesu xuta xi tjintu nanki má nga 'yún kits'in kjuankjun, at'aha najmi ngjik'áha rá animaha:

21 —jNíma rú n'ehenu jun, xuta nanki Corazin! jNíma rú n'ehenu jun, xuta nanki Betsaida! At'aha tsa xuta nanki Tiro ko xuta nanki Sidon kikié kjuankjún xi kama ajinnuu, ja rá nd'ai ngjik'áha rá animaha nga kingja najyun kfe ko y'entujin nasu.

22 Tunga ahán b'a tixinnuu. Njstjin nga chasehe mí nihi xi kits'in nga nkúnkú xuta, jun xi 'yún un skué sanuu nga xuta xi kis'e nanki Tiro ko nanki Sidon.

23 'Ko jun xuta nanki Capernaum, tsa b'a manuu nga santaha ndjiojmi ján chanjúnmuu, najmi. Tu sa ní santaha ngak'jen kuankinjooon. At'aha tsa xuta nanki Sodoma kikié kjuankjún xi kama ajinnuu, ta tjñá rá santaha nd'ai tsakai.

24 Tunga an b'a tixinnuu. Nk'ie nga kuichú njstjin nga chasehe mí nihi xi kits'in nga nkúnkú xuta, jun xi 'yún un skué sanuu nga xuta xi kis'e nanki Sodoma.

*B'i ts'in tsakúchji kjuatsjoho Jesu
(Lc. 10:21-22)*

25 Kui njstjijun b'i kitsú Jesu:

—An tít's'intsjoho, Na'mi, Ntía xi ts'e nk'a ján ko t'anankiu. At'aha y'ejña chjihí xuta xi b'a k'un xi nkú joyaha jánti xi ni xi kik'iejña 'maihi já nkjink'uun ko já xi mankjihin ni xi tjín.

26 Johon, Na'mi, at'aha b'a ts'in kama tsjohi.

27 'Ngayjee ni xi tjín ja kits'ínkjias'en aya ntsa Na'mina. Najmi ch'a behe Ntíu, tu nkuhú Na'miu xi behe. Ta ndaha najmi ch'a behe Na'miu, tu nkuhú Ntíu xi behe. Ko xuta xi mjehé Ntíu nga kuakúchjihí Na'miu, kui xi skué Na'miu.

B'i ts'in kinchjaha Jesu xuta nga kj'uaísehe

28 'Nibáhasenú ngatentoo xi tsichu manuu nga kich'anjiu ch'áha kjuatéxumoo, ko an tsjanuu nga n'ekj'áyo.

29 Tjasuntjio nkú tsuhu rá kjuatéxuma xi túbakuyá, at'aha ts'ínkjáihin xuta ko njmakjua tjiyana. Sakúnuu xi má nga ts'ínkj'áya animanuu.

30 At'aha najmi 'ni s'esúntjia ni xi bakuyá ko kijna ch'á xi tsjanuu.

12

*B'i ts'in kinchjanjímíyaha Jesu njstjin nkjún
(Mr. 2:23-28; Lc. 6:1-5)*

¹ Nku xuatü j'ajin Jesu má nga tjíntje tuniñu. Kama bjohö já ni'yakuyáha ko incha kikje'yún tuniñu. Kits'íntjiya ntsja nga kikjine.

² Tunga kikiehé já fariseo ni xi tüncha ts'ín jóo. As'ai b'a incha kitsúhu Jesu: —Chase ma ri. Ni xi tjiña nkjúhun kjuatéxumoö nga nistjin nkjúun tüncha ts'ín já ni'yakuyáhi.

³ B'i kitsú Jesu:

—¿A najmi kjehe n'eyo má nga tjit'a ni xi kits'ín David nk'ie nga kama bjoho kui ko já xi tjenkoho?

⁴ Jas'en ante nkjúhun Ntjaná ko kikjine ninkuan nkjún xi tjíntu yo, ni xi najmi tjihin nga kui kjiñe ko ta ndaha já xi tjenko, ninkuan xi tu já na'miu ma kjiñehé.

⁵ ¿Ko a najmi kjehe n'eyo kui ni xi tjit'a xujun kjuatéxumoö? Já na'mi xi ts'ínxá aya ninku nga nistjin nkjúun najmi chumi jéhe b'anji.

⁶ An b'a tixinnu. Eí tjiñajinnu nku xi 'yún chánka sa nga ninku.

⁷ Tunga najmi kjehe mankjinnu éhen Ntjaná xi b'a ts'ín tjit'a: “Ni xi mjehéna, nk'ie nga kama nimanuu xuta. Najmi chje xi k'uéchjintjainuu mjena.” Tsa mankjinnu éen, najmi chüba n'enijéhe ruu xuta xi najmi tjihin jé.

⁸ At'aha Ntiji Nda x'jun batéxumaha santaha ko nistjin nkjúun.

B'i ts'ín kits'ínnkiji Jesu nku nda xi ch'ihin ntsja

(Mr. 3:1-6; Lc. 6:6-11)

⁹ Ngjikjas'en Jesu ni'ya sinagoga.

¹⁰ Yo ta kab'ejña nku nda xi ch'ihin ntsja. As'ai b'a incha kitsú jóo nga kingjásjaiyaha Jesu, tu xi b'a ts'ín sakúhu ra má tindyajihin Jesu:

—¿A ma n'enki nga nistjin nkjún?

¹¹ As'ai b'a kitsú Jesu:

—Tsa nku xi kabasinña ei tjiñaha nku chütsanka, tsa tu nkuhú tixa kujinngiya chu nga nistjin nkjúun, ¿a najmi kuak'íhá chu ko k'uasjeya tixo?

¹² Kui b'a maha, i'yún chji sa nku xuta nga nku chütsanka! Kui nga ma n'ehe nku ni xi nda nga nistjin nkjún.

¹³ As'ai Jesu b'a kitsúhu nda xi ch'ihin ntsja:

—Tjentei ntsai.

Kingjénte ntsja ndo ko kamanda. B'a kik'ie xi nkúhu ntsja xinkuu.

¹⁴ As'ai incha tsitju yo já fariseo ko y'éndako xinkjín xi nkú ts'ín kama ts'íink'iehen Jesu.

B'i ts'ín kits'ínnkiji Jesu nkjin xuta andai ntáchak'uun

¹⁵ As'ai ngji t'axín Jesu, at'aha ja be ni xi mjehe ts'ín jóo. Nkjin nkjún xuta kitsjennkíhi. Kits'ínnkiji ngatentee xi uhun

¹⁶ ko b'a kitsúhu xuta nga najmi incha kuitsuya yáha Jesu.

¹⁷ B'a kama tu xi tsitjusuhun éhen Ntjaná xi kinchja nda profeta Isaiá nk'ie nga b'a kitsú:

¹⁸ Eí tjiña nda musuna xi j'ajián, xi tjona ko xi tsjo maha animana.

Tsjaha Espirituna, ko kuitsuyaha xuta xi tjin asuntee ni xi naxu nginkán.

¹⁹ Najmi kjan kujinchja ko najmi kjintáya, najmi nyátée kuinú'yá ntaha.

²⁰ Najmi kjét'okjá nku yáxá xi ja títs'okjá.

Najmi ts'jínk'ien nd'í xi tu nintíhí tíju saha,
santa nkúhu nga ts'ííndjuú ni xi naxu nginkán.

²¹ Kò xutá xi t'jín asuntee kama 'yún tak'un ndá musuna.

B'í ts'ín kinchjanímíyaha Jesu ndaninda Beelzebu

(Mr. 3:20-30; Lc. 11:14-23; 12:10)

²² J'aisehe Jesu xutá xi j'aikò nku ndá xi t'jínajihín ndanindoo. Kui xi ká kò najmi ma nchjá. As'ai Jesu ts'asehe ndanindoo ndo. Kama chjihí kò kama kinchjá.

²³ Tu ni xí kama nkjúhún rá ngayjee xutá. B'a incha kitsúhu xinkjín:

—¿Kutsa kuihí xu'bjí xi ntjehe David?

²⁴ Nk'ie nga kint'é já fariseo ni xi t'jíncha tsu xutá, b'a incha kitsú:

—Nga'yúhún ndaninda Beelzebu xi ndá k'akúhu jánindoo tím'osjekohò ndai jánindoo.

²⁵ Tunga behé Jesu ni xi títs'ínnkjink'un jóo, kui nga b'a kitsúhu rá:

—Tsa xutá xi t'jintu má batéxuma nku ndá rej tá kuihi fi kontrahá xinkjín, tá kuihi incha nguá tiya nankihí. Ngatentee nanki kò ni'ya xi tá kuihi fi kontrahá xinkjín, najmi tse mahá.

²⁶ B'a tá t'jín ts'e ndanindoo. Tsa Satana k'onsje suba yjohó, tá kuihi tifi kontrá subahá yjohó. Tsa b'a ts'íín, ¿nkú ts'ín tse kuichúkuahá rá nga kuatéxumaha?

²⁷ Kò tsa nga'yúhún ndaninda Beelzebu tím'osjekohona jánindoo t'ibixiún, ¿yá xi ts'e nga'yún xi m'osjekohò jánindoo já ts'ajun? B'a ts'ín tá kuihi jóo bakúchji nga najmi kixí t'jintuyánuu.

²⁸ Tunga tsa Espiritúhu Nt'janá tím'osjekohona jánindoo, kui xi tsuhú rá nk'ie nga ja j'ai nistjin nga ja tibatéxuma Nt'janá.

²⁹ ¿Nkú ts'ín nku ndá kama kjuas'ehen ni'yahá nku ndá xi 'yún t'jihin nga'yún kò kjé'ahá rá ni xi t'jihin? T'jín nihi nga tjun k'ué'yún ndo. B'a ts'ín kama kjé'ahá rá ni xi t'jihin ndo ni'yahá.

³⁰ Xi najmi an makona, kui xi xutá kontrana. Xi najmi tíf'áyakona, kui xi tibaténdzjo.

³¹ Kui nga b'a t'ixihinnuu. Kama ndyjat'ahá xutá ngatentee ngatitsuhún kò ngatentee én ch'on tsu xi kuinchjá. Tunga xi ch'on kuitsuhú Espiritú Santo, kui xi najmi tá kama ndyjat'ahá rá.

³² Xi nkú kuitsuhú Nt'ihí Ndax'jun, kama ndyjat'ahá. Tunga xi nkú kuitsuhú Espiritú Santo, kui xi najmi tá kama ndyjat'ahá rá, tá ndaha nd'ai kò tá ndaha ndyjun nkiní.

B'í ts'ín tsakúya Jesu xi nkú ts'ín yahá rá xutá

(Lc. 6:43-45)

³³ Tsa tuhu yóo xi nda, nda yóo. Kò tsa tuu xi najmi nda, najmi nda yóo. At'ahá tuu bakúchji nkú k'un yóo.

³⁴ Já ch'onk'un xi b'a k'un! ¿Nkú ts'ín kama chubahanu ni xi nda, nk'ie nga jun xi ch'onk'un? At'ahá ni xi kitsejihin animahá xutá, kui nihi xi bitju ts'a.

³⁵ Nku ndá xi nda b'asjejin ni xi nda ajihín ngayjee ni nda xi t'jítjohó. Kò nku ndá xi ch'onk'un b'asjejin ni ch'onk'un ajihín ngayjee ni ch'onk'un xi t'jítjohó.

³⁶ Kò an b'a t'ixinnuu. Nk'ie nga kuichú nistjin nga chasehe ni xi kits'ín nga nkúnkú xutá, nk'ie ts'jínkjas'en kuenta xutá nga nkúnkú én xi najmi chumi ni chjihí rá xi kinchjá ej.

³⁷ At'ahá tá kuihi én xi kichubai n'e kjuahá ri, tsa t'jihin jé kò tsa najmi t'jihin jé.

B'i ts'in kinchjanijmíyaha Jesu xuta xi mjehe skuë kjuankjún

(Mr. 8:12; Lc. 11:29-32)

³⁸ As'ai k'ua já chjine' éhen kjuatéxumog ko já fariseo b'a incha kitsúhu Jesu: —Ji nda maestru, mjeni nga chaj nku kjuakjún xi n'eí, xi kuakúchji nga Ntjaná kits'in nibáhi.

³⁹ B'i kitsú Jesu:

—Xuta xi tjin nd'ai tjincha banki nga skuë nku kjuankjún, at'aha ch'onk'un ko najmi naxu tjincha nginkun Ntjaná. Tu ni xi kamat'aihín nda profeta Jona nk'ie, tu kuihi kjuankjún xi s'ejna chjihj xuta xi tjin nd'ai.

⁴⁰ At'aha xi nkú ts'in y'ejna Jona jan nistjin ko jan nistjen aya kats'a ti chánko, b'a ta ts'in k'úéjna Ntíhi Nda'ixun jan nistjin ko jan nistjen kinte t'anankiu.

⁴¹ Xuta xi y'entu nanki Ninive kuisintjenko xuta xi tjin nd'ai nk'ie nga kuichú nistjin nga chasehe ni xi kits'in nga nkúnku xuta. Kui xi ts'ínko kjuaha xuta xi tjin nd'ai, at'aha kui xi ngjik'áha ra animaha nk'ie nga Jona y'énijmíhi éhen Ntjaná. Nd'ai bi, ei tjíña nku xi 'yún nk'a tjen sa nga Jona.

⁴² Ko na rejna xi tsatéxuma nanki Saba kuisintjenko xuta xi tjin nd'ai nk'ie nga kuichú nistjin nga chasehe ni xi kits'in nga nkúnku xuta. Kui xi ts'ínko kjuaha xuta xi tjin nd'ai, at'aha kui xi 'yún kjin nibaha nga j'aisinñjuhu kjuankjink'uhun Salomon. Nd'ai bi, ei tjíña nku xi 'yún nk'a tjen sa nga Salomon.

B'i ts'in kinchjanijmíyaha Jesu ni xi maha xuta

(Lc. 11:24-26)

⁴³ Nk'ie nga nku ndaninda bitjujhín nku nda, fatsú'basún ante kixiu nga bangisjai má nga ts'ínkj'áya. Nk'ie nga najmi sakúhu ante,

⁴⁴ as'ai b'a tsu: “Tu sahá kfin ngáhana ni'yaná má tsitja.” Nk'ie nga b'óya ngáha, ja kjitiya ni'yoó nga f'aise ngáha ra. Kichjuchá ko ja tjinda.

⁴⁵ As'ai fik'á sa yatu jáninda xi 'yún ch'onk'un sa nga kui ko ngatentee incha fas'enjihín ndo. Ko máha nda xu'bo, 'yún ch'on ts'in b'ejna askahan nk'ie nga tjuhun. B'a ta kamaha xuta ch'onk'un xi tjin nd'ai.

B'i ts'in kitsúya Jesu yá xi naaha ko yá xi já nts'e

(Mr. 3:31-35; Lc. 8:19-21)

⁴⁶ Nk'ie nga tinchjako sa Jesu xuta nkjiun, tu naaha ní ko já nts'e j'aincha natsiun xi má nga mjehe kuinchjakohó.

⁴⁷ As'ai tjin xi b'i kitsúhu Jesu:

—Naahj ko já nts'eí kabincha natsin ján. Mje rúhu kuinchjakohi.

⁴⁸ B'i kitsú Jesu nga kinchjako nda xi j'aikohó éen:

—¿Yá xi nána ko yá xi já nts'é?

⁴⁹ As'ai tsakú xuta ni'yakuyáha ko b'i kitsú:

—Kui xuta xu'bj xi nána ko já nts'é.

⁵⁰ Tu yáhá ni xi ts'íntjusun xi nkú ts'in mjehe Na'mina xi tjíña ndjiojmi ján, kui xi nda nts'é, na nichja ko nána.

13

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kits'inchjén nku nda xi tsaténdzo xujmá

(Mr. 4:1-9; Lc. 8:4-8)

¹ Kui nistjiun tsitju Jesu ni'yaha ko ngjik'iejña andai ntáchak'uun.

² Nkjin nkjún xuta kama ñjakút'aha. Kui nga nku tsutsu ngjik'iejñayaha Jesu, ko ngayjee xuta tsincha andai ntóo má kixiu.

³ Nkjin tǎjá ni xi tsakúyahá nga y'éjña chubayahá. B'í kitsú:

—Nku ndá tsitju nga ngjiténdzjo xujmá.

⁴ Nk'ie nga tibaténdzjo xujmóo, k'ua xi tsixuntu andai niyóo. As'ai incha j'ai nisee ko kikjine xujmá xu'bo.

⁵ K'ua xi tsixuntu ajin ndjio má nga najmi 'yún tjín ninte. Kítsa jasu xujmóo, at'ahá najmi 'yún tjain nintee.

⁶ Tunga nk'iehé nga tsitju ts'íu, kits'ínchjahan ko kixí, at'ahá najmi 'yún ngjiyanji kjamaha.

⁷ K'ua ngá xi tsixuntu ajin na'yóo. Kisá na'yóo ko najmi kitsjántehé nga nda saá xujmá xu'bo.

⁸ Tunga k'uahá ngá xi tsixuntu má nga nda nankiu. Tu xí tsehé ni xi kitsjá. Tjín xujmóo xi kitsjá unchan tjihin, tjín xi kitsjá cháte ko te tjihin, ko tjín xi kitsjá katé tjihin.

⁹ Xi tjen tjabaxínju, katasínju.

B'í ts'ín kitsúya Jesu á tu subahá y'éjña chubayaha nga tsakúya

(Mr. 4:10-12; Lc. 8:9-10)

¹⁰ As'ai j'aisehé Jesu já ni'yakuyáha ko b'a kitsúhu:

—¿Á tu subahá b'ejña chubayahani nk'ie nga chubakohoni xuta?

¹¹ As'ai b'í kitsú Jesu:

—Jun ja kik'ainuu nga kamankjinnuu ni xi 'ma tjíña ts'e xi nkú ts'ín batéxuma Ntjáná. Tunga xuta xu'bo najmi kik'aihi nga kamankjihin niu.

¹² At'ahá xi kamankjihin, k'uai saha ko 'yún nda kamankjihin. Tunga xi najmi ts'ínsihin nga kamankjihin, chjú'ahá santaha ni xi tjíñaha nga kamankjihin kai.

¹³ Kui kjuaha tu tib'ejñá chubayahá rá xuta xu'bo. At'ahá tbase tunga najmi tibehe, ko tint'é tunga najmi tibasínjuhú ko najmi tímankjihin.

¹⁴ Ni xi tjíncha ts'ín xuta xu'bo títs'intjusun éhen Ntjáná xi kitsúya ndá profeta Isaiá nk'ie nga b'a kitsú:

'Yún kuasinju tunga najmi kamankjihinnuu,

ko 'yún chaso tunga najmi chanú.

¹⁵ At'ahá ja kama ndjá animaha xuta xu'bi,

kits'ín staya yjoho ko kik'íechja tunkun,

tu xi najmi skuehe ko najmi kuint'éhe,

ko najmi kamankjihin rá,

tsa ts'ínk'óntjaiya animaha ko nga an ts'innkíhi.

¹⁶ Tunga máha jun, á b'a nda tjihin ts'ajun xi tíyo ko tínu'yó, at'ahá tibe tunkun ko tint'é tjabaxínju.

¹⁷ Kjuaxi ni xi tixinnuu. Nkjin já profeta ko xuta xi naxu y'entu xi kis'e njstjin nk'ie incha kama mjehe nga skue ni xi tíyo nd'ai, tunga najmi kikiehé. Kama mjehe nga kuint'é ni xi tínu'yó nd'ai, tunga najmi kint'éhé.

B'í ts'ín tsakúya Jesu xi nkú ts'ín ts'ínkájihin xuta éhen Ntjáná

(Mr. 4:13-20; Lc. 8:11-15)

¹⁸ Kui b'a maha, tjenñjuhúnu nkú tsuhu rá ni xi kuak'iejñá chubaya ts'e nda xi tsaténdzjo xujmóo.

¹⁹ Nk'ie nga nt'é xuta én xi tsuya nga Ntjáná xi batéxuma, as'ai najmi mankjihin niu, nibá ndanindoo ko kjexin én xi ja kis'entjejin animaha. Kui xutaha xi nkú joya xujmá xi tsixuntu andai niyóo.

20 Xujmá xi tsixuntu ajin ndjio, kui xutaha xi nt'é éen ko tjen'yún tsjohó ts'in ts'ínkjáihin.

21 Tunga najmi 'yúhún tjihin kjamá ajin animaha ko najmi ndjá bincha. Nk'ie nga sakúhu kjuasti ko nk'ie nga n'e uncha tu ngat'aha éen, ts'in t'axihin yjoho éen.

22 Xujmá xi tsixuntu ajin na'yóo, kui xutaha xi ta nt'é éen, tunga ni xi tjihin asuntej s'entaha ra ko kjuanchinoo b'anachaha. B'a ts'in najmi sakuntehe ra nga nda saaha éen ajin animaha xuta xu'bo ko najmi tsjá chan.

23 Tunga máha xujmá xi tsixuntu nanki xi ndoo, kui xutaha xi nt'é éen ko mankjihin. Nda ts'in nga b'entu. Kui xi b'a joyaha xujmá xi tsjá unchan tjihin, ko tsa xi tsjá cháte ko te tjihin, ko tsa xi tsjá katé tjihin.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kits'ínchjén xujmá xi nda ko jñá ch'onk'un

24 Ta y'éjña chubayahá ngáha Jesu nga tsakúya. B'i kitsú:

—Má batéxuma Ntjaná b'a joyaha nku ndá xi nda xujmá xi y'éntjejin jñáha.

25 Tunga nk'iehe nga kjintufé, j'ai nda kontraha ndo. Y'éntjejihin tuniñu jñá ch'onk'un ko as'ai ngji.

26 Nk'ie nga jasu tuniñu ko kis'ehe tu, ta kama chji jñá ch'onk'uun.

27 As'ai incha j'ai já musuhu nda xi ts'e tuniñu ko b'a kitsúhu: “Ji nda ntja, ¿a najmi xujmá ndahá xi y'éntjejin jñáhi? ¿Nkú ts'in nga tu sa jñá ch'onk'uhún kj'ijin ngáha ra ntjehi?”

28 B'a kitsú ndo: “Nku nda kontra b'a kits'in.” B'a kitsú já musu: “¿A mjehé ri nga kuankín chjúneyai jñá ch'onk'uun?”

29 Tunga b'ahá kitsú ndo: “Najmi, at'aha tsa chjúneyo jñá ch'onk'uun, ko xka tuniñu chjúyanjiu.

30 Tu sahá katuma chá suba nga joó santaha nkúhu nga kuichú nistjin nga kama chá. Kui nistjiun b'a xihin já xi kuate tuu nga titjun kjéneya jñá ch'onk'uun, kj'uách'á ko k'uéti. Tunga máha tuniñu, kui xi kj'úátjo antehé.”

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kits'ínchjén nku k'un mostasa

(Mr. 4:30-32; Lc. 13:18-19)

31 Ta y'éjña chubayahá ngáha Jesu nga tsakúya. B'i kitsú:

—Xi nkú ts'in batéxuma Ntjaná b'a joyaha nku k'un mostasa xi jakj'a nku nda ko y'éntje jñáha.

32 Kui k'un xu'bi xi 'yún ichi sa nga k'un xi k'oo. Tunga nk'iehe nga ma chá, 'yún chánka ma sa nga ni ntje xi b'éntje xuta. Santaha nku yá tu bichú ma, ko f'ai ts'innda'á nisee nubaha tjiaha yóo.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kits'ínchjén na'yu sahan ninkuan

(Lc. 13:20-21)

33 As'ai ta y'éjña chubaya ngáha Jesu:

—Xi nkú ts'in batéxuma Ntjaná b'a joyaha na'yu sahan ninkuan xi jakj'a nku tachjuún ko kits'intjijinko tse nkuan ninkuan. As'ai tsijin ngatente na'yu.

Kui kjuai nga tu nku y'éjña chubayahá Jesu nga tsakúya

(Mr. 4:33-34)

34 B'a ts'in kinchjako Jesu xuta nkjiun. Y'éjña chubayahá ngayjee ni xu'bi nga kitsuyaha. Najmi kinchjako tsa najmi y'éjña chubayahá.

35 B'a kama tu xi tsitjusuhun ehén Ntjaná xi kitsúya nda profeta nga b'a kitsú:

K'uejña chubaya,

xína ni xi tjintu'má santaha nkúhu nga kamanda asuntee.

B'i ts'in kitsúya Jesu ni xi tsakúya nga kits'inchjén xujmá xi nda ko jñá ch'onk'un

³⁶ Nk'ie nga ja kits'ínkji Jesu xuta nkjiun, jas'en ni'yaha. As'ai já ni'yakuyáha j'aik'úhun ko b'a incha kitsúhu:

—T'inyani nkú tsuhu ra én xi kuak'ieña chubayai ts'e jñá ch'onk'un xi tjín ajihin tuniñu.

³⁷ B'i kitsú Jesu:

—Nda xi y'éntje xujmá ndoo, kui xi Ntíhi Nda x'jun.

³⁸ Ante xi má nga y'éntje, kui xi asuntej. Xujmá xi ndoo, kui xutaha xi ts'e má batéxuma Ntíaná. Jñá ch'onk'uun, kui xutaha xi ts'e ndanindoo.

³⁹ Nda kontra xi y'éntje jñá ch'onk'uun, kui xi ndanindoo. Nistjin nga chjúsintjen tuniñu, kui nistjihin nk'ie nga kfe asuntee. Ko já xi kuate tuniñu, kui xi ntítsjee.

⁴⁰ Xi nkú ts'in f'áya jñá ch'onk'uun ko s'eti ajin nd'íu, b'a ta kama nk'ie nga kfe asuntee.

⁴¹ Nk'ie nga kuatéxuma Ntíhi Nda x'jun, ts'ínkji ntítsjee nga kjéxin ajihin xuta xi ts'e ngayjee xuta xi ts'ínkijnejin ngatitsun xuta xi k'oo ko ngayjee xuta xi ch'on ts'in.

⁴² Kui xi kjaník'ajin má tíma 'yún nd'íu. Yo kjintá xuta ko kuate ni'yun.

⁴³ Nk'iehé kuat'ai xuta jee xi nkú joyaha ts'íu nga k'úentu má batéxuma Na'mihi. Xi tjen tjabaxínñu, katasínñu.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kits'inchjén xuta xi sakúhu nku ni xi 'yún chji

⁴⁴ Má batéxuma Ntíaná b'a joyaha xi nkúhu nku nisa toon xi tjíña 'ma nku ante. Nda xi sakúhu niu ta b'éña 'mahá ngáha at'aha najmi kui ts'e antee. Tsjo mahá ndo niu. Kui nga fitéñayjehe ni xi tjihin ra ko b'atse antee.

⁴⁵ Má batéxuma Ntíaná ta b'a joyaha xi nkúhu nku nda xi ts'ínxáko ndjio tsjo k'un.

⁴⁶ Nk'ie nga sakúhu nku ni 'yún chjhi, as'ai fitéñayje ni xi tjihin ko b'atse ndjio tsjo tjín xu'bo.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kits'inchjén nku na'ya tjio

⁴⁷ Má batéxuma Ntíaná ta b'a joyaha xi nkúhu nku na'ya xi kikaník'ajin jóo ntáchak'uun. Kixincháha ngayjee tikjá tjio xi tjín.

⁴⁸ Nk'ie nga kitshe tjio na'yo, as'ai kikje 'yún jóo andai ntóo. Yo y'entu nga j'ájin tjio xi ndoo. Tsinchá nisin xi ndoo ko kikaníya xi najmi ndoo.

⁴⁹ B'a ta kama nk'ie nga kfe asuntee. Kuitju ntítsjee ko ts'ínk' a t'axín xuta xi ch'onk'un ko xi je.

⁵⁰ As'ai kjaník'ajin xi ch'onk'uun má nga tíma 'yún nd'íu. Yo kjintá xuta ko kuate ni'yun.

⁵¹ As'ai b'i kitsú Jesu nga kingjásaiyaha já ni'yakuyáha:

—¿A kamankjinnu ngayjee ni xu'bi?

—Johon —incha kitsú jóo.

⁵² B'i kitsú Jesu:

—Nk'ie nga nku nda chjine'éhen kjuatéxumoo bangiya nkú tsuhu ra nga Ntíaná batéxuma, kui xi b'a joyaha nku nda xi tjíñaha nku ni'ya chánka. Bakúchji ni tsjo k'un xi tjintutjóo, ni xi cháha ko ni xi tsetsehe.

*B'i ts'in najmi kin'ekjáhin Jesu
(Mr. 6:1-6; Lc. 4:16-30)*

⁵³ Nk'ie nga ja kamaha Jesu nga y'éjña chubaya, as'ai tsitju yo.

⁵⁴ Ngji ngáha nankihí ko tsakúya aya ni'ya sinagoga xi tjin yo. Kama nkjühun xuto ko b'a incha kitsúhu xinkjín:

—¿Má ngjik'áha kjuankjink'un nanka xi y'aha ndai? ¿Nkú ts'in maha ra ts'ihin kjuankjún?

⁵⁵ ¿A najmi kuihi ndai xi ntíhi nda chjineyóo? ¿A najmi kuihi naaha xi 'mi Maria? ¿A najmi ja nts'ehé maha Santiago, Kuse, Simon ko Juda?

⁵⁶ ¿A najmi eihí ta tjíntujínná ngatentee jminchjín nichja ndai? Kui b'a maha, ¿má ngjik'áha ni xi maha?

⁵⁷ Kui nga najmi incha kits'ínkjáihín ra. Tunga b'ahá kitsúhu Jesu xuta nkíun:

—Tu má xi tje'hén ni yankjún nku nda profeta. Nkúhú nankihí ko ni'yaha najmi b'a n'ehé.

⁵⁸ Najmi 'yún kits'ín kjuankjún Jesu yo, at'aha najmi kis'ejihín xuta nga Ntjáná kits'ín nibáha.

14

B'i ts'in k'ien Jua Bautista

(Mr. 6:14-29; Lc. 9:7-9)

¹ Kui nstjiun Herode Antipa tjihín xá ante Galilea. Kint'é ni xi tít'sín Jesu ko b'a kitsúhu já xi ts'inxát'aha:

² —Jua Bautista niu. Ja j'áiya ngáha ra ngabayoo. Kui kjuaha nga tjihín ra nga'yún nga tít'síhin kjuankjún.

³ At'aha Herode kits'ínkji já juhún nga jakj'ánijé Jua. Y'é'yún ko kits'ínkjas'en nubayoo. Ngat'aha na Herodia b'a kits'íhin. At'aha chjuúhún Felipe kama na Herodia, ko ndo ngá nts'e kamaha Herode.

⁴ B'a kits'ín ndo at'aha Jua Bautista b'a kitsúhu:

—Tjña nkjühun kjuat'exumoo ni xi t'n'ei, nga ta jihí tinchunkoi chjuúhún nda nts'ei.

⁵ Kama mjehe Herode nga ts'íink'ien Jua, tunga tsankjühún nga b'a ts'íin, at'aha b'a tsu xuta nga nku nda profeta Jua Bautista.

⁶ Tunga nk'iehé nga tsichu nú Herode, ts'asje s'íhi ko kitenki takjihín na Herodia nginkun xuta xi j'ai s'íu, ko tsjo nkjún kamaha Herode.

⁷ As'ai íxí Ntjánáhá kits'ínkie nga tsjáha takjún tu mí nihí ni xi kuankihí.

⁸ Tunga jahá kabinchá'a títjuhún naaha takjún, ko b'j kitsúhu Herode:

—T'eya tabaní nintaku Jua Bautista nga k'uainí.

⁹ As'ai kik'ie babaha nda rej Herode, tunga ngat'aha ní nga ja kats'ínkie Ntjáná nga ts'íntjusun éhen ko ngat'aha já xi kab'entut'áko ho yámixo, kui nga b'a kitsúhu nga k'uaihí ra takjún ni xi t'bankihí.

¹⁰ Kitsjá kjuá nga stikjá nintaku Jua aya nubayoo.

¹¹ Nku taba kis'eya nintaku Jua ko kik'áihí takjún, ko kui xi ngjitsjá ngáha ra naaha niu.

¹² Ja kamoó, já ni'yakuyáha Jua j'aikj'á yjonente k'ien ko kingjáyani. As'ai ngji tsuyáha Jesu ni xi kamoó.

B'i ts'in kits'ínkjen Jesu já xi un mií

(Mr. 6:30-44; Lc. 9:10-17; Jn. 6:1-14)

¹³ Nk'ie nga kint'é Jesu éin, y'eya nku tsutsu nga ngji t'axín suba nku ante má najmi ch'a tjin. Tunga nk'iehé nga kint'é xuta nkjiun nga ja tífi Jesu, as'ai tsuku ngji títjuhún ra Jesu nga ngjitjénki.

14 Nk'ie nga tsitjujen Jesu tsutsuu, kieke nga nkjin nkjún maha xutá xi tikuyáha. Kama nimaḥa ko kits'innkihi xi uhun.

15 Nk'ie nga ja kama ngixuun, incha j'aik'úhun já ni'yakuyáha ko b'a kitsúhu:

—T'axint'a nkjún ej ko ja 'yún kama ngixun. Tu sahá b'a t'ihin xuto nga katji nanki xi tjíndai ej má nga kama k'uatse ni xi kjine.

16 As'ai b'i kitsú Jesu:

—Najmi machjéhen nga nguai xuto. Tu sahá jun tjohoon ni xi kjine.

17 B'a kitsú jóo:

—Un ichí maha ninkuan xi kich'aj ko jo ichí tjo.

18 —Nibákonú ej —kitsú Jesu.

19 As'ai b'a kitsúhu xutá nkjiun nga k'úéntujin jñóo. Jak'á ninkuan xi uun ko tjo xi jo. Tsasenjinki nk'a ján nga kitsjáha máb'achjihí Ntjaná. Tsakjánya ninkuan ko kitsjáha já ni'yakuyáha tu xi kui incha ts'innndzjo ngáha rá xutá nkjiun.

20 Ngagentee xuto incha kikjine niu santa nkúhu nga incha kitse sisihin. As'ai jáiya ninkuan xi ts'ankiu. Te jo nisín kama.

21 Ma rá un mií jáx'in ko k'aj'á jminchjiun ko jántí xi incha kikjine nichinee.

B'i ts'in ngisun Jesu ntáchak'uun

(Mr. 6:45-52; Jn. 6:16-21)

22 As'ai b'a kitsúhu Jesu já ni'yakuyáha nga incha kjuas'en tsutsuu ko nga incha nguai tíjuhun ngabantá ntáchak'uun, at'aha Jesu tsasín niyá xuto nk'ie nga incha ngji ni'yaha.

23 Nk'ie nga ja kits'ínki xutá, as'ai ngji nchjako t'axín suba Ntjaná asunntu tjenkiu. Yo tíña suba nk'ie nga ja kama jyun.

24 Kui chubó ja kamasehen ntáchak'uun tjenjin tsutsuu. T'éhen ntóo títs'instihi, at'aha ntjo 'yún nkjún tsatéjihin tsutsuu.

25 Nkú rá ma nga ja tifi ma sen, tsichu tjenki tiña Jesu jóo nga tífisun ntáchak'uun.

26 Nk'ie nga kieke já ni'yakuyóo nga nibásun ntáchak'uun, incha kitsankjún nkjún. B'a incha kitsú nga kikjintáya nkjún:

—iNku sen nibá yo!

27 Tunga tjen'yún kinchjahá Jesu:

—iJyu ní! ¡Ahán niu! ¡Najmi tu binkjun!

28 As'ai b'i kitsú Pedró:

—Ji ndá maestru, tsa kjuaxi nga ji niu, tjein kjuá nga kfinsehe yo má tjenjin ntóo.

29 —Nibái —kitsú Jesu.

As'ai tsitjujen Pedró tsutsuu ko ngisun ntóo nga ngisehe Jesu.

30 Tunga nk'iehé nga kieke nga 'yún tíma ntjo, kitsankjún ko nk'ie nga ja tífijintí, kikjintáya:

—iJi ndá maestru, n'ek'ankiní!

31 Ta kuihi chubó jak'á Jesu ntsja Pedró ko b'a kitsúhu:

—¡Á b'a 'yún ichí s'ejihin ri an! ¿Á jo jan kamaha ri?

32 Nk'ie nga incha jas'en tsutsuu, kitsjenjyú ntjo.

33 As'ai já xi t'incha tsutsuu kits'intsjohó Jesu nga b'i kitsúhu:

—Kjuaxi nga ji xi Ntíhi Ntjaná.

B'i ts'in kits'innkihí Jesu xutá un xi tjín nanki Genesaret

(Mr. 6:53-56)

³⁴ Nk'ie nga ja j'atikjáko Jesu já ni'yakuyáha ntáchak'uun, as'ai tsichu nanki Genesaret.

³⁵ Nk'ie nga kamankjihin xutá xi tjín yo nga Jesu niu, kits'inkint'é xutá xi tjín xki ante xi tjíndai yo. As'ai incha j'aisehe Jesu nga j'aiko ngatentee xutá xi uhun.

³⁶ Incha tsankihí tsa tsjántehe tsa tu andai tuts'in najyun xi yja ts'ínko, ko kamanda ngayjee xi kits'ínko najyuhun Jesu.

15

B'i ts'in tsakúya Jesu mí nihi xi ts'in sihi xutá nginkun Ntíaná

(Mr. 7:1-23)

¹ As'ai incha j'aisehe Jesu já fariseo ko já chjine'éhen kjuatéxumoó xi nibaha nanki Jerusalem. B'a incha kitsúhu:

² —¿A najmi ts'intjusuhun já ni'yakuyáhi sihin xi y'éñaná ntje cháná? Najmi títxun bané ntsja nk'ie nga kjine niñu.

³ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Ko máha jun, ¿a najmi n'etjusuuhunnu ni xi y'éña Ntíaná, nga tu sahá sinnuu n'etjusuuhunnu?

⁴ Tjít'a má nga b'a kitsú Ntíaná: “Chankjún na'mihí ko naahi”, ko “Xi ch'on kuítsuhu na'mihí ko tsa naaha, kui xi tjihin nga n'ek'ien.”

⁵ Tunga juhún b'a bixiún nga tsa tjín xi b'i kuítsuhu na'mihí ko tsa naaha: “Ngayjee ni xi tjínna nga kúásinkoho kai, ja chje kitsjahá Ntíaná”,

⁶ tsa tjín xi b'a kuítsu, kui xi najmi tá tjihin tsa skuenkjún na'mihí ko tsa naaha. Kui nihi xi bixiún. B'a ts'in najmi tá n'echjihinu éhen Ntíaná tu ngat'aha sin xi kin'ekjas'ennuu.

⁷ 'iTu tsjohónuu nga bakuchíu xi nkú ts'in yankjún Ntíaná! Kjuaxi kjáihin ni xi kitsú ndá profeta Isaiá nk'ie nga b'a ts'in y'é't'a:

⁸ Kui xutá xu'bjí tu ts'ahá benkjúnna, tunga animaha kjin tjíñaha an.

⁹ Najmi chumi ni chjihí rá chje xi tsjána, at'aha tu kjuatéxumaha xutahá bakúya.

¹⁰ As'ai b'i kitsúhu Jesu xutá nkjiun:

—Tjenñju ko katumankjinnuu.

¹¹ Ni xi fas'en ts'a xutá, najmi kui xi ts'in sihi nginkun Ntíaná. Ni xi bitju ní ts'a, kui ní nihi xi ts'in sihi.

¹² As'ai j'aisehe Jesu já ni'yakuyáha ko b'a kitsúhu:

—¿A yai nga já fariseo najmi kuasasihin én xi kuachubai?

¹³ B'i kitsú Jesu:

—N'esjenji santaha ko kjamaha ngayjee yá xi najmi y'éntje Na'mina xi tjíña ndjiojmi ján.

¹⁴ Najmi tu nkjún manuu jóo. Já kahá niu xi bakú niyáha xutá ka. Tsa nku ndá ka kuakú niyáha kj'ai ndá ka, ¿a najmi kuixuntuyáhá nga joo nku tíxa?

¹⁵ As'ai b'a kitsú Pedro:

—T'inyani nkú tshu rá ni xi kuak'ieña chubayai.

¹⁶ B'i kitsú Jesu:

—¿A tá ndaha jun najmi mankjinnuu?

¹⁷ ¿A najmi yanú nga ngayjee ni xi fas'en ts'a xutá, fi aya kats'a ko bitju ngáha?

18 Ni xi bitju ní ts'a xuta, kui ní xi nibáha ajin animaha ko kui xi ts'in sihi nginkun Ntjaná.

19 At'aha ajin animaha ní xuta nibaha ra nga ch'on ts'in ts'innkink'un, nga ts'ink'ien xinkjin, nga bangane kjuabixoon, nga tjin xi fantuko jminchjin nga najmi kjeé bixan, nga ndyjsé ts'in, nga nchja én tsank'á, ko nga ch'on tsuhu xinkjin.

20 Kuihi ni xu'bi xi ts'in sihi xuta nginkun Ntjaná. Tunga tsa kjiné ninkuan nga najmi tjtjun kuané ntsja, najmi kui nihi xi ts'in sihi xuta nginkun Ntjaná.

B'i ts'in nku tachjuun xi najmi ntjehe judio tjehe ra tsankihí nku kuanda Jesu

(Mr. 7:24-30)

21 As'ai tsitju Jesu yo nga ngji ante xi tiña maha nanki Tiro ko nanki Sidon.

22 Ko tu kikjintáya tjennkihí ra nku tachjuun xi najmi ntje judio tjehe ra xi yo tijná. B'a kitsúhu:

—ji chá maestru, ji xi ntjehe David, chase nimaní ichí an! jTajín ichína tijnajihin chánindoo, kui nga tu xí uhún tibehe ra!

23 Tunga ndahá nku én najmi kinchja Jesu. As'ai j'aise tiñaha já ni'yakuyáha ko b'a incha kitsúhu:

—Tu sahá b'a t'ihin tachjuun nga katji, at'aha tikjintáya tjennkiná.

24 As'ai b'i kitsú Jesu:

—Kits'in nibána Ntjaná nga tu nkuhú xuta xi ntje Israel tjehe ra kfínsehe, xuta xi kindyja xi nkú joyaha chutsanka xi ngji t'axín suba.

25 As'ai j'ai tachjuun, tsasinkúnch'int'aha Jesu ko b'a kitsúhu:

—ji chá maestru, tjsinkoní ichí an!

26 B'i kitsú Jesu:

—Najmi nda tjin tsa chjú'aha ninkuahan jántiu nga kj'uaihi nañoó.

27 As'ai b'a kitsú tachjuun:

—Johon, chá maestru, tunga santahá ni ko nañoó kjine xihí ninkuan xi bixunntunkí yámixaha ntjaha.

28 B'i kitsú Jesu:

—Ji tachjuun, já b'a 'yún s'ejihin ri nga Ntjaná kits'in nibána! Katuma xi nkú ts'in mjehi.

Ta kuihi chubó kamanda takjihin tachjuun.

B'i ts'in kits'innkihí Jesu nkjin nkjún xuta un

29 Tsitju Jesu yo nga ngji andai ntáchak'un Galilea. As'ai ngjinji nku asunntu tjeñi ko yo y'ejna.

30 Incha j'aisehe Jesu nkjin nkjún xuta nga j'aiko xi najmi ma fi, xi ka, xi najmi ma nchja, xi kutu ntsja, ko nkjin sa xi uhun. Kui xi j'aik'iéntut'aha Jesu ko Jesu kits'innkihí ngayjee.

31 Kui nga kama nkjuhun ra xuta nkjiun nk'ie nga kkie nga tinchja xuta xi najmi ma nchja, kamanduú ntsja xuta xi kutu ntsja, tjima xuta xi najmi ma fi, ko kama chjihí xuta xi ka. As'ai incha kits'intsoho Ntjaha xuta Israel.

B'i ts'in kits'inkjen Jesu já xi nju mi

(Mr. 8:1-10)

32 As'ai kinchjaha Jesu já ni'yakuyáha ko b'i kitsúhu:

—Tíma nimana xuta nkjiin, at'aha ja tihin jan nstjin nga tjintukoná ei. Ja najmi ta tihin ra nichine. Najmi mjena ts'inkjí kjintía, at'aha tsa kuayáya aya njyóo.

³³ As'ai b'i incha kitsú já ni'yakuyóo:
—¿Tunga má xi tjehen sakúná ei ante t'axín xu'bj nínkuān xi kamahā rā nga kjiñe xutā xi b'i nkjún ts'in nkjin maha?

³⁴ B'i kitsú Jesu:

—¿Nkú tjin nínkuān kich'o?

B'a incha kitsú jóo:

—Yatu maha kō k'ua tjiō xixi.

³⁵ As'ai b'a kitsú Jesu nga k'úentu xutā nkjiun t'anankiu.

³⁶ Jak'á nínkuān xi yatuu kō tjiō kō kitsjáha máb'achjihí Ntjaná. Tsakjánya kō kitsjáha já ni'yakuyáha. As'ai já ni'yakuyóo kits'ímdzjohō nínkuān kō tjiō xutā nkjiun.

³⁷ Kikjine tente xutā niu santa nkúhu nga kitse sisihin. As'ai j'áiya nínkuān xi ts'ankiu. Yatu nisin kama.

³⁸ Nju mií jáx'in kō kj'ai jminchjiun kō jánti xi kikjine nichinee.

³⁹ Nk'ie nga kits'ínkji Jesu xutā nkjiun ni'yaha, jas'en ngáha tsutsuu nga ngji ante xi tiña maha nanki Magadan.

16

B'i kitsú Jesu nk'ie nga tsinchihí nku kjuānkjún

(Mr. 8:11-13; Lc. 12:54-56)

¹ Incha j'ai já fariseo kō já saduseo nga j'ai kjut'ayák'un Jesu. Tsankihí nga ts'in nku kjuānkjún xi kuakúchji nga Ntjaná kits'in nibáha.

² Tunga b'ihí kitsú Jesu:

—Nk'ie nga ja ma ngxuun b'a bixiún: “Nda chun kama, at'aha chun jeje nk'a ján.”

³ Kō nga ta jyuu b'a bixín ngó: “Ch'on chun kama nd'ai, at'aha ninti tjincha.” Mankjinnuu ni xi ma chji nk'a ján, tunga, ¿á najmi tímankjihinnuu ni xi ts'ejña chjihí nistjin nd'ai?

⁴ Xutā xi tjin nd'ai tjincha banki nga skue nku kjuānkjún, at'aha ch'onk'un kō najmi naxu tjincha nginkun Ntjaná. Tunga tū ni xi kamat'aihín nda profeta Jona nistjin nk'ie, kui kjuānkjúnun xi s'ejña chjihí xutā xi tjin nd'ai.

B'a kitsú Jesu, as'ai ngji t'axihin xuto.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kits'ínchjén na'yu san

(Mr. 8:14-21)

⁵ Nk'ie nga tsichu já ni'yakuyáha ngabantóo, tū kichayahá rā nga kik'a nínkuān.

⁶ As'ai b'a kitsú Jesu:

—Nda chasoo. Chúhuun yjonuu na'yu sahan já fariseo kō já saduseo.

⁷ As'ai b'i ngján kinchjanímyakohō xinkjín já ni'yakuyóo nga najmi incha y'a nínkuān.

⁸ Kamankjihin Jesu ni xi tjincha tsu jóo kō b'a kitsúhu:

—¿Á tichubanímyakohonu xinkju nga najmi kich'ahanu nínkuān? ¡Á b'a 'yún ichí s'ejhinnuu nga Ntjaná kits'in nibána!

⁹ ¿A tū yje najmi kjehe mankjinnuu? ¿A najmi ta f'áitsjehénmuu nínkuān xi uuñ xi tsakjanyáha já xi un mií maha kō nkú tjin nisín kin'etso nínkuān xi y'ekú?

¹⁰ ¿Kō a najmi ta f'áitsjehénmuu nínkuān xi yatuu xi tsakjanyáha já xi nju mií maha kō nkú tjin nisín kin'etso nínkuān xi y'ekú?

11 ¿Nkú tjihin ra nga najmi tímankjihinnu nga najmi ninkuan tinchjanimiyahana? Tunga chuhun ruu yjonuu na'yu sahan já fariseo ko já saduseo.

12 As'ai kamankjihin já ni'yakuyoo ni xi tinchja Jesu, nga najmi na'yu sahan ninkuan xi tjihin nga kuhun yjoho. Ngat'aha ní ni xi bakúya já fariseo ko já saduseo tjihin nga kuhun yjoho.

B'i ts'in kitsúya Pedro nga Jesu xi Ntjaná kits'in nibáha ngajoho

(Mr. 8:27-30; Lc. 9:18-21)

13 Nk'ie nga tsichu Jesu tiña nanki Cesarea, má nga batéxuma nda Felipe, as'ai b'a kitsúhu já ni'yakuyaha:

—¿Yáhá ni Ntíhi Nda'x'jun tsu xuta?

14 B'a kitsú já ni'yakuyoo:

—Tjín xi b'a tjincha tsu nga ji xi Jua Bautista. Tjín ngá xi b'a tjincha tsu nga ji xi Eliá. Ko tjín ngá xi b'a tjincha tsu nga ji xi Jeremia ko a ra kj'ai nda profeta.

15 B'i kitsú Jesu:

—Ko jun, ¿yá xi bixiún nga an?

16 As'ai b'a kitsú Simon Pedro:

—Ji xi Cristo. Ji xi Ntíhi Ntjaná xi tjíña tik'uun.

17 B'i kitsú Jesu:

—Nda tjín ngat'a ts'i, Simon, ntíhi Jona. At'aha ndaha nku xuta asunntej najmi y'éña chjihi ni. Na'mina ní xi tjíña ndjiojmi ján y'éña chjihi ni.

18 Ko an b'a tíxihin nga ji xi k'úhín Pedro. Ts'innda ninkuna asuhun ndjio xu'bi ko nga'yuhun ngabayoo najmi kamaha ts'jin nganaha xuta xi ts'an.

19 An tsjaha yubihj má batéxuma Ntjaná. Ni xi k'úét'a'yín ej asunntej, ta s'et'a'yún ndjiojmi ján. Ko ni xi chjundáyai ej asunntej, ta kuindáya ndjiojmi ján.

20 As'ai b'a kitsúhu Jesu já ni'yakuyaha nga najmi tu ch'a kuitsuyaha nga kui xi kits'in nibáha Ntjaná ngajoho.

B'i ts'in kitsúya tjun Jesu nga n'ek'ien

(Mr. 8:31–9:1; Lc. 9:22-27)

21 Kui nistjün kik'atuts'ihin Jesu nga kitsúya kixihj já ni'yakuyaha nga tjihin nga nguaí nanki Jerusalem, ko nga un nkjún skuéhe aya ntsja jáchá xi tjihin xá ko já na'mi k'aku ko já chjine'éhen kjuatéxumoo, ko nga n'ek'ien ko nistjin xi ma jahan kj'uaíya ngáha ra ngabayoo.

22 As'ai Pedro ngjiko t'axín Jesu ko b'a kitsúhu nga najmi nda kits'in nga b'a kitsú. B'a kitsú Pedro:

—Ji nda maestru, Ntjaná kakjexihin ngayjee ni xu'bo! ¡Najmi tu chumi nihi xi katumahi!

23 Tunga kits'ínk'ótjijak'uhún Jesu Pedro ko b'i kitsúhu:

—¡Tiyú xinní, Satana! Ji xi t'n'endyjajinní. At'aha najmi ni xi ts'e Ntjaná t'n'enkjintak'uin. Ni xi ts'e ní xuta asunntej t'n'enkjintak'uin.

24 As'ai b'a kitsúhu já ni'yakuyaha:

—Tsa tjín xi mjehe tsjénnkina, kat'éch'o subaha yjoho ni xi mjehe ko katsjáha yjoho nga kuayá ngat'ana, as'ai katsjénnkina.

25 At'aha xi mjehe ts'ínk'anki suba yjoho nga k'úéña tik'un, kui xi tu sahá kuayá. Tunga xi kuayá ngat'ana, kui xi sakúhu nga k'úéña tik'un.

26 At'aha, ¿mí xi chjihj ra tsa ts'ín ngana xuta ngayjee ni xi tjín asuntee, tsa tu sa ndyjáhá ngá animaha? ¿Mí nihi xi tsjá nga k'uéchjintjai animaha?

²⁷ At'aha Ntíhí Ndax'íun kj'uaíko kjuachánkahá Nā'mihí ko kj'uaíko ntítsjehé. Nk'ie k'uéchjíhí nga nkúnku xutá ni xi kits'ín.

²⁸ Kjuaxi ni xi tixinnu. K'ua xi tijncha ei najmi kuayá santa nkúhu nga skué nga kj'uaítexuma Ntíhí Ndax'íun.

17

B'i kama nga kama chji kjuachánkahá Jesu
(Mr. 9:2-13; Lc. 9:28-36)

¹ Askahan nk'ie nga j'a jun nistjin, Jesu kinchja t'axíhín Pedro, Santiago ko Jua xi nts'e maha Santiago. Ngjiko t'axín jóo nku asunntu tjenki nk'a.

² Yo kik'óntjaiya sénnistjihín Jesu nginkun jóo. Tsat'ai ankjín xi nkú joyaha ts'íu ko najyuhun taba xúxú kama ko tsat'ai.

³ Ta kíkíe jóo Moise ko Eliá nga tijncha nchjanijmíko Jesu.

⁴ As'ai b'a kitsú Pedro:

—Ji ndá maestru, já b'a nda tjihín nga ei kuintsubahaná! Tsa mjehi, ts'innda ei jan ni'ya yántsú, nku xi kama ts'í, nku xi kama ts'e Moise ko nku xi kama ts'e Eliá.

⁵ Nk'ie nga b'a ta títuho Pedro, tu nkuhú nintí xi tibat'ai j'ai ts'innk'íéhén jóo ko kinu'yá ajin nintíu nku ntá xi b'a kitsú:

—Kui xu'bí xi Ntína. Tjona ko tsjo mana. Tasinñjuhuu.

⁶ Nk'ie nga kint'é ntó já ni'yakuyóo tu ni xí incha kitsankjúhún. Kui nga xí t'anankíuhú y'ét'aha nintaku nga incha tsinchakúnch'in.

⁷ As'ai j'aik'úhún Jesu ko kits'ínkóho nga b'í kitsúhu:

—Tisintjoon. Najmi tu binkjun.

⁸ Nk'ie nga kingjénnk'a ngáha ankjín jóo, najmi ta ch'a xi kíkíe. Tu Jesu síjña subahá.

⁹ Nk'ie nga ja tijncha nibájen ngáha asunntu tjenkiu, b'a kitsúhu Jesu jóo:

—Najmi tu ch'a xi 'míyohoo ni xi kuayo santaha nkúhu nga kj'uaíya ngáha ra ngabayoo Ntíhí Ndax'íun.

¹⁰ As'ai kingjásjaiya já ni'yakuyóo:

—¿Á b'a tsuhu já chjine'éhén kjuatéxumoo nga tjihín nga kj'uaí títjuhún Eliá?

¹¹ B'í kitsú Jesu:

—Kjuaxi nga kj'uaí títjun Eliá ko k'uénda ngayjee ni xi tjin.

¹² Tunga an b'a tixinnu nga ja j'ai Eliá, tunga najmi kamankjihín ra xuta tsa Eliá niu. Tu ni xi kama mjehé ra jóo kits'íhín. B'a ta ts'ín un skuéhe Ntíhí Ndax'íun aya ntsja jóo.

¹³ As'ai kamankjihín já ni'yakuyóo nga Jua Bautista kinchjanijmíyaha Jesu.

B'i ts'ín kits'ín ndáhi Jesu nku nda chí xi tijnjihín ndanindoo
(Mr. 9:14-29; Lc. 9:37-43)

¹⁴ Nk'ie nga incha j'ai ngáha má nga tijncha xutá nkjün, as'ai nku nda j'aisehe Jesu ko tsasinkúnch'int'aha nga b'a kitsúhu:

¹⁵ —Ji ndá maestru, chase nimahí ichí nda chína. Tjín nistjin nga jyuhú kj'i b'atsé ko 'yún un behé. Tjín nga nkjín niyá jnejin nd'íu ko tsa ntáníjuo.

¹⁶ Kjúáíkohe já ni'yakuyáhi, tunga najmi kamahá ra kuats'innkíhi.

¹⁷ As'ai b'í kitsú Jesu:

—já b'a 'yún ichí s'ejihín ra Ntíaná xutá xi tjihín nd'ai ko ch'onk'uhun! ¿Nkjé kjin tjihín nga kúatejñajinnu? ¿Nkjé kjin tjihín nga ts'ín chúkjuanu? Nibákonú nda chíu ei.

¹⁸ As'ai ndjá kinchjako Jesu ndanindoo ko tsitjujihin nda chíu. Ta kuihi chubo kamanda nda chíu.

¹⁹ Askahan já ni'yakuyáha j'aingjásjaiya t'axíhín. B'a incha kitsúhu:

—¿Á najmi kamahani kuakich'onsjeheni ndanindoo?

²⁰ B'i kitsú Jesu:

—At'aha 'yún ichí s'ejinnuu Ntjaná. Kjuaxi ni xi tixinnuu. Tsa tu ichí s'ejinnuu xi nkúhu nku k'un mostasa xi 'yún ichí, kama b'a k'úihuun asunntu tjenki xu'bi: "Tiyú xin ej ko t'in t'axín." As'ai ngjuai t'axín. Ko tu mí nihí ni xi kamanuu, tsa b'a ts'in s'ejinnuu Ntjaná.

²¹ Tunga jáninda xi nkúhu xu'bi najmi chuba bitju. Nk'ie nga chubakaáha Ntjaná ko nga bintsuba kjintiaá, nk'iehé nga bitju.

B'i ts'in ta kitsúyahá ngáha Jesu nga n'ek'ien

(Mr. 9:30-32; Lc. 9:43-45)

²² Nk'ie nga tsú'bako Jesu já ni'yakuyáha ante Galilea, b'i kitsúhu:

—N'ekjas'en Ntíhí Nda'x'jun aya ntsja xuta

²³ ko incha ts'ínk'iehen. Tunga nistjin xi ma jahán ni k'juaiya ngáha ra gabayoo.

Kik'ie nusin nusihin já ni'yakuyóo nga b'a kitsú Jesu.

B'i ts'in y'échjí Jesu toon xi masúhun nínku

²⁴ Nk'ie nga tsichuko Jesu já ni'yakuyáha nanki Capernaum, as'ai incha j'aisehe Pedro já xi f'ásuhun toon nínku xi síjña nanki Jerusalem. B'a incha kitsúhu Pedro:

—¿A najmi b'échjintjaihi nda maestruihí nínku?

²⁵ —Johon —kitsú Pedro.

As'ai nk'ie nga jas'en Pedro ni'ya má tíjña Jesu, tu Jesuhú tjun kinchjako:

—Ji Simon, ¿nkú bixín? Já rej xi tjin asuntej, ¿yá xi ts'ínk'íechjintjai? ¿A ntíhí, a ra xuta xi kj'aihi?

²⁶ —Xuta xi kj'ai —kitsú Pedro.

As'ai b'i kitsú Jesu:

—Johon, najmi b'échjí ntíhí jóo.

²⁷ Tunga tu xi najmi ch'on kamaha ra jóo, tu sahá t'in andai ntáchak'uun ko ndjein nintu. Tijo xi tjun ngjuait'ahi chjux'á'ai ts'a. Yo sakúhi toon xi kama k'úechjintjaihini jo xuta. Chjubéi toon ko t'ink'iechjí xi ts'í ko xi ts'an.

18

B'i ts'in kitsúya Jesu yá xi 'yún chánka má batéxuma Ntjaná

(Mr. 9:33-37; Lc. 9:46-48)

¹ Ta kui nistjin xu'bo j'aisehe Jesu já ni'yakuyáha. B'a incha kitsúhu nga kingjásjaiyaha:

—¿Yá xi 'yún chánka sa má batéxuma Ntjaná?

² As'ai kinchjaha Jesu nku nda chí, tsasíñajin masehen jóo

³ ko b'a kitsú:

—Kjuaxi ni xi tixinnuu. Tsa najmi kuankínch'aha ruu animanuu ko n'ek'ontjaiyo yjonuu xi nkú joyaha ntí xi ntí ntí, najmi kuitjás'enjiun nga Ntjaná xi kuatéxumanuu.

⁴ Kui nga tu yáha ni xi ts'ín nímakjuaha yjoho xi nkú joyaha nda chí xu'bi, kui xi 'yún chánka kama má batéxuma Ntjaná.

⁵ Kō xi ngajonā ts'ínkjáihin rā nku ndā chí xi nkúhu xu'bj, kui xi an tít's'ínkjáinna.

B'i ts'in kinchjanijmíyaha Jesu xutā xi ts'ínkijnejin jé xutā xingisoo
(Mr. 9:42-48; Lc. 17:1-2)

⁶ Tu yáha ni xi ts'ínkijnejin ngatitsun nku ndā chí xi nkúhu xu'bj xi s'ejihin an, tu sahá rā ngandahā xi b'ā ts'íiun tsa s'et'a 'yúnt'a kásin nku ndjio chánka kō chjanik'ajin má nankahā ntáchak'uun.

⁷ Niima rú ts'ihin xutā xi tjin asunntej, at'ahā tjin ni xi ts'ínkijnejihin ngatitsun! Tjihin nga s'e ni xi ts'ínkijnejihin ngatitsun xutā, tunga, inima rú ts'ihin xutā xi ts'ínkijnejin ngatitsun xutā xi kj'ai!

⁸ 'Kui b'ā maha, tsa ntsaj kō tsa tsukui xi tít's'ínkijnejihin ngatitsun, tu sahá tichákjái kō kjin chjaniyai. Tu sahá ngandahí tsa kuitjás'en nimaj kō tsa kutui má nga k'úéntu tik'un xutā, kō najmi tsa tjit'a nga joo tsukui kō nga joo ntsaj tunga tu sa ajin nd'í xi najmi mahá rā 'meya chjanik'ajin ngáhi.

⁹ Kō tsa tunkuin xi tít's'ínkijnejihin ngatitsun, tu sahá n'esjei kō kjin chjaniyai. Tu sahá ngandahí tsa kuitjás'en kat'ai má nga k'úéntu tik'un xutā, kō najmi tsa tjincha nga joo tunkuin tunga tu sa ajin nd'í ngak'iehén chjanik'ajin ngáhi.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kits'ínchjén nku chutsanka xi kindyja
(Lc. 15:3-7)

¹⁰ 'Tejin tak'un. Najmi tu tohón manuu nku ndā chí xi nkúhu xu'bj. At'ahā an b'ā tixinnuu nga ntítsjehe jántú xi tjin ndjiojmi ján, tjiuntu tehente nginkun Na'mina xi tjíña ndjiojmi ján.

¹¹ At'ahā Ntíhi Ndax'iun j'ai ts'ínk'anke xutā xi ja kindyja kai.

¹² '¿Nkú bixiún? Tsa nku ndā tjinchahā unchan chutsanka, tsa ndyjaha nku, ¿a najmi kwincháhá xi cháte kō yachán ñjoo ajin jñoo kō ngjuaingisjái xi kandyjoo?

¹³ Kjuaxi ni xi tixinnuu. Tsa sakúsajihí chu xi kandyjoo, 'yún tsjo kama saha chu xi nku xi kuasakú ngáhā rā, nga xi cháte kō yachán ñja xi najmi kandyjoo.

¹⁴ B'ā tā ts'in najmi mjehé Na'minnuu xi tjíña ndjiojmi ján tsa ndyja ndaha nku jánti nti xi nkúhu xu'bj.

B'i ts'in kinchjanijmíyaha Jesu kjuan'endyjat'oo
(Lc. 17:3)

¹⁵ 'Tsa ch'on tít's'ihin ndā nts'e'i, t'ihinseihí kō chubanijmíko subai nga b'ā t'ihin nga najmi nda tjin ni xi tít's'ín. Tsa kuint'é éhin, ja kuijnehi ndā nts'e'i.

¹⁶ Tunga tsa najmi kuint'é éhin, t'inkoi tsa nku kō tsa jo xutā, tu xi b'ā ts'in s'ehé tsa jo kō tsa jan testiyu xi kuitsuya ni xi kamoq.

¹⁷ Tunga tsa najmi kuint'é éhen jóo, t'inyaihi xutā ninku ni xi tít's'ín. Kō tsa najmi kuint'é éhen xutā ninku, katumahi ndo xi nkú joyaha já xi najmi be Ntjaná kō tsa xi nkúhu já xi f'áchjintai ch'á nga ts'inxát'ahā já Roma.

¹⁸ 'Kjuaxi ni xi tixinnuu. Ni xi k'úét'a'yún ej asunntej, tā s'et'a'yún ndjiojmi ján. Kō ni xi chjundáyo ej asunntej, tā kwindáyo ndjiojmi ján.

¹⁹ Kō b'ahá tā tixin ngáhanuu. Tsa jo kamo nga k'úéndo ej asunntej ni xi mjenuu nga kwinchíhuu Na'mina xi tjíña ndjiojmi ján, kui xi tsjanuu ni xi kwinchíu.

²⁰ At'ahā má nga kama ñjakú tsa jo kō tsa jan xutā xi s'ejihin an, an tā tijnajin masehen xutā xu'bo.

²¹ As'ai j'ai tiña Pedro kō kingjásjaiya:

—Ji nda maestru, ¿nkú tjin niyá ts'inndyjat'aha nda nts'é nga ch'on títs'ínna?
¿A santaha yatu niyá?

²² B'i kitsú Jesu:

—Najmi tu yatu niyá tíxihin. Cháte ko kan ní niyá nga yatu.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kits'inchjén nku nda musu xi najmi kits'inndyjat'aha nda musu xinkjin

²³ B'i kitsú Jesu:

—Kui b'a maha, má batéxuma Ntjaná b'a joyaha nku nda rej xi kama mjehe ts'ínko kuenta já musuhu.

²⁴ Nk'ie nga tib'atuts'ihin nga títs'ínxki, as'ai j'ai kin'ekasinjña nginkun nku nda musu xi 'yún tse tjeheh ts'é.

²⁵ Tunga najmi tjihin ra ndo toon xi k'uechjhi ni xi tjeheh. As'ai kitsjá kjuá nda ntjaha nga satéña ndo, chjuúhun, ntíhi ko ngayjee ni xi tjihin, tu xi b'a ts'in kuitju chjhi ra toon xi tjeheh.

²⁶ As'ai tsasinkunch'in nda musu nginkun nda ntjaha ko b'a kitsú: “Ji nda ntja, n'e chúkjuá saní ichí. K'uechjí tentehé ra toohin.”

²⁷ Kama nímaha ndo nda musuhu. Kits'in ndaí ngáha ra ko kits'inndyjat'a tentehé toon xi tjeheh.

²⁸ Tunga nk'iehe nga tsitju nda musu yo, kisatékjá kj'ai nda musu xinkjin xi ichí tjeheh ts'é. Kui xi jak'á nga kitsubantu ko b'a kitsúhu: “iT'echjíná toonna xi tjehin!”

²⁹ As'ai tsasinkunch'int'aha nda musu xinkjin ko b'i kitsú nga tsankihj: “N'e chúkjuá saní ichí. K'uechjí tentehé ra toohin.”

³⁰ Tunga najmi kits'in yuhú nda musu. Tu sahá ngjingjáya'yún nda musu xinkjin ndo. Yo rú ngjuáya santaha nkú rúhu k'uechjí ni xi tjeheh.

³¹ Nk'ie nga kíkíe já musu xingisoo ni xu'bj, un nkjún kama k'un ko ngji tsuyaha nda ntjaha ngayjee ni xi kamo.

³² As'ai kinchja ngáha ra ndantjaha nda musu xu'bo ko b'a kitsúhu: “Ji nda musu ch'onk'un! An kuats'inndyjat'aha ngayjee toon xi tjehin tu ngat'aha nga b'a kuak'inni.

³³ ¿A najmi kohó ji tjihin nga kama nímahi nda musu xinkj xi nkú ts'in kama nímaha jí?”

³⁴ Kama kjahan nda ntjaha. As'ai kits'ínkjas'en nda musu aya ntsja já xi basehe nubayóo tu xi tsjáha ra kjuanima. Yo s'eya santaha nkúhu nga k'uechjí toon xi tjeheh.

³⁵ B'a ta ts'innu Na'mina xi tíjña ndjiojmi ján tsa najmi ngayjehe animanu u'endyjat'ohoo nts'o.

19

B'i ts'in kinchjanimíyaha Jesu kjuabixooñ

(Mr. 10:1-12; Lc. 16:18)

¹ Nk'ie nga ja kamaha Jesu nga b'a kitsú, as'ai tsitju ante Galilea nga ngji ante xi tjin Judea xi tíjña ngabantá ntáje Jordan.

² Nkjin nkjún xuta kitsjennkíhi ko yo kits'ínkkih xuta xi uhun.

³ As'ai j'aisehe Jesu k'ua já fariseo tu xi kikjut'ayák'uhun ra. B'i ts'in kingjásjaiyaha:

—¿A kama nku nda chuba ts'ínkkehé kjuabixahan nga k'uéjña chjuúhun?

⁴ B'i kitsú Jesu:

—¿A najmi kjuhé n'eyo éhen Ntjaná má nga jtít'a xi nkú ts'in kits'innda Ntjaná xuta nga tuts'ihin ni? B'a ts'in jtít'a: “Nku chjuún nku x'in kits'innda.”

⁵ Ko jtít'a ya má nga b'a ta kitsú: “Kui kjuaha nga nku nda k'uéjñaha na' mihj ko naha nga k'uéjñako chjuuhun, ko nga joo nkuhú kuichú ma.”

⁶ Kui nga najmi ta jo ma saha. Nku ni yjoninte incha maha. Kui b'a maha, ni xi y'é'yuhun Ntjaná, najmi xuta kjéndaya.

⁷ B'a incha kitsú jóo:

—Tunga tsa b'a ts'in tijná, ¿a b'a ts'in y'éjñaha Moise nga nku nda kama kjésintjehen nku xujun má nga ja títs'inkje kjuabixahan ko b'a ts'in kama k'uéjñaha chjuuhun?

⁸ As'ai b'i kitsú Jesu:

—At'aha ndjá animanuu, kui kjuaha nga kits'inj'oho Moise nga kama k'uéjñahanu chjuunnuu. Tunga najmi b'ahá ts'in kis'ejna nga tuts'ihin ni.

⁹ An b'a tixinnuu. Tsa nku nda k'uéjña chjuuhun, tsa chjuuhun najmi kik'at'aha, tsa as'ai kuixanko k'aj'at'achjuún, kui xi tibangane kjuabixan tjuhun. Ko tsa k'aj'at'at'andá kuixanko ngáha tachjuún xi y'éjñaha x'ihin, kui nda xu'bo xi ta tibangane ni xi 'mihj kjuabixan.

¹⁰ As'ai já ni'yakuyóo b'a incha kitsúhu Jesu:

—Tsa b'a ts'in tijná ngat'aha nda xi tijnáha chjuún, tu sahá nda tjin nga najmi kuixaán.

¹¹ B'i kitsú Jesu:

—Najmi ngatentee xuta mankjihin ni xu'bi, nku tutuhú xi Ntjaná kitsjáha nga kamankjihin.

¹² At'aha tjin xuta xi b'a ts'in kitsin nga najmi kama kuixan, ko tjin ngá xi kin'e xanta tu xi najmi kama kuixahan. Ko tjin ngá k'aj'at'at'andá xi ja y'éch'oho yjoho nga kuixan tu xi tu nku Ntjanáhá ts'íinxát'aha ra. Xi kama ts'ínkjáihin ni xu'bi, kats'ínkjáihin.

B'i ts'in nda kinchjane Jesu jánti xiu

(Mr. 10:13-16; Lc. 18:15-17)

¹³ Incha j'aiko xuta ntihj tu xi Jesu nguénnehe ra ntsja ko kuinchantjaihi nginkun Ntjaná. Tunga já ni'yakuyóohó b'a kitsúhu xuta nga najmi b'a incha ts'in.

¹⁴ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Tjehenntoho jántiu nga kanibásena. Najmi tu jun b'ech'ohoo. At'aha xuta xi b'a ts'in tjintuyáha xi nkú joyaha jánti xi, kui xi tjehen ra nga Ntjaná kuatéxumaha.

¹⁵ Kingénne ntsja Jesu jántiu. As'ai tsitju yo nga ngji t'axín.

B'i ts'in kinchjanimko Jesu nku nda nchinda

(Mr. 10:17-31; Lc. 18:18-30)

¹⁶ J'aisehe Jesu nku nda ko b'a kitsúhu:

—Ji nda maestru, ¿mi ni nda xi tihin nga ts'ian tu xi kama ts'ínkjáihin ra nga kuátejña tik'un sían?

¹⁷ As'ai b'i kitsú Jesu:

—¿Á ni xi nda tichasjaiyahaní? Nku tutuhú maha xi nda. Tsa mjehi kuítjás'ein má nga kuinchun tik'uin, n'etjusuin ni xi jtít'a kjuatéxumoo.

¹⁸ —¿Má xi kui? —kitsú ndo.

B'i kitsú Jesu:

—Najmi tu n'ek'iein. Najmi tu biyunéi kjuabixoon. Najmi tu ndyjé n'ei. Najmi tu testiyu tsank'a n'ei.

19 Chankjún na' mihí kə nahaí. Kə n'etjói xutá xinkí xi nkú ts'in tjohi yjohi.

20 B'a kitsú ndatiu:

—Santa nkúhu nga ndyjana títs'intjusan ngayjee ni xu'bo. ¿Mí nihi xi ndyjat'á sana?

21 As'ai b'i kitsú Jesu:

—Tsa mjehi nga kujúhu mai xi tjíhin nga kujúhu mai, t'ihinteñai ni xi tjíhin kə tjeihín xutá x'an. B'a ts'in s'ehe ri kjuanchíná ndjiojmi ján. As'ai nibái nga tsjénnkiní.

22 Tunga nk'iehé nga kint'é ndatiu éin, kik'ie nusin nusihín nga ngji, at'aha y'un nkjún nchíná.

23 As'ai b'a kitsúhu Jesu já ni'yaku'yáha:

—Kjuaxi ni xi tixinnuu. 'Ni tjín tsa nku nda nchíná kjuas'enjin nga Ntjaná xi kuatéxumaha.

24 B'ahá tá tixín ngáhanuu nga tú sahá najmi 'ni tjín tsa nku chu camello kjuas'en tixaha nku nintu nga nku nda nchíná kjuas'enjin nga Ntjaná xi kuatéxumaha.

25 Nk'ie nga kint'é já ni'yakuyóo éin, tú ni xí kama nkjúhún rá kə b'a incha kitsú:

—¿Yá xi kama k'uanki ni ma?

26 As'ai tsase'a Jesu jóo kə b'a kitsúhu:

—Xutá ndahachí najmi kamaha ts'ínk'anki yjoho, tunga Ntjaná maha ts'ínk'anki xutá. At'aha tú mí nihi ni xi maha ts'in Ntjaná.

27 As'ai b'a kitsú Pedro:

—Xi nkúhu jin, ja y'entu tentej ni xi tjínni kə tjénkihí nd'ai. Kui kjuaha, ¿mí nihi xi sakúhúnj jin?

28 As'ai b'i kitsú Jesu:

—Kjuaxi ni xi tixinnuu. Nk'ie nga kujúhu nstjin nga n'e tsetse ngayjee ni xi tjín kə nk'ie nga kuakúchji Ntíhí Ndax'jun kjuachánkaha nga k'úéñasun ante má nga kuatéxuma, kui nstjiun jun xi tjenkonú nd'ai tá kuintsuúo ante xi te jo maha nga kuatexumohoo ntjehe xutá Israel xi te jo t'k'á maha.

29 Tú yáha ni xi ngat'ana y'éñaha ni'yaha, tsa já nts'e, tsa jminchín nichja, tsa na'mihí, tsa naha, tsa ntíhí kə tsa jná xi tjíhin, kui xutai k'uai ngáha rá unchan niyá tjíhin ni xi y'éñá kə ts'ínkjáihín nga k'úentu t'k'un sín.

30 Nkjin xutá xi tjun nd'ai tsjénnki, kə nkjin xi yjanki nd'ai xi tsjén títjun kama ngáha.

20

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kits'inchén já xi kits'inxájin tuntsjajé

1 'Xi nkú ts'in batéxuma Ntjaná b'a joyaha nku nda xi tjíñaha nku jná. Kui xi tá jyun tsitju nga ngjik'íendako já musu tú xi ngjuai ts'inxájihín ante tuntsjajéhe.

2 Nk'ie nga kits'inj'ó já musu nga kama chjíhí nku toon denarió nga nku nstjin, as'ai kits'ínkji jóo ajin tuntsjajéhe.

3 As'ai tá ngjihí ngáha ndo, nkú ma nga chubá ñja, kə kikié kj'ai já xi t'íncha ajin nantio xi najmi tjíhin xá.

4 B'a kitsúhu jóo: "Tú sahá tankín n'exó kə jun ajin tuntsjajéna kə nda tjín k'uechjinnuu." As'ai ngji jóo.

5 As'ai tá ngjihí ngáha ndo, nkú ma nga chubá te jo kə nkú ma nga chubá jan, kə b'ahá tá kits'in ngáha.

⁶ Kō xi nkú ma nga chubā un nga ngixuun tã ngjihí ngáha ndō kō kisakú sahá k'j'ai já xi najmi tjihin xá. “Jun, ¿á nku nistjin kab'ahanuu ej nga najmi tìn'exáhanu?”, kitsúhu.

⁷ “At'ahā najmi tjin xi títstjã xáni”, kitsú jóo. “Tū sahá tankín n'exó kō jun ajin tuntsajéna”, kitsú ndo.

⁸ Nk'ie nga kama jyuun, kinchjako ndā xi ts'e tuntsajéne ndā xi basehe já musu kō b'a kitsúhu: “Chubañjaihí já musu kō t'echjihí nistjin xi kats'inxá. Xi askahan kafas'een ch'atuts'ihin ri, santaha nkúhu nga kuichuk'uin xi tjun kafas'een.”

⁹ Incha j'ai já musu xi jas'en xi nkú ma nga chubā un kō kits'ínkjáihin nku toon denariō nga nkúnkú.

¹⁰ As'ai incha j'ai já musu xi tjun jas'een kō b'a incha kitsú animahā nga ts'ati k'uaíhi, tunga tã nkuhú toon denariō kits'ínkjáihin nga nkúnkú.

¹¹ Nk'ie nga kits'ínkjáihin niu, y'ésiko ndā xi ts'e tuntsajéne.

¹² B'a kitsúhu: “Já xi askahan kafas'een tū nkuhú ora kuats'inxá sa. Tunga tū ngúsuhún kuan'ei nga kuak'iechjihí jóo kō jin xi kan'e chúkjuai xóo kō nubóo nga nku nistjin tanto.”

¹³ Tunga b'ahá kitsú ndo nga kinchjako ndā musu xi b'a títstjã: “Ji ndā xinkjián, najmi ch'on títst'inkoho. ¿A najmi nkuhú toon denariō kab'endakoni?”

¹⁴ Chjúbéi toohin kō t'in. Tunga mjehéna tsjahá já xi askahan kafas'een xi nkú nga tjin tã títstjã.

¹⁵ ¿A najmi kamahá ts'ínka ni xi tjinna xi nkú ts'ín mjena? ¿A rá tíma xin tak'unni at'ahā nda animana?”

¹⁶ B'a ts'ín xi yjanki nd'ai tjun kama ngáha. Kō xi tjun nd'ai, kui xi tsjénnki.

B'i ts'ín tã kitsúya ngáha Jesu nga kuayá

(Mr. 10:32-34; Lc. 18:31-34)

¹⁷ Nk'ie nga tjenja Jesu niyá xi fi nanki Jerusalen, kinchjã t'axín subahá já ni'yakuyá xi te joō kō b'a kitsúhu:

¹⁸ —Tjenñju. Ja tibaníkaán nanki Jerusalen. Ja n'ekjas'en Ntíhi Ndax'jun aya ntsja já ná'mi k'aku kō já chjine'éhen kjuat'exumoō. Kui xi incha tsjã kjuā nga n'ek'ien

¹⁹ kō as'ai ts'ínkjás'ehen xutã xi najmi ntje Israel tjeheñ ra, tū xi incha kuajnúkiehe rá kō k'uéhe kō nguát'a kruuhú. Tunga nistjin xi ma jahan kjuáíya ngáha rá ngabayoo.

B'i ts'ín naaha Santiago kō Jua tsankihí Jesu nku kjuanda

(Mr. 10:35-45)

²⁰ As'ai j'ai naaha jáhá Zebedeo nga tjenko ts'ihin jáha. Tsasinkúnch'int'aha Jesu nga tsankihí nku kjuanda.

²¹ B'a kitsú Jesu:

—¿Mí nihi xi mjehi?

B'i kitsú tãchjúun:

—Tjennteí nga nku ntína kat'ejña kixihí kō nku xi kat'ejña skjúhín nk'ie nga kuat'exumai.

²² As'ai b'i kitsú Jesu:

—Najmi yo ni xi tbinchu. ¿A kuichúkjuañuu nga un skuenuxi xi nkú ts'ín un skuena?

—Kuichúkjuani —kitsú jóo.

²³ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Kjuaxi nga un skuenuu xi nkúhu an. Tunga tsa kuintsuboo nga kixina ko tsa skjúnna, najmi an tijnana nga tsja niu. Ja tjintuhu Na'mina xi tijnana ndaha kui antee.

²⁴ Nk'ie nga kint'é já ni'yakuyá xi tee niu, incha kits'ínkjanke já ni'yakuyá xi joo.

²⁵ Tunga kinchja njahá ra Jesu jóo ko b'i kitsúhu:

—Yo xi nkú ts'ín xuta xi tjihin xá ei asuntee 'yún ndjá ts'ínko xuta xingisoo, ko xi tjihin nga'yún ts'ín nga nu'yá'éhen.

²⁶ Tunga ajinnuu najmi b'a kama. Xi mje nihi nga nda k'aku kama ajinnuu, kui xi kats'ín ni xi nda ngandanuu.

²⁷ Xi mjehe nga tjun kama ajinnuu, kui xi katuma nda musunuu.

²⁸ At'aha ta ndaha Ntíhi Nda'x'ijun najmi j'ai tsa tu xi kui nda n'ehé ra. J'ai ní tu xi ní xi ngandaha xuta j'ai ts'ihin ko tu xi ts'ínkjas'ehen yjoho nga k'uéchjintjai nkjin xuta.

*B'i ts'ín kits'ínkiki Jesu jo já ka
(Mr. 10:46-52; Lc. 18:35-43)*

²⁹ Nk'ie nga tijncha bitju nanki Jerico Jesu ko já ni'yakuyáha, nkjin nkjún xuta xi kitsjennkíhi.

³⁰ Jo já ka kab'entu andai niyóo. Nk'ie nga kint'é nga yo tíf'a Jesu, incha kikjintáya:

—Ji xi ntjehe David, katuma njmahi jin!

³¹ As'ai xuta xi tjin yo kinchjaticohó tu xi k'uéchja'aha ts'a. Tunga tu sahá 'yún incha kikjintáya sa:

—Ji nda maestru, ntjehe David, katuma njmahi jin!

³² As'ai tsasin'yún Jesu, kinchjahá jóo ko b'a kitsúhu:

—¿Mí nihi xi mjenuu nga ts'innuu?

³³ B'a kitsú jóo:

—Ji nda maestru, mjeni nga kujx'ánki tunkun.

³⁴ As'ai Jesu kama njmahá jóo ko kits'ínko tunkun. Ta kuihi chubó kama chihí ko kitsjennkíhi Jesu.

21

*B'i ts'ín jas'en Jesu nanki Jerusalen
(Mr. 11:1-11; Lc. 19:28-40; Jn. 12:12-19)*

¹ Nk'ie nga ja tijncha bichú tiña nanki Jerusalen nga incha j'ai Betfage, nanki xi tiña maha asunntu tjenki xi 'mi Yá Olivo, as'ai kits'ínkji Jesu jo já ni'yakuyáha

² nga b'i kitsúhu:

—Tankiún nanki ichí xi tijná tiña ján. Yo sakúnuu nku búrrú xi tjit'a'yúnko ntí búrrúhu. Chjundáyo ko nibákonú ei.

³ Tsa tjin xi nkú kujtsunuu, b'a t'ihun: “Nda maestru rú machjéhen chu. As'ai rú ts'ínk'óya ngáha.”

⁴ B'a kama tu xi tsitjusuhun éhen Ntjaná xi kinchja nda profeta nga b'a kitsú:

⁵ B'a t'ihun xuta xi tjin Sion:
“Chasoo, ja nibásenuu Nda reinuu.
Kui xi njmakjua, nku búrrú tjisun,
nku ntí búrrú, ntíhi chu xi b'anji ch'á.”

⁶ As'ai ngji ts'íntjusun já ni'yakuyóo ni xi kitsú Jesu.

7 Incha j'aiko búrrúu kō ntí búrrúu. Najyuhun incha kingjásuhun kō Jesu y'esúhūn chū.

8 Nkjin nkjún xutá incha kingjántu najyuhun aya niyóo, kō kj'ai ngá xi tjiaha yá incha tsatet'a kō kingjántu aya niyóo.

9 Yún incha kikjintáya xutá nkjin xi yja tíjuun kō xi yjankiū nga b'i incha kitsú:

— ¡Kats'ínk'ankiná xi ntjehe David! ¡Ntjáná nda kats'ínkō xi kits'ín nibá ngajoho! ¡Kats'ínk'ankiná xi tǐña nk'a ján!

10 Nk'ie nga jas'en Jesu nanki Jerusalen, kama nkjúhūn ngayjee xutá nantio kō b'a incha kitsú:

— ¿Yá ndaha xu'bi?

11 B'a incha kitsú xutá xi tjenkō Jesu:

— Nda profeta Jesuuhú niū xi nibáha Nazaret, nanki xi tǐñajihūn ante Galilea.

*B'i ts'ín kik'onsje Jesu já xi tǐncha batéña chū má ma natsihūn nǐnkū
(Mr. 11:15-19; Lc. 19:45-48; Jn. 2:13-22)*

12 As'ai jas'en Jesu má ma natsihūn nǐnkū. Kik'onsje ngayjee já xi tǐncha batéña kō xi tǐncha b'atse chū yō. Kits'ínk'ótsjá yámixahā já xi tǐncha ts'ínk'óntjaiya tōn kō yáxilehe já xi tǐncha batéña chutuju.

13 B'i kitsúhu:

— B'a ts'ín tǐt'a éhen Ntjáná: “B'a k'úhūn ni'yanā nga kui xi kama ni'ya xi má nga xutá kuinchiako Ntjáná.” Tunga jun antehē já ndyjé tǐn'e mo.

14 As'ai incha j'ai xutá ká kō xi najmi ma fi nga j'aisehe Jesu má ma natsihūn nǐnkū kō Jesu kits'innkih.

15 Tunga já na'mi k'akū kō já chjine'éhen kjuatéxumoo incha kama kjahan, nk'ie nga kieke kjuankjún xi tǐts'ín Jesu kō nga kint'é ntahā jánti xi xi tǐncha nchja natsihūn nǐnkū nga b'a tǐncha tsu: “¡Kas'ehe kjuachánka xi ntjehe David!”

16 B'a incha kitsúhu Jesu:

— ¿A tǐnu'yái ni xi tǐncha tsu jánti xiū?

B'i kitsú Jesu:

— Johon, tǐnt'e. ¿A najmi kjehe n'eyo xujun éhen Ntjáná má nga tǐt'a niū? B'i ts'ín tǐt'a:

Ts'a jánti xiū kō xi baki

kin'echjén nga 'yún nda kin'etsjohi.

17 As'ai Jesu ngji t'axihūn xutō. Nanki Betaniā ngji. Yō kits'ínkj'a nǐstjen.

*B'i ts'ín ndjá kinchjako Jesu yá higuera xi najmi tǐhūn tu
(Mr. 11:12-14, 20-26)*

18 Nk'ie nga tǎ jyuun nga tǐfi ngáha Jesu nanki Jerusalen, kama bjoho.

19 Ngjisehe nku yá higuera xi kieke andai niyóo, tunga ndahá nku tu najmi kisakúhu, tū subahá xkǎ. B'i kitsúhu yóo:

— Ndahachí najmi tǎ kas'ehe ri tu.

Tū tǐn'yún kixihí yóo.

20 Nk'ie nga kieke já ni'yakuyóo ni xi kamoō, kama nkjúhūn kō b'a kitsúhu Jesu:

— ¿Nkú tǐhūn rǎ nga tǐn'yún kuaxihí ni yá higuera?

21 As'ai b'i kitsú Jesu:

— Kjuaxi ni xi tixinnū. Tsa s'ejinnū Ntjáná kō najmi jo jan kamanūu, najmi tū suba ni xi kuats'ihūn yá higuera kamanūu n'oo. Tǎ kama b'a

kuixihun asunntu tjenki xu'bi: "Tiyú xin yó kó chjaník'ajin yjohi ajin ntáchak'uun", kó b'a kama.

²² Kó ngatentee ni xi kuinchihuu Ntjaná nga chubakoo, n'ekjohoon tsa sejinuu Ntjaná.

B'i kama nk'ie nga kingjásjaiyaha já tjíxóo Jesu yá xi kitsjá xáha

(Mr. 11:27-33; Lc. 20:1-8)

²³ Jas'en Jesu má ma natsihin ninku kó tsakúya. As'ai j'aik'úhun já na'mi k'aku kó jáchá xi tá tjihin xá kó b'a incha kitsúhu:

—Mí xá xi tjihin nga b'a t'n'ei? ¿Yá xi kitsjá xáhi?

²⁴ B'i kitsú Jesu:

—Kó an tá kuasjáyanuu nku ni. Tsa k'únyanu, xinyanuu mí xáha xi tjinna nga b'a tít'sian.

²⁵ ¿Yá xi kits'in nibáha Jua Bautista nga j'aiténtá xutá? ¿A Ntjaná, a rá xutá asunntejhi?

As'ai b'i kitsúhu xinkjin jóo nga kinchjanijmíyaha niu:

—Tsa: "Ntjaná kits'in nibáha Jua", kuixiáán, as'ai b'a kuitsuná: "¿Á najmi kis'ejihinnuu ni xi kitsúhu Jua?"

²⁶ Tá najmi kama tsa: "Xutá asunntej kits'in nibáha", kuixiáán, at'aha ngayjee xutá b'a tsu nga nku ndá profeta kama Jua. Najmi kama b'a kuixiáán at'aha binkjaán xutá nantio.

²⁷ Kui nga as'ai b'a incha kitsúhu rá Jesu:

—Najmi yai.

As'ai b'i kitsú Jesu:

—Kó tá ndaha an najmi xinyanuu yá xi kitsjana nga b'i tít'sian.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kits'inchjén nku ndá xi tjintuhú jo já

²⁸ As'ai b'a kitsú sa Jesu:

—Nkú ma ni xinyanuu. ¿Nkú bixiún? Nku ndá tjintuhú jo já. Ngjisehe ndá xi tjuun kó b'a kitsúhu: "Ji ntina, t'in n'exájin tuntsajéna nd'ai."

²⁹ "Najmi mjena kfián", kitsú ntíhi ndó, tunga askahán ni kits'innkjink'un kó ngji ts'inxá.

³⁰ As'ai ngjisehe ndá xinkuu kó b'a tá kitsúhu. "Jo'oho, na'mi", kitsú ndá xu'bi, tunga najmi ngjihí.

³¹ ¿Má xi kui já xi joó kits'in ni xi mjehe na'mihí?

—Ndá xi tjuun —kitsú jóo.

As'ai b'i kitsú Jesu:

—Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Já xi f'áchjintjai ch'á nga ts'inxát'aha já Roma kó jminchjin skóo títjun kjuas'enjin nga Ntjaná xi kuatexumaha.

³² At'aha j'aisenuu Jua kó tsakúyanuu ni xi naxu nginkun Ntjaná, tunga najmi kin'e sejinuu ni xi kitsú. Tu sahá já xi f'áchjintjai ch'á kó jminchjin skóo xi kis'ejihin. Kó máha jun, ndaha tsa kiyó niu, tunga najmi tsankinch'ahá ruu anjmanuu tsa kis'ejinuu.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kits'inchjén já xi najmi naxu fiko xá xi kik'aihi

(Mr. 12:1-12; Lc. 20:9-19)

³³ Tjenñju ma ngó. K'uejñá chubaya manuu. Nku ndá nchiná y'entje tuntsajé, y'éngi nch'á kó kits'innda nku ante má nga ts'íonki tuntsajé. Kits'innda nku xjó nk'a tú xi kama chúnntaha antee. Kitsjá sáha antee já xi máha ts'inxá kó tuntsajé, as'ai ngji kjin.

³⁴ Nk'ie nga ja tǎjne tuu, as'ai kits'ínkjisehe ndo já musuhú já xi títs'ínxáko tuntsjajée tu xi kuankihí ra tu xi kanéhe.

³⁵ Tunga jak'áhá jóo já musuhú ndo. Nku xi kits'ín'uhun, nku xi kits'ínk'ien, ko nku xi y'éhe ndjio.

³⁶ As'ai ta kits'ínkjihí ngáha ndo nkjin já musu, tunga b'áhá ta kits'ín ngáha ra jóo.

³⁷ Tu chahán kits'ínki ntíhi ndo nga b'í kitsú: "Skuenkjún ntína jóo."

³⁸ Tunga nk'iehé nga kíkíe já xi ts'ínxáko tuntsjajée nga nibá ntíhi ndo, b'a kitsúhu xinkjín: "Kui xu'bo xi ts'ínkjáíhín ngayjee ni xi tǎhín na'mihí. Tu sahá n'ek'ieén tu xi kama ts'afáhaná ni xi ts'ínkjáíhín."

³⁹ As'ai jak'á jóo ntíhi ndo, kik'onsje natsín má nga tǎntje tuntsjajée ko kits'ínk'ien.

⁴⁰ Kui b'a maha, nk'ie nga kǎuái nda xi ts'e tuntsjajée, ¿mí nihi xi kǎuái ts'íhín já musu xu'bo?

⁴¹ B'a incha kitsú jóo:

—Ts'ínkje nga najmi kama nímaha já ch'onk'un xu'bo ko kǎái já tsjá sá ngáha ra ante tuntsjajée, já xi k'úéchjǎhi tuhu nk'ie nga kuichú chahan.

⁴² As'ai b'í kitsú Jesu:

—¿A najmi kǎhé n'eyo ni xu'bi xi tǎt'a xujun éhen Ntǎaná? B'a títsu:

Ndjio xi kíkǎníya já chǎjnexjóo ja j'ai ma ndjio k'aku.

⁴³ Ntǎaná xi b'a kits'ín ko ma nkǎnná nga chaseheé. Kui kǎuaha nga b'a tǎxihinnuu. Chǎ'anuu nga kuǎntsubajun nga Ntǎaná xi kuatexumanuu, ko xuta xi bakúchji nga Ntǎaná xi batéxumaha, kui xi kǎuáihí nga kǎuas'enjin yo.

⁴⁴ Ndjio xi títsu éhen Ntǎaná nga kíkǎníya já chǎjnexjóo, tu yáhá ni xi kuǎjnesun ndjio kama xixi. Ko xi kuǎjnenehe ndjio kama nkuan.

⁴⁵ Nk'ie nga kint'é já na'mi k'aku ko já fariseo éin, incha kamankjihín nga kui tǎnchǎnjmíyaha Jesu.

⁴⁶ Mjehé nga kuakǎ'ánijé tunga incha kitsankǎhún xuta nkjiun, at'aha b'a incha tsu xuto nga nku nda profeta Jesu.

22

B'í ts'ín tsakúya Jesu nga kits'ínchén nku s'í kǎuabixan

¹ As'ai ta kinchǎhá ngáha Jesu nga y'éjǎ chubaya. B'í kitsú:

² —Xi nkú ts'ín batéxuma Ntǎaná b'a joyaha nku nda rej xi ts'asje nku s'í nk'ie nga tsixan ntíhi.

³ Kits'ínki já musuhú nga kuǎnchǎha xuta xi kitsúya tǎtjuhún. Tunga najmi kits'ín yuhú xuto nga kǎuái s'íu.

⁴ As'ai ta kits'ínkjihí ngáha kǎái já musu nga b'a kitsúhu: "B'a t'ihun xuta xi ja kixinyaha nga ja kab'endá nichinee. Ja kats'ínk'ién turu. Ja tǎnda ngatentee niu. T'inyohoo nga kanibá s'í kǎuabixoon."

⁵ Tunga najmi nkǎn kamaha xuta xi kik'inyaha. Nku xi ngjisehe jǎhá, kǎái xi ngjik'atseya ni.

⁶ Tǎn ná xi jak'ánijé já musuhú nda rej, kits'ín'uhun ko kits'ínk'ien.

⁷ Nk'ie nga kint'é nda rej ni xi kamoó, kama kǎahan. Kits'ínki já juhún nga kits'ínk'ien xuta xi b'a kits'ín ko y'éti nankihí.

⁸ As'ai b'a kitsú nda rej nga kinchǎko já musuhú: "Ja tǎnda s'í kǎuabixoon, tunga najmi chumi ni chǎhí ra xuta xi tǎn kixinyaha nga kǎuái.

9 Kui b'a maha, tankíhinnu niyátée kò tũ yáhá ni xi sákúnũ t'inyohoo nga kanibá s'í kjuábixoon."

10 As'ai tsitju já musu nga ngji niyátée. Kinchja ñja tentehe xi kisakúhu, ndaha tsa xi ch'onk'uhun kò ndaha tsa xi nda tñintuyáha. Kítsehe xuta má tñen s'í kjuábixoon.

11 'Nk'ie nga jas'en nda rej nga j'aisehe xuta xi kab'entut'á yámixó, kíkíe yo nku nda xi najmi yja najyun xi bja xuta nga fi s'í kjuábixan.

12 As'ai b'i kitsúhu: "Ji nda xinkjían, ¿nkú ts'in kabitjas'ehenni ei nga najmi tñihin ri najyun xi ts'e s'í kjuábixan?" Tunga najmi kinchjahá ndo.

13 As'ai kinchjahá nda rej já xi títstá nichinee kò b'a kitsúhu: "T'e'yún sjai kò ntsja ndo kò ch'anjik'o natsin ján má jyuun, ante xi má kjintá xuta kò kuate ni'yun."

14 At'aha nkjin maha xi tichubaha, tunga tũ chubahá maha xi kj'uañjin.

B'i ts'in tsakúya Jesu yá xi tñihin nga s'echjñi

(Mr. 12:13-17; Lc. 20:20-26)

15 As'ai ngjik'éndakò xinkjín já fariseo tũ xi ts'ínkijneyaha Jesu nku én xi najmi b'a tñin.

16 Incha kits'ínkjisehe Jesu já ni'yakuyá xi ts'e kò já xi yankihñ nda rej Herode Antipa. B'a incha j'ai tsúhu:

—Ji nda maestru, yaj nga kjuaxi én xi chubai kò nga naxu bakuyái sisin ni xi ts'e Ntñaná. Najmi ni xi sasíhin xuta chubai. 'Yún nanka chaseihñ.

17 Kui nga t'inyahañ. ¿A ma b'echjñi nda tñjun Cesar ni xi f'áchjñá, a ra najmi?

18 Tunga behé Jesu nga tũ xi títstuhú joo kò b'i kitsúhu:

—Jun xi tũ tsjohónũ nga bakuchjñi xi nkú ts'in yankjún Ntñaná! ¿Á an tñijut'ayák'uhunnú?

19 Takúnnú nku toon xi ma chjñtjaihi ch'á.

J'aiko joo nku toon denario.

20 Kò b'i kitsú Jesu:

—¿Yá xi ts'e sénnistjñin kò j'áin xi tñit'aha tooin?

21 As'ai b'a kitsú joo:

—Ts'e nda tñjun Cesar.

As'ai b'i kitsú Jesu:

—Tjohoon nda tñjun Cesar ni xi ts'e nda tñjun Cesar, kò tjohoon Ntñaná ni xi ts'e Ntñaná.

22 Nk'ie nga kint'é joo niu, tũ ni xí kama nkjühún ra kò incha ngji t'axín.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kj'uaíya ngáha ra xuta

(Mr. 12:18-27; Lc. 20:27-40)

23 Já saduseo bakúya nga najmi kj'uaíya ngáha ra xuta ngabayoo. Kui nñstjin xu'bo k'ua xi incha j'aisehe Jesu nga b'i incha kitsúhu:

24 —Ji nda maestru, b'a kitsú Moise nk'ie: "Tsa tñin xi kuayá nga najmi s'ehé ntí, nda nts'e tñihin nga kuixankò ngáha chjuúhun, tũ xi b'a ts'in s'ehé ra ntí nda nts'e xi k'ien."

25 Y'entujññi yatu já xi nts'e maha xinkjín. Tsixan nda xi tjuun tunga b'ahá tñjun k'ien. Najmi kis'ehé ntí. K'ien x'ihñ tachjúun. As'ai nda nts'e y'eññako ngáha tachjúun.

26 Tunga tá k'iehén ngáha nda nts'e xi ma johó, as'ai xi ma jahan, kò santaha nda xí yatuu.

27 Askahan ta k'ien tachjún.

28 Kui b'a maha, nistjin nga kj'uaíya ngáha ra xuta ngabayoo, ¿má xi kui já xi yatuú kama ts'e tachjún, at'aha ngatentee y'entuko?

29 As'ai b'i kitsú Jesu:

—Najmi b'a tjin ni xi chubo, at'aha najmi mankjinnuu ni xi tjit'a ehén Ntjaná ko ta ndaha nga'yúhun Ntjaná.

30 At'aha nk'ie nga kj'uaíya ngáha ra xuta ngabayoo, najmi ta kuixahan ko ta ndaha najmi ts'ínkixan ntíhí. B'a ní ts'ín k'úentu xi nkú ts'ín tjintu ntítsje xi tjin ndjiojmi ján.

31 Tunga nga kj'uaíya ngáha ra xuta, ¿a najmi kjehe n'eyo ni xi títunuu ehén Ntjaná? B'a kitsú Ntjaná:

32 “An xi Ntjaha Abraham, Ntjaha Isaac ko Ntjaha Jacob.” Ntjaná najmi Ntjaha animá. Ntjaha ní xuta tít'un.

33 Nk'ie nga kint'é xuta niu, tu ni xi kama nkjühún ra ngat'a ts'e ni xi bakúya Jesu.

B'i ts'ín tsakúya Jesu má kjuatéxumaha xi 'yún chjihí ra

(Mr. 12:28-34)

34 Kama ñjakúko xinkjín já fariseo nk'ie nga kint'é nga Jesu kits'ínkinchá jyuju já saduseo.

35 As'ai nku nda chjine'én xi ts'e, nku nda maestruhu kjuatéxumoo, kingjásjaiyaha Jesu nga kikjut'ayák'un:

36 —Ji nda maestru, ajihin ngayjee kjuatéxumoo, ¿má kjuatéxumaha xi 'yún chjihí ra?

37 As'ai b'i kitsú Jesu:

—“N'etjói Ntjaná xi Ntjahi maha ngayjee animahi. N'etjói xi nkú ts'ín tinchin ko xi nkú ts'ín n'enkjintak'un.”

38 Kui kjuatéxuma xu'bjí xi 'yún chjihí ra ko kui xi tjun.

39 Ko b'ahá ta tjin ngáha kjuatéxuma xi ma joho: “N'etjói xutahi xi nkú nga ts'ín tjohi yjohi.”

40 Nga joo kjuatéxuma xu'bjí y'aha ra ngatentee ni xi tjit'a xujun kjuatéxumoo ko xi y'ét'a já profeta.

B'i ts'ín kingjásjaiya Jesu yá xi y'aha ra xi Cristo

(Mr. 12:35-37; Lc. 20:41-44)

41 Nk'ie nga kabincha sa yo já fariseo, as'ai b'i kitsú Jesu:

42 —¿Nkú bixiún ngat'a ts'e xi Cristo? ¿Má nibáha ntjehe?

B'a kitsú jóo:

—Ntjehe David.

43 As'ai b'i kitsú Jesu:

—¿Nkú tjihín ra nga b'a kitsúhu David nga Nda Ntjaha maha xi Cristo? At'aha b'a kitsú nk'ie nga Espiritu Santo ho Ntjaná kits'ínkinchjaha:

44 Ntjaná b'a kitsúhu Nda Ntjana:

“Tjinchint'ání má batexuma, k'uentú maná já kontrahi kinte tsukui.”

45 Tsa David b'a kitsú nga xi Cristo xi Nda Ntjaha, ¿nkú ts'ín ntjehe David nibáha ra xi Cristo?

46 Ndaha nku najmi kamaha kits'ínk'óyaha Jesu tsa tu nku én. Kui nistjin kich'atuts'ihin nga najmi ta ch'a kama k'un kingjásjaiyaha ra Jesu tsa mí nihi.

23

B'i ts'in y'échjit ain Jesu sin xi y'a já fariseo ko já chjine'éhen kjuatéxumo
(Mr. 12:38-40; Lc. 11:37-54; 20:45-47)

1 As'ai kinchjako Jesu xuta ko já ni'yakuyáha nga b'i kitsúhu:

2 —Já chjine'éhen kjuatéxumo ko já fariseo, kui xi tijnaha nga kuitsuya nku tjihin ra kjuatéxumaha Moise.

3 Kui b'a maha, n'etjusunnu ngatentee ni xi kuitsuhunu ko chj'atjó. Tunga najmi tu n'enú ni xi incha ts'in, at'aha najmi ts'intjusun ni xi nchja.

4 Kui xi b'énehe ni xi ái xuta, tunga máha kui, ndahachi najmi incha ts'in nga'yún nga ts'intjusun niu.

5 "Yún mjehe nga skuéhe xuta xi nku ts'in benkjún Ntjaná. Kui nga 'yún i ts'ihin kaxa tinti xi b'entut'áa stjeén ko tjaná, xi tijnchaha éhen Ntjaná, ko 'yún ts'in ndju nachjún xi yjandáhi najyun xi mjéntjai nga nchjako Ntjaná.

6 Tsjoho nga b'entu ante k'aku xi tjin nku s'í ko nga b'entusun yáxilé xi tijncha títjun ni'ya sinagoga.

7 Tsjoho nga tsjo ts'in súniñaha niyátée ko nga maestru k'úhín.

8 'Najmi tu n'ej'oo tsa maestru kuitsunu xuta, at'aha nkuhú ma nda maestrunu ko ngatentoo jun nts'o mahanu xinkú.

9 Najmi tu ch'a na'mi 'mihuu ei asuntee, at'aha nkuhú ma Na'minuu, kui xi tijná ndjiojmi ján.

10 Najmi tu n'ej'oo tsa já ntia kuitsunu xuta, at'aha nkuhú ma xi ts'enuu, kui xi Cristo.

11 Xi mjehe chankjún ajinnuu tjihin nga nda ts'in ngandaha xingisoo.

12 Xi k'uasjenk'a suba yjoho, kui xi ichi kama nginkun Ntjaná. Xi k'uasje nimakjua yjoho, kui xi sakúhu kjuachánka.

13 'iNima rú n'ehenu jun, já chjine'éhen kjuatéxumo ko já fariseo! iJun xi tu tsjohónuu bakuchjii xi nku ts'in yankjún Ntjaná! Najmi 'bainto nga xuta kjuas'enjin nga Ntjaná kuaatéxumaha. Ta ndaha jun najmi bitjas'oon ko ta ndaha najmi 'baintohoo xuta xi mjehe kjuas'en yo.

14 'iNima rú n'ehenu jun, já chjine'éhen kjuatéxumo ko já fariseo! iJun xi tu tsjohónuu bakuchjii xi nku ts'in yankjún Ntjaná! Chju'ohoo ni'yaha jmínchjin xi ja k'ien x'ihin ko as'ai chuba 'yuhún tse chubako Ntjaná tu xi b'é'mat'aihinnu yjonuu. Kui nga 'yún un skuéhenuu.

15 'iNima rú n'ehenu jun, já chjine'éhen kjuatéxumo ko já fariseo! iJun xi tu tsjohónuu bakuchjii xi nku ts'in yankjún Ntjaná! Fenuu nga binimo nga ngúsuhun asuntee ko ntachak'uun nga binchisjó xuta xi n'e mo nga ts'in s'ejin xi nku ts'in s'ejinuu. Ko nk'ie nga ja sakúnuu nku, as'ai n'o nga kui xi 'yún ts'in sa ni xi ts'e ndanindoo nga jun.

16 'iNima rú n'ehenu jun, já ka xi baku niyóhoo xuta! Jun xi b'a bixiún: "Tsa tjin xi nku kuitsu, tsa as'ai ninku tsúngjin, najmi tjihin kjuayún nga ts'intjusun. Tunga xi tsúngjin toonsine xi tijnaya ninku, kuihi xi tjihin nga ts'intjusun ni xi kuitsu."

17 Jun xi já chini ko já ka. ¿Má xi 'yún chánka sa? ¿A toonsinee, a ra ninkuhú xi tít's'in nga je toonsinee nginkun Ntjaná?

18 'Ko b'a bixiún yo: "Tsa tjin xi nku kuitsu, tsa as'ai nahan chje tsúngjin, kui xi najmi tjihin kjuayún nga ts'intjusun. Tunga xi tsúngjin chje xi tijnasun nahan chje, kuihi xi tjihin nga ts'intjusun ni xi kuitsu."

19 Jun já ka. ¿Má xi 'yún chánka sa? ¿A chje, a ra nahan chjehé xi tít's'in nga je chje nginkun Ntjaná?

²⁰ Kui b'a maha, tsa tjín xi nkú kuitsuhu, tsa as'ai naxhan chje tsúngjijn, kui xi ja títungjijn naxhan chje ko ngayjee ni xi tjíntusún yo.

²¹ Tsa tjín xi nkú kuitsu, tsa as'ai nínku tsúngjijn, ja títungjijn nínku ko Ntíaná xi tjíña yo.

²² Tsa tjín xi nkú kuitsu, tsa as'ai ndjiojmi ján tsúngjijn, ja títungjijn Ntíaná xi tjíña yo nga tibatéxuma.

²³ 'iNíma rú n'eheñu jun, já chjine'éhen kjuatéxumoō ko já fariseo! ¡Jun xi tu tsjohónu bakuchjú xi nkú ts'ín yankjún Ntíaná! 'Boho Ntíaná nku tákjá najún chínko ko xka sinje xingisoō xi nkú ts'ín tjít'a kjuatéxumoō, tunga n'echayanú ni xi 'yún chánka sa xi ta bakúya kjuatéxumoō. N'echayo ni xi naxu nginkun Ntíaná ko nga tjíhin nga kama nimanu xuta xi k'ái ko nga tjíhin nga naxu s'ejinnu éhen Ntíaná. Kuihí ni xi joon xi tjíhin nga n'oo, ko najmi tjíhin nga n'echayo nga n'oo ni xingisoō xi tjít'a.

²⁴ ¡Jun já ka xi baku nyóhoō xuta! N'etjusun ni xi tu tjent'ahá ko ni xi 'yún chjihí ra najmi n'esihun.

²⁵ 'iNíma rú n'eheñu jun, já chjine'éhen kjuatéxumoō ko já fariseo! ¡Jun xi tu tsjohónu bakuchjú xi nkú ts'ín yankjún Ntíaná! Jun xi nkú joyaha tasá ko taba xi tu natsihin ní kin'echuhun, tunga kitsejihín ni animanu ndyjé ko ní xi najmi naxu.

²⁶ Ji ndá fariseo ka, títjun n'echihín ayahá tasó ko b'a ts'ín kama jehe natsihin.

²⁷ 'iNíma rú n'eheñu jun, já chjine'éhen kjuatéxumoō ko já fariseo! ¡Jun xi tu tsjohónu bakuchjú xi nkú ts'ín yankjún Ntíaná! Jun xi b'a joyaha tsjó xi taba kin'ek'i. Kui xi tsjo ts'ín bakú sunnk'a, tunga ayahá kitsehe nintaha animá ko ngatenté ni chuntí.

²⁸ Jun xi b'a ta k'un sunnk'o, at'ahá nginkun xuta 'yún je bakuchú yjonu, tunga ajin animanu kitsejihín ni xi tu b'anachaha ko ngatitsun.

²⁹ 'iNíma rú n'eheñu jun, já chjine'éhen kjuatéxumoō ko já fariseo! ¡Jun xi tu tsjohónu bakuchjú xi nkú ts'ín yankjún Ntíaná! N'endo tsjóho já profeta ko n'enaxú ndjio tsjóho xuta je xi kis'e nístjin nk'ie.

³⁰ Ko b'a bixiún: "Tsa tu ná ma tintsubaá nk'ie nga y'entu ntje cháná, najmi tsisinko raá nga kits'ínk'ien já profeta."

³¹ Nk'ie nga b'a bixiún, ta juhun n'ek'io yjonu nga ntjehe xuta xi kits'ínk'ien já profeta jun.

³² Tu sahá n'endjuú ni xi kik'atuts'in ntje chánu!

³³ ¡Jun xi b'a k'un xi nkúhu ntjenu! ¡Já ch'onk'un xi b'a k'un! ¿Nkú ts'ín kuitjunkiñinu nga najmi kuankiún ngak'ien?

³⁴ Kui b'a maha, an ts'ínk'isenú já profeta ko já nkjink'un ko já chjine'éen. K'ua xi n'ek'ion ko kjúat'a k'ua xi ngjúóhoō aya ni'ya sinagoganu ko tsjénki'uncho xki nanki.

³⁵ B'a ts'ín ch'anjihinu ngayjee jníhi xuta je xi kin'ek'ien. Ch'atuts'ihin ra jníhi Abel, ndá je xi y'eña nk'ie, nga santaha jníhi Zacariá ntíhi Berekiá xi kin'ek'ient'ó naxhan chje xi kjiña ankjín nínku.

³⁶ Kjuaxj ni xi tixinnu. Ngatenté ni xu'bj nibanehe xuta xi tjín nd'ai.

B'i kitsú Jesu nga kinchjanjímtyaha nanki Jerusalem

(Lc. 13:34-35)

³⁷ ¡Jun xuta Jerusalem, xi n'ek'ion já profeta ko b'ohoo ndjio xuta xi n'e nibásenu! ¡A tu nkjihín nyá kama mjena nga k'uentúkunu xi nkú ts'ín xantó nga b'énkinká ntíhí, tunga najmi kin'e yunú!

³⁸ Nd'aj ni ma, ja s'ejña masen antenuu.

³⁹ An b'a tixinnuu nga najmi ta chahanú santa nkúhu nga kuichú nistjin nga b'a kuixiún: "Kakjanínk'a Ntjaná xi nibáha ngajoho."

24

B'i ts'in kitsúya Jesu nga n'exúya nínku

(Mr. 13:1-2; Lc. 21:5-6)

¹ Tsitjusje Jesu má ma natsihin nínku ko nk'ie nga ja tífi, j'aik'úhun já ni'yakuyáha. Tíjncha ma nkjúhun nga tibasenkjúhun xjóho nínku.

² B'i kitsú Jesu:

—¿A tío ngayjee ni xi tjin ei? Kjuaxi ni xi tixinnuu. Ndaha nku ndjio najmi ta s'ejñasuhun ra xinkjin. Ngayjee n'exúya.

B'i ts'in tsakúya Jesu ni xi kama kintehe ni nga kfe asuntee

(Mr. 13:3-23; Lc. 21:7-24; 17:22-24)

³ Nk'ie nga kab'ejña Jesu asunntu tjenki xi 'mi Yá Olivo, já ni'yakuyáha j'ai nchjako t'axihin. B'a incha kitsúhu:

—T'inanyi, ¿nkjé b'a kama? ¿Mí ni xi kuakúchji títjun nk'ie nga kjúái ngáhani ko nga kfe asuntee?

⁴ As'ai kinchja Jesu:

—Chúhun yjonuu nga najmi tu ch'a xi k'uanachanu.

⁵ At'aha nkjin maha xi kj'uai nga an ts'in ma yoho. "An xi kits'in nibána Ntjaná", kuitsu ko nkjin xuta k'uanachaha.

⁶ Kuinú'yó nga s'e kjuachán ko nga kuinchjanijmíyaha xuta kjuachán xi tíma, tunga najmi tu binkjunnú. At'aha tihin ni nga b'a kama, tunga najmi kjehé kfe asuntee.

⁷ At'aha xuta xi tjin nku nanki kjaánkó xuta xi kj'ai nanki. Nku nda rej kjaánkó kj'ai nda rej. S'e kjintia ko chón kama kj'ai kj'ai nanki.

⁸ Nk'ie nga ja b'a tíma, as'ahí tibatuts'ihin kjuanjima xi s'e.

⁹ Ts'ininkjas'ennuu xuta xi má nga ts'in'ngunuu ko ts'in'innuu. Ngat'ana ts'in unkiehenuu ngayjee xuta asuntee.

¹⁰ Kui nistjion nkjin xi ts'inndyjaha yoho nga najmi ta s'ejhin ra an. Ts'ininkjas'en xinkjin ko ts'in unkie xinkjin.

¹¹ S'e nkjún já profeta tsank'a xi nkjin xuta k'uanachaha.

¹² Tu xi s'ehé ni xi ch'onk'un, kui nga nkjin nkjún xi najmi ta ts'intjoho xinkjin.

¹³ Tunga xi ndjá kuasinjña santa nkúhu nga kuayá, kui xi k'uanke.

¹⁴ S'enjmi én nda tsuhu Ntjaná nga ngusuhun asuntee, én nda tsu xi tsuya xi nkú ts'in batéxuma Ntjaná. Ngayjehe asuntee kuint'é nga Ntjaná xi batéxuma. Nk'iehé nga kfe asuntee.

¹⁵ Y'é't'a nda profeta Daniel nk'ie nga najmi chankjún ante tsjehe nínku. Choo xi b'a ts'injún.

B'i kitsú Jesu ko xi tít's'inya xujuin katumankjihin. B'i ta kitsú ya:

¹⁶ —Kui nistjion katanka xuta xi tjintu ante Judea xi tjehe asunntu tjenki.

¹⁷ Xi kab'ejñasun nk'a ni'yaha najmi tu kuitjujen nga kj'uaik'asje ni xi tjintu aya ni'yaha.

¹⁸ Xi kafi jná najmi tu k'oóya nga kj'uaik'á najyuhun.

¹⁹ 'inima ru ts'ihin jminchjin xi y'a ntí ko xi tít's'inki ntí kui nistjion!

²⁰ Tinchihuu Ntjaná tu xi najmi nistjin chunch'an kuyúhunu ko tsa nistjin nkjún.

²¹ At'aha 'yún s'e kjuanimá kui nistjiun, kjuanimá xi najmi kjee s'e santa nkúhu nga tuts'ihin ni nga kamanda asuntee. Ko ta ndaha najmi s'e askahan nku xi b'a joyaha.

²² Tsa najmi kuatekjá Ntjaná chuba nistjin xu'bo, nda ra nku najmi k'uanki kai. Tunga kuatekjá Ntjaná chuba nistjin xu'bo ngandaha xuta xi j'ájin.

²³ Kui nistjiun tsa tjin xi b'a kuitsunuu: "Chasoo, ei tijná xi kits'in nibá Ntjaná", ko tsa b'a kuitsunuu: "Ján tijná", najmi tu n'e s'ejiun.

²⁴ At'aha incha k'j'uaí xi b'a kuitsu tsank'a nga kui xi j'ai ngajoho Ntjaná ko xi já profeta ts'jin ma tsank'a yjoho. Kui xi incha ts'jin nkjin tikjá kjuankjún ko ni xi chánka, tu xi k'uanachaha ra xuta, xi kohó ra xuta xi j'ájin Ntjaná kamaha ra k'uanachaha.

²⁵ Jahá tixinya títjunnuu ni xi kama.

²⁶ Kui b'a maha, tsa b'a kuitsunuu jóo: "Ante kixi ján tijná xi j'ai ngajoho Ntjaná", najmi tu bankiún yo. Tsa b'a kuitsunuu: "Aya 'ma ján tijná", najmi tu n'e s'ejiun.

²⁷ At'aha xi nkú ma nga bat'ai nd'ich'on má tju ts'iu ko ma chji santaha má fintjai, b'a ta kama nk'ie nga k'j'uaí Ntíhi Ndax'iun.

²⁸ Yahá nga má kjiijná nku yjoninte k'ien, yo ma ñjakú chálíkíe. B'a ta ts'in chaha nga k'j'uaí Ntíhi Ndax'iun.

B'i kama nistjin nga k'j'uaí ngáha Ntíhi Ndax'iun

(Mr. 13:24-37; Lc. 21:25-33; 17:26-30, 34-36)

²⁹ Askahan nga ja k'j'uaí kjuanimá xi kama kui nistjiun, tjen'yún kama jjuhún ts'iu, ko sóo najmi ta ts'jin ndzjehen. Niñu xi tjin nk'a ján kuixuntu, ko k'uatse ni xi tjin nk'a ján.

³⁰ As'ai kama chji nk'a ján ni xi kuakúchji nga ja nibá Ntíhi Ndax'iun. Nk'iehé kjnta nkjún ngayje tikjá xuta xi tjin asuntee ko skué Ntíhi Ndax'iun nga tjenjin nintj nga nibáko ngayjee nga'yúhún ko kjuachánkaha.

³¹ Ts'ijnkji ntítsjehe nk'ie nga 'yún kjuane tjo. Incha k'uéntukú xuta xi j'ájin xi tjin tu má xi tjeén ni, b'aha ra má tju ts'iu santaha má fintjai.

³² Katumankjinnuu ni xi b'éjña chjinuu yá higuera. Nk'ie nga ja tju nts'én tjahá yóo ko tjuhu xka, yo nga ja túbichú tiña chunubóo.

³³ B'a ta ts'in nk'ie nga ja choo nga ja b'a tíma, katumankjinnuu nga ja tjen tiña Ntíhi Ndax'iun xi nkúhu tsa asti ankjuo síjña.

³⁴ Kjuaxj ni xi tixinnuu. Kuitjusun ngayjee ni xu'bj kintehe ni nga kuayáye xuta xi tjin nd'ai.

³⁵ Kamaha asuntee ko nk'a ján ndyja, tunga énná najmi k'j'uaí tiya.

³⁶ Tunga má nistjin ko chuba nga b'a kamoo, najmi ch'a xi behe, ta ndaha ntítsje xi tjin ndjiojmi ján ko ta ndaha Ntíhi Ntjaná. Nku tutuhú Ntja Na'miná xi be.

³⁷ Xi nkú kama nistjin nga y'ejna Noe, b'a ta kama nk'ie nga k'j'uaí ngáha Ntíhi Ndax'iun.

³⁸ Kui nistjin xu'bo, nk'ie nga najmi kjee fejin ntá xuta, tu tjincha kjinehé ko tjincha 'bi. Tjincha bixan ko tjincha ts'inkixan ntíhi. B'a tjincha ts'in santa nkúhu nga tsichu nistjin nga jas'en Noe tsutsu chánkoo.

³⁹ Najmi kamankjihin xuta santaha nkúhu nga tu ni xí kik'ahá ts'í ko kits'inkje tentehe. B'ahá ta kama ngáha nk'ie nga k'j'uaí Ntíhi Ndax'iun.

⁴⁰ Kui nistjiun jo já xi tjincha ts'inxájin jñaha, nku chjúbé ko xinkuu s'ejna.

41 Jo jminchjín xi tǐncha o, nku xi chjúbé kō xinkuú xi s'ejña.

42 'Kui b'a maha, tǐntsubá ndahanu, at'ahá najmi yo mí chubaha kj'uaí Nda Ntjanuu.

43 Katumankjinnuu ni xu'bi. Tsa be títjun nda xi ts'e ni'yoó mí chubaha nga jyuun kj'uaí nda ndyjee, ta k'úejña nda. Najmi tsjánte tsa nda ndyjee kjuas'en kjuá'yún ní'yaha.

44 Kui kjuáha, b'a ts'ín tǐntsubá ndahanu kō jun, at'ahá chubá nga najmi tichuyóhoó kj'uaí Ntíhi Nda'x'jun.

*B'í ts'ín tsakúya Jesu nga kits'ínchjén nku nda musu xi naxu fiko xáha
(Lc. 12:41-48)*

45 '¿Yá nda musuhu xi naxu fiko xáha kō xi nkjink'un, xi nda ntjaha kitsjá xáha nga kui xi tsjáha nichine já musu xingisoo nk'ie nga kuichú chubá?

46 Já b'a nda tǐlhin ts'e nda musu xu'bi tsa b'a tǐts'ín nk'ie nga kj'uaí nda ntjaha!

47 Kjuaxi ni xi tǐxinnuu. Nda ntjaha ts'jín kunntáha ngayjee ni xi tǐlhin.

48 "Tunga tsa ch'onk'un nda musu kō tsa b'í ts'ín ts'jínnkjink'un: "K'uandaya saha nda ntjana nga kj'uaí."

49 As'ai k'uéhe já musu xinkjín kō nga kjjine kō k'úíko já ch'ju.

50 Tsa tu kj'uaíhi nda ntjaha nda musu xu'bi nǐstjin xi najmi tíkuyáha kō chubá xi najmi be,

51 'yún ndjá ts'jinnijéhe nda ntjaha xi nkú ts'ín n'enijéhe já xi b'anachaha já ntja, yo má nga kjjintá kō kuate nǐ'yun.

25

B'í ts'ín tsakúya Jesu nga kits'ínchjén istinchjín xi ngji nku s'í

1 'Kui nǐstjin b'a kama ajǐhin xi nkú ts'ín batéxuma Ntjaná xi nkú kamat'ain te istinchjín xi ngji nku s'í kjuabixan. Incha jakj'á nd'í setíhi kō incha ngji ts'ínkáǐhin nda bixoon.

2 Un maha xi chǐnihí kō un maha xi kitikjuáha.

3 Xi chǐniú najmi kik'a sa setí nk'ie nga jakj'á nd'íhi nga incha ngji.

4 Tunga xi kitikjuo, jakj'á nd'íhi kō ta kik'a nisa setí xi kuinchá saha nd'íhi.

5 'As'ai ts'andayaha nda bixoon kō kama nǐjñáha istinchjún, kui nga incha kikjantuféhe.

6 Nkú ra ma nga masen nǐstjen, tjín xi kikjintáya: "¡Ja nibá nda bixoon! ¡Tǐtjusoo kō tankín n'ekjóhoon!"

7 'Tsisitjen istinchjún kō y'enda nd'í setíhi.

8 B'a kitsúhu xi chǐniú xi kitikjuo: "K'uaíni íchí chuba setjnuu, at'ahá ja tí'me nd'íni."

9 Tunga b'ahá kitsú xi kitikjuo: "Najmi, at'ahá tsa b'a n'ei, najmi kuichú mahanǐ jin kō ta ndaha jun. Tu sahá tankín ch'atso xi ts'ajun má satéña."

10 Nk'ie nga tǐncha fik'atse setí xi chǐniú, tu j'ai sahá nda bixoon. Xi tjindahá yjoho incha jas'enko má tíma s'í kjuabixoon kō kis'echjá ankjuo.

11 'As'ai j'ai istinchjín xingisoo kō b'a kitsú: "¡Ji chá ntja, chá ntja, chux'áni ankjuo!"

12 Tunga b'ahá kitsú nda bixoon: "Kjuaxi ni xi tǐxinnuu nga najmi benuu."

13 'Kui b'a maha, tǐntsubá ndahanu, at'ahá najmi yo mí nǐstjin kō mí chubaha nga kj'uaí Ntíhi Nda'x'jun.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kits'inchjén nku nda xi kitsjáha já musu hu toon xi ts'inxáko

(Lc. 19:11-27)

¹⁴ Xi nkú ts'in batéxuma Ntíaná b'a joyaha nku nda xi ngjitsube kj'ai nanki. Kintehe ni nga ngjuai, tjun kinchjaha já musu hu ko kitsjáha ni xi tjíhín.

¹⁵ Nku xi kitsjáha un mij toonsine, nku xi kitsjáha jo mij, ko nku xi kitsjáha nku mij. Kitsjáha nga nkúnkú xi nkú ts'in kamaha nga ts'inxáko tooon. As'ai ngji kjin.

¹⁶ Nda musu xi kits'inkjáihín un mij toonsine, ngji ts'inxáko ko kits'in nganasun sa un mij.

¹⁷ Xi kits'inkjáihín jo mij, b'a ta kits'in ko kits'in nganasun sa jo mij.

¹⁸ Tunga máha xi kits'inkjáihín nku mij, kui xi ngji kjan t'anankiu ko y'éyanji toohon nda ntjaha.

¹⁹ 'Nk'ie nga j'a nkjin nistjin, j'ai ngáha nda ntjaha já musu xu'bo ko kits'inkoho kuenta.

²⁰ Tjun j'ai xi kits'inkjáihín un mij toonsine. Kui xi y'a sa un mij. B'a kitsú: "Ji nda ntja, un mij toonsine kik'ainí. Eí tjíña sahi un mij xi kits'in nganasun."

²¹ As'ai b'a kitsú nda ntjaha: "Nda tjín. Nda ní ji, nda musu. Naxu 'mikoí xáhi. Naxu kin'etjusun xá ichí xi kitsjaha. Kui nga nd'ai 'yún tse ni xi ts'in kunntáhara. Nibái ko tsjo kat'ehi xi nkúhu nda ntjahi."

²² As'ai j'ai xi kits'inkjáihín jo mij toonsine. Kui xi y'a sa jo mij. B'a kitsú: "Ji nda ntja, jo mij toonsine kik'ainí. Eí tjíña sahi jo mij xi kits'in nganasun."

²³ As'ai b'a kitsú nda ntjaha: "Nda tjín. Nda ní ji, nda musu. Naxu 'mikoí xáhi. Naxu kin'etjusun xá ichí xi kitsjaha. Kui nga nd'ai 'yún tse ni xi ts'in kunntáhara. Nibái ko tsjo kat'ehi xi nkúhu nda ntjahi."

²⁴ As'ai j'ai xi kits'inkjáihín nku mij toonsine ko b'a kitsú: "Ji nda ntja, be nga kjaín. Chjusintjeín chan xi najmi ji y'entjei. Ni xi kj'ai xi y'entje ji chubéi.

²⁵ Kui nga kitsankjuhunna ko ngjik'iejná 'ma toohín t'anankiu. Eí tjíña ngáha ri toohín."

²⁶ As'ai kinchja nda ntjaha nga b'a kitsúhu: "Ji nda musu ch'onk'un ko ts'e. Tsa yai nga kjesintjen chan xi najmi an y'entje ko bak'já ni xi kj'ai xi y'entje,

²⁷ tsa kik'ahí toonna já xi mahá ts'inxáko. Tsa b'a kin'ei, ja ra ts'inkjáin ngáha ra nd'ai nga kjúa toonna ko santaha ntíhi kai."

²⁸ As'ai b'a kitsúhu ndo já xi kabincha yo: "Chjú'ohoo ndo tooon ko tjohoon xi tjíñaha te mij.

²⁹ At'aha ngatentee xi tjíhín ni, kui xi k'uai saha ko 'yún s'ehé. Tunga xi najmi tjíhín, kui xi chjú'aha santaha ni xi ichí xi tjíñaha.

³⁰ Chjanik'o natsin ján má jyuun nda musu xu'bjí xi najmi chumi ni chjíhi ra, ante má nga kjintá xuta ko kuate ni'yun."

B'i ts'in kitsúya Jesu xi nkú n'ehé xuta ndyun nkini

³¹ 'Nk'ie nga kj'uaihí Ntíhi Ndax'iun, kj'uaíko kjuachánkaha ko ngatentee ntítsjehe ko k'úejñasun ante má nga kuakúchji kjuachánkaha.

³² Ngayjee xuta xi tjín asunntee kama ñjakú nginkun. As'ai kuakjánya xuta xi nkú joyaha nku nda bastu xi ts'ink'á t'axín chutsanko ko xin ts'ink'á chutentsu.

³³ Kixíhi k'uéntu chutsanko ko skjúhún k'uéntu chutentsu.

³⁴ As'ai kuinchja Nda Rej nga b'a kuítsuhu xi tjincha nga kixíhi: "Nibó jun xi nda kits'inkonuu Na'mina. N'ekjóhóon nd'ai nga títjás'enjiun xi nkú

ts'in batéxuma Na'mina, kui niu xi kis'endanuu nkúhu nga tuts'ihjin ni nga kamanda asuntee.

³⁵ At'aha nk'ie nga kama bjona, kik'ainú nichine. Nga kama xintána, kik'ainú ntá. Nga kikjatsú'basan nankinuu, kik'aintenú ni'yanuu.

³⁶ Nga najmi tjinna najyun, kik'ainú najyun xi kingja. Nga kisaté ch'an, tsankintsubek'unnú. Ko nga kikjáaya'yán, tsankinsekjánú."

³⁷ As'ai incha kuinchja xuta xi naxu kits'in nginkun Ntjaná nga b'a kuitsu: "Ji Nda Ntia, ¿nkjé kiyai nga kama bjohi ko kik'aihi nichine, ko tsa kama xintáhi ko kik'aihi ntá?"

³⁸ ¿Nkjé kiyai nga nankinj kitsutjasúin ko kik'ainteihj ni'yanj, ko tsa najmi tjihin najyun ko kik'aihi najyun xi kindyjai?"

³⁹ ¿Nkjé kiyai nga kisaté ch'in ko tsa kisuya'yín ko tsankintsubek'úhjin?"

⁴⁰ As'ai kuinchja ngáha Nda Rej nga b'a kuitsu: "Kjuaxi ni xi tixinnuu. Xi nkú ts'in nda kin'ohoo tu má xi kuihi ni já nts'é, a ahán xi b'a kin'enú, ndaha tsa xi 'yún kinte tjen nga chasehe."

⁴¹ As'ai b'a kuitsu ngáha xuta xi tjincha skjúhún: "Tiyú xinnú jun xi najmi nda nginkán. Tankiún ajin nd'í xi najmi ta maha ra 'meyaha, xi kis'endaha ndanindoo ko ntsje xi tjihin."

⁴² At'aha nk'ie nga kama bjona, najmi kik'ainú nichine. Nga kama xintána, najmi kik'ainú ntá.

⁴³ Nga kikjatsú'basan nankinuu, najmi kik'aintenú ni'yanuu. Nga najmi tjinna najyun, najmi kik'ainú najyun xi kingja. Ko nga kiseté ch'an ko kikjáaya'yán, najmi tsankintsubek'unnú."

⁴⁴ As'ai incha kuinchja xuta xu'bo nga b'a kuitsu: "Ji Nda Ntia, ¿nkjé kiyai nga kama bjohi, ko tsa kama xintáhi, ko tsa nankinj kitsutjasúin, ko tsa najmi tjihin najyun, ko tsa kiseté ch'in, ko tsa kisuya'yún, ko najmi tsisinkoihi?"

⁴⁵ As'ai kuinchja ngáha Nda Rej nga b'a kuitsu: "Kjuaxi ni xi tixinnuu. Xi nkú ts'in najmi nda kin'ohoo tu má xi kuihi ni já nts'é, a ahán najmi nda kin'enú, ndaha tsa xi 'yún kinte tjen nga chasehe."

⁴⁶ Ko xuta xu'bo ngjuai má nga un skué síhin. Tunga xuta xi naxu nginkun Ntjaná ngjuai má nga k'úentu tik'un sín.

26

B'i ts'in y'enda já tjixóo nga mjehe kuakj'ánijé Jesu

(Mr. 14:1-2; Lc. 22:1-2; Jn. 11:47-53)

¹ Nk'ie nga ja kamaha Jesu nga kitsúya ngayjee ni xu'bj, as'ai b'i kitsúhu já ni'yakuyáha:

² —Yo nga jo njstjin ndyjaha nga kuitju S'í Pascua, nk'ie nga n'ekjas'en Ntíhi Nda'jün xi má nga s'et'a kruu.

³ As'ai kama njakú já na'mi k'aku ko jáchá xi ta tjihin xá ni'yaha nda na'mi tíjün Caifa.

⁴ Y'éndako xinkjín xi nkú ts'in k'uanachaha ra Jesu nga kuakj'ánijé ko ts'íink'ien.

⁵ Tunga b'ahá kitsúhu xinkjín:

—Najmi tu ajihin s'íu chjubéé ndo tu xi najmi k'uésihi xuta nkjin xi k'j'uai.

B'i ts'in nku tachjuún tsaténdzjojnúhu ntá sinje Jesu

(Mr. 14:3-9; Jn. 12:1-8)

6 Nk'ie nga tíjña Jesu nanki Betan̄ia, ni'yaha Simon, nda xi k'uhun ch'in fentujnu kai,

7 as'ai nku tachjuun j'aiko ntá sinjne xi chjí nkjún, xi tijnchaha nku lubata ndjió chjí. Kui xi tsaténdzjojnú nintaku Jesu nk'ie nga kab'ejñat'a yámixó.

8 Nk'ie nga kikié já ni'yakuyóo niu, kama kjahān kó b'a incha kitsú:

—¿Á b'a ts'in kuan'ekatsún tiyaha ntá sinjne?

9 Kamahá y'un chjí kuach'a ntóo nga kuasatéña kai, tu xi kui tooon k'uaihi ra xuta x'an.

10 Kint'é Jesu ni xi tijncha tsu jóo kó b'a kitsúhu:

—¿Á jun t'n'estihí ruu tachjín? Nda tjin ni xi kuats'inna.

11 Xuta x'an bi tehente k'úentujinnuu, tunga an najmi tehente kúatejñajinnuu.

12 Nk'ie nga kuakaténdzjojnúna tachjín ntá sinjnei, ja kuak'íenda yjonin-tena tu xi s'eyanjihinna.

13 Kjuaxi ni xi tixinnuu. Tu má xi tje'hén ni nga s'enijmí é n da tsuhu Ntjaná nga ngúshun asuntee, ta chubanijmíyaha ni xi kuats'in tachjín. B'a ts'in n'ekj'áitsjehen.

B'i ts'in y'enda Judá Iscariote nga ts'ínkjas'en Jesu

(Mr. 14:10-11; Lc. 22:3-6)

14 As'ai nku nda ni'yakuyá xi te joo xi 'mi Judá Iscariote ngjisehe já na'mi k'aku

15 kó b'a kitsúhu:

—¿Mí nihi xi k'ujainú tsa ts'ínkjas'ennuu ndo?

As'ai y'enda jóo nga tsjáha katé toontaba.

16 Kui nistjiun kik'atuts'ihin Judá nga tsangisjái niyá xi nkú ts'in kama ts'ínkjas'ehen Jesu.

B'i ts'in ts'asjeko S'í Pascua já ni'yakuyáha Jesu

(Mr. 14:12-25; Lc. 22:7-23; Jn. 13:21-30; 1Co. 11:23-26)

17 Nistjin nga b'atuts'ihin ra S'í Pascua, nk'ie nga chine ninkuan xi najmi kamandakoho na'yú san, as'ai incha j'aisehe Jesu já ni'yakuyáha kó b'a incha kitsúhu:

—¿Má xi tje'hen mjehi nga k'úendaí tu xi chine'heni nichinehe S'í Pascua?

18 B'i kitsú Jesu:

—Tankiún ajin nantjo. Tankihinsoo nda xi ja yaá kó b'a t'ihun: “B'a títsu nda maestru: Ja túbichú tíña chubana. Ni'yahi kfínka já ni'yakuyána nga ts'ínk'á S'í Pascua.”

19 As'ai kits'intjusun já ni'yakuyóo ni xi kitsú Jesu. Yo incha y'enda nichinehe S'í Pascua.

20 Nk'ie nga ja kama jyuun, y'ejñat'ako Jesu yámixó já ni'yakuyá xi te joo

21 kó nk'ie nga ja tijncha kjine nichinehe, b'i kitsúhu:

—Kjuaxi ni xi tixinnuu. Nku xi tjenjinnuu ts'ínkjas'enna.

22 As'ai kik'ientu babaha já ni'yakuyóo kó nga nkúnkú kingjásjaiyaha:

—¿A an, nda maestru?

23 As'ai b'i kitsú Jesu:

—Xi ta túbak'á nichine xi tjiya taba má nga túbak'á, kui xi ts'ínkjas'enna.

24 B'a n'ehé Ntíhí Ndax'iun xi nkú ts'in tjit'a éhen Ntjaná, tunga, jnima rú ts'ihin nda xi ts'ínkjas'ehen! Tu sahá ra ngandaha nda xu'bo tsa najmi kitsin.

25 As'ai kinchja Judá, nda xi ts'ínkjas'en Jesu, nga b'a kitsú:

—¿A an, nda maestru?

B'i kitsú Jesu:

—Ji xi ja b'a kuixín.

²⁶ Nk'ie nga tijncha kjine nichinehe S'i Pascua, jakj'a Jesu ninkuon ko kitsjáha máb'achjihí Ntíaná. Tsakjanya ko kitsjáha já ni'yakuyóo nga b'a kitsúhu:

—Chjúbó ko chinoo. Kui xu'bi xi yjonintena.

²⁷ Ko ta jakj'a chutsín. Nk'ie nga ja kitsjáha máb'achjihí Ntíaná, as'ai kitsjáha já ni'yakuyáha nga b'a kitsúhu:

—S'iuyo ngatentoó chutsín.

²⁸ Kui xu'bi xi jnína. Kui xi ngjuai ndzjoho ngandaha nkjin nkjún xuta tu xi kama ndyjat'aha rá jéhe. Jnína tib'éndako tsetse Ntíaná nd'ai xi nkú ts'ín nda ts'ínko xuta.

²⁹ An b'a tixinnuu. Najmi ta k'ui sahana ntáha tuntsjajée santa nkúhu nga kuichú nistjin nga k'ui ko ngáhanuu xi tsetsehe má batéxuma Na'mina.

*B'i ts'ín kitsúya tijn Jesu nga Pedro b'a kuitsu nga najmi behe
(Mr. 14:26-31; Lc. 22:31-34; Jn. 13:36-38)*

³⁰ Nk'ie nga ja kamaha nga incha kisehe Ntíaná, as'ai incha ngji asuntu tjenki xi 'mi Yá Olivo.

³¹ B'i kitsú Jesu:

—Kui nistjen xu'bi ngatentohoó n'endyjajihūun yjonuu yáha an. At'aha b'a ts'ín tít'a éhen Ntíaná: "Ts'in'úhūn nda bastuu ko ndzjoya chutsanko."

³² Tunga nk'iehé nga k'uaíya ngáhana ngabayoo, kfín títjunnuu ante Galilea.

³³ As'ai kinchja Pedro:

—Ndaha tsa ngatenteé ts'ínndyjajihūn yjoho ngat'a ts'ii, tunga an ndahachí najmi ndyja kamana.

³⁴ B'i kitsú Jesu:

—Kjuaxi ni xi tixihin. Kui nistjen xu'bi, kintehe ni nga kjintá xanto, b'a kuixín nga najmi yaní jan niyá tjihin.

³⁵ B'a kitsú Pedro:

—Ndaha tsa tjihin nga kuayákoho, tu nku nga ts'inkiéná yjoná nga behe.

B'a ta incha kitsú ngatenteé já ni'yakuyóo.

*B'i ts'ín kinchjako Jesu Ntíaná
(Mr. 14:32-42; Lc. 22:39-46)*

³⁶ As'ai tsichuko Jesu já ni'yakuyáha nku ante xi 'mi Getsemani ko b'a kitsúhu:

—Tintsubahanu ei. Kfín nchjako maná Ntíaná ján.

³⁷ Ngjiko Pedro ko nga joo jáha Zebedeo. Kik'atuts'ihin nga kik'ie babaha ko kis'entaha rá.

³⁸ B'a kitsúhu jóo:

—Kjuaba kitsejihin animana xi nkúhu tsa kui xi ja ts'ínk'ienna. Tintsubakonú ei ko ta tintsuba ndo.

³⁹ As'ai ngjindju sa ichí ko yo kingjénsten ankjin. B'i kitsú nga kinchjako Ntíaná:

—Ji Na'mi, tsa kama k'ua t'axinna kjuanimá xu'bi, n'ekj'a t'axínní. Tunga katumahá xi nkú ts'ín mjehi, najmi xi nkú ts'ín mjena.

⁴⁰ As'ai ngjise ngáha rá já ni'yakuyóo, ko kjintufé nga j'aisehe. B'i kitsúhu Pedro:

—¿A ndaha nku ora najmi kuichukjuanu nga kuakintsubahakonú?

41 T̄intsuba ndo k̄o chubak̄o Nt̄ianá t̄u xi najmi chjút'ayák'uhunn̄u. Yuhu animan̄u tunga yjoninten̄uhú xi najmi t̄ichúk̄juaḥa.

42 As'ai t̄a nḡi nchjak̄ohó ngáha Nt̄ianá n̄iyá xi ma joho Jesu nga b'a kitsú:

—Ji N̄a'mi, tsa t̄jihin nga un skuena k̄o najmi kama k̄j'ua t'axinna k̄juanima xu'bj, t̄u sahá katuma xi nkú ts'in mjehi.

43 Nk'ie nga kik'óya ngáha má t̄jintu já ni'yakuyóo, t̄a kjintuféhé ngáha nga j'aisehe at'aha nij̄hóo t̄ib'échja suba tunkun jóo.

44 T̄a nḡi nchjak̄o t'axihín ngáha Nt̄ianá n̄iyá xi ma jahan Jesu nga t̄a kuihi én kitsú ngáha.

45 As'ai j'aisehe já ni'yakuyáḥa k̄o b'a kitsúhu:

—¿A t̄u nku kisuntuféhé so k̄o t̄in'ekj'áiyó? Ja kuichu chuba nga n'ekjas'en Nt̄ih̄i Ndax̄iun aya ntsja x̄uta ngatitsuun.

46 T̄isint̄joon k̄o t̄jián. Ja nibá tiña xi t̄its'ínkjas'enna.

B'i ts'in j'aichj'anijé Jesu

(Mr. 14:43-50; Lc. 22:47-53; Jn. 18:2-11)

47 Nk'ie nga t̄a t̄inchjaha Jesu, t̄u j'aihi Juda, nku nda ni'yakuyá xi te joo. J'aiko nkjin nk̄jún x̄uta xi kits'ín nibá já n̄a'mi k'ak̄u k̄o jáchá xi t̄a t̄jihin xá. Incha y'a k̄ichá ndju k̄o yá nga incha j'ai.

48 K̄o nda xi t̄its'ínkjas'en Jesu ja kabinchá'a t̄itjun jóo nga b'i kitsúhu:

—Xi k̄jexu'ba nga k̄juaniñaha, kui xi Jesu. Kui xi chjúbó.

49 T̄jen'yún nḡjik'úhún r̄a Jesu k̄o b'a kitsúhu nga kik̄jexu'ba:

—Antahi, nda maestru.

50 B'i kitsú Jesu:

—Ji nda xinkjián, n'endjuí xá xi k̄júáihini.

As'ai j'aik'úhún Jesu já xingisoo k̄o jak'ánijéhe.

51 Tungá nkuhú k̄ichá ndju ts'asje nku nda xi t̄jenko Jesu. Kits'ín'uhún nku nda musúhu nda n̄a'mi t̄itjuun. Tsatet'a t̄jabaxinñju.

52 Tungá b'ahá kitsú Jesu:

—Chj'at̄jó ngáhani k̄ichah̄i anteh̄e. At'aha ngatentee xi ts'ínchjén k̄ichá nga k̄ján, t̄a k̄ichá kuayáha.

53 ¿A najmi yaní nga kama kuankih̄i N̄a'mina k̄o t̄jen'yún ts'ín nibáhana mij ní nt̄itsje?

54 Tungá tsa b'a ts'ian, ¿nkú ts'in k̄uitjusuhun ni xi t̄jít'a xujun éhen Nt̄ianá? At'aha b'a ts'in t̄jít'a nga t̄jihin nga b'a kama.

55 As'ai b'i kitsúhu já xi tsichukj'áha:

—¿A nda ndyjéná? ¿Á ix̄i k̄ichahá k̄o yá kich'ahanu nga k̄júáichj'anijéhenú? Xki n̄istjin tsásinjña nga tsakuyá má ma natsih̄in n̄inku. Najmi kichjubénijénú.

56 Tungá b'ahá tíma ngatentee ni xu'bj t̄u xi t̄ibitjusuhun éhen Nt̄ianá xi y'et'a já profeta.

As'ai incha tsanka ngatentee já ni'yakuyóo nga tsasínña suba Jesu.

B'i ts'in kin'ekokjua Jesu nginkun já t̄jixá judio

(Mr. 14:53-65; Lc. 22:54-55, 63-71; Jn. 18:12-14, 19-24)

57 Já xi j'aikj'áha Jesu ni'yaha nda n̄a'mi t̄itjun Caifa incha nḡjikohó. Ja kab'entu yó já chjine'éhen k̄juat̄exumoo k̄o jáchá xi t̄a t̄jihin xá.

58 Máha Pedro, kitsjennk̄i k̄jihin Jesu santaha nkúhu nga tsichu n̄atsin ni'yaha nda n̄a'mi t̄itjuun. Jas'en k̄o y'ejñajih̄in já jun xi kunntá yó, t̄u xi skuēhe ni xi kama.

59 As'ai já ná'mi k'aku ko ngayjee já tjíxóo tsangisjai ni xi kama kjanít'aha Jesu tu xi kama n'ek'iehen.

60 Tunga najmi incha kisakúhu ra ni xi kjanínehe Jesu, ndaha tsa incha j'ai nkjún já testiyu tsank'á xi incha ngji kontraha Jesu. Tunga tu chahán j'ai jo

61 xi kitsúya én xi kinchja Jesu:

—B'a kitsú ndaj nga kinchja: “An kamana ts'inkatsúnya ninkuhu Ntjaná ko jan nístjin kjesintjen ngáhana.”

62 As'ai tsisintjen nda ná'mi títjuun nga kingjásjayaha Jesu:

—¿A najmi chumi nihi xi kuixíní? ¿Á b'a tjincha tsuhu jóo nga tifi kontraha ri?

63 Tunga najmi kinchjahá Jesu. As'ai b'ahá tá kitsú ngáha nda ná'mi títjuun:

—Nginkun Ntjaná xi tjiña tik'un an tjbjasjáyaha. Tixínyani tsa ji xi kits'in nibá Ntjaná, xi Ntíhi Ntjaná.

64 B'i kitsú Jesu:

—B'a tjin ni xi tibixín. Ko tá xinyanuu nga choo Ntíhi Ndax'jun nga k'úéjñat'aha Ntjaná xi tjiñin nga'yún ko nga nibajin nintj xi tjin nk'a ján.

65 As'ai kikjetiyajen najyun xi yja nda ná'mi títjuun. B'a ts'in tsakúchji ndo nga najmi kisasihín én xi kinchja Jesu. B'a kitsú:

—Najmi tibenkjún Ntjaná ndaj nga b'a titsu! ¿A machjén saná já testiyu? Ja kuanu'yó nga najmi kuakienkjún Ntjaná.

66 ¿Nkú manuu?

B'a incha kitsú jóo:

—Ngabaya tjeñen ra ndo.

67 As'ai tjin xi tsatétéjin ankjin Jesu nga kik'aya ko kik'íéhe. K'ua xi kik'onjihin

68 nga b'a kitsúhu:

—Ji xi jáini ngajoho Ntjaná, tixínyai xi nkúhu nda profeta, ¿ya xi kuak'íéhi?

B'i ts'in kitsúya Pedro nga najmi be Jesu

(Mr. 14:66-72; Lc. 22:56-62; Jn. 18:15-18, 25-27)

69 Nk'ie nga kab'ejña Pedro natsin ni'yaha nda ná'mi títjuun, as'ai j'aik'úhun nku ná musu ko b'a kitsúhu:

—Ji xi tá tjenkoj Jesu xi nibáha Galilea.

70 Tunga najmi kits'inkiehé yjoho Pedro nginkun ngatentee xuta xi tjin yo. B'a kitsú:

—Najmi be ni xi tibixín.

71 As'ai tsitju yo nga ngji má tjen ankjuá natsiun. Yo tá kiekiehé ngáha ra kj'ai ná musu ko b'a kitsúhu já xi kabincha yo:

—Kui cháj xi tá tjenko Jesu xi nibáha Nazaret.

72 Tá najmi kits'inkiehé ngáha yjoho Pedro. Santaha Ntjaná kits'inkie nga b'a kitsú:

—¡Najmi be ndo!

73 Sa kutju já xi kabincha yo j'aisehe Pedro ko b'a kitsúhu:

—Kjuaxi kjáihin nga tá ji xi tsjenkoj jóo. At'aha xi nkú n'e chubai tib'échjit'aihin.

74 As'ai ndjá kinchja Pedro ko ixí Ntjanáhá kits'inkie nga b'i kitsú:

—¡Najmi be ndo!

Kui chubó tjen'yún kikjintáhá nku xanta

⁷⁵ ko j'áitsjehen Pedro ni xi kitsú Jesu: “Kintehe ni nga kjintá xanto, b'a kuixín nga najmi yaní jan nyá tjihin.” As'ai tsitjusje Pedro ko kikjintá un kikjintá nte.

27

B'i ts'in kin'ekjas'ehen nda tíjün Pilato Jesu

(Mr. 15:1; Lc. 23:1-2; Jn. 18:28-32)

¹ Nk'ie nga ja kama seen, incha y'éndako xinkjín ngatentee já na'mi k'aku ko jáchá xi ta tjihin xá xi nkú ts'in kama ts'ínk'iehen Jesu.

² As'ai tjí'yúhún ts'íhín ra nga incha ngji ts'ínkjas'ehen nda tíjün Pilato.

B'i ts'in kits'ínk'ien suba yjoho Juda

³ Máha Juda, nda xi kits'ínkjas'en Jesu, nk'ie nga kint'é nga kitsjá kjuá já tjixóo nga n'ek'ien Jesu, as'ai ngjik'áha ra animaha ngat'a ts'e ni xi kits'in ko kits'ínk'óya ngáha ra já na'mi k'aku ko jáchá xi ta tjihin xá toontaba xi katée. B'a kitsúhu:

⁴ —Jé tjenna. Nku nda xi najmi tjihin jé kits'ínkjas'en nga n'ek'ien.

B'a incha kitsú jóo:

—¿Mí xi nusinní jin? Kuentahí ní ni xu'bo.

⁵ As'ai kikjaníya Juda tooon aya nínku ko tsitju yo nga ngji kjenntu n'ú suba yjoho.

⁶ Jáya já na'mi k'aku tooon ko b'a kitsúhu xinkjín:

—Najmi ma tsa kaxaha toon chje k'úéyaá toon xu'bi, at'aha chjíhi nda xi n'ek'ien niu.

⁷ Y'éndako xinkjín jóo. As'ai ts'atseko ho tooon xu'baha nda xi ts'innda ndjii tu xi yo kama s'eyanjíhi xuta xi xin nanki nibáha.

⁸ Kui kjuaha nga Ante Jní 'mihí ante xu'bo santaha nistjin nd'ai.

⁹ B'a ts'in tsitjusuhun ehén Ntjáná xi kinchja nda profeta Jeremia: “Jak'á jóo toontaba xi katée, chjí xi y'enda já xi ntje Israel tjeheh ra nga b'a tjín chjíhi ndo.

¹⁰ Kui xi ts'atseko ho xu'baha nda xi ts'innda ndjii. B'a kitsúna Ntjáná.”

B'i ts'in kin'ekokjua Jesu nginkun nda tíjün Pilato

(Mr. 15:2-5; Lc. 23:3-5; Jn. 18:33-38)

¹¹ Ngjinijé Jesu nginkun nda tíjün Pilato. Kui xi b'a kitsúhu nga kingjásjaiyaha:

—¿A jí xi nda rejihí xuta judio?

B'i kitsú Jesu:

—B'a tjín ni xi túbixín.

¹² Nk'ie nga nkjin ni xi kikjanínehe já na'mi k'aku ko jáchá xi ta tjihin xá, ndahachí najmi kinchja Jesu.

¹³ As'ai b'a kitsú Pilato:

—¿A najmi tínu'yání ngayjee ni xi tikjanínehi jóo?

¹⁴ Tungá ndahá nku én najmi kinchja Jesu. Kui nga tu ni xi kama nkjúhun ra nda tíjuun.

B'i ts'in kitsjá kjuá Pilato nga n'ek'ien Jesu

(Mr. 15:6-20; Lc. 23:13-25; Jn. 18:38-19:16)

¹⁵ Ni xi ma nk'ie nga S'í Pascua, b'i ts'in tjíñaha nda tíjuun. B'éjña ndaí nku nda nubayá xi f'ájin xuta nantia.

¹⁶ Kui nistjün kjiya'yún nku nda xi be tentehé xuta, xi 'mi Barraba.

17 Nk'ie nga kama ñjakú xutá, as'ai b'a kitsú Pilato:

—¿Má xi mjenuu nga k'uejña ndáinu? ¿A Barraba a ra Jesu xi 'mihí Cristo?

18 B'a kitsú Pilato at'aha kamankjihin nga tíma xin k'un jóo ngat'aha ni xi títs'in Jesu ko nga kui kjuaha nga incha kits'inkjas'eheñ ra.

19 Nga kab'ejña Pilato ante má nga ts'in kjuá, b'i tsu én xi kits'in nibáha chjuúhun: “Najmi chumi ni tjeheñ xuto. Najmi tu ji nungijin yjohi. At'aha ch'on ts'in ka'bai chinina nkui jyún tu ngat'aha ni xi timat'ain xuto.”

20 Tunga já na'mi k'akuhú ko jáchá xi tá tjihin xá tsinchá'a xutá xi kama ñjakú yo tu xi incha kuankihi nga tu sahá Barraba xi n'e ndáihí ra ko nga Jesu xi n'ek'ien.

21 As'ai tá kingjásjaiyahá ngáha ndá títjuun:

—¿Má xi kui já xi jóo mjenuu nga k'uejña ndáinu?

B'a incha kitsú xutá nkjiun:

—Barraba.

22 B'a kitsú Pilato:

—¿Kó mí xi ts'ihin Jesu xi 'mi Cristo?

B'a incha kitsú tente xutá:

—¡Kas'et'a kruu!

23 B'ahá tá kitsú ngáha Pilato:

—Tunga, ¿mí ni ch'on tjihin xi kits'in ndo?

Tunga tu sahá 'yún incha kikjintáya sa xuto:

—¡Kas'et'a kruu!

24 As'ai najmi tá be nkú ts'ihin Pilato, at'aha tu sahá 'yún tjincha kjintáya sa xutá nkjiun nga tíma kjahan. Kui nga jak'áha ntánijua, tsanéjnu ntsja nginkun xutá ko b'a kitsúhu:

—Najmi an tjinna jé nga kuayá ndai. Jun yo ni xi n'oo.

25 B'a incha kitsú ngatentee xutá:

—Jin ko ntíni ch'anji ngabayahá ndo.

26 As'ai y'éjña ndai Pilato Barraba ko kitsjá kjuá nga s'ehe Jesu ko nga s'et'a kruu.

27 As'ai já juhun Pilato jas'enko Jesu ni'ya masen xi 'mi ni'ya pretorio. Kinchja ñjahá ngayjee já jun xinkjin nga y'éjtindaihi Jesu.

28 Incha ts'asje najyuhun Jesu ko kits'ingja nku najyun ndju kuan nga incha kik'aya.

29 Ko incha kits'imda nku coroná na'yá xi y'é'a nintaku ko ntsja kixi kits'ink'a nku yáxá. As'ai tsinchakunch'int'a mañaha ko tsajnie nga b'a incha kitsúhu:

—Antahi, ndá rejhi xutá judio.

30 Tsatétéjnu ko jakj'á yáxoo nga kik'onntjai nintaku Jesu.

31 Askahan nga ja kamahá nga kik'aya Jesu, ts'asje ngáha najyun ndju kuon ko kits'ingja ngáha najyun xi ts'e Jesu. As'ai incha tsitjuko tu xi ngjuát'a kruuhu.

B'i ts'in kis'et'a kruu Jesu

(Mr. 15:21-32; Lc. 23:26-43; Jn. 19:17-27)

32 Nk'ie nga tjincha bitju yo, ksatékjá nku ndá nanki Cireñe xi Simon 'mi. Kui xi kits'in kjuá'yúhun rá já juun nga k'uanji kruuhu Jesu.

33 As'ai incha tsichu ante xi 'mi Golgota. Kui éen xi tshu rá: Antehé Nintaku Aníma.

34 Kik'aihi Jesu nga k'úi binu xi kin'etjijinkoho nki, tunga nk'iehé nga kikjut'a Jesu ntóo, najmi kits'in yu nga kik'i.

³⁵ Nk'ie nga kingját'a kruu, já juun tsakjánya xihí xinkjín najyuhun Jesu nga kitsutonyá ts'ihin.

³⁶ As'ai y'entu yo nga kikunntá.

³⁷ Kis'et'a xi tjehen antsjáku Jesu nku yáte xi títsuya mí kjuaha nga tín'ek'iehen. "Kui xu'bi xi Jesu xi nda rejihí xuta judío", kis'et'a yátee.

³⁸ Ta kis'et'a kruuko Jesu jo já ndyjé. Nku xi kitsjen nga kixihí ko nku nga skjúhun.

³⁹ Xuta xi tüncha f'a yo najmi kikienkjún Jesu nga kinchja. Kits'ínk'ajni nintaku

⁴⁰ nga b'a incha kitsúhu:

—Ji xi n'exúyai ninku ko jan nistjin chjúsintjen ngáhani, tsixín, n'ek'anki yjohi. Tsa ji xi Ntíhi Ntjáná, títjujént'ai kruu.

⁴¹ B'a ta ts'ín kik'ayaha já na'mi k'aku ko já chjine'éhen kjuatéxumo ko jáchá xi ta tjihin xá. B'a incha kitsúhu xinkjín:

⁴² —Kamaha ndai nga k'ái xi kits'ínk'anki, tunga tu sa najmi mahá ngáha ts'ínk'anki yjoho. Katitjujént'a kruu nd'ai tsa kui xi nda rejihí xuta Israel. Nk'iehé nga s'ejinna.

⁴³ Kui xi 'yún kis'ejihin Ntjáná, kui nga Ntjáná kats'ínk'ankihí ra nd'ai tsa tjo kjuaxihí. ¿A najmi b'áhá kitsú nga kui xi Ntíhi Ntjáná?

⁴⁴ Ko já ndyjé xi kjintut'á kruuko Jesu ta ch'on incha kitsúhu.

B'i ts'ín k'ien Jesu

(Mr. 15:33-41; Lc. 23:44-49; Jn. 19:28-30)

⁴⁵ Chuba te jo nga nistjiun kis'e jyun ngayjee asuntee santa nkúhu nga tsichu chuba jan nga ngixuun.

⁴⁶ Nkú ma nga chuba jan 'yún kikjintáya Jesu nga éhen kinchja. B'i kitsú:

—Eli, Eli, ¿lema sabactani? —kui éin xi tsuhu ra: Ji Ntjáná, ji Ntjáná, ¿á kan'e nga mahani?

⁴⁷ K'ua xuta xi kabincha yo incha kint'é kui éen. Kui nga b'a incha kitsúhu ra xinkjín:

—Nda profeta Eliá tinchjaha ndo.

⁴⁸ As'ai tjen'yún tsangatsankahá nku nda xi síjña yo ko nku tsanka kits'ínk'anchiko sesehe binu san. Kui xi y'eku nku yáxá nga kits'ínk'ik'uhun Jesu tu xi k'úhi.

⁴⁹ Tunga b'áhá kitsú xuta xi kabincha yo:

—Chúya mai. Chase ma raá tsa nibá Eliá nga ts'ínk'ankihí.

⁵⁰ As'ai ta 'yuhún kikjintáya ngáha Jesu ko k'ien.

⁵¹ Nk'ie nga b'a kamo, kitiyájen najyun xi tjenchja ante xi 'yún nkjúhun ninku. Jo tsitju. Kik'aha ra nk'aha santaha kintee. Ko chón kama ko tsakjan naxiu.

⁵² Tsix'á tsjóho animá ko j'áiya ngáha ra nkjin xuta k'ien xi kis'ejihin Ntjáná.

⁵³ Incha tsitju tsjóho nk'ie nga j'áiya ngáha ra Jesu ko jas'en nanki je Jerusalem nga tsakúchjihí yjoho nkjin xuta.

⁵⁴ Nda jun k'aku ko já jun xi tüncha kunntá Jesu, nk'ie nga kiekie chóon ko ngayjee ni xi tímo, tu xi incha kitsankjúhún ko b'a incha kitsú:

—Kjuaxi k'áihin nga kui ndai xi Ntíhi Ntjáná.

⁵⁵ Yo kjint'á kabincha nkjin jminchjín xi tüncha base. Kitsjennkíhi Jesu nga tsitju ante Galilea ko tsasinkoho.

⁵⁶ Ajihín jminchjún tjenjin Mariá Magdalena, Mariá xi naaha maha Santiago ko Kuse, ko naaha jáha Zebedeo.

B'i ts'in kis'eyajni Jesu
(Mr. 15:42-47; Lc. 23:50-56; Jn. 19:38-42)

⁵⁷ Nk'ie nga ja tima jyun, j'ai nku nda nchiná xi 'mi Kuse, nku nda nanki Arimatea xi ta ja tsichu ma nku nda ni'yakuyáha Jesu.

⁵⁸ As'ai ngjisehe Pilato ko tsankihí yjonintehe Jesu. Kitsjá kjuá Pilato nga k'uaihi ndo yjonintee.

⁵⁹ Jakj'á Kuse yjonintee. Nku najyun je kik'ontikjájnu

⁶⁰ ko ngjingjáñaya nku tixa tsjó tsetsehe xi kits'inndat'á naxiu. As'ai kik'ontikjá nku ndjio chánka nga y'échjane ankjuá tsjóo ko ngji.

⁶¹ Y'entu ankjin tsjóo Mariá Magdalena ko Mariá xinkuu.

B'i ts'in kin'e kunntá ja juun tsjóo

⁶² Nistjin xi ma ndyjuun, nk'ie nga j'a nistjin nk'ie nga s'enda ni xi machjén S'í Pascua, as'ai kama ñjakú ja na'mi k'aku ko ja fariseo nginkun Pilato ko b'a kitsúhu:

⁶³ —Ji nda ntia, f'áitsjenni nga b'a kitsú nda tsank'óo nk'ie nga tijná sa: “Nk'ie nga kj'ua jan nistjin, kj'uaíya ngáhana ngabayoo.”

⁶⁴ Kui b'a maha, b'a tixín nga chúnnta tsjóo santaha nkúhu nga kj'ua nistjin xi ma jahan. At'aha tsa najmi ma, kutsa kj'uaíhi ja ni'yakuyáha ndo nga jyuun ko ngjuai ko ndyjé yjonintehe. As'ai: “Ja j'áiya ngáha ra ngabayoo”, kuitsuhu xuta. Tsa b'a ts'jin jóo, 'yún s'e sa én tsank'á xi kuitju askahan nga xi tjuun.

⁶⁵ B'a kitsú Pilato:

—Tankinkoo ja juun. Tankiún n'e kunntó tsjóo xi nkú ts'in mjenuu.

⁶⁶ As'ai incha ngjisehe tsjóo. Nku ndjio y'échjanekoho. Y'échjane sisin ko y'entu ja jun xi kikonntá yo.

28

B'i kama nk'ie nga j'áiyaha Jesu ngabayoo
(Mr. 16:1-8; Lc. 24:1-12; Jn. 20:1-10)

¹ Nk'ie nga j'a xuatu, ja tifi ma sen ngáha nistjin xi b'atuts'ihin ra tuntjóo, ngjisehe tsjóo Mariá Magdalena ko Mariá xinkuu.

² As'ai tu nkúhú chón xi tu xí 'yúhún kama. Nku ntítsjehe Ntíaná nibajen nk'a ján. J'aikjexín ndjio xi tjíchjane ankjuahá tsjóo ko yo y'eñnasun.

³ Xi nkú joyaha nd'ich'on tjin sénnistjihin ko taba xúxú najyun xi yja xi nkú joyaha nch'an.

⁴ Nk'ie nga incha kieke ntítsjee ja jun xi tijncha kunntá tsjóo, tu xí incha kitsankjúhun nga incha kik'atsé. B'a incha kik'ientu xi nkúhu tsa ja k'ien kik'ientu.

⁵ As'ai kinchjako ntítsjee jminchjiún nga b'a kitsúhu:

—Najmi tu binkjun. Be nga Jesu xi kis'et'a kruu tbinchisjó.

⁶ Najmi ta ei tijnaha. Ja kaf'áiya ngáha ra ngabayoo xi nkú nga kitsú. Nibahasoo ante má nga kis'ejña.

⁷ Kitsá tankink'in yohoo ja ni'yakuyáha nga ja kaf'áiya ngáha ra ngabayoo Jesu ko ngjuai títjuhun ante Galilea. Yo skué. Ja kuaxinyanu ni xi tihin nga xinnuu.

⁸ As'ai tsitju kitsa kitsa jminchjiún aya tsjóo. Títsankjún ko tsjo nkjún tímaha. Tsangatsanka nga ngji tsúyaha ja ni'yakuyóo éen.

⁹ Ko nga tijncha fi, tu yohóo kisétejín Jesu ko janiñaha. As'ai incha ngjik'úhun ko kitsubakjá sjai nga kits'intsjoho.

¹⁰ B'i kitsú Jesu:

—Najmi tu binkjun. Tankínk'inyohoo já nts'é nga katji ante Galilea. Yo skuena.

B'i ts'in kitsúya já juun ni xi kamoó

¹¹ Nk'ie nga tıncha fi jminchjıun, as'ai ngi k'ua já juun ajin naxinantóo. Ngji tsúyaha já na'mi k'aku ngatentee ni xi kamoó.

¹² As'ai kama njakú já na'mi k'aku ko jáchá xi ta tjihın xá nga y'éndako xinkjın. As'ai kitsjá nkjühun toon já juun ko b'a kitsúhu:

¹³ —B'i tixiún: “Kaf'aijyún já ni'yakuyáha ndo ko kafiko ndyjé yjoninte k'ien nk'ie nga kisuntuféi.”

¹⁴ Tsa kuınt'é nda tıtuun niu, jin yai xi nkú n'e chubanijmıkoj. Najmi tu jun fantoho yjonuu.

¹⁵ As'ai jak'á já juun tooon ko b'a incha kitsú xi nkú kik'ihın. Kui én xu'bi xi tu yje chubanijmıyahá sa ajihın xuta xi ntje judio tjeheñ ra santaha nıstjin nd'ai.

B'i ts'in kitsjá xáha Jesu já ni'yakuyáha
(Mr. 16:14-18; Lc. 24:36-49; Jn. 20:19-23)

¹⁶ Já ni'yakuyá xi te nkuu incha ngi ante Galilea asunntu tjenki xi kitsú Jesu.

¹⁷ Nk'ie nga incha kıkıe Jesu, kits'ıntsjoho, tunga tjihın xi jo jan kamaha.

¹⁸ As'ai Jesu ngısehe já ni'yakuyáha ko b'a kitsúhu:

—Ja kik'aina nga kuatexumaha ndjıojmi jáñ ko asunntej.

¹⁹ Kui nga tankihınnu ko n'e mo xuta ni'yakuyána ngayjee xuta naxinantá xi tjin asunntee. Tatentó xuta tu xi Ntia Na'mıu, Ntıu ko Espırıtu Santo kamats'ehe.

²⁰ Takúyohoo nga kats'ıntjusun ngayjee kjuatexumana. An kúátejñajınnuu ngayje nıstjin santaha nkúhu nga kfe asunntee.

Xujun xi y'ét'a Marco én nda tsuhu Jesucristo

B'i ts'in y'énjimi Jua Bautista

(Mt. 3:1-12; Lc. 3:1-9, 15-17; Jn. 1:19-28)

¹ B'i ts'in b'atuts'ihin ra én nda tsuhu Jesu, kui xi Cristo xi Ntíhi Ntíaná maha.

² Nda profeta Isaia b'i ts'in y'ét'a nk'ie:

Títs'inkjiá nda chjine'énna tu xi nguai tíjuhun ri.

K'uénda tíjun niyáhi.

³ Tínu'yá ntaha nku nda xi tíkjintáya ante kixiu:

"T'endo niyáha Ntíaná. Tjen naxuu niyáha."

⁴ Xi nkú ts'in y'ét'a Isaia nk'ie, b'a ts'in j'aiténtá xuta Jua ante kixiu. Y'énjimi nga tíhin nga nguai k'jáha ra animaha xuta ko nga saténtá tu xi kama ndyjat'aha ra ngatitsuhun.

⁵ Tsitju ngayjee xuta xi tíjin ante Judea ko ngayjee xuta xi tíjin nanki Jerusalem nga j'aisehe Jua. Incha kisaséntájin ntáje Jordan nk'ie nga kits'inkie yohoh nga tíhin ngatitsun.

⁶ Nk'ie nga y'ejna Jua, najyun xi kamandakohoh ntsjaha chu camello bja ko nku tjabaxín b'ékja. Chjuba ko ntsjényá kjine.

⁷ B'i kitsú nga y'énjimi:

—Askahan an k'jáa nku xi 'yún nk'a tjen sa, xi má nga ndahachí najmi tsuhuna tsa kjendáya n'úhu ntéhe.

⁸ An ntánijua tibatentakohonuu tunga máha kui, Espiritu Santo kuaténtakohonuu.

B'i ts'in kisaséntá Jesu

(Mt. 3:13-17; Lc. 3:21-22)

⁹ Nístjin ján tsitju Jesu nanki Nazaret, nanki xi tíñajihin ante Galilea, ko ntáje Jordan tsaténtájihin Jua.

¹⁰ Nk'ie nga tibatijún ntánijuo, kieke nga tsix'á nk'a ján ko nga Espiritu Santo nibajennehe xi nkú joyaha nku chutuju.

¹¹ Kinu'yá nk'a ján nku nta xi b'a kitsú:

—Ji Ntíng, tjona ji. Tsjon nkjún mana ji.

B'i ts'in kits'in nganaha Jesu ndanindoo

(Mt. 4:1-11; Lc. 4:1-13)

¹² As'ai tjen'yún ngikohó ra Espiritu Santo ante kixiu.

¹³ Yo y'ejna yachán nístjin tíhin, ko ndanindoo kikjut'ayák'uhun. Y'eñajihin chu xi tíjin ngijñoo ko ntítsjehe Ntíaná j'aisinkoho.

B'i ts'in kik'atuts'ihin xaha Jesu

(Mt. 4:12-17; Lc. 4:14-15)

¹⁴ Askahan nk'ie nga kis'eya'yún Jua, ngji Jesu ante Galilea nga y'énjimi én nda tsuhu Ntíaná. B'i kitsúhu xuta:

¹⁵ —Ja kuichu chuba. Ja 'yún tíña tíñanuu Ntíaná nga tibatéxumanuu nd'ai. Tankinchj'aha ruu animanuu ko n'e s'ejjun én nda tsuhu Ntíaná.

B'i ts'in kinchjaha Jesu já ni'yakuyá xi tjuhun

(Mt. 4:18-22; Lc. 5:1-11)

16 Nk'ie nga tsú'ba Jesu andai ntáchak'un Galilea, kieke Simon kō Andre xi nts'e maha xinkjín. Kui xi tìncha kjaník'ja na'ya tjiōhō ajin ntóo, at'aha tjiō incha tsuba jóo.

17 B'j kitsú Jesu:

—Jun já, tsjénnkinú. An ts'ian nga xutā nuboo.

18 Tā kuihi chubō y'entu jóo na'yaha kō kitsjennkíhí Jesu.

19 As'ai ngjindju sa kō kieke Santiago kō Jua xi nts'e maha xinkjín. Kui jóo xi jáha Zebedeo. Ayaha tsutsuhú jóo incha kabincha nga tìncha b'enda na'yaha.

20 As'ai tjen'yún kinchjahá ra, kō y'entu jóo Zebedeo xi na'mihí maha kō já xi basinkohō aya tsutsuu nga kitsjennkíhí Jesu.

B'j ts'ín kits'ín ndáhi Jesu nku ndā xi tǎñajihín nku ndāninda

(Lc. 4:31-37)

21 As'ai incha j'ai nanki Capernaum. Nk'ie nga nǎstjin nkjúun jas'en Jesu ni'ya sinagoga nga tsakúya.

22 Kama nkjúhun xutā xi nkú ts'ín tsakúya, at'aha tsakúya xi nkúhu tsa xá tǎhín, najmi xi nkú ts'ín bakúya já chjine'éhen kjuatéxumoo.

23 Tǎñā sinagogaḥa xutā Capernaum nku ndā xi tǎñajihín nku ndāninda. Kui xi 'yún kikjintáya nga b'j kitsú:

24 —Ji Jesu xi nibáhani Nazaret, ¿mí nihi xi tǎnkoni? ¿Á ja kjúái n'ekjeheni? Bená yáha ji. Ji xi ntǎhi Ntǎnáná.

25 Tunga ndjáhá kinchjako Jesu ndānindoo:

—Xú sin n'ei kō tǎjusjéjihín ndo!

26 Ixí y'étsujnehé ra ndo ndānindoo kō tǎ xí 'yúhún kikjintáya nga tsitjujihín.

27 Ngatentee xutā tǎ ni xí kama nkjúhún ra kō b'j ngǎn kingásajiyaha xinkjín:

—¿Mí nihi xu'bj? Kj'ai ts'ín bakúya ndai. Bakúya xi nkú joyaha tsa xá tǎhín. Santaha jánindoo batéxumaha kō nt'é'éhen.

28 Ngayjee nanki xi tǎn ante Galilea tǎ xí kitsahá kichubanijmíyaha Jesu.

B'j ts'ín kits'innkíhí Jesu na nchí'yaha Pedro

(Mt. 8:14-15; Lc. 4:38-39)

29 Nk'ie nga incha tsitju ni'ya sinagoga, ngji Jesu, Santiago kō Jua ni'yaha Simon kō Andre.

30 Kui chubō ch'in kjiñakō na nchí'yaha Simon. Tjen'yún kik'inyahá ra Jesu ni xi tímaha tǎchjúun.

31 As'ai ngjik'úhun Jesu kō jakj'á ntsja nga kikjesintjen. Tǎ kuihi chubō kindyujajihín ch'ihín tǎchjúun kō kitsjáha nichine xi tsichusehe.

B'j ts'ín kits'innkíhí Jesu nkjin xutā un

(Mt. 8:16-17; Lc. 4:40-41)

32 Nk'ie nga ja kama'ña, askahan nga ja ngjintjai ts'íu, j'aich'áha Jesu ngayjee xutā un kō xi tǎntujihín jánindoo.

33 Ngayjee xutā nantǎo kama ñjakú asti ankjuo.

34 Kits'innkíhí Jesu nkjin nkjúun xutā un xi k'uhún nkjin tǎkjá ch'in. Kik'onsje nkjin nkjúun jáninda. Najmi kitsjántehe tsa kúinchja jánindoo, at'aha jánindoo be yáha Jesu.

B'j ts'ín tsitju Jesu nga y'énijmí éhen Ntǎnáná

(Lc. 4:42-44)

35 Nk'ie nga jyunya xa sa, tsisintjen Jesu kō ngji nku ante t'axín tiya. Yo kinchjako Ntǎnáná.

36 As'ai Simon ko já xi tjíntukohó yo incha tsangisjái Jesu.

37 Nk'ie nga kisakúhu, b'a incha kitsúhu:

—Ngayjee xuta títangisjaihi.

38 B'i kitsú Jesu:

—Tjián kj'ai ante xi tjín tiña ei tu xi ko ta yo k'uenijmihina. At'aha kui xá jáihina.

39 Ngji nga y'énijmi xki ni'ya sinagoga xi tjín ngayjee ante Galilea ko kik'onsje jáninda xi tjíntujihin xuta.

B'i ts'in kits'innkihi Jesu nku nda xi k'uhun ch'in fentujnu
(Mt. 8:1-4; Lc. 5:12-16)

40 Nku nda xi k'uhun ch'in fentujnu j'aisehe Jesu ko tsasinkúnch'int'aha nga tsankihi nga kuasinkohó. B'i kitsúhu:

—Tsa ji xi mjehi, kama n'e jení nga chjuxinní ch'in xi k'unna.

41 As'ai kama njmaha Jesu nda uun. Kingjénne ntsja nga kits'inko ko b'i kitsúhu:

—Mjena. Katuma jei.

42 Ta kuihi chubó kindyja ch'ihin ndo. Kama je ngáha.

43 As'ai b'i kitsúhu Jesu ndo:

44 —Ji, najmi tu ch'a xi 'miyaihi ni xi kamat'ain. T'ihinkúchijihí yjohi nda na'miu ko tjein chje xi nkú ts'in y'éjña Moise ngat'aha nga ja kama jei, tu xi skué kixihi xuta nga ja kamanda ngáhani.

45 Tunga nk'iehe nga ngji ndo, kitsúya tentehe xuta ni xi kamat'ain. Kui nga najmi ta kama jas'en chjihí Jesu nanki xi tjihin yo. Tu andai nantjohó kikjats'uba má nga najmi tjín xuta. Tunga tsitjuhú xuta xi tjín tu má nankihí ni nga j'aisehe.

2

B'i ts'in kits'innkihi Jesu nku nda xi najmi ma fi
(Mt. 9:1-8; Lc. 5:17-26)

1 As'ai ta j'aihi ngáha Jesu nanki Capernaum ko kint'é xuta nga ja tijná ngáha Jesu ni'yaha.

2 Kui nga kama njakú nkjühun xuta, nga santaha najmi ta kis'ehe ante asti ankjuo, ko Jesu y'énijmíhi éhen Ntjaná xuto.

3 As'ai incha j'ai nju já xi incha kab'anganki nku nda xi najmi ma fi. Jesu j'ach'aha ndo.

4 Tunga najmi mahá incha bichúko nda uun má síjña Jesu tu ngat'aha xuta nkjin xi kama njakú yo. Kui nga incha kikjexihin nku te ni xi kjinehe ra ni'yo ko yo incha kits'inkjihí nda uun santaha má síjña Jesu.

5 Nk'ie nga kkie Jesu nga s'ejihin jóo nga Ntjaná kits'in nibáha, as'ai kinchjako nda uun:

—Ji ntína, ja kama ndyjat'ahi ngatitsuhin.

6 Tunga ta kab'entuhú yo k'ua já chjine'éhen kjuatéxumoó xi b'i ts'in incha kits'innkjink'un:

7 “¿Á b'a ts'in tínchjaha ndai? Najmi tibenkjún Ntjaná nga b'a ts'in tínchja. At'aha nku tutuhú Ntjaná xi mahá ts'innnyjat'aha xuta ngatitsuhun.”

8 Tunga tjen'yún kamankjihín ra Jesu ni xi tijncha ts'innkjink'un jóo. As'ai b'i kitsúhu:

—¿Á b'a ts'in tén'enkjink'uhunnu?

⁹ ¿Má éhen xi 'yún naxu tjen xi kama xihin nda xi najmi ma fi? ¿A: “Ja kama ndyjat'ahi ngatitsuhin”? ¿A ra: “Tisintjein, chjubéi nachan xi kisujnasuin ko titsutjai”?

¹⁰ Tunga mjehéna kuakuchjínuu nga Ntíhi Ndaix'iun tijná ngajoho Ntíaná asuntej xi má nga kama ts'innidyat'aha ngatitsuhun xuta.

As'ai b'i kitsúhu nda xi najmi ma fiu:

¹¹ —Ji tinchjako. Tisintjein, chjubéi nachahin ko t'in ngáhani ni'yahi.

¹² As'ai tjen'yún tsisintjehén nda uun, jakj'á nachahan, ko ngayjee xuta kiekehe nga tsitjusje. Tu ni xi kama nkjühún ra ngatentee xuta ko kits'intsoho Ntíaná. B'i incha kitsúhu xinkjin:

—Ndahachi najmi kjee yaá nku ni xi nkúhu xu'bi.

B'i ts'in kinchaha Jesu Levi

(Mt. 9:9-13; Lc. 5:27-32)

¹³ As'ai ta tsitjuhu ngáha Jesu nga ngji andai ntáchak'uun. Nkjin nkjún xuta j'aisehe, ko Jesu tsakúyaha xuto.

¹⁴ Nk'ie nga tít's'in n'iyá, kieke nda xi 'mi Levi xi ntíhi Alfeo nga kab'ejná ante má nga f'áchjintjai ch'á nga ts'inxát'aha já Romá ko b'i kitsúhu:

—Tsjénnkiní.

As'ai tsisintjen Levi ko kitsjennkíhi Jesu.

¹⁵ Nk'ie nga tíkine Jesu niñu ni'yaha Levi, nkjin nkjún já xi f'áchjintjai ch'á nga ts'inxát'aha já Romá ko já xi najmi naxu ts'intjusun kjuatéxumaha Moise ta incha j'aik'ientut'aha Jesu ko já ni'yakuyáha. At'aha nkjin nkjún maha xi incha kitsjennkíhi.

¹⁶ Kieke já chjine'éhen kjuatéxumoo ko já fariseo nga Jesu tíkineko niñu jóo. As'ai kinchako já ni'yakuyáha Jesu nga b'i kitsúhu:

—¿Á já xi f'áchjintjaihi ch'á ko já xi najmi naxu ts'intjusuhun kjuatéxumaha Moise tinekoho niñu nda maestrunu?

¹⁷ Nk'ie nga kint'é Jesu éin, b'i kitsú:

—Xuta xi uhun machjéhen já chjinenki, najmi xi ndaha. Najmi xuta je jái nchjaha, xuta ngatitsun ni jái nchjaha.

B'i ts'in kitsúya Jesu nkje tihin nga k'úentu kjintía xuta ni'yakuyáha

(Mt. 9:14-17; Lc. 5:33-39)

¹⁸ Nku n'iyá nk'ie nga tjintu kjintía já ni'yakuyáha Jua Bautista ko já fariseo, as'ai tjin xi incha j'aisehe Jesu ko b'i kitsúhu:

—¿Nkú tihin ra nga najmi b'entu kjintíaaha já ni'yakuyáhi, xi nkú ts'in b'entu kjintía já ni'yakuyáha Jua ko já ni'yakuyáni?

¹⁹ As'ai b'i kitsú Jesu:

—¿A mahá b'entu kjintía xuta xi tjintujín nku s'í kjuabixan nk'ie nga tijnajin saha nda bixoon? Nk'ie nga tijnajin saha nda bixoon, najmi kama k'úentu kjintía.

²⁰ Tunga kujchúhú nistjin nga chjú'aha nda bixoon. Nk'ie nga kujchú nistjin xu'bo, nk'iehé nga k'úentu kjintía.

²¹ Najmi ch'a b'estikoho najyun chá nku te najyun tsetse xi najmi kjee nibákú. At'aha nibákú najyun tsetse ko kjetiya najyun chóo. B'a ts'in fi tsehe má kitiyá.

²² Ko ta ndaha najmi ch'a binchá binu tsetse nku tsa tjabaxín chá. At'aha binu tsetse kjetiya tsa tjabaxín chóo. As'ai fi ndzjo binu ko batsun tsa tjabaxiun. Kui nga tsa tjabaxín tsetsehé xincháha binu tsetse.

B'i ts'in kinchjanimiyaha Jesu nistjin nkjũun
(Mt. 12:1-8; Lc. 6:1-5)

²³ Nku xuatu tif'a Jesu má nga tjintje tuniñu. As'ai incha kikje'yún tuniñu já ni'yakuyáha ko kits'intjiya ntsja nga kikjine.

²⁴ As'ai b'a incha kitsúhu Jesu já fariseo:

—Chase ma ri. ¿Á ni xi tjiña nkjũhun ra kjuatexumoo nga nistjin nkjũun tijncha ts'ihin já ni'yakuyahi?

²⁵ B'i kitsú Jesu:

—¿A ndahachí najmi kjee n'eyo má nga tjit'a ni xi kits'in David nk'ie nga un kiekehe ko kama bjoho kui ko já xi tjenkoho?

²⁶ Kui nistjiun Abiatar tjiñin nda na'mi títjun. Jas'en David ante nkjũhun Ntjaná ko kikjine ninkuan nkjũn xi tjiñtu yo, ni xi tu já na'miu ma kjinehé. Ta kitsjá yaha ninkuon já xi tjenkoho.

²⁷ Nistjin nkjũun kis'ejna ngandaha xuta, najmi ngandaha nistjin nkjũun kamandaha xuta.

²⁸ Kui nga Ntíhi Ndax'ijun batexumaha ra santaha ko nistjin nkjũun.

3

B'i ts'in kits'innkihi Jesu nku nda xi ch'ihin ntsja
(Mt. 12:9-14; Lc. 6:6-11)

¹ Nku nyá jas'en Jesu ni'ya sinagoga ko yo ta kab'ejna nku nda xi ch'ihin ntsja.

² Kikunntá 'maha jóo tu xi incha skuéhe tsa ts'innkihi ndo nga nistjin nkjũun, tu xi b'a ts'in sakúhu ra má tindyjajihin Jesu.

³ As'ai b'a kitsúhu Jesu nda xi ch'ihin ntsja:

—Tisintjein ko tisinjniñai kamaseen.

⁴ As'ai b'i kitsúhu jóo:

—Jun, ¿mí nihi xi ma n'e nga nistjin nkjũun? ¿A ma n'e ni xi nda, a ra ni xi najmi nda? ¿A ma n'ek'anki xuta, a ra ma n'ek'ien?

Tunga najmi kinchjahá jóo.

⁵ As'ai kjan tsasehe Jesu já xi kabinchandaihi ko kieke babaha at'aha ndjá tjiñtuyá animaha jóo. B'i kitsúhu nda xi ch'ihin ntsja:

—Tjentei ntsai.

Kingjente ntsja ndo ko kamanda.

⁶ Tunga nk'iehé nga tsitju já fariseo yo, as'ai kama ñjakúko já xi yjanki nda rej Herode Antipa nga tsangisjai nyáko xi nkú ts'in kama ts'ink'iehen Jesu.

B'i ts'in kits'innkihi Jesu nkjin xuta andai ntáchak'uun

⁷ As'ai ngjiko t'axin Jesu já ni'yakuyáha andai ntáchak'uun. Ta kitsjennkihi nkjin nkjũun xuta xi incha niba ante Galilea.

⁸ Ko ta incha kint'é ngayjee ni xi tít'in Jesu xuta xi tjin ante Judea, xi tjin nanki Jerusalem, xi tjin ante Idumea, xi tjin ngabantá ntáje Jordan, ko xi tjin andaihi nanki Tiro ko nanki Sidon. Kui kjuaha nga incha j'aise tentehe ra.

⁹ As'ai y'exá Jesu já ni'yakuyáha xi má nga k'uéndaha nku tsutsu, tu xi najmi kuasinne'yuhun ra ngayjee xuta nkjin xi kama ñjakú yo.

¹⁰ At'aha ngatentee xuta xi uhun ixí tijncha basinne'yuhún ra nga mjehe ts'inkoho, at'aha nkjin nkjũn maha xuta un xi kits'innkihi.

¹¹ Ko máha jánindoq, nk'ie nga incha kikie Jesu, tsinchakunch'int'aha ko b'i incha kitsú nga kikjintáya:

—ji xi Ntíhi Ntjaná!

12 Tunga ndjáhá kinchjako Jesu jánindoᵒ tu xi najmi incha kuitsuyaha yáha Jesu.

B'i ts'in kitsjá xáha Jesu já postru xi te joo
(Mt. 10:1-4; Lc. 6:12-16)

13 As'ai ngjinji Jesu nku asunntu tjenki. Kinchjaha já xi j'ájin nga k'jáisehe ko incha j'ai jóo.

14 Te jo maha já xi j'ájin tu xi tsjénkoᵒo ra ko tu xi ts'ínkjihi nga k'uénijmí éhen Ntjaná. Já postru kitsúhu jóo.

15 Kitsjáha jóo nga ngajohᵒ ts'ínkkihí ra xuta ko nga k'onsje jáninda xi tjintujihin xuta.

16 Kui xu'bjí já te jo xi j'ájin Jesu: Simon xi kitsjá j'áfhin nga kui xi ta Pedro k'úin;

17 Santiago ko Jua xi nts'e maha xinkjin, xi jáha Zebedeo maha. Jesu ta kitsjá j'áfhin já xi joo nga ta k'úin Boanerge, kui j'áin xi tsuhú ra: Ntíhi Ch'on.

18 J'ájin ya: Andre, Felipe, Bartolome, Mateo, Toma, Santiago xi ntíhi Alfeo, Tadeo, Simon xi mako já cananista,

19 ko Juda Iscariote xi askahan kits'ínkjas'en Jesu.

B'i ts'in kinchjanijmíyaha Jesu ndaninda Beelzebu
(Mt. 12:22-32; Lc. 11:14-23; 12:10)

20 As'ai kik'óya ngáha Jesu ni'yaha ko ta kama ñjakú nkjühún ngáha xuta, nga santaha najmi kama incha kikkine niñu.

21 Nk'ie nga kint'é xuta xinkjin Jesu niu, incha j'aingisjaihí. At'aha b'a kitsú xuta nga ja tíma luku Jesu.

22 Máha já chjine'éhen kjuatexumoᵒ xi incha nibaha nanki Jerusalen, kui xi b'a kitsú:

—Ndaninda Beelzebu xi ndaninda k'akuhú jánindoᵒ tíñajihín ndai. Kui nga nga'yuhún ndaninda k'akuhú jánindoᵒ tím'osjekoᵒo jánindoᵒ.

23 As'ai kinchjaha Jesu jóo ko y'éjña chubayaha nga tsakúya:

—Jun, znkú ts'in kamaha tsa ndanindoᵒ ta kuihi k'onsje suba yjohᵒ?

24 Xuta xi tjín má nga batexuma nku nda rej, tsa ta kuihi fi kontraᵒa xinkjin, ndahachí najmi tse maha má nga batexuma nda rej xu'bo.

25 Ko tsa xuta xi tjintu nku ni'ya fi kontraᵒa xinkjin, ndahachí najmi ta s'ehe ra nga'yún.

26 B'a ta ts'in tíjña ts'e ndanindoᵒ. Tsa Satana kuakjánya yjohᵒ nga ta kuihi nguají kontraᵒ yjohᵒ, ndahachí najmi tse kamaha nga k'úejña. Tu sa ní kuichúkje nstjihín.

27 Ndaha nku najmi ma fas'en ni'yaha nku nda xi yún tjíhín nga'yún ko kjé'aha ni xi tjíhín. Tjín níhi nga tjun k'ué'yún ndo. B'a ts'in kama kjé'aha ra ni xi tjíhín ndo ni'yaha.

28 Kjuaxí ni xi tíxinuu. Kama ndyjat'aha ngatentee ngatitsuhún xuta ko ngatentee tu mí én ch'on tsuhú ni xi kitsú.

29 Tunga xi ch'on kuitsuhú Espiritú Santo, kui xi najmi ta kama ndyjat'aha ra. Nku jé xi najmi ta kamaha ra ndyjaᵒa ts'ín.

30 B'a kitsú Jesu at'aha: "Ndanindoᵒ tíñajihín", incha kitsú jóo.

B'i ts'in kitsúya Jesu yá xi naaha ko yá xi já nts'e
(Mt. 12:46-50; Lc. 8:19-21)

31 Ja kamoᵒ. J'ai naaha ko já nts'e Jesu. Natsiun tsincha nga kits'ínkji xi ngjinchjaha Jesu.

³² As'ai xuta xi kab'entut'áha b'a kitsúhu:

—Naahi, já nts'ei ko jminchjín nichjai kabincha natsin ján. Mje rúhu kuinchjakóhi.

³³ B'i kitsú Jesu:

—¿Yá xi nána ko yá xi já nts'é?

³⁴ As'ai tsasehe xuta xi kab'entut'áha ko b'i kitsú:

—Kui xuta xu'bi xi nána ko já nts'é.

³⁵ Tu yáhá ni xi ts'íntjusun xi nkú ts'in mjehe Ntjaná, kui xi nda nts'é, na nichja ko nána.

4

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kits'inchjén nku nda xi tsaténdzjo xujmá

(Mt. 13:1-9; Lc. 8:4-8)

¹ Nku nýá Jesu tsakúyaha xuta éhen Ntjaná andai ntáchak'uun, ko tu ni xi nkjihín xuta kama ñjakút'aha. Kui nga nku tsutsu ngjik'ieññayaha ko ngayjee xuto andai ntóo tsincha.

² Nkjin tákjá ni tsakúyaha nga y'éjña chubayaha. B'i kitsú:

³ —Tjenñju. Nku nda ngjiténdzjo xujmá.

⁴ Nk'ie nga tibáténdzjo xujmóo, k'ua xi tsixuntu andai niyóo. As'ai incha j'ai nisee ko kikjine xujmá xu'bo.

⁵ K'ua xi tsixuntu ajin ndjjo má nga najmi 'yún tjín ninte. Kítsa jasu xujmóo, at'aha najmi 'yún tjain nintee.

⁶ Tunga nk'iehé nga tsitju ts'iu, kits'inchjahan ko kixí, at'aha najmi 'yún ngjiyanji kjamaha.

⁷ K'ua ngá xi tsixuntu ajin na'yóo. Kisá na'yóo ko najmi kitsjántehé nga nda saá xujmá xu'bo. Najmi chumi nihi kitsjá.

⁸ Tunga k'uahá ngá xi tsixuntu má nga nda nankiu. Jasu xujmá xu'bo ko kisá. Tu xi tsehé ni xi kitsjá. Tjín xujmóo xi kitsjá katé tjihin, tjín xi kitsjá cháte ko te tjihin, ko tjín ngá xi kitsjá unchan tjihin.

⁹ Ko b'i kitsú sa:

—Xi tjen tjabaxínñju, katasínñju.

B'i ts'in kitsúya Jesu á tu subahá y'éjña chubayaha nga tsakúya

(Mt. 13:10-17; Lc. 8:9-10)

¹⁰ Askahan nk'ie nga y'éjña suba Jesu, xuta xi kabinchat'aha ko já ni'yakuyá xi te joo incha kingjásjayyaha mí nihi xi tsakúya nga y'éjña chubaya.

¹¹ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Jun ja kik'ainu nga kamankjinnu ni xi 'ma tjíña ts'e xi nkú ts'in batéxuma Ntjaná. Tunga xuta xi k'oo tu s'ejña chubayahá ra,

¹² tu xi ndaha tsa kuasehe tunga najmi skuéhé, ko ndaha tsa kuasínñju tunga najmi kamankjihín ra. B'a ts'in najmi ngjuaikj'áha ra animaha ko najmi n'endyjat'aha ra ngatitsuhun.

B'i ts'in tsakúya Jesu xi nkú ts'in ts'ínkjáihín xuta éhen Ntjaná

(Mt. 13:18-23; Lc. 8:11-15)

¹³ B'i kitsú ya Jesu:

—¿A najmi mankjinnu nkú tsuhú ra én xi kuak'ieñña chubaya? Tsa najmi kamankjinnu, ¿nkú ts'in kamankjin tentehenuu én xi bakuyá nga b'ejña chubaya?

¹⁴ Nda xi tsaténdzjo xujmóo, kui xi nkú joyaha xi b'énijmí éhen Ntjaná.

15 Tjín xuta xi b'a k'un xi nkú joyaha xujmá xi tsixuntu andai n̄iyó. Nk'ie nga nt'é éen, tjen'yún nibáhá Satana kō kjexín én xi ja kis'entjejin animaha.

16 Tjín ngá xuta xi b'a k'un xi nkú joyaha xujmá xi tsixuntu ajin ndj̄io. Nk'ie nga nt'é éen, tjen'yún tsjohó ts'ín ts'ínkjááh̄in.

17 Tunga najmi 'yuhún tjih̄in kjama ajin animaha kō najmi ndjá bincha. Nk'ie nga sakúhu kjuasti kō nk'ie nga n'e uncha tū ngat'aha éen, ts'ín t'axih̄in yjohó éen.

18 Tjín ngá xuta xi b'a k'un xi nkú joyaha xujmá xi tsixuntu ajin na'yó. Kui xutaha xi ta nt'é éen,

19 tunga ni xi tjih̄in asuntej s'entaha ra, kjuanchinó b'anachaha, kō ma mje tentehe ni xi tjín. B'a ts'ín najmi sakúntehe ra nga nda saáha éen ajin animaha xuta xu'bo kō najmi tsjá chan.

20 Tunga tjih̄in xuta xi b'a k'un xi nkú joyaha xujmá xi tsixuntu nanki xi ndo. Kui xutaha xi nt'é éen kō ts'ínkjááh̄in. Nda ts'ín nga b'entu. Kui xi b'a joyaha xujmá xi tsjá katé tjih̄in, kō tsa cháte kō te tjih̄in, kō tsa unchan tjih̄in.

B'i ts'ín tsakúya Jesu nga najmi ma s'ejña 'ma éhen

(Lc. 8:16-18)

21 B'j̄ ta kitsú sa Jesu:

—¿A tjín xi b'éti nku nd'í tū xi k'uejñaha kintehe nku kaxa a ra kintehe nku kama? ¿A najmi b'éjña nk'ahá?

22 At'aha ngayjee ni xi 'ma tjña nd'aj, kuichú n̄istjin nga s'ejña chji. Kō ngayjee ni xi najmi tjña chji nd'aj, kuichú n̄istjin nga kuitju chji.

23 Xi tjen tjabaxín̄ju, katasín̄ju.

24 B'j̄ ta kitsú sa Jesu:

—'Yún nda tasín̄juhū ni xi tínu'yó. Xi nkú ts'ín nda kuasin̄ju, b'a ts'ín nda kamankjinnū, kō 'yún k'uai sanū nga kamankjinnū ni xi tínu'yó.

25 At'aha xi basín̄ju ni xi bakuyá, kui xi k'uai saha nga kamankjih̄in. Tunga xi najmi basín̄ju, chjú'aha santaha ni xi jchí mankjih̄in.

B'i ts'ín tsakúya Jesu nga kits'inchjén nku xujmá xi sá suba

26 B'j̄ ta kitsú sa Jesu:

—Má batéxuma Ntjaná, kui xi b'a joyaha ni xi ma nk'ie nga nku nda baténdzjo xujmá.

27 Tsa kjife ndo kō tsa tjña tík'un, ndaha tsa nga n̄istjiun kō ndaha tsa nga n̄istjen, fasu xujmó kō sá. Najmi be ndo á b'a maha.

28 At'aha t'anankiú ts'ín nga sá kui ni ján. Títjun tjuhu nts'én, as'ai tjuhu xka, askahan xu, kō ja kamoó s'ehe xujmá.

29 Nk'ie nga ja chubaha, as'ai bate ndo niy, at'aha ja kuichu n̄istjin nga stí.

B'i ts'ín tsakúya Jesu nga kits'inchjén nku k'un mostasa

(Mt. 13:31-32; Lc. 13:18-19)

30 B'j̄ ta kitsú sa Jesu:

—¿Mí nihi xi k'uejñá chubayakohona xi nkú ts'ín batéxuma Ntjaná? ¿Mí éhen xi ts'inchjén nga k'uejñá chubayahana?

31 Kui xi nkú joyaha nku k'un mostasa xi s'entje. Kui k'un xu'bi xi 'yún jchí sa nga k'un xi k'oo xi tjín asuntee.

32 Tunga nk'iehe nga ja s'entje, as'ai sá kō 'yún chánka ma sa nga ni ntje xi k'oo. I nkjún ma tjiaha, nga santaha n̄isee ts'ínnda'á nubaha má nk'íeh̄en tjiaha yó.

*B'i ts'in tsakúya Jesu**(Mt. 13:34-35)*

³³ Jesu y'éjña chubayaha xuta nga tsakúyaha. Ni xi ma chubayaha ra xuta, kui nihi xi kits'inchjén.

³⁴ Najmi tsakúya tsa najmi y'éjña chubaya. Tunga máha já ni'yakuyáha, najmi y'éjña chubayaha nga tsakúyaha.

*B'i ts'in kits'ínk'íjyú Jesu ntjo ko ntáchak'uun**(Mt. 8:23-27; Lc. 8:22-25)*

³⁵ Ta kuihi nistjin xu'bo nkú ma nga ja tíma jyun, b'i kitsúhu Jesu já ni'yakuyáha:

—Tjián ngabantá ján.

³⁶ As'ai kits'ínkji xuta nkjiun ko tsutsu xi tu b'a ts'in jahá kab'eya incha ngjiko. Ta incha kitsjennkíhi kj'ai sa tsutsu.

³⁷ Tu ni xi kamahá, tu incha kamanehé nku ntjo xi tu xi 'yúhún, ko t'éhen ntáchak'uun ni xi nkjún kits'íhín tsutsuu, nga santaha ja ma tséhé ni ntánijua xi tífasehen.

³⁸ Tunga máha Jesu, kjife astun tsutsuu nga kab'énki nku ni nintaku. As'ai já ni'yakuyáha ngji ts'ínk'íhá ko b'a kitsúhu:

—Ji nda maestru, ¿á najmi nkjún tímaha ri? ¡Ja kuayáa ei ni!

³⁹ As'ai tsisintjen Jesu ko ndjá kinchjako ntjo ko ntáchak'uun nga b'i kitsúhu:

—¡Tjenjyú! ¡Tjent'íahí!

Kitsjenjyú ntjo ko kis'e jyuju.

⁴⁰ As'ai b'a kitsúhu já ni'yakuyáha:

—¿Á b'a nkjún ts'in binkjuhunnu? ¿Á najmi s'ejihinnuu Ntjaná?

⁴¹ Tu xi incha kitsankjúhún jóo ko b'i ngján b'i kitsúhu xinkjín:

—¿Yá ndaha xu'bi nga santaha ntjo ko ntáchak'uun nt'é'éhen ra?

5*B'i ts'in kits'ín ndáhi Jesu nku nda xi tijnajihin ndanindo**(Mt. 8:28-34; Lc. 8:26-39)*

¹ As'ai incha tsichu nankihi xuta Gerasa, nanki xi tijná ngabantá ntáchak'uun.

² Nk'ie nga tsitjujen Jesu tsutsuu, tjen'yún j'aik'úhún ra nku nda xi tsitjujin tsjóo. Ndanindo tijnajihin ndo.

³ Ajin tsjóo b'ejña ko najmi ch'a ta ma ts'ínk'íjña'yúhún ra, ndaha tsa n'úkicha s'e'yúnkoho.

⁴ At'aha nkjin nkjún niya kis'e'yúnkoho n'úkicha sjai ko ntsja, tunga kikjetiyahá n'úkicha ntsja ko kits'in xixi n'úkicha sjai. Najmi tjin xi ma ts'ínk'íjña jyuhú ndo.

⁵ Nistjin nistjen fatsú'bajín tsjóo ko jñoó nga kjintáya ko nga ndjio ts'in'unkoho ra yjoho.

⁶ Nk'ie nga kjin tjen sa Jesu, kikiéhe ndo ko tsangatsanka nga j'aisinkunch'int'aha.

⁷ Yún kikjintáya nga b'i kitsúhu:

—Ji Jesu, Ntíhi Ntjá nku tutu xi tijná nk'a ján, ¿mí nihi xi tijnkóhi an? Ntjá nku tutuu tibená. Tíbankihi nga najmi tu 'baini kjuanimá.

⁸ B'a ts'in kinchja ndo at'aha Jesu b'a kitsúhu:

—¡Ji ndaninda, tijnusjéihin ndo!

⁹ As'ai Jesu kingjásjajiyaha:

—¿Nkú 'mihi?

B'a kitsú jánindoo:

—Legion 'miní at'aha tú xí nkjihín mahani.

¹⁰ As'ai 'yún nkjún incha tsankihí Jesu nga najmi tú ts'ínkji t'axihín.

¹¹ Xi tjehe nku asunntu tjenki nkjin nkjún chínka tíncha kjine jñá.

¹² As'ai jánindoo incha tsankihí Jesu:

—N'ekjini má tjima chínko tú xi kuitjás'enjihín ri.

¹³ As'ai Jesu kitsjántehé jánindoo. Incha tsitjújihín ndo nga incha ngjik-jas'enjihín chínko. Jo ra mií maha chínko. Tsangatsanka chínko nga kik-janík'antjai yjohó má nk'antjaihi yó kó tsixuntujín ntáchak'uun. Yó jesunjin ntá.

¹⁴ As'ai incha tsanka já xi tíncha kunntá chínko. Ngji tsúyahá xutá xi tjin ajin nantjio kó andai nantjio. As'ai incha j'aisehé xutá ni xi kamoó.

¹⁵ J'ai má tjíña Jesu kó kíkíe nga kab'ejña yó ndá xi tsitjújihín jáninda xi tú xí nkjihín maha. Ja yja ngáha najyun kó ja nda je je ngáha. Incha kitsankjún jóo.

¹⁶ Já xi kíkíe ni xi kamoó incha kitsúyahá xutá xingisoo ni xi kamahá ndo kó ni xi incha kamahá chínko.

¹⁷ As'ai xutá nantjio tsankihí Jesu nga kuitju nankihí.

¹⁸ Nk'ie nga tifas'en ngáha Jesu tsutsuu, ndá xi tsitjújihín jánindoo mjehe nga tsjénnkihí kó tsankihí kjuá.

¹⁹ Tunga najmi kitsjántehé rá Jesu. B'í kitsúhu:

—T'in ní'yahí kó t'ihínseihí xutá xinkí. T'inyaihi ngayjee ni xi kuats'ínkóhi Ntjaná kó xi nkú ts'ín kama njmahá ji.

²⁰ As'ai ngji ndo kó kik'atuts'ihín nga kitsúya ante Decapolí ngayjee ni xi kits'ínkóho Jesu. Ngatentee xutá xi tjin yó incha kama nkjúhun niu.

B'í ts'ín kits'ínkíhi Jesu nku takjín kó nku tachjuún

(Mt. 9:18-26; Lc. 8:40-56)

²¹ Nk'ie nga ja kik'óyakó ngáha Jesu tsutsuu ngabantá ntáchak'uun, as'ai nkjin nkjún xutá kama njakút'ahá kó y'ejña Jesu andai ntáchak'uun.

²² As'ai j'ai nku ndá xi 'mi Jairo xi tá nku ndá k'akúhu ní'ya sinagoga. Nk'ie nga kíkíe Jesu, tsasinkúnch'int'ahá

²³ kó tsankihí nga kuasínkóho. B'í kitsúhu:

—Takjín ichína ja tí'me. Nibángjennéi ntsai ntúna tú xi kamandaha kó kj'uaíya ngáha rá.

²⁴ As'ai ngjiko Jesu ndo, kó nkjin nkjún xutá kitsjénnkihí nga ixí tsinchane'yúhún rá.

²⁵ Tá tjenjihín xutá nkjiun nku tachjuún xi tjihín te jo nú nga jní tít's'ínk'iehe.

²⁶ Kui xí nkjin kjuanjíma kíkíe aya ntsja já chjinenkiu. Santaha kits'ínkje ngayjee ni xi tjihín, tunga ndahá ichí najmi kamanda. Tú sa ní 'yún ngjitse ch'ihín.

²⁷ Nk'ie nga kint'é tachjuún ni xi tít's'ín Jesu, as'ai j'ai tjennki Jesu ajihín xutá nkjiun. J'aik'úhun kó kits'ínkó najyun xi yja Jesu.

²⁸ At'ahá b'í ts'ín kits'ínk'ínk'ínk'un: “Tsa tú najyuhún ts'ínkó sa, kamanda ngáhana.”

²⁹ Nk'ie nga b'a kits'ín, tjen'yún kitikjáyahá rá jníu kó ndzjen kamaha yjonintehé tachjuún nga kama nkíhí ch'in xi k'uhún.

³⁰ Tunga kíkíehé Jesu nga tsitjújihín nga'yún. Kits'ínk'ótjiya nga tsasehe xutá nkjiun kó b'í kitsúhu:

—¿Yá xi kuats'ínko najyunna?

³¹ As'ai b'a kitsú já ni'yakuyáha:

—Tíyai nga xuta nkjiun tibasinne'yihin. Á: “¿Yá xi kuats'ínko najyunna?”, t'ibixihinni.

³² Tunga tu nku nga tsasehé ra Jesu xuta xi kabinchandaihi tu xi skuéhe yá xi b'a kits'íun.

³³ Máha táchjún, nk'ie nga kieke ni xi kamat'ain, as'ai íxi ts'atsé nkjúhún nga j'aisinkúnch'int'aha Jesu ko kitsúya kixi kixihí mí kjuaha nga b'a kits'ihin.

³⁴ As'ai b'i kitsúhu Jesu:

—Ji ntína, at'aha kuas'ejihin nga Ntjaná kits'in níbana, kui nga kama nkihi ri. Kas'ehi kjuajyu nga t'in ko katumandaihi ch'in xi k'uhin.

³⁵ Nk'ie nga b'a tá títuhu Jesu, tu incha j'aihi k'ua já xi nibaha ni'yaha nda k'akuhú ni'ya sinagoga ko b'a incha kitsúhu:

—Ja k'uen takjihin. Najmi tá n'estihí ri nda maestru.

³⁶ Tunga najmi kits'insihín ra Jesu ni xi kitsú jóo. As'ai b'i kitsúhu ndo:

—Najmi tu binkjuin. Tu nkú kas'ejihín ri an.

³⁷ Najmi kitsjánte Jesu tsa k'ái xuta tsjénkíhi, tu Pedro sahá, Santiago ko Jua xi nts'e maha Santiago.

³⁸ Nk'ie nga incha tsichu ni'yaha nda k'aku, kieke Jesu nga xaáhan tíma ko nga t'incha kjintá xuta nga 'yún t'incha kjintáya.

³⁹ As'ai jas'en Jesu ko b'i kitsú:

—¿Á xaáhan t'n'ehenu ko t'ich'ihinu? Najmi ka'me takjún. Tu kjifehé.

⁴⁰ Tsajnukiehe xuta xi kama njakú yo, tunga kik'onsjehé Jesu ngatentee xuto. As'ai tu na'mihí ní ko naaha takjún ko já ni'yakuyáha xi tjenko, kui xi jas'enko má xi tjeheh kjijña takjún.

⁴¹ Jak'á ntsja ko b'i kitsúhu:

—Talita, kuym —kui éjn xi tsuhu ra: Takjín, ji t'inchjako, t'sintjein.

⁴² Tjen'yún tsisintjehén takjún ko kikjatsú'ba ngáha. Tu ni xí kama nkjúhún ra xuta xi t'jintu yo ni xi kamo.

⁴³ Tunga b'ahá kitsú Jesu nga najmi tu ch'a xi k'úinyaha niu. Ko b'a kitsú nga k'uaihi nichine takjún. Te jo nú t'jihín takjún nga b'a kamo.

6

B'i ts'in najmi kin'ekjáhin Jesu

(Mt. 13:53-58; Lc. 4:16-30)

¹ As'ai tsitju Jesu yo nga ngji ngáha nankíhi ko kitsjennkíhi já ni'yakuyáha.

² Nk'ie nga tsichu xuatú tsakúya ni'ya sinagoga. Kama nkjúhún xuta xi t'jín yo nk'ie nga kint'é xi nkú ts'in t'ibakúya. B'a incha kitsúhu xinkjín:

—¿Má ngjik'áha ndai ngayjee ni xu'bi? ¿Mí kjuankjink'un nanqaha xi kik'aihi ko á maha ra ts'ihin kjuankjún?

³ ¿A najmi kuihí ndai xi nda chjineyóo, xi ntíhi María ko já nts'e maha Santiago, Kuse, Juda ko Simon? ¿A najmi eihí tá t'jintujinná jminchjín nichja ndai?

Kui nga najmi incha kama kits'ínkjáhin ra.

⁴ Tunga b'ahá kitsúhu Jesu xuta nkjiun:

—Tu má xi tjeheh ni yankjún nku nda profeta. Nkuhú nankíhi ko ajihin xuta xinkjín ko ni'yaha najmi b'a n'ehé.

⁵ Ndaha nku kjuankjún najmi kamaha kits'in yo. Tu chubahá xuta un xi kingjénne ntsja nga kits'innkíhi.

6 Kama nkjúhún Jesu, at'aha najmi s'ejihín xutá nga Ntíaná kits'ín nibáha.

B'i ts'ín kitsúyaha Jesu já postru xi nkú incha ts'ín nga k'uénjímí
(Mt. 10:5-15; Lc. 9:1-6)

Kikjatsú'ba Jesu nga tsakúya ante xi tjinái yo.

7 As'ai kinchjaha já ni'yakuyá xi te joo ko kik'atuts'ihín nga jo jo kits'ínk'a xinkjín nga kits'ínkji. Kitsjáha nga ngajoho Jesu kamaha jóo k'onsje jáninda xi tjintujihín xuta.

8 B'a kitsúhu nga najmi chumi nihi xi k'ua nga incha ts'ín niyá, tu yánisehé xi kama k'ua. Najmi tjihin nga k'ua ninkuan, ta ndaha tsa, ta ndaha toon.

9 Kama ngjuáya tjabaxín ntéhe, tunga najmi kamaha k'ua tsa jo 'yún najyun. B'i kitsúhu jóo:

10 —Má kuitjás'oon nku ni'ya, yo tintsuubo santa nkúhu nga kuitju ngáhanu ante xu'bo.

11 Tsa tjin má najmi n'ekjáinnu, ko tsa najmi ngjuénñjunu xuta xi tjin yo, tu sahá tjtusjoo ante xu'bo ko t'etsujon ndyjo tsuku, tu xi b'a ts'ín kuakúchihinu nga tjeheñ já xuta xu'bo.

12 As'ai incha tsitju jóo ko y'énjímíhi xuta nga tjihin nga incha ngjuaikj'áha ra animaha.

13 Nkjin nkjún jáninda incha kik'onsjejihín xuta, ko nkjin nkjún xuta un incha kits'ínkíhi nga kik'onjunu seti.

B'i ts'ín k'ien Jua Bautista
(Mt. 14:1-12; Lc. 9:7-9)

14 Nda rei Herode Antipa ta kint'é ni xi tít'sín Jesu, at'aha tu má kichubanijmíyahá ni Jesu. As'ai b'a kitsú:

—Jua Bautista ja j'áíya ngáha ra ngabayoo. Kui kjuáha nga tjihin ra nga'yún nga tít'síhin kjuankjún.

15 K'ua xuta xi b'a incha kitsú:

—Nda profeta Eliá niu.

K'ua ngá xi b'a incha kitsú:

—Nku nda profeta niu xi nkúhu já profeta xi kis'e nú chá ján.

16 Tunga máha Herode, nk'ie nga kint'é ni xi tjincha tsu xuta, as'ai b'a kitsú:

—Jua niu. Nda xi an kitsja kjuá nga kitikjá nintaku. Ja j'áíya ngáha ra ngabayoo.

17 B'a kitsú Herode at'aha kits'ínkji já juhún nga jakj'ánijé Jua. Y'é'yún ko kits'ínkjas'en nubayoo. Ngat'aha na Herodiá b'a kits'íhin at'aha chjuúhún Felipe kama na Herodiá, ko ndo ngá nts'e kamaha Herode tunga Herode y'eñako no.

18 B'i kitsú Jua nga kinchjako Herode nk'ie:

—Tjña nkjúhún kjuatéxumoo ni xi t'n'ei, nga ta jiji tinchunkoj chjuúhún nda nts'ei.

19 Kui nga na Herodiá kits'ín unkiehe Jua ko kama mjehe nga ts'ínk'ien, tunga najmi tjihín nkú ts'íhín ra.

20 At'aha be Herode nga Ntíaná ts'ehe ndo ko naxu ts'ín. Kui nga tsankjúhun ko kuhún ra. Nk'ie nga nt'é ni xi tsuhu Jua, najmi be mí nihi xi ts'ín tunga tsjohó mahá nga mjéñjuhu.

21 Tunga tu chahán tsichu nistjin nga kisakú niyáha na Herodiá nk'ie nga tsichu nú Herode. Kui nistjiun ts'asje Herode nku s'í ko kitsúyaha já k'akuhu ko já jun k'akuhu ko já tjtun xi tjin ante Galilea.

22 As'ai jas'en takjihin na Herodia nga kitenki. Tsjo nkjun kamaha Herode ko ja xi kab'entut'akoho yamixo ko b'i kitsuhu takjyun:

—Tinchini tu mi ni xi mjehe ri. Tsjaha.

23 Xi Ntjanaha kits'inkie nda rej nga b'a kitsu:

—Tsjaha tu mi nihi ni xi kuinchini santaha masen ni xi batexumaha.

24 As'ai tsitju takjyun nga ngjingjasaiyaha naaha:

—Mi nihi xi kuankia?

B'i kitsu na Herodia:

—Nintaku Jua Bautista tinchih.

25 As'ai jas'en tsuntsu ngaha takjyun ma xi tjehe kab'ejna nda rej ko tsankihi niu:

—Mjena nga k'uaini nd'ai mamai nga k'ueya taba ni nintaku Jua Bautista.

26 As'ai y'un kik'ie babaha nda rej, tunga ngat'aha ni nga ja kats'inkie Ntjanaha nga tsintjusun ehen ko ngat'aha ja xi kab'entut'akoho yamixo, kui nga najmi tjin nku ts'in najmi kuitsuhu ra takjyun.

27 Tjen'yun kits'inkjih nda rej nku nda jun nga kitsjaha kjuu nga kj'uaiko nintaku Jua. As'ai ngi nda juun ko tsatekja nintaku Jua aya nubayo.

28 Nku taba y'eya nintaku Jua ko kitsjaha takjyun, ko naaha takjyun kits'inkjas'ehen nintaku Jua.

29 Nk'ie nga kint'e ja ni'yakuyaha Jua ni xi kamo, incha j'aik'ja yjoninte k'ien ko incha ngjingjayanji.

B'i ts'in kits'inkjen Jesu ja xi un mi

(Mt. 14:13-21; Lc. 9:10-17; Jn. 6:1-14)

30 Ta incha kama njaku ngaha ja postru ma tijn na Jesu ko incha kitsuya tentehe ni xi kits'in ko ni xi tsakuya. As'ai b'i kitsu Jesu:

31 —Niba suboo. Tankiaan nku ante t'axin tu xi n'ek'ajayahaná.

At'aha nkjin nkjun xuta xi tijncha fi ko xi tijncha f'ai, nga santaha najmi ta tijncha sakuntehe ra tsa incha kjin niu.

32 As'ai incha y'eya nku tsutsu nga ngi t'axin suba nku ante ma najmi ch'a tjin.

33 Tunga nkjihin xuta xi kiekehe nga incha ngi ko incha kamankjihin nga Jesu niu ko ja ni'yakuyaha. As'ai incha tsitju xuta xi tjintu ngayjee nanki xi tjin yo nga tsuku ngijhi ma nga tifi Jesu. Incha tsichu tijn xuto.

34 Nk'ie nga tsitjujen Jesu tsutsuu, kiekehe nga nkjin nkjun maha xuta xi tikuyaha. Kama njmaha, at'aha tjima xi nku joyaha chutsanka xi najmi tjihin nda bastu. As'ai kik'atuts'ihin nga tsakuyaha nkjin tikja ni.

35 Nk'ie nga kama ngixuun, incha j'aik'uhun ja ni'yakuyaha ko b'a kitsuhu:

—T'axint'a nkjun ei ko ja kama ngixun nkjun.

36 Tu saha b'a t'ihin xuto nga katji nanki xi tjindai ei ma nga kama k'uatse ni xi kjin.

37 As'ai b'i kitsu Jesu:

—Tu saha jun tjoon ni xi kjin.

B'a kitsu jo:

—A kuankin ch'atse ni jo unchan denario tihin ninkuan ko k'uaihi nga kjin xuta?

38 B'i kitsu Jesu nga kingjasaiyaha jo:

—Nku tjin maha ninkuan xi kich'o? Tankink'ieckju.

Nk'ie nga ja b'a kits'in jo, as'ai b'a kitsu:

—Un ninkuan ko jo tjo.

³⁹ As'ai b'a kitsúhu xuta nkjiun nga k'úentu stín ajin naxjichu xkjúen.

⁴⁰ Tjín xi unchan kik'a stín yjoho nga incha y'entu, ko tjín xi cháte kik'a stín yjoho.

⁴¹ As'ai jakj'á Jesu nínkuan xi uun ko tjió xi joó. Tsasenjinki nk'a ján nga kitsjáha máb'achjihí Ntjáná. Tsakjánya nínkuon ko kitsjáha já ni'yakuyáha tu xi kui incha ts'ínnndzjoho nínkuon. Tá tsakjánya tjió xi joó nga kitsjáha ngatentee xuto.

⁴² Ngatentee xuto incha kikjine niu santa nkúhu nga incha kitse sisihín.

⁴³ As'ai j'áiya nínkuon ko tjió xi tsankiu. Te jo nisín kamaha.

⁴⁴ Un mi j'á maha já xi incha kikjine nínkuon kui chubo.

*B'i ts'in ngjisun Jesu ntáchak'uun
(Mt. 14:22-27; Jn. 6:16-21)*

⁴⁵ As'ai b'a kitsúhu Jesu já ni'yakuyáha nga incha kjuas'en tsutsu ko nga incha ngjuaj útjuhun ngabantá ntáchak'uun xi tjeheh nanki Betsaida, ko tsasín niyá xuto nk'ie nga incha ngji ni'yaha.

⁴⁶ Nk'ie nga ja kits'ínkji xuto, as'ai ngji nchjako t'axín Ntjáná asunntu tjenkiu.

⁴⁷ Nk'ie nga ja kama jyuun, ja kamasehen ntáchak'uun tjejin tsutsu. Tunga máha Jesu, má kixiu kab'ejna.

⁴⁸ As'ai kikié nga 'ni nkjún tikjenntá já ni'yakuyóo, at'aha ntjo 'yún nkjún tsátéjihín tsutsu. Nkú ra ma nga ja tifi ma sen, tsichu tjeñki Jesu jóo nga tífisun ntáchak'uun. B'a kits'in xi kjuat'a niyáha jóo kits'in.

⁴⁹ Nk'ie nga kikié já ni'yakuyóo nga Jesu nibásun ntáchak'uun, sen kits'in maha ko incha kikjintáya nkjún.

⁵⁰ At'aha ngatentee incha kikiéhe ko incha kitsankjún. Tunga tje'yún kinchjahá Jesu:

—jyu ní! ¡Ahán niu! ¡Najmi tu binkjun!

⁵¹ As'ai jas'enne Jesu jóo ko kitsjenjyúya ntjo. Tu ni xí kama nkjúhún rá jóo,

⁵² at'aha najmi kjee mankjihín nkú tsuhu rá kjuankjúhún nínkuan xi incha kikjine, at'aha ndjá tjintuyá animaha.

*B'i ts'in kits'ínkhi Jesu xuta un xi tjín nanki Genesaret
(Mt. 14:34-36)*

⁵³ Nk'ie nga ja j'atikjako Jesu já ni'yakuyáha ntáchak'uun, as'ai tsichu nanki Genesaret. Yo andai ntáchak'uun y'é't'a'yún tsutsu.

⁵⁴ Nk'ie nga incha tsitju tsutsu, tu tje'yún incha kamankjihín rá xuta xi tjín yo nga Jesu niu.

⁵⁵ As'ai xuto incha ngji ngayjee ante xi tjín yo nga ngji ts'ínkint'é xinkjín. Incha ngjikó xuta un xi tjihín má xi tjeheh incha kint'é nga tsú'ba Jesu nga kjintusun nachahan.

⁵⁶ Tu má antehé ni xi jas'en Jesu, ndaha tsa ante xi xixi, ndaha tsa xi ihí, ko ndaha tsa andai nantja, incha kikjantu aya niyátée xuta un xi tjihín ko tsankihí tsa tsjántehé tsa tu andai tuts'in najyun xi yja ts'ínko. Ko kamanda ngayjee xi kits'ínko najyuhún Jesu.

7

*B'i ts'in tsakúya Jesu mí nihi xi ts'in sihi xuta nginkun Ntjáná
(Mt. 15:1-20)*

¹ As'ai incha j'aisehe Jesu já fariseo ko k'ua já chjine'éhen kjuatéxumoo xi nibaha nanki Jerusalen.

² Kinchjayane k'ua já ni'yakuyáha Jesu nk'ie nga incha kikie nga tjincha kjine niñu nga najmi tjun bané ntsja. Kui xi tshu rā nga najmi incha ts'intjusun sihin ntje cháha.

³ At'aha ngayjee xuta xi ntje judio tjeheh rā ts'intjusun sihin ntje cháha, nga najmi incha kjine niñu tsa najmi títjun bané ntsja xi nkú ts'in tijnaha. 'Yún sa b'a ts'in já fariseo.

⁴ Xuta judio nk'ie nga incha f'aihi niyátée, títjun bané sisin ntsja ko as'ai incha kjine niñu. B'a ts'in incha ts'intjusuhun sihin ntje cháha. Ko tjintu saha kj'ahí sin xi nkúhu ts'e chutsihin, ndjií ntánijuaaha, stañaha ko kamaha.

⁵ Kui kjuaha nga já fariseo ko já chjine'éhen kjuatéxumoo kingjásajayahā rā Jesu:

—¿A najmi ts'intjusuhun já ni'yakuyáhi sin xi y'éjñaná ntje cháná, nga tu b'ahá tjin kjinehe niñu? Najmi títjun bané ntsja.

⁶ As'a b'i kitsú Jesu:

—iTu tsjohónuu nga bakuchúú xi nkú ts'in yankjún Ntjaná! Kjuaxi kjáihin ni xi kitsú nda profeta Isaia nk'ie nga b'a ts'in y'ét'a:

Kui xuta xu'bj tu ts'ahá benkjúnna,
tunga animaha kjin tijnaha an.

⁷ Najmi chumi ni chjhi rā chje xi tsjana,
at'aha tu kjuatéxumaha xutahá bakúya.

⁸ At'aha jun n'e t'axiún ni xi y'éjña Ntjaná nga tu sahá sin xi y'éjña xuta n'etjusun.

⁹ B'i kitsú ya Jesu:

—Jun ja ya sisiun xi nkú ts'in n'e t'axiún ni xi y'éjña Ntjaná tu xi sinnuu n'etjusuhunnu.

¹⁰ B'i ts'in y'ét'a Moise éhen Ntjaná: “Chan kjún na'mihí ko naahi.” Ko ta y'ét'a ya: “Xi ch'on kuitsuhu na'mihí ko tsa naaha, kui xi tjin nga n'ek'ien.”

¹¹ “Tunga juhún b'a bixiún nga tsa tjin xi b'i kuitsuhu na'mihí ko tsa naaha: “Ngayjee ni xi tjinna nga kúásinko koi, ja chje kitsjaha Ntjaná”,

¹² tsa tjin xi b'a kuitsu, kui xi najmi ta tjin rā kju' yún tsa kuasinko na'mihí ko tsa naaha.

¹³ Nk'ie nga b'a bixiún najmi ta n'echjihinu éhen Ntjaná tu ngat'aha sin xi kin'ekjas'ennuu ko xi b'i ngán n'ek'atiya ngaha ruu xinkiu. Ko nkjin sa ni xi nkúhu xu'bj n'etjusun yo.

¹⁴ As'ai b'i kitsúhu Jesu xuta nkjin:

—Tjenñju tentenu ko katumankjinuu.

¹⁵ Ndaha nku ni xi nibaha natsin ján nga fas'enjihin xuta, najmi ma ts'in sihi nginkun Ntjaná. Ni xi bitjún nihi xuta, kui ni nihi xi ts'in sihi.

¹⁶ Xi tjen tjabaxinñju, katasinñju.

¹⁷ Nk'ie nga ngji t'axihin xuta ko jas'en ni'yoq, as'ai já ni'yakuyáha kingjásajayahā nkú tshu rā én xi yéjña chubaya nga tsakúya.

¹⁸ B'i kitsú Jesu:

—¿A ta ndaha jun najmi mankjinnuu? ¿A najmi yanú nga ngayjee ni xi nibaha natsin ján nga fas'enjihin xuta, najmi ma ts'in sihi nginkun Ntjaná?

¹⁹ At'aha najmi animaha fas'enjin niu. Tu aya kats'ahá fas'en ko f'aya, as'ai bitju ngaha.

B'a ts'in kitsúyaha nga ndaha nku nichine xi tjín najmi ma ts'in sihi xuta nginkun Ntjaná.

²⁰ B'a ta kitsú ya:

—Ni xi bitju ni ts'a xuta, kui ní nihi xi ts'in sihi nginkun Ntjaná.

²¹ At'aha ajin animaha ní xuta nibáha ra nga ch'on ts'in ts'innkjink'un, nga bangane kjuabixoon, nga tjín xi fantuko jminchjín nga najmi kje bixan, nga ts'ink'ien xinkjín,

²² nga ndyjé ts'in, nga 'yún ts'in mje ni xi tjín, nga ch'on ts'in, nga b'anacha, nga ts'inkjas'ehen yjoho ni xi mjehe yjonintehe, nga ma xin k'un, nga ch'on tsuhu xinkjín, nga nk'a b'asje yjoho ko nga najmi nda ts'innkjink'un.

²³ Ngayjee ni ch'onk'un xu'bjí ajin animaha xuta bitju. Kui ní nihi xi ts'in sihi xuta nginkun Ntjaná.

B'i ts'in nku tachjuún xi najmi ntjehe judio tjeheñ ra tsankihí nku kjuanda Jesu

(Mt. 15:21-28)

²⁴ As'ai tsitju Jesu yo nga ngji ante xi tiña maha nanki Tiro ko nanki Sidon ko jas'en nku ni'ya. Najmi kama yuhu tsa tjín xi skué nga yo tjíña. Tunga tu nkú kiyahá.

²⁵ As'ai nku tachjuún xi tjíñajihín nku ndaninda takjéhín, nk'ie nga kint'é nga Jesu tjíña yo, j'aisehe ko tsasinkúnch'int'aha.

²⁶ Tunga najmi ntjehe xuta judiohó tjeheñ ra tachjuún, at'aha ante Sirofenicia kitsin. Kui xi j'ainkihí Jesu nga k'onsje ndaninda xi tjíñajihín takjéhín.

²⁷ Tunga b'ahá kitsú Jesu:

—Katse sisin ma ra tjun jántíu. At'aha najmi nda tjín tsa chjú'aha ninkuahan jántíu nga kjuaihi nañóo.

²⁸ As'ai b'a kitsú tachjuún:

—Johon, Chá Ntja, tunga santahá ni ko nañá xi b'entunkí kinte yámixó kjine xihí ninkuan xi bixuntuhú ntí xíu.

²⁹ B'j' kitsú Jesu:

—At'aha b'a kuixín, t'in ngáhani. Ja kuitjújihín takjéhín ndanindoo.

³⁰ Nk'ie nga tsichu ngáha tachjuún ni'yaha, kkie nga kjijíña ndju takjéhín ko nga ja najmi ta tjíñajihín ra ndanindoo.

B'i ts'in kits'innkihí Jesu nku nda staya tsakján'a

³¹ As'ai tsitju Jesu ante xi tiña maha nanki Tiro nga j'a nanki Sidon. Tsichu ntáchak'un Galilea nga j'ajin ts'ihin nanki xi tjín ante Decapolí.

³² Yo j'aikoho xuta nku nda xi staya ko tsakján'a. Incha tsankihí Jesu nga ngjuénne ntsja ndo.

³³ As'ai ngjiko t'axín Jesu ndo. Kitsungis'en najnú ntsja tjabaxínju ndo ko ntá natéhe kik'onjukoho ra njai ndo.

³⁴ As'ai tsasenjinki nk'a ján nga nanka tsakj'á ntaha ko b'j' kitsúhu ndo:

—¡Efata! —Kui éin xi tsuhu ra: ¡Katix'ái!

³⁵ Ta kuihi chubó kint'é ndo ko kama ndáihí njai. Kinchja sisin.

³⁶ As'ai b'a kitsúhu Jesu xuta nga najmi tu ch'a kuitsuyaha niu. Tunga ndahá tsa 'yún b'a kitsúhu xuta nga najmi kuitsuya niu, tu sahá tu nku incha kitsúyahá xuta ni xi kamoó.

³⁷ Tu ni xi incha kama nkjúhún ra nga b'a incha kitsúhu xinkjín:

—Ts'in sisin tu mí nihí ní. Santaha maha ts'in nga nt'é xuta xi staya ko ts'in nga nchja xuta xi njma.

8

*B'i ts'ín kits'ínkjen Jesu já xi ñju mií**(Mt. 15:32-39)*

¹ Nku ñyá nk'ie nga ta kama ñjakú nkjúhún ngáha xuta kó nga najmi tjihin ni xi incha kjiñe, as'ai kinchjaha Jesu já ni'yakuyáha kó b'i kitsúhu:

² —Tima ñimana xuta nkjiin, at'aha ja tjihin jan ñistjin nga tjintukona ei. Ja najmi ta tjihin ra nichine.

³ Tsa b'ahá tjiun ts'inkji kjintía ni'yaha, kutsa incha kuayáyahá aya ñiyóo. At'aha tjin xi kjin nkjún ñibáha.

⁴ As'ai b'i incha kitsú já ni'yakuyóo:

—Tunga ante t'axín xu'bi. ¿Má xi tjeñen kuankínchj'ahaná ñinkuan xi kamaha ra xuta nkjiin?

⁵ B'i kitsú Jesu:

—¿Nkú tjin ñinkuan kich'o?

B'a incha kitsú jóo:

—Yatu maha.

⁶ As'ai b'a kitsú Jesu nga k'úentu xuta nkjiun t'anankiu. Jak'á ñinkuan xi yatu kó kitsjáha máb'achjihí Ntjáná. Tsakjánya kó kitsjáha já ni'yakuyáha tu xi n'endzjoho ra xuta. As'ai já ni'yakuyóo kits'ínndzjoho ñinkuan xuta nkjiun.

⁷ Kó ta y'a ya jóo k'ua tjió xixi. As'ai kitsjáha Jesu máb'achjihí Ntjáná ngat'a ts'e tjió kó b'a ta kitsúhu já ni'yakuyáha nga ts'ínndzjoho xuta nkjiun niu.

⁸ Kikjine xuta niu santa nkúhu nga kitse sisihin. As'ai j'áiya ñinkuan xi ts'anhiu. Yatu ñisjan kama.

⁹ Ma ra ñju mií xuta xi incha kikjine nichine. As'ai kits'ínkji Jesu xuta nkjiun ni'yaha

¹⁰ kó jas'enko já ni'yakuyáha tsutsuu nga ngji ante Dalmanuta.

*B'i kitsú Jesu nk'ie nga tsinchihí nku kjuankjún**(Mt. 16:1-4; Lc. 12:54-56)*

¹¹ As'ai incha j'ai já fariseo kó kik'atuts'ihin nga ngji kontraha ni xi tsakúya Jesu. Tu xi kikjut'ayák'uhun, tsankihí nga ts'ín nku kjuankjún xi kuakúchji nga Ntjáná kits'ín ñibáha.

¹² Najmi kisasihin Jesu ni xi kitsú jóo kó b'i kitsú:

—¿Á tibankihi xuta xi tjihin nd'ai nga skuéhe nku kjuankjún? Kjuaxi ni xi tixinnuu nga najmi s'eñja chjihí xuta xi tjin nd'ai ndaha nku kjuankjún.

¹³ As'ai ngji t'axihin jóo nga jas'en ngáha tsutsuu kó ngji ngabantá xinkuu.

*B'i ts'ín tsakúya Jesu nga kits'ínchjén na'yu san**(Mt. 16:5-12)*

¹⁴ Já ni'yakuyóo kichayaha nga incha kik'a ñinkuan. Tu nku ichihí ñinkuan xi incha y'a nga kab'entuyá tsutsuu.

¹⁵ As'ai Jesu b'a kitsúhu jóo:

—Nda chasoo. Chúhun yjonuu na'yu sahan já fariseo kó na'yu sahan Herode.

¹⁶ As'ai b'i ngján kinchjanijmíyakoho xinkjín já ni'yakuyóo nga najmi incha y'a ñinkuan.

¹⁷ Kamankjihin Jesu ni xi tjincha tsu jóo kó b'a kitsúhu:

—¿Á tichubanijmíyahanu nga najmi kich'ahanu ñinkuan? ¿A tu yje najmi kjehé ma chjinuu kó mankjinnuu? ¿Á b'a nkjún ts'ín ndjáha animanuu!

18 Tíincha tunkun, tunga, ¿a najmi ma chjihínnyu? Kò tjinnyu tjabaxínnyu, tunga, ¿a najmi nu'yánú? ¿A najmi tã f'áitsjehénnnyu?

19 Nk'ie nga tsakjanyáha nínkuàn xi uun já xi un mi mahá, ¿nkú tjin nisin kama nínkuàn xi tsankiu nga y'ekú?

B'a incha kitsú jóo:

—Te jo nisin.

20 B'i kitsú Jesu:

—Kò nk'ie nga tsakjanyáha nínkuàn xi yatuu já xi ñju mi mahá, ¿nkú tjin nisin kama nínkuàn xi tsankiu nga y'ekú?

B'a kitsú jóo:

—Yatu nisin.

21 As'ai b'i kitsú Jesu:

—¿Á tũ yje najmi kjehé mankjihinnnyu ma?

B'i ts'in kits'innkiji Jesu nku ndã kã nanki Betsaida

22 Nk'ie nga tsichuko Jesu já ni'yakuyáha nanki Betsaida, as'ai incha j'aikohõ xutã nku ndã kã kò incha tsankihí nga ngjuáne ntsja ndã kã.

23 Jak'á ntsja ndõ nga tsitjuko natsihín nantjõ. As'ai tsátatéjnu tunkun ndõ kò kingjáne ntsja. As'ai kingjásjaiyahã:

—¿A tjin ni xi tíma chjihí?

24 B'a kitsú ndõ nga tsase:

—Tíma chjina xutã. B'a k'un yã tu xi tíma k'un.

25 As'ai tã kingjáne ntsja ngáha Jesu tunkun ndõ. Tsase sisin ndõ nga kamanda. Kama chji tentehe ngayjee ni xi tjin.

26 As'ai kits'ínkji ni'yahã ndõ nga b'i kitsúhu:

—Najmi tã bitjas'ehenni ajin nantjõ tsa kujixinyai ni xi kamahi.

B'i ts'in kitsúya Pedro nga Jesu xi Ntíanã kits'in nibáha ngajohõ

(Mt. 16:13-20; Lc. 9:18-21)

27 As'ai ngji Jesu kò já ni'yakuyáha ante xi tjin nanki Cesarea, má nga batéxuma ndã Felipe. Nk'ie nga tjen aya niyóo, as'ai b'a kitsúhu já ni'yakuyáha:

—¿Yá xi títsu xutã nga an?

28 B'a kitsú já ni'yakuyóo:

—Tjin xi b'a tíincha tsu nga ji xi Jua Bautista. Tjin ngá xi b'a tíincha tsu nga ji xi Elia. Kò tjin ngá xi b'a tíincha tsu nga nku ndã profeta ji.

29 B'i kitsú Jesu:

—Kò jun, ¿yá xi bixiún nga an?

As'ai b'a kitsú Pedro:

—Ji xi Cristo.

30 As'ai b'a kitsúhu Jesu jóo nga najmi tũ ch'a xi kuitsuyahã kui éin.

B'i ts'in kitsúya tíjun Jesu nga n'ek'ien

(Mt. 16:21-28; Lc. 9:22-27)

31 Kik'atuts'ihin Jesu nga tsakuyahã já ni'yakuyáha nga tjin nga un nkjún skuhe Ntíhi Ndax'iun, kò nga jáchá xi tjin xá kò já na'mi k'aku kò já chjine'éhen kjuatéxumoo najmi incha ts'ínkjáálin, kò nga n'ek'ien, kò nga kj'uaíya ngáha ra ngabayoo nga ja kj'ua jan nistjin.

32 Kitsúyahã ni xu'bj já ni'yakuyáha. As'ai Pedro ngjiko t'axín Jesu kò b'a kitsúhu nga najmi ndã kits'in nga b'a kitsú.

33 Tungã kits'ínk'ótjijak'uhún Jesu já ni'yakuyáha nga ndjá kinchjako Pedro:

—Tijú xinní, Satana! At'ahá najmi ni xi ts'e Ntjaná t'n'enkjíntak'uín. Ni xi ts'e ní xutá asunntej t'n'enkjíntak'uín.

³⁴ As'ai kinchjaha xutá nkjiun ko já ni'yakuyáha nga b'i kitsúhu:

—Tsa tjin xi mjehe tsjennkina, kat'éch'o subaha yjoho ni xi mjehe ko katsjáha yjoho nga kuayá ngat'ana, as'ai katsjennkina.

³⁵ At'ahá xi mjehe ts'ínk'anki suba yjoho nga k'úéjña t'ík'un, kui xi tu sahá kuayá. Tunga xi kuayá ngat'ana ko ngat'ahá én nda tsuhu Ntjaná, kui xi tu sahá n'ek'anki.

³⁶ At'ahá, ¿mí xi chjíhi rá tsa ts'ín ngana xutá ngayjee ni xi tjin asuntee, tsa tu sa ndyjahá ngá animaha?

³⁷ ¿Mí nihi xi tsjá nga k'uéchjintjai animaha?

³⁸ Kui nga tsa tjin xi kama subaha rá an ko énná ajihin xutá ngatitsun xi tjin nd'ai xi najmi naxu tjincha nginkun Ntjaná, b'a tá ts'in tá kama subaha Ntíhi Ndax'jun xutá xu'bi nistjin nk'ie nga k'jáiko kjuachánkaha Na'mihí ko nga k'jáiko ntítsjehe.

9

¹ B'i tá kitsú ya Jesu:

—Kjuaxi ni xi tixinnuu. K'ua xi tjincha ei najmi kuayá santa nkúhu nga skué ni nkú ts'in kuakúchji nga'yúhun Ntjaná nga ja kuatéxuma.

*B'i kama nga kama chji kjuachánkaha Jesu
(Mt. 17:1-13; Lc. 9:28-36)*

² Askahan nk'ie nga ja jun nistjin, Jesu kinchja t'axíhin Pedro, Santiago ko Jua. Ngjiko t'axín suba jóo nku asunntu naxi nk'a. Yo kik'óntjaiya sénnistjihin Jesu nginkun jóo.

³ Tsat'ai najyuhun. Taba xúxú kama. Najmi tjin asunntej xi kamaha b'a ts'ínk'íe taba taba najyuhun nga kuané nga xi nkú kik'ie najyuhun Jesu.

⁴ Tá kikié jóo Eliá ko Moise nga tjincha nchjanijmiko Jesu.

⁵ As'ai b'i kitsú Pedro:

—Ji nda maestru, já b'a nda tihin nga ei kuintsubahaná! Tu sahá n'endaj jan ni'ya yántsú, nku xi kama ts'j, nku xi kama ts'e Moise, ko nku xi kama ts'e Eliá.

⁶ B'a kitsú Pedro at'ahá najmi be mí nihi xi kuitsu, at'ahá tu ni xí kit-sankjúhún jóo.

⁷ As'ai tu nkuhú nintj'í ai ts'ínk'íéhén ko ajin nintju kinu'yá nku ntá xi b'a kitsú:

—Kui xu'bj xi Ntina. Tjona. Tasinñjuhuu.

⁸ Ko as'ai tjen'yún incha tsasehé andaihí jóo, tunga najmi tá ch'a xi kikiéhé ni. Tu Jesu sijñako subahá saha.

⁹ Nk'ie nga ja tjincha nibájen ngáha, b'a kitsúhu Jesu jóo nga najmi tu ch'a xi kuitsuyaha ni xi kikié santa nkúhu nga k'jáiya ngáha rá ngabayoo Ntíhi Ndax'jun.

¹⁰ Tu kui incha kikiéhé niu ko kinchjanijmíyakoho xinkjín nkú tsuhu rá nga k'jáiya ngáha rá ngabayoo Jesu.

¹¹ As'ai incha kingjásjaiyaha Jesu:

—¿Á b'a tsuhu já chjine'éhén kjuatéxumoo nga tihin nga k'jái títjuhun Eliá?

¹² B'i kitsú Jesu:

—Kjuaxi nga kj'uaí títjun Eliá ko k'u'énda ngayjee ni xi tjin. Tunga, ¿nkú tshu rā nga b'a ts'in tjit'aha ehēn Ntjaná nga un nkjún skuehe rā Ntíhi Ndax'jun ko nga xi najmi chumi ni chj'ihí rā n'e maha?

¹³ Tunga an b'a tixinnuu nga ja j'ai Eliá, ko ni xi mjehe xuta kits'ihin ndo. Kin'ehē xi nkú ts'in tjit'a ehēn Ntjaná.

B'i ts'in kits'in nda'hi Jesu nku nda chí xi tñajihin nku ndaninda

(Mt. 17:14-21; Lc. 9:37-43)

¹⁴ Nk'ie nga incha j'ai ngáha má nga tñintu já ni'yakuyá xingisoo, kkie nga nkjin nkjún xuta katsendáhi rā jóo ko nga k'ua já chj'ine'ehēn kjuatéxumoo tñincha b'ésiko jóo.

¹⁵ Nk'ie nga kkie xuta nkjiun Jesu, tu ni xi incha kama nkjühún rā ko tsangatsanka nga ngjikjaniñaha.

¹⁶ As'ai b'i kitsú Jesu:

—¿Mí nihi xi tñinkohonuu jóo?

¹⁷ B'a kitsú nku nda xi sññajihin xuto:

—Ji nda maestru, kjúáikoho nda china, at'aha nku ndaninda tññajihin xi najmi tsjantehe nga kuinchja.

¹⁸ Tu má xi tje'hén ni nga fakj'áha, ts'ínkijnehe t'anankiu. Ixi b'éxúhú ts'a nda china nga bate ni'yun ko bjá ndjáha. Ja b'a kuaxihin já ni'yakuyáhi nga k'onsje ndanindoo, tunga najmi kamahá rā.

¹⁹ As'ai b'i kitsú Jesu:

—já b'a 'yún ichi s'ejihin rā Ntjaná xuta xi tñihin nd'ai! ¿Nkjé kjin tñihin nga kuáteññajinnuu? ¿Nkjé kjin tñihin nga ts'in chúkjuannuu? Nibákonú nda chíu ei.

²⁰ As'ai j'aich'áha nda chíu. Tunga nk'ie nga kkie ndanindoo Jesu, tñen'yún y'étsujneyáha nda chíu ko tsijne t'anankiu nga ngjitikjá ko y'éxú ts'ihin ts'a.

²¹ As'ai kingjásjaiyaha Jesu na'mihí nda chíu:

—¿Nkjé kjin b'a maha rā?

B'a kitsú ndo:

—Santa nkúhu nga ntí ichí.

²² Nkjin niyá ja sa kjanikj'ajihin nd'íu ko ntóo nga mjehe ts'jink'ien ntina. Tsa tjin ni xi kamahi n'ei kai, katuma nimanj jin ko tñsínkonj.

²³ As'ai b'i kitsú Jesu:

—“Tsa kamahi”, tñbixín. Xi s'ejihin Ntjaná maha tu mí nihi ni.

²⁴ Tjen'yún 'yúhún kinchja na'mihí nda chíu nga b'i kitsú:

—S'ejinna Ntjaná. Tñsínkonj tu xi najmi jo jan kamahana.

²⁵ Nk'ie nga kkie Jesu nga tíma ñjakú nkjún xuta, as'ai ndjá kinchjako ndanindoo:

—Ji ndaninda xi tñ'e stayai ko najmi tí'bainteihí nga kuinchja nda chíu, an b'a tñihin: tñtjujihin ko najmi ta bitjas'enjihin ri.

²⁶ As'ai tsitju ndanindoo nga kikjintáya ts'ihin ko nga 'yún y'étsujneyá nda chíu. Kis'ejña nda chíu xi nkúhu tsa k'ien. Nkjin xuta xi b'a kitsú:

—Ja k'uen.

²⁷ Tunga jakj'áha Jesu ntsja nda chíu nga kikjesintjen ko tsasinña ngáha.

²⁸ Nk'ie nga jas'en Jesu ni'yaha, as'ai já ni'yakuyáha kingjásjaiya t'axihin:

—¿Á najmi kamahani kuakich'onsjeheni ndanindoo?

²⁹ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Janinda xi nkúhu xu'bi najmi chubá bitju. Nk'ie nga chubakáa Ntjaná ko nk'ie nga bintsuba kjintiaá, nk'iehé nga bitju.

B'i ts'in ta kitsúyahá ngáha Jesu nga n'ek'ien

(Mt. 17:22-23; Lc. 9:43-45)

³⁰ As'ai tsitju yo nga incha j'ajin ante Galilea. Najmi kama mjehe tsa tjin xi skuhehe nga yo j'a,

³¹ at'aha b'i ts'in tsakúyaha já ni'yakuyáha:

—N'ekjas'en Ntíhí Ndax'jun aya ntsja xuta ko incha ts'ínk'iehe. Askahan nga ja kuayá, kj'uaíya ngáha ra nga ja kj'ua jan nistjin.

³² Tunga najmi kamankjihín ra já ni'yakuyóo én xu'bjí ko najmi kama k'un kingjásjaiyaha.

B'i ts'in kitsúya Jesu yá xi 'yún nk'a tjen

(Mt. 18:1-5; Lc. 9:46-48)

³³ As'ai incha tsichu nanki Capernaum ko nk'ie nga ja tijná aya ni'yoó, kingjásjaiyaha já ni'yakuyáha:

—Mí nihi xi tichubanijmíyakohonu xinkju aya niyóo?

³⁴ Tunga najmi kinchjahá jóo, at'aha aya niyóo kinchjanijmíyakoho xinkjín yá xi 'yún nk'a tjen ajihín.

³⁵ As'ai y'ejna Jesu, kinchjahá já ni'yakuyá xi te joó ko b'i kitsúhu:

—Tsa tjin xi ndá k'aku mjehe kama ajinnuu, tu sahá ndá musu kats'ín ma yjoho ko kats'ínxát'aha já xingisoo.

³⁶ As'ai jak'já nku ndá chí ko tsasinjñajin masehen jóo. Kitsubakjá ts'ihin ndá chíu nga b'i kitsú:

³⁷ —Xi ngajona ts'ínkjáihín ra nku ndá chí xi nkúhu xu'bjí, kui xi an tít's'ínkjáinna. Ko xi ts'ínkjáinna, najmi tu nku an tít's'ínkjáinna. Ko ta xi kits'ín nibána tít's'ínkjáihín.

B'i ts'in kinchjanijmíyaha Jesu xuta xi najmi fi kontraha

(Lc. 9:49-50; Mt. 10:42)

³⁸ As'ai b'a kitsú Jua:

—Ji ndá maestru, kiyaj nga nku ndá ngajohí tím'osjehe jánindoó. Tunga kik'iech'ohó ri at'aha najmi ná tjenkoná.

³⁹ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Najmi tu jun b'ech'ohoo. At'aha tsa tjin xi tít's'ín nku kjuankjún ngajona, kui xi najmi kama tsa tu sa a kui ch'ohón ts'ín kuinchjayane ngáhana.

⁴⁰ At'aha xi najmi tífi kontrahá, kui xi ná makoná.

⁴¹ Tu yáhá ni xi tsjánuu tsa tu nku chutsín ntánijua at'aha an tjenkinú, kjuaxi ni xi tixinnuu nga k'uaihí chjihí xuta xu'bo.

B'i ts'in kinchjanijmíyaha Jesu xuta xi ts'inkijnejin je xuta xingisoo

(Mt. 18:6-9; Lc. 17:1-2)

⁴² Tu yáhá ni xi ts'ínkijnejin ngatitsun nku ndá chí xi nkúhu xu'bjí xi s'ejihín an, tu sahá ra ngandaha xi b'a ts'íiun tsa s'et'a 'yún'a kásin nku ndjio chánka ko chjanikj'ajin ntáchak'uun.

⁴³ Tsa ntsai tít's'ínkijnejin ngatitsun, tu sahá tichákjáí. Tu sahá ngandahí tsa kuitjás'en nimaí má nga k'úéntu tík'un xuta, nga najmi k'úinkoi nga joó ntsai ngak'ien, má nga najmi maha 'meya nd'íu.

⁴⁴ Yo najmi 'me chjuntuu ko najmi 'meya nd'íu.

⁴⁵ Tsa tsukui tít's'ínkijnejin ngatitsun, tu sahá tichákjáí. Tu sahá ngandahí tsa kuitjás'en nimaí má nga k'úéntu tík'un xuta, nga jtít'a nga joó tsukui nga ajin nd'í ngak'ien chjanikj'ajihín, má nga najmi maha 'meya nd'íu.

⁴⁶ Yo najmi 'me chjuntuu ko najmi 'meya nd'íu.

⁴⁷ Tsa tunkuín tít's'ínkijnejihin ngatitsun, tū sahá n'esjei. Tū sahá ngandahí tsa kuitjás'en kat'ai má nga batéxuma Ntíaná, nga najmi tsa tūncha nga joo tunkuín tsa tū sa ajin nd'í ngak'íehén chjanik'ajin ngáhi,

⁴⁸ má nga najmi 'me chjuntuu kō najmi 'meya nd'íu.

⁴⁹ At'aha nd'í n'entiakocho ngayjee xuta.

⁵⁰ Nda naxo, tunga tsa ndyja nga'yúhun, ¿nkú ts'ín kama ntia ngáha? Kas'e ajinnuú naxa xi tixinnuú kō b'í ngján jyu tintsuḅakoo xinkúu.

10

B'í ts'ín kinchjanijmíyaha Jesu kjuabixoon

(Mt. 19:1-12; Lc. 16:18)

¹ Tsitju Jesu yo nga ngji ante xi tjin Judea kō ante xi tjin ngabantá ntáje Jordan. Tā kama ñjakút'a nkjúhún ngáha rá xuta. Tsakúyaha éhen Ntíaná xi nkú nga ts'ín tehente.

² As'ai k'ua já fariseo j'aisehe tū xi kút'ayák'uhun rá. B'í ts'ín kingjásjaiyaha: —¿A kama nku nda chuba ts'ínkijehé kjuabixahan nga k'uejña chjuúhun?

³ B'í kitsú Jesu:

—¿Nkú ts'ín y'éjñanu Moise?

⁴ B'a incha kitsú jóo:

—Moise kitsjá kjuá nga nku nda kama kjésintjen nku xujun má nga ja tít's'ínkje kjuabixahan kō b'a ts'ín kama k'uejñaha chjuúhun.

⁵ As'ai b'í kitsú Jesu:

—At'aha ndjá animanuú, kui kjuaha nga b'a ts'ín y'éjnahanuú Moise.

⁶ Tunga nga tuts'ihin ni, nk'ie nga kits'ínnda Ntíaná asunntee, “nku chjuún nku x'in kits'ínnda xuta” tjit'a.

⁷ Kō tā tjit'a ya: “Kui kjuaha nga nku nda k'uejñaha na'mihí kō naaha nga k'uejñako chjuúhun.

⁸ Nga joo nkuhú kujú ma.” Kui nga najmi tā jo ma saha. Nku ní yjoninte incha maha.

⁹ Kui b'a maha, ni xi y'é'yúhun Ntíaná, najmi xuta kjéndaya.

¹⁰ As'ai já ni'yakuyáha tā kuihi niu kingjásjaiya ngáha rá nk'ie nga ja incha j'ai ni'yaha.

¹¹ B'í kitsú Jesu:

—Tū yáha ni xi k'uejña chjuúhun kō kuixanko kj'ai tachjuún, kui xi títbangane kjuabixahan.

¹² Kō tsa nku tachjuún k'uejña x'ihin kō kuixanko kj'ai nda, kui xi tā títbangane kjuabixahan.

B'í ts'ín nda kinchjane Jesu jánti xiú

(Mt. 19:13-15; Lc. 18:15-17)

¹³ As'ai incha j'aiko xuta ntíhi tū xi Jesu nguénnehe rá ntsja. Tunga já ni'yakuyóhó b'a kitsúhu xuta nga najmi b'a incha ts'ín.

¹⁴ Nk'ie nga kíkíe Jesu ni xi tūncha ts'ín jóo, najmi kisasíhin niu. As'ai b'a kitsúhu:

—Tjehenntohoo jántíu nga kanibásena. Najmi tū jun b'ech'óhoo. At'aha xuta xi b'a ts'ín tjituyáha xi nkú joyaha jántí xi, kui xi tjeheñ rá nga Ntíaná kuatéxumaha.

¹⁵ Kjuaxi ni xi tixinnuú. Xi najmi ts'ínkjáihin nga Ntíaná xi batéxuma xi nkú ts'ín ts'ínkjáihin nku nda chí ni xi 'báihí, kui xi ndahachí najmi kjuas'enjin nga Ntíaná xi kuatéxumaha.

16 **As'ai jakj'a jánti xju** nga ts'ank'a kə kingjénne ntsja nga nda kinchjane.

B'i ts'in kinchjanijmiko Jesu nku nda nchiná
(Mt. 19:16-30; Lc. 18:18-30)

17 Nk'ie nga ja tbitju Jesu yə nga ts'in niyá, **as'ai j'ai** tsuntsu nku nda. Tsasinkunch'int'aha kə b'a kitsúhu:

—Ji nda maestru, ji xi ndai, **¿mi nihi** xi ts'ian tu xi kama ts'inkjáihin ra nga kuátejña t'ik'un sían?

18 **As'ai b'i kitsú** Jesu:

—¿Á an xi nda tí'mihini? Najmi tjin xi ndaha, nku tutuhú Ntjaná.

19 Yai xi nkú ts'in tjit'a kjuatéxumog: “Najmi tu n'ek'iein. Najmi tu biyunéi kjuabixoon. Najmi tu ndyjé n'ei. Najmi tu testiyu tsank'a n'ei. Najmi tu ch'anach'aihj xuta xingisoo. Chankjún na'mihj kə naahj.”

20 **B'a kitsú ndo:**

—Ji nda maestru, ngayjee ni xu'bo tít's'intjusan santa nkúhu nga ndyjana.

21 **As'ai Jesu kama nimaha ndo** nga tsase'a kə b'i kitsúhu:

—Nku ni ndyjat'a sahi. T'ihinteñai ni xi tjihin kə tjeihin xuta x'an. B'a ts'in s'ehé ri kjuanchiná ndjiojmi ján. **As'ai níbaí** nga tsjénkiní.

22 **Tunga nk'iehé** nga kint'é ndo éin, kik'ie babaha kə kik'ie nusin nusihin nga ngji, at'aha 'yún nkjún nchiná.

23 **As'ai tsase Jesu andaihj kə b'a kitsúhu** já ni'yakuyáha:

—Á b'a 'yún 'ni tjihin tsa xuta xi nchiná nkjúhun kjuas'enjihin nga Ntjaná xi kuatéxumaha!

24 **Kama nkjúhun já ni'yakuyóo** én xi kitsú Jesu, tunga b'ahá ta kitsú ngáha Jesu:

—Jun ntína, já b'a 'yún 'ni tjihin nga kjuas'enjihin xuta nga Ntjaná kuatéxumaha!

25 Tu sahá najmi 'ni tjin tsa nku chu camello kjuas'en tixaha nku nintu nga nku nda nchiná kjuas'enjin nga Ntjaná xi kuatéxumaha.

26 Tu ni xí kama nkjúhún saha jóo kə b'a kitsúhu xinkjín:

—¿Yá xi kama k'uanke ni ma?

27 **As'ai tsase'a Jesu jóo kə b'a kitsúhu:**

—Xuta ndahachí najmi kamaha ts'íink'anki yjoho, tunga Ntjaná maha ts'ink'anki xuta. At'aha tu mí nihi ní xi maha ts'in Ntjaná.

28 **As'ai b'a kitsú Pedro:**

—Xi nkúhu jin, ja y'entu tentej ni xi tjinni kə tjennkihj nd'ai.

29 **As'ai b'i kitsú** Jesu:

—Kjuaxi ni xi tixinnu. Tu yáha ni xi y'éjña ni'yaha, tsa já nts'e, tsa jminchjín nichja, tsa naaha, tsa na'mihj, tsa ntihj kə tsa jña xi tjihin ngat'ana kə ngat'aha én nda tsuhu Ntjaná,

30 kui xutaj k'uai ngáha ra unchan niyá tjihin ni xi y'éjña. Nd'ai asunte xu'bj k'uaihí ni'ya, já nts'e, jminchjín nichja, naaha, ntú kə jña, kə ta tsjénki uncha. Kə nistjin xi nibá askahan k'uaihí nga k'úentu t'ik'un sín.

31 Nkjin xuta xi tjun nd'ai tsjénki, kə nkjin xi yjanki nd'ai xi tsjén títjun kama ngáha.

B'i ts'in ta kitsúya ngáha Jesu nga kuayá
(Mt. 20:17-19; Lc. 18:31-34)

32 Nk'ie nga tjincha ts'in niyá nga tjincha fi nanki Jerusalen, Jesu tjen títjuhun xuta ni'yakuyáha. Kama nkjúhun jóo kə tjincha tsankjún nga

tjennkihi. As'ai ta kinchja t'axihín ngáha ra já ni'yakuyá xi te joq ko kik'atuts'ihín nga kitsúyaha ni xi kamat'ain.

³³ B'i kitsúhu jóo:

—Tjenñju. Ja tibankiaán nanki Jerusalen. Ja n'ekjas'en Ntíhi Ndaɣ'ijun aya ntsja ja ná'mi k'aku ko já chjine'éhen kjuatéxumoo. Kui xi incha tsjá kjua nga n'ek'ien ko as'ai ts'ínkjás'ehen xuta xi najmi ntje Israel tjeheh ra.

³⁴ Kui xi kuajnikiehe ko kuatétéjnuhu. K'uéhe ko ts'ínk'ien. Tunga nk'iehe nga ja k'ua jan nistjin, k'uaíya ngáha ra ngabayoo.

*B'i ts'in Santiago ko Jua tsankihi Jesu nku kjuanda
(Mt. 20:20-28)*

³⁵ As'ai Santiago ko Jua xi jáha Zebedeo maha, kui xi incha j'aise tiñaha Jesu ko b'a kitsúhu:

—Ji nda maestru, mjeni nga k'uaíni ni xi kuinchíhi.

³⁶ B'i kitsú Jesu:

—¿Mí nihi xi mjenyu nga ts'ian?

³⁷ B'a incha kitsú jóo:

—K'uaíntení nga nku xi k'uéjña kixíhi ko nku xi k'uéjña skjúhín nistjin nga n'ekjáihín kjuachákahi.

³⁸ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Najmi yo ni xi tbinchu. ¿A kuichúkjuanyu nga un skuenyu xi nkú ts'in un skuená? ¿A kuichúkjuanyu nga n'ekjóhooon kjuanima xi ts'inkjáihín?

³⁹ B'a incha kitsú jóo:

—Kuichúkjuani.

As'ai b'i kitsú Jesu:

—Kjuaxi nga un skuenyu xi nkúhu an ko nga choo kjuanima xi ts'inkjáihín.

⁴⁰ Tunga tsa kuintsuboo nga kixina ko tsa skjúnna, najmi an tíjñana nga tsja niu. Ja tjintu xi tíjña ndaha kui antee.

⁴¹ Nk'ie nga kint'é já ni'yakuyá xi tee niu, incha kits'ínkjan ko Santiago ko Jua.

⁴² Tunga kinchja ñjahá ra Jesu jóo ko b'i kitsúhu:

—Yo xi nkú ts'in xuta xi tíhín xá eí asunnteí 'yún ndjá ts'ínko xuta xingisoo, ko xi tíhín nga'yún ts'in nga nu'yá'éhen.

⁴³ Tunga ajinnyu najmi b'a kama. Xi mje níhi nga nda k'aku kama ajinnyu, kui xi kats'ín ni xi nda ngandanuu.

⁴⁴ Xi mjehe nga tjun kama ajinnyu, kui xi katuma nda musunyu.

⁴⁵ At'aha ta ndaha Ntíhi Ndaɣ'ijun najmi j'ai tsa tu xi kui nda n'ehé ra. J'ai ní tu xi ní xi ngandaha xuta j'ai ts'íhin ko tu xi ts'ínkjás'ehen yjoho nga k'uéchjintjai nkjin xuta.

*B'i ts'in kits'ínkihi Jesu nku nda ka
(Mt. 20:29-34; Lc. 18:35-43)*

⁴⁶ As'ai incha tsichu nanki Jerico. Ko nk'ie nga títbitu Jesu yo ko já ni'yakuyáha ko xuta nkjin xi tjenko, tu yohó andai niyóo kab'ejña nga tibanki chje nku nda ka xi 'mi Bartimeo, xi ntíhi Timeo maha.

⁴⁷ Nk'ie nga kint'é nga nibá tiña Jesu nda Nazaret, as'ai kik'atuts'ihín nga kikjintáya:

—Ji Jesu, ji xi ntjehe David, katuma nimahi an!

⁴⁸ Nkjin xuta kinchjatikohoo tu xi k'uéchja'aha ts'a. Tunga tu sahá 'yún kikjintáya sa:

—Ji xi ntjehē David, katuma njmahi an!

⁴⁹ As'ai tsasin'yún Jesu kō b'a kitsú:

—Chubohoo ndo.

As'ai b'i kik'ihin nda kō:

—Tsjo katumahi. Tisintjein, at'aha tinchjahi.

⁵⁰ Kikjaníya najyun ndjuhu ndo kō xuúhun tsisintjen nga ngjik'úhun Jesu.

⁵¹ As'ai Jesu kingjásjaiyaha:

—¿Mí xi mjehi nga ts'ihin?

B'a kitsú nda kō:

—Ji nda maestru, mjena nga kama chjina.

⁵² B'i kitsú Jesu:

—T'in ngáhani. At'aha kuas'ejihin nga Ntjaná kits'in nibána, kui nga kama nkihi ri.

Ta kuihi chubo kama chjihí ndo kō kitsjennkíhi Jesu nga kits'ínko niyá.

11

B'i ts'in jas'en Jesu nanki Jerusalen

(Mt. 21:1-11; Lc. 19:28-40; Jn. 12:12-19)

¹ Nk'ie nga ja tíncha bichú tiña nanki Jerusalen nga incha j'ai Betfage kō Betaniá, nanki xixi xi tiña mahá asunntu tjenkí xi 'mi Yá Olivo, as'ai kits'ínkji Jesu jo já ni'yakuyáha

² nga b'i kitsúhu:

—Tankiún nanki íchí xi tíjña tiña ján. Nk'ie nga ja kuichú yo, sakúnuu nku ntí búrrú xi tjit'a'yún, xi najmi kjee ch'a b'esúhun. Chjundáyo kō nibáko ej.

³ Kō tsa tjin xi b'a kuitsunuu nga nguásjaiyanuu: “¿Á b'a tín'ehenu?”, b'a t'ihun: “Nda maestru rú machjéhen chu. As'ai rú ts'ínk'óya ngáha.”

⁴ As'ai incha ngji já ni'yakuyó kō kisakúhu ntí búrrú xi tjit'a'yúnt'a nku ankjua xi tjen andai niyóo kō kikjendáya.

⁵ K'ua xuta xi tíncha yo kingjásjaiyaha:

—¿Mí nihi xi t'n'o? ¿Á jun tichjundáyanu ntí búrrú?

⁶ Tungá b'ahá kitsú já ni'yakuyóo xi nkú nga kitsúhu Jesu kō kitsjantehe jóo nga ngjuajko chu.

⁷ Incha j'aikoho Jesu ntí búrrú. Najyuhun incha kingjásuhun kō Jesu y'esúhun chu.

⁸ Nkjin nkjún xuta incha kingjántu najyuhun aya niyóo, kō kj'ai ngá xi tjiaha yá incha tsatet'a kō kingjántu aya niyóo.

⁹ Yún kikjintáya xuta xi yja tíjuun kō xi yjankiu nga b'i incha kitsú:

—Kats'ínk'ankiná Ntjaná! ¡Ntjaná nda kats'ínko xi kits'ín nibá ngajoho!

¹⁰ ¡Ntjaná nda kats'ínko xi kits'ín nibá nga kuatéxuma, xi ts'ínkjáihin xáha ntje chána David! ¡Kats'ínk'ankiná Ntjaná xi tíjña nk'a ján!

¹¹ Jas'en Jesu nanki Jerusalen kō ngji naťsihin njnku má ma njakú xuta. Nk'ie nga ja kamahá nga tsasehe ngayjee ni xi tjin andaihi, as'ai tsitju nga ngjikó nanki Betaniá já ni'yakuyá xi te joo. At'aha ja kama ngxixun.

B'i ts'in ndjá kinchjako Jesu yá higuera xi najmi tjihin tu

(Mt. 21:18-19)

¹² Njstjin xi ma ndyjuun nk'ie nga incha tsitju ngáha nanki Betaniá, tu kama bjohó ra Jesu.

13 Kjin tjen sa nga kikié nku yá higuera xi xkfén ko ngjisehe yóo tsa tu ahá ni sakúhu tu. Tunga nk'ie nga tsichuk'úhún yóo, tu ndahá nku tu najmi kisakúhu, tu subahá xka. At'aha najmi nistjihin tu higo.

14 As'ai b'i kitsúhu yá higuera:

—Ndahachí najmi ta ch'a kjinéhe tu xi s'ehi.

Kint'é já ni'yakuyáha nga b'a kitsú.

B'i ts'in kik'onsje Jesu já xi tjincha baténa chu má ma natsihin ninku

(Mt. 21:12-17; Lc. 19:45-48; Jn. 2:13-22)

15 Incha tsichu nanki Jerusalem ko jas'en má ma natsihin ninku. As'ai kik'atuts'ihin Jesu nga kik'onsje já xi tjincha baténa ko xi tjincha b'atse chu yo. Kits'ink'ótsjá yámixaha já xi tjincha ts'ink'óntjaiya toon ko yáxilehe já xi tjincha baténa chutuju.

16 Ko ta ndaha nku najmi ch'a kitsjantehe tsa kj'uatikjako natsihin ninku tsa mi nihi.

17 B'i kitsú nga y'éjña chji éhen Ntjaná:

—B'a ts'in tjit'a éhen Ntjaná: “B'a k'úhín ni'yaná nga kui xi kama ni'ya xi má nga xuta xi nibaha ngayjee naxinantá xi tjin asuntee incha kuinchjako Ntjaná.” Tunga jun antehé já ndyjé t'n'e mo.

18 Kint'é én xu'bi já na'mi k'aku ko já chjine'éhen kjuatexumoo ko incha tsangisjai nyá xi nkú ts'in kama ts'ink'iehen Jesu. Tunga incha tsankjúhún Jesu, at'aha ngayjee xuta nkjiun tjincha ma nkjúhún xi nkú ts'in tibakúya.

19 Nk'ie nga ja kama jyuun, tsitju ajin nantio Jesu ko já ni'yakuyáha.

B'i ts'in kixí yá higuera xi ndjá kinchjako Jesu

(Mt. 21:20-22)

20 Nk'ie nga ta jyuhún nistjin xi ma ndyjuun, incha j'a má xi tjeheh síña yá higuera ko kikié nga santaha ko kjamaha yóo ja kixí.

21 J'áitsjehen Pedro niu, as'ai b'a kitsú:

—Ji ndá maestru, chase ma ri. Ja kixí yá higuera xi ndjá kichubakoi.

22 As'ai b'i kitsú Jesu:

—N'e s'ejjuun Ntjaná.

23 Kjuaxi ni xi tixinnu. Tu yáhá ni xi b'a kuitsuhu asunntu tjenki xu'bi: “Tiyú xin yo ko chjanikj'ajin yohi ntáchak'uun”, kama xi nkú kuitsu tsa najmi jo jan kamaha nga s'ejihin nga b'a kama xi nkú nga titsu.

24 Kui nga b'a tixihinnu. Ngayjee ni xi kuinchihu Ntjaná nga chubakoo, n'e s'ejjuun nga n'ekjóhoon ko b'a kama.

25 Nk'ie nga tichubakoo Ntjaná, n'endyjat'ohoo tsa tjin xi tjinokjuanu, tu xi b'a ts'in ta Na'minnu xi tjinaha ndjiojmi ján ts'innnyjat'ahanu ngatitsunnu.

26 Tunga tsa najmi n'endyjat'o, ta ndaha Na'minnu xi tjin ndjiojmi ján najmi ts'innnyjat'a ngatitsunnu.

B'i kama nk'ie nga kingjásjaiyaha já tjbóo Jesu yá xi kitsjá xaha

(Mt. 21:23-27; Lc. 20:1-8)

27 As'ai ta incha j'ai ngáha nanki Jerusalem. Nk'ie nga tsú'ba Jesu má ma natsihin ninku, as'ai j'aik'úhún já na'mi k'aku, já chjine'éhen kjuatexumoo ko jáhá xi ta tjihin xa.

28 B'a incha kitsúhu:

—¿Mí xá xi tjihin nga b'a t'n'ei? ¿Yá xi kitsjá xáhi nga b'a t'n'ei?

29 B'i kitsú Jesu:

—Kò an tã kuasjáyanu nku ni. N'ek'óyanú, as'ai xínyanu mí xáha xi tjinna nga b'a tít'sian.

³⁰ ¿Yá xi kits'ín nibáha Jua Bautista nga j'aiténtá xutã? ¿A Ntjaná, a ra xutã asunntejhi? N'ek'óyanú.

³¹ As'ai b'i kitsúhu xinkjín nga kinchjanjmíyaha niu:

—Tsa: “Ntjaná kits'ín nibáha Jua”, kuixiáán, as'ai b'a kuitsuná: “¿Á najmi kis'ejhinnu ni xi kitsúhu Jua?”

³² Tunga najmi kama tsa: “Xutã asunntej kits'ín nibáha”, kuixiáán.

B'a incha kitsúhu xinkjín at'aha tsankjún xutã nkjiun, at'aha ngayjee xutã b'a tsu nga nku ndã profeta kama Jua.

³³ Kui nga as'ai b'a incha kitsúhu ra Jesu:

—Najmi yai.

As'ai b'i kitsú Jesu:

—Kò tã ndaha an najmi xínyanu yá xi kitsjana nga b'a tít'sian.

12

B'i ts'ín tsakúya Jesu nga kits'inchjén já xi najmi naxu fiko xá xi kik'aihi
(Mt. 21:33-46; Lc. 20:9-19)

¹ As'ai Jesu b'i ts'ín tsakúyaha xutã nga y'éjña chubayaha:

—Nku ndã y'éntje tuntsajé. Y'éngi nch'á kò kits'innda nku ante má nga ts'íonki tuntsajé. Kits'innda nku xjó nk'a tu xi kama chúnntaha antee. Kitsjá sáha antee já xi mahã ts'inxáko tuntsajé, as'ai ngji kjin.

² Nk'ie nga ja tjin tuu, as'ai kits'inkjisehe ndo nku ndã musuhu já xi tít'sinxáko tuntsajé tu xi kuankihí ra tu xi kanéhe.

³ Tunga jak'áhá jóo ndã musu nga kik'íehé kò kits'inkji tiya tiya.

⁴ As'ai tã kits'inkjihí ngáha ndo kj'ai ndã musu. Tunga máha ndã xu'bi, ni kik'onntjaihi jóo kò ch'on nkjún incha kitsúhu.

⁵ Tã kits'inkjihí ngáha kj'ai ndã musuhu ndo, tunga kits'ink'iehé ra jóo ndã xu'bi. Nkjin sa já musu xi kits'inkji ndo. K'ua xi kis'ehé kò k'ua xi kits'ink'iehé jío.

⁶ Tijná saha ndo nku xi ts'ín nibá, kui ntí xi tjo nkjúhun. B'i kitsú nga kits'inkjisehe jóo: “Skuenkjún ntina jóo.”

⁷ Tunga b'áhá kitsúhu xinkjín já xi ts'inxáko tuntsajé: “Kui xu'bo xi ts'ínkjáihin ngayjee ni xi tjin na'mihi. Tu sahá n'ek'ieén tu xi kama ts'ánáhaná ni xi ts'ínkjáihin.”

⁸ As'ai jak'áhá jóo ntíhi ndo kò kits'ink'ien. Kik'onsje yjoninte k'ien natsin má nga tjinntje tuntsajé.

⁹ Kui b'a maha, ¿nkú ts'íihin ndã xi ts'e tuntsajé? Kj'uai kò ts'ínkje já xi ts'inxáko tuntsajé kò kj'ai já tsjá sá ngáha ra ante tuntsajé.

¹⁰ ¿A najmi kjehe n'eyo ni xu'bi xi tjit'a xujun éhen Ntjaná? B'a títu: Ndjio xi kikaníya já chjínexjóo ja j'ai ma ndjio k'aku.

¹¹ Ntjaná xi b'a kits'ín kò ma nkjunná nga chasehe.

¹² As'ai mjehe já xi tjin xá nga kuak'ánjé Jesu, at'aha kamankjihin nga kui kinchjanjmíyaha nga y'éjña chubaya. Tunga incha kitsankjúhún xutã nkjiun kò incha ngji t'axihin Jesu.

B'i ts'ín tsakúya Jesu yá xi tihin nga s'echjihí
(Mt. 22:15-22; Lc. 20:20-26)

13 As'ai kin'e nibásehe Jesu k'ua já fariseo ko k'ua já xi yjankihí ndá rej Herode Antipa, tu xi ts'ínkijneyaha Jesu nku én xi najmi b'a tjin.

14 B'a incha j'ai tsúhu:

—Ji ndá maestru, yaj nga kjuaxi én xi chubai ko nga najmi ni xi sasihin xuta chubai. Yún nanka chaseihí. Naxu bakuyái sisin ni xi ts'e Ntjaná. Kui nga, za ma b'echjihí ndá títjun Cesar ni xi f'áchjíná, a ra najmi? ¿A k'uaíhi, a ra najmi k'uaíhi raá?

15 Tunga behé Jesu kjuajohonkijihin jóo ko b'i kitsúhu:

—¿A an tichjut'ayák'uhunnú? Nibákonú ei nku toon denario tu xi kuasehe ra.

16 As'ai j'aiko jóo tooon ko b'a kitsú Jesu:

—¿Yá xi ts'e sénnistjin ko j'áin xi tjit'aha tooin?

B'a kitsú jóo:

—Ts'e ndá títjun Cesar.

17 As'ai b'i kitsú Jesu:

—Tjohon ndá títjun Cesar ni xi ts'e ndá títjun Cesar, ko tjohon Ntjaná ni xi ts'e Ntjaná.

Tu ni xi kama nkjühún ra jóo én xi kits'ínk'óya Jesu.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga k'uaíya ngáha ra xuta

(Mt. 22:23-33; Lc. 20:27-40)

18 Já saduseo bakúya nga najmi k'uaíya ngáha ra xuta ngabayoo. As'ai k'ua xi incha j'aisehe Jesu nga kingjásjaiyaha.

19 B'i incha kitsúhu:

—Ji ndá maestru, y'et'aná Moise: “Tsa nku ndá xi tijnaha chjuún kuayá nga najmi kis'ekoho nti chjuúhún, ndá nts'e tjihin nga kuixanko ngáha chjuúhún, tu xi b'a ts'in s'ehé ra ntí ndá nts'e xi k'ien.”

20 Y'entu yatu já xi nts'e maha xinkjin. Tsixan ndá xi tjuun tunga b'ahá tjin k'ien. Najmi kis'ehé ntí.

21 As'ai ndá xi ma joho tsixanko ngáha tachjuún, tunga ta k'iehén ko najmi kis'ehé ntí. B'a ta kamaha ndá xi ma jahan.

22 B'a ta ts'in tsixanko tachjuún já nts'e xi k'oo, tunga ndahá nku najmi kis'ehé ntí. Askahan ta k'ien tachjuún.

23 Nistjin nga k'uaíya ngáha ra xuta ngabayoo, ¿yá ndaha xi kama ts'e tachjuún, at'aha nga yatu tsixanko?

24 As'ai b'i kitsú Jesu:

—Najmi b'a tjin ni xi chubo, at'aha najmi mankjinnuu ni xi tjit'a éhen Ntjaná ko ta ndaha nga yúhún Ntjaná.

25 At'aha nk'ie nga k'uaíya ngáha ra xuta, najmi ta kuixahan ko ta ndaha najmi ts'ínkixan ntíhi. B'a ní ts'in k'úentu xi nkú ts'in tjintu ntítsje xi tjin ndjiojmi ján.

26 Tunga nga k'uaíya ngáha ra xuta, za najmi kjehé n'eyo má y'et'a Moise má nga tinchjanjmíyaha na'yá ntsje xi títiy? B'a kitsú Ntjaná nga kinchjako Moise: “An xi Ntjaha Abraham, Ntjaha Isaac ko Ntjaha Jacob.”

27 Ntjaná najmi Ntjaha aníma. Ntjaha ní xuta tik'un. Tu xi najmi b'ahá tjin ni xi chubo.

B'i ts'in tsakúya Jesu má kjuatéxumaha xi yún chjihí ra

(Mt. 22:34-40)

28 Ta j'ai nku ndá chjine'éhen kjuatéxumoo. Kint'é ndai ni xi kichubanjmíyaha ko kamankjihin nga b'a tjin én xi kinchja Jesu. As'ai kingjásjaiyaha:

—Ajiḥin ngayjee kjuatéxumoo, ¿má kjuatéxumaha xi 'yún chjǐhí rǎ?

²⁹As'ai b'ǐ kitsú Jesu:

—Kui xu'bǐ: “Ṭasinñju, xutǎ Israel. Ntǎ xi Ntǎnǎ maha, kui xi Ntǎ nku tutu.

³⁰N'etjói Ntǎnǎ xi Ntǎhǐ maha ngayjee anǐmahǐ kǒ ngayjee nga'yǐhǐn. N'etjói xi nkú ts'ín tinchin kǒ xi nkú ts'ín n'enkjǐntak'uin.”

³¹Kjuatéxuma xu'bǐ xi ma joho: “N'etjói xutǎhǐ xi nkú nga ts'ín tjohi yjohǐ.” Najmǐ tǐjn kǐ'ǎi kjuatéxuma xi 'yún chjǐ saḥǎ rǎ nga nga joǒ kjuatéxuma xu'bǐ.

³²As'ai b'a kitsú ndo:

—Johon, ndǎ maestru, b'a tǐjn. Kjuaxǐ ni xi tǐbixín, nga nku tutu maha Ntǎnǎ kǒ nga najmǐ tǐjn sa kǐ'ǎi.

³³Kǒ nga n'etjáǎ Ntǎnǎ ngayjee anǐmanǎ kǒ ngayjee nga'yúnnǎ kǒ xi nkú ts'ín n'enkjǐn t'ak'aán, kǒ nga n'etjáǎ xutǎnǎ xi nkú nga ts'ín tjonǎ yjonǎ, kui xi 'yún chjǐ saḥǎ rǎ nga tu má chjehé ni xi s'etisun nachan chje.

³⁴Nk'ie nga kint'é Jesu nga b'a tǐjn én xi kinchǎ ndo, as'ai b'ǐ kitsúhu:

—Najmǐ kǐjn tinchihǐn má batéxuma Ntǎnǎ.

Ndaha nku najmǐ tǎ kama k'un kingjásjaiya saḥǎ rǎ Jesu tsa mí nihi.

B'ǐ ts'ín kingjásjaiya Jesu yǎ xi y'ahǎ rǎ xi Cristo

(Mt. 22:41-46; Lc. 20:41-44)

³⁵Nk'ie nga tǐbakúya Jesu má ma naṭsihǐn nǐnku, as'ai b'ǐ kitsú:

—¿Nkú tǐhǐn rǎ nga b'a tsuhu já chjǐne'éhen kjuatéxumoo nga ntjehé David nibáha rǎ xi Cristo?

³⁶At'ahǎ tǎ kuihi David b'a kitsú nk'ie nga Espiritu Santoḥo Ntǎnǎ kits'ínkinchǎha:

Ntǎnǎ b'a kitsúhu Ndǎ Ntǎnǎ:

“Tǐnchint'ánǐ má batexuma.

K'uentú manǎ já kontraḥǐ kinte tsukui.”

³⁷B'a ts'ín tǎ kuihi David kitsúhu nga Ndǎ Ntǎhǎ maha xi Cristo. Kui nga, ¿nkú ts'ín ntjehé David nibáha rǎ xi Cristo?

Tsjo nǐjún kamaha xutǎ nkǐjn xi tǐncha mjéñjuhu ni xi tǐnchǎ Jesu.

B'ǐ ts'ín y'échjít'ain Jesu sin xi y'a já chjǐne'éhen kjuatéxumoo

(Mt. 23:1-36; Lc. 11:37-54; 20:45-47)

³⁸B'a kitsú sa Jesu nga tsakúya:

—Chúhūn yjonuu já chjǐne'éhen kjuatéxumoo. Kui xi tsjohǒ nga bja najyun ndju nga b'ema kǒ nga tsjo ts'ín súniñaha nǐyáté.

³⁹Tsjohǒ nga b'entusun yáxilé xi tǐncha tǐtjun ni'ya sinagoga kǒ nga b'entu ante ak'ú xi tǐjn nku s'ǐ.

⁴⁰Kui xi kje'áha ni'yaha jminchǐn xi ja k'ien x'ǐhǐn kǒ as'ai chubǎ 'yúhún tse nchjako maña Ntǎnǎ, tu xi b'é'mat'ain yjohǒ. 'Yún un skuéhe já xu'bǐ.

B'ǐ ts'ín kinchǎnǐmtyaha Jesu toon chje

(Lc. 21:1-4)

⁴¹Ánkǐjn kaxǎ toon chje kab'ejña Jesu kǒ tǐbase xi nkú ts'ín tǐbinchá xutǎ toon chjehé yǒ. Nkǐjn maha já nchǐnǎ xi 'yún tse toon tǐbinchá.

⁴²Tu j'ǎihǐ nku tǎchjuún xi ja k'ien x'ǐhǐn. Kui xi jo toon xǐ tǐntǐ tsinchǎ kaxǎ chje.

⁴³As'ai kinchǎha Jesu já ni'yakuyáha kǒ b'ǐ kitsúhu:

—Kjuaxǐ ni xi tǐxinnuu. Tǎchjuún x'ǎin 'yún tse kuatsǎ sa nga ngayjee xutǎ xi k'oo xi tǐncha b'éya toon kaxǎ chje.

44 At'ahā ngayjee xuta xi k'oo ni xi tīb'ankihī kuatsjá. Tunga máha tǎchjín, ngayjee toon xi tǎñahā nga kǎineyaha nichine kuatsjá.

13

B'i ts'ín kitsúya Jesu nga n'exúya nǎnku

(Mt. 24:1-2; Lc. 21:5-6)

1 Nk'ie nga tǎbitju Jesu má ma natsihǎn nǎnku, as'ai nku nda ni'yakuyáha b'a kitsúhu:

—Ji nda maestru, chǎse ma ri. ¡Á b'a nkjún k'uhun ndjio! ¡Á b'a tsjo ts'ín kin'endaha ni xi tǎhǎn ei!

2 As'ai b'i kitsú Jesu:

—¿A tǎyai nǎnku kǎ xǎjǎo kǎ ngayjee ni xi kin'enda ei? Ndaha nku ndjio najmi tǎ s'eǎñasuhun rǎ xinkjín. Ngayjee n'exúya.

B'i ts'ín tsakúya Jesu ni xi kama kintehe ni nga kfe asuntee

(Mt. 24:3-28; Lc. 21:7-24; 17:22-24)

3 Nk'ie nga kab'eǎña Jesu asunntu tǎnkǎ xi 'mi Yá Olivo kixǎ yaha nǎnku, as'ai Pedro, Santiago, Jua kǎ Andre incha kingǎsǎjaiya t'axihǎn:

4 —T'inyani, ¿nkjé b'a kama? ¿Mí nihi xi kuakúchji tǎtjun nk'ie nga ja kuitjusun ngayjee ni?

5 As'ai kinchǎ Jesu:

—Chúhuun yjonuu nga najmi tu ch'a xi k'uanachanu.

6 At'ahā nkjin maha xi kǎ'uai nga an ts'ín ma yjoho. “An xi kui”, kuitsu kǎ k'uanachaha nkjin xuta.

7 'Nk'ie nga kúin'yó nga tǎn kjuachán kǎ nga kúinchjanjmíyaha xuta kjuachán xi tíma, najmi tu binkjun. At'ahā tǎhǎn ni nga b'a kama, tunga najmi kǎhé kfe asuntee.

8 At'ahā xuta xi tǎn nku nanki kǎáanko xuta xi kǎ'ái nanki. Nku nda rei kǎáanko kǎ'ái nda rei. Chón kama kǎ'ái kǎ'ái nanki kǎ s'e kǎntǎ. Nk'ie nga ja b'a tíma, as'áihǎ tǎb'atuts'ihǎn kjuanǎma xi s'e.

9 Jun chúhuun yjonuu. At'ahā já tǎxǎo n'ekjas'ennuu kǎ s'ennu aya ni'ya sinagoga. Ngat'anǎ ngjuakohonu xuta nginkun já tǎtjun kǎ nginkun já rei, tu xi k'úinyaha ruu jǎo yáha an.

10 Kintehe ni nga kfe asuntee tǎhǎn nga s'enǎjmíhǎ én nda tsuhu Ntǎnǎ ngayjee nǎxinantǎ xi tǎn asuntee.

11 Nk'ie nga ngjuakonijénnu xuta nga ts'ínkjas'ennuu nginkun já tǎxǎo, najmi tu fantaha ruu yjonuu mí éhen xi kǎixiún. Én xi k'uanuu kui chǎbo xi chǎbo, at'ahā najmi jun xi chǎbo. Espiritu Santo xi kúinchǎ.

12 'Xi tí'mi nda nts'e ts'ínkjas'en nga n'ek'ien nda nts'e. Xi tí'mi nǎ'mi ts'ínkjas'en ntǎhi. Xi tí'mi ntǎ kǎáanko xi chǎha kǎ ts'ínk'ien.

13 Ngat'anǎ ts'ín unkiehenu ngayjee xuta. Tunga xi tu nku ndǎhá kuasǎnjǎ, kui xi k'uanǎ.

14 Y'é't'a nda profeta Daniel nk'ie nga najmi chǎnkjún ante tsjehǎ nǎnku. Chǎo xi b'a ts'ín.

B'i kitsú Jesu kǎ xi tǎts'inya xujun katumankjihǎn. B'i tǎ kitsú ya:

—Kui nǎstǎjun katanka xuta xi tǎntu ante Judea xi tǎhen asunntu tǎnkǎ.

15 Xi kab'eǎñasun nk'a ni'yaha, najmi tu kuitjusen kǎ tǎ ndaha najmi tu kjuas'en ni'yaha nga kǎ'uai'ásje ni xi tǎhǎn.

16 Xi kǎfi jǎn, najmi tu k'óoya nga kǎ'uai'á najyuhun.

17 'iNjima rú ts'ihin jminchjín xi y'a ntí kò xi títs'ínki ntí kui nístjiun!

18 Tinchíhūu Ntíaná tū xi najmi nístjin chunch'án b'a kamaha.

19 At'aha 'yún s'e kjuanimá nístjin xu'bo, kjuanimá xi najmi kjee s'e santa nkúhu nga tuts'ihin ní nga kits'ínnda Ntíaná asuntee. Kò tã ndaha najmi s'e askahan nku xi b'a joyaha.

20 Tsa najmi kuatekjá Ntíaná chuba nístjin xu'bo, nda rã nku najmi k'uanki kai. Tunga jahá tsatekjá Ntíaná chuba nístjin xu'bo ngandaha xuta xi j'ájin.

21 'Kui nístjiun tsa tjin xi b'a kuitsunuu: "Chasoo, ej tijnã xi kits'ín nibá Ntíaná", kò tsa b'a kuitsunuu: "Chasoo, ján tijnã", najmi tū n'e s'ejiun.

22 At'aha incha k'uaí xi b'a kuitsu tsank'á nga kui xi kits'ín nibáha Ntíaná kò xi já profeta ts'ín ma tsank'á yohoo. Kui xi incha ts'ín nkjin tijká kjuankjún tū xi k'uanachaha rã xuta, xi kohó rã xuta xi j'ájin Ntíaná kamaha rã k'uanachaha.

23 Tunga máha jun, chúhun yjonuu. Jahá tixinya títjunuu ngatentee ni xu'bj.

B'i kama nístjin nga k'uaí ngáha Ntíhi Ndax'iun

(Mt. 24:29-35, 42-44; Lc. 21:25-36)

24 'Tunga kui nístjiun, askahan nga ja k'ua kjuanimá xu'bo, kama jyun ts'íu kò sóo najmi tã ts'ín ndzehen.

25 Niñu xi tjin nk'a ján kjuixuntu kò k'uatse ni xi tjin nk'a ján.

26 Nk'iehé chá Ntíhi Ndax'iun nga tjenjin nintiu nga nibáko ngayjee nga'yúhun kò kjuachánkaha.

27 As'ai ts'ínkji ntítsjehe nga k'uéntukú xuta xi j'ájin xi tjintu tū má xi tje'hén ni, b'aha rã má b'atuts'ihin rã asuntee santaha má fekuhu rã.

28 'Katumankjinnuu ní xi b'éjña chjinuu yá higuera. Nk'ie nga ja tju nts'én tjiaha yóo kò tjuhu xka, yo nga ja tibichú tiña chunubóo.

29 B'a tã ts'ín nk'ie nga ja choo nga ja b'a tíma, katumankjinnuu nga ja tjen tiña Ntíhi Ndax'iun xi nkúhu tsa asti ankjuo síjña.

30 Kjuaxi ní xi tixinnuu. Kuitjusun ngayjee ní xu'bj kintehe ní nga kuayáye xuta xi tjin nd'ai.

31 Kamaha asuntee kò nk'a ján ndyja, tunga énnã najmi k'ua tiya.

32 'Tunga má nístjin kò chuba nga b'a kamoo, najmi ch'a xi behe, tã ndaha ntítsje xi tjin ndjiojmi ján kò tã ndaha Ntíhi Ntíaná. Nku tutuhú Ntía Nã'miná xi be.

33 Kui b'a maha, t'endahanu yjonuu kò chúnto yjonuu, at'aha najmi yo nkje b'a kamoo.

34 'Xi nkú joyaha nku ndã xi tifi kjin. Kintehe ní nga kuitju ni'yaha tsjá xáha nga kúnkú já musuhu nga ts'ín xá xi maha ts'ín. Kò b'a tsuhu ndã musu xi kunntã ankjuo nga kat'ejña nda.

35 Kui nga tintsuba ndahanu, at'aha najmi yo nkje k'uaí ndã xi ts'e ni'yoó, tsa nga ja tifi ma 'ña, a rã masen nístjen, a rã nga kjintá xantó, kò a rã nga ja tifi ma sen.

36 Tintsuba ndo tū xi tsa k'uaí tjen'yúhun, najmi kisuntuféhenu nga k'uaikienu.

37 Ní xi tixinnuu, b'a tã tixihin ngayjee xuta xingisoo: ¡Tintsuba ndo!

14

B'i ts'ín y'énda já tixóo nga mjehe kuakj'ánijé Jesu

(Mt. 26:1-5; Lc. 22:1-2; Jn. 11:45-53)

¹ Ndyja sa jo n̄istjin nga kuichú S'í Pascua, nk'ie nga chine n̄inkuan xi najmi kamandakoho na'yu san. Já na'mi k'aku ko já chjine'éhen kjuatéxumoo incha tsangisjai n̄iyá xi nkú ts'in k'uanachaha ra Jesu nga kuakj'ánijé ko ts'ínk'ien.

² Tunga b'ahá incha kitsúhu xinkjín:

—Najmi tu ajih̄in s'íu chjubéé ndo tu xi najmi k'uésihi xuta nkjiun.

B'i ts'in nku tachjuún tsaténdzjojnúhu ntá sinje Jesu

(Mt. 26:6-13; Jn. 12:1-8)

³ Nk'ie nga tíña Jesu nanki Betania, ni'yaha Simon, nda xi k'uhun ch'in fentujnu, nk'ie nga kab'ejnat'a yámixó, as'ai nku tachjuún j'aiko ntá sinje xi chji nkjún, xi naxú nardó kikjin kamandakoho. Kui xi t̄inchaḥa nku lubata ndjio chji. Tsakján tachjuún lubata ndjio ko tsaténdzjojnú nintaku Jesu ntá sinje.

⁴ As'ai k'ua já xi t̄incha yo kama kjaḥan ko b'i ngján b'a incha kitsúhu xinkjín:

—¿Á b'a ts'in kuan'ekatsún tiyaha ntá sinje?

⁵ At'aha kama ts'ati jan unchan toon denario kuach'a kai, tu xi kui toon k'uaihi ra xuta x'an.

Ta incha kinchjayane tachjuún.

⁶ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Tjehentohoo tachjuún. ¿Á jun t̄in'estih̄ruu? Nda t̄in ni xi kuats'inna.

⁷ Xuta x'an bi, tehente k'úentujinnuu ko kama kujsinkoo nk'ie nga kama mjenuu. Tunga an najmi tehente kúatejñajinnuu.

⁸ Kui tachjín kuatsjá xi nkú t̄in tíñaha. Ja kuak'íenda t̄injun yjonintenā nga kuak'ojnuhu ntá sinjei tu xi s'eyanjihinna.

⁹ Kjuaxi ni xi t̄ixinnuu. Tu má xi t̄jehén ni nga s'enijmi én nda tsuhu Nt̄ianá nga ngúsuhun asuntee, ta chubanijmíyaha ni xi kuats'in tachjín. B'a ts'in n'ekj'áitsjehen.

B'i ts'in y'enda Juda Iscariote nga ts'ínkjas'en Jesu

(Mt. 26:14-16; Lc. 22:3-6)

¹⁰ As'ai Juda Iscariote, nku nda ni'yakuyá xi te joo, ngjisehe já na'mi k'aku tu xi ts'ínkjas'ehen ra Jesu jóo.

¹¹ Nk'ie nga kint'é jóo éin, kama tsjoho ko b'a incha kitsúhu Juda nga tsjáha toon. As'ai tsangisjai n̄iyá Juda xi nkú ts'in kama ts'ínkjas'ehen Jesu.

B'i ts'in ts'asjeko S'í Pascua já ni'yakuyáha Jesu

(Mt. 26:17-29; Lc. 22:7-23; Jn. 13:21-30; 1Co. 11:23-26)

¹² N̄istjin nga b'atuts'ih̄in ra S'í Pascua, nk'ie nga chine n̄inkuan xi najmi kamandakoho na'yu san ko nga n'ek'ien chutsankaha s'íu, as'ai já ni'yakuyáha Jesu kingjásjayaha:

—¿Má xi t̄jehen mjehi nga kuankínk'iendai tu xi ch̄ineheni nichinehe S'í Pascua?

¹³ As'ai b'a kitsúhu jo já ni'yakuyáha nga kits'ínkji:

—Tankiún ajin nantio. Yo satékjó nku nda xi y'a nku ndjii ntánijua. Tsjénnkihuy

¹⁴ ko má nga kjuas'en b'a t'ih̄un nda xi ts'e ni'yoó: “B'a t̄itsu nda maestru: ¿Má xi kui ante má nga k̄jineka nichinehe S'í Pascua já ni'yakuyána?”

¹⁵ As'ai kuakúnuu nku ante tayá chánka xi ja t̄inda xi t̄jehen nk'a ni'yaha. Yo t'endo ni xi ch̄ineé.

16 As'ai tsitju já ni'yakuyóo. Incha tsichu ajin nantjo ko b'a kamat'ain xi nkú nga kitsúhu Jesu. Yo incha y'énda nichinehe S'í Pascua.

17 Nk'ie nga ja kama jyuun, tsichuko Jesu já ni'yakuyá xi te joo.

18 Nk'ie nga ja tjíntu'a yámixó nga tìncha kjine nichinehe S'í Pascua, as'ai b'i kitsú Jesu:

—Kjuaxi ni xi tíxinnu. Nku xi tjenjinnu, xi ta ej tinekona, ts'ínkjas'enna.

19 As'ai kik'ientu babaha já ni'yakuyóo ko nga nkúnkú kingjásjaiyaha:

—¿A an?

20 As'ai b'i kitsú Jesu:

—Nku xi te joo, xi ta títakj'a nichine xi tjíya taba má nga títakj'a.

21 At'aha b'a n'ehé Ntíhi Ndax'iun xi nkú ts'in tjít'a éhen Ntíaná, tunga, inima rú ts'ihin nda xi ts'ínkjas'ehen! Tu sahá ra ngandaha nda xu'bo tsa najmi kitsin.

22 Nk'ie nga tìncha kjine nichinehe S'í Pascua, jakj'a Jesu ninkuon ko kitsjáha máb'achjíhi Ntíaná. Tsakjánya ko kitsjáha jóo nga b'a kitsúhu:

—Chjúbo. Kui xu'bi xi yjonintena.

23 Ko ta jakj'a chutsiun. Nk'ie nga ja kitsjáha máb'achjíhi Ntíaná, as'ai kitsjáha já ni'yakuyáha ko incha kik'iyá chutsiun ngatentee jóo.

24 B'i kitsúhu jóo:

—Kui xu'bi xi jnina. Kui xi nguai ndzjoho ngandaha nkjin nkjún xuta. Jnina tít'éndako tsetse Ntíaná nd'ai xi nkú ts'in nda ts'ínko xuta.

25 Kjuaxi ni xi tíxinnu. Najmi ta k'ui sahana ntáha tuntsajée santa nkúhu nga kuichú nistjin nga k'ui ngáhana xi tsetsehe má batéxuma Ntíaná.

B'i ts'in kitsúya títjun Jesu nga Pedro b'a kuitsu nga najmi behe

(Mt. 26:30-35; Lc. 22:31-34; Jn. 13:36-38)

26 Nk'ie nga ja kamaha nga incha kisehe Ntíaná, as'ai incha ngji asunntu tjennki xi 'mi Yá Olivo.

27 B'i kitsú Jesu:

—Ngatentoo n'endyjajihun yjonu yáha an. At'aha b'a ts'in tjít'a éhen Ntíaná: "Ts'in'uhun nda bastuu ko ndzjoya chutsanko."

28 Tunga nk'iehe nga kj'uaíya ngáhana ngabayoo, kfin títjunnu Galilea.

29 As'ai kinchja Pedro:

—Ndaha tsa ngatentee ts'ínndyjajihin yjoho, tunga an najmi.

30 B'i kitsú Jesu:

—Kjuaxi ni xi tíxihin. Kui nistjen xu'bi, kintehe ni nga kjintá xantó niyá xi ma joho, b'a kuixín nga najmi yaní jan niyá tjihin.

31 Tunga b'ahá ta kitsú ngáha Pedro:

—Ndaha tsa tjihin nga kuayákoho, tu nku nga ts'inkiéná yjoná nga behe.

B'a ta incha kitsú ngatentee já ni'yakuyóo.

B'i ts'in kinchjako Jesu Ntíaná

(Mt. 26:36-46; Lc. 22:39-46)

32 As'ai incha tsichu nku ante xi 'mi Getsemani ko b'a kitsúhu Jesu já ni'yakuyáha:

—Tintsubahanu ej. Kfínnchjako maná Ntíaná ján.

33 Ngjiko Pedro, Santiago ko Jua. Kik'atuts'ihin nga kik'ie baba nkjúhun ko kis'entaha ra.

34 B'i kitsúhu jóo:

—Kjuaba kitsejihin animana xi nkúhu tsa kui xi ja ts'ínk'ienna. Tintsuboo ej ko tintsuba ndo.

³⁵ As'ai ngjindju sa ichí kō yō kingjénsten ankjín santaha t'anankiyú. Kinchjako Ntjaná nga tsankihí tsa kama kj'ua t'axihín chubá xi má nga un skuehe.

³⁶ B'i kitsú:

—Na'mi, na'mi chí, ji xi mahi n'ei tú mí nihí ni. N'ek'ja t'axinní kjuanjima xu'bj. Tunga katumahá xi nkú ts'in mjehi, najmi xi nkú ts'in mjena.

³⁷ As'ai ngjise ngáha rá jóo, kō kjintufé nga j'aisehe. B'i kitsúhu Pedro:

—Simon, ¿a kisufei? ¿A ndaha nku ora najmi kuichukjuahi nga kuakinchin tik'uin?

³⁸ Tintsuba ndo kō chubako Ntjaná tú xi najmi chjút'ayák'uhunnú. Yuhu animanú, tunga yjonintenuhú xi najmi tíchukjuaha.

³⁹ As'ai Jesu tá ngji nchjakohó ngáha Ntjaná kō tá kuíhí éen kitsú ngáha.

⁴⁰ Nk'ie nga kik'óya ngáha má tjintu já ni'yakuyó, tá kjintuféhé ngáha nga j'aisehe, at'aha tib'échja suba nijñóo tunkun jóo. Najmi tá be nkú incha kuitsuhu.

⁴¹ As'ai tá kik'óya ngáha Jesu nyá xi ma jahan kō b'a kitsúhu jóo:

—¿A tú nku kisuntuféhé so kō tín'ekj'áyo? Ja kama. Ja kuichu chubá nga n'ekjas'en Ntíhí Ndax'jun aya ntsja xutá ngatitsuun.

⁴² Tisintjoon kō tján. Ja nibá tiña xi títs'ínkjas'enna.

B'i ts'in j'aich'anijé Jesu

(Mt. 26:47-56; Lc. 22:47-53; Jn. 18:2-11)

⁴³ Nk'ie nga tá tinchjaha Jesu, tú j'aihí Juda, nku nda ni'yakuyá xi te joo. J'aiko nkjin nkjun xutá xi kits'in nibá já na'mi k'akú kō já chjine'éhen kjuatéxumoo kō jáchá xi tá tjihín xá. Incha y'a kichá ndju kō yá nga incha j'ai.

⁴⁴ Nda xi títs'ínkjas'en Jesu tsinchá'a títjun jóo nga b'i kitsúhu:

—Xi kjexu'ba nga kjuaniñaha, kui xi Jesu. Chjúbó kō t'e'yún sisiun nga tankinko.

⁴⁵ Nk'ie nga j'ai, tje'n'yún ngjik'uhún rá Jesu kō b'a kitsúhu nga kikjexu'ba:

—Ji nda maestru.

⁴⁶ As'ai incha jakj'ánijéhe jóo Jesu.

⁴⁷ Tunga nkuhú kichá ndju ts'asje nku nda xi síjña yo. Kits'in'uhun nku nda musuhú nda na'mi títjuun. Tsatet'a tjabaxínñju.

⁴⁸ As'ai b'i kitsúhu Jesu jóo:

—¿A nda ndyjená? ¿Á íxí kicháhá kō yá kich'ahanu nga kjúáichj'anijéhenú?

⁴⁹ Xkí nistjin tsásinjñajinnú nga tsakuyá má ma natsihín nínku. Najmi kichjubénijénú. Tunga tjihín ni nga kuitjusun éhen Ntjaná, kui nga b'a tímaha.

⁵⁰ As'ai incha tsanka ngatentee já ni'yakuyóo nga tsasinjña suba Jesu.

⁵¹ Tunga nkuhú ndati xi tú najyun tjabehé kam'otikjájnuhu yjoho nga tjennkihí Jesu, kui xi tá jakj'áha jóo.

⁵² Tunga tsinkféhen najyun tjabehé kō tsanka kisti.

B'i ts'in kin'ekokjua Jesu nginkun já tjixá judio

(Mt. 26:57-68; Lc. 22:54-55, 63-71; Jn. 18:12-14, 19-24)

⁵³ As'ai incha ngjiko jóo Jesu nginkun nda na'mi títjuun. Yo kama ñjakú ngayjee já na'mi k'akú kō jáchá xi tá tjihín xá kō já chjine'éhen kjuatéxumoo.

⁵⁴ Máha Pedro, kitsjennkí kjihín Jesu santa nkúhu nga tsichu natsin ni'yaha nda na'mi títjuun kō y'eñajihín já jun xi kunntá yo nga kits'ínsut'á ts'ihín yjoho t'a nd'íu.

55 As'ai já ná'mi k'aku kò ngayjee já tǝjǝó tsangisjai ni xi kama kjanít'aha Jesu tǝ xi kama n'ek'iehen, tǝnga najmi incha kisakúhú rǝ ni xi kjanínehe Jesu.

56 At'aha ndaha tsa nkjin maha xi incha kitsjá tsank'á éhen nga ngji kontraha Jesu, tǝnga najmi kamahá nga nkuhú ni xi incha kinchja.

57 Tǝjn xi incha tsisintǝn kò tsatéjéne tsank'á Jesu nga b'a incha kitsú:

58 —Jin kinu'yáǝ nga b'a kitsú ndǝ: “An ts'inxúya njnku xu'bj xi xutǝ kits'ínnda. Jan njstǝjn kjesintǝn ngáhana kj'ǝǝ xi najmi maha xutǝ ts'ínnda.”

59 Tǝnga tǝ nkú najmi kamahá nga nkuhú ni xi incha kinchja.

60 As'ai tsisintǝn ndǝ ná'mi tǝtǝun nga ngji sinjǝna kamasehen ayoo kò kingjásjaiyaha Jesu:

—ǝA najmi chumi nihi xi kujǝínǝ? ǝÁ b'a tǝincha tsuhu jóo nga tǝfi kontraha ri?

61 Tǝnga najmi chumi ni kitsúhú Jesu. Ndaha nku én najmi kinchja. As'ai tǝ kingjásjaiyaha ngáha rǝ ndǝ ná'mi tǝtǝun:

—ǝA ji xi kits'ín nibá Ntǝaná, xi Ntǝhi Ntǝaná?

62 B'ǝ kitsú Jesu:

—An xi tǝbixín. Choo Ntǝhi Ndax'iun nga k'úéjǝnat'aha Ntǝaná xi tǝjǝin nga'yún kò nga njbajin njntǝ xi tǝjn nk'á jáǝ.

63 As'ai kikjetiyajen najyun xi yja ndǝ ná'mi tǝtǝun. B'a ts'ín tsakúchji ndo nga najmi kisasihin én xi kinchja Jesu. B'a kitsú:

—ǝA machjén saná já testiyú?

64 Ja kuanu'yó nga najmi kuakienkjún Ntǝaná nga kuanchja. ǝNkú manuu? Ngayjee jóo b'a incha kitsú nga tǝjehen rǝ ngabaya Jesu.

65 As'ai tǝjn xi tsatétéjnu Jesu nga kik'aya. Y'é'ma ankjin kò y'éhe kò b'a incha kitsúhú:

—Tǝixínyai xi nkúhu ndǝ profetǝ, ǝyá xi kuak'íehi?

Jǝ jun xi kunntá yó tǝ incha kik'onjin Jesu.

B'ǝ ts'ín kitsúya Pedro nga najmi be Jesu

(Mt. 26:69-75; Lc. 22:56-62; Jn. 18:15-18, 25-29)

66 Nga kab'ejǝna Pedro kintee xi tǝjehen naǝsin ni'yoo, tǝ j'aihí nku ná musuhú ndǝ ná'mi tǝtǝun.

67 Nk'ie nga kieke nga tǝts'ínsut'á yjoho Pedro t'a nd'íu, as'ai tǝ nku tsasehé rǝ kò b'a kitsúhú:

—Jǝ xi tǝ tǝjenkoi Jesu xi chá Nazaret.

68 Tǝnga najmi kits'ínkiehé yjoho Pedro. B'a kitsú:

—Najmi be ndo. Najmi be ni xi tǝbixín.

Tsitju yó nga ngji má xi tǝjehen tǝjen ankjua naǝsiun. As'ai kikjintá nku xanta.

69 Ná musu tǝ kiekehé ngáha rǝ kò kik'atuts'ihin nga b'a kitsúhú xutǝ xi tǝincha yo:

—Kui cháǝ tǝ makó jmi xu'bo.

70 Tǝ najmi kits'ínkiehé ngáha yjoho Pedro. Sa kutju já xi tǝincha yo b'áhá tǝ incha kitsú ngáha rǝ:

—Kǝuaxǝ kjáihin nga tǝ ji makoi jóo. At'aha Galilea nibáhani.

71 As'ai ndjá kinchja Pedro kò ixí Ntǝanáhá kits'ínkie nga b'ǝ kitsú:

—ǝNajmi be ndǝ xi tǝbixíun!

⁷² Kui chubɔ tʃen'yún kikjintáhá xantɔ niyá xi ma johɔ kɔ j'áitsjehen Pedro ni xi kitsúhu Jesu: “Kintehe ni nga kjintá xantɔ niyá xi ma johɔ, b'a kujín nga najmi yani jan niyá tʃihin.” Nk'ie nga j'áitsjehen Pedro én xu'bj, kikjintá.

15

B'i ts'in kin'ekokjua Jesu nginkun nda tɔtjun Pilato
(Mt. 27:1-2, 11-14; Lc. 23:1-5; Jn. 18:28-38)

¹ Nk'ie nga ja kama seen, incha y'éndako xinkjín já na'mi k'aku kɔ jáchá xi ta tʃihin xá kɔ já chjine'éhen kjuat'exumoo kɔ ngayjee já tʃixá xingisoo. As'ai tʃi'yúhún ts'ihín ra Jesu nga incha ngji ts'ínkjas'ehen Pilato.

² B'a kitsú Pilato nga kingjásjaiyaha:

—¿A ji xi nda reihí xuta judio?

B'i kitsú Jesu:

—B'a tʃín ni xi tɔbixín.

³ Nkjín nkjún ni xi kikjanínehé já na'mi k'aku.

⁴ Kui nga Pilato ta kingjásjaiyaha ngáha ra Jesu:

—¿A najmi chumi nihi xi k'úinní? Tasinǎjú ma ri xi nkú ts'in nkjin maha ni xi tikjanínehé jɔɔ.

⁵ Tunga ndahá nku én najmi kinchja Jesu. Kui nga tu ni xí kama nkjúhún ra Pilato.

B'i ts'in kitsjá kjuá Pilato nga n'ek'ien Jesu
(Mt. 27:15-31; Lc. 23:13-25; Jn. 18:38-19:16)

⁶ Nk'ie nga xkí S'í Pascua, b'éjña ndái Pilato nku nda nɔbayá xi banki xuta nantia.

⁷ Kui nɔtʃiun kjiya'yún nku nda xi 'mi Barraba kɔ já xi kamakohɔ nga kikjánko já Roma. Kui xi incha kits'ínk'ien animá nga b'a incha kits'in.

⁸ As'ai incha j'ai xuta nkjiun kɔ kik'atuts'in nga tsankihí Pilato nga ts'in xi nkú ts'in xkí s'í.

⁹ B'a kitsú Pilato nga kingjásjaiyaha xuta nkjiun:

—¿A mjenú nga k'uejña ndáinu nda reihí xuta judio?

¹⁰ B'a kitsú at'aha kamankjihín nga tíma xin k'un já na'mi k'aku ngat'aha ni xi tít's'in Jesu kɔ nga kui kjuaha nga incha kits'ínkjas'ehen ra.

¹¹ Tunga já na'mi k'akuhú tsinchá'a xuta nkjiun tu xi kuankihi nga tu sahá Barraba xi n'e ndáhi ra.

¹² As'ai b'a kitsú Pilato:

—Nda xi nda reihí xuta judio bixiún, ¿mí xi ts'ihín?

¹³ B'a incha kitsú xuta nkjiun nga kikjintáya:

—Tjat'a kruj ndo!

¹⁴ B'ahá ta kitsú ngáha Pilato:

—Tunga, ¿mí ni ch'on tʃihin xi kits'in ndo?

Tunga tu sahá 'yún incha kikjintáya sa xuto:

—Tjat'a kruj ndo!

¹⁵ Pilato bi mjehe nga tsjo k'úehé xuta nkjiun, kui nga kits'in ndáhi ra Barraba kɔ kitsjá kjuá nga s'ehé Jesu kɔ nga s'et'a kruu.

¹⁶ As'ai já juun jas'enko Jesu ni'ya masen xi 'mi ni'ya pretorio. Kinchja njaha ngayjee já jun xinkjín.

¹⁷ Incha kits'inngja Jesu nku najyun ndju kuan nga incha kik'aya. Kɔ incha kits'innda nku corona na'yá xi y'é'a nintaku.

¹⁸ As'ai incha kik'atuts'in nga kik'aya:

—Antahi, nda rejhi xuta judio.

¹⁹ Incha jakj'a nku yaxa nga kik'onntjai nintaku Jesu ko tsatetéjnu. Tsinchakunch'int'aha nga kik'aya.

²⁰ Askahan nga ja kamaha nga kik'aya Jesu, ts'asje ngaha najyun ndju kuon ko kits'ingga ngaha najyun xi ts'e Jesu. As'ai incha tsitjuko tu xi ngu'at'a kruuhu.

B'i ts'in kis'et'a kruu Jesu

(Mt. 27:32-44; Lc. 23:26-43; Jn. 19:17-27)

²¹ Nku nda nanki Cirene xi Simon 'mi, Alejandro ko Rufe ntihi. Jna j'aihi ndo ko nk'ie nga tif'a yo, kin'e kju'a'yuhun ra nga k'uanji kruuhu Jesu.

²² As'ai incha ngjiko Jesu ante xi 'mi Golgota. Kui en xi tsuhu ra: Anteh Nintaku Anima.

²³ Kik'aihi nga k'ui binu xi kin'etjijinkoho nki, tunga najmi kik'ihí Jesu niu.

²⁴ As'ai incha kingjat'a kruu. Ja juun incha tsakjanya xihí xinkjin najyuhun Jesu nga kitsutonyá ts'ihin, tu xi b'a ts'in skuhe má t'íaha xi sakuhu ra nga nkunkú.

²⁵ Chuba nja nga ta jyuun kis'et'a kruu Jesu.

²⁶ Nku yate kis'et'a mi kjuaha nga tin'ek'iehen. B'i ts'in kis'et'aha yatee: "Nda rejhi xuta judio."

²⁷ Ta kis'et'a kruuko Jesu jo ja ndy'e. Nku xi kitsjen nga kixihí ko nku nga skjuhun.

²⁸ Yo tsitjusun ni xi y'et'a Isaia nk'ie nga b'a kitsu: "Nkujihin kamako ja xi bangane kjuatexumaha Ntjaná."

²⁹ Xuta xi tincha f'a yo najmi kikienkjun Jesu nga kinchja. Kits'ink'ajni nintaku nga b'a incha kitsuhu:

—Ji xi n'exuyai ninku ko jan nistjin chjúsintjen ngahani, tsixin.

³⁰ ¡N'ek'anki yohi! ¡Titjujent'ai kruu!

³¹ B'a ta ts'in kik'ayaha ja na'mi k'aku ko ja chjine'ehen kjuatexumoo. B'a incha kitsuhu xinkjin:

—Kamaha ndai nga kj'ai xi kits'ink'anki, tunga tu sa najmi mahá ngaha ts'ink'anki yoho.

³² Katitjujent'a kruu nd'ai, tsa kui xi kits'in nibaha Ntjaná, tsa kui xi nda rejhi xuta Israel. B'a ts'in chahaná ko s'ejinná ma.

Ko ja xi kjintut'a kruuko Jesu ta ch'on incha kitsuhu.

B'i ts'in k'ien Jesu

(Mt. 27:45-56; Lc. 23:44-49; Jn. 19:28-30)

³³ Nk'ie nga tsichu chuba te jo nga nistjuun, kis'e jyun ngayjee asuntee santa nkúhu nga tsichu chuba jan nga ngxuun.

³⁴ Chuba jan 'yún kikjintáya Jesu nga éhen kinchja. B'i kitsu:

—Eloi, Eloi, zlema sabactani? —kui en xi tsuhu ra: Ji Ntjana, ji Ntjana, za kan'e nga mahani?

³⁵ K'ua xuta xi kabincha yo incha kint'é kui en. Kui nga b'a incha kitsuhu ra xinkjin:

—Tasinju. Nda profeta Elia tinchjaha ndo.

³⁶ As'ai tsangatsanka nku nda xi sijná yo ko nku tsanka kits'ink'anchiko sesehe binu san. Kui xi y'eku nku yaxa nga kits'ink'ijuhun Jesu tu xi k'uihi ko b'i kitsu:

—Chúya maá. Chase ma raá tsa nibá Elia nga kjéjehen t'a kruu.

³⁷ As'ai 'yún kikjintáya Jesu ko k'ien.

³⁸ Nk'ie nga b'a kamoq, kitiyájen najyun xi tjenchja ante xi 'yún nkjúhún nínku. Jo tsitju. Kik'ahá rá nk'ahá santaha kintee.

³⁹ Máha ndá jun k'akuhu já juun xi kabasinjña ankjín Jesu, nk'ie nga kint'é xi nkú ts'ín kikjintáya kó nga kikié xi nkú ts'ín k'ien Jesu, as'ai b'a kitsú:

—Kjuaxi kjáihin nga kui ndai xi Ntíhi Ntíjaná.

⁴⁰ Yo kjint'á kabincha k'ua jminchjín xi tjincha base. Ajihin jminchjiún tá kabasinjñajin Mariá Magdalena, Mariá xi naaha maha Kuse kó Santiágo xi ntí kuts'í, kó ná Salome.

⁴¹ Kui jminchjín xu'bjí xi kitsjennkíhi kó tsasinkoqo Jesu nk'ie nga y'ejna ante Galilea. Tá tjincha ya yo kj'ai jminchjín xi tá incha j'aikoqo Jesu nanki Jerusalen.

B'í ts'ín kis'eyanji Jesu

(Mt. 27:57-61; Lc. 23:50-56; Jn. 19:38-42)

⁴² Kui nistjiún tís'enda ni xi ts'e s'íu, at'ahá ja tibichú tíña nistjin nkjúún. Nk'ie nga ja tíma jyun,

⁴³ j'ai nku ndá xi 'mi Kuse xi nanki Arimatea nibáha, xi tá ndá tjíxá k'aku. Tá tikuyáha nistjin nk'ie nga kuatexuma Ntíjaná. Kui xi kama k'un ngjisehe Pilato kó tsankíhi yjonintehe Jesu.

⁴⁴ Kama nkjúhún Pilato nga kutjuhú k'ien Jesu. As'ai kinchjaha ndá jun k'akuhu já juun kó kingjásjaiyaha tsa ja ka'me Jesu.

⁴⁵ Nk'ie nga kitsúyaha ndá jun k'aku niú, as'ai kitsjáha Kuse yjonintehe Jesu.

⁴⁶ As'ai ts'atse Kuse nku najyun. Kui xi kik'ontikjájnu yjonintehe Jesu, nk'ie nga kikjejen t'a kruu. As'ai ngjingjájñaya nku tíxá tsjó xi kin'endat'á naxiú kó kik'ontikjá nku ndjió chánka nga y'échjane ankjuá tsjóo.

⁴⁷ Mariá Magdalena kó Mariá xi naaha Kuse incha kikié má xi tjehe kis'ejna yjonintehe Jesu.

16

B'í kama nk'ie nga j'áiyaha Jesu ngabayoo

(Mt. 28:1-10; Lc. 24:1-12; Jn. 20:1-10)

¹ Nk'ie nga j'a xuatu, as'ai Mariá Magdalena, Mariá xi naaha Santiago maha kó ná Salome ts'atse ni xi sinjne, tú xi ngjuaingájnuhu rá yjonintehe Jesu.

² Nk'ie nga tá jyun tá jyuhún nistjin xi b'atuts'ihin rá tuntjóo, incha ngji tsjóo nga ja títu ts'íu. B'í ngján kingjásjaiyaha xinkjín:

³ —¿Yá xi kjéxinná ndjió xi tjíchjane tsjóo?

⁴ Tunga nk'iehé nga incha tsase, kikié nga ja kan'e t'axín ndjió chánkantsú xi kis'echjáne ankjuaha tsjóo.

⁵ Incha jas'en tíxá tsjóo kó kikié yo nku ndati xi yja nku najyun ndju taba nga kab'ejna andai kixíhi tsjóo. Kitsankjún jminchjiún.

⁶ Tunga b'ahá kitsú ndatiú:

—Najmi tú binkjun. Jesu xi nibáha Nazaret xi kis'et'a kruu tibinchisjó. Ja kaf'áiya ngáha rá ngabayoo. Najmi tá tjihin ei. Chasoo ei má nga kis'ejna.

⁷ Tunga b'íhi tankínk'ihuun já ni'yakuyáha kó Pedro nga ante Galilea ngjuai tíjuhún Jesu. Yo skué xi nkú nga kitsúhu.

⁸ As'ai íxí tjincha b'atsé nkjúhún ts'íhin jminchjiún nga tsitju aya tsjóo kó 'yún incha ngji. Ndaha nku én najmi incha kinchja at'ahá tjincha tsankjún.

B'i ts'in kik'atuts'ihin Jesu nga tsakúchiji yjoho xuta ni'yakuyáha
(Jn. 20:11-18; Lc. 24:13-35)

⁹ Nk'ie nga j'áiyaha Jesu ngabayoo nga ta jyuhun nistjin xi tib'atuts'ihin ra tuntjóo, tíjju tsakúchiji yjoho Maria Magdalena xi kik'aszejihin yatu jáninda.

¹⁰ Kui xi ngji tsúyaha já xi kitsjenko Jesu xi ta tjintu baba ko tüncha kjintá.

¹¹ Tunga nk'iehé nga kint'é jóo nga tjíña tik'un Jesu ko nga Maria Magdalena kabakúchiji yjoho, najmi kis'ejihin ni xi kitsú Maria.

¹² Askahan kj'ai ts'in tsakúchiji yjoho jo já ni'yakuyáha Jesu xi tüncha ts'in nija nga tüncha fi jñá.

¹³ As'ai incha kik'óya ngáha já xi joo nga ngji tsúyaha já xingisoo, tunga tu nkú najmi kis'ejihin ra ni xi kitsú já xi joo.

B'i ts'in kitsjá xáha Jesu já ni'yakuyáha
(Mt. 28:16-20; Lc. 24:36-49; Jn. 20:19-23)

¹⁴ As'ai tu chahan tsakúchiji yjoho Jesu já ni'yakuyá xi te nkuu nk'ie nga kab'entut'á yámixó. Ndjá kinchjako at'aha najmi s'ejihin ko ndjá tjintuyá animaha, at'aha najmi kis'ejihin ni xi kitsúyaha xi kieke Jesu nk'ie nga ja j'áiya ngáha ra ngabayoo.

¹⁵ B'i kitsúhu jóo:

—Tankiún nga ngúshun asuntee ko t'enijmíhuu én nda tsuhu Ntíaná ngayjee xuta xi tjín.

¹⁶ Xi s'ejihin én nda tsuhu Ntíaná ko saténtá, kui xi k'uanki. Tunga xi najmi s'ejihin, kui xi ndyja.

¹⁷ Xuta xi s'ejihin én nda tsuhu Ntíaná ts'ín kui kjuankjún: ngajona k'onsjehe jánindoó, kúinchja kj'ai kj'ai én xi tjín,

¹⁸ kuak'áya ntsja ye, tsa tjín nki ch'onk'un xi k'úi, najmi chumi nihi xi ts'ihin, ko nguénne ntsja xuta un ko kamanda.

B'i ts'in nginji Jesu nk'a ján
(Lc. 24:50-53)

¹⁹ Nda Ntíaná Jesu, nk'ie nga ja kinchjako já ni'yakuyáha, as'ai nginji nk'a ján ko y'ejñat'aha Ntíaná.

²⁰ As'ai incha tsitju já ni'yakuyóo nga y'énijmí éhen Ntíaná ngayjee ante xi tjín. Nda Ntíaná tsasinkoho ko kits'in kjuankjún nga tsakúchi nga kjuaxi én xi tüncha b'énijmí já ni'yakuyáha.

Xujun xi y'et'a Luca én nda tsuhu Jesucristo

B'i ts'in b'atuts'ihin ra xujun

¹ Nkjin nkjun maha xuta xi kama mjehe nga k'uet'a ch'ich'in xujun ni xi kama ajinni,

² xi nkú ts'in tsakúyani já xi tunkun kiekehe niu santaha nga tuts'ihin ni ko xi kik'ai xaha nga y'enjimi éen.

³ Kui nga ko ta an, nda xinkjían Teofilo, kingjasjáya sisihinna xi nkú ts'in niba tuts'ihin ra ngayjee niu, ko b'a mana nga nda tjin nga k'uet'a ch'ich'ihin ni xu'bi.

⁴ B'a tits'ian tu xi b'a ts'in cha kixi sisihinni ni xi tsinchiyái.

B'i ts'in kitsúya títjun nku ntitsje nga tsin Jua Bautista

⁵ Nistjin nga tsatexuma nda rej Herode ante Judea, ta y'eja nku nda na'mi xi kik'in Zacaria xi y'aha ra ntjehe nda na'mi Abia. Ko Isabel xi chjuuhun maha, kui xi y'aha ra ntjehe Aaron.

⁶ Nga joo naxu tsincha nginkun Ntjaná. Najmi tjin xi kama ts'innijéhe ra tsa mi nihi, at'aha incha ts'intjusun ngayjee éhen Ntjaná ko kjuatexumaha Ntjaná.

⁷ Tunga najmi tjihin ra nti, at'aha nti Isabel ko ja chá nkjun nga joo.

⁸ Nk'ie nga tjihin nda na'mi Zacaria nginkun Ntjaná xi nkú ts'in tjehe ra ntjehe

⁹ xi nkú ts'in tjiñaha já na'miu, kui kikanéhe nga kjuas'en ante nkjuhun ninku xi má nga k'ueti ni xi sinjne.

¹⁰ Ngayjee xuta nantjo kabincha natsin ninku nga tincha nchjako Ntjaná nk'ie nga titi ni xi sinjne.

¹¹ Tu kama chjiri ra Zacaria nku ntitsjehe Ntjaná xi kabasinñat'a nga kixihi nahan xi má nga s'etisun ni xi sinjne.

¹² Ixi b'ahá kamaha Zacaria nk'ie nga kieke ntitsjee ko tu ni xi kitsankjuhún.

¹³ Tunga b'ahá kitsú ntitsjee:

—Ji Zacaria, najmi tu binkjuin. At'aha Ntjaná ja tsasinñjuhu ni xi tsinchihj. Isabel xi chjihihin maha tsjáhi nku ntix'in, ko Jua t'et'aihj nti.

¹⁴ Yún s'ehi kjuatsjo ko nkjin xuta xi ta s'ehi kjuatsjo nk'ie nga tsin ntihj,

¹⁵ at'aha kui xi chánka kama nginkun Ntjaná. Najmi k'úi binu ko ta ndaha xán. Tséjihin ra Espiritu Santo kintehe ni nga tsin.

¹⁶ Ts'jin nga nkjin nkjun xuta xi nte Israel tjehe ra ts'ink'ótjiyak'un ngaha Ntjaná xi Ntjaha maha.

¹⁷ Kui xi tjun k'uaí ko s'ejñajihin Espirituhu ko nga'yuhun Ntjaná xi nkúhu nda profeta Eliá nk'ie. Kui xi ts'ink'óntjaiya animaha xi t'imi na'mi tu xi ts'intjoho ntihj. Ko ts'ink'óntjaiya animaha xuta xi ndjá tjtuyáha tu xi naxu kamankjihin ra xi nkú ts'in naxu mankjihin xuta xi naxu tjima nginkun Ntjaná. B'a ts'in k'uéndaha nku naxinantá xi tjindahá yjoho nk'ie nga ts'inkjáihin Ntjaná.

¹⁸ As'ai b'a kitsú Zacaria nga kingjasjaiyaha ntitsjee:

—¿Nkú ts'in skuehena nga kjuaxi ni xi t'imi? At'aha ja chá nkján ko tachjuunna ja ta tjin nkjuhun nú.

¹⁹ B'a kitsú ntitsjee:

—An xi 'mina Gabriel. An xi tǐjǐna nginkun Ntǐaná. Kan'e nibána xi má nga kuinchakoho ko nga xínyaha én nda tsu xu'bi.

²⁰ Nd'ái kama nǐmai ko najmi ta kama chubahani santa nkúhu nga kuitjusun én xi kuaxihin, at'aha najmi kuas'ejihin éna. Kui xi kuitjusun nǐtjin xi tǐihin nga kuitjusun.

²¹ Máha xuta nantǐo, kabincha natsiun nga tikuyáha Zacaria. Kis'entaha ra at'aha tib'andayaha Zacaria aya nkǐhuhun nǐnku.

²² Tunga nk'iehé nga tsitju yo, najmi ta kama kinchakoho xuto. As'ai incha kamankǐihin xuto nga tǐin ni xi kǐkie Zacaria aya nkǐhuhun nǐnku, at'aha tu ntsjahá tǐts'ínchén nga tǐnchja. Ja nǐstjiun ko tu nku b'ahá ts'ín y'eǐna nǐma.

²³ Nk'ie nga ja kama ndjuú xáha, as'ai ngǐ ngáha ni'yaha.

²⁴ Askahan kǐk'a ntǐ Isabel, chjuúhuhun Zacaria. Un sá kamaha nga najmi tsitju ni'yaha tǐchjǐun. B'ǐ kǐtsú:

²⁵ “B'a kǐts'ínkóna Ntǐaná tu xi najmi ta ch'on ts'ín kuaséhena xuta.”

B'ǐ ts'ín kǐtsúya tǐtjun nku ntǐtsje nga tsín Jesu

²⁶ Nk'ie nga j'a jun sá, as'ai kǐts'ínkǐ Ntǐaná ntǐtsje Gabriel nanki Nazaret, nanki xi tǐnjajihin ante Galilea.

²⁷ Nku én ngǐkoho ntǐtsjee nku tǐkǐin xunkú xi 'mi Maria, xi ja tǐindakoho nga kuixanko nda xi 'mi Kuse, xi ntǐhe nda rej David y'aha ra.

²⁸ Jas'en ntǐtsjee má tǐjǐna tǐkǐiun ko b'ǐ kǐtsúhu:

—Antahi. Tse nkǐjún kjuanda xi tǐ'baihi. Nda nkǐjún ts'ín basehi Ntǐaná.

²⁹ Nk'ie nga kǐkie Maria ntǐtsjee ko nga kint'é niu, ixí b'ahá kamaha ko kingǐsajiyaha yoho nkú tsuhu ra kjuasuniño.

³⁰ As'ai b'ahá ta kǐtsú ngáha ntǐtsjee:

—Ji Maria, najmi tu binkjuin. Kjuandaha Ntǐaná tǐtsjáhi.

³¹ Nd'ái nku ntǐ ch'ái, nku ntǐx'in s'ejǐahi. Jesu k'úét'aihǐ ntǐu.

³² Kui xi nku nda cháka kama ko Ntǐhi Ntǐaná xi tǐjǐna nk'a ján k'úúhǐn. Ntǐaná ts'ǐin nga kui xi kama nda rej xi nkúhu nda rej David, at'aha kui xi ntǐhe David.

³³ Kuatéxumaha naxinantá xi y'aha ra ntǐhe Jacob santaha tu nkǐhé ni ko najmi tǐin xi kama kǐé'aha xáha nga kuatéxuma.

³⁴ B'a kǐtsú Maria nga kingǐsajiyaha ntǐtsjee:

—Nkú ts'ín kuitjusuhun ni xu'bi? At'aha najmi kǐje tǐinna x'in.

³⁵ B'a kǐtsú ntǐtsjee:

—Espiritu Santo nǐbajenk'úhin ko nga'yúhuhun Ntǐaná xi tǐjǐna nk'a ján k'ué'makoho ri nk'íéhén. Kui kjuaha nga Ntǐhi Ntǐaná k'úúhǐn ntǐ je xi tsǐun.

³⁶ Isabel xi na xǐnkǐ maha ja ta y'a nku ntǐ, ndaha tsa ja chá. Na xi ntǐ kǐtsú xuta jun sá ja tǐhǐn nd'ái.

³⁷ Ntǐaná bi najmi tǐhǐn ni xi najmi maha ts'ín.

³⁸ As'ai b'a kǐtsú Maria:

—An xi na musuhu Ntǐaná. B'a katumana xi nkú nga kuakixínní.

Nk'ie nga b'a kǐtsú Maria, as'ai ngǐ ngáha ntǐtsjee.

B'ǐ ts'ín ngǐtsubek'un Maria Isabel

³⁹ Kui nǐstjiun y'énda yoho Maria ko ngǐ kǐtsa kǐtsa nku nanki íchí xi tǐnjajihin asunntu tǐenkǐ xi tǐin ante Judea.

⁴⁰ As'ai jas'en ni'yaha Zacaria ko kǐkjaniñaha Isabel.

⁴¹ Nk'ie nga kint'é Isabel kjuasuniñaha Maria, kǐts'ín nǐyá ntǐ xi y'a ko j'aitsejihǐn ra Isabel Espiritu Santo.

42 As'ai 'yún kinchja Isabel nga b'a kitsú:

—Ajihin ngayjehe jmichjün 'yún nda kits'ínko sahi Ntjaná ji ko 'yún nda kits'ínko ntí xi kich'ai.

43 Tunga, ¿yáhá ni an nga naaha Chá Ntjaná kj'uaisehena?

44 At'aha nk'ie nga kuant'e kjuasuniñahi, íxi kuats'ín nýá tsjoho ntína aya kant'sá.

45 Á b'a ndaha ri ji xi kis'ejihin ri nga tjihin nga kuitjusun én xi kitsúhi Ntjaná.

46 As'ai b'i kitsú Maria:

A b'a 'yún chánkaha Ntjaná títsu animana.

47 Títs'intsjoho Ntjaná xi kunna.

48 At'aha xi batéxumana kik'axkihina an xi kinte tjen.

Nd'aj ko santaha tu nkjéhe ni:

“Á b'a nda kits'ínkoho ri Ntjaná”, kuitsuna xuta.

49 At'aha ni xi i ja kits'ínkona xi tjihin nga'yún.

Nkjún j'áin xi ts'e.

50 Kui xi base nimaħa xuta xi benkjúhün,

xuta xi kis'e ko xi tjín ko xi s'e.

51 Tsakúchji nga'yúhün nga kits'ín ni xi i.

Kits'ínndzjoya xuta xi ngak'un b'asje yjoho.

52 Kikjexihin xáħa jmirej,

ko ts'asjenk'a xuta x'an.

53 Kitsjáħa ni xi nda xuta xi najmi tjihin nichine,

ko kits'ínkji tiya xuta nchínó.

54 Tsasinko xuta Israel xi xuta musuhü maha,

j'áitsjehen ko tsase nimaħa,

55 xi nkú kitsú tíjuhün ntje cháná,

Abraham ko ntje xi s'ehé askahan.

56 Jan sá kamaha Mariá nga y'ejñako Isabel. Askahan kik'óya ni'yaha.

B'i kama nga kitsin Jua Bautista

57 Tsichu nistjin nga tsihin ntí Isabel. Nku ntíx'in kitsihin.

58 Nk'ie nga kint'é xuta xi tjintut'á tiñaha ko xuta xinkjín nga Ntjaná tsase nimaħa Isabel, ta tsjo nkjún incha kamaha ko kui.

59 Nk'ie nga tsichu nistjin jihün ntíu, ngji ts'ihin ni circumcision ko mjehe xuta nga Zacariá k'úin ntíu xi nkú 'mi na'mihj.

60 Tunga b'ahá kitsú naaha ntíu:

—Najmi. Jua tjihin nga k'úin.

61 B'a incha kitsú xuta:

—Tunga najmi tjihin xuta xinkju xi b'a 'miu.

62 As'ai kingjásjayaha na'mihj ntíu mí j'áihin xi mjehe k'uet'a.

63 Tsanki Zacariá nku yáte ichí ko b'i ts'in y'et'a: “Jua k'úin”, kitsú. Kama nkjühün ngayjee xuta xi tüncha yo.

64 Ta kuihi chubó kama kinchja ngáħa Zacariá ko kik'atuts'in nga kits'intsjoho Ntjaná.

65 Kitsankjún ngayjee xuta xi tjín tiña andai ni'yaha ko kinchjanjmíyaha ni xi kamoó xuta xi tjintu ngayjee asunntu tjenki xi tjín ante Judea.

66 Ngayjee xuta xi kint'é niu y'ejintak'un ko b'i incha kitsú animaħa:

—¿Yá xi kama ntíu nga kama chá?

At'aha nga'yúhün Ntjaná tjíñajihin.

B'i ts'in kinchjanjimyaha Zacaria Jua

⁶⁷ J'aitsejihin ra Espiritu Santo Zacaria, na'mihî ntîu. Kits'ínkinchjaha xi nkúhu nku nda profeta nga b'i kitsú:

⁶⁸ Kan'etsjoho Ntjaná xi Ntjaha xuta Israel,

at'aha j'ai ts'in ndaihi xuta xi ts'e!

⁶⁹ Ja kits'in nibá nku xi tjihin nga'yún, kui xi ts'ínk'ankiná, nku xi y'aha ra ntjehe David, nda xi kint'é'éhen Ntjaná.

⁷⁰ Kui ni xi kinchja nistjin nk'ie, nga kits'ínkinchja já profetaha.

⁷¹ Kitsú nga k'uasjejinná ajihin já kontraná, ajihin nga'yúhun ngayjee já xi unkiená.

⁷² Kitsú nga kuase nimaha ntje chána, nga najmi ts'ínchaya ni nda xi y'enda nk'ie.

⁷³ Kitsúya kixihî Abraham xi ntje chána maha,

⁷⁴ nga ts'ín ndainá ajihin já kontraná, tu xi najmi kuinkjúhunná nga kuinú'yá'éhéén,

⁷⁵ nga je ko naxu kuintsubaá nginkun ngayjee nistjinná.

⁷⁶ Ko ji, ntí ichína,

ji xi k'úúhin nda profetaha Ntjaná xi tjíña nk'a ján.

At'aha ji xi k'úúin tíjtuihin Nda Ntjaná,

ji xi k'úúendai njyáha.

⁷⁷ Kuakúchjihî xuta xi ts'e yá xi ts'ínk'ankihî, nga kama ndyjat'aha ngatitsuhun.

⁷⁸ Chánka kjuanima tak'uhun Ntjaná,

xi nkú ts'in ma chji ts'ú nga nibá ma seen,

⁷⁹ tu xi ts'ín ndzjehen ra xuta xi tjintu má jyuun,

má tjen nk'ééhen ngabayoo,

tu xi tsjaníyahaná nkú ts'in kuintsubajián kjuajyu.

⁸⁰ Ntîu tu nku kisáha ko kama nkjink'un. Ante kixiu y'ejña santa nkúhu nga tsichu nistjin nga tsakúchjihî yjoho xuta Israel.

2*B'i ts'in kitsin Jesu*

(Mt. 1:18-25)

¹ Nistjin ján nda tíjtun Augusto Cesar kitsjá kjuá nga ngjuait'a xi nkú tjín maha xuta xi batéxumaha ndo.

² Nk'ie nga j'aisun tíjtun j'áihin xuta, nda Cirenio tjihin xá ante xi 'mihî Siria.

³ Ngayjee xuta nankihî incha ngjik'iet'a yjoho.

⁴ Nazaret tsitju Kuse, nanki ichí xi tjíñajihin ante Galilea, nga ngji Belen, nanki ichí xi tjíñajihin ante Judea. Yo má nga kitsin nda rej David, ko Kuse ta ntjehe David y'aha ra.

⁵ Yo ngjik'iet'a yjoho nga tjenko ts'ihin Maria, tachjuún xi tjíñako. Ntí ja y'a Maria kui chubo.

⁶ Ko ni xi kama, nk'ie nga ja tjintu yo, tu tsichuhú nistjin nga tsín ntíhî Maria.

⁷ Kitsihin ntí tjuhun. Kik'ontikájnu nusti ko kits'ínkjájñaya yátikúyá xi kjineya nichine chu, at'aha najmi ta tjíhin ante aya ni'ya má nga ts'ínkj'a nistjen xuta xi ts'in njyá.

B'i ts'in incha j'aisehe já bastuu ntí Jesu

⁸ Tiña nanki Belen tjintu ajin jñóo já bastu xi tjincha kunntá jyun chutsankaha.

⁹ As'ai tjen'yún nkuhú ntítsjehé Ntjaná tsakúchjihí yjohó, kó kjuachánkaha Ntjaná kits'ín ndzjen chji chji má xi tjeheh kab'entu jóo. Tü xí incha kitsankjúhún jóo.

¹⁰ Tunga b'ahá kitsú ntítsjee:

—Najmi tü binkjun. At'ahá én nda tsuhú kjúáí xinyanuu, én xi ts'jín nga k'úétsjohó ngayjee xuta.

¹¹ At'ahá ngandanuu nankihí David kuatsin nd'ái nku xi ts'jínk'ankinuu, kui xi Cristo xi Nda Ntjanuu.

¹² B'í ts'ín cháhanu ntíu. Nusti kitikájnu nga kjijñaya yátikúyá xi kjineya nichine chu.

¹³ Tjen'yún j'ainchat'ahá rá ntítsjee nkjin nkjún sa ntítsje xi nibaha ndjiojmi ján. Kui xi kits'intsjohó Ntjaná nga b'í incha kitsú:

¹⁴ ¡Kas'ehe kjuachánka Ntjaná nk'a ján, kó t'anankiu kas'ehe kjuajyu xuta xi nda tjintuyáha!

¹⁵ Kó nk'ie nga ja incha ngji ngáha ntítsjee nk'a ján, b'í ngján kinchjako xinkjín já bastuu:

—Tjián Belen. Tjihinsee ni xi kamoó, ni xi kuatsúyaná Ntjaná.

¹⁶ As'ai incha ngji kitsá kitsá yó kó kisakúhu María kó Kuse kó ntíu nga kjijñaya yátikúyá xi kjineya nichine chu.

¹⁷ Nk'ie nga incha kikié ntíu, as'ai kitsúya ni xi kik'ihín nga kis'ejña chjihí ntíu.

¹⁸ Kó ngayjee xuta xi kint'é niú kama nkjúhún ni xi tjincha nchja já bastuu.

¹⁹ Tunga máha María, animaha y'ejñajin ngayjee ni xi kamoó. Tü nku kits'innkjink'uhún niú.

²⁰ As'ai kik'óya ngáha já bastuu. Incha kits'ínkie yjohó nga Ntjaná xi tjihín kjuachánka kó kits'intsjohó Ntjaná tü ngat'ahá ni xi kint'é kó kikié. At'ahá tsitjusunye ni xi kik'ihín.

B'í ts'ín kisakúchji ntí Jesu nginkun Ntjaná

²¹ Nk'ie nga j'a jin nistjin, kin'ehe ni circuncision ntíu kó Jesu kik'in nga kis'et'a, kui j'áin xi kitsjáha ntítsjee María kintehe ni nga tsín ntíu.

²² Xi nkú ts'ín tjít'a kjuatéxumaha Moise, nk'ie nga tsichu nistjin nga tjihín nga ts'jín je yjohó María kó ntíu nginkun Ntjaná, incha ngji nanki Jerusalem tü xi s'ejña chjihí nginkun Ntjaná.

²³ At'ahá b'a ts'ín tjít'a kjuatéxumaha Ntjaná: “Ngayjee ntíx'in xi tjun tsín, kui xi kama ts'e Ntjaná.”

²⁴ Ngjiko chje xi nkú nga ts'ín tjít'a kjuatéxumaha Ntjaná, at'ahá b'a ts'ín tjít'a: “Jo chutuju kó tsa jo nise xi nkú joyaha chutuju xi k'uai chje.”

²⁵ Tjñá nanki Jerusalem nku ndá xi 'mi Simeon. Kui xi naxu sjñá nginkun Ntjaná kó benkjún Ntjaná kó tikuyáha nistjin nga kama ndáihí xuta Israel. Espiritu Santo tjñajihín

²⁶ kó kitsúyaha nga najmi kuayá tsa najmi skué Cristo xi ts'jín nibá Ntjaná.

²⁷ Tsasín niyáha Espiritu Santo nga j'ai ninku, kó nk'ie nga j'aikohó xi cháha ntí Jesu ninku tü xi n'ehe rá xi nkú ts'ín tjít'a kjuatéxumoo,

²⁸ as'ai Simeon kingjáya ntsja ntíu. Kitsjáha máb'achjihí Ntjaná nga b'í kitsú:

²⁹ Ji Na'mi, ja kuasakúna kjuajyu nd'ái.

Ja kuitjusun ni xi kik'inya títjunni.

Kui nga tjennteheni nga kuayáhana an xi ndá musuhi.

30 At'aha tunkan kuakiekohona xi nku ts'in ts'ink'anki xuta,

31 xi y'endai nginkun ngayjee xuta.

32 Kui xi nku joyaha nd'i,

kui xi ts'in ndzjehen xuta asuntee,

ko tsjaha kjuachanka xuta xi ts'i, xuta Israel.

33 Kama nkjuhun na'mih ko naaha ntui ni xi kitsu Simeon nga kinchayaha ntui.

34 Nda kinchjane Simeon xi chaha ntui. As'ai b'i kitsuhu Maria:

—Kui ntui xi tihin nga ts'inkijne ko a ra kjesintjen nkjin xuta Israel. Ni xi kuakuchji nkjin xuta ngjuai kontraha.

35 B'a ts'in s'ejna chjihi ni xi tintujin animaha nkjin xuta. Tunga maha ji, b'a kamahi ni xu'bi xi nku joyaha nku kicha xi kjuas'enjin santaha animahi.

36 Ko ta sjina yo nku tachjuun profeta xi 'mi Ana, xi takjihin Fanuel maha, xi y'aha ra ntjeh Aser. Kui xi ja cha nkjun. Kjinti nga tsixan ko yatu nu kamaha nga y'ejnako x'ihin.

37 Ja tihin chate ko kate nju nu nga ja k'ien x'ihin. Ko tu nku natsin ninkuhu b'ejna. Nistjin nistjen ts'intsoho Ntiana nga b'ejna kjintia ko nga nchjako Ntiana.

38 Kui chubo ta tsichu Ana yo ko kitsjaha mab'achjihi Ntiana nga kkie ntí Jesu. Kitsuyaha ngayjee xuta xi tincha kuyaha nistjin nga kama ndai ngaha ra nanki Jerusalem yaha kui ntui.

39 Ko nk'ie nga ja kamaha nga kits'intjusun xi chaha Jesu ngayjee xi nku ts'in tijit'a kjuatexumaha Ntiana, as'ai kik'oya ngaha nanki Nazaret, nanki ichi xi tijajin ante Galilea, at'aha yo nankihi.

40 Kisa ntui ko kis'ehe nga yun ko 'yun kama nkjink'un sa. Ko kitsjaha kjuandaha Ntiana.

Nk'ie nga ndyaha Jesu b'i ts'in kinchjanijmiko ja chjine'ehen kjuatexumoq

41 Xki nu incha fi xi chaha Jesu nanki Jerusalem nk'ie nga bitju S'i Pascua.

42 Nk'ie nga ja jehé te jo nu Jesu, incha ngji yo at'aha b'a ts'in tjina niyaha.

43 Nk'ie nga ja s'iu, as'ai incha kik'oya ngaha ni'yaha, tunga y'ejnaha nda chi Jesu nanki Jerusalem. Najmi kkie xi chaha nga b'a kits'in.

44 Xuta xingisoo ra tjenjihin Jesu incha kitsu. Nku nistjin kits'in niya, tunga nk'iehe nga tsangisajijihin xuta xinkjin ko xuta xi behe,

45 tu najmi kisakusajih ra. As'ai kits'ink'oya ngaha yjoho nanki Jerusalem nga tsangisai.

46 Nistjin xi ma jahan incha kisakuhu Jesu natsihin ninku. Kab'ejnajihin ja chjine'ehen kjuatexumoq. Kui joo xi tbasinjuhu ko tibjasaiyaha Jesu.

47 Ngayjee xuta xi tint'ehé kama nkjuhun kjuankjintak'un xi tihin Jesu ko xi nku ts'in titsuya ni xi tichasaiyaha.

48 Kama nkjuhun xi chaha nk'ie nga kkiehe ko b'a kitsu naaha:

—Ji ntina, za b'a kin'ekohoni? Na'mih ko an ni xi nkjun timani nga tibinchisajih.

49 B'i kitsu Jesu:

—za an tibinchisajihinu? za najmi yanu tsa ni'yaha na'mina tihin nga kuatejna?

50 Tunga najmi kamankjihin ra ni xi kitsu Jesu.

51 As'ai kits'oyako ngaha xi chaha Nazaret ko kint'e'en tehentehe. Ko naaha y'ejnajin animaha ngayjee ni xu'bi.

⁵² Jesu tu nku kisáhá nga kama ng'ayá ko 'yún kama nkjink'un sa. Kisasihín Ntjaná Ntíu ko xutá ta kisasihín.

3

*B'i ts'in y'énimí Jua Bautista
(Mt. 3:1-12; Mr. 1:1-8; Jn. 1:19-28)*

¹ Nk'ie nga tjihín tj'ion nú nga tibatéxuma ndá títjun Tiberio Cesar, ko Poncio Pilato tjihín xá ante Judea, ko Herode Atipa tjihín xá ante Galilea, ko Felipe xi ndá nts'e maha Herode tjihín xá ante Iturea ko ante Trakonite, ko Lisania tjihín xá ante Abilinia,

² ko Ana ko Caifa xi já na'mi k'akuhu xutá xi ntje Israel tjehe ra, kui nistjiun Jua xi ntíhi Zacaria maha kint'é ntaha Ntjaná nk'ie nga tjíña ante kixiu.

³ As'ai kikjatsú'ba Jua ngayjee andai ntáje Jordan ko y'énimíhi xutá nga tjihín nga nguaikj'áha ra animaha nga saténtá, tu xi kama ndyjat'aha ra ngatitsuhun.

⁴ B'a kama xi nkú ts'in y'é't'a éheh Ntjaná ndá profeta Isaia:
Tinu'ya ntaha nku ndá xi tikjintáya ante kixiu:

“Tendo niyáha Ntjaná. Tjen naxuu niyáha.

⁵ Ngayjee xunká xi tjín xincháha ninte,
ko ngayjee ante ng'aya xi tjín n'e sunya.
N'e naxu niyá tsitin xi tjín,
ko n'e sunya niyá xi nk'ajnu nk'at'a.

⁶ Ko ngayjee xutá asuntee skue
xi nkú ts'in ts'jínk'ankiná Ntjaná.”

⁷ Kinchjako Jua xutá xi nibak'úhun, xi mjehe nga saténtá:

—já ch'onk'un xi b'a k'un! ¿Yá xi b'a kitsúnuu nga kujyúhuu kjuakjahan Ntjaná xi ja tjeñ tiña?

⁸ Tu sahá n'oo ni xi kuakúchji nga ja tsankinchj'aha ruu animanuu. Najmi tu b'a katsú animanuu: “Ntjehe Abraham ná”, tsa kujixiún. At'aha an b'a tíxinnuu nga santaha kui ndjioi Ntjaná kama ts'jín ma ntjehe Abraham.

⁹ Icho ja tjíña nda nd'aj nga kuate kjamaha yóo. Kui nga ngayjee yá xi najmi nda tu xi tsjáha, kui xi stísun ko chjanikj'ajin ajin nd'íu.

¹⁰ As'ai b'a kitsú xutá nga kingjásjaiyaha Jua:

—¿Mí ni xi tjihín nga n'ej jín?

¹¹ B'a kitsú Jua:

—Xi tjíñaha jo chinka ndju, katsjáha xi najmi tjihín. Ko xi tjihín nichine, b'a ta kats'in.

¹² Ta j'ai b'ua já xi f'áchjintjai ch'á nga ts'inxát'aha já Romá tu xi saténtáha ko b'j incha kitsú:

—Ji ndá maestru, ¿mí nihi xi n'ej jín?

¹³ B'j kitsú Jua:

—Najmi tu bitjatiúhuu nga chj'achjíu xi nkú nga ts'in tjíña.

¹⁴ Ko k'ua já jun ta kingjásjaiyaha:

—Ko jín, ¿mí nihi xi n'ej?

B'j kitsú Jua:

—Najmi tu ch'a chju'á kjua'yúhuun ni xi tjihín ko najmi tu chjaninóho tsa mí nihi, tsa tu xi b'a ts'in sakúhunuu tton. Tsjo katumanuu xi nkú nga tjín tíma chjínuu.

15 Ngayjee xuta tu tincha basehé ko b'i ngján incha kitsú nga kits'ínkjink'un: "Kutsa kuihí Jua xi kits'in nibá Ntíaná."

16 Tunga b'ihí kitsú Jua nga kinchjakoyje xuta:

—An ntánijua tibatentákoñonu, tunga kj'uaíhí nku xi 'yún nk'a tjen sa, xi ndahachí najmi tshuna tsa kjenndáya n'úhu ntéhe. Kui xi Espiritu Santo ko nd'í kuaténtákoñonu.

17 Kui xi nkú joyaha ndá xi ts'in chuhun tuniñu. Ja kjiya ntsja yá xi ts'in chunkoho ra tuniñuhu, tu xi ts'ínkj'a t'axíhin tuniñu ko xin ts'ínkj'a tjabaha. As'ai kj'uatjo tuniñu ni'ya njihí, ko k'uéti tjabaha ajin nd'í xi najmi ta kamaha ra kuayáya.

18 B'a ts'in kinchja Jua, ko nkjin sa kj'ai kjuatéxuma xi kitsjáha xuta nga y'énjimi én nda tshu Ntíaná.

19 Ko ta kinchjatiko ndá rej Herode Antipa, at'aha na Herodia tíñako, kui xi chjuúhún Felipe xi ndá nts'e maha Herode, ko ngat'aha ya ngayjee ni ch'onk'un xi kits'in Herode.

20 Tunga ngatentee ni ch'onk'un xi kits'in Herode y'ésun saha xu'bi. Nubayá kits'ínkjas'en Jua.

B'i ts'in kisaténtá Jesu

(Mt. 3:13-17; Mr. 1:9-11)

21 Ko ni xi kama nk'ie nga tísaténtá ngatentee xuta, ta kisaténtá Jesu. Nk'ie nga tinchjako Ntíaná, tsix'a nk'a ján

22 ko nibajenne chji chjihí Espiritu Santo xi nkú joyaha chutuju. Ko kinu'yá nk'a ján nku nta xi b'i kitsú:

—Ji Ntíng, tjona ji. Tsjo nkjún mana ji.

Kui xu'bi ntje xi y'aha ra Jesu

(Mt. 1:1-17)

23 Katé ra nú tjihin Jesu nk'ie nga kik'atuts'íhín xáha. Kui xi ntíhí Kuse kitsú xuta. Kuse, kui xi ntíhí Eli.

24 Eli, kui xi ntíhí Joana. Matat, kui xi ntíhí Levi. Levi, kui xi ntíhí Melki. Melki, kui xi ntíhí Jana. Jana, kui xi ntíhí Kuse.

25 Kuse, kui xi ntíhí Matatia. Matatia, kui xi ntíhí Amos. Amos, kui xi ntíhí Nahum. Nahum, kui xi ntíhí Eslí. Eslí, kui xi ntíhí Nagai.

26 Nagai, kui xi ntíhí Mat. Mat, kui xi ntíhí Matatia. Matatia, kui xi ntíhí Semei. Semei, kui xi ntíhí Jose. Jose, kui xi ntíhí Juda.

27 Juda, kui xi ntíhí Joana. Joana, kui xi ntíhí Resa. Resa, kui xi ntíhí Zorobabel. Zorobabel, kui xi ntíhí Salatiel. Salatiel, kui xi ntíhí Neri.

28 Neri, kui xi ntíhí Melki. Melki, kui xi ntíhí Adi. Adi, kui xi ntíhí Cosam. Cosam, kui xi ntíhí Elmodam. Elmodam, kui xi ntíhí Er.

29 Er, kui xi ntíhí Josue. Josue, kui xi ntíhí Eliezer. Eliezer, kui xi ntíhí Jorim. Jorim, kui xi ntíhí Matat.

30 Matat, kui xi ntíhí Levi. Levi, kui xi ntíhí Simeon. Simeon, kui xi ntíhí Juda. Juda, kui xi ntíhí Kuse. Kuse, kui xi ntíhí Jonan. Jonan, kui xi ntíhí Eliakim.

31 Eliakim, kui xi ntíhí Melea. Melea, kui xi ntíhí Mainan. Mainan, kui xi ntíhí Matata. Matata, kui xi ntíhí Natan.

32 Natan, kui xi ntíhí David. David, kui xi ntíhí Isai. Isai, kui xi ntíhí Obed. Obed, kui xi ntíhí Booz. Booz, kui xi ntíhí Salmon. Salmon, kui xi ntíhí Naason.

33 Naason, kui xi ntíhí Aminadab. Aminadab, kui xi ntíhí Aram. Aram, kui xi ntíhí Esrom. Esrom, kui xi ntíhí Fares. Fares, kui xi ntíhí Juda.

³⁴ Juda, kui ntíhí Jacob. Jacob, kui xi ntíhí Isaac. Isaac, kui xi ntíhí Abraham. Abraham, kui xi ntíhí Tare. Tare, kui xi ntíhí Nakor.

³⁵ Nakor, kui xi ntíhí Serug. Serug, kui xi ntíhí Ragau. Ragau, kui xi ntíhí Peleg. Peleg, kui xi ntíhí Heber. Heber, kui xi ntíhí Salá.

³⁶ Salá, kui xi ntíhí Cainan. Cainan, kui xi ntíhí Arfaxad. Arfaxad, kui xi ntíhí Sem. Sem, kui xi ntíhí Noe. Noe, kui xi ntíhí Lamec.

³⁷ Lamec, kui xi ntíhí Matusalen. Matusalen, kui xi ntíhí Enoc. Enoc, kui xi ntíhí Jared. Jared, kui xi ntíhí Mahalalel. Mahalalel, kui xi ntíhí Cainan.

³⁸ Cainan, kui ntíhí Enos. Enos, kui xi ntíhí Set. Set, kui xi ntíhí Adan. Adan, kui xi ntíhí Ntíjaná.

4

B'i ts'in kits'in nganaha Jesu ndanindoo (Mt. 4:1-11; Mr. 1:12-13)

¹ Kitsejihin ra Jesu Espiritu Santo nk'ie nga nibaha ntáje Jordan, ko Espiritu Santo ngjikohó ante kixiu.

² Yo y'eña yachán nistjin ko ndanindoo kikjut'ayák'uhun. Najmi chumi nihi xi kikjine ngayjee nistjin xu'bo. Askahan kama bojoho.

³ As'ai b'i kitsú ndanindoo nga kinchjako Jesu:

—Tsa kjuaxi nga ji xi Ntíhí Ntíjaná, b'a t'ihin ndjioi nga ninkuan katuma.

⁴ B'i kitsú Jesu:

—B'i ts'in tjit'a xujun éhen Ntíjaná: “Najmi nku tutu ninkuon xi ts'in nga b'entu tik'un xuta.”

⁵ As'ai ngjikohó ndanindoo nku asunntu tjenki nk'a. Kutjuhú yo tsakúyjehe má batéxuma já rej xi tjin asuntee

⁶ ko b'a kitsúhu:

—Ts'inkjas'ehen nga kuatexumaihi ngayjee naxinantá xu'bi ko kjuachánka xi tjihin. At'aha an kik'aina ko tsjaha xi kama mjena nga tsjaha.

⁷ Tsa kujsinkunch'int'aní nga chankjumni, kama ts'i ngayjee niu.

⁸ B'i kitsú Jesu:

—B'a ts'in tjit'a éhen Ntíjaná: “Chankjúin Ntíjaná, kui xi Ntíhí maha ko nkuhú kui kujínú'yá'éhin.”

⁹ As'ai ngjikohó ndanindoo nanki Jerusalem. Kits'in s'esun má 'yún nk'aha ninku ko b'a kitsúhu:

—Tsa kjuaxi nga ji xi Ntíhí Ntíjaná, chjanik'aniki yjohi.

¹⁰ At'aha b'a títu xujun éhen Ntíjaná:

Ntíjaná k'uéxá ntítsjehe xi má nga kúhin ko kuasehi.

¹¹ Kjesintjenya ntsjahi tu xi ndaha nku ndjio najmi saténkihi tsukui.

¹² B'i kitsú Jesu:

—Ko b'a ta ts'in tjit'a éhen Ntíjaná: “Najmi tu ji chjut'ayák'uin Ntíjaná, kui xi Ntíhí maha.”

¹³ Nk'ie nga jet'aha ndanindoo ngayjee ni xi kikjut'ayák'unkehó Jesu, as'ai ngji t'axihin chuba nistjin.

B'i ts'in kik'atuts'ihin xaha Jesu (Mt. 4:12-17; Mr. 1:14-15)

¹⁴ As'ai kik'óya ngáha Jesu ante Galilea nga kitsejihin ra Espiritu Santo, ko ngayjee xuta xi tjin tiña yo nda ts'in kinchjanijmíyaha ra.

¹⁵ Tsakúya xki ni'ya sinagoga xi tjin yo, ko ngayjee xuta nda ts'in kiekehe.

B'i ts'in najmi kin'ekjáhìn Jesu
(Mt. 13:53-58; Mr. 6:1-6)

¹⁶ As'ai tsichu nanki Nazaret má nga kama chá. Nku xuqtu tjihin jas'en ni'ya sinagoga xi nkú ts'in tíjña niyáha. Yo kits'inya éhen Ntjáná.

¹⁷ Kik'aihi xujun éhen Ntjáná xi y'é't'a ndá profeta Isaia. As'ai kikjexínka xujun ko kisakúhu má nga b'i ts'in tíj't'a:

¹⁸ Espiritúhu Ntjáná tíjñajinna at'aha Ntjáná kitsjá xána, tu xi k'uenijmíhi rá xuta x'an én tsetse xi nda tsu.

Ntjáná kits'in nibána, tu xi xínyaha rá xuta xi kjintuyá'yún nga kama ndáíhi,

nga kjex'ánkia tunkun xuta ka,

nga ts'in ndáíhi xuta xi un tíbehe,

¹⁹ ko nga k'uenijmíhi xuta nga nd'ai kuakúchji Ntjáná kjuandaha.

²⁰ As'ai kingjájoya ngáha xujun ko kitsjáha ndá xi basehe ni'ya sinagoga. Y'ejna. Ngayjee xuta xi tíntu yo tu nku tsasentáhá rá.

²¹ As'ai b'i kitsú nga kinchja:

—Nd'ai nginkun kuitjusun éhen Ntjáná xi kuanu'yó ei.

²² Ngayjee xuta nda ts'in kinchjayane Jesu ko incha kama nkjúhün rá én tsjo tsu xi tsitju ts'a. B'i ngján b'a incha kitsúhu xinkjín:

—¿A najmi kuihi ndai xi ntíhi Kuse?

²³ B'i tá kitsú Jesu:

—Be nga b'a kuixinnú xi nkú tsu én xi nchja xuta: “Ji ndá chjinenki, ji ma tjun n'enkihí yohí”, ko tá be nga b'a kuixiún: “Ni xi kinu'yái nga kin'ei Capernaum, kui nihi xi tá n'eí ei nankihí.”

²⁴ Ko b'i tá kitsú:

—Kjuaxi ni xi tíxinnu. Ndaha nku ndá profeta najmi nda ts'in n'ekjáhìn nankihí.

²⁵ Kjuaxi nga nkjin maha jminchjín xi ja k'ien x'ihín xi tjin Israel nistjin nga y'ejna ndá profeta Eliá, nk'ie nga kis'echjá nk'a ján nga najmi tá kik'aha ts'í jan nu masen tjihin ko nk'ie nga tu xí chánkahá kjintíá xi kis'e ngayjee asuntee.

²⁶ Ndaha tsa b'a kama, tunga najmi kin'ekjésehé rá ndaha nku jminchjín xi ja k'ien x'ihín xi tjin yo, nku tutuhú tachjuún xi ja k'ien x'ihín xi y'ejna Sarepta, nanki xi tíña maha nanki Sidon.

²⁷ Ko tá nkjin maha xuta xi k'uhün ch'in fentujnu xi tjin Israel nistjin nga y'ejna ndá profeta Eliseo, tunga ndahá nku najmi kama nkíh, nku tutuhú Naman, ndá xi ánte Sirjá nibáha.

²⁸ Nk'ie nga incha kint'é ni xu'bi, ngayjee xuta xi tíntu aya ni'ya sinagoga tu ni xi kama kjahán rá.

²⁹ As'ai incha tsisintjen ko kik'onsje Jesu natsin nantio. Incha ngjiko santaha má nk'antjaihi asunntu tjenki xi kamandasún nankiu, tu xi yo kjaník'antjaihi.

³⁰ Tunga j'ajin masehén rá Jesu xuto nga ngji.

B'i ts'in kits'in ndáíhi Jesu nku ndá xi tíjñajihín nku ndaninda
(Mr. 1:21-28)

³¹ As'ai ngji Jesu nanki Capernaum, nanki xi tíjñajihín ánte Galilea. Yo tsakúyaha xuta éhen Ntjáná nga nistjin nkjún.

³² Kama nkjúhün xuta xi nkú ts'in tsakúya, at'aha kinchja xi nkúhu tsa xá tjihin.

³³ Kò aya ni'ya sinagoga xi tǎjña yò kab'ejñajihìn xutà nku ndà xi tǎjñajihìn nku ndaninda. Kui xi 'yún nkjún kikjintáya nga b'ì kitsú:

³⁴ —Ji Jesu xi nibáhani Nazaret, ¿mí nihi xi tjínkoni? ¿Á ja kjúái n'ekjeheni? Bená yáha ji. Ji xi ntǎhi Ntǎaná.

³⁵ Tunga ndjáhá kinchjako Jesu ndanindoo:

—Xú sin n'ei kò tǎtjusjejihìn ndo!

As'ai ndanindoo kikjanikj'a ndò t'anankiu nginkun ngayjee xutà kò najmi kits'in'uhun nga tsitjujihìn.

³⁶ Tù ni xí kama nkjùhún rā ngatentee xutà kò b'ì ngján kingásajiyaha xinkjín:

—¿Mí én chánkaha xu'bi? Tǎjihìn nga'yún ndò nga batéxumaha jánindoo kò nt'é'éhen nga m'osje.

³⁷ Ngayjee ante xi tǎjín tiña yò tǎ xí kichubanijmíyahá ni Jesu.

B'ì ts'in kits'innkiki Jesu na nchí'yaha Pedro

(Mt. 8:14-15; Mr. 1:29-31)

³⁸ As'ai tsisintjen Jesu kò tsitju ni'ya sinagoga nga ngji ni'yaha Simon. Kui chubò ch'in kjijñako nā nchí'yaha Simon. Tù xí tímaha rā ch'in kò b'a kik'ihìn Jesu tsa ts'innkiki tǎchjúun.

³⁹ As'ai kingjénstene Jesu tǎchjúun kò tsanka tjennki ch'iuñ. Kindyajjihìn ch'iuñ kò tǎjén'yún tsisintjehén nga kitsjáha nichine xi tsichusehe.

B'ì ts'in kits'innkiki Jesu nkjin xutà un

(Mt. 8:16-17; Mr. 1:32-34)

⁴⁰ Nk'ie nga ja ngjintjai ts'íu, ngayjee xutà xi tǎjihìn xutà un xi kj'ái kj'ái ch'in xi k'uhun, kui xi incha j'aikoño Jesu kò Jesu kingjenne ntsja nga nkúnkú xutà uun kò kits'innkiki.

⁴¹ Kò nkjin tǎ maha xutà xi tsitjujihìn jánindoo. B'a kitsú jánindoo nga kikjintáya:

—Ji xi Ntǎhi Ntǎaná!

Tunga ndjáhá kinchjako Jesu jánindoo. Najmi kitsjantehe tsa kujinchja, at'aha incha be nga Jesu xi kits'in nibáha Ntǎaná.

B'ì ts'in tsitju Jesu nga y'énijmí éhen Ntǎaná

(Mr. 1:35-39)

⁴² Nk'ie nga ja kama seen, tsitju Jesu nga ngji nku ante t'axín tiya. Tunga tsangisjaihi rā xutà, kò nk'ie nga incha tsichu má xi tǎjehen síjña Jesu, kama mjehe nga ts'ínkasín'yún tǎ xi najmi ngjuaihi.

⁴³ Tunga b'íhi kitsú Jesu:

—Tǎjihìn nga tǎ k'uenjmíhi xutà nantǎ xingisoo én nda tsuhù Ntǎaná xi tsa nga Ntǎaná tǎbatéxuma. At'aha kui xá kin'e nibáhana.

⁴⁴ Ja kamoò, ngjik'énijmí Jesu éhen Ntǎaná xkí ni'ya sinagoga xi tǎjín ante Judea.

5

B'ì ts'in kinchjaha Jesu já ni'yakuyá xi tjuhun

(Mt. 4:18-22; Mr. 1:16-20)

¹ Nku njyá nk'ie nga síjña Jesu andai ntáchak'un xi 'mi Genesaret, j'aitsenéhe rā xutà xi mjehe kuásínñjuhu éhen Ntǎaná.

² Kikie Jesu jo tsutsu xi kjintu tiya andai ntáchak'uun, at'aha ja kabitjujen já tsuba tǎjò nga tǎincha bané nā'yaha.

³ As'ai jas'en Jesu nku tsutsu, yá xi ts'e Simon, kō tsankihí nga ts'ín t'axín íchí tsutsuú andai ntáchak'uun. Y'eñ'aya Jesu yóo nga tsakúyaha xutá éhen Ntjaná.

⁴ Nga ja kamaha nga kinchja, as'ai kinchjako Simon:

—T'inkoi tsutsuú má nankaha ntáchak'uun. Yo chjanikj'o na'yanu tu xi sakúhunúu tjo.

⁵ B'a kitsú Simon:

—Ji nda maestru, nku nistjen kamjei na'yaní. Ndaha nku tjo najmi kafit'ani. Tunga jihí xi b'a tibixín, kui nga kfin kjanikj'áhana na'yo.

⁶ Nk'ie nga ja b'a kits'ín jóo, tu ni xí nkjihín tjo kisakúhu nga santaha xí mjehé stíya na'yaha.

⁷ As'ai kinchjaha já xinkjín xi tjincha tsutsu xinkuu tu xi kj'uaísinkohó ra. J'ai jóo kō kits'intse susun nga jóo tsutsuú kō íchí mahá ndyjaha nga ngjuajjinní.

⁸ Nk'ie nga kikié Simon Pedro niu, tsasinkunch'in nginkun Jesu kō b'a kitsúhu:

—Ji Nda Ntja, t'eñ'ani, at'aha xi nkúhu an, ngatitsuhún ts'ian.

⁹ B'a kitsú at'aha kitsankjún Simon kō ngayjee já xi tjenkoho tu ngat'aha tjo nkjún xi kisakúhu.

¹⁰ B'a ta kamaha Santiago kō Jua xi jáha Zebedeo maha, xi ta tjenko Simon. Tunga b'ihí kitsú Jesu nga kinchjako Simon:

—Najmi tu binkjuin. Nd'ai ch'atuts'ihín rí nga xutá nubai.

¹¹ Nk'ie nga incha j'aiko tsutsuú andai ntóo, incha y'éntuyje ni xi tjihín yo kō kitsjennkíhi Jesu.

B'i ts'in kits'innkíhi Jesu nku nda xi k'uhun ch'in fentujnu

(Mt. 8:1-4; Mr. 1:40-45)

¹² Ni xi kama, nk'ie nga tijná Jesu nku nanki íchí xi tjin yo, tu j'aihí nku nda xi k'uhun ch'in fentujnu. Nk'ie nga kikié Jesu, tsasinkunch'int'aha kō kinchjantjai yjohó:

—Ji nda maestru, tsa ji xi mjehi, kama n'e jení nga chjúxinní ch'in xi k'unna.

¹³ As'ai kingjénne ntsja Jesu nda uun kō b'í kitsúhu nga kits'ínko:

—Mjena. Katuma jei.

Ta kuihi chubó tsitjuxihín ch'ihín ndo.

¹⁴ As'ai b'í kitsúhu Jesu ndo:

—Ji, najmi tu ch'a xi 'miyahi. T'ihinkúchjihí yjohí nda na'miu kō tjein chje xi nkú ts'in y'éña Moise at'aha ja kama jei, tu xi skué kixíhi xutá nga ja kamanda ngáhani.

¹⁵ Ndaha tsa b'a tsu Jesu, tunga tu sahá 'yún kiya sa. Nkjin nkjún xutá xi f'aisehe tu xi kuasínjúhu rá kō tu xi kama nkíhi rá, at'aha ch'in k'uhun.

¹⁶ Tunga máha Jesu, ante kixi xi tjin yo fi nga fi t'axín. Yo kinchjako Ntjaná.

B'i ts'in kits'innkíhi Jesu nku nda xi najmi ma fi

(Mt. 9:1-8; Mr. 2:1-12)

¹⁷ Nku nistjin nk'ie nga tibakúya Jesu, yo ta kab'entu já fariseo kō já xi bakúya kjuatéxumoó xi nibaha nga ngúsuhun ante Galilea, ante Judea kō nanki Jerusalen. Kis'eñ'na chji nga'yúhun Ntjaná ajihín Jesu nga kits'innkíhi xutá un kui chubó.

¹⁸ Tu j'aihí k'ua já xi kab'anganki nku nda nga kjisun natchahan, xi najmi ma fi. Mjehé jóo nga kjuas'enko nda uun aya ni'yo kō ngjuájña nginkun Jesu kai.

19 Tunga najmi kisakú nɔ́yáhá rā xi nkú ts'in kjuas'enkoḥo, at'ahā katsehe xuta yō. Kui nga incha ngiyajnuhu nk'a ni'yoō ko incha kikjexin nku te ni xi kjinehe ni'yoō. Yo kits'in nibájen ndā uun nga kjiya nachan ts'ihin rā. Kits'in nibájen santa nkúhu nga j'aingjájña kamasehen ayōo xi tjeheh nginkun Jesu.

20 Nk'ie nga kikié Jesu nga s'ejihin jóo yáha kui, as'ai kinchjako ndā uun:

—Ji ndā xinkjían, ja kama ndyjat'ahi ngatitsuhin.

21 As'ai kik'atuts'ihin já chjine'éhen kjuatéxumoo ko já fariseo nga b'i ts'in kits'innkjink'un: “¿Yá ndaha xu'bi? Najmi tibenkjún Ntíaná nga b'a ts'in tinchja. At'ahā nku tutuhú Ntíaná xi maha ts'innnyjat'ahā ngatitsuhun xuta.”

22 Tunga kamankjihin rā Jesu ni xi tijncha ts'innkjink'un jóo. As'ai b'i kitsúhu:

—¿Á b'a ts'in tin'enkjink'uhunnu?

23 ¿Má éhen xi yún naxu tjeñ xi kama xihin ndo? ¿A: “Ja kama ndyjat'ahi ngatitsuhin”? ¿A rā: “Tisintjein ko tutsutjai”?

24 Tunga mjehéna nga choo nga Ntíhi Ndax'iun tijná ngajohō Ntíaná asunntej xi má nga kama ts'innnyjat'ahā ngatitsuhun xuta.

As'ai b'i kitsúhu ndā xi najmi ma fiu:

—Ji tinchjakoho. Tisintjein, chjúbéi nachahin ko t'in ngáhani ni'yahi.

25 As'ai nginkun ngatenteē xuta tjeñ'yún tsisintjehén ndā uun, jak'á nachan xi kjiññasun ko tít'sintsjo ts'ihin rā Ntíaná nga ngji ngáha ni'yaha.

26 Kama nkjúhun ngayjeē xuta ko kits'intsjohō Ntíaná. Tu ni xi kitsankjúhún nga b'i incha kitsúhu xinkjín:

—Kjuankjún xi kjuaxíhi kuayaá nd'ai.

B'i ts'in kinchjaha Jesu Levi

(Mt. 9:9-13; Mr. 2:13-17)

27 Nk'ie nga ja kama, as'ai tsitju Jesu ko kikié nku ndā xi f'áchjintjai ch'á nga ts'inxát'ahā já Romā, xi Levi 'mi. Kui xi kab'eña ante má nga f'áchjintjai ch'á. Jesu b'i kitsúhu:

—Tsjénnkiní.

28 As'ai tsisintjeñ Levi, y'éntuyje ni xi tjihin yō ko kitsjennkíhi Jesu.

29 Ni'yaha Levi kits'ihin Jesu nku s'í chánka ko nkjin nkjún já xi f'áchjintjai ch'á nga ts'inxát'ahā já Romā ko kj'ai sa xuta kab'entut'ákoḥo yámixō.

30 Tunga já fariseo ko já chjine'éhen kjuatéxumoo b'a incha kitsúhu já ni'yakuyáha Jesu nga y'ésiko:

—¿Á já xi f'áchjintjaihi ch'á ko já xi najmi naxu ts'intjusuhun kjuatéxumoo tichinekoḥonu ko tí'yukohonu?

31 As'ai b'i kitsú Jesu:

—Xuta xi uhun machjéhen já chjinenki, najmi xi ndaha.

32 Najmi xuta xi naxu ts'intjusun kjuatéxumaha Moise jái nchjaha, xuta ngatitsun ní jái nchjaha tu xi ngjuaik'áha rā animaha.

B'i ts'in kitsúya Jesu nkje tihin nga k'úentu kjintía xuta ni'yakuyáha

(Mt. 9:14-17; Mr. 2:18-22)

33 As'ai b'i incha kitsúhu jóo Jesu:

—Nkjín niyá b'entu kjintía ko nchjako Ntíaná já ni'yakuyáha Jua Bautista, ko b'a tá ts'in já ni'yakuyáha já fariseo. Tunga máha xi ts'í, incha kjine ko 'bi.

34 B'i kitsú Jesu:

—¿A mahá b'entu kjintía xuta xi tjintujín nku s'í kjuabixan nk'ie nga tijnajin saha ndā bixoon?

³⁵ Tunga kuichúhú nistjin nga chjú'ahá ndá bixooñ. Nk'ie nga kuichú nistjin xu'bo, nk'iehé nga k'úéntu kjintíá.

³⁶ Kó b'i ts'ín tá y'éjña chubayaha:

—Najmi tjin xi batet'a nku te najyun tsetse kó b'estit'akóho nku najyun chá. Tsa b'a ts'ín, najmi tu nku najyun tsetse batsun. Tá najmi b'akjáha xinkjín najyuun nga s'estiya.

³⁷ Kó tá ndaha najmi ch'a binchá binu tsetse nku tsa tjabaxín chá. At'ahá binu tsetse kjetiya tsa tjabaxín chóo. As'ai fi ndzjo binu kó batsún tsa tjabaxiun.

³⁸ Kui nga tsa tjabaxín tsetsehé xincháha binu tsetse.

³⁹ Kó najmi tjin xi 'bi binu chá, tsa tu sa binu tsetsehé ts'ín mje ngá. At'ahá b'a tsu nga xi chóo xi 'yún nda.

6

B'i ts'ín kinchjanimiyaha Jesu nistjin nkjúun

(Mt. 12:1-8; Mr. 2:23-28)

¹ Nku xuatu tí'a Jesu má nga tjíntje tuniñu. As'ai já ni'yakuyáha incha kikje'yún tuniñu kó incha kits'intjiya ntsja nga kikjine.

² As'ai k'ua já fariseo b'a kitsúhu:

—¿Á ni xi tjiña nkjúhun rá kjuatéxumoo nga nistjin nkjúun tín'ehenu?

³ B'i kitsú Jesu:

—¿A najmi kjehe n'eyo má nga tji'ta ni xi kits'ín David nk'ie nga kama bjoho kui kó já xi tjenkoho?

⁴ Jas'en ante nkjúhun Ntjaná kó kikjine ninkuan nkjún xi tjíntu yo, ni xi tu já ná'miu ma kjinehé. Kikjine niu kó tá kitsjáha já xi tjenkoho.

⁵ Kó b'a tá kitsúhu:

—Ntíhi Ndax'iun batéxumaha santaha kó nistjin nkjúun.

B'i ts'ín kits'ínkihi Jesu nku ndá xi ch'ihin ntsja

(Mt. 12:9-14; Mr. 3:1-6)

⁶ Ni xi kama nga kj'ai xuatu ngáha, jas'en Jesu ni'ya sinagoga kó tsakúya. Yo tá kab'ejna nku ndá xi ch'ihin ntsja kixi.

⁷ Já chjine'éhen kjuatéxumoo kó já fariseo kikuntá 'ma Jesu, tu xi skuéhe tsa ts'ínkihi ndó nga nistjin nkjúun kó b'a ts'ín sakúhu rá má tindyjajihin Jesu.

⁸ Tunga behé Jesu ni xi tjincha ts'ínkjink'un jóo. As'ai kinchjako ndá xi ch'ihin ntsja:

—Tisintjein kó tisinjñai yo kamaseen.

Tsintjen ndó kó tsasinjña kamaseen.

⁹ As'ai b'i kitsúhu jóo:

—Nku ni kuasáyanu. ¿Mí nihi xi ma n'e nga nistjin nkjúun? ¿A ma n'e ni xi nda, a rá ni xi najmi nda? ¿A ma n'ek'anke xuta, a rá ma n'ek'ien?

¹⁰ As'ai tsasehe ngayjee já xi kabinchandáñi kó b'i kitsúhu ndá xi ch'ihin ntsja:

—Tjentei ntsai.

B'a kits'ín ndó kó kamanda ntsja.

¹¹ Tunga máha já xu'bo, tu ni xí kama kjahán rá kó b'i ngján kinchjanimiyakoho xinkjín mí nihi xi kama ts'ihin Jesu.

B'i ts'ín kitsjá xáha Jesu já postru xi te joo

(Mt. 10:1-4; Mr. 3:13-19)

12 Kǐ'áí nǐstjǐn ngáha ngǐ nchjako Ntǐaná Jesu má tíjña nku asunntu tǐnǐkǐ. Nku nǐstjǐn kǐk'ahá yǒ nga kinchjako Ntǐaná.

13 Nk'ie nga ja kama ndzjee, kinchjaha xuta ni'yakuyáha. Te jo maha já xi j'ájin. Já postru kitsúhu jó.

14 Kui xu'bi já te jo xi j'ájin Jesu: Simon, xi kitsjá j'áhin nga ta Pedro k'úin, ko Andre, xi nda nts'e Pedro maha, Santiago, Jua, Felipe, Bartolome,

15 Mateo, Toma, Santiago xi ntíhi Alfeo, Simon xi makó já xi mjehe ts'jín ndáihǐ naxinantá Israel,

16 Juda xi ntíhi Santiago, ko Juda Iscariote ya xi askahan kits'ínkas'en Jesu.

B'í ts'ín kama ñjakúnehe xuta Jesu

(Mt. 4:23-25)

17 As'áí nibajenko Jesu jóo ko j'ai sinjña'yún nku ante sunya. Yǒ kama ñjakú nkjin xuta ni'yakuyáha ko nkjin nkjún xuta xi nibaha ngayjee nanki xi tǐn ante Judea ko xi tǐn andáihǐ nanki Jerusalem ko ante xi tíña maha nanki Tiro ko nanki Sidon. Kui xi j'aisínñujuhú Jesu ko tu xi kama nki yaha ra xi k'uhun ch'in.

18 Ko xuta xi un tibehe nga tjintujǐhǐn jánindoǒ ta kama ndáihǐ.

19 Ngayjee xuta mjehe nga ts'ínko Jesu, at'aha nga'yún xi bitjújǐhǐn. Kui nga'yún xi ts'ínkikohǒ ra ngayjee xuta.

B'í ts'ín kitsúya Jesu yá xutaha xi nda tǐn ts'e nginkun Ntǐaná

(Mt. 5:1-12)

20 As'áí tsasehe Jesu xuta ni'yakuyáha ko b'í kitsúhu:

—Á b'a nda tǐhǐn ts'ajun xi najmi tjínnyu kjuanchíná xi kama 'yún k'un, at'aha jun xi tintsúbajiuun má batéxuma Ntǐaná.

21 'Á b'a nda tǐhǐn ts'ajun xi tíma bjohonuu nd'ái, at'aha jun xi k'uanki kama ngáhanuu.

'Á b'a nda tǐhǐn ts'ajun xi tích'íhinu nd'ái, at'aha jun xi chajnu ngáhanu.

22 'Á b'a nda tǐhǐn ts'ajun xi ts'jín unkiehenuu xuta, nk'ie nga najmi sasíhǐn jun xuta, nk'ie nga ch'on kuitsunuu ko nga kunchjayanenuu xi nkú joyaha tsa jun xi ch'onk'un at'aha Ntíhi Ndax'jún yjankiu.

23 Tsjo katumanuu kui nǐstjiun ko katsejǐhinnuu kjuatsjo, at'aha 'yún tse chǐ xi n'ekjóhǒon ndjiojmi já. At'aha ntje cháha xuta xu'bo b'a ta ch'on kits'íhǐn já profeta xi kis'e nǐstjǐn nk'ie.

24 'Tunga nǐma rú n'ehenu xi nchínó, at'aha ja tǐn'ekjóhǒon kjuatsjonuu.

25 'Nǐma rú n'ehenu xi kitse sisinnuu nd'ái, at'aha kama bjo ngáhanuu.

'Nǐma rú n'ehenu xi tíchajnu nd'ái, at'aha k'úé nusin nusinnuu ko ch'íú.

26 'Nǐma rú n'ehenu nk'ie nga ngatentee xuta nda ts'ín kunchjayanenuu, at'aha b'a ta nda ts'ín kinchjayane ntje cháha xuta xu'bo já profeta tsank'á xi kis'e nǐstjǐn nk'ie.

B'í ts'ín tsakúya Jesu nkú n'ekqa xi ch'on tǐts'inná

(Mt. 5:38-48; 7:12)

27 'Tunga máha jun xi tǐbasínñjúnú, b'a tǐxinuu. N'etjó xuta kontranu. Nda n'ohǒ xuta xi unkienuu.

28 Xi ch'on kuitsunuu, nda t'ihun. Nk'ie nga chubakoo Ntǐaná, chubantjo xuta xi ch'on tǐts'innuu.

29 Tsa tǐn xi k'onjǐhǐn nku tsahǐ, tjeihǐn ko xinkuu. Ko tsa tǐn xi kjé'ahi chǐnkantsjahǐ, tǐnnteihǐ nga katjiko ko chǐnkahǐ.

30 Tu yáhá ni xi kuankihi tsa mí nihi, tjeihin. Kò tsa tjin xi ngjuai_{ko} ni xi ts'_i, najmi tu ji n'enisih_i r_i.

31 Xi nkú ts'in mjenuu nga n'enuu, b'a ta n'ohò xuta xi k'jáí.

32 'Tsa n'etjò xi tjohò jun, ¿mí kjuandaha xi tìn'o? Santaha kò xuta ngatitsuun b'a ta ts'in tjohò xinkjín.

33 Kò tsa nda n'ohòo xi nda tits'innuu, ¿mí kjuandaha xi tìn'o? Santaha kò xuta ngatitsuun b'a ta incha ts'in.

34 Kò tsa n'ekienyohoo xi behe k'un nga tsjá ngajoya ngáhanuu, ¿mí kjuandaha xi tìn'o? Santaha kò xuta ngatitsuun ts'inkienyaha xinkjín kò kuyá ngajoya ngáha.

35 'Tunga máha jun, n'etjò xuta kontrannuu, n'ohò ni xi nda, kò n'ekienyo nga najmi tu chuyó tsa k'uai ngajoya ngáhanuu. B'a ts'in tse chji n'ekjáihin ruu kò kuichúmo ntih NTianá xi tijná nk'a ján. At'aha kui xi nda ts'inkò ndaha tsa xi ch'onk'uun kò xi najmi tsjáha máb'achjihí nga nda tìn'eko.

36 Kui nga katuma nimáhanuu xuta xingisoo xi nkú ts'in Nà'minuu ma nimaha xuta.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga najmi n'ek'anjiá jé xuta

(Mt. 7:1-5)

37 'Najmi tu n'ek'anjiu jé xuta xi k'jáí. B'a ta ts'in Ntíaná najmi ts'innijénuu. Najmi tu n'ohòo kjuá xuta xi k'jáí. B'a ta ts'in Ntíaná najmi ts'innuu kjuá. N'endyjat'o kò Ntíaná ta ts'innidyjat'anuu.

38 Tjon kò Ntíaná tsjá sisinnuu. Ts'jintse susun kò xí k'uétsujneyáhá tsanuu. Xí ngjuai ndzjontjáihí kama. Chubá xi n'e chjón nga k'uo, ta kui xi k'uachubako ngáhanuu Ntíaná nga tsjánuu.

39 Kò b'i ta ts'in tsakúya Jesu nga y'éjña chubaya:

—¿A kamahá rá nku ndá ká kuakú niyáha k'jáí ndá ká? ¿A najmi kujxuntuyáhá nku tixá nga joo?

40 Nku ndá ni'yakuyá najmi 'yún yankjún sa nga ndá maestrúhu. Tunga nga ja kfet'ahá ni xi tibangiya, b'a ta ts'in kamahá xi nkúhu ndá maestrúhu.

41 '¿Nkú ts'in ji tichasehe r_i stjé xi kjinkihi tunkun ndá nts'ei nk'ie nga najmi tits'in ndzjehin yáxu'ba xi kjinki tunkuin?

42 Tsa najmi tiyá yáxu'ba xi kjinki ts'_i, ¿nkú ts'in b'a k'úihin r_i ndá nts'ei: "Nda nts'é, k'ua_intení nga k'uasjénkia stjé xi kjinki tunkuin"? Tín'ei ni xi ts'in xi tu tsjohó rá bakúchji xi nkú ts'in benkjún Ntíaná ni xi n'ení ní. N'esje mahi tjun yáxu'ba xi kjinki tunkuin, tu xi nda kama ndzjehen ri nga n'esjenki stjé xi kjinki tunkun ndá nts'ei.

B'i ts'in tsakúya Jesu xi nkú ts'in yaha rá xuta

(Mt. 7:17-20; 12:33-35)

43 'Najmi yá tu xi nda bjaha tu xi najmi nda, kò ta ndaha yá tu xi najmi nda bjaha tu xi nda.

44 Tu xi bjaha nga nkúnkú yá tu xi tjin, kui xi bakúchji xi nkú k'un yá tuu. At'aha najmi ajin na'yóo s'e tu higo kò ta ndaha najmi ajin na'yá ntsje s'e tuntsajé.

45 Nku ndá xi nda, ni nda xi tijnájin animáha b'asje. Nku ndá xi ch'onk'un, ni ch'onk'un xi tijnájin animáha b'asje. At'aha ni xi kitsejihin animáha xuta, kui ní nihi xi bitju ts'a.

B'i ts'in tsakúya Jesu yá xutaha xi nkjink'un

(Mt. 7:24-27)

46 'ĵÁ: “Nda maestru, nda maestru”, tí'mihinú nga najmi tín'ehenu ni xi túbakuyánuu?

47 Xínyanuú yá xi nkú joyaha xi f'aisena kò nt'é énná kò ts'íntjusun.

48 Kui xi b'a joyaha nku nda xi nan̄ka tsakján kò naxi y'éyanjikòho tuts'in ni'yaha nga kits'innda. Nk'ie nga kama 'yún ntáje, 'yún j'aik'éhe ni'yoó. Tunga najmi j'ajniyáhá ra, at'aha naxi kamandasún.

49 Tunga máha xi nt'é énná kò najmi ts'íntjusun, kui xi b'a joyaha nku nda xi tū asun t'anankiuhú kits'inndasún ni'yaha nga najmi y'éyanji. Nk'ie nga 'yún j'aisatéhe ntáje ni'yoó, tū tje'n'yún tsijnehé kò tū xih̄i ní kis'ejña.

7

B'i ts'in kits'in̄kihi Jesu nda musuh̄u nku nda jun k'aku

(Mt. 8:5-13)

1 Nk'ie nga ja kamaha Jesu nga kinchjako xuta, as'ai ngji nanki Capernaum.

2 Yo tijn̄a nku nda jun k'aku Rom̄a xi tijn̄aha nku nda musu xi tjo nkjúh̄un, xi kijjña un kò ja ma kuayáhá.

3 Nk'ie nga kint'é nda jun k'aku ni xi títs'in̄ Jesu, kits'in̄kjisehe k'ua jáchá xi tjih̄in xá ajih̄in xuta judio, tū xi kuankih̄i ra Jesu nga kj'uaí ts'in̄kihi nda musuh̄u.

4 As'ai incha j'aisehe Jesu kò tsankintjáí nda juun nga b'a incha kitsú:

—Nda animaha ndo. Machjéhen nga kujsinkoi.

5 At'aha tjoho xutaná kò santaha nku ni'ya sinagoga kits'inndani.

6 As'ai ngjiko Jesu jóo. Tunga nk'iehé nga ja incha tsichu tiña ni'yaha nda juun, k'ua já xi nda nchjakoh̄o nda juun kits'in̄kjisehe Jesu tū xi b'a kuitsuh̄u ra:

—B'i títsuhi nda jun k'aku: Ji nda ntia, najmi tū n'estih̄i yjoh̄i, at'aha najmi an tsuhuna tsa ni'yana kuítjás'ein.

7 Kui kjuaha nga t̄a najmi kama tak'an kjuáisehera. Tū b'a tixín ní nga katumanda nda musuna, kò kamanda ndo ma.

8 At'aha xi nkúhu an, tijn̄ana xi batexumana kò t̄a tijn̄a já jun xi batexumaha. Nk'ie nga: “T'in”, xih̄in nku, as'ai fi. Kò tsa: “Nibái”, xih̄in kj'ai, as'ai nibá. Kò tsa nku nda musuna: “N'ei kui nij”, xih̄in, as'ai ts'in̄.

9 Nk'ie nga kint'é Jesu én xi kits'in̄ nibá nda juun, kama nkjúh̄un kò kits'in̄k'ótjiya nga kinchjako xuta nkjin xi tjenko:

—Kjuaxi ni xi tixinnuú. Ndah nku xuta xi ntje Israel tjehen ra najmi kjeé sakújinna xi b'i ts'in̄ s'ejih̄in an xi nkú ts'in̄ s'ejih̄in ndaj.

10 Nk'ie nga kik'óya ngáha já xi kits'in̄kji nda jun k'aku, ja nda ngáha nda musu nga incha j'ai.

B'i ts'in kits'in̄k'áiyaha Jesu ntih̄i nku tachjuún xi ja k'ien x'ih̄in

11 Nk'ie nga ja kama, as'ai ngji Jesu nanki ích̄i xi 'mi Nain nga tjenko ts'ihin̄ já ni'yakuyáha kò nkjin nkjún xuta.

12 Nk'ie nga ja tsichu tiña Jesu má nga bitjas'ehen raá nankiu, kkie nga ntí nku tutuh̄u nku tachjuún xi ja k'ien x'ih̄in tijn̄cha fingjayanji xuta. Nkjin nkjún xuta nantik̄a xi tjin̄ yo xi tjenkoh̄o tachjuún.

13 Nk'ie nga kkie Nda Ntjaná tachjuún, kama njmaha kò b'a kitsúhu:

—Najmi tū ch'í.

14 As'ai ngjise tiñaha kaxo kò kits'in̄ko. Tsincha'yún já xi y'anganki kaxo. As'ai b'i kitsú Jesu:

—Ndati, ji tinchjakoh̄o. ¡Tisintjein!

15 *As'ai y'ejña kutu nda xi ja ka'mee kai ko kinchja. Kits'inkjas'en ngaha Jesu ndo aya ntsja naaha.*

16 *Kitsankjun ngayjee xuta ko kits'intsoho Ntjaná nga b'i kitsúhu xinkjin:*

—*Nku nda profeta chánka ja kuitjunná.*

Ko b'a ta kitsú ya:

—*Ntjaná ja kj'uaisinko xutaha.*

17 *Kinu'yá ni xi kits'in Jesu ngayjee ante Judea ko ngayjee ante xi tjindai yo.*

B'i kitsú Jesu nga kinchjako já ni'yakuyaha Jua Bautista

(Mt. 11:2-6)

18 *Jua Bautista ta kint'é ngayjee ni xu'bi, at'aha já ni'yakuyaha kitsúyaha. As'ai kinchaha jo já ni'yakuyaha*

19 *ko kits'inkjisehe Jesu tu xi nguaingásjaiyaha ra nga b'i kuitsúhu: “¿A ji nda xi tjihin nga kj'uai? ¿A ra chúyaha ri kj'ai ndaha?”*

20 *Nk'ie nga j'ai jóo má tjña Jesu, b'i incha kitsúhu:*

—*Jua Bautista kuats'in nibáni nga chasjaiyahi: “¿A ji ru nda xi tjihin nga kj'uai? ¿A ra chúya ru ri kj'ai ndaha?”*

21 *Ta kuihi chubo kits'innkihi Jesu nkjin xuta xi k'uhun ch'in, xi un tibehe ko xi tjintujihin janindo, ko kits'in nga kama chjih nkjin xuta ka.*

22 *As'ai b'a kitsúhu jóo:*

—*Tankink'inyoho Jua ni xi kuayo ko ni xi kuanu'yó ei. Tíma chjih xi kaha. Xi najmi ma fi tincha fi. Xi k'uhun ch'in fentujnu tímanda. Tint'é xi stayaha. Tí'áiyaha xi ja k'ien. Tís'enijmíhi én nda tsuhu Ntjaná xi x'ahan.*

23 *¿Nda tjin ts'e xi najmi tjin ni xi ts'inch'oho nga tsjénnkina!*

B'i ts'in kinchjanijmíyaha Jesu Jua Bautista

(Mt. 11:7-19)

24 *Nk'ie nga ja ngi já ni'yakuyaha Jua Bautista, as'ai b'i kitsú Jesu nga kinchjanijmíyaha Jua:*

—*¿Mí nihi xi tsankinsenkjúhun ante kixiu? ¿A nku yáxa xi títs'ink'ajnihi ntjo?*

25 *Tsa najmi, ¿mí nihi xi tsankinsoho? ¿A nku nda xi yja najyun tsjo tjin? Najmi, at'aha xi bja najyun tsjo k'un ko xi nda ts'in tjintu, ni'yaha ní já rej tjintu.*

26 *Tunga, ¿mí nihi xi tsankinsenkjúhun? ¿A nku nda profeta? Johon, kui. An b'a tíxinngu nga kui Jua xi 'yún chánka sa ajihin já profeta.*

27 *Jua tinchjanijmíyaha ni xi jtít'a xujun éhen Ntjaná:*

Títs'inkjá nda chjine'enna tu xi nguai tíjuhun ri.

K'uenda tíjün njáhí.

28 *An b'a tíxinngu. Ndaha nku xuta xi tjin asuntej najmi 'yún chánka sa nga Jua Bautista. Tunga xi 'yún ichí má batéxuma Ntjaná, kui xi 'yún chánka sa nga Jua.*

29 *Ngayjee xuta ko santaha já xi f'áchjintjai ch'á nga ts'inxát'aha já Roma, nk'ie nga kint'é éhen Jesu, b'a incha kitsú nga naxu ts'in Ntjaná. At'aha kui xi kits'in yu nga ksaténtá nk'ie nga tsaténtá Jua xuta.*

30 *Tunga já fariseoho ko já chjine'éhen kjuatéxumo najmi ksaténtá. B'a ts'in ta kuihi y'éch'oho ra yjoho ni xi y'enda Ntjaná nga tsjáha.*

31 *B'i kitsú ya Jesu:*

—*¿Mí nihi xi k'uejña chubayakohona xi nkú k'un xuta xi tjin nd'ai? ¿Yá xi b'a joyaha xuta xu'bi?*

³² Kui xi b'a joyaha ja asti xi b'entu nyátée ko kjintáyaha xinkjín nga b'a incha tsu: "Nk'ie nga kin'ekjanej yánaXu, ¿á najmi kichankihinu? Ko nk'ie nga kiesej suun nusin, ¿á najmi kich'ihinu?"

³³ At'aha nk'ie nga j'ai Jua Bautista, y'eña kjintía ko najmi kik'i binu. As'ai: "Ndaninda tijnajihin", tsixiún.

³⁴ Askahan j'ai nga Ntíhi NdaX'iun xi kjine ko 'bi, ko tu sa b'ahá bixín ngó: "Kui ndai xi 'yún kjine ko 'yún 'bi. Nda nchjako ja xi f'áchjintjai ch'a nga ts'inxát'aha ja Roma ko ja xi najmi naxu ts'íntjusun kjuatéxumoq."

³⁵ Tunga tís'eña chjihí kjuankjintak'uhun Ntíaná nk'ie nga tiyaha ni xi tít'sín.

B'i kama nk'ie nga ngji Jesu ni'yaha nku nda fariseo

³⁶ As'ai nku nda fariseo b'a kitsúhu Jesu nga nguaj kjineko ho niñu. Ngji Jesu ni'yaha ndo ko y'eñat'a yámixo.

³⁷ As'ai nku tachjuún ngatitsun xi ta tijná nanki xu'bo kint'é nga niñu tíkijne Jesu ni'yaha nda fariseo. As'ai j'aiko nku lubata ndjio chji xi tinchaha ntá sinjne.

³⁸ Tíkjintáhá ts'ihin nga j'aik'ieñat'a tsuku Jesu ko ntánkun tsanéjnuoko. As'ai ta kuihi ntsjaku kits'inxijnuoko sjai Jesu ko kikjexu'ba ko kik'onjnuhu ntá sinjne.

³⁹ Nk'ie nga kikié ni xu'bi nda fariseo xi tsankihí Jesu nga kj'uai kjineko ho niñu, b'i ts'ín kits'innkjink'un: "Tsa kjuaxi nga nku nda profeta ndai, skué ra yá naaha xi tít'sínko ho ko mí xutaha niu, at'aha ngatitsuhún ts'ín tachjuún."

⁴⁰ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Ji Simon, nku ni mjena xinyaha.

B'a kitsú ndo:

—Chubai, nda maestru.

⁴¹ B'i kitsú Jesu:

—Jo ja kitsjehen tohon nku nda xi ts'inkienya toon. Nku xi kitsjehen un unchan toontaba ko nku xi kitsjehen cháte.

⁴² Nk'ie nga najmi be jóo nkú ts'ín k'uéchjihí ndo at'aha najmi tjihin toon, as'ai kin'endyjat'aha nga jóo ni xi tjeheh. Kui nga t'inyahaní, ¿má xi kui ja xi joo 'yún tjo saha nda xi ts'inkienya toon?

⁴³ B'a kitsú Simon:

—Nda xi 'yún tse kin'endyjat'aha, xian.

B'i kitsú Jesu:

—B'a tijn ni xi kuakixín.

⁴⁴ As'ai tsase Jesu má sijná tachjuún ko b'a ta kitsúhu Simon:

—¿A tiyai tachjín? An kjúáikjas'en ni'yahi ko najmi kuak'ainí ntánijua xi kuanejnúhuna tsuká. Tunga máha tachjín, ntánkun kuakanéjnuoko tsuká ko ntsjaku kuats'inxijnuoko.

⁴⁵ Najmi kuachjuxu'baní tsa kuasuniñaní nk'ie nga kjúa ni'yahi, tunga tachjín santa nkúhu nga kuas'en najmi tichú maha nga tíkjexu'ba tsuká.

⁴⁶ Najmi kuich'onjnuihí seti nintaká, tunga tachjín ntá sinjne kuak'onjnuhu tsuká.

⁴⁷ Kui nga b'a tixihin ra. Ja kama ndyjat'aha ngayjee ngatitsun nkjún xi tjihin, at'aha 'yún tse kjuatjo kuakakúchji. Tunga xuta xi ichi n'endyjat'aha, kui xi ichi kjuatjo bakúchji.

⁴⁸ As'ai b'a kitsúhu tachjuún:

—Ja kama ndyjat'ahi jéhi.

49 *As'ai* já xi kab'entut'áko_{ho} yámixó b'a incha kitsúhu xinkjín:
 —¿Yá ndaha xu'bi nga santaha ngatitsun mahá rá ts'inn_{dy}jat'aha?

50 Jesu b'i kitsú yaha tachjúun:

—At'aha kuas'ejihin nga Ntíaná kits'ín nibána, kui nga kuan'ek'ankihi ri. T'inndai kó kas'ehi kjuajyu.

8

Kui jminchjün xi ta kitsjennkíhi Jesu

1 Ja kamoó, *as'ai* ngji Jesu nga kíkatsú'ba xki nanki i xi tjín yó kó xi xixihi. Y'énjímí kó kitsúya nga Ntíaná xi batéxuma. Kitsjenkóho já postru xi te joo

2 kó k'ua jminchjün xi kits'innkíhi kó xi kik'onsje jáninda xi tjíntujíhin. Tjenjihin jminchjün Mariá xi ta 'mi Magdalena, xi tsitjujihin yatu jáninda,

3 kó Juana chjuúhun Chuza, nda xi ts'inxát'aha nda rej Herode Antipa, kó Susana kó nkjin sa jminchjün xi tsasinkó Jesu nga kitsjáha ni xi tjíhin.

B'i ts'ín tsakúya Jesu nga kits'inchjén nku nda xi tsaténdzjo xujmá

(Mt. 13:1-9; Mr. 4:1-9)

4 Kama ñjakú nkjún xuta xi incha tsitju nankíhi nga j'aisehe Jesu. *As'ai* tsakúyaha nga y'éjña chubayahá. B'i kitsú:

5 —Nku nda ngíténdzjo xujmáha. Nk'ie nga tibaténdzjo xujmóo, k'ua xi tsixuntu andai nýyóo. *As'ai* tsisinne kó nisee incha kikjine xujmá xu'bo.

6 K'ua xi tsixuntu ajin ndjjo. Nk'ie nga jasu, *as'ai* kixí at'aha kindyjat'aha ntánjua.

7 K'ua ngá xi tsixuntu ajin na'yóo. Kisá na'yóo kó najmi kitsjántehé nga nda saá xujmá xu'bo.

8 Tunga k'uahá ngá xi tsixuntu má nga nda nankiú. Kui xi jasu kó tu xi tsehé kitsjá. Nkúnkú xujmóo kitsjá santaha unchan nýya sa.

Kó 'yún kinchja Jesu nga b'i kitsú sa:

—Xi tjen tjabaxínñju katasínñju.

B'i ts'ín kitsúya Jesu á tu subahá y'éjña chubayaha nga tsakúya

(Mt. 13:10-17; Mr. 4:10-12)

9 *As'ai* já ni'yakuyáha incha kingjásjaiyaha mí nihi xi tsakúya nga y'éjña chubayoo.

10 *As'ai* b'i kitsú Jesu:

—Jun ja kik'ainuu nga kamankjinnuu ni xi 'ma tíjña ts'e xi nkú ts'ín batéxuma Ntíaná. Tunga xuta xi k'oo tu s'ejña chubayahá rá, tu xi ndaha tsa kuasehe tunga najmi skuéhé, kó ndaha tsa kuásínñju tunga najmi kamankjihín rá.

B'i ts'ín tsakúya Jesu xi nkú ts'ín ts'ínkjáihin xuta éhen Ntíaná

(Mt. 13:18-23; Mr. 4:13-20)

11 B'i tsuhu rá én xi kuak'iejña chubaya. Xujmóo, kui xi nkú joyaha éhen Ntíaná.

12 Xujmá xi tsixuntu andai nýyóo, kui xutaha xi nt'é éen, *as'ai* nibá ndanindoo kó kjexín én xi ja tíjñajin animaha xuta xu'bo tu xi najmi s'ejihin rá éen kó b'a ts'ín najmi n'ek'ankihi.

13 Xujmá xi tsixuntu ajin ndjjo, kui xutaha xi nt'é éen kó tsjo ts'ín ts'ínkjáihin tunga najmi 'yuhún tjíhin kjama. Kutjuhú s'ejihin Ntíaná kó nk'ie nga chjut'ayák'un, ts'ín t'axihin yjoho éen.

14 Xujmá xi tsixuntu ngá ajin na'yóo, kui xutáha xi nt'é éen tunga ni xi tjíhín asuntee s'entahá rá, kó mjehe kjuanchínóo kó kjuatsjo xi tjín asuntee. B'a ts'ín najmi sakúntehe rá nga nda saáha éen ajin anímaha xutá xu'bo kó najmi tsjá çhan.

15 Tungá máha xujmá xi tsixuntu nanki xi ndoo, kui xutáha xi nda anímaha kó kixí tjíntuyáha. Basínñjuhu éen kó b'a joyaha xujmá xi tsjá çhan xi nda, at'aha ndjá tjincha.

B'i ts'ín tsakúya Jesu nga najmi ma s'ejña 'ma éhen

(Mr. 4:21-25)

16 Najmi tjín xi b'éti nku nd'í kó as'ai b'é'makóho nku ni kó tsa b'éjñanki kinte nàchan kamó. B'éjña nk'a ní, tū xi s'e ndzjehen rá xutá xi kjuas'éhen ayoo.

17 At'aha ngayjee ni xi 'ma tjíña nd'ái, kuichú nístjin nga s'ejña chji. Kó ngayjee ni xi najmi tjíña chji nd'ái, kuichú nístjin nga çá kó kuitju chji.

18 Kui nga 'yún nda tasinñjuhunu ni xi tínu'yó. At'aha xi mjehe nga kamankjihín, k'uai saha. Tungá xi najmi ts'ínsihín nga kamankjihín, chjú'aha santaha ni xi titsu nga kamankjihín kai.

B'i ts'ín kitsúya Jesu yá xi naaha kó yá xi já nts'e

(Mt. 12:46-50; Mr. 3:31-35)

19 As'ai naaha kó já nts'e Jesu j'aisehe, tunga najmi kamahá tsichusehe at'aha katsehe xutá yó.

20 As'ai tjín xi b'a kitsúhu Jesu:

—Naahí kó já nts'ei kabincha naçsin ján. Mje rúhu skuçhi.

21 B'i kitsú Jesu:

—Xi basínñjuhu éhen Ntjáná kó ts'intjusun, kui xutáha xi náná kó já nts'é.

B'i ts'ín kits'ínk'íeyu Jesu ntjo kó ntáchak'uun

(Mt. 8:23-27; Mr. 4:35-41)

22 Nku nnyá jas'enko Jesu já ni'yakuyáha nku tsutsu kó b'a kitsú:

—Tján ngabantá xinkuhú ntáchak'uun.

As'ai incha ngji.

23 Tungá nk'iehé nga tjincha f'atikjá ntóo, tū kis'efehé Jesu. As'ai kamajín ntáchak'uun nku ntjo xi tū xi 'yúhún kó jas'éhen ntánijua tsutsu. B'a kama xi ja ngjuajjinntí yóo kama.

24 As'ai já ni'yakuyóo incha ngji ts'ínkj'áha Jesu kó b'i kitsúhu:

—ji ndá maestru, ndá maestru! ja kuayáá ej ní!

As'ai tsisintjen Jesu kó ndjá kinçjakó ntjo kó t'éhen ntáchak'uun. Kitsjenjyú ntjo kó kis'e jyuyju.

25 B'i kitsúhu já ni'yakuyáha:

—¿Á najmi s'ejhinnu Ntjáná?

Kitsankjún kó kama nkjúhún jóo kó b'i ngján b'i kitsúhu xinkjín:

—¿Yá ndaha xu'bjí nga santaha kó ntjo kó ntáchak'uun batéxumaha kó nt'é'éhen?

B'i ts'ín kits'ín ndáhi Jesu nku ndá xi tjíntujhín jánindo

(Mt. 8:28-34; Mr. 5:1-20)

26 As'ai incha tsichu nankihí xutá Gerasá, nanki xi tjíña ngabantá ntáchak'uun, xi tjehen ankjín ante Galílea.

27 Nk'ie nga tsitjuten Jesu tsutsu, as'ai j'aik'úhún nku ndá xi yó nankihí. Ndaninda tjíñajihín ndó. Kui xi ja nd'ai nkjún najmi tá bjaha najyun kó tá ndaha najmi b'éjñaya ní'ya. Tū ajin tsjóhó b'éjña.

28 Nk'ie nga kieke Jesu, tsasinkúnch'int'ahá kò kikjintáya nga b'í kitsúhu:

—Ji Jesu, Ntúhí Ntjá nku tutu xi tǐñá nk'a ján, ¿mí nihi xi tǐnkòhi an? Tǐbankihi nga najmi tu 'baini kjuanima.

29 B'a ts'ín kinchja ndo, at'ahá Jesu b'a kitsúhu ndanindoo nga kuitjujihin. Ja tu xi nd'ahí kò yaha nga tǐñajihin ndo ndanindoo. Tǎ nda tsa n'úkicha s'e'yúnkòho ndo. Tu nku kjetiyahá ni xi s'e'yúnkòho. As'ai ndanindoo fikòho má nga najmi ch'a tǐn.

30 As'ai Jesu kingjásjaiyaha:

—¿Nkú 'mihí?

B'a kitsú ndanindoo:

—Legion 'mini.

B'a kitsú at'ahá miihí jánindoo tǐntujihin.

31 As'ai incha tsankihí Jesu nga najmi tu ts'ǐnkjihí ante ch'on chuun má nga un skuehe.

32 Xí tǐehen nku asunntu tǐenkí nkjin nkjún chinka tǐncha kjine jná. As'ai jánindoo tsankihí Jesu nga tsjántehe nga ngjuakjas'enjihin chinke, kò kitsjá kjuá Jesu.

33 Incha tsitjujihin ndo jánindoo nga incha ngjikjas'enjihin chinke. Tsan-gatsanka chinke nga kikjaník'antjai yjohó má nk'antjaihi yó kò tsixuntujín ntáchak'uun. Yó jesunjin ntá.

34 Máha já xi tǐncha kunntá chinke, nk'ie nga kieke ni xi kamoó, incha tsanka. Ngji tsúyaha xutá xi tǐn ajin nantǐo kò andai nantǐo.

35 As'ai incha j'aisehe xutá ni xi kamoó. J'ai má tǐñá Jesu kò kieke nga kab'eñat'a sjai Jesu ndá xi tsitjujihin jánindoo. Ja yja ngáha najyun kò ja nda jeje ngáha. Incha kitsankjún jóo.

36 Já xi kieke ni xi kamoó incha kitsúyaha xutá xingisoo xi nkú ts'ín kamandaha ndá xi tsitjujihin jánindoo.

37 As'ai ngayjee xutá nantǐa xi tǐn nanki Gerasá tsankihí Jesu nga kuitju ngáha yó, at'ahá tu ni xi incha kitsankjúhún. As'ai jas'en Jesu tsutsuu kò kik'óya ngáha.

38 Máha ndá xi tsitjujihin jánindoo, mjehe nga tsjénkijhi Jesu kò tsankihí kjuá. Tunga tsasin nǐyáhá rá Jesu. B'í kitsúhu:

39 —T'in ngáhani ni'yahí kò tǐxínyai ngayjee ni xi kuats'ínkòhi Ntǐaná.

As'ai ngji ndo kò kitsúya ngayjee ajin nantǐo ngatentee ni xi kits'ínkòho Jesu.

B'í ts'ín kits'ínkijhi Jesu nku takjín kò nku tachjuún

(Mt. 9:18-26; Mr. 5:21-43)

40 Nk'ie nga ja kik'óya ngáha Jesu ngabantá xinkuu, tsjo ts'ín kits'ínkjáihin xutá nkjiun, at'ahá ngatentee tǐncha kuyáha.

41 As'ai j'ai nku ndá xi 'mi Jairo xi tá nku ndá k'akúhu ni'ya sinagoga. Kui xi tsasinkúnch'int'ahá Jesu kò tsankihí nga ngjuai ni'yaha,

42 at'ahá takjín nku tutuhu xi tǐhín te jo nú ja t'í me.

Nk'ie nga tǐfi Jesu yó, ixí tǐbasinne'yúhún rá xutá nkjin xi tǐjénkijhi.

43 Tǎ tǐjenjihin xutá nkjiun nku tachjuún xi tǐhín te jo nú nga jni tǐts'ínk'iehen. Já chjinenki kits'ínkjehe ngayjee ni xi tǐhín. Ndaha nku najmi kamaha kits'ínkijhi.

44 Kui tachjuún xi nibaha astun Jesu kò kits'ínke tuts'in najyuhun. Tǎ kuihi chubó tǐen'yún kitikjáyahá rá jnú.

45 As'ai b'áhá kitsú Jesu:

—¿Yá xi kuats'ínkōna?

Tunga ndaha nku najmi kits'ínkie yjoho. As'ai b'a kitsú Pedro:

—Ji ndá maestru, xuta nkjiun t́basinne'yíhin kō b'j ngján t́ncha tsuniñaihi.

⁴⁶ Tunga b'ihí kitsú Jesu:

—Tjin xi kuats'ínkōna, at'aha ndzjen kamana nga kuitjujin nga'yúnna.

⁴⁷ Máha tachjúun, nk'ie nga kieke nga najmi kama tsanka 'ma, as'ai jxi ts'atsé nkjúhún nga j'aisinkúch'int'aha Jesu. Nginkun ngatentee xuta kitsúya mí kjuaha nga kits'ínkōho najyuhún Jesu kō xi nkú ts'in ta kuihi chubō kama nkhi.

⁴⁸ B'j kitsúhu Jesu tachjúun:

—Ji ntina, at'aha kuas'ejihin nga Ntjaná kits'ín nibána, kui nga kama nkhi ri. Kas'ehi kjuajyu nga t'in.

⁴⁹ Nk'ie nga b'a ta t́suhu Jesu, tu j'aihi nku ndá xi nibaha ni'yaha nda k'akuhú ni'ya sinagoga kō b'a kitsúhu:

—Ja k'uen takjihin. Najmi ta n'estihí ri ndá maestru.

⁵⁰ Tunga nk'ie nga kint'é Jesu niu, as'ai b'j kitsúhu ndo:

—Najmi tu binkjuin. Tu nkú kas'ejihin ri an kō kama nkhi takjihin.

⁵¹ Nk'ie nga tsichu Jesu ni'yaha ndo, najmi kitsjante tsa k'ái xi kjuas'enko ayoo, tu Pedro sahá, Jua, Santiago, kō na'mihí kō naaha takjün.

⁵² Kui chubō ngayjee xuta xi kama ñjakú yo t́ncha kjintá kō t́ncha ts'ínbat'a takjün, tunga b'ihí kitsú Jesu:

—Najmi tu ch'ú. Najmi ka'me takjün. Tu kjifehé.

⁵³ Tsajnukiehe xuta, at'aha incha be nga ja ka'me takjün.

⁵⁴ Tunga Jesu jak'á ntsja takjün kō b'j kitsúhu:

—Takjin, t́sintjein.

⁵⁵ As'ai j'áya ngaha ra takjün kō tjen'yún tsisintjehén. B'a kitsú Jesu nga k'uaihi nichine takjün.

⁵⁶ Tu ni xi kama nkjúhún ra xi cháha takjün, tunga b'ahá kitsú Jesu nga najmi tu ch'a xi kuitsuyaha ni xi kamoq.

9

B'j ts'in kitsúyaha Jesu já postru xi nkú incha ts'ín nga k'úenijmi

(Mt. 10:5-15; Mr. 6:7-13)

¹ Kinchja ñjaha Jesu já ni'yakuyá xi te johō kō kitsjáha nga'yún nga ngajoho Jesu kamaha jóo k'onsje jáninda xi t́ntujihin xuta kō nga ts'ínkhi ch'in xi k'uhun xuta.

² Kits'ínkji tu xi incha k'úenijmíhi nga Ntjaná ja t́batéxuma kō nga ts'ínkhi xuta xi uhun.

³ B'j kitsúhu:

—Najmi tu chumi nihi xi ch'o nga n'oo niyá. Najmi tu ch'o yánise, ta ndaha tsa, ta ndaha ninkuan, ta ndaha tōon, kō ta ndaha najmi tu ch'o jo yún najyun.

⁴ Má kuitjás'oon nku ni'ya, yo t́ntsuboo santa nkúhu nga kuitju ngáhanu ante xu'bo.

⁵ Tsa tjin má najmi n'ekjánnu, tu sahá t́tjusjoo nanki xu'bo kō t'etsujno ndyjo tsuku, tu xi b'a ts'in kuakúchjihinu nga t́jehen jé xuta xu'bo.

⁶ As'ai tsitju jóo nga incha ngji ngayjee nanki xi t́n yo. Y'énijmí én nda tsuhu Ntjaná kō kits'ínkhi xuta un xi t́n tu má xi t́jehén ni.

*B'i ts'in kits'innkink'un Herode Antipa ngat'a ts'e Jesu**(Mt. 14:1-12; Mr. 6:14-29)*

⁷ Nda rej Herode Antipa kint'é ngayjee ni xi tits'in Jesu ko ndaha najmi be nku ts'in ts'innkink'un ngat'a ts'e yaha Jesu. At'aha tjín xi b'a kitsú nga Jua Bautista xi ja j'áiya ngáha ra ngabayoo,

⁸ ko tjín ngá xi b'a kitsú nga nda profeta Elia ja j'ai ngáha, ko kj'ai ngá xi b'a kitsú nga ja j'áiya ngáha ra ngabayoo nku nda profeta xi y'ejna nistjin nk'ie.

⁹ Tunga máha Herode, b'i kitsú:

—An kitsja kjuá nga kitikjá nintaku Jua. Tunga, zyá ndaha xu'bi yo ni ma, xi b'i ts'in tint'e éhen?

Kui nga mjehe ra Herode skuéhe Jesu.

*B'i ts'in kits'inkjen Jesu já xi un mi**(Mt. 14:13-21; Mr. 6:30-44; Jn. 6:1-14)*

¹⁰ Nk'ie nga ja kik'oya ngáha já postru, incha kitsúya tentehe Jesu ni xi kits'in. As'ai Jesu ngjiko t'axín suba jóo nku ante má najmi ch'a tjín, xi tiña maha nanki xi 'mi Betsaida.

¹¹ Tunga incha kikiehe ra xuta ko kitsjennkihí. Jesu nda ts'in kits'inkjáihín xuto ko kinchjanijmíyaha Ntjaná, xi nku ts'in batéxuma, ko kits'innkihí xi uhun.

¹² Nk'ie nga ja tíma ngixun, incha j'aik'úhún já ni'yakuyá xi te joó ko b'a kitsúhu:

—Tu sahá b'a t'ihín xuto nga katji nanki xi tjíndai ei nga ts'inkj'a nistjen ko katangisjái nichine, at'aha ante kixihí ei.

¹³ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Tu sahá jun tjoohon ni xi kjine xuta.

B'a kitsú jóo:

—Un ichí maha ninkuan xi kich'ai ko jo ichí tjo. ¿A ra kuankín ch'atse ní nichine xi kjine ngayjee xuta nkjiun?

¹⁴ At'aha ma ra un mi já xi kabincha yo. Tunga b'ihí kitsúhu Jesu já ni'yakuyáha:

—Nku ma tsa cháte cháte n'ek'a stíun xinkjín xuto nga n'ek'iéntu.

¹⁵ B'a incha kits'in já ni'yakuyóo ko ngayjee xuta incha y'entu.

¹⁶ As'ai jak'á Jesu ninkuan xi uun ko tjo xi joó. Tsasenjinki nk'a ján nga kitsjáha máb'achjihí Ntjaná. Tsakjanya ninkuon ko kitsjáha já ni'yakuyáha tu xi kui incha ts'innndzjo ngáha ra xuta nkjiun.

¹⁷ Ngatentee xuto incha kikjine niu santa nkúhu nga incha kitse sisihín. As'ai j'áiya ninkuan xi ts'ankiu. Te jo nisin kamaha.

*B'i ts'in kitsúya Pedro nga Jesu xi Ntjaná kits'in nibáha ngajoho**(Mt. 16:13-20; Mr. 8:27-30)*

¹⁸ Nku njá ngjiko t'axín Jesu já ni'yakuyáha ko nk'ie nga tinchjako Ntjaná, as'ai b'i kitsúhu jóo:

—¿Yá xi titsu xuta nga an?

¹⁹ B'a kitsú já ni'yakuyóo:

—Tjín xi b'a tjincha tsu nga ji xi Jua Bautista. Tjín ngá xi b'a tjincha tsu nga ji xi Elia. Ko tjín ngá xi b'a tjincha tsu nga ja j'áiya ngáha ra ngabayoo nku nda profeta xi y'ejna nistjin nk'ie.

²⁰ B'i kitsú Jesu:

—Ko jun, zyá xi bixiún nga an?

As'ai b'a kitsú Pedro:

—Ji xi Cristo.

²¹ As'ai b'a kitsúhu Jesu jóo nga tu xi najmi ch'ahá xi kuitsuyahá kui éin.

B'i ts'in kitsúya títjun Jesu nga n'ek'ien

(Mt. 16:21-28; Mr. 8:31-9:1)

²² B'i kitsú ya:

—Tjihin nga un nkjún skuehe Ntíhí Ndax'jun. Jáchá xi tjihin xá ko já na'mi k'aku ko já chjine'éhen kjuatéxumoo najmi incha ts'ínkjáhín. N'ek'ien, tunga nistjin xi ma jahan k'uaíya ngáha rá ngabayoo.

²³ As'ai kinchjako ngayjee xuta nga b'i kitsúhu:

—Tsa tjin xi mjehe tsjénnkina, ngayje nistjin kat'éch'o subaha yjoho ni xi mjehe ko katsjáha yjoho nga kuayá ngat'ana, as'ai katsjennkina.

²⁴ At'aha xi mjehe ts'ínk'anki suba yjoho nga k'úéjña tík'un, kui xi tu sahá kuayá. Tunga xi kuayá ngat'ana, kui xi tu sahá n'ek'anki.

²⁵ ¿At'aha mí xi chjihí rá tsa ts'ín ngana xuta ngayjee ni xi tjin asuntee, tsa tu sa ndyjahá ngá animaha?

²⁶ 'Kui nga tsa tjin xi kama subaha rá an ko éna, b'a ta ts'in tá kama subaha Ntíhí Ndax'jun xuta xu'bjí nistjin nk'ie nga k'uaíko kjuachánkaha ko kjuachánkaha Námihí ko kjuachánkaha ntitsjehe.

²⁷ Kjuaxi ni xi tixinnu. K'ua xi tjincha ej najmi kuayá santa nkúhu nga skue nga batéxuma Ntjáná.

B'i kama nga kama chji kjuachánkaha Jesu

(Mt. 17:1-8; Mr. 9:2-8)

²⁸ Askanan nk'ie nga j'a xi nkú ma jin nistjin nk'ie nga b'a kitsú Jesu, as'ai kinchja t'axihin Pedro, Jua ko Santiago. Ngijinji nku asunntu tjenki nga ngijnchjako Ntjáná.

²⁹ Nk'ie nga tinchjako Ntjáná, tu kik'ontjaiyahá sénnistjihin Jesu ko taba xúxú kama najyuhun ko tsat'ai.

³⁰ Ko tu kama chjihí jo já xi tinchjanijmíko Jesu, kui xi Moise ko Elia.

³¹ Katsendaihi rá kjuachánkaha Ntjáná ko tjincha nchjanijmíyaha ngabaya xi as'ai sakúhú rá Jesu nanki Jerusalen.

³² Máha Pedro ko já xi kab'entukoho, tu ni xi tjincha ma nijñahá rá, tunga y'entu tík'uhún ko incha kieke kjuachánkaha Jesu ko já xi jo kabinchakoho.

³³ Nk'ie nga ja tjincha fi t'axín ngáha rá Jesu já xi jóo, as'ai kinchja Pedro:

—Ji nda maestru, já b'a nda tjihin nga ej kuintsubahaná! Tu sahá n'endai jan ni'ya yántsú, nku xi kama ts'í ko nku xi kama ts'e Moise ko nku xi kama ts'e Elia.

B'a kitsú Pedro nga ndaha kui najmi be ni xi kinchja.

³⁴ Nk'ie nga b'a tá títsubu Pedro, tu nkuhú nintj'ái ts'ínk'íéhen jóo ko incha kitsankjún nk'ie nga kitsjennéhe nintju.

³⁵ Kinu'yá ajin nintju nku nta xi b'a kitsú:

—Kui xu'bjí xi Ntína xi j'ajían. Tásinñjuhu.

³⁶ Nk'ie nga ja kinu'yá nto, incha kieke nga síjña suba ngáha Jesu. Najmi kinchjanijmíyaha jóo niu. Ndaha nku najmi kitsúyahá kui nistjin xu'bo ni xi incha kieke.

B'i ts'in kits'in ndáhi Jesu nku nda chí xi tijnjihin ndandinoo

(Mt. 17:14-21; Mr. 9:14-29)

³⁷ Nistjin xi ma ndyjuun, nk'ie nga incha nibajen ngáha asunntu tjenkiu, nkjin nkjún xuta j'aik'á níyahá Jesu.

38 As'ai 'yún kinchja nku nda xi tjenjihin xuta nkjiun nga b'a kitsúhu Jesu:
—Ji nda maestru, tbankihi nga chasejhi ichi nda china. At'aha nti nku tutuna maha.

39 Kui xi fas'enjihin nku ndaninda ko tjen'yún ts'ínkjintáyahá ra. B'etsujneyáha ko xú b'asje ts'a. Ja tít's'in'un nkjúhún ko tu 'yaha fi t'axihin.

40 Ja kuakankihí já ni'yakuyáhi nga k'onsje ndanindoo, tunga najmi kamahá ra.

41 As'ai b'i kitsú Jesu:

—Á b'a 'yún ichi s'ejihin ra Ntjaná xuta xi tjihin nd'ai ko ch'onk'uhun! ¿Nkjé kjin tjihin nga kúatejñajinnu ko ts'in chúkuanu? Nibákoj nda chíhi ei.

42 Nk'ie nga ja tifi nda chíu má síña Jesu, as'ai ndanindoo kikjaník'aha t'anankiu ko tu xi y'etsujneyáhá ra. Tunga ndjáhá kinchjako Jesu ndanindoo. Kits'in ndáihí nda chíu ko kits'ínkjas'en ngáha ra na'mihi.

43 Ngayjee xuta tu ni xi kama nkjúhún ra kjuachánkaha Ntjaná.

B'i ts'in ta kitsúyahá ngáha Jesu nga n'ek'ien

(Mt. 17:22-23; Mr. 9:30-32)

Nk'ie nga tijncha ma nkjúhún ngayjee xuta ni xi tít's'in Jesu,

44 as'ai b'a kitsúhu já ni'yakuyáha:

—'Yún nda tsinñju ni xi xinnu. Ntíhi Nda'jun n'ekjas'en aya ntsja xuta.

45 Tunga najmi kamankjihin ra já ni'yakuyóo én xu'bi, at'aha najmi kik'aintehe nga kamankjihin. Najmi kama ya k'un kingjásjaiyaha Jesu nkú tsuhu ra éen.

B'i ts'in kitsúya Jesu ya xi 'yún nk'a tjen

(Mt. 18:1-5; Mr. 9:33-37)

46 As'ai já ni'yakuyóo kinchjanijmíyaha ya xi 'yún nk'a tjen ajihin.

47 Tunga kamankjihin ra Jesu ni xi tijncha animaha jóo. As'ai jak'á nku nda chí, tsasinñat'aha yjoho

48 ko b'a kitsú:

—Xi ngajona ts'ínkjáihin ra nda chí, kui xi an tít's'ínkjáinna. Ko xi ts'ínkjáinna, kui xi ta tít's'ínkjáihin xi kits'in nibána. At'aha xi 'yún kinte tjen ajinnu, kui xi 'yún nk'a tjen.

B'i ts'in kinchjanijmíyaha Jesu xuta xi najmi fi kontraha

(Mr. 9:38-40)

49 As'ai b'a kitsú Jua:

—Ji nda maestru, kiyaí nga nku nda ngajohi tím'osjehe jánindoo. Tunga kik'iech'ohó ri, at'aha najmi ñá tjenkoná.

50 As'ai b'i kitsú Jesu:

—Najmi tu jun b'ech'ohoo. At'aha xi najmi tifi kontraná, kui xi ñá makoná.

B'i ts'in ndjá kinchjako Jesu Santiago ko Jua

51 Nk'ie nga ja tsichu tiña nistjin nga tjihin nga ngjuainji ngáha Jesu nk'a ján, as'ai ngayjehe k'un tsasin niyá nga ngji nanki Jerusalen.

52 Kits'ínkji títjuhún yjoho k'ua já xi ts'e. Kui xi incha ngji nku nanki ichi xi tijnajihin ante Samariá tu xi k'uéndaha ra ante Jesu.

53 Tunga xuta Samariá xi tjihin yo najmi kits'ínkjáihin, at'aha incha kikié nga tu ni xi mjehé ra Jesu ngjuai nanki Jerusalen.

54 Nk'ie kikié nií já ni'yakuyá Santiago ko Jua, as'ai b'i incha kitsú:

—Ji nda maestru, ¿a mjehi nga kuinchi nga nibájen nd'í nk'a ján tu xi ts'ínkjehe xuta xu'bi?

⁵⁵ Tunga ndjáhá kinchjako Jesu jóo ngat'ahá ni xi incha kitsú.

⁵⁶ As'ai incha ngji kj'ai nanki.

*B'i kitsúhu Jesu já xi mjehe tsjénkihi
(Mt. 8:18-22)*

⁵⁷ Nk'ie nga tjincha ts'in niyá, as'ai nku ndá b'a kitsúhu Jesu:

—Tsjénkihi tu má xi tje'hén ni nga k'úin.

⁵⁸ B'i kitsú Jesu:

—Chu xi tjin ngijñóo tjihin tixa ngijo ko nisee tjihin nuba, tunga Ntíhi Ndaxjün najmi tjihin má nga kama kjuájñasun nintaku.

⁵⁹ As'ai kinchjako kj'ai nda:

—Tsjénkini ji.

B'a kitsú ndo:

—Ji nda maestru, k'ua'intení nga tjun kfinngjayánja na'mina.

⁶⁰ B'i kitsú Jesu:

—T'ejñaihí xuta xi b'a joyaha tsa ja k'ien nga kandjayanji suba xuta k'ien xinkjin. Tunga máha ji, t'ink'ienjimi nga ja tibatéxuma Ntíaná.

⁶¹ B'a kitsú ya kj'ai nda:

—Ji nda maestru, tsjénkihi, tunga tje'ntehéni nga tjun ma kfin xinyaha xuta xi tjin ni'yaná nga ja tífia.

⁶² B'i kitsú Jesu:

—Xi mjehe tsénkina ko as'ai kuasenji astun nga ts'in ni xi nkaha, kui xi najmi tshu ra má batéxuma Ntíaná.

10

B'i ts'in kits'inkji Jesu já xi cháte ko kan jo

¹ Askahan tá j'ájin Ndá Ntíaná cháte ko kan jo já. Jo jo kits'ink'a xinkjin nga kits'inkji títjuhun yjoho ngayjee nanki ko ante xi má nga tjihin nga k'ua askahan.

² B'i kitsúhu jóo:

—Xuta xi tjin b'a joyaha nkúhu nku ntje chánka, tunga chubahá maha já musu xi ts'inxájin ni. Kui nga tinchíhi ruu xi ts'e ntje nga kats'inkji já musu ajin ntje.

³ Tankiún. Títs'inkjínúu xi nkú joyaha chutsanka ajihin nañá kjan.

⁴ Najmi tu ch'o tsa, ko tá ndaha tton, ko tá ndaha tjabaximté. Ko najmi tu bincha'yún nga súniñoho xuta aya niyóo.

⁵ Nk'ie nga kuitjás'oon nku ni'ya, tjun súniño. “Kjuajyu kas'e ni'ya xu'bi”, tixiún.

⁶ Tsa tjintu yo xuta xi tjihin kjuajyu, kjuajyu xi tí'boó s'ejñaha. Tunga tsa najmi, k'óoyak'un ngáhanu kjuajyu xi tí'boó.

⁷ Najmi tu xki ni'ya binimo. Nkuhú ni'ya tintsu'boó nga chinoo ko s'iu ni xi k'ua'ínuu. At'ahá já xi ts'inxá tjihin kixi nga kama chjíhi.

⁸ Nk'ie nga kuitjás'oon nku nanki, tsa nda ts'in ts'injkáinnu xuta xi tjin yo, chinoo ni xi k'uejñat'anuu.

⁹ N'enkihúu xuta un xi tjin yo ko: “Ja 'yún tiña tñanuu Ntíaná nga tibatéxumanu nd'ái”, tixihun.

¹⁰ Tunga tsa kuitjás'oon nku nanki ko tsa najmi nda ts'in ts'injkáinnu xuta xi tjin yo, tankiún ajin nantio ko b'a tixiún:

11 “Santaha ndyjohō nankinūu xi kafajnu tsukuj tīb'etsujnej. Tunga tjihín ni nga choo ni xu'bj. Ja 'yún tiña tijnānu Ntjaná nga tibatéxumanūu nd'aj”, tixiún.

12 An b'a tixinnūu. Nk'ie nga kuichú nistjin nga chasehe ni xi kits'in nga nkúnkú xuta, kui nanki xu'bo xi 'yún un skuē saha nga xuta xi kis'e nanki Sodoma.

B'i ts'in kinchjanimiyaha Jesu xuta xi najmi kits'ínkjáhin ehēn
(Mt. 11:20-24)

13 'iNima rú n'ehenu jun, xuta nanki Corazin! iNima rú n'ehenu jun, xuta nanki Betsaida! At'aha tsa xuta nanki Tiro ko xuta nanki Sidon kikiē kjuankjún xi kama ajinnūu, ja ra nd'ai ngjik'áha ra animaha nga kingja najyun kfe ko y'entujín nasu.

14 Tunga nistjin nga chasehe mí nihi xi kits'in nga nkúnkú xuta, jun xi 'yún un skuē sanūu nga xuta xi kis'e nanki Tiro ko nanki Sidon.

15 'Ko jun xuta nanki Capernaum, tsa b'a manūu nga santaha ndjiojmi ján chanjúnūu, najmi. Tu sa ní santaha ngak'ien kuankinjoon.

16 As'ai b'i kitsúhu Jesu já xi tít's'ínkji:

—Xuta xi tibasínjūu, kui xi an tbasínjuna. Xi tít's'ín t'axinnūu, kui xi an tít's'ín t'axinna. Ko xi tít's'ín t'axinna, kui xi tít's'ín t'axín xi kits'in nibána.

B'i ts'in kik'óya ngáha já xi cháte ko kan joo

17 Tso nkjún tíncha maha já xi cháte ko kan joo nga kik'óya ngáha. B'a incha kitsú:

—Ji nda maestru, ngajohi kichubai ko santaha jánindoō kint'é'enni.

18 As'ai b'i kitsú Jesu:

—Johon, kikiē nga tsijne ndanindoō xi nkú joyaha nku nd'ich'on nga nibaha nk'a ján.

19 An ja kitsjanūu nga'yún xi má nga kuissinno ye ko chándayá, ko nga n'e nganohō ngayje nga'yún xi tjihín nda kontra. Najmi tjin ni xi ts'ín'unnūu.

20 Tunga najmi tu tsjohó manūu at'aha tsa jánindoō nt'é'ennūu. Tso ní katumanūu at'aha ja tjintut'á j'áinnūu ndjiojmi ján.

B'i ts'in tsakúchi kjuatsjoho Jesu
(Mt. 11:25-27; 13:16-17)

21 Ta kuihi chubo j'aijihin Jesu kjuatsjo xi kitsjáha Espiritu Santo. B'i kitsú:
—An tít's'intsjoho, Na'mi, Ntja xi ts'e nk'a ján ko t'anankiu. At'aha y'ejna chijih xuta xi b'a k'un xi nkú joyaha jánti ni xi kik'iejna 'maihi já nkjink'uun ko já xi mankjihin ni xi tjin. Johon, Na'mi, at'aha b'a ts'in kama tsjohi.

22 'Ngayjeē ni xi tjin ja kits'ínkjas'en aya ntsa Na'mina. Najmi ch'a be yáha ntú, tu nkuhú Na'miu xi be. Najmi ch'a be yáha Na'miu, tu nkuhú Ntú xi be. Ko xuta xi mjehe Ntúu nga kuakúchijih Na'miu, kui xi skuē Na'miu.

23 As'ai kits'ínk'ótija Jesu nga tsasehe já ni'yakuyáha ko b'i kitsú t'axihin:

—Á b'a nda tjihin ts'e xi tibe ni xi tíyo.

24 At'aha an b'a tixinnūu nga nkjin já profeta ko já rej xi kis'e nistjin nk'ie incha kama mjehe nga skuē ni xi tíyo nd'aj, tunga najmi kikiéhé. Kama mjehe nga kujnt'é ni xi tínu'yó nd'aj, tunga najmi kint'éhé.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kits'ínchjén nku nda xi nibá Samariá xi nda tjiyaha

25 Nku njyá nku nda maestruhu kjuatéxumoō ngjikjut'ayák'un Jesu. B'a kitsú nga kingjásaiyaha:

—Ji nda maestru, ¿mí ni xi tjihin nga ts'ian tu xi sakúhuna nga kúátejña tík'un síán?

²⁶ B'j kitsú Jesu:

—¿Mí nihi xi tji't'a kjuatéxumoq? ¿Nkú n'e n'eyai?

²⁷ B'a kitsú ndo:

—“N'etjói Ntjána xi Ntjahi maha ngayjee animahi ko ngayjee nga'yihin. N'etjói xi nkú ts'in tinchin ko xi nkú ts'in n'enkjintak'uin. Ko n'etjói xutahi xi nkú nga ts'in tjohi yjohi.”

²⁸ B'j kitsú Jesu:

—B'a tjin ni xi kuachubai. B'a n'ei ko kujinchun tík'uin.

²⁹ Tunga mjehé ra ndo kjuakúchji nga naxu sjña nginkun Ntjana. Kui nga b'a kitsúhu:

—¿Yá xi xutana ma?

³⁰ As'ai b'j kitsú Jesu:

—Nku nda tsitju nanki Jerusalem nga tífjen nija xi fi nanki Jerico ko tu já ndyjehé kisétej. Kui xi kikje'aha santaha najyun xi yja, kik'íehé nga ixí kits'ínk'ienyahá ko incha ngji jóo.

³¹ Tu yohó ta nibájen nku nda na'mi, tunga nk'iehé nga kikié nda uun, j'at'a nijáha.

³² Ta j'ai ante xu'bo nku nda xi ta ts'ínxát'a ninku. Nk'ie nga kikié nda uun, ta j'at'a nijáha.

³³ Tunga nkuhú nda xi nibá Samaria xi títs'in nija ta j'ai má kjijña nda uun. Nk'ie nga kikié ndo, kama nijaha.

³⁴ J'aise tñaha ko kits'ínk'ihí má kama uhun ndo. Kik'onjnuhu setj ko binu ko kik'ontikjájnuhu najyun má uhun. As'ai ta kuihi chu xi tjenko kits'ínk'íésun nda uun. Ngjiko ni'ya má nga ts'ínkj'áya xuta xi ts'in nija ko yo kikuhun.

³⁵ Njstjin xi ma ndyjuun, nk'ie nga ja tífi nda xi nabá Samaria, ts'asje jo toon denario ko kitsjáha nda xi ts'e ní'yoq nga b'a kitsúhu: “Chasejhi ichí ndai. Ngayjee ni xi n'echjén sai, k'uechjhi nk'ie nga kjúái ngáhana.”

³⁶ Nda tjin. Nk'ie nga nga jaan jái xi kikié nda xi kisétej in já ndyjéé, ¿yá xi mahi ji nga xutaha ndo kits'in ma yjoho?

³⁷ B'a kitsú ndo:

—Nda xi tsase nijaha ndo.

As'ai b'j kitsú Jesu:

—T'in, b'a ta n'ei ko ji.

B'i ts'in tsichutsubek'un Jesu Marta ko Maria

³⁸ As'ai kits'ínndjuú nijáha Jesu ko tsichu nku nanki ichí. Xi tjeheh yo nku tachjuún xi 'mi Marta kits'ínkjáfhin ni'yaha.

³⁹ Maria 'mi na nichja Marta. Kui xi y'ejñat'a sjai Jesu nga tibasínjnuhu ni xi tinchja.

⁴⁰ Tunga kas'entahá ra Marta xá nkjún xi títs'in. As'ai j'aik'úhun Jesu ko b'a kitsúhu:

—Ji chá maestru, ¿a najmi nkjún mahi nga takjín nichja kab'éne subana ngatentéé xóq? B'a t'ihin nga katasinkona.

⁴¹ B'j kitsú Jesu:

—Ji Marta, Marta, kas'entaha ri ko tífa nusihj yjohi ni nkjún xi t'n'ei.

⁴² Tunga nkuhú maha ni xi 'yún machjén. Maria kaf'ájin ni xi ndoq ko najmi ch'a xi kjé'aha.

11

B'i ts'in tsakúya Jesu xi nkú ts'in chubakaá Ntjaná
(Mt. 6:9-15; 7:7-11)

¹ Nku niyá nk'ie nga Jesu tínchjako Ntjaná, b'a kitsúhu nku nda já ni'yakuyáha nk'ie nga ja kamaha nga kinchjako Ntjaná:

—Ji nda maestru, takúyani xi nkú ts'in tjihin nga chubakaá Ntjaná, xi nkú ts'in ta Jua tsakúyaha já ni'yakuyaha.

² B'i kitsú Jesu:

—Nk'ie nga chubakoo Ntjaná, b'i tixiún:

Ji Na'mini xi tinchin ndjiojmi ján,

katenkjúhin xuta.

Tatexumani.

³ Tjenni nd'aj nichine xi machjénni.

⁴ N'endyjat'aní ngatitsunni,

xi nkú ts'in jin ta n'endyjat'ajhi xi ch'on ts'inni.

Najmi tu 'bainte nga kujinejin nga chjút'ayák'umni.

⁵ B'i ta kitsú ya Jesu:

—K'úéñaha raá tsa tjin xi tjiñaha nku nda amigo xi kujichúsehé masen nistjen nga b'a kuitsuhu: “Ji nda, n'ek'ieyani ichi ni xi ts'inkjén xi kj'uaisena.

⁶ At'aha nku nda amigona kj'uaisena xi kjin kanibaha ko najmi tjinna ni xi tsjaha.”

⁷ Tsa b'a ts'in, nda xinkuu xi tjiña aya ján najmi b'a kuitsuhu: “Najmi tu n'estini. Ja tjiñja ankjuo ko ntina ja kjintusunkona kamo. Najmi ta ma bisintjehenna nga tsjaha ni xi tibinchi.”

⁸ An b'a tixinnuu. Nda tsa najmi kuisintjen nga tsjaha ni xi tibanke ndo at'aha nda amigoho maha, tunga kuisintjehén at'aha kjuasti títsjá ndo ko tsjaha ngayjee ni xi machjéhen.

⁹ Ko an b'a ta tixinnuu. Tinchíú, ko Ntjaná tsjánuu. Tinchísjo, ko sakúnuu. N'ekjano ankjuo, ko chjux'ánuu.

¹⁰ At'aha ngatentee xi banki ts'inkjálhin. Xi bangisjai sakúhu. Ko xi ts'inkjane ankjuo chjux'aha.

¹¹ ¿A tjin ajinnuu xi tí'mi na'mi xi tu yehé tsjaha ntíhi nk'ie nga tjió kuankihí?

¹² Tsa chj'óo kuanki ntíhi, ¿a tu chándayáhá tsjaha?

¹³ Santaha ko jun xi ch'onk'un yo nga 'bohoo ni xi nda ntinnuu. ¿A najmi tu sahá Na'minnuu xi tjiña ndjiojmi ján 'yún tsjá saha Espiritu Santo xuta xi kuankihí?

B'i ts'in kinchjanimiyaha Jesu ndaninda Beelzebu
(Mt. 12:22-30; Mr. 3:20-27)

¹⁴ Nk'ie nga tím'osje Jesu nku ndaninda xi kits'in nima'aha nku nda, askahan nga tsitju ndanindoo, kama kinchja ndo. Tu ni xi kama nkjún ra xuta.

¹⁵ Tunga tjihin xi b'a incha kitsú:

—Nga'yúhun ndaninda Beelzebu xi nda k'akuhu jánindoo tím'osjekoho ndai jánindoo.

¹⁶ Tjin ngá xi kikjut'ayák'un Jesu ko tsankihí nga ts'in nku kjuankjún xi kuakúchji nga Ntjaná kits'in nibáha.

¹⁷ Tunga behé Jesu ni xi títs'innkjink'un jóo, kui nga b'a kitsúhu ra:

—Tsa xuta xi tjintu má batéxuma nku nda rej ta kuihi fi kontraḥa xinkjín, ta kuihi incha nguá tiya nankihí. Ndzjoya xi nkuhú ni'ya tjintu tsa ts'instiko xinkjín.

¹⁸ B'a ta ts'in tjíña ts'e ndanindoḡ. Tsa Satana ta kuihi nguaj kontra subaha yjoho, žnkú ts'in tse kuichúkuahā rā nga kuatéxuma? B'a tíxian at'aha b'a tibixiún nga nga'yúhūn ndaninda Beelzebu tím'osjekohona jánindoḡ.

¹⁹ Kō tsa nga'yúhūn ndaninda Beelzebu tím'osjekohona jánindoḡ, tibixiún, žyá xi ts'e nga'yún xi m'osjekoho jánindoḡ já ts'ajun? B'a ts'in ta kuihi jóḡ bakúchji nga najmi naxu tjintuyánuu.

²⁰ Tunga tsa nga'yúhūn Ntjaná tím'osjekohona jánindoḡ, kui xi tsuhu rā nk'ie nga ja j'ai nistjin nga ja tibatéxuma Ntjaná.

²¹ Nk'ie nga nku nda xi 'yún tjihin nga'yún tjíndaha yjoho nga kjaán ko tikunntá ni'yaha, najmi ch'a xi kama ts'ínko ni xi tjintuhu.

²² Tunga tsa f'ai nku xi 'yún tjín saha nga'yún nga kui, ts'ín nganaha ko kje'aha ngayjee ni xi ts'inchjén nga ján. As'ai bakj'á ni xi tjintu ayoo.

²³ Xi najmi an makona, kui xi xuta kontraḥa. Xi najmi tí'ayakona, kui xi tibáténdzjo.

B'i ts'in kinchjanijmýaha Jesu ni xi maha xuta
(Mt. 12:43-45)

²⁴ Nk'ie nga nku ndaninda bitjújihin nku nda, fatsú'basún ante kixiú nga bangisjai má nga ts'ínkj'áya. Nk'ie nga najmi sakúhu ante, as'ai b'a tsu: “Tu sahá kfin ngáhana ni'yaná má tsitja.”

²⁵ Nk'ie nga b'óya ngáha, ja kichjuchá ko ja tjinda ni'yoḡ nga f'aise ngáha rā.

²⁶ As'ai fikj'á sa yatu jáninda xi 'yún ch'onk'un sa nga kui ko ngatentee incha fas'enjihin ndo. Kō máha nda xu'bo, 'yún ch'on ts'in b'ejña askahan nk'ie nga tjuhun.

²⁷ Nk'ie nga b'a títsu Jesu, as'ai kikjintáya nku tachjuún xi síñajihin xuta nkjiun:

—j'Á b'a nda tjihin ts'e tachjuún xi kitsihin ji ko kits'incháha ri!

²⁸ B'i kitsú Jesu:

—j'Á ní b'a nda tjihin ts'e xuta xi basínñjuhu rā éhen Ntjaná ko ts'intjusun!

B'i ts'in kinchjanijmýaha Jesu xuta xi mjehe skué kjuankjún
(Mt. 12:38-42; Mr. 8:12)

²⁹ Nk'ie nga ja kama ñjakú nkjún sa xuta, as'ai b'i kitsú Jesu:

—Ch'onk'un xuta xi tjín nd'ai. Kjuankjún incha mjehe skué, tunga najmi sakúhū rā kjuankjún. Tu ni xi kama'aihin nda profeta Jona nk'ie, tu kuihi kjuankjún xi s'ejña chjihí xuta xi tjín nd'ai.

³⁰ At'aha xi nkú ts'in kits'inchjén Ntjaná Jona nga kitsjáha éhen xuta nanki Ninive, b'a ta ts'in ts'ínchjén Ntíhí Ndax'iun nga tsjáha éhen xuta xi tjín nd'ai.

³¹ Narejna xi tsatéxuma nanki Saba kuisintjenko xuta xi tjín nd'ai nk'ie nga kuichú nistjin nga chasehe ni xi kits'in nga nkúnkú xuta. Kui xi ts'ínkokjuahā xuta xi tjín nd'ai, at'aha kui xi 'yún kjin nibaha nga j'aisínñjuhu kjuankjink'uhūn Salomon. Nd'ai bi, ei tjíña nku xi 'yún nk'a tjeḥ sa nga Salomon.

³² Kō xuta xi y'entu nanki Ninive kuisintjenko xuta xi tjín nd'ai nk'ie nga kuichú nistjin nga chasehe ni xi kits'in nga nkúnkú xuta. Kui xi ts'ínkokjuahā xuta xi tjín nd'ai, at'aha kui xi ngjik'aha rā animaha nk'ie nga Jona y'enjimíhí éhen Ntjaná. Nd'ai bi, ei tjíña nku xi 'yún nk'a tjeḥ sa nga Jona.

B'i ts'in tsakúya Jesu xi nkú ts'in ni xi ma chjiná
(Mt. 5:15; 6:22-23)

³³ 'Najmi tjín xi b'é'ti nku nd'í kò as'ai b'éjña 'ma kò tsa b'éjñanki kintehe nku kaxa. B'éjña nk'a ní tũ xi s'e ndzjehen ra xutá xi kjuas'eheh ayoo.

³⁴ Tunkuín, kui xi nkú joyaha nku nd'í xi ts'in ndzjehen yjonintehi. Tsa tunkuín fas'en ni xi nda, ngayjee yjonintehi s'e ndzjehen. Tunga tsa ni xi najmi nda fas'en tunkuín, ngayjee yjonintehi s'e jjuhun.

³⁵ Chihín nga najmi tũ kama jyun nd'í nda xi tǎjñajihin.

³⁶ Tsa ngayjee yjonintehi tǎjihin nd'í kò tsa najmi tjín má jyun't'aha, kama ndzjen sisihin xi nkú joyaha tsa tibat'ai nku nd'í xi tǎts'in ndzjehin.

B'i ts'in y'échjit'ain Jesu sin xi y'a já fariseo kò já chjine'éhen kjuatéxumoo
(Mt. 23:1-36; Mr. 12:38-40; Lc. 20:45-47)

³⁷ Nk'ie nga ja kamaha Jesu nga kinchja, as'ai nku nda fariseo tsankihí nga ngjuai kjinekoho niñu ni yaha. Kui nga jas'eheh Jesu ni'yaha ndo kò y'ejñat'a yámixo.

³⁸ Kama nkjúhun nda fariseo nk'ie nga kikié nga najmi tsanéjnu ntsja Jesu kintehe ni nga kikjine niñu xi nkú ts'in tǎjñaha sinchóo.

³⁹ As'ai b'i kitsú Jesu nga kinchjako nda fariseo:

—Jun xi minuu já fariseo, jun xi nkú joyaha tasa kò taba xi tũ natsihin kin'echuhún ra, tunga kitsejhin kjuankjintak'unnuu kjuandyjé kò kjuach'onk'un.

⁴⁰ ¡Jun já chini! Ntjaná kits'innda natsiun kò tǎ kits'innda ayoo.

⁴¹ Tũ sa ní ni xi tjinnuu, yo tjeheh ruu xutá x'an toon chje. B'a ts'in je kamahanu ma nginkun Ntjaná.

⁴² ¡Nimá rú n'ehenu jun, já fariseo! 'Boho Ntjaná nku tǎkjá najún chinko kò xka ruda kò ngayjee xka sinjé xi nkú nga ts'in tǎjt'a kjuatéxumoo, tunga n'echayanú ni xi naxu nginkun Ntjaná kò kjuatjoho Ntjaná. Kuihi ní xu'bjí xi tǎjihin nga n'oo, kò najmi tǎjihin nga n'echayo nga n'oo ni xingisoo xi tǎjt'a.

⁴³ ¡Nimá rú n'ehenu jun, já fariseo! At'aha n'e mjo nga kuintsuabasun yáxile xi tǎjinha tǎjjuñ aya ni'ya sinagoga kò nga tsjo ts'in súniñanuu niyáté.

⁴⁴ ¡Nimá rú n'ehenu, já maestruhu kjuatéxumoo kò já fariseo! ¡At'aha tũ tsjohónuu bakuchíú xi nkú ts'in yankjún Ntjaná! Xi nkú joyaha tsjó xi najmi kjintu chji jun, xi b'emasún xutá nga ndaha najmi be.

⁴⁵ As'ai b'a kitsú nku nda maestruhu kjuatéxumoo:

—Ji nda maestrú, nk'ie nga b'a tǎbixín, kò jin tǎ ch'on tǎ'mini.

⁴⁶ B'í kitsú Jesu:

—¡Nimá rú n'ehenu kò jun, já maestruhu kjuatéxumoo! At'aha ch'a xi najmi chúkjuaha xutá n'ek'anjiu, tunga máha jun, ndahachí najmi incha n'o nga'yún nga n'etjusun niu.

⁴⁷ ¡Nimá rú n'ehenu! At'aha n'endo tsjóho já profeta xi kits'ink'ien ntje chánuu.

⁴⁸ B'a ts'in bakuchí kixihinu nga tǎjinkuhu k'un ni xi kits'in ntje chánuu. At'aha kú xi incha kits'ink'ien já profeta kò jun n'endohoo tsjó.

⁴⁹ 'Kui nga b'a kitsúhu Ntjaná xi be tũ mí nihí ni: "Ts'inkjisehe já profeta kò já postru xutá xu'bo. K'ua xi ts'jink'ien kò k'ua xi tsjénnki unkie."

⁵⁰ B'a ts'in n'enijéhe ra xutá xi tǎjín nd'ai jni xi tsaténdzjo ngayjee já profeta santa nkúhu nga kamanda asuntee kò santaha nd'ai.

⁵¹ Ch'atuts'ihin ra jnihi Abel santaha jnihi Zacaria xi kin'ek'ient'á nanchan chje xi kjijña ankin ninku. Kui nga b'a tíxihinnuu nga n'enijehé ra xuta xi tjin nd'ai ngayjee ni xu'bo.

⁵² Nima rú n'ehenu jun, já maestruhu kjuatéxumoo! Ja kichju'óho xuta yubi xi bix'áko ho ankuá má nga tíña kjuankjink'uun. Jun najmi bitjas'oon ko ta b'ech'óho xuta xi mjehe kjuas'en yo.

⁵³ Nk'ie nga b'a kitsú Jesu, já chjine'éhen kjuatéxumoo ko já fariseo tu ni xi najmi kisasihín ra ni xi kitsú Jesu. Kui nga nkjin tikjá ni xi kingjásjaiyaha ra

⁵⁴ tu xi ts'inkijnejihin Jesu nga kuintchja nku én xi najmi b'a tjin. Incha tsangisjai nyá xi nkú ts'in kama kjuatéjénehe.

12

B'i ts'in kinchjanijmíyaha Jesu xuta xi tsjohó bakúchji nga benkjún Ntjaná

¹ Tu ni xi kama njakú nkjühún xuta nga ta kui ta maha tjincha basinne'yún xinkjin. As'ai já ni'yakuyaha Jesu kinchjako tjin:

—Chúhuun yjonuu xi nkú ts'in nkaha já fariseo. Kui xi bakúchji nga 'yún benkjún Ntjaná tu xi b'a ts'in b'é'maha ni ch'onk'un xi tjinujihin.

² At'aha najmi tjin ni xi 'ma tjitjo xi najmi cha, ko najmi tjin ni xi tíña 'ma xi najmi s'eña chji.

³ Kui b'a maha, ngayjee ni xi kichubahanu má jyuun, kui xi kuint'yá ngáha má ndzjeen. Ko én sen xi kik'inyohoo xinkju aya 'manuu, kui xi ch'iyyako ngáha asun nk'a ni'yo.

B'i ts'in tsakúya Jesu yá xi tjihin nga kuintkjún (Mt. 10:28-33)

⁴ Jun, já amigona, b'a tíxinnuu. Najmi tu binkjun xi tu yjoninteehé maha ts'ink'ien ko askahan najmi ta tjin nkú ts'jin saha.

⁵ Xinyanuu yá xi tjihin nga kuintkjún. Tinkjún xi askahan nga ts'ink'ien yjonintee, tjihin nga'yún nga ts'inkji ngak'ien. Johon, kuihi xu'bo xi tinkjún.

⁶ ¿A najmi mahá tsa tu xi nanki chjihí ch'a nga satéña un nise xi tinti? Ndaha tsa b'a ma, tunga najmi ts'inchayahá Ntjaná ndaha nku nisee.

⁷ Ngat'a ts'ajun bi, santaha ngayjee ntsjaku tjin xkijhi Na'minnuu. Kui kjuaha nga najmi tu binkjuhunnu, at'aha jun xi 'yún chji so nga nkjin nise.

⁸ Ko b'a tíxinnuu. Ngayjee xi ts'inkie yjohó nga bena nginkun xuta, Ntíhi Ndax'jun ta ts'inkie yjohó nga be xuto nginkun ntítsjehe Ntjaná.

⁹ Tunga xi najmi ts'inkie yjohó nga bena nginkun xuta, ko an ta najmi ts'inkie yjona nga be xuto nginkun ntítsjehe Ntjaná.

¹⁰ Ko ngayjee xuta xi nkú kuitsuhú Ntíhi Ndax'jun, kama ndyjat'aha. Tunga xi ch'on kuitsuhú Espiritu Santo, najmi ta kama ndyjat'aha ra.

¹¹ Nk'ie nga nguaikonuu xuta ni'ya sinagoga ko tsa nginkun já jue ko tsa nginkun já tíxoo, najmi tu fantaha ruu yjonuu xi nkú ts'in nek'óyo ni xi k'úinnuu ko mí éhen xi kuxiún.

¹² At'aha kui chuba xu'bo Espiritu Santo kuitsuyanuu mí ni xi tjihin nga kuxiún.

B'i ts'in kinchjanijmíyaha Jesu xuta xi 'yún mjehe kjuanchiná

¹³ As'ai kinchja nku nda xi sjñajihin xuta nkjin:

—Ji nda maestru, b'a t'ihin nda nts'é nga katakjányakona ni xi y'éña na'mini.

¹⁴ B'i kitsú Jesu:

—Ji nda, zyá xi y'é't'a xána nga nda jue kamanuu ko a ra nku nda xi kuakjanya ni xi tjihin xuta?

¹⁵ B'i kitsú sa Jesu nga kinchjako xuta xi kabincha yo:

—Chaso ko chuhun yjonuu. Najmi tu n'e mjo ni xi tjihin xuta xingiso. Najmi tsa tu ngat'aha nga tse ni xi tjihin xuta nga 'yún nda ts'in k'úéntu.

¹⁶ As'ai y'é'ña chubaya Jesu nga tsakúya:

—Jnáha nku nda nchiná tu ni xi ndahá kitsjá nintje.

¹⁷ As'ai b'i kitsú animaha: “¿Mí nihi xi ts'ian? Najmi tjinna má k'uetjá ni xi kama chána.”

¹⁸ Ko b'a kitsú ya animaha: “Kui ni xi ts'ian. Ts'inxúnta ni'ya xi tinchana má nga f'atjá ni xi kama chána ko kj'ai xi 'yún i sa ts'inndá ngáhana. Yo kj'uatjá niu ko ngayjee ni xi tjinna.

¹⁹ As'ai b'a xihin yjona: Ji nda, nkjin nkjún maha ni xi jtíjohi. 'Yún nkjin nú kamaha. Tu sahá n'ek'áiyai, chñei, s'i ko tsjo kat'ehi.”

²⁰ Tunga b'ahá kitsú Ntjaná: “Ji nda chini, kui nistjen xu'bi kuayái. Ni xi jtíjohi, zyá xi kama ts'e?”

²¹ B'a mat'ain xuta xi b'ékúhu yjoho kjuanchiná. Kui xi x'an nginkun Ntjaná.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga Ntjaná kuhun ntíhi

(Mt. 6:25-34)

²² As'ai b'a kitsúhu já ni'yakuyáha:

—Kui kjuaha nga b'a tíxihinnuu. Najmi tu fantaha ruu yjonuu ni xi machjénnuu, mí nihi xi chingo. Ta ndaha najmi tu fantaha ruu yjonuu ni xi machjéhen yjonintenuu, mí najyuhun xi ndyjo.

²³ Nk'ie ní nga kujntsuboo, kui ní nihi xi 'yún chjihí ra nga nichinee, ko yjonintenuu, kui xi 'yún chjihí ra nga najyuun.

²⁴ Chasoho nisee. Najmi b'éntje, najmi b'ékú, najmi tjihin ni'ya xi má nga f'átjo nichinehe. Tunga tsjáha ra Ntjaná nichine. Ko jun, ¿a najmi 'yúhún chjí so nga nisee?

²⁵ Ko ndaha tsa 'yún kjúántaha ruu yjonuu tu xi sáhanu masen metru, najmi tjín xi nkú ts'in sáhanu masen metru.

²⁶ Tsa najmi manuu n'o ni xi ichí, ¿á jun tífantaha ruu yjonuu ni xingiso?

²⁷ Chasé chubayohoo xi nkú ts'in sá naxúu. Najmi ts'inxá ko najmi ts'imda nachjún. Tunga an b'a tíxinnuu nga ta ndaha nda rej Salomon xi 'yún chánka kama nistjin nk'ie, najmi b'a k'un najyun xi kingja xi nkúhu naxúu.

²⁸ Tsa Ntjaná b'a tsjo ts'ink'íéntu jná xi chuba ma cháhá, xi nd'ai ma chá ko ndyjunni kuiti, ¿a najmi tu sahá 'yún tsjá sanuu najyun xi ndyjo jun xi 'yún chjí so nga jñoo? ¡Á b'a 'yún ichí s'ejihinnuu Ntjaná!

²⁹ Kui b'a maha, najmi tu b'e'ña títjun nga ni xi chingo ko ni xi s'ju kujinchiso. Najmi tu kui kjuabaha niu kas'enuu.

³⁰ At'aha ngayjee ni xu'bi bangisjai xuta xi tjín asuntee, tunga jahá be Na'minuu nga machjénnuu ni xu'bi.

³¹ Tjehennto nga katatexumanuu Ntjaná ko b'a ts'in tu k'uaisuhúnnuu ni xu'bi.

B'i ts'in kinchjanimíyaha Jesu kjuanchinóo

(Mt. 6:19-21)

³² Najmi tu binkjun, chutsanka tintína. At'aha tsjo tjihin Na'minuu nga tsjánuu nga kuitjás'enjiun xi nkú ts'in batéxuma.

³³ Tateño ni xi tjínnuu ko tjoḥoon xuta x'an. T'ekú ni xi najmi maḥa batsun. Ch'atjō ndjiojmi ján ni xi ts'íin nchiná sinnuu, má najmi ma fas'en já ndyě ko ta ndaha xubiú najmi maḥa bate.

³⁴ B'a tixinnuu at'aha má nga tǐña kjuanchinánuu, yo ta tǐña animanuu.

³⁵ T'endo yjonuu ko t'etiú nd'ínuu.

³⁶ B'a n'oo xi nkú ts'ín já musu xi incha kuyá nga kj'uaí nda ntǐaha xi kafi kjuabixan, xi nk'ie nga f'ai tu tǐen'yún chjux'áhá ra ankjuo.

³⁷ Á b'a nda tǐhin ts'e já musu xi tjíntujǐhin nk'ie nga kj'uaí nda ntǐaha. Kjuaxj ni xi tixinnuu. Ni xi ts'íin ndantjo tu ngat'aha nga tǐchuyáha, k'uénda yjohō nga ts'íin'iéntut'á yámixō já musu ko tsjáha nǐñu.

³⁸ Á b'a nda tǐhin ts'e já musu xu'bo tsa tjíntu tik'un nk'ie nga kj'uaí nda ntǐaha, ndaha tsa masen nǐstjēn ko ndaha tsa ja tǐfi ma sen.

³⁹ Katumankjinnuu ni xu'bj. Tsa be tǐtjun nda xi ts'e ni'yoō mí chubaha kj'uaí nda ndyěe, ta k'uéǐña nda. Najmi tsjáte tsa nda ndyěe kjuas'en kjuayún ni'yaha.

⁴⁰ B'a ts'ín ta tǐntsuba ndahanu ko jun, at'aha chuba nga najmi tǐchuyohō kj'uaí Ntǐhi Nda'jūn.

B'i ts'ín tsakúya Jesu nga kits'ínchjén nku nda musu xi naxu fiko xáha (Mt. 24:45-51)

⁴¹ As'ai b'a kitsú Simon Pedro:

—Ji nda maestru, ¿a jin ts'ajin én xi kuachubai, a ra kohō xuta?

⁴² B'i kitsú Nda Ntǐaná:

—¿Yá nda musuhu xi naxu fiko xáha ko xi nkjink'un, xi nda ntǐaha kitsjá xáha nga kui xi tsjáha nichine já musu xingisoo nk'ie nga kujichú chuba?

⁴³ Á b'a nda tǐhin ts'e nda musu xu'bj tsa b'a tǐts'ín nk'ie nga kj'uaí nda ntǐaha!

⁴⁴ Kjuaxj ni xi tixinnuu. Nda ntǐaha ts'íin kunntáha ngayjēe ni xi tǐhin.

⁴⁵ Tunga tsa b'i ts'ín ts'íinnkjink'un nda musu xu'bj: “K'uandaya saha nda ntǐana nga kj'uaí.” As'ai k'uehé já musu ko jminchjin musu xingisoo ko nga kjǐne ko k'uí ko kama ch'i.

⁴⁶ Tsa tu kj'uaíhí nda ntǐaha nda musu xu'bj nǐstjin xi najmi tǐkuyáha ko chuba xi najmi be, 'yún ndjá ts'íinnijéhe nda ntǐaha xi nkú ts'ín n'enijéhe xuta xi najmi mjehe s'ejihin Ntǐaná.

⁴⁷ Nda musu xi be ni xi mjehe nda ntǐaha ko najmi b'énda yjohō ko ta ndaha najmi ts'íntjusun ni xi mjehe nda ntǐaha, kui xi nkjin njyá s'éhe.

⁴⁸ Tunga nda musu xi najmi be ni xi mjehe nda ntǐaha ko tǐts'ín ni xi tǐhin nga n'e kjuaha ra, kui xi chuba njyá s'éhe. At'aha ngayjēe xi ts'ati ni xi kits'ínkjǐhin, kui xi ta ts'ati ni xi kujinchí ngáha ra. Ko xi 'yún tse ni xi kin'e kunntá, kui xi ta 'yún tse ni xi n'enisi ngáha ra.

B'i ts'ín kitsúya Jesu nga kui ngat'aha kuakjányaha yjohō xuta (Mt. 10:34-36)

⁴⁹ An jáik'iet'á nd'ía asunntej ko mangimjena nga kujtj kai.

⁵⁰ Tunga tǐhin ni nga nku kjuanjima xi tu xí chánkaha kj'ujian. Un nkjún tǐbena ko b'a kamana santaha nkúhu nga kujichú nǐstjin nga kujtjusun niu.

⁵¹ ¿A b'a manuu nga kjuajyu jái tsja asunntej? An b'a tixinnuu nga najmi. Tu xi kjuakjánya níhi yjohō xuta jájhina.

⁵² At'aha nd'ai ch'atuts'ihin ra nga kuakjánya yjohō má nga tjíntu un xuta. Jan ngjuai kontraḥa jo, ko xi joō ngjuai kontraḥa xi joon.

⁵³ Xi tí'mi nà'mi nguaj kontrahá ntíhí, kò xi tí'mi ntí nguaj kontrahá nà'mihí. Xi tí'mi nà nguaj kontrahá takjìhìn, kò xi tí'mi takjìn nguaj kontrahá nàahá. Xi tí'mi nà nchí'ya nguaj kontrahá nà antahá, kò xi tí'mi nà anta nguaj kontrahá nà nchí'yahá.

B'i kitsúhu Jesu xuta nk'ie nga najmi tímankjihìn nìstjin xi y'a

(Mt. 16:1-4; Mr. 8:11-13)

⁵⁴ B'a ta kitsú ya Jesu nga kinchjako xuta nkjiun:

—Nk'ie nga yo nga nibá nìntì xi tjeheh má fintjai ts'íu, as'ai: “Tsi k'ua” bixiún, kò b'a ma.

⁵⁵ Kò nk'ie nga tsjen ntjò sje, as'ai: “Kama sje” bixiún, kò b'a ma.

⁵⁶ Xuta xi tu tsjohó rá bakúchji xi nkú ts'in benkjún Ntjaná! Mankjinnu ni xi ma chji nk'a ján kò t'anankiu, tunga, zá najmi tímankjihinnu nìstjin xi kich'ahanu nd'ai?

B'i ts'in tsakúya Jesu nga k'úéndakaá xinkjá

(Mt. 5:25-26)

⁵⁷ Zá najmi n'enkjintak'un subahanu ni xi nda tjín nginkun Ntjaná?

⁵⁸ Tsa tjín xi tibatéjénehi kò tjenkoj nga tí'mikoj nginkun nda tíxóo, chubakondai nga tjenko sai aya niyóo, tu xi najmi nguajikoho ri nginkun nda jue. At'ahá tsa nginkun nda jue nguajikohi, as'ai nda jue ts'jinkjas'ehin aya ntsja nda xi kunntá nubayóo kò kui xi nguáya'yíhin.

⁵⁹ B'a tíxihin nga najmi kujtjui yo santa nkúhu nga k'úéchjýjei toon xi tjeheh.

13

B'i ts'in tsakúya Jesu nga tjihin nga nguajik'áhá rá animahá xuta

¹ Kui nìstjin xu'bo kabincha yo k'ua xi kitsúyahá Jesu ni xi kamat'ain k'ua já xi nibáha ante Galilea. Pilato kits'ínk'ien jóo kò ta kuihi jníhí jakj'á nga kits'íntjijinkohó jníhí chu xi incha tsichuko nga kitsjá chje.

² As'ai kinchja Jesu:

—Zá b'a manuu nga b'a kamat'ain já Galilea xu'bi at'ahá 'yún tjín saha ngatitsun nga ngayjee xuta xi tjín ante Galilea?

³ An b'a tíxinnu nga najmi. Kò ta jun, tsa najmi kuankínchj'ahá ruu animanuu, ngatentoo b'a ta ts'in kuayó.

⁴ Kò máha já tj'ion jan xi k'ien nga tsijnenehe xjó nk'a xi kisasin ntá tixa Siloe, zá b'a manuu nga kui xi 'yún tjín saha ngatitsun nga xuta xi tjín nanki Jerusalem?

⁵ An b'a tíxinnu nga najmi. Kò ta jun, tsa najmi kuankínchj'ahá ruu animanuu, ngatentoo b'a ta ts'in kuayó.

⁶ Kò b'i ta ts'in y'éjña chubaya Jesu nga tsakúya:

—Nku nda kisasíhin nku yá higuera ajin yá tuntsjajéhe kò ngjisehe tsa ja yjahá tu higo yóo, tunga ndahá nku najmi kisakúhu.

⁷ As'ai kinchjako nda xi kunntá yá tuntsjajé: “Ja tjínna jan nú nd'ai nga tí'áingisja tuhu yá higuera xu'bi. Ndaha nku najmi tísakúna. Tichásuin, at'ahá tu tít'sínkjenki tiyahá nga'yúhun t'anankiu”, kitsú.

⁸ As'ai b'a kitsú nda xi kunntá yá tuntsjajé: “Ji nda ntia, tjennteihí nga katasinjña sa nú xu'bi. Kuakjanndáihí tuts'in kò kuinchankíhí abono.

⁹ Tsa tsjá tu núni, nda tjín. Tunga tsa najmi, kama stisun.”

B'i ts'in kits'ínkíhí Jesu nku tachjuún nga nìstjin nkjún

¹⁰ Nku niyá nk'ie nìstjin nkjún, ni'ya sinagoga tìbakúya Jesu éhen Ntjaná.

11 Yo kab'ejña nku tachjuún xi tjiñin t'ion jan nú nga uhun. Nku ndaninda kits'inchitjuhu ko ndahachi najmi ta ma basin naxuhu.

12 Nk'ie nga kikié Jesu tachjuún, as'ai kinchjaha ko b'a kitsúhu:

—Ji tachjuún, ja kama ndáhi ch'in xi k'uhin.

13 As'ai kingjénne ntsja Jesu tachjuún. Ta kuihi chubō tsasin naxu ngáha ko kits'intsjoho Ntjaná.

14 Tunga kama kjahan ra nda k'akuhu ni'ya sinagoga, at'aha nistjin nkjún nga kits'innkijé Jesu tachjuún. As'ai b'a kitsúhu xuto:

—Jun nistjin tjiña nga ma n'exá. Kui nistjiun nibó nga n'enkinuu, najmi tu nistjin nkjún.

15 Tunga b'ihí kitsú Jesu:

—iTú tsjohónuu bakuchjúú xi nkú ts'in yankjún Ntjaná! ¿A najmi chjundáyanú chu xi tjinuu nga nistjin nkjún nga bankín n'ek'iu ntá?

16 Tachjún ta ntjehé ntje cháná Abraham maha, xi ja tjiñin t'ion jan nú nga Satana y'é't'a'yúhun nga kitsjá ch'ihin, ¿a najmi tjiñin ni nga chjundáya nga nistjin nkjún?

17 Nk'ie nga b'a kitsú Jesu, kama subaha ngayjee já kontraha. Tunga máha xuta nkjiun, kama tsjoho ngayjee kjuankjún xi tít'sín Jesu.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kits'inchjén nku k'un mostasa

(Mt. 13:31-32; Mr. 4:30-32)

18 As'ai b'i kitsú ya Jesu:

—¿Mí nihi xi b'a joyaha xi nkú ts'in batéxuma Ntjaná? ¿Mí nihi xi k'uejña chubayahana?

19 Kui xi b'a joyaha nku k'un mostasa xi jak'á nku nda ko y'éntje jñáha. As'ai kisá k'uun ko nku yá tu chánka kama, ko nisee j'ai ts'imnda'á nubaha tjiaha yóo.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kits'inchjén na'yu sahan ninkuan

(Mt. 13:33)

20 As'ai ta kinchja ngáha Jesu:

—¿Mí nihi xi k'uejña chubayahakhona xi nkú ts'in batéxuma Ntjaná?

21 Kui xi b'a joyaha na'yu sahan ninkuan xi jak'á nku tachjuún ko kits'intjijinko tse nkuan ninkuan. As'ai tsijin ngatentee na'yu.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kits'inchjén nku ankjuu

(Mt. 7:13-14, 21-23)

22 Nk'ie nga tít'sín njyá Jesu nga tífi nanki Jerusalen, tsakúya ts'ihin éhen Ntjaná má xi tjeheh nga tí'fa, nanki i ko nanki xixi.

23 As'ai b'a kitsú nku xi kingjásjaiyaha Jesu:

—Ji Nda maestru, ¿a chuba maha xi n'ek'anki?

24 B'i kitsú Jesu:

—N'e kjuayúhun ruu yjonuu nga títjás'oon ankjuu ntsjyoo. At'aha tixinyanuu nga nkjin nkjún maha xi kama mjehe kjuas'en yo, tunga najmi kamahá ra.

25 Nk'ie nga kuisintjen nda xi ts'e ni'yoo ko k'uechja ankjuo, jun xi kabincho natsin jan n'ekjano ankjuo nga b'a kuixiún: “Ji nda ntia, chjux'áni ankjuo.” Tunga b'ahá kuitsunuu: “Najmi be yáha jun.”

26 As'ai b'a kuixiún: “Yanáá xinkjá. Niyáténi tsakuyái éhen Ntjaná.”

27 Tunga b'ahá kuitsunuu: “Ja b'a kuaxinnuu nga najmi be yáha jun. Tiyú t'axín tentenú, jun xi ch'on kin'o.”

²⁸ 'Yo ch'íú kō kuichó ni'yun nk'ie nga choo nga ntje cháná Abraham, Isaac kō Jacob kō ngayjee já profeta t'jintu má batéxuma Nt'ianá. Kō máha jun, kuich'onsjenuu nat'siun.

²⁹ At'aha tū má xi t'jehén ni nibaha xuta nga kj'uaí s'í xi kama má batéxuma Nt'ianá.

³⁰ T'jín xuta xi yjanki nd'ai, kui xi tjun kama ngáha, kō t'jín xi tjun nd'ai, kui xi tsjénnki.

B'i kitsú Jesu nga kinchjanijmíyaha nanki Jerusalen
(Mt. 23:37-39)

³¹ Tā kuihi chūbo t'jín já fariseo xi j'aisehe Jesu kō b'a kitsúhu:

—Xin t'in, at'aha Herode Antipa mjehē ts'ínk'iehin.

³² B'i kitsú Jesu:

—B'a tankínk'ihūun ndā maña xi b'a t'jūun: “Chasei. Nd'ai kō ndyjunnj onse jánindo kō ts'innk'ihí xuta, kō n'istjin xi ma jahan kama ndjūuna xána.”

³³ Tunga t'jihín ni nga ts'innjáa n'iyána nd'ai kō ndyjunnj kō nkinj nga kfián nanki Jerusalen. At'aha najmi kama xin nanki kuayá nku ndā profeta.

³⁴ 'Jūun xuta Jerusalen, xi n'ek'ion já profeta kō b'ohoo ndjio xuta xi n'e nibásenuu! Já tū nkjihín n'iyá kama mjena nga k'uentúkūnuu xi nkú ts'ín xantō nga b'énkinka ntihí, tunga najmi kin'e yunú!

³⁵ Nd'ai n'í ma, ja s'e'ña masen antenuu. An b'a t'ixinnūu nga najmi tā chahanú santa nkúhu nga kuichú n'istjin nga b'a kuixiún: “¡Kakjanínk'a Nt'ianá xi nibáha ngajoho!”

14

B'i kama nk'ie nga ngji kjine niñū Jesu ni'yaha nku ndā fariseo

¹ Nku n'istjin nkjún niñū ngji kjine Jesu ni'yaha nku ndā k'aku fariseo. Kikuntá 'mahā jóo kui chūbo.

² Tā kabasinjña yo nginkūn Jesu nku ndā xi xkaí t'jinchaha.

³ As'ai kinchjako Jesu já maestruhu kjuatéxumoo kō já fariseo:

—¿A ma n'enkihí xuta xi uhun nga n'istjin nkjún, a rá najmi?

⁴ Tunga najmi kinchjahá jóo. As'ai Jesu kits'ínsihín ndā uun, kits'ínk'ihí kō kits'ínk'ijí ngáha ni'yaha.

⁵ As'ai tā kinchjakohó ngáha jóo nga b'í kitsúhu:

—Tsa ntihí kō tsa turuhu nku xi s'jñajinnūu kujineya nku ntá t'ixā nk'ie nga n'istjin nkjún, ¿a najmi t'jen'yún k'uasjehín?

⁶ Najmi kinchja jóo, at'aha najmi be nkú kuitsū.

⁷ Ja kamoo, nk'ie nga kiekie Jesu xi nkú ts'ín t'í'ájin xuta xi kama n'jakú yo ante xi t'jíncha t'jūun nga t'ib'entut'á yámixō, as'ai y'é'ña chūbayaha nga tsakúya. B'í kitsúhu:

⁸ —Tsa t'jín xi kuitsuyahi nga k'úin nku s'í kjuabixan, najmi tū ante xi s'jñā t'jūun binchín. At'aha tsa tū ahá ni kj'uaí nku xi tā kik'inyaha nga kj'uaí s'íú xi 'yún yankjún sa nga jí,

⁹ tsa as'ai b'a kj'uaí tsuhi ndā xi t'ib'asje s'íú: “Ndai t'jehín má kabinchín”, kui nga kama suba ts'ihin ri nk'ie nga k'úinnchín ante xi fekuu.

¹⁰ Ni xi en'í tsa t'jín xi kuitsuyahi nga k'úin nku s'í, t'ihinnchín ante xi fekuu, tū xi b'a kj'uaí tsuhu ri ndā xi kitsúyahi nga k'j'uaí s'íú: “Jí ndā amigo, t'ihinnchín nku ante xi t'jñā k'aku.” B'a ts'ín sakúhu ri kjuachánka nginkūn ngayjee xi k'úentut'ákohi yámixō.

11 At'ahá tū yáhá ni xi k'u'asje nk'a suba yjohó, kui xi chajnu'cha. Kó xi k'u'asje nímakjua yjohó, kui xi sakúhu kjuachánka.

12 Kó tã kinchjako Jesu nda xi kitsúyahá nga kj'uaí kjine niñu. B'í kitsúhu:

—Nk'ie nga s'í n'esjei, najmi tū já xi nda nchjakóhi chubaihi, tã ndaha já nts'ei, tã ndaha já xinkí, kó tã ndaha já nchiná xi tjíntut'á tiñahi. At'ahá tsa b'a n'ei, kui jóo kuinchja ngajoya ngáha ri kó b'a ts'in kuitju chjíhi ni xi kik'aihi.

13 Ni xi n'ení nk'ie nga s'í n'esjei, xuta x'an chubaihi, xi nímaha, xi najmi ma fi kó xi kã.

14 B'a ts'in nda kamát'aihinni. At'ahá xuta xu'bi najmi kamahá tsjá ngajoya ngáha ri ni xi kj'uaihi, tunga kama chjíhi ri nistjin nk'ie nga kj'uaíya ngáha ra ngabayoo xuta xi naxu y'entu.

B'í ts'in tsakúya Jesu nga kits'ínchjén nku s'í chánka xi ts'asje nku nda

15 Nk'ie nga kint'é ni xu'bi nku nda xi tã kab'eñnat'ako Jesu yámixó, as'ai b'a kitsú:

—já b'a nda tjíhin ts'e xuta xi k'úéntujíhin s'í chánka xi kama má batéxuma Ntíaná!

16 As'ai b'a kitsúhu Jesu ndo:

—Nku niyá nku nda ts'asje nku s'í chánka kó nkjin nkjún xuta kits'ínkint'é nga kj'uaísehe.

17 Nk'ie nga ja tsichu chuba, as'ai kits'ínkji nku nda musuhu ndo. “Nibó, at'ahá ja tjínda ngayjee nichinee”, kitsúhu xi incha kin'ekint'é nga kj'uaí s'íu.

18 Tunga ngayjee jóo incha tsanki nga n'e'yún tak'uhun. “As'ai kuak'atsená nku jñá kó tjíhin nga kfínsehe. Tíbankihi nga n'e'yún tak'unni”, kitsú nda xi tjun kik'inyaha.

19 “As'ai kuak'atsená te turu bakján nanki. Tífikjut'ayá chu. Tíbankihi nga n'e'yún tak'unni”, kitsú ngá kj'ai nda.

20 “As'ai kuixanná, kui kjuaha nga najmi kama kfíhinna”, kitsú ngá nda xi ma jahan.

21 Kik'óya ngáha nda musu kó kitsúyahá nda ntíaha ngayjee ni xu'bi. As'ai kama kjañan nda xi ts'e ni'yoó. “Kítsa t'in ajin nantío kó niyáté xi tjín nanki xu'bi. Nibákoí ei xi x'ahan, xi nímaha, xi kaha, kó xi najmi ma fi”, kitsúhu nda musuhu.

22 Askahan b'a kitsú nda musu: “Ji nda ntía, ja kuats'intjusan xi nkú nga kuakixín, tunga tjíhin sa ante.”

23 As'ai b'a kitsú ndantío: “T'in aya nyoó kó ante xi xi tjíndai ei. N'e kjuá'yúhun ri xuta nga kjuas'en ei, tū xi tséhe ni'yana.

24 At'ahá an b'a tíxinnuu nga ndaha nku xuta xu'bo xi kixinya tíjuhun najmi kjine ni xi y'endá.”

B'í ts'in kitsúya Jesu ni xi tjíhin nga tjun ts'íinnkjink'un xuta xi mjehe tsjénkíhi (Mt. 10:37-38)

25 Nkjin nkjún maha xuta xi tjénkíhi Jesu. As'ai kits'ínk'ótjijak'un kó b'a kitsúhu:

26 —Tsa tjín xi tsjénnkina, tjíhin nga 'yún ts'ín mjena nga na'míhi, naaha, chjuúhun, ntíhi, já nts'e, jminchjín nichja, kó santaha yjohó. Tsa najmi b'a ts'ín, najmi tsuhu rá nga kama xuta ni'yakuyána.

27 Xi najmi títsjáha yjohó nga tsjénnkina santaha tsa kuayá ngat'ana, najmi tsuhu rá nga kama xuta ni'yakuyána.

²⁸ Tsa nku xi tǐjǎjinnu mjehe ts'ínnda nku torre, ǝa najmi tjuhún k'úéjña nga ts'ínxki nkú tǐn ni xi kfet'aha, tu xi skuéhe tsa tǐjñaha ni xi machjéhen nga ts'índjuú niu?

²⁹ At'aha tsa ts'ínnda tuts'in xjóo ko askahan najmi kuichúkuaha nga ts'índjuú niu, as'ai ngayjee xuta xi skuéhe nga b'a ts'ín kuajnikiehe.

³⁰ B'ǐ ngǐán b'a kuitsu: “Nku xá kik'atuts'ihin kui ndai, tunga najmi tsichukjua há ra nga kits'índjuú.”

³¹ 'Ko tsa nku nda rej xi tǐjñaha te miǐ já jun mjehe nguai kǎnko k'ǎi nda rej, ǝa najmi tjuhún k'úéjña nga ts'ínnkink'un tsa kuichúkuaha nga kǎánko nda rej xinkuu xi nibáko kan miǐ já jun xi ts'e?

³² Ko tsa behe k'un nga najmi kuichúkuaha, as'ai ts'ínkji já chjine'én xi ts'e xi má nga kuankihǐ kjuajyu nda rej xinkuu nk'ie nga kjin tǐen sa.

³³ Kui b'a maha, tu yá há ni xi tǐjǎjinnu xi najmi k'úéjña ngayjee ni xi tǐjǐn, kui xi najmi tsuhu ra nga kama xuta ni'yakuyána.

B'ǐ ts'in tsakúya Jesu nga kits'ínchjén sihin naxo

(Mt. 5:13; Mr. 9:50)

³⁴ Nda naxo, tunga tsa ndyja nga'yúhún, ǝnkú ts'in kama ntia ngáha?

³⁵ Najmi ta chǐjǐ ra. Najmi kama n'echjén xi nkúhu tsa ninte ko ta ndaha tsa n'etǐjǐhin abono. Tu nguaiyaha sa natsin ján. Xi tǐen tǐabaxínǐju, katasínǐju.

15

B'ǐ ts'in tsakúya Jesu nga kits'ínchjén nku chutsanka xi kindyja

(Mt. 18:10-14)

¹ Nkǐn já xi f'áchjǐntǐai ch'á nga ts'ínxát'aha já Roma ko xuta xi najmi naxu ts'intjusun kjuatexumaha Moise kama ǐjakút'aha Jesu nga j'aisínǐjuhu.

² As'ai kinchjayanehe já fariseo ko já chjine'éhen kjuatexumoo nga b'a kitsúhu xinkǐn:

—Kui ndai ts'ínkǐáǐhin ko kǐneko ǐǐnu xuta xi najmi naxu ts'intjusun kjuatexumoo.

³ B'ǐ kitsú Jesu nga y'éjña chubayaha:

⁴ —Tsa tǐjǎjinnu nku xi tǐinchaha unchan chutsanka, tsa ndyja nku, ǝa najmi kuinchaha xi cháte ko yachán ǐjoo aǐn ǐńoo ko nguainǐngisǐai xi kandyjoo santa nkúhu nga sakúhu?

⁵ Ko nk'ie nga sakúhu chy, tsjo kamaha nga nguásun tǐia.

⁶ Nga k'ǐuai ni'yaha, kuinchja ǐjaha já xi nda nchjakoho ko já xi tǐintut'á tǐñaha. “N'etsjokónú, at'aha ja kuasakú ngáhana chutsanka xi kandyjana”, kuitsu hu.

⁷ B'a tǐxinnu nga b'a ta ts'in 'yún s'e sa kjuatsjo ndǐjoiǐm ján nk'ie nga nku xuta ngatitsun fik'áha ra animaha nga cháte ko yachán ǐja xuta xi naxu nginkun Ntǐaná, xi najmi tǐjǐn nga nguaiǐk'áha ra animaha.

B'ǐ ts'in tsakúya Jesu nga kits'ínchjén nku toon xi kindyja

⁸ Ko tsa nku tachjuún tǐñaha te toontaba, tsa ndyja nku, ǝa najmi k'uétihi nku nd'ǐ ko kǐécha ni'yaha nga kuangisǐái sisin santa nkúhu nga sakú ngáha ra toohon?

⁹ Ko nk'ie nga sakúhu, as'ai kuinchja ǐjaha jminchǐn xi nda nchjakoho ko jminchǐn xi tǐintut'á tǐñaha. “N'etsjokónú, at'aha ja kuasakú ngáhana toontaba xi kandyjana”, kuitsu hu.

10 B'a tixinnuu nga b'a ta ts'in s'e kjuatsjo ajihin ntitsjehe Ntjaná nk'ie nga nku xuta ngatitsun fik'áha ra animaha.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kits'inchjen nku na'mi xi kits'inkjain ngaha ra ntíhí

11 B'i kitsú sa Jesu:

—Nku nda kis'ejñaha jo já.

12 Nda xi kjintiu kinchjako na'mihi: “Ji na'mi, k'uaín ni xi kanéna”, kitsúhu. As'ai tsakjánya ndo ni xi tjihin nga kitsjáha ntíhí.

13 Askahan nga ja j'a chuba nistjin, as'ai tsatéña nda xi kjintiu ngayjee ni xi kik'aihi ko ngji nku nanki t'axin kjin nga kik'a toon xi kisakúhu. Yo kits'inkje tya toohon nga kits'injnu kits'int'a.

14 Tunga nk'ie nga ja kits'inkje ngayjee toohon, tu nkuhú kjintia xi tu xi 'yuhún kama nanki xu'bo ko kike kjintia ko kui.

15 As'ai ngjinki xaha nku nda xi tjña nanki xu'bo, as'ai kits'inkjihí ndo má tjincha chinkaha tu xi ts'jinkjehen chu.

16 Mjehe kjine ni xi tjincha kjine chinko, tunga najmi ch'a xi kitsjáha ra niu.

17 Tu chahan kama chubayahá ni xi kits'in, kui nga b'i kitsúhu: “Nkú tjin maha já xi ts'in xanta ni'yaha na'mina xi tib'anki tímaha nichine. Ko máha an, ei t'baya kjintia.

18 Tu sahá kfínse ngaha ra na'mina ko b'a xihin: Ji na'mi, tjenna jé nginkun Ntjaná ko nginkuin.

19 Najmi ta an tsuhuna tsa ntíhí k'úinní. Tu sahá katumahi an xi nkú joyaha nku nda musu xi ts'ihin xanta.”

20 As'ai kits'in njya ndatiu nga nibase ngaha ra na'mihi. Kjin tjen sa nk'ie nga kikiéhe na'mhi ko kama nimaha. Tsangatsanka nga ngjitsubakjá ntíhí ndo ko kikjexu'ba.

21 As'ai b'a kitsú ndatiu: “Ji na'mi, tjenna jé nginkun Ntjaná ko nginkuin. Najmi ta an tsuhuna tsa ntíhí k'úhinní.”

22 Tunga b'aha kitsú na'mihi ndatiu nga kinchjako já musuhu: “Kitsa nibáko najyun xi 'yún nda ko n'engjo ntina, ko ta t'eyohoo najnú ntsja nku stjink'un, ko tjayohoo tjabaximnté.

23 Nku turu xunkú xi 'yún chánka nibáko ko n'ek'ion. Chinéé ko n'esjee s'í.

24 At'aha ntina xu'bi nkú joyaha tsa ja k'ien ja k'jááya ngaha ra. Kui xi kindyja ja kuasakusjá ngaha.” As'ai nku s'í incha kik'asje.

25 Máha nda xi chóo, jña kafi. Nk'ie nga kik'óya ko j'ai tíña ni'yoó, kint'é nga suun tífane ko nga tjincha tenki xuta.

26 As'ai kinchjaha nku nda musu ko kingjásjaiyaha mí nihi xi tíma.

27 B'a kik'ihin: “Nda nts'e'i ja kaf'ai ngaha ko na'mihi katsjá kjuá nga kan'ek'ien nku turu xunkú xi 'yún chánka, at'aha nda tjihin ndo nga kuats'inkjain ngaha ra.”

28 Kama kjan nkjúhun nda xi chóo nga santaha najmi ta mjehe ra kjuas'ehen ayoo. Kui nga tsitjusjehe na'mihi ko tsankihí nga kjuas'en.

29 Tunga b'aha kitsú ndo: “Yai, té, xi nkú ts'in nkjin nú tjihin nga títs'inxát'aha ko tehente tint'e'éhen, tunga ndahachí nku njya najmi kje 'bainí nku chutentsu ichí xi k'uasjékhona s'í já xi tjoho an.

30 Tunga nk'ie nga k'jai ntíhí xu'bi, xi kits'inkjeko jminchjín skóo ni xi kik'aihi, kan'ek'ieihin nku turu xunkú chánka.”

31 As'ai b'a kitsú na'mihi: “Ji ntina, tehente tinchunkoní ei, ko ngayjee ni xi tjinna ji ts'í.

32 Tunga nd'ai tjihin nga n'esjee s'í ko n'etsjaá, at'aha nda nts'ei nkú joyaha tsa ja k'ien ja kj'úáya ngáha ra. Kui xi kindyja ko ja kuasakúsjaí ngáha", kitsú.

16

B'í ts'in tsakúya Jesu nga kits'ínchjén nku nda musu xi najmi naxu ngjiko xáha

1 B'í kitsú ya Jesu nga kinchjako xuta ni'yakuyáha:

—Ye'jña nku nda nchjíná xi kitsjá xáha nku nda musuhú tū xi kuasehe ra ni xi tjihin. Kik'inyaha nga nda musu títs'ínkje tiya ni xi kits'ínkjas'ehen nga kuasehe.

2 As'ai kinchjaha nda musu ko b'a kitsúhu: “¿Á b'a tsu én xi tint'ehena? N'ekjas'enní kuentaáha xá xi tín'ei, at'aha najmi tá ji chasehe ri ni xi tjiinna.”

3 As'ai kits'ínkjink'un nda musu. B'í kitsú: “¿Mí nihi xi ts'ian ei ni, at'aha ja títs'ínkje xána nda ntjána? Najmi kuichúkjuana tsa xá ndjá ts'ian ko subana tsa chje kuankia.

4 Ja be mí nihi xi ts'ian tū xi ts'ínkjáihinna xuta ni'yaha nk'ie nga ja kje xána.”

5 As'ai kinchjaha nga nkúnkú já xi tjehe ts'e nda ntjaha. “¿Nkú tjin tjehin ts'e nda ntjána?”, kitsúhu nda xi tjun j'aisehe.

6 “Unchan ndjii setj”, kitsú ndo. B'a kitsú nda musu: “Á xujun xi tjit'a xkijhi ni xi tjehin ei. Kítsa tjinchin, tū sahá tū chátehé t'et'ai.”

7 As'ai b'a kitsú ngáha kj'ai: “Kó ji, ¿nkú tjin tjehin?” “Unchan kusta tunjñu”, kitsú nda xu'bj. B'ahá tá kitsú ngáha nda musu: “Á xujun xi tjit'a xkijhi ni xi tjehin ei. Tū sahá tū cháte ko katéhé t'et'ai.”

8 As'ai nda ntjaha nda musu ch'onk'un xu'bj kama nkjúhun nga 'yún nkjink'un ndo nga b'a kits'in. At'aha xuta xi ts'e asuntee 'yún tjin saha kjuankjink'un xi nkú ts'in b'éndako xinkjín nga xuta xi ts'e má ndzjee.

9 Kó an b'a tíxinnyu. N'e chjón kjuanchjiná xi tjin asunnte ngatitsujn nga kuisinko xuta, tū xi kas'ehenuu xuta xi nda kjuinchjakonuu. B'a ts'in nk'ie nga kfeko asunteej kjuanchjináha, n'ekjáinnuu má nga kujntsuba síun.

10 Xi kixi fiko nga ts'intjusun ni xi íchí, kui xi tá naxu fiko nga ts'intjusun ni xi tse. Kó xi najmi kixi fiko nga ts'intjusun ni xi íchí, kui xi tá najmi naxu fiko nga ts'intjusun ni xi tse.

11 Kui b'a maha, tsa najmi kixi kuankínko nga chasohó kjuanchjiná xi tjin asunnte ngatitsujn, ¿yá xi tsjánuu nga chúnnto kjuanchjiná xi ndo?

12 Tsa najmi kixi kuankínko nga chasohó ni xi ts'e xi kj'ai, ¿yá xi tsjánuu ni xi ts'ajun?

13 Ndaha nku nda musu najmi ma ts'ínxát'aha jo já ntja. At'aha nku xi ts'ín unkie ko nku xi ts'íntjo, ko a ra ts'ínxát'a sisihin nku ko ch'on ts'in kuasehe xinkuu. Kui nga najmi kama n'exát'aha ruu Ntjáná ko kjuanchjinóo.

14 Tunga já fariseo, kui xi 'yún tsjohó toon. Kui nga tsajnukiehe Jesu nk'ie nga kint'é ngayjee ni xu'bj.

15 As'ai b'í kitsúhu Jesu jóo:

—Xuta nda n'esjo yjonuu nginkun xuta, tunga Ntjánáha be xi nkú ts'in tjiintuyá animanuu. At'aha ni xi benkjún xuta tū ts'íhi maha Ntjáná nga basehe.

16 Jet'a xáha ni xi kis'et'a kjuatéxumoó ko ni xi tsakúya já profeta nistjin nga j'ai Jua Bautista. Kui nistjün kik'atuts'ihin ra nga ts'enijmí nga Ntjáná xi batéxuma ko xuta títsjá nga'yúhun yjohó nga tífas'enjin nga Ntjáná xi kuatéxuma.

17 Tunga ta chjǐhi ra kjuatéxumoo. Najmi 'ni tǐn tsa ndyjajihǐn sén nk'a ján ko t'anankiǔ nga nku ntu ichǐhi kjuatéxumoo ndyjat'a.

B'i ts'ín kinchjanijmǐyaha Jesu kjuabixoon
(Mt. 5:31-32; 19:1-12; Mr. 10:1-12)

18 Tu yáhá ni xi k'uéjǐna chjuúhǔn ko kuixanko k'ǐa tǎchjuún, kui xi tǐbangane kjuabixan tjuhǔn. Ko xi kuixanko ngáha tǎchjuún xi y'éjǐnaha x'ǐhǐn, kui xi ta tǐbangane ni xi 'mihǐ kjuabixan.

B'i ts'ín tsakúya Jesu nga kits'ínchjén nku ndǎ nchiná ko nku ndǎ x'an

19 Y'ejǐna nku ndǎ nchiná xi bja najyun xi 'yún chǐjǐ ko najyun xi tsjo k'un ko ngayje nǐstjin tsjo ts'ín b'asje s'í.

20 Ta y'ejǐna ya nku ndǎ x'an xi 'mi Lazarǒ, xi kitsejnúhú ra tsé ko xi fajǐnastiu ankjuǎ ni'yaha ndǎ nchinóo.

21 Kui ndǎ x'on ni xi un b'éhe k'un nga kjǐne t'íá xi xi bixuntunkǐ kinte yámixaha ndǎ nchinóo. Ko santaha nañóo f'aik'úhǔn nga kjǐnejnu tséhe.

22 Tu k'iehén ndǎ x'on ko ntǐtsjee ngjikohǒ ante xi má nga tǐjǐna ntje cháná Abraham, ko ta k'ien ndǎ nchinóo ko ngǐyanji.

23 Nk'ie nga un tǐbehe ndǎ nchinóo ngak'ǐen, tsasenjinki ko kǐkie nga kǐin tǐjǐna Abraham ko nga Lazarǒ kab'ejǐnat'aha.

24 'As'ǐa kǐkjǐntáya ndǎ nchinóo nga kinchja: "Ji na'mi Abraham, katumá nǐmahǐ an. T'exǐá Lazarǒ nga kats'ínk'anchǐku najnú ntsja ko kanibá ts'ínk'anchǐ njá. At'aha 'yún nkǐún un tǐbena ejǐ ajin nd'ǐi", kitsú.

25 Tunga b'ahá kitsú Abraham: "Ji ntǐna, n'ek'ǐátsjein nga tsjo ts'ín tsinchin asuntee ko Lazarǒ kjuanjǐma j'ankǐ. Tunga nd'ǐa tǐhǐn kjuajyu ko ji un tǐbehi.

26 Ko nku tǐkǐja ya. Nku tǐxa chánkantsú tǐenchja masen yaná. B'a ts'ín najmi ma f'atikjáha xi tǐjǐntu ejǐ xi mjehe ngjuǐaǐ ján ko ta ndaha xi tǐjǐntu ján najmi ma f'atikjá nga k'ǐuǐaǐ ejǐ."

27 'As'ǐa ta kinchjaha ngáha ndǎ nchinóo: "Tǐbankihi, na'mi, nga n'ek'ǐǐ Lazarǒ ni'yaha na'mǐna.

28 At'aha un maha já nts'é. Katǐtsúyaha tu xi najmi ko kui k'ǐuǐaǐhi ante xu'bjǐ má nga un tǐbehe xuta", kitsú ndǒ.

29 Tunga b'ahá kitsú Abraham: "Tǐjǐnaha já nts'ei kjuatéxumaha Moise ko xujun xi y'é't'a já profeta. Kui xi kant'é éhen", kitsú.

30 'As'ǐa: "Najmi, na'mi Abraham. Tunga tsa tǐjǐn xi k'ǐuǐaǐya ngáha ra ngabayoo ko ngjuǐaisehe já nts'é, ngjuǐaǐk'ǐaha ra anǐmaha", kitsú ndǎ nchinóo.

31 Tunga b'ahá kitsú Abraham: "Tsa najmi tǐnt'é éhen ni xi y'é't'a Moise ko já profeta, ta najmi kama chubayahá ndaha tsa tǐjǐn xi k'ǐuǐaǐya ngáha ra ngabayoo."

17

B'i ts'ín kinchjanijmǐyaha Jesu xuta xi ts'ínkǐnejin jé xuta xingisoo
(Mt. 18:6-7, 21-22; Mr. 9:42)

1 B'ǐ kitsú Jesu nga kinchjako xuta ni'yakuyáha:

—Tǐhǐn nga s'e ni xi ts'ǐnkǐnejihǐn ngatitsun xuta, ǐnǐma rú ts'ǐhǐn xi ts'ǐnkǐnejin ngatitsun xuta xi k'ǐaǐ!

2 Tu sahá ra ngandaha xi b'a ts'ǐiún tsa s'et'a 'yúnt'a kásin nku ndǐjo chánka ko chjanǐk'ǐajin ntáchak'uun, kintehe ni nga ts'ǐnkǐnejin ngatitsun nku ntǐichǐ xi nkúhu xu'bjǐ.

³ Chuhun yjonu.

'Tsa nda nts'ei tits'in ngatitsun, chubakoi nga najmi nda tits'in. Tsa nguaikj'aha ra animaha, n'endyjat'aihi.

⁴ Tsa yatu niya ch'on ts'inkohi nga nku nistjin ko tsa yatu niya: "Tifik'aha ra animana, n'endyjat'ani", tsa kuitsuhi, n'endyjat'aihi.

⁵ As'ai kinchja ja postru:

—Tisinkoni tu xi 'yun s'ejin sahani Ntiana.

⁶ B'i kitsu Jesu:

—Tsa tu ichi s'einnuu Ntiana xi nkuhu nku k'un mostasa xi 'yun ichi, kama ba k'uhun ya tu xu'bi: "Tiyu xin ei ko t'ihinsinjajin ntachak'uun." Kuint'e'ennuu yoo.

B'i ts'in tsakuya Jesu nga kits'inchjen nku nda musu xi ts'intjusun xaha

⁷ Tsa nku xi tijnajinnuu tijnaha nku nda musu xi kafikjan t'anankiu ko tsa chu kafikunnta, nk'ie nga ja k'oyaha jna nda musu, najmi ba kuitsuhi: "Tijahanchunt'ai yamixo."

⁸ Ba ni kuitsuhi: "T'endaní ni xi k'ine ko n'esjei najyihin. T'eyani nichinena ko nta xi k'ua, ko askahan kama chinej ko s'i ji."

⁹ Ko ta ndaha najmi tsjaha mab'achjhi nda musu nk'ie nga ja kuats'intjusun xa xi kuatsjaha.

¹⁰ Ba ta ts'in jun, nk'ie nga ja n'etjusun ngayjee xa xi kitsjanuu Ntiana, ba ni tixiun: "Ja musu ni. Ni xi kik'inni, kui nihi xi kin'ei."

B'i ts'in kits'inkihí Jesu te ja xi k'uhun ch'in fentujnu

¹¹ Nk'ie nga tits'in niya Jesu nga tifi nanki Jerusalem, j'ajin masen ante Samaria ko ante Galilea.

¹² Nk'ie nga tsichu nku nanki ichi, j'aik'uhun te ja xi k'uhun ch'in fentujnu. Kui xi kjint'a tsincha

¹³ nga kikjintaya:

—Ji Jesu, nda maestru, katuma nimahi jin.

¹⁴ Nk'ie nga kieke Jesu joo, as'ai b'i kitsuhu:

—Tankinkuhuu yjonuu ja na'miu.

Nk'ie nga tincha fi joo, tsitjuxin ch'ihin.

¹⁵ As'ai nku nda xi tjenjihin ja xi tee, nk'ie nga kieke nga kama nkhi, kik'oya ko kits'intsoho Ntiana nga 'yun kikjintaya.

¹⁶ J'aisinkunch'int'aha Jesu nga ixí t'anankiuhú kingiensten nintaku ko kitsjaha mab'achjhi. Samaria nibaha nda xi ba kits'in.

¹⁷ As'ai b'i kitsu Jesu:

—A najmi tehe maha ja xi kama nkhi? Ma kfih ja xi ni xingisoo?

¹⁸ Ja tu nkuhu nda xu'bi xi najmi ntje Israel tjeheh ra kuak'oyaha nga kj'uaits'intsoho ra Ntiana?

¹⁹ As'ai b'i kitsuhu ndo:

—Tisintjein ko t'in. At'aha kuas'ejihin nga Ntiana kits'in nibana, kui nga kama nkhi ri.

B'i ts'in tsakuya Jesu nkje kuatexuma Ntiana

(Mt. 24:23-28, 36-41)

²⁰ As'ai ja fariseo kingjajsaiyaha Jesu nkje kuichu nistjin nga kuatexuma Ntiana. B'i kitsu Jesu:

—Tunkaan najmi kama chihí nk'ie nga kuatexuma Ntiana.

²¹ Kō tā ndaha najmi b'a kuitsū xutā: “Ei tǎjña”, kō a rā: “Ján tǎjña.” At'aha ja tibatéxuma Ntǎjáná ajinnūu.

²² As'ai b'a kitsúhu xutā ni'yakuyáha:

—Kuichú nǎstjin nga kama mjenūu nga choo ndaha tsa tū nku ichí nǎstjin xi s'e nk'ie nga k'j'uaí Ntǎhí Ndax'iun, tunga najmi chanū.

²³ Tǎjín xi b'a kuitsunūu: “Ei tǎjña”, kō a rā: “Ján tǎjña.” Tungā najmi tū bankinnū kō tā ndaha najmi tū tsjennkíhuu.

²⁴ At'aha xi nkú ts'in ma chji nd'ich'on nk'a ján nga bat'ai, nga ma chji ej kō ma chji ján, b'a tā ts'in kama chji Ntǎhí Ndax'iun nǎstjin nk'ie nga k'j'uaí ngáha.

²⁵ Tungā tǎtjuhún tǎjhin nga un nkjún skuēhe kō nga xutā xi tǎjín nd'ai najmi ts'jínkjáihín.

²⁶ Xi nkú kama nǎstjin nga y'ejña Noe, b'a tā kama nǎstjin nk'ie nga k'j'uaí ngáha Ntǎhí Ndax'iun.

²⁷ Kui nǎstjin tǎjicha kjine kō tǎjicha 'bi xutā. Tǎjicha bixan kō tǎjicha ts'ínkixan ntǎhí. B'a tǎjicha ts'in santa nkúhu nga tsichu nǎstjin nga jas'en Noe tsutsu chánkoō, kō tū ni xí kik'ahá ts'í kō jesunjin ntá ngayjee xutā.

²⁸ Kō b'a tā kama nǎstjin nga y'ejña Lot. Tǎjicha kjine kō tǎjicha 'bi xutā. Tǎjicha b'atse ni kō tǎjicha batéña ni. Tǎjicha b'entje kō tǎjicha ts'inná ni'ya.

²⁹ Tungā nǎstjin nga tsitju Lot nanki Sodoma, nibajen nk'a ján nd'í kō sufrǎj nga tsixuntu t'anankiu. Jesun ngayjee xutā.

³⁰ B'a tā kama nǎstjin nk'ie nga kuakúchji yjohō Ntǎhí Ndax'iun.

³¹ Kui nǎstjin xu'bo, xi kab'ejñasun nk'a ni'yaha najmi tū kuitjuen nga k'j'uaík'asje ni xi tǎjintu aya ni'yaha. Kō xi kafi jǎná najmi tā kats'óyaha ni'yaha.

³² N'ekj'áitsjohōon yjonūu ni xi kamat'ain chjuúhuun Lot.

³³ Tū yáhá ni xi mjehē ts'jínk'anki suba yjohō nga k'úejña tik'un, kui xi tū sahá kuayá. Tungā xi kuayá, kui xi tū sahá n'ek'anki.

³⁴ An b'a tǎxinūu. Kui nǎstjen xu'bo jo xutā xi kjintusún nku kama, nku chjúbé kō xinkuu s'ejña.

³⁵ Jo jmínchjín xi tǎjicha ot'áha xinkjín, nku chjúbé kō xinkuu s'ejña.

³⁶ Jo já xi kafi jǎná, nku chjúbé kō xinkuu s'ejña.

³⁷ B'a kitsú jóo:

—Ji Ndā Ntǎj, ¿má xi tjeheh b'a kamoō?

B'ǎ kitsú Jesu:

—Yaha nga má kjiǎn nku yjoninte k'ien, yō ma nǎjakú chálíkíe. B'a tā ts'in cháha nga k'j'uaí Ntǎhí Ndax'iun.

18

B'ǎ ts'in tsakúya Jesu nga kits'ínchjén ni xi kits'ínko nku ndā jue nku tǎchjuún xi ja k'ien x'ihín

¹ As'ai Jesu y'ejña chubayaha xutā ni'yakuyáha nga tsakúyaha nga tǎjhin nga tehente kuǎinchja Ntǎjáná kō nga najmi ts'jínk'jehe k'un.

² B'ǎ kitsúhu:

—Nku nanki y'ejña nku ndā jue xi najmi benkjún Ntǎjáná kō tā ndaha najmi nusihín xutā.

³ Yō tā y'ejña nku tǎchjuún xi ja k'ien x'ihín. Kui xi fisehe ndā jue nga b'a tsuhu: “Kixǎ n'ení kjuá xi tǎjnkōna chá kontrāna.”

⁴ Nkjín nǎstjin j'a nga najmi kits'ihín kjuá tǎchjuún. Tungā askahán ni kits'innkjínk'un: “Ndaha tsa najmi benkján Ntǎjáná kō najmi nusinna xutā,

⁵ **tunga tu nku tít's'instihína t'achjín.** Kui nga tu sahá kixi ts'ihín ra kjuá tu xi najmi ts'ínkjehe kjuatsentana nga kj'uaíse tehentena.”

⁶ **B'j kitsú sa Nda Ntjáná Jesu:**

—Nda tasinñju ni xi kitsú nda jue ch'onk'un xu'bi.

⁷ **Ntjáná,** ¿a najmi kixihí ts'ihín kjuá xuta xi j'ájin, xi nístjin nístjen nchjakoḥo? ¿A ts'ínk'andayahá nga kuasínko?

⁸ **B'a tixinnuu nga ntjuúhun ts'ihín kjuá xuta xi ts'e.** Tunga nk'ie nga kj'uai ngáha Ntíhí Nda'x'iun, ¿a sakú saha asunntee xuta xi s'ejihín Ntjáná?

B'j ts'in tsakúya Jesu nga kits'inchjén nku nda fariseo ko nku nda xi f'áchjintjai ch'á

⁹ **Ta y'éjña chubayahá Jesu nga tsakúyahá xuta xi b'a mahá nga naxu t'incha ts'in nginkun Ntjáná mahá, tunga najmi ndahá ts'in basehe xuta xingisoo.** B'i kitsúhu:

¹⁰ —Jo já ngi nchjako Ntjáná má ma natsihín nínku, nku xi nda fariseo ko nku nda xi f'áchjintjai ch'á nga ts'ínxát'ahá já Romá.

¹¹ **Nda fariseo b'i ts'in kinchjako Ntjáná nga ngandahá kinchja nk'ie nga kabasinñna ndju:** “Ji Na'mi, tít'sjaha máb'achjí at'ahá najmi b'a k'an xi nkú k'un xuta xi k'oo, xi ndyjé ts'in, xi ch'onk'un, xi b'at'ahá chjuúhun. Ko ta ndaha najmi b'a k'an xi nkúhu nda xu'bi xi f'áchjintjai ch'á.

¹² **Jo niyá nga tuntjóo bátejña kjintía ko nku táká ngayjee ni xi ts'in ngana tsja chje.”**

¹³ **Tunga nda xi f'áchjintjai ch'á kjin tsasinñna ko santaha najmi ma k'un tsa nk'a ján kuasenjinki.** Tu kik'onyahá 'mehe nga b'i kitsú: “Ji Na'mi, katuma nímahi an nga jé tjenna.”

¹⁴ **An b'a tixinnuu.** Nku nda xi naxu kama ndai nginkun Ntjáná nk'ie nga kik'óya ngáha ni'yahá. Najmi b'aha nda xinkuu. At'ahá tu yáhá ni xi k'uasjenk'a suba yjoho, kui xi ichí kama nginkun Ntjáná. Ko xi k'uasje nímakjua yjoho, kui xi sakúhu kjuachánka.

B'j ts'in nda kinchjane Jesu jánti xiu

(Mt. 19:13-15; Mr. 10:13-16)

¹⁵ **As'ai incha j'aiko xuta ntíhí tu xi Jesu ngjuénnehe ra ntsja.** Tunga nk'iehé nga kieke já ni'yakuyóo nij, b'a kitsúhu xuta nga najmi b'a incha ts'ín.

¹⁶ **Tunga kinchjahá ra Jesu jóo ko b'i kitsúhu:**

—Tjehenntoḥo jántíu nga kanibásena. Najmi tu jun b'ech'óho. At'ahá xuta xi b'a ts'in tjintuyáha xi nkú joyaha jánti xi, kui xi tjeheñ ra nga Ntjáná kuatéxumaha.

¹⁷ **Kjuaxi ni xi tixinnuu.** Xi najmi ts'ínkjálhín nga Ntjáná xi batéxumaha xi nkú ts'in ts'ínkjálhín nku nda chí ni xi 'bahí, kui xi ndahachí najmi kjuas'enjin nga Ntjáná xi kuatéxumaha.

B'j ts'in kinchjanimíko Jesu nku nda nchiná

(Mt. 19:16-30; Mr. 10:17-31)

¹⁸ **As'ai nku nda k'aku kingjásjaiyahá Jesu:**

—Ji nda maestru, ji xi ndai, ¿mí nihi xi ts'ian tu xi kama ts'ínkjálhín ra nga kuatéjña t'ik'un síán?

¹⁹ **As'ai b'i kitsú Jesu:**

—¿Á an xi nda t'mihini? Najmi tjín xi ndaha, nku tutuhú Ntjáná.

²⁰ Yai xi nkú ts'ín tjí't'a kjuatéxumog: “Najmi tu biyunéi kjuabixoon. Najmi tu n'ek'iein. Najmi tu ndy'é n'ei. Najmi tu testiyu tsank'á n'ei. Chankjúin na'mihí ko naahí.”

²¹ B'a kitsú ndo:

—Ngayjee ni xu'bo tít's'intjusan santa nkúhu nga ndyjana.

²² Nk'ie nga kint'é Jesu ni xu'bi b'a kitsú:

—Nku ni ndyjat'á sahi. Tateñai ngayjee ni xi tjihin ko tjeihin xuta x'an. B'a ts'ín s'ehe ri kjuanchiná ndjiojmi ján. As'ai nibái nga tsjénkiní.

²³ Tunga nk'iehé nga kint'é ndo éin, kik'ie nusin nusihin, at'aha 'yún nkjún nchiná.

²⁴ Nk'ie nga kieke Jesu nga kik'ie nusin nusihin ndo, b'i kitsú:

—já b'a 'yún 'ni tjihin tsa xuta xi nchiná nkjúhun kjuas'enjihin nga Ntjaná kuatéxumaha!

²⁵ Tu sahá najmi 'ni tjin tsa nku chu camello kjuas'en tixaha nku nintu nga nku nda nchiná kjuas'enjin nga Ntjaná xi kuatéxumaha.

²⁶ As'ai xuta xi kint'éhe b'a incha kitsú:

—¿Yá xi kama k'uanki ni ma?

²⁷ B'i kitsú Jesu:

—Ni xi ndahachí najmi maha ts'ín xuta, Ntjaná maha ts'ín ni.

²⁸ As'ai b'a kitsú Pedro:

—Xi nkúhu jin, ja y'entui ni xi tjinní ko tjennkihí nd'ai.

²⁹ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Kjuaxi ni xi tixinnu. Tu yáhá ni xi y'éña ni yaha, tsa chjuuhun, tsa já nts'e, tsa xi cháha ko tsa ntíhi at'aha Ntjaná batéxumaha,

³⁰ kui xutaj 'yún ts'ati k'uai ngáha ra asunnte xu'bi ko nistjin xi nibá askahan k'uaihi nga k'úentu tik'un sín.

B'i ts'ín ta kitsúya ngáha Jesu nga kuayá

(Mt. 20:17-19; Mr. 10:32-34)

³¹ As'ai ngjiko t'axín Jesu já ni'yakuyá xi te joo ko b'a kitsúhu:

—Tjenñju. Ja tibankiáán nanki Jerusalen. Yo kuitjusun ngayjee ni xi y'é't'a já profeta nga kamaha Ntíhi Ndax'jun.

³² At'aha aya ntsja xuta xi najmi ntje Israel tjeheñ ra n'ekjas'en. Kui xi kuajnukiehe, ch'on ts'íihin, ko kuatétéjnuhu.

³³ K'uéhe ko ts'íink'ien. Tunga nistjin xi ma jahan k'uaíya ngáha ra ngabayoo.

³⁴ Ndaha nku ni xu'bi najmi kamankjihin já ni'yakuyoo. Najmi be ni xi tinchja Jesu, at'aha kis'ejña 'maha niu.

B'i ts'ín kits'innkihí Jesu nku nda ka

(Mt. 20:29-34; Mr. 10:46-52)

³⁵ Nk'ie nga ja tibichú tiña Jesu nanki Jerico, nku nda ka kab'ejña andai niyoo nga tibanki chje.

³⁶ Nk'ie nga kint'é ndo nga tíf'a nkjún xuta, as'ai kingjásjaiya mí nihi xi tíma.

³⁷ Kik'inyaha nga Jesu, nda xi nibáha Nazaret, tíf'a yo.

³⁸ As'ai kikjintáya:

—ji Jesu, ji xi ntjehe David, katuma nimahi an!

³⁹ Xuta xi yja tíjuun kinchjatikoḥo tu xi k'uéchja'aha ts'a, tunga tu sahá 'yún kikjintáya sa:

—ji ntjehe David, katuma nimahi an!

40 As'ai tsasin'yún Jesu ko b'a kitsú nga ngjuaichj'a nda ko. Nk'ie nga ja j'ai, Jesu kingjásaiyaha:

41 —¿Mí xi mjehi nga ts'ihin?

B'a kitsú nda ko:

—Ji nda maestru, mjena nga kama chjina.

42 B'i kitsú Jesu:

—Katuma chjiji. At'aha kuas'ejihin nga Ntjaná kits'ín nibána, kui nga kama nkíhi ri.

43 Ta kuihi chubó kama chjihí ndo ko kitsjennkíhi Jesu nga kits'intsjohó Ntjaná. Ko ta kits'intsjohó Ntjaná ngayjee xuta xi kíkíe ni xu'bi.

19

B'i ts'in tsichuk'úhun Zakeo Jesu

1 As'ai tsichu Jesu nanki Jerico. J'ajin nankiu.

2 Yo tjíña nku nda nchiná xi 'mi Zakeo, xi nda k'akuhú já xi f'áchjintjai ch'á nga ts'inxát'aha já Roma.

3 Kui xi mjehe skue yáha Jesu, tunga najmi tímahá ra, at'aha katsehe xuta ko ch'e nkjún ya Zakeo.

4 As'ai tsangatsanka tíjuhun xuta nkjiun ko tsiyajnu nku yá xi síjña yo, tu xi skuehe Jesu, at'aha yo tjihin nga k'ua.

5 Nk'ie nga ja tí'a Jesu yo, tsasenjinki má kji'a ndo ko b'i kitsúhu:

—Ji Zakeo, kitsa títujein, at'aha ni'yahi tjihin nga ts'inkj'áiya nd'ai.

6 As'ai kitsa tsitjujen Zakeo ko tsjo kamaha nga kits'inkj'áihin Jesu ni'yaha.

7 Tungá nk'ie nga kíkíe xuta ni xu'bi, as'ai ngayjee kinchjayane Jesu nga b'a kitsúhu xinkjin:

—Ni'yaha nku nda xi najmi ts'intjusun kjuatéxumaha Moise kfi ts'inkj'áiya.

8 As'ai tsasinjña ndju Zakeo ko b'a kitsúhu Jesu:

—Chasei, nda maestru. Tsjaha xuta x'an masen ni xi tjínna. Ko tsa tjín xi ndyjé kits'ihin nga ts'anachaha, ts'ink'óya ngáha ra ñju njyá tjihin ni xi jak'aha.

9 B'i kitsú Jesu:

—Ja k'uanki nd'ai xuta xi tjintu ni'ya xu'bi, at'aha ta ntjehe ntje chjáná Abraham y'aha ra nda xu'bi.

10 At'aha Ntíhi Ndax'jun j'aingisjái ko j'ai ts'ink'anki xuta xi ja kindyja.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kits'inchjen nku nda xi kitsjáha já musuhu toon xi ts'inxáko

(Mt. 25:14-30)

11 Nk'ie nga tímjéñju xuta ni xi tinchja Jesu, as'ai ta y'éjña chubaya ngáha nga tsakúya. At'aha ja tóbichú tíña nanki Jerusalen ko b'a tímahá xuta nga akui kuatéxumahá Ntjaná.

12 Kui nga b'a kitsúhu Jesu:

—Y'éjña nku nda nchiná xi ngji kjin k'ái nanki tu xi nda rej n'e maha ko askahan k'óoya ngáha.

13 As'ai kinchjaha te já musuhu ko kitsjáha toon nga nkúnkú jóo. "N'exáko tooin santa nkúhu nga kjúái ngáhana", kitsúhu.

14 "Tunga unkiehé ra xuta nankihí ndo ko incha kits'inkji tjennki ndo já chjine'én xi b'a kuitsu: "Najmi mjeni tsa kui ndai xi kama nda rejni."

15 Tunga kin'e mahá nda rej ndo ko kik'óya ngáha nankihí. As'ai kitsjá kjua nga chubaha já musu xi kitsjáha toon, tu xi skuhehe xi nkú tjin kits'in nganasun nga nkunkú jóo.

16 'As'ai j'ai nda xi tjuun. "Ji nda ntia, te tjihin nga kits'in nganasun toohin", kitsú.

17 "Nda tjin. Nda ní ji, nda musu. Naxu kin'etjusuin xá ichi xi kitsjaha, kui nga tsjaha ra nga kuatexumaha ri te nanki", kitsú nda rej.

18 As'ai j'ai nda musu xi ma joho. "Ji nda ntia, un tjihin nga kits'in nganasun toohin", kitsú.

19 "Ji xi kuatexumaihi un nanki", ta kitsúhu nda musu xu'bi.

20 'As'ai j'ai ngá kj'ai nda musu. "Ji nda ntia, á toohin ngáha ei. Nku pañu kik'ontikjajian nga y'etja,

21 at'aha tsankjuhun. At'aha kjan ní ji. Chjubéi ni xi najmi ji y'ejnai ko chjusintjein chan xi najmi ji y'entjei", kitsú.

22 As'ai b'a kitsú nda rej: "Ji nda musu ch'onk'un, ta kuihi én xi kuakixin ts'inkokjuahara. Tsa an xi kjan ko fakj'a ni xi najmi an y'ejna ko kjesintjen chan xi najmi an y'entje,

23 kui nga, ¿á najmi kin'ekjas'ehe ri toonna já xi be nkú ts'in ts'inxáqoho toon? Tsa b'a kin'ei, ja ra ts'inkján ngáha ra nd'ai toonna ko santaha ntíhi nga kjúa", kitsú.

24 'As'ai kinchjako nda rej já xi kabincha yo. "Chjú'ohoo tooon nda xu'bi ko tjohoon nda xi tjñaha te", kitsúhu.

25 "Ji nda ntia, ja tjñaha te toon nda xu'bo", kitsú jóo.

26 Tunga b'ahá kitsú nda rej: "An b'a tixinnuu. Ngayjee xi tjihin ni, kui xi k'uai saha. Tunga xi najmi tjihin, kui xi chjú'aha santaha ni xi ichi xi tjñaha.

27 Ko máha já kontraña xi najmi mjehe nga kuatexumaha, nibáko ei ko nginkán tichákjó kásin."

*B'i ts'in jas'en Jesu nanki Jerusalem
(Mt. 21:1-11; Mr. 11:1-11; Jn. 12:12-19)*

28 Nk'ie nga ja b'a kitsú Jesu, as'ai kitsjen títjun nga kits'inndjuú ngáha nyáha nanki Jerusalem.

29 Nk'ie nga ja tsichu tiña Betfage ko Betania, nanki xi tiña maha asunntu tjenki xi 'mi Yá Olivo, as'ai kits'ínki Jesu jo já ni'yakuyáha

30 nga b'i kitsúhu:

—Tankiún nanki ichi xi tjña tiña ján. Nk'ie nga ja kujichú yo, sakúnuu nku ntí búrrú xi tjit'a'yún, xi najmi kjee ch'a b'esúhun. Chjúnndáyo ko nibáko ei.

31 Ko tsa tjin xi nguásjaiyanuu: "¿Á jun tichjundáyahanu chu?" tsa kuitsunuu, b'a t'ihun: "Nda maestru rú machjéhen chu."

32 As'ai ngji já xi kin'ekjítu ko kisakúhu chu xi nkú nga kitsú Jesu.

33 Nk'ie nga ja tüncha kjendáya ntí búrrúu, as'ai b'a kitsú já xi ts'e chu:

—¿Á jun tichjundáyahanu ntí búrrúu?

34 B'a kitsú jóo:

—Nda maestru rú machjéhen chu.

35 Incha j'aikoho Jesu chu. Najyuhun incha kingásuhun chu ko kits'ínk'íesun Jesu.

36 Xi nkú nga ts'in tífi Jesu, b'a ts'in kingjantu najyuhun xuta aya niyóo.

³⁷ Nk'ie nga ja t_{in}cha bichú tiña má jenstehen asunntu t_{en}k_i Yá Olivo, as'ai ngayjee x_utá ni'yakuyáha Jesu 'yún incha kikjintáya tsjo nga kits'intsjoho Nt_{ian}á ngat'ahá ngayjee k_{ju}ankjún xi incha kieke.

³⁸ B'a incha kitsú x_utó:

—iNt_{ian}á nda kats'inko nda rej xi kits'in nibá ngajoho! ¡Kas'e k_{ju}ajyu ndjijomi ján kó kaya k_{ju}achánkahá Nt_{ian}á nk'a ján!

³⁹ As'ai kinchjá k'ua já fariseo xi t_{en}jih_{in} x_utá nk_ijun:

—Ji nda maestru, b'a t'ih_{in} x_utá ni'yakuyáhi nga najmi t_u b'a incha kats'in.

⁴⁰ B'i kitsú Jesu:

—B'a t_{ix}innu, tsa k'uechja ts'a x_utá xu'b_i, ndjio incha kjintáya.

⁴¹ Nk'ie nga j'ai tiña Jesu nanki Jerusalen, kikjintántjai nankiu nk'ie nga kieke.

⁴² B'i kitsú:

—Tsa t_u kui sa n_{ist}j_{in} xu'b_i kamankjinnu ni xi tsj_{an}nu k_{ju}ajyu! Tunga t_{ij}ña 'mahánu niu nd'ai.

⁴³ At'ahá k_uichú n_{ist}j_{in} nga já kontranu k'uetjindainu xjó nga k'uechjanu t_u xi ts'ínk_{je}henu.

⁴⁴ Ts'ínk_{je}nu kó ts'ínk'ien x_utá nankinu. Ndaha nku ndjio najmi t_a s'ejn_{as}un sahá rá xinkjín. At'ahá najmi kamankjinnu nk'ie nga y'éjña chinu Nt_{ian}á k_{ju}andaha.

*B'i ts'in kik'onsje Jesu já xi t_{in}cha batéña chu má ma natsih_{in} n_{in}ku
(Mt. 21:12-17; Mr. 11:15-19; Jn. 2:13-22)*

⁴⁵ As'ai jas'en Jesu má ma natsih_{in} n_{in}ku. Kik'onsje já xi t_{in}cha batéña kó t_{in}cha b'atse chu yo.

⁴⁶ B'i kitsúhu:

—B'a ts'in t_{ij}é'a éhen Nt_{ian}á: “Ni'ya xi má nga k_uinchjako x_utá Nt_{ian}á kama ni'yaná.” Tunga jun antehé já ndyé t_{in}'e mo.

⁴⁷ Xki n_{ist}j_{in} tsakúya Jesu natsih_{in} n_{in}ku. Kó já ná'mi k'aku, já chjine'éhen k_{ju}atéxumoó kó já xi yankjúhun incha tsangisjai n_{iy}á xi nkú ts'in kama ts'ínk'iehen Jesu.

⁴⁸ Tunga najmi t_{is}akú n_{iy}áhá rá nkú ts'in b'a incha ts'ín, at'ahá ngayjee x_utá 'yún mjehe nga k_uasín_{ju}hu ni xi t_{in}chjá Jesu.

20

*B'i kama nk'ie nga kingjásaiyaha já t_{ij}xóo Jesu yá xi kitsjá xáha
(Mt. 21:23-27; Mr. 11:27-33)*

¹ Nku n_{iy}á nk'ie nga t_{ib}akúya Jesu má ma natsih_{in} n_{in}ku nga y'énijmíhi x_utá én nda tsuhu Nt_{ian}á, as'ai j'aik'úhun já ná'mi k'aku, já chjine'éhen k_{ju}atéxumoó kó jáchá xi t_a t_{ij}hin xá.

² B'a incha kitsúhu:

—T'inyan_i, ¿mí xá xi t_{ij}hin nga b'a t_{in}'ei? ¿Yá xi kitsjá xáhi?

³ B'i kitsú Jesu:

—Kó an t_a kuasjáyanu nku ni. T'inyanú.

⁴ ¿Yá xi kits'in nibáha Jua Bautista nga j'aiténtá x_utá? ¿A Nt_{ian}á, a rá x_utá asuntej_{ih}í?

⁵ As'ai b'i kitsúhu xinkjín nga kinchjanijmíyaha niu:

—Tsa: “Nt_{ian}á kits'in nibáha Jua”, k_uxíaán, as'ai b'a k_uitsuná: “¿Á najmi kis'ejih_{in}nu ni xi kitsúhu Jua?”

⁶ Kò tsa: “Xutà asunntej kits'ín nibáha” kuxíxián, ngayjee xutà k'u'éná ndjio nga ts'íink'iená, at'ahá b'a tsu xutà nga nku ndá profeta kama Jua.

⁷ As'ai kinchjako ngáha Jesu:

—Najmi yaj yá xi kits'ín nibáha.

⁸ As'ai b'í kitsú Jesu:

—Kò tã ndaha an najmi xínyanu yá xi kitsjana nga b'a tít'sian.

B'í ts'ín tsakúya Jesu nga kits'ínchjén já xi najmi naxu fiko xá xi kik'áihí

(Mt. 21:33-44; Mr. 12:1-11)

⁹ As'ai Jesu b'í ts'ín tsakúyaha xutà nga y'éjña chubayaha:

—Nku ndá y'éntje tuntsjajé. Kitsjá sáha antee já xi maha ts'ínxáko tuntsjajé, as'ai ngji kjin tse nkjún nistjin.

¹⁰ Nk'ie nga ja tíjne tuu, as'ai kits'ínkjisehe ndo nku ndá musuhu já xi tít'sínxáko tuntsjajé tu xi kuankihí rã tu xi kanéhe. Tunga kik'íéhé rã jóo ndá musuhu kò kits'ínkji tiya tiya.

¹¹ As'ai tã kits'ínkjhí ngáha ndo kj'ai ndá musu, tunga tã kik'íéhé ngáha rã jóo ndá musu xu'bjí. Ch'on nkjún incha kitsúhu kò kits'ínkji tiya tiya.

¹² Tã kits'ínkjhí ngáha kj'ai ndá musuhu ndo, tunga tã kits'ín'uhún ngáha rã jóo ndá xu'bjí nga tsanka tjennki.

¹³ Tu chahán b'í kitsú ndá xi ts'e tuntsjajé: “¿Mí nihi xi ts'ian? Tu sahá ntína xi tjo nkjúnna ts'ínkjíá. Tsa tu ahá ni skuenkjún ntína jóo.”

¹⁴ Tunga nk'íehé nga kikie já xi ts'ínxáko tuntsjajé nga nibá ntíhí ndo, b'a kitsúhu xinkjín: “Kui xu'bo xi ts'ínkjálhín ngayjee ni xi tjihín na'mihí. Tu sahá n'ek'ieén tu xi kama ts'añáhaná ni xi ts'ínkjálhín.”

¹⁵ Kui nga kik'onsjehe jóo ntíhí ndo natsín má nga tjíntje tuntsjajé kò kits'ínk'ien.

Kui b'a maha, ¿nkú ts'íihín rã ndá xi ts'e tuntsjajé já xu'bo?

¹⁶ Kj'uaí kò ts'íinkje já xi ts'ínxáko tuntsjajé kò kj'ai já tsjá sá ngáha rã ante tuntsjajé.

Nk'ie nga kint'é ni xu'bjí xutà xi tüncha yo, as'ai b'a incha kitsú:

—¡Najmi b'a tã katuma!

¹⁷ Tunga tsase'ahá Jesu jóo kò b'í kitsúhu:

—Kui nga, ¿nkú tsuhu rã ma ni xu'bjí xi tjit'a xujun éhen Ntíaná? B'a tít'su:

Ndjio xi kikjaníya já chjínexóo,

ja j'ai ma ndjio k'aku.

¹⁸ Tu yáha ni xi kujnesun ndjio xu'bjí kama xixí. Kò xi kujnenehe ndjio kama nkuankuan.

B'í ts'ín tsakúya Jesu yá xi tjihín nga s'echjíhí

(Mt. 21:45-46; 22:15-22; Mr. 12:12-17)

¹⁹ Tã kuihí chubó mjehé já na'mi k'aku kò já chjíné'éhen kjuatéxumoo nga kuakj'ánijé Jesu, at'ahá kamankjihín nga kui kinchjanímíyaha nga y'éjña chubaya. Tunga incha kitsankjúhún xutà nkjün.

²⁰ As'ai kits'ín nibásehe Jesu k'ua já xi kúnnta 'maha, xi xutà nda kits'ín ma maña yjoho, tu xi ts'ínkjinejihín Jesu nku én xi najmi b'a tjín. B'a ts'ín kama ts'ínkjás'éhen rã ndá tjíxá Romá.

²¹ B'a incha j'ai tsúhu:

—Ji ndá maestru, yaj nga kjuaxí én xi chubai nga bakuyái kò nga najmi ngabi n'ei kjuá. Naxu bakuyái éhen Ntíaná.

²² Kui nga, ¿a ma b'echjíhí ndá títjun Cesar ni xi f'áchjíná, a rã najmi?

²³ Tunga kamankjihín ra Jesu kjuamañaha jóo ko b'a kitsúhu:

²⁴ —Takúnú nku toon denarijo. ¿Yá xi ts'e sénnistjijn ko j'áin xi tjít'aha tooin? B'a kitsú jóo:

—Ts'e nda tíjün Cesar.

²⁵ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Tjohoon nda tíjün Cesar ni xi ts'e nda tíjün Cesar, ko tjohoon Ntjaná ni xi ts'e Ntjaná.

²⁶ Najmi kamaha jóo kits'ínkijneya Jesu nga kuinchja nginkun xuta nantjo nku én xi najmi b'a tjín. Tu sahá kama nkjühun én xi kits'ínk'óya Jesu ko najmi ta kinchjaha.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kj'uaíya ngáha ra xuta

(Mt. 22:23-33; Mr. 12:18-27)

²⁷ Já sadusejo bakúya nga najmi kj'uaíya ngáha ra xuta ngabayoo. As'ai k'ua xi j'aisehe Jesu nga

²⁸ kingjásjaiyaha. B'i incha kitsúhu:

—Ji nda maestru, y'é't'aná Moise: “Tsa nku nda xi tíñaha chjuún kjuayá nga najmi kis'ekohó nti chjuühun, nda nts'e tjihin nga kuixanko ngáha chjuühun, tu xi b'a ts'in s'ehe ra nti nda nts'e xi k'ien.”

²⁹ Y'entu yatu já xi nts'e maha xinkjín. Tsixan nda xi tjuun tunga b'ahá tjün k'ien. Najmi kis'ehe nti.

³⁰ As'ai nda xi ma joho tsixanko ngáha tachjúun, tunga ta k'iehén ngáha.

³¹ As'ai b'ahá ta kits'ín ngáha nda xi ma jahan ko ta k'ien, ko b'a ta kamat'ain já xingisoo. Ndaha nku xi yatu najmi kis'ehe nti.

³² Asakahan ta k'ien tachjúun.

³³ “Kui b'a maha, njstjin nga kj'uaíya ngáha ra xuta ngabayoo, ¿yá ndaha xi kama ts'e tachjúun? At'aha nga yatu tsixanko.”

³⁴ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Bixan xuta xi tjín njstjin nd'aj ko ts'ínkixan ntíhi.

³⁵ Tunga xuta xi tjehe ra nga k'úentu tik'un njstjin xi s'ejña askahan, xi kj'uaíya ngáha ra ngabayoo, kui xi najmi ta kuixahan ko najmi ta ts'ínkixahan ntíhi.

³⁶ At'aha najmi ta kama kuayáha. B'a ní ts'in k'úentu xi nkú ts'in tjintu ntítsjee. Ntíhi Ntjaná kama, at'aha j'áya ngáha ra ngabayoo.

³⁷ “Ko santaha Moise ta y'éñña chji nga kj'uaíya ngáha ra xuta ngabayoo, nk'ie nga kinchjanjmíyaha na'yá ntsje xi títi. At'aha b'a ts'in tjít'a nga Ntjaná xi “Ntjaha Abraham, Ntjaha Isaac ko Ntjaha Jacob.”

³⁸ Ntjaná najmi Ntjaha aníma. Ntjaha ní xuta tik'un. At'aha nginkun Ntjaná tjintu tik'un ngayjee xuta.

³⁹ As'ai kinchja k'ua já chjine'éheh kjuatéxumoo:

—B'a tjín ni xi kuakixín, nda maestru.

⁴⁰ Najmi ta kama k'un kingjásjaiya saha ra Jesu tsa mí nihi.

B'i ts'in kingjásjaiya Jesu yá xi y'aha ra xi Cristo

(Mt. 22:41-46; Mr. 12:35-37)

⁴¹ As'ai b'i kitsú Jesu:

—¿Nkú tjihin ra nga b'a tsuhu xuta nga ntjehe David nibaha ra xi Cristo?

⁴² At'aha ta kuihi David b'a ts'in y'é't'a xujun salmo:

Ntjaná b'a kitsúhu Nda Ntjana:

“Tinchint'ání má batexuma,

⁴³ k'uentú maná já kontrañi kinte tsukui.”

44 B'a ts'in ta kuihi David b'a kitsúhu nga Nda Ntíahā maha xi Cristo. Kui nga, ¿nkú ts'in ntjehe David nibáha ra xi Cristo?

B'i ts'in y'échjit'ain Jesu sin xi y'a já chjine'éhen kjuatéxumoo
(Mt. 23:1-36; Mr. 12:38-40; Lc. 11:37-54)

45 Nga tijncha basínjju ngayjee xuta, as'ai kinchjako Jesu xuta ni'yakuyáha:

46 —Chúhuun yjonuu já chjine'éhen kjuatéxumoo. Kui xi tsjoho nga bja najyun ndju nga b'ema ko nga tsjo ts'in súniñaha niyátée. Tsjoho nga b'entusún yáxile xi tijncha títjun ni'ya sinagoga ko nga b'entu ante k'aku xi tjin nku s'í.

47 Kui xi kje'áha ni'yaha jminchjín xi ja k'ien x'ihín ko as'ai chuba 'yuhún tse nchjako maña Ntíanā tu xi b'é'mat'aihin yjoho. 'Yún un skuéhe já xu'bj.

21

B'i ts'in kinchjanijmíyaha Jesu toon chje
(Mr. 12:41-44)

1 Tsase Jesu ko kieke xuta nchiná xi tbinchá toohon aya kaxa toon chje.

2 Ko ta kieke nku tachjuún xi ja k'ien x'ihín. Kui xi jo toon xi títí tsinchá kaxa chje.

3 As'ai b'i kitsú:

—Kjuaxí ni xi tixinnuu. Tachjuún x'ain 'yún tse kuatsjá sa nga ngayjee xuta xi k'oó.

4 At'aha ngayjee xuta xi k'oó ni xi t'ib'ankihí kuatsjá. Tunga máha tachjín, ngayjee toon xi tijnaha nga kjinéyaha nichine kuatsjá.

B'i ts'in tsakúya Jesu ni xi kama kintehe ni nga kfe asuntee
(Mt. 24:1-28; Mr. 13:1-23)

5 K'ua xuta tijnchjanijmíyaha ninku nga tsjo ts'in kin'enaxúkocho ndjio tsjo k'un ko ni xi kits'ínsuhun xuta. As'ai b'i kitsú Jesu:

6 —Máha ni xi t'íyo ei, kuichú nistjin nga ndaha nku ndjio najmi ta s'ejnásuhun ra xinkjín. Ngayjee n'exúya.

7 As'ai b'a kitsú jóo nga kingjásjaiyaha:

—Ji nda maestru, ¿nkjé b'a kama? ¿Mí nihi xi kuakúchji títjun nga b'a kama?

8 As'ai kinchja Jesu:

—Chúhuun yjonuu nga najmi tu ch'a xi k'uanachannuu. At'aha nkjin maha xi k'uaí nga an ts'ín ma yjoho. “An xi kui”, kuitsu. Ko b'a kuitsu ya: “Ja kuichu nistjiun.” Tunga najmi tu tsjennkíhí ruu jóo.

9 Nk'ie nga kuinú'yó nga tjin kjuachán ko nga najmi tjin kjuajyu ajihín xuta naxinantá xi tjin, najmi tu binkjun. At'aha tjihín ni nga tjun b'a kama, tunga najmi kjehe kfe asuntee.

10 Ko b'i kitsú sa Jesu nga ngjindju:

—Xuta xi tjin nku nanki kjaánko xuta xi k'ají nanki. Nku nda rej kjaánko k'ají nda rej.

11 Chón xi tu xí 'yuhún kama ko s'e kjintía k'ají k'ají nanki. Tsjén ch'in ch'onk'un, ko kama chji nk'a ján ni xi kuinchánkjúhun xuta ko kjuankjún chánka.

12 Tunga kintehe ni nga kuitjusun ngayjee ni xu'bj, títjun kuak'ánijénuu xuta ko tsjénki unkienuu. Ts'ínkjas'ennuu aya ntsja já k'akuhu xuta sinagoga ko ts'ínkjas'ennuu nubayá. Ngat'anā nguaukohonuu nginkun já rej ko nginkun já títjun.

13 B'a ts'in sakúntehenuu nga k'únyaha ruu jóo yáha an.

14 B'i n'e n'enkjintak'un nga najmi tu b'enda titjun xi nkú ts'in kujsinkoo yjonuu.

15 At'aha an tsjanuu én xi chubo ko kjuankjintak'un xi chánka sa nga xi ts'e ja kontranu, tu xi najmi kuichúkuaha ra ni xi chubo ko tsa b'a kuitsu nga najmi b'a tjín ni xi tichubo.

16 'Santaha xi chánu, já nts'o, xuta xinkiu ko xuta xi nda nchakonuu ts'ínkjas'ennuu. K'ua xi tjín ajinnuu n'ek'ien.

17 Ngat'ana ts'ín unkiehenuu ngayjee xuta.

18 Tunga ndahá nku ntsjaku najmi ndyja.

19 Ndjá tincho, tu xi k'uankihinu.

20 'Nk'ie nga choo nga k'uetjindaihi já jun nanki Jerusalem, katumankjinnuu nga ja kuichu nistjin nga n'ekje.

21 Kui nistjiun katanka xuta xi tjintu ante Judea xi tjehe asunntu tjennki. Xi tjintu ajin nantia Jerusalem katitju. Xi kafi jná najmi ta kak'oyaha ajin nantio.

22 At'aha kui nistjin xu'bo ts'ínkjáihin xuta chjihí ni xi najmi nda kits'in, tu xi kuittjusuhun ngayjee ni xi tjít'a éhen Ntjaná.

23 Nijimá rú ts'ihin jminchjin xi y'a ntí ko xi tús'ínki ntí kui nistjiun! At'aha tse kjuanjimá xi s'e asunntee ko kjuakjahan Ntjaná nibanehe xuta xu'bi.

24 K'ua xi kichá ndju n'ek'ienkoho ko kj'ai ngá xi nguajinijé ngayjee nanki xi tjín. Xuta xi najmi ntje Israel tjehe ra kuasinne nanki Jerusalem xi nkú tjín nú nga k'uauntehe nga kuatexuma.

*B'i kama nistjin nga k'uaí ngáha Ntíhi Ndax'iun
(Mt. 24:29-35, 42-44; Mr. 13:24-37)*

25 'As'ai ts'iu ko sóo ko niñuu kuakúchji kjuankjún xi kama. Xuta naxinantá xi tjín t'anankiu nguántaha ra yjoho ko tsankjún, at'aha 'yún kjuaneya ntáchak'uun ko 'yún nguajink'a t'éhen ntóo.

26 Xí kuayáhá xuta nga tsankjún ko nga kúyaha ni xi kamaha asunntee. At'aha Ntjaná ts'ínk'atsé ni xi tjín nk'a ján.

27 Nk'iehé chá Ntíhi Ndax'iun nga tjejin nintiu nga nibáko ngayjee nga'yuhun ko kjuachánkaha.

28 Nk'ie nga k'uatuts'ihin nga b'i kama, tsjo katumanu, at'aha ja tibichú tiña nistjin nga ja kama ndáinu.

29 Ko b'i ta ts'in y'éjña chubaya Jesu nga tsakúya:

—Chasoho yá higuera ko ngayjee yá xi tjín.

30 Nk'ie nga yo nga ja titjuhu nts'én, mankjinnuu nga ja tibichú tiña chunubóo.

31 B'a ta ts'in nk'ie nga ja choo nga ja b'a tíma, katumankjinnuu nga ja tjíña tiña nistjin nga kuatexuma Ntjaná.

32 Kjuaxi ni xi tixinnuu. Kuittjusun ngayjee ni xu'bi kintehe ni nga kuayáye xuta xi tjín nd'ai.

33 Kamaha asunntee ko nk'a ján ndyja, tunga énná najmi k'ua tiya.

34 'Chúhuun yjonuu, tu xi najmi kama ndjáha animanuu, tsa tséjihin ra ni xi mjehe yjonintenu, tsa kama ch'ju, ko tsa kjuántaha ruu yjonuu ni xi tjín asunntee. At'aha tsa b'a n'oo, tu ndyjahanuu nk'ie nga k'uaí nistjin xu'bo.

35 At'aha k'uaínehe nistjin xu'bo ngayjee xuta xi tjín tu má xi tjehe ni asunntee. Tu ndyehé ra nga b'a kamoo.

³⁶ Kui nga tintsu_{ba} ndahanu ko tehente chubakoo Ntjaná, tu xi kuichúku_{ahanuu} nga kuitjankiu ngayjee ni xi kamo_o ko kuichú nginkun Ntíhi Nda_{x'iun}.

³⁷ Xki nistjin tsakúya Jesu natsin ninku ko nga ma ngixuun bitju nga fi ts'inkj'a nistjen asunntu tjenki xi 'mi Yá Olivo.

³⁸ Ko ngayjee xuta ta jyun ta jyun incha f'ai natsin ninku nga f'aisinñjuhu Jesu.

22

B'i ts'in y'enda já tjíxóo nga mjehe kuakj'ánijé Jesu
(Mt. 26:1-5; Mr. 14:1-2; Jn. 11:47-53)

¹ Ja tíbichú tiña S'í Pascua, nk'ie nga chine ninkuan xi najmi kamandakoho na'yu san.

² Já na'mi k'aku ko já chjine'éhen kjuatexumoo incha tsangisjai niyá xi nkú nga ts'in ts'ínk'iehen Jesu, at'aha tsankjún jóo xuta nkjiun.

B'i ts'in y'enda Juda Iscariote xi nkú ts'in ts'ínkjas'en Jesu
(Mt. 26:14-16; Mr. 14:10-11)

³ As'ai jas'enjihin Satana Juda xi ta 'mi Iscariote, nku nda ni'yakuyá xi te joo.

⁴ Kui xi ngjisehe já na'mi k'aku ko já jun k'aku nga kinchjanijmíyako xi nkú ts'in kama ts'ínkjas'en Jesu.

⁵ Tsjo kamaha jóo ko y'endako Juda nga tsjáha toon.

⁶ Kits'in yu Juda ko tsangisjai niyá xi nkú ts'in kama ts'ínkjas'en Jesu nk'ie nga najmi 'yún tjín xuta.

B'i ts'in ts'asjeko S'í Pascua já ni'yakuyáha Jesu
(Mt. 26:17-29; Mr. 14:12-25; Jn. 13:21-30; 1 Co. 11:23-26)

⁷ Tsichu nistjin nga chine ninkuan xi najmi kamandakoho na'yu san, nk'ie nga n'ek'ien chutsankaha S'í Pascua.

⁸ As'ai b'a kitsú Jesu nga kits'ínkji Pedro ko Jua:

—Tankín'iendo ni xi chineé S'í Pascua.

⁹ B'a kitsú jóo:

—¿Má xi tjeheh mjehe nga k'úendaí nichineé?

¹⁰ B'i kitsú Jesu:

—Nk'ie nga kuitjás'oon ajin nantjo, satékjó nku nda xi y'a nku ndjii ntánjua. Tsjénnkihúu santaha má nga kjuas'en

¹¹ ko b'a t'ihuun nda xi ts'e ni'yoo: “B'a títso nda maestru: ¿Má xi kui ante má nga kjinéka nichinehe S'í Pascua já ni'yakuyána?”

¹² As'ai kuakúnuu nku ante tayá chánka xi ja tjinda xi tjeheh nk'a ni'yaha. Yo t'endo ni xi chineé.

¹³ As'ai ngji jóo ko b'a kamat'ain xi nkú nga kitsúhu Jesu. Yo incha y'enda nichinehe S'í Pascua.

¹⁴ Nk'ie nga tsichu chuba, y'ejnat'ako Jesu yámixó já postruhu

¹⁵ ko b'i kitsúhu:

—Mangimjena nga kjuasjékonuu S'í Pascua xu'bi kintehe ni ngabayana.

¹⁶ At'aha b'a tixinnuu nga najmi ta kjiné sahana nichinej santaha nkúhu nga kuitjusun xi nkú tsuhu ra kui s'íi má batéxuma Ntjaná.

¹⁷ As'ai jakj'á chutsiun ko nga ja kitsjáha máb'achjiji Ntjaná, b'i kitsú:

—Chjúbó niu ko n'endzjohoo xinkiu.

18 At'aha b'a tíxinnuu nga najmi ta k'ui sahana ntáha tuntsajée santa nkúhu nga kuichú nistjin nga kuatéxuma Ntíaná.

19 As'ai jak'á nínkuon ko nga ja kitsjáha máb'achjíhi Ntíaná, tsakjánya ko kitsjáha jóo nga b'a kitsú:

—Kui xu'bi xi yjonintena xi n'ekjas'en ngandanuu. B'a n'oo tu xi kj'uaitsjennuu an.

20 Nk'ie nga ja kamaha nga kikjine nichinee, ta jak'á chutsún nga b'a kitsú: —Kui chutsún túbakúchji jnína xi ngjuai ndzjo ngandanuu. Jnína túb'éndako tsetsehe Ntíaná nd'ai xi nkú ts'in nda ts'ínko xuta.

21 Tunga máha nd'ai, nda xi títs'inkjas'enna ta tíjñat'akona yámixai.

22 At'aha b'a n'ehe Ntíhi Ndax'jun xi nkú ts'in kis'endaha. Tunga, jnimá rú ts'ihin nda xi ts'ínkjas'ehen!

23 As'ai b'i ngján kingjásjaiyaha xinkjín jóo nga yá xi b'a ts'íjun.

B'i ts'in kitsúya Jesu yá xi 'yún chánka sa

24 As'ai já ni'yakuyoo b'a incha kitsúhu xinkjín nga yá xi 'yún chánka sa ajihin.

25 Tunga b'ahá kitsú Jesu:

—Já rej xi batéxuma naxinantá xi tjín asuntee ndjá ts'ínko xuta xi ts'e. Ko já xi tjíhin xá, kui xi nda incha ts'in, tsu xuta.

26 Tunga ajinnuu najmi b'a kama. Xi 'yún ní chánka sa ajinnuu kats'in ma yjoho xi nkú joyaha tsa kui xi 'yún kinte tjen. Ko xi batéxuma kats'in ma yjoho xi nkú joyaha tsa kui xi nda musuhu já xingisoo.

27 At'aha, zyá xi 'yún chánka sa? ¿A xi b'ejñat'a yámixoo nga kjine, a ra nda musu xi b'éyahá nichinee? ¿A najmi xi b'ejñat'ahá yámixoo? Tunga máha an, tíjñajinnuu ej xi nkú joyaha nda musunuu.

28 'Jun najmi kin'e nga manú nk'ie nga kichjut'ayák'unna.

29 Kui nga k'uendahanuu nga kuatexumo, xi nkú ts'in y'endana Na'mina.

30 Kuintsubat'o yámixana nga chinoo ko s'ju nk'ie nga kuatexuma, ko kuintsuoo ante má nga kuatexumohoo ntjehe xuta Israel xi te jo tikjá maha.

B'i ts'in kitsúya tíjun Jesu nga Pedro b'a kuitsu nga najmi behe

(Mt. 26:31-35; Mr. 14:27-31; Jn. 13:36-38)

31 'Simon, Simon, tasinñjui. Satana tsanki nga k'uétsujneyánuu xi nkú n'ehe tuniñu nga kjút'ayák'unnuu.

32 Tunga an ja tsankintjáhi nginkun Na'miu tu xi tu nku s'ejihin ri an. Ko ji, nk'ie nga sakú nga'yún ngáha ri nga s'ejihin an, tjsinkoi já nts'ei tu xi tu nku ndjáhá kuinchaha.

33 B'a kitsú Simon:

—Ji nda maestru, tjínkuhu k'an nga kfinkoho nubayá ko santaha nga kuayáko.

34 B'i kitsú Jesu:

—Ji Pedro, an b'a tíxihin. Kintehe ni nga kjintá xantó nd'ai, b'a kuixín nga najmi yaní jan nyá tjíhin.

35 As'ai b'i kitsúhu já ni'yakuyáha:

—Nk'ie nga kits'ínkjinuu nga najmi tu ch'o tsa kixinnuu, ko ta ndaha toon ko ta ndaha tjabaxínté, ¿a tjín ni xi kindyjat'anuu?

B'a kitsú jóo:

—Najmi chumi nihi xi kindyjat'ani.

36 As'ai b'a kitsú Jesu:

—Tunga nd'aj, xi tǐñaha tsa, kat'a kō tā kat'a toohon. Kō xi najmi tǐñaha kicha, katatēna najyun ndjuhu kō kat'atse nku.

³⁷ At'aha b'a tixinnu. Tjihin nga kuitjusuhun ni xu'bi xi tjit'a éhen Ntiana: “Kui xi tā kich'axkihī rā ajihīn jā ch'onk'uun.” At'aha ngayjē ni xi tjit'a nga tǐnchanjimiyahana tjihin nga kuitjusun.

³⁸ B'a kitsú jóo:

—Ji nda maestru, ¡á jo kicha ei!

B'i kitsú Jesu:

—Ja kama.

B'i ts'in kinchjako Jesu Ntiana

(Mt. 26:36-46; Mr. 14:32-42)

³⁹ As'ai tsitju Jesu nga ngji asunntu tjenki xi 'mi Yá Olivo xi nkú ts'in tehente, kō tā kitsjennkihī jā ni'yakuyáha.

⁴⁰ Nk'ie nga tsichu yo, b'a kitsúhu:

—Chubakoo Ntiana tú xi najmi chjút'ayák'uhunnu.

⁴¹ As'ai b'a ts'in kjin ngji t'axín suba xi nkúhu má bichúkijne nku ndjio nga s'e. Yo tsasinkunch'in kō kinchjako Ntiana.

⁴² B'i kitsú:

—Ji Na'mi, tsa kama kai, n'ekj'a t'axinní kjuanimá xu'bi. Tunga katumahá xi nkú ts'in mjehi, najmi xi nkú ts'in mjena.

⁴³ As'ai kama chjihī nku ntísje xi nibajehen nk'a ján nga j'ai tsjá nga'yúhun.

⁴⁴ Kō nk'ie nga 'yún nkjún un tibehe Jesu, tú sahá 'yún kinchjako sa Ntiana kō tsixuntu t'anankiu ntánubáha xi b'a k'un xi nkú joyaha stubá jni i.

⁴⁵ Nk'ie nga ja kamaha nga kinchjako Ntiana, as'ai tsisintjen kō j'aise ngáha rā jā ni'yakuyáha. Kjintufé jóo nk'ie nga j'aisehe at'aha kjuaboó xi kats'in nganaha.

⁴⁶ As'ai b'i kitsú:

—¿Á kisunntuféhen? Tísintjoon kō chubakoo Ntiana tú xi najmi chjút'ayák'uhunnu.

B'i ts'in j'aich'anijé Jesu

(Mt. 26:47-56; Mr. 14:43-50; Jn. 18:2-11)

⁴⁷ Nk'ie nga tā tǐnchjaha Jesu, tú j'aihī nkjin nkjún xuta. Tjen tǐtjuhun xuto nda xi 'mi Juda, xi nku nda ni'yakuyá xi te joo. Kui xi j'aik'úhun Jesu kō kǐjexu'ba.

⁴⁸ B'i kitsú Jesu:

—Ji Juda, ¿a tǐchjuxu'bai Ntíhi Ndax'iun nga tǐn'ekjas'ein?

⁴⁹ Nk'ie nga kiekie jā xi kabinchandaihi Jesu ni xi timoo, as'ai b'a kitsú:

—Ji nda maestru, ¿a kicha kǐxkjahanní?

⁵⁰ Nku nda xi sǐñajihīn jóo kits'in'uhun nku nda musúhu nda nā'mi tǐtjuun. Tsatet'a tjabaxínju kixi.

⁵¹ Tunga b'ahá kitsú Jesu:

—Najmi b'a tú n'o. Jyu tǐncho.

Kits'ínko tjabaxínju nda musú nga kits'ínkíhi.

⁵² As'ai kinchjako jā xi j'aikj'ánijéhe, kui xi jā nā'mi k'aku kō jā jun k'akuhu njinku kō jáchá xi tā tjihīn xá. B'i kitsúhu:

—¿A nda ndyjená? ¿Á íxí kǐchahá kō yá kich'ahanu nga kǐjúáhinu?

⁵³ Xkǐ nǐstjin tsásinjñajinnu má ma natsihīn njinku. Ndaháchí najmi kin'ekonú. Tunga kuihí chubanuu xu'bi, chuba nga batéxuma má jyuun.

B'i ts'in kitsúya Pedro nga najmi be Jesu
(Mt. 26:57-58, 69-75; Mr. 14:53-54, 66-72; Jn. 18:12-18, 25-27)

54 As'ai jakj'ánijéhe jóo Jesu ko ngjikoho ni'yaha nda na'mi tíjuun. Máha Pedro, kitsjennki kjihin Jesu.

55 Nk'ie nga kits'in'yún nd'í jóo kamasehen natsiun, y'entut'á ko Pedro ta y'eñajihin.

56 As'ai nku na musu kikiehe nk'ie nga kab'eñat'a nd'íu. Tsase'a sisihin ko b'a kitsú:

—Kui cháxi xi ta tsjenko chá ján.

57 Tunga najmi kits'ínkiehé yjoho Pedro. B'a kitsú:

—Ji tachjuún, najmi be ndo.

58 Sa kutju tu sa kj'aihi xi kieke ngaha ko b'a kitsúhu:

—Ji xi ta makoi jóo.

Tunga b'ahá kitsú Pedro:

—Ji nda, najmi an niu.

59 J'a ra xi nkú maha tsa nku ora. As'ai tu sa kj'ai ngá xi ta b'ahá kitsú ngaha ra:

—Kjuaxi kjáihin nga ko kui ndai makó nda xu'ba ján, at'aha ta Galilea nabáha.

60 B'ahá ta kitsú ngaha Pedro:

—Ji nda, najmi be ni xi tichubai.

Ta kuihi chubo, nk'ie nga b'a ta títuhu Pedro, tjen'yún kikjintáha nku xanta.

61 Kits'ínk'ótjiya Nda Ntjaná nga tsase'a Pedro, ko j'aijsjehen Pedro ni xi kitsúhu Nda Ntjaná: “Kintehe ni nga kjintá xantó nd'ai, b'a kuixín nga najmi yaní jan niyá tjihin.”

62 As'ai tsitjusje Pedro ko kikjintá'un kikjintánte.

B'i ts'in kichajnucha Jesu

(Mt. 26:67-68; Mr. 14:65)

63 Máha já xi tijncha kunntáha Jesu, kik'aya ko kik'íéhe.

64 Y'é'ma tunkun ko b'a incha kitsúhu:

—Tixínyai xi nkúhu nda profeta, zyá xi kuak'íéhi?

65 Nkjin tikjá ya én xi kitsúhu Jesu nga najmi kikienkjún.

B'i ts'in kin'ekokjuq Jesu nginkun já tjixá judio

(Mt. 26:59-66; Mr. 14:55-64; Jn. 18:19-24)

66 Nk'ie nga ja kama seen, kama nja jáchá xi tjihin xá ko já na'mi k'aku ko já chjine'éhen kjuatexumoó. Incha ngjiko Jesu má ma njakú já tjixá judio ko b'a incha kitsúhu:

67 —T'inyani, za ji xi kits'in nibá Ntjaná?

B'i kitsú Jesu:

—Tsa xinyanuu, najmi s'ejinnuu.

68 Ko tsa kuasjáyanuu, najmi n'ek'óyanú.

69 Tunga nd'ai k'uatuts'ihin Ntíhi Nda xi un nga k'úéñat'aha Ntjaná xi tjihin nga'yún.

70 As'ai ngatentee kingásjaiyaha:

—¿A xúhu jihí xi Ntíhi Ntjaná?

B'i kitsú Jesu:

—An xi tibixiún.

71 B'a incha kitsú jóo:

—¿A machjén saná já testiyu? Ñá kikjin ja kuanu'yáá ni xi kuatsú.

23

B'i ts'ín kin'ekokjua Jesu nginkun nda títjun Pilato ko nda rej Herode Antipa (Mt. 27:1-2, 11-14; Mr. 15:1-5; Jn. 18:28-38)

¹ As'ai tsisintjen ngayjee já t'ixóo ko ngjiko Jesu nginkun Pilato.

² Nkjin ni xi kikjanínehé yo nga b'i incha kitsú:

—Xuta nankini t'ibinchákjahan ndai nk'ie kuasakúni. Tíb'ejña nkjún nga s'echjihí nda títjun Cesar ni xi f'áchjintjai, ko b'a titsu nga kui xi nku nda rej xi kits'ín nibáha Ntjaná.

³ B'a kitsúhu Pilato Jesu:

—¿A jí xi nda rejihí xuta judio?

B'i kitsú Jesu:

—B'a tjin ni xi t'ibixín.

⁴ As'ai kinchjako Pilato já na'mi k'aku ko xuta nkjin nga b'a kitsúhu:

—Najmi chumi jéhe xi t'isakújinna ndo.

⁵ Tunga tu nku b'ahá incha kitsú jóo:

—Xuta nankini t'ibinchákjahan. Tíbakúya xki ante xi tjin Judea. Ante Galilea kik'atuts'ihín ra ko santaha ej ja j'ai nga b'a t'its'ín.

⁶ Nk'ie nga kint'é Pilato ni xu'bj, kingjásjaiya tsa ante Galilea nibáha Jesu,

⁷ at'aha yo batéxuma Herode Antipa. Nk'ie nga kik'inyaha nga Galilea nibáha Jesu, as'ai kits'ínkji Jesu má tijná Herode, at'aha nanki Jerusalem tijná Herode kui chubo.

⁸ Tu ni xí tsjohó kamaha Herode nk'ie nga kieke Jesu, at'aha nd'ai nkjún mjehe ra skuéhe. Nkjin t'ikjá ni xi kik'inyaha nga t'its'ín Jesu ko mjehe skué nga ts'ín Jesu nku kjuankjún.

⁹ Nkjin nkjin ni xi kingjásjaiyaha, tunga ndahá nku én najmi kinchja Jesu.

¹⁰ Ta kabincha ya yo já na'mi k'aku ko já chjine'éhen kjuatéxumoo nga nihi xi nkjún ts'ín nkjin ni xi t'ikjanínehé Jesu.

¹¹ As'ai Herode ko já juhun xi nkúhu ni xi najmi chumi ni chjihí ra kits'ín ma Jesu ko tsajnukie. Kits'íngja nku najyun tsjo tjin xi nkúhu xi bja já rej nga incha kik'aya. As'ai kits'ínk'óya ngáha ra Pilato.

¹² Kui nistjin xu'bo Herode ko Pilato kik'atuts'ihín nga kinchjako nda ngáha xinkjín, at'aha unkie xinkjín kintehé ni ni xu'bj.

B'i ts'ín kitsjá kjuu Pilato nga n'ek'ien Jesu (Mt. 27:15-26; Mr. 15:6-15; Jn. 18:39-19:16)

¹³ As'ai Pilato kinchja njaha já na'mi k'aku ko já t'ixóo ko xuta nkjin.

¹⁴ B'a kitsúhu:

—Jun kafáikónú ndai. B'a t'ibixiún nga xuta nankinuu t'ibinchákjahan. Nginkun kuangjasjáyaha ndo. Ajihín ngayjee ni xi t'ichjaninóhoo ndai najmi kuasakúna tsa t'jihín jé.

¹⁵ Ta ndaha Herode najmi kuasakújihín tsa mí nihi. Kui nga kuats'ínk'óya ngáhana ndai. Ja t'yo. Najmi chumi nihi xi kits'ín ndai xi t'jehen ra ngabaya.

¹⁶⁻¹⁷ Kui b'a maha, tsjahana kjuu nga s'ehé ra ko as'ai ts'ín ndáihí.

¹⁸ Tunga nkuhu kits'ín ntáha xuta nga kikjintáya:

—¡Kan'ek'ien nda xu'bo! ¡N'e ndáihí Barraba!

¹⁹ Kjiya'yún nda Barraba at'aha já Roma ngji kontraha ko nku nda kits'ínk'ien.

20 Pilato mjehe nga ts'ín ndáihí Jesu kai, kui nga ta kinchjakohó ngáha xuta nkjiun.

21 Tunga 'yún kikjintáya xuto:

—jTjat'a kruu ndo! jTjat'a kruu ndo!

22 As'ai ta kinchjahá ngáha Pilato nyá xi ma jahan:

—Tunga, ¿mí ni ch'on tjihin xi kits'in ndo? Ndaha nku ni najmi tísakújinna tsa tjeheñ ra ngabaya. Kui b'a maha, tsjahana kjuá nga s'ehe ra ko as'ai ts'in ndáihí.

23 Tunga tu ni xí 'yúhún kikjintáya sa xuta. Tsankihí Pilato nga ngjuát'a kruu Jesu. B'a incha kits'in santaha nkúhu nga incha kin'esihín.

24 Kui nga kitsjáha kjuá Pilato nga n'etjusahun ni xi tüncha banki.

25 Kits'in ndáihí ndá xi j'ájin xuta nga n'e ndáihí, ndá xi kjiya'yún nubayá at'ahá já Romá ngji kontrahá ko at'ahá aníma tjeheñ. As'ai kitsjá kjuá nga n'ehe Jesu ni xi mjehe xuta nkjiun.

B'i ts'in kis'et'a kruu Jesu

(Mt. 27:32-44; Mr. 15:21-32; Jn. 19:17-27)

26 Nk'ie nga tífi s'et'a kruu Jesu, kichjubé nku ndá nanki Sireñe xi Simon 'mi. Jná kaf'aihi ndo. Kui xi kin'ek'anji kruu nga kitsjennkíhí Jesu.

27 Ta kitsjennkíhí nkjin nkjún xuta ko jminchjín xi tüncha kjintá nga títs'inbat'a Jesu.

28 Tunga kits'ínk'ótjijyahá Jesu, tsasehe jminchjún ko b'i kitsúhu:

—Jun jminchjín Jerusalen, najmi tu an ch'ít'anú. Yjonu ko ntínuu xi ch'ít'o.

29 At'ahá kuichú nístjin nga b'a kuitsu xuta: “Á b'a nda tjihin ts'e jminchjín xi ntíhi, xi najmi kik'a ntí ko xi najmi kits'ínki ntí.”

30 As'ai b'a incha kuitsu hu tjenkiu: “Tixuntunéni.” Ko: “T'e maní”, kuitsu hu tjenkiu.

31 At'ahá tsa b'i tüncha ts'íhín yá xi xkféen, kui nga, ¿nkú sa ts'íhín ra yá xi kixiu?

32 Ta tjenko jóo jo já ch'onk'un xi ta ngjuát'a kruuko Jesu.

33 Nk'ie nga incha tsichu ante xi 'mi Nintaku Aníma, yo kingját'a kruu Jesu ko nga joo já ch'onk'uun. Nku xi kitsjen kixihí Jesu ko nku skjúhun.

34 B'i kitsú Jesu:

—Ji Na'mi, n'endyjat'aihi, at'ahá najmi be ni xi tüncha ts'in.

Já juun kits'índdzjohó xinkjín najyuhun Jesu nga kitsutonyá ts'íhín.

35 Xuta nkjiun kabincha yo nga tüncha basenkjún. Ko já tjíxóo kik'aya Jesu nga b'a kitsú:

—Kamahá ndai nga kj'ai xi kits'ínk'aniki. Kats'ínk'aniki yjohó nd'ai tsa kui xi kits'in nibáha Ntjáná, tsa kui xi j'ájihín Ntjáná.

36 Já juun ta kik'ayahá Jesu. J'aik'úhun ko kitsjáha nga k'úu binu san.

37 B'a incha kitsúhu:

—Tsa ji xi ndá rejihí xuta judio, n'ek'aniki yjohí.

38 Ta kis'et'a antsjáku Jesu nku yáte xi b'i kitsú: “Kui xu'bi xi ndá rejihí xuta judio.”

39 Nku ndá ch'onk'un xi ta kjit'a kruu ta najmi kikienkjún Jesu nga b'i kitsúhu:

—Tsa ji xi kits'in nibá Ntjáná, n'ek'aniki subai yjohí ko ta n'ek'anikini ko jin.

40 Tunga b'ahá kitsú ndá xinkuu nga kinchjatiko ndá xu'bi:

—Najmi binkjuin Ntjáná ji, ta ndaha tsa ta kui kjuanímaha tíyai.

⁴¹ Máha ñá, tjiñin kixi nga un tibená, at'aha tin'ekjáhiñin chjiñi ni xi kin'eé. Tunga kui ndai ndahachí najmi ch'on kits'in.

⁴² As'ai b'a kitsúhu Jesu:

— Ji Jesu, katj'áitsjeihin an nk'ie nga ch'atuts'ihin nga kuatexumai.

⁴³ B'i kitsú Jesu:

— Kjuaxi ni xi tixihin. Nd'aj kuinchunkoní ndjiojmi ján.

B'i ts'in k'ien Jesu

(Mt. 27:45-56; Mr. 15:33-41; Jn. 19:28-30)

⁴⁴ Xi nkú ra ma nga chuba te jo nga nistjiun kis'e jyun ngayjee asuntee santa nkúhu nga tsichu chuba jan nga ngixuun.

⁴⁵ Najmi ta kits'in ndzjehen ts'iu. Ko jo tsitju nga kitiyájen najyun xi tjenchja ante xi 'yún nkjúhun ninku.

⁴⁶ As'ai 'yún kikjintáya Jesu:

— Ji Na'mi, aya ntsai títs'inkjas'en animana.

Nga ja b'a kitsú, as'ai k'ien.

⁴⁷ Nk'ie nga kieke nda jun k'aku ni xi kamoó, kits'intsjohó Ntjaná nga b'a kitsú:

— Kjuaxi kjáihin nga naxu ndai nginkun Ntjaha.

⁴⁸ Ngayjee xuta nantja xi incha kieke ni xi kamoó, incha kamankjihin nga najmi nda tjin ni xi kin'e nga kin'ek'ien Jesu.

⁴⁹ Tunga máha ngayjee xuta xi behe Jesu ko jminchjin xi kitsjennkíhi nk'ie nga tsitju xi tjeñen ante Galilea, kui xi kjin kabincha nga tincha basehe ni xi timoó.

B'i ts'in kis'eyajni Jesu

(Mt. 27:57-61; Mr. 15:42-47; Jn. 19:38-42)

⁵⁰ Tijnajihin já tixóo nku nda xi 'mi Kuse xi Arimatea nibáha, nanki xi tijnajihin Judea. Nda tjíya animaha ndo ko naxu fiko yjohó nginkun Ntjaná.

⁵¹ Ta tukuyaha nistjin nga kuatexuma Ntjaná ko najmi kits'in yu ni xi y'enda ko ni xi kits'in já tixá xingisoo.

⁵² Kui xi ngjisehe Pilato ko tsankihí yjonintehe Jesu.

⁵³ Nk'ie nga ja kikjeñent'a kruu yjonintehe Jesu, as'ai nku najyun kik'ontjikájnu ko ngjingájñaya nku tixa tsjó xi kin'endat'á naxiu, xi ndaha nku najmi kje ch'a s'eya.

⁵⁴ Kui nistjiun ts'enda nichinehe S'í Pascua ko ja tib'atuts'ihin nistjin nkjúun.

⁵⁵ Jminchjin xi kitsjennkíhi Jesu nga tsitju ante Galilea, ta incha ngji ko kieke tsjóo ko xi nkú ts'in kis'eña yjonintehe Jesu.

⁵⁶ As'ai kik'óya ngáha ni'yaha ko y'enda ntá sinjne ko ni xi sinjne. Kits'ínkj'áya jminchjiun nistjin nkjúun xi nkú ts'in tjíña kjuatexumoo.

24

B'i kama nk'ie nga j'áiyaha Jesu ngabayoo

(Mt. 28:1-10; Mr. 16:1-8; Jn. 20:1-10)

¹ Nga ta jyun ta jyuhun nistjin xi b'atuts'ihin ra tuntjóo, j'aisehe jminchjiun tsjóo nga y'a ts'ihin ni xi sinjne xi y'enda.

² Nk'ie nga incha j'ai, kieke nga ja kachjuxín ndjio chákantsú xi tjíchjane tsjóo.

³ Incha jas'en tunga najmi kisakúhu ra yjonintehe Nda Ntjaná Jesu.

4 Nk'ie nga ndaha najmi incha be mí nihi xi incha ts'ín, tū incha kikiehé nga kabinchat'ahá jo já xi yja najyun xi tibat'ai.

5 Tū ni xi kitsankjúhún jminchjún kō kingjénsten ankjín t'anankiū. Tunga b'ahá kitsú jóo:

—¿Á ajihjín xutá k'ien tbinchisjáihinu xi tjíña tík'un?

6 Najmi tá ei tjíñaha. Ja kaf'áíya ngáha rá ngabayoo. N'ekj'áítsjohoon yjonuū nga b'í kitsúnū nk'ie nga y'ejña ante Galilea:

7 “Tjihin nga n'ekjas'en Ntíhi Ndax'jūn aya ntsja já ngatitsuūn kō s'et'a kruū. Njstjín xi ma jahan kj'uaíya ngáha rá ngabayoo.”

8 As'ai j'áítsjehen jminchjún ni xi kitsú Jesu

9 kō nk'ie nga incha j'aihi tsjóo kitsúyaha ngayjee ni xu'bjí já ni'yakuyá xi te nkuū kō ngayjee xutá xingisoo.

10 Mariá Magdalena kō Juaná kō Mariá xi ñaha Santiagō kō jminchjín xingisoo xi tjenkoho, kui xi j'ai tsúyaha já postrū ni xu'bjí.

11 Tunga najmi kis'ejihún rá já postrū, at'ahá én xi najmi tjihin sin kamaha ni xi titsuya jminchjún.

12 Tunga tsisintjehén Pedrō kō tsangatsanka nga ngji tsjóo. Nk'ie nga tsaseya tsjóo, kikie nga tū najyun xi tsich'ontikjájnuhú yjonintee kjijña yo. As'ai kik'óya ngáha ni'yaha nga tíma nkjúhún ni xi kamoō.

*B'í ts'ín tsakúchiji yjoho Jesu jo já ni'yakuyáha
(Mr. 16:12-13)*

13 Ta kuihi njstjín xu'bo jo já ni'yakuyáha Jesu yja nga tūincha fi nanki ichi xi 'mi Emau, nanki xi te nku rá kilometro mahá nanki Jerusalen.

14 Tinchjanijmíyakoho xinkjín ngayjee ni xi kamoō nga tūincha fi.

15 Ni xi kama, nk'ie nga tinchjanijmíyakoho xinkjín niū, j'aise tiñaha Jesu kō kitsjent'áha.

16 Tunga b'a kama xi kis'echjahá tunkun jóo kama. Najmi kamankjihjín tsa Jesu niū.

17 As'ai b'í kitsú Jesu:

—¿Mí nihi xi tichubanijmíyakohonu xinkiu nk'ie nga t'n'o niyá?

As'ai tsincha'yún baba jóo

18 kō b'a kitsú ndá xi 'mi Cleofá:

—¿A nku tutu rá ji xi tinchin nanki Jerusalen xi najmi be ni xi kama njstjín xi nibahaná yo?

19 B'í kitsú Jesu:

—¿Mí nihi xi kama?

B'a incha kitsú jóo:

—Ni xi kin'ehe Jesu, ndá xi nibáha Nazaret. Kui xi kama nku ndá profeta kō chánka ni xi kits'ín. Kis'ehe nga'yún én xi kinchja nginkun Ntjáná kō nginkun ngayjee xutá.

20 Tunga já na'mi k'akuhú kō já tjíxáná kits'ínkjas'en tū xi kin'ek'iehen, kō kis'et'a kruū.

21 Jín kichuyái tsakai nga kui xi ts'ín ndáihí ñaxinántá Israel. Tunga ja tjihin jan njstjín nd'ai nga b'a kamoō.

22 'K'ua jminchjín xi tjinjinní kabinchánkjúnni. Tá jyun tá jyun kafisehe tsjóo,

23 tunga najmi kasakúhú rá yjonintee. Ntúsje rú incha kama chjihí katsúni kō nga kui xi b'a katsúhu nga tjíña tík'un Jesu.

24 Askahan tā kafisehe tsjóo k'ua já xi tjinjinni ko b'a ts'in kasakúhu xi nkú nga katsú jminchjün, tunga najmi kabehé Jesu.

25 B'i kitsú Jesu:

—já b'a nkjün ts'in ichi mankjihinnuu ko 'ni s'ejihinnuu ngayjee ni xi kitsúhu já profeta!

26 ¿A najmi tjihin ni nga un skuhehe xi kits'in nibá Ntjaná kintehe ni nga sakúhu kjuachánka xi ts'e?

27 As'ai Jesu y'éjña chjihí jóo nkú tsuhu rá ngayjee xujun éhen Ntjaná má jtít'a ni xi kamaha. Kik'atuts'ihin rá xujun xi y'é't'a Moise ko ngjindjuko ngayjee xujun xi y'é't'a já profeta.

28 Nk'ie nga tsichu nanki ichi xi má nga tüncha fi jóo, b'a kits'in xi k'ua niyá Jesu kits'in.

29 Tunga kits'inkasín'yún kjuá'yúhún rá jóo nga b'a kitsúhu Jesu:

—Tinchinkoni ej, at'aha ja ngixun ko ja tíma'ña.

Kui nga kits'in yuhu Jesu nga y'éjñako jóo.

30 Ni xi kama, nk'ie nga kab'entut'áko yámixó jóo, jak'á Jesu ninkuon ko kitsjáha máb'achjihí Ntjaná. As'ai tsakjánya ko kitsjáha jóo.

31 Kui chubo tsix'ánki nkun jóo ko kamankjihin nga Jesu niu. As'ai Jesu kits'inndyjajihinsén yjoho nginkun jóo.

32 B'i ngján b'a kitsúhu xinkjin jóo:

—¿A najmi tí'ajin nd'ihí tíma animaná nk'ie nga tinchjakoná aya niyóo ko nk'ie nga títuyaná nkú tsuhu rá ni xi jtít'a éhen Ntjaná?

33 Tā kuihi chubo incha tsisintjen ko kik'óya ngáha nanki Jerusalen. Incha kkie nga nku stihín kats'in yjoho já ni'yakuyá xi te nkuu ko já xi tjintukohó.

34 Kui xi b'a tüncha tsu:

—Kjuaxi kjáihin nga ja kaf'áiya ngáha rá ngabayoo Ndá Ntjaná ko ja kuakakúchjihí yjoho Simon.

35 As'ai kitsúya já xi joó ni xi kamat'ain aya niyóo ko xi nkú ts'in kamankjihin nga Jesu niu nga tsakjánya ninkuon.

B'i ts'in tsakúchjihí yjoho Jesu já ni'yakuyáha

(Mt. 28:16-20; Mr. 16:14-18; Jn. 20:19-23)

36 Tā tüncha nchjáha nk'ie nga j'ai sinjñajin masehen Jesu ko b'i kitsú nga kikjaniña:

—Kas'enuu kjuajyu.

37 Tu ni xi kitsankjúhún já ni'yakuyóo ko kits'innkjink'un nga nku sen xi tíma chjihí.

38 B'i kitsú Jesu:

—¿Á túbinkjuhunnu? ¿Á tín'entjihí ruu yjonuu nga b'a ts'in tín'enkjintak'uhunnu?

39 Ahán niu. Chasoo ntsa ko tsuká. N'ekonú ko chasenú. Nku sen najmi tjihin yjo ko ninta xi nkú ts'in tiyo nga tjinna.

40 Nk'ie nga ja b'a kitsú, as'ai tsakú ntsja ko tsuku.

41 Tunga najmi kjehé s'ejin sisihin jóo, at'aha tsjo nkjün tüncha máha ko tüncha ma nkjúhún. As'ai b'i kitsú Jesu:

—¿A tíjñanuu ichi nichine ej?

42 As'ai kitsjáha nku te tjió xi kab'échjan.

43 Jak'á Jesu niu ko kikjine nginkun jóo.

44 As'ai b'a kitsú:

—Ni xi kama, kui nihi xi kixinnuu nk'ie nga tsátejñajin sanuu. B'a kixinnuu nga tjihin nga kuitjusun ngayjee ni xi tjit'a nga kinchjanijmíyahana xujun kjuatéxumaha Moise ko xujuhun já profeta ko xujun salmo.

⁴⁵ Kikjex'ájin Jesu kjuankjintak'uhun jóo tu xi kamankjihin ra ni xi tjit'a éhen Ntiana

⁴⁶ ko b'i kitsúhu:

—B'a ts'in tjit'a nga tjihin nga un skuéhe xi kits'in nibá Ntiana, nga nistjin xi ma jahan kj'uaíya ngaha ra ajihin xuta k'ien,

⁴⁷ ko nga ngajoho s'enjimi nga ngúsuhun asunntee. Jerusalem ch'atuts'ihin ra nga b'a k'úihin xuta nga tjihin nga ngjuaikj'áha ra animaha tu xi kama ndyjat'aha ra ngatitsuhun.

⁴⁸ Jun xi kuxinyo ni xi kiyo.

⁴⁹ An ts'in nibánuu xi kitsúya títjun Na'mina nga tsjánuu. Tunga tintsubanú ej Jerusalem santa nkúhu nga n'ekjohoon nga'yún xi nibaha nk'a ján.

B'i ts'in ngji Jesu nk'a ján

(Mr. 16:19-20)

⁵⁰ As'ai tsitjuko Jesu já ni'yakuyáha. Ngjiko santaha nanki Betania. Kingjénnk'a ntsja ko nda kinchjane jóo.

⁵¹ Nk'ie nga nda tinchjane jóo, nk'a ján ngji t'axihin.

⁵² Nk'ie nga ja incha kamaha nga kits'intsoho Jesu, tu ni xi tsjohó tíncha maha jóo nga incha kik'óya ngaha nanki Jerusalem.

⁵³ Tehente incha kits'intsoho Ntiana má ma natsihin ninku.

Xujun xi y'ét'a Jua én nda tsuhu Jesucristo

B'i ts'in kitsúya nda xi kits'ínntu xujun yáha Jesu

1 Nga tuts'ihin ni tu b'a ts'in jahá tǎña Éen. Kui Éen xi y'eǎnakoho Ntǎná. Kui Éen xi Ntǎná.

2 Kui xi y'eǎnako Ntǎná nkúhu nga tuts'ihin ni.

3 Éen kits'índakoho Ntǎná ngayjee ni xi tǎn. Ndaha nku ni xi tǎn najmi kin'enda tsa najmi tǎn Éen.

4 Yo nibáha rá kjuatík'un. Kui kjuatík'un, kui nd'í xi ts'in ndzjehen xuta.

5 Ndǎ tǎb'at'ai má jyuun ko má jyuun najmi tǎhúkjuaha nga tǎts'ínk'ien.

6 J'ai nku nda xi 'mi Jua xi Ntǎná kits'ín nibáha.

7 J'ai tsúya ni xi kǎkie tu xi kuitsuyaha yáha nd'íu ko tu xi s'eǎjihin rá ngayjee xuta nd'í xi j'ai nchjanjímíyaha.

8 Najmi kui xi nd'íu. Tu kin'e nibáhá tu xi kuitsuyaha yáha nd'íu.

9 Nd'í xi ndoo xi ts'in ndzjehen ngayjee xuta ja ma k'j'uaihí asuntee.

10 Éen j'aik'ieǎna asuntee, Én xi Ntǎná kits'índakoho asuntee. Tunga xuta asuntee najmi kamankjihin yáha kui.

11 J'ai ante xi ts'e, tunga xuta xi ts'e najmi kits'ínkǎhǎn.

12 Tunga xi kits'ínkǎhǎn ko kis'eǎjihin, kui xutaha xi kitsǎha nga kama ntǎhi Ntǎná.

13 Kui xi kitsin xi nkú ts'in kama mjehe Ntǎná. Najmi kitsin xi nkú ts'in tsin xuta xi tǎn, ko tǎ ndaha najmi xi nkú ts'in tǎñaha xuta, ko tǎ ndaha najmi xi nkú ts'in mjehe xuta.

14 Kui Éen xi kik'a yjoninte ko y'eǎjajinj ko kiyai kjuachánkaha, at'aha kui xi Ntǎ nku tutuh Ntǎ Na'míu. Tsakúchji kjuanda chánkaha ko én xi b'a tǎjún.

15 Jua kitsúya yáha kui. B'i kitsú:

—Kui xi kinchjanjímíyahana nga b'a kixian: “Xi askahan nibá nga an, kui xi tǎn nga an, at'aha kui xi tu b'a ts'in jahá tǎña.”

16 Xkǎ kjuanda xi kik'ainá kjuanchǎn chánka xi ts'e tsitjuihin.

17 At'aha Ntǎná kits'ínchǎn Moise nga kitsǎ kjuatéxumo, tunga j'aihí Jesucristo nga y'éǎna kjuandoo ko én xi naxu tǎn.

18 Najmi tǎn xi ja be nkú tǎn Ntǎná. Nku tutuh Ntǎ nku tutuh xi tǎñako Ntǎ Na'míu, kui xi j'aikúchǎn Ntǎná.

B'i ts'in kitsúya Jua Bautista yáha Jesu

(Mt. 3:11-12; Mr. 1:7-8; Lc. 3:15-17)

19 B'i ts'in kinchǎ Jua nk'ie nga já judío k'aku xi tǎn nanki Jerusalem kits'ínkǎ já na'mi ko já xi tǎ ts'ínxát'a nǎnku xi má nga ngjuásjaihaha Jua yáha kui.

20 Kinchǎ kixi kixi Jua ko najmi ts'anachá. B'i kitsú:

—Najmi an nda xi xi kitsú Ntǎná nga ts'ín nibá.

21 B'a kitsú jóo nga kingǎsaihaha:

—ǎYáhá ni jǎ? ǎA jihí xi Eliá?

—Najmi an —kitsú Jua.

—ǎA jihí xi nda profeta xi tǎhǎn nga k'j'uai? —kitsú jóo.

—Najmi —kitsú Jua.

22 —ζYáha ji? —tá kitsú ngáha jóo—. At'aha tjihin nga kuankínko ngáha ri én kixi já xi kits'in nibáni. ζNkú bixín?

23 As'ai b'i kitsú Jua:

—An xi nku nda xi tinchja ante kixiu nga b'a títu: “Tjen kixiu nija má nga nibá Ntjaná.” Kui niu xi y'et'a nda profeta Isaia xujun éhen Ntjaná.

24 Ko já xi kits'ínkji já fariseo

25 ta kingjásaiyaha Jua:

—Tsa najmi ji xi kitsú Ntjaná nga ts'in nibá ko ta ndaha Elia ko ta ndaha nda profeta xi tjihin nga k'uaí, ζá xuta tibatatáhani?

26 B'i kitsú Jua:

—An ntánijua tibatatáqhona xuta, tunga síñajihínngu nku xi najmi yo,

27 xi k'uaí askahan nga an. Najmi tje'henna tsa kjendáya n'uhu tjabaxín ntéhe.

28 B'a kama ni xu'bj nanki xi 'mi Betanja, nanki xi tjña ngabantá ntáje Jordan, má tsaténtá xuta Jua.

B'i ts'in kitsúya Jua nga Jesu xi chutsankaha Ntjaná

29 Nistjin xi ma ndyjuun ngáha kieke Jua nga Jesu nibák'un tiñaha ko b'i kitsú:

—Kui xu'bj xi chutsankaha Ntjaná xi kjexín ngatitsuhun xuta asuntee.

30 Kui xi kinchjanjímíyahana nga b'i kixian: “Xi askahan nibá nga an, kui xi tjun nga an, at'aha kui xi tu b'a ts'in jahá tjña.”

31 Nk'ie ta ndaha an najmi be ya níhi, tunga ntánijuahá jáitentá xuta tu xi s'ejña chjihí ra xuta Israel yáha kui.

32 B'i ta kitsúya Jua ni xi kieke:

—Kieke nga nibajen Espiritu ndjiojmi ján xi nkú joyaha nku chutuju ko nga j'aik'iejñantjai nintaku.

33 Ta ndaha an najmi kje be ya níhi, tunga xi kits'in nibáhána nga ntánijua kuaténtáhana xuta, kui xi b'a kitsúna: “Xi chai nga nibajenk'uhun Espiritu ko k'ujñantjaihi, kui xi Espiritu Santo kuaténtáqoho xuta.”

34 An kieke nga tsitjusun kui éen ko tixinya nga kui xi Ntíhi Ntjaná.

B'i ts'in kinchjaha Jesu já ni'yakuyá xi tjuun

35 Nk'ie nga kama ndyjuun, ta yohó tinchako ngáha Jua jo já ni'yakuyáha. Kieke nga j'a Jesu yo ko b'i kitsú:

36 —Kui xu'bo xi chutsankaha Ntjaná.

37 Kint'é nga joo já ni'yakuyáha ni xi kinchja ko kitsjennkíhi Jesu.

38 As'ai tsasengi astun Jesu ko kieke nga tjennkíhi jóo. B'i kitsúhu:

—ζMí xi tbinchisjío?

—Ji nda maestru —kitsú jóo—, ζmá tinchin?

39 —Nibásoghoo —kitsú Jesu.

As'ai ngji jóo ko kieke má tjña Jesu. Yo kits'ínkja nistjin xu'bo, at'aha ja ngxun. Nkú ra ma nga chuba űju niu.

40 Já xi joo xi kint'é ni xi kinchja Jua ko kitsjennkíhi Jesu, nku xi 'mi Andre xi nda nts'e maha Simon Pedro.

41 Kui xi títjun ngjingsjai Simon ko b'a kitsúhu:

—Ja kuasakúni nda xi kitsú Ntjaná nga ts'in nibá.

42 As'ai j'aiko Andre nda nts'e nga j'aisehe Jesu. Jesu tsasehe Simon ko b'i kitsúhu:

—Ji xi Simon, ntíhi Jona. Ji xi k'úin ngáha ri Pedro.

⁴³ Nįstjin xi ma ndyjuun, nk'ie nga tífi Jesu ante Galilea, as'ai ngjisehe Felipe ko b'i kitsúhu:

—Tsjénnkiní.

⁴⁴ Nanki Betsaida nibáha Felipe, má nga tá nankihí Andre ko Pedro.

⁴⁵ As'ai Felipe ngjisehe Natanael ko b'a kitsúhu:

—Ja kuasakúni ndá xi kinchjanijmíyaha Moise nga y'ét'a xujun kjuatéxumoo ko xi tá y'ét'a já profeta. Kui xi Jesu ntíhi Kuse, ndá xi nibáha nanki Nazaret.

⁴⁶ B'a kitsú Natanael:

—¿A kamahá stjújin Nazaret nku ni xi nda?

—Nibáasehi —kitsú Felipe.

⁴⁷ Nk'ie nga kíkíe Jesu nga nibá tíña Natanael, b'a kitsú:

—Kuihi ndá xu'bjí xi xutá Israel tjeheh ra, nku ndá xi najmi b'anacha.

⁴⁸ —¿Nkú ts'ín yahaní? —kitsú Natanael.

B'i kitsú Jesu:

—Kuakiehe kintehe ni nga kuanchjahi Felipe, nk'ie nga kabinchunnkí yá higuera.

⁴⁹ —Ji ndá maestru —kitsú ngáha Natanael—, ji xi Ntíhi Ntíaná. Ji xi ndá rejhi xuta Israel.

⁵⁰ B'i kitsú Jesu:

—¿A at'aha kuakiehe kintehe yá higuera kuaxihin, a kui kjuaha nga kuas'ejihin ri nga Ntíaná kits'ín nibáhana? 'Yún chánka ni xi cha sai nga xu'bjí.

⁵¹ Ko b'i tá kitsú ya Jesu:

—Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Choo nga tsjén tíxa ndjiojmi ján ko nga ntítsjehe Ntíaná kuiyájnu ko kuitjujen nga kjuáisehe Ntíhi Ndax'jun.

2

B'i ts'ín kits'ín Jesu nku kjuankjún ajihin nku s'í kjuabixan

¹ Nįstjin xi ma jahan kama nku kjuabixan nanki Cana, nanki xi tíñajihin ante Galilea, ko yo ngji naaha Jesu.

² Tá ngji Jesu ko já ni'yakuyáha kjuabixoon, at'aha kik'inyaha.

³ Nk'ie nga jeya binu, as'ai b'a kitsú naaha Jesu nga kinchjakoho:

—Ja najmi tá tjihin ra binu.

⁴ —Ji tachjuún —kitsú Jesu—, ¿á an tí'miyahaní niu? Najmi kjee bichú chubana.

⁵ As'ai kinchjako naaha Jesu já xi tįncha basehe yámixó nga b'a kitsúhu:

—N'etjusun ngayjee ni xi kuítsunuu.

⁶ Yo tįncha jun ndjii nisa xi kamandakoho ndjio. Kui xi ts'ínchjén xutá xi ntje judío tjeheh ra nk'ie nga ts'ín je yjoho nginkun Ntíaná, xi nkú ts'ín tíña niyáha. Nkúnku ndjiiu s'en ra tsa cháte ko tsa cháte ko kan litru ntánijua.

⁷ B'i kitsúhu Jesu já xi tįncha basehe yámixó:

—N'etso ntánijua ndjii.

Kits'ıntse susun jóo ndjiiu.

⁸ As'ai Jesu b'i kitsúhu jóo:

—Chjubó chuba ko tankinkoho ndá xi tibasehe s'íu.

B'a incha kits'ín jóo.

⁹ As'ai kikjut'a ndá xi tibasehe s'íu ntánijua xi ja kama binu, tunga najmi behé má nibaha ra ntóo. Tu já xi tįncha basehé ra yámixó xi be, at'aha kui xi ts'asje ntánijuo. Kui nga ndá xi tibasehe ra s'íu kinchjaha ra ndá bixoon ko b'a kitsúhu:

10 —Ngayjee xuta títjun tsjá binu xi nda ko nk'ie nga ja 'yún ka'bi xuta, as'ai ní tsjá xi najmi 'yún ndaha. Tunga máha ji, binu xi 'yún nda xi títjiohi nd'ai tí'bai.

11 Kui kjuankjún xu'bi xi títjun kits'ín Jesu nanki Cana, nanki xi títjajihin ante Galilea. B'a ts'ín tsakúchjiji kjuachánkaha, ko kis'ejihin já ni'yakuyáha nga Ntjaná kits'ín nibáha.

12 Ja kamoó. As'ai ngji Jesu nanki Capernaum nga tjenko naha ko já nts'e ko já ni'yakuyáha. Yo y'entu chuba nistjin.

B'i ts'ín kik'onsje Jesu chu xi tíncha batéña jóo má ma natsihin ninku
(Mt 21:12-13; Mc 11:15-18; Lc 19:45-46)

13 Nk'ie nga ja tibichú tiña S'í Pascua xi b'asje xuta xi ntje judio tjeheñ ra, as'ai ngji Jesu nanki Jerusalen.

14 Má ma natsihin ninku kisakúhu já xi tíncha batéña turu ko chutsanka ko chutuju ko já xi títju yo nga tíncha ts'ínk'óntjaiya toon.

15 As'ai jách'a n'úya, kui xi kik'onsjekoho ngayjee chutsanko ko turu. Kikjaní ndzjo toohon já xi tíncha ts'ínk'óntjaiya toon yo ko kits'ínk'ótsjá yámixaha.

16 B'i kitsúhu já xi tíncha batéña chutuju:

—Tich'onsjoo chunuu ei. Najmi tu tiyanta n'e mo ni'yaha Na'mina.

17 Jáítsjehen já ni'yakuyáha nga b'i ts'ín tít'a ehen Ntjaná: “Tjo ts'atina ni'yahi, kui nga tib'enkihina kjuanimá.”

18 As'ai já judio k'aku kingásjaiyaha Jesu:

—Mi kjuankjúhun xi kuakúchji nga ma n'e ni xi tít'ei?

19 B'i ts'ín kinchja Jesu:

—N'ekatsúnyo ninku ko jan nistjin kjesintjen ngáhana.

20 B'i kitsú já judio k'aku:

—Yachán jun nú kamandaha ninku. ¿Nkú ts'ín jan nistjin chjúsintjehenni ji?

21 Tunga yjonintehe ní Jesu kinchjanijmíyaha nga kits'ínkjó ninku.

22 Kui kjuaha, nk'ie nga jáíya ngáha ra ngabayoo, jáítsjehen ra já ni'yakuyáha ni xi kitsú ko kis'ejihin én xi tít'a xujun éhen Ntjaná ko én xi kinchjako já judio k'aku.

23 Nk'ie nga tíña Jesu nanki Jerusalen ajihin S'í Pascua, nkjin nkjún xuta kis'ejihin nk'ie nga kikié kjuankjún xi kits'ín.

24 Tunga Jesu najmi kits'ínkjáihin xi nkú ts'ín ts'ínknjink'un xuto, at'aha be xi nkú k'un.

25 Najmi kamachjén tsa tjin xi kitsúyaha nkú k'un, at'aha be xi nkú ts'ín títuyá animaha.

3

B'i ts'ín kinchjanijmíko Jesu Nicodemo

1 Nku nda fariseo xi 'mi Nicodemo xi ta nda k'akuhu xuta judio

2 jáisehe Jesu nga jyuun ko b'i kitsúhu:

—Ji nda maestru, yaní nga ji xi nku nda maestru xi Ntjaná kits'ín nibáha. At'aha najmi ch'a kamaha ts'ín kjuankjún xi tít'ei tsa najmi títjajihin Ntjaná.

3 B'i kitsú Jesu:

—Kjuaxi ni xi tixihin. Xi najmi tsin tsetse, kui xi najmi ma chjihí xi nkú ts'ín batéxuma Ntjaná.

4 B'a kitsú Nicodemo:

—¿Nkú ts'ín tsín tsetse ngáha nku ndá nk'ie nga ja chá? ¿A kamahá tá kjuas'en xi ma johó ngáha aya kats'a naaha kó tsín ngáha?

⁵ B'í ts'ín kinchja Jesu:

—Kjuaxí ni xi tíxihin. Xi najmi tsínjin ntánijua kó Espiritu najmi kama kjuas'enjin nga Ntjaná xi kuatéxumaha.

⁶ Xi xuta tsjáha kjuatik'un, kui xi kjuatik'uhun xuta tjíhin. Xi Espiritu tsjáha kjuatik'un, kui xi kjuatik'uhun Espiritu tjíhin.

⁷ Najmi tu ma nkjúhin ni xi kuaxihin, nga tjíhin nga tsín tsetse ngáhanu.

⁸ Fi ntjo tu má nga mjehé ra kó tá nu'yái nga xu. Tunga najmi yaní má nibáha kó má tifi. B'a joyaha ngayjee xuta xi tsínjin Espiritu.

⁹ B'a kitsú Nicodemo:

—¿Nkú tjíhin ra ni xi tibixín?

¹⁰ B'í ts'ín kinchja Jesu:

—Ji xi ndá maestruhu xuta Israel. ¿A najmi yaní niu?

¹¹ Kjuaxí ni xi tíxihin. Jín chubai ni xi yai kó bixínyai ni xi kiyai, tunga jun najmi n'e s'ejiun én xi bixínyai.

¹² Tsa najmi s'ejinnuu éna nk'ie nga ni xi ts'e asunntej tinchjanijmíyahanuu, ¿nkú ts'ín s'ejihinnuu éna tsa ni xi ts'e ndjiojmi ján kuinchjanijmíyahanuu?

¹³ Ndaha nku najmi kjee fi ndjiojmi ján. Nkuhú Ntíhi NdaX'íun xi nibajehen yo.

¹⁴ Xi nkú ts'ín kikjesintjen Moise ye ante kixiu nk'ie, b'a tá ts'ín tjíhin nga chjúsintjen Ntíhi NdaX'íun,

¹⁵ tu xi najmi ndyjaha xi s'ejihin ra kui nga tu sahá k'úentu tik'un sín.

¹⁶ Kits'intjo Ntjaná xuta asunntej nga kitsjá Ntí nku tutuhu tu xi najmi ndyjaha xi s'ejihin ra kui, nga tu sahá k'úentu tik'un sín.

¹⁷ Ntjaná najmi kits'ín nibá Ntíhi asunntej tsa tu xi k'uejñanehe ra xuta ni xi kanéhe ngat'aha ngatitsun xi kits'ín. Kits'ín nibá ní tu xi ts'íink'ankihi.

¹⁸ Xi s'ejihin Ntíhi Ntjaná najmi tjín ni xi ngjuainéhe. Tunga xi najmi s'ejihin, kui xi ja tjen jé at'aha najmi kis'ejihin Ntí nku tutuhu Ntjaná.

¹⁹ Kui ngat'ai tjeheh ra jé xuta. J'ai asunntej nd'í xi ts'ín ndzjeheh xuta, tunga 'yuhún kama mjehe xuta má jyuun nga má ndzjeen, at'aha najmi nda tjín ni xi tjincha ts'ín.

²⁰ Ngayjee xi ch'on ts'ín, kui xi ch'ohon nd'í xi ts'ín ndzjeheh. Najmi fik'úhun tu xi najmi cháha ni xi tjincha ts'ín.

²¹ Tunga xi naxu ts'ín, kui xi fik'úhun nd'íu tu xi cháha nga tjincha ts'ín xi nkú ts'ín mjehe Ntjaná.

B'í ts'ín tá kitsúya ngáha Jua yáha Jesu

²² Askahan nga b'a kamoó ngjiko Jesu já ni'yakuyáha ante Judea. Yo ye'ejñako já ni'yakuyáha chuba nistjin nga tsaténtá xuta xi tjín yo.

²³ Jua tá tsaténtá xuta nanki Enon, yo má tíña mahá nanki Salim, at'aha 'yún tjín ntánijua yo. Incha j'ai xuta nga ksaténtá yo.

²⁴ B'a kama nk'ie nga najmi kjee s'eya'yún Jua.

²⁵ As'ai já ni'yakuyáha Jua kó nku ndá judio kinchjanijmíyaha xi nkú ts'ín tjíhin nga ts'ín je yjoho xuta judio nginkun Ntjaná.

²⁶ Incha ngjisehe Jua kó b'a kitsúhu:

—Ji ndá maestrú, ndá xi j'aisehi ngabantá ntáje Jordan, xi tsixínyai yáha kui, kui xi tá tibaténtá kó ngayjee xuta tjincha fisehe.

²⁷ As'ai b'í ts'ín kinchja Jua:

—Ndaha nku ni najmi ma ts'ínkjáih_{in} xutá tsa najmi ndjiojmi ján kik'áih_i ra.

²⁸ Jun kinu'yó ni xi kinchja, nga najmi an ndá xi ts'ín nibá Ntjáaná ngajohó. Tū kin'e nibá títjuhúnna.

²⁹ Nkúhu tsa nku kjuábixan, nkuhú ndá xi túbixan. Ndá xinkjín ndá bixoon tū sijnat'ahá ra. Tímjéñjuhu ni xi tinchja kó tsjo tímaha nga tint'é ntaha ndá bixoon. B'a ts'ín an nd'ái. Ja tsichu ma ndjuú kjuatsjona.

³⁰ Kui ndó xi tjihin nga nk'a nguaj, an kinte kfián.

³¹ Xi nibáha nk'a ján 'yún chánka sa nga tū yáhá ni. Xi tjeheh ra asuntee, kui xi xutá asuntee kó ni xi ts'e asuntee nchja. Xi nibáha ndjiojmi ján 'yún chánka sa nga tū yáhá ni.

³² Títsuya ni xi kikié kó ni xi kint'é, tunga najmi ch'a tís'ejihín ra én xi tinchja.

³³ Tunga xi tís'ejihín én xi tinchja, kui títs'ínkie yjohó nga kjuaxi én xi nchja Ntjáaná.

³⁴ At'aha xi kits'ín nibá Ntjáaná, kui xi nchja éheh Ntjáaná, at'aha Ntjáaná kitsjáyjehe Espiritu.

³⁵ Ntjá Nā'miu 'yún tjohó Ntíhi kó ngayjee ni xi tjín ja kits'ínkjas'en aya ntsja.

³⁶ Xi tís'ejihín Ntíu, kui xi tijná tik'un sín. Tunga xi najmi tíma mjehe nga kuinj'é éheh Ntíu, kui xi najmi k'úéjña tik'un. Kjuakjahan Ntjáaná tijnanehe.

4

B'i ts'ín kinchjanijmíko Jesu nku na Samariá

¹ Kik'inyaha já fariseo nga Jesu 'yún tjín saha xutá ni'yakuyá nga Jua kó nga 'yún nkjin xutá tibaténtá.

² Tunga najmi Jesu xi tsaténtá xutá. Já ni'yakuyáha ní xi b'a kits'ín.

³ Nk'ie nga kint'é Jesu ni xi kik'inyaha já fariseo, as'ai tsitju ante Judea nga kik'óya ngáha ante Galilea.

⁴ Tjihin nga k'já ante Samariá.

⁵ Kui nga j'aihi Sicar, nanki xi tijnajihin ante Samariá. Tijnakjoko xu'ba xi Jacob kitsjáha Kuse xi ntíhi maha.

⁶ Yo tijná ntá tixa xi kits'ínnda Jacob. As'ai ngjik'iejnat'a Jesu ntá tixó, at'aha ja kafentaha nga títs'ín njyá. Nkú ra ma nga chubá te jo niu.

⁷ As'ai j'ai nku tachjuún Samariá nga j'aik'asje ntánijua. B'i kitsú Jesu:

—K'ujaini ichi ntánijua xi k'ujá.

⁸ Kui chubó najmi tjintukohó já ni'yakuyáha, at'aha nichine incha kafik'atse ajin nantio.

⁹ As'ai b'i kitsú tachjuún:

—Nkú tjihin ra nga an tbinchihini ntánijua xi s'ihini, nga ji xi chá judio kó an xi na Samariá?

B'a kitsú tachjuún at'aha najmi nda incha y'a xinkjín xutá judio xutá Samariá.

¹⁰ B'i kitsú Jesu:

—Tsa yai ni xi tsjá Ntjáaná kó tsa yai yá xi tbankihi ntánijua, ji kuinchíhi kó kui tsjáhi ntánijua xi ts'ínk'íentu tik'uhun xutá.

¹¹ —Ji chá ntjá —ta kitsú ngáha tachjuún—, najmi tjihin ni xi n'esjekohoni ntánijuo kó 'yún nanká ntá tixó. ¿Má k'úinch'ahani ntánijua xi ts'ínk'íentu tik'uhun xutá?

¹² Ntje chána Jacob y'éjñaná ntá tixaj. Kui xi ta kits'i ntánijua kó ta kits'i ntíhi kó chū xi kis'ehe. ¿A jihí xi 'yún chánka sai nga kui?

13 **As'ai b'i kitsú Jesu:**

—Ngayjee xi k'úi ntánijua xu'bj ta kama xintá ngáha ra.

14 **Tunga xi k'úi ntánijua xi tsjahá, kui xi ndahachí najmi ta kama xintáha ra.** At'aha ntánijua xi tsjahá kama ajihín xuta xu'bo xi nkú joyaha nku ntá tixa xi bitju subahá ntánijua. B'a ts'in k'úentu tik'un síhin.

15 —Ji chá ntia —kitsú tachjúun—, k'uaíní ntánijua xu'bo tu xi najmi ta kama xintáhana ko najmi ta k'úáik'asjéhana ntánijua ei.

16 —T'in chubaihi x'ihin ko nibákoj —kitsú Jesu.

17 —Najmi tjinna x'in —kitsú tachjúun.

As'ai b'i kitsú Jesu:

—Kjuaxi ni xi túbixín, nga najmi tjihin x'in.

18 **At'aha ja ma un x'in binchunkoj ko nda xi tinchunkoj nd'ai najmi x'ihin maha.** Kjuaxi ni xi kuakixín.

19 —Ji chá ntia —kitsú tachjúun—, tímankjinna nga chá profeta ní.

20 **Ntje cháni kits'intsjoho Ntjaná naxi xu'bj.** Tunga máha jun, b'a bixiún nga Jerusalen tjña ante má nga tjihin nga n'etsjoho Ntjaná.

21 —Ji tachjúun —kitsú Jesu—, n'e s'ejin ni xi tíxihin. **Kuichú chuba nk'ie** nga najmi ta kjuáihinu naxi xu'bj ko najmi ta kuankihinu Jerusalen nga n'etsjoho Ntia Na'miu.

22 **Jun najmi yo xi n'etsjoho.** Tunga jin yai xi n'etsjohi, at'aha ajihín xuta xi ntje judio tjeheh ra stjújin xi ts'ínk'anki xuta.

23 **Tunga jahá túbichú chuba ko ja kuichu chubo nd'ai nk'ie** nga kjuaxi n'etsjoho Ntia Na'miu. Xi nkú ts'in kuakúyaha Espiritu Santo xuta, b'a ts'in ts'íintsjoho Ntia Na'miu. **At'aha Ntia Na'miu mjehe** nga xuta xi b'i ts'in tjintuyáha ts'íintsjoho.

24 **Xi ts'íintsjoho, tjihin nga kjuaxi b'a ts'ín xi nkú ts'ín kuakúya Espiritu Santo.** At'aha Espiritu ní Ntjaná.

25 **B'a kitsú tachjúun:**

—Be nga k'uaí Mesia, chá xi ts'ín nibá Ntjaná. Nk'ie nga k'uaí, **kuitsuyaná** nkú tjihin ra ni xi tjín.

26 —An ní niu, an xi tínchjakohi —kitsú Jesu.

27 **Kui chubo j'ai ngáha já ni'yakuyáha ko kama nkjúhun nga nku tachjúun** tínchjanjímiko Jesu. Tunga ndaha nku najmi kama k'un kingjásjaiyaha mí nihi xi mjehe ko a ra mí nihi xi tínchjanjímiyakoho tachjúun.

28 **As'ai tsasínjña nisaha tachjúun ko ngji ajin nantio.** Ngji tsúyaha xuta ni xi kamat'ain.

29 **B'i kitsú:**

—Nibáase ma ruu xuta x'in xi kuatsúyana ngatentee ni xi kits'ian. **Kutsa** kuihi xi kitsú Ntjaná nga ts'ín nibá.

30 **As'ai tsitju xuta nantio nga j'aisehe** Jesu.

31 **Nk'ie nga ngji tachjúun ajin nantio, já ni'yakuyáha** Jesu b'i kitsúhu:

—Ji nda maestru, **chínej ichí nichinej.**

32 —Tjñana nichine xi najmi yo —kitsú Jesu.

33 **Kui nga b'i ngján kingjásjaiyaha ra xinkjín já ni'yakuyóo** nga b'a kitsú:

—Tjín ra xi k'uaikohi nichine.

34 **As'ai b'i kitsú Jesu:**

—Nk'ie nga ts'ian xi nkú ts'ín mjehe xi kits'ín nibána ko nga ts'intjusan xá xi ts'e, kui ní niu xi nichinena.

35 Tíbixiún: “Ndyja sa ñju sá nga kuichú chon.” Tunga an b'a tíxinnu: Chjúx'ánkiu tunkun kò chasoo. Xuta xi nibá ján, kui xi nkú joyaha chan. Ja tóbichú chubaha. Ja kama kj'uaíya chon.

36 Xi tíf'áya chan xi nibá yò kama chjíhi. At'aha k'úentu tík'un sín xutò. B'a ts'in nkuhú tsjo kamaha ra xi ts'inxájin kò xi f'áya chon.

37 At'aha kjuaxí kjáihin én xi b'a tsuu: “Nku xi b'entje kò kj'ai xi f'áya.”

38 An kits'inkjinnu nga ch'áyo chan xi najmi jun kis'enkinu kjuanima. Kj'ai xi kuak'éntje nga nibá xutai, kò jun ta sakút'anuu chjíhi xóo.

39 Nkjín xuta Samaria xi tjintu ante xu'bo kis'ejihín Jesu nk'ie nga kint'é nga b'i kitsú tachjúun: “Kuatsúyana ngatentee ni xi kits'ian.”

40 Kui kjuaha nk'ie nga j'aisehe ra xuta Samaria Jesu, tsankihí nga k'úéña yo. Y'eña Jesu jo nstjin tjihin

41 kò y'un nkjin sa xi kis'ejihín én xi kinchja.

42 As'ai b'a incha kitsúhu tachjúun:

—S'ejinni nd'ai tunga najmi tu ngat'aha ní én xi tsixín. S'ejin níni at'aha kò jin kuanu'yái kò mankjinni nga kjuaxí nga kui xi ts'ink'anki xuta xi tu má tjintuhú.

B'i ts'in kits'innkihí Jesu nku nda chí

43 Nk'ie nga j'a jo nstjin, as'ai tsitju Jesu yo nga ngji ante Galilea.

44 At'aha kitsúya Jesu nga najmi yankjún nku nda profeta ante xi ts'e.

45 Nk'ie nga tsichu Galilea, xuta xi tjín yo kits'inkjáhín, at'aha kíkíe ngayjee ni xi kits'in Jesu nanki Jerusalem ajihín s'íu. At'aha kò kui incha ngji s'íu.

46 As'ai tsichu ngáha Jesu Cana, nanki xi tjíñajihín ante Galilea má nga kits'in ma binu ntánjuo. Yo tjíña nku nda xi ts'inxát'aha nda rej, kui xi tjíñaha nku nda chí xi kjíña un nanki Capernaum.

47 Nk'ie nga kint'é nga tsitju Jesu ante Judea kò j'ai ante Galilea, as'ai j'aisehe kò tsankihí nga nguají ni'yaha tu xi ts'innkihí ra nda chíhi, at'aha ja tí'me.

48 B'i kitsú Jesu:

—Tsa najmi choo kjuankjún kò ni xi tábakúchji nga'yúhun Ntíaná, najmi s'ejinnu nga Ntíaná kits'in nibána.

49 As'ai b'a kitsú nda xi ts'inxát'aha nda rej:

—Jí nda ntíja, nibá maí íchí kintehe ní nga kuayá nda chína.

50 B'i kitsú Jesu:

—T'in ngáhani ni'yahi. Ja nda ngáha nda chíhi.

Kis'ejihín ndo én xi kitsú Jesu kò ngji.

51 Nk'ie nga tjeñ masen níyóo, kisetéjin já musuhu kò b'a kitsúhu:

—Ja nda ngáha ntíhi.

52 Kingíajaiyaha ndo já musuhu mí chubaha kik'atuts'ihín nga kis'e nda ngáha ra ntíhi. B'a kitsú jóo:

—Kujña nga chuba nku tsitjujihín ch'iun nda chíu.

53 Jáítsjehén na'mihí nda chíu nga kui chubo: “Ja nda ngáha nda chíhi”, kitsúhu Jesu. Kui kò ngayjee xuta xi tjín ni'yaha kis'ejihín Jesu.

54 Kui kjuankjún xu'bj xi ma johó xi kits'in Jesu nk'ie nga tsitju ante Judea kò j'ai ngáha ante Galilea.

5

B'i ts'in kits'innkihí Jesu nku nda xi kjíña un

¹ K'í'ái nístjin ngáha, nk'ie nga tǐncha b'asje s'íhǐ xuta judiǒ ngji ngáha Jesu nanki Jerusalen.

² Yo tǐñña nku ntá tǐxa chánkantsú xi tiña maha ankjuaha naxinantóo xi 'mi Ankjua Chutsanka. Kui ntá tǐxo xi 'mi Betesda nga én hebreo. Un ante nk'íén kis'entuhu.

³ Yo fantu nkjún xuta un, xuta ka, xi najmi ma fi ko xi nta sjai. Kui xi incha kuyáha nga ts'ín nǐyá ntánijuo.

⁴ At'aha tu nkjé tu nkjéhé ni nku ntítsjehe Ntǐaná f'aíjénjin ntá tǐxo ko ts'ín nǐyánkíhǐ ntánijuo. Ko xi tjun tsungijin yjohǒ ntóo nk'ie nga ja kuan'e nǐyáha, kui xi ma nda tu mí ch'in xi k'uhún ra.

⁵ Yo kǐjǐñajihǐn xuta uun nku nda xi tǐhǐn kan tǐ'ion jan nú nga uhun.

⁶ Nk'ie nga kíkíe Jesu nga kǐjǐñña ndo yo, kamankjihǐn nga ja nkjin nú tǐhǐn nga uhun ko b'ǐ kitsúhu:

—¿A mjehi kama nda ngáhani?

⁷ —Ji nda ntǐa —kitsú nda uun—, najmi ch'a tǐinna xi kuasǐnkona, tsa tsungijinna ntá tǐxo nk'ie nga n'e nǐyáha. Nk'ie nga mjena tsungijian yjona, tu kǐ'áihǐ xi tjun tsungijin yjohǒ.

⁸ As'ái b'ǐ kitsú Jesu:

—Tǐsǐntjein, chǐjúbéi nǐñña xi kisujñasuin ko t'in.

⁹ Ta kuihi chubǒ kama nda ngáha ndo. Jak'á nǐñña xi kǐjǐññasun ko ngji. Tunga xuatuhú kui nístjǐun, nístjin nkjúhǐn xuta judiǒ.

¹⁰ Kui nga b'a kitsúhu rá já judiǒ k'aku nda xi kama ndoo:

—Xuatu nd'ái. Tǐñña nkjúhǐn kjuatéxumoǒ nga ch'ái nǐññahi.

¹¹ B'a kitsú ndo:

—Xi kuats'ínnkina, kui xi b'a kuatsúna: “Chǐjúbéi nǐñña xi kisujñasuin ko t'in.”

¹² B'a kitsú jóo nga kingjásjaiyaha:

—¿Yá xi b'a kuatsúhi: “Chǐjúbéi nǐñña xi kisujñasuin ko t'in”?

¹³ Tunga najmi behé nda xi kama nkíhǐ yá xi kits'ínnkíhǐ, at'aha ngji t'axín Jesu ajihǐn xuta xi tǐncha yo.

¹⁴ Askahan Jesu kǐsatéjin ngáha ndo má ma naťsihǐn nǐnku ko b'ǐ kitsúhu:

—Ji, ja kama nda ngáhani. Najmi ta n'eheni ngatitsun tu xi najmi satéhe ri nku ni xi 'yún ch'onk'un sa.

¹⁵ As'ái ngji tsúyaha ndo já judiǒ k'aku nga Jesu xi kits'ínnkíhǐ.

¹⁶ Kui kjuaha nga kits'ín unkiehe rá Jesu já judiǒ k'aku, at'aha b'a kits'ín nga nístjin nkjún.

¹⁷ As'ái b'ǐ kitsú Jesu:

—Ná'miná tǐts'ínxá santaha nd'ái ko an ta tǐts'ínxá.

¹⁸ Kui kjuaha nga tu sahá 'yún tsangisjai nǐyáha já judiǒ k'aku nga mjehe ts'ǐnk'íehen Jesu. At'aha najmi tu suba tsa nístjin nkjún xi najmi kitsenkjún, tunga b'ahá kitsú ya nga Ntǐaná xi Ná'míhǐ. B'a ts'ín ta kuihi kits'ín ma yjohǒ xi nkúhu Ntǐaná.

B'ǐ ts'ín tsakúchji Jesu xáha

¹⁹ As'ái kinchǐa Jesu nga b'a kitsúhu jóo:

—Kjuaxǐ ni xi tǐxinnu. Ndaha nku ni najmi ma ts'ín Ntǐhǐ Ntǐaná kuenta subaha. Tu nkuhú ni xi tǐbe nga tǐts'ín Ná'míhǐ, kui xi ts'ín. At'aha ngatentee ni xi ts'ín Ná'míu, ta kui níhǐ xi ts'ín Ntǐu.

²⁰ At'aha Ná'míu 'yún tǐohǒ Ntǐu ko bakúchjǐhǐ ngayjee ni xi ts'ín. Ko kuakúchji sahá ni xi 'yún chánka. Xí kama nkjúhúnmu.

21 At'aha xi nkú ts'in Na'miu ts'ink'áiyaha xuta ngabayoo ko ts'ink'íentu tik'un ngáha, b'a ta ts'in Ntíu ts'ink'íentu tik'un xi mjehe.

22 Najmi Na'miu xi kuasehe tsa nda ko tsa najmi nda ni xi kits'in xuta. Ntíu ní kitsjáha nga kui xi kuaseyhehe kui niu,

23 tu xi ngayjee xuta skuenkjühun Ntíu xi nkú ta ts'in benkjún Na'miu. Xi najmi benkjún Ntíu, b'a ta ts'in najmi benkjún Na'mi xi kits'in nibáha.

24 'Kjuaxi ni xi tixinnu. Xi basinñujuh éna ko s'ejihjin xi kits'in nibána, kui xi ja tjintu tik'un sín. Najmi tjín ni xi nguainéhe at'aha ja tsitujin ngabayoo ko tjintu tik'un sín.

25 Kjuaxi ni xi tixinnu. Kuichú chuba ko ja kuichu chubo nd'ai nk'ie nga xuta k'ien kuint'é ntaha Ntíh Ntíaná, ko xi tint'é'éhen k'úentu tik'un.

26 At'aha xi nkú ts'in Ntía Na'miu kuentaaha tjíña tik'uhun, b'a ta ts'in kitsjáha Ntíu nga kuentaaha tjíña tik'uhun.

27 Na'miu kitsjáha Ntíu tu xi kuasehe ra tsa nda ko tsa najmi nda ni xi kits'in xuta, at'aha kui xi Ntíh Nda'jun.

28 'Najmi tu ma nkjunnuu niu. At'aha kuichú chuba nk'ie nga kuint'é ntaha Ntíu ngayjee xuta xi kjintuyánji

29 ko kujsintjen ngáha. Xi nda kits'in kujsintjen nga k'úentu tik'un. Xi najmi nda kits'in kujsintjen nga s'enéhe ni xi kanéhe ngat'aha ni xi incha kits'in.

30 Ndaha nku ni najmi ma ts'ian kuentaaha. Xi nkú ts'in nt'e, b'a ts'in ts'ian kjuá. Ko kixi ts'ian kjuá, at'aha najmi bangisjai suba ni xi mjena. Ni xi mje nihí Na'mi xi kits'in nibána bangisja.

B'i ts'in kitsúya Jesu ni xi bakúchji nga kik'ai xáha

31 'Tsa ta ahan xinya yáha an, najmi chjhi ra én xi kuinchja.

32 Tunga tjíñahá kj'ai xi tífina kjuanda, ko be nga chjhi ra ni xi ts'in nga b'éjña chji yáha an.

33 Jun kin'ekjiú já xi ngjingjásaiyaha Jua nga yáha kui ko kui xi kitsúya yáha an.

34 An najmi machjénna tsa xuta yjoninte nguajina kjuanda, tunga tixihinnuu nga n'echjhi ruu Jua tu xi k'uankihinu.

35 Jua b'a joyaha nku nd'í xi tsat'ai ko kits'in ndzjen, ko jun kin'e tsjojiun kutju nd'íhi.

36 Tunga 'yún chánka sa ni xi tífina kjuanda nga én xi kinchja Jua. At'aha xá xi kitsjána Ntía Na'miu nga ts'intjusan ko xi títs'ian nd'ai, kui xi ta tífina kjuanda. Tibakúchji nga Ntía Na'miu kits'in nibána.

37 Ko Na'miu ya xi kits'in nibána ta tífina kjuanda. Jun najmi kjee nu'yó ntaha ko ta ndaha najmi kjee yo xi nkú tjín.

38 Ta ndaha najmi tjíñajinnuu éhen ajin animanuu, at'aha najmi s'ejinnuu xi kits'in nibá.

39 'Yún nkjún n'eyo xujun éhen Ntíaná at'aha b'a manuu nga b'a ts'in sakúhinnuu nga kuintsuba tik'un síún. Tunga an ní tinchjanijmíyahana xujun nga tífina kjuanda.

40 Tunga najmi mjehénuu nibasenú tu xi kuintsuba tik'uhunnu.

41 'Najmi tibangisja tsa xuta tsjána kjuachánka.

42 Tunga behénuu. Be nga najmi n'etjé Ntíaná.

43 Ngajoho Na'mina jáihina ko jun najmi n'ekjainnú. Tunga tsa kj'ai xi kuaté xá subaha yjoho, tu sahá kui xi n'ekjóhon.

44 B'i ngján 'boho kjuachánka yjonuu. Najmi binchisjó nga Ntíaná xi nku tutuu tsjánuu kjuachánka. Nk'ie nga b'a n'o, ¿nkú ts'in s'ejihinnuu éna?

⁴⁵ 'Najmi tu b'a bixiún tsa an xínyat'ainnuu nginkun Ntja Na'miu. Moise ní xi tíma 'yún tak'un, kui ní xi títuyat'ainnuu.

⁴⁶ Tsa kjuaxi nga s'ejinuu ní xi y'ét'a Moise, ta s'ejinuu an, at'aha an kinchjanjmíyahana Moise.

⁴⁷ Tunga tsa najmi s'ejinuu ní xi y'ét'a Moise, ¿nkú ts'ín s'ejihinnuu én xi tíncha?

6

B'i ts'ín kits'ínkjen Jesu já xi un mií

(Mt. 14:13-21; Mr. 6:30-44; Lc. 9:10-17)

¹ K'jái nístjin ngáha ngjí Jesu ngabantá ntáchak'un Galilea, xi ta 'mi ntáchak'un Tiberia.

² Nkjin nkjún xuta kitsjennkíhi, at'aha kíkíe kjuankjún xi kits'ín nga kits'ínkíhi xuta un.

³ As'ai tsiyajnu Jesu nku asunntu tjenki ko yo y'ejnako já ni'yakuyáha.

⁴ Kui nístjiun ja tábichú tíña S'í Pascua xi b'asje xuta xi ntje judio tjeheñ ra.

⁵ Nk'ie nga tsase Jesu ko kíkíe nga nkjin nkjún xuta xi tíncha nibák'uhun, b'a kitsúhu Felipe:

—¿Má xi tjeheñ ch'atsee nínkuun xi kjine xuta nkiun?

⁶ Tunga tu xi kíkjut'ayák'uhún ni Felipe nga b'a kitsúhu, at'aha be ni xi ts'ín.

⁷ As'ai b'a kitsú Felipe:

—Ta ndaha tsa jo unchan tpon denario nínkuun ch'atsee, tsa as'ai íchí íchí k'uaihí nga nkúnkú, najmi kujichú maha ra.

⁸ As'ai b'í kitsú ndá ni'yakuyá xi 'mi Andre, xi nts'e maha Simon Pedro:

⁹ —Eí síjña nku ndá chí xi y'a un nínkuun xi kamandakoho tu cebada ko jo tjo. Tunga, ¿mí skan kamaha ra xuta nkjiun niu?

¹⁰ B'í kitsú Jesu:

—B'a t'ihuun nga kat'entu ngayjee xuta.

Tjín nkjún naxi chu kui ante xu'bo ko y'entu ajin naxi chu nkú ra ma un mií jáx'in.

¹¹ As'ai jak'já Jesu nínkuun, kitsjáha máb'achjihí Ntjaná ko kits'ínndzjoho xuta xi kab'entu yo. B'a ta kits'ín tjo nga kitsjáha xi nkú tjín mjehe xuta.

¹² Nk'ie nga kík'ie sisihín xuta, as'ai b'í kitsúhu já ni'yakuyáha:

—Ch'ayo nínkuun xi k'uankiu tu xi najmi kuatsúhun.

¹³ As'ai j'áya jóo nínkuun xi ts'ankiu, kui xi nibaha ra nínkuun cebada xi uun. Te jo nísín kama nínkuun xi ts'ankihí xuta.

¹⁴ Nk'ie nga kíkíe xuta nkjiun kjuankjún xi kits'ín Jesu, as'ai b'a incha kitsúhu xinkjín:

—Kjuaxi kjáihín nga kui ndai xi nda profeta xi tjíhín nga kj'uai asunntei.

¹⁵ Tunga kamankjihín ra Jesu nga mjehe jóo ngjuai ko kjua'yúhun nga nda rej ts'ín maha. Kui nga ngjí t'axín suba ngáha asuntu tjenkiu.

B'i ts'ín ngjisun Jesu ntáchak'uun

(Mt. 14:22-27; Mr. 6:45-52)

¹⁶ Nk'ie nga ja tíma jyun, as'ai incha j'aijen andai ntáchak'uun já ni'yakuyáha Jesu.

¹⁷ Jas'en yábarku tu xi kjuatikjáha ntáchak'uun nga ngjuai nanki Capernaum. As'ai tu kama jyun't'áihín nk'ie nga najmi kjee bichú tjennkihí Jesu.

¹⁸ Ko tu nukuhú ntjo xi tu xí 'yúhún kama. Xí kits'ín xuhú ntáchak'uun.

19 Nk'ie nga tsichu nkú ma tsa un kō tsa jun kilometru tjihin, kikié jóo nga Jesu nibásun ntáchak'uun nga nibák'un tiñahá yábarku. Incha kitsankjún jóo,
 20 tunga b'ihí kitsú Jesu:

—An ní niu. Najmi tū binkjun.

21 Tsjo kamahá jóo nga jas'en Jesu yábarku kō tū tsichu sahá yábarku nanki xi má nga tjincha fi.

B'í ts'in kitsúya Jesu nga kui xi ts'ink'íentu tik'un xuta

22 Nistjin xi ma ndyjuun kamankjihin xuta xi y'entu ngabantá ntáchak'uun nga tū nkuhú maha yábarku xi tsitju yo kō nga Jesu najmi jas'en nga ngjiko já ni'yakuyáha, at'ahá tū já ni'yakuyáha ngji subahá.

23 As'ai incha j'ai kj'ai yábarku xi tsitjuhu nanki Tiberiá nga j'ai tiña má xi tjeñen kikjine ninkuan xuta nk'ie nga kitsjáha Jesu máb'achjihi Ntjaná.

24 Kui b'a maha, nk'ie nga kikiéhe xuta nga najmi ta tjihin Jesu yo kō ta ndaha já ni'yakuyáha, as'ai jas'en yábarku nga ngjingisjai nanki Capernaum.

25 Ngabantá xinkuu kisakúhu kō b'í incha kitsúhu:

—Ji ndá maestru, ¿nkú n'e jáihini ei?

26 As'ai b'í kitsú Jesu:

—Kjuaxi ni xi tixinnuu. Kiyo kjuankjún xi kits'ian, tunga najmi kuihi kjuaha tibinchisjáihinú. Tū ngat'ahá ní ninkuan xi kichinehenu nga kitse susunnuu, kui kjuaha nga tibinchisjáihinú.

27 Najmi tū n'exántjaihinu ninkuan xi maha fe. Ninkuan xi najmi ma níhi fe n'exántjaihinu. Kui xi ts'ink'íentu tik'unnuu. Ntíhi Ndax'ijun tsjánuu ninkuan xu'bo. Ntía Na'miu tsakúnuu nga kui xi kits'in nibá.

28 B'a kitsú jóo:

—¿Mí ni xi tjihin nga n'ei jin tū xi n'etjusuhunni ni xi mjehe ra Ntjaná?

29 B'í kitsú Jesu:

—Kui ni xu'bi xi mjehe Ntjaná nga n'etjusun. Kas'ejinnuu ndá xi kits'in nibá.

30 As'ai b'a incha kitsú jóo:

—¿Mí kjuankjúhun xi kuakúchjini nga Ntjaná kits'in nibáhi tū xi chahanj kō s'ejinnj ji? ¿Mí xáha Ntjaná xi mahi?

31 At'ahá ntje cháná kikjine mana nk'ie nga y'entu ante kixiu. Kui nihi xi tjit'a éhen Ntjaná nga b'a titsu: “Ninkuan xi ndjiojmi jáñ nibahá ra kitsjáha nga kikjine.”

32 B'í kitsú Jesu:

—Kjuaxi ni xi tixinnuu. Na'minahá xi kitsjánuu ninkuan xi ndjiojmi jáñ nibaha, najmi Moise. Kō nd'ai títsjánuu ninkuan xi nda kjikjin. Kui xi ndjiojmi jáñ nibáha.

33 At'ahá ninkuan xi tsjá Ntjaná, kui xi nibajehen ndjiojmi jáñ kō ts'ink'íentu tik'un xuta asunntej.

34 —Ji ndá ntía —kitsú jóo—, k'uai tehentenj ninkuan xu'bo.

35 As'ai b'í kitsú Jesu:

—An ninkuan xi ts'ink'íentu tik'uhun xuta. Xi kj'uaísena najmi ta kama bjoho ra kō xi s'ejihin an najmi ta kama xintáha ra.

36 Tungá jahá b'a kuaxinnuu, ndaha tsa týanú tunga najmi tís'ejihinnuu.

37 Kj'uaísena ngayjee xuta xi tsjána Na'mina, kō xi kj'uaísena najmi k'onsje nañsin jáñ.

38 'At'ahā ndjiojmi ján nibajehenna tū xi ts'intjusuhunna xi nkú ts'in mjehe Na'mi xi kits'in nibána kō najmi xi nkú ts'in mjena.

39 Kō ni xi mjehe xi kits'in nibána, najmi mjehe tsa ts'inndya ndaha nku xi kitsjána. Mje níhī nga ts'inkj'áíya ngáha rā ngabayoo xutā xu'bo nistjin xi fekuu.

40 'At'ahā ni xi mjehe Na'mina, mjehe nga k'úentu tík'un sín ngayjee xi kj'uaísehe Ntíu kō s'ejihīn. Kō an ts'inkj'áíya ngáha rā ngabayoo xutā xu'bo nistjin xi fekuu.

41 Nk'ie nga b'a kitsú Jesu nga kui xi ninkuan xi ndjiojmi ján nibajehen, as'ai já judio kinchjanehe.

42 B'a incha kitsúhu xinkjín:

—¿A najmi kuihī ndai xi Jesu, ntíhī Kuse? Yaá na'mihī kō naaha. ¿Nkú tíhīn ra nga b'a títuhu nga ndjiojmi ján nibajehen?

43 As'ai b'i kitsú Jesu:

—Najmi tū chubayanenu.

44 Ndaha nku najmi kama kj'uaísenā tsa najmi kj'uaíkoḥo Na'mi xi kits'in nibána. Kō xi kj'uaísenā an ts'inkj'áíya ngáha rā ngabayoo nistjin xi fekuu.

45 B'a ts'in y'é't'a já profeta: "Ntíaná kuakúyaha ngayjee xutā." Kui b'a maha, ngayjee xi mjéñjuhu rā kō bangiya ni xi bakúyaha Ntía Na'miu, kui xi kj'uaísenā.

46 'Ndaha nku najmi kjee be yáha Ntía Na'miu. Nku tutuhú xi nibaha má tíjña Ntíaná, kui xi ja be Ntía Na'miu.

47 Kjuaxi ni xi tixinnuu. Xi s'ejihīn an, kui xi k'úentu tík'un sín.

48 An ninkuan xi ts'ink'íentu tík'uhun xutā.

49 Ntje chánuu kikjine mana ante kixiu, tunga tū nkú jesuhún.

50 Tungā ninkuan xu'bj ndjiojmi ján nibajehen tū xi kjinehe xutā kō najmi ta kuayáha.

51 An xi ninkuan tík'un xi ndjiojmi ján nibajehen. Tsa tíjñ xi kjine ninkuan xu'bj, kui xi k'úéñña tík'un sín. Kō ninkuan xi tsja, kui xi yjonintena xi tsjantjáhina xutā asunntej.

52 As'ai tū y'ésikohó xinkjín já judio nga b'a kitsú:

—¿Nkú ts'in tsjáhanā yjonintehe ndai nga chineé?

53 B'i kitsú Jesu:

—Kjuaxi ni xi tixinnuu. Tsa najmi chinoo yjonintehe Ntíhī Ndax'iun kō s'iu jnīhī, najmi kuintsubā tík'un.

54 Xi kjine yjonintena kō k'úí jnína, kui xi k'úentu tík'un sín, kō an ts'inkj'áíya ngáha rā xutā xu'bo nistjin xi fekuu.

55 'At'ahā yjonintena xi nichine xi ndoo kō jnína xi ntá xi ndoo.

56 Xi kjine yjonintena kō k'úí jnína, kui xi k'úentujinna kō an kúáteññajihīn.

57 'Na'miu kits'in nibána. 'At'ahā tíjña, kui nga tíjñahana. B'a tā ts'in at'ahā tíjña tík'an, kui nga k'úentu tík'uhun xutā xi ts'ín mana nichinehe.

58 Kui xu'bj ninkuan xi ndjiojmi ján nibajehen. Kui xi najmi xi nkú joyaha mana xi kikjine ntje chánuu kō tū nkú jesuhún. 'At'ahā xi kjine ninkuan xu'bj, k'úentu tík'un sín.

59 B'a ts'in kinchja Jesu nga tsakúya ayahā nku ni'ya sinagoga xi tíjña nanki Capernaum.

60 Nk'ie nga kint'é xutā ni'yakuyáha én xi kinchja, as'ai nkjin xi b'a kitsú:

—'Ni tíjñ tsa n'esihīn én xi tinchja. ¿Yá xi ts'inkjáhīn ni xi kuatsú?

⁶¹ Kamankjihin Jesu nga kinchjayanehe xuta ni'yakuyaha nga b'a kitsu. As'ai b'i kitsu Jesu:

—¿A tin'endyjajihin ruu yjonuu en xi kuanchja?

⁶² ¿Nku sa kamanuu tsa choo Nt'ih Ndax'iuun nk'ie nga ngjuainji ngaha ante ma nga nibaha?

⁶³ Espiritu Santo ts'ink'ientu tik'un xuta. Xuta bi, najmi maha ts'ink'ientu tik'un xuta xinkjin. En xi kuaxinnuu Espiritu Santo nibaha ra ko kui en ts'ink'ientu tik'unnuu.

⁶⁴ Tunga tin ajinnuu xi najmi s'ejihin an.

B'a kitsu Jesu at'aha be santaha nga tuts'ihin ni ya xi najmi s'ejihin ko ya xi ts'inkjas'ehen.

⁶⁵ Ko b'i ta kitsu ya:

—Kui kjuaha nga b'a kuaxihinnuu nga ndaha nku najmi kama kj'uaisehena tsa najmi Ntia Na'miu kitsjaha nga kj'uaisea.

⁶⁶ Yo kik'atuts'ihin ra nga nkjin xuta ni'yakuyaha y'ejnaha. Najmi ta kitsjenkoho ra.

⁶⁷ As'ai b'i kitsuhu ja ni'yakuyá xi te joo:

—¿A mjenuu kuankiuun ko jun?

⁶⁸ —Ji Nda Ntia —kitsu Simon Pedro—, ¿ya sa kama tsjennkih jin? Jihí xi chubai en xi ts'ink'ientu tik'un s'ihin xuta.

⁶⁹ S'ejinni ko ja kamankjinni nga ji Cristo, xi Nt'ih Nt'iana xi tjna tik'uun.

⁷⁰ B'i kitsu Jesu:

—An j'ajinnuu jun xi te joo, tunga tjenjihinnuu nku ndaninda.

⁷¹ B'a kitsu Jesu nga kinchjanjimiya Juda Iscariote, nt'ih Simon. At'aha kui xi ts'inkjas'ehen ko kui xi nku nda ni'yakuyá xi te joo.

7

B'i ts'in ngi Jesu S'ihí Ni'ya Kichoo

¹ Askahan kikjatsú'ba Jesu ante Galilea. Najmi kama mjehe nga kikjatsú'ba chji ante Judea, at'aha ja judio k'aku tsangisjai nyá xi nku ts'in ts'ink'iehen.

² Tunga jahá tibichú tíña s'í xi b'asje xuta xi ntje judio tjeheñ ra, s'í xi 'mi S'ihí Ni'ya Kichoo,

³ ko b'a kitsu ja nts'e Jesu:

—Najmi tu ei binchin. Tu sahá t'in Judea tu xi sku'ehe xuta ni'yakuyahi ni xi n'ei.

⁴ At'aha najmi tin xi b'ejna 'ma ni xi ts'in tsa mjehe cha. Tu sahá takúchjihí yohi xuta asunntej nga n'ei ni xi tin'ei.

⁵ B'a kitsu ja nts'e at'aha ta ndaha kui najmi incha kis'ejihin yaha Jesu.

⁶ As'ai b'i kitsu Jesu:

—Najmi kjee bichú chubana nga ts'ian ni xi tjihin nga ts'ian. Jun bi, tu mí chubaha ni ma n'o ni xi tjihin nga n'oo.

⁷ Najmi tits'in unkienuu xuta asunntej. An bi, tits'in unkiena at'aha tib'ejna chja nga ch'on tin ni xi tincha ts'in.

⁸ Tankiuun s'iu. Najmi kfián an at'aha najmi kjee bichú chubana.

⁹ B'a kitsu Jesu, as'ai y'ejna ante Galilea.

¹⁰ Tunga nk'iehe nga incha ngi s'iu ja nts'e, as'ai ngi ko kui. Tunga najmi ngi chjihí, tsa jóo tjenjihin. Ngí suba.

¹¹ As'ai ajin s'iu ja judio k'aku tsangisjaihi. B'a incha kitsuhu xinkjin:

—¿A najmi kj'uaihi ndo?

¹² Kō xutā nkjiun tā kinchjanijmíyaha Jesu. Tjín xi b'á kitsú: “Ndahá ndo.” K'ua ngá xi b'á kitsú: “Najmi nda ndo. Xutahá b'anachaha ndo.”

¹³ Tunga najmi kama tak'uhún xutā kinchjanijmíya chji chjhi Jesu at'aha tsankjún já judio k'aku.

B'í ts'ín tsakúya Jesu ajin s'íu

¹⁴ Nk'ie nga ajihin s'íu, jas'en Jesu má ma natsihin ninku kō tsakúya.

¹⁵ Kama nkjúhun já judio k'aku kō b'á kitsúhu xinkjín:

—¿Nkú ts'ín behe ni xi ts'e Ntíaná ndai nga najmi tsangiyaha?

¹⁶ As'ai b'í kitsú Jesu:

—Najmi an ts'an ni xi tibakuyá. Xi kits'ín nibá nína ts'e éen.

¹⁷ Xi mjehe ts'ín ni nkú ts'ín mjehe Ntíaná, kui xi skué tsa Ntíaná ts'e ni xi tibakuyá kō tsa an ts'an.

¹⁸ Nku xutā xi nchjá ni xi ts'e, kui xi bankisjai kjuachánka xi ts'e. Tunga xi bankisjai kjuachánkaha xi kits'ín nibáha, kui xi kjuaxi ni xi tsu kō naxu ts'ín.

¹⁹ ¿A najmi kitsjáhánuu Moise kjuatéxumoó? Tunga ndaha nku jun najmi títs'intjusun kjuatéxumoó. ¿Á mjehe nuu n'ek'iehennú?

²⁰ As'ai b'á incha kitsú xuto:

—¡Kutsa ndanindahá tijnajihin! ¿Yá xi mjehe ts'ínk'iehin?

²¹ B'í kitsú Jesu:

—Nku ni kits'ian kō ngatentoó kama nkjúnnuu.

²² Tsakúyanuu Moise nga n'etjusun circuncision, ndaha tsa najmi Moise kik'atuts'ihin rá niu. Ntje chánuu ní kik'atuts'ihin rá niu. Kui nga n'etjusuhun niu ndaha tsa nistjin nkjún.

²³ B'a n'ohoo ntix'innuu ndaha tsa nistjin nkjún tū xi najmi ndyjaha kjuatéxumaha Moise. Tunga tsa b'a n'o nga nistjin nkjúun, ¿á tin'ekjankohonú nga nistjin nkjún kits'innkíhi rá nku nda?

²⁴ Najmi tū kjuá sunnk'a n'o. Kixi ní n'oo kjuá.

B'í ts'ín kinchjanijmíyaha xutá yáha Jesu

²⁵ As'ai b'á kitsú k'ua xutá nanki Jerusalen:

—¿A najmi kuihí ndai xi mjehe ts'ínk'iehe joo?

²⁶ Tunga, á tínchjá chji chjhi kō najmi ch'a nkú títsuhu rá. ¿A kjuaxihí nga ja kamankjihin já tjixóo nga kui ndai xi kitsú Ntíaná nga ts'ín nibá?

²⁷ Tunga yanáá má nibáha ndai. Nk'ie nga kj'uai xi Cristo, najmi ch'a skué má nibaha.

²⁸ As'ai y'un kinchjá Jesu nga b'í ts'ín tsakúya má ma natsihin ninku:

—B'a tibixiún nga yanú kō yo má nibáhana. Tunga najmi kuantanahá jáihina. Tjín xi kits'ín nibána. Kō xi kits'ín nibána ma n'e s'ejián ni xi tsu. Kui xi najmi yo.

²⁹ Tunga an be yáha, at'aha má tijná nibahana kō kui xi kits'ín nibána.

³⁰ As'ai kama mjehe joo nga kuakj'ánijéhe. Tunga ndahá nku najmi kits'ínkoho, at'aha najmi kjee bichú chubaha.

³¹ Tunga nkjin xutá xi tijnchajihin xutá nkjiun kis'eihin Jesu. B'a kitsúhu xinkjín:

—Nk'ie nga kj'uai xi Cristo, ¿a y'un ts'ín sa kjuankjún nga nda xu'bi?

³² Kint'é já fariseo ni xi kitsú xuto nga kinchjanijmíyaha Jesu. As'ai já na'mi k'aku kō já fariseo kits'ínkí já xi kunntá ninku tū xi kuakj'ánijéhe Jesu.

³³ As'ai b'í kitsú Jesu:

—Tu chuba n̄stjihín kúátejñajin sanu u ko kfín ngáhana má t̄jña xi kits'ín nibána.

³⁴ Kuinchísjainú tunga najmi t̄ sakúhunu an. Má nga kfíntejña najmi kama kuankiún.

³⁵ B'a kitsúhu xinkjín já judio k'aku:

—¿Má ngjuaihi ndai nga najmi t̄ sakúhuná? ¿A xuta judio xinkjá xi t̄jntujihin xuta xi nchja griego ngjuaisehe? ¿A t̄ kuakúyaha xi nchja én griego?

³⁶ Ni xi kuanchja: “Kuinchísjainú tunga najmi t̄ sakúhunu an”, ko: “Má nga kfíntejña najmi kama kuankiún”, ¿nkú tsuhu r̄a ni xi kuatsú?

B'i ts'in tsakúya Jesu ni xi kamaha xuta xi s'ejihin kui

³⁷ N̄stjin xi fekuhu s'íu, kui xi 'yún b'asje xuta, as'ai tsasinjña ndju Jesu ko 'yún kinchja:

—Tsa t̄jín xi tíma xintáha, kanibásena ko kat'i.

³⁸ B'a kamaha xi nkú ts'ín t̄jít'a éhen Nt̄ianá. Xi s'ejihin an animaha stjújin ntáje, ntá xi ts'ínk'íentu tik'uhun xuta.

³⁹ B'a kitsú Jesu nga kinchjanjímíyaha Espiritu xi askahan ts'ínkjáihin xuta xi s'ejihin Jesu. Najmi kjee f'ai Espiritu Santo kui n̄stjiun, at'aha najmi kjee s'ejña chji kjuachánkaha Jesu.

⁴⁰ Nk'ie nga kint'é xuto éjn, k'ua xi b'a kitsú:

—Kjuaxi kjáihin nga kui ndai nda profeta xi t̄jihin nga kj'uaí.

⁴¹ B'a kitsú ngá k'ua:

—Kui ndai xi kitsú Nt̄ianá nga ts'ín nibá.

Tunga t̄jín ngá xi b'a kitsú:

—¿Nkú ts'ín Galilea nibaha xi Cristo?

⁴² ¿A najmi b'ahá ts'ín t̄jít'a éhen Nt̄ianá, nga ntjehe David nibaha r̄a xi Cristo, ko nga Belen nibaha, má nga nankihj David?

⁴³ B'a ts'ín tsakjányaha yjoho xuta nantio nga incha kinchjanjímíyaha Jesu.

⁴⁴ T̄jín xi kama mjehe nga kuak'ánijehé tunga ndahá nku najmi kits'ínkoho.

B'i ts'in najmi kis'ejihin já judio k'aku nga Nt̄ianá kits'ín nibaha Jesu

⁴⁵ As'ai já xi kunntá n̄nku j'ai ngáha má t̄jintu já na'mi k'aku ko já fariseo ko b'i kik'ihin:

—¿A najmi kjúáikohonu ndo?

⁴⁶ B'a kitsú jóo:

—Ndaha nku najmi kjee b'a ts'ín nchja xi nkú ts'ín nchja ndo.

⁴⁷ B'a kitsú já fariseo:

—¿A kohó jun t̄ kuak'anachanu ndo?

⁴⁸ ¿A t̄jihin ajihin já t̄jixóo ko a r̄a ajihin já fariseo xi s'ejihin Jesu?

⁴⁹ Tunga xuta xu'bi bi, najmi mankjihin kjuatexumoo. Kui xi najmi nda nginkun Nt̄ianá.

⁵⁰ As'ai kinchja Nicodemo, nda fariseo xi j'aisehe Jesu nga jyuun:

—Xi nkú ts'ín t̄jña kjuatexumaná, t̄tjun t̄jihin nga kuasinñjuhúu xuta tu xi chahaná ni xi kits'ín ko askahan n'e raá kjuá.

⁵² B'a kitsú jóo:

—¿A t̄ kohó ji xi nibáhani Galilea? N'eya nda ndai xujun éhen Nt̄ianá ko chai nga ndaha nku nda profeta najmi kjee t̄jún Galilea.

⁵³ As'ai b'i ngán incha ngji ngáha ni'yaha.

8

B'i ts'in kichjut'ayák'un Jesu nga j'aich'áha nku tachjuún

¹ As'ai ngji Jesu asunntu tjenki xi 'mi Yá Olivo.

² Nk'ie nga ja kama sehen nistjin xi ma ndyjuun, j'ai ngáha má ma natsihin ninku. Yo j'aise nkjühun xuta ko yo y'ejna nga tsakuya.

³ As'ai incha j'aiko já chjine'éhen kjuatéxumoó ko já fariseo nku tachjuún xi kiya nga kj'ai nda kjijnakoho. J'aisinjña nginkun Jesu ko nginkun xuto

⁴ ko b'a kitsú:

—Ji nda maestru, kuaya tachjin nga kj'ai nda kjijnakoho.

⁵ B'a ts'in y'é't'a Moise kjuatéxumoó nga ndjio n'ek'iehen xi b'a ts'iiun. Ji bi, znkú bixín?

⁶ Tu xi kichjut'ayák'uhún ni Jesu nga b'a incha kitsú, at'aha mjehe kuatéjéne. As'ai y'ejnantu Jesu ko najnú ntsja kits'inntukoho t'anankiu.

⁷ Nk'ie nga tu nku tincha bjásjaiyahá rá jóo, tsasinjña ngáha ko b'i kitsú:

—Xi najmi tjihin ngatitsun, kui xi tjun kat'éhe ndjio tachjuún.

⁸ As'ai ta y'ejnantuhú ngáha nga tu nku kits'inntuhú t'anankiu.

⁹ Nk'ie nga kint'é jóo éin, nkúnkú b'i ngján incha ngji. Xi 'yún cháha tjun ngji. As'ai tu Jesu ko tachjuún tsinchajin subaha xuta.

¹⁰ Ta tsasinjña ngáha Jesu ko b'i kitsú:

—Ji tachjuún, z má kfihí jóo? zA ndaha nku najmi ta tibatéjénehe ri?

¹¹ —Najmi, Chá Ntjá. Ndaha nku —kitsú tachjuún.

B'i kitsú Jesu:

—Ta ndaha an najmi chumi ni kjaninéhe. T'in ngáhani ko najmi ta n'eheni ngatitsun.

B'i ts'in tsakuya Jesu nga kui xi nd'ihí xuta

¹² As'ai kinchjako ngáha xuto:

—An nd'í xi ts'in ndzjehen xuta asunntei. Xi tsjénkina najmi jyun má k'úéma. S'ehé nd'í xi ts'ínk'iéntu tik'uhun.

¹³ As'ai b'a incha kitsú já fariseo:

—Ji t'imi subaj kjuanda yohi. Kui nga najmi chjihí rá én xi tichubahani.

¹⁴ B'i kitsú Jesu nga kinchja:

—Ta ndaha tsa an tífi subaha rá kjuanda yjona, tunga chjihí rá én xi tinchja, at'aha be má nibahana ko má kfin ngáhana. Jun najmi yo má nibáhana ko najmi yo má kfin ngáhana.

¹⁵ Jun bi, xi nkú ts'in tíjnahá asunntei, b'a ts'in chasohoo ni xi nda ko ni xi najmi nda, tunga an najmi basjehe ni xi nda ko ni xi najmi nda ts'in xuta.

¹⁶ Tunga tsa ni xi b'a ts'ihinna, kixi ts'ian, at'aha najmi kuentana b'a ts'ihinna. Na'mi xi kits'in nibá nina b'a ts'inka.

¹⁷ Santaha kjuatéxumanu b'a ts'in tíjt'a: Tsa jo já kuitsuya nku ni, chjihí rá ni xi kuitsú jóo.

¹⁸ An tífihí rá kjuanda yjona ko Na'mina xi kits'in nibána ta tífina kjuanda.

¹⁹ B'a kitsú jóo:

—z Má tíjña Na'mihí?

B'i kitsú Jesu:

—Najmi yanú ko ta ndaha najmi yo Na'mina. Tsa yanú, ta cha ruu Na'mina.

²⁰ B'a ts'in kinchja nga tsakuya má ma natsihin ninku, má tíjña kaxaha toon chje. Ndaha nku najmi jak'ánijéhe, at'aha najmi kjee bichú chubaha.

B'i ts'in tsakuya Jesu nga najmi asunntee tjeheh ra

21 *As'ai ta kinchjahá ngáha:*

—An kfián ko kuinchisjainú. Ajihin ngatitsunnuu kuayájiun nga najmi ta tijnahana. Má nga kfián najmi kama kuankiún.

22 *B'a kitsú já judio k'aku:*

—¿A ts'ínk'ien subahá yjohó? ¿Á: “má nga kfián najmi kama kuankiún”, títsuhu?

23 *B'i kitsú Jesu:*

—Kintej ts'ajun, nk'a ján ts'an. Asuntej tjeheñnuu, nk'a ján tjeheña.

24 *Tsa najmi s'ejinnuu nga an xi tijná, ngatitsunnuu kuayájiun. Kui kjuaha nga b'a kuaxihinnuu nand'ai nga ngatitsunnuu kuayájiun.*

25 —¿Yáha jí? —kitsú jóo.

B'i kitsú Jesu:

—Xi ja kixinnuu nga tuts'ihin ni.

26 *Benuu. Kama xinya xi nkú ts'ín tjintuyánuu. Kama xinya má nihi xi nda ko má nihi xi najmi nda t'n'o. Tunga xi kits'ín nibána, kui xi ma n'e s'ejían ni xi tsu. Ko ni xi kint'e nga kinchja, kui xi tinchja ngáhana asuntej.*

27 *Tunga najmi kamankjihín ra jóo nga Ntia Na'miu kinchjanjimíyaha.*

28 *Kui nga b'ihí ta kitsú ngáha Jesu:*

—Nk'ie nga chjúsintjennk'o Ntíhí Ndaç'iun, nk'iehé nga kamankjinnuu nga an xi tijná ko nga ndaha nku ni najmi ts'ian kuantana. Xi nkú ts'ín tsakúyana Na'mina, kui nihi xi tinchja.

29 *Xi kits'ín nibána tijnakona. Najmi b'ejña subana, at'aha ts'intjusun tehente ni xi sasihin.*

30 *Nk'ie nga b'a kitsú, nkjin nkjún xi kis'ejihin Jesu.*

B'i ts'ín tsakúya Jesu yá xi ntíhí Ntíaná

31 *As'ai kinchjako xuta judio xi kis'ejihin:*

—Tsa kuintsubajiun éñna, kjuaxi nga kamo xuta ni'yakuyána

32 *ko choo ni xi naxu tjin ko kui niu xi ts'ín ndainuu.*

33 *B'a kitsú jóo:*

—Ntjehe Abraham jin. Ndaha nku najmi kjee ts'ín maní xuta musu, tsa ts'atseni. ¿Nkú ts'ín b'a t'ibixihinni nga kama ndáihini?

34 *B'ihí ta kitsú ngáha Jesu:*

—Kjuaxi ni xi tixinnuu. Ngayjee xi títs'ín ngatitsun, nga'yúhun ngatitsuun tijnajin. Najmi ndáihí yjohó.

35 *Nku nda musu xi kich'atse najmi ndáihí yjohó, ndaha tsa ni'yaha nda ntjahá ts'inxá. Tunga ntíhí ní nda ntjahá kama ts'e ni'yoo.*

36 *Kui nga tsa Ntíhí Ntíaná ts'ín ndáinuu, kjuaxi nga kama ndáinuu.*

37 *Be nga ntjehe Abraham nibáhanu, tunga mjehénuu n'ek'iennú at'aha najmi mjenuu n'ek'johoon éñna.*

38 *An nchja ni xi bakúchjina Na'mina. Jun bi, n'o ni xi bakúyanuu na'minuu.*

39 *B'a kitsú jóo:*

—Abraham na'mini.

B'i kitsú Jesu:

—Tsa ntíhí Abraham jun, b'a ra n'oo xi nkú kits'ín Abraham.

40 *Tunga nd'ai mjenuu n'ek'iennú, ndaha tsa tixinyanuu ni xi naxu tjin xi tsakúyana Ntíaná. Ndahachí najmi b'a kits'ín Abraham.*

41 *Jun bi, ni xi ts'ihín na'minuu n'o.*

B'a kitsú jóo:

—Ntí nda ní. Tíjñaháni nku na'mi nku tutu. Kui xi Ntíaná.

42 B'i kitsú Jesu:

—Tsa Ntíaná xi na'minu, jun ra xi n'etjónú, at'aha má tíjña Ntíaná nibahana. Najmi kuentana jáihina. Kui ní xi kits'ín nibana.

43 Najmi mankjinnuu ni xi tínchja at'aha najmi mjenuu kuasinñjuhu éna.

44 Ndanindoo ní na'minu. Kui ts'enuu ko mjenuu n'oo xi nkú ts'ín mjehe. Kui xi santaha nga tuts'ihin ni kits'ínk'ien xuta. Najmi y'ejñajin ni xi naxu tjin, at'aha najmi tíjñajihin ni xi naxu. Nkú ts'ín tíjyaha, b'a ts'ín nchja. Én tsank'á nchja. Kui xi tsank'á ko na'mihí én tsank'óo.

45 'An bi, ni xi naxu tínchja. Kui kjuaha nga najmi ts'ejihinnuu an.

46 ¿A tjin ajinnuu xi kama kuakúchji nga tjinna ngatitsun? Tunga tsa naxu tjin ni xi tínchja, ¿á najmi s'ejihinnuu an?

47 Xi Ntíaná ts'ehé mjéñjuhu én xi ts'e Ntíaná. Tunga najmi Ntíanáhá ts'enuu. Kui kjuaha nga najmi mjeñjuhunú.

48 B'a kitsú já judio:

—Kjuaxihí ni xi túbixín. Samariá nibáhani. Ndanindoo tíjñajihin.

49 B'i kitsú Jesu:

—Najmi ndanindoo tíjñajinna. Benkján Na'mina tunga jun najmi tíyankjunnú.

50 Najmi kjuachánka títangisja nginkun xuta, tunga tíjñahá xi títangisjai kjuachánkana. Kui xi kuitsuya yá xi naxu títs'ín.

51 Kjuaxi ni xi tixinnuu. Xi k'úejñajin éna, najmi ts'ínkjáihin ngabayoo.

52 B'ahá tá kitsú ngáha já judio:

—Kjuaxihí nga ndanindoo tíjñajihin. Abraham ko já profeta tá k'ien. Tunga ji b'a túbixín nga najmi ts'ínkjáihin ngabayoo xi k'úejñajin éhin.

53 ¿A 'yún chánka sai nga Abraham xi ntje chána? Kui xi tá k'ien ko já profeta. ¿Yá xi tín'e mai yohi?

54 B'i kitsú Jesu:

—Tsa an subá chánka tít'asje yjona, najmi chumi ni chíjhi ra kjuachánka xi tsákúna. Tunga Na'minahá xi chánka tít'asjena, kui xi tá Ntíá 'mihuu.

55 Kui xi najmi yo, tunga máha an, be. Tsa b'a xinnuu nga najmi be, tá nda tsank'á kama xi nkúhu jun. Tunga bená ko tíjñajian éhen.

56 Tsjo kamaha Abraham xi ntje chánuu nga skué nistjin nga kjúa. Kikie kjáihin ko tsjo kamaha.

57 B'a kitsú já judio:

—Ndaha najmi kjee tjin cháte nú nga b'a túbixín. ¿Nkú ts'ín nga kiyahani Abraham?

58 B'i kitsú Jesu:

—Kjuaxi ni xi tixinnuu. Kintehe ni nga tsín Abraham, tu b'a ts'ín jáhá tíjña.

59 As'ai jak'á ndijo jóo xi má nga mjehe ts'ínk'iehen, tunga Jesu ngji t'axihin jóo ko tsitju má ma natsihin ninku.

9

B'i ts'ín kits'ínk'ihí Jesu nku nda ka

1 Má xi tjeheh j'a Jesu, kikie nku nda xi tu b'a ts'ín kahá nkúhu nga kitsin.

2 As'ai kingjásjaiya já ni'yakuyáha:

—Ji nda maestru, ¿yá xi kits'ín ngatitsun tu xi b'a ts'ín ka kitsihin ndai? ¿A kui, a ra xi cháha ní?

3 B'j kitsú Jesu:

—Tā ndaha kui kō tā ndaha xi cháha najmi kits'ín ngatitsun nga b'a kamoō. B'a ts'ín kitsin tū xi sákúchjiji ni xi mahā ts'ín Ntjaná.

4 Tjihin nga n'ée xá xi ts'e xi kits'ín nibána nk'ie nga ndzjen sa. At'aha nga kama jyun, najmi tā ch'á kama ts'ínxá saha.

5 Nk'ie nga tjiña asunntej, an xi nd'í xi ts'ín ndzjehen xutā asunntej.

6 B'a kitsú Jesu, as'ai tsatété t'anankiū kō ntá natéhe kits'índakoho si. Kui xi kingjájnuhu tunkun ndo kō b'j kitsúhu:

7 —T'ihinnejnui tunkuín ntá tixa Siloe.

Kui nga ngjinénuhu tunkun ndo. Ja chjihí nk'ie nga kik'óya ngáha.

8 As'ai já xi nda nchjakoho kō já xi kikiehe nga banki toon kinchjanijmíyaha ndo. B'a kitsú k'ua:

—¿A najmi kuihí ndaj xi b'eña nga banki toon?

9 —Johon, kui —kitsú k'ua.

—Najmi kui, tunga b'a tjin xi kuihí tjin —kitsú ngá kj'ai.

—Ahán niu —kitsú ndo.

10 —¿Nkú ts'ín tsix'ánkihi tunkuín? —kitsú jóo.

11 B'a kitsú ndo:

—Nda xi 'mi Jesu kuats'índa si kō kuangjájnuhu tunkán kō b'j kuatsúna: "T'in ntá tixa Siloe kō tanejnuí tunkuín." Kui nga kfhina kō nk'ie nga kuakanejná tunkán, kama chjina.

12 —¿Má tjiña ndo? —kitsú jóo.

—Najmi be —kitsú ndo.

13 As'ai ngikoho jóo nda xi kama chjihí nginkun já fariseo.

14 Nistjin nga kits'índa siū Jesu kō tsix'ánki tunkun ndo, kui xi nistjin nkjún. Xuatu niu.

15 Kui nga já fariseo kingjásaiyaha rá nkú ts'ín kama chjihí rá kō b'a kitsú ndo:

—Si kuangjájnuhu tunkán, kuakanejná, kō kama chjina.

16 As'ai b'a kitsú k'ua já fariseo:

—Najmi Ntjaná kits'ín nibáha nda xi b'a kuats'íun, at'aha najmi benkjún nistjin nkjún.

B'a kitsú ngá k'ua:

—¿Nkú ts'ín nku nda ngatitsun kama ts'ihin kjuankjún xi nkúhu xu'bi?

B'a ts'ín tsakjányaha yjoho já fariseo ngat'aha Jesu.

17 As'ai tā incha kingjásaiyahá ngáha rá nda xi kama chjihí:

—Kō ji xi kuix'ánki tunkuín, zyáha ndo? ¿Nkú bixín?

—Nda profeta niu —kitsú.

18 Tunga najmi kis'ejihín rá já judio k'aku tsa kui ndo xi ka nk'ie kō tsa kui xi ja chji ngáha rá. Kui nga kinchjaha rá xi cháha

19 kō kingjásaiyaha:

—¿A kui ntínuu xu'bi xi bixín nga ka nga kitsin? ¿Nkú ts'ín kama chjihí rá?

20 B'a kitsú xi cháha ndo:

—Yaj nga kui xi ntíní kō ka nga kitsin.

21 Tunga najmi yaní nkú ts'ín kama chjihí rá. Najmi yaj yá xi kuakjex'ánki tunkun. Tū sahá kui chasjaiyohoo. Ja chá. Kama kuitsuya subanu ni xi kamat'ain.

22 B'a kitsú xi cháha ndo at'aha tsankjún já judio k'aku. At'aha y'éndako xinkjín já judio k'aku tsa tjin xi ts'ínkie yjoho nga Jesu xi kits'ín nibá Ntjaná, kui xi kuich'onsje ajihín xutā sinagoga.

²³ Kui kju^aha nga: “Chasjaiyohoo, ja chá”, kitsúhu xi cháha ndo.

²⁴ As'ai ta kinchjahá ngáha ra niyá xi ma joho já judio k'aku nda xi kama chjihí kō b'a kitsúhu:

—Yai nga nda ngatitsuhún xi kuats'innkihi. N'ekiei yjohi nginkun Ntjaná xi tjihin kjuachánka nga kjuaxi ni xi tibixín.

²⁵ B'a kitsú ndo:

—Tsa nku nda ngatitsun niu najmi be. Tu nkuhú ni xi be. Kaná nistjin nk'ie tunga nd'ai ja chjina.

²⁶ B'a kitsú jóo:

—¿Mí xi kuats'ihin? ¿Nkú ts'ín kuakjex'ánkihi tunkuin?

²⁷ As'ai b'a kitsú ndo:

—Ja kuaxinyanu tunga najmi tín'esihinnú. ¿Á mjehenu nga b'ahá ta xín ngáhanu? ¿A kohó jun mjenú kamo já ni'yakuyáha ndo?

²⁸ B'a kitsú jóo nga kinchjatiko:

—Nda ni'yakuyáha ní ndo ji. Tunga jin já ni'yakuyáha ní Moise jin.

²⁹ Yai nga Moise kinchja én xi Ntjaná kitsúyaha, tunga najmi ya ní má j'aihi ra nda xu'bo.

³⁰ As'ai b'i kitsú ndo:

—Ma nkjúnna nga najmi yo má j'aihi ra nda xi kamaha kuakjex'ánki tunkán.

³¹ Yaá nga Ntjaná najmi basínñuju xuta ngatitsun. Tsa tjin xi skuénkjún Ntjaná kō ts'ín ni xi mjehe, kuihi xi basínñuju.

³² Ndahachi najmi kje nu'yá tsa tjin xi kjex'ánki tunkun xuta xi ka nga kitsin.

³³ Tsa najmi Ntjaná kits'ín nibáha nda xu'bo, najmi chumi nihi xi kamaha ra ts'ín.

³⁴ B'i kitsú jóo nga tsich'onsje ndo ajihin xuta sinagoga:

—Ngatitsun kitsinjin. ¿A jihí xi kuakúyani?

³⁵ Kint'é Jesu nga tsich'onsje ndo. B'i kitsúhu nk'ie nga kisatéjin ngáha:

—¿A s'eihin Ntíhi Ndaq'íun?

³⁶ —Ji Nda Ntja —kitsú ndo—, ¿yáha xu'bo, tu xi s'eihinna?

³⁷ B'i kitsú Jesu:

—Ja kuayai. An ní niu, an xi tinchjakohi.

³⁸ —S'ejinna ji, Nda Ntja —kitsú ndo kō tsasinkúnch'int'aha Jesu.

³⁹ As'ai b'i kitsú Jesu:

—An jáa asunntej tu xi n'ekokjuaha, tu xi kama chjihí ra xi ka kō kama ka xi chjihí.

⁴⁰ Ta kint'é éin k'ua já fariseo xi tinchako Jesu kō b'a kitsúhu:

—¿A kohó jin xi ta kai?

⁴¹ B'i kitsú Jesu:

—Tsa ni xi kahanu, najmi tjinnuu jé kai. Tunga b'ahá tibixinnú nga chjinuu. Kuihi kjuaha nga tjihinuu jé.

10

B'i ts'ín tsakúya Jesu nga kits'ínchjén nku nda bastu kō chutsankaha

¹ B'i ts'ín kinchja Jesu:

—Kjuaxi ni xi tininnuu. Tu yáha ni xi najmi kjuas'en ankjuu ni'yaha chutsanko nga tu sahá xín kjuas'enntjai, kui xi nda ndyjé xi mjehe nguajiko chutsanko.

² Tunga xi kjuas'en má tjen ankjuo, kui xi nda bastuhu chutsanko.

³ Kjex'á ndá xi basehe ankjuo nk'ie nga be ndá bastuu. Chutsanká xi ts'e nt'é ntaha, ko nga nkúnkú chutsankaha j'áihin nchjaha rá nga bitjuko ni'yoó.

⁴ Nk'ie nga bitjuko ngayjee chutsanká xi ts'e, as'ai tsjen tíjuhun ko chutsanko tsjennkíhi at'aha be ntaha.

⁵ Chu xi ts'e najmi tsjennkíhi xuta xi k'ái. Tu sahá banka, at'aha najmi be ntaha xuta xi k'ái.

⁶ B'a kitsú Jesu nga y'éjña chubaya ni xu'bi. Tunga najmi kamankjihín rá xuta ni xi kinchja.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kui xi nda bastu xi ndoo

⁷ As'ai b'ahá tá kitsú ngáha Jesu:

—Kjuaxi ni xi tíxinuu. An xi nkú joyaha ankjua má nga fas'en chutsanko.

⁸ Ngayjee já xi j'ai tíjun nga an, kui xi já ndyjé xi kama mjehe nga ngjuáiko chutsanko. Tunga najmi kint'éhé chutsanko ntaha jóo.

⁹ An xi nkú joyaha ankjuo. Xuta xi kjuas'enjinna k'uanki. Kui xi kama xi nkú joyaha chutsanká xi fas'en ko bitju ni'yaha nga fi kjine jña.

¹⁰ Ndá ndyjé f'ai tu xi fikoho ko ts'ink'ien ko ts'inkje chutsanko. Tunga ahán jáa tu xi kama k'úéntu tik'uhun xuta, tu xi sakúhu rá kjuatik'un xi ndoo.

¹¹ An xi ndá bastu xi ndoo, ko ndá bastu xi ndoo tsjá yjoho nga kuayántjaihi chutsankaha.

¹² Ndá xi tu toohón ts'inxántjaihi, xi najmi kui ts'e xóo ko najmi kui ts'e chutsanko, kui xi binchá masen chutsanko ko banka nk'ie nga be nga nibá chu kjoon. As'ai chu kjoon kjine chutsanko ko ts'indzjoya.

¹³ B'a ts'in bankaha ndo at'aha tu toohón ts'inxántjaihi ko najmi nkjún maha chutsanko.

¹⁴ An xi ndá bastu xi ndoo. Be chutsankana ko tá bena,

¹⁵ xi nkú ts'in bena Ntjá Na'miu ko an be Ntjá Na'miu. Tsja yjona nga kuayántjaihina chutsanko.

¹⁶ Tíjicha sana k'ái chutsanká xi najmi tíjicha nch'á xu'bi. Kui xi tá tjíhin nga kjúáika. Kuint'é ntana. B'a ts'in nku stíhín kamaha ko nkuhú ndá bastu xi kuasehe.

¹⁷ Kui kjuai nga tjoho rá an Ntjá Na'miu. Tsja yjona nga kuayá tu xi k'jáia ngáhana.

¹⁸ Najmi ch'a kama kjé'ana nga tíjña tik'an. An ní tsja subá yjona nga kuayá. Tjínna nga'yún xi má nga tsja yjona ko tá tjínna nga'yún nga kúátejña tik'un ngáhana. Kui xái xi kitsjana Na'mina nga ts'ian.

¹⁹ Nk'ie nga kint'é jóo éin, as'ai tá tsakjanyahá ngáha yjoho. Nkjin xi b'a kitsú:

²⁰ —Ndanindahá tíjñajihín ndo ko luku. ¿Á jun tibasínjuhuruu?

²¹ B'a kitsú ngá k'ua:

—Najmi b'a ts'in kuinchnja xi tíjñajihín ndanindoo. ¿A kamahá rá ndanindoo kjéx'ánki tunkun xuta ka?

B'i ts'in najmi kis'ejihin já judio k'aku yáha Jesu

²² Nk'ie nga nistjin chunch'óon, nanki Jerusalem tíjicha b'asje s'í xuta nga tíjicha ts'inkj'áitsjen nistjin nk'ie nga kis'ejña chji ninku nginkun Ntjaná.

²³ Kikjatsú'ba Jesu má ma natsihín ninku xi tjehen má nga 'mi Kinte Ní'yaha Salomon.

²⁴ As'ai y'éjtindaihi jóo ko b'a kitsúhu:

—¿Nkú tjín nistjin n'esti saní? Tsa kjuaxi nga ji xi kits'in nibá Ntjaná, t'inya kixi kixiní nd'ai.

25 B'i kitsú Jesu:

—Ja b'a kixinnuu tunga najmi kis'ejihinnuu. Ni xi títs'ian ngajoho Na'mina, t'ibakúchji yáha an.

26 Tunga najmi s'ejihinnuu at'aha najmi chutsankana jun.

27 Chutsankana nt'é ntana. An be chutsankana ko tsjennkina.

28 An ts'ink'ientu tik'un sían. Najmi kama ndyja ko najmi ch'a xi kjé'ana aya ntsa.

29 Na'mina kitsjana chutsanko ko kui xi 'yún chánka nga tu yáha ni. Ndaha nku najmi kamaha kjé'aha chutsanka xi tjintu aya ntsja.

30 Na'miu ko an nkuhú mahani.

31 Nk'ie nga kint'é éin já judio k'aku, as'ai ta jakj'á ngáha ndjio nga mjehe ts'ínk'ien Jesu.

32 B'i kitsú Jesu nga kinchja:

—Nkjin nkjún ni xi nda kits'ian ajinnuu, xá xi kitsjana Na'mina. ¿Má ngat'aha mjehenuu k'úéhenú ndjio?

33 As'ai b'i kitsú jóo:

—Najmi ngat'aha ni nda xi kin'ei. Tu ngat'aha ní nga najmi týankjúin Ntjaná nga b'a t'ibixín. Kui kjuaha nga ndjio s'ehé ri. Nda asunnte ní, tunga Ntjanáha t'n'e mai yjohi.

34 B'i kitsú Jesu:

—Kjuatéxumanuu tjít'a má nga b'a kitsú Ntjaná nga kinchjako xuta: “Ntjanú kixinnuu.”

35 B'a ts'in Ntjaná b'a kitsúhu nga ntja xuta xi tsichuk'úhún éhen. Ko yaá nga chjhi ra ngayjee ni xi tjít'a éhen Ntjaná.

36 An bi, Ntja Na'miu kitsjana xá xi tjihin nga ts'ian ko kits'in nibána asunntej. Kui nga, ¿nkú tjihin ra nga b'a t'ibixínnu nga najmi t'ibenkjúhunna Ntjaná nk'ie nga b'a t'ixian nga an xi Nt'ih Ntjaná?

37 Tsa najmi títs'ian xá xi ts'é Na'mina, najmi tu n'e s'ejinnú.

38 Tunga tsa títs'ian xáha, ndaha tsa najmi s'ejinnuu an, tunga n'e s'ejinnú xóo. B'a ts'in cháhanu ko kamankjinnuu nga Ntja Na'miu t'ijñajinna ko nga an t'ijñajihin Ntja Na'miu.

39 As'ai ta kama mjehé ngáha ra jóo nga kuak'ánijéhe, tunga tsitjuhú Jesu yo nga ngji t'axín.

40 As'ai tsichu ngáha ngabantá ntáje Jordan. Ngjik'iejña ante má nga tsaténtá Jua xuta nga tjuhun.

41 Nkjin xuta xi j'aisehe Jesu yo ko b'a incha kitsú:

—Ndaha nku kjuankjún najmi kits'in Jua, tunga kjuaxihí ngayjee ni xi kinchjanijmíyaha ndai.

42 Nkjin xuta kis'ejihin Jesu ante xu'bo.

11

B'i ts'in kits'ínkj'áya ngáha ra Jesu Lazaro

1 Kjiñña un nku nda xi 'mi Lazaro xi nda Betanja, má nga ta nankihí Maria ko Marta xi nichja maha xinkjín.

2 Kui Maria xi tsaténdzjojnúhu ntá sinjne sjai Nda Ntjaná Jesu ko ta kuihi ntsjaku kits'ínkjinnukóho. Kui xi nts'e maha Lazaro xi kjiñña uun.

3 As'ai incha kits'ínkjihí éin Jesu nga joo jminchjún. B'a kitsúhu:

—Ji Chá Ntja, xi tjohi kjiñña un.

4 Nk'ie nga kint'é éen Jesu, b'i kitsú:

—Najmi ts'ínk'ien kjihín ch'in xi k'uhún. Tụ sahá kuakúchji ch'iun kjuachánkahá Ntíaná. B'a ts'in s'ejña chjhi kjuachánkahá Ntíhí Ntíaná.

⁵ Ndaha tsa Jesu y'un tjoḥo Marta kọ nà nichja kọ Lazaro,

⁶ tunga nk'ie nga kint'é nga kjijña un Lazaro, tụ sahá y'ejña sa jo nistjin ante má nga tjiña.

⁷ Askahan b'i kitsúhu já ni'yakuyáha:

—Ta tjihín ngáhaná Judea.

⁸ B'a kitsú já ni'yakuyóo:

—Ji ndá maestru, najmi kjee tjihín nistjin nga já judio k'aku ndjio mjehe ts'ínk'iehen ri. ¿Á ta yohó mje ngáha ri k'úin?

⁹ B'i kitsú Jesu:

—¿A najmi te johó ora tjihín nku nistjin? Tsa tjin xi tsú'ba nga nistjiun, najmi saténki, at'aha tibe nd'íhí asuntei.

¹⁰ Tunga tsa tjin xi tsú'ba nga nistjen, kui xi saténki, at'aha najmi tjihín nd'í.

¹¹ As'ai b'ihí ta kitsú ngáha Jesu:

—Kjifehé ndá xinkjá Lazaro, tunga kfin ts'ink'jáhá ra.

¹² B'a kitsú já ni'yakuyóo:

—Ji Nda Ntía, tsa kjife, k'já ngáha ra.

¹³ Nk'ie nga b'a kitsú Jesu, kjuabayaha ní Lazaro kinchjanijmíyaha tunga nijóo ní kamankjihín já ni'yakuyáha.

¹⁴ Kui nga kinchjako kixi kixihi jóo:

—Ja ka'me Lazaro.

¹⁵ Kọ tsjo mana nga najmi tjiña yo, at'aha tụ sahá ngandanuu, tụ xi s'ejihinnuu Ntíaná. Tunga tjihinsehé raá.

¹⁶ As'ai kinchja Toma xi ta 'mi Nda'yun nga b'a kitsúhu já ni'yakuyá xingisoo:

—Tjián kọ ñá tụ xi kuayákhoná.

¹⁷ Nk'ie nga tsichu Jesu nanki Betania, kik'inyaha nga ja tjihín ñju nistjin nga ngjiyanji Lazaro.

¹⁸ Betania tiña maha nanki Jerusalem, tjihín ra tsa jan kilometro.

¹⁹ Kọ nkjin xuta incha j'aisehe Marta kọ Maria ngat'aha ndá nts'e xi k'ien.

²⁰ Nk'ie nga kint'é Marta nga j'ai tiña Jesu, as'ai tsitjusje nga ngjik'á niyá kọ Maria y'ejñantaha ni'yoó.

²¹ B'a kitsú Marta:

—Ji Chá Ntía, tsa tụ ejhi ma tinchuhunni, najmi k'ien ra chá nts'é.

²² Tunga bená nga tsjáhi Ntíaná tụ mí nihi ní xi kuinchihi.

²³ B'i kitsú Jesu:

—Kj'uaíya ngáha ra ndá nts'ei.

²⁴ B'a kitsú Marta:

—Be nga kj'uaíya ngáha ra chá nts'é nistjin xi fekuu, nk'ie nga kj'uaíya tente ngáha ra xuta k'ien.

²⁵ B'ihí ta kitsú ngáha Jesu:

—An xi ts'ink'áiyaha xuta k'ien kọ an xi ts'ink'íentu tík'an. Xi s'ejihín an, ndaha tsa ja k'ien tunga k'úentu tík'uhún.

²⁶ Kọ ngayjee xi tjintu tík'un kọ s'ejihín an, ndaha nku nistjin najmi kuayá. ¿A s'ejihín ní xi tíxihin?

²⁷ B'a kitsú Marta:

—Johon, Chá Ntía. S'ejinna nga ji xi kits'in nibá Ntíaná, nga ji xi Ntíhí Ntíaná xi tjihín nga kj'uaí asuntei.

²⁸ Nk'ie nga b'a kitsú Marta, ngji nchjako sen Maria xi na nichja maha. B'a kitsúhu:

—Ja k'uai Chá Maestru ko tínchjahi.

²⁹ Nk'ie nga kint'é Maria éin, kitsá tsisintjen nga ngjisehe Jesu má nga síjña.

³⁰ Najmi kjee fas'en Jesu ajin nantjo. Yo síjña má kiasatéjja Marta.

³¹ Máha xuta xi kab'entu naxa'yo, nk'ie nga kieke nga tsisintjen ntsu ntsu Maria ko tsitjusje, as'ai ta incha kitsjennkíhi. B'a incha kitsú nga má tíjña tsjóo ngjuai kjintá.

³² Nk'ie nga tsichu Maria má síjña Jesu, tsasinkúnch'int'aha ko b'a kitsúhu:

—Ji Chá Ntia, tsa tu eíhi ma tinchuhunni, najmi k'ien ra chá nts'é.

³³ Nk'ie nga kieke Jesu nga tákjintá Maria ko nga tíncha kjintá xuta xi tijnkohó, kik'ie nusin nusihín ko kama nímaha.

³⁴ B'i kitsú:

—¿Má kikjayanjiu?

B'a incha kitsú jóo:

—Nibáaseíhi, Nda Ntia.

³⁵ As'ai kikjintá Jesu.

³⁶ B'a kitsú xuto:

—Chase maruu. Tu xi kits'íntjohó ra.

³⁷ Tunga b'ahá kitsú k'ua:

—Kui ndai xi kikjex'ánki tunkun nku nda ka. Kutsa kamahá ra kits'ínnkíhi Lazaro ko najmi k'ien ra.

³⁸ Ta kik'ie nusin nusihín ngáha ra Jesu nga tsichu tsjóo. Kui xi nku tixa ngjo. Nku ndjio tjíchjanekohó ankjuaha. B'i kitsú Jesu:

³⁹ —Chjúxiun ndjio.

B'a kitsú Marta, na nichja nda xi k'ien:

—Ji Chá Ntia, ja ra ch'on jne, at'aha ja tjihín ñju nistjin nd'ai nga k'ien.

⁴⁰ B'i kitsú Jesu:

—¿A najmi b'ahá kuaxihin nga tsa s'ejihin an, chai kjuachánkaha Ntiaaná?

⁴¹ As'ai kikjexín jóo ndjio. Tsasenjinki Jesu nk'a jan ko b'i kitsú:

—Na'mi, máb'achjíhi nga tímjeñjuní.

⁴² Be nga mjeñju tehentení, tunga tínchjakohó ra ngandaha xuta xi tíncha ei tu xi s'ejihín ra nga ji kin'e nibání.

⁴³ Nk'ie nga ja kamahá nga b'a kitsú, as'ai 'yún kinchja:

—¡Lazaro, titjusjei yo!

⁴⁴ As'ai tsitju nda k'ien nga najyun tjí'yúnko ts'ihin ntsja ko sjai, ko ankjin tji'makohó kj'ai najyun.

B'a kitsú Jesu nga kinchjako xuto:

—Chjúxihiun najyuun. N'endohóo.

B'i ts'ín y'énda já tjixóo nga mjehe ts'ínk'ien Jesu

(Mt. 26:1-5; Mr. 14:1-2; Lc. 22:1-2)

⁴⁵ Máha xuta xi j'aisehe Maria ko kieke ni xi kits'ín Jesu, nkjin maha xi kis'ejihín.

⁴⁶ Tunga tjihín xi ngjisehe já fariseo ko kitsúyaha ni xi kits'ín Jesu.

⁴⁷ As'ai já na'mi k'aku ko já fariseo kinchja ñjaha ngayjee já tjixóo ko b'a kitsúhu:

—¿Nkú n'eé ei ni? At'aha ja 'yún títs'ín kjuankjún ndo.

⁴⁸ Tsa tu nku k'uaíntehé raá nga b'a ts'ín, as'ai ngayjee xuta tsjénnkíhi ndo ko incha k'uaí já Roma nga ts'ínkje nínkuná ko xuta nankiná.

49 As'ai b'i kitsú Caifa xi tjihin nda na'mi titjun nú xu'bo:

—¿Á najmi mankihinnu?

50 ¿A najmi ma chubayahannu nga tu saha nda tjin tsa nku nda kuayantjaihi ngandaha ngayjee xuta, tu xi b'a ts'in najmi n'ekjehe xuta nankina?

51 Tunga najmi kuenta ha ni Caifa kinchaha nga b'a kitsú. Kui xi nda na'mi titjun nú xu'bo ko xi nkúhu nku nda profeta kinchja ehén Ntjaná nga kuayá Jesu ngandaha naxinantóo.

52 Ko najmi tu suba ngandaha xuta xi ntje judio tjehe ra kuayaha Jesu. Ta kuayá ni tu xi k'uekúhu ngayjee ntíhi Ntjaná xi tjímasún.

53 Kui b'a maha, nistjin xu'bo kik'atuts'ihin ra já tjíxoo nga y'endakoho xinkjin xi má nga mjehe ts'íink'ien Jesu.

54 Kui nga najmi ta kikjatsú'ba chiji Jesu ajihin xuta judio. Ngji t'axín nanki xi 'mi Efrain xi tiña maha ante kixiu. Yo y'eñako já ni'yakuyaha.

55 Nk'ie nga ja tibichú tiña S'í Pascua xi b'asje xuta judio, nkjin nkjún xuta incha ngji nanki Jerusalem tu xi ts'ín jehe yjoho nginkun Ntjaná kintehe ni nga kuichú s'íu.

56 Yo tsangisjai Jesu ko kingjásjaiyaha xinkjin nga kabincha má ma natsihin ninku. B'i ngján b'i kitsúhu xinkjin:

—Nkú manuu? ¿A nibá ndo s'íu? ¿A ra najmi nibáha?

57 Kui chubo ja kitsjá kjuá já na'mi k'aku ko já fariseo, tsa tjin xi be má tíña Jesu tjihin nga kuitsuya tu xi kama kuakj'ánihe.

12

B'i ts'in nku tachjuún tsaténdzjojnúhu ntá sinjne Jesu

(Mt. 26:6-13; Mr. 14:3-9)

1 Nk'ie nga ndyja sa jun nistjin nga kuichú S'í Pascua, as'ai j'ai Jesu nanki Betania, má síña ni'yaha Lazaro, nda xi kits'ínkj'áiya ngáha ra ngabayoo.

2 Yo kis'endaha nku nichine. Marta y'éya nichinee ko Lazaro ta y'eñajihin xuta xi y'entut'áko Jesu yámixoo.

3 As'ai j'aiko Maria nkú ra ma masen litru ntá sinjne xi 'mi nardo, xi 'yún nda ko xi 'yún chjí. Kui xi tsaténdzjojnúhu sjai Jesu ko ta kuihi ntsjaku kits'ínxijnukoho. Ixi kitsjehén ntá sinjne ayoo.

4 As'ai b'i kitsú Juda Iscariote, xi nda ni'yakuyaha Jesu xi askahan ts'íinkjas'ehén:

5 —Tsa tu saha kuasateña ntá sinjnei kai. Tsa jan unchan toon denario kuacha, tu xi kama kuisinkoho xuta x'an.

6 Tunga najmi xuta x'ahán kits'ínnkjink'un nga b'a kitsú. Tu ngat'aha ni tooon b'a kitsúhu, at'aha kui xi f'átjo tooon ko bakjá ndyé.

7 B'i kitsú Jesu:

—Najmi tu ji b'echj'áíhi tachjuún. At'aha nistjin nga s'eyanjia j'átjona ntá sinjnei.

8 Xuta x'an bi tehente k'úéntujinnuu, tunga an najmi tehente kúáteñajinnuu.

9 Nkjin nkjún xuta kint'é nanki Betania tíña Jesu ko incha ngjisehe. Tunga najmi tu nkuhú Jesu ngjisehe. Ta incha ngji ní at'aha ta mjehe nga skué Lazaro xi kin'ekj'áiya ngáha ra ngabayoo.

10 As'ai kama ñjakú já na'mi k'aku ko y'endako xinkjin xi má nga ko Lazaro tjihin nga n'ek'ien.

11 At'aha ngat'aha Lazaro nkjin nkjun xuta ts'asje t'axihin yjoho joo. Tu saha Jesu kis'ejihin.

B'i ts'in jas'en Jesu nanki Jerusalen

(Mt. 21:1-11; Mr. 11:1-11; Lc. 19:28-40)

12 Njstjin xi ma ndyjuun ngaha nkjin nkjun xuta kint'é nga Jesu kj'ua'i nanki Jerusalen, at'aha nkjin maha xi j'aik'asje S'i Pascua.

13 As'ai incha jak'ja tjiaha ya xkajen ko tsitju nga incha ngijk'á niya. B'i incha kitsú nga 'yún kinchja:

—iKats'ink'ankina Ntjaná! iNtjaná nda kats'inko xi nibaha ngajoho, xi Nda Reiji xuta Israel!

14 Nku ntí búrrú kisakúhu Jesu ko y'esún, xi nkú ts'in jtít'a ehén Ntjaná:

15 Xuta Sion, najmi tu binkjun.

Chasoq, ja nibá Nda Reijuu nga tjísun nku ntí búrrú.

16 Kui ni xu'bi najmi kamankjihin já ni'yakuyáha nga tjuhun. Tunga askahan ni, nk'ie nga tsakúchji kjuachánkaha, nk'iehé j'áitsjehén já ni'yakuyáha nga b'a ts'in jtít'a ehén Ntjaná nga kinchjanijmíyaha Jesu ko nga b'a kin'ehé.

17 Xuta xi tinchako Jesu nk'ie nga kinchjaha Lazaro aya tsjó nga kits'ink'áiya ngaha ra ngabayoo, kui xi incha kitsúya ni xi kikié.

18 Kui kjuaha nga nkjin nkjun xuta tsitjuhu nga ngijk'á niyáha Jesu, at'aha kint'é kjuankjun xi kits'in.

19 As'ai kinchjanijmíyaha já fariseo niu. B'i ngján b'i kitsúhu xinkjin:

—¿A tiyo? Najmi chumi nihi xi kama n'ée. Chasé maruu. Ngayjee xuta títsjennkíhi ndo.

B'i ts'in kitsúya títjun Jesu nga kuayá

20 Ta tjenjihin xuta k'ua xuta xi nchja griego xi ta incha j'ai nanki Jerusalen nga j'ai ts'intsjoho Ntjaná ajihin s'iu.

21 Kui xi j'aisehe Felipe xi nda Betsaida, nanki xi tíñajihin ante Galilea, ko b'a kitsúhu:

—Ji nda ntia, mjeni nga chai Jesu.

22 As'ai Felipe ngi tsúyaha Andre ko nga joo ngi tsúya ngaha Jesu.

23 As'ai b'i kitsú Jesu:

—Ja kuichu chuba nga sakúchji kjuachánkaha Ntíhi Ndax'iu.

24 Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Tsa najmi kuijne t'anankiu nku xujmá tuniñu ko kuayá, tu nku s'eña subahá. Tunga tsa kuayá, nk'iehé nga tsjá chan xi 'yún tse.

25 Xi tjoho yjoho, kui xi tu sahá ndyja. Tunga xi najmi tjoho yjoho asuntej, kui xi tu sahá kj'uatjo ko k'úéña tik'un sín.

26 Tsa tjín xi títs'ink'áinna nga an xi kama Nda Ntjaha, katsjennkína. Má kúateña, ta yo k'úéña xi ts'ink'áinna, ko Ntja Namiu k'uasjenk'aha xuta xu'bo.

27 "Yún un tibehe animana nd'ai. ¿Nkú xián? ¿A b'i xián: Ji Na'mi, n'ek'ja t'axíni kjuanimá xu'bi nd'ai? Tunga kuihi xá jájhina.

28 Tu sahá takúchji kjuachánkahi, Na'mi.

Nk'ie nga b'a kitsú Jesu, as'ai b'i kitsú nku nta xi nibaha nk'a ján:

—Ja tsakuchjá kjuachánkana ko ta kuakuchjhi ngáhana.

29 Nk'ie nga kint'é nto xuta xi tinchá yo, tjín xi b'a kitsú:

—Nku ch'on kjuaneya.

Ko k'ua xi b'a kitsú:

—Nku ntítsje kuanchjakoho.

³⁰ As'ai b'a kitsú Jesu:

—Najmi ngandanā kuanu'yáha nto. Ngandanu ní b'a kamaha.

³¹ Nd'ai n'ekokjua asunntej ko nd'ai kuich'onsje natsin ján xi tibatéxumaha asunntej.

³² Ko nga chjúsintjen nk'ana t'anankiu, ts'ian nga nibak'únna ngayjee xuta xi tjín asuntee.

³³ B'a kitsú Jesu nga kitsúya xi nkú ts'in kuayáha.

³⁴ As'ai b'a kitsú xuta:

—Tunga yaní ni xi tjít'a kjuatéxumog, nga xi ts'ín nibá Ntjaná ngajoho k'uéjña sín. ¿Nkú ts'in b'a túbixihinni nga tjihin nga chjúsintjen nk'aha Ntíhi Nda'jun? ¿Yá xi Ntíhi Nda'jin xi túbixín?

³⁵ B'i kitsú Jesu:

—An nd'íu. Tū chuba nistjihín tíjñajin sanuu. Tinimo nga tíjña sanuu nd'íu tū xi najmi kama jyunt'aihinu. At'aha xi tsú'ba má jyuun najmi be má fi.

³⁶ Nk'ie nga tíjñajinnuu xi nkúhu nd'í, n'e s'ejinnú tū xi kuinimahanu má ndzjeen.

B'a kitsú Jesu ko as'ai ngji t'axihin xuto.

Kui ngat'ai xuta najmi kis'ejihin ra Jesu

³⁷ Ndaha tsa nkjin nkjún kjuankjún xi kits'ín Jesu nginkun xuta, tunga najmi kis'ejihín ra yáha kui.

³⁸ B'a kama tū xi tsitjusahun én xi kitsú nda profeta Isaiá má nga b'a ts'ín y'et'a:

Ji Ntja, ¿yá xi kis'ejihín én xi kichubaj?

¿Yá xi kis'ejña chjihí nga'yúhun Ntjaná?

³⁹ Kui kjuaha nga najmi kama kis'ejihín ra xuta, at'aha b'i ta ts'ín y'et'a ya Isaiá éhen Ntjaná:

⁴⁰ Ntjaná y'échja tunkun xuta xu'bi ko kits'ín ndjá animaha,

tū xi najmi skuehe ko tū xi najmi kamankjihín ra,

tsa ts'ínk'óntjaiya animaha xi má nga ts'innkihí xuta xu'bi.

⁴¹ B'a kitsú Isaiá at'aha kíkíe kjuachánkahá Jesu ko kinchjanijmíyaha.

⁴² Ko ta nkjin maha já tjíxá xi kis'ejihín Jesu, tunga najmi kits'ínkiehé yjoho at'aha tsankjún já fariseo ko najmi mjehe nga kuich'onsje ajihín xuta sinagoga.

⁴³ B'a kits'ín at'aha 'yún kama tsjo saha nga s'ehé kjuachánka ajihín xuta nga nginkun Ntjaná.

B'i ts'ín kinchjanijmíyaha yjoho Jesu

⁴⁴ 'Yún kinchja Jesu nga b'i kitsú:

—Xi s'ejihín an, najmi tū nku an tís'ejihín. Ta tís'ejihín xi kits'ín nibána.

⁴⁵ Xi túbena, tibe xi kits'ín nibána.

⁴⁶ An nd'í xi j'ai ts'ín ndzjehen xuta asunntej, tū xi ngayjee xi s'ejihín ra an najmi k'úéntuhu má jyuun.

⁴⁷ Tsa tjín xi kuint'é én xi tinchja tunga najmi ts'íntjusahún, najmi an kuasehe má ni xi nda ko má ni xi najmi nda xi kits'ín xuta xu'bo. At'aha najmi kui xóo jájhina. Já ts'ínk'aní níná xuta.

⁴⁸ Xi ts'ín t'axinna ko najmi ts'ínkjáihín én xi tinchja, tíjña xi kuasehe má ni xi nda ko má ni xi najmi nda xi kits'ín. Én xi tinchja, kui xi k'uéjñanehe ni xi kanéhe xuta xu'bo nistjin xi fekuu.

⁴⁹ At'aha najmi kuentaṅa tinchahana. Kuentaṅa ní Na'mi xi kits'in nibána tinchahana. Kui xi kitsjana kjuṅa má nihi xi tjiḥin nga kuinchja kō kuakuyá.

⁵⁰ Kō be nga kjuṅat'examaha ts'ínk'íentu tik'un siḥin xuta. Kui kjuṅaha, xi nkú kitsuhuna Ntia Na'miu, b'a ts'in tinchja.

13

B'i ts'in tsanéjnu Jesu sjai já ni'yakuyáha

¹ Chubahá ndyjahá nistjihin S'í Pascua kō be Jesu nga ja tábichú chuba nga k'uéjña asuntee nga ngjuai ngáha má tíjña Ntia Na'miu. Tehente kits'íntjo xuta xi ts'e xi tíntu asuntee kō ngayjehe k'un kits'íntjo.

² Kikjineko já ni'yakuyáha nichinehe s'íu, kō kui chubo ndanindoo ja kab'éjñajin animaha Juda Iscariote ntíhi Simon nga ts'ínkjas'en Jesu.

³ Be Jesu nga Ntia Na'miu kits'ínkjas'en aya ntsja ngayjee ni xi tíin. Be nga má tíjña Ntia náibaha kō nga yo ngjuaise ngáha ra.

⁴ Kui b'a maha, nk'ie nga tíntut'áha yámixō, as'ai tsisintjen Jesu, ts'asje najyun ndju xi yja kō jak'á nku najyunxú nga y'ékjá ndayáha.

⁵ Jak'á ntánijua, tsanéjnu sjai já ni'yakuyáha kō kits'ínxijnukōho najyunxú xi y'ékjá ndayáha.

⁶ Nk'ie nga tsichuk'úhūn Simon Pedro, b'a kitsú ndō:

—Ji Nda Ntia, ¿nkú ts'in ji kuanejnuhuni tsuká?

⁷ B'i kitsú Jesu:

—Nd'ai najmi yai ni xi títs'ian tunga askahán ni kamankjihin.

⁸ B'ahá tá kitsú ngáha Pedro:

—Ndaha tsa mí yjehe najmi kuanejnu tsuká.

B'i kitsú Jesu:

—Tsa najmi kuanejná tsukui, najmi tá xuta xi ts'an kamahani.

⁹ As'ai b'a kitsú Simon Pedro:

—Ji Nda Ntia, najmi tú suba tsuká xi tanejnu ma. Tá tanejnu ntsa kō nintaká.

¹⁰ B'i kitsú Jesu:

—Xi as'ai kabinguyahá tú tsukuhú machjéhen nga kfejnu, at'aha je yje. Jun bi ja jo, tunga najmi ngatentenu.

¹¹ At'aha be Jesu yá xi ts'ínkjas'ehen, kui nga: “Najmi ngatentoo xi jo”, kitsúhu.

¹² Nk'ie nga ja kamaha nga tsanéjnu sjai já ni'yakuyáha, as'ai kingja ngáha najyun ndjuhu, y'ejñat'a yámixō kō b'i kitsú:

—¿A mankjinnuu ni xi kuats'ínkonuu?

¹³ Jun xi 'minú Nda Maestru kō Nda Ntia. Kō tíinnuu kixi nga b'a bixinnú, at'aha b'a tíin kjáhin.

¹⁴ Kui b'a maha, tsa an xi kuakanejnúhuna tsuku, nga an xi Nda Maestrunuu kō Nda Ntianuu, kui nga kō jun tjiḥin nga kuanejnuhunu tsuku xinku.

¹⁵ Ja kuak'iejñá chubayanuu tú xi b'a n'ehenu xi nkú kuats'innuu.

¹⁶ Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Ndaha nku ndá musu najmi 'yún nk'a tjen nga nda ntiaha. Kō nku ndá xi s'exá najmi 'yún nk'a tjen nga xi b'exáha.

¹⁷ Tsa tímankjinnuu ni xi tíxan kō tá n'etjusun, á b'a nda tjiḥin ts'ajun.

¹⁸ 'Najmi nga tentoo b'a tíxinnuu. An be yá xi j'ajián. Tungá tjiḥin ni nga kuitjusun éhen Ntia ná xi b'a ts'in tíit'a: “Xi kjinekona niñu, kui xi ja kama nda kontrana.”

¹⁹ Nd'ai b'a tixinnu kintehe ni nga kuitjusun ni xi tjihin nga kama, tu xi nk'ie nga b'a kamoq s'ejihinnu nga an xi tu b'a ts'in tijñana.

²⁰ Kjuaxi ni xi tixinnu. Xi ts'inkjálhin xuta xi ts'inkjá, kui xi an tít's'inkjáinna. Ko xi ts'inkjáinna, kui xi tít's'inkjálhin xi kits'in nibána.

B'i ts'in kitsúya Jesu nga Juda Iscariote ts'inkjas'ehen

(Mt. 26:20-25; Mr. 14:17-21; Lc. 22:21-23)

²¹ As'ai xi ts'atséhe animaha Jesu ko b'i kitsú:

—Kjuaxi ni xi tixinnu. Tijñajinnu nku xi ts'inkjas'enna.

²² As'ai b'i ngjan incha tsase'a xinkjin já ni'yakuyó, at'aha najmi be yá xi títu Jesu.

²³ Yo tijñat'a tiñaha Jesu nda ni'yakuyá xi 'yún tjohe nga tijñat'akohó yámixó.

²⁴ Kui nga jujuk'i Simon Pedro kingjásajai sehen ra nda ni'yakuyá xu'bo nga nguásajayahá Jesu yá xi títu.

²⁵ As'ai nda ni'yakuyó 'yún ngjik'un saha Jesu ko b'i kitsú:

—Ji Nda Ntja, ¿yá xi b'a ts'íun?

²⁶ B'i kitsú Jesu:

—Xi ts'ink'anchihj ninkuan ko tsjaha, kui xi b'a ts'íun.

As'ai kits'ink'anchi ninkuon ko Juda Iscariote kitsjáha, kui xi ntíhi Simon.

²⁷ Nk'ie nga kik'aihj Juda ninkuon, jas'enjihin ndanindoo. As'ai b'i kitsúhu Jesu ndo:

—Kitsa n'ei ni xi n'ei.

²⁸ Tunga ndaha nku xi tjintut'á yámixó najmi kamankjihin á b'a kitsúhu ra.

²⁹ Tjin xi kits'innkink'un nga b'a kitsú nga tjihin nga k'uatse Juda ni xi machjén s'íu ko a ra nga tsjáha toon xuta x'an, at'aha Juda f'átjo tooon.

³⁰ Nk'ie nga kik'aihj ninkuon Juda, tjen'yún tsitjusjehé natsiun. Ja jyun kui chubo.

Kui kjuatexuma tsetse xu'bi y'ejña Jesu

³¹ Nk'ie nga ja ngji Juda, b'a kitsú Jesu:

—Nd'ai sakúchji kjuachánkaha Ntíhi Nda'x'íun, ko ni xi ts'ín Ntíhi Nda'x'íun kuakúchji kjuachánkaha Ntjáná.

³² Ko tsa Ntíhi Nda'x'íun kuakúchji kjuachánkaha Ntjáná, b'a ta ts'in Ntjáná kuakúchji kjuachánkaha Ntíu. Ja ma ma b'a kamoq.

³³ Jun ntína, tu kutjuhú tijñajin sanu. Kuinchísjainú tunga má nga kfián najmi kama kuankiún. B'a ta tixinnu nd'ai xi nkú nga ta kixihin xuta xingisoo.

³⁴ Tsjanu nku kjuatexuma tsetse: N'etjó xinkiu. Xi nkú nga ts'in tjona jun, b'a ta ts'in n'etjó xinkiu.

³⁵ B'a ts'in skuéhe ngayjee xuta nga jun xi já ni'yakuyána, tsa n'etjó xinkiu.

B'i ts'in kitsúya tijun Jesu nga Pedro b'a kitsú nga najmi behe

(Mt. 26:31-35; Mr. 14:27-31; Lc. 22:31-34)

³⁶ B'a kitsú Simon Pedro:

—Ji Nda Ntja, ¿má xi tjeheh k'úin?

B'i kitsú Jesu:

—Najmi kama tsjénkiní nd'ai má nga kfián, tunga askahán ni tsjénkiní.

³⁷ B'ahá ta kitsú ngáha Pedro:

—Ji Nda Ntja, ¿á najmi kama tsjénkini ra nd'ai? Tjinkuhu k'an nga kuayántjaihi ra.

³⁸ B'i kitsú Jesu:

—¿A tǐnkúhú k'uín nga kuáyǎntjaihini? Kjuaxǐ ni xi tǐxihín. Kintehe ni nga kǐjintǎ xǎntǒ b'a kuixín nga najmi yanǐ jan nǐyǎ tǐhín.

14

B'ǐ ts'ín kitsúya Jesu nga ngjuaise ngáha ra Ntǐa Nǎ'miu

¹ B'ǐ tǎ kitsú ya Jesu:

—Najmi tǔ fantahǎ ruu yjonuu. N'e s'ejiun Ntǐaná kǒ kas'ejinuu an.

² Ni'yahǎ Nǎ'miná tǐn nǐkǐún ante. Tsa najmi kjuaxǐ, ja ra nd'ǎi kixinyahanuu kai. Kfín k'uendánuu ante.

³ Tsa kfín k'uendánuu ante, ǎs'ǎi kǐjúáǐkǐ'a ngáhanuu tǔ xi tǎ yo kuǐntsubahanu má nga kúátejǎa.

⁴ Yo nǐyǎ xi fi má nga kfían.

⁵ B'a kitsú Toma:

—Ji Ndǎ Ntǐa, najmi yǎi má k'úín. ¿Nkú n'e chǎhanǐ nǐyǒǒ?

⁶ B'ǐ kitsú Jesu:

—An nǐyǎ xi fi má tǐjǎa Ntǐa Nǎ'miu, an bakuyǎ én xi nǎxu kǒ an tsja kjuatǐk'un. Ndaha nku najmi kuǐchúsehe Ntǐa Nǎ'miu tsa najmi an.

⁷ Tsa yanú, tǎ chǎ ruu Nǎ'miná. Kǒ nd'ǎi tǐch'atuts'ǐhín ruu nga tíyo kǒ tunkun tǐyakǒhonu.

⁸ B'a kitsú Felipe:

—Ji Ndǎ Ntǐa, takúchjinǐ Ntǐa Nǎ'miu kǒ s'enkunǐ.

⁹ B'ǐ kitsú Jesu:

—Ji Felipe, ja nd'ǎi tǐjǎajihinnuu. ¿A tǔ yje najmi kǐjehé yanǐ? Xi tǐbena tǎ tǐbe Ntǐa Nǎ'miu. ¿Á: “takúchjinǐ Ntǐa Nǎ'miu” tǐbixǐhinni?

¹⁰ ¿A najmi s'ejihín ri nga an xi tǐjǎajihín Ntǐa Nǎ'miu kǒ Ntǐa Nǎ'miu tǐjǎajinna? Én xi tǐnchjakonuu najmi kuentǎnǎ tǐnchjahana. Nǎ'mi xi tǐjǎajinna, kui xi tǐts'ín ni xi ts'e.

¹¹ N'e s'ejiun nga an tǐjǎajihín Ntǐa Nǎ'miu kǒ nga kui tǐjǎajinna. Tsa najmi s'ejinuu énnǎ, ndaha tsa tǔ ni xi kits'ian n'e s'ejiun.

¹² Kjuaxǐ ni xi tǐxinnuu. Xi s'ejihín an tǎ kui nihi xi ts'ǐn xi nkúhu xi tǐts'ian. Kǒ 'yún chǎnka sa ni xi ts'ǐn xutǎ xu'bo, ǎt'ahǎ an tǐfia má tǐjǎa Ntǐa Nǎ'miu.

¹³ Ngayjee ni xi kuǐnchǐhuu Nǎ'miu ngajonǎ, tsjanuu. B'a ts'ín an xi Ntǐu kuakuchǐhina kjuachǎnkahǎ Ntǐa Nǎ'miu.

¹⁴ Ts'ian ni xi kuǐnchǐhuu ngajonǎ.

B'ǐ ts'ín kitsúya Jesu nga ts'ǐn nibǎ Espirituhu Ntǐanǎ

¹⁵ Tsa tjonuu an, n'etjusun kjuatéxumana.

¹⁶ Kuankihǐ Ntǐa Nǎ'miu, kǒ tsǐánuu kǐ'ǎi xi tǎ kuǎsǐnkonuu kǒ xi k'úéjǎajin sǐnnuu.

¹⁷ Kui xi Espiritu xi kuakúchji ni xi nǎxu. Xutǎ xi najmi be Ntǐaná najmi kǎma ts'ǐnǐkǐáihín, ǎt'ahǎ najmi ma chǐjihǐ kǒ najmi be yáha. Tungǎ máha jun, ja yo yáha, ǎt'ahǎ kui xi tǐjǎajinnuu kǒ k'úéjǎajinnuu.

¹⁸ Najmi k'uentú masennuu. Kǐjúáǐse ngáhanuu.

¹⁹ Sa kutju najmi tǎ skuéhena xutǎ, tungǎ máha jun, chǎnú. ǎt'ahǎ tǐjǎa tǐk'an, kui nga tǎ kuǐntsubǎ tǐk'uhunnu.

²⁰ Nk'ie nga b'a kǎmoǒ, choǒ nga an tǐjǎajihín Nǎ'miná kǒ jun tǐntsubajinnú kǒ an tǐjǎajinnuu.

²¹ Xi kǐjúátǐo kjuatéxumana kǒ ts'ǐntjusun, kui xi tǐjohǒ an. Kǒ xi ts'ǐntjona, Nǎ'miná tǎ ts'ǐntjohǒ kǒ an ts'ǐntǐǎ kǒ kuakuchǐhǐ yjonǎ.

²² As'ai kinchja Juda, tunga najmi Juda Iscariotehé:

—Ji Nda Ntia, znkú tjihin ra nga tu jin kuakúchjihini yjohi ko nga najmi kuakúchjihini yjohi xuta xi k'oo?

²³ B'i kitsú Jesu:

—Xi tjoho an, kui xi ts'íntjusun éna. Na'mina ts'íntjoho xuta xu'bo, ko Na'mina ko an kjuáisejhi nga kuintsúbako tehentei.

²⁴ Tunga xi najmi tjoho an, najmi ts'íntjusun éna. Én xi tínu'yó, najmi an ts'an. Ts'e Na'mi xi kits'ín nibána.

²⁵ B'i tíxinnu nk'ie nga tíjñajin sanuu.

²⁶ Tunga Ntia Na'miu ts'ín nibá Espiritu Santo ngajona. Kui xi kuasinkonuu. Kuakúya yjenuu ko ts'ínkj'áitsjen yjenuu ni xi kixinnuu.

²⁷ Tib'ejñánuu kjuajyu. Kjuajyuna títsjanuu. Najmi b'a ts'ín tsja xi nkú ts'ín tsja asunntej. Najmi tu fantaha ruu yjonuu ko najmi tu binkjun.

²⁸ Ja kuanu'yó nga b'a kuaxinnuu nga kfián ko kjuáise ngáhanuu. Tsa kjuaxi nga tjonuu an, ta tsjo kamanuu nga kfián má tíjña Ntia Na'miu, at'aha 'yún chánka sa Ntia Na'miu nga an.

²⁹ Nd'ai b'a tíxinnuu kintehe ni nga kuítjusun ni xi tíhín nga kama tu xi s'ejhinnuu nk'ie nga b'a kamo.

³⁰ Najmi ta tse kuinchjako sahanuu, at'aha kj'uaí xi tibatéxumaha asunntej. Najmi tíhín nga'yún tsa kui xi ts'ín nganana.

³¹ Tunga tíhín ni nga b'a kama, tu xi kamanjihin ra asunntej nga tjona Ntia Na'miu ko nga títs'intjusan xi nkú kitsúna. Títsintjoon ko tíján.

15

B'i ts'ín kits'ínchjén Jesu yá tuntsjajé ko tjiaha nga tsakúya

¹ 21 'An tuts'in yá tuntsjajé xi nda, ko Na'mina xi ts'e yá tuntsjajé.

² Ngayjee tjia xi tíjna xi najmi tsjá tu, batet'a. Ko ngayjee tjia xi tsjá tu, ts'ín chuhun tu xi 'yún ngjuá saha ra.

³ Ngat'a ts'ajun, én xi tsakuyánuu kits'ínchjén Na'mina nga kits'ín chunnuu.

⁴ Tíntsubajinnú ko an kúátejñajinnuu. Nku tjia najmi ma tsjá suba tu tsa najmi tíjt'a yáha. B'a ta ts'ín najmi k'uo tu tsa najmi kuintsúbajinnú.

⁵ 'An tuts'in yá tuntsjajé ko jun tjiaha. Xi tíjñajinna ko an tíjñajihín, kui xi 'yún tsjá tu. At'aha tsa najmi tíján, najmi chumi nihi xi kama n'oo.

⁶ Xi najmi k'úejñajinna ngjuáya natsin ján xi nkúhu tjia xi tit'áha yá tuntsjajé. Yo xi ko s'entukú ko n'ek'ajin ajin nd'íu nga kuítj.

⁷ Tsa kuintsúbajinnú ko tsa éna k'úejñajinnuu, tírchíu tu mí ni xi mjehénuu ko k'uaínuu.

⁸ Kui ni xu'bi xi kuakúchji kjuachánkaha Na'mina, nga 'yún k'uo tu ko nga xuta ni'yakuyána kamo.

⁹ Xi nkú ts'ín tjoho an Ntia Na'miu, b'a ta ts'ín tjona jun. Tíntsubajin sahanu kjuatjona.

¹⁰ Tsa n'etjusun kjuatéxumana, tu nkú kuítsubajinnú kjuatjona, xi nkú ts'ín títs'intjusan kjuatéxumaha Na'mina ko tu nkú tíjñajinná kjuatjoho.

¹¹ B'a tíxinnuu tu xi tsjo k'úehénuu xi nkú ts'ín tsjo tíjna. Nk'ie nga b'a n'oo, b'ihí ts'ín nga tsjo k'úénuu.

¹² Kui kjuatéxumana xu'bi: B'i ngján n'etjé xinkju xi nkú ts'ín tjona jun.

¹³ Kui xu'bi kjuatjo xi 'yún chánka xi tíjña, tsa tíjn xi kuayántjaihi xinkjín.

¹⁴ Jun xi xuta xinkjían tsa n'etjusun kjuatéxuma xi títsjanuu.

¹⁵ Najmi ta já musu tíxihinnuu, at'aha já musu najmi be ni xi ts'in nda ntiaha. Tunga xuta xinkjááhán tíxinnuu, at'aha tít'ejña chjinuu ngayjee ni xi kitsúna Na'mina.

¹⁶ 'Najmi jun xi kichj'ajinnú. An ní xi j'ajinnuu ko kitsja xánuu nga kuankiún ko k'uo tu. 'Yún tse kuichúkuaha tunuu. Kui kjuaha nga tsjáhanuu Ntia Na'miu tu mí níhí ni xi kuínchíhuu ngajona.

¹⁷ Kui kjuatéxumana xu'bi: B'i ngján n'etjótó xinkju.

B'i ts'in kitsúya Jesu nga n'e uncha já ni yakuyáha

¹⁸ 'Tsa ts'in unkienuu xuta asuntee, n'ekj'áitsjon nga an tjun kits'in unkiena.

¹⁹ 'Tsa asuntej ts'enuu, ts'intjonuu xuta asuntej xi nkú ts'in tjohó xinkjín. Tunga najmi asuntejihí ts'enuu, at'aha an j'ajinnuu ajihín xuta xi tjín asuntej. Kui kjuaha nga ts'in unkiehenuu.

²⁰ 'T'ejin tak'un én xi kuaxinnuu, nga nku nda musu najmi 'yún nk'a tjen nga nda ntiaha. Tsa tjennki unkiena xuta, ko ta jun tsjénnki unkienuu. Ko tsa tít'sintjusun éna, ta ts'intjusun énnuu.

²¹ 'Ngayjee ni xu'bi ts'inakonuu xuta tu ngat'ana, at'aha najmi incha be xi kits'in nibána.

²² 'Tsa najmi jái nchjaka xuta xu'bo, najmi s'ehé ra jé. Tunga nd'aj najmi ta tjín nkú ts'in kuasinkoho yjohó ngat'aha ngatitsun xi tjincha ts'in.

²³ Xi unkiena ta unkie Na'mina.

²⁴ Ni xi ndaha nku najmi kjee ch'aha ts'in kits'ian ajihín xuta xu'bo. Tsa najmi b'a kits'ian, najmi s'ehé ra jé. Tunga ndaha tsa incha kieke ni xi kits'ian, tu nkú incha kits'in unkiehéní Na'mina ko an.

²⁵ B'a kama tu xi tsitjusuhun ní xi tjit'a xujun kjuatéxumaha xuta xu'bo má nga b'a titsu: "Chuba incha kits'in unkiehena."

²⁶ 'Tunga kj'uaíhí xi kuasinkonuu, xi ts'in nibásenuu nk'ie nga tíjñaka Na'miu. Má tíjña Na'miu nibaha. Kui xi Espiritu Santo xi kuakúchji ni xi naxu. Kui kuínchjanijmíyahana.

²⁷ Jun bi ta chubanijmíyahanú, at'aha santaha nkúhu nga tuts'ihin ni tintsúbakonú.

16

¹ 'Tíxinyanuu ni xu'bi tu xi najmi n'endyjajihín ruu yjonuu.

² 'At'aha kuich'onsjenuu ajihín xuta sinagoga. Kuichú chuba nk'ie nga tu yáhá ni xi ts'ínk'iennuu, b'a kamaha nk'ie nga sasíhín Ntjaná nk'ie nga b'a ts'innuu.

³ B'a ts'innuu xuta at'aha najmi beni, ta ndaha Na'miu ko ta ndaha an.

⁴ 'Tíxinyanuu nga b'a kama tu xi nk'ie nga kuichúhu chubo kj'uaitsjehennuu nga b'a kixinnuu.

B'i ts'in kitsúya Jesu ni xi ts'in Espiritu Santo

'Najmi kixinyanuu ni xu'bi nga tuts'ihin ni at'aha an tíjñajin sanuu.

⁵ Tunga nd'aj tífia má tíjña xi kits'in nibána. Jun najmi tíchasjaiyanú má kfián.

⁶ Tu sa ní tí'be nusin nusinnuu at'aha b'a tíxinnuu.

⁷ Tunga kjuaxíhí ní xi tíxinnuu. Tu sahá ngandanuu nga kfián. At'aha tsa najmi kfián, najmi kj'uaí xi kuasinkonuu. Tunga tsa kfián, kui xi ts'in nibásenuu.

8 'Nk'ie nga k'uaí, ts'ín nga kamankjihin xuta xi tjin asunntej nga ngatitsun tjihin, ko nga an kits'ian ni xi naxu nginkun Ntjaná, ko nga Ntjaná kuasehe ni xi nda ko ni xi najmi nda kits'in xuta.

9 Kamankjihin xuta nga ngatitsun tjihin, at'aha najmi s'ejihin an.

10 Kamankjihin nga naxu kits'ian, at'aha tifa má tijná Na'miu. Najmi ta chahanú.

11 Ko kamankjihin nga Ntjaná kuasehe ni xi nda ko ni xi najmi nda kits'in, at'aha ja kis'enéhe ni xi kanéhe xi batéxumaha asunntej.

12 Tjin nkjun sana ni xi xinyanuu tunga najmi kamakjinnuu nd'ai.

13 Nk'ie ní k'uaí Espiritu xi b'éjña chji ni xi naxu tjin, kui xi kuakúyanuu ngayjee ni xi naxu tjin. At'aha najmi kuentaaha kuinchjaha. Ni xi kuint'é ní, kui ni nihi xi kuinchja. Ko ta kuitsuyanuu ni xi kama askahan.

14 'Kui xi ts'ín nga kamankjinnuu ni xi tits'ian. B'a ts'in k'uejña chjhi kjuachánkana.

15 Ngayjee ni xi y'aha ra Ntja Na'miu, ko ta an y'ahana. Kui kjuaha nga b'a tixihinnuu nga Espiritu ts'ín nga kamankjinnuu ni xi tits'ian.

B'i ts'in kitsuyaha Jesu ja ni'yakuyaha nga ngjuai

16 'Sa kutju najmi ta chahanú, ko sa kutju cha ngáhanú. At'aha má tijná Na'miu kfían.

17 As'ai k'ua ja ni'yakuyaha b'i ngján kingjásjaiyaha xinkjin:

—¿Nkú tsuhu ra niu? B'a titsuná: “Sa kutju najmi ta chahanú ko sa kutju cha ngáhanú.” Ko ta b'a titsu: “At'aha má tijná Na'miu kfían.”

18 ¿Nkú tsuhu ra én xi tsu: “sa kutju”? Najmi mankjinná ni xi tinchjakoná.

19 Kamankjihin Jesu nga mjehe ja ni'yakuyóo ngjuásjaiyaha nkú tsuhu ra niu ko b'a kitsú:

—Ja b'a kuaxinnuu nga sa kutju najmi ta chahanú ko sa kutju cha ngáhanú.

¿A kui nihi xi tichubanijmíyakohonu xinkju?

20 Kjuaxi ni xi tixinnuu. Ch'jú ko k'ué nusin nusinnuu, tunga xuta xi najmi be Ntjaná bi s'ehé kjuatsjo. Ndaha tsa k'ué nusin nusinnuu, tunga askahán ni kjuatsjo kama ngáha kjuanusinnuu.

21 'Xi nkúhu nku tachjuún xi tsihin nku ntí, s'ehé kjuaba at'aha ja kuichu chubaha. Tunga nk'ie nga ja kuatsin ntú, najmi ta f'áitsjehen ra kjuanimó, at'aha tsjo maha nga nku ntí s'ejñaha.

22 B'a ta ts'in tíma nusinnuu nd'ai, tunga nibasehé ngáhanuu. Tsjo k'ué ngáha ra animanuu ko najmi ch'a xi kama kjé'anuu kjuatsjonuu.

23 'Kui nistjiun ndaha nku ni najmi ta chasjaiyahanú. Kjuaxi ni xi tixinnuu. Tsjánuu Ntja Na'miu tu mí nihi ni xi kuinchihu ngajona.

24 Santaha nd'ai ndaha nku ni najmi kjee binchiu ngajona, tunga nd'ai tinchú ko n'ekjóhonu tu xi yún s'ehenuu kjuatsjo.

25 'Tib'ejña chubayanuu nd'ai tunga kuichúh chuba nk'ie nga najmi ta k'uejña chubayahanuu. K'uejña chji sisinnuu Ntja Na'miu.

26 Kui nistjiun kuinchú ni xi mjenuu ngajona. Najmi kamachjén tsa an kuankintjainuu nginkun Ntja Na'miu.

27 Kui xi ta tjoho jun, at'aha tjonuu an ko s'ejinuu nga má tijná Ntjaná nibahana.

28 Má tijná Ntja Na'miu nibahana ko jáa asunntej. K'uejña ngáhana asunntej ko kfínse ngáha ra Ntja Na'miu.

29 B'a incha kitsú ja ni'yakuyaha:

—Nd'ai tichubako kixi kixinj. Najmi tib'ejña chubayani.

³⁰ Tímankjinní nd'aj nga yai ngayjee ni xi tjin ko najmi machjén tsa tjin xi ngjuásjaiyahi. Kui kjuaha nga s'ejihinni nga má tíña Ntjaná nibahani.

³¹ B'i kitsú Jesu:

—¿A s'ejinnu nd'aj?

³² Tunga kujichúhú chuba ko ja kuichu chubo nd'aj nk'ie nga nkúnkú kuankín t'axiún nga saténdzjoyo ko k'úejña subanú. Tunga najmi tíjña subaná, at'aha Ntja Na'miu tíjñakona.

³³ Tíxinyanú ni xu'bj tu xi s'ehenú kjuajyuna. Un skuenu asunntej, tunga tsjohó kat'enu at'aha an ja kits'in nganaha asunntej.

17

B'i ts'in kinchjantjai Jesu ja ni'yakuyaha

¹ Nk'ie nga ja kamaha Jesu nga b'a kitsú, as'ai tsasenjinki nk'a ján ko kinchjako Ntjaná nga b'i kitsú:

—Ji Na'mi, ja kuichu chuba. Takúchji kjuachánkaha Ntíhi tu xi ko kui Ntíhi kuakúchjihi kjuachánkahi.

² At'aha kik'aj xáhi xi má nga kuatéxumaha ngayjee xuta, tu xi ts'ínk'iéntu tík'un síhin ngayjee xi ji kik'ajhi.

³ Nga k'úéntu tík'un sín xuta, kui xi tsuhú ra nga skuéhi ji xi Ntja nku tutuu ko nga skuena an Jesucristo xi kin'e nibái.

⁴ Ja tsakuchjá kjuachánkahi asunntej nga kits'intjusan xá xi kik'ainí.

⁵ Nd'aj Na'mi, takúchji kjuachánkana nginkuin, kjuachánka xi tu b'a ts'in jahá tíjñana nginkuin kintehe ni nga kis'ejña asunntej.

⁶ Ja y'ejña chjihí xuta yaha ji, xuta xi kik'ainí ajihín xuta xi tjin asunntej. Ji ts'j xuta xu'bj ko kik'ainí, ko kits'intjusan éhin.

⁷ Mankjihín nd'aj nga ngayjee ni xi kik'ainí má tinchin nibáha.

⁸ At'aha én xi kik'ainí, kixinyaha xuta xu'bj. Kits'ínkjáihín ko kamankjihín nga kjuaxí nga má tinchin nibahana. S'ejihín nga ji kin'e nibáni.

⁹ Tíbankintjáhi xutaj. Najmi tíbankintjáhi xuta asunntej. Tíbankintja xuta xi kik'ainí at'aha ji ts'j.

¹⁰ Ngayjee xuta xi ts'an ji ta ts'j, ko xi ts'j an ta ts'an. Tíma chji kjuachánkana ajihín xuta xu'bj.

¹¹ An kfián má tinchin, tunga kui k'úéntu sa asunntej. Tsje ní ji, Na'mi. Nga'yihín chúnkoho rj xuta xu'bj xi kik'ainí tu xi nkúhú incha kamaha xi nkúhu ná.

¹² Nk'ie nga tsátejñajihín xuta xu'bj asunntej, kikunkoho ra nga'yihín ko tsasehe. Ndaha nku najmi kindyja. Tu nku sahá xi tjeheñ ra nga ndyja, kui xi kindyja tu xi kuitjusuhun ni xi tjit'a xujun éhin.

¹³ Tunga nd'aj má tinchin tífia. Tíxinya ni xu'bj nk'ie nga tíjña sa asunntej tu xi s'ejñajin kikjihín ra kjuatsjona xuta xu'bj.

¹⁴ An kixinyaha éhin, ko xuta asunntej kits'in unkiehe at'aha najmi asunntej antehe xi nkú ts'in najmi asunntej antena.

¹⁵ Najmi tíbankihi nga kujich'onsjei asunntej, tunga chjúxin t'axihín rj ni xi ch'onk'uun.

¹⁶ Najmi asunntej antehe xi nkú ts'in najmi asunntej antena.

¹⁷ Éhin bakúya ni xi naxu tjin. N'ei nga katumankjihín xuta xu'bj ni xi naxu, tu xi kats'ínkjas'ehen ri yjohó nga ts'ín ni xi mjehi.

¹⁸ Xi nkú ts'in kin'e nibáni asunntej, b'a ts'in títs'ínkjá xuta xu'bj asunntej.

¹⁹ Ngandaha xuta xu'bi títjsaha yjona nga ts'ian ni xi mjehi, tu xi ko ta kui kamaha ra ts'ínkjas'eheh ri yjoho nk'ie nga kamankjihin ni xi naxu tjin.

²⁰ Najmi tu nku xuta xu'bi tibankintja. Ta tibankintja xi s'ejihin an nk'ie nga kuint'é én xi kuitsuya xuta xu'bi,

²¹ tu xi nkuhú kamaha ngayjee. Xi nkú ts'in tinchunjinní ko an tíjñajihin, Na'mi, b'a ta ts'in nkuhú katumajinná xuta xu'bi, tu xi s'ejihin ra xuta asunntej nga ji kin'e nibáni.

²² Kitsaha xuta xu'bi kjuachánka xi kik'aini tu xi nkuhú kamaha xi nkú ts'in nkuhú mahaná.

²³ An tíjñajihin xuta xu'bi ko ji tinchunjinní tu xi b'a ts'in nkuhú kuichú maha. B'a ts'in xuta asunntej kamankjihin ra nga ji kin'e nibáni ko nga tjohi xuta xu'bi xi nkú ts'in tjohi an.

²⁴ Ji Na'mi, mjena nga k'úéntukona xuta xi kik'aini má nga kúátejña, tu xi skuhehe kjuachánkana xi kik'aini at'aha kin'etjóni kintehe ni nga kamanda asunntej.

²⁵ Ji Na'mi xi naxu n'ekoi xuta, xuta asunntej najmi behi. Tunga máha an, behe ko ta xuta xu'bi be nga ji kin'e nibáni.

²⁶ Y'ejná chjihí xuta xu'bi yáha ji ko tu nku k'uejña chjihí saha, tu xi kamaha ra ts'íntjoho xuta xinkjín xi nkú ts'in tjohi an. B'a ts'in kúátejñajihin ra.

18

B'i ts'in j'aichj'anijé Jesu

(Mt. 26:47-56; Mr. 14:43-50; Lc. 22:47-53)

¹ Nk'ie nga ja kamaha nga kinchjako Ntjaná Jesu, as'ai tsitjuko já ni'yakuyáha. Incha ngji ngabantá ntáxunká Cedron ko jas'en nku ante má tíntje yá tu.

² Juda xi tít's'ínkjas'eheh ta be ante xu'bo, at'aha nkjin niyá kama njako Jesu já ni'yakuyáha yo.

³ Kui nga Juda j'aikoho já jun ko chuba já xi kunntá ninku xi kits'in nibá já na'mi k'aku ko já fariseo. Kui xi incha y'a nd'í ko kicha.

⁴ Ja be Jesu ngayjee ni xi kamaha ko tsasinjña tíjjun nga b'i kitsúhu jóo:

—Yá xi tbinchisjó?

⁵ B'a incha kitsú jóo:

—Jesu, nda xi nibáha Nazaret.

—Ahán niu —kitsú Jesu.

Ta kabasinjñajihin jóo Juda xi tít's'ínkjas'eheh.

⁶ Nk'ie nga b'a kitsú Jesu: “Ahán niu”, incha ngjinji astun jóo ko tsixuntu.

⁷ As'ai Jesu ta kingjásjaiyahá ngáha ra:

—Yá xi tbinchisjó?

B'a incha kitsú jóo:

—Jesu, nda xi nibáha Nazaret.

⁸ B'i kitsú Jesu:

—Ja b'a kuaxinnu nga ahán niu. Tsa an xi tbinchisjáínú, tjeheento nga katji já xu'bi.

⁹ B'a kama tu xi tsitjusuhun én xi kinchja Jesu nga kinchjako Ntjaná nk'ie nga b'a kitsú: “Na'mi, xuta xi kik'aini, ndaha nku najmi kits'innadya.”

¹⁰ As'ai ts'asje kicha xi y'a Simon Pedro ko kingjáha nga tsatet'a tjabaxínju kixi nda xi 'mi Malco, xi nda musuhu nda na'mi tíjjuun.

¹¹ Tunga b'ihí kitsúhu Jesu Pedro:

—Tjaya ngáhani kichahj tjabaxihin. Tsa Ntja Na'miu títstjana kjuanjima xu'bi, ¿a najmi tjihin ni nga un skuena?

¹² As'ai já juun ko nda jun k'akuhu ko já xi kunntá ninku incha jakj'ánijé Jesu nga y'et'a'yún.

¹³ Titjun ngjiko ni'yaha Ana, na'mi nchi'yaha Caifa, xi tjihin nda na'mi titjun nú xu'bo.

¹⁴ Kui Caifa xi tsinchá'a já judio k'aku nga b'a kitsú nga tu sahá nda tjin tsa nku nda kuayántjai ngandaha ngayjee xuta.

B'i ts'in kitsúya Pedro nga najmi be Jesu

(Mt. 26:69-70; Mr. 14:66-68; Lc. 22:55-57)

¹⁵ Simon Pedro ko kj'ai sa nda ni'yakuyá incha kitsjennkihí Jesu. Nda ni'yakuyá xu'bi behe nda na'mi titjuun ko jas'enko Jesu natsin ni'yaha nda na'mi titjuun.

¹⁶ Tunga máha Pedro, tsasinjña natsiun má tjen ankjuo. Kui nga as'ai tsitjuhu nda ni'yakuyá xi behe ra nda na'mi titjuun ko kinchjako na xi tikunntá ankjuo nga kits'ínkjas'en Pedro.

¹⁷ As'ai kingjásjaiya na xi tikunntá ankjuo:

—¿A najmi kohó ji xi ta chá ni'yakuyáha chá xu'bo?

—Najmi an —kitsú Pedro.

¹⁸ Nch'an kui njstjiun. Kui nga já musu ko já xi kunntáha ninku tincha ts'ínsut'áha yjoho t'a nd'í xi kats'in'yún. Pedro ta síjñajihin nga tít'sínsut'á yjoho.

B'i ts'in kin'ekokjua Jesu nginkun nda na'mi titjuun

(Mt. 26:59-66; Mr. 14:55-64; Lc. 22:66-71)

¹⁹ As'ai nda na'mi titjuun kingjásjaiyaha Jesu yaha já ni'yakuyáha ko mí nihi xi bakúya.

²⁰ B'i kitsú Jesu:

—Kinchja chji chja nginkun ngayjee xuta. Tehente tsakuyá ni'ya sinagoga ko natsihin ninku má nga ma ñjakú ngayjee xuta judio. Ndaha nku ni najmi kinchja 'ma.

²¹ ¿Á an tichasjaiyahaní? Chasjaiyaihí xuta xi kint'é ni xi kinchja. Kui xi be ni xi kinchja.

²² Nk'ie nga b'a kitsú Jesu, as'ai kik'onjihin nku nda xi kunntá ninku ko b'a kitsúhu:

—¿Á b'a n'e tichubakohoni nda na'mi titjuun?

²³ B'i kitsú Jesu:

—Tsa ch'on kuaxian, t'inyaní má én ch'on tsuhu xi kuanchja. Tunga tsa b'a tjin ni xi kuaxian, ¿á kuakich'onjihinní?

²⁴ As'ai Ana kits'ínkji Jesu nginkun Caifa xi nda na'mi titjun nga tjin'yún ts'íhjin ra.

B'i ts'in Pedro b'ahá ta kitsú ngáha nga najmi be Jesu

(Mt. 26:71-75; Mr. 14:69-72; Lc. 22:58-62)

²⁵ Máha Simon Pedro, kabasinjña sa nga tít'sínsut'á yjoho t'a nd'íu. As'ai kichasjaiyaha:

—¿A najmi kohó ji xi ta nku nda ni'yakuyáha ndo?

Tunga najmi kits'ínkiehé yjoho Pedro. B'a kitsú:

—Najmi an niu.

²⁶ Nku nda musuhu nda na'mi titjuun xi xinkjin maha nda xi Pedro tsatet'a tjabaxinñju, kui xi ta kingjásjaiyaha:

—¿A najmi kuakiehé ra nga ko ji kabisinñakoï ndo jan má tjintje yá tuu?

²⁷ Tunga b'ahá ta kitsu ngáha Pedro nga najmi be Jesu. Ko ta kuihi chubo kikjintá nku xanta.

B'i ts'in kin'ekokjua Jesu nginkun nda titjun Pilato

(Mt. 27:1-2, 11-14; Mr. 15:1-5; Lc. 23:1-5, 13-25)

²⁸ As'ai tsitjukoho jóo Jesu ni'yaha Caifa nga ngjikohe ni'ya pretorio, má nga ts'in kjuá nda titjun Roma. Ja tifi ma sen niu ko najmi incha jas'en jóo ni'ya pretorio, at'ahá tsa kjuas'en nku ni'ya xi najmi xuta judio ts'e, tsuhu ra nga najmi ta jehe nginkun Ntjaná ko najmi ta ma kjinehe nichinehe S'í Pascua.

²⁹ Kui nga tsitjusjehe Pilato natsiun nga j'ai nchjakohe ra. B'a kitsúhu jóo:

—¿Mí kjuaha tibatejénehenu ndai?

³⁰ B'a kitsú jóo:

—Tsa najmi nda ch'onk'un niu, najmi aya ntsai ra n'ekjas'ein.

³¹ B'a kitsú Pilato:

—Tu sahá tankinkoo ko n'ekokjuoo xi nkú ts'in tjíña kjuatéxumanuu.

B'a kitsú já judio k'aku:

—Tjíña nkjúnmi tsa n'ek'iein xuta.

³² B'a ts'in tsitjusuhun én xi kinchja Jesu nga kitsúya titjun nkú ts'in kuayáha.

³³ As'ai jas'en ngáha Pilato ni'ya pretorio. Kinchjaha Jesu ko b'a kitsúhu:

—¿A ji xi nda rejhi xuta judio?

³⁴ B'i kitsú Jesu:

—¿A kuentahi b'a tibixihinni, a ra tjíhin xi kuatsúyahi yáha an?

³⁵ B'a kitsú Pilato:

—¿A nda judioná? Xuta nankihi ko já na'mi k'aku kuats'inkjas'enna ji. ¿Mí nihi xi kin'ei?

³⁶ B'i kitsú Jesu:

—Najmi b'a ts'in batexuma xi nkú ts'in batéxuma já rej xi tjín asunntej. Tsa ni xi b'a ts'in tibatexumahana kai, kjaántjaina xi tijncha ts'inxát'ana tu xi najmi n'ekjas'ehen ra an já judio k'aku. Tunga najmi b'ahá ts'in tibatexuma.

³⁷ B'a kitsú Pilato:

—¿A xúhu nda rej ní?

B'i kitsú Jesu:

—Nda rej, xi nkú tibixín. Tunga kitsinná ko jáa asunntej tu xi kuakuyáhana ni xi naxu tjín. Ngayjee xuta xi ts'inkjálihín ni xi naxu tjín nt'é ntana.

³⁸ B'a ta kitsú ngáha Pilato:

—¿Mí nihi xi naxu?

Nk'ie nga b'a kitsú, as'ai tsitju nga ngjise ngáha ra xuta judio. B'a kitsúhu:

—Najmi chumi jehe tísakújinna tsa tjeheñ ndo.

³⁹ Tunga b'ahá ts'in tjíña niyánuu nga ts'in ndáihí nku nda nubayá xi binchinú nga S'í Pascua. ¿A mjenuu nga ts'in ndáihí nda rejhi xuta judio?

⁴⁰ As'ai b'a incha kitsú jóo nga kikjintáya:

—¡Najmi tu kui ndo n'e ndáihí! ¡Tu sahá Barraba n'e ndáihí!

Máha nda Barraba, nda ndyjéhe niu.

19

¹ As'ai kitsjá kjuá Pilato nga s'ehé Jesu.

² Já juun kits'ínnda nku coroná na'yá kō y'é'aha nintaku. Kits'íngga nku najyun ndju kuan xi nkúhu xi bja já rej nga incha kik'aya.

³ J'aik'úhūn kō kik'onjin nga b'a kitsúhu:

—jAntahi, ndá reihj xutá judio!

⁴ As'ai ta tsitjühú ngáha Pilato natsiun kō b'a kitsúhu jóo:

—Ts'ínk'onsjenūu ndo natsiun tū xi cháhanu nga najmi chumi jéhe xi tísakújinna ndo.

⁵ As'ai tsitju Jesu natsiun nga tjí'a ts'íhjin rá coroná na'yóo kō nga yja ts'íhin najyun ndju kuon. B'a kitsú Pilato:

—jÁ ndo ej!

⁶ Já na'mi k'aku kō já xi kunntá nínku, nk'ie nga incha kikie Jesu kikjintáya:

—jTjat'a kruj ndo! jTjat'a kruj!

B'a kitsú Pilato:

—Tū sahá jun tankínkōo kō tjat'a kruu. An najmi chumi jéhe xi tísakújinna ndo.

⁷ B'ahá ta kitsú ngáha já judio k'aku:

—Tjññani kjuatéxuma kō xi nkú ts'ín tjñña kjuatéxumani tjíhin nga kuayá ndaj, at'aha Ntíhí Ntíñaná tít's'ín ma yjoho.

⁸ Nk'ie nga kint'é Pilato niu, yúon kitsankjún sa.

⁹ Ta jas'ehén ngáha ni'ya pretorio kō b'a kitsúhu Jesu:

—¿Má nibáhani?

Tunga najmi kinchjahá Jesu.

¹⁰ As'ai b'a kitsú Pilato:

—¿A najmi chubakohóni? ¿A najmi yaní tsa kama kjuat'á kruuhu kō tsa ts'in ndaj ngáhara?

¹¹ B'j kitsú Jesu:

—Ndaha nku ni najmi kama n'ení tsa najmi Ntíñaná kitsjá xáhi. Kui kjuaha, xi kits'ínkjas'ehenna aya ntsaj 'yún tñen saha rá jé nga ji.

¹² Kui chubō kik'atuts'íhjin Pilato nga tsangisjai niyá xi nkú ts'ín kama ts'jín ndaj ngáha rá Jesu. Tunga b'íhí ts'ín incha kikjintáya já judio k'aku:

—jTsa n'e ndáihj ndo, najmi nda t'n'ei nginkun ndá títjun Cesar! jXi ndá rej ts'ín ma suba yjoho, kui xi t'ífi kontraha ndá títjun Cesar!

¹³ Nk'ie nga kint'é Pilato én xu'bj, as'ai kik'onsje Jesu natsiun kō y'ejña ante xi má nga ts'ín kjuá, ante xi 'mi Má Kjiya Ndjjo, én xi tsuhú rá Gabata nga én hebreo.

¹⁴ Njstjin xu'bj ja tñincha b'éndá xutá ni xi ts'e S'í Pascua, at'aha ja t'ibichú tiña s'íu. Nkú rá ma nga chubá te jo niu. As'ai b'a kitsúhu Pilato xutá judio:

—jÁ ndá reinūu ej!

¹⁵ B'a incha kitsú xuto nga kikjintáya:

—jTich'onsjei ndo! jTich'onsjei! jTjat'a kruj ndo!

B'a kitsú Pilato:

—¿A ngjuat'á kruuná ndá reinūu?

B'a kitsú já na'mi k'aku:

—jNajmi tñin sanj kj'ái ndá rej, tū nku sahá ndá títjun Cesar!

¹⁶ As'ai Pilato kitsjá kjuá nga s'et'a kruu Jesu kō incha ngjikohó jóo.

B'j ts'ín kis'et'a kruu Jesu

(Mt. 27:32-44; Mr. 15:21-32; Lc. 23:26-43)

¹⁷ As'ai tsitju Jesu nga y'anji kruuhu nga ngji ante xi 'mi Nintaku Anjima, én xi tsuhú rá Golgotá nga én hebreo.

18 Yo kis'et'a kruu kui ko jo sa ja. Nku xi kis'et'a kruu nga kixih ko nku nga skuhun.

19 Kitsja kju Pilato nga s'et'a nku yate antsja ku kruu. B'i ts'in kis'et'a: "Jesu, nda xi nibaha Nazaret, nda rejhi xuta judio."

20 Nkjin xuta judio kits'inya ntuu, at'aha tiha maha naxinantoo ante ma nga kis'et'a kruu Jesu ko at'aha kis'et'a yatee en hebreo ko en latin ko en griego.

21 As'ai j'aisehe Pilato ja na'mi k'akuhu xuta judio ko b'a kitsuhu:

—Najmi nda tjin nga: "Nda rejhi xuta judio", tjit'a yatee. Tu saha t'et'ai nga: "Kui xi kitsu: An xi nda rejhi xuta judio."

22 B'a kitsu Pilato:

—Ni xi kab'et'a, ja kab'et'a.

23 Maha ja juun, nk'ie nga ja kingjat'a kruu Jesu, jakj'a najyun xi yja nga kits'inxj. Nju ts'asje ko nkunku kikaneh. Ko ta jakj'a najyun ndju xi yja Jesu, xi najmi tjihin njya chjuya. Nkuhu nga ngji'aha kasin santaha tuts'in. Kui nga b'a kitsuhu ra xinkjin:

24 —Najmi tu chjuntiyaa xu'bi. Tu saha tinutonyahana ya xi kama ts'e.

B'a kama tu xi tsitjusun ehén Ntjaná xi b'a ts'in tjit'a: "Kits'inxih xinkjin najyunna ko kitsutonyaha najyun ndjuna." Kui nga b'a kits'ihin ja juun.

25 Tjinchat'a tiha kruu naaha Jesu, na nichja naaha, Maria chjuuhun Kleofa ko Maria Magdalena.

26 Nk'ie nga kkie Jesu naaha ko nda ni'yakuya xi 'yún tjohe nga síña yo, b'a kitsuhu naaha:

—Ji tachjuun, á ntíhi yo.

27 Ko b'i kitsuhu nda ni'yakuyo:

—Á naahi yo.

Ta kuihi chubo nda ni'yakuya xu'bi kitsjantehe naaha Jesu ni'yaha.

B'i ts'in k'ien Jesu

(Mt. 27:45-56; Mr. 15:33-41; Lc. 23:44-49)

28 Nk'ie nga ja kama ni xu'bi, be Jesu nga ja kama ndjuú ngayjee ni xi tjin nga kuitjusun. Tu xi tsitjusun xi nkú ts'in tjit'a ehén Ntjaná, kui nga b'i kitsuhu:

—Xintá timana.

29 Síña yo nku nisa ninte xi tjincha binu san. Nku nixú kits'ínk'anchikoho joo binu soon. Kui xi y'eku k'akuhu nku yaxa nga kitsung'a ts'a Jesu.

30 Nk'ie nga kits'i Jesu binu soon, b'a kitsu:

—Ja kuitjusunye.

As'ai kingjénsten nintaku ko akui k'iehn.

31 Kui nstjiun tís'enda ni xi ts'e S'i Pascua. Kui nga najmi mjehe ra ja judio k'aku tsa s'et'a kruu yjoninte k'ien nk'ie nga kuichú nstjin nkjuun, at'aha 'yún nkjun kui nstjin xu'bo. Kui nga tsankihj ra kjuá Pilato nga chjut'okjáha sjai ja xi kjintut'a kruu ko nga chjuxin yjonintehe t'a kruu.

32 As'ai j'ai ja juun ko kikjet'okjá sjai nda xi tjun kjit'a ko sjai nda xinkuu xi ta kjit'a kruuko Jesu.

33 Tunga nk'ie nga incha tsichu má kjit'a Jesu, kkie nga ja ka'me. Najmi kikjet'okjáha sjai.

34 Tunga nkuhu nda juun kik'énjinkihj kicha 'mehe Jesu ko tjen'yún tsitjuhú jni ko ntánijua.

35 Nda xi kkie ni xi kamo, kui xi kitsuya ni xi kama ko kjuaxi ni xi tsuya. Be nga kjuaxi ni xi tsuya tu xi ta sejihinnuu ko jun.

³⁶ At'aha b'a kama tu xi tsitjusuhun ehēn Ntjaná xi b'a ts'in tjit'a: "Ndaha nku nintahá najmi chjút'okjá."

³⁷ Kō tā tjit'a ya ehēn Ntjaná má nga b'a titsu: "Kuasehe jóo nda xi kis'enjinkihī kicha."

B'i ts'in kis'eyajni Jesu

(Mt. 27:57-61; Mr. 15:42-47; Lc. 23:50-56)

³⁸ Askahan nk'ie nga ja b'a kamo, nku nda xi nibáha nanki Arimatea xi 'mi Kuse tsankihī kjuá Pilato nga ngjuaiko yjonintehe Jesu. Kui Kuse xi tā nda ni'yakuyáha Jesu tunga tu kitsjennkí mahá rá at'aha tsankjún já judio k'aku. As'ai kitsjá kjuá Pilato kō ngjikj'á ndo yjonintehe Jesu.

³⁹ Kō tā Nicodemo, nda xi ngjisehe Jesu nga jyuun, j'aiko nkú rá ma katé kilu ni xi sinjne xi 'mi mirra kō aloē xi j'atjijinkoho xinkjín.

⁴⁰ Incha jakj'á nga jóo yjonintehe Jesu kō kik'ontikjájnu najyun ndju nga kik'onjnu ts'ihin rá ni xi sinjne, xi nkú ts'in tijná nyáha xuta judio nga fáyanji xinkjín.

⁴¹ Má kis'et'a kruu Jesu, tiña mahá nku ante má nga tjintje yá tu. Ante xu'bo tijná nku tsjó tsetse xi ndaha nku najmi kjee s'eya.

⁴² Yō kingjáya jóo yjonintehe Jesu, at'aha tijná tiña tsjóo kō at'aha kui nistjiun tijncha b'enda xuta judio ni xi ts'e s'iu.

20

B'i kama nk'ie nga j'áiyaha Jesu ngabayoo

(Mt. 28:1-10; Mr. 16:1-8; Lc. 24:1-12)

¹ Tuminku tā jyun nk'ie nga jyunya sa, ngjisehe tsjóo Mariá Magdalena kō kike nga kachjuxín ndjjo xi kis'echjanehe tixa tsjóo.

² As'ai tsangatsanka nga ngjisehe Simon Pedro kō nda ni'yakuyá xinkuu xi Jesu 'yún tjoho. B'i kitsú:

—Ja kachjuxín yjonintehe Chá Ntjaná aya tsjóo kō najmi yaí má kas'ejna ngáha!

³ As'ai tsitjusje Pedro kō nda ni'yakuyá xinkuu nga ngjisehe tsjóo.

⁴ Tsangatsanka nga jóo, tunga nda ni'yakuyá xinkuu 'yún kitsá tsangat-sanka sa nga Pedro kō tjun tsichu tsjóo.

⁵ Tungá tu tsasekjás'ehēn kō kike nga kjijná najyun ndju xi tsich'ontikjájnu yjonintehe Jesu. Najmi jas'en tsjóo.

⁶ As'ai tsichu tjennkihī Pedro kō jas'en aya tsjóo. Kikie najyun ndju xi kjijná yō

⁷ kō najyun xi tsich'ontikjájnu nintaku Jesu. Kui xi najmi kjijnakjoko najyun ndjuu. T'axín kjijná nga tjkjōya.

⁸ As'ai tā jas'en nda ni'yakuyá xinkuu xi tjun tsichusehe tsjóo. Kikie kō kis'ejihin nga tijná t'k'un Jesu.

⁹ At'aha najmi kjee mankjihin jóo ehēn Ntjaná xi b'a ts'in tjit'a nga tihin nga kj'uaíya ngáha rá Jesu ngabayoo.

¹⁰ As'ai kik'óya ngáha já ni'yakuyóo ni'yaha.

B'i ts'in tsakúchijihī yjoho Jesu Mariá Magdalena

(Mr. 16:9-11)

¹¹ Tungá máha Mariá, tsasinjña natsihin tsjóo nga tjkjintá. Tā tjkjintá ts'ihin nga tsasekjás'en tsjóo

¹² k_o k_ik_ie j_o ntútsje xi yja najyun taba, xi kab'entusún ante má nga kis'ejña yjonintehe Jesu. Nku xi kab'ejña má kis'ejña nintaku k_o nku xi kab'ejña má kitsjen sjai.

¹³ B'a kitsú ntútsjee:

—Ji t_achjuún, ¿á t_ich'íhini?

B'a kitsú Mariá:

—At'ahá kachjuxín yjonintehe Chá Ntjānā. Najmi be má kafi s'ejña ngáha.

¹⁴ As'ai kits'ínk'ótjiya k_o k_ik_ie nga y_o kabasinjña Jesu, tunga najmi kamankjihín r_a tsa Jesu niu.

¹⁵ B'i kitsú Jesu:

—Ji t_achjuún, ¿á t_ich'íhini? ¿Yá xi t_ibinchisjái?

Tu nda xi kunntáhá yá tu xi tjin y_o kits'ín ma Mariá k_o b'a kitsú:

—Ji, tsa ji ka'mikoj yjonintee, t'inyaní má kafajñai k_o kfínk'a ngáhana.

¹⁶ —Ji Mariá —kitsú Jesu.

Kits'ínk'ótjiya Mariá k_o b'a kitsúhu nga én hebreo:

—¡Raboni!

Kui éin xi tsuhu r_a Maestru. B'i kitsú Jesu:

¹⁷ —Najmi tu nuba'yúnní, at'ahá najmi kjee finjia má tijnā Nā'mina. Tunga t'inyahá r_i já nts'é nga kfinnjia má tijnā Nā'mina xi t_a Nā'minu, Ntjānā xi t_a Ntjanu.

¹⁸ As'ai Mariá Magdalena ngji tsúyahá já ni'yakuyóo nga kabe Ndā Ntjaná k_o kitsúyahá ni xi kitsúhu.

B'i ts'in tsakúchiji yjoho Jesu já ni'yakuyáhá

(Mt. 28:16-20; Mr. 16:14-18; Lc. 24:36-49)

¹⁹ Nk'ie nga ja kama jyuun t_a kuihi nistjin tuminku, tjíchja ankjua má nga kab'entu já ni'yakuyóo, at'ahá tijncha tsankjún já judio k'aku. As'ai Jesu j'ai sinjñajihín k_o kikjaniñahá nga b'i kitsúhu:

—Kas'enúu kjuajyu.

²⁰ Nk'ie nga b'a kitsú, tsakúchji ntsja k_o mehe. Tsjo kamahá já ni'yakuyóo nga k_ik_ie ngáha Ndā Ntjaná.

²¹ As'ai b'ahá t_a kitsú ngáha Jesu:

—Kas'enúu kjuajyu. Xi nkú ts'in kits'ín nibána Ntjā Nā'miu, b'a t_a ts'in ts'inkjínú nd'ai.

²² Kikjenimajin jóo k_o b'i kitsúhu:

—N'ekjóh_oon Espiritu Santo.

²³ Xi n'endyjat'oh_oo jéhe kama ndyjat'ahá jéhe. Xi najmi n'endyjat'oh_oo jéhe tu nku s'ehé r_a jé.

B'i ts'in tsakúchiji yjoho Jesu Toma

²⁴ Toma xi t_a 'mi nda'yun, xi t_a nku nda ni'yakuyá xi te jo_o, najmi tijnā nk'ie nga j'ai Jesu.

²⁵ As'ai já ni'yakuyá xingisoo b'a kitsúhu ndo:

—Kuayai Ndā Ntjaná.

B'a kitsú Toma:

—Tsa najmi skue chubaha xiun aya ntsja k_o tsa najmi tsungis'en najnú ntsa má ngjihí xiun k_o tsa najmi tsungis'en ntsa 'mehe, najmi s'ejinna.

²⁶ Nk'ie nga j'a jin nistjin, t_a tjintuhú ngáha já ni'yakuyóo nku aya ni'ya k_o t_a tijnā nja Toma. As'ai t_a j'ai sinjñajihín ngáha r_a Jesu, nk'ie nga tjíchja ankjuo. B'i kitsúhu nga kikjaniñahá:

—Kas'enúu kjuajyu.

²⁷ As'ai b'a kitsúhu Toma:

—Nibá mahi ei. Chaseihí ntsa ko tinúngis'ein najnú ntsai ko tinúngis'ein ntsai 'mena. Najmi nda tin'ei nga najmi tís'ejihin. N'e s'ejinni.

²⁸ B'a kitsú Toma:

—jji Nda Ntia ko Ntiana!

²⁹ B'i kitsú Jesu:

—¿A at'aha kuayaní, a kui kjuaha kuas'ejihin ri? Á b'a nda tjihin ts'e xuta xi tís'ejihin an ndaha tsa najmi tíbena.

Kui ngat'ai kin'endaha xujun

³⁰ Nkjin ko kj'ai sa kjuankjún xi kits'in Jesu nginkun já ni'yakuyáha. Kui xi najmi kis'et'aye xujun xu'bi.

³¹ Tunga ni xu'bi kis'et'a tu xi s'ejihinnu nga Jesu xi kits'in nibá Ntiana, nga kui xi Ntíhí Ntiana, tu xi b'a ts'in kuintsuba tík'uhunnu nga s'ejinnu kui.

21

B'i ts'in tsakúchjhi yjoho Jesu yatu já ni'yakuyáha

¹ Askahan ta tsakúchjhi ngáha ra yjoho Jesu já ni'yakuyáha andai ntáchak'un Tiberia. B'i ts'in tsakúchjhi yjoho.

² Nkuhú incha kab'a xinkjin nga kab'entu Simon Pedro, Toma xi ta 'mi nda'yun, Natanael xi nda xi nibáha nanki Cana, nanki xi tijnajihin ante Galilea, jáha Zebedeo ko kj'ai sa jo já ni'yakuyá.

³ As'ai b'a kitsú Simon Pedro:

—Tjio kfin tsuba.

B'a kitsú já xingisoo:

—Ko jin kuankin.

As'ai incha jas'en nku tsutsu, tunga kui nistjen xu'bo ndaha nku tjio najmi kisakúhu.

⁴ Nkú ra ma nga ja tifi ma sen, j'ai sinjna Jesu andai ntáchak'uun, tunga najmi kamankjihin ra já ni'yakuyáo tsa Jesu niu.

⁵ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Jun já, ¿a najmi kjee sakúnnu tjio?

—Najmi —kitsú jóo.

⁶ B'ahá ta kitsú ngáha Jesu:

—Xi tjehen nga kixihí tsutsuu chjanik'o na'yanuu ko sakúnnu.

B'a kits'in jóo ko as'ai ndaha najmi ta ma kjenjhi na'yoó, at'aha nkjin nkjún tjio xi kisakúhu.

⁷ Nda ni'yakuyá xi Jesu 'yún tjoho b'a kitsúhu Pedro:

—jNda Ntiana há niu!

Nk'ie nga kint'é Simon Pedro nga “Nda Ntiana niu” kik'ihin, kingja ngáha najyuhun, at'aha kab'asje, ko kikjanik'ajin yjoho ntáchak'uun.

⁸ Askahan já ni'yakuyá xingisoo tsichuko tsutsuu nga túb'efe ts'ihin na'ya xi katsehe tjio, at'aha tiña maha andai ntóo nkú ra ma unchan metru.

⁹ Nk'ie nga tsitjujen jóo tsutsuu, kieke nku nd'i xi tíma 'yún ko nku tjio xi kijnajin x'iu ko ninkuan.

¹⁰ B'i kitsú Jesu:

—Nibáko chuba tjio xi kuasakúnnu.

¹¹ Tsiyajnu Simon Pedro tsutsuu ko y'efe má kixiu na'ya xi katsehe tjio i. Unchan ko cháte ko jan maha. Tunga ndahá tsa b'a ts'in nkjin kamaha tjio, najmi kitiyá na'yoó.

12 As'ai b'i kitsú Jesu:

—Nibá chingo.

Ndaha nku já ni'yakuyóo najmi kama k'un kingjásjaiyaha: “¿Yáha jí?”, tsa kitsúhu, at'aha be nga Ndá Ntíana niu.

13 As'ai j'ai tiña Jesu, jak'á nínkuon ko kitsjáha jóo. B'a ta kits'íhin tjo.

14 Kui xu'bi xi niyá xi ma jahan nga tsakúchiji Jesu yjoho já ni'yakuyáha askahan nk'ie nga j'áya ngáha ra ngabayoo.

B'i ts'in kitsjá xáha Jesu Pedro

15 Nk'ie nga ja kamaha nga kikjine, Jesu kingjásjaiyaha Simon Pedro:

—Ji Simon ntíhi Jona, ¿a 'yún tjo sahi an nga já xu'bi?

B'a kitsú Pedro:

—Johon, Ndá Ntía, yai nga tjona ji.

B'i kitsú Jesu:

—Chúnntai chutsankana.

16 As'ai b'ahá ta kitsú ngáha ra niyá xi ma johó:

—Ji Simon ntíhi Jona, ¿a tjohi an?

B'a kitsú Pedro:

—Johon, Ndá Ntía, yai nga tjona ji.

B'i kitsú Jesu:

—Chaseihi chutsankana.

17 As'ai b'ahá ta kitsú ngáha ra niyá xi ma jahan:

—Ji Simon ntíhi Jona, ¿a tjohi an?

Kik'ie nusin nusihin Pedro nga kichasjaiyaha: “¿A tjohi an?”, niyá xi ma jahan. B'a kitsúhu:

—Ji Ndá Ntía, ji xi yai ngayjee ni xi tjin. Yai nga tjona ji.

B'i kitsú Jesu:

—Chúnntai chutsankana.

18 Kjuaxi ni xi tíxihin. Nk'ie nga ndyja sahi, kindyja subai najyihin ko k'in tu má nga kama mjehé ri. Tungá nk'ie nga kama cháí, kfénteí ntsai ko kj'ái xi ts'ínnngja ngáha ri najyihin ko nguauikohi má nga najmi mjehi k'úin.

19 B'a ts'in kitsúya tíjuhun Jesu xi nkú ts'in kuayá Pedro nga kuakúchji kjuachánkaha Ntíana. Ko b'i ta kitsú yaha:

—Tsjénkiní.

B'i ts'in kinchjanimiyaha Jesu nda ni'yakuyá xi 'yún tjoho

20 As'ai tsasenji astun Pedro ko kieke nga tjeñnikhi nda ni'yakuyá xi Jesu 'yún tjoho, xi tíjnat'a tiñaha Jesu nk'ie nga incha kikjine nichinehe S'í Pascua ko xi b'a kitsúhu: “Ji Ndá Ntía, ¿yá xi ts'íinkjas'ehin?”

21 Nk'ie nga kieke Pedro nda ni'yakuyóo, kingjásjaiyaha Jesu:

—Ji Ndá Ntía, kui ndai, ¿nkú kamaha?

22 B'i kitsú Jesu:

—Tsa mjena nga k'úéña santa nkúhu nga kjúái ngáhana, najmi ji tjeñen ri nga chai ni xu'bo. Ji tsjénkiní.

23 Askahan kik'in yaha én xu'bi xuta ninku, nga najmi kuayá nda ni'yakuyá xu'bo. Tungá najmi b'ahá kitsú Jesu tsa najmi kuayá ndo. B'i ni kitsú: “Tsa mjena nga k'úéña santa nkúhu nga kjúái ngáhana, najmi ji tjeñen ri nga chai ni xu'bo.”

24 Kui nda ni'yakuyóo tsuya kixi niu ko kui xi y'é't'a ni xu'bi. Ko yai nga kjuaxi én xi kinchja.

²⁵ Nkjin sa ni xi kits'in Jesu. Tsa s'et'a ngayjē ni xi kits'in, b'a mana nga najmi s'en ngayjē asunntee xujun xi s'et'a niu.

Xujun xi tjit'a ni xi kits'in já postru

B'i ts'in kitsúyaha Jesu já ni'yakuyáha nga Espiritu Santo incha ts'ínkjáihin

¹ Ji nda xinkjían Teofilo, xujun xi tjun y'entúhu kixinyaha ngayjee ni xi kik'atuts'ihin nga kits'in ko tsakúya Jesu

² santa nkúhu nga ngjinji nk'a ján. Kintehe ni nga ngjuai, Espiritu Santo ho Ntíaná tsakúyakoho ra já postru xi j'ájin ni xi tjihin nga ts'ín.

³ Nga k'ien Jesu ko j'áya ngáha ra ngabayoo, nkjin n'iyá j'aikúchijihí yjoho já postruhu nga ja tjíña tik'un. Yachán nistjin kamaha nga tsakúchijihí yjoho ko kinchjanijmiyakoho jóo Ntíaná ko nkú tjihin ra nga kui batéxuma.

⁴ Nk'ie nga tjíñajin saha já postru, b'a kitsúhu nga najmi tu kuitju nanki Jerusalen. B'i kitsúhu:

—Chúyo santaha nga kuitjusun ni xi kitsúya tíjtu N'a'mina. Kui niy xi kinchjanijmiyakohonu.

⁵ Jua bi ntánijua tsaténtáha xuta tunga jun tu chuba nistjihín ndyjaha nga Espiritu Santo saténtakohonu.

⁶ As'ai já xi kama ñjakúko Jesu incha kingjásaiyaha:

—Ji Nda Ntía, ¿a nd'ai k'uaihi xuta Israel nga kuatéxuma ngáha ra nanki xi ts'e?

⁷ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Najmi jun tjihin nga choo mí chubaha ko mí nistjihin kuitjusun ni xi y'enda Ntía N'a'miu nga kama.

⁸ Tunga n'ekjáihin ruu nga'yún nk'ie nga k'uaijinnu Espiritu Santo. Kuxinyo ei Jerusalen, ngayjee ante Judea ko ante Samariá ko nga ngúsuhun asuntee ni xi kits'ian.

B'i ts'in ngi Jesu nk'a ján

⁹ Askahan nga ja b'a kitsú Jesu ko nga tüncha base ts'ihin ra já postruhu, as'ai ngjinji nk'a ján. Nku ninti y'é'maha ko najmi ta kiekehe ra jóo.

¹⁰ Nk'ie nga tüncha basenjinki nk'a ján jóo nga tífi Jesu, tu johó já xi yja najyun taba j'ainchat'aha.

¹¹ B'i kitsúhu:

—Jun xi nibáhanu Galilea, ¿a b'a n'e tíhasenjinkihin nk'a ján? Xi nkú ts'in kuitjujinnu Jesu nga kfi nk'a ján, b'ahá ta ts'in k'uai ngáha xi nkú ts'in kuayo nga kfi.

B'i ts'in kich'ajin nda xi y'eña antehé Juda Iscariote

¹² As'ai asunntu tjenki xi 'mi Yá Olivo incha nibaha já postru nga j'ai ngáha nanki Jerusalen. Kui tjenki xi tíña maha Jerusalen nkú ra ma tsa nku kilometru.

¹³ Nk'ie nga incha jas'en ajin nantio, incha ngjinji ni'ya xi jo tjíxj xi incha tjíntuyá. Kui xu'bj já postru xi tjíntu yo: Pedro, Santiago, Jua, Andre, Felipe, Toma, Bartolome, Mateo, Santiago xi ntíhi Alfeo, Simon xi mako já xi mjehe kjaángo já Roma, ko Juda xi nts'e Santiago.

¹⁴ Nkuhú incha kits'in kjuankjintak'uhun nga tehente kinchjako Ntíaná ngayjee já xu'bj ko já nts'e Jesu, Mariá xi naaha maha ko k'ái sa jminchjin.

¹⁵ Nku nistjin nk'ie nga kama ñjakú xuta xi s'ejihin Jesu, ma ra tsa unchan ko kan, as'ai Pedro tsasinñajin masehen ko b'i kitsúhu:

¹⁶ —Jun já nts'e, tjihin nga tsitjusun ni xi Espiritu Santo kits'in kinchjaha David. Kui niu xi tjit'a xujun éhen Ntjaná. Kinchjanijmíyaha Juda, nda xi ngjiko já xi j'aikj'ánijé Jesu.

¹⁷ Kui xi ta kama nku nda postru xi nkúhu jin ko ta kik'aihi xá xu'bi.

¹⁸ Tunga najmi ndahá kits'in. As'ai toon xi kama chjih ra kjuá najmi ndaha ts'atsekoho nku xu'ba. As'ai nintaku tsijnehe, ixi kits'ohón nga tsijne ko tsitju ngayjee ts'ehe.

¹⁹ Kint'é ngayjee xuta xi tjintu Jerusalem ni xi kamoó. Xu'bahá Jní 'mi ante xu'bo, én xi tsuhu ra Aceldama nga éhen.

²⁰ At'aha b'i ts'in tjit'a xujun salmo:

Kas'e tiya ni'yaha ndo,
najmi tu ch'a xi kat'ejñaya.
Ko b'a ts'in ta tjit'a ya:
Kj'ai xi kats'ínkjááhin xáha.

²¹ Kui nga ajihin já xi kitsjenko tehentehená nk'ie nga tjñajin saná Nda Ntjaná Jesu,

²² b'aha ra nk'ie nga tsaténtáha Jua ko santaha nistjin nga ngji nk'a ján, ajihin já xu'bi kachj'ajin nku xi kuitsuyakonj nga j'áiya ngáha ra Jesu ngabayoo.

²³ As'ai incha kits'ínkjó jó já, nku xi 'mi Kuse xi ta 'mi ya Barsaba, xi ta Justo chubaha, ko nku xi 'mi Matia.

²⁴ As'ai b'i incha kitsú nga kinchjako Ntjaná:

—Ji Ntja, yai xi nkú ts'in tjintuyá animaha ngayjee xuta. Takúchjini má xi kui já xi joj xi kichj'ajin

²⁵ tu xi kamaha nku nda postru ko ts'ínkonj xá xi najmi kits'inndjuú Juda Iscariote. At'aha ngatitsun kits'in Juda ko ante xi tjeheh ra ngji.

²⁶ As'ai tsasehe jóo yá xi kama ts'e xóo. Tu Matiahá kikanéhe. Kui nga kik'ai xákohe ra já postru xi te nkuu.

2

B'i ts'in j'ai Espiritu Santo

¹ Nk'ie nga tsichu nistjihin S'í Pentecoste, nkuhú ante kama ñjakú ngayjee xuta xi s'ejihin Jesu.

² Tu janeyahá nk'a ján. B'a kama xi nkú ma nga 'yún kjenima ntjo. Kinu'yá kui niú ngayjee aya ni'yoó xi má nga kab'entu jóo.

³ As'ai kama chji asun nintaku jóo ni xi b'a k'un njai nd'í k'un nga kik'aihi.

⁴ Ngayjee kitsejihin ra Espiritu Santo ko kik'atuts'ihin nga kinchja kj'ai kj'ai én xi nkú ts'in kitsjáha Espiritu nga kuinchja.

⁵ Kui nistjiun tjintu nanki Jerusalem xuta judio xi benkjún Ntjaná xi nibaha ngayje tikjá nanki xi tjin asunntee.

⁶ As'ai kama ñjakú xuta nk'ie nga kint'é ni xi janeyoo. Ndaha najmi incha be ni xi incha kuitsu, at'aha tu éhen ní incha kint'é nga nkúnkú.

⁷ Tu ni xi kama nkjúhun ra ko b'i ngján b'i kitsúhu xinkjin:

—¿A najmi xuta Galileahá ngayjee xi b'i ts'in tinchja?

⁸ ¿Nkú ts'in én xi mahaná nga nkúnkáá tínu'yáhaná nga tijncha nchjaha?

⁹ At'aha tijninná ei xuta Partia, xuta Media, xuta Elam, xuta xi nibáha ante Mesopotamia, xuta Judea, xuta Capadocja, xuta Ponto, xuta Asia,

10 xuta Frigia, xuta Panfilia, xuta Egipto, xuta xi nibáha ante Libja xi tiña maha nanki Cirene, ko xuta Roma. Tjin xi ntje judio tjeheñ ra ko tjin xi najmi ntje judio tjeheñ ra tunga s'ejihin ra Ntjaná.

11 Tjin xuta Creta ko xuta Arabe. Ngatenteé tinu'yáa nga énná tuncha tsuyaha xuta xu'bi kjuachánka xi ts'in Ntjaná.

12 Ngayjee xuta kama nkjühun. Ndaha najmi be ni xi kuitsu. Kingjásajiyaha xinkjin:

—Nkú tsuhu ra ni xu'bi?

13 As'ai k'ua xi tu tohón kamaha ko b'a kitsú:

—Ch'ihí jóo.

B'i ts'in y'énimhi Pedro xuta nga kitsúya nkú tsuhu ra ni xi kamoq

14 As'ai tsasinjña ndju Pedro ko já postru xi te nkuu. 'Yún kinchja nga b'i kitsúhu xuta nkjiun:

—Jun xi ntje judio tjeheñnu ko ngatentoq xi tintsuqo Jerusalen, katu-mankjinnu ko tsinñju ni xi xinnu.

15 Najmi ch'i jái xi nkú nga ts'in tín'enkjintak'un, at'aha as'aihí chuba ñja yo.

16 Ni xi tiyo, kui ni xu'bi xi kitsúya titjun nda profeta Joel má nga b'i ts'in y'ét'a:

17 B'i titsu Ntjaná:

Kui nii xi kama nistjin xi fekuu, tsjaha Espirituna ngayjee xuta.

Ntix'innu ko ntichjuúnnu ts'a k'ue'á énná nga profeta kama.

Já xunkúnu skué ni xi k'uejña chjihí,

ko jáchánu kuint'é ni xi xihin nga nijña ján.

18 Kui nistjin xu'bo tsjaha Espirituna já musuna ko jminchjin musuna, tu xi kuinchjaha ngajona.

19 Ts'ian kjuankjún nk'a ján,

ko kuakuchjá kjuachánkana t'anankiu.

S'e jni ko nd'í ko nintj tjin.

20 Kama jyun ts'íu ko xi nkúhu jni kama sóo.

B'a kama kintehé ni nga kuichú nistjin xi y'énda Ntjaná,

kui nistjiun xi chánka ko nkjún tjin.

21 N'ek'anki ngayjee xi k'uankihí Ntjaná nga ts'innkihí.

22 Jun já Israel, tsinñju ni xi xinnu. Ya sisiun ni xi kits'in Jesu, nda xi nibáha Nazaret. Kits'in kjuachánka ko kjuankjún ko ni xi tsakúchji kjuachánkaha Ntjaná. Ntjaná kitsjáha nga b'a kits'in tu xi y'éjña chjihin nu nga kui kits'in nibáha.

23 Y'énda titjun Ntjaná ko be nkúhu nga tuts'ihin ni nga já kontra n'ekjas'eheñ Jesu. Jun kichjubénijó ko kin'ek'ion. Já xi najmi ntje Israel tjeheñ ra kin'e chjón nga kikjat'a kruu.

24 Tunga Ntjanáhá kits'in ndáihí ajihin kju'uhun ngabayoo. Kits'ink'íejña tik'un ngáha ra. Ndahachí najmi kamaha ngabayoo kits'ink'íejña'yúhun.

25 B'i ts'in yét'a xujun David nga kinchjanijmíyaha Jesu:

Kikie tehente Ntjaná nginkán,

kixina sjñat'a tu xi najmi tsankjuhunna.

26 Kui kjuaha nga tíma tsjohó ra animana,

én tsjo tsu tibitju tsu'ba,

ko tjínkuhu k'an nga chúhun yjonintena.

27 At'aha najmi n'e nga maní antehé xuta k'ien, najmi k'uainte tsa kfentu nda xi naxu nginkuin.

28 Tsakuchjíní n̄iyá xi fi má nga k'úentu t̄ik'un x̄ut̄a,
n'etsehení k̄juats̄jo nga kúát̄ej̄ña nginkuin.

29 'Jun já nts'e, x̄inya kix̄i kix̄inūu nga nt̄je chána David k'ien k̄o kis'eyanji.
Santaha n̄st̄jin nd'ái t̄j̄ñajin saná ts̄jóho.

30 Kui xi kama nku nd̄a profeta k̄o k̄ikie nga Nt̄ianá kits̄úya kix̄i t̄it̄juh̄un nga
nt̄je xi ts'e st̄j̄j̄in xi k'úéñ̄asun ant̄ehe nga kuat̄exuma.

31 Kui nga k̄ikie t̄it̄juh̄un David ni xi kama k̄o kits̄úya nga k̄j'uaíya ngáha ra
ngabayoo xi kits'in nibá Nt̄ianá, nga najmi s'ej̄ña ant̄ehe x̄ut̄a k'ien k̄o nga
najmi kuats̄ún yjonintehe.

32 'Jesu, kui xi Nt̄ianá kits'in k̄j'áíya ngáha ra ngabayoo k̄o jin kiyaj nga b'a
kama.

33 Kui xi t̄iyankj̄ún nd'ái nga t̄j̄ñat'a Nt̄ianá k̄o kits'in k̄j'áíh̄in Espirit̄u Santo xi
kits̄úya t̄it̄juh̄un N̄a'mīu nga ts̄jáha. Kui xi t̄its'in nibá ni xi t̄iyo k̄o t̄inu'yó nd'ái.

34 Āt'aha najmi David xi ngjinj̄i nk'a ján, tunga b'ahá kits̄ú:

Nt̄ianá b'a kits̄úhu Nd̄a Nt̄ianá:

"T̄inchint'aná má batexuma,

35 k'uentú maná xi fi kontrahi kinte tsukui."

36 'Kui nga t̄j̄hin nga skūe kix̄ihi ngatent̄e x̄ut̄a Israel nga Jesu, xi jun
kikjat'a kruu, kui xi Nt̄ianá kits̄já xáha nga t̄ibat̄exuma nd'ái. Kui xi kits'in nibá
Nt̄ianá.

37 Nk'ie nga kint'é jóo ni xu'bj̄, t̄u ni x̄i kik'ie nusin nusih̄in ra. Ās'ai b'j̄ incha
kits̄úhu Pedr̄o k̄o já postru xingisoo:

—Jun já nts'e, ¿mí ni xi t̄j̄hin nga n'ei?

38 B'j̄ kits̄ú Pedr̄o:

—Tankinchj'aha ruu animanuu. N'ekj̄óhoon Jesucrist̄o k̄o saténtó nga
nkúnkú t̄u xi kama ndyjat'ahanuu ngatitsunnuu. B'a ts'in k'uaíh̄inūu Es-
pirit̄u Santo xi tsj̄anu Nt̄ianá.

39 Āt'aha k'uaínuu k̄o k̄uaíh̄i nt̄inūu ni xi kits̄úya t̄it̄jun Nt̄ianá nga ts̄jáha
x̄ut̄a xi ts'e, k̄o t̄a k'uaíh̄i x̄ut̄a xi k̄jin t̄j̄ntu, ngayjee xi Nt̄ianá kuinchj̄aha nga
kama ts'e.

40 Kui én xu'bj̄ k̄o k̄j'ái sa xi kits̄ú Pedr̄o nga kinchj̄a k̄o nga kits̄ján̄iyáha x̄ut̄a.
B'j̄ kits̄úhu:

—T̄it̄juh̄un k̄jua'un xi n̄ibanehe x̄ut̄a xi najmi n̄axu nginkun Nt̄ianá xi
t̄j̄n nd'ái.

41 Ās'ai kisaténtá x̄ut̄a xi kits'in k̄j'áíh̄in én xi y'én̄jmí Pedr̄o. Kui n̄st̄jiun jan
m̄i x̄ut̄a j'aíj̄in sah̄a x̄ut̄a xi ja s'ej̄h̄in Jesu.

42 Tehente tsasin̄juh̄u x̄ut̄o ni xi tsakúya já postru. Nkuhú incha kik'a
xinkj̄in. Kama ñjakú nga kikj̄ine n̄iñu k̄o nga kinchj̄ako Nt̄ianá.

B'j̄ ts'in y'entu x̄ut̄a xi t̄jun kis'ej̄h̄in Jesu

43 Kama nkj̄uh̄un ngayjee x̄ut̄a, āt'aha nkjin k̄juañk̄j̄ún k̄o ni xi tsakúchj̄i
k̄juaçh̄ankaha Nt̄ianá kits'in já postru.

44 Ngatent̄e x̄ut̄a xi s'ej̄h̄in Jesu nkuhú kits'in yjoh̄o k̄o kits'in chj̄énko
ngujin xinkj̄in ngayjee ni xi t̄j̄h̄in.

45 Tsat̄eña xu'bah̄a k̄o ni xi t̄j̄h̄in k̄o kits'in ndzjoh̄o tooh̄on ngayjee x̄ut̄a xi
nkú t̄j̄n machj̄éhen nga nkúnkú.

46 X̄k̄i n̄st̄jin kama ñjakú má ma n̄atsih̄in n̄inku. Ni'yaha tsakj̄anya n̄inkuan
nga kikj̄ineko xinkj̄in, nga t̄j̄ntuyá tsjo ts'ih̄in ra k̄o nga n̄imakj̄ua t̄j̄ntuyá
an̄imaha.

47 Incha ts'intsjohø Ntjaná, kò ngayjee xutá nantjio nda kikihe. Xkí nstjin Ntjaná kits'in nibájin saha xutá ninku kj'ai sa xi tjincha b'anke.

3

B'i ts'in kits'innkihi Pedro nku nda xi najmi ma fi

1 Nku nstjin Pedro kò Jua incha ngi má ma natsihin ninku nga chuba jan. Kui chuba xi tjñaha xutá xi ntje judio tjeheñ ra nga nchjako Ntjaná.

2 Yo b'ejna nku nda xi tu b'a ts'in najmi mahá fi santa nkúhu nga kitsin. Xkí nstjin n'ek'íejña ndo ankjua má ma natsihin ninku xi 'mi Ankjua Tsjo Tjin tu xi bankihí ra toon xutá xi fas'eheñ natsihin ninku.

3 Nk'ie nga kikié ndo nga tífás'en Pedro kò Jua natsihin ninku, tsankihí toon.

4 As'ai Pedro kò Jua incha tsasehe ndo kò b'a kitsú Pedro:

—Chase'ani.

5 As'ai tsase ndo nga kikuyá nga k'uaihi toon.

6 Tunga b'ihí kitsú Pedro:

—Najmi tjinna toontaba kò ta ndaha toonsine xi tsjaha tunga ni xi tjñahána tsjaha. Ngajohø Jesucristo, nda xi nibáha Nazaret, an b'a úxihin: Tjísintjein kò tjtutjai.

7 As'ai jak'á Pedro ntsja kixi ndo nga kikjesintjen. Tjen'yún kisakú nga'yúhún ra sjai ndo.

8 Kikjennk'á kò kikjatsú'ba. Sjai jas'enkohø Pedro kò Jua má ma natsihin ninku. Tikjennk'á kò tít'sintsjohø ts'ihin ra Ntjaná nga tsú'ba.

9 Ngayjee xutá kikihe nga tsú'ba ndo kò nga tít'sintsjohø Ntjaná.

10 Tu ni xi kama nkjúhún ra kò kitsankjún ngat'aha ni xi kamat'ain ndo. At'aha incha kamankjihin nga kui ndo xi b'ejna ankjua ninku xi 'mi Ankjua Tsjo Tjin nga banki toon.

B'i ts'in y'énjmi Pedro má ma natsihin ninku

11 Nda xi kama nkíhi najmi ta túbinkféhen Pedro kò Jua. As'ai ngayjee xutá kama nkjúhun nga kama ñjakú má 'mihí Kinte Ni'yaha Salomon, at'aha yo tjincha jóo.

12 Nk'ie nga kikié Pedro ni xu'bj, b'i kitsú:

—Jun já Israel, ¿á tíma nkjúhunnúu ni xu'bj? ¿Á tichaseheñi xi nkúhu tsa nga'yún ts'ajin kò tsa ngat'aha tsa jin subai 'yún yankjúin Ntjaná, tsa kui kjuaha nga kuan'ekjatsú'bahani ndai?

13 Ntjaha ntje cháná Abraham, Isaac kò Jacob kitsjáha kjuachánka Ntíhi. Kui xi Jesu xi jun kin'ekjas'on kò najmi kin'ekjohon nginkun Pilato nk'ie nga Pilato mjehe ts'jin ndaihi.

14 Najmi kin'ekjohon nda xi je nginkun Ntjaná, nda xi naxu nginkun Ntjaná. Tu sa ni tsinhu nga n'e ndaihi nku nda xi anjima ts'ink'ien.

15 Jun kin'ek'ion nda xi ts'ink'íéntu tik'un xutá, tunga Ntjanáhá kits'inkj'áíya ngáha ra ngabayoo. Jin kiyai kò tí'miyaihi nga b'a kama.

16 Ngat'aha nga s'ejinñi Jesu, kui kjuaha nga Jesu kuats'inchjénni nga kuatsjá nga'yúhún ra ndai xi yo kò tíyo ei. Ngat'aha nga s'ejinñi Jesu, kui kjuaha nga kamandaha ndai nginkun.

17 Be nd'ai, já nts'e, nga najmi yo ni xi kin'o kò ta ndaha já tjixánúu najmi be ni xi kits'in.

18 Tunga b'ahá ts'in kits'intjusuhun Ntjaná ni xi kitsúya títjun nk'ie nga kits'inkinchja ngayjee já profeta, nga tjihin nga un skuhehe nda xi kits'in nibá.

19 Kui nga tankínchj'ahá ruu animanuu ko n'ek'óntjaiyo yjonuu tu xi n'endyjajnuhu ngatitsunnuu. Tsa b'a n'oo, Ntjaná tsjánuu nístjin nga chjüntoo

20 ko ts'ín nibásenuu nda xi y'enda tíjjuun nga ts'ín nibá. Kui xi Jesucristo.

21 Kui xi tjihin nga k'úéjña nk'a ján nd'ai santaha nkúhu nga kuichú nístjin nga s'enda ngáha ngayjee ni xi tjin. Já profetaha Ntjaná kinchjanijmíyaha niu nk'ie.

22 'Xi nkú kitsú Moise nk'ie: "Ntjaná xi Ntjanuu, kui xi kjésintjen nku nda profeta xi nkúhu an. Ajinnuu kuitjuhu. Tasinñju ngatentee ni xi kuitsunuu.

23 At'ahá tu yáha ni xi najmi kuásinñjuhu nda profeta xu'bo kuich'onsje ajihin xuta Israel."

24 Samuel ko ngayjee já profeta xi kis'e askahan ta kinchjanijmíyaha ni xi tíma nístjin nd'ai.

25 'Jun ts'ajun ni xi kinchja já profeta. Ngandanuu Ntjaná y'endakoho ntje chánuu nk'ie nga b'a kitsúhu Abraham: "Ngayjee xuta naxinantá xi tjin asuntee nda kamat'ain ngat'ahá ntje xi s'ehi."

26 Tíjjuun jun Ntjaná kits'in nibásenuu Ntíhi nk'ie nga kits'ínkj'áíya ngáha ra ngabayoo. Nda kits'ínkonuu nga b'a kits'in ko tu xi k'úéntuhunu ni ch'onk'un xi manuu.

4

B'i ts'in kin'ekokjua Pedro ko Jua

1 Pedro ko Jua tíjncha nchjako sa xuta nantio nk'ie nga incha j'ai já ná'miu ko nda k'akuhu já xi kunntá nínku ko já saduseo.

2 Kui xi kama kjahan at'ahá Pedro ko Jua tábakúyaha xuta nantio ko túb'énijmí nga k'jáíya ngáha ra xuta ngabayoo, at'ahá j'áíya ngáha ra Jesu.

3 As'ai jakj'ánijé jóo ko kits'ínkj'as'en núbayá santaha nístjin xi ma ndyjuun, at'ahá ja ngixun kui chubo.

4 Xuta xi kint'é ni xi kinchja Pedro ko Jua, nkjin maha xi kis'ejihin Jesu. Un ra mi tsichu ma já xi kis'ejihin.

5 Nístjin xi ma ndyjuun kama ñjakú nanki Jerusalem já k'aku, jáchá xi ta tjihin xá ko já chjine'éhen kjuatexumoo.

6 J'ai Ana xi tjihin nda ná'mi tíjjuun, ko Kaifa, Jua, Alejandro ko ngatentee já xi y'ahá ra já ná'mi k'aku.

7 As'ai ngjich'a Pedro ko Jua ko kin'ekinchá ajihin jóo. B'a kitsú jóo:

—¿Mí xáha xi tíjnnyu? ¿Yá xi túb'éxánuu nga b'a t'n'o?

8 As'ai b'i kitsú Pedro nga kitsejihin ra Espiritu Santo:

—Jun já t'ixá ko jáchá xi tjihin xá,

9 t'n'ekokjuaní nd'ai ngat'ahá kjuanda xi kin'ehe nku nda un ko xi nkú ts'in kama nkíhí.

10 Kui nga tjihin nga chahanu ngatentoo ko ngayjee xuta Israel nga ngat'ahá nga'yúhun Jesucristo, nda xi nibáha Nazaret, kama nkíhí ra nda xi kabasinjña ei nginkun. Jun kingjat'a kruhuu Jesu tunga Ntjanáhá kits'ínkj'áíya ngáha ra ngabayoo.

11 Jesu, mi ndjio xi najmi kits'in mje já chjinejxóo tunga nd'ai ja j'ai ma ndjio k'aku.

12 Najmi tjin sa k'ái xi maha ts'ínk'aní xuta. Ntjaná najmi kits'in nibá sa k'ái asuntee xi kama ts'ínk'aníná.

¹³ As'ai kama nkjúhun já tjíxóo nk'ie nga kint'é nga b'a ts'in ndjá tinchja Pedro ko Jua ko incha kikie nga tu já tu k'un tu mahá niu xi najmi 'yún mahá xujun. Incha kamankjihin nga kui jóo xi y'emako Jesu.

¹⁴ Tunga najmi behé mí nihi xi kjanínehe, at'ahá t'incha be nga ndá xi kama nkíhí kabasinjñakoho jóo.

¹⁵ As'ai incha kitsjá kjuá nga kuitju jóo má tíma kjuo ko kinchjanijmíyakoho xinkjin niu.

¹⁶ B'i incha kitsú:

—¿Nkú n'eéhe jóo? Ngayjee xuta xi tjíntu Jerusalen be kjuankjún xi kits'in jóo ko najmi ma b'e'máá.

¹⁷ Tunga tu xi najmi tá nguajindju saha éen ajihin xuta, kui nga tu sahá kuinchankjúhun raá tu xi najmi tá ch'a k'uénijmíhi Jesu.

¹⁸ As'ai kinchja ngáha rá jóo. Y'éch'oho nga najmi tá incha k'uénijmíhi ko tsa kuinchjanijmíyaha Jesu.

¹⁹ Tunga b'ihí kitsú Pedro ko Jua nga kinchjako já tjíxóo:

—N'enkjintak'un má nihi xi b'a tjin nginkun Ntjaná. ¿A nga jun xi kuinú'yá'éihin a rá Ntjanáhá?

²⁰ At'ahá jin tjihin nga kuixínyai ni xi kiyai ko xi kinu'yái.

²¹ As'ai já tjíxóo tsinchankjúhun tunga kits'in ndáihí rá. Najmi kisakúhu mí nihi xi ts'ínnijéhe rá, at'ahá ngayjee xuta kits'intsoho Ntjaná ngat'ahá ni xi kamo.

²² Ts'ati yachán nú tjin ko yaha rá nga uhun ndá xi kamat'ain kjuankjún xu'bjí nga kama nkíhí.

Já postru ko jániy'akúyá xingisoo b'i ts'in incha kinchjako Ntjaná

²³ Nk'ie nga ja kin'e ndáí ngáha rá Pedro ko Jua, as'ai ngjisehe xuta xi ts'e ko kitsúyaha ngayjee ni xi kitsú já ná'mi k'aku ko jáchá xi tá tjihin xá.

²⁴ Nk'ie nga kint'é xuta xingisoo éin, ngayjee nkuhú kits'in kjuankjintak'uhun nga incha kinchjako Ntjaná. B'i incha kitsú:

—Ji Ntjaní, ji xi kin'endai nk'a ján ko asuntee, ntáchak'uun ko ngayjee ni xi tjihin.

²⁵ Ntje chání David xi ndá musuhí kin'ekínchjakohoni Espiritu Santo. B'i tsixín:

¿Á xaáhan incha ts'ihin xuta xi tjihin asuntee?

¿Á ni xi najmi chumi ni chjihí rá t'incha ts'ínnkin k'uhun?

²⁶ Y'énda yjoho já rej xi tjin asuntee ko kama ñjakú já tjíxóo.

Incha ngji kontraha Ntjaná ko ndá xi kits'in nibá.

²⁷ At'ahá kjuaxi nga nanki xu'bjí ndá rej Herode Antipa ko Poncio Pilato kama ñjakúko xuta xi ntje Israel tjeheñ rá ko xi najmi ntje Israel tjeheñ rá nga incha ngji kontraha Jesu xi Ntíhí, kui xi y'exái nga kin'e nibái. Kui xi je.

²⁸ B'a ts'in kits'intjusuhun jóo ngayjee ni xi ja y'enda títjuin ko xi tsixínyai nga tjihin nga kama.

²⁹ Nd'aj ji Ntjaní, chaseihí ni xi mjehe ts'ínni jóo. Tjeihin xuta xi ts'í nga ndjá k'uénijmí éñ xi ts'í.

³⁰ Nga'yíhin katuma nkíhí rá xuta un ko katuma kjuankjún ko ni xi kuakúchji kjuachánkahí. N'echjénni nga n'ei kui niu ngajoho Jesu, kui xi Ntíhí ko tsje.

³¹ Nk'ie nga ja kamaha jóo nga kinchjako Ntjaná, ts'ajniyá ante xi má nga kama ñjakú. Ngayjee j'aijihin Espiritu Santo ko ndjá incha y'énijmí éhen Ntjaná.

B'i ts'in nkuhú tsasinko xinkjín xuta xi s'ejihin Jesu

³² Nkuhú kits'in animaha ko kjuankjintak'uhun ngayjee xi kis'ejihin Jesu. Ndaha nku najmi b'a kitsú tsa nkuhú kui ts'e ni xi tjihin. Tu sa ní ngujihin kits'inchjénko xinkjín ni xi tjihin.

³³ Yún kis'ehé nga'yún já postru nga kitsúya nga j'áiya ngáha rá ngabayoo Nda Ntjaná Jesu ko ngayjee 'yún nda kits'inkoho Ntjaná.

³⁴ Ajihin xuto najmi kis'e xi kindyjat'aha tsa mí nihi, at'aha ngayjee xi tjihin xu'ba ko tsa ni'ya tsateña ko j'aiko toon xi kik'aihi.

³⁵ J'ai tsjáha já postru ko kui xi tsakjáya tooon nga kitsjáha xi nkú tjin machjéhen nga nkúnkú xuta.

³⁶ Y'eña nku ndá xi y'aha rá ntje chá Levi xi kitsin xjo Chipre xi 'mi Kuse, xi já postru y'é'ta j'áihin nga Bernabe k'úin. Kui j'áin xi tsuhú rá: xi tsjá nga'yúhun xuta.

³⁷ Bernabe tsateña nku xu'ba xi tjñaha ko j'ai tsjáha já postru toon xi kik'aihi.

5

B'i ts'in kama mjehe Anania ko Safira k'uanachaha já postru

¹ Nku ndá xi 'mi Anania ko Safira 'mi chjuúhun incha tsateña nku xu'ba.

² Jak'á chuba toon xi kik'aihi xu'bahá ndo ko tu nkuhú t'ikjá j'ai tsjáha já postru. Ta k'ikie chjuúhun ni xi kits'in.

³ As'ai b'i kitsú Pedro:

—Ji Anania, zá ndanindoo jas'enjihin animahi nga tich'anachaha ri Espiritu Santo? Tsateñai xu'bahí ko t'ibaiyeni tooon tibixín.

⁴ Kintehe ni nga tsateñai xu'boo, za najmi jihí ts'i? Nk'ie nga tsateñai, za najmi jihí kama ts'ihí tooon? Zá b'a kitsúhu animahi nga kichjubéheni chuba? Ntjaná tich'anachaihi, najmi xuta.

⁵ Nk'ie nga kint'é Anania éin, tjen'yún j'aikijnehé nga k'ien. Tu ni xi kitsankjúhun ngayjee xuta xi kint'é ni xi kamo.

⁶ As'ai j'ai k'ua já asti, kik'otikjájnu najyun yjonintee ko tsitjusjeko nga ngjngjáyaji.

⁷ J'a rá tsa nkú ma jan ora j'ai chjuúhun Anania nga najmi be ni xi kamo.

⁸ As'ai kingjásjaiya Pedro:

—T'inyaní, za b'a tjin kich'o xu'banuu nga tsateño?

—Johon, b'a tjin tsateñai —kitsú Safira.

⁹ As'ai b'i kitsú Pedro:

—Zá kabincha'ahanu xinkju nga mjehenuu chjút'ayák'uhunnu Espirituhu Ntjaná? Astiu ankjuo yja já xi kfingjáyaji x'ihin ko ji ta ngjuaikohi nd'ai.

¹⁰ Ta kuihi chubo j'aikijnet'a sjai Pedro tachjúun nga k'ien. Nk'ie nga jas'en já astiu, k'ikie nga kjiña k'ien tachjúun ko tsitjuko nga ngjngjáyajit'aha x'ihin.

¹¹ Tu xi kitsankjúhun ngayjee xuta ninku ko ngayjee xuta xi kint'é ni xu'bi.

B'i ts'in y'entu já postru

12 Já postru kits'in nkjún kjuankjún ko ni xi tsakúchji kjuachánkahá Ntjaná ajihin xuta, ko ngayjee nkuhú kik'a xinkjín nga kama ñjakú ante xi 'mi Kinte Niyaha Salomon.

13 Ndaha nku xuta xingisoq najmi kama k'un nga kama ngujihin xuta xi kama ñjakú yo, tunga xuta nantiohó tjo nkjún kits'ihin.

14 Nkjan nkjún já ko jminchjín j'aijín saha xuta xi s'ejihin Nda Ntjaná Jesu.

15 Santaha aya nyátée kik'onsje xuta xuta uhun nga kama ko nachan kingjántusún, tu xi nk'ie nga kj'uaaha Pedro ndaha tsa tu nk'íéhen kj'uahehe xuta uun, kama nkihi.

16 Ta j'ai nkjún xuta xi tjintu andai nanki Jerusalen nga j'aiko xuta uhun ko xi tjintujihin janindoq. Ngayjee kama nkihi.

B'i ts'in ngi kontraha já tjixóq já postru

17 As'ai tu ni xi kama xintak'uhún nda na'mi tíjuun ko ngayjee já xi makoho, kui xi já saduseo.

18 Kits'inkji já xi jakj'ánijé já postru ko kits'inkjas'en nubayá.

19 Tunga nk'iehé nga nistjen nku ntítsjehe Ntjaná kikjex'á nubayóq ko kik'onsje jóq nga b'i kitsúhu:

20 – Tankiún. Tjicho má ma natsihin nínku ko t'inyohoo xuta ngayjee én xi tsjá kjuatík'un.

21 As'ai kits'intjusun já postru én xi kik'ihin. Nistjin xi ma ndyjuun jas'en má ma natsihin nínku ko tsakúya. As'ai j'ai nda na'mi tíjuun ko já xi makoho ante má nga ma ñjakúko xinkjín ko kinchja ñjaha ngayjee já k'akuhu xuta Israel. Kitsjá kjuá nga ngjuaichj'a já postru aya nubayóq.

22 Tunga nk'iehé nga tsichu nubayóq já xi kunntá nínku, najmi kisakúhu já postru. As'ai kik'óya ngáha nga j'aiko én.

23 B'i incha kitsú:

– Tjichja tsjan tsjan ankjuá nubayóq nga kuichij ko tijnchasti ankjuo já xi tikunntá yo. Tunga nk'iehé nga kuachjux'ai, ndaha nku najmi kuayai ayoo.

24 Nk'ie nga kint'é én xu'bj nda na'mi tíjuun ko já na'mi k'aku ko nda k'akuhu já xi kunntá nínku, ndaha najmi ta be mí ni xi kuitsu. Kingjásaiyaha xinkjín má kuichúket'a ni xi timoo.

25 Tunga b'ahá j'ai tsú nku nda:

– Jun, já xi kin'ekjas'on nubayá tijncha natsihin nínku ko tibakúyaha xuta nantio.

26 As'ai nda k'akuhu já xi kunntá nínku ko já xi yjankihij incha ngjikj'á já postru. Najmi incha kits'in'uhun nga j'aiko, at'ahá tsankjún tsa ndjio k'uéhe xuta nantio.

27 Nk'ie nga j'aiko, tsinchá nginkun já tjíxá xi kama ñjakú yo. As'ai b'i kitsúhu nda na'mi tíjuun:

28 – Ja b'a kik'in sisinnuu nga ndahachí najmi kama k'úénijmíhuu Jesu xuta, tunga tu sahá b'a t'n'o. Ngayjee xuta Jerusalen be ni xi tibakuyó, ko mjenuu nga jin ch'anji ngabayaha ndo.

29 As'ai b'i kitsú Pedro ko já postru xingisoq:

– Títjun tjihin nga kuinú'yá'éhij Ntjaná nga xuta.

30 Jun kin'ek'ion Jesu nga kikjat'a kruu, tunga Ntjaha ntje cháháná kits'inkj'áiya ngáha ra ngabayoo.

31 Ntjaná kitsjáha kjuachánka nga kits'in nga y'eñnat'aha. Kui xi tjíña títjun nd'ai ko xi ts'ink'anki xuta, tu xi tsjáha ra xuta Israel nga ngjuaikj'áha ra animaha ko kama ndyjat'aha jéhe.

³² Jín kiyai kò túbixínyai ni xu'bi kò Espiritu Santo ya, Espiritu Santo xi Ntíaná tsjáha xuta xi nt'é'éhen.

³³ Nk'ie nga kint'é já tjíxóo én xu'bi, tu ni xí 'yúhún kama kjahan, santaha kama mjehe nga ts'ínk'ien já postru.

³⁴ Tunga nkúhi nda fariseo xi 'mi Gamaliel, xi nku nda chjine'én xi bakúya kjuat'exumoo kò xi benjúhún ngayjee xuta, kui xi b'a kitsú nga kuich'onsje kutju já postru.

³⁵ As'ai b'i kitsúhu já tjíxá xingisoo:

—Jun xi ntje Israel tjeheñnuu, nda nda chasoo tsa mí nihi xi n'ohó jóo.

³⁶ At'aha xi nkú kama nd'ai ngáha, nda chánka kits'in ma yjoho nda Teuda kò ma ra ñju unchan já xi kitsjennkíhi. Tunga kin'ek'iehéñ ndo kò kindzjoya ngayjee xi kitsjennkíhi. B'a ts'in tsichukjehe ni xu'bo.

³⁷ Kò askan ngáha, ñstjin nga tís'exki ngayjee xuta, j'ai Juda, nda xi nibáha ante Galilea, kò nkjin nkjún xuta kitsjennkíhi. Tunga ta kin'ek'iehéñ ndo kò kindzjoya ngayjee xi kitsjennkíhi.

³⁸ Kui b'a maha, b'a tíxihinnu nd'ai. Najmi tu nungijiun yjonu ni xi tjincha ts'in já xu'bi. Najmi tu jun nkú n'ohoo. At'aha tsa ts'e xuta asuntee ni xi tjincha ts'in jóo, kuichúkje.

³⁹ Tunga tsa Ntíanáhá ts'e niu, najmi kamanu n'ekjio. Kutsa santahá ni kò Ntíaná tbankiún kontroo.

⁴⁰ As'ai kits'ínkjáihiñ já tjíxóo ni xi kitsú Gamaliel. Kinchjaha já postru, kingjáha kò y'éñña nkjún nga k'úénijmíyaha Jesu. Incha kits'in ndai ngáha ra.

⁴¹ Incha tsitju já postru nginkun já tjíxóo nga tsjo tjincha ma ts'ihin ra, at'aha Ntíaná kitsjantehe nga un skuehe ngat'aha Jesu.

⁴² Ngayje ñstjin tsakúya tehente kò y'énijmí má ma ñatsihin ñinku kò xki ni'ya nga Jesu xi kits'in nibá Ntíaná.

6

Kui ngat'ai kis'et'a xá yatu já xi tsasinko já postru

¹ Ñstjin nk'ie nga ja tjincha ma nkjin xuta xi yjankihi Jesu, as'ai xi nchja én griego b'a kitsú nga najmi nda tít's'in xi nchja én hebreo. B'a incha kitsú nga najmi nda tíchasehe jminchjín xi nchja én griego xi ja k'ien x'ihin nk'ie nga tímандzjo nichine xki ñstjin.

² As'ai já postru xi te joo kinchja ñjaha ngayjee xuta ni'yakuyáha Jesu kò b'i kitsúhu:

—Jin tjiñ nga k'úénijmí éhen Ntíaná. Najmi nda tjin tsa k'úéñjai nga b'a n'ei, tsa tu xi yámixoo chaséhe ri.

³ Kui nga jun, já nts'e, tinchísjaihinu ajinnu yatu já xi yankjún, xi kitsejihin ra Espiritu Santo kò xi ñanká ts'ínkjink'un, tu xi k'uañi ri xá xu'bi.

⁴ B'a ts'in jin n'ekjas'ehén ri yjoní nga chubakoi Ntíaná kò nga k'úénijmí éhen.

⁵ Ngayjee xuta kits'ínkjáihiñ ni xi kitsú já postru kò j'ájin já xu'bi: Esteban, nku nda xi 'yún s'ejihin Ntíaná kò xi kitsejihin ra Espiritu Santo, Felipe, Procoro, Nicanor, Timon, Parmena, kò Nicola, nda xi nibáha nanki Antiokia. Kui nda xi najmi ntje judio tjeheñ ra tuna jahá nd'ai s'ejihin ra Ntíaná.

⁶ Já postru jaich'aha já xi yatu. As'ai já postru kinchjantjai jóo nginkun Ntíaná kò kingjénne ntsja.

7 'Yún ngjindju éhen Ntjaná nanki Jerusalen ko 'yún nkjin kama xuta ni'yakuyáha Jesu. Ta nkjin já na'mi kis'ejihin Jesu.

Kui ngat'ai kichjubénijéhe Esteban

8 Esteban 'yún nda kits'ínko Ntjaná ko kitsjáha nga'yún. Kits'in kjuankjún ko ni i xi tsakúchji kjuachánkaha Ntjaná ajihin xuta nantjo.

9 As'ai k'ua xuta ni'ya sinagoga xi 'mi Sinagogaha Xuta Ndaí incha ngji kontraha Esteban, ko k'ua xuta Cirene ya, ko xuta Alejandria, ko k'ua xi nibáha ante Cilicia ko ante Asia. Kui xi incha y'ésiko Esteban.

10 Tunga najmi kamahá ra kits'in nganaha, at'aha Espiritu Santo kitsjáha Esteban kjuankjink'un nanka nga kinchja.

11 As'ai incha y'échjihí k'ua já tu xi b'a kuitsuhu nga kui xi kint'é nga Esteban ch'on kitsúhu Moise ko Ntjaná.

12 B'a ts'in tsinchákjahan ra xuta nantjo ko jáchá xi tjihin xá ko já chjine'éhen kjuatéxumoo. As'ai ngjik'ánijé Esteban ko ngjiko má nga ma nja já tjíxoo.

13 Ta incha j'aiko já testiyu tsank'á xi b'i kitsú:

—Kui ndai tu nku én ch'on tsuhú títsubu ninkuhu Ntjaná ko kjuatéxumoo.

14 Kinu'yái nga b'a kitsú nga Jesu, nda xi nibáha Nazaret, ts'ínkatsúnya ninku xu'bj ko nga ts'ínk'óntjaiya sin xi kich'aá xi tsakúyaná Moise.

15 As'ai ngayjee já tjíxá xi kab'entu yo tsasehe Esteban ko kieke nga b'a tjín ankjin ntíste tjín ankjin Esteban.

7

B'i ts'in tsasintjai yoho Esteban nginkun já tjíxoo

1 As'ai nda na'mi títjuun kingjásjaiyaha Esteban:

—¿A kjuaxi ni xi tjincha tsu jóo?

2 As'ai b'i kitsú Esteban:

—Jun xi ntje Israel tjeheñnuu ko jun xi tjinnuu xá, tasinñju manú. Ntja chánka tsakúchjihí yoho ntje cháná Abraham nk'ie nga tjíña sa ante Mesopotamja, kintehe ni nga ngjuaik'iejña nanki Haran.

3 B'a kitsúhu: “Títjui nankihí ko t'entui xuta xinkí. T'ihinnchin ante xi kuakuu.”

4 As'ai tsitju Abraham antehé xuta Caldea ko ngjik'iejña nanki Haran. Nk'ie nga k'ien na'mihí Abraham, Ntjaná kits'in nibáha má tintsúboo nd'ai.

5 'Ei najmi kitsjáha ante xi kama ts'e, ndaha nku te má kama kuasín tsuku. Tunga kitsúya títjuhún ra nga tsjáha nga kama ts'e ei má tintsúboo nd'ai ko nga ntje xi s'ehé askahan ta kama ts'e, ndaha tsa najmi tjihin ntí Abraham kui nistjin.

6 Ntjaná b'a kitsú yaha Abraham nga ntje xi s'ehé k'úentu má nga najmi kui ts'e, ko nga xuta musu n'e ma, ko nga nju unchan nú tjihin un skuéhe.

7 B'a kitsú ya Ntjaná: “An ts'ínkojua xuta xi musu ts'ín maha. Askahan incha kuitju yo ko ts'ínstjona ante xu'bj.”

8 Ntjaná b'a kitsúhu nga ts'ín ni circuncision, tu xi b'a ts'in sakúchji ni nda xi y'éndako. Kui b'a maha, nk'ie nga kitsihin Isaac ko nga ja tjihin jin nistjin, Abraham kits'ihin ni circuncision. Isaac b'a ta kits'ihin Jacob, ko Jacob b'a ta kits'ihin ntí xi te joho, xi kama ntje cháná.

9 Kits'innchiníhí já nts'e Kuse ko tsatéñaha xuta xí tjín ante Egipto. Tunga Ntjanáha tsasinkoho Kuse

10 ko kits'ínk'ja t'axihin ngayjee kju'a'un xi kisatéjin. Kitsjáha kjuankjintak'un nanka ko kjuanda nginkun nda faraon, xi nda rejhi xuta

Egipto. Nda rej kitsjá xáha Kuse nga kama nda tíjuhun xuta Egipto ko nda k'akuhú ngayjee xuta xi tjin ni'yaha nda rej.

11 'As'ai kis'e kjintíá ko kjuá'un chánka ngayjee ante Egipto ko ante Canaan, má nga tíntu ntje cháná. Najmi ta kisakúhu ra nichine.

12 Nk'ie nga kint'é én Jacob nga Egipto tjin tuníñu, kits'ínkji ntíhi xi ntje cháná maha niyá xi tjuhun.

13 Ko niyá xi ma johó Kuse tsakúchjihí yjohó já nts'e. B'a ts'in kikiehe nda faraon xuta xi ts'e Kuse.

14 'As'ai b'a kitsú Kuse nga ngjuáichj'a Jacob xi na'mihí maha ko ngayjee xuta xi y'aha ra, xi cháte ko kan ún maha.

15 B'a ts'in j'aik'iejñaha Jacob Egipto ko yo k'ien. Ta yo ya incha k'ien ntíhi xi kama ntje cháná.

16 Askahan ngji s'eyanji Jacob nanki Sikem, má nga tíña tsjó xi ts'atse Abraham nga kitsjáha toontaba ntíhi Hamor.

17 Nk'ie nga tsichu tíña nístjin nga ts'íntjusun Ntjáná ni xi kitsúya tíjuhun Abraham, 'yún nkjin kama sa xutaná xi kik'ientu Egipto.

18 'As'ai tsatéxuma yo kj'ai nda rej xi najmi be Kuse.

19 Kui xi ts'anachaha xutaná ko kits'in'uhun ntje cháná. Kits'in kjuá'yúhun ra nga k'uéntu masen ntíhi tu xi kuayáha.

20 'Kui nístjiun kitsin Moise ko Ntjáná kisasíhin Moise. Jan sá kamaḥa xi cháha nga kikuhun.

21 Nk'ie nga kis'ejña masen, takjihin nda faraon jakj'áha ko kits'íncháha xi nkúhu tsa ntíhi maha.

22 B'a ts'in tsangiyaha Moise ngayjee ni xi maha xuta Egipto. Nku nda chánka kama. Kinchja ko tse ni xi kits'in.

23 Nk'ie nga jehe yachán nú Moise, animaha nibaha ra nga ngjitsubek'un xuta xinkjín, xi xuta Israel.

24 Nk'ie nga kikie nga tín'e'uhun nku nda xi ntje Israel tjeḥen ra, tsasinko. Kits'ínk'ien nda Egipto xi b'a kits'íhin. B'a ts'in kits'ín ngajoyaha ni xi tín'ehe nda xi ntje Israel tjeḥen ra.

25 At'aha b'i kitsú Moise nga kits'ínkjkink'un: "Kamankjihin xuta xinkjían nga an ts'ínchjénna Ntjáná tu xi kama ndáhi ra xutana." Tunga najmi b'ahá ts'in kits'ínkjkink'un xuto.

26 Nístjin xi ma ndyjuun kikie Moise nga jo já xi ntje Israel tjeḥen ra tíincha kjánko xinkjín ko mjehe nga kuatekj'áiyaha jóo. B'i kitsúhu: "Jun já, nts'o mahanu xinkju. ¿Á ta jun tín'e'uhun ruu xinkju?"

27 'As'ai nda xi títs'in'uhun nda xinkuu kitsuniña Moise nga b'a kitsúhu: "¿Yá xi kitsjá xáhi nga ji xi kama nda k'akuní ko nga cháséihí tsa nda ko tsa najmi nda tín'ei?"

28 ¿A kohó an mjehi n'ek'ienni xi nkú ts'in kin'ek'iein nda Egipto kujña?"

29 Nk'ie nga kint'é Moise éin, tsanka ko ngjik'iejña ante Madian. Yo y'eñasún ko yo kis'entuhu jo ntí.

30 Nk'ie nga j'a yachán nú, nku ntísje j'aisehe Moise ante kixiu tíña asunntu tjenki Sinai. Ajihin nku na'yá ntsje xi títi tsakúchjihí yjohó.

31 Kama nkjühun Moise nk'ie nga kikie ni xi tíma chjihí ko ngjise tíñaha tu xi kuase sishin ra. Tu kint'éhé ntaha Ntjáná nga b'a kitsúhu:

32 "An xi Ntjaha ntje cháhi, Ntjaha Abraham, Isaac ko Jacob." Ts'atsé nkjún Moise ko najmi kama k'un nga tsase.

33 B'a kitsú Ntjaná: "N'esjei tjabaxín ntéhi, at'ahá ante nkjúhún má nga kabisinjñai.

34 Tibe kjuanjima xi tíf'a xuta xi ts'an xi tjintu Egipto ko tint'e nga un tijncha maha. Kaf'áijen tu xi ts'in ndáihí ra. T'endai yohi. An ts'inkjíhi Egipto."

35 'Najmi kits'in mjehe jóo Moise nga b'í kik'ihin: "¿Yá xi kitsjá xáhi nga ji xi kamaí ndá k'akuní ko nga chaseihí tsa nda ko tsa najmi nda tín'ei?" Tunga kuihí Moise xi kama chjihí ntítsjehe Ntjaná ajin na'yá ntseje xi títiu. B'a ts'in Ntjaná kits'inkjihí rá ko kik'ai xáha nga kui xi kama ndá k'akuhu xutaná ko nga ts'ín ndáihí.

36 Kui xi kik'onsje xutaná Egipto. Yachán nú tjihin kits'in kjuankjún ko ni xi tsakúchji kjuachánkaha Ntjaná Egipto ko ajihin Ntáchak'un Niú ko ante kixiu.

37 'Kui Moise xi b'a kitsúhu xuta Israel: "Ntjaná kjésintjen nku ndá profeta xi nkúhu an. Ajinnuu kuitjuhu."

38 Kui Moise xi y'ejñajihin xuta nga kama ñjakú nk'ie nga y'entu ante kixiu. Kinchjako ntítsjee asunntu tjenki Sinai ko ta kinchjako ntje cháná. Kik'aihi nga tsjáná én xi ts'ínk'íentu tik'unná.

39 'Tunga ntje cháná najmi kama mjehe nga kuint'é'éhen. Tu sahá kits'in t'axín ko kama mjehe nga k'oóya ngáha Egipto.

40 B'a incha kitsúhu Aaron: "N'endaní ntja xi tsjén tíjunní, at'ahá najmi yai mí nihi xi kamaha Moise, ndá xi kik'onsjení Egipto."

41 'As'ai incha kits'innda nku turu ntja ko kits'ínk'ien chu nga kitsjáha chje. Kits'intsjoho ni xi ntsja kits'inndakoho.

42 'As'ai Ntjaná najmi ta kits'ínsihin rá xuta xu'bo. Kitsjantehe nga ts'íintsjoho niñu xi tjín nk'a ján. B'a kama xi nkú ts'in jtít'a xujun éhen Ntjaná xi y'ét'a já profeta:

Jun xuta Israel, ¿a ahán kik'ainú chje,
nk'ie nga tintsúbo ante kixiu yachán nú tjihin?

43 Ni'ya najyuntehe ní ntja Moloc
ko niñuhu ntja Renfan tsankinkoo.
Sénnistjin kin'endo tu xi n'etsjohoru,
kui nga kjin ts'inkjihinuu xi tjehe astun Babilonia.

44 'Kits'innda Moise ninku najyunte xi bakúchji nga Ntjaná tíñajihin xuta xi ts'e. Kin'enda xi nkú ts'in kisakúchjihí nga kamanda. B'a ts'in ante kixiu kis'ejñaha rá ntje cháná ninku najyuntee xi nkú nga kitsú Ntjaná.

45 Kik'aihi ntje cháná nga kama ts'e niu. Incha y'a nk'ie nga incha jas'en ei má tintsúbo nd'ai, nistjin nk'ie nga tjihin xá Josue ko kikjánko xuta xi tjintu ei, xi Ntjaná kik'onsje ngandaha ntje cháná. B'a ts'in kis'ejña ninku najyuntee santaha nkúhu nga y'ejña ndá rej David.

46 'Ntjaná kisasihin David ko David kama mjehe nga ts'íindahá nku ante Ntjaná, Ntjaha ntje cháná Jacob.

47 Tunga Salomon kits'inndaha ni'ya Ntjaná.

48 B'a tjín kjáihin nga nk'a ján tjña Ntjaná ko nga najmi b'ejñaya ni'ya xi ts'innda xuta. At'ahá b'a ts'in y'ét'a éhen Ntjaná ndá profeta:

49 Ndjiójmi ján bátejña nga batexuma,
ko t'anankiu basinjñásan tsuká.
¿Mí ni'yaha xi n'endanú, títsu Ntjaná,
ko má antehé kama ts'inkj'áíya?

50 An ní kits'innda ngayjee ni xu'bi.

51 B'a ta kitsú ya Esteban nga ngjindju:

—Tunga jun najmi mjenuu kwinú'yá'ón. B'a ts'in nu'yó ko tjíya animanuu xi nkú joyaha xuta xi najmi be Ntjaná. Nkuhú nga tintsuba kontraha ruu Espiritu Santo. Jun xi b'a k'un xi nkúhu ntje chánuu.

⁵² ¿Má já profetaha xi najmi kitsjennki unkie ntje chánuu? Kits'ink'ien já xi kitsúya útjun nga k'j'uai nda xi naxu ts'in. Ko nk'ie nga j'ai ndo, jun kin'ekjas'on ko kin'ek'ion.

⁵³ Jun bi ntíste kits'inkjas'ennuu kjuatéxumaha Ntjaná tunga najmi tín'etjusunú.

B'i ts'in kin'ek'ien Esteban

⁵⁴ Nk'ie nga kint'é já tjixóo ni xi kitsú Esteban, tu ni xí incha kama kjahan ra ko ixí tsatehé ni'yun.

⁵⁵ Tunga máha Esteban, kitsejihin ra Espiritu Santo. Tsasenjinki nk'a ján ko kieke kjuachánkaha Ntjaná ko nga Jesu kabasinjnat'aha Ntjaná.

⁵⁶ B'i kitsú:

—¡Chasoo! Tíbe nga tjen tixa ndjiojmi ján ko nga Ntíhi Nda'ixun kabasinjnat'aha Ntjaná.

⁵⁷ Najmi ta tsasínñuju ra jóo Esteban. Xaáhan incha kits'in. Ngatentee nkuhú nga ngjik'á.

⁵⁸ Incha kik'onsje natsihin nantjo ko yo incha y'éhe ndjio. Nku ndati xi 'mi Saulo kikunntá najyuhun já testiyu tsank'óo.

⁵⁹ Nk'ie nga tís'ehe ndjio Esteban, b'i kitsú nga kinchjako Ntjaná:

—Ji Nda Ntja Jesu, n'ekjálhin animana.

⁶⁰ As'ai tsasinkúnch'in ko 'yún kikjintáya nga b'i kitsú:

—Ji Nda Ntja, najmi tu ch'axkihí ri jái ngatitsun xu'bi.

Nk'ie nga ja b'a kitsú, k'ien.

8

B'i kama nk'ie nga ja kin'ek'ien Esteban

¹ Kisasihin Saulo nga kin'ek'ien Esteban, ko ta kuihi nistjin xu'bo kich'atuts'ihin nga tu ni xí kitsjennki unchahá xuta ninku xi tjin nanki Jerusalen. Kindzjoyaye nga ngji ante xi tjin Judea ko Samariá. Tu já postru y'entu subahá sa Jerusalen.

² K'ua já xi nda tjintuyáha kingjányanji Esteban ko kikjintát'a.

³ Tunga tu xí kitsjennki unkiehé Saulo xuta ninku. Xki ni'ya jas'en nga kikjebéfe jáx'in ko jminchjín ko kits'inkjas'en nubayá.

B'i ts'in kis'enjimi éhen Ntjaná ante Samariá

⁴ Máha xuta xi kindzjoyoo, tu má xi tje'hén ni nga incha ngji, yo incha y'énjimi én nda tsuhu Ntjaná.

⁵ Ante Samariá ngji Felipe nga y'énjimíhi xuta xi tjin yo nga Jesu xi kits'in nibá Ntjaná.

⁶ Kama nja xuto nga kingjénñuju ni xi kinchja Felipe nk'ie nga incha kint'é ko kieke ni xi kits'in nga tsakúchji kjuachánkaha Ntjaná.

⁷ At'aha nkjin jáninda xi tsitjujihin xuta nga 'yún kikjintáya nga tsitju, ko nkjin xuta xi najmi ma fi ko xi nima sjai kama nkíhi.

⁸ Kui nga tsjo nkjún kamaha ra xuto.

⁹ Tunga ta y'eñnahá yo nku nda xi 'mi Simon xi kits'in tje nistjin nk'ie. Kui xi ts'anachaha xuta xi tjin ante Samariá. B'a kitsú nga kui xi nku nda chánka.

¹⁰ Ngayjee xuta tsasinñjuhu ndo, b'aha ra xi ndyjahā ko santaha xi cháha. B'a incha kitsú:

—Kui nda xu'bj xi nga'yún chánkaha Ntjaná.

¹¹ Incha ts'insihin at'aha nkjin nú kits'in tje ndo. B'a ts'in ts'anachaha xuta.

¹² Tunga nk'ie nga tsakúya Felipe nga Ntjaná xi batéxuma ko nga Jesu xi kits'in nibá Ntjaná, kis'ejihin xuta ko kiséntá jmichín ko jáx'in.

¹³ Santaha ko Simon ta kis'ejihin ko kiséntá. As'ai kitsjenko tehente Felipe ko kama nkjúhun nk'ie nga kieke ni xi tsakúchji kjuachánkaha Ntjaná ko kjuankjún i xi kits'in Felipe.

¹⁴ Nk'ie nga kint'é én já postru xi tjintu nanki Jerusalen nga xuta xi tjin ante Samariá kits'ínkjáihin éhen Ntjaná, as'ai kits'ínkji yo Pedro ko Jua.

¹⁵ Nk'ie nga incha j'ai jóo yo, kinchjantjai xuta Samariá nginkun Ntjaná tu xi ts'ínkjáihin ra Espiritu Santo.

¹⁶ At'aha ndaha nku najmi kjee f'ajihin Espiritu Santo ko tu ntáha kiséntáha xuta nga kits'ínkjáihin Jesu.

¹⁷ As'ai Pedro ko Jua kingjénne ntsja xuta ko kits'ínkjáihin Espiritu Santo.

¹⁸ Kieke Simon nga kits'ínkjáihin xuta Espiritu Santo nk'ie nga kingjénnehe ntsja já postru. As'ai kingjén'a toon já postru

¹⁹ nga b'i kitsúhu:

—K'uinú ko an nga'yún xu'bj, tu xi nk'ie nga nguenné ntsahana tu yáha ni ta ts'ínkjáihin Espiritu Santo.

²⁰ As'ai b'i kitsú Pedro:

—Kandyjai ko ta kandyja tjoohin, at'aha b'a n'e tín'enkjintak'uin nga toon ma ch'atseko ho ni xi tsjá Ntjaná.

²¹ Najmi ji tsuhu ri ko najmi ji tjehen ri xá xu'bj, at'aha najmi kixi tjíya animahi nginkun Ntjaná.

²² T'inch'aha ri animahi ngat'aha ngatitsun xu'bj ko chubanimakoi Ntjaná, tsa tu 'yaha ts'inn dyjat'ahi ni xi kuan'enkjintak'uin.

²³ At'aha tibe nga najmi je tjíya animahi ko tibe nga ni ch'onk'uun tjí'yihin ji.

²⁴ B'i kitsú Simon:

—Chubanimakoo Ntjaná tu xi ndaha nku ni xi kuak'ihinnú najmi nibanehena.

²⁵ Nk'ie nga ja incha y'énjímí éhen Ntjaná yo Pedro ko Jua ko y'éñña chjihí xuta yáha Jesu, as'ai kik'óya ngáha nanki Jerusalen. B'a ts'in incha j'aha nkjin ante nanki xi tjin ante Samariá nga y'énjímí ts'ihin én nda tsuhu Jesu.

B'i ts'in kinchjanimiko Felipe nku nda xi nibáha ante Etiopia

²⁶ As'ai nku ntitsjehe Ntjaná kinchjako ho Felipe. B'i kitsúhu:

—Tisintjein ko chjúbéí nnyá xi bitju Jerusalen nga t'in nanki Gaza.

Ante kixiu f'a nnyá xu'bj.

²⁷ As'ai tsisintjen Felipe ko ngji, ko aya nnyóo kiséjin nku nda xi nibáha ante Etiopia. Nku nda eunuko niu, nku nda k'aku xi ts'inxát'aha na Candace xi na reñaha xuta Etiopia. Kui xi f'áto ngayjee toohon na reñá. Ntjaná ngji ts'intsjoho ndo nanki Jerusalen

²⁸ ko ja tib'óya ngáha nankihí. Yá xi tjenko kab'ejñaya ko tít's'inya xujun éhen Ntjaná xi y'é't'a nda profeta Isaia.

²⁹ As'ai Espiritu b'i kitsúhu Felipe:

—T'ihinse tiñaihi nda xi kab'ejñaya yá ján.

³⁰ Nk'ie nga tsichuk'úhún, kint'é Felipe nga xujun xi y'ét'a nda profeta Isaia títs'inya ndo. *As'ai b'i kitsúhu:*

—¿A tímankjihin ni xi tin'eyai?

³¹ —¿Nkú ts'in kamankjihinna nga najmi tjín xi kuitsuya sisinna? —kitsú ndo ko tsankihí Felipe nga kuyíajnut'aha.

³² B'i ts'in tjít'a má nga títs'inya ndo:

Ngji n'ek'ien xi nkúhu chutsanka, najmi kikjex'á ts'a, xi nkúhu chutsanka xi tíchj'ajnu tsankaha.

³³ Kichajnuha ko najmi naxu kin'ehe kju.

Tsichakjá ntjehé at'aha kin'ek'ien.

³⁴ *As'ai b'i ts'in kinchja nda k'aku xi nibáha Etiopia nga kingásajiyaha Felipe:*

—T'inyani, ¿yá xi tínchjanímíyaha nda profeta ei? ¿A kui tínchjanímíyaha yjohó a ra kj'áihí xi tínchjanímíyaha?

³⁵ *As'ai kinchja Felipe. Má nga títs'inya ndo kik'atuts'ihin ra nga kitsúyaha én nda tsuhu Jesu.*

³⁶ Nk'ie nga tíncha ts'in n'yá, tu incha tsichuhú má nga tjín ntánijua ko b'i kitsú nda k'aku Etiopia:

—Á ntánijua ei. ¿A najmi kamahá saténtá?

³⁷ B'i kitsú Felipe:

—Tsa ngayjee animahí s'ejihin yáha Jesu, kama.

B'i kitsú ndo:

—S'ejinna nga Jesucristo xi Ntíhí Ntjáná.

³⁸ *As'ai b'a kitsú nga s'ejña'yún yóo ko nga joo tsitjujnya má tíjña ntánijuo. As'ai Felipe tsaténtá ndo.*

³⁹ Nk'ie nga incha tsitjujin ntánijuo, Espiritu Santo ngjiko t'axihin Felipe. Nda k'aku xi nabáha Etiopia najmi tá kikiehe Felipe, tunga tsjohó kik'iehe nk'ie nga kits'innджуú n'yáha.

⁴⁰ Tsichu Felipe nanki Azoto ko xkí ante ngji nga y'énijmí én nda tsuhu Jesu santaha nkúhu nga tsichu nanki Cesarea.

9

B'i ts'in jak'á Jesucristo nda Pablo

¹ Saulo tu nku tsinchánkjúhún ra xuta xi s'ejihin Nda Ntjáná Jesu nga mjehe ts'ínk'ien. Kui nga ngjisehe ra nda na'mi títjuun

² ko tsankihí xujun xi má nga tí'baihi kju, tu xi kama ngjuaihi ni'ya sinagoga xi tjín nanki Damasco ko kuangisjai yo xuta xi s'ejihin Jesu ko kj'uaikonijé nanki Jerusalen, ndaha tsa jáx'in ko ndaha tsa jminchjín.

³ Tunga nk'iehe nga títs'ín n'yá ko ja tibichú tíña nanki Damasco, tje'n'yún kits'in ndzjehé ra Saulo nku nd'í xi nibaha nk'a ján.

⁴ *As'ai tsijne t'anankiu ko kint'é nku nta xi b'i kitsúhu:*

—Saulo, Saulo, ¿á an tjennki unchahaní?

⁵ —¿Yáha ji, Nda Ntjáná? —kitsú Saulo.

B'i kitsú xi kinchjakohó:

—An Jesu xi tjennki unchai.

⁶ Tjísintjein ko t'in ajin nantjo. Yo k'únyahi ni xi tjihin nga n'ei.

⁷ Kitsankjún já xi tjeenko Saulo, at'aha kint'é nto tunga najmi ch'a xi kikiehé.

⁸ As'ai tsisintjen Saulo, tunga nk'ie nga kikjex'á tunkun najmi ta kama chjihí ra. Kui nga tu kichjubénkihí ni nga ngijko jóo nanki Damasco.

⁹ Yo kamaha jan nistjin nga y'ejna ka. Najmi chumi nihi xi kikjine ko najmi chumi ntaha xi kik'i.

¹⁰ Damasco y'ejna nku nda xi tjennkihí Jesu xi 'mi Anania. Kui xi Nda Ntjaná tsakúchjihí yjoho xi nkúhu tsa nchini kik'aihi ko b'a kitsúhu:

—Ji Anania!

—Á an ei, Nda Ntia —kitsú Anania.

¹¹ B'i kitsúhu Nda Ntjaná:

—Tisintjein ko t'in niyáté xi 'mi Niyá Kixi. Ni'yaha Juda chasjaiyai nku nda xi nibáha nanki Tarso xi 'mi Saulo. Ntjaná tinchjako ndo.

¹² Ja kama chjihí xi nkúhu tsa nchini kuak'aihi nga nku nda xi 'mi Anania kafas'en má tjña ko nga kamjénehe ntsja tu xi kama chji ngáha ra.

¹³ B'i kitsú Anania:

—Ji Nda Ntia, nkjin xuta titsuyana xi nkú k'uhun ndo ko ni xi najmi nda xi kits'ihin xuta xi ts'j xi tjintu Jerusalem.

¹⁴ Já na'mi k'aku ja kitsjáha kjuá xi má nga kama ngjuaiiko kjuá'yún ngayjee xi s'ejihin ji.

¹⁵ As'ai b'i kitsú Nda Ntjaná:

—T'in, at'aha an ja j'aiján ndo nga kui xi k'uénijmíhi an xuta xi najmi ntje Israel tjeheñ ra ko já rej ko xuta xi ntje Israel tjeheñ ra.

¹⁶ An kuakuchjihí nk'ie nga nkjin kjuanima k'ujain ngat'ana.

¹⁷ As'ai ngji Anania. Jas'en ni'ya má nga tjña Saulo ko kingjénne ntsja nga b'i kitsúhu:

—Ji nda nts'é Saulo, Nda Ntjaná Jesu xi tsakúchjihí yjoho aya niyá má nga tinibái, kui kuats'in nibána tu xi kama chji ngáha ri ko tu xi tséjihin ri Espiritu Santo.

¹⁸ Tjen'yún tsitjunkihí tunkun Saulo ni xi b'a k'un tjabaxkfi k'un ko kama chji ngáha ra. As'ai tsisintjen ko kiseténtá.

¹⁹ Nk'ie nga ja kikjine nichine, kisakú nga'yún ngáha ra ko chuba nistjin y'ejnajihin xuta xi yjankihí Jesu xi tjín Damasco.

B'i ts'in y'énijmi tjuhun éhen Ntjaná Saulo nanki Damasco

²⁰ As'ai y'énijmi Saulo éhen Ntjaná ni'ya sinagoga xi tjín yo nga b'a kitsú nga Jesu xi Ntíhi Ntjaná.

²¹ Kama nkjúhun ngayjee xuta xi kint'éhe. B'i incha kitsúhu xinkjín:

—¿A najmi kuihi ndai xi tjennki unkie xuta xi s'ejihin Jesu nanki Jerusalem? Ko ta kui xá j'aihi ei tu xi ngjuaikonijéhe xuta nginkun já na'mi k'aku.

²² Tunga tu sahá'yún y'énijmi sa Saulo ko y'ejna chji nga Jesu xi kits'in nibá Ntjaná. Kits'indyjajihin xuta xi ntje judio tjeheñ ra xi tjintu Damasco.

²³ Nk'ie nga ja nkjin nistjin, as'ai y'éndako xinkjín já judio nga incha ts'ink'ien Saulo.

²⁴ Tunga tjín xi kitsúyaha Saulo ni xi y'enda jóo. Nistjin nistjen incha kikonntá ankjuaha nankiu tu xi ts'ink'iehe Saulo.

²⁵ As'ai xuta xi yjankihí Jesu tsasinkoho Saulo. Y'éyaha nku nisin ko kikjénntjaihi xjóho nankiu nga jyuun.

B'i kama nk'ie nga j'ai tjuhun Saulo nanki Jerusalem

²⁶ Nk'ie nga tsichu Saulo nanki Jerusalem, mjehe nga kamangujinko xuta xi yjankihí Jesu, tunga kitsankjúhún ra ngayjee jóo, at'aha najmi kis'ejihin tsa ja ta nku nda xi tjennkihí Jesu Saulo.

²⁷ As'ai Bernabe ngjiko Saulo nginkun já postru ko kitsúyahá xi nkú ts'in aya niyóo kíkíe Saulo Nda Ntíaná ko nga Nda Ntíaná kinchjakoḥo ko xi nkú ts'in ndjá y'énijmí éhen Jesu nanki Damasco.

²⁸ As'ai y'ejña Saulo nanki Jerusalem. Y'emako já postru ko ndjá y'énijmí nga tsakúya yáha Nda Ntíaná Jesu.

²⁹ Kinchjanjímíko ko y'ésíko xuta xi ntje judio tjeḥen ra xi nchja én griego. Tunga já xu'bjí tsangisjai niyá xi nkú ts'in kama ts'ínk'ien Saulo.

³⁰ Nk'ie nga kint'é já nts'éé ni xu'bjí, as'ai ngjiko Saulo nanki Cesarea. Ja kamoḥ kits'ínkji Tarso.

³¹ Kis'eḥe kjuajyu xuta ninku xi tjin ngayjee ante Judea, ante Galilea ko ante Samaria. Yún kis'ejin saḥa Ntíaná. Kikienkjún Ntíaná nga y'entu ko Espiritu Santo tsasinkoḥo nga 'yún kama nkjin sa.

B'i ts'in kits'ínkíhí Pedro nda Enea

³² Nk'ie nga tsú'bak'un Pedro xuta ninku xi tjin xkí ante, as'ai ta j'aiseḥe xuta xi ts'e Ntíaná xi tjin nanki Lida.

³³ Yo kíkíe nku nda xi 'mi Enea xi jin nú tjihin nga kjiñnasun naḥan, at'aha nta sjai.

³⁴ As'ai b'a kitsúhu:

—Ji Enea, Jesucristo títs'ínkíhí. Tjísintjein ko t'endai kamahí.

Ta kuihi chubo tsisintjen Enea.

³⁵ Ngayjee xuta xi tjintu Lida ko Saron kíkíe nga tsisintjen Enea ko kits'ínkjáihin Nda Ntíaná.

B'i ts'in kits'ínk'áyahá Pedro tachjuún Tabita

³⁶ Nanki Jope y'ejña nku tachjuún xi tjennkihí Jesu xi 'mi Tabita, j'áin xi tsuhu ra Dorca nga én griego. Kui xi ngayje njstjin kits'in ni xi nda ko kitsjáha xuta x'an ni xi machjéhen.

³⁷ Kui njstjiun kisate ch'in ko k'ien. Askahan nga ja jejnú yjoninteḥ, kis'ejña nku aya 'ma.

³⁸ Nk'ie nga kint'é xuta ni'yakuyáha Jesu xi tjintu nanki Jope nga nanki Lida tjña Pedro, as'ai kits'ínkjiseḥe jo já, at'aha tiña maha xinkjin nanki. B'i kitsú jóo nga j'ai nchjako Pedro:

—Najmi tu n'ek'andayai. Nibáasení.

³⁹ As'ai tsisintjen Pedro ko ngjiko jóo. Nk'ie nga ja tsichu nanki Jope, xuta xi tjincha yo ngjikoḥo aya 'ma xi má nga kjiñña yjoninte k'ien. Ngayjee jminchjín xi ja k'ien x'ihín j'aitset'áha Pedro nga tjincha kjintá ko tjincha bakú x'óti ko kj'ai sa najyun xi ts'ínnda Dorca nk'ie nga y'ejña.

⁴⁰ As'ai kik'onsje Pedro ngayjee xuta xi tjincha yo ko tsasinkúnch'in nga kinchjako Ntíaná. Tsase ts'ihín ra yjoninte k'ien nga b'i kitsú:

—Ji Tabita, tjísintjein.

As'ai kikjex'ánki tunkun tachjuún. Nk'ie nga kíkíe nga yo síjña Pedro, y'ejña kutu.

⁴¹ Pedro jakj'á ntsja tachjuún ko kikjesintjen. Kinchjaha xuta ninku ko jminchjín xi ja k'ien x'ihín ko kits'ínkjas'en tik'un ngáha ra tachjuún.

⁴² Ngayjee xuta xi tjin nanki Jope kint'é ni xi kamoḥ ko nkjin xi kis'ejihín Nda Ntíaná Jesu.

⁴³ Nkjin njstjin kamaha Pedro nga y'ejña nanki Jope ni'yaha nda xi 'mi Simon xi f'áxi tjabaxín.

10

B'i ts'in ngjisehe Pedro nda Cornelio

1 Nanki Cesarea y'ejña nku nda xi 'mi Cornelio xi nda jun k'akuhu já jun xi 'mi Já jun Italiano.

2 Kui ko ngayjee xuta xi tjintu ni'yaha tjoho ko benkjún Ntjaná. Tsjáha xuta x'an ni xi machjéhen ko tehente nchjako Ntjaná.

3 Nku niyá nkú ra ma nga chuba jan nga ngixuun kama chjihí nku ntítsjee Ntjaná xi nkúhu tsa nchini kik'aihi kamaha. Kikie Cornelio nga jas'en ntítsjee má tjña ko b'a kitsúhu:

—Ji Cornelio!

4 —¿Mí nihi, Nda Ntia? —kitsú Cornelio nga tsase ko títankjúhún ts'ihin.

B'i kitsú ntítsjee:

—Tsasínjuhu Ntjaná ni xi tsinchihí ko tibe nga tí'bajhi xuta x'an ni xi machjéhen.

5 Kui nga n'ekjihini nanki Jope já xi kuinchjaha ra Simon, kui xi ta 'mi Pedro.

6 Kui xi tjña ni'yaha nda Simon xi f'áxi tjabaxín, nda xi tiña andai ntáchak'uun síjña ni'yaha.

7 Nk'ie nga ja ngji ntítsje xi tínchjako, as'ai kinchjaha Cornelio jo já musuhu ko j'ájin ajihín já jun xi tjihín nku nda jun xi tjoho Ntjaná.

8 Kitsúyaha ngayjee ni xi kamoo, as'ai kits'in ki nanki Jope.

9 Njstjin xi ma ndyjuun, nk'ie nga tít's'in niyá jóo ko nga ja túbichú tiña ajin nantio, Pedro ngji nchjako Ntjaná nk'a ni'ya má nga tjña, nkú ra ma nga chuba te jo.

10 As'ai tu kama bjohó ra ko mjehe kjine ni. Nk'ie nga tís'echjáhan nichine, kama chjihí nku ni xi nkú joyaha tsa nchini kik'aihi kamaha.

11 Kikie nga tsix'á nk'a ján ko nga nibajen t'anankiu nku ni xi b'a tjín xi nkú joyaha nku najyun tjebe chánka xi tjít'a'yún nga níjuu nkun.

12 Tjintuyá ayaha niu ngayje tükjá chu xi b'ema ko xi b'efe yjoho t'anankiu ko nise xi b'ematen nk'a ján.

13 As'ai kint'é Pedro nku nta xi b'i kitsúhu:

—Pedro, tísintjein. N'ek'iein chu ko chineí.

14 B'i kitsú Pedro:

—Najmi, Nda Ntia. Ndahachí najmi kjee kjine ni xi tjña nkjúhun kjuatéxumoo nga kama chine, ni xi najmi je nginkun Ntjaná.

15 As'ai ta kinchja ngáha nto niyá xi ma joho. B'i kitsú:

—Ni xi kits'in Ntjaná nga ja je nginkun, najmi tu ji 'mihí nga najmi je.

16 Jan niyá b'a kama, as'ai ngjinji ngáha niu nk'a ján.

17 Nk'ie nga ta tít's'innkjink'uhun Pedro nkú tsuhu ra ni xi kama chjihí, tu tsichuhú asti ankjuo já xi kits'in nibá nda Cornelio. Kisakúhu jóo ni'yaha Simon, nda xi f'áxi tjabaxín.

18 As'ai kingjásjaiya tsa yo tjña Simon xi ta 'mi Pedro.

19 Nk'ie nga tu nku tít's'innkjink'uhún Pedro ni xi kama chjihí, Espiritu Santo b'i kitsúhu:

—Chase mai. Jan já títangisjaihi.

20 Tísintjein ko titjujein. Najmi tu n'ejó tak'uin nga t'inkoi, at'aha an kats'in nibá jóo.

21 As'ai tsitjuen Pedro nga j'aisehe jóo ko b'i kitsúhu:

—An xi túbichisjó. ¿Mí xaha xi kj'úáihinu?

22 B'a incha kitsú jóo:

—Nda jun k'aku Cornelio kats'in nibáni. Benkjún Ntjáná ndo ko naxu ts'in ni xi ts'in. Nda ts'in nchjanijmíyahá rá ngayjee xuta judio ndo. Nku ntítsjehe Ntjáná b'a kitsúhu nga kjuáichj'aihi nga k'úin ni'yahá ko nga kuásinñujuhú ni xi k'úihin.

²³ Kits'ínkjáihin Pedro jóo ko yo incha kits'ínkj'a nistjen. Nistjin xi ma ndyjuun ngjiko jóo. Ta ngjiko k'ua já ninku xi tjin nanki Jope.

²⁴ Nistjin xi ma joho tsichu nanki Cesarea. Tíkuyá Cornelio ko ta tíkuyá xuta xi kits'ínkint'é, kui xi xuta xinkjin ko xuta xi nda nchjakoho.

²⁵ Nk'ie nga ja tífás'en Pedro ayoo, Cornelio j'ai ts'ínkjáihin ko tsasinkúunch'int'ahá nga kits'intsjoho.

²⁶ Tunga kikjesintjehén rá Pedro ko b'i kitsúhu:

—Tisintjein. Ta xutaná xi nkúhu ji.

²⁷ Tinchjako ts'ihin nga jas'en ayoo ko kieke nga nkjin xuta kama ñjakú yo.

²⁸ As'ai b'i kitsúhu:

—Jun yo nga nku nda xi ntje judio tjeheh rá najmi tsjántehé kjuatéxumaha tsa kama ñjako xuta xi najmi ntje judio tjeheh rá ko tsa kjuas'en ni'yahá. Tunga Ntjánáhá tsakúchjina nga najmi tjihin nga kj'uaján xuta, tsa xi je ko xi najmi je xi nkú titsu kjuatéxumani.

²⁹ Kui kjuaha nk'ie nga kichubahanú, najmi jo jan tjihinna nga kjúáisenúu. Kui b'a maha, t'inyahanú mí kjuaha nga kichubahanú.

³⁰ As'ai b'i kitsú Cornelio:

—Ma ñju nistjin, nkú rá ma chuba jan nga ngixuun, ni'yana tinchjaka Ntjáná. Tu j'ai sinjñahá nku nda xi túb'at'ai najyun xi yja.

³¹ Kui xi b'a kitsúna: “Cornelio, Ntjáná tsasínñujuhú ni xi tsinchihí ko tibe nga t'baihi xuta x'an ni xi machjéhen.

³² Kui nga n'ekjihini nanki Jope já xi kuinchjahá rá Simon, kui xi ta 'mi Pedro. Kui xi tjña ni'yahá Simon xi f'áxi tjabaxín, nda xi tiña andai ntáchak'uun síjña ni'yahá.”

³³ Kui nga tjen'yún ngjichj'ahána ji, ko nda kuan'ei nga kjúái. Kui kjuaha kabintsubahani ei ngayjei nginkun Ntjáná tu xi k'uasínñujuhú ri ngayjee én xi kitsúhi Ntjáná nga kuixinyani.

B'i ts'in y'énimí Pedro éhen Ntjáná ni'yahá Cornelio

³⁴ As'ai b'i kitsú Pedro nga kik'ahá éhen:

—Mankjinna nd'ai nga kjuaxi kjáihin nga najmi ngabi ts'in Ntjáná ajihin xuta.

³⁵ Ts'ínkjáin níhi tu má xuta naxinantáha ni xi tjin asuntee xi benkjúhún ko xi naxu ts'in nginkun.

³⁶ Ntjáná kits'ínkint'é xuta xi ntje Israel tjeheh rá én nda tsuhu Jesucristo. Kui xi Nda Ntjáha ngayjee xuta ko kui xi tsjáha xuta kjuajyuhú Ntjáná.

³⁷ Yo én xi kichuba ngayjee ante Judea, b'ahá rá ante Galilea nk'ie nga ja kamahá Jua nga tsaténtá ko y'énimí éhen Ntjáná.

³⁸ Yo xi nkú ts'in Ntjáná kits'ín nibájen Espiritu Santo nga j'aitsejihin rá Jesu, nda xi nibáha nanki Nazaret, ko kitsjáha nga'yún. Kui xi kikjatsú'ba nga kits'in ni xi nda ko kits'ínkíhi ngayjee xi tjintujihin jánindo. Ntjáná kits'ínxájihin Jesu.

³⁹ J'in kiyai ko bixiyai ngayjee ni xi kits'in Jesu ante Judea ko nanki Jerusalem. Kis'et'a kruu nga kin'ek'ien.

⁴⁰ Tunga Ntjánáhá kits'ínkj'áiya ngáha rá ngabayoo nistjin xi ma jahan ko tsakúchjini.

41 Najmi ngayjee xuta tsakúchijih yjoho, tu nkuhú jin xi j'ájin tíjunní Ntjáná nga kuixínyaí xuta xingisoo. Jin kichinekoj ko ki'yukoí nk'ie nga ja j'áiya ngáha ra ngabayoo.

42 Y'éxáni nga tjihin nga k'úénijmíhi xuta ko kuixínyaí nga Ntjáná kitsjá xáha nga kui kuasehe ni xi nda ko ni xi najmi nda kits'in xuta xi tjintu tik'un ko xi k'ien.

43 Ngayjee já profeta kinchjanijmíyaha Jesu. B'a incha kitsú nga ngat'aha Jesu kama ndyjat'aha ra jéhe ngayjee xuta xi s'ejihin.

B'i ts'in kits'ínkjáihin Espiritu Santo xuta xi najmi ntje judio tjeheh ra

44 Nk'ie nga ta tinchjaha Pedro, tu nibajennehé ra Espiritu Santo ngayjee xuta xi tinchha basínfjuhu én xi tinchja.

45 Kama nkjúhun já nínku xi ntje judio tjeheh ra xi tjenko Pedro nk'ie nga kieke nga Ntjáná kitsjáha Espiritu Santo xuta xi najmi judio.

46 At'aha kint'é nga kj'ai kj'ai én kinchja xuta ko nga kits'ínkie yjoho nga Ntjáná xi tjihin kjuachánka. As'ai b'i kitsú Pedro:

47 —¿A tjin xi najmi tsjante nga saténtá xuta xu'bi xi ja kuats'ínkjáihin Espiritu Santo xi nkúhu ñá?

48 B'a kitsú Pedro nga saténtá xuta at'aha ja kis'ejihin Jesucristo. Ja kamo, tsinchihí Pedro nga k'úéjña sa yo.

11

Pedro b'i ts'in kitsúyaha xuta nínku Jerusalen ni xi kama ni'yaha Cornelio

1 Kint'é já postru ko já nts'eé xi tjin ante Judea nga xuta xi najmi ntje judio tjeheh ra ta kits'ínkjáihin éhen Ntjáná.

2 Nk'ie nga j'ai ngáha Pedro nanki Jerusalen, y'ésikoho já judio xi tinchha tsu nga tjihin nga n'e ni circumcision xi nkú nga titsu kjuatéxumoo. B'i kik'ihin:

3 —¿Á ji tsitjas'ehenni ni'yaha ko kichinekohoni já xi najmi kin'ehe ra ni circumcision?

4 As'ai kik'atuts'ihin Pedro nga kitsúya chich'in ngayjee ni xi kamo. B'i kitsú:

5 —Nk'ie nga tinchjaka Ntjáná nanki Jope, kama chjina nku ni xi nkúhu tsa nchini kik'aina. Kieke nku ni xi b'a tjin xi nkú joyaha nku najyun tjebe chánka xi tít'a'yún nga njuu nkun. Nibajehen nk'a ján ko j'aijen santaha má tújña.

6 Nk'ie nga tsase nda nda mi nihi xi tinchaha, kieke chu xi b'ema, chu xi tjin ngijñóo, xi b'éfe yjoho t'anankiu ko nise xi b'ematen nk'a ján.

7 As'ai kint'e nku nta xi b'i kitsúna: “Pedro, tísintjein. N'ek'iein chu ko chinej.”

8 B'a kixian: “Najmi, Nda Ntja. Ndahachí najmi kjee kjine ni xi tújña nkjúhun kjuatéxumoo nga kama chine, ni xi najmi je nginkun Ntjáná.”

9 As'ai ta kinchjakohó ngáhana nta xi nibaha nk'a ján nyá xi ma joho. “Ni xi kits'in Ntjáná nga ja je nginkun, najmi tu ji 'mihí nga najmi je nginkun”, kitsúna.

10 Jan nyá b'a kama, as'ai ngjinji ngáha nk'a ján ngayjee niu.

11 Ta kuihi chubo tsichu ni'ya xi má nga tújña jan já xi nibaha Cesarega nga j'ai'ána.

12 B'a kitsúna Espiritu nga najmi jo jan kamana nga kfinka jóo. Ta ngjikona já nts'eé xi jun xu'bi ko tsitjas'ein ni'yaha ndo.

13 As'ai kitsúyani xi nkú ts'in kieke nku ntitsje aya ni'yaha nga j'ai sinjat'aha ko b'a kitsúhu: “N'ekjí naki Jope já xi kinchjaha Simon, kui xi ta 'mi Pedro.

14 Kui xi kuinçhakohi. Én xi kuitsuhi, kui xi ts'ínk'ankihi kō ngayjee xuta xi ts'i."

15 Nk'ie nga kik'atuts'ihin nga kinçha, Espiritu Santo nibajennehe xuta xu'bo xi nkú ts'in nibajennená nga tjuhun.

16 As'ai j'áitsjenna ni xi kitsúná Nda Ntíaná: "Ntánijua tsaténtáha Jua tunga máha jun, Espiritu Santo saténtáhanu."

17 Kui b'a maha, tsa Ntíaná ta tútsjáha ra xuta xu'bo ta kui nihi xi kitsjáná xi s'ejinná Nda Ntíaná Jesucristo, zyáha an tsa k'uechjáha ra Ntíaná?

18 Nk'ie nga kint'é jóo ni xi kitsú Pedro, najmi ta ngji kontraha ra. Tu sahá kits'intsoho Ntíaná. B'i incha kitsú:

—A xúhu ta kohó xuta xi najmi ntje Israel tjeheh ra kitsjáha Ntíaná nga ngjuaik'áha ra animaha tu xi kama k'úentu tik'un síhin.

B'i kama nga kis'enijmí ehén Ntíaná nanki Antiokia

19 Nk'ie nga kin'ek'ien Esteban, ta kin'e uncha xuta ninku xi k'oo. Xi kindzjoya incha tsichu santaha ante Fenicia, xjo Chipre kō nanki Antiokia. Tu nkuhú xuta xi ntje judio tjeheh ra y'enijmíhi ehén Ntíaná.

20 Tunga kis'ehé ajihin jóo k'ua já xi nibáha xjo Chipre kō já xi nibáha ante Cirene xi incha tsichu nanki Antiokia kō kinçhako xuta xi najmi ntje judio tjeheh ra, xi nchja én griego. Y'enijmíhi xuto én nda tsuhu Nda Ntíaná Jesu.

21 Nga'yúhun Ntíaná tsasinkohó kō nkjin kama xi kis'ejihin kō kits'ínkjáihin Nda Ntíaná.

22 As'ai kint'é xuta ninku xi tjin nanki Jerusalem ni xu'bj. Kui nga kits'ínkjihi Bernabe nanki Antiokia.

23 Nk'ie nga tsichu Bernabe yo, kikié xi nkú ts'in Ntíaná tútsjáha kjuandaha xuta xi tjin yo kō kama tsjohó. B'a kitsúhu ngayjee xuta nga ngayjehe k'un kas'ejin tehentehe Ntíaná.

24 B'a ts'in kinçha Bernabe at'aha nda animaha. Kitsejihin ra Espiritu Santo kō y'un s'ejihin Ntíaná. Nkjin nkjún sa xuta kis'ejihin Nda Ntíaná yo.

25 As'ai ngji Bernabe nanki Tarso nga ngjingsjái Saulo.

26 Nk'ie nga kisakúhu, j'aiko Antiokia. Yo y'entujihin xuta ninku nku nú tjihin kō incha tsakúyaha nkjin nkjún xuta. Xuta ni'yakuyáha Jesu xi kis'e Antiokia, kui xi tjun kik'in xuta cristiano.

27 As'ai tsitju nanki Jerusalem k'ua já profeta nga ngji nanki Antiokia.

28 Nku ndo xi 'mi Agabo tsasinjña nk'ie nga Espiritu kits'ínkinçhaha kō kitsúya nga kjintía s'e ngayjee asuntee. B'a kama nk'ie nga tjihin xá nda títjun Roma xi 'mi Claudio.

29 Nk'ie nga kiyaha nga b'a kama, as'ai y'éndako xinkjín xuta ni'yakuyáha Jesu xi tjin nanki Antiokia xi má nga tsjá nga nkúnku ni xi tjihin xi nkú ts'in behe k'un, tu xi kuásinkohó já nts'éé xi tjin ante Judea.

30 B'a incha kits'in kō kits'ínkji Bernabe kō Saulo nga kui xi ts'ínkjas'ehén toon chje jácháha xuta ninku.

12

B'i ts'in kin'ek'ien Santiago kō b'i ts'in kin'ekjas'en nubayá Pedro

1 Kui nstjin xu'bo nda rej Herode Agripa jak'ánijé k'ua xuta ninku tu xi kits'in'uhun ra.

2 B'a kitsú nga kichá n'ek'iehen Santiago nda nts'e Jua.

3 Nk'ie nga kikié nga tsjo kamaha já judio ni xi kits'in, ta jak'ánijé Pedro. S'i Pascua b'a kamo, nstjin nga chine ninkuan xi najmi tjihin na'yu san.

⁴ Nk'ie nga jakj'ánijé Pedro, kits'ínkjas'en núbayá má nga ñju tjíhin kits'ínk'a xinkjín já jun xi kúnntaha. At'aha mjehe Herode ts'ínkokjuá Pedro nginkun xutá nk'ie nga kj'ua s'íu.

⁵ Kui nga kichunntáha Pedro nga kjiyaha núbayóo, tunga 'yúhún kinchjako Ntjáná xutá nínku nga títbankintjái Pedro.

B'í ts'in tsitju núbayóo Pedro

⁶ Ni xi kama nku nístjen kintehe ni nga ts'ínkokjuá Herode Pedro nginkun xuta, kjife Pedro nga kjiñaya masehen jo já jun. Jo n'úkicha tjkjáha. Kó kj'ai já jun xi túncha kunntá ankjuá núbayóo.

⁷ As'ai tu nkuhú ntítsjehe Ntjáná j'ai sinña yo kó kama ndzen aya núbayóo. Kits'ínko tjiaha Pedro nga kits'ínkj'áha kó b'í kitsúhu:

—Kítsa tísintjein.

As'ai tsixuntu n'úkicha xi tjkjá ntsja Pedro.

⁸ B'í kitsú ya ntítsjee:

—T'e'yúnkjái tjabaxín ndayáhi kó tjayai tjabaxín ntéhi.

As'ai b'a kits'in Pedro. B'í kitsú yaha:

—Tjasuntjai najyun ndjuhí kó tsjénkiní.

⁹ As'ai kitsjennkíhi Pedro ntítsjee nga ndaha najmi be tsa kjuaxi a rá najmi kjuaxi ni xi tít's'in ntítsjee. B'a kamaha xi nkúhu tsa chíni t'í'baíhi.

¹⁰ Incha j'a má tjíntu já jun xi tjun túncha kunntá yo kó tá j'a xi ma johó. Incha tsichu ankjuá kicha xi tjen niyaté xi fi ajin nantjo. Tsix'á suba ankjuo. Nk'ie nga incha tsitju kó j'a nku niyaté tjíhin, tjen'yún kindyjahá ntítsjee nga ngji t'axíhin Pedro.

¹¹ As'ai kamankjihín Pedro xi nkúhu tsa j'a ngáha rá kó b'a kitsú:

—Kjuaxi nga Ntjáná kuats'in nibá ntítsjehe. K'uakasje'ana aya ntsja Herode Agripa kó ngayjee ni xi tókuyáha xutá judio.

¹² Nk'ie nga ja kamankjihín ni xi kamoó, as'ai ngji ni'yaha Mariá naaha Jua xi tá 'mi ya Marco, má kama ñjakú nkjin xutá nga tínchjako Ntjáná.

¹³ Kits'ínkjane Pedro ankjuo kó takjín xi 'mi Rode j'aisehe.

¹⁴ Nk'ie nga kint'é takjún ntaha Pedro, 'yún kama tsjohó kó tsangatsanka nga ngji tsúyaha xutá xingisoo nga asti ankjuo síña Pedro. Tá ndaha najmi kikjex'á ankjuo.

¹⁵ —¿A tíma lukú ní? —kik'ihín.

Tunga b'ahá kitsú takjún nga kjuaxi niú.

—Kutsa ntítsjehe ní Pedro niú —kitsú jóo.

¹⁶ Máha Pedro, tu nku tít's'ínkjanehé ankjuo. Nk'ie nga kikjex'á ankjuo jóo kó kíkíe nga Pedro niú, tu ni xí kitsankjúhún.

¹⁷ Tunga kits'ínk'ajnihi ntsja Pedro nga b'a kitsú nga najmi kúinchja jóo. Kitsúyaha xi nkú ts'in Ntjáná kik'onsjehe aya núbayóo kó b'a kitsúhu jóo:

—T'inyohoo Santiago kó já nts'eé ni xi kamoó.

As'ai tsitju nga ngji t'axín.

¹⁸ Nk'ie nga kama seen, ndaha najmi be nkú ts'ín já juun, at'aha najmi be má kafíhi Pedro.

¹⁹ Kitsjá kjuá Herode Antipa nga kúinchísjai, tunga najmi kisakúhú rá. Kui nga kits'ínkokjuaha já jun xi túncha kunntá núbayóo kó b'a kitsú nga n'ek'ien. Kui nístjiun tsitju Herode Agripa ante Judea nga ngjik'ieña nanki Cesarea.

B'í ts'in k'ien Herode Agripa

²⁰ Herode Agripa tññachánko xuta nanki Tiro ko xuta nanki Sidon. As'ai nkuhú kits'in yjoho xuta xu'bo nga j'aisehe Herode. Títjun nda kinchjako nda Blasto, kui xi nku nda k'aku ajihin já xi ts'inxát'aha nda rei. Askahan kinchjako nda rei nga tsankihj kjuajyu, at'aha xuta nankihj jóo nankihj nda rei b'atse nichine.

²¹ Nistjin xi kitsú Herode nga kuinchjanjímíko jóo, kingja najyun tsjo tjihin ko y'eña ante má nga ts'in kjuá ko kinchjaya.

²² As'ai b'i kitsú xuta nga incha kikjintáya:

—Najmi nda xi tinchjai. Ntíahá niu.

²³ Tá kuihi chubó nku ntítsjehe Ntíaná kitsjá ch'ihin Herode, at'aha najmi tjun y'eña Ntíaná tsa kits'ínkie yjoho nga Ntíanáhá xi chánka. Chjuntu kikjinehe ko k'ien.

²⁴ Tunga ngjindjuhú éhen Ntíaná ko kis'enjímí tu má xi tje'hén ni.

²⁵ Bernabe ko Saulo, nk'ie nga kama ndjuúhu xá xi kik'aihi nanki Jerusalen, kik'óya ngáha nga ngjiko Jua xi tá 'mi Marco.

13

B'i ts'in kik'ai xáha Bernabe ko Saulo

¹ Ajihin xuta ninku nanki Antiokia y'entu Bernabe, Simon xi tá 'mi Nda Jma, Lucio xi nibáha ante Cirene, Manaen xi kama chákó Herode Antipa xi tsatéxuma ante Galilea, ko Saulo. Kui jái xi já profeta ko já maestru.

² Nk'ie nga kama ñjakú nga tijncha ts'intsjoho Ntíaná ko nga tjintu kjintía, as'ai Espiritu Santo b'i kitsúhu:

—N'e t'axinnú Bernabe ko Saulo tu xi ts'íihin xá xi tsjaha.

³ Y'entu kjintía xuta ninku, kinchjako Ntíaná ko kingjénne ntsja Bernabe ko Saulo. As'ai kits'ínkji.

B'i ts'in y'enjímí éhen Ntíaná Saulo ko Bernabe xjo Chipre

⁴ Kui b'a maha, nk'ie nga kits'ínkjihj rá Espiritu Santo jóo, incha ngji nanki Seleucia ko yo jas'en nku tsutsu xi ngjikohó xjo Chipre.

⁵ Nk'ie nga tsichu nanki Salamina, y'enjímí éhen Ntíaná ni'ya sinagogaha xuta judio xi tjin yo. Tá incha tjenko ya Jua nga tibasinkohó.

⁶ As'ai incha j'atikjá ngayjee xjo Chipre ko tsichu nanki Pafó. Yo kisatéjin nku ndat'je judio xi 'mi Barjesu. Nku nda profeta kits'in ma yjoho

⁷ ko tjenko nda tíjuhun Chipre. Nku nda kitikjua xi 'mi Sergio Paulo nda tíjuun. As'ai kinchjaha Bernabe ko Saulo, at'aha mjehe kuasínjuhú éhen Ntíaná.

⁸ Tunga ndat'je, xi tá Elima 'mi ya nga én griego, ngji kontraha Bernabe ko Saulo. Y'éch'ohó nda tíjuun tu xi najmi s'ejihin rá yáha Jesu.

⁹ As'ai j'aitsejihin rá Espiritu Santo Saulo, xi tá 'mi ya Pablo. Tsase'a ndat'je

¹⁰ ko b'i kitsú:

—Ji xi tu nku ch'anachahá ri xuta ko 'yún ch'onk'uín! Ji xi ntíih ndanindoo, at'aha b'a t'n'ei xi nkú ts'in! Ji xi tinchun kontraihi ngayjee ni xi naxu nginkun Ntíaná! ¿A tu nku n'etsitinní ni xi nda tjihin Ntíaná?

¹¹ Nd'ai ngjuai kontrahi nga'yúhun Ntíaná. Kama kaj. Chuba nistjin najmi tá chahani ts'íu.

Tá kuihi chubó tjen'yún najmi tá kama chjihj rá ndat'je. Kama jyuhun ko chuba kikjatsú'bahá nga tsangisjai nku xi kjébénkihj.

¹² Nk'ie nga kikié nda tíjuun ni xi kamoó, kama nkjúhun ni xi tsakúya Pablo nga yáha Nda Ntíaná Jesu ko kis'ejihin Jesu.

B'i ts'in y'énjmi Pablo éhen Ntjaná ante Pisiđia

¹³ As'ai Pablo ko já xi tjenko jas'en nku tsutsu. Tsitju nanki Pafō ko tsichu Perge, nanki xi tijnjihin ante Panfilia. Yo y'éjna Jua jóo ko kik'óya ngáha nanki Jerusalen.

¹⁴ Pablo ko já xingisoō tsitju nanki Perge ko ngji nanki Antiokia, nanki xi tijnjihin ante Pisiđia. Nku xuatū jas'en ni'ya sinagoga xi sijná yo ko y'entu.

¹⁵ Nk'ie nga kin'eya xujun kjuatéxumoo ko xujun já profeta, b'i kitsú já k'akuhu xuta ni'ya sinagoga nga kinchja:

—Jun já nts'e, tsa tjinnu en xi k'úénjmi hu xuta, chubo nd'ai.

¹⁶ As'ai tsisintjen Pablo. Kingjénk'a ntsja tu xi kuasinñjuhu xuta ko b'i kitsú:

—Jun xi ntje Israel tje hennu ko jun xi najmi ntje Israel tje hennu xi yankjún Ntjaná, tsinñjunú.

¹⁷ Ntjaha xuta Israel, kui xi j'ájihin ntje cháná ko nku naxinantá chánka kits'in ma nk'ie nga tjintu sa ante Egipto, má nga y'entut'á x'an. Askahan nga yuhun kik'onsjekoho ntje cháná ante Egipto.

¹⁸ Kits'intsentaha ante kixiu nkú ra ma yachán nú.

¹⁹ Kits'inkje yatu nanki i xi tjin ante Canaan ko kitsjáha ntje cháná antehē tu xi kama ts'ehe.

²⁰ Askahan, nkú ra ma tsa ñju unchan ko cháte nú, Ntjaná kitsjá xáha já jue tu xi kuatéxumaha ra naxinantáná santaha nga tsichu nistjihin nda profeta Samuel.

²¹ As'ai tsanki naxinantáná nga nku nda rej kuatéxumaha. B'a ts'in Ntjaná kitsjáha ra nku nda rej. Yachán nú tjihin tsatéxuma Saul xi ntihí Cis xi y'aha ra ntjehe Benjamin.

²² Askahan Ntjaná kikje'áha xóo Saul ko David kits'in ma nda rejih xuta. Kitsúya Ntjaná yáha David: “Kuasakúna David ntihí Isai. Kui xi nku nda xi tsjo maha animaha, xi ts'ijntjusunye xi nkú nga ts'in mjena.”

²³ Ntjehe David nibaha nda xi kitsúya títjun Ntjaná nga ts'íin nibásehe xuta Israel tu xi ts'íink'ankihi. Kui ndo xi Jesu.

²⁴ Kintehe ni nga j'ai Jesu, Jua y'énjmihi ngayjee xuta Israel. B'a kitsúhu nga tjihin nga nguajik'áha ra animaha ko saténtá.

²⁵ Nk'ie nga ja tibichúket'a xáha Jua, b'a kitsú: “¿Yá xi tibixiún nga an? Najmi an nda xi tichuyóho. Askahan nibá nku xi 'yún nk'a tje sa nga an, nga santaha najmi an tshuna tsa an kjendáya n'úhu ntéhe.”

²⁶ Jun já nts'e, jun xi ntjehe Abraham ko jun xi najmi Israel tje hennu xi yankjún Ntjaná, ná kin'e nibáná en xu'bj xi ts'íink'ankiná.

²⁷ At'aha xuta Jerusalen ko já tjixáha najmi kamankjihin yáha Jesu ko ta ndaha ni xi tjit'a xujuhun já profeta xi n'eya xki xuatū. Incha kitsú nga ngabaya tjehe ra Jesu. B'a ts'in incha kits'intjusuhun ni xi y'ét'a já profeta.

²⁸ Ndaha tsa najmi kisakújihin mí kjuaha nga kama n'ek'iehen, tunga tsinchihí ra Pilato nga n'ek'ien Jesu.

²⁹ Nk'ie nga ja kits'intjusun jóo ngayjee ni xi tjit'a xujun éhen Ntjaná má nga tinchjanimiyaha Jesu, as'ai kikjejent'a kruu ko kingjayanji.

³⁰ Tunga Ntjanáhá kits'ink'áya ngáha ra ngabayoo.

³¹ Jesu nkjin nistjin tsakúchjihí yjoho já xi tsitjukoho ante Galilea nga ngjikohe nanki Jerusalen. Nd'ai kui já xu'bo xi tuncha tsuyaha xuta ni xi incha kikié.

³² Jin ta tibixinyai en nda tsu xu'bj xi tuncha ni xi Ntjaná kitsúya títjuhun ntje cháná nga tsjáha.

33 Kui niu xi ja kits'intjusun Ntjaná ngandaná ñá xi y'ahaná ntjehe ntje chána, nk'ie nga kits'inkj'áiyahá Jesu ngabayoo. Xi nkú ts'in jtít'a xujun salmo xki jo: "Ji xi Ntina, an xi tsichu ma Na'mihí."

34 Ntjaná kits'inkj'áiyá ngáha rá Jesu ngabayoo tu xi najmi tá kuatsúhun yjonintehe. At'aha b'a kitsú: "Tsjanuu kjuandana xi kixihin David."

35 'Kui nga b'a tá ts'in jtít'a yaha kj'ai salmo: "Najmi k'uañteí nga kuatsún yjonintehe ndá xi ts'í."

36 David, nistjin nga y'ejna kits'in ni xi mjehe Ntjaná, as'ai k'ien. Kama ñjakúko xi cháha ko jentu yjonintehe.

37 Tunga máha ndá xi Ntjaná kits'inkj'áiyá ngáha rá ngabayoo, kui xi najmi jentu yjonintehe.

38 'Kui b'a maha, jun já nts'e, tjíhin nga cháhanu ni xu'bjí. Jesu kits'in nga kama ndyjat'aha xuta jéhe. Kui nihi xi tib'enijmí nd'ai.

39 Kjuatéxumaha Moise najmi kamaha kits'in ndáinu ngayjee jé xi tjinnuu nginkun Ntjaná, tunga Jesu ts'in ndáihí jéhe ngayjee xuta xi s'ejihin.

40 'Kui nga chúhun ruu yjonuu nga najmi tu jun nibanenu ni xi y'ét'a já profeta. At'aha b'j ts'in jtít'a xujun éhen Ntjaná:

41 Chasoo, jun xi chajnucho xuta xingisoo, katuma nkjunnuu ko kandyjajihinsón.

At'aha an ts'ian nku ni nistjin nga tintsuoo, nku ni xi najmi s'ejinnuu ndaha tsa tjin xi kuitsuyanuu.

42 As'ai tsitju ni'ya sinagoga Pablo ko já xi tjenko. Xuta xi tjin yo incha tsanki nga k'úunya saha ni xu'bjí xuatú xinkuu.

43 Nk'ie nga tsitju xuto, nkjin xuta judio ko xi najmi judio xi benkjún Ntjaná kitsjennkihí Pablo ko Bernabe. Kui b'a kitsúhu xuto nga tjíhin nga k'uéntujín kjuandaha Ntjaná.

44 Xuatú xinkuu xi mjehé kama ñjakúyjee xuta xi tjin yo tu xi kuasínñjuhu rá éhen Ntjaná.

45 Tunga nk'ie nga incha kikie já judio xuta nkjin, 'yún kama nchini. Ngji kontraha ni xi tib'enijmí Pablo ko ch'on kitsúhu.

46 As'ai 'yún ndjá kinchja sa Pablo ko Bernabe. B'j incha kitsú:

—Kamachjéhen nk'ie nga jun títjun kis'enijmínuu éhen Ntjaná, tunga najmi t'n'ekjáihín ruu éen. B'a ts'in tibakuchihinu nga najmi tjeñnnuu nga kuñtsuba t'k'un síun. Kui kjuaha nga tu saha xuta xi tjin asunntee kuankínk'ienijmihí ri nd'ai.

47 At'aha b'j kitsúni Ntjaná nga y'éxani:

Ji xi nkú joyaha nku nd'í
xi tsjaha xuta xi tjin asunntee,
tu xi k'úinkohoni én xi ts'ínk'ankihí xuta
santaha má fekuhu asunntee.

48 Nk'ie nga kint'é én xu'bjí xuta xi najmi ntje judio tjeheh rá, kama tsjoho ko b'a incha kitsú nga tjíhin kjuachánka éhen Ntjaná. Kis'ejihin ni xi y'enijmí Pablo ngayjee xuta xi ja j'ájin Ntjaná nga tjíhin nga k'uéntu t'k'un sín.

49 Ngjindju éhen Ntjaná nga kis'enijmí ngayjee ante xu'bo.

50 Tunga já judiohó tsinchá'a jminchjín xi benkjún Ntjaná ko xi nda behe xuta, ko tá tsinchá'a já k'akuhu nankiu xi má nga tsinchákjahan. Kitsjennki unkie Pablo ko Bernabe ko kik'onsje nankihí.

51 As'ai y'étsujne ndyjo tsuku Pablo ko Bernabe tu xi tsakúchjhi nga najmi kui xi tjíhin jé. As'ai incha ngji nanki Iconio.

52 Xuta xi yjankihí Jesu xi y'entu Antiokia, nanki xi tijnajihin Panfilia, kis'e nkjühun kjuatsjo ko kitsehíhín ra Espiritu Santo.

14

B'i ts'in ja ma kis'ehé ra ndjio Pablo ko Bernabe nanki Iconio

1 Nk'ie nga jas'en Pablo ko Bernabe ni'ya sinagogaha xuta judio xi tjin nanki Iconio, incha y'énijmí éhen Ntjaná nga íxi nkjihín xuta judio ko xi najmi judio kis'ejihín ni xi tíncha b'énijmí.

2 Tunga já judio xi najmi s'ejihín yáha Jesu tsinchákjahan xuta xi najmi judio xi má nga ch'on ts'in kuasehe já nts'eé.

3 Nkjin nistjin ts'andayaha Pablo ko Bernabe yo. Incha behe k'un nga Nda Ntjaná Jesu tibasinkoho ko ndjá kinchjanjímíyaha kjuandaha Nda Ntjaná. Kin'echjén jóo nga kits'in kjuankjún ko kama ni xi tsakúchji nga kjuaxí én xi tínchja.

4 As'ai tsakjánya yjoho xuta nantio. Tjin xi kamako xuta judio ko tjin xi kamako já postru.

5 Já nankiu ko já judio y'éndako já tixóo tu xi ts'ín'uhun ra ko k'uéhe ra ndjio já postru.

6 Nk'ie nga kint'é já postru niu, Litra ko Derbe incha tsanka, nanki xi tjinujihín ante Licaonia. Ko ngji ya ante xi tjin dai yo

7 má nga ta incha y'énijmí én nda tsuhu Jesu.

B'i kama nanki Litra nk'ie nga ntia tin'e ma Pablo ko Bernabe

8 Litra y'eña nku nda nima xi tu b'a ts'in najmi mahá fi nkúhu nga kitsin. Kui xi y'eña

9 nga tsasinjuhu ni xi tínchja Pablo. As'ai Pablo tsase'a ndo ko kieke nga s'ejihín xi má nga kamanda.

10 As'ai b'i kitsúhu nga 'yún kinchja:

—Tisinjña kixi.

As'ai íxi kikjennk'áhá ndo ko kikjatsú'ba.

11 Nk'ie nga kieke xuto ni xi kits'in Pablo, b'i incha kitsú nga incha kikjintáya nga én Licaonia:

—Ja kaf'aíjéninná jo ntia. Yjonintehe xuta incha kab'a.

12 B'a incha kitsú nga Bernabe xi ntia Zeus ko nga Pablo xi ntia Hermes, at'aha Pablo xi tínchja.

13 As'ai nda na'mi xi ts'ínxáha ntia Zeus j'aiko turu ko naxú tsjo k'un ankjuaha nankiu, má nga síjña nínkuhu ntia Zeus. Nda na'miu ko xuta nantio incha mjehe tsjáha chje já postru.

14 Tunga nk'ie nga kamankjihín Bernabe ko Pablo ni xi tímog, kikjentiyajen najyuhun ko kitsa ngjijihín xuta nantio nga incha kikjintáya nga

15 b'i incha kitsú:

—Jun já, zá b'a t'n'ehenu? Ta xuta ní xi nkúhu jun. Tíb'enijmí ajinnu nga tjihín nga k'úentu ni xu'bi xi najmi chumi ni chjihí ra ko n'ekjóhoon Ntia xi tijná tik'un. Kui xi kits'innda nk'a ján, t'anankiu, ntáchak'uun ko ngayjee ni xi tjihín.

16 Nistjin nk'ie kitsjante Ntjaná nga xuta xi tjin asuntee ts'ín sin chá xi be.

17 Tunga tu nkú kitsjáha ra xuta ni xi nda tu xi tsakúchjiji yjoho. At'aha kui xi ts'in nibáná ts'í ko tsjáná chán xi nda. Tsjáná nichine ko ts'íntsehe anjimaná kjuatsjo.

18 B'a kitsú Pabló kó Bernabe. As'ai tu ni xí kis'enkihí rā kjuanīma nga k'uéch'ohó xuta ngat'aha chje xi mjehe tsjá.

19 As'ai já judío xi nibaha nanki Antiokiá kó nanki Iconiō j'ainchá'a xuta nkjiun. Incha y'éhe ndjiō Pabló kó kikjebéfehe natsin nantio. Ja ka'me incha kitsú.

20 Tunga nk'iehé nga kama njakúndaihi Pabló xuta xi yjankihí Jesu, tsisin-tjen Pabló kó jas'en ajin nantio. Njstjin xi ma ndyjuun ngjiko Bernabe nanki Derbe.

21 Y'énijmí Pabló kó Bernabe én nda tsuhu Jesu nanki Derbe kó nkjin nkjún xuta xi tjin yo kitsjennkihí Jesu. As'ai kik'óya ngáha jóo nanki Listra, Iconiō kó Antiokiá.

22 Nk'ie nga incha j'a yo, b'a incha kitsúhu xuta ni'yakuyóo nga tjihin nga k'úéntujin tehente ni xi s'ejihin. B'i kitsú yaha:

—Nkjin tikjá kjuanīma bitjajiáán tu xi bitjas'enjihinná nga Ntjaná xi batéxumaná.

23 Xki ninku xi tjin nanki xu'bo incha kinchjako Ntjaná kó y'entu kjintía, as'ai y'ét'a xá já xi kuasehe ninku. Kits'inkjas'en jóo aya ntsja Ntjaná at'aha kis'ejihin Ntjaná.

B'i ts'in incha j'ai ngáha Pabló kó Bernabe nanki Antiokiá xi tijnajihin ante Siria

24 As'ai incha j'a Pabló kó Bernabe nanki xi tjin ante Pisidiá kó incha j'ai ante Panfilia.

25 Nk'ie nga ja y'énijmí éhen Ntjaná nanki Perge, incha ngji nanki Atalía.

26 Yo jas'en nku tsutsu xi ngjikoho nanki Antiokiá, yo má nga kin'ekjas'en aya ntsja Ntjaná nga tjuhun ni tu xi kuasinkohó rā xá xi ts'in. J'ai yo at'aha ja kama ndjuú xóo.

27 Nk'ie nga j'ai nanki Antiokiá, kinchja njakúhu xuta ninku kó kitsúyaha ngayjee ni xi kits'inkohó Ntjaná kó xi nkú ts'in Ntjaná kitsjantehe xuta xi najmi ntje judío tjeheh rā xi má nga kó kui s'ejihin éhen Ntjaná.

28 Nkjin njstjin ts'andayaha Pabló kó Bernabe yo nga y'entujihin xuta xi yjankihí Jesu.

15

B'i ts'in y'enda já postru kó jácháha ninku kjuasti xi tjun kisakú

1 As'ai tsichu nanki Antiokiá k'ua já xi nibaha ante Judea. Kui xi b'i ts'in tsakúyaha xuta ninku:

—Tsa najmi n'enyu ni circuncision xi nkú ts'in tijná sin chá xi y'ét'aná Moise, najmi kama k'uanqui.

2 Kui nga Pabló kó Bernabe y'ésikohó jóo. 'Yún kinchjanijmíyakohó jóo niu. Kui nga b'a ts'in incha y'éndakohó xinkjin xuta ninku nga Pabló kó Bernabe kó k'ua já ninku nanki Antiokiá incha ngjai nanki Jerusalem xi má nga kuinchjanijmíyakohó já postru kó jácháha ninku nanki Jerusalem kjuasti xu'bi.

3 As'ai tsitju já xi kits'inkji xuta ninku. Incha j'a ante Fenicia kó ante Samaria nga tincha tsuya xi nkú ts'in kits'ink'óntjaiya yjohó kó kis'ejihin Ntjaná xuta xi najmi ntje judío tjeheh rā. Ngayjee já nts'eé tu xí tsjohó kamaha nga kint'é én xu'bi.

4 Nk'ie nga incha j'ai nanki Jerusalem, xuta ninku, já postru kó jácháha ninku kits'inkjáhjin. As'ai kitsúya jóo ngayjee ni xi kits'inkohó Ntjaná.

⁵ Tunga tsisintjehén k'ua já fariseo xi ja kis'ejihin Jesu ko b'i incha kitsú:

—Xuta xi najmi ntje judio tjeheñ ra tjiñin nga n'ehe ni circuncision ko tjiñin nga s'enjimíhi nga ts'íntjusun kjuatéxumaha Moise.

⁶ As'ai kama ñjakú já postru ko jácháha ninku nga kinchjanijmíyakoho xinkjín ni xu'bi.

⁷ Nk'ie nga ja 'yún tse kinchjanijmíyaha niu, as'ai tsisintjen Pedro ko b'i kitsú:

—Jun já nts'e, ja yo nga nd'ai j'ájihinna Ntjaná ajinnu xi má nga an xínyaha xuta xi najmi ntje judio tjeheñ ra én nda tsuhu Jesu tu xi s'ejihin ra.

⁸ Ntjaná be animaha ngayjee xuta ko kui tsakúchji nga ta kits'ínkjáñin xuta xu'bo nk'ie nga kitsjáha Espiritu Santo xi nkú ts'in kitsjáná.

⁹ Najmi ngabi kits'in Ntjaná ajihin xuta xu'bo ko ajinná. Tu sahá ta kits'in je animaha tu ngat'aha nga kis'ejihin Jesu.

¹⁰ 'Kui b'a maha nd'ai, zá tibankín kontraña ruu Ntjaná nga mjehenu n'ek'anjihinu xuta xi s'ejihin ra Jesu ch'á xi najmi tsichukjuaha ra ntje cháná ko xi ta ndaha ñá najmi chúkjuaná nga ch'anjiá?

¹¹ S'ejin níná nga k'uankiá tu ngat'aha kjuandaha Nda Ntjaná Jesu xi nkú ko ta ts'in k'uanki xuta xu'bo.

¹² As'ai kindyanta ngayjee xuta ko tsasinñuju ni xi kitsú Bernabe ko Pablo, xi nkú ts'in Ntjaná kitsjáha nga'yún nga kits'in ajihin xuta xi najmi ntje judio tjeheñ ra kjuankjún ko ni xi tsakúchji kjuachánkaha Ntjaná.

¹³ Nk'ie nga ja kamaha nga incha kinchja Bernabe ko Pablo, b'i kitsú Santiago nga kinchja:

—Jun já nts'e, tsinñjunú.

¹⁴ Ja kuatsúyaná Simon xi nkú ts'in Ntjaná kik'atuts'ihin ra nga kama nimaha xuta xi najmi ntje Israel tjeheñ ra ko j'ájin ajihin xuta xu'bo nku naxinantá xi ta kama ts'e.

¹⁵ Ta kui niñ xi kitsú já profeta má nga b'i ts'in y'et'a:

¹⁶ Askahan kjúái ngáhana

ko ts'inndáya ngáhana ni'yaha David xi ja tsijneya.

Ts'inndáya ni xi tsatsuun ko kjesintjen ngáhana,

¹⁷ tu xi xuta xingisoo kuangisjaihina,

ngayjee xuta xi j'aján.

¹⁸ B'a kitsú Ntjaná, kui xi y'éjña chji ni xu'bi

santaha nkúhu nú chá ján.

¹⁹ 'Kui nga b'a tíxihinna nga najmi tu nchjá n'ehe raá éen xuta xi najmi ntje Israel tjeheñ ra xi s'ejihin Ntjaná.

²⁰ Tu sahá n'ekjñij xujun nga b'a k'úñin nga najmi tu kjine nichine xi chje kik'áñi ra ntja xi ts'índa xuta, nga najmi tu katjantuko jminchin nga najmi kjee bixan, nga najmi kjine yjoho chu xi nubantu, ko nga najmi kjine jní.

²¹ At'aha santaha nkúhu nk'ie tjin xi b'énjmi kjuatéxumaha Moise xki nanki nk'ie nga n'eya kjuatéxumoo xki xuatú ni'ya sinagoga.

B'i tsu xujun xi kits'ínki já postru ko jácháha ninku Jerusalen

²² As'ai y'éndako xinkjin já postru ko jácháha ninku ko ngayjee xuta ninku nga kj'úájin já xi ts'ínkjiko Pablo ko Bernabe nanki Antiokia. Y'et'a xá Juda xi ta 'mi Barsaba ko Silá. Já k'aku ajihin já nts'eé já xu'bi.

²³ B'i tsu xujun xi kamanda:

"Jin, já postru ko jáchaha ninku Jerusalem, tín'ekjihí kjuasuniña já nts'eé xi najmi ntje judio tjeheñ ra xi tjintu nanki Antiokiá ko nanki xi tjintujin ante Sirjá ko ante Siliciá.

²⁴ Kinu'yái nga tjín k'ua já xi ei tsitjujihinni, já xi najmi jin y'exái. Kits'in ntjinu ni xi tsakúya jóo ko kits'inndyjajinnuu xi nkú ts'in s'ejinnuu.

²⁵ Kui nga tjínkuhuní nga y'é'ta xáí já xi tín'ekjikoí Bernabe ko Pablo. Kui xi tjoní

²⁶ ko kui xi ja kitsjáha yjoho nga tsa kuayá ngat'aha Nda Ntjaná Jesucristo.

²⁷ Tín'ekjii Judá ko Silá, kui xi kuinchjakonuu nga kuitsuyanuu ni xi y'endai.

²⁸ At'aha Espiritu Santo ko jin b'a maní nga nda tjín nga tu nkuhú ch'á xu'bi xi nek'anjihí, xi tjihin nga n'etjusun.

²⁹ Najmi tu chino nichine xi chje kik'aihi ra ntia xi ts'innda xuta, ta ndaha jni, ta ndaha yjoho chu xi kinubantu, ko najmi tu suntuko jminchjin nga najmi kjee bixon. Tsa k'úentu t'axiún ni xu'bi, nda n'oo. Nda kat'enuu."

³⁰ As'ai incha ngji já xi kis'et'a xóo ko incha tsichu nanki Antiokiá. Yo kinchja ñjakúhu ngayjee xuta ninku ko kits'ínkjas'eheñ xujun.

³¹ Nk'ie nga kits'ínyaha xujun xuta ninku, tsjo incha kamaha at'aha kichjuxihín ni xi títs'in ntjihí.

³² Judá ko Silá xi ta já profeta tse kinchjanijmíko xuta ninku. B'a ts'in kisakú nga'yúhun ra já nts'eé ko ndjá tsinchajin ni xi kis'ejihín.

³³ Já xi incha tsichu nanki Antiokiá ts'andaya jaha yo, as'ai incha kik'óya ngáha nanki Jerusalem. Nda ts'in incha kits'ínkjihí já nts'eé.

³⁴ Tunga y'ejñahá Silá yo.

³⁵ Pablo ko Bernabe ta y'entu Antiokiá nga tsakúya ehén Ntjaná ko y'énijmí én nda tsuhu Jesucristo. Nkjin já nts'eé xi b'a ta incha kits'in.

B'i ts'in incha kits'in ngabihí xinkjín Pablo ko Bernabe

³⁶ J'a nistjiun, as'ai Pablo b'i kitsúhu Bernabe:

—Tankihintsubek'áán já nts'eé xi tjintu má nga y'enijmíá én nda tsuhu Nda Ntjaná tu xi cháhaná nkú ts'in tjintu.

³⁷ Mjehé Bernabe nga ngjuaiko Jua xi ta 'mi ya Marco.

³⁸ Tunga b'ahá kitsú Pablo nga najmi nda tjín tsa ngjuaiko nda xi kits'in nga maha ante Panfilia, nda xi najmi kits'inndjuúkoхо xáha nga tjuhun.

³⁹ Kits'in ngabihí xinkjín, at'aha kits'instiko. Kui nga Bernabe ngjikoho Marco xjo Chipre. Niyá ntá incha kits'in.

⁴⁰ Máha Pablo, Silá ngjiko. Incha tsitju nk'ie nga já nts'eé kits'ínkjas'eheñ aya ntsja Ntjaná.

⁴¹ As'ai incha j'a ante Sirjá ko ante Ciliciá. Kitsjáha nga'yúhun xuta ninku xi tjín yo.

16

B'i ts'in kitsjennkihí Timoteo Pablo

¹ As'ai tsichu Pablo nanki Derbe ko nanki Listra. Yo kisakúhu nku nda xi tjennki Jesucristo xi 'mi Timoteo. Naaha Timoteo ntje judio tjeheñ ra ko s'ejihín Ntjaná, tunga nda griegohó na'mihí.

² Já nts'eé xi tjintu Listra ko Iconio nda ts'in incha kinchjanijmíyaha Timoteo.

³ As'ai b'a kitsú Pablo nga Timoteo tsjénkoḥo ko kits'ihin ni circuncision, tu xi najmi ch'on kamaha ra xuta judio xi tjintu ante xu'bo. At'aha ngayjee xuta be nga ntje griego tjeheh ra na' mih Timoteo.

⁴ Xki ante má nga j'a kitsúyaha xuta ninku ni xi y'enda já postru ko jácháha ninku Jerusalem, tu xi ts'íntjusuhun.

⁵ Kui b'a maha, xuta ninku 'yún kama 'yún tak'uhun Ntjaná ko xki nistjin 'yún incha kama nkjin.

B'i ts'in ngji Pablo ante Macedonia

⁶ J'a nýá Pablo ko já xi tjenko nanki xi tjintujin ante Frigia ko ante Galacia, at'aha Espiritu Santo najmi kitsjantehe nga k'uénijmí ehén Ntjaná nanki xi tjin ante Asia.

⁷ Nk'ie nga tsichu tiña nanki Misia, mjehe jóo kjuas'en ante Bitinia, tunga najmi kitsjantehé ra Espirituhu Jesu.

⁸ Kui nga tu j'a nýáhá ni nanki Misia nga incha ngji nanki Troa.

⁹ Nk'ie nga jyuun xi nkúhu tsa nchini kik'aihi Pablo nga kama chjihí nku nda xi nibáha Macedonia xi kabasinjña ndju. "Nibái ante Macedonia ko tísinkoni", kitsúhu.

¹⁰ Nk'ie nga kama chjihí Pablo niu, tjen'yún y'enda ní yjoni tu xi kuankihinni ante Macedonia. At'aha b'a tsixin nga Ntjaná tinchjaní tu xi k'uénijmíhi rí én nda tsuhu Jesucristo xuta xi tjin yo.

B'i ts'in incha tsichu Pablo ko Sila nanki Filipu

¹¹ Tsitjuí nanki Troa ko nkuhú nga tsankihinni xjo xi 'mi Samotracia. Nistjin xi ma ndyjuun tsichí nanki Neapoli.

¹² Yo tsitjuhuni nga tsankiin Filipu. Nanki k'akuhu ante Macedonia niu, má nga tjintu nkjin xuta Roma. Chuba nistjin kamaní yo.

¹³ Nku xuatu tsitjuí ajin nantio ko tsankiin tiña má f'a ntáje nga tsank-inchisjái ante má ma njakú xuta nga nchjako Ntjaná. Tintsubai yo nga tsixinyaihi ehén Ntjaná jminchjin xi kama njakú.

¹⁴ As'ai nku tachjuun xi benjún Ntjaná xi 'mi Lidia, xi nanki Tiatira nibáha ko najyun kuan batéña, nk'ie nga tibasinñju, Ntjaná kits'inko animaha tu xi 'yún nda ts'in ts'ínsihin ra ni xi tinchja Pablo.

¹⁵ Kisatentá tachjuun ko xuta xi tjintu ni'yaha. As'ai b'i kitsúni:

—Tsa b'a tibixiún nga s'ejin kjuaxina Ntjaná, nibá n'ekj'áyo ni'yana.

Kits'in kjuá'yuhunni nga kuintsubai ni'yaha.

B'i ts'in incha ngjihu nubayá Pablo ko Sila

¹⁶ Ni xi kama nk'ie nga tibankin ante má ma njakú xuta nga nchjako Ntjaná, kisatéjin nku takjin musu xi tjñajihin ntjo xi maha basejin ni xi 'ma tjña. Ts'in ngana nkjún toon já ntjahá nga b'éjña chji ni xi basejin.

¹⁷ B'i kitsúni nk'ie nga kitsjennkini ko kikjintáya tjennkini:

—Kui jmí xi ts'inxát'aha Ntjaná xi tjña nk'a ján. Tibakú nýánuu xi nkú ts'in k'uankihinu.

¹⁸ Nkjin nistjin tu nku b'ahá kits'in. Tu chahán kama stihí Pablo, kits'ink'ótjiya ko b'a kitsúhu ndaninda xi tjñajihin takjún:

—Ngajoho Jesucristo b'a tíxihin nga títjujihin takjún.

Ta kuili chubó tsitjujihin takjún ndanindoo.

¹⁹ Nk'ie nga kikié já ntjahá takjún nga najmi ta kama ts'in nganaha toon, jakj'ánijé Pablo ko Sila. Ngijko kjuá'yún ajin nantio. Nginkun já tixóo incha ngijko.

20 Nk'ie nga incha tsichuko jóo nginkun já jue, b'i incha kitsú:

—Já xi ntje judio tjeheñ ra jái. Xutaná tüncha ts'innidyajihin.

21 Ni xi najmi ma ñá n'ekjáihin ko ta ndaha najmi ma n'eé tüncha bakúya, at'aha já Romahá ñá.

22 As'ai ko xuta nkjiun ngji kontraha Pablo ko Sila. B'a incha kitsú já jue nga n'esje najyun ndjuhu jóo ko nga yá s'ehe ra.

23 Askahan nga ja kingjáha nkjin niyá, kits'inkjas'en nubayóo ko b'a kitsúhu nda xi basehe nubayóo nga 'yún kúnnta jóo.

24 Nk'ie nga b'a kik'ihin ndo, ngjiko jóo. Kits'inkjas'en má nga 'yún ndjáha nubayóo ko y'ékj'á'yún tsjantsjan sjai jóo.

B'i ts'in incha kama ndáhi Pablo ko Sila nubayóo

25 Tunga nkú ra ma nga masen nistjen, Pablo ko Sila tüncha nchjako Ntjaná ko tüncha sehe Ntjaná. Já nubayá xingisoó tüncha basínju nga b'a tüncha ts'in.

26 Tu nkuhú chón xi tu xí 'yuhún kama. Xí y'etsujneyáha santaha má tjíyanji nubayóo. Tjen'yún tsix'ahá ngayjee ankjua nubayóo ko tsixuntu ngayjee n'úkicha xi tjintukj'aha já nubayóo.

27 Nk'ie nga j'aha nda xi basehe nubayóo ko kieke nga tjeñ tixa ankjua nubayóo, as'ai ts'asje kichaha xi má nga mjehe ts'ínk'ien yjoho. At'aha b'a kitsú nga kits'innkjink'un nk'ie nga ja kabitju já nubayóo.

28 Tunga b'ihí kitsú Pablo nga kikkintáya:

—Najmi tu n'e'uihin yjohi. Tintsuba tente ní ei.

29 As'ai tsanki nd'í ndo ko kitsa jas'en ayoo. Ixi tib'atsé nkjúhún nga tsasinkúnch'int'aha Pablo ko Sila.

30 Kik'onsje ko b'i kitsúhu:

—Jun já ntia, ¿mí ni xi tjihin nga ts'ian tu xi k'uankihina?

31 B'i incha kitsú jóo:

—N'e s'ejin Nda Ntjaná Jesucristo. B'a ts'in k'uankihini ji ko xuta xi tjintu ni'yahi.

32 Y'énjimihi éheñ Ntjaná ndo ko ngayjee xuta xi tjintu ni'yaha.

33 Ta kuihi chubo nga jyuun tsanéjnu ndo má uhun Pablo ko Sila. Ko kikaténtá ndo ko ngayjee xuta xi tjintu ni'yaha.

34 Ngjiko ni'yaha ko kits'inkjen ko tsjo kik'ientuhu ngayjee nga kis'ejihin Ntjaná.

35 Nk'ie nga ja kama seen, kits'inkji já jue já xi b'a kuitsuhu nda xi basehe nubayóo nga ts'in ndáhi Pablo ko Sila.

36 Kitsúyaha ndo Pablo én xi j'aik'ihin nga b'i kitsúhu:

—Ja kuats'in nibá én já jue nga k'uasjé'anuu. Kui nga tjtjusjehenu nd'ai ko kas'enuu kjuajyu nga n'oo niyá.

37 Tunga b'ahá kitsú Pablo nga kinchjako já xi kits'in nibá já jue:

—Ta Roma ní tjeheñni. ¿Nkú ts'in nga kis'eheñi nginkun xuta nga ndaha najmi títjun kin'ekokjuani, as'ai kin'ekjas'enni nubayá? ¿Á nd'ai mjehe ra k'onsje mahani? ¡Najmi kama ni xi tüncha tsu! Kui ní kanibák'osjeni.

38 Kik'óya ngáha jóo ko j'ai tsúyaha já jue ni xi kitsú Pablo. As'ai incha kitsankjún já jue nk'ie nga incha kint'é nga já Roma niyu.

39 Kui nga incha j'aankihí ra kjuan'endyjat'a. Kik'onsje ko tsankihí nga incha kuitjujin nantjo.

40 Nk'ie nga ja tsitju'a Pablo ko Sila nubayóo, ngji ni'yaha Lidia. Askahan nga ja kamaha nga kieke já nts'eé ko kitsjáha nga'yuhun, incha ngji ngáha.

17

B'i ts'in ja ma kichjubéhe Pablo ko Sila nanki Tesalonika

¹ Já a Pablo ko já xi tjenko nanki Amfipoli ko nanki Apolonia. As'ai incha tsichu nanki Tesalonika má tijnaha nku ni'ya sinagoga xuta judio.

² Xi nkú ts'in nkaḥa Pablo jas'en yo jan xuatú tjiḥin nga kinchjanijmíyakoho xuta ni xi tjtí'a xujun éhen Ntjaná.

³ Kitsúyaha xuta ko y'éña chjihí nga tjiḥin nga un skuéhe xi kits'in nibá Ntjaná ko nga k'uaíya ngáḥa ra ngabayoo. B'i kitsúhu jóo:

—Jesu xi tib'enijmínuu nd'ai, kui xi kits'in nibá Ntjaná ngajoho.

⁴ K'ua xuta xi ntje judio tjeḥen ra kis'ejiḥin ko incha kamako Pablo ko Sila. Ko b'a ta incha kits'in nkjin nkjún xuta griego xi benkjún Ntjaná ko nkjin jminchjin xi benkjúhun naxinantoo.

⁵ As'ai kama xintak'un xuta judio xi najmi s'ejiḥin. Incha tsinchá'a k'ua já ts'e ch'onk'un ko kinchja njaha xuta nkjiun. Xaahan kits'in xuta. As'ai incha j'ai kjan ni'yaha Jason nga tsangisjai Pablo ko Sila tu xi k'onsjehe ko ts'inkjas'ehen ra xuta nkjiun.

⁶ Nk'ie nga najmi kisakúhu Pablo ko Sila, incha ngjiko kjua'yún nginkun já tjióo Jason ko k'ua já nts'eé xi tjiuntu yo. B'i incha kitsú nga incha kikjintáya:

—Já xi títis'imdyajihin ngayjee xuta asuntee ta ko ei ja incha j'ai.

⁷ Jason kits'inkjáihin jóo ni'yaha. Ngayjee jóo tífi kontraha kjuatéxumaha nda títjun k'aku Cesar ko b'a tijncha tsu nga tijná sa k'ái nda rej xi 'mi Jesu.

⁸ Nk'ie nga kint'é én xu'bjí xuta nkjiun ko já tjióo, xaahan incha kits'in.

⁹ Askahan nk'ie nga y'échjintjai yjoho Jason ko já xingisoo, kin'e ndái ngáḥa ra.

B'i incha kits'in Pablo ko Sila nanki Berea

¹⁰ As'ai já nts'eé tje'n'yún kits'inkjihí Pablo ko Sila nga jyuun nanki Berea. Nk'ie nga tsichu yo, jas'en ni'ya sinagogaha xuta judio.

¹¹ Xuta judio xu'bjí'yún nda sa animaha nga xi tjin nanki Tesalonika ko tsjo ts'in kits'inkjáihin én xi kinchja Pablo. Xki nistjin incha kits'inya xujun éhen Ntjaná tu xi incha skuéhe tsa kjuaxi ni xi tís'enijmíhi.

¹² Kui b'a maha, nkjin xuta xi ntje judio tjeḥen ra xi kis'ejiḥin én xi y'a Pablo. Ajihin xuta xi nchja griego ta kis'ejiḥin nkjin jminchjin xi benkjúhun xuta ko nkjin já.

¹³ Tunga nk'iehé nga kint'é xuta judio xi tjin nanki Tesalonika nga nanki Berea ta tib'enijmí Pablo éhen Ntjaná, incha j'ai yo ko ta tsinchákjahan xuta.

¹⁴ As'ai kitsa kits'inkjihí já nts'eé Pablo andai ntáchak'uun. Tunga y'entuhú sa Berea Sila ko Timoteo.

¹⁵ Já xi tsasin niyáha Pablo ngjikoḥo santaha nanki Atena. As'ai kik'óya ngáḥa nga ja kits'inkjáihin én xi kits'ink'at'aha Pablo, xi kuitsuyaha Sila ko Timoteo nga tjiḥin nga kitsa ngjuai tjennkihí.

B'i ts'in y'enijmí Pablo nanki Atena

¹⁶ Nk'ie nga tikuyá Pablo nanki Atena nga kuichú Sila ko Timoteo, kama stihí nga kíkíe nga tjin nkjún ntia xi ts'innda xuta yo.

¹⁷ Kui b'a maha, aya ni'ya sinagoga kinchjanijmíkoḥo xuta judio ko xi najmi judio xi benkjún Ntjaná, ko xki nistjin kinchjanijmíko xi kisatekjá niyátée.

¹⁸ As'ai kinchjako Pablo k'ua já nkjink'un xi 'mi já epicureo ko k'ua xi 'mi já estoico. K'ua b'i incha kitsú:

—¿Nkú títu ndaj nk'ie nga b'a nkjún ts'in tínchja?

Kj'ai ngá b'i incha kitsú:

—Kj'ai ra ntjaha túb'ejña chji.

B'a incha kitsú jóo at'aha én nda tsuhu Jesu kó nga kj'uaíya ngáha ra xuta ngabayoo y'énijmi Pablo.

¹⁹ As'ai incha ngjikoho jóo ante xi 'mi Areopago kó b'i kitsúhu:

—¿A kama kó jin chaj mí ni tsetsehe xi tib'enijmí?

²⁰ At'aha tichubai ni xi najmi kjee nu'yái. Kui nga mjehenj chahanj nkú tsuhu ra niu.

²¹ B'a incha kitsú at'aha ngayjee xuta nanki Atena kó xuta xi xin nankihj xi tjintu yó incha tsjohó nga kuinchjanijmíyaha kó a ra kuasínjuhú nku kjuankjink'un tsetse.

²² As'ai tsasinjña ndju Pablo kamasehen já xi kama ñjakú Areopago kó b'i kitsúhu:

—Jun já Atena, mankjinna nga jun xi 'yún yankjún ntja xi tjín asuntee.

²³ At'aha nk'ie nga tsú'ba ajin nankinuu, kikié nga nkjin maha ntja xi yankjún. Kó tá kikié nku nachan chje má nga b'i ts'in tjít'a: “Ntja xi najmi yaha.” Kui b'a maha, Ntja xi yankjún nga najmi yo, kui xi tib'enijmínuu.

²⁴ Ntja xi kits'innda asuntee kó ngayjee ni xi tjíhin, xi batéxumaha nk'a ján kó t'anankiu, najmi ninku xi xuta ts'innda b'ejñaya.

²⁵ Najmi machjéhen tsa xuta kuasinkohó. Najmi chumi nihi xi machjéhen. At'aha kui xi tsjáná nistjin kó tsjáná ntjo kó ngayjee ni xi tjinná.

²⁶ Kui xi nkuhú ntje kits'inndaha ngayjee xuta xi tjín nga ngúsuhun asuntee. Y'éjña nga nkje kó má nga k'úentu nga nkúnkú.

²⁷ B'a kits'in tu xi ngayjee xuta kuangisjaih Ntjaná, tsa tu ahá ni sakúhu nga kuangisjai. B'a tjín kjáihin nga najmi kjin tjíñaná Ntjaná nga nkúnkáá.

²⁸ At'aha Ntjaná tintsuba tik'uhunná, tinimaá kó tjinná nistjin, xi nkú nga tá kitsú k'ua já nkjink'un xi tjín ajinnuu: “Ntíhí ní Ntjaná ñá.”

²⁹ Kui b'a maha, tsa ntíhí Ntjaná ñá, najmi tjíhin nga n'enkjíntak'aán tsa b'a tjín Ntjaná xi nkú joyaha sénnistjin xi kamandakohó toonsine kó tsa toontaba kó tsa ndjio. Kui niu xi ts'innda xuta. Xi nkú ts'in maha kó xi nkú ts'in ts'innkjink'un, b'a incha ts'ínk'íé.

³⁰ Ntjaná najmi kits'in kuenta ni xi kits'in xuta nistjin nk'ie, at'aha najmi kjee behe xuta. Tunga nd'ai tu má xi tjeheén ni nga tjintu xuta Ntjaná b'a títuahu nga ngjuajkj'áha ra animaha ngayjee.

³¹ At'aha Ntjaná ja tjíñaha nistjin nga naxu kuasehe ni xi nda kó ni xi najmi nda kits'in xuta. Nda xi Ntjaná kitsjá xáha nga b'a ts'ín, kui xi b'a ts'ín. Kits'ínkj'áíya ngáha ra ngabayoo nda xu'bo. B'a ts'in tsakúchijihí ra ngayjee xuta nga kjuaxi niu.

³² Nk'ie nga kint'é jóo nga kj'uaíya ngáha ra xuta ngabayoo, tjín xi tsajnukiehe Pablo. Tunga k'uahá xi b'i kitsú:

—Mjenj kuínú'yái ní xu'bjí kj'ai nistjin ngáha.

³³ As'ai tsitju yó Pablo.

³⁴ Tunga k'uahá xi kis'ejihin kó kamakohó. Kis'ejihin nda xi 'mi Dionisio, xi tá ma ñjakúko jóo ante xi 'mi Areopago, kó nku tachjuún xi 'mi Damarj kó kj'ai sa.

¹ As'ai tsitju Pablo Atena ko ngji nanki Corinto.

² Yo kisakuhu nku nda judio xi 'mi Akila xi kitsinjin ante Ponto, ko Priscila xi chjuuhun maha. Kui xi as'ai incha nibaha ante Italia, at'aha Claudio xi nda titjun k'aku Roma b'a kitsu nga tjihin nga kuitju nanki Roma ngayjee xuta xi ntje judio tjeheh ra. As'ai Pablo ngjisehe joo

³ ko y'ejnajihin. Kits'inxako nga kits'imnda ni'ya najyunte, at'aha ta kuihi xa xi maha joo.

⁴ Xki xuatü ngji nchjako Pablo xuta ni'ya sinagoga. Y'ejna chjih xuta xi ntje judio tjeheh ra ko xi ante Grecia y'aha ra nga kjuaxi ni xi tinchja.

⁵ Nk'ie nga tsitju Sila ko Timoteo ante Macedonia ko tsichu nanki Corinto, tu nku y'enjimihi Pablo ehén Ntjaná ko y'ejna chjih xuta xi ntje judio tjeheh ra nga Jesu xi kits'in niba Ntjaná.

⁶ Tunga xuta judio ngji kontraha Pablo ko ch'on kitsuhu. Kui nga y'etsujnehe najyuhun Pablo ko b'i kitsuhu joo:

—Jun katjineñu ngabayanu. Najmi an ngjuainena. Nd'ai k'uatuts'ihin nga kfinsehe xi najmi ntje Israel tjeheh ra.

⁷ As'ai tsitju yo ko ngji ni'yaha nku nda xi 'mi Ticio Justo xi benkjün Ntjaná. Kui xi tina ni'yaha sijná ni'ya sinagoga.

⁸ As'ai nda xi 'mi Crispo xi nda k'akuhu xuta sinagoga ko ngayjee xuta xinkjin kis'ejihin Nda Ntjaná. Ko ta nkjin xuta Corinto kis'ejihin ko kisaténta nk'ie nga kint'é ni xi tib'enjimi Pablo.

⁹ As'ai Nda Ntjaná kinchjako Pablo nga nistjen xi nkúhu tsa nchini kik'aihi. B'i kik'ihin:

—Najmi tu binkjuin. T'enjimi sahani éen. Najmi tu b'echjai tsu'bai.

¹⁰ At'aha an tijñakoho. Najmi ch'a kamaha ts'in'uhin. At'aha nkjin xuta tjinna nanki xu'bi xi s'ejihin an.

¹¹ Yo y'ejna Pablo nku nú masen tjihin nga tsakuya ajihin xuta Corinto ehén Ntjaná.

¹² Tunga nk'ie nga tjihin xa nda Galion ante Akaya, nkúhu kits'in yjoho xuta xi ntje judio tjeheh ra nga ngji kontraha Pablo. Incha ngjiko má ts'inkokjua xuta Galion

¹³ ko b'i incha kitsu:

—Kui ndai tifi kontraha kjuatexumani, at'aha kj'ai ts'in tibakuyaha xuta nga tjihin nga chankjün Ntjaná.

¹⁴ Nk'ie nga ja kunchja Pablo, tu tjuhún Galion kinchjako xuta judio nga b'i kitsuhu:

—Jun xuta judio, tsa tjin má tsangane ndai ko tsa mí ni ch'on tjihin xi kits'in, tjihin nga ts'intenta ko kuasinñjün.

¹⁵ Tunga ni xu'bi kjuatexumanu ko kj'ai sa ni xi manuu y'aha ra nij. Kui nga t'enda subahanu niu. Najmi mjena ts'ihin kjuu ni xu'bi.

¹⁶ As'ai kik'onsje joo natsihin ante má nga ts'inkokjua xuta ndo.

¹⁷ As'ai ngayjee xuta jak'á Sostene xi nda k'akuhu xuta sinagoga ko ta yohó y'ehé ndo. Tunga ndaha najmi kits'insihin Galion ni xi kamo.

B'i ts'in kik'oya ngaha Pablo nanki Antiokia

¹⁸ Nkjin nistjen ts'andaya yo Pablo. As'ai kitsubakjá já nts'eé at'aha ja tifi ante Siria. Nk'ie nga tsichu nanki Cencrea nga kits'in niyá, j'ajnu kaha yjoho at'aha ja tít'intjusun nku ni xi kits'inkie Ntjaná. As'ai jak'á nku tsutsu ko ngji ante Siria nga tjenko ts'ihin Akila ko Priscila.

19 Nk'ie nga incha tsichu nanki Efeso, yo incha kits'in ngabihí xinkjín. Kama kinchjanijmiko Pablo xuta judio ni'ya sinagoga.

20 As'ai tjin xi tsankihí nga nkjin nistjin k'úejña yo, tunga najmi kits'in yuhú Pablo.

21 B'i kitsú:

—Tífiá. Tsa Ntjaná b'a kuitsu, kjúáise ngáhanu.

As'ai jakj'á nku tsutsu xi tsitju Efeso.

22 Nk'ie nga tsichu nanki Cesarea, ngijkjaniñaha xuta ninku ko as'ai ngji nanki Antiokia.

23 Askahan nga ja ts'andayaha chuba nistjin yo, tsitju nga j'a xki nanki xi tjin ante Galacia ko ante Frigia. Kitsjá nga'yúhún ngayjee xuta xi yjankihí Jesu xi nkú ts'in ndjá kuincha nginkun Ntjaná.

B'i ts'in y'énijmí Apolo éhen Ntjaná

24 As'ai tsichu nanki Efeso nku ndá judio xi 'mi Apolo xi kitsin nanki Alejandria. Tsjo ts'in b'énijmí ndo ko 'yún be xujun éhen Ntjaná.

25 Tsangiya ni xi tsakúya Ndá Ntjaná Jesu ko ngayjehe k'un y'énijmíhí xuta. Tsakúya sisin yáha Jesu, tunga najmi 'yúhún mankjihín á saténtáha xuta. Tu xi nkúhú ts'in tsaténtá xuta Jua be.

26 Ndjá y'énijmí ndo ni'ya sinagoga. Nk'ie nga kint'é Akilá ko Priscilá ni xi y'énijmí, ngjiko t'axín ko kitsúya sisihín xi nkú ts'in mjehe Ntjaná nga k'úéntu xuta.

27 Nk'ie nga kama mjehe Apolo nga ngjuai ante Akaya, já nts'eé xi tjin Efeso tsasinkohó. Kits'inndaha nku xujun xuta ni'yakuyáha Jesu xi tjin Akaya tu xi nda ts'in ts'inkjáihín rá. Nk'ie nga tsichu Apolo yo, tsasinko nkjún xuta xi ja s'ejihín Jesu tu ngat'aha kjuandaha Ntjaná.

28 At'aha nginkun ngayjee xuta ndjá tsakúya nga najmi kjuaxi ni xi bakúya xuta judio. Tsakúya ni xi tjit'a xujun éhen Ntjaná. B'a ts'in y'ejña chjihí nga Jesu xi kits'in nibá Ntjaná.

19

B'i kits'in Pablo nanki Efeso

1 Nk'ie nga tjiná Apolo nanki Corinto, Pablo j'ajin asunntu tjenki xi tjin ante Asia ko tsichu nanki Efeso. Yo kisakúhu k'ua xuta xi yjankihí Jesu. As'ai b'i kitsúhu jóo:

2 —¿A kin'ekjóhon Espiritu Santo nk'ie nga kis'ejinnyu Jesu?

B'i incha kitsú jóo:

—Ndahachí najmi kjee nu'yái tsa tjin Espiritu Santo.

3 —¿Nkú n'e kisasentó? —kitsú Pablo.

—Xi nkú ts'in tsaténtá Jua —incha kitsú.

4 B'i kitsú Pablo:

—Xuta xi ngjik'áha rá animaha tsaténtá Jua, tunga b'áha kitsúhu nga tjihín nga s'ejihín xi kj'uaí askahan nga kui. Jesu, kui xi askahan j'ai.

5 Nk'ie nga kint'é jóo ni xu'bj, as'ai kisasentá nga kits'inkjáihín Jesu.

6 Nk'ie nga kingjénne ntsja Pablo jóo, j'aitsejihín rá Espiritu Santo ko kj'ai kj'ai éhen incha kincha ko Ntjaná kitsjáha én xi kinchá.

7 Ma rá te jo jáx'in xi b'i incha kamat'ain.

8 Jan rá sá kamaha Pablo nga ngji ni'ya sinagoga ko ndjá kinchjako xuta. Kitsuyaha ko y'ejña chjihí nkú tjihín rá nga batéxuma Ntjaná.

⁹ Tunga k'uahá xi ndjá kits'in animaha. Najmi kits'ínkjáihin nga s'ejihin ni xi titsu Pablo. Nginkun ngayjee xuta tu ch'ohón ts'in incha kinchjane xuta xi s'ejihin Jesu. Kui nga ngji t'axihin Pablo. Má nga bakúya ndá xi 'mi Tiranó ngjiko xuta xi yankihí Jesu. Yo tsakúyaha xuta xki nistjin.

¹⁰ Jo nú kamaha nga b'a kits'in. Kint'é éhen Ntíaná ngayjee xuta xi tjin ante Asia, xi judio ko xi griego.

¹¹ Ntíaná kitsjáha nga yún Pablo xi má nga kits'in kjuankjún xi i.

¹² Santaha xuta ngjiko pañu ko najyun xi kits'ínko Pablo. Kui xi j'aikoho xuta uhun. As'ai kamanda ko tsitjujihin jánindo.

¹³ Ta kikjatsú'ba yo k'ua já judio xi b'ema xki ante ko m'osje jánindo. Kui xi incha kama k'un kits'ínchjén nga yúhün Ndá Ntíaná Jesu. B'i incha kitsúhu jánindo:

—Ngajoho Jesu xi tib'énijmí Pablo b'a tí'mijhi nga títjujun yo.

¹⁴ Yatu jáha ndá na'mi k'aku judio xi 'mi Esceba b'a incha kits'in.

¹⁵ Tunga kinchjahá ndanindo nga b'i kitsúhu jóo:

—Be Jesu ko ta be Pablo, tunga, zyáha jun?

¹⁶ As'ai ndá xi tíñajihin ndanindo jak'á já xi yatuu. Kikjanko ko kits'in nganaha. As'ai tsanka jóo nga kama uhun. Xí kjintustihí nga incha tsitju ní'yaha ndo.

¹⁷ Ngayjee xuta xi tjin Efeso, xi judio ko xi griego, kint'é ni xi kamo. Incha kitsankjún ngayjee ko b'a incha kitsú nga tjihin kjuachánka Ndá Ntíaná Jesu.

¹⁸ Nkjin xi kis'ejihin Jesu incha j'ai tsúya nginkun xuta xingisoo ni ch'onk'un xi incha kits'in nk'ie.

¹⁹ Xi incha kits'in t'je j'aiko xujun t'ehé ko kis'etí xujun nginkun ngayjee xuta. Nk'ie nga kin'esjehe xki xujun xi kis'etíu, cháte rá mi tontaba kama chjihí xujun.

²⁰ B'a ts'in yún ngji tse ko ngji ndju éhen Ntíaná.

²¹ Askahan b'a kitsú kjuankjintak'uhun Pablo nga ngjuaj nanki xi tjin ante Macedonjá ko ante Akaya ko as'ai ts'in nýá nga ngjuaj santaha nanki Jerusalen. B'i kitsú:

—Askahan nga kujcha yo, tjihin nga ta kfián nanki Roma.

²² As'ai kits'ínkji Macedonjá Timoteo ko Erasto, já xi incha basinkoho. Ko máha kui, y'ejña sa chuba nistjin Asia.

B'i ts'in ngji kontraha xuta Efeso ni xi tsakúya Pablo

²³ Kui nistjiun xuta xi yankihí Jesu nanki Efeso nku kjuasti j'ajin.

²⁴ Nku ndá xi 'mi Demetrio xi ts'innda ninku tontaba xi. B'a ts'ínk'íentu ninku xi ts'innda xi nkúhu ninkuhu ntia Artemisa. Kui nistjiun já xi kui xáha ts'in yún ts'in nganá toon.

²⁵ Demetrio kinchjá ñjakúhu já xi ts'ínxát'aha ko já xi ta kui xáha ts'in. B'i kitsúhu jóo:

—Jun já, yo nga b'éñaná toon xá xu'bj.

²⁶ Tunga tíyanú ko tínu'yó ni xi tít'in Pablo ej Efeso ko santaha tu má nankihí ni xi tjin ante Asia. B'a titsu nga ntia xi ts'innda xuta najmi ntia. Nkjin xuta ja incha kits'ínkjáihin ni xi tibakúya ndo ko incha kits'ínk'óntjaiya kjuankjintak'uhun.

²⁷ Najmi tu suba xána tít'in kinte. Ta tít'in nga nku ni xi najmi ta chumi ni chjihí rá kama ninkuhu ntia chánka Artemisa. Najmi ta chanjúhun kjuachánkaha ntia xu'bj, ntia xi benkjúnje xuta xi tjin ante Asia ko nga ngúshun asuntee.

28 Nk'ie nga incha kint'é jóo niu, tu xí incha kama kjahán ra. B'i incha kitsú nga kikjintáya:

—jChánkahá Artemisa, ntíaha xuta Efeso!

29 As'ai xuta ndaha najmi be mí nihi xi ts'in. Nkuhú kik'a xinkjín nga ngjik'á Gayo ko Aristarko, kui xi já Macedonia xi tjenko Pablo. Incha kikjebéfe nga ngjiko ante má ma ñjakú xuta ñantía.

30 Mjehé Pablo nga ngjuaisehe xuta xi kama ñjakú yo, tunga najmi kit-sjántehé ra xuta xi yjanki Jesu.

31 Ko ta já k'aku xi tjín ante Asia xi nda nchjako Pablo incha kits'ínkijihí én nga tsankihí nga najmi tu ngjuai ante má nga kama ñjakú xuta.

32 B'i ngján incha kinchja xuta nga xaáhan incha kits'in. Ko santaha nkjin nkjún xi najmi be á yo kama ñjakúhu.

33 As'ai tjín xi jak'áha Alejandro. Xuta xi ntje judio tjeheñ ra kitsuniñaha ndo nginkun ngayjee xuta. Kingjén nk'a ntsja Alejandro nga tsanki nga ngjuén jyu xuta tu xi kuinchjantjaihi xuta judio.

34 Tunga nk'ie nga kikie xuta nga ta nda judio niu, nkuhú kits'in ntáha nga b'i incha kitsú nga kikjintáya nkú ra ma tsa jo ora:

—jChánkahá Artemisa, ntíaha xuta Efeso!

35 As'ai nda xi ts'ínxát'aha já k'aku kamaha kits'ínk'íeyu xuta nkjiun. B'i kitsú:

—Jun já Efeso, ngayjee xuta be nga nankiná Efeso kunntá ninkuhu ntía cháka Artemisa ko sénnistjihin xi nibaha nk'a ján nga j'aikijne ei.

36 Tíña chji chji ni xu'bi. Kui nga tjenjyuhunu ko n'enkjintak'un ni xi n'oo.

37 At'aha já xi kaf'áikoo ei najmi ni xi tincha ninku jak'á ndyjé ko ta ndaha najmi ch'on titsuhu ntía ts'áná.

38 Tsa Demetrio ko já xi ts'ínxáko tjínkoho kjuá xuta xi k'ái, tjín já jue ko tjín já tjíxá. Yo kats'ínkokjuá xinkjín.

39 Ko tsa tjín sa k'ái ni xi mjenuu, nk'ie nga ma ñja já tjíxóo s'enda niu.

40 At'aha kama satéjéneé ngat'aha ni xi kama nd'ai, nga xaáhan tín'eé. Tsa chasjaiyaná ngat'aha niu, najmi yaá nkú kuixiáán.

41 Nk'ie nga ja kamaha nga b'a kitsú, kits'ínkji ngáha ni'yaha xuta xi kama ñjakú yo.

20

B'i kama nk'ie nga j'a Pablo ante Macedonia ko ante Grecia

1 Askahan nga ja kis'ejuu xuta nkjiun, Pablo kinchja ñjaha xuta xi yjankihí Jesu ko kitsjá nga'yuhun. As'ai tsitju nga ngji Macedonia.

2 Xki nanki xi tjín ante Macedonia j'a ko 'yún kitsjá nga'yuhun xuta ninku nga kinchjako. Askahan tsichu Grecia.

3 Jan sá kamaha nga y'eña yo. Nk'ie nga ja kuak'á tsutsu xi ngjuaikoho ante Siria, tu kint'éhé én nga já judio ja y'éndako xinkjín nga ts'in'uhun. Kui nga ta ante Macedonia ngji ngáha.

4 Kui já xu'bi xi kitsjennkihí Pablo: Sopater xi Berea nibáha xi ntíhi Pirro maha, Aristarco ko Segundo xi Tesalonika incha nibáha, Gayo xi Derbe nibáha, Timoteo, Tikico ko Trofimo xi Asia incha nibáha.

5 Incha ngji titjun jái ko nanki Troa kikuyáni.

6 Jín bi askahan nga j'a s'í nk'ie nga chine ninkuan xi najmi tjíhin na'yu san, tsitjas'ein nku tsutsu ko tsitju Filipo. Nistjin xi ma uhun tsichu tjennki joo Troa. Yo ts'andayaní yatu nistjin.

B'i kama nk'ie nga j'ai Pablo nanki Troq

⁷ Nk'ie nga túb'atuts'ihin tuntjóo kama ñjakúji tu xi chineheni ñiñu. As'ai Pablo tsakúyahá xuto, at'ahá ñistjin xi ma ndyjuun ngjuai ngáha. Tu nku ngjindjukohó éen santaha nkúhu nga masen ñistjen.

⁸ Chun ndzjen ndzjen yo, at'ahá nkjin maha nd'í seti xi tjin nk'a ni'ya xi má nga kama ñjakúji.

⁹ Tu nkuhú ndati xi 'mi Eutiko xi ankjua nk'oo kab'ejña stiü. Kui xi kis'efe nk'ie nga 'yún ngjindjuko Pablo éen. 'Yún nkjún kis'efe tjain. As'ai tsijenki. Ni'ya xi ma jahan niba nga tsijenki. Ja ka'me nga kichjusintjen.

¹⁰ As'ai tsitjujen Pablo ko ngjik'uhun. Kitsubakj'á ndatiu ko b'i kitsú:

—Najmi tu binkjun. Tjñahá ndo.

¹¹ As'ai tá ngji ts'inndjuú ngáha éhen Pablo. Tsakjánya ñinkuon, incha kikjine ñiñu ko tá ngjindjuhú ngáha nga tsakúyahá xuto santa nkúhu nga kama seën. As'ai ngji.

¹² Máha ndatiu, incha ngjiko t'ík'uhun xuta ni'yaha ko incha kisakú nga'yuhun ngat'aha ni xi kama.

B'i ts'in kits'in niyá Pablo tu xi kujichúhu nanki Mileto

¹³ Ja kamoo. Jin tjen tsankinkohoni tsutsu nanki Ason, yo má nga chúyahí Pablo. B'a ts'in y'éndakoni, at'ahá mjehe nga niyá t'ananki ts'in.

¹⁴ Nk'ie nga kisakúni Pablo nanki Ason, as'ai jas'enkonj tsutsuu ko tsankijn nanki Mitilene.

¹⁵ Tsitjuj nanki Mitilene ko ñistjin xi ma ndyjuun tsitjai xjo Kio. Nk'ie nga kama ndyjuun tsitjandái nanki Samo, nku ante má bichú tsutsu. Kin'ekj'áiyai nanki Trogiljo ko ñistjin ma ndyjuun tsichij nanki Mileto.

¹⁶ B'a kin'ej at'ahá Pablo mjehe kj'ua niyá nanki Efeso tu xi najmi k'uandayahá rá nanki xi tjin ante Asja. Kits'in xatih yjoho nga kujichú nanki Jerusalem, tsa tu ahá ni sakúhu nga k'úéña yo nk'ie nga kuitju S'i Pentecoste.

B'i ts'in kinchjako Pablo jácháha xuta ñinku Efeso

¹⁷ Nk'ie nga tsichij nanki Mileto, kits'ínki én Pablo nga kinchjaha jácháha xuta ñinku Efeso.

¹⁸ Nk'ie nga incha j'ai jóo, b'i kitsú Pablo:

—Yo xi nkú ts'in tsátejñajin tehentenuu santa nkúhu nga tuts'ihin ni nga jáa ej ante Asja.

¹⁹ Nímakjua ts'asjé yjona nga kits'inxát'aha Ntjaná. Kikjinta nga un kikiena ni xi y'éndat'áinna já judio.

²⁰ Tunga najmi kingjent'íahá rá nga y'enjímínuu ni xi ts'e ngandanuu. Tsakuyánuu niyátée ko xki ni'yanuu.

²¹ Y'ejña chjihí xuta xi ntje judio tjeheñ rá ko xuta xi najmi ntje judio tjeheñ rá nga tjihin nga ngjuaikj'aha rá animaha nginkun Ntjaná ko nga s'ejihin Nda Ntjaná Jesucristo.

²² Nga tint'e'éhen Espiritu Santo nd'aj tífia Jerusalem. Najmi be mí nihi xi kamat'an ján.

²³ Tunga xki ante má nga fia tsuya títjunna Espiritu Santo tsa nubayá ko tsa kjua'un tükuyána.

²⁴ Tunga najmi kjintahána tsa kuayá. Ngat'a ts'an najmi 'yún chjihí rá ni xu'bo. Tu nkuhú ni xi mjena. Mjena nga kujichúket'a tsjo tsjo ni xi títs'ian ko ts'inndjaá xá xi kitsjana Nda Ntjaná Jesu, nga xinya sisian én nda tsuhu Jesu xi b'ejña chji kjuandaha Ntjaná.

²⁵ 'Be nd'ai nga najmi ta chahanú ngatento xi jáisenúu, jun xi y'enijmínuu nkú ts'in batéxuma Ntíaná.

²⁶ Kui b'a maha, nistjin nd'ai tixinyahanúu nga najmi an y'anjiá tsa tjín xi ndyja.

²⁷ At'aha najmi chumi nihi xi y'ejná 'manúu. Ngayjee ni xi mjehe Ntíaná y'enijmínuu.

²⁸ 'Kui b'a maha, chuhun ruu yjonuu ko chuhun ngayjee xuta ninku. At'aha Espiritu Santo kitsjá xanuu nga jun xi chasoho xuta ninkuhu Nda Ntíaná xi jnihi ts'atsekoho.

²⁹ At'aha be nga askahan nga kfián k'uaajinnuu já xi mjehe ts'ijnndyja xuta ninku xi nkú ts'in chu kjoon ajihin chutsankó.

³⁰ Santaha ajinnuu s'e xi kuakúya ni xi najmi b'a tjín tu xi xuta ninku tsjénkihi ra.

³¹ Kui nga tintsuba ndahanu. N'ekj'áitsjon nga nistjin nistjen jan nú najmi kits'inkj'áiya nga ntánkán tsatendzjá nga kitsjanijahanuu nga nkúnkú.

³² 'Nd'ai já nts'e, tít's'inkjas'ennuu aya ntsja Ntíaná. Katasinkonuu én xi tínchja kjuandaha Ntíaná, kui éhen xi kamaha tsjanuu nga'yún nginkun Ntíaná ko tsjanuu ni xi ts'ínkjálhin ngayjee xuta xi tsichu ma je nginkun Ntíaná.

³³ Najmi kits'in mje toontabanuu ko tsa toonsinenuu ko ta ndaha nanyunuu.

³⁴ Jun yo xi nkú ts'in kits'inxá tu xi kisakúhuna ni xi kamachjénna ko ni xi kamachjéhen já xi kitsjenkóna.

³⁵ Tehente y'ejná chubayanuu nga tjihin nga n'exáá tu xi kuisinkohoná xuta xi najmi tjihin ni xi machjéhen. N'ekj'áitsjon éhen Nda Ntíaná Jesu xi b'i títu: "Xi tu tsjáhá ra ni xuta xi k'ái, kui xi 'yún s'e saha kjuatsjo nga xi ts'ínkjálhin niu."

³⁶ Nk'ie nga ja kama nga b'a kitsú Pablo, tsasinkúnch'in nga kinchjako Ntíaná ko b'a ta incha kits'in jóo.

³⁷ Incha kikjintá ko kitsubakjá ko kikjexu'ba tsaha Pablo.

³⁸ Yún incha kik'ie babaha jóo at'aha b'a kitsú nga najmi ta incha skuéhe Pablo. As'ai incha ngjísín niyá santaha má kjijña tsutsu xi ngjuaikoho.

21

B'i ts'in kits'in niyá Pablo nga ngji nanki Jerusalen

¹ Nk'ie nga y'entui já nts'eé xi tjín nanki Efeso, tsitjas'ein nku tsutsu. Tsankin naxui naxui xjo Cos. Nistjin xi ma ndyjuun tsichij xjo Roda ko askahan tsichij nanki Patara.

² Yo kisakúni k'ái tsutsu xi tifi ante Fenicia. Tsitjas'ein ko tsankinkoi.

³ Kiyai xjo Chipre. Skjúhun tsitjai nga tsankiin ante Siria. As'ai tsichij nanki Tiro, at'aha yo tjihin nga chjújen ch'á xi y'a tsutsuu.

⁴ Kisakúni xuta xi yjankihí Jesu xi tjín yo. Yatu nistjin ts'andayaní. Kui xi b'a kitsúhu Pablo nga najmi tu ngjuai nanki Jerusalen, at'aha Espiritu Santo tsakúchihí ni xi kama.

⁵ Nk'ie nga j'a nistjin xi yatuu, tsitjuí yo ko incha ngjísín niyáni ngayjee jáx'in ko jminchjihin ko ntíhí santaha natsin nantjo. As'ai tsinchakúnch'iin andai ntáchak'uuu ko kichubakoi Ntíaná.

⁶ As'ai b'i ngján kinubakjái xinki, jin tsitjas'ein tsutsuu ko kui incha kik'óya ngáha ni'yaha.

⁷ Nku tsutsu tsitjukoi Tiro ko tsankiin nanki Tolemaida. Kisuniñahí já nts'eé xi tjin yo ko ts'andayaní nku nistjin.

⁸ Nistjin xi ma ndyjuun tsitjuí ko tsichii nanki Cesarea. As'ai tsankiin ni'yaha Felipe ko tintsubakoi. Felipe xi ta b'énjimi én nda tsuhu Jesu ko ta tjihin xá ajihin já yatu xi basinko já postru.

⁹ Ta tjintuhu ñju istinchjín xunkú xi Ntjaná tsjáha éhen.

¹⁰ Ja tjihin nkjin nistjin nga tintsubaí yo nk'ie nga j'ai nku nda profeta xi 'mi Agabo xi nibaha ante Judea.

¹¹ J'aitsubek'únni, jak'á tjabaxín ndayáha Pablo ko y'et'a'yúnkoho ntsja ko sjai. As'ai b'i kitsú:

—B'i titsu Espiritu Santo nga b'i ts'in k'uet'a'yuhun já judío xi tjin Jerusalen nda xi ts'e tjabaxín ndayái. Ts'ínkjas'en aya ntsja já xi najmi ntje Israel tjeheñ ra.

¹² Nk'ie nga kinu'yái niu, b'a kik'iihin Pablo ko b'a ta kitsúhu xuta xi tjin yo, nga najmi tu nguají nanki Jerusalen.

¹³ As'ai b'a kitsú Pablo:

—¿Á tich'ihinu ko tín'e bahanú? Tjinkuhu k'an nga najmi tu nku nga s'et'a'yán. Ta tjinku níhi k'an nga santaha kuayá Jerusalen ngat'aha Nda Ntjaná Jesu.

¹⁴ Nk'ie nga najmi kits'in yu Pablo ni xi t'miíhi, najmi b'a ta kik'in saha ri.

—Katuma xi nkú ts'in mjehe Ntjaná —tu tsixíhin saí.

¹⁵ Askahan y'endaí yjoni ko tsankiin nanki Jerusalen.

¹⁶ Kitsjennkíni k'ua já xi yankihi Jesu xi tjin nanki Cesarea ko ngjikoni ni'yaha nku nda xi nibaha xjo Chipre xi 'mi Mnason xi ja nd'ai tjennkíhi ra Jesu. Kui xi kitsjánteni nga kuintsubaí ni'yaha.

B'i ts'in kik'inyaha Pablo ni xi ts'in nga tsichu nanki Jerusalen

¹⁷ Nk'ie nga tsichii nanki Jerusalen, tsjo ts'in kits'ínkjáinni já nts'eé.

¹⁸ Nistjin xi ma ndyjuun Pablo ko jin tsankintsubek'ujin Santiago. Yo tjintu ngayjee jácháha xuta ninku nk'ie nga tsichii.

¹⁹ As'ai Pablo kikjaniñaha jóo ko kitsúyaha nga nkúnkú ni xi kits'in Ntjaná ajihin xuta xi najmi ntje judío tjeheñ ra nga kits'ínchjén xáha Pablo.

²⁰ Nk'ie nga kint'é jóo niu, incha kits'ínsjoho Ntjaná. As'ai b'i incha kitsú jóo:

—Ji nda nts'e, ja yai nga nkjin mií maha xuta judío xi s'ejihin Jesu ko ngayjee 'yún benkjún kjuatéxumoo.

²¹ Kik'inyaha nga ji tibakuyái nga tjihin nga ts'in t'axín kjuatéxumaha Moise ngayjee xuta judío xi tjintujihin xi najmi judío, ko nga b'a tibixín nga najmi ts'íihin ni circuncision ntíhi, ko nga najmi ts'íintjusun sin chána.

²² Kui b'a maha, ¿nkú n'éhená? At'aha kuint'é xuta nga ja kaf'ái ej.

²³ Kui nga tu saha b'i n'éheni. Eí tjintujimi ñju já xi ts'íintjusun nku ni xi kits'ínkie Ntjaná.

²⁴ T'inkoi jóo ko n'e jekoi yjohi nginkun Ntjaná. T'echjintjai tu xi k'jánu kaha ra yjoho jóo. B'a ts'in skuéhe ngayjee xuta nga ko ji tín'etjusuin kjuatéxumoo ko nga najmi kjuaxí ni xi kint'é.

²⁵ Xuta xi najmi judío xi ja s'ejihin Jesu, jin ja kin'ekjiihi nku xujun má tjit'a ni xi y'endaí. B'a kik'iihin nga najmi tu kjiné yjoho chu xi chje kik'aihi ra ntja xi ts'innda xuta, ta ndaha jni ko ta ndaha yjoho chu xi kinubantu, ko nga najmi tu katjantuko jminchín xi najmi kjee bixan.

26 As'ai ngjiko Pablo já xi ñjuu. Njstjin xi ma ndyjuun kits'in jeko yjoho nginkun Ntíaná. Jas'en natsihin ninku tu xi kuitsuyaha nkjé kfeku nga ts'in je yjoho ko nkjé k'uaíko chjehe nga nkúnkú.

B'i ts'in kichjubénijé Pablo

27 Nk'ie nga ja tībichúkje njstjin yatu xi machjén nga ts'in je yjoho xuta nginkun Ntíaná, kíkíe k'ua já judío xi nibaha ante Asja nga kabasinjña Pablo má ma natsihin ninku. As'ai tsinchá'a ngayjee xuta nkjiun ko jak'ánijé Pablo.

28 Yún incha kikjintáya nga b'i incha kitsú:

—Jun já Israel, tisinconi! Kui ndai xi tībakúyaha ngayjee xuta tu má xi tjeén ni nga tífi kontraha xutaná, kjuatéxumoo ko ante xu'bj. Santaha jas'enko já griego ei natsihin ninku nga kits'insi nginkun Ntíaná ante nkjún xu'bj.

29 B'a incha kitsú jóo at'aha k'ái njstjihin kíkíe Trofimo, nda xi nanki Efeso nibáha, nk'ie nga tjenko Pablo ajin nantjo. B'a incha kitsú kjuankjink'uhun jóo nga Pablo jas'enko ndo má ma natsihin ninku.

30 As'ai xaáhan incha kits'in ngayjee xuta nkjiun ko incha tsangatsanka nga j'ai. Incha jak'ánijé Pablo, kíkíebéfe nga kik'onsje natsin ninku ko tje'n'yún y'échjahá ankjua natsiun.

31 Nk'ie nga ja mjehe xuta nantjo ts'ínk'ien Pablo, tsichuhu én nda jun k'aku Roma nga xaáhan tjincha ts'in ngayjee xuta Jerusalem.

32 Kitsá kinchja ñjahá já juhun ko tsangatsanka má nga kama ñja xuta nkjiun. Nk'ie nga kíkíe xuta nga nibá nda jun k'aku ko já juhun, najmi tá kingjáha ra Pablo.

33 As'ai j'ai tiña nda jun k'aku, jak'ánijé Pablo ko b'a kitsú nga jo n'úkicha set'a'yuhun. Kingjásajaiya yá ndaha niu ko mí nihi xi kuats'in.

34 Tunga b'i ngáhán kinchja xuta ko ndaha najmi kamankjihin nda jun k'aku ni xi tímoo, at'aha xaáhan tjincha ts'in xuta. Kui nga b'a kitsúhu nga ngjuainijéhe Pablo má tjintu já juun.

35 Nk'ie nga tsichukoho já juun antjo xi tjin má incha tjintu, santaha ts'agankihí já juun Pablo, at'aha 'yún kjan tjincha mahá xuta nkjiun.

36 Nkjin nkjún incha maha xi b'i tjincha tsu nga yjanki:

—jKat'en ndo!

B'i ts'in tsasinntjai yjoho Pablo

37 Nk'ie nga ja tin'ekjas'en Pablo má incha tjintu já juun, b'i kitsúhu nda jun k'aku:

—¿A kama kuinchjakoho ichí?

B'i kitsú nda jun k'aku:

—¿A mahi én griego?

38 ¿A najmi jihí nda Egipto xi nd'ai ngáha k'in kontraihi nda títjun Roma ko k'inkoi ante kixiu ñju mü já ts'ínk'ien anjima?

39 B'i kitsú Pablo:

—Nda judioná. Tarso kitsian, nanki chánka xi tijnajihin ante Cilicia. Tbankihi. K'uaintení ichí nga kuinchjaka xuto.

40 Nk'ie nga kik'aintehe, tsasinndjusún Pablo antjo ko kingjénnk'a ntsja tu xi ngjuén jyuhu xuta. Nk'ie nga kingjén jyu xuta, as'ai én hebreo kinchja Pablo.

22

1—Jun já nts'e ko já xinkjián, tsasinñju mo ni xi xinnuu nd'ai nga kúásinka yjona.

² Nk'ie nga kint'é xuta nga én hebreo tínchja Pablo, tu sahá 'yún kindyjanta nch'ánch'án sa.

³ B'i kitsú Pablo nga ngjindju:

—Nda judioná. Tarsó kitsian, nanki xi tijnajihin Cilicia, tunga nanki xu'bihí kama chá. Gamaliel tsakúya sisinna xi nkú ts'in tijná kjuatexumaha ntje cháná. B'a ta ts'in 'yún kitsenkján Ntjaná xi nkúhu jun ngatento.

⁴ Kitsjennki unkie xuta xi s'ejihin Jesu nga mjena ts'ink'ién kai. Jak'anijé ko kits'inkjas'en nubayá jáx'in ko jminchjín.

⁵ Kama kuitsuya nga kjuaxi ni xi tixian nda na'mi titjuun ko ngayjee jáchá xi ta tjihin xá. Nistjin nk'ie kui incha kitsjana xujun xi ts'inkjas'eheh xutaná xi tjin nanki Damasco má nga kama xá xi tífihina. Ngjingsja Damasco xuta xi yjankihí Jesu tu xi kjuáikoniyéhena Jerusalen, má nga n'enijéhe ra.

⁶ Tungá ni xi kamahá, nk'ie nga tít'sian niyá ko nga ja tífichú tiña Damasco, nkú ra ma masen nistjin niu, tu tjen'yún y'éjtindaihina nku nd'í chánka xi nibajehen nk'a ján.

⁷ Jáikijne t'anankiu ko kint'e nku nta xi b'a kitsúna: “Saulo, Saulo, zá unchahani?”

⁸ As'ai kingjasjáiyaha: “¿Yáha ji, Nda Ntja?” Ko b'a kitsúna: “An Jesu xi nibáha Nazaret xi unchai.”

⁹ Já xi tjenkona kieke nd'íu ko kitsankjún, tunga najmi kint'éhé ntaha xi kinchjakona.

¹⁰ As'ai b'a kixihin: “¿Mí nihi xi mjehi nga ts'ian, Nda Ntja?” Ko b'a kitsúna Nda Ntjaná: “Tisintjein ko t'in Damasco. Yo k'únyahi ngayjee ni xi kis'enda nga tjihin nga n'ei.”

¹¹ As'ai incha kikjebénkina já xi tjenkona nga ngjikona Damasco, at'aha kits'in kana nga'yúhun nd'íu.

¹² Damasco tijná nku nda xi 'mi Ananiá xi 'yún benkjún Ntjaná, xi ts'intjusun xi nkú ts'in tjt'a kjuatexumaha Moise. Nda nchjanijmíyaha ra ndo ngayjee xuta judio xi tjin yo.

¹³ Kui xi j'aaisena ko b'a kitsúna: “Nda nts'e Saulo, katuma chji ngáha ri.” Ta kuihi chubó kama chjina ko kieke xi nkú tjin.

¹⁴ B'a kitsúyana: “Ntjaha ntje cháná j'ájihin, nga ji xi kamankjihin ni xi mjehé ko nga chai Nda xi naxu nginkun Ntjaná ko nga kuinú'yái ntaha.

¹⁵ At'aha ji k'únyaihí ngayjee xuta yáha kui ko kuixinyaihí xuta ni xi kiyai ko kinu'yái.

¹⁶ Nd'ai najmi ta chuyá sahani. Tisintjein. B'a t'ihin Nda Ntjaná nga kats'inn dyat'ahi jéhi nga saténtái.”

¹⁷ As'ai jáa Jerusalen. Nk'ie nga tínchjaka Ntjaná natsihin ninku, kama chjina nku ni xi nkúhu nchini kik'aina.

¹⁸ Kieke Nda Ntjaná ko b'a kitsúna: “N'e xatíhi yjohi nga kitsa titjui Jerusalen. At'aha najmi ts'ínsihin jóo én xi kuixinyaihí nga k'únyaihí yáha an.”

¹⁹ B'a kixihin: “Ji Nda Ntja, be jóo nga xki ni'ya sinagoga ngjik'anijé ko kingjaha xuta xi s'ejihin ji.

²⁰ Ko nk'ie nga t'n'ek'ien Esteban, xi kitsúyaha xuta yáha ji, ta síjña yo ko kisásinna ni xi kamoó, ko santaha kikunntá najyuhun já xi kits'ink'ieheh.”

²¹ Tungá b'ahá kitsúna Nda Ntjaná: “T'in. At'aha kjin ts'inkjíhi nga k'úinseihí xuta naxinantá xi tjin asunntee.”

B'i kama nk'ie nga mjehé xuta nga s'ehé Pablo

²² Tíbasinñjuhu xuta Pablo, tunga nk'ie nga b'a kitsú, b'i incha kitsú xuta:

—iTu sahá kat'en nda xi b'a tjín! ¡Najmi machjéhen tsa k'úéjña tík'un!

²³ Tu nku xaáhan ní incha kits'in ko incha tsakúchji nga tu ni xí najmi incha kisasíhín ra ni xi kitsú Pablo.

²⁴ Kui nga b'a kitsúhu nda jun k'aku Romá nga n'ekjas'en Pablo má b'entu já juun. B'a kitsú nga s'ehé tu xi kuitsuyaha á b'a ts'in tíincha kjintáyanehe ra xuto.

²⁵ Tunga nk'iehé nga ja tjín'yúhun já juun nga ngjuáha, b'i kitsú Pablo nga kingjásjaiyaha nda jun xi sjíña yo:

—¿A kama s'ehé nku nda Romá xi najmi kjee n'ekokjua?

²⁶ Nk'iehé nga kint'é nda juun niu, as'ai ngjisehé nda jun k'aku ko b'i kitsúhu:

—¿Aha yaní ni xi t'n'ei? Nda Romáha niu.

²⁷ As'ai nda jun k'aku j'aik'úhun Pablo ko b'i kitsúhu:

—T'inyaní, ¿a nda Romá ní?

—Johon —kitsú Pablo.

²⁸ As'ai b'i kitsú nda jun k'aku:

—Tse nkjún toon kis'enkina nga nku nda Romá kits'in ma yjona.

—Tunga an b'a ts'in kitsinná —kitsú Pablo.

²⁹ Kui nga tjen'yún incha ngji t'axihín já xi tjíhin nga ngjuáha ra Pablo, ko santaha nda jun k'aku kitsankjún nk'ie nga kamankjihín nga nku nda Romá xi y'ét'a'yún nga jakj'ánijé.

B'i ts'in tsasinko yjoho Pablo nginkun já tjíxá judio

³⁰ Njstjin xi ma ndyjuun mjehe nda jun k'aku Romá nga skué sisin á tibatéjénehe ra já judio Pablo. Kui nga kikjexihín ra n'úkicha xi jtít'a'yúnkoho ra ko b'a kitsú nga kama ñjakú já na'mi k'aku ko ngayjee já tjíxá judio. As'ai kik'onsje Pablo ko tsasínjña nginkun jóo.

23

¹ As'ai kinchja Pablo nga tsase ts'ihín ra já tjíxá xi kama ñjakú yo. B'i kitsú: —Jun já nts'e, santaha nd'ai je tjíya kjuankjintak'unna nginkun Ntjáná xi nkú nga ts'in tífika yjona.

² As'ai Ananía xi tjíhín nda na'mi títjun b'a kitsúhu já xi kabinchat'a tiñaha Pablo nga kuich'on'a.

³ B'i kitsú Pablo:

—Ntjáná k'on'ahi ji, nda johonkjin. Yo tinchin nga tíchaseihí tsa nda ko tsa najmi nda títs'ian nga tíchaseihí kjuatéxumoo, tunga t'ími kontrahá rí ni xi jtít'a kjuatéxumoo nga tí'bahini kjuá nga kuich'on'ana.

⁴ As'ai b'i incha kitsú já xi kab'entu yo:

—¿Á ch'on tí'mihí rí nda na'mi títjun xi Ntjáná kitsjá xáha ra?

⁵ B'i kitsú Pablo:

—Jun já nts'e, najmi be tsa nda na'mi títjun niu. At'aha b'a ts'in jtít'a éhen Ntjáná: “Najmi tu ch'on ts'in chubayanéi nda tjíxáhi.”

⁶ As'ai kíkíe Pablo nga tjín ajihín já tjíxóo k'ua já saduseo ko k'ua já fariseo. Kui nga yún kinchjaha nga b'i kitsú:

—Jun já nts'e, nda fariseoná ko tá já fariseo xi chána. Tín'ekokjuana at'aha tíkuyáha nga kj'uaíya ngáha ra xuta ngabayoo.

⁷ Nk'ie nga b'a kitsú Pablo, as'ai incha y'ésiko xinkjín já fariseo ko já saduseo. Tsakjánya yjoho já xi kama ñjakú yo.

⁸ At'aha já saduseo b'a incha tsu nga najmi ta k'uaíyaha ra xuta ngabayoo, ko nga najmi tjin ntútsje ko tsa k'ái sa xi ta tjíntu. Tunga já fariseo s'ejihin ngayjee ni xu'bi.

⁹ B'i ngján xaáhan kama. As'ai tsisintjen k'ua já chjine'éhen kjuatéxumoo xi mako já fariseo. B'i incha kitsú nga ndjá kinchja:

—Ndaha nku ni xi ch'on tjin najmi tsakújinni tsa kits'in ndaj. Kutsa nkuhú ntútsje ko tsa tjin xi kinchjakoho.

¹⁰ Nk'ie nga ja 'yún tíncha b'ésiko xinkjín jóo, kitsankjún nda jun k'aku Roma at'aha tsa ts'in xihí jóo Pablo. Kui nga y'éxaha já juun nga incha ngjuaik'asjejihin Pablo ajihin jóo tu xi ngjuaikoho má incha b'entu jóo.

¹¹ Nistjen xi ma ndyjuun Nda Ntjaná tsakúchjiji yjoho Pablo ko b'i kitsúhu:
—Tjen nga'yihin yjohi. At'aha xi nkú ts'in kuak'ieña chjini ej Jerusalen, b'a ta ts'in k'úejña chjini nanki Roma.

B'i ts'in kis'enda ko kiya nga n'ek'ien'má Pablo

¹² Nistjin xi ma ndyjuun y'éndako k'ua xinkjín já judio nga najmi kjiine ko ta ndaha najmi k'uí santa nkúhu nga ts'ínk'ien Pablo ko nga tsa najmi kuayáha Pablo ch'on incha katumat'ain ma.

¹³ Ma ra ts'ati yachán já xi b'a ts'in y'éndané Pablo.

¹⁴ As'ai ngjisehe já na'mi k'aku ko jáchá xi ta tjihin xá. B'i incha kitsúhu:
—Ja y'endakoi xinki nga najmi chinej ko najmi s'i santaha nga kuayáni Pablo. Ko tsa najmi kuayáni ndo ch'on katumat'ain ma.

¹⁵ Kui nga nd'ai jun ko já tjíxá xingisoo b'a t'ihin ruu nda jun k'aku nga kats'in nibánuu Pablo ndyjunni, xi má nga ei chase sisihuun kjuaha. Jín k'úéndaj yjoni nga n'ek'iein kintehe ni nga k'uaí ei.

¹⁶ Tunga ntíhi ní na nichja Pablo kint'é ni xi y'enda'má jóo. Kui nga ngjini má b'entu já juun ko ngji tsúyaha Pablo niu.

¹⁷ As'ai Pablo kinchjaha nku nda jun xi kunntá yo ko b'i kitsúhu:

—T'inkoi ndatij nginkun nda jun k'aku, at'aha tjin ni xi kuitsuyaha.

¹⁸ Kui nga nda juun ngjikocho ndatiu má tjiña nda jun k'aku ko b'a kitsúhu:
—Nda nubayá xi 'mi Pablo kuanchjana ko kuakankina nga kjuáika ndatiu ei. Tjin rú ni xi kuitsuyahi.

¹⁹ As'ai nda jun k'aku jakj'á ntsja ndatiu ko b'i kitsúhu nga ngjingjásjaiya t'axihin:

—¿Mí ni xi tjihin nga k'úinyani?

—¿B'i kitsú ndatiu:

—Ja kab'éndako xinkjín já judio nga kuankihi nga ndyjunni n'ekji Pablo nginkun já tjíxoo. B'a kuitsuhi nga kuase sisihin kjuaha Pablo.

²¹ Tunga najmi tu n'e s'ejinni niu, at'aha ts'ati yachán já tíncha kuyá 'ma nga mjehe ts'ínk'ien Pablo. Ntjaná kats'inkie nga najmi chumi nihi xi incha kjiine ko k'uí santa nkúhu nga ts'ínk'ien Pablo. Ja tjíntu nda nd'ai nga tíncha kuyáha nga n'etjusuin ni xi incha k'uankihi.

²² As'ai kits'inkji ngáha nda jun k'aku ndatiu ko b'i kitsúhu:

—Najmi tu ch'a 'miyaihi ni xi kuak'inyani.

B'i ts'in kin'ekjisehe Pablo nda títjun Feli

²³ As'ai kinchjaha nda jun k'aku jo já jun k'aku ko b'i kitsúhu nga y'éxá:

—T'endo jo unchan já jun xi tsuku incha ngjuaihi, cháte ko kan já jun xi ndje k'úéntusúhun, ko jo unchan xi k'ua lasa, tu xi incha ngjuaihi Cesareá chubá ñja nga jyuun.

24 Kò tã t'endo ndje xi k'úésun Pablò. Tankínkòo tũ xi nda ts'in kuichúhu nginkun nda títjun Felí.

25 As'ai kits'innda nda jun k'aku nku xujun. B'i ts'in y'et'a:

26 "Claudio Lisia títs'ínkijihí kjuasuniña nda títjun Felí.

27 Nda xi títs'ínkijihí ei, kui xi jak'ánijéhe já judio kò incha mjehe ts'ínk'ien. Tunga nk'ie nga kint'e nga nda Romã niu, as'ai ngjika já junna kò kits'ínk'ankia.

28 As'ai kits'ínkjia ndo nginkun já tjíxá judio, at'ahã mjena nga skue mí kjuaha tísatéjénehe.

29 Kikie nga ngat'ahã ni xi tjit'a kjuatéxumaha jóo tísatéjénehe. Ndahachí najmi ngabaya kò tã ndaha nubayã tjeheñ rã ndo.

30 Tunga kint'enã nga já judio y'éndako xinkjín xi má nga mjehe ts'ínk'ien ndo. Kui nga títs'ínkijihina nginkuin. Kò tã já kixinyaha já xi tíbatéjénehe nga tjihin nga nginkuin kuitsuya mí nihi xi tjínkòho ndo."

31 As'ai nga jyuun incha ngjiko já juun Pablò nanki Antipatrí. Kits'in xi nkú ts'in incha kis'exã.

32 Njstjin xi ma ndyjuun já jun xi yjaha sjai incha kik'óya ngáha. Tũ já jun xi yjakohó ndje kits'ínkò niyã Pablò.

33 Nk'ie nga incha tsichu Cesarea, kitsjáha nda títuun xujun kò ta kits'ínkjas'ehen Pablò.

34 As'ai kits'innya nda títuun xujun kò kingjásajayahã Pablò má nibáha. Nk'ie nga kint'é nga nda Cilicjá niu, b'í kitsú:

35 —Kuasínñjúhu nk'ie nga incha kj'uaí já xi tíbatéjénehi.

As'ai y'exã já xi kikuntáha Pablò ni'ya masehen Herode.

24

B'i ts'in tsasinntjai yjoho Pablò nginkun nda títjun Felí

1 Nk'ie nga j'a un njstjin, as'ai tsichu nanki Cesarea nda ña'mi títjun Anania kò tjenkò k'ua jácháha xuta judio kò nku nda chjine'én xi 'mi Tertulo. Incha tsichutéjéne Pablò nginkun nda títuun.

2 Nk'ie nga ngjich'ã Pablò, as'ai kik'atuts'ihin Tertulo nga tsatéjénehe. B'í kitsú:

—Máb'achjihí rã ji, nda títjun, tjínni kjuajyu nd'ai. Nda n'e tibatexumakoi kjuanjintak'uhin ngandaha ñaxinantáni.

3 Kui nií xi tehente kò tũ má antehé ni tsjo maní kò 'baihi máb'achjihí ji, nda títjun Felí.

4 Tunga najmi mjehéna tse ts'instihi. Kui nga tibankihi ra nga tasínñjúhuni kutju.

5 'Yai nga nku nda ch'onk'un nda xu'bi. Tíbinchá'a gayjee xuta xi ntje judio tjeheñ rã xi tjín asuntee. Ndaí xi nda k'akuhu já xi yjankihí nku nda xi nibáha Nazaret.

6 Najmi benkjún ninkuní. Kui nga kichjubénijéhení kò mjení nga n'ekokjuai kai xi nkú ts'in tjíña kjuatéxumani.

7 Tunga nda jun k'aku Lisiahá j'aikje'á kjuayúnni ndo.

8 B'ã kitsúní nga jin xi tibatejéneí ndaí, nga ji xi tjihin nga kjúáiseihí. Chasjaiyaihi tũ xi chahani mí kjuaha tibatejénehení ndo.

9 Já judio xi kab'entu yò tã ngjí kontrahã Pablò. B'ã incha kitsú nga kjuaxi niu.

10 As'ai nda títuun tsakú Pablò tũ xi kujinchjaha. B'í kitsú Pablò:

—Tsjo mana nga kúásínka yjoná nginkuin, at'ahá be nga ja nkjin nú tjihin nga tibatexumaihi nankini.

¹¹ As'aihi tjihin te jo nistjin nk'ie nga ngji ts'intsoho Ntiani Jerusalen. Kama chasjaya nga kjuaxi ni xi tixian.

¹² Najmi ch'a y'esíka kó a rá tsincha'á xuta má ma natsihin ninku, kó tá ndaha ni'ya sinagoga, tá ndaha ajin nantjo.

¹³ Najmi tjin xi nkú ts'in kuakúchjiji jái ni xi tít's'ínk'anjina.

¹⁴ Tunga xinyahá ra kui ni. Benkján Ntiahá ntje chání nga tít's'ian ni xi tsakúya Jesu. Jóo bi b'a tüncha tsu nga najmi nda kui ni. S'ejinna ngayjee ni xi tjit'a kjuatexumani ko xujuhun já profeta.

¹⁵ An tikuyáha ni xi kó tá jái tüncha kuyáha, nga Ntiana ts'ínk'áíya ngáha rá ngayjee xuta ngabayoo, xi nda kits'in kó xi najmi nda kits'in.

¹⁶ Kui xáha ts'in kjuá'yún tehentehe rá yjoná nga je s'eyaha kjuankjintak'unna nginkun Ntiana kó nginkun xuta.

¹⁷ Nkjin nú kamana nga najmi tsátejña Jerusalen. Nk'ie nga kik'óya ngáhana, jáitsja chje ninku. Kitsja toon kó chu ninku.

¹⁸ B'a kits'ian má ma natsihin ninku kó nk'ie nga ja tít's'in je yjoná nginkun Ntiana, kikiena k'ua já judio xi niba ante Asia. Najmi 'yún tjin xuta kui chubó kó najmi ch'a xáahan tüncha ts'in.

¹⁹ Kuihi já judio ts'e Asia xi tjihin nga kj'uaí ngikuin nga kuatéjéhena tsa tjin ni xi tjínkóho an.

²⁰ Tsa najmi tjin jóo, kui jái katsúya mí ni ch'on tjihin xi kis'ejña chji nga kits'ian nk'ie nga ngjia nginkun já tjaxá judio.

²¹ Tu kuihi ni xi kits'ian. Nk'ie nga tijnajihin, 'yún kinchja nga b'i kixian: "Tín'ekokjuanú nd'ai at'ahá tikuyáha nga kj'uaíya ngáha rá xuta ngabayoo."

²² Nda títjun Felí be sisin nkú tjihin rá ni xi tsakúya Jesu, kó nk'ie nga kint'é ni xi títu Pablo, y'éjñat'ía kjuo nga b'a kitsúhu jóo:

—Nk'ie nga kj'uaí nda jun k'aku Lisia, kuasjáyahá kjuanu.

²³ As'ai y'éxá nda jun k'akuhú já xi tikotáha Pablo nga ngjuáya'yún tunga tá kitsjantehe rá nga kama kjuátsú'ba ndái kó nga kama kj'uaíkohe xuta xinkjín ni xi machjéhen.

²⁴ Nk'ie nga j'a chuba nistjin, j'aiko chjuuhun nda Felí. Nku na xi ntje judio tjeheh rá xi 'mi Drusila tijnako ndo. Y'éxá já xi incha ngjik'á Pablo kó kingjájayahá nkú tjihin rá ni xi tsakúya Jesu kó a s'ejihin rá jóo.

²⁵ Y'éjña chji Pablo xi nkú ts'in kama naxu kuintsubahaná nginkun Ntiana, xi nkú ts'in k'úéch'ohó raá yjoná ni xi mjehe animaná, kó nga Ntiana kuasehe ni xi nda kó ni xi najmi nda t'n'eé. Nk'ie nga kint'é nda títjun Felí ni xi kinchja Pablo, kitsankjún kó b'i kitsú:

—Katumaha ri, b'a tjin. Nk'ie nga sakúntena kuinchja ngáhara.

²⁶ Kinchja yaha nda títjun Felí Pablo, at'ahá b'a kitsú tsa tu ahá ni Pablo tsjáha toon tu xi ts'in ndáhi rá. Kui nga nkjin niyá kinchjaha rá kó kinchjanijmiko.

²⁷ J'a jo nú, as'ai Porcio Festo y'ejña ngáha nda títjun antehé nda Felí. Nk'ie nga jet'ain xáha nda Felí, tu nku kingjáya'yuhún Pablo, at'ahá mjehe nga nda skuéhe xuta judio.

25

B'i ts'in tsasinntjai yjoho Pablo nginkun nda títjun Festo

¹ Nk'ie nga j'a jan nistjin nga kits'ínkjáihin xáha Festo, as'ai tsitju nanki Cesareá nga ngji Jerusalen.

² Yo incha kinchjakoho já na'mi k'aku ko já tjaxáha xuta judio nga incha ngji kontraha Pablo.

³ Incha tsankihí nda titjun Festo nku kjuanda, nga ts'in nibá Pablo nanki Jerusalen. At'aha incha mjehe ts'inndjuú ni xi y'enda, nga ts'in k'ien Pablo aya nnyóo.

⁴ Tunga b'ahá kitsú Festo nga tu nku nanki Cesarehá s'eya'yún Pablo ko nga yo ja tifi.

⁵ B'i kitsú ya:

—Kats'ínkona nnyá jánuu xi tjihin xá. Tsa tjin ni ch'onk'uhun xi kits'in ndo, incha katatéjéne.

⁶ Ts'andayaha Festo yo nkú ra ma jin ko tsa te nistjin. As'ai ngji nanki Cesareá. Nistjin xi ma ndyjuun y'ejna ante má nga ts'in kjuá ko y'exá já xi incha ngjik'á Pablo.

⁷ Nk'ie nga jas'en Pablo, j'aik'úhun já judio xi nibaha Jerusalen ko tsatéjénehe. Nkjin tjká ni ch'onk'un xi incha kikjanínehe Pablo, ni xi najmi incha kamaha y'éntuchji.

⁸ As'ai b'i kitsú Pablo nga tsasinntjai yjoho:

—Najmi chumi jéhe xi tjenna. Najmi ngji kontraha kjuatéxumaha xuta judio, ta ndaha ninku, ko ta ndaha nda titjun k'aku Cesar.

⁹ Tunga mjehe ra Festo nga nda skuéhe já judio, kui nga b'i kitsúhu ra Pablo:

—A mjehi k'úin Jerusalen tu xi ján ts'ihinna kjuahi?

¹⁰ As'ai b'i kitsú Pablo:

—Sijña nginkun nda xi kitsjá xáha nda titjun k'aku Cesar ko má nga tjihin nga n'ekokjuana. Ya sisin nga najmi chumi nihi xi kits'ihin xuta judio.

¹¹ Tsa ch'on kits'ian ko tsa tjeheh ra ngabaya ni xi kits'ian, ta tsjanté nga kuayá. Tunga najmi kjuaxihí ngayjee ni xi tichjaninéna. Kui nga najmi ma ts'inkjas'ehen ra yjona jóo. Tibankia nga nginkun nda titjun k'aku Cesar n'ekokjuana.

¹² As'ai Festo ko já xi basinkoho incha kinchjaníjmíyaha niu ko b'i kitsú nga kinchjako Pablo:

—Ji tibinchi nga nginkun nda titjun k'aku Cesar n'ekokjuahi. Nda titjun Cesar k'úinseihí ma.

B'i ts'in incha kinchjaníjmíyaha kjuaha Pablo nda rei Agripa ko nda titjun Festo

¹³ Nk'ie nga j'a chuba nistjin, tsichu Cesareá nda rei Agripa ko na Berenice nga incha ngjikjaniñaha nda titjun Festo.

¹⁴ Nkjin nistjin incha ts'andayaha yo ko Festo kitsúyaha nda rei kjuaha Pablo. B'i kitsúhu:

—Ei tjña nku nda xi tu nku kik'áya'yúhún nda Felí nubayóo nk'ie nga jet'ain xáha.

¹⁵ Nk'ie nga ngjia Jerusalen, já na'mi k'aku ko jácháha xuta judio incha tsatéjénehe ndo ko tsankina nga tsa kjuá nga n'ek'ien.

¹⁶ Kixinyaha jóo nga najmi b'a ts'in nkaha já tjaxá Roma, tsa chuba tsjáha kjuá nga n'ek'ien xuta. At'aha tsa tjin xi tsatéjéne, tjihin nga ta kuasinjña xi tibatéjénehe tu xi kama kuasinkoho yjoho ngat'aha ni xi tichjanínehe.

¹⁷ 'Kui b'a maha, nk'ie nga j'aihi jóo ei, najmi kits'ink'andaya. Tjen'yún tsátejñaná nistjin xi ma ndyjuun ante má nga ts'ian kjuá ko y'exá já xi ngjik'á ndo.

¹⁸ Tunga nk'ie nga kinchja já xi tüncha batéjénehe, ndaha nku ni ch'on tjin xi kits'innkjihin k'an ngjinéhe.

¹⁹ Tu ni xi ts'e ninkuhu ní ko nku nda xi 'mi Jesu incha y'ésiyáha. Ja k'ien ndo, tunga b'ahá títu Pablo nk'ie nga tijná ndo.

²⁰ 'An najmi be xi nkú ts'in k'uendáhana nku kjuá xi b'a tjin. Kui nga kingjasáiyaha rá Pablo tsa mjehe ngjuaihi Jerusalen tu xi yo n'ekokjuaha.

²¹ Tunga tsankihí Pablo nga tu sahá s'eya'yún ko nga nginkun nda títjun xi tijná Romá n'ekokjuá. Kui nga b'a kixihinna nga s'eya'yúhun santa nkúhu nga kamana ts'inkjisehe nda títjun k'aku Cesar.

²² As'ai b'i kitsú nda rej Agripa:

—Kó an mjena kuasinñjúhu ndo.

—Ndyjunnj kuasinñjúhi —kitsú Festo.

²³ Kui nga nistjin xi ma ndyjuun tsichuhu Agripa ko na Berenice. Tsjo nkjún kama nga incha jas'en má ma kjuá. Incha tjenko já jun k'aku ko já k'akuhu naxinantóo. As'ai y'exá Festo nga ngjuaiçh'a Pablo ko

²⁴ b'i kitsúhu jóo:

—Ji nda rej Agripa ko ngayjee xuta xi kama ñjakújinná, á ndo ei. Ngayjee xuta judio xi tjin Jerusalen ko xi tjin ei tüncha batéjénehe. Tüncha kjintáya nga títbankina nga tsja kjuá nga n'ek'ien ndo.

²⁵ An najmi tsakújinná ni xi kits'in ndo xi tjeheñ rá ngabaya. Tunga kuihi tsanki nga nda títjun xi tijná Romá ts'ínkokjuaha. Kui nga b'a kixihinna nga ja ts'inkjihina yo.

²⁶ Tunga najmi bená mí nihi xi k'uet'á xujun xi ts'inkjihí nda títjun k'aku xi kitsjá xána. Kui kjuaha nga ei kuats'in nibáhana ndo nginkun ko ngikuin ji, nda rej Agripa, tu xi çasjayaha ráá ko b'a ts'in sakúhuna én xi ts'inkjihí nda títjun.

²⁷ At'aha b'a mana nga najmi çumi ni çjihí rá tsa çubá ts'inkjiná nku nda nubayá nga najmi xinya mí kjuaha tsatéjénehe.

26

B'i ts'in tsasinko yoho Pablo nginkun nda rej Agripa

¹ As'ai nda rej Agripa b'i kitsúhu Pablo:

—Kama çubai nga kuísinkoi yohi.

As'ai kingjénnk'a ntsja Pablo ko kinchja nga tsasinko yoho:

² —Tsjo nkjún mana, nda rej Agripa, nga kama kúásinka yjoná nginkuin nd'ai ngat'aha ngayjee ni xi tibatéjéneña já judio.

³ At'aha ji ya sisin xi nkú ts'in tijná sin cháha xuta xi ntje judio tjeheñ rá ko ni xi b'ésiyáha. Kui b'a maha, títbankihi ra nga n'etsentai nga kuasinñjuní.

⁴ Be ngayjee xuta xi ntje judio tjeheñ rá xi nkú ts'in tsátejñajihin nkúhu nga ndyjana. At'aha tsátejñajihin xutana ko Jerusalen tsátejña.

⁵ Kó tá be ya jóo ko kama kuítsuya tsa mjehe, nga tehente kits'intjusan xi nkú ts'in tijná nyáha já fariseo, já xi 'yún je fiko ni xi s'ejinni.

⁶ Nd'ai sijná ei nga t'n'ekokjuana at'aha tikuyáha nga Ntjáná ts'íntjusun ni xi kitsúya títjuhun ntje çáni.

⁷ Ta kui nihi xi tìncha kuyáha nga ts'ínkjáihin xutani xi te jo maha ntje chá xi y'aha ra. Kui kjuaha nga tìncha ts'intsoho ra Ntjaná nistjin nistjen. Nda rej Agripa, tibatéjénaena já judio ngat'aha ni xi an tikuyáha.

⁸ ¿Á najmi s'ejihinnu nga Ntjaná ts'ínkj'áiya ngáha ra xuta ngabayoo?

⁹ Nistjin nk'ie b'a kixian nga tjihin nga kfin kontraha xuta xi s'ejihin Jesu, nda xi nabáha Nazaret.

¹⁰ B'a kits'ian Jerusalem. Já na'mi k'aku kitsjana kjuá xi má nga ts'inkjas'en nubayá xuta xi yankihí Jesu. Ko nk'ie nga n'ek'ien, an ta kits'inj'a nga b'a n'ehé.

¹¹ Nkjin niyá ko xki ni'ya sinagoga kits'in'uhun tu xi najmi ta skuénkjúhun Jesu. Tu xi 'yúhún kits'in unkie xuta xu'bo ko kitsjennki unkie santaha tu má nankihí ni.

B'i ts'in kitsúya Pablo xi nkú ts'in jakj'áha Jesucristo

¹² Kui nií kits'ian. As'ai y'éxána ko kitsjana kjuá já na'mi k'aku nga kfián Damasco.

¹³ Tunga nk'ie nga títs'ian niyá, ji nda rej, nk'ie nga masen nistjin kieke nku nd'í cháka xi nibaha nk'a ján. 'Yún tsat'ai sa nga nd'ihí ts'íu. Kits'in ndzjenna ko ta kits'in ndzjehen já xi tjenkona.

¹⁴ As'ai tsixuntuí t'anankiu ko kint'e nku nta xi én hebreo kinchjakona. B'a kitsúna: "Saulo, Saulo, ¿á unchahani? ¿Á ta ji t'n'e'uhun ri yjohí?"

¹⁵ 'As'ai b'a kixian: "¿Yáha ji, Nda Ntja?" B'a kitsúna Nda Ntjaná: "An Jesu xi unchai.

¹⁶ Tunga tjsintjenni ko t'in. Kuakakuchíhi ra yjona tu xi n'exát'ahaní ko tu xi kujixinyahani ni xi kuayai ko ni xi chá sai askahan.

¹⁷ Ts'inkjisehe xuta judio ko xi najmi judio. Najmi tsjanté tsa incha ts'ín'uhin.

¹⁸ Chjúx'ánki tunkun xuta tu xi kuitjuhu má jyuun nga kjuas'ehe má ndzjeen, tu xi kuitjujihin ajin nga'yúhún ndanindoo nga ts'ínkjáihin Ntjaná. Ntjaná ts'ínndyjat'aha ngatitsuhun ko tsjáha ante ajihin xuta xi bichú ma je nginkun tu ngat'aha nga s'ejihin an."

¹⁹ 'Kui b'a maha, nda rej Agripa, kint'e'éhen ra xi tsakúchjina yjoho, xi nibaha nk'a ján.

²⁰ Titjun y'enjimíhi éhen Ntjaná xuta xi tjin nanki Damasco, ko askahan xi tjin nanki Jerusalem ko ngayjee nanki xi tjin ante Judea, ko santaha xuta naxinantá xi tjin asuntee. B'a kixihin nga ngjuakj'áha ra animaha ko ts'ínkjáihin Ntjaná, ko nga ts'ín ni xi kuakúchji nga ja kits'ínk'óntjaiya animaha.

²¹ Kui kjuaha nga jakj'ánijehena já judio natsihin ninku ko kama mjehe nga ts'ínk'ienna.

²² Tunga Ntjanáha tibasinkona santaha nd'ai. Kui nga stjñahana ej nga tinchjaka xuta x'an ko xi nchiná. Tixinya ni xi ta kitsúya já profeta ko Moise, ni xi tjihin nga kuitjusun.

²³ At'aha kui xi b'a kitsú nga tjihin nga un skuéhe xi kits'in nibá Ntjaná ko nga kui xi tjun kj'uaíya ngáha ra ngabayoo, tu xi b'a ts'in ts'ín ndzjehen ra xutani ko xuta naxinantá xi tjin asuntej xi nkú ts'in k'uankihi.

²⁴ Nk'ie nga b'a kitsú Pablo nga tibasko yjoho, as'ai b'i kitsú nda titjun Festo nga kikjintáya:

—ja tíma lukui, nda Pablo! At'aha 'yún mahi xujun, kui nga ja tíma lukuhuni.

²⁵ As'ai b'i kitsú Pablo:

—Najmi luka, nda tíjjun Festo. Kjuaxi ko b'a tjin ni xi tinchja.

²⁶ Nda rej Agripa be ni xu'bi. Kui nga tinchja kixi kixihina nginkun. At'aha behe k'an nga beyje nda rej ngatentee ni xu'bi. Najmi nku ante xi tjina 'ma ma nga b'a kamo.

²⁷ Ji nda rej Agripa, za s'ejihin ni xi kitsú já profeta? Be nk'ie nga s'ejihin.

²⁸ B'i kitsú nda rej Agripa:

—Chuba mahá ndyjaha nk'ie nga n'e maní nku nda xi s'ejihin Jesucristo.

²⁹ As'ai b'i kitsú Pablo:

—Ndaha tsa chuba ndyjaha ko tsa tse ndyjaha, tunga tbankihí ra Ntjaná nga najmi tu nku ji, ko ní ngatentee xi tibasínñjuna nd'ai kuichú ma xi nkúhu an, tunga najmi kohó n'úkicha xu'bi s'et'aha.

³⁰ As'ai tsisintjen nda rej, nda tíjjuun, na Berenice ko ngayjee xi incha kab'entukohó yo.

³¹ Incha ngi nchjanjmíya t'axin kjuo. B'i incha kitsúhu xinkjin:

—Najmi ngabaya ko ta ndaha nubayá tjehen ra ni xi kits'in ndo.

³² As'ai nda rej Agripa b'i kitsúhu nda tíjjun Festo:

—Tsa najmi tsanki ndo nga nginkun nda tíjjun k'aku Cesar n'ekokjua, kama n'e ndaihi kai.

27

B'i ts'in kin'ekji Pablo nanki Roma

¹ Nk'ie nga 'ai kjuá nga tjin nga n'ekjini ante Italia, as'ai kin'ekjas'en Pablo ko k'ái sa já nubayá aya ntsja nku nda jun k'aku xi 'mi Julio. Kui xi tjñajihin já jun xi 'mi Já juhun Nda tíjjuun.

² Tsitjas'ein nku tsutsu xi nibaha nanki Adramitio xi ja ma kuitjuhú nga ngjuai nanki xi tjin ante Asia. As'ai kin'ei nyá ntá. Ta ngjikoni Aristarco, kui xi nibaha Tesalonika, nanki xi tjñajihin ante Macedonja.

³ Njstjin xi ma ndyjuun tsichij nanki Sidon, ko nda jun Julio kits'ihin nku kjuanda Pablo. Kitsjantehe nga ngjitsubek'un já xi nda nchjakohó ko nga kui jóo tsjáha ni xi machjehen.

⁴ As'ai tsitjuoi tsutsu yo ko tsitjandái xjo Chipre, at'aha tjen kontrani ntjo.

⁵ Tsitjatúkjái ntáchak'uun andaihi Cilicia ko Panfilia ko tsichij nanki Mira, nanki xi tjñajihin Licja.

⁶ Yo kisakúhu nda jun k'aku nku tsutsu xi nibaha nanki Alejandria ko ante Italia tífi. Yo kits'ínkjas'enni.

⁷ Nkjin njstjin kin'e nda ndai nyá ntá ko tu 'yaha tsichu tiñai ankjin nanki Gnido. Tjen kontra sani ntjo, kui nga tsitjahanj ankjin nanki Salmon ko y'etjindaihi xjo Creta.

⁸ Tu nku b'ahá ts'in 'ni kin'ei nyá ntá andaihi xjo Creta. Askahan tsichij nku ante xi 'mi Ante Tsjo K'un xi tjina mahá nanki Lasea.

⁹ Nkjin nkjún njstjin ts'ayanj ngat'aha ntjo ko ja tibichú tiña njstjin nga ch'on ma nga tsutsu bankínkaá, at'aha ja tibichú tiña njstjin chunch'óon. Kui nga b'a kitsúhu Pablo:

¹⁰ —Jun já, ndzjen tímana. Tsa kuankíndjaá, ch'on kamat'aán. N'endya tsutsuú ko ch'áha, ko santaha kjuichúkjuá nga kuayáa ko ñá.

¹¹ Tunga najmi kits'insihín ra nda jun k'aku ni xi kitsú Pablo. Tu ni xi kitsúhu nda xi ts'ínko tsutsuú ko nda xi ts'e yóo tsasínñjuhu.

12 Ante xu'bo ya najmi nda ma tsa yo n'ekj'a nistjin chunch'óon. Kui nga nkjin incha kamaha xi b'a incha kitsú nga tu sahá nda tjin nga incha kuitju yo, tsa tu ahá ni b'a ts'in incha kuichú Fenice, nanki xi tijnajihin xjo Creta. Yo má bichú tsutsu ko nda ts'in s'entu. B'a ts'in yo kama incha ts'ínkj'aha nistjin chunch'óon.

B'i ts'in kamané ntjo tsutsu xi tjya Pablo

13 As'ai kitsjen nku ntjo xi najmi 'yún, xi nibaha ajin ntáchak'uun. B'a kamaha jóo tsa nda ts'in ngjuai timaha. Kui nga tsitjukoho tsutsu ko incha ngjiko tiña andai xjo Creta.

14 Tunga najmi ts'andayahá ra nga kama nku ntjo xi tu xí 'yúhún, xi nibaha asun t'anankiu. Be jóo nkú 'mi ntjo.

15 Kui xi kikjebéfe tsutsu. Najmi ta kama tsankinkohoni má nga mjeni. Kui nga kik'aintehení nga ngjuaikohoni ntjo.

16 As'ai tsitjandái nku xjo ichí xi 'mi Cauda. Kui xi y'échjahá ichí ntjo, ko tu 'yaha kamaní kichju'yún tsutsu ichí xi y'a tsutsu.

17 Nk'ie nga kin'ekjas'ein tsutsu ichú, as'ai n'ú'ya y'é'yúnkjáha jóo tsutsu chánka xi tjenkoj tu xi najmi kuakjahan. Incha kitsankjún tsa tsumí xi tjin ante xi 'mi Sirté kjuas'enjin. Kui nga incha kikjejehen najyuhun tsutsu, kui xi basinya'yún ntjo. As'ai kitsjánte nga ngjuaikoho ntjo.

18 Nistjin xi ma ndyjuun 'yún kitsjen sa ntjo. Kui nga incha kikjaníkj'ajin ntáchak'uun ch'áha tsutsu.

19 Nistjin xi ma jahan incha kikj'aníkj'ajin santaha ko ni xi ts'inchjén nga fiko tsutsu.

20 J'a nkjin nistjin nga najmi kama sje ko ta ndaha najmi kama chji niñuu ko ntjo xi 'yún tjeneni. B'a tsixiin nga najmi ta kuintsubahani.

21 Nkjin nistjin j'a nga najmi chumi nihi kichinej. As'ai Pablo tsasinjña ndju ko b'i kitsú:

—Jun já, najmi nda kin'o nga najmi tsasinñjunú, nk'ie nga tsitjukoo tsutsu xjo Creta. Un tibenuu nd'ai ko tín'e ndyjo ni xi kich'o.

22 Tunga nd'ai b'a tixinnuu nga tjen nga'yúhúun yjonuu, at'aha najmi ch'a kuayá. Tu tsutsuuhú xi ndyja.

23 At'aha nkuí jyún kabakúchjina yjoho nku ntítsjehe Ntjá xi ts'ena ko xi ts'inxát'aha.

24 B'a katsúna: “Najmi tu binkjuin, Pablo. Tjihin nga k'úin nginkun nda títjun k'aku Cesar. Ntjáná títjsáhi kjuanda xu'bi nga najmi kuayá ngayjee já xi tjíntuyákohi tsutsu.”

25 Kui b'a maha, jun já, tjen nga'yúhúun yjonuu. At'aha s'ejinna Ntjáná nga b'a kama xi nkú nga ka'mina.

26 Tunga tjihín ni nga nku xjo kuichúkóná ntjo.

27 Nk'ie nga tsichu nistjen nga ja tjinni jo tuntjái, ko nga ja tífikoni ntjo ajin ntáchak'un Adria, nkú ra ma masen nistjen kieke já xi tjincha ts'ínko tsutsu nga ja tibichú tiñaj ante kixiu.

28 Kui nga kik'achubaha nga nanakahá ntóo. Kan t'ion nku metru kama. As'ai ngjindju sa ko ta kik'achubahá ngáha. Kui xi kama kan ún jo metru.

29 Incha kitsankjún tsa naxiu satékjokoho, kui nga incha kikjaníkj'aha ñju ni xi fáya'yún tsutsu. Incha mangimjehe nga kitsa kama sen.

30 As'ai mjehe kuanka já xi tjincha ts'ínko tsutsu. Kui nga incha kikjaníkj'ajihin ntóo tsutsu ichí xi kjit'aha tsutsu chánko. B'a incha kitsú nga incha kjaníkj'a sa ankjín tsutsu ni xi kjuáya'yúhúun tsutsu.

31 Tunga b'ahá kitsú Pablo nga kinchjako nda jun k'aku ko já juun:

—Tsa najmi k'úentu já xu'bi aya tsutsuu, jun najmi k'uankiu.

32 As'ai incha tsatekjá já juun n'ú'ya xi tjit'a tsutsu ichíu. Incha kikanítja'ba niu.

33 Nk'ie nga ja tínibá ma sen, Pablo b'a kitsúhu ngayjee jóo nga tjihin nga incha kjine nichine. B'j kitsúhu:

—Ja tjimuu jo tuntjái nd'ai nga 'yún t'n'enkjihun tak'un ko nga tintsuba kjintió. Najmi tichino niñu.

34 Tíbankihinu nga chinehenu ichi nd'ai. Kuasinkonuu tu xi k'uankihinu. At'aha ndaha nku ntsjaku najmi ndyja.

35 Nk'ie nga b'a kitsú Pablo, as'ai jak'á nku ninkuan ko kitsjáha máb'achjihí Ntjaná nginkun ngayjee jóo. Tsakjánya ko kikjine.

36 As'ai kama 'yún tak'un ngayjee já xingisoo ko ta incha kikjine ninkuon.

37 Jo unchan ko cháte ko kan ún nku mahanj ngayjei xi tintsabayaj tsutsuu.

38 Nk'ie nga ja incha kikjine niñu, as'ai tu xi kama kijnaha tsutsuu incha kikaník'ajin ntáchak'uun tuniñu xi y'a yoo.

B'j ts'in tsakjan tsutsu xi tjya Pablo

39 Nk'ie nga kama seen, najmi kamankjihin jóo má incha tsichu. Tunga kkiehé nku ante kixi má nga tjin tsumi ko incha kama mjehe nga ngjuaikko tsutsuu yo, tsa tu aha ni kujichuko.

40 Kui nga incha tsate'yúhun n'ú'ya xi y'aha ra ni xi fáya'yúhun tsutsuu. Incha kikanítjab'a niu ko kits'in ndaihi ni xi bakú niyáha tsutsuu. As'ai kingjénnk'a najyuhun tsutsuu xi basinya'yún ntjo tu xi ngjuaikoho ra ntjo ante kixiu.

41 Tunga nkuhú ante má nga tjin tsumi tsichu yoo. Yo kisasínká'yún ankjin tsutsuu. Ndahachi najmi ta kama kits'inniyáha niu. As'ai t'éhen ntóo kijekuba astun tsutsuu.

42 B'a incha kitsúhu xinkjin já juun nga incha ts'ínk'ien já nubayoo tu xi najmi incha kuankajin ntáha.

43 Tunga mjehe ra nda jun k'aku nga ts'ínk'anki Pablo, kui nga najmi kitsjantehe nga b'a incha ts'ihin jóo. Tu sa ní b'a kitsú nga tjun kjaník'ajin ntá yjoho xi maha ntá tu xi kujichúhu ante kixiu,

44 ko nga já xingisoo ngjuaikko yáte ko tsa t'íaha tsutsuu. B'a ts'in incha tsichuhuni ante kixiu ko incha ts'ankiyjei.

28

B'j ts'in kits'in kjuankjun Pablo xjo Malta

1 Nk'ie nga tsitjujin ntái, kik'inanyi nga Malta 'mi yo.

2 Xuta xi tjin xjo xu'bi nda animaha ko nda kits'ínkjáinni. Incha kits'in'yún nku nd'í chánka, at'aha nch'an ko ts'í túb'a kui njstjuun.

3 Jáya Pablo chuba chikín ko y'entujin nd'iu. As'ai tu tsitjuhú nku ye xi títankaha nt'aihi nd'iu ko kikjinehe ntsja Pablo.

4 Nk'ie nga kkie xuta xi tjin yo nga tjenb'ankit'a ye ntsja Pablo, b'j ngján kinchjako xinkjin. B'j incha kitsú:

—Kjuaxi nk'ie nga anjma ts'ínk'ien ndai. Ndahá tsa kuitjujin ntáchak'uun tunga Ntjaná najmi mjehe tsa k'úejña tik'un sa.

5 Tunga y'étsujnehé Pablo ye ajin nd'iu. Ndahachi najmi chumi nihi xi kamaha.

⁶ Incha kikuyá xuto nga kujjin Pablo ko a ra tjen'yún kuayáha. Tunga b'ahá ts'in j'aha chuba nga tuncha kuya. Nk'ie nga incha kikié nga najmi chumi nihi xi kamaha, kits'ínk'óntjaiya kjuankjintak'uhun. B'a incha kitsú nga nku ntia Pablo.

⁷ Tiña ante xu'bo tjihin ni'ya nku nda xi 'mi Publio, xi nda tíjuhun xjo Malta. Kui xi kits'ínkjáinnj. Nda ts'in kits'ínsinni jan nistjin tjihin.

⁸ Tunga kjiña uhún na'mihi Publio. Ch'in tunchaha ko tí'faha. As'ai jas'en Pablo má kjiña. Askahan nk'ie nga kinchjako Ntjaná, kingjénne ntsja ko kits'innkijhi.

⁹ Nk'ie nga b'a kamo, ta incha j'ai ya kj'ai xuta un xi tjin yo. Ta incha kama nkijhi.

¹⁰ Nkjin ni xi kitsjání xuto, ko nk'ie nga kichjubé ngáhanj kj'ai tsutsu ta kitsjání ni xi machjén nga n'eé nyá.

B'i ts'in tsichu Pablo nanki Roma

¹¹ Nk'ie nga j'a jan sá, as'ai tsankinkoj nku tsutsu xi yo kits'ínk'a nistjin chunch'oon. Alejandria nibaha yoo ko tjit'a chijhi sénnistjihin ntia Castor ko Polux.

¹² Tschij Siracusa ko jan nistjin ts'andayanj yo.

¹³ Nk'ie nga tsitjuj yo, tsankint'a tiñaj nanki xi tjin yo ko tschij nanki Regio. Nistjin xi ma ndyjuun kamanéj nku ntjo, ko nistjin xi ma johu tsichukonj tsutsuu nanki Puteoli.

¹⁴ Yo kisakúnj k'ua já nts'eé xi b'a kitsúnj nga kuinsubakoj nku tuntjái tjihin. Nk'ie nga ja kamo kin'ej nyá nga tsankijn nanki Roma.

¹⁵ Já nts'eé xi tjintu nanki Roma, nk'ie nga kint'é nga tschij yo, as'ai incha j'aikj'a nyánj má nga 'mi Natsin Apio ko má nga 'mi Jan Ni'ya, yo má n'ekj'a nistjen. Nk'ie nga kikié Pablo jóo, kitsjáha máb'achjihj Ntjaná ko tsjo kik'iehe animaha.

¹⁶ Nk'ie nga tsitjas'ein nanki Roma, kik'aintehe Pablo nga t'axín k'úéjña ko nku nda jun kikunntáha.

B'i ts'in y'énijmhi Pablo xuta judio xi tjin Roma

¹⁷ Nk'ie nga j'a jan nistjin, as'ai Pablo kinchja njakúhu já k'akuhj xuta xi ntje judio tjeheh ra xi tjin yo. Nk'ie nga kama ñja jóo, as'ai b'a kitsúhu:

—Jun já nts'e, najmi chumi nihi xi kits'ihin xutaná ko ta ndaha najmi ngj kontraha sin chá xi kits'ínkjas'enná ntje cháná. Tunga xuta xi tjintuhú Jerusalem kits'ínkjas'ennijéna aya ntsja já Roma.

¹⁸ Kingjásjaiyana ko kama mjehe nga ts'íin ndáina, at'aha najmi chumi nihi xi kits'ian xi tjeheh ra ngabaya.

¹⁹ Tunga najmi kits'in yuhú já judio xi tibatéjéna. Kui nga tsankihina nga nginkun ndatitjun k'aku Cesar n'ekokjuahana, ndaha tsa najmi tjin ni xi kuatejénehena xutaná.

²⁰ Kui kjuaha nga kinchjahanuu. Mjena skenuu ko xinyanuu nga tjinkjáyúnna n'úkicha i tu ngat'aha nga tikuyáha ni xi tichuyáá ngayjeé ñá xi xuta Israel.

²¹ As'ai b'i incha kitsú jóo:

—Ndaha nku xujun xi nibaha ante Judea xi tinchjanijmíyaha ri najmi j'ainj, ko ta ndaha já nts'eé xi incha nibáha ján najmi chumi ni ch'onk'uhun xi kinchja ngat'a ts'i.

²² Tunga mjeheñj kuasinñjúj xi nkú ts'in n'enkjink'uin, at'aha yaj nga tu má antehé ni najmi nda tichubanijmíyaha xuta xi yankijhi én xi t'ib'enijmí.

²³ Kui nga incha y'êhe ra nku nistjin nga Pablô kuakúya ko nkjin nkjún xuta incha j'ai kui nistjiun ni'yaha. Nku nistjin kik'aha Pablô nga y'éjña chji ko kitsúya nkú ts'in batéxuma Ntjaná. Kits'inchjén xujun kjuatéxumaha Moise ko xujuhun já profeta nga y'éjña chjihí xuta yáha Jesu.

²⁴ As'ai tjín xi kits'ínkjáihín ni xi kitsú Pablô ko tjín xi najmi kis'ejihín.

²⁵ Najmi tsichu ma nkuko xinkjín. Nk'ie nga incha kik'atuts'ihín nga incha ngji ni'yaha, b'í kitsú Pablô:

—Kjuaxi ni xi kitsúhu Espiritu Santo ntje chánu nga kits'ínkinchja nda profeta Isaiá. B'í kitsú:

²⁶ T'ihínseihí naxinantá xu'bo ko b'a t'ihín:
'Yún kuásínñju tunga najmi kamankjihinnu,
ko 'yún chasoo tunga najmi chanú.

²⁷ At'aha ja kama ndjá animaha xuta xu'bi,
kits'in staya yjoho ko kik'íechja tunkun,
tu xi najmi skuehe ko najmi kuint'éhe,
ko najmi kamankjihín ra,

tsa ts'ínk'óntjaiya animaha ko nga an ts'innkíhi.

²⁸ 'Kui nga tjíhín nga chahanu nd'ai nga Ntjaná ts'ínkjihí ra naxinantá xi tjín asuntej éen xi ts'ínk'ankihí. Kuihí xuto xi kuásínñjuhu éen.

²⁹ Nk'ie nga b'a kitsú Pablô, 'yún incha kinchjatiko xinkjín já judio. As'ai incha ngji.

³⁰ Jo nú kamaha Pablô nga y'ejñaya ni'ya xi y'échjí sá. Kits'ínkjáihín ngayjee xi tsichusehe.

³¹ Y'énjímí xi nkú ts'in batéxuma Ntjaná ko tsakúya nga Jesucristo xi Nda Ntjaná. Kinchja chji chji ko najmi ch'a xi y'échjaha nga b'a kits'in.

Xujun xi kits'ínkjihí nda postru Pablo xuta ninku Roma

B'i ts'ín kikjaniñaha Pablo xuta ninku xi tjin nanki Roma

¹ An Pablo, an nda musu síhin Jesucristo. Ntjaná kits'ín mana nku nda postruhú tū xi k'uenjímíhina én nda tsuhú,

² én nda tsu xi kitsú nga tsjá nk'ie nga kits'ínkinchja já profetañaha xi nkú ts'ín tjt'á xujun éhen Ntjaná, kui xi tsje.

³ Én nda tsuú tínchjanijmíyaha Ntíhi, kui xi Nda Ntjaná Jesucristo. Nk'ie nga yjonite kik'a, ntjeñe nda rej David nibaha ra.

⁴ Kó nk'ie nga j'áyahá ngabayoo, Espiritu Santo y'éña chji nga kui xi Ntíhi Ntjaná xi tjihin nga'yún.

⁵ Kitsjana kjuanda kó kits'ín mana nku nda postru ngajoho tū xi tū má k'uenjímíhi ra xuta nga tjihin nga s'ejihin kó kuñt'é'éhen.

⁶ Jun tintsúbajun xuta xi kis'enjímíhi, kui nga xutañaha Jesucristo kamahanu.

⁷ Ngayjoo xuta ninku xi tintsúboo nanki Roma títs'inkjínūu kui xujūin. Tjoho Ntjaná jun kó j'ájinūu nga kikjats'enūu.

Kas'enūu kjuanda kó kjuajyu xi tsjáná Ntja Nā'miná kó Nda Ntjaná Jesucristo.

B'i ts'ín kitsúya Pablo nga mjeñe nguajiseñe xuta ninku Roma

⁸ Kui ni xu'bj xi tjun xinnūu. Tū ngat'aha nga Nda Ntjaná Jesucristo ts'ená, tsjahá máb'achjihí Ntjaná ngat'aha nga ja kichjubó éhen kó nga ngúsuhun asuntee tichubanjimíyaha xi nkú ts'ín s'ejinnūu Ntjaná.

⁹ Ngayjee animaná títs'inxát'aha Ntjaná nga túb'enjímía én nda tsuhú Ntíhi, kó kui xi be nga tehente ts'inkjónūu nk'ie nga nchjaka.

¹⁰ Bankihí Ntjaná tsa kui xi mjeñe katsjáníyána nga kama kfínsenūu.

¹¹ At'aha mje nkjúnna skuenūu tū xi kúásinkohonūu nga sákúnūu ni xi tsjáná Espiritu Santo, tū xi ndjá kuñchahanu.

¹² Mjena nga xi nkú ts'ín nkuhú s'ejinná k'uai nga'yúnkoho raá xinkjá.

¹³ Jun já nts'e, mjena nga choo nga nkjin niyá kama mjena nga kfínsenūu tunga santahá ni nd'ái tjin ni xi túb'échjana. Mjena ta ts'ian xá xi kitsjana Jesucristo ajinnūu xi nkú nga ta títs'ian ajihin xuta naxjnantá xingisoo.

¹⁴ Tjihin nga ts'ian ajihin tū mí xutañá ni xá xi kitsjana, xuta xi nchja én griego kó xi nchja kj'ái én, xi nkjink'uhun kó xi najmi nkjink'uhun.

¹⁵ Kui nga mangimjehena nga k'uenjímíhinūu kó ta jun xi tintsúboo Roma én nda tsuhú Jesucristo.

B'i ts'ín kitsúya Pablo nga tjihin nga'yún én nda tsuhú Jesucristo

¹⁶ Najmi ma subana nga én nda tsuhú Jesucristo b'enjímía, at'aha kui xi nga'yúhun Ntjaná xi ts'ínk'ankikoho ngayjee xi s'ejihin, xi ntje judío tjeñen ra kó xi najmi ntje judío tjeñen ra.

¹⁷ Én nda tsuhú Ntjaná bakúchji xi nkú ts'ín Ntjaná tsjahá xuta nga naxu ma nginkun tū ngat'aha nga s'ejihin. B'a ma at'aha s'ejihin, xi nkú ts'ín tjt'á éhen Ntjaná nga b'í títsu: "Xi ja naxu nginkun Ntjaná tū ngat'aha nga s'ejihin k'úéña tík'un."

B'i ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga ngayjee xuta tjihin jé

¹⁸ Ntíaná xi tjiña nk'a ján b'éjña chji kjuakjahan nga ts'in nibánehe ngayjee xuta xi najmi benkjúhun ko incha ts'in ni xi najmi naxu nginkun. Kui xuto xi b'échja nga cha ni xi naxu tjín.

¹⁹ At'aha ni xi yaha Ntíaná, kui ta incha be. Ntíaná ta y'éjña chjihí.

²⁰ Najmi tjín xi nkú ts'in b'a incha kuitsuhu nga najmi be. At'aha xi nkúhu nga kamanda asuntee tsakúchji nga'yúhun Ntíaná xi najmi maha ndya ko nga nkuhú kui xi Ntíaná. Kjuaxi kjáihin nga najmi ma chji Ntíaná, tunga kamankjihinná tsa chaseéhe ni xi kin'enda.

²¹ Tunga ta ndahá ni tsa incha kieke jóo ni xi ts'e Ntíaná, najmi incha kits'inkie yjoho nga Ntíaná xi tjihin kjuachánka ko ta ndaha najmi incha kits'jáha máb'achjihí. Tu sa ní ni xi najmi chumi ni chjihí ra incha kits'innkjink'un ko incha kama yjihín.

²² Já nkjink'un chuba incha kits'in mahá yjoho, tunga já sihi incha kama.

²³ Incha kits'in t'axín kjuachánkaha Ntíaná, kui xi najmi maha 'me. Kits'intsoho sénnistjihín xuta xi maha 'me ko sénnistjihín nisee, chu ko ye.

²⁴ Kui nga Ntíaná kits'in ndáihí ra xuto nga ni xi najmi ndoo incha ts'íihin, ni xi nchjaha anímaha. Ta kui ta maha najmi incha kikienkjún yjonintehe nga ch'on kits'inko.

²⁵ Incha kits'in t'axín éhen Ntíaná xi naxu tjín. Tu én tsank'óhó incha tsakj'á. Incha kikienkjún ko incha kits'intsoho ni xi kin'enda antehe ni nga xi kits'innda niu ts'intsoho, xi tjihin nga n'etsjoho tu nkjéhé ni. B'a tjín.

²⁶ Kui nga Ntíaná kits'in ndáihí ra xuto nga ni xi suba maná incha ts'íin. Jminchjihín jóo incha y'éntu xi nkú ts'in tjeheh ra nga incha ts'ínko x'íihin.

²⁷ Já x'in ya ta incha y'éntu xi nkú ts'in tjeheh ra nga incha ts'ínko jminchjín. Ta kuihi xinkjín x'in incha kits'in mje. Tjihín kjuasuba ni xi incha kits'in. Ta kuihi jáx'in incha kikjantuko xinkjín. Tunga ta incha kits'ínkjáihin ra chji xi tjeheh ra kjuangasten xi incha kits'in.

²⁸ At'aha najmi incha kits'insihín Ntíaná, kui nga Ntíaná kits'in ndáihí ra nga kuatsúhun kjuankjink'uhun, tu xi incha ts'íhin ni xi najmi ma n'e.

²⁹ Kui nga kitsejihín ra ngayje tikjá ni ch'onk'un. Najmi naxu incha ts'in, fantuko jminchjín xi najmi kjee bixan, incha fásihín ni xi tjihin xinkjín ko ch'on incha ts'in. Kitsejihín anímaha kjuaxintak'un, incha ts'ínk'ien xinkjín, ko ta kitsejihín kjuachán, kjuamaña ko kjuach'onk'un.

³⁰ Nchjane xinkjín, én tsank'á ts'ínne xinkjín, ts'in unkie Ntíaná, najmi ch'a benkjún, ma ngak'un, nk'a b'asje yjoho, kjuankjintak'uhun b'asjejin nkjin tikjá ni xi ch'onk'un, najmi nt'é'éhen xi cháha,

³¹ si, najmi ts'intjusun én xi nchja, najmi ch'a xi ts'intjo, najmi ma n'e njenta ko najmi ma nímaha xinkjín.

³² Be xuta xu'bo nga xi b'a ts'íun ngabaya tjeheh ra, at'aha b'a ts'in y'éjña Ntíaná. Tunga tu nku b'ahá tjincha ts'in ko santaha tsjo incha maha nga kj'ai xi b'a ta ts'in.

2

B'i ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga Ntíaná ts'ínkokuja ngayjee xuta

¹ Ji xi chaseihí yá xi nda ko yá xi najmi nda ko tin'ek'anji jé xuta xi kj'ai, najmi tjín nkú ts'in n'esjenkihini yjohí. Nk'ie nga chaseihí yá xi nda ko yá xi najmi nda, ta ji ta maha n'ek'anji jé yjohí, at'aha ji b'a ta n'eí.

2 Yaá nga kixi ts'ínkokjuá Ntjáná xutá xi b'a ts'ín.

3 Ji ndá, ji xi chaseihí yá xi najmi nda títs'in kó nk'ie nga b'a tá n'ei, ¿a b'a bixín nga kuitjunkihi yjohi nga ts'ínkokjuahi Ntjáná?

4 ¿Á t'n'e t'axihín ri yjohi kjuanda chánkaha Ntjáná kó nk'ie nga tú xí ts'ín'yún tak'uhunná kó nk'ie nga tú xi ndahá ts'in? ¿A najmi mankjihín ri nk'ie nga kui kjuandaha Ntjáná títs'áníyáhi nga k'úinchi'aha ri animahi?

5 Tunga tú ngat'aha nga ndjá t'jyahi kó nk'ie nga najmi t'í'michj'aihi animahi, tú sahá t'n'etsenéi yjohi kjuá'un xi nibanehe asuntee nístjin nk'ie nga ts'ín nibá Ntjáná kjuakjahan kó ts'ín sisin kjuá.

6 Nk'ie b'a kamoó, Ntjáná tsjáha chjíhi nga nkúnkú xutá ngat'aha xi nkú tjin ni xi kits'in.

7 Xutá xi tú nku t'íncha títs'íhín ni xi nda, xi b'a ts'ín t'íbangisáíhi nga sakúhu kjuachánka xi tsjá Ntjáná kó nga nda chá kó nga k'úentu tik'un sín, kui xutáha xi Ntjáná ts'ínk'íéentu tik'un síhín.

8 Tunga xutá xi sin kjuá kó najmi nt'é'éhen ni xi naxú tjin, xi tú sahá nt'é'éhen ni xi najmi ndoo, kui xi íncha ts'ínkjáíhín kjuá'un xi ts'ín nibanehe Ntjáná kó kjuakjahan.

9 Kjuanima kó kjuaba sakúhu ngayjee xutá xi ts'ín ni xi ch'onk'un, b'aha rá xutá xi ntje judio tjeheh rá kó xi najmi ntje judio tjeheh rá.

10 Tunga ngayjee xutá xi íncha ts'ín ni xi ndoo, kui xi sakúhu kjuachánka xi tsjá Ntjáná, nda chá kó s'ehe kjuajyu, b'aha rá xi ntje judio tjeheh rá kó xi najmi ntje judio tjeheh rá.

11 At'aha namji ngabi ts'ín Ntjáná.

12 Ngayjee xi íncha kits'in ngatitsun nga najmi be kjuatéxuma xi kin'ekj'asehen Moise, tú nkú ndyjahá tá ndaha tsa najmi kits'ínkokjuaha kjuatéxumoo. Kó ngayjee xi íncha kits'in ngatitsun nga ja be kjuatéxuma xi kin'ekj'asehen Moise, kui kjuatéxumoo ts'ínkokjuaha.

13 Najmi xutá xi tú basínñjuhú rá kjuatéxumoo xi naxú ma nginkun Ntjáná. Xutá xi ts'íntjusun ní kjuatéxumoo xi naxú n'e ma.

14 Xutá xi najmi ntje judio tjeheh rá najmi kik'aihi kjuatéxuma xi kin'ekj'asehen Moise tunga ts'ínhín ni xi títsu kjuatéxumoo, at'aha mankjihín ni xi nda kó ni xi najmi nda. B'a ts'ín kuenta ts'e suba sakúhu rá nku kjuatéxuma, ndaha tsa najmi t'jñaha kjuatéxuma xi kin'ekj'asehen Moise.

15 Incha bakúchji xuto nga ajin animaha tjit'a ni xi bakúya kjuatéxumoo. Animaha tsuyaha tsa nda kó tsa najmi nda ni xi t'íncha ts'ín. Kó kjuankjintak'uhun tsuyaha tsa tjeheh jé kó tsa najmi tjeheh ngat'aha ni xi t'íncha ts'ín.

16 B'a kama nístjin nk'ie nga Ntjáná k'uéxáha Jesucristo nga kuasehe ni xi t'íntu'máha xutá. B'a kama xi nkú títsu én nda tsu xi t'íb'eníjmía.

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga ta t'jhin jé xutá judio ndaha tsa kui kik'aihi kjuatéxumoo

17 Ji xi b'a t'íbixín nga ji xi ntje judio tjeheh ri, nga kjuatéxuma xi kin'ekj'asehen Moise kich'ai kó tsjo mahi at'aha Ntja nku tutuu s'ejihin.

18 Yai ni xi mjehé Ntjáná nga n'ei. Yai má nihi xi nda at'aha kjuatéxumoo kisakúyahi.

19 Behe tak'uin nga mahi baku n'yáíhi xutá ká kó nga ji xi nkú joyaha nku nd'í xi ts'ín ndzjehen xutá xi t'jima má jyuun.

²⁰ Ji xi bakuyáihí xutá xi najmi be ni xi ts'e Ntjáná. Ji xi nda maestrúhu xutá xi najmi mankjihín, at'ahá tǐjñahi kjuatéxuma xi bakúchji kjuankjintak'uun kó ni xi naxu tǐjn.

²¹ Ji xi bakuyái, ¿a najmi bakuyáha rǐ yjohǐ? Ji xi b'enjímí nga najmi ma n'e ndyjé, ¿a n'eí ndyjé?

²² Ji xi b'a bixín nga chankjáán kjuabixanná, ¿a b'a n'eí? Ji xi unchai ntǐa xi ntsja xutá ts'índa, ¿a najmi n'eí ndyjé nǐnkuhu ntǐa xu'bo?

²³ Ji xi tsjo mahi at'ahá yai kjuatéxuma xi kin'ekj'asehen Moise, tunga najmi tǐyankjúní Ntjáná nk'ie nga tǐbiyunéí kjuatéxumoo.

²⁴ B'ǐ tǐtsu éhen Ntjáná má nga tǐjt'a: "Ngat'anuu najmi tǐyankjún Ntjáná ajihín xi najmi ntje judío tjeheh ra."

²⁵ Chjǐhǐ rǎ nga kin'ehi circuncision tsa tǐn'etjusuin kjuatéxumoo. Tunga tsa tǐbiyunéí kjuatéxumoo, circuncision xi kin'ehi b'a ma xi nkúhu tsa najmi kin'ehi niu.

²⁶ Kui nga tsa xi najmi kin'ehe rǎ circuncision k'uatjohó ni xi tǐjt'a kjuatéxumoo, ¿a najmi n'echjǐhǐ rǎ ni xi tǐts'ín nga chǎsehe xi nkúhu tsa kin'ehe circuncision?

²⁷ Xi najmi kin'ehe circuncision yjonintehe tunga tǐts'íntjusuhún kjuatéxumoo, kui xi k'uéjñanehi ni xi kanéhi ji xi tǐjñahi kjuatéxumoo kó kin'ehi circuncision tunga tǐbiyunéí.

²⁸ Najmi yjonintee tsuya yá xi judío, kó najmi ni xi n'ehe yjonintee xi circuncision xi ndoo.

²⁹ Judío ní xi b'a ts'ín tǐjyaha kó circuncision xi nda, kui ní xi ma ajin animaha xutá. Espiritúhu Ntjáná b'a ts'íun, najmi ni xi tǐjt'a xujun. Xi b'a ts'ín tǐjyaha, Ntjáná nda nchjanehe xutá xu'bo, najmi xutá.

3

B'ǐ ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga tu nkú naxuhú ts'ín Ntjáná

¹ Kui b'a maha, ¿mí ni xi tǐjn saha xi ntje judío tjeheh rǎ nǐ ma? ¿Kó má xi kui chjéheh circuncision?

² Chjǐhǐ rǎ niu, tu xi nkú ts'ín chǎsehé raá. Tǐtjun Ntjáná kits'ínkjas'ehen xutá judío éhen.

³ Tǐjn xi najmi kis'ejihín éhen Ntjáná, tunga, ¿a kuihǐ nihi ni xi ts'íin nga Ntjáná najmi ts'íintjusuhun éhen?

⁴ ¡Najmi! ¡Ndaha tsa mí yjehe! Ndaha tsa tsank'á ngayjee xutá, tunga Ntjáná tu nkú ts'íhín ni xi naxu tǐjn. Xi nkú ts'ín tǐjt'a xujun éhen Ntjáná nga b'ǐ tǐtsu: S'ejña chji nga ji xi naxu nk'ie nga chubai, kó n'e nganai nk'ie nga n'ekokjuahi.

⁵ Tsa kjuach'onk'unná b'éjña chji nga Ntjáná xi naxu ts'ín, ¿nkú kujíxaán nǐ ma? ¿A najmi naxu ts'ín Ntjáná nk'ie nga ts'ín nibájennená kjuakjahan at'ahá ch'on k'aán? Nk'ie nga b'a tǐxian, tǐnchja xi nkúhu nku nda.

⁶ ¡Ndaha tsa mí yjehe najmi b'a tǐjn! At'ahá tsa najmi naxu ts'ín Ntjáná, ¿nkú ts'ín ts'íinkokjuaha xutá?

⁷ Tunga tsa ngat'ahá én tsank'á xi tǐnchja, kó tsa b'a ts'ín tǐs'ejña chjǐhi nga b'a tǐjn ni xi ts'ín Ntjáná kó sakú saha kjuachánka, ¿á b'a tǐminaha nǐ ma nga ngatǐtsun tǐts'ian?

⁸ Ka ma rǎ b'ǐ k'úihín xinkjá kai: "Ch'on n'eé tu xi nda kamaha asunntej." B'a tǐncha tsu xi tǐncha nchjayanenǐ nga kui niu xi tǐncha bakuyái. Nda tǐjn nga s'ejñanehe mí nihi xi kanéhe xi b'a tǐncha tsuu.

B'i ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga najmi tjín xi bichú ma naxu nginkun Ntíaná tu ngat'aha nga ts'intjusun kjuatéxumoo

⁹ ¿Nkú kuixiaán ni ma? ¿A 'yún nda sai jin xi ntje judio tjeheñni nga xuta xi najmi ntje judio tjeheñ ra? ¡Najmi! ¡Ndaha tsa mí yjehe! At'aha ja kuayaá nga xi judio ko xi najmi judio nkuhú ngatitsuun tjintujín.

¹⁰ Xi nkú ts'in tjít'a éhen Ntíaná nga b'i títsu:
Najmi tjín xi naxu nginkun Ntíaná,
ndaha nku najmi tjín.

¹¹ Najmi tjín xi mankjihín,
najmi tjín xi bangisjai nga skue yáha Ntíaná.

¹² Ngayjee kindyjajihín niyóo,
nkuhú nga tsatsuhun animaha.

Najmi tjín xi nda ts'in, ndaha nku najmi tjín.

¹³ Ngabaya y'aha rá ni xi tsu,
tu subahá én tsank'á nchja.

Én xi bitju ts'a b'a joyaha xáhan ye,

¹⁴ kitsehe ts'a én ch'on tsu ko én stinta.

¹⁵ Kitsá b'ema nga ts'ínk'ien animá,

¹⁶ ni xi incha ts'in ts'in x'ahan xuta ko kjuanimá tsjáha.

¹⁷ Najmi incha be má tjín kjuajyu,

¹⁸ najmi incha tjínjin tak'un
nga Ntíaná xi tjíhin nga chankjún.

¹⁹ Yaá nk'ie nga xuta xi tjíñanehe kjuatéxuma xi kin'ekjas'ehen Moise, kjuatéxumoo tinchjakohe xuta xu'bo tu xi nk'ie nga kuasehe ra Ntíaná mí nihi xi kits'in xuta najmi ta incha kuintchjaha nga najmi ta kuitjunkihi ra yjoho.

²⁰ At'aha ndaha nku najmi naxu chaha nginkun Ntíaná tu ngat'aha tsa ts'intjusun ni xi tjít'a kjuatéxumoo. At'aha tu sa ní kjuatéxumoo b'éñña chjiná nga tjínná ngatitsun.

B'i ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga tu ngat'aha nga s'ejihín xuta Jesucristo naxu bichú ma nginkun Ntíaná

²¹ Tunga nd'ai ja y'éñña chji Ntíaná xi nkú ts'in naxu ma xuta nginkun. Najmi kjuatéxumoo xi maha b'a ts'in. Santa níhi ma n'eya nií ajihín xujún kjuatéxuma xi kin'ekjas'ehen Moise ko ni xi y'é't'a já profeta.

²² Ngat'aha ní nga s'ejihín xuta Jesucristo, b'a ts'in naxu maha nginkun Ntíaná. Ko b'a maha ngayjee xi s'ejihín, at'aha najmi ngabi ts'in Ntíaná.

²³ Tu ngat'aha nga ngayjee xuta kits'in ngatitsun, ndaha nku najmi sakúhu kjuachánka xi Ntíaná tsjá.

²⁴ Tunga chánkahá kjuandaha Ntíaná xi tu títsjáhá nga naxu kama xuta nginkun, at'aha Jesucristo y'échjintjai xuta ko kits'in ndaihi jéhe.

²⁵ Kui xi Ntíaná kits'in ma nku chje. Tsaténdzjo jníhi tu xi sakúhuná kjuan'endyjat'a nk'ie nga s'ejinná Jesucristo. B'a ts'in tsakúchjiji Ntíaná nga naxu ts'in. Nístjin nk'ie, tu ngat'aha nga tsenta najmi kits'innijéhe ra xuta ngatitsun xi kits'in.

²⁶ Tunga nístjin nd'ai ja tsakúchji nga naxu ts'in ko nga tu nku naxuhú títs'in nk'ie nga títsjáha xuta nga naxu ma nginkun tu ngat'aha nga s'ejihín Jesucristo.

²⁷ Kui b'a maha, ¿a tjín nkú ts'in kama nk'a n'esjehená yjoná nginkun Ntíaná at'aha ngat'aha kjuatéxuma xi kin'ekjas'ehen Moise naxu kamahaná

nginkun? Najmi kama. S'ejña t'axín ni xu'bo tu ngat'aha nga s'ejinná Jesucristo.

²⁸ At'aha mankjinná nga ma naxu xuta nginkun Ntjaná tu ngat'aha nga s'ejihin Jesucristo, najmi ngat'aha tsa ts'Intjusun ni xi tjit'a kjuatexumoo.

²⁹ ¿A tu nkuhú Ntjaha xuta xi ntje judio tjeheñ ra Ntjaná? ¿A najmi kohó Ntjaha xuta naxinantá xingisoo? Johon, b'a tjin. Ntjaná ta Ntjaha xuta xi najmi ntje judio tjeheñ ra.

³⁰ At'aha nkuhú maha Ntjaná xi ts'in nga naxu ma xuta judio xi kin'ehe ni circuncision at'aha s'ejihin, ko ta tsjá nga naxu ma xuta xingisoo xi najmi kin'ehe ni circuncision tu ngat'aha nga s'ejihin.

³¹ Kui nga, ¿a t'n'endyanáa chjihí kjuatexumoo tu ngat'aha nga s'ejinná? ¡Najmi b'a tjin! Tu sa ní b'a ts'in tí'baihi raá chji xi tjihin kjuatexumoo.

4

B'i ts'in y'ejña chubayaha Pablo nga kits'inchjén ntje cháha xuta judio xi 'mi Abraham

¹ Chubanjimíyahaná ntje cháná Abraham. ¿Mí nihi xi kisakúhu?

² Tsa Ntjaná kits'inkjáihin Abraham nga kui xi naxu tu ngat'aha ni nda xi kits'in, ka ma ra nk'a k'uásje yjoho. Tunga najmi kamahá nk'a k'uásje yjoho nginkun Ntjaná.

³ ¿Nkú títsu éheñ Ntjaná ngat'a ts'e ni xu'bo? B'i títsu: "Kis'ejihin Abraham Ntjaná ko kui niu xi kits'inchjihí ra Ntjaná nga Abraham xi nku nda xi naxu."

⁴ Xi nkúhu xuta xi ts'inxá, kui xi ch'axkihí ni xi ts'in ko b'a ts'in s'echjihí ra. Najmi tu 'baihi ni xi ts'inkjáihin.

⁵ Tunga máha xuta xi najmi ma 'yún k'un ni nda xi kits'in, nga tu sahá s'ejihin Ntjaná xi tsjáha xuta ngatitsuun nga naxu ma nginkun, Ntjaná be nga xuto s'ejihin ko kui niu xi b'axkihí Ntjaná nga naxu basehe.

⁶ B'i kitsú David nga: ¡Á b'a nda tjihin ts'e xuta xi Ntjaná naxu basehe, najmi tu ngat'aha ni xi kits'in tsa kui kjuaha nga naxu n'e ma!

⁷ B'i ts'in y'et'a:

¡Á b'a nda tjihin ts'e xuta
xi kin'endyjat'aha ra jéhe,
ko kin'endyjajnuhu ngatitsuun!

⁸ ¡Á b'a nda tjihin ts'e nda
xi Ntjaná najmi b'axkihí ra ngatitsuun!

⁹ ¿A tu nkuhú xuta xi kin'ehe ni circuncision sakúhu kjuanda xi títsu David, a ra kohó xi najmi kin'ehe ni circuncision? Ja b'a kuixiaán nga Abraham kis'ejihin Ntjaná ko nga kui niu xi kin'echjihí ra nga naxu kin'e ma.

¹⁰ Tunga, ¿nkjé kin'echjihí ra Abraham nga kui xi nku nda xi naxu? ¿A nk'ie nga ja kin'ehe ni circuncision, a ra nk'ie nga najmi kjehe n'ehe ni circuncision? Nk'ie nga najmi kjee n'ehe ni circuncision b'a kama.

¹¹ Askahan kin'ehe Abraham ni circuncision. Kui niu xi kama nku chuba xi kis'et'aha, chuba xi tsuhu ra nga naxu kama at'aha kis'ejihin Ntjaná nk'ie nga najmi kjee n'ehe ni circuncision. B'a ts'in j'ai maha Abraham na'mihí ngayjee xuta xi s'ejihin Ntjaná, ndaha tsa najmi kin'ehe ni circuncision. Ntjaná b'axkihí xuta xu'bo xi nkúhu xuta xi naxu.

¹² Ko ta j'ai ma Abraham na'mihí xuta xi kin'ehe ni circuncision, xi najmi tu nkú ni circuncision kin'ehe ra, ko ní ta s'ejihin Ntjaná xi nkú ts'in kis'ejihin ntje cháná Abraham nk'ie nga najmi kjee n'ehe ni circuncision.

B'i ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga kits'intjusun Ntjaná ni xi kitsúya tíjuhun Abraham

¹³ Ntjaná kitsúya tíjuhun Abraham nga kui kò ntje xi s'ehe askahan ts'ínkjáihin asuntee nga kama ts'e. Tunga najmi ngat'aha ní tsa kits'intjusun Abraham kjuatéxuma xi kin'ekjas'ehe Moise, tsa kui kjuaha nga b'a kik'in tíjuhun ra. B'a ní kik'ihin at'aha kis'ejihin Ntjaná kò kui niu xi kich'axkihí ra nga kui xi naxu.

¹⁴ At'aha tsa xi tìncha ts'intjusun kjuatéxumoo, tsa kui xi ts'ínkjáihin ni xi kitsúya tíjun Ntjaná nga tsjá, kui xi tsuhu ra nga najmi chumi ni chjíhi ra nga s'ejihin xuta Ntjaná kò najmi ta chumi ni chjí kamaha ra én xi kitsúya tíjun Ntjaná.

¹⁵ Nk'ie nga biyuné kjuatéxuma xi kin'ekjas'ehe Moise, kjuakjahan Ntjaná ts'in nibánehe xuta. Tunga má najmi tjin kjuatéxumoo, najmi tjin xi nkú ts'in kuiyúnehe ni xi títsu.

¹⁶ Kui b'a maha, at'aha ní nga s'ejihin xuta Ntjaná, kui kjuaha nga sakúhu ra ni xi kichuba tíjun, tu xi ngat'aha kjuandaha Ntjaná sakúhu ra ngayjee ntjehe Abraham ní xi kichuba tíjun. Najmi tu nku xi y'aha ra kjuatéxumoo xi sakúhu niu. Ta sakúhu xi s'ejihin Ntjaná xi nkú ts'in kis'ejihin Abraham Ntjaná. Kui xi na'miná ngatenté

¹⁷ nginkun Ntjaná xi nkú ts'in tjit'a, má nga b'a kitsúhu Ntjaná Abraham: "Ji xi kits'in maha na'mihí nkjin xuta naxinantá." Kis'ejihin Abraham Ntjaná, kui xi ts'ínkiéntu tik'un xuta k'ien kò tu ts'ínkjohó ni xi najmi kjee tjin, as'ai s'e.

¹⁸ Abraham kikuyá ni xi kik'ihin kò kama na'mihí nkjin nkjún xuta naxinantá at'aha kis'ejihin Ntjaná, ndaha tsa najmi tjin xi nkú ts'in kuitjusuhun niu. Kama xi nkú nga kik'ihin: "B'i ts'in nkjin kama ntjehe."

¹⁹ Tu nkú kis'ejihin ra Abraham, ndaha tsa kamankjihin nga ja tu xi nibajehén ra yjonintehe at'aha ja ma kfehé ra unchan nú kò tsa ngat'aha nga ntí Sara xi chjuúhun maha.

²⁰ Najmi jo jan kamaha tsa najmi ta kis'ejihin ra ni xi kitsúya tíjuhun Ntjaná nga tsjáha. Tu sahá ndjá tsasinjña sa nga kis'ejihin kò kits'ínkie yjohó nga cháka Ntjaná.

²¹ Y'éngu k'un nga tjihin nga'yún Ntjaná kò nga kamaha ts'intjusun ni xi kitsúya tíjuhun.

²² Kis'ejihin Abraham Ntjaná kò Ntjaná kits'ínchjíhi ra niu nga Abraham xi nku ndá xi naxu.

²³ Má nga tjit'a nga Ntjaná kits'ínchjíhi ra nga kis'ejihin Abraham, najmi tu nkúhu ngandaha Abraham kis'et'a niu.

²⁴ Nganda níná kis'et'aha niu. Ta n'echjíná kò ñá xi nkúhu xuta xi naxu at'aha s'ejinná Ntjaná xi kits'ínkj'áiyaha ngabayoo Ndá Ntjaná Jesu.

²⁵ Kui xi kin'ek'ienntjáihí ngatitsunná kò kin'ekj'áiya ngáha ra ngabayoo tu xi ta kamahaná xuta xi naxu nginkun Ntjaná.

5

B'i ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga nd'ai tjinóná kjuajyu Ntjaná

¹ Kui b'a maha, naxu kamaa nginkun Ntjaná at'aha s'ejihinná Ntjaná kò tjinóná kjuajyu ngat'aha ní xi kits'ín Ndá Ntjaná Jesucristo.

² At'aha s'ejinná Ntjaná, kui nga Jesucristo kits'ínin nga tsitjas'enjihinná kjuanda xu'bi. Ndjá tinchajían kjuandoo. Kui nga tsjo mahaná nk'ie nga tíchuyáá kjuachánka xi tsjáná Ntjaná.

³ Kō najmi tū nku ni xu'bi xi tsjo maná. Tā tsjo maná kjuá'un xi títbitjajíáán, at'ahā yáá nga kjuá'uun tsjá nga'yúnná tū xi n'e chúkjuáhaná ni xi títat'aán.

⁴ Kō tsa n'e chúkjuá, kixi bitjukaá ni xi títaná. Kō tsa kixi bitjukaá ni xi títaná, ma chuyáá ni nda xi tsjáná Ntjáná.

⁵ Kō najmi sakúná kjuasuba, ndaha tsa najmi kjee tíyáá ni xi tíchuyáá. At'ahā Espiritu Santo xi kik'ainá kits'íntsejihin animaná kjuatjoho Ntjáná.

⁶ Nk'ie najmi kama kin'ek'an ki subáá yjoná, Cristo k'ienntjáíhi xutá ngatitsuun nístjin xi kitsú Ntjáná.

⁷ Ni tjin tsa tjin xi kuayántjai nku xutá xi naxu ts'ín, tunga kutsa tjihín xi kama k'un kuayántjai nku xutá xi 'yún nda.

⁸ Tunga Cristohó k'ienntjáíhiná nk'ie nga xutá ngatitsuun saá. B'a ts'ín tsakúchjiji Ntjáná xi nkú ts'ín tjoho ná.

⁹ Nk'ie nga ja xutá xi naxu kamaá nginkun Ntjáná ngat'ahá jní xi tsaténdzjo Cristo, žnkú ts'ín najmi n'ek'ankihiná nístjin nga ts'ín nibájen kjuakjahan Ntjáná?

¹⁰ At'ahā nk'ie nga kamaá xutá kontrahá Ntjáná, ngat'ahā ngabayahā Ntjihí kinchjako ndaná. žNkú ts'ín najmi n'ek'ankiná ngat'ahā kjuatík'uhun Ntjihí, ná xi ja nchjako ndaná nd'ai?

¹¹ Kō najmi tū suba ni xu'bi tíchuyáá. Tā tsjo maná nga Ntjáná kjuáts'ená, at'ahā Ndá Ntjáná Jesucristo kits'ín nga títichúk'un ngáhá ráá Ntjáná.

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga Adan j'aiiko ngabayoo tunga Jesucristo kits'ínk'íentu tik'unná

¹² Ngat'ahā ni xi kits'ín nku nda ngatitsuun jas'en asunntej kō ngatitsuun j'aiiko ngabayoo. B'a ts'ín ngindjuhu ngabayoo ajihín ngayjee xutá, at'ahā ngayjee xutá kits'ín ngatitsuun.

¹³ Kintehe ni nga Ntjáná kits'ínkjas'ehen Moise kjuatéxumoo kis'e ngatitsuun asunntej, tunga najmi ch'axkihí rá ngatitsuun xi ts'ín xutá nk'ie nga najmi kjee tjin kjuatéxumoo.

¹⁴ Yahā nk'ie nga nístjihín Adan santaha nístjihín Moise tsatéxuma ngabayoo. Tā k'ien xi najmi kits'ín ngatitsuun xi nkúhu xi kits'ín Adan. Adan, kui y'ežña chubayaná xi kj'ufi askahan.

¹⁵ Kjuandaha Ntjáná najmi b'a joyaha xi nkúhu ngatitsuun xi kits'ín Adan. At'ahā ngat'ahā ngatitsuun nku nda nkjin xutá k'ien, tunga ngat'ahā kjuandaha nku nda, kui xi Jesucristo, nkjin xutá 'yún kisakúhu kjuandaha Ntjáná kō ni xi tū kitsjáhá rá.

¹⁶ Kō ni xi tū kitsjáhá Ntjáná najmi b'a joyaha xi nkúhu ni xi y'ahā rá ngatitsuun Adan. Ngat'ahā nku ngatitsuun xi kits'ín Adan, Ntjáná kits'innijehé kō b'a ts'ín jé y'ežñajihin. Tunga askahán ni nga kis'e nkjún ngatitsuun, tū kitsjáhá Ntjáná nga naxu kama xutá nginkun.

¹⁷ Ngat'ahā ngatitsuun xi kits'ín nku nda tsatéxuma ngabayoo, tunga ngat'ahā ní nku nda, kui xi Jesucristo, incha k'úentu tik'un kō kjuatéxuma xutá xi ts'ínkjáihín kjuanda chánkaha Ntjáná kō k'ufihí nga naxu kama nginkun.

¹⁸ Kui b'a maha, xi nkú ts'ín tū ngat'ahā nku ngatitsuun xi kits'ín nku nda jé y'entujihin ngayjee xutá, b'a tā ts'ín tū ngat'ahā nku ni nda xi kits'ín nku nda naxu bichú ma ngayjee xutá nginkun Ntjáná kō k'úentu tik'un.

¹⁹ Xi nkú kama nga najmi kint'één nku nda kō kui nga nkjin xutá tsichu maha xutá ngatitsuun, b'a tā kama nga kint'één nku nda kō kui nga nkjin xutá naxu kujichú maha nginkun Ntjáná.

²⁰ Kō tā j'ai s'ejña kjuatéxuma xi kin'ekjas'eheñ Moise tū xi sáha ngatitsuun, tunga nk'ie nga ja kisá ngatitsuun, 'yún kisá sa kjuandaha Ntjaná.

²¹ At'aha xi nkú ts'in kis'ehe nga'yún ngatitsuun ko j'aiko kjuabayoo, b'a ta ts'in tjiñin nga'yún kjuandaha Ntjaná, kui xi ts'in nga naxu mahaná nginkun ko ts'ínk'iéntu tik'un sínná ngat'aha ni xi kits'in Nda Ntjaná Jesucristo.

6

B'i ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga ja tsayahaá ngatitsuun ko nga tintsuba tik'unqaá Cristo

¹ Kui b'a maha, ¿nkú kujixihinná? ¿A tū nku n'enáhá ngatitsun tū xi 'yún s'ejña chji saha kjuandaha Ntjaná?

² ¡Najmi! ¡Ndaha tsa mí yjehe! Ja tsayahaá ngatitsuun. ¿Nkú ts'in kuintsubajin sahaná ngatitsuun?

³ ¿A najmi yanú ni xu'bj? Ngatenteé xi kiseténtájián Jesucristo nkuhú ja makaá ko nkuhú ja tsichu majihín ngabayaha.

⁴ Nk'ie nga kiseténtájián Cristo, b'a ts'in tsayakothoná ko kis'eyanjikaá, tū xi kuintsuba tik'un tsetse ngáhaná xi nkú ts'in Ntja Nā'miná kits'ínkj'áiyaha Cristo ngabayoo nk'ie nga tsakúchji kjuachánkaha.

⁵ At'aha tsa nkuhú tsichu makaá Cristo nk'ie nga k'ien, b'a ts'in tā nkuhú kujichú makaá nga k'j'uíya ngáhaná xi nkú ts'in j'áiya ngáha ra ngabayoo.

⁶ Yaá nk'ie nga kisut'a kruukaá Cristo. Najmi b'a tā ts'in tintsubahaná xi nkúhu nk'ie. Ja tsatsun yjonintená xi tjiñajihín ngatitsun tū xi najmi tā kuinú'yá'éhen raá ngatitsuun.

⁷ At'aha xi 'me, najmi tā tjiñ xi nkú ts'ijihín ra ngatitsuun.

⁸ Tsa ja tsayakaá Cristo, tā s'ejinná nga tā kuintsuba tik'unqaá.

⁹ Yaá nga Cristo j'áiya ngáha ra ngabayoo ko najmi tā kuayá saha. Najmi tā tjiñin ra nga'yún ngabayoo tsa nkú ts'in saha.

¹⁰ At'aha nk'ie nga k'ien Cristo, nkuhú niyá k'iehen tū xi k'j'ixihín ra nga'yún xi tjiñin ngatitsuun. Ngat'a ts'e nga tjiña tik'un, tjiña tik'un xi nkú ts'in mjehe Ntjaná.

¹¹ Kō máha jun, b'a tā ts'in n'enkjintak'un nga ja tsayoho ngatitsuun ko tintsuba tik'un xi nkú ts'in mjehe Ntjaná, nga nkuhú makoo Jesucristo.

¹² Kui b'a maha, najmi tū 'baintehe ruu ngatitsuun tsa kui xi kuatéxumaha yjonintenuu xi maha 'me, tsa kuinú'yá'óhoon nga n'oo ni xi mjehe yjonintenuu.

¹³ Najmi tū ngatitsuun 'boho yjonintenuu, tsa ni xi najmi nda n'oo. Tū sa ní Ntjaná tjohon yjonuu, jun xi ja tsayo ko j'áiya ngáhanuu ngabayoo. Tjohon yjonintenuu Ntjaná nk'ie nga n'oo ni xi naxu n'e.

¹⁴ Najmi tā kuatéxumahanuu ngatitsuun, at'aha najmi tā kjuatéxumoo tjiñanehenuu. Kjuandaha ní Ntjaná tintsubankiu nd'aj.

B'i ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga najmi tā batéxumahaná ngatitsuun

¹⁵ Eí nī ma, ¿a n'eé ngatitsun, tsa najmi tā kjuatéxuma xi kin'ekjas'eheñ Moise tjiñanehená, at'aha kjuandaha Ntjaná tintsubankiá? ¡Najmi! ¡Ndaha tsa mí yjehe!

¹⁶ ¿A najmi yanú, tsa tjiñ xi n'ekjas'ohoon yjonuu nga kuinú'yá'óhoon xi nkúhu xuta musuhu, jun xi bichúmo xuta musuhu xi tñu'yá'óhoon? Tsa xuta musuhu ngatitsuun kamo, kuayó. Tunga tsa kuinú'yá'óhoon Ntjaná, naxu kamo nginkun.

¹⁷ Jun xi kamo xuta musuhu ngatitsuun nistjin nk'ie, tunga nd'ai mab'achjihí ra Ntjaná nga tu sahá ngayjehe animanuu tinu'yá'ohoon én xi tsinchiyó, én xi kin'ekjas'ennuu.

¹⁸ Ja kamandoóho ngatitsuun ko tsichumo xuta musuhu ni xi naxu tjín.

¹⁹ Tib'ejña chubayanuu ni xu'bi nga tinchjakonuu at'aha 'ni mankjinná ni. Nistjin nk'ie, ni xi chuntí nginkun Ntjaná ko kjuach'onk'uun kin'ekjas'ohoon yjonintenu tu xi ch'on kin'ehenu. Xuta musuhu niu kamo, tunga nd'ai n'ekjas'on yjonintenu nga kamo xuta musuhu ni xi naxu tjín tu xi xuta xi ts'e Ntjaná kamahanu.

²⁰ Nk'ie nga kamo xuta musuhu ngatitsuun, kjin tintsuboho ni xi naxu tjín.

²¹ ¿Mí nihi xi kisakúnuu nga kin'o ni xi kin'o nk'ie, ni xi tu subahá manuu nd'ai? Ngabaya y'aha ra ni xi kin'o.

²² Tunga nd'ai ja kamandoóho ngatitsuun ko yjankihuu Ntjaná. Tísakúnuu kjuaje xi tsjánuu Ntjaná tu xi kujintsuba tik'un sihinu.

²³ At'aha ngabayoo, kui xi chjihí ngatitsuun, tunga Ntjaná tu tsjáhá nga k'úentu tik'un sín xuta xi nkuhú mako Nda Ntjaná Jesucristo.

7

B'i ts'in y'éjña chubaya Pablo nga ja tsayahá kjuatéxumoo

¹ Jun já nts'e, tinchjakonuu jun xi yo kjuatéxuma xi kin'ekjas'ehen Moise. ¿A najmi yanú nk'ie nga tjíntu tik'un sa xuta y'aha kjuatéxumoo?

² Xi nkúhu nku tachjuún xi tjíñaha x'in, jtít'a kjuatéxumoo nga najmi tjíhin nga k'uéjña x'ihín. Tunga tsa kuayá x'ihín, kama ndai ngáha ra yjoho kjuatéxumaha kjuabixoon.

³ Kui nga tsa kj'ai nda k'uéjñakoho nk'ie nga tjíña sa x'ihín, tibangane kjuabixahan. Tunga tsa kuayá x'ihín, kama ndai ngáha ra yjoho ni xi jtít'a kjuatéxumoo. Najmi tibangane kjuabixoon tsa kj'ai nda k'uéjñako ngáha.

⁴ B'a ta kamanuu, já nts'ena. Xi ja k'ien najmi ta y'aha ra kjuatéxumoo, ko jun ja tsyakoo Cristo nk'ie nga k'ien tu xi kj'ai xi kama ts'e ngáhanuu. Xi j'álya ngáha ra ngabayoo, kui xi ts'enuu nd'ai. B'a ts'in kama n'ehená ni xi ts'e Ntjaná.

⁵ Nk'ie nga kich'a saá asuntee, ngatitsuun kits'ínxájin yjonintená. Ngatitsuun kits'ínchjén kjuatéxumoo nga kin'e mjeé ni xi najmi nda, ko kin'eé ni xi tjeheh ra ngabaya.

⁶ Tunga nd'ai ja najmi ta kjuatéxumoo tjíñanehená, at'aha ja tsayahá kjuatéxuma xi kik'íét'a'yúnná nistjin nk'ie. Kui nga tin'ehená ni xi mjehe Ntjaná nd'ai xi nkú ts'in tibakú niyá tsetsená Espirituhu Ntjaná, najmi xi nkú ts'in tsakú niyáná xujun xi kis'et'a nistjin nk'ie.

B'i ts'in tsakúya Pablo xá xi tjíhin kjuatéxumaha Ntjaná

⁷ Eí ni ma, ¿nkú kujixián? ¿A kjuatéxuma xi kin'ekjas'ehen Moise y'a ngatitsun? ¡Najmi! ¡Ndaha tsa mí yjehe! Tunga tsa najmi kis'ejña kjuatéxumoo, najmi kikié ra ni xi 'mihí ngatitsun. Najmi be tsa najmi nda tjín nk'ie nga ni xi tjíhin xuta kjuasihín tsa najmi b'i títu kjuatéxumoo: "Najmi tu fasihín ni xi tjíhin xuta."

⁸ Tunga ngatitsuuhún kits'ínchjén ni xi jtít'a kjuatéxumoo ko b'a ts'in kinchjahana nga jasihín nkjin tikjá ni xi najmi an ts'an. At'aha tsa najmi tjín kjuatéxuma, najmi tjíhin nga'yún ngatitsuun.

⁹ Xi nkúhu an. Nk'ie nga najmi kjee s'ejñanena kjuatéxuma xi kin'ekjas'eheñ Moise, tsátejña tík'an. Tunga nk'ie nga kamankjinna ni xi tjit'a kjuatéxumoo, kisakú nga'yúhün ngatitsuun, as'ai tsaya.

¹⁰ Kikie nga kjuatéxuma xi tjiñin nga ts'ínk'íejña tík'unna, kui xi tu sahá kits'ínkjina ngabayoo.

¹¹ At'ahá ngatitsuun kits'ínchjén ni xi tjit'a kjuatéxumoo tu xi ts'anachahana. B'a ts'in kits'ínk'ienkòhona ni xi tjit'a kjuatéxumoo.

¹² Jehé kjuatéxumoo, kò ni xi tjit'a kjuatéxumoo je kò naxu tinchja kò nda.

¹³ Tunga, ¿a ni xi ndoo xi kitsjana ngabaya? ¡Najmi! ¡Ndaha tsa mí yjehe! Ngatitsuun ní kits'ínchjén ni xi ndoo nga kitsjana ngabaya tu xi chaha nga kui xi ngatitsun. Ni xi tjit'a kjuatéxumoo tsakúchji nga tu xí 'yúhün ch'onk'un ngatitsuun.

B'i ts'in tsakúya Pablo ni xi ts'ihin ngatitsuun

¹⁴ Yaá nga kjuatéxumoo ajihin Espirituhu Ntjaná tsitjuhu, tunga an asuntee y'ahana. Ja ts'atsena ngatitsuun kò an kama nda musuhu.

¹⁵ Najmi mankjinna ni xi ts'ian. At'ahá najmi ni xi mjena ts'ian. Tu sa ní ni xi najmi sasínna, kui nihi xi ts'ian.

¹⁶ Tunga tsa ts'ian ni xi najmi mjena ts'ian, ni xi títs'ian títs'ínkiékhona yjoná nga nda kjuatéxumoo.

¹⁷ Kui nga najmi tá an xi b'a ts'ihinna nga b'a ts'ian. Ngatitsun xi tjiñajin nína xi b'a ts'in.

¹⁸ Be nga xi nkú ts'in y'ahana asuntee, ndaha nku ni xi nda najmi tjiñajinna. At'ahá ndaha tsa mjena ts'ian ni xi nda, tunga najmi chúkjuahána b'a ts'ian.

¹⁹ Najmi ts'ian ni xi nda xi mjena ts'ian, tu sa ní ni ch'onk'un xi najmi mjena ts'ian.

²⁰ Tsa ts'ian ni xi najmi mjena ts'ian, najmi tá an xi b'a títs'ihinna. Ngatitsun xi tjiñajin nína xi b'a títs'íun.

²¹ Mankjinna ni xu'bi. Nk'ie nga mjena ts'ian ni xi nda, tu ni ch'onk'un xi tjiñajihína bitjuchji.

²² Tsjo maha animana kjuatéxumaha Ntjaná,

²³ tunga mankjihína nga kj'ai kjuatéxuma títs'ínxájin yjonintena, kui xi kjuatéxumaha ngatitsuun. Kui xi kjánkò kjuatéxuma xi tsjaníyaha kjuankjintak'unna. F'akj'ánijéna kò ts'in mana nda nubayaha.

²⁴ ¡Níma rú ts'ihinna! ¿Yá xi kuasinkona tu xi kama ndáñi rá yjoninte xu'bi xi títsjana ngabaya?

²⁵ ¡Tsjaha máb'achjhi Ntjaná! Nda Ntjaná Jesucristo kits'in ndáina. Títs'inchjén kjuankjintak'unna nga tint'e'éhen kjuatéxumaha Ntjaná, tunga xi nkúhu nku nda, kjuatéxumaha ngatitsuun tint'e'éhen.

8

B'i ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga Espirituhu Ntjaná ts'ínk'íentu tík'unna

¹ Kui b'a maha, najmi tá chumi nihi tá n'enijéhe rá xutá xi nkúhu mako Cristo Jesu,

² at'ahá Espirituhu Ntjaná ts'ínk'íentu tík'unkoná Cristo Jesu kò tsjaná nku kjuatéxuma xi ts'in ndáina kjuatéxumaha ngatitsuun kò ngabayoo.

³ Ni xi najmi kamaha kits'in kjuatéxuma xi kin'ekjas'eheñ Moise at'ahá asuntee y'aha rá xutá kò najmi kamaha ts'íntjusun ni xi tjit'a, kui nihi xi kits'in Ntjaná nga kits'in nibá Ntíhi. Ntíu kik'a yjoninte xi nkúhu yjoninte

ngatitsuhun xuta tu xi y'échjintjaihi ngatitsuun. B'a ts'in kik'ojennkihi Ntjaná ngatitsun xi tijnajihin xuta.

⁴ B'a kits'in Ntjaná tu xi kuitjusuhun ajinná ni nda xi banki kjuatéxumoo, ñá xi najmi ta tintsubahaná xi nkú ts'in mjehe yjonintená. Tintsuba nínáá xi nkú ts'in mjehe Espirituhu Ntjaná.

⁵ At'aha xi asuntee y'aha ra nga tjintu, kui xi ni xi ts'e asuntee ts'innkink'un, tunga xi Espirituhu Ntjaná y'aha ra nga tjintu, kui xi ni xi ts'e Espiritu ts'innkink'un.

⁶ Xi ni xi ts'e asuntee ts'innkink'un, kui xi kuayá, tunga xi ni xi ts'e Espirituhu Ntjaná ts'innkink'un, kui xi k'úentu tik'un ko s'ehe kjuajyu.

⁷ At'aha xi ni xi ts'e asuntee ts'innkink'un, kui xi unkie Ntjaná. Najmi tjintunki kjuatéxumaha Ntjaná ko najmi maha tsa b'a incha ts'ín.

⁸ Xi asuntee y'aha ra nga tjintu, kui xi najmi maha ts'in ni xi tsjoho Ntjaná.

⁹ Tunga máha jun, ja najmi ta asuntee y'ahanuu nga tintsuboo. Espirituhu ni Ntjaná y'anuu nga tintsuboo tsa kjuaxi nga kui xi tijnajinnuu. Xi najmi tijnajihin Espirituhu Jesucristo, kui xi najmi Jesucristo ts'ehe.

¹⁰ Tunga tsa Cristo tijnajinnuu, tsuhu ra nga Espirituhu tits'ink'íentu tik'unnuu ko ja naxu tsichumo nginkun Ntjaná, ndaha tsa ngatitsuun ja kits'ink'ien yjonintenuu.

¹¹ Tsa Espirituhu xi kits'inkj'áiyaha Jesu ngabayoo tijnajinnuu, ta kuihi xi kits'inkj'áiyaha Jesu ta ts'ínk'íentu tik'un yjonintenuu xi maha 'me. B'a ts'ínkonuu Espirituhu Ntjaná xi tijnajinnuu.

¹² Kui b'a maha, já nts'e, ja najmi ta tjihin tsa kuintsubaá xi nkúhu xuta xi ts'in ni xi mjehe yjonintee.

¹³ At'aha tsa kuintsuboo xi nkúhu xuta xi ts'in ni xi mjehe yjonintee, kuayó. Tunga tsa Espirituhu Ntjaná n'ek'ienkohonu ni xi mjehe yjonintenuu, kuintsuba tik'un.

¹⁴ Ngayjee xi Espirituhu Ntjaná bakú nyáaha, kui xi ntíhi Ntjaná.

¹⁵ At'aha Espiritu xi kin'ekj'ohoon najmi kits'in manuu xuta musuhu kjuabinkjuun. Kits'in ma nínuu Ntíhi Ntjaná ko ts'in nga: "Na'mi'ichí", k'úhíhi Ntjaná.

¹⁶ Kui Espirituhu Ntjaná nkuhú mako animaná nga tsuya kixi nga ñá xi ntíhi Ntjaná.

¹⁷ Tsa ñá xi ntíhi Ntjaná, ta sakúná ni xi ts'e. Jesucristo n'ekj'aink'ooho ni xi ts'e Ntjaná. Tsa nd'ai tibitajiaán kjuanima xi j'ajin, ta sakúná kjuachánkaha.

B'i ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga tichuyáhaá nistjin nga Ntjaná ts'ín ma kikjinná ntíhi

¹⁸ B'a mana nga najmi chumi nihi kju'a'un xi tibená nistjin nd'ai tsa ch'achubakohoná kjuachánkaha Ntjaná xi kama chjiná askahan.

¹⁹ Ngayjee ni xi kits'innda Ntjaná tijncha kuyá ko 'yún mjehe nga s'ejña chji yá xutaha xi ntíhi Ntjaná.

²⁰ At'aha ni xi kamandoo najmi ta tjihin ra nga'yún xi kis'ehe nga tjuhun. Najmi kui kama mjehe nga b'a kamat'ain. Ntja níná b'a ts'in y'enda nga b'a kamat'ain. Tunga ta tikuyahá ra

²¹ ni xi kamandoo nistjin nga najmi ta kuatsúhun. Tikuyáha nk'ie nga kama ndáhi ch'á xi y'anji, nistjin nk'ie nga b'a ts'in kama ndáhi xi nkú tsjo ts'in kama ndáhi ntíhi Ntjaná.

²² Yaá nga santaha nd'ai un tibehe ngayjee ni xi kits'innda Ntjaná, xi nkúhu nku tachjuun xi tshin ntí.

²³ Kò najmi tū nku kui xi un tibehe. Tā un tibená kò ñá. At'ahá ja tǎñajinná Espirituhu Ntǎaná. Ja kik'ai títjunná ajihin ngayjee ni xi n'ekjáhíin askahan. Nkǎjún tibehe anǎmaná nga tǎchuyáháá nǎstjin nga ts'ín ma kikjinná Ntǎaná ntíhí, nǎstjin nga n'ek'anke yjonintená.

²⁴ At'ahá ja kin'ek'ankiná kò tǎchuyáháá ni xi sákúná, tǎnga tsa ja kisuya ntsáá ni xi tǎchuyáháá, najmi tǎ tǎchuyá sahá ráá ni xu'bo. ¿At'ahá yá xi kuyáha ni xi ja tǎñahá?

²⁵ Tǎnga tsa tǎchuyáháá ni xi najmi kjee yaá, tǎjhin nga chuyáháá santa nkúhu nga n'ekjáhíin.

²⁶ Tǎ basinkoná Espirituhu Ntǎaná, at'ahá najmi ndjá tǎjintuyáná. Najmi yaá ni xi kuincháá, tǎnga Espirituhu ní Ntǎaná bankintǎjáná. Nk'ie nga nchjantjai un'unná Espiritu nginkun Ntǎaná, najmi tǎjin éni xi kuixínyahaná xi nkú tsu.

²⁷ Ntǎaná xi be anǎmahá xutá, kui xi be mí xi mjehe ts'ín Espiritu. At'ahá xi nkú ts'ín mjehe Ntǎaná, b'a ts'ín banki Espiritu nga nchjantjai xutá xi Ntǎaná kikjats'e.

B'í ts'ín tsakúya Pablo xi nkú ts'ín tjoná Ntǎaná

²⁸ Yaá nga ngayjee ni xi mat'ain xutá xi incha ts'intjo Ntǎaná, Ntǎaná ts'ínchjén niú ngandahá xutá xu'bo. Ntǎanáhá j'ájihin xutá xu'bo at'ahá b'a ts'ín kama mjehe.

²⁹ At'ahá xutá xi kíkíe títjun Ntǎaná, tǎ y'éndá títjun nga b'a ts'ín s'eyaha xi nkúhu Ntíhí, tǎ xi kui Ntíu kamaha Ntí tjun ajihin já nts'e xi nkjin maha.

³⁰ Kò xi y'éndá títjun Ntǎaná, tǎ j'ájin. Kò xi j'ájin, tǎ kits'ín nga tsichu ma naxu nginkun. Kò xi kits'ín nga tsichu ma naxu nginkun, tǎ kitsjáha kjuachánka.

³¹ Kui b'a maha, ¿nkú kuixín sahaná? Tsa Ntǎaná makoná, ¿yá xi ngjuai kontraná?

³² Kui xi ja y'éjña nga tǎ nkú tsjáhá Ntíhí. Kits'ínkjas'en Ntíhí nga kin'ek'ien ngandaná. Kui nga tsa kitsjáná Ntíhí, ¿nkú ts'ín najmi tǎ tsjáhaná ngayjee ni xi tǎjin?

³³ ¿Yá xi kamaha ts'ínk'anji jé xutá xi Ntǎaná j'ájin? Ntǎaná kits'ín nga naxu xutá xi ts'e.

³⁴ ¿Yá xi b'a kuitsǎ nga ngatitsun y'a? Cristo Jesu k'ien kò j'áíya ngáha ra ngabayoo kò tǎñat'ahá Ntǎaná nd'ai nga tǎbankintǎjáná.

³⁵ Tjohó ñá Cristo. ¿Yá xi kamaha kjé'aná kjuatjohó? ¿A kjuanimá? ¿A kjuaboo? ¿A kjua'unchoo? ¿A kjintíoo? ¿A tǎ ngat'ahá nga x'áán? ¿A ni ch'onk'un xi mat'aán? ¿A rá ngahá n'ek'ienná?

³⁶ B'a ma xi nkú ts'ín tǎj'á ehén Ntǎaná:

Ngat'a ts'ǎ tehente tintsubajjin ngabayoo.

Xi nkúhu chutsánká xi n'ek'ien, b'a ts'ín basení jóo.

³⁷ Tǎnga ajihin ngatentee ni xu'bjí xi kits'intjoná tǎ ts'ín nga tǎ sahá 'yún n'e nganá saá.

³⁸ At'ahá behe k'an nga najmi tǎjin xi kamaha kjé'aná kjuatjohó Ntǎaná, ndaha tsa kuayáá kò ndaha tsa kuintsubá tik'aán, tǎ ndaha ntítsjee kò xi batéxuma kò xi tǎjhin nga'yún, tǎ ndaha ni xi tíma nd'ai kò xi kama askahan,

³⁹ tǎ ndaha ni xi nk'a kò xi naná, tǎ ndaha nku ni xi kits'inná Ntǎaná. Najmi tǎjin xi kamaha kjé'aná kjuatjohó Ntǎaná, kjuatjo xi tsakúchjiná nga kitsjáná Ndá Ntǎaná Cristo Jesu.

9

B'i ts'in tsakúya Pablo xi nkú ts'in Ntíaná j'ájin xuta xi ntje judio tjehe ra

1 Cristo be nga kjuaxi ni xi tixian. Najmi tib'anacha. Ko Espiritu Santo b'a títuna nga b'a tjín ni xi tít'inkjihin k'an.

2 Tjín babana ko ixi tíneyahá tíma animana.

3 Tsa kama kai, mjena tsa santaha an kama nku xi najmi nda nginkun Ntíaná ko tsa kjin kuátejñaha Jesucristo, tsa tu ahá ni b'a ts'in kama kuásinka já nts'é, kui xi ntjena.

4 Xi ntje Israel tjehe ra. Ntíaná kits'in ma ntíhi. Ye'ñajihin ko tsakúchjhi kjuachánkaha. Ni y'éndako ntje cháha ko kitsjáha kjuatexumaha. Tsakúchjhi xi nkú ts'in tjín nga ts'íntsjoho ko kitsúya títjuhun ni xi tsjáha.

5 Nkuhú ntje chá xi j'ájin Ntíaná, yo nibaha ra xuta Israel ko ajihin xuto tsitjujin xi kits'in niba Ntíaná nk'ie nga kik'a yjoninte xi nkúhu xuta. Kui xi Ntía xi batéxumaha ngayjee ni xi tjín. Kan'etsjo tehentehe tu nkjéhé ni. B'a katuma.

6 Tunga najmi j'a tiyahá éhen Ntíaná. At'aha najmi ngatentee xuta xi y'aha ra ntjehe Israel, tsa kui xi xuta Israel kikjin.

7 Ko najmi ngatentee xi y'aha ra ntjehe Abraham, tsa kui xi ntí kikjihin Abraham. At'aha Ntíaná b'a kitsúhu Abraham: "Ntje xi s'ehi Isaac nibaha ra."

8 Kui xi tsuhu ra nga najmi ntí xi kis'ehe Abraham xi nkú ts'in s'ená ntí, tsa kui xi ntíhi Ntíaná. Ntí xi kis'e níhi xi nkú ts'in kitsúya títjun Ntíaná, kui xi kits'inchjhi nga kui xi ntjehe Abraham.

9 At'aha kui én xu'bj xi kitsúya títjuhun Ntíaná Abraham: "Núni xi nkú ma nistjin xu'bj kuakuchjhi nga'yúnna. Nku ntix'in s'eññaha Sara."

10 Ko najmi tu nku ni xu'bj kama. B'a ta kamat'ain Rebeca nk'ie nga y'a ntí'yun. Kui xi kama chjuúhun Isaac xi ta ntje cháha xuta Israel.

11 Ntíaná kinchjako títjuhun Rebeca nga kinchjanjmíyaha ntíhi nk'ie nga najmi kjee tsin ko najmi kjee ts'in ni xi nda ko a ra ni xi ch'onk'un, tu xi kuítjusuhun ni xi y'enda títjun Ntíaná nga j'ájin ntí xi kama mjehe. At'aha Ntíaná f'ájin xuta xi mjehe, najmi f'ájin tu ngat'aha ni nda xi ts'in xuta.

12 Kui nga b'a kitsúhu ra Rebeca: "Ntí xi tjun tsún, musúhu ntí xi tsjénkiu kama."

13 Xi nkú ts'in tjít'a éhen Ntíaná nga b'i títu: "Tjo kits'ian Jacob ko kits'in unkie Esau."

14 Kui b'a maha, ¿nkú kuixihinná? ¿A ts'in Ntíaná ni xi najmi naxu tjín? ¡Najmi! ¡Ndaha tsa mí yjehe!

15 At'aha b'a kitsúhu Moise: "Kama nimana xi mjena nga kama nimana, ko kuase nimañha xi mjena nga kuase nimañha."

16 Kui b'a maha, najmi ngat'aha tsa ni xi mjená ko tsa ni nda xi t'n'eé, tsa kui kjuaha nga nda ts'ínkohoná Ntíaná. Nda ní ts'ínkoná at'aha ma nimañha ñá.

17 At'aha b'i ts'in tjít'a má nga b'a kitsú Ntíaná nga kinchjako nda faraon: "Kitsja xaha tu xi kuakuchjhina nga'yúnna ko tu xi chahana nga ngúsuhun asunntee."

18 Kui b'a maha, Ntíaná ma nimañha ra xi mjehe nga kama nimañha ko ts'in ndjá animañha xi mjehe nga ts'ín ndjá animañha.

B'i ts'in tsakúya Pablo xi nkú ts'in Ntíaná bakúchji kjuakjahan ko kjuatsentaha

19 Kutsa b'ahá kuixínní: “¿Mí nihi xi ts'íinnijéhená Ntíaná yó nǐ ma? At'ahá, ¿yá xi ma fi kontrahá ni xi mjehe Ntíaná?”

20 ¿Yáhá ni ji nda, tsa kuinchíhi kuenta Ntíaná? Nku ndjii najmi ma: “¿Á b'a n'e kin'endahaní?”, tsa kuítshuhú xi kits'ínnidaha.

21 ¿A najmi tjiín ra kixí nda xi ts'ínnida ndíu nga ts'íinko nintee xi nkú ts'in mjehe? Tǎ kuihi nintee kama ts'íinnidako nku ndjii xi sasíña tsjo kó nku xi n'ekhén tehente.

22 Ntíaná mjehe nga kuakúchji kjuakjahan kó nga k'uéña chji nga'yúhún. Tunga títs'in chúkjuaha kó títs'intentakó xutǎ xi nibajennehe kjuakjahan, kui xi xá n'ekjehe.

23 B'a títs'in Ntíaná tu xi cháha ra xi nkú ts'in chánka kjuachánka xi tjínkóho xutǎ xi tíma nímaha, xutǎ xi ja y'enda tíjun nga tsjáha kjuachánkaha.

24 Ná xutǎ xu'bo. Ntíaná j'ájinná najmi tu nku ajihín xutǎ xi ntje judío tjeheh ra, tu sa ní kó tá ajihín xi najmi ntje judío tjeheh ra.

25 B'a kama xi nkú ts'in y'é't'a éhen Ntíaná ndǎ profeta Osea nga b'ǐ títsu: Xutǎ xi najmi xutǎna, kui xi ts'in ma xutǎna.

Kó xi najmi kits'intjá, kui xi ts'intjá.

26 Kó xi má nga b'a kik'ihín xutǎ:

“Jun xi najmi xutǎna mahanu”,

b'a k'úin nga kui xi ntíhi Ntíaná xi tjíña tík'uun.

27 Kó b'a tá kitsú ndǎ profeta Isaiá nga kinchjanjímíyaha xutǎ Israel: “Ndaha tsa b'a ts'in nkjin maha xutǎ Israel xi nkú joyaha tsumí xi tjíndai ntáchak'uun, tunga tu chubahá xi n'ek'anki.

28 At'ahá ja ts'íintjusun xatí Ntíaná ni xi kitsú nga kama nga ngúsuhún asuntee.”

29 Xi nkú nga tá kitsú tíjun Isaiá nk'ie nga b'ǐ kitsú:

Tsa najmi y'éña saná ntje Ntíaná xi tjiín nga'yún,

ja ra b'a tá kama'taán tsakai xi nkúhu xutǎ Sodoma

kó tsichu ma raá tsakai xi nkúhu xutǎ Gomorra.

B'ǐ ts'in tsakúya Pablo yá xi naxu bichú ma nginkun Ntíaná

30 Kui b'a maha, ¿nkú kuixíhinná? Xutǎ xi najmi ntje judío tjeheh ra, xi najmi tsangisjai nga naxu k'úentu nginkun Ntíaná, kui xi naxu tsichu ma nginkun Ntíaná. Kis'ejihín Ntíaná, kui nga naxu tsichu maha.

31 Tunga máha xutǎ xi ntje judío tjeheh ra, incha tsangisjai nga ts'íintjusun kjuatéxuma xi kin'ekjas'ehen Moise, tu xi b'a ts'in naxu k'úentuhu nginkun Ntíaná, tunga najmi tsichukjuahá ra.

32 ¿Á b'a kamaha? At'ahá najmi tsangisjai nga naxu k'úentu nginkun Ntíaná xi nkúhu xutǎ xi s'ejihín Ntíaná. Tu sa ní incha kama mjehe nga ts'íintjusun ni xi tjít'a kjuatéxumoo tu xi b'a ts'in naxu kuichú maha kai. Incha kisaténki ndjio xi saténki xutǎ.

33 B'a kama xi nkú ts'in tjít'a:

An k'uejña nanki Sion nku ndjio xi saténki xutǎ,

nku naxi xi ts'íinxuntuhu.

Tunga xi s'ejihín xi ts'in nibá,

kui xi najmi sakúhu kjuasuba.

10

1 Jun já nts'e, nk'ie nga nchjaka Ntíaná, bankintjá xutǎ Israel, at'ahá mjena nga n'ek'anki.

² At'ahā kama xinya nga kui xi 'yún tǐncha bangisjai ni xi ts'e Ntǐaná, tunga najmi incha mankjihín ra xi nkú ts'ín tǐhín nga incha ts'ín.

³ Najmi kamankjihín nga Ntǐaná tu tsjáhá ra xuta xi s'ejihín nga naxu kama. Tu sa ní kuenta ts'e suba incha tsangisjai xi nkú ts'ín naxu kuichú ma nginkun Ntǐaná. Najmi kits'ín nǐmakjua yjohō tsa ts'ínkjáihín nga Ntǐaná tu tsjáhá ra xuta nga naxu kama nginkun.

⁴ At'ahā tsichutjusun kjuatéxuma xi kin'ekjas'eheñ Moise nk'ie nga 'jai Cristo, tu xi naxu kuichú maha nginkun Ntǐaná ngayjee xi s'ejihín.

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga ngayjee xuta xi s'ejihín Ntǐaná naxu bichú ma nginkun Ntǐaná

⁵ B'i ts'ín y'ét'a Moise xi nkú ts'ín naxu bichú maha xuta xi ts'íntjusun kjuatéxuma xi kin'ekjas'eheñ Moise. B'i kitsú: "Xi ts'íntjusun ni xi tǐt'a kjuatéxumoō, ngat'ahā kjuatéxumoō sakúhu ra nga k'uéñā tik'un."

⁶ Tunga b'ihí ts'ín y'ét'a ngá xi nkú ts'ín naxu bichú maha xuta xi s'ejihín Ntǐaná: "Najmi tu b'i ts'ín n'enkjǐntak'uin: ¿Yá xi ngjuainji ndjiojmi ján?" Tshuh ra éin tsa n'ē nibájen xi ts'ín niba Ntǐaná ngajohō.

⁷ Kō b'i ta kitsú ya: "Kō najmi tu b'i ts'ín n'enkjǐntak'uin: ¿Yá xi ngjuai kinte t'anankiu?" Tshuh ra éin tsa chjúsintjen xi ts'ín niba Ntǐaná ngajohō ajihín xuta k'ien.

⁸ B'i kitsú Moise: "Tǐñat'a tiñahi éheñ Ntǐaná, tsu'bai kō animahí tǐñat'a." Kui éin xi tǐb'enjímí nd'aj, éñ xi tsu nga xuta tǐhín nga s'ejihín Ntǐaná.

⁹ At'ahā tsa tsu'bai kuítjuhu nga n'ekieí yjohí nga Jesu xi Nda Ntǐaná, kō tsa ngayjehe animahí s'ejihín nga Ntǐaná kits'ínkj'áya ngáha ra Jesu ngabayoo, n'ek'ankihi.

¹⁰ At'ahā ajin animahā ní xuta nibáha ra nga s'ejihín Ntǐaná, tu xi naxu bichú maha. Kō ts'a bitjuhu nga b'a tsu nga Jesu xi Nda Ntǐaná, tu xi n'ek'ankihi.

¹¹ B'i ts'ín tǐt'a éheñ Ntǐaná: "Xi s'ejihín Ntǐaná najmi sakúhu kjuasuba."

¹² At'ahā nkuhú chasehe ra xuta xi ntje judio tjeheñ ra kō xi najmi ntje judio tjeheñ ra. At'ahā nkuhú maha Nda Ntǐahā ngayjee xuta kō tsjáha ngayjee xi kuinchjakohō kjuanchíná xi tǐhín.

¹³ At'ahā b'i ts'ín tǐt'a: "N'ek'anki ngayjee xi ts'ínkjáihín nga kui xi Nda Ntǐaná."

¹⁴ Tunga xuta xi najmi kjee s'ejihín, ¿nkú ts'ín ts'ínkjáihín ra nga kui xi Nda Ntǐaná? ¿Nkú ts'ín s'ejihín ra xi najmi kjee nt'é yáha kui? ¿Nkú ts'ín kuínt'éhe tsa najmi tǐn xi k'uénjímíhi?

¹⁵ ¿Nkú ts'ín k'uénjímíhi xuta tsa najmi s'et'a xáha nga k'uénjímí? At'ahā b'i ts'ín tǐt'a: "Á b'a tsjo tǐhín nga f'aik'úhunná xi b'énjímíná éñ nda tsu."

¹⁶ Tunga najmi ngayjeehé xuta Israel kits'ínsihín éñ nda tshuh Ntǐaná. B'i kitsú Isaia: "Ji Ntǐa, ¿yá xi kis'ejihín éñ xi y'enjímí?"

¹⁷ Kui b'a maha, s'ejinná Ntǐaná nk'ie nga nu'yáá éheñ, kō nu'yáá éñ nk'ie nga s'enjímíná Jesucristo.

¹⁸ Tunga b'ahá xian: ¿A najmi kinu'yáhá éñ? Johon, kinu'yá. At'ahā b'i ts'ín tǐt'a:

Nga ngúsuyñ asuntee kinu'yá ntáha,
santaha má fekuhu asuntee tsichu éheñ.

¹⁹ Kō b'i ta xin ya: ¿A najmi incha kíkíehé xuta Israel ni xu'b'i? Tjun Moise b'i ts'ín y'ét'a éheñ Ntǐaná:

An ts'ian nga jun kama xintak'un

xi tu a xutahá,
 ko ts'ian nga n'ekjankoo
 xi najmi chumi nihi xi mankjihin.

²⁰ Ko askahan kama k'un Isaiá nga b'i ta ts'in y'é'ta éhen Ntjaná:

Xi najmi tsangisjaina, kui xi kisakúhu an,
 ko xi najmi kingjásjaiyana, kui xi tsakuchíhi yjona.

²¹ Ngat'a ts'e xuta Israel b'i ts'in tjit'a: "Nku nistjin ntanta kik'ana nga kingjentéhe ntsa nku naxinantá xi najmi nt'é'en ko sí."

11

B'i ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga ta tjin ajihin xuta xi ntje judio tjeheh ra xi ja ts'anki

¹ Kui nga b'a xihinna, ¿a kits'in t'axihín Ntjaná xutaha? ¡Najmi! ¡Ndaha tsa mí yehe! At'aha ta nda Israel ná, ntjehe Abraham. Ntje chána Benjamin y'ahana.

² Najmi y'éjña t'axín Ntjaná xuta xi ts'e xi j'ájin títjun. ¿A najmi yanú xi nkú ts'in tjit'a xujun éhen Ntjaná má nga nda profeta Eliá kinchjako Ntjaná ko tsatéjéne xuta Israel? B'i ts'in tjit'a:

³ "Ji Ntja, ja kits'ínk'ien xuta xu'bi já profeta xi ts'i ko ja kits'ínkatsún nathan chjehi. Tu nkúhu an tíjña sa. Ta incha mjehe ta ts'ínk'ienna."

⁴ Tunga b'ahá kitsú Ntjaná: "Ja kits'in ts'an yatu mií já xi najmi tsasinkúch'int'ahá ntja Baal."

⁵ B'a ta tíma nistjin nd'ai. Tu ngat'aha kjuandaha Ntjaná tjitnu sa chuba xuta xi Ntjaná j'ájin.

⁶ Tsa tu ngat'aha kjuandaha Ntjaná kich'ajihin xutaj, tsuhu ra nga najmi kich'ajin tu ngat'aha ni nda xi incha kits'in. At'aha tsa tu ngat'aha ni nda xi incha kits'in xuta kich'ajihin, kjuandaha Ntjaná najmi ta chjhi ra ma.

⁷ Kui b'a maha, ¿mí nihi xi kama? Najmi kisakúhu ni xi tsangisjái xuta Israel. Xi j'ájin ní Ntjaná, kui ní xi kisakúhu niu. Xingisoo kama ndjá animaha.

⁸ B'a kama xi nkú ts'in tjit'a: "Ntjaná kitsjáha xuta xu'bo kjuankjintak'un tiya, tunkun xi najmi skuéko ho ko tjabaxínñju xi najmi kuint'ékoho santaha nistjin nd'ai."

⁹ Ko b'i ta kitsú ya David:
 Kasaténkiko s'íhi xuta xu'bo,
 ta kuihi kats'ímdyjajihin ko kats'ínk'íechjhi.

¹⁰ Incha katuma ka tu xi najmi ta skuéhe,
 ko musu incha katuma sín.

B'i ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga ta n'ek'anki xuta xi najmi ntje judio tjeheh ra

¹¹ Kui nga b'a xihinna, ¿a tu niyá kis'entuhú xuta Israel nk'ie nga ksaténki? ¡Najmi! ¡Ndaha tsa mí yehe! B'i ní kama. Tu ngat'aha nga najmi kint'é'éhen Ntjaná xuta Israel, kui nga j'aihi ra én xi ts'ínk'ankihí xuta xi najmi ntje Israel tjeheh ra, tu xi b'a ts'in kama xintak'uhun xuta Israel.

¹² Tsa tu ngat'aha nga najmi kint'é'éhen Ntjaná xuta Israel, tsa kui ngat'oo kisakúhu ra kjuanchínáha Ntjaná xuta xi tjin asuntee, ko nk'ie nga ksaténki Israel kisakúhu kjuanchínáha Ntjaná xuta xi najmi ntje Israel tjeheh ra, ¿nkú sa kama nk'ie nga sakú ngáha ra xuta Israel ante xi ts'e nginkun Ntjaná?

¹³ Tíinchjakon̄u jun xi najmi ntje Israel tjeħenn̄u. Ntjaná kits'ín mana ndá postruh̄u xutá xi najmi ntje Israel tjeħen rā kō xinya kjuachánkahā xána.

¹⁴ B'a ts'ian tsa tū ahá ni ngat'an̄u kama xintak'uhun ntjená, tsa tū xi b'a ts'ín n'ek'ankihi k'ua.

¹⁵ At'ahá kisakúh̄u kjuajyu nginkun̄ Ntjaná xutá xi tjin̄ asunntee nk'ie nga kin'e t'axin̄ xutá Israel. Kui nga, ĩnkú sa kama nk'ie nga n'ekjain̄ ngáħa rā? Sakú ngáħa rā nga k'úéntu tík'un̄ xutá k'ien̄.

¹⁶ Tsa tsje nginkun̄ Ntjaná na'yū xi n'endakoho ninkuan̄ chje xi 'bai tjuhun̄ Ntjaná, tsuh̄u rā nga tā tsje ngayjee na'yū ninkuon̄. Tsa tsje nginkun̄ Ntjaná kjamahā nku yá, tsuh̄u rā nga tā tsje tjiaħa.

¹⁷ Xutá Israel, kui xi nkú joyaha tjia xi kitit'áħa nku yá olibo, kō ji xi nkú joyaha tjiaħa yá olibo jñá. Tunga jihí kis'et'ai antehē tjia xi kitit'óo kō kisakút'aihi kjuatík'un̄ xi tijn̄ajin̄ kjamahā yá olibo xi ndoo.

¹⁸ Tunga najmi tū nk'ahá n'esjei yjohi, tsa b'a kuixín nga ji xi 'yún nda sai nga tjia xi kitit'óo. Tsa mjehi nk'a n'esjei yjohi, tū sahá n'ekj'áitsjein̄ nga kjamahā yóo y'aha ri. Najmi ji xi kich'ai kjamō.

¹⁹ Kutsa b'ahá kuixín: "Tū xi an s'et'ahana antehē yóo, kui nga kitit'áħa."

²⁰ B'a tjin̄. Tunga kitit'áħa at'ahā najmi kis'ejihin̄ Ntjaná, kō ji ndjá tisinjñai nd'ai at'ahā s'ejihin̄. Kui nga najmi tū n'enkjintak'uhunni tsa ji xi 'yún nda sai. Tū sa ní tĩnkjún̄ Ntjaná.

²¹ At'ahá tsa Ntjaná najmi kits'inn̄dyjat'ahā tjia xi ndahā yá olibo, ĩa tū kjeħé ji ts'inn̄dyjat'ahi nga tū kisut'an̄i yóo?

²² Chasei xi nkú ts'ín nda kō ndjá ts'ínkō Ntjaná xutá. Ndjá kits'ínkō xi kisaténki kō ji nda kits'ínkōhi. Kō nda ts'ínkōhi tsa tū nku kuinchun̄jinn̄i kjuandahā. Tunga tsa najmi b'a n'ei, kō tā ji kuichát'ahi.

²³ Kō tā xutá Israel, tsa ngjuaikj'áħa rā animahā kō s'ejihin̄ Ntjaná, k'uai ngáħa rā ante xi ts'e. At'ahā tjiħin̄ nga'yún̄ Ntjaná nga tsjá ngáħa rā ante xi ts'e xutá Israel ajihin̄ yá olibo.

²⁴ At'ahā ji xi nkú joyaha tjiaħa yá olibo jñá tū kis'et'an̄i antehē yá olibo xi ndoo. Kui b'a maha, ĩa najmi kamahá k'uai ngáħa rā xutá Israel antehē? At'ahā kui xi tjia xi ndoo.

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga kama nimahā Ntjaná ngayjee xutá

²⁵ Jun já nts'e, mjena nga choo nku ni xi y'éjña 'ma Ntjaná, tū xi najmi nk'a n'esjehenu yjonu. K'ua xi tjin̄ ajihin̄ xutá Israel kama ndjá animahā. B'a kama santa nkúhu nga sakúntehē nginkun̄ Ntjaná ngayjee xutá xi najmi ntje Israel tjeħen rā. Kui xi tjiħin̄ nga n'ek'anki.

²⁶ Nk'ie nga ja b'a kama, tā n'ek'anki ngayjee xutá Israel. Xi nkú ts'ín tjit'a éhen Ntjaná:

Nanki Sion nibaha xi ts'ínk'anki xutana,
kui xi kjéxihin̄ kjuach'onk'uhun̄ ntjeħē Jacob.

²⁷ Kui nij xi y'endákā xutana nga ts'ian,
nk'ie nga ja kjexián ngatitsuhun̄.

²⁸ Najmi mjehē xutá Israel én nda tsuh̄u Ntjaná. Ngandanu xutá kontrahā Ntjaná tsichu ma. Tunga tjohó rā Ntjaná xutá Israel tū ngat'ahā nga Ntjaná j'ájin̄ ntje cháħa.

²⁹ At'ahā najmi kje'á Ntjaná ni xi tsjá kō tā ndaha najmi ts'ín t'axin̄ xutá xi j'ájin̄.

³⁰ Nistjin̄ nk'ie, najmi kinu'yá'óħoon̄ Ntjaná, tunga tibase nimahán̄u nd'ai tū ngat'ahā nga najmi kint'é'en̄ xutá Israel.

³¹ Kō santaha n̄stjin nd'áí najmi t̄nt'é'én x̄t̄a Israel, t̄u xi t̄a ch̄as̄e n̄mah̄a r̄a t̄u ngat'ah̄a nga jun kichase n̄man̄u.

³² B'í t̄jih̄in r̄a n̄i. Ndaha nku x̄t̄a xi t̄j̄in najmi nt'é'éhen Nt̄ianá. Nt̄ianá y'éñh̄a x̄t̄a nga najmi kint'é'én, t̄u xi nkuhú nga kama n̄mah̄a r̄a ngayj̄e.

B'í ts'ín kits'intsjohō Pablo Nt̄ianá

³³ Já b'a nk̄jún ts'ín chánkaha kjuanch̄ináh̄a Nt̄ianá! Já b'a nk̄jún ts'ín nanka ts'ínnkjink'uhun kō á b'a nk̄jún ts'ín tsehe kjuankjintak'uhun! Najmi t̄j̄in xi mankjih̄in ni xi ts'ín Nt̄ianá kō najmi ch'a mah̄a tsuya á b'a ts'íhin.

³⁴ At'ah̄a, ¿yá xi be xi nkú ts'ín ts'ínnkjink'un Nt̄ianá?

¿Yá xi kitsúyah̄a ni xi t̄jih̄in nga ts'íin?

³⁵ ¿Yá xi kits'ínkienyah̄a tsa mí nihi,

t̄u xi Nt̄ianá t̄jih̄in nga ts'íink'óya ngáh̄a r̄a?

³⁶ At'ah̄a Nt̄ianá kits'ínnda ngayj̄e ni xi t̄j̄in. Ngat'ah̄a kō nga tsjohō t̄jih̄in ni. ¡N'ek̄ie yjoná nga t̄jih̄in kjuachánka Nt̄ianá t̄u nkjéhé ni! B'a katuma.

12

B'í ts'ín tsakúya Pablo xi nkú ts'ín tintsubaá nd'áí nga ja yjankiá Cristo

¹ Kui b'a maha, já nts'e, at'ah̄a t̄ibase n̄imaná Nt̄ianá, kui nga t̄ibankih̄inuu nga ngayjehe tak'un n'etsjohō Nt̄ianá, nga n'ekjas'ohōon yjonuu xi nkú joyaha nku ch̄je tik'un xi tsje kō xi sasih̄in Nt̄ianá.

² Najmi t̄u bintsuboo xi nkú ts'ín t̄j̄intu x̄t̄a asuntee. T̄u sa ní n'ek'óntjaiyo yjonuu xi nkú ts'ín Nt̄ianá t̄its'ín tsetse kjuankjintak'unuu, t̄u xi b'a ts'ín kamanjijih̄innuu ni xi mjehe Nt̄ianá, ni xi nda, xi sasih̄in kō xi ja nda tsichu ma.

³ Nga nkúnkú jun t̄ínchjakonuu, at'ah̄a Nt̄ianá kitsjána kjuandaha. Najmi t̄u nk'a n'esjo yjonuu. Nkú ní ts'ín t̄j̄ianuu. B'a ts'ín n'esjo yjonuu xi nkú ts'ín kitsjánuu Nt̄ianá nga s'ejinuu.

⁴ At'ah̄a xi nkú ts'ín nkjin tikjá maha ni xi y'ah̄a yjonintena kō xi nkú ts'ín kj'ái kj'ái xá xi kik'ah̄i nga nkúnkú,

⁵ b'a t̄a joyaha ñá. Nkjin mahaná t̄unga nkuhú yjoninte kamakáá Cristo. Nga nkúnkáá kich'aá xinkjá.

⁶ Kj'ái kj'ái ni xi maná n'eé. Kui kjuanda xi kitsjáná Nt̄ianá nga nkúnkáá. Xi Nt̄ianá kitsjáha éhen t̄u xi ts'ínkjas'ehen, kui xi katsúya éhen Nt̄ianá xi nkú ts'ín kik'ah̄i nga s'ejih̄in.

⁷ Xi kik'ah̄i nga kuasinkō x̄t̄a, kui xi katasinkō x̄t̄a. Xi kik'ah̄i nga kuakúya, kui xi katakúya.

⁸ Xi kik'ah̄i nga tsjá nga'yún, kui xi katsjá nga'yún. Xi kik'ah̄i nga tsjá toon, kui xi ngayjehe animah̄a katsjá toon. Xi kik'ah̄i nga tsjén t̄j̄in, kui xi kixi katjiko xáha. Xi kik'ah̄i nga kuase n̄mah̄a x̄t̄a, kui xi tsjo kat'ehe nga b'a kats'ín.

B'í ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga kjuat̄jo t̄j̄ñajinná

⁹ N'etjō kjuaxi xinkiu. Najmi t̄u n'esiuh̄un ni xi ch'onk'un. Ni xi nda ch'a ntsja ntsjon.

¹⁰ B'í ngján n'etjō xinkiu xi nkú ts'ín t̄johō xinkjín xi nts'e maha, at'ah̄a nts'ohó mah̄anuu xinkiu. 'Yún ch̄ankjún so xinkiu.

¹¹ Kixi n'oo ni xi t̄in'o kō najmi t̄u n'ets'o. T̄u x̄i tsjohó kat'ehe animanuu nga n'oo ni xi mjehe Nd̄a Nt̄ianá.

¹² Tsjo kat'enūu nga chúyohoo ni xi tsjánūu Ntjaná. N'echúkuo kjuá'un xi tíyo. Najmi tu n'ekj'ajiun nga chubakoo Ntjaná.

¹³ Tjohoon ni xi ndyjat'áha xuta xi yjanki Ntjaná ko nda n'ekjohoon xi kuichúk'unnuu.

¹⁴ Chubantjo xuta xi tjennki unkienuu. B'a t'ihūun Ntjaná nga nda kats'inkohoo. Najmi tu ni xi najmi nda binchinó nga kamat'ain.

¹⁵ Tsjo kat'ekonuū xi tsjo tjihin. Ch'íkuo xi tíkintá.

¹⁶ B'i ngján nda chasohoo xinkiu. Najmi tu nk'a katumanūu yjonūu. Tu sa ní nda chasohoo xuta x'an. Najmi tu xuta nkjink'un n'e ma suboo yjonūu.

¹⁷ Najmi tu ch'on n'ohoo xi ch'on tít's'innūu. Chasé nínū xi nkú ts'in nda kama n'ohoo ngayjee xuta.

¹⁸ Tsa kama, tsa aya ntsoo tjiña, kas'ekonuū kjuajyu ngayjee xuta.

¹⁹ Já nts'ena, najmi tu n'e ngajoyo ni xi tin'enūu. Aya ntsja ní Ntjaná t'ejñayo xi b'a tít's'ín. At'aha b'i ts'in tjit'a éhen Ntjaná: "Ahán xi k'uasjé chjiá, an xi tsjahá chjihí. B'a titsu Ntjaná."

²⁰ B'i ta ts'in tjit'a ya: "Tsa tíma bjohoo nda kontrahi, tjeihin ni xi kjine. Tsa tíma xintáha, tjeihin ntá xi k'ú. At'aha tsa b'a n'ei, tu ni xi kama subahá ra nda kontrahi."

²¹ Najmi tu 'baintei tsa kjuach'onk'uun xi ts'ín nganahi. Tu sa ní ni xi nda n'ei. B'a ts'in n'e nganaha ri ni ch'onk'uun.

13

B'i ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga tjihin nga chanjkún xi batéxuma

¹ Ngayjee xuta tjihin nga kuint'é'éhen xi batéxuma. At'aha xá xi tjihin xi batéxuma nginkun Ntjaná nibáha ra. Ntjaná y'éña xóo.

² Kui nga xi fi kontraha ra xi batéxuma, kui xi tifi kontraha ni xi ja y'éña Ntjaná. Ko xi b'a tít's'ín, ta kuihi tibangisjai suba nga n'ekokjuaha.

³ At'aha já xi batéxumoo najmi tjintu tsa tu xi ndjá ts'inkohoo xuta xi nda ni xi tít's'ín. Xuta xi najmi nda ni xi tít's'ín, kui xi b'a kats'ihin. ¿A mjehi nga najmi ndjá ts'ínkohi já xi batéxumoo? Tsa b'a, nda n'ei, ko nda ts'in kuasehi já xi batéxumoo.

⁴ At'aha ngandahi ní tít's'inxát'aha ra jóo Ntjaná. Tunga tsa ni xi najmi nda tín'ei, tjihin nga kuinkjún tu ngat'aha ni xi ts'ínkohi jóo. At'aha najmi tu a tjihin xa jóo. Ntja níná tít's'inxát'aha tu xi ts'ínk'íechjihí ko ts'ínkokjuaha xi ch'on tít's'ín.

⁵ Kui nga tjihin nga kuinú'yá'éhen raá já xi batéxumoo, najmi tu ngat'aha ni tsa ts'ínk'íechjíná ni xi n'éé. B'a ní n'éé tu xi je s'eyaha kjuankjintak'unná nginkun Ntjaná.

⁶ Kui kjuaha nga b'echjihinu ni xi f'áchjínūu já xi tjihin xá, at'aha kui xi tijncha ts'inxát'aha Ntjaná. Xáha tijncha ts'in.

⁷ Tjohoon ni xi kanéhe nga nkúnkú jóo. T'echjihūu xi f'áchjintjai ni xi tjinnūu ko xi f'áchjintjai ch'á nga ts'inxát'aha já Romá. Chanjkún xi nkú ts'in tjihin nga chanjkún, ko nda n'esihūun xi nkú ts'in tjihin nga nda n'esihin.

B'i ts'in tsakúya Pablo mí kjuaha nga n'etjohoná xinkjá

⁸ Najmi tu chumi nihi xi katsennūu. Tjohoon kjuatjo xinkiu. At'aha xi tjohoo xinkjín, kui xi tít's'intjusun ngayjee kjuatéxumaha Ntjaná.

⁹ B'i ts'in tjit'a kjuatéxumoo: "Najmi tu ch'at'aihi chjihin. Najmi tu n'ek'iein anima. Najmi tu n'ei ndyje. Najmi tu fasihin ni xi tjihin xuta."

Kui kjuatéxumoo ko ngayjee kjuatéxuma xingisoo nkuhú bichú majihin kjuatéxuma xu'bi: "N'etjói xutahí xi nkú ts'ín tjohi yjohi."

¹⁰ Xi tjoho xinkjín, kui xi najmi ch'on títs'íhín. Kui nga bichújtusuhun kjuatéxumoo ajihín xuta xi tjíhín ra kjuatjo.

¹¹ B'a n'oo at'aha yo nístjin xi kich'aa nd'ai. Ja chubaha nga n'ekj'áhaá yjoná nga kuíntsubá ndaa. Ja 'yún chuba ndyaha nd'ai nk'ie nga Ntjáná ts'ínk'ankiná. Najmi b'a ta tjín ndyaha ra xi nkúhu nk'ie nga kis'ejinná.

¹² Ja ma kuichúhú chubá. Najmi ta n'ehená ngatitsun, ataha nk'ie nga ngatitsun n'eé, b'a joyaha xi nkúhu tsa má jyuun tintsubaá. Ni xi nda n'eé. Kui xi b'a ta joyaha xi nkúhu tsa má ndzjen tintsubaá. K'úendaá yjoná tu xi kuinimajíhinná má ndzjeen.

¹³ Kixi tankínkaá yjoná xi nkúhu xuta xi tjíma nga nístjiun. Najmi kuíntsubáá tsa tu xi s'íhíná ko chíneé. Najmi tjíhín nga chubá súntukonáá xinkjá ko tsa n'ejnu n'et'aa. Ko ta ndaha najmi tu bixkjankaá xinkjá ko tsa kama xin k'aán ni xi tjíhín.

¹⁴ Tu sa ní tínúngjiun yjonuu Nda Ntjáná Jesucristo ko najmi tu n'enkjíntak'un xi nkú ts'ín n'ehenu ni xi mjehe yjoninte ngatitsuun.

14

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga najmi tjíhín nga n'ek'anjiá jé xinkjá

¹ Nda n'ekj'ohoon xi najmi ndjá síjñajin xi nkú ts'ín s'ejinná, ko najmi tu b'esikoo ngat'aha xi nkú ts'ín ts'ínk'ank'ín'un.

² Tjín xi b'a ts'ín s'ejíhín nga ma kjine tu mí nichinehé ni, ko tjín ngá xi najmi ndjá síjñajin xi nkú ts'ín s'ejinná kui nga tu xkahá kjinehe.

³ Xi kjine tu mí nichinehé ni najmi tjíhín nga ch'on ts'ín kuasehe xi b'éch'oho yjohó ni xi kjine. Ko xi b'éch'oho yjohó ni xi kjine najmi tjíhín nga ts'ínk'anji jé xi kjine tu mí nichinehé ni. B'í incha kats'ín at'aha Ntjáná ja kits'ínk'áíhín nga joo.

⁴ ¿Yáha ji xi t'n'ek'anjihinni jé nda musuhu xi kj'ai? Tsa ndjá síjña nda musu ko tsa tísaténki, Nda Ntjáha kjinehe ni xu'bo. Tunga ndjáhá kuasíjña, at'aha tjíhín nga'yún Nda Ntjáná nga ndjá ts'ínkasíjñaha.

⁵ Tjín xi b'a maha nga 'yún nkjún sa nku nístjin nga kj'ai nístjin, ko tjín ngá xi tu nku chubá maha nístjiun. Nkúnkú tjíhín nga ts'ínk'ank'ín'un sisin xi nkú ts'ín behe k'un.

⁶ Xi benkjún nku nístjin, kui xi b'a ts'ín tu xi benkjúhun Nda Ntjáná. Ko xi kjine tu mí nichinehé ni, kui xi b'a ts'ín tu xi benkjúhun Nda Ntjáná. Tsjáha máb'achjíhi Ntjáná ngat'aha nichinehe. Ko xi b'éch'oho yjohó ni xi kjine, kui xi b'a ts'ín tu xi benkjúhun Nda Ntjáná ko ta tsjáha máb'achjíhi Ntjáná.

⁷ Najmi tjín ajinná xi kuenta ts'e suba tjíña t'ík'uhun ko tsa kuenta ts'e suba mehe.

⁸ Tsa tintsuba t'ík'aán, Nda Ntjáná tintsuba t'ík'uhunná. Ko tsa tábayaá, Nda Ntjáná tábayahaná. Kui b'a maha, ndaha tsa tintsuba t'ík'aán ko ndaha tsa tábayaá, Nda Ntjáná ts'ená.

⁹ At'aha kui kjuaha k'iehen Cristo ko j'áíya ngáha ra ngabayoo, tu xi b'a ts'ín kamaha Nda Ntjáha xuta k'ien ko xi tjíntu t'ík'uun.

¹⁰ Ko máha ji, ¿á ji tichasehe rí tsa nda ko tsa najmi nda títs'íhín nda nts'ei? Ko ta, ¿á kinte n'esjeheni nda nts'ei? Katumankjihín nga ndyjun nkiní kuasehe Ntjáná mí nihi xi kin'eé nga nkúkaá.

¹¹ B'í ts'ín tjít'a éhen Ntjáná:

Ahán xi tǐjǎa tǐk'an, tǐtsu Ntǐaná.

Kuasǐnkúnch'in ngayjee xuta nginkán,
ko ngayjee ts'ǐinkie yjoho nga an xi Ntǐa.

¹² Kui b'a maha, nga nkúnkáa n'ekjas'eheén kuenta Ntǐaná ni xi kin'eé.

B'ǐ ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga najmi tǐhin nga n'endyjajihǐn xinkǐá

¹³ Kui nga najmi ta chasehe raá tsa nda ko tsa najmi nda ni xi tǐts'ín xinkǐá. Tu sa ní chasoo xi nkú ts'ín najmi n'endyjajihun nda nts'o ko xi nkú ts'ín najmi n'ekijnejiun ngatitsun.

¹⁴ S'ejinna Nda Ntǐaná Jesu ko be nga ndaha nku ni najmi chuntǐ nginkun. Tunga tsa tǐn xi: "Chuntǐ ni xu'bj nginkun", tsa kuitsu, tu nginkun ndohó chuntǐ niu.

¹⁵ Tunga tsa tu ngat'aha ni xi tǐchinei tǐts'ínndyjajihǐn ra yjoho nda nts'ei, najmi ta tǐn'etǐjohoni nda nts'ei ma. Najmi tu 'bainte' tsa tu ngat'aha nichinehǐ ndyjaha xuta xi k'ienntǐáhi Cristo.

¹⁶ Najmi tu 'bainto tsa ch'on ts'ín kuǐnchjayane xuta ni xi n'ekjohon nga nda.

¹⁷ At'aha ni xi chǐnéé ko ni xi s'ǐá najmi chumi ni chǐhǐ ra. Nk'ie ní Espiritu Santo tsǐaná nga naxu kuǐntsubaa nginkun Ntǐaná ko nga s'ená kjuajyu ko kjuatsjo, kui ní ni xu'bj xi bakúchji nga ja tsitjas'enǐán nga Ntǐaná tǐbatéxumaná.

¹⁸ Xi b'a ts'ín tǐjǎa nginkun Cristo, kui ni xi tsjoho Ntǐaná ko xuta ta nda ts'ín nchjyanehe.

¹⁹ Kui b'a maha, tǐnchǐsaihiná xi nkú ts'ín s'ehená kjuajyu ko xi nkú ts'ín kuǐsǐnkáá xinkǐá nga saǐǐán ni xi ts'e Ntǐaná.

²⁰ Najmi tu ngat'aha nichinehǐ n'ekatsúhunni xá xi tǐts'ín Ntǐaná ajihǐn xuta xi ts'e. Kjuaxǐ kǐáihǐn nga je nginkun Ntǐaná ngayjee nichine xi tǐn, tunga najmi ndahá tǐn tsa chǐneǐ nichine xi ts'ǐinkijnejihǐn ngatitsun xuta xingisoo.

²¹ Tu sahá nda n'ei tsa najmi chǐneǐ yjo ko tsa najmi s'ǐ binu ko tsa najmi n'ei ndaha nku ni xi ts'ǐinkijnejihǐn ngatitsun já nts'ei.

²² Xi nkú ts'ín s'ejihǐn ni xu'bj, tu ji b'a ts'ín kas'ejihǐn ri nginkun Ntǐaná. ¡Á b'a nda tǐhǐn ts'e xi behe k'un nga nda tǐn ni xi tǐts'ín ko najmi tǐts'ínniéhe ra kjuankjintak'uhun askahan!

²³ Tunga xi jo jan tǐmahá nga tǐkjine tsa mí nihi, ta kuihi tǐts'ínk'anji jé yjoho, at'aha najmi tǐts'ín xi nkú ts'ín s'ejihǐn. At'aha ngayjee ni xi n'eé xi fi kontra xi nkú ts'ín s'ejinná Ntǐaná, kui xi ngatitsun.

15

B'ǐ ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga tǐhin nga kuǐsǐnkáá xinkǐá tu xi saǐǐihinná ni xi s'ejinná

¹ Ná xi ja ndǐa tinchajǐán xi nkú ts'ín s'ejinná najmi tu n'eé ni xi tu ná tsjo subaháná. Tǐhǐn ni nga n'ekǐáihǐn xi najmi kjee ndǐa tǐnchajǐn xi nkú ts'ín s'ejinná.

² Nga nkúnkáá tǐhǐn nga n'eé ni xi tsjoho xinkǐá ko ni xi ngandahá n'eé, tu xi saǐǐihǐn xi nkú ts'ín s'ejinná.

³ At'aha ko ta Cristo najmi ni xi tsjoho kits'ín. Ni xi tǐt'a ní ehen Ntǐaná má b'a tǐtsu kits'ínkǐáihǐn: "Én ch'on tsu xi kitsúhi xuta, kui xi j'aisaténa."

⁴ Ni xi kis'et'a n'istjin nk'ie, kis'et'a t_u xi kuakú niyáhaná. At'aha ajin xujun éhen Ntjaná sakújinná kjuatsenta ko sakú nga'yúnná t_u xi chúyahá ráá ni xi tsjáná Ntjaná.

⁵ Ntjaná xi tsjáná kjuatsenta ko tsjá nga'yúnná, kui xi katsján_u nga nkuhú n'enkjínk'un xi nkú ts'ín tjiyahá Cristo Jesu.

⁶ Nkuhú kas'eya animan_uu ko nkuhú katuma n_{ta}n_uu. B'a ts'ín n'ekiehenu yjon_uu nga tji_hin kjuachánka Ntjahá ko Na'mih_i Nda Ntjaná Jesucristo.

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga xuta xi najmi ntje judio tje_hen ra tsichujih_in én nda tsuh_u Cristo

⁷ Kui b'a maha, b'i ngján nda n'ekjáih_in ruu xinkju xi nkú ts'ín nda kits'ínkjáinn_uu Cristo, t_u xi s'ejña chjihi kjuachánkahá Ntjaná.

⁸ At'aha an b'a tíxinn_uu. J'ai Cristo ngandaha xuta xi ntje judio tje_hen ra. Tsakúchji nga ts'ín Ntjaná ni xi kitsú nga ts'ín. J'ai ts'intjusun ni xi kitsúya tíjuh_un Ntjaná ntje cháha xuta judio.

⁹ B'a ts'ín ko ta xuta xi najmi ntje judio tje_hen ra ts'ínkie yjoho nga tji_hin kjuachánka Ntjaná, at'aha ko ta kui kichase nima_ha xi nkú ts'ín tjit'a éhen Ntjaná:

Kui nga xinyahana kjuachánkah_i ajih_in xuta xi tjintu asuntee, ko séhe nga ts'intsoho.

¹⁰ Ko b'a ta ts'ín tjit'a ya:

Jun xuta xi tintsu_hoo asuntee, n'etsjokoo xutaha Ntjaná.

¹¹ Ko b'a ta títsu sa:

N'etsjohoo Ntjaná ngayjee xuta xi tjintu asuntee.

Chanink'o Ntjaná ngayjee xuta naxinantá xi tjin.

¹² Ko b'a ta ts'ín y'et'a nda profeta Isaia:

Stjúká nda xi kama kjamaha Isai,

nda xi kjuaitéxumaha xuta xi tjintu asuntee,

kui kama 'yún tak'un xuta.

¹³ Ntjaná xi tíma 'yún tak'aán, kui xi kats'intsejinye animan_uu kjuatsjo ko kjuajyu, jun xi s'ejin_uu Ntjaná. Katsjá nga'yúnn_uu Espiritu Santo t_u xi tu nku ndjáhá kjuinchajihinnu ni xi tíchuyóho.

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga kui xi nku nda postru xi ts'inxájih_in xuta xi najmi ntje judio tje_hen ra

¹⁴ Behé k'an, já nts'e, nga kitsejih_in_uu kjuanda ko kjuankjink'un, t_u xi kama k'uaj niyáha ruu xinkju.

¹⁵ Tunga tji_hin ni xi tíma k'an tib'et'á xujun_uu ei t_u xi najmi n'echayahanu. At'aha Ntjaná kitsjana kjuanda xu'bi

¹⁶ nga an xi ts'inxát'aha Cristo Jesu ngandaha xuta xi najmi ntje judio tje_hen ra. Tib'enjímih_i én nda tsuh_u Ntjaná xuta xi najmi ntje judio tje_hen ra t_u xi kujichú maha chje xi tsjoho Ntjaná, chje xi títs'ín tsje Espiritu Santo.

¹⁷ Tsjo mana nga nchjanjímíya xá xi kitsjana Cristo Jesu nga ts'inxát'aha Ntjaná.

¹⁸ At'aha najmi ma k'an nchja ni xi k'ái, t_u nkuhú xi nkú ts'ín ts'inchjénna Cristo t_u xi ku_int'é'éhen ra Ntjaná xuta xi najmi ntje judio tje_hen ra. Cristo ts'inchjén n_{ta}na ko xána

¹⁹ ko nkjin tíká kjuankjún xi bakúchji nga'yúh_un. Nga'yúh_un Espiritu Santo b'a títs'ín. B'a ts'ín jehena nga y'enjímíya én nda tsuh_u Cristo nanki Jerusalem ko santaha má nga 'mi Ilirjo.

²⁰ Y'enjimiá é n da tsuhú Cristo ante má nga najmi kjee ch'a b'énjimihi. B'a kits'ian at'aha najmi kama mjena y'esún sahá xá xi kik'atuts'ihin xuta xi kj'ai.

²¹ Tu sa ní tít's'ian xi nkú ts'in tjit'a éhen Ntjaná:

Xi najmi kjee 'miyahá yáha kui, kui xi skuéhe.

Ko xi najmi kjee nt'é yáha kui, kui xi kamankjihin.

B'i ts'in kitsúya Pablo nk'ie nga mjehe nguaisehe xuta ninku Roma

²² Nkjin niyá najmi kisakú niyána nga kama kfinseheuu,

²³ tunga nd'ai ja kama ndjuúna xá xi tít's'ian ante xi tjin ei ko ta ja tjihin nú nga mjena kfinseuu.

²⁴ Kui nga mjehena nga skuenú nk'ie nga kfián España, at'aha mjena yo kfian. Tsjo kamana nga kúatejñajinnuu chuba nistjin. Nk'ie nga kj'ua yo, tisinonú nga ts'innajaá niyána.

²⁵ Tunga nd'ai nanki Jerusalen tífia. Xuta xi kikj'áts'e Ntjaná kfinsinka yo.

²⁶ At'aha ngayjehe k'un xuta ninku xi tjin ante Macedonia ko ante Akaya incha kits'insun toon tu xi ts'ínkjihí ra xuta x'an xi kikj'áts'e Ntjaná xi tjintu Jerusalen.

²⁷ Tsjo kamaha nga b'a incha kits'in. Ko kjuaxi nga tjehe ts'e xuta xu'bo. At'aha nd'ai tít's'ínkjáihin xuta xi najmi ntje judio tjehe ra ni xi ts'e Ntjaná, ni xi Ntjaná kitsjáha xuta xi ntje judio tjehe ra. Kui nga xi najmi ntje judio tjehe ra tjihin nga kuasinkoho nga kuakjányako xuta xi ntje judio tjehe ra ni xi tjihin ei asuntei.

²⁸ Kui b'a maha, nk'ie nga ja kama ndjuúhuna xá xu'bi ko nk'ie nga ja ts'inkjas'en ni xi kama ñjakú, as'aihí ní kfián España ko kj'ua má nga tintsuboo.

²⁹ Be nga Cristo tu xí ndahá ts'ínkoná nk'ie nga kama ñjakáá.

³⁰ Jun já nts'e, ngat'aha Nda Ntjaná Jesucristo ko ngat'aha kjuatjo xi tsjáná Espiritu Santo tbankinnuu nga chubantjainú nginkun Ntjaná. B'a ts'in n'ekohonú nga'yún.

³¹ Tinchíhuu nga najmi tu kasatéña xuta xi najmi s'ejihin Nda Ntjaná xi tjintu ante Judea. Ko ta tinchíhuu nga xuta xi kikj'áts'e Ntjaná xi tjintu nanki Jerusalen nda ts'in ts'ínkjáihin ni xi kfinkohó.

³² B'a ts'in tsjo tjihinna nga kuichusenú ko ts'inkj'áya ichi kutju ajinnuu. B'a katuma tsa b'a ts'in mjehe Ntjaná.

³³ Ntjaná xi tsjáná kjuajyu kat'eñajinnuu ngatentoó. B'a katuma.

16

B'i ts'in kikiñaniñaha Pablo xuta ninku xi tjintu Roma

¹ Be na nichjaá Febe. Ninku xi tjin nanki Cencrea ts'inxát'a.

² Ngat'aha Nda Ntjaná nda n'ekjóhoón xi nkú ts'in tjihin nga n'eé ñá xi xutaha Ntjaná mahaná. Tsinoko nga tjohon tu mí nihí ni xi machjéhen. At'aha nkjin nkjún xuta tsasinko ko ta tsasinkona.

³ Tjohon kjuasuniñana Priscila ko Akila, xi ta tít's'inxát'aha Cristo Jesu xi nkúhu an.

⁴ Najmi incha kitsankjún tsa kuayá ngat'ana. Tít'sjaha máb'achjihí ngat'aha ni xi incha kits'in. Najmi tu nku an xi b'a tíxian. B'a ta tjincha tsu ngayjee xuta ninku xi najmi ntje judio tjehe ra.

⁵ Tjohoon kjuasuniñana xuta ninku xi ma ñjakú ni'yaha Priscila ko Akila. Tjohoon kjuasuniñana Epeneto. 'Yún tjona ndo. Ajihin xuta xi tjin ante Asia, kui xi tjun kis'ejihin Cristo.

⁶ Tjohoon kjuasuniñana Maria. 'Yún tse xá xi kits'in ajinnuu.

⁷ Tjohoon kjuasuniñana Androniko ko Junias, xi ta ntje judio tjeheñ ra. Ta kis'eya'yunka nubayá jóo. Ta já postruhú jóo ko yankjún. Kui tjun kis'ejihin Cristo nga an.

⁸ Tjohoon kjuasuniñana Ampliato. 'Yún tjona ndo at'aha ta s'ejihin Nda Ntiana.

⁹ Tjohoon kjuasuniñana Urbano, kui xi nkúhu jin ta Cristo títs'inxát'aha. Tjohoon kjuasuniñana Estakis. 'Yún tjona ndo.

¹⁰ Tjohoon kjuasuniñana Apeles, xi ja tsakúchji nga 'yún s'ejihin Cristo. Tjohoon kjuasuniñana xuta xinkjin Aristobulo.

¹¹ Tjohoon kjuasuniñana Herodion, xi ta ntje judio tjeheñ ra. Tjohoon kjuasuniñana xuta xinkjin Narciso, xi ta s'ejihin Nda Ntiana.

¹² Tjohoon kjuasuniñana Trifena ko Trifosa, xi ta títs'inxát'aha Nda Ntiana. Tjohoon kjuasuniñana Persida, xi 'yún tjona ko xi 'yún tse xá xi kits'in at'aha Nda Ntiana tjenki.

¹³ Tjohoon kjuasuniñana Rufo, xi Nda Ntiana j'ajihin, ko naaha, xi ta ko an basehe xi nkúhu tsa naana maha.

¹⁴ Tjohoon kjuasuniñana Asinkrito ko Flegonte ko Hermes ko Patrobas ko Hermas ko já nts'eé xi tjintujihin.

¹⁵ Tjohoon kjuasuniñana Filologo ko Julia ko Nereo ko na nichja ko Olimpás ko ngayjee xutaha Ntiana xi tjintujihin.

¹⁶ B'i ngján súniñohoo xinkju. Títs'inkjinuu kjuasuniña ngayjee xuta ninku xi ts'e Cristo.

¹⁷ Jun já nts'e, tibanjinuu nga chúhuun yjonuu xi bakjanya xuta ko xi ts'imndyjajihin xuta. Kui xi fi kontraña ni xi ja tsinchiyó. N'e t'axihuun yjonuu xuta xu'bo.

¹⁸ At'aha xi b'a títs'in najmi títs'inxát'aha Nda Ntiana Jesucristo. Ni xi tsjo nihí tjincha bangisjai. Éñ sin én nda nchja nga b'anachaha xuta xi najmi kjee 'yún mankjihin ni xi ts'e Ntiana.

¹⁹ Ya tu má xi tjeheñ ni nga tnu'yá'ón. Kui nga tsjo mahana ngat'a ts'ajun ko mjena nga 'yún kamankjin sanuu ni xi nda ko nga kuankin t'axihuun ni xi najmi ndoo.

²⁰ Ntiana xi tsjana kjuajyu, kui xi ts'in nga n'e nganoho ndanindoo. Kas'enuu kjuandaha Nda Ntiana Jesucristo.

²¹ Timoteo títs'inkjinuu kjuasuniña. Kui xi tjenkona nga tin'exát'ajhi Jesucristo. Ta títs'inkjinuu kjuasuniña Lucio ko Jason ko Sosipater, xi ta ntje judio tjeheñ ra.

²² Ko ta an Tercio xi títs'inntá xi nkú ts'in títsuyana Pablo, títs'inkjinuu kjuasuniña, an xi ta s'ejinna Nda Ntiana.

²³ Gayo títs'inkjinuu kjuasuniña. Ni'yaha tijña. Yo má nga ma ñjakú ngayjee xuta ninku. Ko ta títs'inkjinuu kjuasuniña Erasto, xi tjihin xá nga f'átjo toohon xuta nantio, ko ta nda nts'eé Cuarto.

²⁴ Kjuandaha Nda Ntiana Jesucristo kat'ejñajinnuu ngatento. B'a katuma.

²⁵ Kan'etsjohō Nt̄iáná. Kui xi kamaḥa nga ndjá ts'ínkinchánūu xi nkú ts'ín t̄j̄ña én nda tsuhū Jesucristo xi t̄ixinya kō t̄ib'enjímíá. T̄is'ej̄ña chji nd'aj̄ ni xi kis'ej̄ña 'ma nkúhu nú chá j̄án.

²⁶ Ja t̄is'ej̄ña chji nīj̄ xi nkú nga t̄itsu xujuhūn já profeta kō t̄ín'ekint'é ngayjee xut̄a xi t̄j̄ín asuntee. B'a kitsú Nt̄iáná xi t̄j̄ña t̄ík'un sín nga b'a n'e t̄u xi s'ej̄ih̄in r̄a kō kūint'é'éhen r̄a ngayjee xut̄a.

²⁷ Ngat'ah̄a Jesucristo kas'ej̄ña chji síhin kjuachánkah̄a Nt̄iá, kui xi nku tutuū kō xi nk̄jink'uūn. B'a katuma.

Xujun xi tjun kits'in kijihi nda postru Pablo xuta ninku Corinto

B'i ts'in kikjaniñaha Pablo xuta ninku xi tjin nanki Corinto

1 An Pablo, Ntjaná kits'in mana nku nda postruhu Jesucristo at'aha b'a ts'in kama mjehe. An ko nda nts'eé Sostene

2 tísuniñahi jun xuta ninkuhu Ntjaná xi tintsuboo nanki Corinto. Cristo Jesu kits'in nga Ntjaná kiki'áts'enuu. Kinchjanuu nga kjuáts'enuu xi nkú ta kits'in ko ngatentee xuta xi tu má xi tjehe n ni s'ejihiñ Nda Ntjaná Jesucristo. Kui xi Nda Ntjaná ko ta Nda Ntjaha xuta xu'bo.

3 Kas'enuu kjuanda ko kjuajyu xi tsjáná Ntja Na'miná ko Nda Ntjaná Jesucristo.

B'i ts'in tsjaha Pablo máb'achjihi Ntjaná nk'ie nga f'áítsjehen xi nkú ts'in nda kits'in ko Ntjaná xuta ninku Corinto

4 Tehente tsjaha máb'achji Ntjaná nga f'áítsjenna jun, at'aha kisakúnuu kjuandaha Ntjaná. Cristo Jesu kits'in nga kisakúnuu kui niu.

5 Kits'in nga kin'ekjóhooon ngayje tikjá kjuanchiná xi tsjá Ntjaná. Kui kjuanchinóo xi nkú ts'in tjihiñ nga chubo ko xi nkú ts'in tjihiñ nga kamankjinnuu ni xi ts'e Ntjaná.

6 B'a ts'in kis'eña chjihi ajinnuu nga kjuaxi én nda tsuhu Cristo xi kis'enjímínuu.

7 Kui nga najmi ndyjat'ahanuu ndaha nku kjuanda xi tsjá Ntjaná nk'ie nga tíchuyóhoo nistjin nga kuakúchji yjoho Nda Ntjaná Jesucristo.

8 Ko ndjá ts'ínkinchánuu Ntjaná santaha nistjin xi fekuu, tu xi najmi tjin ni xi n'enijehenuu nistjin nk'ie nga k'ujáí ngáha Nda Ntjaná Jesucristo.

9 Ts'intjusun Ntjaná ni xi tsu. Kui xi kinchjanuu nga nkuhú kamakoo Ntíhi, kui xi Nda Ntjaná Jesucristo.

B'i ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga najmi nda tjin tsa najmi nkuhú k'ujá xinkjin xuta ninku

10 Jun já nts'e, ngajoho Nda Ntjaná Jesucristo b'a tíxinnuu nga nkuhú ni xi chubo ko nkuhú ch'oo xinkju. Nkuhú kas'eyanuu ko nkuhú ni xi n'oo.

11 B'a tíxian, já nts'e, at'aha xinkjín Kloe kitsúyana nga kjuachán rú tjin ajinnuu.

12 Tjin rú ajinnuu xi: “An tjennkia Pablo”, tjincha tsu rú. Ko rú tjin ngá xi: “An tjennkia Apolo”, tjincha tsu rú. Ko ta tjin rú ngá xi: “An tjennkia Pedro”, tjincha tsu rú. Ko ta tjin rú ngá k'ajáí xi: “An tjennkia Cristo”, tjincha tsu rú.

13 Nga chasehe raá, ¿a tsakjányahá yjoho Cristo? ¿A Pablohó kis'et'a kruu ngandanuu? ¿A Pablohó kiki'áts'enuu nk'ie nga kisaténtó?

14 Tsjaha máb'achjihi Ntjaná nga najmi tjin ajinnuu xi an tsatentá, nku tutuhú Krispo ko Gayo.

15 B'a ts'in najmi ch'a xi b'a kujtsuhu tsa an kiki'ats'an.

16 Ta tsatentá xinkjín nda Estefana. Najmi ta f'áítsjehenna tsa tjin sa k'ajáí xi tsatentá.

17 At'aha najmi kui xá xi kitsjána Cristo, tsa xuta kuatentá. Nk'ie ní k'uenjímíá én nda tsuhu, kui ní xáha xi kitsjána. Ko najmi én nanka ts'inchjén nga nchja, tu xi najmi nku én tiya kamaha ngabayaha Cristo t'a kruu.

B'i ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga ajihin ni xi kits'in Cristo kis'ejña chji nga'yúhún kó kjuankjintak'uhún Ntjaná

¹⁸ Én xi s'enjímí ngat'a ts'e xi nkú ts'in k'ien Cristo t'a kruu, kui xi tú a éhén maha xuta xi tindyja. Tunga máha ñá xi kin'ek'ankiná, nga'yúhún Ntjaná maná kui éen.

¹⁹ At'aha b'i títsu Ntjaná má nga tjít'a xujun:

Ts'inndyja kjuankjintak'uhún já xi nanqa ts'ínnkjink'un.

Ts'inndyjajian xi nkú ts'in ts'ínnkjink'un já nkjink'uun.

²⁰ ¿Yá nda xi nanqa ts'ínnkjink'un? ¿Yá nda xi tú xí mahá rá xujun? ¿Yá nda xi maha nchjanjímíyaha ni xi tjín asunntei? Tú a nihí kits'in ma Ntjaná kjuankjintak'un nanqa xi tjín asunntee.

²¹ At'aha ajin kjuankjintak'un nankaha Ntjaná y'énda nga najmi kjuankjintak'un xi tjíhin xuta skuekoho ra. Kama mje níhi nga xuta xi s'ejíhin én xi tís'enjímí, nga kui xi ts'ínnkjink'un, én xi tú a éhén maha xuta.

²² Xuta xi ntje judío tjeheh rá mjehe skue kjuankjúhún Ntjaná, kó xi najmi ntje judío tjeheh rá mjehe kuasínñjuhu nku kjuankjink'un nanqa.

²³ Tunga jin, nga kis'et'a kruu Cristo tib'enjímí. Kui níi xi najmi sasíhin xuta xi ntje judío tjeheh rá kó tú a éhén maha xuta xi najmi ntje judío tjeheh rá.

²⁴ Tunga máha xuta xi Ntjaná kinchjaha nga kjuáts'e, ndaha tsa xi ntje judío tjeheh rá kó tá ndaha tsa xi najmi ntje judío tjeheh rá, kui xi ts'ínnkjáíhin nga ajihin Cristo tsakúchji Ntjaná nga'yúhún kó kjuankjintak'uhún.

²⁵ At'aha ni xi y'énda Ntjaná xi tú a nihí maha xuta, 'yún tjín saha sin nk'ie nga ni xi ts'ínnkjink'un xuta. Kó má b'a maha xuta nga ts'ínnkjink'un nga najmi tjíhin nga'yún Ntjaná, yó ní 'yún bakúchji nga'yúhún nga nga'yún xi tjíhin xuta.

²⁶ Jun já nts'e, n'ekj'áitsjon xi nkú ts'in kinchjanuu Ntjaná nga kjuáts'enuu. Najmi nkjin mahanu xi yaha nga nkjink'un. Najmi nkjin mahanu xi já k'aku. Najmi nkjin mahanu xi nk'a tjoon.

²⁷ Tunga xi tú a xutáhá maha xuta, kui xi j'ájin Ntjaná tú xi tsjáha rá kjuasuba já nkjink'uun. Kó j'ájin xuta xi najmi chumi ní chjíhi rá nginkun xuta tú xi tsjáha rá kjuasuba já xi nk'a tjen.

²⁸ Tá j'ájin xuta xi najmi b'achjíhi rá xuta kó xi najmi nda tí'mihí. Tá j'ájin santaha ní xi najmi kjee tjín tú xi kjéxihin ní xi ja tjín.

²⁹ B'a kits'in Ntjaná tú xi najmi ch'a nk'a kama k'uasjehe yjoho nginkun.

³⁰ Tunga nkuhú kits'in makonuu Ntjaná Cristo Jesu kó kits'in nga Cristo tsichu ma kjuankjintak'unná. Ngat'aha ni xi kits'in Cristo naxu tsichu maá nginkun Ntjaná, kík'áts'ená kó y'échjintjai jéná.

³¹ Kui b'a maha, xi nkú ts'in tjít'a éhén Ntjaná: "Xi nk'a k'uasje yjoho, ngat'aha ní ni xi kits'ínkoho Ntjaná, kui ní ngat'aha nga nk'a kat'asjehe yjoho."

2

B'i ts'in kits'ínkjáitsjeheh Pablo xuta ninku Corinto xi nkú ts'in y'enjímíhi én nda tsuhu Cristo

¹ Já nts'e, nk'ie nga tsichuk'ienjímínuu én xi Ntjaná tib'éjña chji nd'aj, najmi én tsjo tsu kits'inchjen kó tsa én xi nanqa.

² Najmi kama mjena tsa k'jái nihí kinchja ajinnuu. Nku tutuhú Jesucristo kinchjanjímíya kó á kruu k'ient'áha.

³ Nk'ie nga tsátejñajinnuu najmi nda chánga kamana yjoná. Títsankjun níná kó xi tib'atsénkjunná.

⁴ Kò nk'ie nga y'enijmínúu kò tsakuyánúu éhen Ntíaná, najmi kits'inchjén én nkjink'un xi s'ejihìn xutá. Espiritúhú ní Ntíaná kò nga'yúhún Ntíaná y'ejña chjikohona ni xi kinchja,

⁵ tū xi s'ejihinnúu Ntíaná xi tjihìn nga'yún, najmi kjuankjink'uhún xutá.

B'í ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga Espiritúhú Ntíaná xi y'ejña chjiná kjuankjink'uhún Ntíaná

⁶ Tunga ajihìn ní xutá xi ja tsichu mankjihìn ni xi ts'e Ntíaná kjuankjink'un n'echjén nk'ie nga chubakoi. Najmi kjuankjink'un xi ts'inchjén xutá n'echjén nga chubaj, kò tã ndaha najmi kjuankjink'un xi ts'inchjén já xi batéxuma n'echjén, já xi ndyja ndyjun nkinj.

⁷ Nk'ie ní bakuyái éhen Ntíaná, chubanijmíyái ni xi kits'innkjink'un Ntíaná nga y'ejña 'ma. Kui niú xi y'enda Ntíaná kintehe ni nga kits'inná asuntee. B'a kits'in tū xi s'ehená kjuachánka.

⁸ Ndaha nku xi batéxuma asuntej najmi kamankjihìn kjuankjintak'un xu'bj. At'aha tsa kamankjihìn niú, najmi kingját'a kruu rá Ndá Ntíaná xi tjihìn kjuachánka.

⁹ Tunga b'ahá kama xi nkú ts'in tjit'a éhen Ntíaná:

Ni xi najmi kkie xutá kò najmi kint'é,

xi ndahachí najmi kjee n'enkjink'un,

kui nihi xi Ntíaná y'enda títjun,

ngandaha xutá xi incha tjohe Ntíaná.

¹⁰ Espiritúhú Ntíaná y'ejña chjiná ni xi y'enda títjun Ntíaná. At'aha Espiritúhú Ntíaná be sisin ngayjee ni xi tjin kò santaha ni xi 'yún nankaha Ntíaná.

¹¹ At'aha, zyá xi be xi nkú ts'in ts'innkjink'un xutá xi kj'ai? Nku tutuhú xutá xu'bo xi be xi nkú ts'in ts'innkjink'un. B'a tã ts'in najmi ch'a be xi nkú ts'in ts'innkjink'un Ntíaná. Nku tutuhú Espiritúhú Ntíaná be xi nkú ts'in ts'innkjink'un.

¹² Ngat'a ts'añá bi, nginkun Ntíaná nibáha Espiritú xi kin'ekjáihín, najmi asuntej ts'e. Ntíaná kitsjáná Espiritúhú tū xi kamankjihinná kjuanda xi kitsjáná.

¹³ Kui niú xi chubaj nk'ie nga bakuyái. Najmi n'echjén én xi bitjuhu kjuankjink'uhún xutá. Kjuankjink'un xi bitju níhi Espiritúhú Ntíaná n'echjén. B'a ts'in 'miyaha rí xutá xi tijnajihìn Espiritúhú Ntíaná ni xi ts'e Espiritú.

¹⁴ Xutá xi najmi tjihìn Espiritúhú Ntíaná najmi ts'inkjáihín ni xi ts'e Espiritú, at'aha tū a níhi mahá. Najmi tjin nkú ts'in kama kamankjihìn rá, at'aha nku tutuhú Espiritúhú Ntíaná b'ejña chji niú.

¹⁵ Xi tijnajihìn Espiritúhú Ntíaná, kui xi mankjihìn ni xi tjin. Tunga xutá xi k'oo najmi mankjihìn á kj'ai ts'in ts'innkjink'uhún xutá xi tijnajihìn Espiritúhú Ntíaná.

¹⁶ At'aha b'j ts'in tjit'a éhen Ntíaná:

¿Yá xi be xi nkú ts'in ts'innkjink'un Ntíaná?

¿Yá xi tsjániyáha?

Tunga ñá bi, n'enkjink'aán xi nkúhu Cristo at'aha Espiritúhú Ntíaná tijnajinná.

3

B'i ts'in kitsúya Pablo xá xi kikanéhe ko xá xi kikanéhe Apolo ajihin xuta ninku Corinto

¹ Jun já nts'e, najmi kama kinchjakonuu xi nkú ts'in nchjaka xuta xi tijnajihin Espirituhu Ntjaná. Kinchjako ninuu xi nkú ts'in nchjaka xuta xi asuntee tjeheh ra, xi nkúhu xuta xi as'ai kuakatuts'ihin ra nga kuakak'á éhen Cristo.

² Kintehe ni nga ni xi ndjá kuakuyánuu, tu ni xi najmi ndjáhá tsakuyánuu. At'aha b'a k'un ntí xihí k'un, ntí xi tu ntáchikihí 'bi, xi najmi ma kjine ni xi ndjá. Ko santaha nd'ai najmi kjee tjíndanuu yjonuu tsa kamankjinnuu ni xi nanka tjin.

³ Asuntee y'a sanuu. Nk'ie nga tjin sa ajinnuu kjuanchiní ko kjuachán, ¿a najmi asunteehe y'ahanuu? ¿A najmi b'ahá ts'in tintsubo xi nkú ts'in tjintu xuta asuntee?

⁴ At'aha tjin xi: "An tjennkia Pablo", títsu ko tjin ngá xi: "An tjennkia Apolo", títsu. Nk'ie nga b'a t'n'o, ¿a najmi b'ahá t'n'o xi nkú ts'in xuta xi najmi be Ntjaná, xi najmi tijnajihin Espirituhu Ntjaná?

⁵ ¿Yáha Pablo? ¿Yáha Apolo? Tu já musuhú niu xi Ntjaná kits'inchjéheh tu xi s'ejihinuu. Nga nkúnkú kin'eí xá xi kitsjání Ntjaná.

⁶ Xi nkúhu tsa an y'entje yá tuu ko Apolo kikuhan, tunga Ntjanáhá xi kits'in nga kisá yóo.

⁷ Kui b'a maha, najmi xi b'entje yóo ko ta ndaha xi kuhun, tsa kui xi chánka. Nku tutuhú Ntjaná xi kits'in nga kisá yóo, kui xi chánka.

⁸ Xi b'entje ko xi kuhun yóo tu nku chubahá. S'echjihí nga nkúnkú xi nkú ts'in kits'inxá.

⁹ Nga nkúnkú makoi xinkí nga t'n'exát'ajihí Ntjaná. Jun xi nkú joyaha jná xi ts'e Ntjaná xi jin t'n'exájin.

Jun xi nkú joyaha ni'yaha Ntjaná.

¹⁰ Xi nkú ts'in tijná kjuandahá Ntjaná xi kitsjana, an xi kama nda maestru chjinejxó xi kingjáña tuts'in ni'yoo. Ko kj'ai ngá xi tijncha kjesintjen xjóho ni'yoo nd'ai, tunga ndahá ts'in kats'innkjink'un nga nkúnkú xi nkú ts'in nguaíndjuko xjóo.

¹¹ At'aha Jesucristo, kui xi tuts'in xjóho ni'yoo. Najmi ma s'ejna sa kj'ai tuts'in xjó nga xi ja kjijnóo.

¹² Asun tuts'in ni'yoo kama chjúsintjen xjó xi kamandakoho toonsine, ko a ra toontaba, ko a ra ndjio tsjo k'un, ko a ra yate, ko a ra ndji, ko a ra xka.

¹³ S'ejna chji xá xi kits'in nga nkúnkú xuta nistjin nga kuasehe Ntjaná ni xi kits'in xuta. At'aha nd'í xi kj'uai kui nistjin k'uéjña chji xi nkú k'un xá xi kits'in nga nkúnkú xuta.

¹⁴ Xi kits'innda xjó xi kujchúkuahá nd'iu, kui xi ts'jinkáihin chjiji.

¹⁵ Tunga xi kits'innda xjó xi k'uétihi nd'iu, kui xi ndyja ni xi kits'in, ndaha tsa tu kui kuankihí xi nkú mahá xi nd'í bitujin.

¹⁶ ¿A najmi yanú nga jun xi ninkuhu Ntjaná ko nga Espirituhu Ntjaná tijnajinnuu?

¹⁷ Tsa tjin xi ts'jinkatsún ninkuhu Ntjaná, Ntjaná ts'jinkje xi b'a ts'iuun. At'aha tsje ninkuhu Ntjaná, ko jun bi, jun xi ninkuhu Ntjaná.

¹⁸ Najmi tu ch'a k'uanachaha yjoho. Tsa tjin ajinnuu xi b'a mahá nga kui xi nkjink'un xi nkúhu já nkjink'un xi tjin asuntee, tu sa ní nku nda xi najmi

chumi nihi xi maha kats'in ma yjoho, tu xi b'a ts'in kuichu ma kjuaxihi nku xi nkjink'un.

¹⁹ At'aha kjuankjink'un xi tjin asuntee, kui xi tu a nihí nginkun Ntjaná. At'aha b'i ts'in tjit'a éhen Ntjaná: "Ntjaná ts'in nga ta kuihi kjuamañaha já nkjink'uun jnejin."

²⁰ Kó b'i ta ts'in tjit'a ya: "Ntjaná be nga tu a nihí ni xi ts'innkjink'un já nkjink'uun."

²¹ Kui b'a maha, najmi tu ch'a nk'a k'uasjehe yjoho ngat'aha yá xi tjennki. Jun kich'o ngayjee ni xi tjin.

²² Pablo, Apolo ko Pedro, asuntee, kjuatik'uun ko ngabayoo, ni xi tíma ko ni xi kama, ngayjee niu jun kich'o.

²³ Cristo y'anuu, ko Ntjaná y'aha Cristo.

4

B'i ts'in kitsúya Pablo nkú tjihin ra xaha já postru

¹ Kui b'a maha, já xi ts'inxát'aha ra Cristo katumanuu jin nga chasení, já xi kik'ai xaha nga kuakúya ni xi y'éjña 'ma Ntjaná nistjin nk'ie ko mjehe nga k'u'éjña chji nd'ai.

² Yaha nga xi 'bahi nku xá binchihí nga kixi ngjuai ko xaha.

³ An bi najmi kjintahana tsa chasohó mí nihi xi nda ko tsa najmi nda títs'ian ko tsa nku nda jue xi b'a ts'in. Ta ndaha an najmi be xi nkú ts'in ts'innisihí ra yjoná tsa mí nihi.

⁴ Nda tjíya kjuankjintak'unna tunga najmi kuihí niu tsuhu ra tsa najmi tjenna. At'aha Ntjanáhá xi basehe ni xi ts'ian.

⁵ Kui nga najmi tu chasehe ruu yá xi nda títs'in ko yá xi najmi nda títs'in kintehe ni nga k'uaí Nda Ntjaná. At'aha kuihí xi kuakúchji ni xi tijná 'ma má jyuun ko k'u'éjña chji xi nkú ts'in tjintuyá animaha xuta. Kui nistjin Ntjaná nda ts'in kuinchjane xuta xi nkú ts'in kanéhe nga nkúnkú.

⁶ Jun já nts'e, Apolo ko yjoná kuanchjanijmíyahaha tu xi chahanu nga najmi tjihin nga kuitjatihuu xi nkú ts'in tjit'a. Kui nga najmi tu chánka katumahauu yjonuu ngat'aha xi tjennki ko as'ai najmi n'echjihí ruu xinkuu.

⁷ At'aha, zyá xi b'a títsu nga ji xi 'yún nda sai ajihin xuta xingisoo? Ngayjee ni xi tjihin tu kik'aihíri. Nk'ie nga tu kik'aihí ri ni xi tjihin, zá chubá chankahá tín'esjeheni yjohi, xi nkúhu tsa najmi tu kik'aihí ri ni xi tjihin?

⁸ Jun ja tjinnuu ngayjee ni xi mjenuu. Ja kama nchinó. Ja tsichumo xi nkú joyaha já rej xi najmi ta machjéhen ra jin. Mjena tsa já rej kjuaxi kamo kai, tu xi b'a ts'in ko jin sakút'ahaní xánuu nga ta kuatexumai.

⁹ At'aha b'a mana nga jin xi tí'mini já postru Ntjaná kitsjante nga kamaí xi nkúhu já xi finijé, xi tjin nga n'ek'ien. Ntútsjee ko xuta tíbe ni xi tímat'ain.

¹⁰ Jin xi xuta chini tí'mini at'aha Cristo n'exát'ajhi, ko jun xi xuta nkjink'un kamo nga kis'ejinuu Cristo. Jin xi najmi tjinni nga'yún, jun xi tjinnuu nga'yún. Jun nda ts'in ts'inkjáinnuu xuta, jin ch'on ts'in ts'inkjáinni.

¹¹ Santaha nistjin nd'ai kjintjáa tíyai ko santaha ni xi s'i najmi tísakúni. Najmi tjinni najyun, tíbich'onjinni ko chubá tinimasún ní.

¹² Jin kjinení yjoni. Ch'on tsuní xuta, tunga binchintjáa ní xi b'a tsuní tu xi Ntjaná nda ts'inkohó ra, ndaha tsa b'a títsuni. Tjennki unkiéní xuta, tunga n'e chújua ní.

¹³ Ch'on ts'ín nchjayanenì xutá, tunga én ndahá n'ek'óyáihì xi b'a tsunì. Ja tsichu maj xi nkúhu stjé ajihìn xutá asuntee, xi nkúhu ni xi najmi chumi ni chjìhì ra. B'a tímat'áin santaha nìstjin nd'ái.

¹⁴ Najmi tib'et'ánúu ni xu'bjì tsa tū xi tsjahánúu kjuasuba. Tíb'et'á níná ni xu'bjì tū xi títsjaníyáhanúu jun xi ntína xi tjona.

¹⁵ At'ahá ndaha tsa s'enúu te mij xi kuakúyanúu éhen Cristo, tunga najmi nkjihín na'mi xi s'enúu. An tsichu ma xi nkúhu tsa na'minúu nga y'enijmínúu én nda tsuhú Cristo Jesu, kui xi kits'ínk'íéntu tik'unnúu.

¹⁶ Kui b'a maha, tibankihínúu nga chásè chubayahanú tū xi b'a tá n'ehenu.

¹⁷ Kui kjuaha nga títs'ínkjísehénúu Timoteo, xi tá kik'áts'ehé Ndá Ntjáná. Kui xi xi nkú joyaha ntína xi tjona, xi ma 'yún k'an. Ts'íjnkj'áítsjennúu xi nkú títs'ian nga títs'inxát'ahá Cristo Jesu, xi nkú ts'ín bakuyá ngayjéè nínkú xi tjín tū má xi tjeHEN ni.

¹⁸ Tjín xi chubá tÍbasin tíjuhún ajinnúu at'ahá b'a títsu nga najmi kfínsenúu.

¹⁹ Tungá tsa Ntjáná mjehe, kfínse xatínúu kò skue najmi tū nkú títsu jóo. Tá skue nkú tū nk'a xáha xi b'a tíncha tsu.

²⁰ Nk'ie nga Ntjáná batéxumaha xutá, ni xi ts'ín xutó bakúchji nga Ntjáná batéxumaha, najmi ni xi tsu.

²¹ ¿Má nihi xi mjenuu? ¿A nk'ie nga kfínsenúu, ndjá ts'ínkónúu? ¿A ra tū sahá kjuatjo kfínkónúu kò nímakjuá kuasenuu?

5

B'í ts'ín tsasehe Pablo kjuaha ndá xi tíjñajihìn xutá nínkú Corinto

¹ Kjuaxj nga tínu'yá nga tíjñajinnúu nku xi tá kuihi najúhún tíjñako, ni xi tá santaha xutá xi najmi be Ntjáná najmi ts'ín.

² ¿Nkú ts'ín nga tsjo tímahanúu xi nkú ts'ín tífi nínkú? ¿A najmi tíjín ni nga k'úé babanúu ngat'ahá ni xi tímoo kò najmi tá k'uaíntehe ruu nga k'úéjñajinnúu ndá xi b'a títs'íun?

³ Ndaha tsa kjin tíjñanúu tunga animanahá tintsúbajiun. Kui nga b'a mahana xi nkúhu tsa tíjñajinnúu. Kò xi nkúhu tsa tíjñajinnúu, ja b'a kixian nga najmi nda tjín ni xi títs'ín ndo.

⁴ Nk'ie nga kama ñjakú xi nkúhu tsa an kúátejñajinnúu kò tá k'úéjñajinnúu nga'yúhún Ndá Ntjáná Jesu, ngajohó Ndá Ntjáná Jesu

⁵ n'ekjas'ohoon ndánindoo ndá xi b'a títs'íun. B'a ts'ín katatsuhun yjoninte ngatitsuhun tū xi n'ek'ankihi animaha ndo nìstjin nga k'júái ngáha Ndá Ntjáná Jesu.

⁶ Ngat'a ts'e xi nkú ts'ín tintsúboo, ¿nkú ts'ín nga tsjo tímahanúu nk'ie nga tín'ekjóhoon ndá xi b'a títs'íun? ¿A najmi yanú nga kutin na'yú san ts'ínsanyje na'yú nínkúon?

⁷ Ngatitsuhun ndo, kui xi nkú joyaha na'yú san. Títs'ínkatsúnnyu ngatitsuhun. Chjúxiun ndo xi nkú tá ts'ín xutá xi ntjehe judío tjeHEN ra nga kjaxín na'yú soon kintehe ni nga k'uasje S'í Pascua. At'ahá Cristo ja k'ienntjáí ngandaná, kui xi chútsankaha S'í Pascuaná kò jun xi nkú joyaha na'yú tsetse xi najmi tá tíjín ra na'yú san.

⁸ Kui b'a maha, n'esjekohoná S'íu nínkúan xi najmi tíjín na'yú san. Kui xi tsuhú ra nga najmi tá kas'eñajinná kjuangak'un kò kjuach'onk'un. Tū sa ní je kas'eyaná kò naxu.

⁹ Xujun xi ja kits'ínkjínúu b'a kixinnúu nga najmi tū n'engujinkoo yjonúu xutá xi fantukó jminchjín nga najmi kjeè bixan.

¹⁰ Tunga najmi xuta xi najmi behé Ntíaná kinchjajihin nga b'a kixian. Ta ndaha xi 'yún mjehe toon, ta ndaha xi ts'in ndyjé, ko ta ndaha xi ts'intsjohó ntia xi ntsja xuta ts'innaha. At'aha tsa najmi kuintsujihun xuta xi b'a ts'in, tjihin ni nga kuitju ei asuntee ma.

¹¹ Nk'ie nga kits'inntunu, b'a kixinnuu nga najmi tu n'engujinkoo yjonuu xi chuba ja nts'éé ts'in ma yjohó tunga jminchjihin fantuko ngá, ko tsa xi 'yún mjehe toon, ko tsa xi ts'intsjohó ntia xi ntsja xuta ts'innaha, ko tsa xi nchja én ch'on tsu, ko tsa xi ma ch'i, ko tsa xi ndyjé ts'in. Xi chuba ja nts'éhé ts'in ma yjohó tunga b'ahá ts'in ngá, santaha ninu najmi tu chinekoo.

¹² At'aha an najmi tjeheña nga kuasehe tsa tjeheñ jé ko tsa najmi tjeheñ jé xuta xi najmi ninku nchjaha ra. Tunga máha jun, za najmi tjihin ni nga chasohó ni xi tíma aya ninku?

¹³ Kui nga tjuv tjeñkihnu ndá ngatitsuun. Xuta xi najmi ninku nchjaha ra bi, Ntíaná tjeheñ ra nga kuasehe tsa tjeheñ jé ko tsa najmi tjeheñ jé.

6

B'i ts'in tsakúya Pablo xi nkú ts'in tjihin nga s'enda nku kjuasti ajihin xuta ninku

¹ Tsa kjuasti sakúkohó xinkjín ja nts'éé, zá ma k'un fisehe ra ja jue xi najmi benkjúhun Ntíaná tu xi k'uéndaha kjuaha, antehé ni nga xuta xi s'ejihin Ntíaná nguaisehe ra?

² Za najmi yanú nga xuta xi s'ejihin Ntíaná kuasehe ni xi nda ko tsa xi najmi nda xi kits'in xuta xi tjin asuntee ndyjun nkinj? Tsa jun xi b'a n'oo, znkú ts'in najmi kamanuu k'uéndahanu nku ni xi najmi 'ni tjin?

³ Za najmi yanú nga ta santaha ntitsjee chasééhe mí nihi xi kits'in? Kui nga tjihin nga kamahaná k'uéndaá kjuasti xi sakúná asunteej.

⁴ Kui nga tsa t'inekjuahanu xinkju ngat'aha kjuasti xi tjin asunteej, zá ja xi najmi yankjúhun ajihin xuta ninku tbankisehe ruu nga k'uéndaha kjuanuu?

⁵ B'a tixinnuu tu xi kama subahanuu. Za najmi tjihin ajinnuu nku xi nkjink'un, xi kamaha k'uénda kjua xi tjincohó xinkjín ja nts'éé?

⁶ Tu sa ní nginkun ja xi najmi s'ejihin Ntíaná tjincha ts'ínkokjua xinkjín ja nts'éé.

⁷ Nga ta juhun tjinonuu kjuasti xinkju tsuhu ra nga ja tindyajinnuu. Za najmi tu sahá t'n'e chúkjuahanu ni xi najmi b'a tjin xi t'n'enu? Za najmi tu sahá t'baintehenu nga n'ehenu ndyjé?

⁸ Tunga ta juhún ni t'n'o ni xi najmi b'a tjin ko ndyjé. Najmi xuta xi k'ái xi b'a t'n'ohó. Já nts'éhé ní xi b'a t'n'ohó.

⁹ Za najmi yanú nga xuta xi najmi naxu ts'in nginkun Ntíaná, kui xi najmi kama kjuas'enjin nga Ntíaná kuatéxumaha? Najmi tu ch'anachohó yjonuu. Xi fantuko jminchjin nga najmi kjee bixan, xi ts'intsjohó ntia xi ntsja xuta ts'innaha, xi najmi benkjún kjuabixahan, ja no ya,

¹⁰ xi ts'in ndyjé, xi 'yún mjehe toon, xi ma ch'i, xi ch'on ts'in nchjane xuta, ko xi b'anachaha xuta nga kje'aha ni xi tjihin, ngayjee xi b'a ts'in najmi kama kjuas'enjin nga Ntíaná kuatéxumaha.

¹¹ Kui ni xu'bi kits'in k'ua xi tjin ajinnuu nistjin nk'ie, tunga nd'ai ja kisanéjnuuu. Ntíaná ja kik'áts'enuu. Ja naxu tsichumo nginkun Ntíaná ngat'aha ni xi kits'in Ndá Ntíaná Jesucristo ko ngat'aha Espirituhu Ntíaná.

B'i ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga Ntíaná ts'e yjonintená

12 “Ma ts'ian tū mí níhí ní”, tsu xutá. B'a tjin, tunga najmi ngandanáá ngatentē niū. Ndaha tsa ma ts'ian tū mí níhí ní, tunga najmi tsjantéhé rā tsa tjin nku ní xi kjé'yúnna nga ts'jints'ena.

13 “Nichinee kants'á tjeheh rā kō kants'á tjeheh rā nichinee”, tsu xutá kō b'a tjin kjáihin, tunga Ntjanáhá ts'jinkatsún nga joō niū. Najmi kui xáha yjoninténá tsa tū chubá súntukonáá xinkjá. Tjñá ní tū xi Nda Ntjaná kama ts'ehe kō tū xi ts'jihin xáha Nda Ntjaná.

14 At'aha nga'yúhūn Ntjaná kits'ínkj'áiyakoho Nda Ntjaná ngabayoo, kō ñá bi, nga'yúhūn tā ts'jinkj'áiyakoná ngabayoo.

15 ¿A najmi yanú nga nku te ninkū nga nkúnkú jun kō nga ninkū kui xi yjonintehe Cristo? ¿A nda tjin tsa nku te ninkūhu Cristo kamangujinkō nku naská? Najmi. Ndaha tsa mí yeje.

16 ¿A najmi yanú nga xi ts'ínkō nku naská, kui xi nkuhú bichú mako yjonintehe naskóo? At'aha b'i ts'ín tjit'a éheh Ntjaná: “Nkuhú yjoninte kuichú ma nga joō.”

17 Tunga xi nkuhú ts'ín mako yjoho Nda Ntjaná, kui xi nkuhú bichú mako Espiritūhu Nda Ntjaná.

18 Kui nga tjuú t'axihin ruu ngayje tíkjá ní xi ts'ín nga chubá fantukohó xinkjín xutá. Tū má ngatitsuhún ní xi ts'ín xutá najmi fas'enjin yjonintehe, tunga xi chubá fantukohó xinkjín, kui xi ts'ín nku ngatitsun xi ts'ín chuntí yjonintehe.

19 ¿A najmi yanú nga yjonintenuu xi ninkūhu Espiritū Santo xi tijnajinnuu, Espiritū xi kitsjánuu Ntjaná? Najmi tā ts'ajuhunnu yjonuu.

20 At'aha kis'echjintjainuu nga kich'atsenuu. Kui nga chankjúnkohonu yjonintenuu Ntjaná.

7

B'i ts'ín tsakúya Pablo ngat'a ts'e nga k'úéntukō xinkjín xutá

1 Kuinchjako ma ngánuu nd'aj ngat'aha ní xi kichasjaiyanú nga kin'e nibánú xujun. Nda tjin tsa nku nda najmi kujān.

2 Tunga tū ngat'aha ní nga ma mjehe nga chubá kjúántukohó xinkjín xutá, kui nga tū sahá kat'entukoho chjuún jáx'iun kō nga jminchjūn kas'ehe x'in.

3 Xi tí'mi x'in najmi tū kat'échoho yjoho chjuúhūn nga kjúájñako, kō xi tí'mi chjuún najmi tū kat'échoho yjoho x'ihin nga kjúájñako.

4 At'aha xi tí'mi chjuún najmi tū kui batéxuma subahā rā yjoho. Kō ní x'ihin batéxumahā yjoho. B'a tā tjin ts'e xi tí'mi x'in. Najmi tū kui batéxuma subahā rā yjoho. Kō ní chjuúhūn batéxumahā yjoho.

5 Najmi tū b'ech'óho yjonuu xinkju, nku tutuhú tsa tse mjenuu chubakoo Ntjaná. Tunga t'endako tjtjunnú xinkju tū xi tū chubahá njstjin najmi chjúngajnuhunū xinkju, askahan chjúngajnu ngáhanu xinkju. At'aha tsa najmi chjúngajnu xinkju, kjút'ayák'unnuu ndanindoō nk'ie nga najmi kama'yúhūnnuu.

6 Tíb'ejñá ndáinuu tsa b'a n'oo. Najmi kjuá'yún tít's'ihinnuu kui nij.

7 Mjena kai tsa ngatentē xutá k'úéntu suba xi nkúhu an, tunga kj'ái kj'áihí kjuanda xi kitsjáná Ntjaná nga nkúnkáá. Najmi tū nku chubá kjuanda xi kik'ainá.

8 Ngat'a ts'e xi najmi kjee bixan kō jminchín xi ja k'ien x'ihin, b'a tixian nga nda tjin tsa k'úéntu suba xi nkúhu an.

⁹ Tunga tsa najmi kama 'yúhún nk'ie nga mjehe nga chjúngajnu, tu sahá incha katixan. At'aha tu sahá nda tjín nga kuixan tsa ch'on ts'ín kuinchja animaha.

¹⁰ Ngat'a ts'e xi ja tsixan títsjaha kjuatéxuma xu'bj, kjuatéxuma xi najmi an ts'an, xi Nda Ntjaná ts'e. Xi tí'mi chjuún najmi tu kat'éjna x'ihín.

¹¹ Tunga tsa ni xi túb'éjñaha x'ihín, najmi ta katixahan ko tsa kanchjakonda ngaha. Ko xi tí'mi x'in najmi tu kat'éjna chjuúhún.

¹² Ngat'a ts'e xi tíntuko xinkjín nga s'ejihín ko xi najmi s'ejihín Ntjaná, an xi b'a tíxihín, najmi Nda Ntjaná xi b'a ts'ín tibatéxumaha. Tsa nku nda nts'eé tíjñaha chjuún xi najmi s'ejihín Ntjaná ko tsa yuhu chjuúhún nga k'úéjñako, najmi tu kat'éjna.

¹³ Ko tsa nku tachjuún tíjñaha x'in xi najmi s'ejihín Ntjaná ko tsa yuhu x'ihín nga k'úéjñako, najmi tu kat'éjna.

¹⁴ At'aha nda xi tí'mi x'in xi najmi s'ejihín Ntjaná, fát's'ehe Ntjaná tu ngat'aha chjuúhún xi s'ejihín. Ko tachjuún xi najmi s'ejihín Ntjaná, fát's'ehe Ntjaná tu ngat'aha x'ihín xi s'ejihín. Tsa najmi b'a maha niy, najmi je ntíhi nginkún Ntjaná. Tunga nd'ai Ntjaná ja ts'e ntíhi.

¹⁵ Tunga tsa xi najmi s'ejihín Ntjaná mjehe k'úéjna xi s'ejihín, tsa x'ihín ko tsa chjuúhún maha, najmi tjihín kjuá'yún nda nts'eé ko a ra nichjaá nga k'úéjñako xi najmi s'ejihín Ntjaná. At'aha Ntjaná mjehe nga s'ená kjuajyu nga kuintsubaá.

¹⁶ At'aha, ¿nkú n'e yahani ji xi tí'mihi chjuún tsa kuinjnehi x'ihín? ¿Ko nkú n'e yahani ji xi tí'mihi x'in tsa kuinjnehi chjiihín?

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga ja játs'ená Ntjaná, kui xi 'yún chjihí ra

¹⁷ Tunga tjihín ni nga kat'entu nga nkúnkú xuta xi nkú ts'ín kitsjáha Ntjaná ko kat'entu xi nkú ts'ín tíntu nk'ie nga Ntjaná kinchjaha nga kjuáts'ehe. Kui kjuatéxuma xu'bj xi tsjaha ngayjee xuta ninku.

¹⁸ Xi Ntjaná kikj'áts'ehe nk'ie nga ja kin'ehe ni circuncision, najmi tu katjántaha ra yjoho. Ko xi Ntjaná kikj'áts'ehe nk'ie nga najmi kjee n'ehe ni circuncision, najmi tu kats'ín ni circuncision.

¹⁹ Najmi chumi ni ts'ihín tsa kin'ená ko tsa najmi kin'ená ni circuncision. Nk'iehé nga n'etjusaán kjuatéxumaha Ntjaná, kuihí xi chjihí ra.

²⁰ Kat'entu saha nga nkúnkú xuta xi nkú ts'ín tíntu nk'ie nga Ntjaná kinchjaha nga kjuáts'ehe.

²¹ Tsa ja tsatéñahi jóo nk'ie nga kikj'áts'ehi Ntjaná, najmi tu fantaha ri yjohi. Tunga tsa tsakú n'yáhi nga kama ndáhi yjohi, b'a n'ei.

²² At'aha xi kich'ats'e nk'ie nga Ntjaná kikj'áts'ehe, kui xi ja ndáhi yjoho nginkún Nda Ntjaná. B'a ta tjín ts'e xi ndáhi yjoho nk'ie nga Ntjaná kikj'áts'ehe. Kui xi xuta musuhú Cristó nd'ai.

²³ Tse chí xi kis'echjí nga kich'atsenuu, kui nga najmi tu xuta musuhú xuta n'e mahanu yjonuu.

²⁴ Kui b'a maha, já nts'e, xi nkú ts'ín tintsüboo nk'ie nga Ntjaná kitsüyanuu nga kjuáts'enuu, b'a ts'ín tintsüba sahanu nginkún Ntjaná.

B'i ts'ín basehe Pablo ngat'a ts'e tsa kuixan xuta ninku ko tsa najmi

²⁵ Ngat'a ts'e xi tíña xunkú najmi tjínna nku kjuatéxuma xi kitsjá Nda Ntjaná xi tsjaha. Tunga xinyahanuu xi nkú ts'ín ts'innkjihín k'an. At'aha Ntjaná tsase nimana nga kits'ín mana nku xi ma n'e s'ejihín ni xi tsu.

²⁶ B'a mana nga nda tjín nga kat'entu saha xutá xi nkú nga ts'in tjíntu tų ngat'ahá kjuanįma xi tjín nd'aj.

²⁷ ¿A tįñahi chjuún? Najmi tų binchisjái nįyái xi nkú ts'in k'úéjñai. ¿A najmi tjíhin chjuún? Najmi tų binchisjái nįyái nga kuixain.

²⁸ Tsa tįbixain, najmi ngatitsun tın'ei. Kọ tsa nku takjín xunkú tįbixan, najmi ngatitsun tıs'in. Tunga xi kuixan s'ehe kjuasti xi tjín asuntee. An bi, najmi mjena tsa kuitjájiiun kui nių.

²⁹ Jun já nts'e, ni xu'bi xi mjena xinnų. Tų chubahá nįstjin tįña sa. Kui nga nįstjin xi ndya saha, xi tjíhin chjuún kats'in xi nkúhu tsa najmi tjíhin.

³⁰ Xi tıntá kats'in xi nkúhu tsa najmi tıntá. Xi tsjo tjíhin kats'in xi nkúhu tsa najmi tsjo tjíhin. Xi tįb'atse tsa mí nihi, kats'in xi nkúhu tsa najmi kui ts'e nių.

³¹ Kọ xi tıs'inchjén tsa mí nihi, kats'in xi nkúhu tsa najmi kui nių xi 'yún hjí. A't'ahá ndyja asunnte xi tíyáa nd'aj.

³² Mjena nga najmi kjuántaha ruu yjonų. Xi tįña xunkú, kui xi ni xi ts'e Nda Ntįaná fántaha rá yjoho kọ xi nkú ts'in ts'jín ni xi tsjoho Nda Ntįaná.

³³ Tunga xi tįñaha chjuún, ni xi tjín kui xi fántaha rá yjoho kọ xi nkú ts'in ts'jín ni xi tsjoho chjuún.

³⁴ B'a ts'in najmi nkuhú ni xi kjintaha rá. Nku tachjuún xi najmi tjíhin x'in kọ a rá takjín xi tįña xunkú, kui xi fántaha rá yjoho ni xi ts'e Nda Ntįaná kọ xi nkú ts'in kama je yjonintehę kọ animaha. Tunga tachjuún xi tįñaha x'in, ni xi tjín kui xi fántaha rá yjoho kọ xi nkú ts'in ts'jín ni xi tsjoho x'ihin.

³⁵ Ngandanų b'a tixihinnų. Najmi mjena tsa ch'á ts'ink'anjinų. Mje nína nga nda n'e kuintsuboo kọ n'ekjas'en sisihun yjonų Nda Ntįaná.

³⁶ Tsa tjín xi b'a maha nga najmi tıs'ıntjusunko ni xi y'endako takjín xi ja tįindakoho, kọ tsa ja tíf'a núhu takjín kọ b'a maha nga tų sahá nda tjín nga kuixanko, kats'in xi nkú ts'in tíma mjehe. Katixan. Najmi ngatitsun nių.

³⁷ Tunga xi tjínkuh k'un nga najmi kuixan kọ chúkjuaha ts'in jnenta yjoho nga chjuún ma mjehe, kọ ma 'yúhun nga b'éch'oho yjoho, kọ ja kits'innkjink'un sisin nga tų sahá nda tjín nga najmi kuixan, nda tjín nga najmi kuixan.

³⁸ Kui b'a maha, xi kuixankoho xi tįindakoho, nda ts'jín. Tunga 'yún nda tjín sa ni xi ts'jín xi najmi kuixan.

³⁹ Nku tachjuún xi tįñaha x'in, kui xi tјít'a'yúnko x'ihin nk'ie nga tįña sa. Tunga tsa kuayá x'ihin, kama ndaí ngáha rá yjoho kọ kama k'úéjñako ngáha xi mjehe, tsa nku xi tá s'ejihin Ntįaná k'úéjñako.

⁴⁰ Tunga b'ahá xian nga 'yún nda ts'in k'úéjñ tsa najmi tá k'úéjñakoho x'in. B'a ts'in ts'innkjíhin k'an kọ ndzjen mana nga tá tįñajinna Espirituhų Ntįaná nga b'a tixian.

8

B'i ts'in tsakúya Pabło ngat'a ts'e nichine xi chje 'bajihį ntįa xi ntsja xutá ts'innda

¹ Kuinchjako ma ngánų nd'aj ngat'a ts'e nichine xi chje 'bajihį ntįa xi ntsja xutá ts'innda. Ja yáa nkú tjíhin rá ngat'a ts'e kui niį. Tunga ni xi be xutá, kui xi ts'in ngak'uhun. Kjuatjoo bi, kui xi tsjá nga'yúhun xutá.

² Xi b'a maha nga be tsa mí nihi, kui xi najmi kjeę be xi nkú ts'in tjíhin nga skue.

³ Tunga xi tјoho Ntįaná bi, Ntįaná be yáha xutá xu'bo.

⁴ Kui b'a maha, ngat'a ts'e tsa ma chine nichine xi chje kik'aihi ntja xi ntsja xuta kits'inndaha, yaá nga ntja xu'bo najmi chumi ni chjhi ra ko nga nku tutuhú maha Ntjaná. Najmi tjín sa k'jái.

⁵ Kjuaxi nga tjín nk'a ján ko t'anankiu xi ntja tsuhu xuta, ko santaha nkjin maha xi 'mi ntja ko nkjin maha xi chuba yankjuhún.

⁶ Ná bi, nku tutuhú maha Ntjaná. Kui xi Ntja Na'miu xi kits'innda ngayjee ni xi tjín ko at'aha mjehe kui nga tintsuhahaná. Ko ta nku tutuhú maha Nda Ntjaná, kui xi Jesucristo xi ngat'aha tjihin ni xi tjín ko xi ngat'aha tintsuhahaná.

⁷ Tunga najmi ngatenteehé xuta be ni xu'bi. Tjín xi ja kama nkaha ntja xi ntsja xuta ts'inndaha. Tsa xuta xu'bo kjine nichine xi chje kik'aihi ntjo, tu sa b'ahá tsu ngá kjuankjintak'uhun nga ja chuntí kama nginkun Ntjaná, at'aha najmi ndjá tjíya kjuankjintak'uhun.

⁸ Kjuaxi nga najmi ngat'aha ni xi chineé binchúk'un tiñahaá Ntjaná. Najmi 'yún nda kama saá tsa chineé ko najmi 'yún ch'onk'un kama saá tsa najmi chineé.

⁹ Tjíná ndáinu ni xi ma chino, tunga chasenú nga ni xi chino najmi ts'índyajahin xuta xi najmi ndjá tíncha.

¹⁰ At'aha tsa nku xi najmi ndjá tjíya kjuankjintak'uhun skuéhi ji xi ja yai ni xu'bj nga kabinchin nku ante má yankjún ntja xi ntsja xuta kits'inndaha ko nga tichinei ni xi tjín yo, ¿a najmi kohó kui kama k'un kjine ni xi chje kik'aihi ra ntja xu'bo?

¹¹ B'a ts'in ngat'aha ni xi yai ndyaha nda nts'eé xu'bj xi najmi ndjá sjíña, xi Cristo k'ienntjáhi.

¹² Nk'ie nga b'a ts'in t'n'ekatsúnjun kjuankjintak'uhun já nts'eé xi najmi ndjá tíncha, ngatitsun xi tífi kontraha já nts'eé t'n'o ko ta xi tífi kontraha Cristo.

¹³ Kui b'a maha, tsa ngat'aha nichinená tít's'inkijnejihinna ngatitsun nda nts'é, tu sahá ndaha nku nistjin najmi ta kjinehena yjo, tu xi b'a ts'in najmi ts'inkijnejihinna ngatitsun nda nts'é.

9

B'i ts'in tsasintjai yjoho Pablo nga kjuaxi nga nda postru

¹ ¿A najmi kamahá ts'ian ni xi ts'in nku nda postru? ¿A najmi nda postruná? ¿A najmi tunkáhán kikiékohona Nda Ntjaná Jesu? ¿A najmi juhún nga chjihí xá xi tít's'ian nga Nda Ntjaná tít's'in xáha?

² Ta ndaha tsa tjín xi najmi ts'ínkjáihin nga an xi nku nda postru, tunga jun tjihin nga n'ekjáimú. At'aha nd'ai nk'ie nga s'ejinnu Nda Ntjaná, kui niu xi bakúchji nga kjuaxi nga an xi nku nda postru.

³ B'i ts'in básintja yjona nginkun xuta xi b'aya xána.

⁴ ¿A najmi kamahá n'ekjáihin an ko Bernabe ni xi chinej ko ni xi s'j?

⁵ ¿A najmi kamahá nga s'eñani chjuún xi s'ejihin Ntjaná, xi tsjékonj nga kuinimaj xi nkú incha ts'in já postru xingisoo ko já nts'e Nda Ntjaná ko Pedro?

⁶ ¿A tu nkuhú an ko Bernabe tjihinni nga n'exái tu xi sakúhuni ni xi machjéni?

⁷ Nku nda jun, ¿a kuihi b'échj ni xi fet'aha nga ts'in xáha? Xi b'éntje tuntsjajé, ¿a najmi kjinehé tu? Xi kunntá chutsanka, ¿a najmi yohó sakút'aha ni xi kjine?

8 ¿A kjuankjintak'un ts'ahán tíb'asjéhena ni xi tixian? ¿A najmi b'ahá ta ts'in tjit'a kjuatéxumoo?

9 At'ahá b'a ts'in y'é't'a Moise xujun kjuatéxumoo: "Najmi tu tsa b'e'ohoo turu tsa tu xi najmi kjinehe tuniñu nk'ie nga tít's'inxá nga títbitjá tuniñu." ¿A turuhú kjintaha ra Ntjaná?

10 ¿A najmi ngandaná b'a kitsú? Johon, ngandaná b'a ts'in kis't'aha kjuatéxumoo. At'ahá xi bakján t'anankiú ko xi bitjá tuniñu, kui xi tjihin nga kúyaha nga ta sakút'aha chon.

11 Kui kjuaha, tsa jin tíb'entjehenj ajinnuu ni xi ts'e Ntjaná, ¿a tsehé ni xi túbinchij tsa ta sakút'ani chuba chahan ni xi tjinnuu ei asunntej?

12 Tsa kj'ai ma sakút'aha ni xi tjinnuu, ¿a najmi 'yuhún tsuhuni nga sakút'ani ni xi tjinnuu? Kamaní kuinchí, tunga najmi b'ahá t'in'ei. Ni xi n'e níj, n'e chúkjuai ngayjee ni xi mat'ain tu xi najmi chumi ni k'uéch'oho ra xuta én nda tsuhu Cristo.

13 ¿A najmi yanú nga xi ts'inxá ninku kjine ni xi masún ninku ko xi ts'inxát'a nachan chje ta sakút'aha yjoho chu xi n'ek'ien yo?

14 B'a ta ts'in y'enda Ntjaná nga xi b'énijmí én nda tsuhu, én xi k'uénijmí k'úentuhu. Yo sakúhu ra ni xi kjine.

15 Tunga an ndahachí najmi títbankia ni xi tjihin nga kanéna kai. Ko ta ndaha najmi tít's'inntúnuu tsa tu xi ni k'uajihinú. Tu sa ní nda tjin tsa kuayá kintehe ni nga tu nku k'uajihina ni, at'ahá tsjo tjinna nga najmi chumi ni tí'bajna.

16 Nk'ie nga túb'enijmíá én nda tsuhu Jesucristo, najmi kui kjuaha tsa nk'a k'uasjéhena yjona. At'ahá ja tjinena nga b'a ts'ian. ¡Nima rú ts'ihinna tsa najmi k'uénijmíá én nda tsuhu Jesucristo!

17 Kui b'a maha, tsa xá an mjehena k'uénijmíhina én nda tsuu, ts'inkjáihin chjina. Tunga tsa tjinena nga k'uénijmíá, a xá xi kik'ajihina tít's'ian ma.

18 Kui nga, ¿mí chjihu xi ts'inkjáihin ra ma? Chjina nga najmi f'achjá nga b'énijmíá én nda tsuhu Jesucristo ko nga najmi bankia ni xi kanéna ngat'aha nga túb'enijmíá én nda tsuu.

B'i ts'in kitsúya Pablo ni xi ts'in nga ts'in xáha

19 Ndaha tsa ndaina yjona, tunga jahá kits'in ma yjona nku nda musuhu ngayjee xuta, tu xi b'a ts'in nkjin xuta ts'in ngana sahana nga kuakj'á éhen Cristo.

20 Ajihin xuta xi ntje judio tjehen ra b'a ts'ian xi nkú ts'in xuta xi ntje judio tjehen ra, tu xi ts'in nganahana kui xuto. Ndaha tsa an najmi tjñanena kjuatéxuma xi kin'ekjas'éhen Moise, tunga ajihin xuta xi tjñanehe kjuatéxumoo b'a ts'ian xi nkú ts'in xi tjñanehe kjuatéxumoo, tu xi ts'in nganahana kui xuto.

21 Ajihin xuta xi najmi tjñanehe kjuatéxuma xi kin'ekjas'éhen Moise b'a ts'ian xi nkúhu tsa ko an najmi tjñanena kjuatéxumoo, tu xi ts'in nganahana xuta xi najmi tjñanehe kjuatéxumoo. Tunga najmi tijná t'axihín ra kjuatéxumaha Ntjaná, at'ahá kjuatéxumaha Cristo tijnáihin.

22 Ajihin xuta xi najmi ndjá tijncha nginkun Ntjaná b'a ta ts'in ts'in ma yjona, tu xi ts'in nganahana xuta xi najmi kje ndjá tijncha. Ts'in ma yjona xi nkú k'un ngayje tjká xuta tu xi tjin xi k'uankihi.

23 B'a tít's'ian at'ahá xáha én nda tsuhu Jesucristo tít's'ian ko tu xi ta sakúhuna kjuanda xi tsjá.

24 ¿A najmi yanú, nk'ie nga nkjin maha xi bangatsanka, nkuhú xi ts'in ngana? Kui nga tjuátsanka sisihinnu tu xi kama n'ekjáihin ruu chjé xi k'uainá.

²⁵ Kō xi b'enda yjohō nga tsúton, nkjin ni xi b'éch'ohō yjohō. B'a incha ts'in tu xi kama ts'inkjáihin ra nku chjí xi batsun. Tunga ñá bi, tíb'endaá yjoná tu xi n'ekjáihin raá nku chjí xi najmi mahá batsun.

²⁶ An bi, najmi títangatsanka xi nkúhu xi chubá títangatsankahá kō najmi títjan xi nkúhu xi chubá tít'éjin séhén.

²⁷ Tu sa ní títjahá kjuanimá yjonintena kō tít's'ink'a nnyá, tu xi najmi ndyjahana an xi y'enjímíhí xutá xingisoo.

10

B'i ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga kits'inchjén ni xi kamat'ain ntje cháha xuta judio

¹ Jun já nts'e, najmi mjena nga n'echayo ni xi kamat'ain ntje cháha xuta judio. Ngayjee y'ema kintehe nintj xi kitsjániyáha kō ngayjee j'atíkjá ntáchak'uun.

² B'a ts'in ngayjee nkuhú kamakoho Moise nga kisaténtájin nintju kō ntáchak'uun.

³ Nkuhú nichine xi kitsjáha Ntjáná incha kikjine ngayjee

⁴ kō nkuhú ntá xi kitsjáha Ntjáná incha kik'i ngayjee. Incha kik'i ntánijua xi tsitjuhu nku naxi xi kitsjáha Ntjáná. Kui naxiu xi Cristo kō kui naxiu xi kitsjenkoho.

⁵ Tunga ndaha tsa b'a kama, najmi kisasíhín Ntjáná xi nkú ts'in y'entu nkjin xuto. Kui kjuaha incha k'iehen ante kixiu.

⁶ Ni xi kamat'ain xuta xu'bo kis'ejña chubayaná, tu xi najmi n'e mjehená ni xi najmi nda xi nkú ts'in kits'in mje xuta xu'bo.

⁷ Najmi tu n'etsjohō ntja xi ntsja xuta ts'inná xi nkú kits'in k'ua xuta xu'bo, xi nkú ts'in tjit'a éhen Ntjáná: "Y'entu xuta nga kikjine kō kik'i kō askahan incha tsisintjen nga kitenki tsjo."

⁸ Najmi tu chubá suntukonáá xinkjá xi nkú kits'in k'ua xuta xu'bo. Kui kjuaha k'iehen kan jan mij nga nkuhú nistjin sa.

⁹ Najmi tu chjut'ayák'aán Ndá Ntjáná xi nkú kits'in k'ua xuta xu'bo. Kui kjuaha k'iehen nga kikjinehe ra ye.

¹⁰ Najmi tu chubayanó Ntjáná xi nkú kits'in k'ua xuta xu'bo. Kui kjuaha nga ntítse xi ts'inkje xuta kits'ink'iehen ra.

¹¹ Ni xu'bj xi kamat'ain ntje cháha xuta judio, kui xi kis'ejña chubayaná. Xujun éhen Ntjáná kis'et'a niu tu xi tsjániyáhaná ñá xi tintsubaá nd'ái nistjin xi fekuu.

¹² Kui b'a maha, xi ts'innkink'un nga najmi kujjnenki, kakuhun yjohō tu xi najmi kujjnenkihi.

¹³ Ni xi títat'on nga títchjut'ayák'unnuu najmi ts'ati sa nga ni xi mat'ain xuta. Ma ma 'yún tak'aán Ntjáná. Najmi tsjante tsa 'yún chjut'ayák'un sanuu nga k'juaínenu nku ni xi najmi kujchjúkjuunuu. Tsjániyá nínuu xi nkú ts'in kujtjunkihi nu nk'ie nga chjut'ayák'unnuu, tu xi b'a ts'in n'e chúkjuahanu ni xi nibanenuu.

¹⁴ Já nts'ená xi tjona, kui nga tankín t'axíhín ruu ntja xi ntsja xuta ts'inná.

¹⁵ Tínehjakonuu xi nkúhu xuta xi be ni xi ts'in. N'enkjin'un sisiun ni xi tixinnuu.

¹⁶ Nk'ie nga 'yaá binu nkjúun nga 'bahíj máb'achjíhí Ntjáná, ¿a najmi nkuhú bichú majihín jníhí Cristo? Kō nk'ie nga chineé nínkuun xi bakjanyáá, ¿a najmi nkuhú bichú majihín yjonintehe Cristo?

¹⁷ Nkuhú maha nínkuon, kui nga nkuhú yjoninte bichú mahaná ndaha tsa nkjin mahaná. At'ahá ngatentéé sakút'aná nínkuon xi nkuhú maha.

¹⁸ Chase chubayohoo xuta xi ntje Israel tjeheh ra. Xi incha kjine yjohó chu xi chje 'bahi Ntjaná, ¿a najmi nkuhú bichú majihin chje xi s'entusún n'achan chje?

¹⁹ Nk'ie nga b'a tíxian, najmi b'a tíxian tsa chjihí ra ntja xi ntsja xuta ts'índaha kó tá ndaha tsa chjihí ra yjo xi 'bahi chje.

²⁰ Ni xi tíxin níná, chje xi tsjáha ntja xuta, kui xi jánindoó títjáha. Najmi Ntjaná tsjáha niu. Najmi mjena tsa tjín ni xi s'ekonuu jánindoó.

²¹ Najmi kama s'ujuyo chutsín xi ts'e Nda Ntjaná kó tá chutsín xi ts'e jánindoó. Najmi kama kuínsubat'o yámixa xi ts'e Nda Ntjaná kó tá yámixa xi ts'e jánindoó.

²² ¿A ra mjehéná nga kama stihí Ntjaná? ¿A 'yuhún tjinná nga'yún nga kama kuankín kontraá Ntjaná?

B'i ts'ín tsakúya Pablo nkjé chineé yjo xi ja kin'e ma chje

²³ “Ma ts'ian tú mí nihí ní”, tsu xuta. Tunga najmi ngandanáha ngayjee niu. “Ma ts'ian tú mí nihí ní”, tsu xuta. Tunga najmi ngatenteehé niu tsjá nga'yúnná.

²⁴ Ndaha nku najmi tú katangisjai ngandaha. Ni xi kama ní ngandaha xuta xinkjín katangisjai.

²⁵ Kama chinoo tú mí yjohó ni xi tjín má satéña yjo. Najmi tú b'a bixiún tsa kui niu xi ts'ínkatsún kjuankjintak'unnuu.

²⁶ At'ahá ngayjee asuntee kó ni xi tjíhin, Ntjaná ts'e.

²⁷ Tsa nku xi najmi s'ejihin Ntjaná b'a kuítsunuu nga kuankín chinoo niñu ni'yahá kó tsa mjenuu kuankiún yo, chinoo tú mí ni xi k'uéjnat'ahanuu. Najmi tú b'a bixiún tsa kui niu xi ts'ínkatsún kjuankjintak'unnuu.

²⁸ Tunga tsa tjín xi b'a kuítsunuu: “Ntja xi ntsja xuta ts'índaha ja kik'ajhi chje yjo xu'bi”, najmi tú chino nk'ie. T'ech'ohoo yjonuu niu tú ngat'ahá tsa nkú kamaha xi b'a kuatsúnuu kó tú ngat'ahá tsa kuatsún kjuankjintak'uhun.

²⁹ Najmi b'a tíxian tsa kjuankjintak'uhun xi kjine niu kuatsún. Kjuankjintak'un níhi xi b'a kuatsúu tíxian. At'ahá, ¿á xi nkú ts'ín tinchjaha kjuankjintak'uhun xuta xi kj'ai chasehe ra nga chá mí nihí xi ma ts'ian?

³⁰ Tsa tsjaha máb'achjihí Ntjaná at'ahá títjána ni xi tíne, ¿á kuinchjyanehena xuta tsa kjine ni xi ja kuatsjaha máb'achjihí Ntjaná?

³¹ Kui b'a maha, tsa chinoo kó tsa s'iu kó tsa tú mí nihí ni xi n'oo, ngayje ni xi n'oo katakúchji kjuacháncakaha Ntjaná.

³² Najmi tú n'o nga ndyjajihin xuta xi ntjehe judio tjeheh ra kó xi najmi ntjehe judio tjeheh ra kó tá ndaha xuta nínkuhu Ntjaná.

³³ An bi, tú mí nihí ni xi ts'ian, ni xi sasihin ngayjee xuta ts'ian. Najmi tú ni xi ngandana bangisja nga ts'ian. Ni xi kama ní ngandaha xuta ts'ian. B'a ts'ian tú xi k'uankihí.

11

¹ B'a tá n'oo xi nkú nga ts'ian, at'ahá an bi, b'a tá ts'ian xi nkúhu Cristo.

B'i ts'ín tsakúya Pablo xi nkú ts'ín skuenkjún jminchjún

² Tsjo ts'ín nchjanjmíyahánuu, já nts'e, at'ahá tehente fáítsjennuu an kó at'ahá tín'o ni xi tsakuyánuu. Kui ni xi kik'ajina kó b'a tá ts'ín kits'inkjas'ennuu.

³ Tunga mjehéna nga choo nga Cristo kui xi tjen tíjuhún nga nkúnkú jáx'in, kò xi tí'mi x'in kui xi tjen tíjuhún chjuúhún, kò Ntjáná kui xi tjen tíjuhún Cristo.

⁴ Tu yá ndahá ni xi k'ué'ma nintaku nk'ie nga kuínchjako Ntjáná kò tsa nga ts'ínkjas'en én xi tsjáha Ntjáná, kui xi najmi tibenkjún xi tjen tíjuhún.

⁵ Kò tu yá tachjuúhún ni xi najmi k'ué'ma nintaku nk'ie nga kuínchjako Ntjáná kò tsa nga ts'ínkjas'en én xi tsjáha Ntjáná, kui tachjúun xi najmi tibenkjún xi tjen tíjuhún. Nk'ie nga chasehe raá, b'a joyaha tsa kichj'ajnu kaha.

⁶ At'ahá tsa nku tachjuún najmi k'ué'ma nintaku, tu sahá katate ntsjaha. Kò tsa subahá nga kuáte ntsjaha kò a ra nga ku'ujánu kaha yjoho, tu sahá kat'é'ma nintaku ma.

⁷ Xi tí'mi ndax'in najmi tjíhin nga k'ué'ma nintaku. At'ahá xi nkú ts'in tjíyaha Ntjáná, b'a ts'in kits'inndahá Ntjáná ndax'in xi tjuun, kò kui ndò bakúchji kjuachánkaha Ntjáná. Tunga xi tí'mi tachjuún, kui xi bakúchji kjuachánkaha xi tí'mi x'in.

⁸ At'ahá ndax'in xi tjuun najmi yjonintehe tachjúun nibahá ra. Tachjuún xi tjuun ní xi nibahá ra yjonintehe ndax'jun.

⁹ Najmi ngandahá tachjúun kin'endaha ndax'jun. Ngandahá ní ndax'jun kin'endaha tachjúun.

¹⁰ Kui kjuaha tjíhin nga k'ué'maha nintaku xi tí'mi tachjuún, tu xi skuénkjúhun xi batéxumaha kò skuénkjúhun ntítsjee.

¹¹ Tunga ajinná xi s'ejinná Ndá Ntjáná, tjín xi chjuúun at'ahá ta tjín xi x'in, kò tjín xi x'in at'ahá ta tjín xi chjuúun.

¹² At'ahá xi nkú ts'in yjonintehe ndax'jun nibahá ra tachjuún xi tjuun, b'a ta ts'in nd'aj xi tí'mi tachjuún tshihín xi x'in tí'mi. At'ahá ngatentee ní xi tjín nginkun Ntjáná nibáha ra.

¹³ N'enkjintak'un sisiun ni xu'bj. ¿A nda tjín nga nku tachjuún najmi k'ué'ma nintaku nk'ie nga kuínchjako Ntjáná?

¹⁴ Xi nkú ts'in yaha, tsa nku ndá ts'ínndju ntsjaha, ta kui ta maha títsjáha kjuasuba yjoho.

¹⁵ Tunga tsjoho tjíhin nku tachjuún tsa ts'ínndju ntsjaha. At'ahá kui xi kik'aihí nga ndju kama ntsjaha tu xi k'ué'makoho nintaku.

¹⁶ Tunga tsa tjín xi mjehé k'úesiyáha ni xu'bj, najmi b'a ts'in nkaní kò ta ndaha najmi b'a ts'in nkahe xutá nínkuhu Ntjáná.

B'i ts'in tsakúya Pablo xi nkú ts'in tjíhin nga n'ekj'áitsjen ngabayaha Ndá Ntjáná nk'ie nga kama njakú xutá nínku

¹⁷ Najmi tíinchjako tsjo tsjonuu ni xi xinnuu nd'aj, at'ahá najmi ngandanuu ma njakúkohonu xinkju. N'e'un níhí xinkju nga ma njakú.

¹⁸ Kui ni xu'bj xi tjun xinnuu. Tí'miyana nga b'i ngjáhán ch'ach'anú xinkju nga n'esje t'axiún yjonuu nk'ie nga ma njakú nínku. Kò santaha tí's'ejinna ni xi tí'mina,

¹⁹ at'ahá tjíhin ni nga ch'ach'anú xinkju nga n'esje t'axiún yjonuu tu xi chaha yá xi ndjá síjña nginkun Ntjáná.

²⁰ Nk'ie nga ma njakúkoo xinkju, najmi n'o xi nkú ts'in tsakúyaná Ndá Ntjáná nga kikjineko sa já ní'yakuyáha.

²¹ At'ahá nk'ie nga chino, b'i ngján nkúnkú fakj'a ni xi ts'e. Tjín xi najmi sakúhu nichinee kò tjín ngá xi ma ch'i.

²² ¿A ra najmi tjiínnyu ni'ya má nga kama chinoo ko s'iu? ¿Á tu ni xi najmi chumi ni chjíhi ra tín'ekohonu xuta ninkuhu Ntíaná ko tí'baihi ruu kjuasuba xuta xi najmi chumi ni xi tjiín ra? ¿Nkú xinnuu? ¿“Nda tín'o”, a xinnuu? Nk'ie nga b'i tín'o, najmi tjiín xi nkú ts'ín “Nda tín'o” xihinnuu.

²³ Ta kui ma maha én xi kitsjána Nda Ntíaná, ta kui ma maha én xi tsakuyánuu. B'i kixinnuu: Ta kuihi nistjen nga kin'ekjas'en Nda Ntíaná Jesu, jak'á ninkuan.

²⁴ Nk'ie nga ja kamaha nga kitsjáha máb'achjíhi Ntíaná, tsakjánya ninkuon ko b'i kitsú: “Kui xu'bj xi yjonintena xi n'ekjas'en ngandanuu. B'i ta n'oo tu xi kj'uaitsjehennuu an.”

²⁵ B'a ta ts'ín jak'á chutsiun nk'ie nga ja kamaha nga kikjine nichinee. B'i kitsú: “Kui chutsiun títakúchji jnina xi ja tít'éndako tsetsehe Ntíaná nd'ai xi nkú ts'ín nda ts'ínko xuta. B'i ta n'oo tu xi kj'uaitsjehennuu an xki xki nga s'iu.”

²⁶ Kui b'a maha, xki nga chinoo ninkuon ko s'yo chutsiun, b'aha ra nga kik'atuts'ihin kui nij santa nkúhu nga kj'uaí ngáha Nda Ntíaná, títixinyo nga k'ien.

²⁷ Kui nga tu yáha ni xi najmi skuenkjühun nga kjine ninkuon ko nga k'úya chutsiun nga ts'ín xi nkú kitsú Nda Ntíaná, kui xi títsehe jé nga najmi tibenkjún yjonintehé ko jníhi Nda Ntíaná.

²⁸ Kui b'a maha, kintehé ni nga xuta kjine ninkuon ko nga k'úya chutsiun, tjiín ni nga katasejin sisin animaha.

²⁹ At'aha tsa tjiín xi chuba kjinehé ko chuba k'úhí nga najmi ts'ínkie yjoho nga yjonintehé Nda Ntíaná niu, kui xi n'enijéhe ra at'aha chuba tikjinehé ko tí'bi niu.

³⁰ Kui kjuaha nga tjiín ajinnuu nkjin xi kjintu'un ko xk'ién ko k'ua xi ja k'ien.

³¹ Tunga tsa chasejin sisihín animaná, Ntíaná najmi ts'ínk'anjiná jé.

³² Nk'ie nga base Ndanntíaná tsa nda ko tsa najmi nda ni xi n'eé, yo títjáníyaná tu xi najmi n'enijéhená nistjin nga n'enijéhe xuta xi tjiín asuntee.

³³ Kui b'a maha, já nts'ena, nk'ie nga kama njakú nga chinoo nichinee, b'i ngján chúyohoo xinkiu.

³⁴ Tsa tjiín xi tíma bjoho, ni'yaha kakjine. B'a kats'ín tu xi najmi ts'ínk'a niyáha ra Ntíaná ngat'aha ni xi tít'sín nk'ie nga tíma njakúkoo xinkiu.

Ni xi tjiín sa ajinnuu, nk'ie nga kfínsenuu k'uendá.

12

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga kj'ai kj'ai kjuanda tsjáha Espirituhu Ntíaná xuta ninku

¹ Jun já nts'e, mjena nga choo nga nkjin títjá kjuanda xi tsjáha Espirituhu Ntíaná xuta ninku.

² Yo xi nkú n'e tintsuboo nk'ie, nga najmi kjee s'ejinnuu Ntíaná. Xi nkúhu tsa kichju'yúnnuu nga kitsjennkíhu ntia xi najmi maha nchja, xi ntsja xuta ts'índaha.

³ Kui b'a maha, tíxinyahanuu nga ndaha nku xuta xi Espirituhu Ntíaná tít'sínkinchjaha najmi ma b'a tsu: “¡Najmi nda Jesu!” Ko ta ndaha nku najmi ma: “¡Jesu xi Nda Ntíaná!” tsu, tsa najmi tínjajihin Espirituhu Ntíaná.

⁴ Kj'ai kj'ai kjuanda xi 'baihi xuta, tunga nkuhú maha Espirituhu Ntíaná xi tsjáha.

⁵ Kj'ai kj'ai xá xi maha ts'ín xuta, tunga nkuhú maha Nda Ntíaná xi tsjá xaha.

⁶ Kj'ái kj'ái ni xi maha incha ts'in, tunga nkuhú Ntjaná xi ts'in ngayjee niu nga ts'ínxáinyehe xuta ninku.

⁷ Nga nkúnkú kik'aihi nga Espirituhu Ntjaná kuakúchji yjoho ngandaha ngayjee xuta ninku.

⁸ Tjín xi Espiritu tsjáha nga kuitsuyaha xuta én xi nanka, ko ta tjín xi ta kuihi Espiritu tsjáha nga kuitsuyaha xuta ni xi kamankjihin.

⁹ Tjín xi ta kuihi Espiritu tsjáha nga 'yún s'ejihin Ntjaná, ko tjín ngá xi ts'ínmkihj xuta. Ta kuihi Espiritu xi tsjáha nga b'a ts'ín.

¹⁰ Tjín xi maha ts'in kjuankjún, ko tjín ngá xi Ntjaná tsjáha éhen, as'ai ts'ínkjas'en niu. Tjín xi mankjihin tsa kjuaxi nga Espirituhu Ntjaná tjiñajihin xuta. Tjín xi nchja kj'ái én xi tsjáha Espiritu, ko tjín ngá xi ts'ínk'atiya én xi tsjá Espiritu.

¹¹ Nkuhú Espirituhu Ntjaná xi ts'in ngayjee ni xu'bj. Xi nkú ts'in mjehe tsjá ni, b'a ts'in tsjáha nga nkúnkú xuta ninku.

B'i ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga nkuhú kich'aá xinkiaá ñá xi xuta ninku

¹² Xi nkúhu yjonintená, nkuhú maha tunga nkjihín ni xi tjiñin nga tjiñana. Ko ngayjee ni xi tjiñin, ndaha tsa nkjin maha tunga nkuhú yjoninte bichú ma. B'a ta tjín ngat'a ts'e Cristo.

¹³ At'aha nkuhú Espirituhu Ntjaná kiasaténtáhaná ngatenteé ko ngayjee kik'ainá nga ki'yaá ta kuihi Espirituhu Ntjaná. B'a ts'in nkuhú yjoninte tsichu mahaná, ndaha tsa xuta xi ntje judio tjeheñ ra ko ta ndaha tsa xi najmi ntje judio tjeheñ ra, ndaha tsa xuta musu xi kich'atse ko ta ndaha tsa xi ndái yjoho.

¹⁴ Nku yjoninte najmi nku ndjuú maha. Nkjin ní ni xi y'aha ra nku yjoninte.

¹⁵ Tsa b'a kuitsu nku tsukaá: "Najmi yjonintee y'ahana at'aha najmi ntsa 'mina", tsa b'a kuitsu, ¿a kui kjuaha nga najmi ta yjonintee y'aha ra?

¹⁶ Ko tsa nku tjabaxínñjaá b'a kuitsu: "Najmi yjonintee y'ahana at'aha najmi tunkun 'mina", tsa b'a kuitsu, ¿a kui kjuaha nga najmi yjonintee y'aha ra?

¹⁷ Tsa tu subahá tunkun kama yjonintee, ¿nkú ts'in kuínu'yáhaná? Ko tsa tu subahá tjabaxínñju kama yjonintená, ¿nkú ts'in kj'úántahaná?

¹⁸ Xi nkú ts'in kiasihín Ntjaná, b'a ts'in y'entu nga nkúnkú ni xi tjiñin yjonintená.

¹⁹ At'aha tsa nkuhú ni xi tjiña, najmi ta yjonintehe ma.

²⁰ Kui nga ndaha tsa nkjin maha ni xi y'aha ra yjonintee, tunga nkuhú maha yjonintee.

²¹ "Najmi machjénna ji", najmi tshu tunkaán ntsáá. Ta ndaha: "Najmi machjénna jun", najmi tshu nintakaá tsukaá.

²² Tu sa ní má najmi 'yún machjénna yjonintená bixíhaán, tu sa ní kui xi 'yún machjén sa.

²³ Ko xi b'a maná nga kinte tjeñ, kui xi tu sahá tsjo n'ek'íe saá. Ko má najmi mjená nga kama chji, kui xi b'e'maá,

²⁴ at'aha najmi machjéheñ nga k'úé'maá yjonintená má nga ma chji bixíáán. B'a kits'ínk'íe Ntjaná yjonintená nga 'yún n'echjí saá xi b'a maná nga kinte tjeñ.

²⁵ B'a kits'ín Ntjaná tu xi najmi kama ngabihj ra xinkjín yjonintená ko tu xi b'i ngján kúhún ra xinkjín.

²⁶ Nga ngayjee ni xi y'aha ra yjonintená, tsa tjín xi un tibehe, ta un skuéhe xi k'oo. Ko tsa 'yún tíchun sahaá nku, ngayjee xi k'oo ta tsjo incha kamaha.

²⁷ Jun xi yjonintehe Cristo. Nga nkúnkú jun, jun xi yjonintee.

²⁸ Ntjaná kitsjá nga s'e ajihin xuta ninku tjun já postru, xi ma joho já profeta xi tsuya én xi Ntjaná tsjáha, xi ma jahan já maestru, ko askahan xi maha ts'in kjuankjún, ko xi maha ts'innkih xuta, ko xi be nkú ts'in kuasinko xuta, ko xi tsjen títjun, ko xi nchja kj'ai én xi Espirituhu Ntjaná tsjáha.

²⁹ ¿A ngatenteehé xuta ninku xi já postru? ¿A ngatenteehé xi já profeta? ¿A ngatenteehé xi já maestru? ¿A ngatenteehé xi maha ts'in kjuankjún?

³⁰ ¿A ngatenteehé xi kik'aihi nga kamaha ts'innkih xuta? ¿A ngatenteehé xi kik'aihi nga nchja kj'ai én xi tsjáha Espirituhu Ntjaná? ¿A ngatenteehé xi maha ts'ink'atiya nkú tsuhu ra kj'ai én xi Ntjaná tsjáha xuta?

³¹ Kui b'a maha, ajihin ngayjee kjuanda xi tsjá Espirituhu Ntjaná, n'e mjo xi kjennu nija. Tunga xinyahanu nku xi 'yún kjennu nija.

13

B'i ts'in tsakuya Pablo nk'ie nga kjuatjoo xi 'yún chji saha

¹ Tsa mayjena én xi tjín ko én xi nchja ntitsjee tunga tsa najmi tjihinna kjuatjo, xi nkú joyaha nku ni xi tu tifanehé bichú ma ko a ra nku kicha xi tifanet'áha son xi ch'on ts'in nu'yá nga tín'ekjane.

² Tsa ts'inkjas'en én xi tsjana Ntjaná, tsa mankjinna ngayjee ni xi y'éjña 'ma Ntjaná, tsa be tu mí nihí ni, ko tsa 'yún s'ejinna Ntjaná nga santaha kama ts'inkjí t'axián naxi, tunga tsa najmi tjihinna kjuatjo, najmi chumi ni chjihí ra an.

³ Tsa tsjaha xuta x'an ngayjee ni xi tjinna ko tsa ts'inkjas'en yjona tu xi kuitihi ngandaha xuta xi kj'ai, tunga tsa najmi tjihinna kjuatjo, tu kjuandahá b'a ts'ian.

⁴ Xi tjihin kjuatjo, kui xi ta tjihin kjuatsenta ko nda animaha. Xi tjihin kjuatjo najmi xintak'un, najmi nchja én ngak'un, najmi nk'a b'asje yjoho,

⁵ najmi ts'in ni xi najmi sasihin xuta xingisoo, najmi tu ni xi ts'e subahá bangisjai, najmi kitsa ma kjahan, najmi b'éjin tak'un ni xi najmi nda kin'ehe,

⁶ najmi tsjo maha ni ch'onk'un xi ts'in xuta. Tsjo ní maha ni xi naxu ts'in xuta.

⁷ Xi tjihin kjuatjo ts'in'yún tak'unyje ni xi f'ajin, s'ejihin ngayjee ni xi ts'e Ntjaná, ma 'yún k'un tehente Ntjaná, ko ts'in chúkjuayje ni xi mat'ain.

⁸ Najmi kamaha kfeya kjuatjoo. Kuichú nistjin nga najmi ta ts'innkjas'ehen já profeta éhen Ntjaná, ko nga najmi ta tsjáha Ntjaná nga kuinchja xuta kj'ai kj'ai én, ko nga najmi ta kamachjéhen nga cha xi nkú ts'in yaá nd'ai.

⁹ At'aha tu ichihí yaá nd'ai ko tu ichihí ni xi tsuaná já profeta nd'ai,

¹⁰ tunga nk'ie nga kuitjusun ni xi tjihin nga kama, nk'iehé kfet'a ni xi tu ichihí yaá nd'ai.

¹¹ Nk'ie nga ndyjana, kinchja xi nkú ts'in nchja jántí xi, kits'innkjihin k'an xi nkú ts'in ts'innkjink'un jántí xi, ko kamankjinna xi nkú ts'in mankjihin jántí xi. Tunga nk'ie nga ja kama chá, y'éjña t'axián ni xi ts'in jántí xi.

¹² At'aha nd'ai tu tíya xanáa ni xi ts'e Ntjaná xi nkú joyaha tsa nku chutsín tichaseyaá nga najmi nda ts'in tíyaá, tunga kuichúhú nistjin nga cha sisián Ntjaná. Nd'ai chuba be, tunga kuichúhú nistjin nga skue sisan. B'a ts'in skue xi nkú ts'in bena.

¹³ Najmi maha feya nga tís'ejinná Ntjaná ko nga tíma 'yún k'aán ko nga tjinná kjuatjo. Tunga kjuatjoohá xi 'yún chjihí ra nga nga jaan ni.

14

B'i ts'in tsakúya Pablo xá xi tjihin nga kj'ai kj'ai én nchja xuta

¹ N'e mjo kjuatjoo ko ta n'e mjo nkjin tíkjá kjuanda xi tsjá Espirituhu Ntíaná. Tunga ajihin kui niu, 'yún n'e mjo nga Ntíaná tsjánuu éhen ko nga n'ekjas'on.

² At'aha xi tsjáha Espirituhu Ntíaná nga kj'ai én kuinchja, kui xi Ntíaná nchjako, najmi xuta. Nkuhú Espiritu be ni xi nchja. Najmi tíña chji niu. Najmi ch'a be nkú tsuhu ra.

³ Tunga xi Ntíaná tsjáha éhen ko nga ts'ínkjas'en, kui xi xuta nchjako tu xi kjésintjehen, kuasínko ko tsjá nga'yúhún.

⁴ Xi kik'aihi nga nchja kj'ai én xi najmi ch'a mankjihin, ta kuihi tsjá nga'yún subaha yjoho. Tunga xi kik'aihi nga Ntíaná tsjáha éhen ko nga ts'ínkjas'en, kui xi kjesintjen xuta ninku.

⁵ Mjena kai tsa ngatentoo k'uainuu nga chubo én xi kj'ai xi tsjá Espiritu, tunga 'yúhún mje sana tsa k'uainuu nga tsjánuu Ntíaná éhen ko nga n'ekjas'on. At'aha 'yún chji saha ra xi ts'ínkjas'en én xi Ntíaná tsjáha nga xi nchja én xi kj'ai xi najmi ch'a mankjihin. Tunga ndaha tjin tsa tjin xi ts'ínk'atiya én xi kj'ai xi tsjáha Espiritu, tu xi b'a ts'in kuésintjehen xuta ninku.

⁶ Kui b'a maha, já nts'e, tsa kfínsenuu ko kuinchjakonuu kj'ai én xi tsjana Espiritu xi najmi ch'a mankjihin, ¿mí nihi xi sakúnuu tsa b'a ts'ian? ¿A najmi tu sahá nda tjin nga xinyanuu ni xi b'éña chjina Ntíaná, ko a ra ni xi ts'e Ntíaná xi mankjinna, ko a ra ts'ínkjas'ennuu nku én xi kitsjana Ntíaná, ko a ra tjin ni xi kuakuyánuu?

⁷ Santaha ni xi fane xi nkúhu yánaXu ko a ra arpa, tsa najmi kj'ai kj'ai ts'in fane, ¿nkú ts'in cháha suun xi t'n'ekjanekoho yánaXu ko a ra arpa?

⁸ Ko tsa najmi kjuane sisin tjio xi nchjaha já juun nga kjan, ¿yá xi k'uénda yjoho nga ngjuaí kjan?

⁹ B'a ma ajinnuu. Tsa chubo kj'ai én xi najmi ch'a mankjihin, ¿nkú ts'in kamankjihin ra xuta ni xi chubo? B'a joya xi nkúhu tsa tichubajihinsón.

¹⁰ Nkjin maha én xi tjin asuntee ko nkúnku tjihin sin.

¹¹ Tunga tsa najmi tímankjinna nkú tsuhu ra én xi tinchjako na nku nda, nku nda xi najmi yo nankihí kamaha an ndo ko an nku nda xi xin nankihí kamana ndo.

¹² B'a ta tíma ajinnuu. Mjenuu nga s'enuu nkjin tíkjá kjuanda xi tsjá Espirituhu Ntíaná. 'Yún ní n'e mjo nga nkjin katuma kjuanda xi kjésintjen xuta ninku.

¹³ Kui b'a maha, xi nchjaha kj'ai én xi tsjáha Espiritu, katankihí Ntíaná tu xi kamaha ra ts'ínk'atiya én xi kuinchja.

¹⁴ At'aha tsa nk'ie nga kuinchjaka Ntíaná, kuinchja kj'ai én xi tsjana Espiritu, najmi ts'inchjén kjuankjink'unna. Tu animana tinchjakohó Ntíaná.

¹⁵ Kui nga, ¿mí ni xi ts'ian ní ma? Animana kuinchjakohona Ntíaná, tunga ta ts'inchjénná kjuankjintak'unna. Animana sékohona, tunga ta ts'inchjénná kjuankjintak'unna.

¹⁶ At'aha tsa tu animahi ní t'n'etsjokoho ri Ntíaná ko as'ai t'basínñjuhi nku xi najmi be ni xi t'n'ei, ¿nkú ts'in nkuhú ts'ín makoho ri yjoho nga ts'íintsjoho Ntíaná nk'ie nga najmi tímankjihin ni xi tichubai?

¹⁷ At'aha kjuaxi nga nda ts'in t'n'etsjoihi Ntíaná nga b'a t'n'ei, tunga najmi tichjusintjenni nda xinkuu.

¹⁸ Tsjaha máb'achjihí Ntíaná nga 'yún nchja sa kj'ai én xi tsjana Espiritu nga jun.

¹⁹ Tunga nk'ie nga ma ñjakúka xuta ñinku, tu sahá mjena kuinchja tsa tu un tsu'ba én xi kuitjujin kjuankjintak'unna nga te miñ tsu'ba én xi najmi ch'a kamankjihin. At'aha én xi bitjujin kjuankjintak'unna, kui xi tsjáníyáha xuta xingisoo.

²⁰ Jun já nts'e, najmi b'a tu ts'in n'enkjintak'un xi nkú ts'in ts'innkjink'un jántí xi. Xi nkú ní ts'in je tjiyaha ntí xi, b'a ní ts'in je kas'eyanu, tunga n'enkjintak'unnu xi nkú ts'in ts'innkjink'un xuta xi chá.

²¹ B'i ts'in tjit'a xujun kjuatexumoo:

Kj'ai én ko kj'ai xuta xi xin nankihi
ts'inchjén nga kuinchjaka xuta xu'bi.

Tunga ndaha tsa b'a ts'ian,
najmi kuasínñjuna, kitsú Ntíaná.

²² Kui b'a maha, kj'ai én xi tsjá Espiritu nga nchja xuta, kui xi bakúchji nga'yúhun Ntíaná ngandaha xuta xi najmi s'ejihin Ntíaná, najmi ngandaha xi ja s'ejihin. Tunga én xi tsjá Ntíaná nga n'ekjas'ehen xuta, kui xi 'bai ngandaha xuta xi ja s'ejihin, najmi ngandaha xi najmi s'ejihin.

²³ Tsa tíma ñjakú xuta ñinku ko tsa ngayjee kuinchja kj'ai kj'ai én xi tsjáha Espiritu, ko tsa as'ai kjuas'en yo xuta xi najmi be ni xi t'n'o ko tsa xuta xi najmi s'ejihin Ntíaná, ¿a najmi b'ahá kuitsu nga lukuu?

²⁴ Tunga tsa ngatentoo t'n'ekjas'on én xi títjánuu Ntíaná, tsa as'ai kjuas'en yo xi najmi s'ejihin ko tsa xi najmi be ni xi t'n'o, nk'ie nga kuint'é ni xi tichubo, b'a kuitsu animaha nga tjihin ngatitsun ko nga n'enijéhe ra ni xi tjeheñ.

²⁵ S'eña chji ni xi tñntu'má animaha ko kuasínkunch'in nga ts'íntsjoho Ntíaná ko b'a kuitsu nga kjuaxi nga Ntíaná tññajinnuu.

B'i ts'in tsakúya Pablo xi nkú n'e aya ñinku

²⁶ Kui nga, ¿nkú kuixiaán ni, já nts'e? Nk'ie nga ma ñjakúko xinkju, tjin xi se, tjin xi bakúyaha xuta xingisoo, tjin xi tsuya ni xi b'éña chjihí Ntíaná, tjin xi nchja kj'ai én xi tsjáha Espiritu, ko tjin xi ts'ink'atiya éen. Ngatentee ni xi n'oo nga nkúnkú, b'a n'oo tu xi chjúsintjehennu xuta ñinku.

²⁷ Tsa tjin xi kuinchja kj'ai én xi tsjáha Espiritu, tsa jo ko santaha tsa jan katuma. Nkúnkú b'a incha kats'in ko nku xi kats'ink'atiya éen.

²⁸ Tsa najmi tjin xi maha ts'ink'atiya éen, xi nchja kj'ai én xi tsjáha Espiritu tu sahá jyu kat'eña. Kanchjako suba yjoho ko kanchjako Ntíaná.

²⁹ Ko máha xi ts'inkjas'en én xi tsjáha Ntíaná, tsa jo ko tsa jan katuma ko xuta xingisoo kats'innkjink'un sisin nkú tsuhu ra ni xi t'nt'é.

³⁰ Ko tsa nku xi kab'eña yo Ntíaná k'ueña chjihí kj'ai ni, kandjén jyu xi tinchjo.

³¹ B'a ts'in nkúnkú jun kama n'ekjas'on én xi Ntíaná tsjánuu tu xi ngatentoo chahanu ko saku nga'yunnuu.

³² Xi kik'aihí kjuanda nga ts'íinkjas'en én xi tsjáha Ntíaná, kui xi tjihin nga skue chuba nga kuinchja.

³³ At'aha kjuajyu tsjoho Ntíaná, najmi ni xi n'ejnu n'et'a.

Xi nkú ts'in tññaha ngayjee xuta ñinku xi ts'e Ntíaná,

³⁴ jminchjun tjihin nga nguén jyu aya ñinku. At'aha najmi tjihin kjuá tsa kuinchja. Kant'é'éhen x'ihin xi nkú nga títtsu kjuatexumoo.

³⁵ Tsa tjin ni xi mjehe skue, ni'yaha kandjásjaiyaha x'ihin. At'aha najmi nda tjin tsa ajihin xuta ñinku kuinchja nku tachjuún.

³⁶ ¿A ajinnuuhú kich'atuts'ihin ra nga kis'enijmí éhen Ntjaná? ¿A tu nkuhú jun xi kin'ekjohoon éen?

³⁷ Tsa tjín xi b'a maha nga Ntjaná tsjáha éhen ko a ra tsa kui xi kits'ínkjáihin nku kjuanda xi tsjá Espiritu, kui xi kats'ínkie nga kjuatéxumaha Nda Ntjaná xi tib'et'ánuu ei.

³⁸ Tsa tjín xi najmi ts'ínsihin ni xi tib'et'ánuu ei, najmi tu n'esihuun ko kui.

³⁹ Kui b'a maha, já nts'ena, katuma mjenuu nga Ntjaná katsjánuu éhen nga n'ekjas'on ko najmi tu b'ech'ohoo xi kuinchja kj'ai én xi tsjá Espiritu.

⁴⁰ Ngatentee ni xi n'oo, n'esisiun ko tankínko ch'ich'iun.

15

B'i ts'in kits'ínkj'áitsjehen Pablo xuta ninku Corinto ni xi tjun tsakúyaha

¹ Ko nd'ai já nts'e, mjena ts'ínkj'áitsjennuu én nda tsuhu Nda Ntjaná xi y'enijmínuu, xi kin'ekjohoon ko xi ndjá tinchajiun.

² Kui én nda tsu xu'bi ts'íin nga k'uankinuu yjonuu. B'a kama tsa n'etjusun én xi y'enijmínuu. At'aha tsa najmi, tsuhu ra ma nga tu kjuandahá kis'ejinuu éen.

³ Títjun kits'ínkjas'enuu én xi kits'ínkjáihin, nga ngat'aha ngatitsunná k'iehen Cristo. B'a kama xi nkú ts'in tjít'a xujun éhen Ntjaná.

⁴ Kis'eyanji ko nstjin xi ma jahan j'áya ngáha ra ngabayoo, xi nkú ts'in tjít'a xujun éhen Ntjaná.

⁵ Tsakúchjihí yjoho Pedro ko askahan já postru xi te joo.

⁶ Askahan nkuhú nga tsakúchjihí ra yjoho ts'ati un unchan já nts'eé. Nkjin maha xi tjintu sa xi incha kieke Nda Ntjaná ko k'ua xi ja k'ien.

⁷ As'ai ta tsakúchjihí yjoho Santiago ko askahan ngayjee já postru.

⁸ Ko xi fekuhu, askahan kjin tsakúchjina yjoho.

⁹ At'aha b'a xian nga an xi 'yún ichi sa ajihin já postru ko najmi ma k'an tsa nda postru xihin yjona, at'aha kitsjennki unkie xuta ninkuuhú Ntjaná.

¹⁰ Tunga tu ngat'aha ní kjuandaha Ntjaná tsichu mahana yaha an nd'ai, ko najmi tu kjuandahá kitsjana kjuandaha Ntjaná. An xi 'yún kits'inxá sa nga ngayjee já postru xingisoo. Tunga najmi ahán xi b'a kits'ian. Kjuanda xi kik'aj nína, kui xi b'a kits'íun.

¹¹ Kui b'a maha, tsa an ko tsa já postru xingisoo, én nda tsuu y'enijmí ko kui xi kis'ejinuu.

B'i ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga kju'áya ngáha ra xuta xi ja k'ien

¹² Tunga tsa ni xi ts'ienijmíhi nga j'áya ngáha ra Cristo ngabayoo, ¿nkú ts'in b'a tjincha tsuhu k'ua xi tjín ajinnuu nga najmi ta kju'áiyaha ra xuta xi ja k'ien?

¹³ At'aha tsa najmi kju'áiyaha xuta xi ja k'ien, ta ndaha Cristo najmi j'áiyaha ngabayoo ma.

¹⁴ Ko tsa najmi j'áiyaha Cristo ngabayoo, kui xi tsuhu ra ma nga tu kjuandahá tib'enijmí ko nga tu kjuandahá tís'ejinuu éen.

¹⁵ Tsa ni xi b'a tjihin ní, já tsank'á ní jin, at'aha najmi b'a tjín ni xi tibixinyai. B'a tixian at'aha jin tsixinyai nga Ntjaná kits'ínkj'áiyaha Cristo ngabayoo, tunga tsa najmi ta kju'áiyaha ra xuta, kui xi tsuhu ra nga najmi j'áiyaha Cristo.

¹⁶ At'aha tsa najmi ta kju'áiyaha ngáha ra xuta xi ja k'ien, ta ndaha Cristo najmi j'áiyaha.

17 Tsa najmi j'áiyahá Cristo ngabayoo, tu kjuandahá kis'ejinnuu ni xi kis'ejinnuu. Tu yje tintsubajihín so ngatitsunnuu b'a.

18 Ko ta ja kindyja xuta xi k'ien xi kis'ejihín Cristo.

19 Tsa ni xi tu eihí asunntej tíchuyáá ni xi sakúná at'ahá s'ejinná Cristo, tu xí kintehé tsjéheén ngayjee xuta xi ta tjín asunntej b'a.

20 Tunga j'áiya kjuaxihí ra Cristo ngabayoo. Kui xi nkú joyaha chan xi tjun xi 'bajihí Ntjaná, at'ahá kui xi tjun j'áiyahá ajihín xuta k'ien.

21 At'ahá xi nkú ts'ín ngat'ahá ni xi kits'íhin nku ndá j'aikjas'ehen ngabayoo, b'a ta ts'ín ngat'ahá ni xi kits'íhin kj'ai ndá kj'uaiyaha xuta ngabayoo.

22 Xi nkú ts'ín ngat'ahá ni xi kits'ín Adan fesuhun ngayjee xuta, b'a ta ts'ín ngat'ahá ni xi kits'ín Cristo n'ek'íentu tík'un sihin ngayjee xuta.

23 Tunga f'áiyahá ra nga nkúnkú xi nkú ts'ín kanéhe. Tjun j'áiyahá Cristo ko askahan nk'ie nga kj'uai ngáha kj'uaiyaha xuta xi ts'e.

24 Nk'iehé kuitjusunyje ni xi kama asuntee. Tjun ts'íinkje Cristo ngayjee xi batéxuma ko ngayjee xi tjihín xá ko xi tjihín ngay'ún, ko askahan ts'íinkjas'en má batéxuma aya ntsja Ntjaná xi Na'miná maha.

25 Tjihín nga kuatéxuma Cristo santaha nkúhu nga k'uéentu kinte sjai ngayjee xi tífi kontraha.

26 Kontra xi kfekuhu nga n'ekje, kui xi ngabayoo.

27 At'ahá Ntjaná kits'ínk'íentu kinte sjai Cristo ngayjee ni xi tjín. Tunga nk'ie nga b'a títsu éhen Ntjaná nga kin'ek'íentu ngayjee ni xi tjín kinte sjai Cristo, tinchja chji chji nga najmi ko Ntjaná xi tjíña kinte sjai Cristo, at'ahá kui xi b'a kits'ín.

28 Ntjaná kits'ínkjas'ehen aya ntsja Cristo ngayjee ni xi tjín, ko nk'ie nga kits'ínk'íentu Cristo ngayjee ni xi tjín kinte sjai, as'ai ko ta Cristo xi Ntíhí Ntjaná ts'íinkjas'ehen yjoho Ntjaná. B'a ts'ín Ntjaná nkúhu kui kama ts'ehé ngayjee ni xi tjín.

29 Tjín xi baténtá yjoho ngajoho xuta xi ja k'ien. Tunga tsa najmi kj'uaiyaha xuta xi ja k'ien, ¿á ngajoho xuta xu'bo incha baténtáha yjoho xi b'a ts'ín?

30 Ko jin, ¿á t'n'ekjáihiñ rí ni ch'onk'un xi tímat'ain tehenteheñí?

31 An bi, já nts'e, xkj nístjín tíjñajihín ngabayoo. Kjuaxí ni xi tíxinnuu xi nkú ts'ín kjuaxí nga tsjo mana nga s'ejinnuu Ndá Ntjaná Jesucristo.

32 Nanki Efeso kis'ekona kjuasti já xi b'a ts'ín kjan xi nkúhu chu kjan, tunga tsa najmi ta kj'uaiya ngáha ra xuta xi ja k'ien, ¿mí nihi xi tsijnena nga b'a kits'ian? Tu sahá b'a n'eé xi nkú incha tsu k'ua já: "S'já ko chineé, at'ahá ndyjunní kuayáá."

33 Najmi tu 'bainto tsa tjín xi k'uanchanuu. Yo nga b'a tsu én: "Xi tsjenko xuta xi ch'onk'un, ta ch'onk'un bitju."

34 N'ek'óntjaiyo kjuankjintak'unnuu ko najmi tu n'o ngatitsun. At'ahá tjín ajinnuu xi najmi be ni xi ts'e Ntjaná. B'a tíxinnuu tu xi kama subahanuu.

B'í ts'ín tsakúya Pablo nkú kama nk'ie nga kj'uaiya ngáha ra xuta xi ja k'ien

35 Kutsa tjihín xi b'a kuitsu: "¿Nkú kama nk'ie nga kj'uaiya ngáha ra xuta k'ien? ¿Mí yjonintehe xi k'ua ngáha?"

36 Ji ndá nchíni xi b'a t'ibixín! Ni xi b'entjei najmi kuasu tsa najmi títjun kuayá.

37 Najmi ni xi stjúkjóo b'entjei. Xujmá ní b'entjei, tsa xujmá tuniñu ko tsa kj'ai xujmá.

³⁸ Ntɔ́aná tsjáha xujmóo yjoninte xi mjehe. Nga nkúnkú xujmóo tsjáha yjoninte xi kanéhe.

³⁹ Najmi tɔ́ nku chuba yjoninte xi tjín. K'jái k'un yjonintehe xuta ko k'jái k'un xi ts'e chu. K'jái k'un ná xi ts'e nisee ko ta k'jái k'un xi ts'e tɔ́.

⁴⁰ B'a ta ts'ín k'jái k'un ni xi tjín nk'a ján ko xi tjín t'anankiɔ́. Tso k'un xi tjín nk'a ján ko tso k'un xi tjín t'anankiɔ́, tunga k'jái k'jái k'juatsjo xi tjíhín.

⁴¹ Ts'íu k'jái ts'ín bat'ai, ko sóo k'jái ts'ín bat'ai, ko níuú k'jái ts'ín bat'ai ngá. Ko nga nkúnkú níu ni xi tjín k'jái k'jái ts'ín bat'ai.

⁴² B'a ta kama nk'ie nga k'jái yaha xuta ngabayoo. S'eyanji yjoninte xi maha batsun, tunga yjoninte xi k'jái yaha ngáha ra najmi ta kama ra kuatsúhun.

⁴³ S'eyanji ni xi najmi chumi ni chjéhí ra, tunga nk'ie nga k'jái yaha ngáha ra s'ehé k'juachánka. S'eyanji xi najmi tjíhín nga'yún, tunga nk'ie nga k'jái yaha ngáha ra s'ehé nga'yún.

⁴⁴ S'eyanji yjoninte xi kich'aá nd'ai, tunga k'jái yaha ngáha ra yjoninte xi Espiritúhu Ntɔ́aná k'uénda xi nkú ts'ín mjehe. Tsa tjín yjoninte xi nkúhu xi kich'aá, ko ta tjín ngá xi k'uénda Espiritúhu Ntɔ́aná.

⁴⁵ B'a ts'ín tjít'a xujun éhen Ntɔ́aná: "Nda xi tjuun kin'enda ko y'eña tik'un." Kui xi Adan. Tunga Adan xi fekuhu, xi Cristo, kui xi tsichu ma Espiritú xi ts'ínk'íentu tik'un xuta.

⁴⁶ Tunga najmi k'juatík'un xi tsjáha Espiritú xi tjun. Títjun ní k'juatík'un xi tsjá asuntej, askahan k'juatík'un xi tsjá Espiritú.

⁴⁷ Nda xi tjuun ndyjo t'anankiɔ́ kin'endakoho, tunga nda xi ma joh ndjiojmi ján nibaha.

⁴⁸ Xi nkú tjín nda xi kin'endakoho ndyjo t'anankiɔ́, b'a ta k'un ngayjee xi ts'e t'anankiɔ́. Ko xi nkú tjín nda xi nibaha ndjiojmi ján, b'a ta k'un ngayjee xi ts'e ndjiojmi ján.

⁴⁹ Xi nkú ts'ín tjíyaná nd'ai xi nkúhu nda xi kamandakoho ndyjo t'anankiɔ́, b'a ta ts'ín s'eyaná xi nkúhu nda xi kin'e nibaha ndjiojmi ján.

⁵⁰ Jun já nts'e, tixinyanu nga yjoninte xi kich'aá nd'ai najmi kama k'juas'enjin nga Ntɔ́aná kuatéxumaha. Ta ndaha ni xi maha batsun najmi ma sakúntehe ajíhín ni xi najmi maha batsun.

⁵¹ Xínya manuu ni xi tjíña 'maná. Najmi ngatenteé kuayáá, tunga ngatentehé k'óontjaiyáá.

⁵² Xi nkú ts'ín kítsa b'echjáá ko chjux'áá tunkaán, b'a ts'ín kítsa k'óontjaiyáá nk'ie k'juane tjio xi fekuu. At'aha k'juane tjioo, as'ai k'jái yaha ngabayoo xuta xi ja k'ien tɔ́ xi najmi ta kuayá saha, ko ná ta k'óontjaiyáá.

⁵³ At'aha yjoninte xi kich'aá nd'ai xi maha batsun tjíhín nga yjoninte xi najmi maha batsun kama. Yjonintená xi maha 'me nd'ai tjíhín nga yjoninte xi najmi ta kuayáha kama.

⁵⁴ Nk'ie nga yjonintená xi maha batsun kama yjoninte xi najmi maha batsun, ko nk'ie nga yjonintená xi maha 'me kama yjoninte xi najmi ta kuayáha, nk'iehé k'uitjusun én xi tjít'a: Ja kuan'ekje ngabayoo, ja kuan'e nganaha.

⁵⁵ Ji ngabaya, ¿má ní nga kin'e nganai?

Ji ngabaya, ¿má ní nga'yún xi n'ek'ienkohoni xuta?

⁵⁶ At'aha ngabayoo ts'ínchjén ngatitsuun nga ts'ínk'ienkoho xuta, ko ngatitsuun ts'ínchjén k'juatéxumoo nga bakúhji ni xi 'mihí ngatitsuun.

⁵⁷ Tunga máb'achj́ihí rā Nt́ianá, kui xi tsjáná nga n'e nganaáha ngabayoo ngat'ahá ni xi kits'ín Nda Nt́ianá Jesucristo.

⁵⁸ Kui b'a maha, já nts'ená xi 'yún tjona, ndjá t́incho kó t́jen nga'yúhúun yjonuu. Tehente tankínkó ndju so xáha Nda Nt́ianá. Yo nga najmi xá tiya t́in'o nga Nda Nt́ianá t́in'exát'ohoo.

16

B'í ts'ín kitsúya Pablo nga n'esúhun toon chje xuta ninku Jerusalen

¹ Máha ngat'a ts'e toon chje xi t́imasúhun xuta ninku Jerusalen, b'a ta n'oo xi nkú nga kixihín xuta ninku xi t́jintu nanki xi t́jín ante Galacia.

² Xi nkú t́jín mahanu, xkí tuminku t'ejña t'axiún ichí toon nga nkúnkú. Xi nkú t́jín sakúnuu, b'a t́jín t'ejña t'axiún. Ch'atj́o tooon tu xi nk'ie nga kujchusehenuu najmi t́jihin nga chj'asúhun toon chje.

³ Nk'ie nga kujcha yó ts'inkj́iá nanki Jerusalen xuta xi jun chj'ajiun kó tsjahá xujun má nga an t́ib'exá, tu xi ngjuai_kohó rā toon xi kin'esúun xuta ninku xi t́jín ján.

⁴ Tsa nda t́jín nga kó an kfián yo, ta ts'inka nýá jóo.

B'í ts'ín kitsúya Pablo ni xi t́jindaha nga ts'ín

⁵ Kfiinsenuu, tunga nk'iehé nga kj'ua ante Macedonía kfiinsenuu, at'ahá t́jihin nga kj'ua nanki xi t́jín yo.

⁶ Kutsa nkjihín nist́jin kúátejñajinnuu nga kujcha yó. Kutsa yohó ts'ink'ia nist́jin chunch'óon, tu xi b'a ts'ín kama kuisínkohonú má xi t́jehen kfiín ngáhana askahan.

⁷ At'ahá najmi mjena tsa tu skuehénuu nga kj'ua yó. Mje nína nkjin nist́jin kúátejñajinnuu. B'a ts'ian tsa Nt́ianá tsjántena.

⁸ Tunga kúátejñaná nanki Efeso santaha nkúhu nga kujchú S'í Pentekoste, ⁹ at'ahá sakúntena nga ts'inxá sisian, ndaha tsa nkjin maha xi fi kontraha ni xi t́its'ian.

¹⁰ Tsa kujchúsenuu Timoteo yó, nda n'e n'ekj́ohoon tu xi tsjo k'úéhe rā nga k'úéjñajinnuu. At'ahá ta xáha Nda Nt́ianá t́its'ín xi nkúhu an.

¹¹ Kui nga najmi tu 'bajinto tsa t́jín xi tu tohón kamaha ndo. Tu sa ní t́jsinkoo tu xi nda ts'ín kats'innjúhu nýahá nga kj'uaísehena ei. Kas'ehe kjuajyu nga kanibá, at'ahá tikuyá nga kj'uaíko já nts'eé xingisoo.

¹² Máha nda nts'eé Apolo, b'a kixin nkjúhun nga ngjuai_ko já nts'eé xi ngjuaitsubek'únnuu, tunga najmi kits'ín yuhú nga nd'ai ngjuai. Nk'ie rú nga sakúntehe, nk'ie rú nga ngjuai.

B'í ts'ín kits'ínkje Pablo xujin

¹³ T́intsubá ndo kó ndjá t́inchajiun xi s'ejinná. Ndjá n'esjo yjonuu kó t́jen nga'yúhúun yjonuu.

¹⁴ Ngayjee ni xi n'ekoo xinkju, katakúchji kjuatjonuu.

¹⁵ Jun já nts'e, yo nga xuta xinkjín nda Estefana t́jun kits'ínkjáihín éhen Nt́ianá ajihín xuta xi t́jín ante Akaya kó kitsjáha yjohó nga t́incha basinko xuta ninku.

¹⁶ T́ibankinuu nga t́asinñjuhu xuta xi b'a k'un xi nkúhu xuta xu'bj kó ngayjee xi ta kuihi xá xi ts'ín kó xi ts'ínkjás'ehen yjohó xóo.

¹⁷ Tsjo mana nga j'aisena Estefana kó Fortunato kó Akai_ko, at'ahá ngajonuu incha tsasinkona.

¹⁸ Kits'ín nga kikjenta animana xi nkú nga ta kits'ín ajinnuu. Xuta xi nkúhu xu'bj kayaha nga nda nkjún xá xi ts'ín.

¹⁹ Títs'ínkjinuu kjuasuniña xuta ninku xi tjín ante Asja. Akila ko Priscila ko ngayjee xuta ninku xi ma ñjakú ni'yaha 'yún títs'ínkjinuu kjuasuniña jun xi ta s'ejinnuu Nda Ntjaná.

²⁰ Ko ngayjee já nts'eé xi tjín ej títs'ínkjinuu kjuasuniña. B'i ngján súniñoḥo xinkju.

²¹ An Pablo ntuna tib'et'áhanuu kjuasuniñana.

²² Tsa tjín xi najmi tjoho Nda Ntjaná Jesucristo, kui najmi nda katuma nginkun Ntjaná. ¡Nibái Nda Ntja!

²³ Kas'enuu kjuandaha Nda Ntjaná Jesucristo.

²⁴ Tjona ngatentoḥ jun xi nkú ts'ín Cristo Jesu tjoho ñá.

Xujun xi ma joho xi kits'ínkjihí nda postru Pablo xuta ninku Corinto

B'i ts'in kikjaniñaha Pablo xuta ninku xi tjin nanki Corinto

¹ An Pablo, an xi kama nku nda postruhú Jesucristo at'aha Ntjaná b'a ts'in kama mjehe. An ko nda nts'eé Timoteo tísuniñaihí jun xuta ninkuhú Ntjaná xi tintsuḅoo nanki Corinto ko ngatentoo xutaha Ntjaná xi tintsuḅoo nga ngúsuhun ante Akaya.

² Kas'enūu kjuanda ko kjuajyu xi tsjáná Ntja Na'miná ko Nda Ntjaná Jesucristo.

B'i ts'in y'éña chji Pablo nga Ntjaná kitsjáha nga'yuhun ajihin kjuanimá xi j'ajin

³ Kan'etsjoho Ntjaná, kui xi Ntjaha ko Na'mihí Nda Ntjaná Jesucristo. Kui xi Na'miná ko Ntjaná xi ma nimaha ñá ko xi tehente tsjá nga'yunná.

⁴ Ajihin ngayjee kjuanimá xi tibitjajáán tsjá nga'yunná tu xi ko ta ñá ta kama k'uaí nga'yuhun raá xuta xi kjuanimá tíf'ajin. At'aha títjá nga'yunná Ntjaná, kui nga kamahaná k'uaí nga'yuhun raá xuta.

⁵ Xi nkú ts'in nkjin kjuanimá tibitjajáin ngat'aha Cristo, b'a ta ts'in tse nga'yún xi tísakújinní Cristo.

⁶ Tu xi sakú nga'yún nihinūu ko tu xi k'uankihinu, kui nga tibitjajáinní kjuanimá. Ko nk'ie nga tí'bai nga'yunní, tí'bai nga'yunní tu xi sakú nga'yuhunūu. Kui nga'yún xi kuasinkonūu tu xi n'e chúkjuanūu nk'ie nga nibanenūu kjuá'un xi tibitjajáin.

⁷ Yaj xi nkú ts'in tjiyanūu. Kui niu xi tíma 'yún tak'uín. At'aha yaj nga nkuhú bitjajáán kjuá'un ko b'a ta ts'in sakú nga'yunná.

⁸ Jun já nts'e, najmi mjeni tsa k'úé'maj kjuanimá xi tsitjajáin ante Asja. Tu xí tsehé ni xi kamat'áin nga ta santaha najmi ta tichúkjuahani niu. "Ja najmi ta kuitjunkihiná xu'bjí", tsixáin.

⁹ B'a kamaní xi nkú maha já xi n'ek'ien. Tunga b'ahá kamaní tu xi najmi jin sūba kama 'yún tak'uhunní yjoní. B'a ní kama tu xi Ntjaná kama 'yún tak'uhunní. Kui xi ts'ínkj'áiyaha xuta k'ien.

¹⁰ Ntjaná kits'ínk'ankini nga ja ma kuayá ní ko behe tak'uín nga tu nku ts'ínk'ankihini. Tu nkú b'ahá ts'ín.

¹¹ Chubantjai sahaní nk'ie nga chubakoo Ntjaná. At'aha tsa nkjin maha xi kuinchjantjainí nk'ie nga kuinchjako Ntjaná, ta nkjin kamaha xi tsjáha máb'achjijí Ntjaná ngat'aha nga nda tít's'ínkoni.

B'i ts'in kitsúya Pablo mí kjuaha nga tu xujuhún kits'ínkjihí ra xuta ninku Corinto

¹² Tsjo maní nk'ie nga chasej xi nkú ts'in tintsuḅaj ko yaj nk'ie nga naxu kin'eí ajihinnūu ko ajihin ngayjee xuta. Najmi ch'a kich'anačajihí. Nk'ie nga b'a kin'eí ajinnūu, kjuandaha ní Ntjaná kitsjániyáni. Najmi xi nkú ts'in tijnaha xuta kitsjániyáni.

¹³ Nk'ie nga nek'ijihí xujun, b'et'ajihí ni xi kamankjinnūu nga n'eyo. Nda nkjún tjin tsa kamankjinyenūu niu.

¹⁴ Ja tímankjinnūu ichí nd'ái nga nistjin nga k'uaí ngáha Nda Ntjaná Jesu tsjo kamanūu jin xi nkú ta ts'in tsjo kamaní jun.

15 Tụ ngat'ahá nga ja be nga b'í tíma ajinná, kui nga kama mjehena nga tjun kfiñsehenuu tų xi sakúhunu kjuanda nga jo niyá kfiñsubek'úhunu.

16 Mjena kai nga tjun k'jua ajinnuu nk'ie nga kfián ante Macedonía kọ askahan tá kjúáisehé ngáhanuu nk'ie nga k'óoya ngáhana yọ. B'a ts'ín kama kuisinkohonu nga ts'inndjuú ngáhana niyána xi tjeheh ante Judea.

17 Kui b'a maha, nk'ie b'a ts'ín y'endáhana, ¿a najmi kits'innkjín sisihín rá k'an? ¿A rá b'endána ni xi ts'ian xi nkú ts'ín b'enda xuta ni xi ts'ín, nga tá kuihi chubo “johon” kọ tsa “najmi” tsu?

18 Ntíaná xi be nga najmi tá kuihi chubo “johon” kọ “najmi” bixíhín.

19 At'ahá ajinnuu an kọ Silbanọ kọ Timoteo y'eníjmí Jesucristo xi Ntíhí Ntíaná, kọ kui xi najmi tá kuihi chubo “johon” kọ “najmi” títsu. Kui ní xi “johon” títsuná.

20 At'ahá ngayjee ni xi tsuya títjun Ntíaná nga ts'ín, kui xi bitjusun ajihín Cristo. Kui kjuaha ngat'ahá Cristo “b'a kat'e” bixíhinná tų xi sakúhú rá kjuachánka Ntíaná.

21 Ntíaná ts'ín nga jun kọ jín ndjá binchajián Cristo, kui xi j'ájiná.

22 Kikj'áts'ená nga y'éjñajin Espirituhú anímaná. B'a ts'ín yahaná nga n'ekjáihín ni xi tsjáná askahan.

23 Nginkun Ntíaná b'a tíxinnuu: Nk'ie nga najmi ngjisenuu nanki Corinto, najmi ngjia at'ahá najmi mjena tsjanuu kjuaba. Kataya tsa najmi kjuaxi ni xi tíxian.

24 Najmi tín'e kjuayúhun rí xi nkú ts'ín s'ejinnuu Ntíaná, at'ahá ja ndjá tincho. Tų sa ní túbisinkoíhí tų xi s'ehenuu kjuatsjo.

2

1 Kui nga b'a kixihinna nga najmi kfiñsenuu, tų xi najmi kjuaba k'uejñájihinnuu.

2 At'ahá tsa tsjanuu kjuaba, ¿yá xi ts'ín nga k'úé tsjo tsjona? ¿A najmi nku tutuhú jun xi kitsjanuu kjuaba n'oo nga k'úé tsjo tsjona?

3 Kui nga kits'inntúhunu tų xi najmi sakúhuna kjuaba nk'ie nga kujchusehenuu. At'ahá jun xi tíhín nga k'uaínú kjuatsjo. Kọ behé k'an nga kjuatsjona, kui xi tá kjuatsjonuu.

4 At'ahá ni xi y'et'ánuu nk'ie nga kits'inntúnuu, b'a ts'ín y'et'á at'ahá tų xí bahá tíhín anímaná kọ tų xí nusihín tíyahá kui chubo nga santaha íxi kikjínntaná. Najmi kits'inntúnuu tsa tų xi k'úé babahanuu. Kits'inntú nínuu tų xi cháhanu nga tų xí tjohóna jun.

B'í ts'ín kitsúya Pablo mí kjuaha nga tjíhín nga n'endjyat'ahá rá ndá xi najmi nda kits'ín

5 Tsa tjín xi kits'ín nga kik'ie babana, najmi tų nku an xi b'a kits'ínna. Nk'ie nga chasehé ráá, kọ ní jun b'a tá kits'innuu. Nk'ie nga chasehé ráá tíxian, b'a tíxian tų xi najmi k'uatíhí rá ni xi tíxian.

6 Nkjín maha xi tjín ajinnuu xi ja kits'ínk'íechjí ndá xi kits'ínk'íé babana. Najmi tá chúkjuahá rá.

7 Tų sahá n'endjyat'ohoo ndọ kọ tjon nga'yúhunun tų xi najmi kjuaboo ts'ínkjat'ahá rá k'un.

8 Kui nga túbankihínu nga takúchji ngáha rúu ndọ nga tjonuu.

9 ¿Á kits'inntúhunu? Kits'inntúnuu tų xi skuehena tsa kúínú'yá'énnú.

10 Xi n'endjyat'ohoo kọ tá an ts'inndjyat'ahá. Tsa ni xi tjíhín nga n'endjyat'a nku ni, ja kits'inndjyat'a. B'a kits'ian ngandanuu nginkun Cristo,

11 tu xi najmi tjin xi nkú ts'in tsungijihin yjoho ndanindoo. At'aha ja yaá xi nkú ts'in ch'on ts'in tjiyaha.

B'i ts'in kitsúya Pablo mí kjuaha nga najmi ts'andayaha ra nk'ie nga ngji nanki Troa

12 Nk'ie nga tsichuk'ienijmía nanki Troa én nda tsuhu Cristo, ndaha tsa kitsjántena Nda Ntjaná nga k'uenijmía yo,

13 tunga najmi kis'eya tsjo tsjohó ra animana, at'aha najmi kisakúna nda nts'eé Tito yo. Kui nga "ja tífhina", kixihin ra xuta xi tjin yo ko ngjia ante Macedonia.

B'i ts'in kitsúya Pablo nga Ntjaná kits'inchjéhen nga ngjindjuko én nda tsuhu Cristo

14 Máb'achjihí ra Ntjaná xi ts'in nga tehente n'e nganakoi Cristo Jesu ko nga jin tits'inchjénni nga tib'éjña chji éhen. Kui éen xi nkú joyaha ni xi sinjne xi tí'ánta tu má xi tje'hén ni.

15 Jin xi nkú joyaha ntaha chje sinjne xi Cristo ts'ínkjas'ehen Ntjaná, xi tí'ánta ajihin xi tib'anki ko ajihin xi tindyja.

16 Xi tindyjoo jne ngabaya tí'ántaha jin ko kui nto tits'ínk'iehen. Tunga jne kjuatik'uhún tí'ántaha jin xi tib'anki ko tits'ínk'íéntu tik'uhún nto. ¿Yá xi kamaha ts'jin xá xu'bi?

17 Jin najmi b'a tin'ej xi nkú incha ts'in xi tibatéña éhen Ntjaná tu xi sakúhu ra ni. Ngayjehe ní animaní b'enijmí Cristo. B'a n'ej nginkun Ntjaná xi kitsjá xáni.

3

B'i ts'in y'éjña chji Pablo mí nihi xi y'aha ni xi y'énda Ntjaná nga tjuhun ko ni tsetse xi y'énda nd'ai

1 Nk'ie nga b'a tibixín, ¿a jihín nda ts'in tíchubantjai yjoní? ¿A ra machjéhénni xi nkúhu xuta xi k'ái nku xujun xi nda ts'in kuinchjantjaini tu xi jun n'ekjáihinní? ¿Ko a ra machjéhénni tsa jun n'endo nku xujun tu xi ts'ínkjáihinní xuta xingisoo?

2 Jun ní xujun xi nda nchantjaini, kui xi y'éjñajinni Cristo. Be ko ts'inya ngayjeé xuta,

3 at'aha ya chji chjihí nga jun xi xujun xi kits'ínntu Cristo xi jin kin'ekjas'ein. Najmi kin'entú xi nkú ts'in n'entú xujun. Espirituhu ní Ntjaná xi tjña tik'uhún kin'entúkoho. Ko najmi ndjio kis'et'a éen. Ajin níná xi xutahá kis'et'a.

4 Cristo tits'in nga ma k'uin nga b'a kuixín nga b'a tjin ni xi tibixín nginkun Ntjaná.

5 Najmi tjinni nga'yún kuenta ts'ajin subai, tsa b'a kuixín nga ts'ajin ni xi maní n'ej. Ntja níná tsjání nga'yún nga n'ej ni xi n'ej.

6 Kui xi y'éndani tu xi kama n'exájihin ri ni tsetse xi Ntjaná y'énda nga nda ts'ínkoho xuta xi ts'e. Ni xi tsetse, najmi nku kjuatéxuma xi jtít'a niu. Ni xi tits'in ní Espirituhu Ntjaná niu. At'aha ngabaya fikóná kjuatéxuma xi kis'et'oo, tunga Espirituhu Ntjaná ts'ínk'íéntu tik'unná bi.

7 Kis'ehe kjuachánka xá xi kis'ehe kjuatéxuma xi kis'et'a ndjio nga santaha xuta Israel xi kis'e nk'ie najmi kama tsase'a Moise tu ngat'aha kuachánka xi tibat'ajin ankjin, ndaha tsa najmi tse kamaha nga tsat'ai. Tsa kjuatéxuma xi kis'ehe xá nga ts'ínnijéhe ra xuta nga tje'hen ngabaya, tsa kui xi b'a nkjun ts'in kis'ehe kjuachánka,

8 ¿a najmi 'yúhún nkjún ts'ín tjín saha kjuachánka ni xi ts'ín Espiritu?

9 Tsa kis'ehe kjuachánka xáha kjuatéxuma xi ts'innijéhe xuta, ¿a najmi 'yúhún tjín saha kjuachánka xáha én nda tsuhu Ntjaná xi ts'ín nga naxu tíma xuta nginkun Ntjaná?

10 At'aha kjuachánka xi kis'ejña nk'ie ja kindyja. B'a ts'ín mankjinná nga ch'achubakaá kjuachánka xi 'yún chánka sa xi tíña nd'ai.

11 Tsa kis'ehe kjuachánka ni xi najmi tse kamaha nga tsat'ai, ¿a najmi 'yúhún tjín saha kjuachánka ni xi najmi maha feya?

12 At'aha yai nga b'a tjín ni xi s'ejinni, kui nga najmi tjín ni xi títs'ínkasín'yúhunní.

13 Najmi b'a n'eí xi nkú kits'ín Moise. Kui xi najyun y'é'makoho ankjín tu xi najmi skuéhe xuta Israel nd'íhí kjuachánka xu'bo, kjuachánka xi najmi tse kamaha nga tsat'ai.

14 Tunga kis'e jyhún kjuankjintak'uhun xuta xu'bo. Kó santaha nd'ai, nk'ie nga incha ts'ínya ni xi y'éndakohó Ntjaná nk'ie, b'a ma tsa ta kuihi najyuun b'é'ma kjuankjintak'uhun. Najmi kje chjuxíhín najyun xi nkuhú Cristo maha kjexín.

15 Santaha nístjin nd'ai, nk'ie nga incha ts'ínya ni xi y'é't'a Moise, kji'ma sa kjuankjink'uhun.

16 Tunga nk'ie nga s'ejihín xuta Nda Ntjaná, chjuxíhín najyuun.

17 At'aha nkuhú Nda Ntjaná kó Espiritu, kó má nga tíña Espirituhú Nda Ntjaná ndáíhi yjoho xuta.

18 Kui b'a maha, ngatenteé najmi ta tji'maha ankjián. Xi nkú ní ts'ín ma chjiya sénnístjinná nku chutsín, b'a ts'ín bakuchjáa kjuachánkaha Nda Ntjaná. Tíbichú maá xi nkú tjín kó xkí nístjin 'yún tísakú saná kjuachánkaha. B'a títs'ínkoná Nda Ntjaná xi Espiritu.

4

B'i ts'ín kitsúya Pablo xi nkú ts'ín y'énjimi

1 Kui nga najmi n'ekjehe rí tak'uín, at'aha Ntjaná tsase nimaní nga kitsjáni xá xu'bjí.

2 Najmi tjín ni xi kin'eí xi suba maní. Najmi chumi nihi n'e'mái. Najmi kjuamaña tín'echjéin kó najmi tín'ek'óntjaiyai éhen Ntjaná. Tíbixínya chji chji níí éhen Ntjaná xi naxu tjín. B'a ts'ín nginkun Ntjaná bakuchjíhí rí nkú k'uín ngayjee xuta xi je tjíntuyá kjuankjintak'uhun.

3 Tsa b'a ma tsa tíña 'ma sa én nda tsuhu Ntjaná xi tíb'enjímí, tu ajihín ní xuta xi ndyja tíña 'ma.

4 At'aha ntia xi batéxumaha asunntej kits'ín jyun kjuankjintak'uhun xuta xi najmi s'ejihín Ntjaná tu xi najmi incha skuéhe nd'íu, tsa kamankjihín én nda tsu xi títsuya kjuachánkaha Cristo. At'aha nk'ie nga chaseheé Cristo, Ntjaná yaá.

5 Najmi jin tíb'enjímíyahani yjoni. Tíb'enjímí níí nga Jesucristo xi Nda Ntjaná maha. Ngandanuu tín'eí ni xi tín'eí at'aha tíñajinní kjuatjoho Jesu.

6 At'aha Ntjaná xi kitsjá kjua nga kuat'ai nd'íu má jyuun, kui xi ta kits'ínkat'ajinná tu xi b'a ts'ín chahaná kjuachánkaha Ntjaná xi tibat'ai ankjín Jesucristo.

B'i ts'ín kitsúya Pablo ni xi j'ajin

⁷ Kik'aini kjuanchiná xu'bi, tunga b'ahá joya jin xi nkú joyaha ndjii ninte xi má nga tijnaya kjuanchinóo. B'a kama tu xi s'ejña chjihi nga Ntjaná ts'e nga'yún chánko kō najmi jin ts'ajin.

⁸ Nkjin tikjá maha kjuanimá xi týai, tunga tísakú niyáháni. Kjintahani, tunga najmi tífet'ahá ra k'uin.

⁹ Tjin xi yjanki unkiengi, tunga najmi tít's'in nga maháni Ntjaná. Tjin xi 'yún tít's'in'unnj, tunga najmi tít's'ihin nga tibayai.

¹⁰ Tu má xi tjuhén ni nga tibankin, ta kuihi kjuanimá tibitjajin xi nkúhu xi j'ajin Jesu nga k'ien, tu xi b'a ts'in ta sakúchjiji ajinni nga Jesu xi tijná tik'un.

¹¹ At'aha jin xi tintsuba tik'uin, tehente tintsubajin ngabayoo tu ngat'aha Jesu, tu xi b'a ts'in ta sakúchjiji nga tijná tik'un Jesu ajihin yjoninteni, yjoninte xi tihin nga kuayá ndyjun nkinj.

¹² B'a ts'in jin xi tibayahani kō jun tibintsuba tik'un.

¹³ B'i ts'in tjit'a éhen Ntjaná: "Kis'ejinna, kui nga kinchahana." Kō jin b'a ta ts'in tjtintuyáni. Ta s'ejinni, kui nga ta chubahani.

¹⁴ At'aha yaá nga Ntjaná xi kits'inkj'áiya ngáha ra Nda Ntjaná Jesu ngabayoo, kui xi ta ts'inkj'áiyakoná Jesu kō ts'inkincháná nginkun.

¹⁵ Ngandanu ngayjee ni xu'bi, tu xi nkjin xuta tsjáha ra máb'achjiji Ntjaná tu ngat'aha kjuanda xi tijncha sakúhu. B'a ts'in tís'ejña chjihi kjuachánkaha Ntjaná.

¹⁶ Kui nga najmi n'ekjehe ri tak'uin. Ndaha tsa tífenki nga'yúhun yjoninteni, tunga xki njstjihin tísakú nga'yúhun animani.

¹⁷ Ichí kō kutjuhú f'a kjuanimá xi týaa nd'ai, tunga kuihi niu xi ts'in nga nku kjuachánka xi tijná sín kō xi nda ts'ati sa sakúná.

¹⁸ Najmi ni xi týaa n'esihin. Ni xi najmi týa nínáá kjintahana. At'aha ni xi ma chji tu tífahá, tunga ni xi najmi ma chji s'ejña sín.

5

B'i ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga yjoninte tsetse ch'aa

¹ At'aha yjonintena, kui xi nkú joyaha nku ni'ya najyunte xi tintsubayaá ej asunntej. Kō nk'ie nga kuatsún ni'ya najyuntee, yaá nga ndjiojmi ján ch'aa nku ni'ya xi 'yún nda xi tsjáná Ntjaná, xi najmi xuta kits'inná kō xi najmi maha batsun.

² Un títaná nk'ie nga tintsubaá ej. Mangimjena n'ekjáihin ni'ya xi k'uainá ndjiojmi ján. Kui xi nkú joyaha tsa najyun tsetse kamaná nga ndyjaá.

³ B'a ts'in ndaha tsa chjuxiná ni'ya najyunte xi kich'aa nd'ai, najmi kisti chaná.

⁴ At'aha nk'ie nga kich'a saá ni'ya najyunte xu'bi xi yjonintena, xi f'áitse'uhunná nga najmi ta chúkjuahaná. Nk'ie nga najmi mjená ch'aa yjoninte xi kich'aa nd'ai, najmi tsuhu ra tsa najmi mjená yjoninte. Ni xi mje nínáá, nga ch'aa yjoninte tsetse tu xi b'a ts'in ni xi tijná tik'uun k'úejñaha ngajoho ni xi maha 'me.

⁵ Kui ngat'oo kits'inná Ntjaná kō kitsjáná Espirituhu, tu xi cha kixihiná nga n'ekjáihin ni xi tsjáná askahan.

⁶ Kui nga tehente ndj tinchahana kō yaá nk'ie nga tintsubajin saá yjonintee, tintsuba t'axihin Nda Ntjaná.

⁷ Tinimaá tu ngat'aha xi s'ejinná, najmi ngat'aha ni xi týaa.

⁸ Ndjá tinnchá kō mangimjena nga tu sahá k'úejña t'axiaán yjoninte xi kich'aa nd'ai nga kuintsubaá Nda Ntjaná.

⁹ Kui nga tu nkú mjehéná nga n'ée ni xi tsjohō Nda Ntjaná, tsa ni xi tintsúbajin saá yjoninte xu'bj ko tsa ja kin'ekj'áiyáá.

¹⁰ At'ahá ngatenteé tjihin nga kuicháá nginkun Cristo nga kuasehe ni xi kin'ée, tu xi n'ekjáihin raá ni xi kanéná nga nkúnkáá, ni xi kin'ée nga tintsúbajían yjonintená ei asuntej, tsa nda ko tsa najmi nda kin'ée.

B'i ts'in tsakúya Pablo ni xi kits'in Cristo ngandaná

¹¹ Kui b'a maha, at'ahá yankjúin Nda Ntjaná, kui nga tí'miya sisihin ri xuta nga ta s'ejihin. Ntjaná be xi nkú ts'in tjíyani ko mjena nga ko ta jun xi nda anímanuu choo xi nkú ts'in tjíyani.

¹² Najmi ta tichubantjái ngáhanj yjoni, tsa tu xi jun n'ekjáihinni. Tu sa ní tí'bainte nga jun tsjo tímanuu jin. B'a ts'in kama n'ek'óyaha ruu xi chuba tsjohó maha xi nkú ts'in tíya, xi najmi nusihin xi nkú ts'in tjíyaha.

¹³ At'ahá tsa jin xi lukuj tsu xuta, luku ní at'ahá xáha Ntjaná tín'ei. Tunga ngandanuu, kui nga n'esisihinni ni xi n'ei.

¹⁴ At'ahá kjuatjoho Cristo tjíjajinni ko tibatéxumani. Behe tak'ujin nga nkuhú maha xi k'ien ngandaha ngatenteé xuta, ko kui nga k'iehen ngatenteé xuta.

¹⁵ K'ien Cristo ngandaha ngatenteé xuta, tu xi xi tjintu tík'uhun ja najmi ta kuenta ts'e suba k'úentu tík'uhun. K'úentu ní tu xi ts'íihin ni xi tsjohó Cristo. Kui xi k'ien ngandaha xuta ko j'áiyá ngáha ra.

¹⁶ Kui nga najmi ta chasehe ri xuta xi nkú ts'in basehe xinkjin xuta. Ndaha tsa nk'ie b'a ta ts'in kichasejihj Cristo, tunga nd'ai najmi b'a ta ts'in chasehe ri.

¹⁷ Kui nga xi nkuhú kamako Cristo, kui xi xuta tsetse ngáha. Ja j'a ni chóo. Ja j'ai ni xi tsetse.

¹⁸ Ngayjee ni xu'bj Ntjaná nibáha ra. Cristo kits'inchjén nga tsichuk'un ngáha raá Ntjaná. Ko jin kitsjá xáni nga k'úenijmíhij xuta nga ja ma bichúk'un ngáha ra.

¹⁹ Tsubu ra nij nga Ntjaná kits'inchjén Cristo nga kama kuichúk'un ngáha ra xuta xi tjín ngayjee asuntee, nga najmi ts'ínsihin jéhe. Jin kitsjání nga k'úenijmíj nga ja ma bichúk'un ngáha raá Ntjaná.

²⁰ Jin xi y'éxáni Cristo nga kuixínyai éhen. Kui nga xi nkúhu tsa Ntjaná tínjchakonu nk'ie nga tichubakohi. Ngajoho Cristo b'a tí'míhij nga t'endakoo Ntjaná.

²¹ Cristo najmi kis'ehe ngatitsun, tunga tsasehé ra Ntjaná xi nkúhu tsa ngatitsun kis'ehe. Ngandaná b'a kits'íhin Ntjaná, tu xi tu ngat'ahá Cristo naxu kamahaná nginkun.

6

¹ Kui nga tbinchihij ri jin xi tín'exát'aihij Ntjaná nga najmi tu tohón manuu kjuandaha Ntjaná.

² At'ahá b'i títsu éhen Ntjaná:

Nda chuba tsasinñjúhu,

tsásinkoho nístjin nga kits'ink'ankia xuta.

B'a tíxinnuu nga nd'ai ja kich'aa chubaha Ntjaná. Ja tinchajían nístjin nga títs'ink'anki xuta.

B'i ts'in kitsúya Pablo ni xi incha j'ajin tu ngat'ahá xáha

³ Ndaha nku najmi tín'endyjajihijin tsa tu xi ndyjaha. B'a tín'ei tu xi najmi ch'on ts'in chubayanéhe xá xi tín'ei.

⁴ Tu sa ní ajihin ngayjee ni xi n'ei bakúchji nga Ntjaná tín'exát'aihij. Tín'e chúkjuaj nkjin tíkjá kjuá'un ko kjuanjima xi tíyaji ko kjuaba xi tsakúni.

⁵ Tís'enj, nùbayá tìn'ekjas'enni, kò tíma ñjakúneni xutá nga tífi kontrāni. Xá ndjá tìn'ej, najmi tísuntuféi, kò kjintíá tiyai.

⁶ Naxu tìbankínkoi yjoni kò mankjinni ni xi najmi chubá mankjíná. Tjinni kjuatsenta kò n'etjóihi xutá. Tjñajinni Espirituhu Ntíaná kò tjñajinni kjuatjo xi nda.

⁷ Én xi b'a tjín tìchubai kò nga'yúhùn Ntíaná tjñajinni. Naxu tinchai nginkun Ntíaná, kui xi n'echjéin nga binsínkoi yjoni.

⁸ Tjín nga yankjúnni kò tjín nga najmi yankjúnni. Tjín nga nda ts'ín chubantjái kò tjín nga ch'on ts'ín chubantjái. Já tsank'á n'e manj, ndaha tsa én xi naxu tìchubai.

⁹ Xutá xi najmi ch'a xi behe n'e manj, ndaha tsa ya sisinni. Xutá xi ja tí'me n'e manj, ndaha tsa tintsúba tìk'un sai. Tí'baini kjuaníma, tunga najmi tìbaya níi.

¹⁰ Tintsúbaj xi nkúhu tsa kjuaba tjinni, tunga tehentehé tjín tsjo tsjoni. Tintsúbaj xi nkúhu xutá xi x'an, tunga nkjihín maha xi ja kin'e nchínái. Tintsúbaj xi nkúhu xi najmi chumi nihi xi tjihín, tunga tjíhínni ni.

¹¹ Jun xutá Corintó, jin ja kuachubakó kixi kixíhi. Tí'miyaihi ni xi tjñajin anijani.

¹² Mje níni jun, tunga jun najmi b'a ts'ín mjenuu jin.

¹³ Kui nga tìnjchakòhònuu xi nkúhu tsa ntína jun. B'a tá n'oo xi nkú nga tìn'ej. B'a tá ts'ín takúni ni xi tjñajin anímanuu.

B'i ts'ín kitsúya Pabló nga najmi tjíhin nga nkuhú ts'ín mako yjoho xi s'ejihín Ntíaná kò xi najmi s'ejihín

¹⁴ Najmi tų nkuhú n'e makoo yjonuu xutá xi najmi s'ejihín Ntíaná nga ts'íinkonuu ni xi ts'e. At'aha, ¿a nkuhú mako xinkjín ni xi jee kò ni xi ch'onk'uun? ¿A mahá má ndzjeen kò má jyuun b'atjijihín xinkjín?

¹⁵ ¿A mahá nda nchjako Cristo ndanindoo? ¿Mí ni xi nkuhú incha y'a xi s'ejihín Ntíaná kò xi najmi s'ejihín?

¹⁶ ¿A kamahá ninkuhu Ntíaná ts'íinkjáihiin ntía xi ntsja xutá ts'íinná? At'aha ñá xi ninkuhu Ntíaná xi tjña tìk'uun. B'i kitsú Ntíaná nk'ie:

Kúátejñajihín kò kjuatsú'bajihín xutá xu'bo.

An xi kama Ntíahá kò kui xi kama xutána.

¹⁷ Kui nga b'a tá kitsú saha Ntíaná:

Tjtjujíúhùn xuto, tankín t'axiún.

Najmi tų n'ekoo ni xi si nginkán,

kò b'a ts'ín an nda ts'ín ts'ínkjáínnuu.

¹⁸ An xi kama Nā'minuu kò jun xi kamo ntína.

B'a títu Ntíaná xi tjíhin nga'yún.

7

¹ Kui b'a maha, jun xi tjona, ñá ts'añáá ni xi kitsúya títjun Ntíaná nga tsjáha xutá xi ts'e. Kui nga n'e jehená yjoná nginkun Ntíaná nga n'e t'axián ngayjee ni xi ts'ínsi yjoninténá kò anímaná. Katuma je kikjían nginkun Ntíaná nk'ie nga chjankjáán.

B'i ts'ín kitsúya Pabló nga tsjo tímaha ni xi nda ts'ín j'ajin xutá ninku Corintó

² Tjennteni ajin anímanuu. Ndaha nku najmi ch'on kin'eijhi. Ndaha nku najmi kin'e'uihín. Ndaha nku najmi kich'anachaihi.

³ Najmi b'a tixinnuu tsa tu xi s'entahanuu. At'aha xi nku nga ja kixinnuu, jun xi tintsubajiun animani, tu xi nkuhu ch'ahaná xinkjá ndaha tsa kuintsubaá ko ndaha tsa kuayáa.

⁴ Ma k'an nchjako kixi kixinnuu ko tsjo mana jun. Ajihin ngayjee kjuanima xi tiyai, 'yún tisakúna nga'yún ko títsejihinna kjuatsjo.

⁵ Nk'ie nga jái ante Macedonia, ndahachí najmi kin'ekj'áiyai. Tu sa ní kjuasti kisakúni tu má xi tje'hén ni. Incha kíkjánko xinkjín xuta xi tjintundáini ko tsinkjunyai.

⁶ Tunga Ntjaná xi tsjá nga'yúhun xuta xi tjihin kjuaba, kui xi kitsjá nga'yúnni nga kits'in nibáseni Tito.

⁷ Najmi tu nku nga kiyai Tito nga kisakú nga'yúnni. Ta kisakú nga'yún níni nga kitsúyani xi nku ts'in kisakú nga'yúhun ajinnuu. Kitsúyani nga 'yún mjenuu cha ngáhani ko nga nusin tjintuyánuu ko nga kjintahannuu an. Kui niu xi kits'in nga 'yún kis'e sana kjuatsjo.

⁸ Ndaha tsa kits'ink'íe babanuu xujun xi kits'inkjinnuu, tunga najmi ta kjintahana nd'ai. Kjuaxi nga kis'entana nga tjuhun, at'aha kamankjinna nga kik'ie babanuu kutju ngat'aha xujun xi kits'inkjinnuu.

⁹ Tunga nd'ai tsjo tímana, najmi tu ngat'aha nga kik'ie babanuu, tu ngat'aha ní nga kui kjuaboó kits'in nga tsankinchj'a ngáha ruu animanuu. Kik'ie babanuu xi nku ts'in sasihin Ntjaná. Kui nga najmi chumi ni ch'onk'uhun xi kin'ehe ri.

¹⁰ At'aha kjuaba xi nibáha ra Ntjaná ts'in nga bankichj'aha raá animaná. Kui niu xi ts'in nga b'ankiá. Kui nga najmi tjin xi nku ts'in un kamaha tak'aán nga kui kjuaboó nibanehená. B'a tixian at'aha kjuaba xi tsjáná asuntee, kui xi ts'ink'ienná.

¹¹ Chasoo ni xi kits'inkonuu kjuaba xi kits'in nibánuu Ntjaná. Tu xi kj'áihí ts'in kis'eyanuu. Nku tutuhú nga b'a kamanuu, kiyo nga najmi chumi nihi tjenna. Santaha kichubantjainú. Kama stinnuu ko tsinkjun ngat'aha ni xi kama kai. Kama mjenuu nga chanú ko kik'oho xi nku ts'in tjeheh ra nda xi ch'on kits'in. Nk'ie nga b'i nkjún kama, tsakuchjúu nga najmi ko jun y'ahanuu ni ch'on tjin xi kamoó.

¹² Kui nga ndaha tsa kits'inkjihinnuu xujun xu'bo, najmi b'a kits'ian tu ngat'aha xi ch'on kits'in ko ta ndaha ngat'aha xi ch'on kin'ehe. B'a ní kits'ian tu xi chaha nginkun Ntjaná nga kjintahannuu jin.

¹³ Ni xi kamoó kitsjá nga'yúnni.

Ko najmi tu nku ni xu'bi xi kitsjá nga'yúnni. Ta tu xi tsjo ní kamaní nga kiyai nga tu xi tsjohó tihin Tito at'aha kisakú nga'yúhun nga y'ejñajinnuu.

¹⁴ Ja ní b'a kixihin Tito nga tsjo mana jun, ko b'a tjin ni xi kixian. Najmi tíya tsank'ána. Xi nku ts'in kjuaxi ngayjee ni xi tsixihin, b'a ta ts'in kjuaxi ni xi kik'ihin Tito nga tsjo maní jun.

¹⁵ Tito 'yún tjo ts'atihí jun nd'ai, at'aha f'áitsjehen xi nku ts'in ngatentoo kinu'yá'ohoon ko xi nku ts'in nda kin'ekj'ohoon ko kiyankjún.

¹⁶ Tsjo mana, at'aha be nga ma ma 'yún tak'unnuu.

8

B'i ts'in kitsúya Pablo nga tihin nga kamakúhu toon chje xuta ninku xi tjin ante Judea

¹ Ko nd'ai, já nts'e, mjeni nga choo xi nku ts'in Ntjaná títjáha kjuandaha xuta ninku xi tjin ante Macedonia.

² Ndaha tsa ndjá kjuan̄ima xi t̄incha satéjin nga tíchjut'ayák'un, t̄unga tsjohó t̄jintuh̄. K̄o ndaha tsa x'an̄ nk̄jún, t̄unga incha kits'ínsuhún̄ toon ch̄je xi nkú joyaha tsa nchin̄a.

³ Be nga ngayjehe k'un̄ incha kitsjá. Xi nkú t̄jín kamah̄ kitsjá, k̄o santaha y'ésun̄ saha nga kitsjá.

⁴ Yún tsankinī nga k̄juaint̄ejī nga sakút'ahā kjuatsjo xu'b̄i t̄u xi kuásinkoh̄o x̄uta xi s'ejih̄in̄ Nt̄ianá xi t̄jintū ante Judea.

⁵ K̄o najmi t̄u nku ni xi tsix̄ín nga ts'ín̄ incha kits'ín̄. At'ah̄a t̄itjun̄ t̄itjun̄ incha kitsjáhā yjoh̄o nga incha tsjénnkī Nt̄ianá, k̄o t̄a incha kitsjáhā yjoh̄o nga kamak̄on̄i xi nkú ts'ín̄ mjehē Nt̄ianá.

⁶ Kui nga tsinchih̄i r̄i Tit̄o nga ts'ín̄ndjuúhū xá nda xi kik'atuts'ih̄in̄ ra ajinn̄uu, nga k'uénda ch̄je nda xi t̄ín'esún̄.

⁷ Yún nda n'o ngayjee ni xi n'o. S'ejinn̄uu Nt̄ianá. Chuban̄ijm̄iyahanu ni xi ts'e Nt̄ianá. Mankjinn̄uu éhen̄ Nt̄ianá. T̄jindan̄uu yjon̄uu nga kuísink̄oo x̄uta xi k̄j'aī. T̄jon̄uu j̄in. Kui nga xi nkú ts'ín̄ tehente nda n'ehenu ni xi n'o, b'a t̄a ts'ín̄ nd'aī nda n'ésún̄ ngó toon ch̄je xu'b̄i.

⁸ Najmi b'a t̄ixian̄ tsa t̄jih̄in̄ k̄jua'yún̄ nga b'a t̄a n'oo. Ni xi mje nína, nga chōo ni nda xi t̄incha ts'ín̄ já nts'eé xi k'oō t̄u xi b'a t̄a ts'ín̄ kuakúch̄jihinu nga t̄a ngayjee an̄iman̄uu t̄inibáhā kjuat̄jon̄uu.

⁹ Ja yo k̄juanda xi y'a Nd̄a Nt̄ianá Jesucristo nga j'ai, nga ndaha tsa t̄u xi nk'áh̄a t̄jen t̄unga ts'asje x'áh̄an̄ yjoh̄o ngandan̄uu, t̄u xi ajih̄in̄ k̄juax'an̄ xi kis'ehē r̄a kisakúh̄un̄uu k̄juanch̄in̄a.

¹⁰ Tsjan̄uu nku k̄juat̄exuma at'ah̄a kjenn̄uu n̄iyá nga chōo kui nīj. Nk'ie nú jun̄ t̄jun̄ kama mjenn̄uu nga n'ésún̄ toon ch̄je k̄o jun̄ t̄jun̄ k̄in'esún̄.

¹¹ Kui nga n'end̄juúh̄unu nd'aī ni xi kich'atuts'ih̄in̄ruu. Xi nkú ts'ín̄ ngayjehe k'un̄ kama mjenn̄uu nga b'a n'oo, b'a ts'ín̄ ngayjehe k'un̄ xi nkú ts'ín̄ t̄isakún̄uu t̄jon̄ niu nd'aī.

¹² At'ah̄a tsa ngayjee an̄iman̄a t̄í'baá, k̄o tsa t̄í'baá xi nkú t̄jín̄ t̄isakúná, Nt̄ianá ts'ín̄k̄jáih̄in̄ ni xi t̄í'baá. Najmi t̄íbankin̄a ni xi najmi t̄jinn̄a.

¹³ Najmi b'a t̄ixian̄ tsa jun̄ t̄jih̄in̄ nga kuít̄jájun̄ kjuan̄imā k̄o t̄u sa k̄j'aih̄ī ngá xi nda ts'ín̄ k'uéntu. Ni xi nda ní t̄jín̄ nga nkuhú nga nda ts'ín̄ kuínt̄sub̄oo.

¹⁴ Nd'aī t̄jinn̄uu k̄o kama k'uoh̄o ni xi ndyjat'ah̄a x̄uta xu'bo, k̄o k̄j'aī n̄ist̄jin̄ ngáha kui s'ehē ni xi ndyjat'an̄uu. B'a ts'ín̄ t̄a kama tsján̄uu. Nku chub̄ah̄a s'enuu.

¹⁵ Kuít̄jusun̄ xi nkú ts'ín̄ t̄jít'a éhen̄ Nt̄ianá: "Najmi ts'an̄ki kamah̄a xi 'yún̄ tse j'áya k̄o najmi kindyjat'ah̄a xi chuba j'áya."

B'j̄ ts'ín̄ kitsúya Pab̄lo yá xi ngjuaik̄o t̄on ch̄je

¹⁶ Tsjah̄a máb'ach̄j̄ih̄i Nt̄ianá at'ah̄a kitsjáhā Tit̄o nga t̄a ngjuánt̄ahā r̄a yjoh̄o jun̄ xi nkú t̄a ts'ín̄ kjint̄ahana an.

¹⁷ Kits'ín̄j'ō nga ts'íint̄jusun̄ ni xi an tsankih̄i k̄o ngayjehe k'un̄ t̄ifisenuu. Ja b'a t̄itsu koyaha an̄imahā.

¹⁸ K̄o t̄a t̄ín'ek̄j̄ik̄oi Tit̄o nda nts'eé xi nda ts'ín̄ nchjayanehē ngayjee x̄uta n̄ink̄u, at'ah̄a k̄ixī b'énijm̄ī é̄n̄ nda tsuh̄u Nt̄ianá ndo.

¹⁹ K̄o najmi t̄u nku nda ts'ín̄ chuban̄ijm̄iyaha ndo. T̄a y'é't'a xáhā x̄uta n̄ink̄u nga kui xi ngjuaik̄on̄i nga kuank̄ink̄oī toon ch̄je. B'j̄ nda t̄ín'eī k̄o b'a ts'ín̄ t̄ín'etsjoh̄o r̄a Nd̄a Nt̄ianá k̄o t̄íb'ej̄ña ch̄j̄ij̄i nga mjen̄i kuísink̄oī x̄uta.

²⁰ Najmi mjen̄i tsa t̄jín̄ xi kuínch̄jayanen̄i ngat'ah̄a xi nkú ts'ín̄ t̄incha t̄it̄juh̄in̄ toon ch̄je chánka xi t̄imákú.

²¹ Kui nga nda nda tíchasehe rj xi nkú ts'ín kixj tíbánkinkoj ni xi t́n'ej nginkun Ndá Ntjáná kó tã nginkun xutã.

²² Kó tã t́n'ekjájoi já xu'bj kj'ai ndã nts'eé xi ja nkjin njyã tsakúchjini nga nda fiko xáha. Yún mjehe kuasinkonuu, at'aha 'yún sasihjín jun.

²³ Kó máha Tito, tã kui xáha xi t́ts'ín xi nkúhu an, nga tã t́basinkonuu. Kó já nts'eé xingisoo xi t́jenko, xutã nínku kits'ínkijihj. Kui jóo tã ts'ín nga yankjún Cristo tũ ngat'ahã xá xi ts'ín.

²⁴ Kui b'a maha, nda ts'ín n'ekjáhín ruu jóo tũ xi skuhe ngayjee xutã nínku xi nkú t́jín kjuatjonuu kó mí kjuaha nga tsjo mahanjún.

9

B'j ts'ín y'enda Pablo xi nkú ts'ín s'ekú toon chje xi kamakú

¹ Tã ndaha najmi machjéhen tsa kuet'ánuu nga toon chje t́masúhún xutã xi Ntjáná kík'áts'ehe xi t́jintu ante Judea.

² At'ahã be nga nda anjmanuu. Xí tsjohó t́mana nk'ie nga kixinyahã kui ni xutã xi t́jín ante Macedonia. B'a kixihjín nga jun xi tintsúbóo ante Akaya nk'ie nú kjin tintsúbã ndahanu nga k'uo toon. Nk'ie nga kint'é xutã Macedonia kui ni, nkjin xi tã kixinchã tsjohó nga tã ts'jínun toon.

³ Tunga t́ts'ínkjisehénuu já nts'eé xu'bj tũ xi najmi tũ a éhen kamaha ni xi kixihjín jóo nk'ie nga b'a kixian nga tsjo mana jun ngat'ahã ni xi t́n'o. Tífi jóo yó tũ xi kuasinkohonuu nga k'úékú toon xi k'uo. B'a ts'ín kamaha ni xi kixihjín.

⁴ At'ahã tsa kuankinkoj yó k'ua xutã Macedonia, kó tsa as'aihi incha skué nga najmi kjee t́jkúnuu toon chje, kama subanj. At'ahã ja tũ xí t́ma 'yún k'un ni ni xi tsixiún. Kó jun tã kama subanuu.

⁵ Kui nga b'a kixihinna nga tũ sahã b'a xihjín já nts'eé nga tjun ngjuaisehenuu tũ xi k'uéndakohonuu toon chje xi tsixinya t́tjun nga k'uo. B'a ts'ian tũ xi b'a ts'ín s'ejña ndaha nku toon chje xi ngayjee anjma tí'bai, najmi tũ kjuã'yúhún tí'bai.

⁶ N'ekj'átsjon ni xu'bj. Xi chuba ni xi b'éntje, kui xi chuba çan kjesintjen, kó xi tse ni xi b'éntje, kui xi tse çan kjesintjen.

⁷ Nga nkúnkú tjon xi nkú t́jín nibáhã rá anjmanuu. Najmi tũ un katuma k'un ni xi k'uo nga k'uo, kó tã ndaha najmi tũ kjuã'yún 'boó. At'ahã Ntjáná t́johó xi tsjo t́jihjín nga tsjá ni xi tsjá.

⁸ T́jihjín nga'yún Ntjáná nga tũ ni xí tsjáhanuu ngayje t́kjá kjuanda, tũ xi tũ nkjéhé nihi najmi chumi nihi ni ndyjat'ahanuu kó b'a ts'ín kama n'ehenu ngayjee ni xi nda.

⁹ Xi nkú ts'ín t́jt'a éhen Ntjáná nga b'j t́tsu:

Kits'ínndzjo ni xi t́jihjín,

xutã x'an kitsjáha.

Tũ nkjéhé ni nga naxu ts'ín.

¹⁰ Ntjáná xi tsjá xujmã xi s'entje kó tsjá nichine, kui xi tse ni xi tsjánuu tũ xi tã kama kujsinkohonuu xutã. Ts'jín nga 'yún tse s'enuu kó nga xúbáya ni nda xi t́n'o.

¹¹ Nkjin t́kjá kjuanchjínã s'enuu tũ xi ngayjehe k'un kama kujsinkoo xutã. Kó máha ni xi n'e nibákonj, kui xi ts'jín nga já nts'eé tsjáha máb'achjihj Ntjáná.

¹² Nk'ie nga t́bisinkoo xutã xi Ntjáná kík'áts'e, tí'bohó ni xi machjéhen kó kui nga nkjin xi t́tsjáha rá máb'achjihj Ntjáná.

¹³ Nk'ie nga skuɛ ni xi tɪn'o, incha ts'jɪntsjoħo Ntɪáná, at'ahá tɪnu'yá'óħoħon én nda tsuhú Cristo kò at'ahá ngayje anɪmanɪnuu tɪbisinko, kò najmi tɪ kui, k'j'ai sa xutá.

¹⁴ Kò nk'ie nga incha kuɪnchjako Ntɪáná, kuɪnchjantjainuu at'ahá tjoħo jun. Incha skuɛ nga tɪ xí tsehé kjuandaha Ntɪáná kitsjánuu.

¹⁵ ¡Máb'achjɪhɪ rá Ntɪáná ngat'ahá ní xí tsjáná! ¡Najmi tjɪnná én xi kuɪxɪnyahaná xi nkú ts'ín chánka ní xi tɪ kitsjáháná!

10

B'j ts'ín y'éjña chji Pabló nga tsjo maha xá xi Ntɪáná kitsjáhá

¹ Nginkun Cristo xi tjoħo kò xi nda ts'ínko xutá, an Pabló tɪbankɪnuu nku ní. B'a tɪxian at'ahá tjɪn xi b'a tsu nga najmi ndá nkjún tjɪán nk'ie nga tɪjɪñajinnuu kò nga ndjá nchja nk'ie nga kjin tɪjɪñanuu.

² Tɪbankɪnuu nga najmi tɪ n'o nga ndjá kuɪnchjakonuu nk'ie nga kuɪchusenuu. At'ahá tjɪnnkuhú k'an nga ndjá kuɪnchjako xi b'a maha nga b'a ts'ín tɪntsubaj xi nkú ts'ín nkaha xutá asunntej.

³ Kjuaxɪ kjáɪhɪn nga asunntej tɪntsubaj, tunga najmi b'ahá ts'ín tɪbɪxkjain xi nkú ts'ín kján xutá asunntej.

⁴ At'ahá najmi asunntej ts'e ní xi tɪn'echjéin nga tɪbɪxkjain. Nga'yúhɪn ní Ntɪáná tɪn'echjéin, nga'yún xi maha ts'ínkje nga'yúhɪn já kontra kò basinne'yún én xi nchja xi fi kontraɪ.

⁵ Chjuxubaj ngayjee nga'yún ch'onk'un xi b'échjaha xutá nga skuɛ Ntɪáná, kò n'e nganajhɪ ngayjee ní ch'onk'un xi ts'ínkjink'un xutá. B'a n'ej tɪ xi kuɪnt'é'éħen rá Cristo.

⁶ Tjɪndani yjonɪ nga n'ek'íechjɪ xi nkú ts'ín tjeħen rá xi najmi kuɪnt'é'én, tunga tɪtjuhún tɪhɪn nga jun tjun kuɪnú'yá'én sisinnú.

⁷ Jun xi chase sunnk'ohoo ní xi tjɪn. Tsa tjɪn xi behé k'un nga Cristo yjanki, kui xi tɪ kats'ín kuenta nga kò tɪ jɪn yjankɪ Cristo xi nkúhu kui.

⁸ Ndaha tsa nk'a b'asjé yjoná ngat'ahá xáni, tunga najmi subahá mana nga b'a ts'ian, at'ahá Nda Ntɪáná kitsjá xáni. Kui xi mjeħe nga n'ej nga saájɪn so ní xi ts'e Ntɪáná, najmi mjeħe tsa n'ej nga ndyjoo.

⁹ Najmi mjena tsa xujun xi tɪts'ínkjɪnuu kuɪnchánkjúnnuu.

¹⁰ At'ahá tjɪn xi b'a tsu nga ndjá rú kò kjan rú én xi b'et'ánuu, tunga nk'ie rú nga tɪjɪñajinnuu najmi ndjá rú b'asjé yjoná kò rú najmi chumi ní chjɪhɪ rá én xi nchja.

¹¹ Tunga xi b'a tɪtsuu kats'ín kuenta nga ní xi b'et'a xujun nga kjin tɪntsubaj, kui niú xi n'ej nk'ie nga kuɪntsubajɪhɪn.

¹² Tjɪn xi nda ts'ín nchjanɪmjíyaha yjoħo. Tunga máha jɪn, najmi ma k'uɪn tsa b'a bixɪn nga jɪn xi nkú joyaha já xu'bo, kò tsa tɪ nja n'e makoi yjonɪ jóo. Tɪ ndaha najmi be ní xi incha ts'ín jóo, at'ahá tɪ kuihɪ xinkjɪn base chubayakohó rá yjoħo kò incha base chubayahá xinkjɪn.

¹³ Tunga máha jɪn, nku tutuhú ngat'ahá xá xi kik'ainɪ jɪn, kui niú xi chánka n'esjekohonɪ yjonɪ. Najmi bitjatɪhɪ chjintɪ xi y'éjñaha Ntɪáná xáni, xá xi tschuk'únnuu santaha kò jun.

¹⁴ Tsa najmi tschuk'úhɪn kai, ja rá tɪbitjatɪhɪ má tjeħen rá xáni. Tunga kjuaxɪhɪ kjáɪhɪn nga jɪn tjun tschukoihɪ én nda tsuhú Cristo.

¹⁵ Najmi tɪf'a ts'ajɪn xá xi incha kits'ín k'j'ai xutáha, tsa tɪ xi nk'a n'esjeħenɪ yjonɪ. Tɪ sa ní tɪchuyáɪhɪ nga xi nkú ts'ín 'yún s'ejin sanuu Ntɪáná, b'a ts'ín kama tse sa ajinnuu xáni,

16 *t*u xi kama kuankínk'íénijmihini én nda tsuhu Cristo ajihin xuta xi kjin tjintu sa nga jun. At'aha najmi mjeni tsa n'e ts'ajin xá xi kits'in kj'ai, tsa tu xi b'a ts'in n'e chankahani yjoni.

17 Tsa tjin xi mjehe nk'a k'uasje yjoho, ngat'aha ní ni xi kits'inkohō Ntjaná, kui ní ngat'aha nga nk'a kat'asjehe yjoho.

18 At'aha najmi xi nda ts'in nchjayane suba yjoho, tsa kui xi nda n'ekjáhini. Xi nda ní ts'in nchjayanehe Ntjaná, kui ní xi nda n'ekjáhini.

11

B'i ts'in kitsúya Pablo ni xi ts'in já postru ts'ank'óo

1 N'echújuo ichi tsa kuinchajnu kuinchjat'a. Johon, n'e chúkuanú.

2 At'aha nginkun Ntjaná nibáha ra xi nkú ts'in tikunnu. At'aha jun xi nkú joyaha takjin xi an kits'inkjas'en nga kuixanko nku nda, kui xi Cristo. Ko mjena ts'inkjas'ehe jun xi nkú joyaha nku takjin xunkú.

3 Tunga tsankunná tsa b'a kamat'on xi nkú nga kamat'ain Eva nk'ie nga kjuamañaha ye ts'anachakoho ra, tsa b'a ts'inn dyjajihin kjuankjintak'unnū ko najmi ta ngayehe k'un ko je tsjennkihí ruu Cristo.

4 B'a tixian at'aha nda ts'in n'ekjohōon já xi kj'ai én b'énijmínū, kui xi najmi éhen Jesu xi jin y'enijmí. Jun xi ja kin'ekjohōon Espirituhu Ntjaná, ta n'ekjohōon kj'ai xi najmi Espirituhu Ntjaná. Jun xi ja kin'ekjohōon én nda tsuhu Cristo, ta tin'ekjohōon kj'ai én.

5 Najmi ichi mana yjona nginkun já postru i xi tjin.

6 Ndaha tsa najmi 'yún mana nchja nga nchja, tunga bená ni xi ts'e Ntjaná. Ja ní tu xi tsakuchihí ri nga yaj ni xi ts'e Ntjaná.

7 Nk'ie nga y'enijmínū én nda tsuhu Ntjaná, najmi j'achjínū. B'a ts'in ts'asjé nimakjuahana yjona ko jun ts'asjénk'anū. ¿A ngatitsuhún kits'ian nga b'a kits'innū?

8 Tsakj'a toon xi kitsjana kj'ai ninku tu xi kama ts'ihinna xána ajinnū.

9 Nk'ie nga tsátejñajinnū ko nga kindyjat'ana tsa mí nihi, najmi kits'instinū. At'aha ní xi kindyjat'ana, já nts'eé xi nibáha ante Macedonja kitsjana. Najmi y'enénū yjona ko tu nkú najmi k'uenéhénū yjona.

10 Kjuaxi nga éhen Cristo tijnajinna ko kjuaxi nga ngúsuhun ante Akaya najmi kama s'ech'ónna kjuatsjo xi tjinna nk'ie nga najmi f'achjá nga b'enijmíá én nda tsuhu Cristo.

11 ¿Ahan? ¿A at'aha najmi tjona jun? Ntjaná be nga tjona jun.

12 Tu nkú kfíndjukoná ni xi úts'ian. B'a ts'in najmi tsjantéhe ra xi tjincha bangisjai nyáha nga xi nkúhu jin ts'in ma yjoho, tsa tu xi b'a ts'in nk'a k'uasjehe yjoho.

13 At'aha já postru tsank'áhá jái. Xá xi incha ts'in b'anachakoho ra xuta. Já postruhu Cristo ts'in ma maña yjoho.

14 Najmi ni tsetse ni xi tjincha ts'in jóo. At'aha ndanindo nku ntitsjehe Ntjaná ts'in ma maña yjoho.

15 Kui nga najmi ma nkjúhunná nga já xi ts'inxát'aha ra ndanindo xuta xi ts'in ni xi nda incha ts'in ma maña yjoho. Tunga kuichúhú nstjin nga ts'in kjáhini chjhi ni xi tjincha ts'in.

B'i ts'in kitsúya Pablo nga nkjin kjuanima j'ajin ngat'aha xaha

16 B'ahá tã tíxin ngáhanuu. Ndaha nku najmi b'a tu katsú nga nchjajnu nchjat'a. Tunga tsa jun xi b'a kuixiún, tu sa ní tjennténú nga kuinchjakonuu xi nkúhu nku xi nchjajnu nchjat'a tu xi chánka k'uasjéhena íchí yjonã.

17 Nga ma k'an chánka k'uasjé yjonã, najmi Ndã Ntíanã tñibáha rã nga b'a tíxian. An ní subã chubã tínchjanã.

18 Xihí nkjihín maha xi chánka íncha mahã yjohõ ngat'ahã xi nkú ts'ín, kui nga kõ tã an chánka kamahana yjonã.

19 At'ahã jun xi nkjink'un, kui nga nda ts'ín n'ekjáihín ruu xi nchjajnu nchjat'a.

20 Santaha 'bainto nga xutã musu n'e manuu, nga ch'anachãnuu, nga chju'ãnuu ni xi ts'ajun, kõ 'baintohõ xi nk'a b'asjenuu yjohõ kõ xi íncha m'ojinnuu.

21 Jin bi najmi b'a ts'ín ndjá kin'ekoihí xi nkúhu já xu'bo. Xí tíma subahána nga b'a tíxian. Tsa tjin xi ma k'un nga tsjo mahã ngat'a ts'é yáha kui, tã kama k'an b'a tã ts'ian, ndaha tsa tínchjajnu tínchjat'a nga b'a tíxian.

22 ¿A já hebreo niu? Tã ndã hebreonã. ¿A ntje Israel tjeheñ rã jóo? Tã ntje Israel tjeheñna. ¿A ntjehe Abraham jóo? Tã ntjehe Abraham an.

23 ¿A kui xi tíncha ts'ínxát'ahã Cristo? An xi 'yún títs'inxát'a saha, ndaha tsa b'a ts'ín tínchja xi nkú ts'ín nchja xi nchjajnu nchjat'a. An xi 'yún kits'inxã sa nga kui jóo. 'Yún nkjin niyã kin'ekjína nuwayã. 'Yún nkjin niyã kis'ena. Kõ nkjin niyã ja ma tsayanã kai.

24 Un niyã kingjána já k'aku xi tjiñin xutã judio kan tj'ion ñju niyã. Xi nkú ts'ín tjiñaha, b'a kits'ín.

25 Jan niyã tsich'onýana. Nku niyã y'éjtjtsena ndjio jóo. Jan niyã ngijintí yábarku xi tjíya. Nku ništjen kõ nku ništjin kitsjenb'ãsan ntáchak'uun.

26 'Yún nkjún jatsúu'ba tu má xi tjeheñ ni. Nk'ie nga kits'ian niyã kitsankjan ni xi kamat'an ajin ntáje. Kitsankjan tsa já ndyjee satéjian. Kitsankjan tsa nkú íncha ts'ínna xi tã ntje judio tjeheñ rã xi nkúhu an kõ tã xutã xi najmi ntje judio tjeheñ rã. Kitsankjan tsa nkú kamat'an ajin nantio kõ ngijñõo kõ ajin ntáchak'uun, kõ tã ajihín xi já nts'éé ts'ín ma maña yjohõ.

27 Tu xí nchjáhá ni xi kits'ian kõ tse kjuanimã kikie. Tu xí nkjihín niyã najmi kikjafé. Kama bjona, kama xintána, kõ tu xí nkjihín niyã tsátejña kjintía nga najmi chumi nihi xi kisakúna nga kjíne. J'ajian nch'án kõ kindyjat'ána najyun.

28 Ndaha tsa b'a tímát'an, tunga tã kis'entahána gayjee ninku xki ništjin.

29 Tsa tjin xi saté ch'in, kõ tã an ma unna. Tsa tjin xi n'endyjajihín ni xi ts'e Ntíanã, tu xí kjahán mana.

30 Tsa ni xi machjéheñ rã nga chánka k'uasjéhena yjonã, chánka ní k'uasjé yjonã nga najmi tjinna nga'yún xi ts'an.

31 Ntíaha kõ Nã'mihí Ndã Ntíanã Jesucristo xi tjiñin nga n'etsjohõ tu nkjéhe ni. Kui xi be nga najmi tñb'anachã.

32 Nk'ie nga tsátejña nanki Damasco, kitsjá kjuã ndã títjun xi ts'inxát'ahã ndã rej Aretã nga chúnnta ankjuahã nankiu tu xi chjubénijéhena.

33 Tunga nkuhú nišín kichjujenkohona xjó xi tíf'a tjindaihi nankiu. Ankjuank'a xi tjent'a xjóhõ nankiu kin'esjehena. B'a ts'ín tsankahã rã jóo.

12

B'í ts'ín kitsúya Pablo nga ngayúhun Cristo tjiñaha

¹ Ndaha tsa najmi chumi ni chjĩhĩ rã nga chánka k'uasjé yjonã, tunga tjíhĩn ni nga b'a ts'ian. Kui nga kuinchjahana ni xi kikié kọ xi tsakúchjina Nda Ntĩaná.

² Be nku ndã xi s'ejihĩn Cristo xi kichjubéjĩhĩn sén nga ngji nk'a ján xi ma jahan. Ja tjíhĩn te ñju nú nga b'a kamoq. Tsa ngji yjonintehe kọ tsa najmi ngji, najmi be. Ntĩaná xi be.

³ Be nga ndã xu'bo ngji ndjiojmi ján. Tsa ngji yjonintehe kọ tsa najmi ngji, najmi be. Ntĩaná xi be.

⁴ Yo kint'é én xi najmi tjín xi nkú ts'ín chubahaná, xi tjĩña nkjún nga k'úinyaha xuta.

⁵ Kama chánka k'uasjé yjonã ngat'ahã ni xi kamahã ndã xu'bo, tunga najmi chubã chánkahã k'uasjé yjonã. Chánka ní k'uasjé yjonã ngat'ahã nga najmi an ts'an nga'yún xi tjĩnna.

⁶ Tunga tsa chánka k'uasjé yjonã, najmi tĩnchjajnu tĩnchjat'a tsa b'a ts'ian, at'ahã b'a tjín ni xi kuinchja. Tunga najmi b'ahã ts'ian tũ xi najmi ch'a b'a kuĩtsuhu tsa nihi xi nkjún ts'ian kọ nihi xi nkjún ts'ín nchja, tsa as'ai najmi b'a tjín niũ.

⁷ Tũ xi najmi chánka kamahana yjonã ngat'ahã ni chánka xi kis'ejĩña chjina, Ntĩaná kits'ín nibánena nku kjuã'un xi nkú joyaha tsa na'yá kisasíns'ehẽn yjonintena. Tshuhũ rã nga ndã musuhũ ndanindoo ts'ín'unna tũ xi najmi chánka kamahana yjonã.

⁸ Jan niyá tsankihĩ Nda Ntĩaná nga kjéxinna kjuã'uun,

⁹ tunga b'ahã kitsúna: "Kjuãndanahã xi machjéhin, at'ahã ajihĩn xi najmi tjíhĩn nga'yún s'ejĩña chji nga'yúnna." Kui nga tsjo mahana nga chánka tímahana yjonã ngat'ahã nga najmi tjĩnna nga'yún. B'a ts'ín s'ejĩña chjihi nga'yúhũn Cristo ajĩnna.

¹⁰ At'ahã mjena Cristo, kui nga tsjo mahana nga najmi tjíhinna nga'yún, kọ nga ch'on ts'ín nchjayanena xuta, kọ nga ndyjat'ána ni xi machjénna, kọ nga tsjennki unkiena xuta, kọ nga sakúna kjuãnjĩma. At'ahã nk'ie nga najmi tjĩnna nga'yún, nk'iehé nga tjĩnna nga'yún.

B'i ts'ín y'ejĩña chji Pablo nga kjintqha rã xuta nĩnku Corinto

¹¹ Kuanchja xi nkúhu nku ndã xi nchjajnu nchjat'a, tunga juhún kuan'e kjuã'yúnnú nga b'a kuats'ian. Kutsa juhún xi tjíhĩn nga nda k'úinnú. At'ahã najmi 'yún nk'a tjenna já xi chubã já postruhú mahã yjohó kọ chubã ihí mahã yjohó nga an, ndaha tsa b'a xian nga najmi chumi ni chjĩhĩ rã an.

¹² Kjit'a kjit'a kama kjuãnkjún kọ kjuãchánka kọ ni xi tsakúchji nga'yúhũn Ntĩaná ajĩnnũu. Kui ni xi tsakúchji nga ndã postrunã.

¹³ ¿Mí nihi xi kisakúhu xuta nĩnku xingisoo xi najmi kisakúnnũu? Nku tutuhú nga najmi kik'ienénũu yjonã nk'ie nga tsátejĩnajinnũu, xi nkú kits'inkã xuta nĩnku xingisoo. ¡N'e'yún tak'unnú nga b'a ch'on kits'inkonũu!

¹⁴ Ja tjĩdana yjonã nga kfĩnsennũu niyá xi ma jahan kọ tã ndaha nd'aj najmi k'uenénũu yjonã. At'ahã najmi ni xi tjĩnnũu tibangisja. Jun ní xi nusinna. At'ahã najmi xi t'ĩmi ntí tjíhĩn nga kj'uatjó tton xi ts'ĩnchjén xi cháha. Xi t'ĩmi ní xi chá, kui xi tjíhĩn nga kj'uatjó tton xi ts'ĩnchjén ntĩhĩ ndyjun nkĩnĩ.

¹⁵ Kui nga tsjo tjíhinna nga ts'ĩnchjén ngayjee ni xi tjĩnna kọ santaha yjonã katjėjnũ tsa ma tũ ngat'ahã ngandanũu. Nk'ie nga 'yún mjena jun, ¿á 'yún ichĩ tĩn'e mjehenú?

16 N'ekjáíhín nga najmi y'enénúu yjona, ndaha tsa b'a tsu xuta nga nda mañaná xi ts'anachanu.

17 Já xi kits'inkjisenúu, ¿a kits'inkjía jóo tu xi kjé'ahanúu ni xi tjinnúu?

18 Tsankihí Títo nga ngjisenúu ko ta kits'inkjika kj'ai nda nts'eé. ¿A ra kijke'áhánúu Títo ni xi tjinnúu? ¿A najmi tu nkuhú tjintuyá anímaní an ko Títo? ¿A najmi ta kuihí ni xi tín'ei?

19 Kutsa b'ahá ts'in tín'enkjínk'un, nga túbisinkoi yjoní nga b'j túbixín. Cristo ts'eni ko nginkun Ntjaná tichubai. Jun xi tjoní. Ngayjee ni xi tín'ei, b'a tín'ei tu xi sahánu nginkun Ntjaná.

20 At'aha kjintahana tsa nk'ie nga kuichusenúu, skue nga najmi b'a n'e tintsubo xi nkú ts'in mjena nga skuenúu. Ko jun kutsa najmi chahánú xi nkú ts'in mjenu nga chanú. Kjintahana tsa najmi nkuhú kich'o xinkju, tsa tjín kjuaxintak'un, tsa tjín kjuakjan, tsa tjín xi nk'a tí'ahá xinkjín, tsa tjín én tsank'a, tsa tjín xi tínchajayane xinkjín, tsa tjín xi ngak'un, ko tsa tjín xi túb'entje kjuachán.

21 Kjintahana tsa nk'ie nga kuichuse ngáhanúu, sakúna kjuasuba nginkun Ntjaná. Kutsa tjíhín ni nga kjíntat'á nkjin xi tjín ajinnú xi kits'in ngatitsun ko najmi kjee fikj'ahá ra anímahá ngat'ahá ni xi incha kits'in, xi ts'in ni xi chuntí nginkun Ntjaná, xi chubá fantukohó xinkjín, xi tu ts'ínkjias'ehén ra yjoho tu mí nihí ni xi nchjaha anímahá.

13

B'i ts'in kitsúya Pablo xi nkú ts'ínko xuta Corinto nga kuichúsehe

1 Njyá xi ma jahan nga kfínsenúu xu'bj. S'enda tu mí kjuahá ni tsa jo ko tsa jan já testiyu kuinchja ni xi be.

2 Ja b'a kixinnúu nk'ie nga ngjisenúu njyá xi ma johó ko nd'ai nga najmi tíjñajinnúu b'ahá tá tixin ngáhanúu. Nk'ie nga kfínse ngáhanúu, najmi kama nímána xi kits'in ngatitsun nk'ie ko ta ndaha tsa kj'ai sa.

3 B'a ts'ian at'ahá túbinchisjó ni xi kuakúchji nga éhen Cristo tínchja. Tunga ajinnúuhú bakúchji nga'yuhun. Najmi tíjñajinnúu Cristo xi nkúhu nku xi najmi tjíhín nga'yún.

4 Ndaha tsa najmi tsakúchji nga'yuhun nk'ie nga k'ient'á kruu, tunga nd'ai nga'yuhun Ntjaná tjíña tik'uhun. Ko jin b'a ta ts'in najmi tjínni nga'yún, xi nkúhu Cristo nk'ie nga k'ien. Tunga ngandanúu nga'yuhun Ntjaná tintsuba tik'unkehoni Cristo.

5 Jun chase suboho yjonu tsa s'ejinnúu Jesucristo. ¿A najmi mankjihinnúu nga Jesucristo tíjñajinnúu? N'enkjínk'un sísín ní ngáhanu. Nk'ie nga ja kuan'enkjínk'un sísín, kutsa najmi tíjñajihinnúu Cristo.

6 Nk'ie nga ja kuan'enkjínk'un sísín, tikuyáha nga s'ejña chji nga éhen Cristo tichubai.

7 Túbinchihí Ntjaná nga ndahachí najmi ch'on n'ehenu. Najmi b'a túbixín tsa tu xi chaha nga tín'etjusun sísín xáni. B'a ní túbixín tu xi nda n'ehenu, ndaha tsa b'a kuítsu xuta nga najmi nda tín'ei xáni.

8 At'ahá najmi ma bankín kontrahí ni xi b'a tjín xi bakúya Jesucristo. Jin ní tín'exát'aihí kui niu.

9 Tsjo maní nk'ie nga b'a tsu xuta nga najmi tjínni nga'yún ko nk'ie nga jun xi tjinnúu nga'yún xi tsjá Ntjaná. Tu nku túbinchihí rí Ntjaná nga kuichúmo xi nkú ts'in mjehé Ntjaná.

¹⁰ Kui kjuaha nga b'j ts'in t'ib'et'ahanuu ni xu'bj nk'ie nga najmi t'ijñajinnuu, tu xi nk'ie nga kuichusehenuu najmi t'ihin nga 'yún ndjá ts'inkonuu. At'aha Nda Nt'ianá kitsjá xána xi má nga ts'ian nga saájiun xi s'ejinná. Najmi kitsjá xána tsa ts'inkjénuu.

B'j ts'in kits'inkje Pablo xujuin

¹¹ Kō ni xi fekuhu xi xinnuu, já nts'e, kas'enuu kjuatsjo. T'inchísjo xi nkú ts'in naxu kamo nginkun Nt'ianá. Tjen nga'yúhuun xinkju. Nkuhú kas'eyanuu. Jyu t'intsu'bakoo xinkju. Kō k'úéjñajinnuu Nt'ianá ma xi tsjáná kjuatjo kō kjuajyu.

¹² B'j ngján súniohoō xinkju.

¹³ T'its'inkjinuu kjuasuniña ngayjee xuta xi kikj'áts'e Nt'ianá xi t'jin ej.

¹⁴ Ngatentoō kas'enuu kjuandaha Nda Nt'ianá Jesucristo kō kjuatjoho Nt'ianá kō kat'ejñajinnuu Espirituhu Nt'ianá.

Xujun xi kits'ínkjihí nda postru Pablo xuta ninku Galacia

B'i ts'in kikjaniñaha Pablo xuta ninku xi tjin ante Galacia

¹ An Pablo, an xi kama nku nda postru at'aha Jesucristo kitsjá xána ko Ntia Na'miná xi kits'ínkj'áya ngáha ra Jesucristo ngabayoo. Najmi xuta kitsjá xána ko y'éxána.

² An ko ta ngayjee já nts'eé xi tjintukona ei tín'ekj'ihí xujun jun xuta ninku Galacia.

³ Kas'enuyu kjuanda ko kjuajyu xi tsjáná Ntia Na'miná ko Nda Ntianá Jesucristo.

⁴ Kui xi kitsjá yjoho nga k'ienntjáíhiná at'aha ngatitsun tjinná. B'a kits'ín tu xi ts'ín ndáíhiná asunnte ch'onk'un xi kich'aá nd'ai. Kitsjá yjoho xi nkú ts'ín kama mjehe Ntia Na'miná.

⁵ Kas'ehé Ntia Na'miná kjuachánka santaha tu nkjéhé ni! B'a katuma.

B'i ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga tu nkú én nda tsuhu Jesucristo xi tjña

⁶ Tu b'ahá tu mana nk'ie nga kutjuhú tibankín t'axíhuun Ntianá xi j'ájinnuyu ko xi kitsjányu kjuanda xi sakújinná Jesucristo. Tín'ekj'ohoon kj'ai én xi incha tsu jóo nga kui xi én nda tsuhu Ntianá.

⁷ Tungga najmi tjihín kj'ai én nda tsu. B'a tíxian at'aha tjin xi títs'inndyjajinnuyu ko mjehe nga ts'ínk'óntjaiya én nda tsuhu Jesucristo.

⁸ Tsa tjin xi najmi b'a ts'ín k'uénijmínuyu én nda tsuhu Ntianá xi nkú ts'ín y'enjímí, kui xi najmi nda katuma nginkun Ntianá. B'a ta katumaní tsa jin kj'ai ts'ín k'uénijmí ko tsa nku ntítsje xi nibaha ndjiojmi ján.

⁹ Ja b'a kixinnuyu nga tjuhun ko b'ahá ta tíxin ngáhanuyu nd'ai. Tsa tjin xi k'uénijmínuyu nku én nda tsuhu Ntianá xi kj'ai nga xi kin'ekj'ohoon, kui xi najmi nda katuma nginkun Ntianá.

¹⁰ ¿Yá xi mjena nga nda ts'ín kuasena nd'ai? ¿A xuta a ra Ntianá? ¿A ra tibangisjainá nga tsjahá kjuatsjo xuta? Tsa mjena nga tsjahá kjuatsjo xuta, ja najmi ta Cristo títs'inxát'aha ra ma.

B'i ts'in tsakúya Pablo xi nkú ts'ín kama nku nda postruhu Jesucristo

¹¹ Tíxinyanuyu ni xu'bjí, já nts'e. Én nda tsu xi tib'enijmía, najmi éhen xuta niyu.

¹² Najmi xuta kitsjána éen ko ta ndaha najmi xuta tsakúyana. Jesucristo kikjihín y'éjña chjina éen.

¹³ Ja yo xi nkú ts'ín tsátejña njstjin nk'ie. Kikienkján Ntianá xi nkú ts'ín tjñaha xuta xi ntje judio tjeheñ ra. 'Yún kitsjennkí unkie xuta ninkuhu Ntianá. Kama mjena nga ts'ínkjé kai.

¹⁴ Xi nkú ts'ín tjñaha xuta judio nga k'úentu nginkun Ntianá, an xi 'yún nk'a kitsjehen nkjin já judio xi ta ñja kama cháka. Ngayjehe k'an kits'intjusan sin cháha ntje chána.

¹⁵ Kintehe ni nga kitsian, at'aha chánka kjuandaha Ntianá, y'éjña t'axínna ko j'ájinna. Chubá nk'ie nga kama mjehe

¹⁶ tsakúchjina Ntíhi, tu xi k'uenjímíhi ra én nda tsuhu xuta xi najmi ntje judio tjeheñ ra. Ko nk'ie nga tsakúchjina Ntíhi, najmi xuta ngjingjasjáiyaha.

17 Tã ndaha najmi ngjia nanki Jerusalen, tsa ngjisehe já postru xi tjun nga an. Ante Arabia ní ngjia. Askahan kik'óya ngáhana nanki Damasco.

18 Askahan nk'ie nga ja j'a jan nú, ngjia Jerusalen nga ngjisehe Pedro. Tj'ion nistjin ts'andayana yo nga tsátejñaka.

19 Najmi kikié já postru xingisoó. Nkuhú Santiago kikié, kui xi nts'e maha Nda Ntjaná Jesu.

20 Ntjaná be nga najmi túb'anachanu ni xi túb'et'á xujunnuu ei!

21 Askahan ngjia ante Siria ko ante Cilicia.

22 Kui chubo najmi bena xuta ninkuhu Cristo xi tjin ante Judea.

23 Tu incha behé nk'ie nga b'a kitsú én: "Nda xi kitsjennki unkie rúná nk'ie, kui rú xi ja ta túb'énijmi nd'ai én nda tsu xi s'ejinná, én xi kama mjehe nga ts'jinnadya nistjin nk'ie."

24 B'a ts'in, ngat'aha ni xi kamat'an, incha kits'ínkiehe yjoho nga Ntjaná xi 'yún chánka.

2

B'i ts'in kitsúya Pablo xi nkú ts'in incha kits'ínkjáhin já postru xingisoó

1 Nk'ie nga ja j'a te ñju nú ta ngjihí ngáhana Jerusalen. Ngjikona Bernabe ko ta ngjika Tito.

2 Ngjia at'aha Ntjaná tsakúchjina nga tjihin nga b'a ts'ian. Yo kinchjanijmíko t'axián já xi yaha nga kui xi já k'akuhu xuta ninku. Kixinyaha xi nkú ts'in túb'enijmíhi én nda tsuhu Jesucristo xuta xi najmi ntje judio tjeheñ ra. B'a kits'ian tu xi najmi ndyjaha xá xi tít's'ian.

3 Tito, nda xi tjenkona xi najmi ntje judio tjeheñ ra, najmi kin'e kjuá'yuhun nga n'ehé ni circuncision,

4 ndaha tsa jas'enjinní k'ua xi já nts'eé kits'in ma maña yjoho. Kama ñjajinní tu xi tsase maña xi nkú ts'in ñá xi s'ejinná Jesu Cristo najmi tññanená kjuatexuma xi kin'ekjas'eheñ Moise nk'ie. B'a kits'in jóo at'aha mjehe nga ts'jin maná xuta musuhu kjuatexumoo.

5 Tunga ndahá jchí najmi kik'ainteihí, ataha mjeni nga xi nkú tít'su én nda tsuhu Ntjaná, kuihí xi ngjuajindju ajinnuu.

6 Máha já xi yaha nga kui xi já k'akuhu xuta ninku, najmi y'ésuhun ni xi túb'enijmíá. Tsa já k'aku niu a ra najmi, najmi an be. At'aha tu nku chubanáhá nginkun Ntjaná.

7 Incha kamankjihin nga Ntjaná kitsjá xána nga xuta xi najmi ntje judio tjeheñ ra k'uenijmíhi én nda tsuhu, xi nkú ta ts'in kik'ai xáha Pedro nga kui xi k'uenijmíhi xuta xi ntje judio tjeheñ ra.

8 At'aha xi tít's'ínchjéheñ Pedro nga kama nda postru ajihin xuta judio, ta tít's'ínchjénna nga kama nda postru ajihin xuta xi tjin asuntee.

9 Incha kamankjihin Santiago, Pedro ko Jua, xi yaha xi nkúhu já k'aku, nga Ntjaná kitsjána kjuanda xu'bi. Incha kitsjáni ntsja nga b'i ts'in y'eñai nga an ko Bernabe n'ei xáha Ntjaná ajihin xuta xi najmi ntje judio tjeheñ ra ko nga kui incha ts'jin xáha Ntjaná ajihin xuta xi ntje judio tjeheñ ra.

10 Nku tutuhú ni xu'bi xi tsankiní, nga katj'áitsjenni xuta x'an, ni xi ngayjehe k'an ja nd'ai tít's'intjusuhunna.

B'i ts'in kitsúya Pablo xi nkú ts'in b'a kitsúhu Pedro nga najmi nda kits'in

11 Nk'ie nga tsichu Pedro nanki Antiokia, ankjin ankjin b'a kixihin nga najmi nda tjin ni xi tít's'in, at'aha jé tjeheñ ra ni xi kits'in.

¹² Kintehe ni nga incha tsichu yo k'ua já xi makō Santiago, títjun tíkjinékō maha xuta xi najmi ntje judío tjeheñ ra. Tunga nk'ie nga tsichu jóo, as'ai kíkxéñ yjohō Pedro kō ngji t'axín. Kitsankjún já xi tsu nga ta tjihín nga n'ehé ni circuncision já xi najmi ntje judío tjeheñ ra.

¹³ As'ai já nts'eé judío xingisoo ta jo kits'ín éheñ xi nkúhu Pedro. Santaha kō Bernabe ta kama k'un nga kits'ín jo éheñ.

¹⁴ Kikie nga najmi kixi tjincha fiko én nda tsuhu Ntjaná xi nkú ts'ín tjeheñ ra éen, as'ai b'i kixihín Pedro nginkun ngayjee xuta: "Ji xi ntje judío tjeheñ ri kō tinchin xi nkú ts'ín tjíntu xuta xi najmi ntje judío tjeheñ ra, najmi xi nkú ts'ín tjíntu xuta xi ntje judío tjeheñ ra. Kui nga, ¿á mjehe ri n'e kjuá'yúhún ri xuta xi najmi ntje judío tjeheñ ra nga k'úéntuhu xi nkú ts'ín tjíntu xuta xi ntje judío tjeheñ ra?"

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga xuta judío ta bichú ma naxu nginkun Ntjaná tu ngat'aha nga Jesucristo s'ejihín

¹⁵ Jin xi xuta judío nga kitsiín, najmi tintsúbajiín ngatitsun xi nkúhu xuta xi tjin asunteej.

¹⁶ Tunga yaní nga naxu bichú ma xuta nginkun Ntjaná tu ngat'aha nga s'ejihín Jesucristo, najmi tu ngat'aha ni tsa tít's'íntjusun ni xi tjit'a kjuatéxuma xi kin'ekjas'ehéñ Moise. Kui nga kō ta jin kin'e s'ejihínni Cristo Jesu tu xi naxu kuichú mahaní nginkun Ntjaná tu ngat'aha nga s'ejinní Cristo, najmi tu ngat'aha tsa tít'etjusúñ ni xi tjit'a kjuatéxumoo. At'aha ndaha nku xuta najmi naxu kuichú ma nginkun Ntjaná tu ngat'aha tsa tít's'íntjusun ni xi tjit'a kjuatéxumoo.

¹⁷ Jin xi xuta judío ta tbinchisjái nga naxu kuichú maj nginkun Ntjaná ngat'aha ni xi kits'ín Cristo. Tunga nk'ie nga b'a tít'ei, tíyaní xi nkúhu xuta ngatitsun. ¿A kui xi tsuhu ra nga Cristo y'ejñajinní ngatitsuun? ¡Najmi! ¡Ndaha tsa mí yjehe!

¹⁸ Tsa ta ts'ihín ngáhana ni xi ja y'ejñá t'axián, nk'iehé nga ta ahan tít's'in ma subá yjoná nku ndá xi tjihín jé.

¹⁹ At'aha kjuatéxumoo tsayahana. Kjuatéxumoo xi b'a kits'ínna, tu xi ngat'aha Ntjaná kúatejña tít'uhunna nd'ai.

²⁰ T'a kruu tsayaka Cristo. Najmi ta an tijiña tít'un sahana. Cristohó tijiña tít'unjinna. S'ejinna Ntíhi Ntjaná xi kits'íntjona kō kits'ínkjas'emntjaihina yjohō. B'a ts'ian nga tijiña sa asunteej.

²¹ Najmi ts'ín t'axián kjuandahá Ntjaná. At'aha tsa kjuatéxumoo maha ts'ín nga naxu ma xuta nginkun Ntjaná, kui xi tsuhu ra nga tu kjuandahá k'ien Cristo.

3

B'i ts'ín kitsúya Pablo ni xi kits'ínkoho Espiritu xuta Galacia

¹ Jun xuta Galacia, já b'a nkjún ts'ín nchinihinu! ¿Yá ts'anachanu? Kis'ejña chjinu xi nkúhu tsa tunkun kiyakohonu xi nkú ts'ín kis'et'a kruu Jesucristo.

² Nku ni mjena kuasjáyanu. ¿Nkú ts'ín kin'ekjáihín ruu Espirituhu Ntjaná? ¿A at'aha kin'etjusun ni xi tjit'a kjuatéxumoo a ra at'aha ní nga kis'ejinnu én nda tsu xi kinu'yó?

³ ¿A tu xí nchinínú? Nga títjuhún ni Espirituhu Ntjaná tsasinkonu xi nkú ts'ín kuintsuboo nginkun Ntjaná, tunga nd'ai, ¿á jun subá b'a tít'ehenu?

⁴ ¿A tu kjuandahá nkjin kjuanimá tsitajíún? ¡Kutsa tu kjuandahá b'a kama!

⁵ Nt̄ianá ts̄ján̄u Espirituh̄u k̄o ts'ín k̄juankjún ajinn̄u. ¿Á b'a maha? ¿A at'aha t̄in'etjusun ni xi t̄jít'a k̄juat̄exumoo a r̄a at'aha ní nga s'ejinn̄u én nda tsu xi kinu'yó?

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga naxu tsichu ma Abraham nginkun Nt̄ianá nk'ie nga kis'ejih̄in Nt̄ianá

⁶ Abraham bi kis'ejih̄in Nt̄ianá. Kui niu xi kits'ínchj̄ih̄i r̄a Nt̄ianá nga nku nda xi naxu kama Abraham.

⁷ Kui nga katumankjih̄inn̄u nga x̄uta xi s'ejih̄in r̄a Nt̄ianá, kuih̄i xi nt̄jehe Abraham.

⁸ Kis'et'a éhen Nt̄ianá xi má nga Nt̄ianá ts̄jáha nga naxu kuichú ma x̄uta xi najmi nt̄je judio t̄jeheh̄en r̄a t̄u ngat'aha nga Nt̄ianá s'ejih̄in. Nt̄ianá kitsúya t̄t̄juh̄un Abraham én nda tsuh̄u nk'ie nga b'j̄i kitsúhu: “Ts'inchj̄éhen t̄u xi t̄u ngat'ah̄i nda k̄amat'aih̄in ngayj̄ee nax̄inántá xi t̄jín asunntee.”

⁹ Kui b'a maha, xi s'ejih̄in r̄a Nt̄ianá nd'ai, Nt̄ianá t̄a nda ts'ínk̄oh̄o xi nkú ts'ín nda kits'ínk̄o Abraham xi kis'ejih̄in nk'ie.

¹⁰ Ngayj̄ee xi tikuyá nga kuichú ma naxu nginkun Nt̄ianá at'aha t̄its'ínt̄jusun ni xi t̄jít'a k̄juat̄exumoo, kui xi t̄j̄ñanehe nga najmi nda k̄ama nginkun Nt̄ianá tsa najmi ts'ínt̄jusun ngayj̄ee k̄juat̄exumoo. At'aha b'j̄i ts'ín t̄jít'a: “Najmi nda nginkun Nt̄ianá ngayj̄ee x̄uta xi najmi ts'ínt̄jusun tehente nga nkúnkú ni xi t̄jít'a xujun k̄juat̄exumoo.”

¹¹ K̄o t̄j̄ñá ch̄ji ch̄ji nga ndaha nku x̄uta najmi naxu bichú ma nginkun Nt̄ianá t̄u ngat'aha tsa ts'ínt̄jusun ni xi t̄jít'a k̄juat̄exumoo, at'aha b'j̄i t̄a ts'ín t̄jít'a ya: “Xi ja naxu nginkun Nt̄ianá t̄u ngat'aha nga s'ejih̄in k'úéj̄ña t̄ik'un.”

¹² Najmi b'a t̄itsu k̄juat̄exumoo: Xi s'ejih̄in Nt̄ianá kui xi k'úéj̄ña t̄ik'un. B'j̄i ní t̄itsu: “Xi ts'ínt̄jusun ni xi t̄jít'a k̄juat̄exumoo, kui ní nihi xi ts'j̄ínk'íéj̄ña t̄ik'uhun.”

¹³ Cristo y'échj̄intainá. Ngajoná kits'ín ma yjoh̄o nku ni xi najmi nda nginkun Nt̄ianá t̄u xi ts'j̄ín ndaíhiná k̄jua'un xi nchjan̄ijm̄iyaha k̄juat̄exumoo. At'aha b'j̄i t̄a ts'ín t̄jít'a ya: “T̄u yáhá ni xi ts̄jén t̄jenb'ankit'a nku yá nga n'ek'ien, kui xi najmi nda katuma nginkun Nt̄ianá.”

¹⁴ B'a kits'ín Cristo t̄u xi Nt̄ianá ts'j̄ih̄in nga nda k̄amat'ain x̄uta xi t̄jín asunntee xi nkú nga kitsúya t̄t̄juh̄un Abraham, k̄o t̄u xi n'ek̄j̄áih̄in r̄aá Espirituh̄u Nt̄ianá xi kitsúya t̄t̄jun nga ts̄jáha xi s'ejih̄in.

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga najmi ts'ínk'ónt̄jaiya Nt̄ianá ni xi y'enda nk'ie

¹⁵ Jun já nts'e, k'uej̄ña ch̄ubayan̄u nku ni. Nk'ie nga t̄jín xi b'enda nku ni k̄o basinnehe ntsja xujun, najmi t̄a ch'a ma banganehe ni xi t̄jít'oo k̄o a r̄a tsa k'uésun saha.

¹⁶ Nt̄ianá kitsúya t̄t̄juh̄un Abraham ni xi ts̄jáha kui k̄o nt̄je xi s'ehe. Najmi b'a t̄itsu éhen Nt̄ianá tsa nkjin maha nt̄jehe Abraham. B'a ní t̄itsu nga nku ích̄i maha. “Nt̄je xi ts'j̄i”, t̄itsu. Kui nt̄je, kui xi Cristo.

¹⁷ Kui ni xu'b̄j̄i xi mjena x̄inn̄u nga b'a t̄ixian. Ni xi y'éndako Nt̄ianá Abraham najmi mah̄a ts'índȳajnu nku k̄juat̄exuma xi j'ai s'ej̄ña ñju unchan k̄o katé nú askahan. Tsa ni xi b'a kamaha, kindyja ni xi kitsú Nt̄ianá nk'ie.

¹⁸ At'aha tsa k̄juat̄exumoo y'aha r̄a ni xi ts̄jáná Nt̄ianá, ja najmi t̄a én xi kitsúya t̄t̄juh̄un Nt̄ianá xi y'aha r̄a ni xi ts̄já. Tunga b'ah̄á kitsú t̄t̄juh̄un Nt̄ianá Abraham nga t̄u ts̄jáha r̄a niu.

B'i ts'ín tsakúya Pablo xá xi t̄jih̄in k̄juat̄exumaha Nt̄ianá

¹⁹ Kui b'a maha, ¿má xi kui x̄aha k̄juat̄exumoo? J'ai s'ej̄ña t̄u xi skūehe x̄uta nga ngatitsun ni xi t̄j̄ncha ts'ín. Kui xá xi kis'ehe santa nkúhu nga

kis'ejña ntjehe Abraham, kui ntje xi tjihin nga ts'ínkjáihin ni xi kitsúya títjun Ntjaná nga tsjáha. Kò najmi ntsja Ntjaná kitsjáha rá xuta kjuatéxumoo. Tù kits'ínk'atiahá. Ntitsjee kò Moise kits'ínchjén nga b'a kits'ín.

²⁰ Tunga nk'ie nga kinchjako Ntjaná Abraham, najmi kits'ínk'atiya éhen.

²¹ Kui b'a maha, ¿a tífi kontrahá rá kjuatéxumoo ni xi kitsúhu Ntjaná Abraham? ¡Najmi! ¡Ndaha tsa mí yjehe! At'aha tsa kis'ejña nku kjuatéxuma xi kamaha ts'ínk'íentu tík'un xuta, nk'iehé kama ts'ínchjén xuta kjuatéxumoo kò b'a ts'ín kuichú ma naxuhu nginkun Ntjaná.

²² Ni xi títu ní éhen Ntjaná, nk'ie nga ngatitsuun tji'yúhun ngayjee xuta, tù xi xuta xi s'ejihin rá Jesucristo, kui xi ts'ínkjáihin ni xi kitsú Ntjaná nga tù tsjáha rá xi s'ejihin.

²³ S'ejinná Jesucristo nd'ai, tunga kintehe ni nga kis'ejña chji Jesucristo, kjuatéxumoo tji'yúhun ñá.

²⁴ Xi nkú joyaha nku nda musu xi kjebenki jántí xj, b'a ts'ín ngjikoná kjuatéxumoo nginkun Cristo tù xi s'ejihinná kò b'a ts'ín naxu kuichú mahaná nginkun Ntjaná.

²⁵ Tunga nd'ai, nk'ie nga ja s'ejinná Jesucristo, ja najmi ta machjéhená xi kjebenkiná.

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga ñá xi ntíhi Ntjaná nd'ai

²⁶ Ngatentoo ja ntíhi Ntjaná mahanu nd'ai, at'aha s'ejinnuu Cristo.

²⁷ Ngatentoo kizaténtájiun Cristo kò Cristo tintsúbajiun.

²⁸ Najmi chumi ni ts'íihin yá xi ntje judio tjeheh rá kò yá xi najmi ntje judio tjeheh rá, yá xi musu xi kich'atse kò yá xi ndáihí yjoho, yá xi x'íihin kò yá xi chjuúhun. At'aha nkúhí makoo Cristo Jesu, kui nga nku chubáhanu nginkun Ntjaná.

²⁹ Tsa Cristo ts'enuu, ntjehe Abraham tjehehnuu kò n'ekjóhoon ni xi kik'inya títjuhun Abraham.

4

¹ B'i ts'ín xínyanuu ni xi tíxian. Ntíhi nku nda ts'ínkjáihin ni xi ts'e na'mihí santaha nga kama chá. Nk'ie nga ndyja saha, b'a ta joya xi nkúhu nku nda chí musu xi kich'atse, ndaha tsa kui ts'e ngayjee ni xi tjihin na'mihí.

² Tjin xi kunntáha kò tjin xi ts'ín kuenta ni xi machjéhen. Tunga nk'iehé nga b'a kuítsu na'mihí nga najmi b'a ta ts'ín k'úéñaha, ja ndáihí yjoho.

³ B'a ta kamat'aán kò ñá. Nk'ie nga najmi kjee yaá Nda Ntjaná, ni xi ts'e asuntee tsatéxumaná. Kamaá xi nkúhu musu xi kich'atse.

⁴ Tunga nk'ie nga tsichu nstjin xi y'éña Ntjaná, kits'ín nibá Ntíhi. Kitsihin nku tachjuún kò kis'ejñanehe kjuatéxumoo nkúhu nga kitsin.

⁵ B'a kits'ín Ntjaná tù xi y'échjintjaihi xuta xi tjiñanehe kjuatéxumoo, tù xi kò ta ñá Ntjaná ts'ín mahaná ntíhi.

⁶ At'aha ja ntíhi Ntjaná mahaná nd'ai, kui nga Ntjaná kits'ín nibáha ajin animaná Espirituhu Ntíhi, xi: “¡Ji Na'mi ¡chí!” tshu Ntjaná nga nchjako.

⁷ Kui b'a maha nd'ai ja najmi ta xuta musu xi kich'atseheni. Ntíhi ní Ntjaná ji nd'ai. Kò tù ngat'aha nga ji xi ja ntíhi Ntjaná, kui nga ta n'ekjáihin rí ni xi tsjáha rá Ntjaná ntíhi.

B'i ts'ín kitsúya Pablo nk'ie nga tù b'ahá tù mahá ni xi tít'sín xuta ninku xi tjintu ante Galacía

8 Nistjin nk'ie, nk'ie nga najmi kjee yo Ntjaná, nkjin tíkjá ntja xi najmi Ntjaná tsatéxumanuu.

9 Tunga nd'ai ja yo Ntjaná, nk'ie nga kjuaxihí Ntja níná xi benuu. Kui nga, ¿nkú ts'in tá t'n'ek'ótjyak'un ngáhanu ni xi najmi tjihin nga'yún, ni xi najmi chumi ni chjihí rá? ¿A mjehénuu nga tá kuatéxuma ngáhanuu ntja xi najmi Ntjaná?

10 At'ahá k'ua nistjin kó sá kó s'í kó nú t'yanjúun.

11 Tu b'ahá tu mana. Kutsa xá tiyahá kits'ian ajinnuu, tjin nga xian.

12 Tibankinuu, já nts'e. Kas'eyanuu xi nkúhu an. At'ahá an bi ja t'jyana xi nkúhu jun. Najmi b'a tixian tsa at'ahá tsa tjin ni xi kin'enú.

13 Xi nkú ts'in ja yo, nga tjuhun najmi nda tjinna nk'ie nga ngjik'ienijmínuu én nda tsuhú Jesucristo.

14 Kó ndaha tsa kjuasti kitsjanuu ngat'ahá ch'in xi kisaténa, tunga najmi ch'ohón ts'in kichasenú kó tá ndaha najmi kin'e t'axinnú. Tu sa ní kin'ekjáiinnú xi nkúhu tsa nku ntítsjehé Ntjaná an, xi nkúhu tsa Cristo Jesu kikjin xi kin'ekjohoon.

15 Kui nga, ¿má ngjihí rá ngayjee kjuatsjo xi kis'ejn'ajinnuu kui nistjin xu'bo? At'ahá kama xinya kixiá nga santaha kama k'un kai nga kin'esjo tunkun nga kik'ainú kui nistjin.

16 Kui b'a maha, ¿a nda kontrānuuhú an nd'ai tu ngat'ahá nga tixinyanuu ni xi naxu tjin?

17 Nda ts'in basenuu já xi mjehe nga kó kjuatéxumoo ch'oo, tunga najmi ngandanuu nga b'a tjincha ts'in. At'ahá ni xi mje nihí jóo nga n'e t'axihín xinkjá, tu xi kui jóo nda ts'in chaseheruu.

18 Nda tjin nga nda ts'in basehe xinkjin xutá. Ná bi, tehente b'a n'eé, najmi tu nku nk'ie nga tijn'ajinnuu.

19 Mjena jun xi nkúhu tsa ntína mahanu. Nk'ie nga najmi kjee b'a ts'in s'eyanuu xi nkú ts'in t'jyahá Cristo, t'baínú kjuanímá xi nkúhu kjuanímá xi f'ajin nku tachjuún xi t'ib'éntahá ntí.

20 ¡Á b'a uhun kjuá nga najmi yo tijn'ajihinnuu nd'ai tu xi kuinchjako sishinnuu kai! Najmi tá behena nkú ts'innuu, at'ahá tu b'ahá tu mana ni xi t'n'o.

B'i ts'in y'éjña chubaya Pablo nga tsakúya ni xi y'énda Ntjaná nk'ie

21 T'inyanú ma, jun xi mjenuu nga s'ejn'ananuu Kjuatéxuma xi kin'ekjas'ehen Moise. ¿A najmi kjehé nu'yó ni xi t'it'a yo?

22 B'a títu nga jo ntí kis'entuhú Abraham, nku xi kitsihin ná musu xi kich'atse kó nku xi kitsihin chjuúhún.

23 Kitsin ntíhi ná musu xi kich'atsee at'aha kikjantuko xinkjin jóo, tunga kitsihín ntíhi chjuúhún Abraham at'ahá Ntjaná ja b'a kitsúhu nga nku ntí tsjáha.

24 Ni xi tixinnuu, b'i ts'in tijná chubayaná. Nga jóo ni xi y'éndako Ntjaná xutá xi ts'e, kui xi nga jóo jminchjún. Ni xi tjun y'énda Ntjaná naxi Sinai, kui xi ná xi tjuún. Kui xi 'mi Agar kó ntíhi nó, kui xi ma xutá musu.

25 Ná Agar, kui xi naxi Sinai xi tijná ante Arabiá. Kui xi nkú joyaha nanki Jerusalen xi tijná nd'ai. Xutá musu xi kich'atse kui kó ntíhi.

26 Ni tsetse xi y'énda Ntjaná, kui xi chjuúhún Abraham. Kui xi nkú joyaha nanki Jerusalen xi tijná nk'a ján. Ndaíhi yjohó kó tá ndaíhi yjohó ntíhi, kui xi ná.

²⁷ At'aha b'i ts'in tjit'a éhen Ntjaná:

Kat'etsjohi ji tachjuún ntí xi najmi tjíhín ntí.
Chajnuntsin ji xi najmi yai xi nkú ts'in nibá chjintíhi ntí.
At'aha 'yún s'e saha ntí tachjuún xi kis'ejña masen
nga tachjuún xi tíñaha x'in.

²⁸ Jun já nts'e, jun xi nkúhu Isaac. Jun xi ntí xi kitsúya tíjtun Ntjaná nga tsjáha Abraham.

²⁹ Tunga xi nkú kama nk'ie, b'a ta tíma nd'aj. Ntí xi kitsin tu ngat'aha nga kikjantuko xinkjín jóo, kui xi kitsjennki unkie ntí xi kitsin xi nkú ts'in mjehe Espirituhu Ntjaná.

³⁰ Tunga, ¿nkú títsu éhen Ntjaná? B'i títsu: “Tiyútjennki na musu xi kich'atsee ko ntíhi. At'aha ntíhi na musu xi kich'atsee najmi kama sakút'aha ni xi ts'ínkjáihín ntíhi chjuúhún Abraham.”

³¹ Kui b'a maha, já nts'e, najmi ntíhi na musu xi kich'atsee ñá, ntíhi ní na xi ndáihí yjohó ñá.

5

B'i ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga Jesucristo kits'in ndáiná kjuatéxuma xi kin'ekjas'ehen Moise

¹ Cristo kits'in ndáiná ni xi tíñanená tu xi kuinima ndáihíná. Kui nga ndjá tinchahanu ko najmi tu 'bainto tsa tu mí nihi ni xi ta k'ué'yún ngáhanu.

² Tasinñjunú. An Pablo b'a tíxinnu. Tsa n'enu ni circuncision, najmi sakúnu ni xi mjehe Cristo nga tsjánnu.

³ Ta ts'ínkj'áitsjen ngáhanu nga ngayjee xi n'ehe ni circuncision, kui tjíhín nga ts'íntjusun ngayjee ni xi tjit'a kjuatéxumoo.

⁴ Xi t'ibangisjai nga naxu kuichú ma nginkun Ntjaná tu ngat'aha nga títs'íntjusun kjuatéxumoo, kui suba suba ngi t'axíhín Cristo. Najmi ta tíñajihín kjuandaha Ntjaná.

⁵ Ná bi tíñajinná Espirituhu Ntjaná ko tíchuyáá nga naxu kuichú maá nginkun Ntjaná tu ngat'aha nga Cristo s'ejinná.

⁶ Nkuhú makaá Cristo Jesu. Najmi ta chjilíhí ra tsa kin'ená ko tsa najmi kin'ená ni circuncision. Nk'ie ní s'ejinná Ntjaná, kui ní nihi xi chjilíhí ra ko kui xi bakúyaná xi nkú ts'in n'etjáá xinkjá.

⁷ Nga tjuhun nda ts'in tintsuboo, tunga, zyá xi y'éch'onu nga najmi ta tínu'yá'éhen ruu én xi naxu tjín?

⁸ Én xi tínu'yó nd'ají najmi nginkun Ntjaná xi j'ájinnu nibáha ra.

⁹ B'i tsú xutá: “Kutin na'yu san ts'ínsanyje na'yu ninkuon.”

¹⁰ Behe k'an nginkun Ntjaná nga najmi kj'ai ts'in n'enkjintak'un ngat'aha ni xi tíxinnu. Tu yáhá ni xi títs'índyjajinnu ni xi kis'ejinnu, Ntjaná ts'íinnijéhe.

¹¹ Já nts'e, tsa an xi k'uenjímihina nga tjíhín nga n'ehe ni circuncision xutá xi s'ejíhín Jesu, najmi ta k'úema tjenki unkiehena jóo b'a. Ko b'a ts'in najmi incha kama stihí ra nk'ie nga k'uenjímíá Cristo Jesu xi k'ient'á t'a kruu.

¹² Já xi títs'índyjajinnu, xi mjehe nga kuichát'o yjonintenu nga n'enu ni circuncision, itu sahá katatet'ayje má nkjúhún ma!

¹³ Jun já nts'e, Ntjaná j'ájinnu tu xi kama ndáihínu ntja xi najmi Ntjaná, xi tsatéxumanu nk'ie. Tunga ndaha tsa ja ndáinnu yjonu, najmi tíñá ndáinnu nga n'oo ni xi kuinchjaha animanuu. Tu sa ní tu ngat'aha kjuatjo xi tíjinnu, b'i ngján tsjinkoo xinkju.

¹⁴ At'aha ngayjee ni xi tji'ta kjuatexumoo nkúhú bichú majihin kjuatexuma xu'bi: "N'etjói xutahí xi nkú ts'in tjohi yjohi."

¹⁵ Tunga tsa ta jun tjínkonuu kjuasti ko tín'e'uhun xinkju, chuhun yjonuu, at'aha kutsa ta jun ta mahá n'ekjehenu xinkju.

B'i ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga Espirituhu Ntjaná tsjányáná xi nkú ts'in kuinsubaá

¹⁶ Kui nga b'a tíxihinnuu. Tintsuboo xi nkú ts'in mjehe Espirituhu Ntjaná. Najmi tu n'o ni xi tinchjaha animanuu.

¹⁷ At'aha ni xi nchjaha animaná fi kontraha Espirituhu Ntjaná, ko Espiritu fi kontraha ni xi nchjaha animaná. Satéko nga joo, ko tu ngat'aha nga b'a ma najmi jun baxumohoo yjonuu.

¹⁸ Tunga tsa Espirituhu Ntjaná títsjányánuu, tsuhu ra ma nga najmi tíjnanenu kjuatexuma xi kin'ekjas'ehen Moise.

¹⁹ Yaha nk'ie nga ni xi nchjaha animaha xuta ts'in. Chuba fantukohó xinkjin, ts'in ni xi si nginkun Ntjaná, najmi chumi nihi b'éch'ohó yjohó,

²⁰ benkjún ntja xi ntsja xuta ts'inndaha, ts'in t'je, fi kontraha xinkjin, b'ésiko xinkjin, nchini, ts'in unkie xinkjin, ts'inxkíhin xinkjin ni xi tjihin, kjuachán b'éntje ko xin ma njakúko xinkjin,

²¹ ni xi tjihin xuta xingisoo mjehe, ma ch'i, ko tu nku ngatitsuhún incha mjehe ts'in. Ngayjee ni xu'bi ko kj'ai sa ni xi nkúhu ni xu'bi incha ts'in xuta xi ts'in ni xi nchjaha animaha. Tít'sink'áátsjennuu nd'ai xi nkú nga ta kixinnuu nga tjuhun. Xuta xi b'a tjincha ts'in najmi tsuhu ra nga Ntjaná kuatexumaha.

²² Tunga Espirituhu Ntjaná bi ts'in s'ená kjuatjo, kjuatsjo, kjuajyu ko kjuatsenta. Ts'in ya nga bisinkaá xinkjá, nga nda s'eya animaná, nga kixi n'etjusaán ni xi nda,

²³ nga nimakjua n'e maá yjoná, ko nga k'úech'o subaaha yjoná ni xi tjin. Nk'ie nga n'éé ni xu'bi, najmi tjin kjuatexuma xi k'úech'oná.

²⁴ Ko xuta xi ts'e Cristo Jesu ja kingjat'a kruu animaha, animá ngatitsun xi mjehe ko fásihin ni ch'onk'un xi tjin asuntee.

²⁵ Tsa Espirituhu Ntjaná tintsubá tik'uhunná nd'ai, ta tjennteheé nga Espiritu katsjányáná.

²⁶ Najmi tu nk'a n'esjee yjoná. Najmi tu n'estihí xinkjá. Najmi tu kas'ená kjuanchini.

6

B'i ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga tjihin nga kuinsinkaá xinkjá

¹ Jun já nts'e, tsa yo nga tjin xi tíjnejin ngatitsun, jun xi ja tintsuboo xi nkú ts'in bakú njyaná Espirituhu Ntjaná tšinkoo nga chjúsintjen ngáhanu. Chaso sisiun ko nimakjua n'esjo yjonuu nga b'a n'oo, tu xi najmi ko ta jun chjút'ayák'uhunnuu.

² Xinkju xi tíf'ajin kjuanimá b'i ngján tšinkoo. Nk'ie nga b'a n'oo, kjuatexumaha Cristo tín'etjusun.

³ Tsa tjin xi chuba chánka suba kuihí k'uasje yjohó nk'ie nga yaha nk'ie nga najmi b'a tjin ni xi tibakú, ta kuihi t'banacha subaha yjohó.

⁴ Nga nkúnkáá tjihin nga chasé sisihín tsa b'a tjin ni xi tín'eé. B'a ts'in tsjo k'úéhená ngat'aha ni xi tín'eé, najmi ngat'aha ni xi títs'in kj'ai xuta.

⁵ At'aha nga nkúnkáá ch'anji ch'anjináá ni xi tín'eé.

⁶ Xi tǐbangiya éhēn Ntǐaná tǐhīn nga kuǎkjányako xi tǐbakúyaha ngayje tǐkǎ ni xi nda tǐsakúhu.

⁷ Najmi tu ch'anachoo yjonuu. Ndaha nku najmi ma tsutonko Ntǐaná. At'aha ni xi k'uéntje xuta, kui nihi xi sakú ngáha ra.

⁸ Xi tǐts'ín ni xi nchjaha animaha, kui xi xi nkú joyaha tsa xujmá xi najmi nda tǐb'éntje. Chan xi kǐ'uáya, kui xi ngabayoo. Tunga xi tǐts'ín ni xi bakúyaha Espirituhu Ntǐaná, kui xi xi nkú joyaha tsa xujmá xi nda tǐb'éntje. Chan xi kǐ'uáya, kui xi kjuatik'uun. At'aha Espirituhu Ntǐaná ts'ínk'íejña tǐk'un síhīn.

⁹ Kui nga najmi tu n'ekjentaha raá yjoná nga n'eé ni xi nda. At'aha tsa najmi n'ekjeheé tak'aán, kuichú nǐstjīn nga ch'ayaá chahan ni xi y'entjeé.

¹⁰ Kui b'a maha, nda n'ehe raá tu yáha ni xkǐ xkǐ nga sakúntená nga b'a n'eé. Ko y'un nda n'e saháá já nts'eé xi ta s'ejihīn Ntǐaná.

B'i ts'ín kits'ínkje Pablo xujūn

¹¹ An suba suba tǐts'inntúnuu. Chasoo nga xi ihí ntu xi tǐb'et'ánuu.

¹² Xi tǐncha ts'ín kjuá'yúhunnuu nga n'enyū ni circuncision, b'a tǐncha ts'ín at'aha mjehe nga nda skuehe xuta. Najmi mjehe nga n'e unkie, kui nga najmi y'énjímíhi nga nku tutu Cristo xi kis'et'a kruu ts'ínk'anki xuta.

¹³ Ta ndaha já xi n'ehe ni circuncision najmi ts'intjusun ni xi tǐt'a kjuatéxumoo. Ni xi mjehe ra jóo nga n'enyū ni circuncision tu xi nk'a k'uasjehe yjoho nk'ie nga kuinchjanjímíyaha nga kui ngat'aha tǐt'ahanuu kui chubo.

¹⁴ An bi, najmi mjena tsa nk'a k'uasjé yjoná ngat'aha ni xi tǐts'ian. Nku tutuhú ni xi kits'ín Ndá Ntǐaná Jesucristo t'a kruu, kui nihi xi b'asjé chánkakohona yjona. T'a kruu xu'bo k'ien ni asunnte xi nchjana ko an ta tsaya yo.

¹⁵ Najmi chumi ni chǐhǐ ra tsa kin'ená ko tsa najmi kin'ená ni circuncision. Ni xi chǐjǐ níhǐ ra, nk'ie nga Ntǐaná kits'ín maná xuta tsetse.

¹⁶ Ntǐaná katsjáha kjuajyu ko katasinko ngayjee xuta xi b'a ts'ín tǐjintu xi nkú ts'ín tǐtsǐanjíyá kjuatéxuma xu'bjǐ ko xi kjuaxǐ nga xutaha Ntǐaná.

¹⁷ Nd'ai tǐb'aha ra nga najmi ta mjehena tsa tǐjīn xi tsjána kjuasti. At'aha yjon-intená yjajnu chubaha ni xi kin'ena. Kui xi tǐbakúchǐi nga Jesu tǐts'inxát'aha.

¹⁸ Já nts'e, katsejihīn anjimanuu kjuandaha Ndá Ntǐaná Jesucristo. B'a katuma.

Xujun xi kits'ínkjihí nda postru Pablo xuta ninku Efeso

B'i ts'in kikjaniñaha Pablo xuta ninku xi tjin nanki Efeso

1 An Pablo, an xi kama nku nda postruhu Jesucristo at'aha Ntjaná b'a ts'in kama mjehe. Tifaniñanuu jun xuta Efeso xi kikj'áts'enuu Ntjaná, jun xi s'ejinuu Cristo Jesu.

2 Kas'enuu kjuanda ko kjuajyu xi tsjáná Ntja Na'miná ko Nda Ntjaná Jesucristo.

B'i ts'in tsakúya Pablo kjuandaha Ntjaná

3 Kan'etsjoho Ntjaná xi Ntjaha ko Na'mihí Nda Ntjaná Jesucristo. Kui xi kits'in nga ajihín Cristo kisakúná ngayje tjká ni nda xi nibáha ndjiojmi ján, ni xi tsjáná Espirituhu.

4 Cristo kits'inchjén nga j'ájinná kintehe ni nga kits'innda asuntee tu xi kjuáts'ehená ko tu xi najmi s'ehená jé nginkun. Tjoho Ntjaná ná.

5 Kui nga y'enda tíjuhun nga Jesucristo ts'inchjéhen tu xi ntíhí tsichu mahaná. Tsitjusun xi nkú ts'in kama tsjoho ko kama mjehe.

6 Kui nga kan'etsjoho ra Ntjaná xi bakúchji kjuanda chánkaha, kjuanda xi sakújinná Ntíhí xi tu xi tjohó ra.

7 Kisaténdzjo jníhí Ntíu. B'a ts'in kis'echjintjaihi jéná ko kin'endyjat'aná ngatitsunná. Kama xi nkú tjin bichú kjuachánkaha kjuandaha Ntjaná.

8 Kui kjuandoo xi tu ni xí kitsjáháná tu xi s'ehená ngayje tjká kjuankjintak'un ko tu xi kamankjihinná ni xi ts'e.

9 Y'éjña chjiná ni xi kama mjehe nga ts'in, xi y'éjña 'ma nistjin nk'ie. Kama tsjoho nga y'enda tíjun ni xi ts'in Cristo.

10 Y'enda nga nkuhú kuichúk'iekú ajihín Cristo ngayjee ni xi tsichuba ndjiojmi ján ko asuntee. B'a kama nk'ie nga ja kuichú chuba. Ts'intjusun ni xi ja y'enda.

11 Xi nkú ts'in y'enda tíjun Ntjaná, b'a ts'in kits'inchjén Cristo tu xi j'ájihinni jin xi ntje judio tjeheñi ko kitsjání ni xi tsjáha ntíhí. B'a kits'in at'aha Ntjaná ts'intjusun ngayjee ni xi b'enda.

12 Ko jin kichuyáihí ni nda xi sakújinni Cristo. Jin tjun b'a kin'ej. Kui nga t'n'etsjoho ra Ntjaná xi tjihín kjuachánka.

13 Jun bi kinu'yó ko kis'ejinuu én xi naxu tjin. Kui xi én nda tsuhu Jesucristo xi kits'ínk'ankinuu. Ko Cristo kits'in nga kin'ekjóhooon Espirituhu Ntjaná, Espiritu xi kitsúya tíjun nga tsjá. B'a ts'in kis'ejña chjihí nga Ntjaná ts'enuu.

14 At'aha tsjá tíjun Espirituhu tu xi cháha nga n'ekjálhín ni xi tsjáha ntíhí nk'ie nga kama ndáiyehé xuta xi ja kis'echjintjai. Kui nga kan'etsjoho ra Ntjaná xi tjihín kjuachánka.

B'i ts'in kinchjantjai Pablo xuta ninku nanki Efeso

15 Kui b'a maha, nkúhu nga kint'e nga s'ejinuu Nda Ntjaná Jesu ko nga tjonuu ngayjee xuta xi ts'e Ntjaná,

16 najmi títs'ínkj'áíya nga nchjantjáiñuu nk'ie nga nchjaka Ntjaná ko tsjáha máb'achjihí nga nda tímat'on.

¹⁷ Tíbankihí xi Ntíahá Nda Ntíaná Jesucristo, Na'mi xi tjíhin kjuachánka, nga Espirituhú katsjánúu kjuankjintak'un kò k'uéjña chjinúu ni xi ts'e, tų xi kamankjihinnúu nkú tjíhin ra ngat'a ts'e Ntíaná.

¹⁸ Tíbankihí nga kakjex'ájin kjuankjink'unnuu tų xi cháhanu ni xi tíkuyáha xutá xi Ntíaná j'ájihin kò tų xi cháhanu xi nkú ts'in chánka ni xi ts'ínkjáihin xutá ts'e.

¹⁹ Mjena nga choo xi nkú ts'in chánka ts'ati nga'yúhú Ntíaná, nga'yún xi basinkoná ñá xi s'ejinná éhen. Kui nga'yún xu'bo bakúchji ni xi ts'in Ntíaná.

²⁰ Kui xi kits'ínxájihin Cristo nk'ie nga Ntíaná kits'ínkj'áiyahá ngabayoo kò kits'ínk'íejñat'ahá Ntíaná nk'a ján, yo má batéxuma.

²¹ Kitsjáha ante xi 'yún nk'a ajihin ngayjee xi batéxuma asunntej kò xi tjíhin xá, xi yankjún, xi nk'a tjen kò xi tjíhin tų mí xáhá ni xi yankjún. Najmi tų nku nįstjin xi kich'aá nd'ai b'a ts'in nk'a tjen, kò ní nįstjin xi kj'uaí askahan.

²² Ngayjee ni xi tjin aya ntsja Cristo y'éya Ntíaná kò y'éjña títjun ya Cristo nga kuatéxumaha ngayjee ni xi tjin ngandaha xutá ninku.

²³ At'aha xutá ninku, kui xi yjonintehe Cristo kò Cristo xi ts'in nga kama ndjuú tų mí nihí ni. Tsa ni xi najmi tjíhin xutá ninku, najmi ma ndjuú Cristo kai.

2

B'í ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga n'ek'ankiná tų ngat'aha ni xi kits'in Cristo

¹ Jun bi tų ngat'aha ngatitsunnúu kò jénúu xutak'ien kamo.

² Nk'ie tintsúbajiun jénúu xi nkú ts'in tjíñaha xutá asunnte xu'bj kò xi nkú ts'in mjehe ndaninda k'aku xi tjíhin nga'yún ajihin séen. Kui xi tít's'ínxájihin nd'ai xutá xi najmi nt'é'éhen Ntíaná.

³ Ngatentee b'a ta n'e tintsúbaá nįstjin nk'ie xi nkú ts'in kinchjaha animaná asuntee. Kin'eé ni xi kama mjehe animá ngatitsunná kò ni xi tjinjin kjuankjink'unná. Xi nkú k'aán nk'ie, ñá tsuhuná kjuakjahan Ntíaná xi nkúhu xutá xingisoo.

⁴ Tunga tų ni xí ma nįmahá ra Ntíaná xutá, kui nga 'yún kits'íntjohoná.

⁵ Kui kjuaha kits'ínk'íentu tík'unkohoná Cristo nk'ie nga ja tsayahaá ngatitsunná. Ngat'aha kjuandaha tų tít's'ínk'ankihínúu Ntíaná.

⁶ Ntíaná ta ñja kits'ínkj'áiyakoná Cristo ngabaya xi tintsúbajián kai kò kits'ínk'íentukoná Cristo ndjiojmi ján.

⁷ B'a kits'in tų xi nįstjin xi nibáha kuakúchjhi xi nkú ts'in chánka tjíña kjuandaha, kui xi tų xí ndahá, at'aha nda tsasená ngat'aha ni xi kits'in Cristo Jesu.

⁸ Ngat'aha kjuandaha Ntíaná ts'ankihinu at'aha kis'ejinnúu. Ntía níná tų kits'ínk'ankihínúu. Najmi jun manúu n'o ni xu'bj.

⁹ Najmi ngat'aha ni nda xi kin'eé ts'ankihiná, tsa tų xi b'a ts'in tjin xi nk'a k'uasjehe yjoho.

¹⁰ Ntíaná kits'ínnaná. Y'éyaná xi nkúhu Cristo nga kits'ínnaná tų xi n'éhená ni xi nda xi y'énda títjun kò tų xi kuįntsubajihinná ni xi ndoo.

B'í ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga Cristo nkúhú ntje kits'in ma xutá judio kò xi najmi judio

¹¹ Kui b'a maha, jun xi najmi ntje judio kich'o nga kitsiun, n'ekj'áítsjehennu xi nkú n'e tintsúboo nįstjin nk'ie. Xutá xi najmi kin'ehe ni circuncision kitsúnúu xutá xi ntje judio tjehen ra, at'aha kui xi ts'íhin yjonintehe ni circuncision.

12 N'ekj'áitsjon nga kui nįstjįun tintsuba t'axihųun Cristo ko nga najmi ntjehe xuta Israel jun. Najmi kama ts'ajun ni xi y'éndako tįtjun Ntįaná xuta xi ts'e, ni xi kitsúya tįtjuhųun nga tsjáhą. Ndaha nku ni xi tsjáhą Ntįaná xuta xi ts'e najmi tįchuyóhoo nga sakúnųu kai. Chubą tintsubanųu asunntee nga najmi yo Ntįaná.

13 Kjįn tintsuboó nįstjįn nk'ie, tųnga nd'aj nkuhų ja kamakoo Cristo Jesu ko ja tintsuba tiño tu ngat'aha jni xi tsaténdzjo Cristo.

14 Ngat'aha Cristo tįhinná kjuajyu. Kui xi nkuhų ntje kits'ın ma xi ntje judio tjehe ra ko xi najmi ntje judio tjehe ra. Kikjexuba xjó xi y'échjaha xuta nk'ie tu xi nkuhų kamaha. Kikjexin ni xi ngji kontrahą ra xinkjįn xuta. Kitsjį jinintehe

15 tu xi y'éjńa t'axihin kjuatéxuma xi kin'ekjas'eheh Moise xi nkjįn ni tįt'aha. B'a ts'ın nkuhų ntje tsetse kits'ın maha nga joo ko nkuhų kits'ın mako yjohó. Kits'ın nga tsichut'ahą xinkjįn nga nkúnkų.

16 K'ient'á kruu tu xi nkuhų ntje ts'įn maha nga joo ko nga kuinčjako nda ngaha Ntįaná. B'a ts'ın kikjexihin ni xi ngji kontrahą ra xinkjįn xuta.

17 Cristo j'ai tsjį én nda tsu, kui xi y'a kjuajyu. B'a ts'ın kisakúhųnuu kjuajyu jun xi kjįn tintsuboóhó Ntįaná nįstjįn nk'ie ko ta kisakúhų kjuajyu xi tińa tįntu.

18 Ngat'aha Cristo xi ntje judio tjehe ra ko xi najmi ntje judio tjehe ra ma bichút'aha Ntįaná nd'aj. Nkuhų Espirituhų Ntįaná xi ts'ın nga bichút'ahaá.

19 Kui b'a maha, najmi ta xuta kj'aihinu ko ta ndaha xuta xi tįmasún. Ja ní tsichumo ko jun xuta xi ts'e Ntįaná ko nkuhų ja makoo xuta xi tįintunkí nk'íehen Ntįaná.

20 Jun xi nkú joyaha nku ni'ya xi tímanda, xi já postrų ko já profeta kik'atuts'įhin. Tųnga Jesucristohó kitsjį xáhą nga b'a įnča ts'įn.

21 Cristo be xi nkú ts'ın nguai ni'yoo. Nk'ie nga kama ndjuú ni'yoo, nku nįnkų xi tsje kamahą Ntįaná.

22 Jun xi y'ahanųu Cristo bichúmo nįnkų xi má nga tįńaya Espirituhų Ntįaná.

3

B'į ts'ın kitsúya Pabló xá xi kik'aihi

1 An Pabló ngat'aha Cristo Jesu kjįya'yúhunna. B'a tímata'an tu ngat'aha ngandanųu jun xi najmi ntje judio tjeheńnuu.

2 Yo nga kik'aina nga k'uenjįmįnu kjuandahą Ntįaná.

3 Tsakúchjina ni xi y'éjńa 'ma nįstjįn nk'ie, xi nkú nga ja ta kuak'iet'ánųu.

4 Nk'ie nga n'eyo xujųn, choó nga be sisian ni xi kis'ejńa 'ma ngat'a ts'e Cristo.

5 Kui nių xi najmi kik'inyahą xuta xi kis'e nú chá ján nk'ie, tųnga nd'aj Espirituhų Ntįaná ja tsakúchjįhi já postruhų ko já profetahą Ntįaná

6 nk'ie nga xuta xi najmi ntje judio tjehe ra ta ts'įnkjáhįn ni xi tsjáhą Ntįaná ntįhi ko ta kuichú ma nku yjonintehe Cristo ko ta sakú yahą ni xi kitsúya tįtjun Ntįaná nga tsjáhą xuta xi ts'e. Én nda tsuhų Cristo xi b'a ts'įn.

7 Ntįaná tu kitsjáhana nga k'uenjįmía én nda tsu xu'bj. Kjuandahą Ntįaná xi b'a kits'įn. Kitsjįna xi nkú ts'ın tjehe ra nga'yún chánkaha.

8 An xi 'yún ichi sa ajihįn ngayjee xuta xi ts'e Ntįaná, tųnga kik'aihına kjuandahą nga t'eb'eniįmihį xuta xi najmi ntje judio tjehe ra kjuanchináhą Cristo xi ndaha nku najmi ch'a mankjįnyjehe.

⁹ Tíb'ejñá chja xi nkú ts'ín títbitjusun ni xi y'ejña 'ma Ntjāná n̄stjin nk'ie, kui xi kits'ínnda ngayjee ni xi tjín.

¹⁰ B'a ts'ín xuta n̄nku túb'ejña chji nd'ai xi nkú tjín kjuānkjink'uhun Ntjāná, kjuānkjink'un xi k'j'ai k'j'ai ts'ín yaha. Kui ni xu'b'i tís'ejña chji nginkun xi tjihin xá kō xi tjihin nga'yún nk'a ján.

¹¹ Kui niu xi y'enda t̄tjun Ntjāná nkúhu n̄stjin nk'ie kō Nda Ntjāná Jesu-cristo ja kits'íntjusun niu nd'ai.

¹² At'aha nkuhú makaá Cristo kō at'aha s'ejinná én nda tsuhu, kui nga tsuhu ra tak'aán kō najmi binkjaán nga bichúk'un tiñahaá Ntjāná.

¹³ Kui b'a maha t̄bankihinu nga najmi tu n'ekjehe ruu tak'un ngat'aha nga un t̄bena ngandanu. Ngat'aha nga un t̄bena, Ntjāná t̄ts'ín nga t̄s'ejña chjину kjuachánkaha.

B'i ts'ín kitsúya Pablo xi nkú ts'ín bankintjái xuta n̄nku Efeso

¹⁴ Kui kjuaha báasinkúnch'ihinna nginkun Ntjā Nā'miná.

¹⁵ Kui xi b'ejña nga s'e nga nkúnkú ntje xi tjín ndjiojmi ján kō asunntee.

¹⁶ Bankihī nga Espirituhu Ntjāná katsjá nga'yúnkohonu xi nkú ts'ín tjña kjuachánka tsjo t̄jihin tu xi s'ehē ra nga'yún animanu,

¹⁷ kō nga Cristo kat'ejñajin animanu tu ngat'aha nga s'ejinnu. Katji nanka kjamānu ajihin kjuatjoo kō ndjá t̄inchajiu,

¹⁸ tu xi b'a ts'ín jun kō ngayjee xuta xi ts'e Ntjāná kama kamankjihinu xi nkú ts'ín tayá kō ndju kō nanka kō nk'a kjuatjoho Cristo.

¹⁹ Mjena nga choo kjuatjoho Cristo tu xi b'a ts'ín katsejín kikjihinnu Ntjāná, ndaha tsa'yún chánka sa kjuatjoho nga ni xi mankjinná.

²⁰ Kan'etsjoho Ntjāná, kui xi ts'ati ni xi maha ts'ín nga xi nkúhu ni xi binchihijí kō tsa xi nkú ts'ín t̄tsu animaná nga kama. B'a ma xi nkú ts'ín tjña nga'yún xi ts'e xi t̄ts'inxájinná.

²¹ Kats'ínkjáihin Ntjāná kjuachánka ajihin xuta n̄nku xi ts'e Cristo Jesu. Tehente b'a katuma kō santaha tu nk'éhé ni. Johon, b'a katuma.

4

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga nkuhú t̄inchajían Cristo

¹ Kui b'a maha t̄bankihinu an xi k̄jiya'yán ngat'aha Nda Ntjāná. Kixi tankinkoo yjonu xi nkú ts'ín t̄jihin nga ts'ín xuta xi Ntjāná j'ájihin. At'aha Ntjāná j'ájinu.

² Nimakjua n'eso yjonu kō nda kas'eya animanu. Kas'enu kjuatsenta kō b'i ngán n'e'yún tak'un xinkju. B'a n'oo tu ngat'aha kjuatjo xi t̄ñajinnu.

³ Tjen nga'yúhu yjonu nga nkuhú katumako tehento xinkju xi nkú ts'ín tsjaníyanu Espirituhu Ntjāná kō xi nkú ts'ín nkuhú ts'ín manuu kjuajyuu.

⁴ Nkuhú maha yjonintehe Cristo kō nkuhú maha Espirituhu Ntjāná xi tjña. B'a ta ts'ín nkuhú j'ájinu Ntjāná, kui nga nkuhú ni xi t̄chuyóhoo.

⁵ Nkuhú maha Nda Ntjā xi tjña. Nkuhú ni xi s'ejinná kō nkuhú Nda Ntjāná n'ekjas'eheén xuta nga batentáhá.

⁶ Nkuhú maha Ntjāná xi Nā'miná ngatenteé, kui xi batéxumaha, ts'ínchjén kō t̄ñajihin ngayjee ni xi tjín.

⁷ Tunga kin'ekjálhin raá kjuanda nga nkúnkáá. Xi nkú ts'ín kits'índzjoná Cristo, b'a ts'ín kisakúná.

⁸ Kui nga b'i ts'ín t̄jt'aha ehēn Ntjāná: Ngjinji nk'a ján nga ngjiko xi jak'á,

kō tū kitsjáhá rā xutā ni xi nda.

⁹ Nkú tsuhū rā nga ngjinji? Kui xi tsuhū rā nga tjun ngjijen má nankaha t'anankiu.

¹⁰ Kō xi ngjijeē, kui xi tā ngjinji má 'yún nk'aha nk'a ján tū xi ts'íntjusuhun ngayee ni xi tsichuba.

¹¹ Kō kui kikjin xi kitsjá nga tjin xi kama já postru, kō nga tjin xi kama já profeta, kō nga tjin xi k'úeníjímí én nda tsuhū Ntíaná, kō nga tjin xi kama já bastuu kō já maestru.

¹² Kui kjuandoo kik'aihi jóo tū xi kuakúyaha rā xutā xi ts'e Ntíaná xi nkú ts'ín kuasinko xinkjín kō tū xi b'a ts'ín sakú nga'yúhūn rā xutā nínku, kui xi yjonintehe Cristo.

¹³ B'a ts'ín nkúhu s'ejihinná kō nkúhú cháá yáha Ntíhi Ntíaná. Yohó nī ma kuichú maá xi tjihin nga kuichú maá kō s'eyaná xi nkúhu kúí.

¹⁴ Nk'ie nga b'a kamoó, najmi s'eyaná xi nkúhu jántí xī xi kjit'a kjit'a kj'ái ts'ín s'eyaha kō najmi k'uaínteé tsa tū mí ni tsetsehé xi sakúyaná, tsa kui niū xi kjé'yúnná nga mjehe k'uanachaná. At'aha kui niū xi ts'ínchjén já maña xi ni tsank'á bakúya.

¹⁵ Tū sa ní én xi naxū chubáá at'aha tjoná xinkjá. B'a ts'ín sájihinná Cristo, kui xi nintakū xutā nínku.

¹⁶ Cristo ts'ín nga ngayjee yjonintee nkúhú bichú mako xinkjín kō b'a'yún sisihin xinkjín ngatentee ni xi tjihin yjonintee. Tsa ngatentee yjonintee ts'ínxá sisin, ngayjee yjonintee sá sisin kō sakú nga'yúhūn nga binchajin kjuatjo.

B'i ts'ín tsakúya Pablo xi nkú ts'ín tjihin nga kuínsubaá nginkun Ntíaná

¹⁷ Kui nga b'a xihinnūu kō ngajoho Nda Ntíaná b'a xihinnūu ma. Najmi b'a tā n'e bintsuba sahanu xi nkú ts'ín tjintu xutā xi tjin asuntee, xutā xi ni tiya ts'ínkjink'un.

¹⁸ Kui xi ja kis'ejyún kjuankjintak'uhūn kō najmi tjintu tík'un xi nkú ts'ín ts'ínk'íentu tík'un Ntíaná xutā xi ts'e. At'aha ja kits'ín ndjá animaha kō najmi tā mankjihin rā ni xi ts'e Ntíaná.

¹⁹ Ja najmi tā tjihin rā kjuasuba kō ja kits'ínkjas'ehen yjoho ni ch'onk'uun. Najmi tā b'éch'oho rā yjoho nga ts'ín ngayje tjká ni xi chuntí nginkun Ntíaná.

²⁰ Jun bi najmi b'a tsu éhen Cristo xi tsakuyáhi tsa b'a ŋoo.

²¹ At'aha ja kinu'yó éhen Cristo kō tsinchiyó ni xi ts'e, kō yo nga Jesu tjiñajihin ni xi naxū tjin.

²² Najmi b'a tā ts'ín bintsubahanu xi nkúhu nk'ie. N'ek'óntjaiyo animanūu. At'aha ni xi kama mjenūu nk'ie ts'anachaha kō kits'ínkatsúhūn.

²³ Tjihin nga n'e tsetse ngáhanu animanūu kō kjuankjintak'unūu.

²⁴ N'e tsetsoo yjonūu, at'aha Ntíaná kits'ínnda tsetse ngáha animanūu. Xi nkú ts'ín tjiyahá nga kixi kō je, b'a kits'ínk'íé.

²⁵ Kui b'a maha, najmi tā ch'anachaha rūu xinkju. Najmi tū én tsank'á chubo, at'aha nkúhú yjoninte mahaná ngatentee.

²⁶ Nk'ie nga tíma kjannūu, najmi tū ngatitsun n'o. Najmi tū bintsuba kjon nku nistjin tanto.

²⁷ Najmi tū 'baintohoo ndanindoo.

²⁸ Xi ndyjé ts'ín nk'ie, najmi b'a tā kats'ihin. Kats'ínxá ní kō kats'ínchjén ntsja nga kats'ín ni xi nda, tū xi b'a ts'ín kama kuasinkoho xutā xi machjéhen rā tsa mí nihi.

²⁹ Ndaha nku én ch'on tsu najmi tu kuitju tsu'bo. Én xi nda ní chubo, én xi tsjá nga'yúhún xuta, tu xi nda kamat'aihin xuta xi kuint'é énnuu.

³⁰ Najmi tu ni xi ts'ín'uhún Espirituhú Ntjáná n'o. At'aha kui xi kik'ainuu tu xi chaha nga jun xi xuta xi ts'e Ntjáná nk'ie nga kuichú nistjin nga kuitjusun nga kama ndái kikjinnuu.

³¹ Tich'onsjoo ngayjee ni ch'onk'un xi tjintujin animanuu, kjuakjoo ko kjuastintoo. Najmi tu ch'íya kjon, ko najmi tu ch'on 'mihú xinkju, ko najmi tu ngat'aha tu mí nihí ni n'e uncho xinkju.

³² Nda ní chasohó xinkju ko chasenimohó xinkju. N'e ndyjat'ohoo xinkju xi nkú ts'ín kisakújinnuu kjuan'endyjat'a ajihin Cristo.

5

B'í ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga ñá xi ntíhí Ntjáná

¹ Ntí tjohó Ntjáná jun, kui nga b'a tá n'ehenu xi nkú ts'ín Ntjáná.

² Xi nkú ts'ín y'eñajin kjuatjo Cristo nga kits'íntjoná, b'a ts'ín tintsúbajiun kjuatjo. Kui xi kitsjá yjohó nga k'ienntjáihiná. Kui xi kama nku chje sinjne xi kin'ekjas'ehen Ntjáná.

³ Ja kikj'áts'enuu Ntjáná. Kui nga tá santaha najmi tjíhin nga chubanímíyahanu xi nkú ts'ín chuba fantukohó xinkjín xuta xi tjin, ko tsa tu mí nihí ni xi chuntí nginkun Ntjáná, ko tsa kjuásihúun ni xi tjíhin xuta xingisoo.

⁴ Ko najmi tu chubo én xi najmi nda tsu, ko tsa én ton ch'on tsu, ko tsa nku én xi najmi nda fane, at'aha najmi chumi ni chjihí ra ni xu'bo. Tu sa ní én xi tsjáhá máb'achjihí Ntjáná chubo.

⁵ At'aha ja yo nga xi chuba fantukohó xinkjín, ko xi ts'ín ni xi chuntí nginkun Ntjáná, ko xi fásihín ni xi tjíhin xuta xingisoo, kui xi najmi tsuhú ra nga Cristo ko Ntjáná kuatéxumaha. Xi tífásihín ni xi tjíhin xuta xingisoo, kui xi kj'ái ntia tjennki.

⁶ Najmi tu 'bainto tsa tjin xi k'uanachakonuu nku én tiya, at'aha ngat'aha ni xu'bi kjuakjahan Ntjáná nibánehe ra xuta xi najmi nt'é'ehen.

⁷ Kui nga najmi tu jun n'engujihin ruu yjonuu xuta xi b'a tijncha ts'ín.

⁸ At'aha nistjin nk'ie má jyuun tintsúboo, tunga nd'ai ja má ndzjeen tintsúboo nga nkuhú makoo Nda Ntjáná. Kui nga tintsúbahanu xi nkú ts'ín tjíhin nga k'úentu xi tjintu má ndzjeen.

⁹ N'oo ni xi nda ko naxú ko kixi, at'aha kui niú xi bakúchji nga má ndzjeen tjeenná.

¹⁰ Tinchísjo má nihí xi sasíhin Ntjáná.

¹¹ Ndahachí najmi tu n'o ni xi najmi chumi ni chjihí ra, ni xi ts'ín xuta xi ts'e má jyuun. Tu sa ní t'eñachiu nga najmi nda niú.

¹² At'aha tu ñháá xí subahá maná nga n'ekjáá ni xi ts'ín'ma xuta xu'bo.

¹³ Tungá ma chjihí ngayjee ni xi tjin nk'ie nga s'entuchjí má ndzjeen,

¹⁴ at'aha nd'íu b'éjña chji tu mí nihí ni. Kui nga b'a ts'ín tjit'a:

N'ekj'áihí yjohí, ji xi kisufei.

Tísintjein ajihin xutak'ien.

Tsa b'a n'eí, Cristo ts'ín ndzjehin.

¹⁵ Kui b'a maha, nda nda chasenuu xi nkú n'e kuintsuboo. Najmi tu ni xi ts'ín xuta stjen n'o. N'e nínú xi nkú ts'ín xuta nkjink'un.

16 N'oo ni xi nda tu mí chubáhá ni nga sakúntenúu nga b'a n'oo, at'ahá ch'on chun nístjin xi kich'aá nd'ái.

17 Kui nga najmi tu nchini n'esjehenu yjonuu. Katumankjin nínúu mí nihi xi mjehe Nda Ntíaná nga n'oo.

18 Najmi tu n'e chíu, at'ahá kui niu xi ts'in nga n'eé tu mí nihi ni. Tu sa ní Espirituhu Ntíaná katsejihinuu.

19 Salmó kó sohon nínku chubanjimiyakohonu xinkiu kó só xi nkú ts'in kuakúyanuu Espirituhu Ntíaná. Ngayjehe anímanuu só kó n'etsjohoo Nda Ntíaná.

20 Tu mí kjuahá ni tehente tjohoon máb'achjihí Ntía Nā'miná. B'a n'oo at'ahá Nda Ntíaná Jesucristo ts'enúu.

B'i ts'in tsakúya Pablo xi nkú ts'in k'úentukó xinkjin xuta

21 Chankjún xinkiu at'ahá Cristo týankjún.

22 Jun xi tí'minuu chjuún, chankjún x'innuu. B'a n'oo xi nkú ts'in týankjún Nda Ntíaná.

23 At'ahá xi tí'mi x'in, kui xi síña tíjuhun chjuúhun xi nkú tá ts'in Cristo síña tíjuhun xuta nínku. Xuta nínku kui xi yjonintehe Cristo, kó Cristo kui xi kits'ink'ankihí.

24 Xi nkú ts'in xuta nínku benkjún Cristo, b'a tá ts'in xi tí'mi chjuún tu nkjéhe ni katenkjún x'ihin.

25 Kó jun xi tí'minuu x'in, n'etjó chjuúnnuu xi nkú ts'in Cristo kits'íntjo xuta nínku kó kitsjá yjohó ngandaha.

26 B'a kits'in tu xi kík'áts'ehé. Éhen kits'in jekoho kó ntánijua tsanéjukoho

27 tu xi ja tjihin rá kjuachánka xuta nínku nk'ie nga kujúhú nginkun. Najmi s'ehé ni chuntí, najmi ch'on k'úé, kó najmi s'ehé tsa mí nihi. Mje níhi Cristo nga je kó nga nda kikjin kama xuta nínku.

28 B'a tá ts'in xi tí'mi x'in tjihin nga ts'íntjo chjuúhun. Kats'íntjo xi nkú ts'in tjohó yjonintehe. Xi tjohó chjuúhun, kui xi tjohó yjohó.

29 At'ahá najmi tjín xi unkie yjonintehe. Tsjá níhi nichine kó kuhun xi nkú nga ts'ihin Cristo xuta nínku.

30 At'ahá tá yjonintehe Cristo tintsubajían.

31 B'i ts'in tjít'a: "Kui nga nku nda k'úéjñaha xi cháha nga k'úéjñako chjuúhun kó nkuhú yjoninte kujúhú ma nga joó."

32 Yún nanka ni xu'bjí, tunga nk'iehé nga nchjanjímíya Cristo kó xuta nínku ts'inchjén niu.

33 Jun tjihin nga n'etjó chjuúnnuu xi nkú ts'in tjonuu yjonuu. Kó xi tí'mi chjuún katenkjún x'ihin.

6

1 Kó jun xi tí'minuu ntí, tínú'yá'óhoon xi chánuu at'ahá Nda Ntíaná s'ejinnuu. At'ahá kui niu xi nda tjín nginkun Ntíaná.

2 Ajihin kjuatéxuma xi kin'ekjas'ehen Moise kui kjuatéxuma xu'bjí xi tjun títsuya ni xi Ntíaná tsjáha xi kuínt'é'ehen. B'a títsu: "Chankjún nā'mihí kó naahi

3 tu xi nda kamat'aihinni kó tse nístjin kamaha ri nga kuínchin asunntee."

4 Kó jun xi tí'minuu nā'mi, najmi tu chubá kjan n'ekoo ntínuu. Tu sa ní tjen níyóhoo nga n'echó kó takúyohoo ni xi ts'e Ntíaná.

⁵ Kō jun xi tí'minūu xutā musū xi kich'atse, t̄inú'yá'óhōon xi já nt̄ianūu ej asunntej. Čankjún kō t̄inkjún kō ngayjehe an̄imanūu t̄inú'yá'óhōon, xi nkú joyaha tsa Cristó t̄inu'yá'óhōon.

⁶ Najmi tū nku nk'ie nga t̄ibasenuu nga b'a n'oo, tsa tū xi b'a ts'in nda skūehenuu. N'e nínú xi nkúhu xutā musū xi Cristó ts'atse. Ngayjehe an̄imanūu n'oo ni xi mjehe Nt̄ianá.

⁷ Nk'ie nga t̄in'oo nku xá, ngayjehe k'un b'a nōo. B'a nōo xi nkúhu tsa nku xáha Nda Nt̄ianá t̄in'oo.

⁸ At'aha yō nga Nt̄ianá tsjá ngajoya ngáha rā ni xi nda kits'in nga nkúnkú xutā, ndaha tsa musū xi kich'atse kō ndaha tsa xi ndaíh̄i yjoho.

⁹ Jun xi tí'minūu já nt̄ia, b'a t̄a n'oo xi nkú nga tíxih̄in xutā musū. Najmi tū binčankjūhūun. Ja yō nga nkuhú maha Nda Nt̄ianūu xi t̄j̄ña ndj̄ojmi ján kō nga kui xi najmi ngabi ts'in ajih̄in xutā.

B'j ts'in tsakúya Pablo xi nkú ts'in k'úendaá yjoná tū xi najmi ts'in nganaháná ndanindoo

¹⁰ Ni xi fekuhu xi xinnūu, kasakúnūu nga'yún ajih̄in nga'yún čánkaha Nda Nt̄ianá.

¹¹ Xi nkú joyaha já jun xi b'enda yjoho nga kján, b'a ts'in n'eč'okohonu yjonūu ni xi tsjáná Nt̄ianá, tū xi ndjá kama kuinchahanu nga kuankín kontroho kjuamañaha ndanindoo.

¹² At'aha najmi xutā asunnte t̄ibixkjančáá. Xi t̄j̄in níh̄i nga'yún t̄ibixkjančáá, xi nk'a xáha, xi batéxuma asunnte ngatitsun xu'bj̄i. Kui xi jáninda ch'onk'un nkún̄t̄ xi t̄j̄in nk'a ján.

¹³ Kui nga t'endahanu yjonūu xi nkú joyaha já jun xi Nt̄ianá kitsjáyjehe ni xi ts'ínch'okohōo rā yjoho, tū xi kuichúkuahanūu nk'ie nga kuichú n̄ist̄jin xi ndjá n̄iba. Kō nga ja t̄j̄inda sisinnūu yjonūu, ndjá t̄incho.

¹⁴ Kui b'a maha, ndjá t̄inčahanu. Ni xi y'ej̄ña Nt̄ianá kō ni xi naxū nginkun, kui xi n'eč'okohonu yjonūu xi nkúhu já jun xi ts'ínch'ohōo yjoho.

¹⁵ T'endo yjonūu nga t'enj̄imíú én nda tsu xi tsuya kjuajyuhu Nt̄ianá.

¹⁶ Machjéhen nga n'e s'ejiun Nt̄ianá, tū xi najmi t̄j̄in xi nkú ts'in ts'ín'uhūnnūu ndanindoo.

¹⁷ T'ej̄in tak'un nga Nt̄ianá kits'ínk'ankinūu. Čjúbó éhen, kui xi kitsjánūu Espirituhū Nt̄ianá tū xi kujsinkokohonu yjonūu.

¹⁸ Tehente čubakoo Nt̄ianá xi nkú ts'in tsjániyánūu Espirituhū. Čubakoo kō t̄inčihūu ni xi machjénūu. T̄intsubā ndo kō najmi tū n'ekjiohōo tak'un nga čubantjo ngayjee xutā xi ts'e Nt̄ianá.

¹⁹ Kō t̄a čubantjainú nk'ie nga čubakoo Nt̄ianá, tū xi tsjáhana én xi kuinchja, tū xi ndjá kuinchjhana nga k'uenj̄imíá ni xi kis'ej̄ña 'ma n̄ist̄jin nk'ie, xi ja t̄j̄in'ej̄ña čj̄i én nda tsuhu Nt̄ianá nd'ái.

²⁰ Kui ngat'aha éen k̄j̄i'ya'yūhunna an xi tsú'ba ngajoho Nda Nt̄ianá. Čubantjainú nginkun Nt̄ianá tū xi kuinchjhana xi nkú ts'in t̄j̄ihin nga kuinchja kō tū xi najmi tsankjuhunna.

B'j ts'in kits'ínkje Pablo xujūin

²¹ Ngatentē ni xi t̄imat'an kō ni xi t̄its'ian kuitsuyanūu Tik̄iko, nda nts'eé xi t̄jona kō xi kix̄i t̄its'ínxát'aha Nda Nt̄ianá.

²² Kui kjuaha t̄its'ínkjisehenuu tū xi čahanu nkú ts'in t̄intsubaj̄i kō tū xi tsjá ngayūhūn rā an̄imanūu.

²³ Nt̄iá N̄á'miná k̄o Nd̄a Nt̄iáná Jesucristō katsjáhá já nts'eé kjuajyu k̄o kjuat̄jo, k̄o kat'éyahá nga 'yún s'ejih̄in.

²⁴ Kjuandahá Nt̄iáná kas'ehē ngatenteē xi t̄joh̄o Nd̄a Nt̄iáná Jesucristō, kjuat̄jo xi najm̄i mahá feya.

Xujun xi kits'ínkijihí nda postru Pablo xuta nínku Filipo

B'i ts'in kikjaniñaha Pablo xuta nínku xi tjin nanki Filipo

¹ An Pablo ko Timoteo, jin xi tin'exát'ajihí Jesucristo. Ngayjee jun xi tintsuḅoo nanki Filipo, jun xi kikj'áts'enūu Jesucristo tísuniñajihí ko ta tísuniñajihí já xi basehe xuta nínku ko já xi ta tjiñin xá.

² Kas'enūu kjuanda ko kjuajyu xi tsjáná Ntjá Na'miná ko Nda Ntjáná Jesucristo.

B'i ts'in kitsúya Pablo xi nkú ts'in nchjantjai xuta nínku Filipo

³ Tsjaha máb'achjihí Ntjáná xkí nga f'áitsjenna jun.

⁴ Xki nga nchjaka Ntjáná nchjantjáiñūu ngatento. Tsjo mana nga b'a ts'ian

⁵ at'aha nkuhú makaá xinkíá nga tin'exát'ahaá én nda tsuhu Jesucristo. B'aha ra nistjin nga tjun tsichujinnūu éen ko santaha nd'aj.

⁶ Behe k'an nga xi kik'atuts'ihjin ni xi nda ajinnūu, kui xi tu nku ngjuaikondjuhú santaha nistjin nga k'uaí ngáha Jesucristo.

⁷ Ajin anjmana tintsuḅajūu, kui nga f'áitsjehenna jun. Xian nga nda ts'ian nga f'áitsjenna jun at'aha nkuhú kjuandaha Ntjáná tísakúná jun ko an, ndaha tsa nuḅayá kjíya'yán ko ndaha tsa nginkun já tjíxóo tixinya chich'an én nda tsuhu Jesucristo ko tib'ejña chja nga najmi én tija niu.

⁸ Ntjáná be xi nkú ts'in mjena jun. Kjuatjoho Jesucristo xi tjñajinna, kui xi tjokohonūu.

⁹ Nk'ie nga nchjantjáiñūu, bankihí Ntjáná nga 'yún kasaá sa kjuatjo xi tjinūu, ko nga 'yún kas'enūu kjuankjintak'un, ko nga kixi kamankjinnūu ni xi ts'e Ntjáná.

¹⁰ B'a ts'in kama chj'ajihinnu má nihi xi kjuaxi nga nda tu xi je kujntsubahanu ko najmi s'e ni xi n'enijéhenūu nistjin nga k'uaí ngáha Cristo.

¹¹ Kui nistjiñu kuakuchjii nkjin tikjá ni xi naxu kin'o, xi kitsjánūu Jesucristo nga n'oo tu xi s'eña chjihí kjuachánkaha Ntjáná ko n'etsjoho ra.

B'i ts'in kitsúya Pablo nga ngandaha tíma ni xi tífajin

¹² Mjena nga choo, já nts'e, nga ni xi tímat'an ej, kui xi tu sahá tít'sín nga tífajinúu én nda tsuhu Jesucristo.

¹³ At'aha tibe ngayjee já juhun nda tíjuun ko ngayjee xuta xingisoo nga ngat'aha Cristo kjíya'yúhunna.

¹⁴ Tu ngat'aha nga kjíya'yán, nkjin já nts'eé 'yún tjincha ma 'yún k'un Nda Ntjáná ko tjincha ma k'un tib'énijmí éhen.

¹⁵ Kjuaxi nga tjin xi tib'énijmí ni xi kits'ín Cristo at'aha tíma xintak'un ko mjehe nga ts'ín ngana. Tunga tjiñin ngá xi ngayjehe anjmaḅa tib'énijmí.

¹⁶ Xi tíma xintak'un, kui xi tjincha b'énijmí Cristo at'aha ngandaha tjincha bangisjai. Najmi kjuaxihí nga b'a tjincha ts'in. Ni xi incha mje nihi nk'ie nga tu sahá 'yún sakúna kjuanjima nk'ie nga kjíya'yán.

¹⁷ Tunga máha xuta xingisoo, tjincha b'énijmí Cristo at'aha tjiñin kjuatjo. Be nga kjíya ej tu xi xinya chich'ihinna én nda tsuhu Ntjáná nginkun já tjíxóo.

18 Tunga najmi chumi ni ts'ihín rā. Ndaha tsa najmi kjuaxihí kō ndaha tsa ngayjehe k'un nga tūncha b'énjímí, xi tū ja ní tís'enjímíhi ni xi kits'in Cristo kō kui niū xi tsjo mana. Kō 'yún s'e sana kjuatsjo.

19 At'ahā be nk'ie nga tū ngat'ahā nga tichubantjáínú nginkun Ntjaná kō xi nkú ts'in túsja nga'yúnna Espirituhū Jesucristo kuitju'a.

20 Mje nkúnna kō tikuyá nga ndaháchí najmí sakúna kjuasuba. Tū sa ní 'yún ndjá kúásinjña nd'ai xi nkú nga tús'in tehente, kō chá kjuachánkaha Cristo ajihín ni xi tūmat'ain yjonintena. B'a kama tsa tūjña kō tsa ja kabaya.

21 At'ahā an bi nk'ie nga tūjña tík'un sa, Cristo tūjña tík'uhunna. Kō tsa ni xi tībahana, tū sahá ts'in nganaka.

22 Tsa kúátejña tík'un sa, 'yún xúbáya xána. Najmi be má nihi xi kj'uajján.

23 At'ahā síjñaya masehen nga joo niū. Mjena k'uejña asuntee kō kfínshehe Cristo. Tsa ni xi kfínshehe rā Cristo, tū sahá 'yún nda tjin ngat'a ts'an.

24 Tunga ngat'ahā ní ngandanū 'yún machjén saha nga kúátejña tík'un sa.

25 Behé k'an nga b'a tjin niū, kui nga behena nga kúátejña tík'un sahana kō nga k'uandaya sana ajinnū, tū xi 'yún s'ejin sahanū kō tsjo k'úénū nga b'a n'oo.

26 B'a ts'in nk'ie nga kuichuse ngáhanū, tsjo kamanū nga n'etsjohōo Cristo Jesu.

B'i ts'in kitsúyahā Pablo xutā ninkū nga tū nku ndjáhá kuincha

27 Nkuhú nga tintsūbahanu xi nkú ts'in tjeheh rā xutā xi y'a én nda tsuhū Cristo. Kui nga tsa kfínsenū, skue, kō tsa kjin kúátejña, kuint'e én xi nkú ts'in tintsūbōo, nga ndjá tincho, nga nkuhú ni xi n'enkjíntak'un, kō nga nkuhú t'n'e mo yjonū nga tā ŋja tā ŋja t'n'oo nga'yún ngandahā én nda tsuhū Cristo xi s'ejinná.

28 Ndaháchí najmi tū binkjun já kontrānū. Kui niū xi kuakúchjihí xutā xu'bo nga ndyja kō nga jun xi n'ek'ankinū. Ntjaná tsjánū nga n'e nganoo.

29 At'ahā jun bi kik'ainū nga s'ejinnū Cristo, tunga tā kik'aihínū nga ngat'ahā tā choo kjuanīma.

30 B'a tā ts'in tībitjajún kjuanīma nd'ai xi nkúhu kjuanīma xi kiyo nga j'ajian kō xi tīnu'yó nd'ai.

2

B'i ts'in tsakúya Pablo xi nkú ts'in tjin nga s'eyaná

1 Kui b'a maha tsa Cristo basinkonū, kō tsa kjuatjohō tsjá nga'yúnū, kō tsa Espirituhū nkuhú tús'in manū, kō tsa nda tīchasoḥo kō tima nīmanū xinkū.

2 kui nga n'ehenu nga tū xí tsjohó kat'ena. Nkuhú kas'eyanū kō nkuhú kjuatjo xi kas'eya anīmanū. Nkuhú ch'a xinkū kō nkuhú ni xi n'enkjíntak'un.

3 Ndaha nku ni najmi tū n'o tsa tū xi n'e nganahā rū xinkū kō tsa tū xi nk'a n'esjehenu yjonū. Tū sa ní nīmakjua n'esjo yjonū kō chasoḥo xinkū, chasoḥo xi nkúhu tsa 'yún nk'a tjeŋ nga jun.

4 Najmi tū nku ni xi ts'ajun chasoḥo, tā chasoḥo ni xi ts'e já nts'o.

5 B'a tā ts'in kas'eyanū xi nkú ts'in kis'eyahā Cristo Jesu.

6 Kui xi tū b'a ts'in Ntjanáhá, tunga najmi kits'innisihí ni nga y'éjña chji nga kui xi Ntjaná.

7 Tū sa ní y'éch'ohō yjohō yáha kui kō nku nda musū kits'in ma yjohō nga j'ai tsin xi nkú ts'in tsin xutā.

⁸ Kō nk'ie nga kik'a yjoninte, kinte ts'asje yjoho. Kint'é'éhēn Ntīanā santaha nga ngji ngabayoo. Kruu kin'ek'ient'á.

⁹ Kui kjuaha Ntīanā 'yún tse kjuachánka kitsjáha ra, kō kitsjáha nku j'áin xi tu xi 'yúhún nk'a tjen,

¹⁰ tu xi nk'ie nga kuínú'yáha j'áihīn Jesu kuinchakúunch'in tu yáhá ni xi tjin ndjiojmi ján kō asuntee kō kinte t'anankiu.

¹¹ Kō ngayjee xi tjin b'a kuítsu nga Jesucristo xi Ntīa. B'a ts'in s'ejña chjiji kjuachánkaha Ntīa Na'miu.

B'i ts'in tsakúya Pablo xi nkú ts'in k'úéntu xuta ninku ajihin xuta

¹² Kui b'a maha, jun já nts'ena, xi nkú ts'in tehēte kinu'yá'énnú nk'ie nga tsátejñajinnuu, b'a ta n'oo nd'ái nk'ie nga kjin tíjñanuu. Chankjún Ntīanā kō kat'atso nga n'endjuú ni xi títs'in Ntīanā ajinnuu nga títs'ink'aninkuu.

¹³ At'aha xi nkú ts'in sasihīn Ntīanā, kui xi títs'in nga n'e mjo kō nga n'oo ni xi mjehe.

¹⁴ Tsa tjin ni xi n'oo, najmi tu katuma stinuu nga b'a n'o kō najmi tu chubatiko xinkiu,

¹⁵ tu xi je kō naxu skuēhenuu xuta. Jun xi ntíhī Ntīanā kō tjihin nga je kuínsubajihūn xuta xi tjin nd'ái xi ch'onk'un kō xi ja kits'inkatsún kjuankjintak'uhūn. Katumo ajihīn xuta xu'bo xi nkúhu niñu xi tibat'ai má juun.

¹⁶ Chubanijmíyahanu én xi ts'ink'iéntu tík'uhūn xuta. Tsa b'a n'oo, tsjo k'úena nstjīn nga k'juái ngáha Cristo. At'aha nk'ie kama chji nga najmi tu kjuandahá kits'ian nga'yún nga kits'inxá ajinnuu.

¹⁷ Nk'ie nga s'ejinnuu Ntīanā, b'a joyaha tsa chje tí'bohoo Ntīanā. Kō tsa n'ek'ienna ej, an xi kuichú ma xi nkú joyaha chje xi ts'jinnđuút'a chje xi tí'bohō Ntīanā. Tunga tsjohó tjinna ndaha tsa b'a n'ena. Ta n'etsjokoho kjuatsjona.

¹⁸ B'a ta ts'in tsjo katumanuu kō ta tjennú kjuatsjonuu.

B'i ts'in kitsúyaha Pablo xuta Filipino nga ts'ínkjisehe Timoteo

¹⁹ Tsa Ndā Ntīanā Jesu tsjante, kitsa ts'inkjisenuu Timoteo tu xi tsjo kamahana nga kuint'e ni xi tíma ajinnuu.

²⁰ Najmi tjin sana k'ái xi nkúhu kui, xi b'a ta ts'in ts'innkjink'un xi nkúhu an nga kjintaha ra jun.

²¹ At'aha k'ái xutaha bi ni xi ts'e bangisjai, najmi ni xi ts'e Jesucristo.

²² Tunga jahá yo xi nkú k'un Timoteo kō xi nkú ts'in títs'inxákona nga tíb'énjímikona én nda tsuhu Jesucristo, xi nkú joyaha nku ndati xi ts'inxákō na'mihī.

²³ Kui nga tíb'endáhana nga kui ts'inkjisenuu chubā nga skue xi nkú ts'in s'enda ni xi tí'ajian.

²⁴ Kō behe k'an nga Ndā Ntīanā ta tsjántena nga kama kfinseuu.

B'i ts'in kitsúyaha Pablo xuta Filipino nga títs'ínkjisehe Epafrodito

²⁵ Tunga nd'ái títs'innkjihīn k'an nga tjihin nga ta ts'ínkjisehé ngáhanuu ndā nts'eé Epafrodito. Kui xi títs'inxákona nga tí'ajinkona kjuanimā ngat'aha Cristo. Kui xi y'exó nga kin'e nibásenú tu xi kuásinkohona nga ts'jīn ni xi machjénna.

²⁶ Tu xí tíma bahá ra jun kō kjintaha ra jun, at'aha be nga kinu'yó nga kisaté ch'in.

²⁷ Kjuaxi kjáihin nga 'yún ndjáhá kisé ch'in, nga ja ma kuayáhá kai. Tunga Ntjanáhá tsase nimaḥa nga kits'innkihj. Kō najmi tū suba kui xi tsase nimaḥa Ntjaná, tã tsase nimaḥa kō an, at'ahã tsa k'ien ndo 'yún kama tse kjuabana kai.

²⁸ Kui nga kitsã mjehena nga ts'inkjisehenūu tū xi tsjo k'úehēnuu nga cha ngáhanu kō tū xi najmi tã 'yún s'entahana.

²⁹ N'ekjohoon ndo xi nkú ts'in tjeḥen rã xutã xi ts'e Ndã Ntjaná. Tsjo kat'enuu nga b'a n'oo. Chanjúun xutã xi b'a k'un xi nkúhu kui.

³⁰ At'ahã ngat'ahã xáḥa Cristo ja ma k'ienntjáihí ni kai. Kitsjá yjohō ndaha tsa ja ma k'iehén tū xi ts'íintjusuhun ngandanã xá xi kik'aihīruu.

3

B'i ts'in kitsúya Pablo nkú ts'in y'éjña ni xi kis'ehē

¹ Kui b'a maha, já nts'ena, tsjo kat'enuu at'ahã Ndã Ntjaná Jesucristo tíñajinnūu. Najmi tífehē k'an nga tã kui tã maha ni xi tib'et'ánūu, at'ahã ngandanūu niū.

² Chúhūun yjonūu já ch'onk'un xi ja yo, xi ch'onk'un xá xi títs'in, xi mjehe nga n'e circuncision tiya.

³ At'ahã circuncision xi ndoo, kui xi kich'aá ñã xi yankjáán Ntjaná xi nkú ts'in bakúyaná Espiritūhu Ntjaná kō ma 'yún k'aán ngat'ahã ni xi kits'in Cristo Jesu, najmi ngat'ahã ni xi n'ehē yjonintená.

⁴ An bi kama nkjúun kama 'yún k'an ntje xi y'ahana. Najmi tjín kj'ai xi b'a ts'in kama 'yún k'un niū xi nkúhu an,

⁵ nga ajihūn xutã xi ntje Israel tjeḥen rã kitsian kō kin'ena ni circuncision nga tjinna jin nistjin nga kitsian. Ntje chánj Benjamin tjeḥenna. Xutã hebrehó xi chánã. Nku ndã fariseo xi 'yún kits'intjusun chich'in kjuatéxumaha Moise kama.

⁶ Kui kjuatéxumoo 'yún kikuhūn nga santaha kitsjennkí unkie xutã njinkūhu Cristo. Naxū tsátejña xi nkú ts'in bakúya kjuatéxumoo. Najmi tjín xi ch'on ts'in kinchjayanena ngat'a ts'e kui niū.

⁷ Nk'ie bi, ngat'a ts'an 'yún chjīhī rã ngatentē ni xu'bj, tunga nd'aj tū ngat'a ts'e Cristo xi nkú joyaha ni xi najmi chumi ni chjīhī rã kits'in ma kui niū.

⁸ Nd'aj b'a xian nga najmi chumi ni chjīhī rã ngayjee niū, at'ahã ja be Cristo Jesu. Kui xi Ndã Ntjanã maha kō kui xi 'yún chjī saḥã rã nga tū mí nihí ni. Ngat'ahã Cristo kits'innđya ngayjee ni xi tjinna tū xi kama ts'in nganahana Cristo. Nd'aj nk'ie nga basehē ni xi kindyjoō, b'a mana xi nkúhu tsa stjé niu mana.

⁹ Mjena kúátējñajian ni xi kits'in Cristo. Nk'ie kits'intjusan kjuatéxumoo. Kuenta ts'an tsangisja nga naxū kuichú ma nginkūn Ntjaná. Tunga nd'ajhí s'ejinna Jesucristo. Kui nga Ntjaná títsjáhana nga naxū tíjña nginkūn tū ngat'ahã nga s'ejinna.

¹⁰ Ni xi mjena nd'aj, mjena nga skue sisia Cristo kō nga'yúhūn Ntjaná xi kits'inkj'áiya ngáhã rã Cristo ngabayoo. Mjena nga tã sakúna kjuanima xi kits'inkjáihj. Mjena b'a k'úé xi nkú kik'ie Cristo nk'ie nga k'ien

¹¹ tū xi tã kj'uaíyahana kō an ajihūn xutã k'ien.

B'i ts'in kitsúya Pablo ni xi kingjásihj nga y'ejña

¹² Najmi b'a tíxian tsa ja kisakúna ni xi kuaxian kō a rã tsa ja kama yá xi tjihj nga kama. Tunga tū nku tífi tjennkiná ni xi kuaxian, tū xi sakúhuna ni xi kama mjeḥē Cristo Jesu nk'ie nga kisakúhūn an.

13 Jun já nts'e, najmi b'a mana tsa ja kisakúna niy. Ni xi títs'inná, títs'inchaya ni xi chóo kó títs'in kjuá'yúhún rá yjoná tū xi sakúhuna ni xi níba askahan.

14 Cristo Jesu ts'inchjén Ntjāná nga tinchjaná nk'a ján. An bi tifi tjennkia ni xi títsu nga tsjáha xi nt'é éhen.

15 B'a ts'in tjihin nga s'eyahaná nǎ xi ja tsichu maá xi tjihin nga kamaá. Kó tsa tjín xi k'ǎi ts'in s'eyaha, Ntjāná tá k'uéjǎ chjihí ni xu'bo.

16 Tunga tjihin ni nga tū nku ndjáhá kuinchajían ni xi ja kin'ekjáhlín santaha nd'ǎi.

17 Jun já nts'e, b'a n'oo xi nkú nga títs'ian kó tá chase chubayohoo xutá xi b'a tá tíncha ts'in xi nkú ts'in kik'iejǎ chubayáihí.

18 At'aha nkjin maha xi tjintu xi nkúhu tsa tū kjuandahá kin'ek'ien Cristo at'a kruu. Ja ma nkjin niyá b'a xinnuu kó nd'ǎi santaha tǐnta ts'íhinna nga tixinyanuu xi nkú ts'in tjíyaha xutá xu'bo.

19 Kui xi tíncha fi má nga ndyja, kó ni xi incha mjehe s'ehé kui xi ntjaha. Tíncha bangisjai kjuachánka ajihín ni xi tū subahá maná, kó tū nku ni xi ts'ehé asuntee tjintuyáha kjuankjintak'uhun.

20 Tunga máha nǎ, nanki xi tjǎa nk'a ján tjeheñná. Yohó nankiná má nga tichuyáhaá nga nibajehen Ndá Ntjāná Jesucristo xi ts'íink'ankiná.

21 Tjihin nga'yún nga kuatéxumaha ngatentee ni xi tjín kó ts'íinchjén nga'yúhun nga ts'íink'ontjaiya yjoninte x'an xi kich'aa nd'ǎi. Xi nkú ts'in tjihin kjuachánka yjonintehe, b'a tá ts'íink'íe xi ts'ǎná.

4

B'í ts'in kitsúya Pablo ni xi incha ts'ín xutá nínku Filipino

1 Kui b'a maha, já nts'ena, tjo nkjúnna jun kó f'áitsjenna jun. Jun xi kjuatsjoná kó nga chjihí xána. Tū nku b'a n'e ndjáhá tinchajiuun Ndá Ntjāná, jun xutá tjona.

2 Tibankihí ná Ebodjá kó tibankihí ná Sintíke nga kanchjako nda ngáha xinkjín at'aha nkúhú Ndá Ntjāná incha yjanki.

3 Kó ji tá tibankihi nga tǐsínkoi jminchjiun, ji xi b'a tá tsu xá xi tǐn'ei. At'aha nga y'enjmiá yo, kui jminchjiun tá y'enjmi é n da tsuhu Ntjāná, xi nkú nga tá kits'in ndá Clemente kó xutá xingisoo xi kits'inxákona. Kui xi ja tjintut'á j'áihín xujun má nga tjintut'á j'áihín xutá xi k'úentu tǐk'un sín.

4 Kas'enuu kjuatsjoho Ndá Ntjāná. B'ahá tá tǐxin ngáhanuu. Tsjo kat'enuu.

5 Ngatentee xutá incha kate nga nda animanuu. Ja tjǎa tiña Ndá Ntjāná.

6 Najmi tū chumi nihi xi fantaha ruu yjonuu. Tū sa ní tehente t'inyohoo Ntjāná ni xi machjénnuu nga chubakoo. Tínchíhuu kó tá tjohoon máb'achjihí ni xi tǐ'banuu.

7 Kjuajyuhu Ntjāná xi najmi mankjihin xutá, kui xi kúhun animanuu kó tsjánjá xi nkú ts'in n'enkjínk'un at'aha Cristo Jesu ts'enuu.

8 Kó ni xi fekuhu, já nts'e, tibankinuu nga n'enkjínk'un ni xi naxu tjín, ni xi yankjún, ni xi nda, ni xi je, ni xi tsjo k'un, ni xi nda chasehe. Ngayjee ni xi 'yún nda kó ni xi sasíná, kui ni jxi n'enkjínk'un.

9 N'etjusun ni xi tsakuyánuu kó xi kixinyanuu nga n'oo, ni xi kinu'yó nga kinchja kó xi kiyo nga kits'ian. B'a n'oo kó k'uéjǎjinnuu Ntjāná xi tsjáná kjuajyu.

B'í ts'in kitsjáha Pablo máb'achjihí xutá nínku Filipino at'aha tsasinkoho

¹⁰ 'Yún títsjána kjuatsjo Ndá Ntjáná nga tã kis'entahá ngáhanuu an. Kjuaxi nga tehente kjintahánuu an, tunga santahá ni nd'ái kisakú niyánuu nga tsisinkonú.

¹¹ Najmi tshu ra tsa ndyjat'ana tsa mí nihi, tsa kui nga b'á tíxihinnuu. At'ahá ja kamankjinna nga tsjo k'úéna ajihín tũ mí nihi ni xi kamát'an.

¹² Be xi nkú ts'ín bintsúbajían kjuax'an kò tã be xi nkú ts'ín bintsúbajían kjuanchíná. Ja kama nkana tũ mí nihi ni, tsa tsé sisinna kò tsa kama bjona, tsa 'yún s'ena ni kò tsa najmi chumi nihi xi s'ena.

¹³ Ts'ín chúkjuá tũ mí nihi ní, at'ahá Cristo tsjá nga'yúnna.

¹⁴ Tunga ndahá t'n'o nga t'bisinkonú ajihín kjuanjíma xi t'f'ajian.

¹⁵ Jun xutã nínku nanki Filipo, yo ni xu'bi. Nk'ie nga tjun y'enijmínuu én nda tshu Jesucristo kò nk'ie nga tsitja ante Macedoniã, ajihín xutã nínku xingisoo tũ nkuhú jun xi tsisinkonú. Kik'ainú xi nkú t'jín kitsjánuu Ntjáná.

¹⁶ Santaha nga tsátejña nanki Tesaloníka, nku jo niyá tã kin'ekjínú ni xi kamachjénna.

¹⁷ Najmi chje xi t'ibainú tibangisja. Tibangisja níná nga 'yún kas'e sanuu kjuanchíná nginkun Ntjáná.

¹⁸ Ja kits'inkjáiín ngayjee ni xi kin'e nibánú kò santaha t'ib'anki tímána nd'ái. Ni xi kin'e nibákonú Epafrodito, kui xi kits'índjuú ngayjee ni xi machjénna. Kui niu xi nkú joyaha nku chje sinje xi ts'ínkjáiín Ntjáná kò sasíhín.

¹⁹ Tsjánuu Ntjáná ngatentee ni xi machjénnuu, xi nkú ts'ín t'jñajin kjuanchíná chánka xi sakújinná Cristo Jesu.

²⁰ ¡Ntjáná xi Nã miná maha, kui xi kayahã kjuachánkahã santaha tũ nkjéhé ni! B'á katuma.

B'í ts'ín kits'ínkje Pablo xujin

²¹ Tjohoon kjuasuniñana ngatentee xutã xi ts'e Cristo Jesu. Títs'ínkjínuu kjuasuniña já nts'eé xi t'jintukona ei.

²² Títs'ínkjínuu kjuasuniña ngatentee xutã xi ts'e Ntjáná xi t'jín ei. Ko xi t'íncha ts'ínxá ni'yahã ndã t'jün k'aku Cesar, kui xi 'yún títs'ínkji sanuu kjuasuniña.

²³ Kat'eñajinnuu kjuandahã Ndá Ntjáná Jesucristo.

Xujun xi kits'ínkjihí nda postru Pablo xuta ninku Colosa

B'í ts'ín kikjaniñaha Pablo xuta ninku xi tjin nanki Colosa

¹ An Pablo, an xi kama nku nda postruhú Jesucristo at'aha Ntjaná b'a ts'ín kama mjehe. An ko nda nts'eé Timoteo

² tísuniñaihi já nts'eé xi tintsuḅoo nanki Colosa, jun xi kikj'áts'enúu Ntjaná ko s'ejinnúu Cristo.

Kas'enúu kjuanda ko kjuajyu xi tsjáná Ntja Na'miná.

B'í ts'ín kinchjantjai Pablo xuta ninku xi tjin nanki Colosa

³ Xki nga chubantjáihí nginkun Ntjaná xi Na'mihí Nda Ntjaná Jesucristo, baihi máb'achjihí

⁴ at'aha kik'inyaní xi nkú ts'ín s'ejinnúu Jesucristo ko xi nkú ts'ín tjonúu ngayjee xuta xi ts'e Ntjaná.

⁵ B'a tín'o at'aha kinu'yó én nda tsuhu Jesucristo, én xi naxu tjin. Y'éjña chjinúu ni xi tjiná ngandanúu ndjiojmi ján. Kui niú xi ja tichuyóhoo nd'ái.

⁶ Kui éin xi tsichujinnúu nda tít'sín ko tífindju ajihín xuta nga ngúsuhun asuntee. B'a ta tíma ajinnúu b'aha rá nistjin nga kinu'yó ko tsichu mankjinnúu xi nkú tjihín rá kjuandaha Ntjaná.

⁷ Kui éin xi tsakúyanúu nda Epafra, nda musu xinkí xi 'yún tjoní. Naxu tífikó xáha ei nga tít'sínxát'aha Cristo ngajonúu.

⁸ Kui xi kitsúyaní kjuatjo xi y'éjñajin animanúu Espirituhu Ntjaná.

⁹ Nkúhu nga kik'inyaní kui niú, najmi tín'ekj'áiyai nga tichubantjáihí nk'ie nga tichubakoi Ntjaná. Tíbinchihi nga katumankjinyjenuu ni xi mjehe, ko nk'ie nga Espirituhu katsjánúu nga nanka n'enkjintak'un ko nga kamankjinnúu ni xi ts'e Ntjaná.

¹⁰ B'a katuma tu xi kuínsuḅahanu xi nkú ts'ín tjehe ra xuta xi ts'e Nda Ntjaná ko nga n'oo ni xi sasihín. Tíbinchihi nga n'oo ngayje tákjá ni xi nda ko nga 'yún kamankjinnúu nkú tjihín rá ngat'a ts'e Ntjaná.

¹¹ 'Yún kasakú nga 'yúnúu xi nkú ts'ín tjehe ra nga 'yuhun Ntjaná xi tjihín kjuachánka, tu xi kuichúkjuahanúu tu mí nihí ni ko tu xi najmi n'ekjehe ruu tak'un.

¹² Tsjo kat'enúu ko tjohon máb'achjihí Ntja Na'miná xi kits'ín nga kama sakúnúu ni xi ts'ínkjálhín xuta xi ts'e xi k'úentu má ndzjeen.

¹³ At'aha ja kikjexinná ajihín nga 'yún xi tjin má jyuun ko kits'ínkj'aná má batéxuma Ntí xi tjoho.

¹⁴ Kui xi y'échjintjainá, kui nga kin'endyjat'ahaná ngatitsunná nd'ái.

B'í ts'ín tsakúya Pablo ni xi kits'ín Cristo ngandaná

¹⁵ Cristo kui xi nk'ie nga yaá, Ntjaná yaá. Ntukaán bi najmi ma chjihí Ntjaná. Kui xi Ntíhi Ntjaná xi tjun kintehe ni nga n'enda ngayjee ni xi kin'enda.

¹⁶ At'aha kui tjiña, kui nga kin'endaha ni xi tjin ndjiojmi ján ko asuntee, ni xi ma chji ko ni xi najmi ma chji, xi k'akú ko xi tjihín xá, xi batéxuma ko xi nk'a tjen. Kui kin'echjén nga kamanda ni xi tjin ko kui kama ts'e.

¹⁷ Kui xi tu b'a ts'ín jahá tjiña kintehe ni nga kamanda ngayjee ni xi tjin, ko kui ngat'aha b'a k'uhun ni xi tjin xi nkú k'un.

18 Xi nkú tã ts'in nintakaá batéxumaha yjonintená, b'a tã ts'in Cristo batéxumaha xuta ninku. Kui xi tjuhun. Kui xi tjun j'áiyaha ajihin xuta k'ien tu xi nk'a tsjéhen ra ngayjee ni xi tjin.

19 At'aha kama tsjoho Ntjaná nga y'éjñajihin Jesucristo xi nkú ts'in tjíyaha.

20 Ntjaná kits'in nga kjuaik'un ngáha ra ngayjee xi incha ngji t'axín. Cristo kits'inchjén, kui nga tu ngat'aha jni xi tsaténdzjoho Cristo t'a kruu kitsjáha ra kjuajyu ngayjee xi tjin t'anankiu ko xi tjin nk'a ján.

21 Njstjin nk'ie tsinima t'axihun Ntjaná ataha ni ch'onk'un kin'o ko animanuu ngji kontraha Ntjaná.

22 Tunga nga nd'ai Ntjaná ja kits'in nga kjuáik'un ngáha ruu tu ngat'aha nga Cristo kits'inckjas'en yjonintehe nga kin'ek'ien. B'a kits'in Ntjaná tu xi kama kujichunchahanu nginkun ko kamo xuta xi ts'e xi najmi tjihin chuntú ko xi najmi kama n'enijéhe ra tsa mi nihi.

23 B'a kama tsa tu nku kixihí ko ndjá kujinchajiun xi nkú ts'in s'ejinnuu Ntjaná ko tu nku chuyahá ruu ni xi y'éjña chjinuu én nda tsuhú Jesucristo xi ja kinu'yó. Kui éen xi tis'enijmíhi xuta xi tjin nga ngúsuhun asunntee. An Pablo kik'ai xána nga k'uenjmíá éin.

B'i ts'in kitsúya Pablo xá xi kik'aihi

24 Nd'ai tsjo tjinna nga tísakúna kjua'un ngandanuu. Ajihin yjonintena tífndju kjua'un xi tísakúhu Cristo ngandaha xuta ninku, at'aha xuta ninku xi yjonintehe Cristo.

25 Tís'inxá ajihin xuta ninku xi nkú ts'in y'éjña Ntjaná nga kitsjána xá xu'bi ngandanuu, tu xi b'a ts'in s'enijmíhi xi nkú tjihin ra éhen Ntjaná.

26 Tib'enjmíá ni xi kis'ejña 'ma nú chá ján. Najmi kisakúchjihí niu xuta xi kis'e njstjin nk'ie. Tunga nd'ai xuta xi Ntjaná kik'áts'e tís'ejña chjihí niu.

27 Kits'in mje nga kuakúhu xuta xi ts'e xi nkú ts'in tjíña kjuanchináha ko kjuachánkaha ajihin xuta xi tjin nga ngúsuhun asunntee. Kui nihi xi ja tís'ejña chji nd'ai. Ko ni xi tís'ejña chjiu, kui xi Cristo. Kui xi tjíñajinnuu ko tís'in nga tichuyohoo nga sakúhunuu kjuachánka.

28 Kui Cristo xu'bi tib'enjmíhi xuta. Ya sisiin xi nkú ts'in tí'bai niyáihí ko títakuyáihí ngayjee xuta, tu xi kuichú maha ngayjee xuta xi s'ejihin Cristo xi nkú ts'in mjehe Ntjaná.

29 Kui niu xi tít's'ian nk'ie nga tít's'inxá. Nga'yún xi tít'sjána Cristo títasinkona, kui nga ndjá tít's'inxáhana.

2

1 Mjena nga choo nga tu xi tsehé kjuanimá tibenkinuu jun ko xuta ninku nanki Laodicea ko ngayjee xuta xi najmi be xi nkú tjián.

2 Mjena nga sakú nga'yúhun ngayjee xuta ninku, nga nkuhú k'ua xinkjin at'aha tjoho, ko nga nkuhú b'a kuitsu kjuankjintak'uhun nga nkúnkú, ko nga kamankjinyjehe ni xi mjehe Ntjaná. Yohó ni ma kamankjihin ni xi y'éjña 'ma Ntjaná, kui nihi xi Cristo nd'ai.

3 Kui nga nk'ie nga yahaná Cristo yaá ngayjee kjuankjink'un xi 'yún nanka xi chjihí ra.

4 B'i ts'in tít'et'ánuu tu xi najmi ch'a én tsjo tsu tsank'á k'uañachakohonuu.

5 Ndaha tsa najmi an kikjin tjíñajinnuu, tunga kjintáhana jun ko tsjo mana nga be xi nkú ts'in nda tintsubakoo xinkiu ko xi nkú ts'in ndjá tinchajiun Cristo, at'aha kui xi s'ejinnuu.

B'i ts'in tsakúya Pabló xi nkú ts'in tintsübaqkáá Cristo

⁶ Kui b'a maha, xi nkú ts'in kin'ekjááhín rüü Ndá Ntíaná Jesucristo, tü nkú b'ahá ts'in tsjénkiu.

⁷ Nanká katji kjamánuu ajihín Cristo ko ndjá tinchajiun, at'aha kui xi kis'ejinnüu xi nkú ts'in kisakúyanüu. Ko tehente tjohoon máb'achjihí Ntíaná nga ja kamo xutá xi ts'e.

⁸ Chúhüun yjonüu nga najmi tü ch'a xi k'uanachakohonüu én nanká tiya xi be xutá. Kui xi nibáha rá sin chá xi be xutá, ni xi asunnte y'aha rá. Najmi Cristo nibáha rá.

⁹ Ajin yjonintehe Jesucristo tijnájin kikjin Ntíaná,

¹⁰ ko jun ja kisakúnuu ni xi ndyjat'anüu kai at'aha nkúhú tsichu makoo Cristo. Kui xi batéxumaha ngayjee xi tjihín xá ko xi batéxuma.

¹¹ Nk'ie nga kis'ejinnüu Cristo, kin'enüu nku circuncision, tunga najmi circuncision xi n'ehé rá yjoninteé kin'enüu. Circuncision xi kjexín ní jé xi kich'o kin'enüu. Cristo xi b'a kits'innüu.

¹² Nk'ie nga kisatentó, tsangiyanjikoo Cristo. Nk'ie nga kis'ejinnüu nga'yúhün Ntíaná xi kits'ink'íáyako ngáha rá Cristo ngabayoo, tá j'áiyako ko kui ajihín ngabayoo.

¹³ Jun xutá k'ien kamo nistjin nk'ie tü ngat'aha ngatitsunnüu, nk'ie nga najmi kin'enüu ni circuncision xu'bo. Tunga Ntíaná kits'ink'íentu tik'unkonüu Cristo. Kits'inn dyjat'aná ngayjee ngatitsunná.

¹⁴ Kikjetiya xujun xi má nga kis'et'a ni xi tjenná, xi ngji kontraná. Kikjexín xujun ko kingját'a kruu.

¹⁵ Cristo kits'inchjén Ntíaná nga kits'ín nganaha xi tjihín xá ko xi nk'a tjen. Kiya kjuasuba xi kisakúhu nga kin'e nganaha xi tjihín xá ko xi nk'a tjen.

¹⁶ Kui nga najmi tü ch'a n'esihín rüü xi kuinchjayanenüu ngat'aha ni xi tichino ko tsa xi tí'yu, ko a rá ngat'aha nistjin nga tibitju s'í, ko a rá nistjin nga tib'atuts'ihín sóo, ko tsa nistjin nkjún.

¹⁷ Ngayjee ni xu'bj mjehe kuakúchji ni xi nibá askahan, tunga Cristo bi b'éjna chji sisin ni xi nibóo.

¹⁸ Najmi tü 'bajnto nga xi b'asje nimakjua maña yjoho ko benkjún ntítsjee incha k'uéchjanüu ni xi n'ekjóhoo. Kui jóo xi ni xi ma chji suba kuihí nchjanimíyaha ko nk'a b'asje tiya yjoho ngat'aha ni xi mankjihín ej asuntee.

¹⁹ Ja incha ngji t'axihín xi nintaku xutá ninkü maha. At'aha xi nintaku xutá ninkü maha, kui xi ts'in nga sá yjoninteé xi nkú ts'in mjehe Ntíaná nga sá. Sá yjoninteé at'aha incha y'a y'aha rá xinkjín.

B'i ts'in tsakúya Pabló nk'ie nga Cristo tsayakaá ko j'áiyako ngáhaná

²⁰ Ja tsayakoo Cristo, kui nga kama ndáihí rüü ni xi batéxumaha asunteej. Kui nga, ¿á tintsüba saha rüü asunteeé xi nkú ts'in tjíntuhu xutá xi ts'e? ¿Á tínu'yá'én saha rüü kjuatéxuma xi tsuhu xutá?

²¹ B'a tsu éen: "Najmi tü n'ekoo niü. Najmi tü chjut'o niü. Najmi tü chjubó niü."

²² Kui ni xu'bj nintaku xutá tsitjuhu ko xutá y'éjna. Feya niü nga n'echjén.

²³ B'a maha xi kixi mankjihín maha nga b'a ts'in nchja, at'aha ts'in kjua'yúhün rá xutá nga skuénkjún Ntíaná ko nga ts'ín nimakjua yjoho ko nga 'yún tsjáha kjuanimá yjonintehe. Tunga najmi chumi ni chjihí rá tsa basinkoná nga b'éch'oná ni xi nchjaha animaná asunteej.

3

¹ Ja j'áiyakoo Cristo ngabayoo, kui nga tinchísjaihinu ni xi tjin ndjiojmi ján má tijnat'aha Cristo Ntjaná.

² Ni xi tjeheñ ra ndjiojmi ján n'enkjintak'un, najmi ni xi ts'e asuntee.

³ At'aha ja tsayo ko tintsuba tik'unkoo Cristo nginkun Ntjaná. Kui nga najmi ma chjihí yáha jun nd'aj.

⁴ Cristo xi ts'in nga tintsuboo. Nistjin nga k'j'uaakúchji yjoho Cristo, kui nistjiun ta cha yáha jun ko kuakúchjiu kjuachánkaha.

B'i ts'in tsakúya Pablo xi nkú ts'in chúhuún yjoná

⁵ Kui nga n'ek'iehennu ni xi tjtintujin animanuu xi tjeheñ ra asuntee. Najmi tu ch'a xi chuba kjuántukohó xinkjin, ko tsa ts'in ni xi chuntí nginkun Ntjaná, tsa yjonintee xi kuatexumaha, tsa mjehe ts'in ni xi ch'on tjin, tsa kjuanchiná y'un kjuásihin. Xi y'un fásihin kjuanchiná, kui xi k'j'ai ntja tjeñki.

⁶ Tu ngat'aha nga b'a incha ts'in xuta, kui kjuaha nga incha nibanehe ra kjuakjahan Ntjaná.

⁷ Ko jun b'a ta kin'o nistjin nk'ie, nk'ie nga tintsubajiu ni xu'bo.

⁸ Nd'ai ta n'e taxíun kjuakjoon, kjuastintoo, kjua'unchoo, én chubatit'oon ko én ch'on tsuu.

⁹ Najmi tu ch'anachoho xinkju. Xi nkú ts'in tintsuboo nistjin nk'ie, b'a joyaha tsa nku najyun chá kin'esjo.

¹⁰ Tunga xi nkú ts'in tintsuboo nd'aj, b'a joyaha tsa najyun tsetse kindyja ngáhanu. Xi nkú ts'in tjiyaha Ntjaná, b'a ts'in ts'eyanuu nk'ie nga tits'in tsetsenuu ko nga tímankjin sisinnuu nkú tjihin ra ngat'a ts'e Ntjaná.

¹¹ Ajihin xuta xi ja kama tsetse najmi ta chumi ni behe ya xi ntje judio tjeheñ ra ko ya xi najmi ntje judio tjeheñ ra, ya xi kin'ehe ni circuncision ko ya xi najmi kin'ehe, ya xi xin nibáha ko ya xi kinte tjen nginkun xuta, ya xi xuta musu xi kich'atse ko ya xi ndáihí yjoho. Ngayjee kui ni nkúhú bichú majin Cristo, ko Cristo tijnajihin ngayjee.

¹² Ntjaná j'ájinuu, kikj'ats'enuu ko tjoho jun. Kui nga n'e tsetse yahanu xi nkú ts'in kuintsuboo nga chasenimoo xinkju, kas'enuu kjuanda, nimakjua kas'eyanuu, nimakjua n'ekoo xinkju ko najmi tu kitsa katuma stinuu.

¹³ N'e'yún tak'uhuyun xinkju ko n'endyjat'ohoo xinkju tsa tjin ajinnuu kjuasti. Xi nkú ts'in kits'imdyjat'anuu Nda Ntjaná, b'a ta ts'in n'endyjat'ohoo xinkju.

¹⁴ N'etjót xinkju, at'aha kjuatjoo xi 'yún chjí saha ra nga ngayjee ni xingisoo ko nkúhú ts'in manuu.

¹⁵ Kichj'ajinnuu tu xi nkúhú yjonintehe Cristo kamahanu ko b'a ts'in s'ehenuu kjuajyu. Kjuajyuhu Cristo katsjániyáha animanuu ko tehente tjohonón máb'achjihí Ntjaná ngat'a ts'e kui niú.

¹⁶ Kat'ejnajinyjenu ehén Cristo. N'enkjink'un sisiun xi nkú ts'in kuakúyohoo ko nga k'uai niyóhoo xinkju. Tjohonón máb'achjihí Ntjaná ajin animanuu nga sóhoo salmo ko sohón ninú ko xi nkú ts'in kuakúyanuu Espiritu nga só.

¹⁷ Ngatentee ni xi n'oo, tsa chubo ko tsa tu mí xáha ni xi n'oo, Nda Ntjaná Jesu n'ekasiún titjun nga b'a n'oo ko tjohonón máb'achjihí Ntjaná Na'miná ngat'a ts'e ni xi kisakújinnuu Jesu.

B'i ts'in tsakúya Pablo xi nkú ts'in k'úéntu xuta

¹⁸ Jun xi tí'minuu chjuún, chankjún x'innuu. B'a n'oo xi nkú ts'in tijnaha xuta xi yjanki Nda Ntjaná.

19 Jun xi tí'minuu x'ín, n'etjò chjuúnnyu kò najmi tū ndjá n'ekoo.

20 Jun xi tí'minuu ntí, t́nú'yá'én tehentohoo xi chánuu. At'ahá kui niu xi sasíhin Nda Nt́ianá.

21 Jun xi tí'minuu na'mi, najmi tū chubá kjahán n'ekoo ntínuu, tū xi najmi kfehe rá k'un.

22 Jun xi tí'minuu xutá musu xi kich'atse, t́nú'yá'én tehentohoo xi já nt́ianuu maha ei asunntej. Najmi tū nk'ie nga t́basenuu b'a n'o, tsa tū xi nda kuasehenuu. Ngayjehe ní tak'un b'a n'oo at'ahá Nda Nt́ianá yankjún.

23 Tū mí xáha ní xi n'oo, ngayjehe anímanuu b'a n'oo. B'a n'oo xi nkúhu tsa Nda Nt́ianá t́n'exát'ohoo, najmi tsa xutá.

24 Yo nga sakúnuu ni xi t́indahá Nt́ianá nga tsjáha nt́hi. Cristo t́n'exát'ohoo, kui xi Nda Nt́ianuu.

25 Xi t́ts'ín ní xi najmi b'a t́jín, kui xi ts'ínkjáín ngajoya ngáha rá chj́hi ní xi t́ts'ín. Najmi ngabi ts'ínko Nt́ianá xutá.

4

1 Kò jun xi tí'minuu já nt́ia, nda kò kixi n'ekoo xutá musu xi kich'atso. At'ahá yo nga tá t́j́nanuu kò jun nku Nda Nt́ia ndjiojmi ján.

2 N'ekjas'ohoon yjonuu nk'ie nga chubakoo Nt́ianá. Najmi tū n'ekjentohoo yjonuu nga tjohoon máb'achj́hi ngat'a ts'e ní nda xi tsjánuu.

3 Kò tá chubantjaini tū xi Nt́ianá tsjánteni má nga k'úenimí éhen, tū xi kuixínayahani ní xi kis'ejña 'ma nístjin nk'ie kò tís'ejña chji nd'ái ngat'ahá Cristo. At'ahá kui kjuaha ḱj́iya'yúhunna ei.

4 Chubantjainú tū xi kama kuakuchj́ sisihinna éhen kò xi nkú ts'ín t́ihin nga kuinchja.

5 Nanká n'ekjínk'un xi nkú ts'ín kuintsúbajihun xutá xi najmi s'ejihin Nt́ianá. Xkí nístjin xi kjuá chase sisihun ní xi n'oo.

6 Tehente tsjo ts'ín chubo kò kas'ehe sin ní xi chubo. B'a ts'ín cháhanu xi nkú k'úihun nga nkúnkú xutá.

B'i ts'ín kits'ínke Pablo xujún

7 Xi nkú ts'ín t́j́ña ei kuítsuyayjenuu ndá Tikíko, ndá nts'eé xi tjona, xi kixi t́ts'íntjusun xáha, xi tá t́ts'ínxát'ahá Nda Nt́ianá xi nkúhu an.

8 Kui xi t́ts'ínkj́senuu tū xi cháhanu xi nkú n'e tintsúbai ei kò tū xi sakú nga'yúhunnuu.

9 Kò t́ts'ínkj́ka Onesimo, ndá nts'eé xi tjona xi tá kixi t́ts'íntjusun xáha kò xi ndá nankinuu maha. Incha kuítsuyanuu ngatentee ní xi tíma ei.

10 T́ts'ínkj́nuu kjuasuniña Aristarko, ndá xi kjiya'yúnkóna nubayá ei, kò Marko xi nts'esti maha Bernabe. Ja tá tsichunuu éhen Marko. Nda n'ekj́ohoon tsa kuichúsenuu yo.

11 Kò t́ts'ínkj́nuu kjuasuniña Jesu, kui ndo xi tá 'mi ya Justo. Tū kuihí já judio xu'bj́ xi y'anjikóna xá xi t́ts'ían nga t́b'enimíá xi nkú ts'ín batéxuma Nt́ianá. Kui jóo xi tsjá nga'yúnna.

12 Tá t́ts'ínkj́nuu kjuasuniña Epafra, xi ndá nankinuu maha. Kui xi tá t́ts'ínxát'ahá Cristo Jesu kò tehente ngayjehe k'un t́bankintj́ínuu nga t́nchjako Nt́ianá, tū xi ndjá kuinchahanu kò kama je kikjiun kò kamo xi nkú ts'ín mjehe Nt́ianá.

13 An be sisian xi nkú ts'ín Epafra kjintahá rá jun kò tá kjintahá rá xutá xi t́jín nanki Laodicea kò xi t́jín nanki Hierapóli.

14 Tá t́ts'ínkj́nuu kjuasuniña Luca, ndá chj́nenki xi tjona, kò Demá.

¹⁵ Tjohoon kjuasuniñana já nts'eé xi tjín nanki Laodicea ko tjohoon kjuasuniñana tachjuún Ninfa ko xuta ninku xi ma ñjakú ni'yaha.

¹⁶ Nga ja kamanu nga n'eyo xujun, ta n'ekjihuu nga kats'inya xuta ninku Laodicea. Ko jun ta n'eyo xujun xi nibaha Laodicea.

¹⁷ B'a t'ihun Arkipo: "N'enkjintak'uin nga nda n'etjusuin xaha Nda Ntjaná xi kik'áhi."

¹⁸ An Pablo ntuna tib'et'ahanuu kjuasuniñana. N'ekj'áitsjon nga kjiya'yán. Kas'enuu kjuandaha Ntjaná.

Xujun xi tjun kits'ínkjihí nda postru Pablo xuta ninku Tesalonika

B'i ts'in kíkjaníñaha Pablo xuta ninku xi tjin nanki Tesalonika

¹ An Pablo, Silbano ko Timoteo tísuniñahi, jun xuta ninku nanki Tesalonika, xi kík'áts'enuu Ntia Na'miná ko Nda Ntíaná Jesucristo. Kas'enuu kjuanda ko kjuajyu.

B'i ts'in tít'sínkj'áitsjen Pablo xi nkú ts'in kits'ínkjáihín xuta ninku nanki Tesalonika én nda tsuhu Jesucristo

² Tehente nk'ie nga chubakoi Ntíaná chubantjáihí ko 'báihí máb'achjihí Ntíaná at'aha kichubó éhen.

³ Nginkun Ntia Na'miná f'áitsjen tehentení xi nkú ts'in s'ejinuu Ntíaná ko t'n'o xá xi mjehe, xi nkú ts'in tjonuu ko tíbísinkoo xinkiu, ko xi nkú ts'in t'n'echjúkjoo kjuanimá xi títbitajíun nga tichuyóho nga k'uaí ngáha Nda Ntíaná Jesucristo.

⁴ Jun já nts'e, tjoho Ntíaná jun ko yai nga j'ájinuu.

⁵ At'aha nk'ie nga kík'ienímí én nda tsuhu Jesucristo ajinnuu, najmi tu suba én kichubai. Kis'ejña chji ní nga'yúhun Ntíaná. Espirituhu Ntíaná kits'ínxá ko ndahachí najmi jo jan kamaní nga kichubai. Yo xi nkú n'e tintsubai ajinnuu nga ngandanuu ni xi kin'eí.

⁶ Nk'ie nga kichasení tã kichasoojó Nda Ntíaná, b'a ts'in tsinchiyó xi nkú ts'in kuintsuboo. At'aha nk'ie nga ja kin'ekjóhoon éhen Ntíaná, tã kisakúnuu nkjin tíkjá kjuanimá, tunga Espirituhu ní Ntíaná kitsjánuu kjuatsjo.

⁷ B'a ts'in y'ejña chjihí ruu ngatentee xuta xi s'ejihín Ntíaná xi tjin nga ngúsuhun ante Macedonía ko ante Akaya xi nkú ts'in tsjenkiáá Nda Ntíaná.

⁸ At'aha jun tjun kichubó éhen Ntíaná ko tífindju éen najmi tu suba ante Macedonía ko ante Akaya. Tu má níhi tiya xi nkú ts'in tís'ejinnuu Ntíaná. Kui nga najmi tã machjéhen rã tsa nkú kuixín sahaní jin.

⁹ At'aha xuta tijncha nchjaníjmíyaha xi nkú ts'in jun kin'ekjáiinni nk'ie nga tsichusejihí, ko xi nkú ts'in kin'ekjí t'axiún ntia xi ntsja xuta ts'innaha nga kin'ekjóhoon Ntíaná. Nd'ai yankiu Ntia xi tijná tík'uun. Kjuaxi nga kui xi Ntíaná.

¹⁰ Nd'ai tichuyóho Ntíhi Ntíaná xi nibá ngáha ndjiojmi ján. Kui xi Jesu xi Ntíaná kits'ínkj'áíya ngáha rã ngabayoo ko xi ts'ínk'ankiná nístjin nga nibánehe kjuakjahan Ntíaná asuntee.

2

B'i ts'in tít'sínkj'áitsjen Pablo xi nkú ts'in kits'ínxá ajihín xuta ninku nanki Tesalonika

¹ At'aha ja yo jun, já nts'e, nk'ie nga najmi xá tiya kama nk'ie nga tsichí ajinnuu.

² Yo nga un kikiení ko ch'on kamat'ajin nanki Filipo kintehe ni nga tsichí ajinnuu. Tunga Ntíanáhá kitsjá nga'yúnni, kui nga ndjá kin'esjehení yjoní nga y'enímí én nda tsuhu Ntíaná ajinnuu. B'a kin'eí ndaha tsa nkjin maha xi ngí kontrani.

³ Najmi ni xi ngasten ko tsa ni xi ch'onk'un nibáha ra ni xi b'enijmí ko ta ndaha najmi ch'anachaihi xuta.

⁴ Nda ní tsasení Ntíaná ko kin'ekjas'enní nga k'úeníjmí é n da tsuhu, ko b'a n'e tichubai. Najmi xuta tí'baihi kjuatsjo. Ntía níná tí'baihi kjuatsjo, kui xi be xi nkú ts'in tjintuyáni.

⁵ Xi nkú n'e ja yo, najmi kichuba un uin ko ta ndaha najmi kich'anachaihi, tsa tu xi b'a ts'in kjuaihiní toon. Ntíaná be nga b'a tjin ni xi tixian.

⁶ Najmi tsinchisjái tsa kjuachánka sakúni ajinnu ko ta ndaha ajihin xuta xingisoo,

⁷ ndaha tsa jin xi já postruhu Cristo kama kai tsinchihí ni xi machjénni. Kichase sisihin. B'a kin'eí xi nkú ts'in nku tachjuún xi basehe ntíhi.

⁸ 'Yún nkjún tjoní jun, kui nga santaha najmi tu nku é n da tsuhu Ntíaná kin'ekjas'ehen rí. Tsa ni xi kuáyántjaihi rí kai, tsyantjálhi rí. 'Yún nkjún kisasíní jun.

⁹ ¿A f'áitsjennu, já nts'e, xi nkú ts'in kin'exái ko kiyai kjuani ma ajinnu? Njstjin njstjen kin'exái tu xi najmi ch'á kamahani nk'ie nga y'enijmíhi é n da tsuhu Ntíaná.

¹⁰ Jun ko Ntíaná be xi nkú ts'in je ko naxu tintsubaí ajinnu jun xi s'ejinnu Ntíaná, ko nga najmi tjin xi kjanínení tsa mí nihi.

¹¹ Yo xi nkú ts'in kichihin nga nkúnkú jun, xi nkú ts'in kuhun xi tí'mi na'mi ntíhi.

¹² Kik'ai niyáihí ko kik'ai nga'yíhin. Kik'inyaihi nga kuintsuboo xi nkú ts'in tjihin nga k'úéntu xuta xi ts'e Ntíaná. At'aha jun j'ajinnu Ntíaná nga kuitjás'enjiun nga Ntíaná kuatéxumanu ko nga sakúnú kjuachánkaha.

¹³ Kui kjuaha nga najmi n'ekj'áiyai nga tehente 'baihi máb'achjíhi Ntíaná, at'aha kichjubó éhen Ntíaná xi kik'ienijmí. Najmi kin'ekjohoon xi nkúhu tsa éhen xuta. Kjuaxi kjáíhin nga kui xi éhen Ntíaná ko títs'inxáinnu nd'aj jun xi s'ejinnu Ntíaná.

¹⁴ Jun já nts'e, b'a ta kamat'on xi nkú kamat'ain xuta ninkuhu Ntíaná xi tjin ante Judea xi ta s'ejihin Cristo Jesu. Un kikienu aya ntsja xuta nankínuu xi nkú ts'in ta un kikiehe xuta ninku xu'bo aya ntsja xuta judio xinkjin.

¹⁵ Kui xi ta incha kits'ink'ien Nda Ntíaná Jesu ko já profeta, ko jin incha kikatjennkiní. Najmi maha incha ts'in ni xi sasihin Ntíaná ko fi kontraha ngatente xuta.

¹⁶ B'éch'oní nga b'enijmíhi xuta xi najmi ntje judio tjehe n ra é n xi ts'ink'ankihí xuta. Tehente títs'intsené jé yjoho nga b'a tjincha ts'in, tunga nd'aj ja j'aik'úhun xuta xu'bo kjuakjahan Ntíaná.

B'i ts'in kitsúya Pablo nk'ie nga ta mjehé ngáha ra ngjuaisehe xuta ninku Tesaloníka

¹⁷ Jun já nts'e, kama mje nkjúnni ko tu ni xí tsinchisjái niyá níi nga kuankínse ngáha rí nk'ie nga ja j'a chuba njstjin nga tsankin t'axín má nga tintsuboo, ndaha tsa najmi ngji t'axíhin xinkjin animaná.

¹⁸ Kui nga kama mjeheni nga kuankínse ngáha rí. An Pablo nku jo niyá kama mjena nga kfínse ngáhanu kai, tunga ndanindohó y'échjani.

¹⁹ At'aha, ¿mí nihi xi tichuyáihí ko mí nihi xi kama kjuatsjoni ko mí nihi xi kama chánka n'esjekohoni yjoni nginkun Nda Ntíaná Jesucristo nk'ie nga kj'uaí ngáha? ¿A najmi juhún?

²⁰ Kjuaxi nga jun xi kjuachánkani ko kjuatsjoni.

3

B'i ts'in kitsúya Pabló mí kjuaha nga y'éxáha Timoteo

¹ Kui b'a maha nk'ie nga najmi tá kama 'yún sahaní, tú xi b'a ts'in chahani ni xi tímát'on y'endaj nga kuíntsuba subaj nanki Atena

² kó kin'ekjii ndá nts'eé Timoteo, nga kui xi ngjuaisenuu. Kui xi tá títs'ínxát'aha Ntíaná nga tíb'énijmí én nda tsuhu Cristo. Kin'ekjii tú xi tsjá nga'yúhunnuu nga kuásinkohonuu kó ndjá kuínchajiun xi s'ejinná.

³ Najmi mjení tsa tjín xi tjín ajinnuu kfehe k'un tú ngat'aha ni xi tíf'ajin. Ja yo nga tjíhin nga b'a kamat'aán.

⁴ At'aha nk'ie nga tintsuba saí ajinnuu, tsixínya tíjtuihin nga sakúná kjuá'un, xi nkú nga ja kama kó yo.

⁵ Kui kjuaha tú xí kis'entahána. Kui nga kits'inkjisehenuu Timoteo tú xi skuehena tsa tú b'a ts'in ndjáhá s'ejin sanuu. Najmi mjena tsa ndanindoo kjút'ayák'unnuu, tsa b'a ts'inndyjaha xá xi kin'ejí ajinnuu.

⁶ Ja kik'óya ngáha Timoteo nga ngjisenuu. Én nda tsu j'aikoní. B'a títsu nga tú nkú b'ahá ts'in s'ejinnuu Ntíaná kó nga tú b'a ts'in tjíhinnuu kjuatjo. Kitsúyaní nga tsjo ma tehentenuu nga f'áitsjennuu jin kó nga tú xí mjehénuu chá ngáhaní xi nkú tá ts'in jin 'yún mjení nga chahí jun.

⁷ Kui kjuaha, já nts'e, ajíhin kjuanusin xi tjínni kó kjuá'un xi tíbení, tísakú nga'yúnni nga tínu'yáí nga tú nku b'ahá ts'in ndjá s'ejinnuu Ntíaná.

⁸ Títsjá nga'yúnni nga yai nga ndjá tinchajiun Nda Ntíaná.

⁹ Najmi tísakújinní én xi nkú ts'in k'uáihí rí máb'achjíhí Ntíaná at'aha ndjá tinchajihun Nda Ntíaná kó tí'bainí kjuatsjo nginkun Ntíaná.

¹⁰ Nístjin nístjen 'yún nkún binchíhí Ntíaná tú xi katsjánteheni nga chase'a ngáhaná xinkía kó nga n'endjuút'ai ní xi s'ejinnuu, tsa tú aha tjín ni xi ndyat'a sa.

¹¹ Katsjáníyaní Ntía Na'miná kó Nda Ntíaná Jesu tú xi kama kuankíhínse ngáha rí.

¹² Kó 'yún katsjá sanuu kjuatjo Nda Ntíaná tú xi b'í ngján n'etjónu xinkiu kó xutá xingisoo xi nkú ts'in tjoní jun.

¹³ Katsjá nga'yúhun anímanuu tú xi najmi chumi ni sakújihinnuu kó je s'eyahanuu nginkun Ntía Na'miná nístjin nga k'juáikó Nda Ntíaná Jesu ngayjee xutá xi kík'áts'e.

4

B'i ts'in tsakúya Pabló xi nkú ts'in tjíhin nga kuíntsubaá nginkun Ntíaná

¹ Nd'ai já nts'e, ngajohó Nda Ntíaná Jesu tíbinchíhí kó tí'bai níyáihí nga n'ehenu xi nkú ts'in kisakúyanuu kó xi nkú tín'o tú nkú b'ahá n'e so. At'aha ja y'éjña chjiihí xi nkú ts'in tjíhin nga kuíntsuboo kó nga k'uohoo kjuatsjo Ntíaná.

² Yo kjuatéxuma xi kin'ekjas'eíhín, kui kjuatéxumaha xi y'éjña Nda Ntíaná Jesu.

³ Ni xi mjehe Ntíaná, mjehe nga xutá je kamo nginkun. N'e t'axíhún yjonuu nga chubá súntukonú xinkiu.

⁴ Nga nkúnkú xi tjín ajinnuu katumankjihín xi nkú ts'in je kó kixí ts'íinchjén yjonintehe.

⁵ Najmi tú nku ni xi fásihín yjonintenuu n'esihun, xi nkú nga ts'in xutá xi tjín asuntee xi najmi be Ntíaná.

⁶ Ndaha nku najmi tu ch'a xi kuankikjuaha nda nts'e ko tsa k'uanachaha. Xi nku ts'in kik'inyaihi ko yejna chijih, Ntiana ts'innijehé ra xuta xi ts'in kui ni.

⁷ At'aha najmi j'ajinna Ntiana tsa tu xi ni xi chunti kuintsubajihinna. J'ajin nina tu xi ni xi je kuintsubajihinna nginkun.

⁸ Kui b'a maha, xi ts'in t'axihin kjuatexuma xu'bi, kui xi najmi kuatexumaha xuta tits'in t'axin. Kjuatexumaha ni Ntiana xi kitsjanu Espiritu Santo tits'in t'axin.

⁹ Ngat'a ts'e kjuatjo xi tjñajinna ña xi nts'eé mahaná, najmi machjen tsa k'uet'a xujunnu. At'aha Ntiana ja tsakuyanuu nga b'i ngian tihin nga n'etjo xinkju.

¹⁰ B'a ts'in kjalhin tin'etjo ngayjee ja nts'eé xi tin nga ngusuhun ante Macedonia. Tunga jin tibinchih, ja nts'e, nga 'yun nkjun kas'e sanuu kjuatjo.

¹¹ Tinchiso nga kas'enuu kuajyu nga tintsubo, ko n'oo ni xi ts'ajun, ko ntsoo n'exakohonu. B'a n'o xi nku tsixin nga n'oo,

¹² tu xi nda ts'in kuinimahanu ajihin xuta xi najmi s'ejihin Ntiana ko tu xi najmi chumi nihi xi ndyjat'ahanuu.

B'i ts'in tsakuya Pablo xi nku ts'in kjuajk'ana Nda Ntiana Jesu

¹³ Jun ja nts'e, mjeni nga choo ni xi kamaha xuta xi ja k'ien, tu xi najmi k'ue babaha ra yonuu xi nku ts'in 'be babaha xuta xingisoo, xuta xi najmi chumi nihi xi tikuyaha.

¹⁴ Xi nku ts'in s'ejinna nga k'ien Jesu ko j'aya ngaha ra ngabayoo, b'a ta ts'in s'ejinna nga Ntiana ts'inkj'ayako ngaha ra Jesu xuta k'ien, kui xuta xi kis'ejihin Jesu.

¹⁵ Ehen Nda Ntiana ni xi tibixinyai nga ña xi tintsubaá nistjin nga k'uai ngaha Nda Ntiana najmi kuitja titjuhuun xuta xi ja k'ien.

¹⁶ At'aha nk'a jan nibaha Nda Ntiana. Kuinú'yá nku nta xi k'uxá ngajoho Ntiana, kui xi ntaha ntitsje k'aku, ko kjuane tjioho Ntiana. Tjun xuta xi kis'ejihin Cristo kintehe ni nga kuaya k'uaiyaha ngabayo.

¹⁷ Ko askahan ña xi tintsuba tik'un saá kui nistjiun n'ekjinikoná xuta xu'bo ajin nintju xi má nga n'ekjalhin Nda Ntiana nk'a jan. Yohó ni ma kuintsubaka síhaán Nda Ntiana.

¹⁸ Kui én xu'bi tjen nga'yunkoho ruu xinkju.

5

B'i ts'in kitsuya Pablo xi nku chun nk'ie nga k'uai Nda Ntiana

¹ Jun ja nts'e, ngat'a ts'e nistjin xi niba ko nkje kuitjusun niu, najmi machjehen tsa k'uet'a xujunnu.

² At'aha jun ja ya sisiun nistjin nga k'uai ngaha Nda Ntiana, k'uai nistjin nga najmi ch'a xi tikuyaha, xi nku ts'in f'ai nku nda ndyje nga jyuun.

³ Nk'ie nga: "Tjinná kjuajyu nd'ai ko ja nda n'e tintsubaá", kuitsu xuta, nk'ie tjen'yun nibanehé ra ni xi ts'inkjehe xi nku ts'in nibanehé chintj nku tachjuun xi ja tsihin nti. Najmi s'e má kuanka 'ma xuta kui nistjin xu'bo.

⁴ Tunga máha jun, ja nts'e, najmi má jyuun tintsubo, tsa tu ndyahanuu nga k'uai nistjin xu'bo xi nku joyaha nku nda ndyje.

⁵ Ngatentoo tintsubo má ndzjeen ko má nistjiun. Najmi má nistjen ko tsa má jyuun ts'ená.

⁶ Kui nga najmi tu sufehená xi nkúhu xuta xingisoq. Tintsuba tik'un nínáá ko chaseéhe ni xi n'eé.

⁷ At'aha xi fantufé, nga jyuun fantufé, ko xi ma ch'i, nga jyuun ma ch'i.

⁸ Tunga ná xi má ndzjeen ts'ená tjíhin nga n'enkjín sisihiín tak'aán ko k'úendaá yjoná xi nkú joyaha já jun xi kjaán. N'e s'ejián Ntjaná, kas'ená kjuatjo, ko chúyahaá nga k'úankiá. B'a ts'in chjúhun raá yjoná xi nkú ts'in kuhun yjoho já jun xi kjan.

⁹ At'aha najmi b'a ts'in y'enda Ntjaná tsa ná sakúná kjuakjahan. Y'éjña ni nga Nda Ntjaná Jesucristo ts'íink'ankiná.

¹⁰ Kui xi k'ienntjáíhiná tu xi kuintsuba tik'un kohoná, ndaha tsa ja tsayaá ko ndaha tsa tintsuba tik'un saá ei asunntej.

¹¹ Kui b'a maha, b'i ngján tjen nga'yúhunruú xinkju ko tisingko tu xi ndja kuinchunjíhinu xi s'ejinná. B'a n'oo xi nkú nga tín'o santaha nistjin nd'ái.

B'i ts'in tsakúya Pablo ni xi incha ts'ín xuta ninku

¹² Jun já nts'e, tbinchiíhi nga katumankjinnu nga Nda Ntjaná títs'ínxát'aha já xi t'incha ts'ínxáinnu, já xi yja títjunnú ko títsjáníyanu.

¹³ 'Yún chankjún ko n'etjó jóo tu ngat'aha xá xi t'incha ts'ín. Ko b'i ngján kas'enúu kjuajyu nga tintsubaqoo xinkju.

¹⁴ Jun já nts'e, ta tbinchiíhi ni xu'bi. Tjen nyóhoo xi najmi mjehe ts'ínxá. Tjen nga'yúhun xi tifehe k'un. Tisingko xi najmi ndja t'inchajin xi s'ejinná. N'e'yún tak'uhun ngatentee xuta.

¹⁵ Tsa tjín ajinnu xi ch'on kin'ehe, chasoo nga najmi tu ts'ín ngajoya ngáha ni xi kin'ehe. B'i ngján nda n'e tehentohoo xinkju ko ngayjee xuta xingisoq.

¹⁶ Tehente tsjo kat'enúu.

¹⁷ Tu nkú chubakonú Ntjaná.

¹⁸ Tu mí níhi ni xi kama'ón, tjohoon máb'achjíhi Ntjaná. At'aha kui niu xi mjehe Ntjaná nga n'oo jun xi s'ejinnu Cristo Jesu.

¹⁹ Najmi tu n'ek'ienyo nd'í xi títs'ínkat'ai Espirituhu Ntjaná ajinnu.

²⁰ Najmi tu tohón manúu xi nchja én xi tsjá Ntjaná.

²¹ Chasohoo ngayjee tu mí níhi ní nga t'inchísajiiun ni xi nda ko kui xi n'oo.

²² T'ech'óhoo yjonu ngayje tikjá ni xi najmi nda.

²³ Ntjaná xi tsjáná kjuajyu, kui xi kats'in jeyjenu nginkun ko kakunnu, tu xi ndahachí najmi s'ehe jé ajin kjuankjintak'unnu ko tsa ajin animanu ko tsa ajin yjonintenu nistjin nga kjuái ngáha Nda Ntjaná Jesucristo.

²⁴ Ntjaná xi kixi ts'intjusun ni xi nchja, kui xi j'áinnu ko ts'íintjusun ni.

B'i ts'in kits'ínkje Pablo xujun

²⁵ Jun já nts'e, nk'ie nga chubakoo Ntjaná, chubantjáini.

²⁶ Ngajoni súniñaha ruu ngatentee já nts'eé.

²⁷ Ngajoho Nda Ntjaná t'bankihinu nga kan'eya xujun nginkun ngatentee já nts'eé.

²⁸ Kas'enúu kjuandaha Nda Ntjaná Jesucristo.

Xujun xi ma joho xi kits'ínkjihí nda postru Pablo xuta ninku Tesalonika

B'i ts'ín kikjaniñaha Pablo xuta ninku xi tjin nanki Tesalonika

¹ An Pablo, Silbano ko Timoteo tísuniñahí, jun xuta ninku xi tintsuboo nanki Tesalonika, xi kikj'áts'enúu Ntia Na'miná ko Nda Ntjaná Jesucristo.

² Kas'enúu kjuanda ko kjuajyu xi tsjáná Ntia Na'miná ko Nda Ntjaná Jesucristo.

B'i ts'ín kitsúya Pablo ni xi kamat'ain xuta nk'ie nga kj'uai ngáha Jesucristo

³ Jun já nts'e, jin tjiñin nga tehente k'uaihí máb'achíhí Ntjaná nga ja kichjubó éhen. Kixi tjiñin nga b'a n'ei, at'aha 'yún tís'ejin sanúu éhen Ntjaná ko at'aha b'i ngján 'yún tín'etjó so xinkju.

⁴ Kui nga tsjo mahani jun ajihín xuta ninku xingisoo xi Ntjaná ta ts'e. Tibixínyai xi nkú ts'ín tín'e chúkjuo ni xi timat'on ko xi nkú ts'ín tín'e s'ejun Ntjaná, ndaha tsa tín'e unchanúu ko nkjin tikjá kjuanimá tísakúnúu.

⁵ Kui ni xu'bi xi bakúchji nga kixi basehe Ntjaná mí nihi xi nda ko tsa xi najmi nda tít's'ín xuta. Tib'axkinúu nga jun xi tsuhunúu má batéxuma. Kui kjuaha nga un tibeñunúu.

⁶ Kixi ts'ín Ntjaná nga tsjáha kju'a'un xuta xi tít's'ínkj'ajinnúu kju'a'un

⁷ ko nga tsjánúu jun xi tín'ekj'ajinnúu kju'a'un nga n'ekj'áiyakoní. B'a kama nistjin nga kj'uaikúchji yjoho Nda Ntjaná Jesu, nk'ie nga nibajenko nk'a ján ntítsjehe xi tjiñin nga 'yún nga tjeñjin ts'ihín nd'í.

⁸ Kj'uai ts'ínkj'íechji xi najmi be Ntjaná ko xi najmi kint'é'éhen én nda tsuhu Nda Ntjaná Jesu.

⁹ Kui xutaha xi ts'ínkj'áihín kjuanimá nga ndyja sín. N'ekji t'axín nginkun Nda Ntjaná. Najmi skué kjuachánkaha ko nga'yúhún.

¹⁰ B'a kama kui nistjin nk'ie nga ja kj'uai ts'ínkj'áihín Nda Ntjaná kjuachánkaha ajihín xuta xi ts'e, ko ngayjee xuta xi kis'ejihín tsjo kamaha nga skué. Ta choo at'aha kin'e s'ejun éhen Ntjaná xi tsixínyai ajinnúu.

¹¹ Kui kjuaha, nk'ie nga chubakohoní Ntjaná tehente chubantjáihi rj, tu xi k'uaxkihínúu Ntjaná nga jun xi tsuhunúu nga kamankukoo xuta xi j'ájin. Binchihi Ntjaná nga kats'íntjunsunko nga'yúhún ngayje tikjá ni xi nda mjenuu nga n'oo ko ngayjee xá xi tín'o tu ngat'aha nga s'ejinnúu.

¹² Nk'ie nga b'a kama, sakúhu kjuachánka Nda Ntjaná Jesu ajinnúu ko jun ta sakúnúu kjuachánka ngat'aha Nda Ntjaná, xi nkú ts'ín tjeñen ra kjuandaha Ntjaná ko kjuandaha Nda Ntjaná Jesucristo.

2

B'i ts'ín tsakúya Pablo ni ch'onk'un xi kama kintehé ni nga kj'uaikúchji yjoho Jesucristo

¹ Jun já nts'e, ngat'a ts'e nga kj'uai ngáha Nda Ntjaná Jesucristo ko nga kama ñjakúkaá, jin tibinchihi

² nga najmi tu kitsa n'ek'óntjaiyo xi nkú ts'ín n'enkj'íntak'un. Najmi tu fantaha ruu yjonúu tsa kúnú'yó én nga ja kuichu nistjin nga kj'uai ngáha Nda Ntjaná, ndaha tsa tjin xi b'a kuitsu nga Espirituhu Ntjaná tít's'ínkinchjaha ko

tsa b'a kuitsu nga ehen Ntjaná tíb'énijmí, kò ndaha tsa n'ekjóhooon nku xujun xi nkúhu tsa jin kin'e nibái.

³ Ndahachí najmi tu 'bainto tsa tjin xi k'uanachanu. At'aha kintehe ni nga kuichú kui nstjiun, tjun incha ts'in t'axin xuta Ntjaná kò kuakúchji yjoho nda xi ngatitsuun ts'ehe, xi ngak'ien tjehe ra.

⁴ Kui xi ts'in chánka yjoho kò nguai kontrahe ngayjee ni xi tsu xuta nga Ntja kò ngayjee ni xi benkjún xuta. Santaha ante nkjúhun ninkuhu Ntjaná k'úéjña nga ntja ts'in ma suba yjoho.

⁵ ¿A najmi ta f'áitsjehennu, nk'ie nga tsátejñajinnu kixinyanu ni xu'bj?

⁶ Kò ja yo nd'ai mí nihi xi tíb'échjaha nda xi ngatitsuun ts'ehe, tu xi kuakúchjiji yjoho nga kuichú nstjihin.

⁷ At'aha ja tít's'inxá nd'ai nga'yúhun ngatitsun xi tijn'a'moo. Tu ni xi ndyjahá sa, ndya nga chjúxin xi tíb'échjaha nd'ai.

⁸ Nk'iehé kuakúchji yjoho nda ch'onk'uun. Tunga ntjo ts'ahá Nda Ntjaná Jesu ts'in nganakoho ra kò nd'ihí sénnistjihin ts'inkjekoo nk'ie nga kj'uai.

⁹ Ndanindoo ts'inxájihin nda ch'onk'uun nk'ie nga kj'uai. Chánka nga'yún xi kj'uaíko. Ts'in ni xi kuakúchji nga'yúhun kò kjuankjún tsank'á ts'in.

¹⁰ Ts'inchjén ngayje tákjá ni xi najmi nda nga k'uanachaha xuta xi tjihin nga ndyja. Kui xutaha xi kits'in t'axin én xi naxu, én xi kama ts'ink'ankihí kai.

¹¹ Kui kjuaha nga Ntjaná ts'in nibáha ra xuta xu'bo nku nga'yún xi k'uanachaha nga s'ejihin én tsank'óo.

¹² B'a ts'in n'enijéhe ra ngatenteé xi najmi kis'ejihin én xi naxu, xi tu sahá kama tsjoho ni xi najmi naxu nginkun Ntjaná.

B'i ts'in kinchja Pablo nga ndjá kuinchajin xuta Tesalonika ni xi ts'e Ntjaná

¹³ Tunga máha jin, tehente tjihin nga k'uaihi máb'achjihí Ntjaná at'aha kichjubó ehen. 'Yún tjoho Nda Ntjaná jun, já nts'eé. At'aha santaha nkúhu nga tuts'ihin ni j'ajinnu Ntjaná tu xi n'ek'ankihinu ngat'aha Espirituhu Ntjaná xi tít's'in jenuu nginkun kò ngat'aha én naxu xi kis'ejinuu.

¹⁴ Kui kjuaha kinchjahanu Ntjaná nga kits'inkint'énuu én nda tsu xi y'enijmí ajinnu, tu xi b'a ts'in sakúhunu kjuachánkaha Nda Ntjaná Jesucristo.

¹⁵ Kui b'a maha, já nts'e, ndjá tinchahanu kò n'etjusun ni xi tsinchiyó nga kin'ekjas'eihin, ni xi tsixinyaihi kò xi y'ét'a xujuihin.

¹⁶ Tjoho ñá Ntja Na'miná kò tsjá nga'yunná kò tsjáná nga chúyahaá ni xi nda, at'aha chánka kjuandaha. Nda Ntjaná Jesucristo kò Ntja Na'miná

¹⁷ katsjá nga'yúhun animanu kò kats'in nga ni xi nda n'oo kò chubo.

3

B'i ts'in tsanki Pablo nga chubako Ntjaná

¹ Ni xi xín yanuu, já nts'e, chubantjái ni nk'ie nga chubakoo Ntjaná. Tinchúhuu nga kitsá katjitse kò nda ts'in kan'ekjáihin ehen Nda Ntjaná tu má xi tjehe ni. B'a katuma xi nkú nga kama ajinnu.

² Kò tinchintjaini tu xi Ntjaná kjéxihinni ajihin já xi kits'inkatsún kjuankjintak'uhun kò ch'onk'un xi tjin. At'aha najmi ngayjee xuta s'ejihin Ntjaná.

³ Tunga ts'intjususuhun Nda Ntjaná ni xi nchja. Kui xi ndjá ts'inkinchánu kò kúnnu ajihin ni ch'onk'un xi tjin.

⁴ Xihí nkuhú Ndá Ntíaná s'ejinná behe tak'uín nga tín'etjusun kó nga tú nku n'etjusunnú kjuatéxuma xi kin'ekjas'ejhin.

⁵ Ndá Ntíaná katsjáníyáha anímanúu nga n'e mjo xi nkú ts'ín mjehe ñá Ntíaná kó nga n'e chúkjuo ni xi títbitjájúun xi nkú ts'ín kits'ín chúkjuá Cristó.

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga ts'ínxá xutá nínku Tesalonika

⁶ Jun já nts'e, ngajoho Ndá Ntíaná Jesucristó b'a tí'miihi nga n'e t'axihun yjonuu ngatentee já nts'eé xi tjíntu ts'e, xi najmi tíncha ts'ín xi nkú ts'ín tijná én xi tsakuyáihí kó kin'ekjóhon.

⁷ At'ahá jun ja yo xi nkú ts'ín tjihin nga kuintsuboo nga chase chubayani. Najmi tintsuba ts'ej ajinnuu.

⁸ Ndaha nku najmi chuba kichinej nichinehe tsa najmi y'echjijhi. Nistjin nistjen ní kin'exái kó kiyai kjuanima tu xi ndaha nku xi tjin ajinnuu najmi jin y'enéhe ri yjoni.

⁹ Kjuaxi nga kama tsinchihí ni xi kamachjénni kai, at'ahá tjinni kixi nga b'a n'ei. Tunga tu sa ni kin'exái nga y'ejña chubayaihi xuta, tu xi b'a ta n'ehenu xi nkú nga kin'ei.

¹⁰ At'ahá nk'ie nga tintsuba ajinnuu, kik'aihi kjuatéxuma xu'bi: "Tsa tjin xi najmi mjehe ts'ínxá, ta najmi kakjine ma."

¹¹ At'ahá tinnu'yái én nga tjin ajinnuu xi tjíma ts'e, xi najmi chumi nihi xi tijncha ts'ín, nga tu sahá chuba tijncha tsungijihin yjoho má najmi kui tjehen rá.

¹² Ngajoho Ndá Ntíaná Jesucristó b'a tí'miihi kó tbinchihí xuta xu'bo nga tu sahá jyukji kats'ínxá. B'a ts'ín sakúhu rá ni xi machjéhen.

¹³ Kó jun já nts'e, najmi tu n'ekjentohoo yjonuu nga n'oo ni xi nda.

¹⁴ Tsa tjin xi najmi ts'ínshihín én xi tít'et'aj xujuin, chase sisiun yá xi b'a ts'ín kó najmi ta makohonu, tu xi katuma subaha rá.

¹⁵ Tunga najmi tu chasehé ruu xi nkúhu tsa kui xi xuta kontranuu. Tjenniyá níhuu at'ahá ndá nts'o maha.

B'i ts'ín kits'ínkje Pablo xujuin

¹⁶ Ndá Ntíaná xi tsjáná kjuajyu, kui xi katsjá tehentenuu kjuajyu ajihin ni xi kuitjájiun. Ndá Ntíaná kat'ejñajinnuu ngatentoo.

¹⁷ An Pablo ntuná tít'et'áhanuu kjuasuniñana. Kui xi bakúchji ngayjee xujun xi ts'ínkijhi xuta. B'a ts'ín b'et'á.

¹⁸ Ngatentoo kas'enuu kjuandaha Ndá Ntíaná Jesucristó.

Xujun xi tjun kits'ínkjihi nda postru Pablo Timoteo

B'i ts'ín kikjaniñaha Pablo Timoteo

¹ An Pablo, an xi kama nku nda postruhu Jesucristo xi nkú ts'ín y'éña Ntjaná xi ts'ínk'ankiná ko Jesucristo xi tichuyáhaa.

² Tífaniñaha Timoteo, ji xi ntína at'aha nkuhú xi s'ejinná.

Katsjáhi kjuanda ko kjuajyu Ntia Na' miná ko Nda Ntjaná Cristo Jesu ko nda katasehi.

B'i ts'ín kitsuyaha Pablo Timoteo ni xi tjihin nga ts'ínko já maestrú xi tsank'á

³ Xi nkú ts'ín tsankihi nk'ie nga ngjia ante Macedonja, tinchin nanki Efeso kixihin ko t'ech'óihí xuta xi najmi b'a tjin ni xi tibakúya,

⁴ at'aha échá xi nchja xuta ko xi nkú ts'ín nibatuts'ihin ra ntje cháha tít's'insihin. At'aha yo nibáha ra nga b'ésiko xinkjín xuta. Najmi basinkoná nga n'éé xá xi kitsjána Ntjaná. Nga ni s'ejinná, kui ní nihi xi basinkoná.

⁵ Mjena nga s'e kjuatjo, kui kjuaha nga tsankihi ra nga k'úéch'oho ri xuta xu'bo. At'aha nk'ie nga je animaha xuta ko je s'eya kjuankjintak'uhun ko ngayjehe k'un ts'ín s'ejin Ntjaná, yo ní nibáha ra kjuatjo.

⁶ Tjin xi ja ngji t'axihin ni xu'bi. Kindyjajihin nyo ko tsichujnejin én xi najmi tjihin sin.

⁷ Já maestruhu kjuatéxumaha Ntjaná mjehe ts'ín ma yoho, ndaha tsa najmi mankjihin ni xi nchja ko chuba b'ahá tsu nga b'a tjin ni xi bakúya.

⁸ Yaá nga nda kjuatéxumaha Ntjaná tsa sakúya xi nkú ts'ín tjihin nga sakúya.

⁹ At'aha yaá nga najmi xuta xi ma naxu nginkun Ntjaná tijnanehe kjuatéxumoo. Xi najmi nt'één ní tijnanehe kjuatéxumoo, xi najmi benkjún Ntjaná ko ts'ín ngatitsun, xi najmi ts'ín ni xi naxu tjin ko najmi benkjún ni xi ts'e Ntjaná, xi ts'ínk'ien na'mihí ko ts'ínk'ien naaha ko ts'ínk'ien aníma,

¹⁰ xi chuba fantukohó xinkjín, xi na, xi batéña xuta musu, xi nchja én tsank'á, xi najmi ts'intjusun ni xi ts'ínkie Ntjaná nga ts'ín, ko xi ts'ín tu mí nihi ni xi fi kontraha ni nda xi bakuyáa.

¹¹ At'aha ni nda xi bakuyáa, yo nibáha ra én nda tsu chánkaha Ntjaná xi n'etsjoho. Ko an kik'aina nga k'uenijmía kui én nda tsu.

B'i ts'ín títsjáha Pablo máb'achjihí Cristo at'aha kui kits'ín maha nku nda postru

¹² Tsjaha máb'achjihí Nda Ntjaná Jesucristo xi tsjá nga'yúnna, at'aha tsasejnuna nga kamana ts'ian xáha,

¹³ ndaha tsa ch'on ts'ín kinchjané nistjin nk'ie ko kitsjennkí unkie xuta xi ts'e ko én ch'on tsu kixihin. Tunga kama nimahá ra an at'aha najmi be ni xi kits'ian ko najmi kjee kui s'ejinna.

¹⁴ Yún nda kits'ínkona Nda Ntjaná ko kitsjána nga kui s'ejinna ko kitsjána kjuatjo xi kui nibáha ra.

¹⁵ Én xi ma n'e s'ejin xu'bi ko ngayjee xuta tjihin nga ts'ín s'ejin, nga Cristo Jesu j'ai asuntee tu xi j'ai ts'ínk'ankihi xuta ngatitsun, b'aha ra an xi 'yún tjinna jé.

¹⁶ Tunga kuihi kjuaha kama nimahá ra an Ntjaná, tu xi nk'ie nga cháhana an xi 'yún tjinna jé, kuakúchijhi Jesucristo ngayjee kjuatsentaha. B'a ts'ín

kis'ejña chubayahā rā an xutā xi askahan s'ejihin Jesucristo kō sakúhu nga k'úentu tik'un sín.

¹⁷ Kui b'a maha, ikayankjún kō kats'inkie yjoho xutā nga tjihin kjuachánka santaha tū nkjéhé ni Ntjáná xi Nda rej xi batéxuma sín, xi najmi maha 'me, xi najmi ma chji, xi nku tutu Ntjáná maha! B'a katuma.

¹⁸ Ji Timoteo, xi nkúhu tsa ntína ji, ja kuaxinyaha ni xi n'ej. Én xi kitsjáhi já xi kinchja én xi kitsjáha Ntjáná nibáha rā kui ni. En xi incha kitsú kuasinkohi nga nda kuitjusun xá xi t'n'ei.

¹⁹ Ndjá tisinjñajin ni xi s'ejinná kō je kas'eya kjuankjintak'uhin. At'aha tjin xi ja kits'in t'axin ni xu'bj kō b'a ts'in kits'inndyjajihin rā yjoho. Najmi tā s'ejihin rā Ntjáná.

²⁰ B'a kamat'ain nda Himeneo kō nda Alejandro. Kui jóo xi ja kits'inkjas'en aya ntsja ndanindoo tū xi katehe nga tjihin nga skuenkjún Ntjáná nga kuinchja.

2

B'i ts'in tsakúya Pablo ni xi n'e aya ninku

¹ Títjun tibankia nga xutā ninku katankihj Ntjáná ni xi machjéhen. Kanchjako kō katankintjái ngayjee xutā xi tjin kō katsjáha máb'achjihj nga nda tít's'inkoho.

² Kanchjantai já rej kō ngayjee já xi tjihin xá, tū xi kjuajyu kō kjuanch'án s'ehená nga kuintsubaá kō tū nku chanjúhunná Ntjáná kō nda kuintsubaá.

³ At'aha kui ni xu'bj xi nda kō sasihin Ntjáná xi ts'ink'ankiná.

⁴ Mjehē Ntjáná nga n'ek'anki ngatentee xutā kō nga kuichú mankjihin ni xi naxu tjin.

⁵ At'aha nkuhú maha Ntjáná kō nkuhú maha nda xi nchjantjai xutā nginkun Ntjáná. Jesucristo, kui xi nda xu'bo.

⁶ Kui xi kitsjá yjoho nga y'échjintjai ngayjee xutā. Kui niu xi kik'inyaha xutā nk'ie nga tsichu njstjin xi y'enda Ntjáná.

⁷ Kui kjuaha nga kin'e mahana nku xi b'énijmi én nda tsuhu Ntjáná, nku nda postru. Kjuaxi ni xi tixian. Najmi túb'anachā. Kin'e mana nda maestruhu xutā xi najmi ntje judio tjeheh rā tū xi kuakuyáha rā ni xi tjihin nga s'ejihin, ni xi naxu tjin.

⁸ Kui b'a maha, mjena nga tū má antehé ni kanchjako Ntjáná jáx'iun, katjénk'ahá ts'ihin ntsja kō je kas'eya animaha nga b'a incha ts'jin. Najmi tū kjuakjan tjintujihin nga b'a incha ts'jin kō tsa kjuastinta.

⁹ Kō máha jminchjiun, mjena nga najmi tū ni xi nkjún ts'in k'úenda yjoho, tsa tū xi b'a ts'in nda skuehē rā xutā xingisoo. Katenkjún ní yjoho kō nimakjua kat'asje. Najmi tū nihi xi nkjún ts'in kat'enda ntsjaha, tsa ts'jintsejnúhu yjoho toonsine kō tsa ndjio tsjo k'un perla, kō tsa ngjua najyun xi 'yún chji.

¹⁰ Xá xi nda ní n'e, kui niu xi tsjo ts'in katakúhu, xi nkú ts'in tjeheh rā jminchjin xi ja kitsjáha yjoho nga skuenkjún Ntjáná.

¹¹ Jyu katasinñju jminchjiun ni xi tsakúyaha kō kant'é'éhen éen.

¹² Najmi tsjanté tsa nku tachjuún kuakúya aya ninku kō tsa kui nk'a kjuaha jáx'iun. Tū sa ní jyu kat'ejña.

¹³ At'aha najmi Eva tjun kin'enda, tjun ní Adan kin'enda.

¹⁴ Kō najmi Adan xi kich'anachaha. Tachjuun ní xi kich'anachaha kō b'a ts'in tsijnejihin ngatitsun.

15 Tunga n'ek'ankihí jminchjún nga kuasehe ntí xi s'ehé, tsa ndjá kuinchajin ni xi s'ejinná kò kjuatjoo kò ni xi je nginkun Ntjaná, kò tsa nda s'eyaha.

3

B'i ts'in tsakúya Pablo má jáha xi kama ts'ín xáha nínku

1 Én xi ma n'e s'ejin xu'bi. Tsa tjín xi mjehe kuasehe xuta nínku, nda tjín xá xi mjehe.

2 Tunga katumahá nda xi kuasehe nínku nku nda xi najmi tjín ni xi chubayanéhe ra, xi nkuhú maha chjuúhún, xi kixi fiko yjoho, xi nda basehe ni xi ts'ín, xi benkjúhún xuta, xi nda ts'ínkjálhín xuta ni'yaha, xi mahá bakúyaha xuta,

3 xi najmi 'yún 'bi binu, xi najmi kítsa ma kjahan, xi nda animaha, xi tsjoho kjuajyu, kò xi najmi toon mangimjehe.

4 Tjihin nga nda ts'ín kuatéxumaha xuta xi tjín ni'yaha kò ts'ín nga ntihí kuint'é'éhen kò nga kixi skuénkjúhún.

5 At'aha nku nda xi najmi mahá batéxumaha xuta xi tjín ni'yaha, ¿nkú ts'ín kamaha ra kúntaha nínkuhu Ntjaná?

6 Kò najmi tjihin nga s'et'a xá nku nda xi as'ai kis'ejihín ra Ntjaná, tu xi najmi nk'a k'uasjehe yjoho kò kuinjnejihin ngatitsun xi tsijnejin ndanindoo kò b'a ts'ín n'enijéhe ra.

7 Nda xi mjehe xá xu'bi ta tjihin nga ja yankjún ajihín xuta xi najmi s'ejihín Ntjaná, tu xi najmi ch'a ch'on ts'ín kuinchajayanéhe ra kò tu xi najmi kujnejihin kjuamañaha ndanindoo.

8 B'a ta tjín ts'e já xi basinko já xi basehe nínku. Tjihin nga já xi benkjún yjoho s'et'a xá, xi najmi nchja én tsank'á, xi najmi b'atihí nga 'bi binu, xi najmi mjehe toon xi ch'on ts'ín sakú.

9 Tjihin nga ndjá katinchajin ni xi s'ejinná, ni xi kis'ejña 'ma nístjin nk'ie kò tís'ejña chji nd'ai, kò je kas'entuyá kjuankjintak'uhún.

10 Tjun kachase sisihín xi nkú ts'ín tjíma já xu'bi. Tsa najmi chumi nihi xi sakújin, kas'et'a xá nga kuasinko já xi basehe nínku.

11 Kò b'a ta ts'ín jminchjún, tjihin nga katenkjún yjoho, najmi tu én tsank'á k'uasjené xuta, kixi katjiko yjoho, kò katuma 'yún tak'aán.

12 Nkuhú chjuún kas'ejñaha nda xi k'uai xáha nga kuasinko já xi basehe nínku. Tjihin nga nda ts'ín kuatéxumaha ntihí kò xuta xi tjín ni'yaha.

13 At'aha xi kixi fiko xá xu'bi, kui xi yankjún ajihín xuta xingisoo kò najmi jo jan mahá nk'ie nga b'énjmi nga ja kis'ejihín Jesucristo.

14 Ndaha tsa mjena kfínse xatíhi, tunga túb'et'áhá ra ni xu'bi

15 tsa tu aha k'uandayana nga kfínsehe. Tíb'et'áha kui nií tu xi b'a ts'ín chahani xi nkú ts'ín xuta xi ts'e Ntjaná, kui xi xuta nínkuhu Ntjaná xi tíjña tik'uun. Tíjñcha kjanínk'a kò tsjá nga'yúhún én xi naxu tjín.

16 Tíjña chji chji nga 'yún tse ni xi y'aha ra ni xi s'ejinná, kui nihi xi kis'ejña 'ma nístjin nk'ie kò ja y'ejña chji Ntjaná nd'ai.

Tsakúchji yjoho nga kik'a yjoninte,
y'ejña chji Espiritu nga kui xi naxu.

Ntítsee kíkíehe,

kis'enjímihí ajihín xuta.

Xuta asunnteí kis'ejihín kui,

kò ngji ngáha má tíjña kjuachánkaha.

4

B'i ts'in kitsúyahá Pablo Timoteo nga s'e xi ngjuai t'axihin én nda tsohu Cristo

¹ Tsuya chji chji Espirituhú Ntíaná nga nistjin xi fekuu s'e xi ngjuai t'axin ko nga najmi ta s'ejihin ra Ntíaná. Tsjénnkihi jáninda xi k'u'añachaha xuta ko ni xi kuakúya jánindoo.

² Kui niu xi kuitsuya já maña tsank'a xi tu tsjohó ra bakúchji xi nkú ts'in benkjún Ntíaná, kui já xi ja tsatsun kjuankjintak'uhun.

³ Kui jóo najmi ts'inj'ó nga bixan xuta ko b'éch'o má nihi xi najmi ma chine, nichine xi Ntíaná y'éjña nga kjine xuta xi s'ejihin Ntíaná, xi ja kieke ni xi naxu tjin ko tsjáha má b'achj'ihí Ntíaná nk'ie nga kjine ni xi tjin.

⁴ Nda ní ngayjee ni xi kits'ínnda Ntíaná. Najmi t'jihin nga n'e t'axiaán niu tsa k'ua'ihí máb'achj'ihí Ntíaná nga títsjáná.

⁵ At'aha bichú ma je nginkun Ntíaná ni xi sakúná nk'ie nga mankjinná éhen Ntíaná ko nk'ie nga chubakáá Ntíaná.

B'i ts'in kitsúyahá Pablo Timoteo xi nkú ts'in k'úéjñajihin xuta ninku

⁶ Nda ts'in n'exát'aihi Jesucristo tsa b'i ts'in kuakúyaihi já nts'eé. Kasakú nga yúnkoj'ihí én xi s'ejinná, én nda xi tsinchiyái ko kich'ai.

⁷ Najmi tu n'esihin échá nchini xi ts'e asuntei. N'enkahí animahí ni xi ts'e Ntíaná.

⁸ Kjuaxi k'jáihin nga nk'ie nga n'enkaháá yjoná nku ni, basinkoho yjon-intená. Tunga 'yúhún basinkoná nga n'enkaháá animaná nga chankj'áán Ntíaná. At'aha nga týankj'áán Ntíaná, kui xi basinkoná xi nkú ts'in tintsubaá nd'ai ko ta xi nkú ts'in kuintsubaá askahan.

⁹ Én xi ma n'e s'ejin xu'bjí ko ngayjee xuta t'jihin nga ts'ín s'ejin.

¹⁰ Kui kjuaha 'yún t'n'exáhaná ko t'bal'ihí raá kjuanjima yjoná, at'aha tíchuyáá ni nda xi tsjáná Ntíaná xi t'jña t'k'un. Kui xi maha ts'ínk'anki ngayjee xuta, xi s'ejihin kui b'aha ra nga ts'ínk'anki.

¹¹ B'a ts'in tjenniyá'ihí xuta ko takúyaihi.

¹² Najmi tu ch'a xi tu tohón katumaha ji at'aha ndati. Nk'ie nga skuéhi xuta xi s'ejihin Ntíaná xi nkú ts'in chubai, xi nkú ts'in tinchin, xi nkú ts'in n'etjói xuta, xi nkú ts'in s'ejihin Ntíaná, ko xi nkú ts'in je tinchin nginkun Ntíaná, ta katumaha kui ni.

¹³ N'eyajihin xuta ninku éhen Ntíaná, takúyai ko tjen nga yú'ihin santaha nga kuichá yo.

¹⁴ Najmi tu n'e nga mahí yjohí kjuanda xi kik'aihi nk'ie nga kitsjáhi éhen Ntíaná já xi Ntíaná kits'ínkinchjaha. B'a kama nk'ie nga kingjénnehi ntsja jácháha xuta ninku.

¹⁵ Nda n'esihin ni xu'bjí ko t'isijn'ajin, tu xi skuéhe ngayjee xuta nga tíxubáya ni xi kik'aihi.

¹⁶ Chihin yjohí ko nda chaséhi ni xi t'ibakuyái. N'etjusun tehentei niu. Tsa b'a n'eí, n'ek'anki yjohí ko ta n'ek'anki xi t'íncha basín'j'ihí.

5

B'i ts'in kitsúyahá Pablo Timoteo xi nkú ts'in ts'ínxáko xuta ninku

¹ Najmi tu ndjá chubakoi nku nda chá. Tjenniyá'ihí xi nkúhu tsa na'mihí maha. B'a ta n'ekoi já xunkúu xi nkúhu tsa já nts'ei maha.

² Kō tjenniyáíhi jminchjín chóo xi nkúhu tsa náhi maha, kō istinchjín xunkúu xi nkúhu tsa nichjai maha. Je kas'eya animahí nk'ie nga tjenniyáíhi jminchjín.

³ Tjísinkoi jminchín xi ja k'ien x'ihín, kui xi najmi ch'a xi tjíhín.

⁴ Tunga tsa nku tachjuún xi ja k'ien x'ihín xi naa kō tsa nachá tí'mi, xi títsu naa kō tsa nachá, kui xi tjun katuma chubayahá ni xi tjíhín nga ts'ín at'aha ja s'ejihín Ntjáná. Kats'ínk'óya ngáha rá kjuanda xi kitsjáha xi cháha nk'ie nga kjintí. At'aha kui níj xi sasíhín Ntjáná.

⁵ Nku tachjuún xi ja k'ien x'ihín kō xi najmi ch'a xi tjíhín, kui xi kuyá nga Ntjáná kuasinkoho. Nístjin nístjen nchjako Ntjáná nga bankihí ni xi machjéhen.

⁶ Tunga xi ja kits'ínkjas'ehen yjoho kjuatsjo xi tjín, kui xi ja k'ien ndaha tsa tjíña tík'un sa.

⁷ N'ek'a nijákoí xuta njnku ni xi kuaxihín, tú xi najmi chubayanéhe ngat'aha ni xi tjíncha ts'ín.

⁸ At'aha xi najmi nkjún maha xuta xinkjín, b'aha rá xi tjintu ni'yaha, kui xi títs'in t'axín xi s'ejinná kō 'yún ch'onk'un sa nga xuta xi najmi s'ejihín Ntjáná.

⁹ Tú j'áihín ní jminchjín xi k'ien x'ihín, xi ja tjíhín cháte kō te nú, kui xi kas'et'a xujún, xi nkuhú x'ín kis'ejnáha,

¹⁰ xi behe xuta nga nda kits'ín, xi 'mihí nga nda ts'ín kits'ínchá ntíhi, nga nda ts'ín kitsjántehé xuta ni'yaha, nga nda ts'ín kits'ínkjáihín xuta xi ts'e Ntjáná, nga nda ts'ín tsasinko xuta xi un kiekiehe kō nga ngayjehe animahá kits'ín ngayje tíkjá ni xi nda.

¹¹ Jminchjín xi ja k'ien x'ihín tunga kjintíhí sa, najmi tú b'et'a xujúin. At'aha nk'ie nga kuínchja animahá, ngjuai t'axíhín Cristo kō kama mjehe nga kuixan ngáha.

¹² Kui niú n'eniéhe rá, at'aha najmi ngjikondju ni xi tjun kits'ínkjas'ehen yjoho.

¹³ Kō ni xi incha ts'ín ya, ts'e ma kō xkí ni'ya incha b'ema. Kō najmi tú suba ts'e ma, én ní ya incha b'emako kō tsungijín yjoho tú mí níhí ní, kō nchja ni xi najmi tjíhín nga kuínchja.

¹⁴ Kui b'a maha, mjehena nga kuixahan jminchjín xi ja k'ien xihín xi ndyja saha, kō nga s'ehé ntí kō nga kuasehé ni'yaha, tú xi b'a ts'ín najmi tsjántehé tsa kuínchjayanéhe rá xi fi kontraná.

¹⁵ At'aha tjín xi ja ngjí t'axín kō yjankihí Satana nd'ai.

¹⁶ Tsa ni'yaha xuta xi s'ejihín Ntjáná tjíntut'á jminchjín xi ja k'ien x'ihín, katsjáha ni xi machjéhen, tú xi najmi ch'á kamahá rá xuta njnku. B'a ts'ín xuta njnku kama kuasinkoho k'ái jminchjín xi ja k'ien x'ihín xi najmi ch'a xi tjíhín.

¹⁷ Kō máha jácháha xuta njnku xi yja tíjún nga nda ts'ín tífindjuko xáha, kui xi 'yún kayankjún, b'aha rá xi tjíhín xá ts'e s'énjímí kō xi bakúya éhen Ntjáná.

¹⁸ At'aha b'a títsu éhen Ntjáná: "Najmi tú tsa b'e'ai ts'a chü xi tibasine tuníñu nga tíbitjá." Kō b'a tá ts'ín tjít'a ya: "Nda xi títs'inxá tjíhín kixí nga kamachjíhi."

¹⁹ Najmi tú n'esihín xi kuat'éjéne nku ndacháha xuta njnku tsa najmi tjíhín tsa jo kō tsa jan já testiyu.

²⁰ Tunga máha xi tú nku tjíncha ts'íhín sa ngatitsun, kui xi nginkun ngayjee xuta njnku n'ek'a nijái, tú xi kas'ejná nkjúnun rá xuta njnku.

²¹ Nginkun Ntjáná kō Jesucristo kō ntítsje xi ts'e, títbankihi nga n'etjusun ni xi tíxihín. Najmi tú ngabi n'ei nga cháséihí xuta. Nkuhú n'ei.

²² Najmi tu ch'a chubá mjenéi ntsaj nga k'ujai xáhi. At'ahá tsa chubá k'ujai xáhá ri, n'engujin yjohi ngatitsuhun. Je katumai.

²³ Najmi ta tu nku ntánijua s'ihini. Tu sa ni s'í ichi kō binu tu xi kamandaha kant's'ai kō kuítjuxín ch'in xi nkjin nyá tsjáhi kjuasti.

²⁴ Tjín ngatitsun xi yahá kintehe ni nga n'ekokjua xi b'a kits'íun, kō tjín ngá xi yahá askahan.

²⁵ B'a ta ts'in ya chji chji ni nda xi ts'in xuta, kō ni xi najmi tjíntuchjí nd'ái najmi kama s'entu'má tehente.

6

¹ Máha xuta musu xi kich'atse, b'í ts'in kats'innkjink'un ngat'a ts'e jántjijaha. Katenkjún kjuaxi jóo, tu xi b'a ts'in chankjúhun Ntjáná kō ni xi tibakuyáá.

² Kō xi tjíhin já ntjá xi s'ejihín Ntjáná, kui xi ta katenkjún, ndaha tsa já nts'e ja tsichu ma jóo. Tu sa ní nda ts'in kats'inxát'a saha, at'ahá tjohō xi títs'ínkjáihín xáha kō at'ahá ta s'ejihín Ntjáná.

Kui ni xi takúyaihi kō tíxinyaihi xuta nínku.

B'í ts'in tsakúya Pablo ngat'a ts'e toon

³ Tsa tjín xi kj'ai ni tibakúya, nga ja ngji t'axihín ni nda xi tsakúya Nda Ntjáná Jesucristo kō kjuat'exuma xi bakúyaná nkú ts'in chankjáán Ntjáná,

⁴ xi b'a ts'íun, kui xi chubá nk'ahá tib'asje yjohō. Najmi chumi nihi xi be. Najmi nda títs'innkjink'un kō chubá mjehe rá k'uékjokō xuta kō k'uésiyáha tu mí éhen ni. Kui xi b'éntje kjuaxintak'uun kō kjuakjoon, nga ch'on tsuhu xinkjín xuta kō nga najmi s'ejihín xinkjín,

⁵ nga kjánkō tehente xinkjín xuta xi ngakjá ts'innkjink'un kō xi najmi tjíhin ni xi naxu tjín. Kui jóo xi ni xi ts'e Ntjáná ma nchinántjaihi.

⁶ Nga ní yankjáán Ntjáná, kui xi kjuanchíná chánkaná, kui nga najmi ta kj'ai nihi fasihín raá.

⁷ B'a tjín at'ahá najmi chumi nihi xi jáikaá asunntej kō najmi chumi nihi xi kuankínkō ngáhaná.

⁸ Kui b'a maha, tsa tísakúná nichine kō najyun xi tindyjaá, tsjo kat'ená.

⁹ Xi mjehe kama nchiná, kui xi najmi maha b'éch'ohō yjohō ni xi nchjaha animaha, kō ngayjee ni xi ma mjehe b'é't'a'yúhun niu. Nkjin tikjá ni xi ma mjehe, tunga tu a nihi niu kō ts'in'uhun. Ts'ínkatsúhun kō ts'índyjaha niu.

¹⁰ At'ahá nk'ie nga 'yún mjehe toon xuta, yo nibáha rá ngayje tikjá ni ch'onk'un. Tjín xi b'a incha kits'ín, 'yún incha kama mje saha toon, kui nga ngji t'axihín rá kō najmi ta kis'ejihín rá Ntjáná. B'a ts'in ta kui ta maha kits'ín'uhun rá yjohō.

B'í ts'in kitsjáníyáha Pablo Timoteo

¹¹ Tunga máha ji xi Ntjáná ts'ehi, týú t'axihín ngayjee ni xu'bi. Tinchinjin ni xi naxu nginkun Ntjáná, chankjúun Ntjáná, kō tu nku n'e s'ejinní Ntjáná. Kas'ehi kjuatjo kō kjuatsenta kō kjuanimatak'un.

¹² N'e sahani nga'yún nga ch'ai xi s'ejinná. Ch'a ntsjan ntsjain xi ts'ínk'íéjña tik'un sinná, at'ahá j'áihín nga kuinchun tik'uin. Kui kjuaha nga tsixínyahani nga s'ejihín Jesucristo nginkun nkjin xuta.

¹³ Ntjáná xi ts'ínk'íentu tik'un ngayjee xi tjín kō Jesucristo xi kitsúya yáha kui nk'ie nga kin'ekokjua nginkun Poncio Pilato, tíncha be nga tib'exáha.

¹⁴ N'etjusun sisin ni xi tíxihín kō najmi tu kas'e má ndyjajihín. B'a n'ei santaha nkúhu nga k'jáikúchji yjohō Nda Ntjáná Jesucristo.

¹⁵ Kui xi kj'uaí nk'ie nga kuichú chuba, chuba xi Ntjaná y'éña, at'aha Ntjaná xi n'etsjohó kó kui xi batéxuma suba, kui xi Nda rejihí já rejí kó Ntjaha já ntja.

¹⁶ Nku tutu kui xi najmi maha ndyja, xi tijnájin nd'í nga najmi ch'a ma bichúk'un tiñaha, xi najmi kjee ch'a behe kó najmi ch'a ma base'aha. ¡Kui xi tu nkjéhe ni kayankjún kó kasakúchji nga'yúhun! B'a katuma.

¹⁷ Já nchiná xi tjin asunntej n'ek'a nijái nga najmi tu nk'a k'uasje yjohó kó nga najmi tu kjuanchináha kama 'yún k'un, at'aha maha fe kjuanchinóo. Ntja níná katuma 'yún k'un, kui xi tsjáná ngayje tíkjá ni xi machénná tu xi nda ts'in kuintsubahaná.

¹⁸ B'a t'ihin já nchinóo nga kats'in ni xi nda kó nga kui niu xi katuma kjuanchiná ndaha. Katsjáha xutá xingisoo ni xi machjéhen kó najmi tu kats'inxkíhjin xutá ni xi tjihin.

¹⁹ Tsa ts'jin kui nij, s'ehe kjuanchiná nda xi kuasinkohó kó sakúhu nga k'úentu tík'un xi nkú ts'in tjehe ra.

²⁰ Ji Timoteo, n'etjusun sisin ch'á xi kich'anji. Najmi tu nungijin yjohi én tiya xi tjin asunntej kó ta ndaha ni tsank'á xi b'ésiyáha xutá xi b'a tsu nga tjihin kjuankjintak'un.

²¹ At'aha tjin xi kits'in s'ejin kjuankjintak'un tsank'á xu'bo kó b'a ts'in incha ngji t'axihin ra xi s'ejinná.

Kjuandaha Ntjaná kas'enuu.

Xujun xi ma joho xi kits'inkjihini nda postru Pablo Timoteo

B'i ts'in kikjaniñaha Pablo Timoteo

¹ An Pablo, an xi kama nku nda postruhu Jesucristo at'aha Ntjaná b'a ts'in kama mjehe. Tibitjusun ni xi kitsúya títjun nga ts'ink'íentu tík'un xuta xi s'ejihin Cristo Jesu.

² Tifaniñaha Timoteo, ji xi nkúhu tsa ntina ko tjo nkúnna ji.

Katsjáhi kjuanda ko kjuajyu Ntia Na'miná ko Nda Ntjaná Cristo Jesu ko nda katasehi.

B'i ts'in kitsjá nga'yuhun Pablo Timoteo

³ Nistjin nistjen nchjantjáhi nginkun Ntjaná ko tsjaha máb'achjhi ngat'a ts'e ni xi t'n'ei. Kui xi tít's'inxát'aha xi nkú nga ta kits'in ntje chána ko je tjíya kjuankjintak'unna nga b'a tít's'ian.

⁴ F'áitsjenna nga kich'í ko mjena skue ngáha ra tu xi b'a ts'in tséjihinna kjuatsjo.

⁵ Ts'ink'áitsjen xi nkú ts'in ngayjehe animahi s'ejihin Ntjaná. Tjun Loída, nacháhi, b'a ta ts'in kis'ejihin, ko Eunice, náhi. Nd'ai be sisihin k'an nga ko ji b'a ta ts'in s'ejihin.

⁶ Kui b'a maha, tít's'ink'áitsjehen ra nga n'e'yúnyai kjuanda xi kitsjáhi Ntjaná nk'ie nga kingjennéhe ntsa.

⁷ At'aha najmi kjuabinkjun tsjáná Espiritu xi kits'in nibáná Ntjaná. Nga'yún ní tsjáná ko kjuatjo, ko ta tsjáná nga naxu s'eyaná.

⁸ Kui nga najmi tu n'e subaha ri yjohi nga k'úénjimi Nda Ntjaná ko ta ndaha nga kjíya'yán ngat'aha nga tib'enjímíá. Nga'yuhun Ntjaná katasinkohi nga kuitjajin kjuanjima ngat'aha én nda tsuhu Ntjaná xi nkúhu an.

⁹ Ntjaná kits'ink'ankiná ko j'ájinná nga kamaa xuta xi ts'e. Tunga najmi ngat'aha ní ni xi kin'eé j'ájihinná. B'a ní kits'in at'aha b'a ts'in y'enda títjun ko b'a ts'in nibá kjuandaha. Kintehe ni nga kamanda asunntej, ajihin Cristo Jesu kits'in nga ñá tsuhuná kjuanda xu'bi.

¹⁰ Nd'ai ni ma ja y'éña chji kjuandoo nk'ie nga ja j'ai Cristo Jesu xi kits'ink'ankiná nga j'ai kjexin nga'yuhun ngabayoo ko ts'asje chji nga kama kuintsuba tík'un sían tu ngat'aha én nda tsuhu Ntjaná.

¹¹ Ntjaná kits'in mana nku xi b'énjimi éhen, nku nda postru ko nku nda mastru.

¹² Kui kjuaha nga tíf'ajihinna kjuanjima. Tunga najmi subahá mana, at'aha be yá xi kits'in s'ejian ko behe k'an nga tjihin nga'yún nga kj'uatjo ni xi kits'inkjas'enna. B'a ts'in santaha nkúhu nga kuichú nistjin nga chasehe mí nihi xi kits'in nga nkúnkú xuta.

¹³ Ndjá n'e s'ejin Cristo Jesu ko tinchinjin kjuatjoho. Xi nkú kits'inkoho nga tsakuyáha, ni nda xi tsakuyáha, b'a n'ei.

¹⁴ Nga'yuhun Espiritu Santo xi tjíñajinná chúnkoho ri én nda tsu xi kin'ekjas'ehin.

¹⁵ Ja yai nga ja incha kits'in nga mana ngayjee xuta xi tjín nga ngúsuhun ante Asja. Santaha ko nda Figelo ko nda Hermogene b'a kits'inkona.

¹⁶ Ntíaná katase nímaha xuta xinkjín nda Onesiforo. Nkjin n̄iyá kitsjá nga'yúnna ndo ko najmi kama subaha ngat'aha nga kjiya'yán.

¹⁷ Ni xi kits'in ní, nk'ie nga j'ai nanki Roma tsangisjaina santaha nkúhu nga kitsákúhu an.

¹⁸ Nda Ntíaná katase nímaha n̄istjin nga chasehe mí nihi xi kits'in nga nkúnkú xuta. Ko ji ja ya sisin xi nkú ts'in tsasinkoná ndo nanki Efeso.

2

B'i ts'in y'éjña chubaya Pablo nk'ie nga tsakúyaha Timoteo

¹ Kui b'a maha, ji ntína, n'ejahani nga'yún xi sakújinná kjuandaha Cristo Jesu.

² Ko ni xi kinu'yái nga kixian nginkun nkjin xuta, kui xi n'ekjas'eihin já xi ma 'yún tak'aán, já xi kama kuakúya ngáha ra kj'ai.

³ N'e chúkjuai kjuanimá xi kuitjájín, at'aha ji xi nkú joya nda juhun Cristo Jesu ji, nda jun xi nda ts'in xáha.

⁴ Yaá nga ndaha nku nda jun xi tíkján najmi tsungijin yoho ni xi tjin asuntej. B'a ts'in at'aha mjehe nga nda skuhehe xi kitsjá xáha.

⁵ Ko ta máha nku ndatsuton, najmi kama ts'in ngana tsa najmi tsuton xi nkú ts'in tijná nga nuton.

⁶ Ko ta máha nku xi tít's'in kjuanimá nga tít's'inxá, bichú n̄istjin nga sakúhu ni tjun xi b'entje.

⁷ N'echubayah̄i yohi ni xi tixihin ko b'a ta ts'in Nda Ntíaná ts'in nga kamankjihin ngayjee ni.

⁸ N'ekj'áitsjein Jesucristo xi j'áíya ngáha ra ngabayoo, xi ntjehe David y'aha ra. B'i tsu én xi tib'enijmiá.

⁹ Ko kui ngat'aha éen un tibeheha ko santaha kjiya'yán xi nkúhu tsa an xi nda ch'on k'an. Tunga máha éhen Ntíaná, najmi kjiya'yún.

¹⁰ Kui nga ngandaha xuta xi Ntíaná j'ájin tít's'in chúkjuahana ngayjee ni xi timat'an, tu xi ko kui incha sakúhu ra nga Cristo Jesu ts'in k'anki ko tsjáha kjuachánka xi najmi mahá feya.

¹¹ Ma n'e s'ejin én xi tsu:

Tsa tsayakaá Cristo,

ta kuintsuba t'ik'unko ngáhaná.

¹² Tsa tín'e chúkjuá nga un tibená,

ta kuatexumakaá.

Tsa najmi n'ekié yjoná nga yaá,

ko kui najmi ts'in kie yoho nga bená.

¹³ Tsa najmi ch'a s'ejihin ná,

tunga kui ma ma 'yún tak'aán,

at'aha kui najmi mahá ts'injo éhen.

B'i ts'in tsakúyaha Pablo Timoteo xi nkú ts'in ts'inxá'aha Cristo

¹⁴ N'ekj'áitsjeihin xuta n̄inku, nginkun Ntíaná tu xi b'ahá t'ihin, nga najmi tu mí éhen ni incha k'uésiyáha, at'aha kui ni xu'bi xi najmi chumi ni chjih̄i ra. Tu sa ní ts'inndyjajihin xuta xi mjéñjuhu kui niu.

¹⁵ Ngayjehe k'uin n'ei ni xi nda nginkun Ntíaná tu xi nda skuhehe ni xi tín'ei. N'ei xi nkúhu nku nda musu xi najmi ma subaha ni xi tít's'in ko xi nda ts'in bakúya én xi naxu tjin.

16 Najmi tū nungijin yjohi én tiya xi tjin asunntej, at'aha xi b'a ts'in nchja, kui xi tū nku fi t'axihín ra Ntjaná.

17 Kō kui éhen xi nkú joyaha tsé xi finanka. Najmi maha manda. B'a ts'in tsatsun nda Himeneo kō nda Fileto.

18 Kui xi ja ngji t'axihín ni xi naxu tjin. B'a tjincha tsu nga ja ja nistjin nga kj'uaíya ngáha ra xuta ngabayoo. B'a ts'in tít's'inn dyajihín ra k'ua xuta xi s'ejihín Ntjaná.

19 Tunga tū nkú ndjáha sjña éhen Ntjaná. Sjña xi nkúhu nku xjō xi: "Nda Ntjaná be xuta xi ts'e", tsu ntu xi tjit'aha. Kō b'a ta ts'in tjit'a yaha: "Ngayjee xi tsu nga s'ejihín Cristo kats'in t'axihín yjoho ni xi najmi naxu nginkun Ntjaná."

20 Xi nkúhu nku ni'ya cháka, najmi tū suba ni toonsine kō toontaba tjihín. Ta tjin níhi ni xi kamandakoho yá kō ninte. K'ua xi n'echjén nk'ie nga tjin s'í kō k'ua xi n'echjén tehente.

21 Kō b'a ta ts'in tjin ajinná. Tsa tjin xi ja kits'in je yjoho, kui xi nkú joyaha ni xi ma n'echjén nk'ie nga tjin s'í. Ja je kō Ntjaná kama ts'in chjéhen, at'aha ja tjindaha yjoho nga kama ts'in ngayjee ni xi nda.

22 Chihín yjohi ni xi nchjaha animaha já istiu. N'ei ni xi naxu nginkun Ntjaná, tū nku n'e s'ejinní Ntjaná, kō kas'ehi kjuatjo kō kjuajyu. Nkúhu n'e makō yjohi xuta xi je tjintuyá animaha kō nchjaha Nda Ntjaná.

23 Najmi tū n'eshihín én tsujnu tsut'a kō én xi najmi tjihín sin xi nchja xuta, at'aha ja yai nga yō nibáha ra kjuachán.

24 Xi tít's'inxát'aha Nda Ntjaná najmi tjihín nga kjuachán kjuajin yjoho. Nda ní ts'in kats'insihín ngayjee xuta. Kō tjihín nga kamaha kuakúyaha xuta. Kats'in chúkjuá ni xi kamat'ain.

25 Nimakjuá kat'asje yjoho nk'ie nga tsjániyáha xi tifi kontraha. Kutsa Ntjanáha tsjáha xuta xu'bo nga ts'ínk'óntjaiya animaha nga skué ni xi naxu tjin

26 kō nga kuankaha ni xi ts'anachakoho ra ndanindoo. At'aha incha kjintuyá'yún kō ni xi mjehe ndanindoo tít's'ínkoho.

3

B'i ts'in tsakúya Pablo xi nkú kama kintehe ni nga kj'uaí ngáha Nda Ntjaná

1 Katumankjihín ni xu'bi. Nistjin xi fekuhu s'e nistjin kjuá'un.

2 At'aha kamaxkín xuta kō 'yún ts'in mje toon. Ngak'un kama kō nk'a k'uasje yjoho. Ch'on ts'in kuinchjane Ntjaná kō najmi kuint'é'éhen xi cháha. Ndjá s'eyaha kō najmi skuenkjún Ntjaná.

3 Najmi s'ehé kjuatjo kō najmi kama nimaha xuta. Kuinchjayane xuta kō najmi k'uéch'oho yjoho ni xi kuinchjaha animaha. Kjan kama kō ngjuai kontraha ngayjee ni xi nda.

4 Tsank'á kama, najmi kama nusihín ni xi incha ts'in, kō tséjihín ra kjuangak'un. Najmi kuangisjai Ntjaná. Ni xi kuinchja níhi animaha kuangisjai.

5 B'a incha ts'in xi benkjún Ntjaná ts'in, tunga xi nkú ts'in tjintu kui niu xi kuakúchi nga najmi tjñajihín nga'yún xi Ntjaná tsjáha xuta xi benkjúhun.

N'e t'axihín yjohi xuta xu'bi.

6 At'aha xi b'a k'un, kui xi xki ni'ya incha fi kō b'anachaha jminchjín xi najmi ndjá tjintuyáha, xi kitsejihín ra ngatitsun kō nt'é'éhen tū mí níhi ni xi nchjaha animaha.

⁷ Kui jminchjün xi tehente bangiya tunga ndahá ichí najmi ma bichú mankjín sisihün ni xi naxu tjín.

⁸ Xi nkú ts'ín játj'e Jané kō Jambre ngji kontraha Moise nistjin nk'ie, b'a ta ts'ín kō kui já xu'bj tifi kontraha ni xi naxu tjín. Najmi nda kjuankjintak'uhun kō yaha nga najmi Ntjaná s'ejihün.

⁹ Tunga najmi ngjuajndjukohó ni xi incha y'a, at'aha ngayjee xuta skuē kjuanchinihi. B'a kamat'ain ni nkú nga ta kamat'ain Jané kō Jambre.

B'i ts'ín kitsjánjyáha Pablo Timoteo

¹⁰ Ji Timoteo, ja yai sisin ni xi tsakuyá kō xi nkú ts'ian. Ta yai ni xi mjena ts'ian, xi nkú ts'ín s'ejinna, kjuatsentana, kjuatjona, kō xi nkú ts'ín títs'in chúkjuá ni xi tímat'an.

¹¹ Yai xi nkú ts'ín kitsjennkí unkiena xuta, kō kju'a'un xi kikié, kō ni xi kamat'an nanki Antiokia, nanki Ikonio kō nanki Listra. Kitsjennkí unkiena xuta tunga Nda Ntjanáhá tsasinkona ajihün ngayjee ni xu'bj.

¹² Kjuaxi nga ngayjee xi mjehe skuēnkjün Ntjaná kō Cristo Jesu, kui xi tsjénki unkiehe xuta.

¹³ Tunga máha xuta ch'onk'uun kō xi tsank'óo, 'yún ch'onk'un kama sa. K'uanacha kō ta ch'anachaha.

¹⁴ Tunga máha ji, ndjá tjsinjñajin ni xi tsinchiyái, ni xi tsichu mankjihin. At'aha yai yá xi tsakúyahi niü.

¹⁵ N'ek'áitsjein nga santa nkúhu nga ndyjahi yai nkú títsu xujün éhen Ntjaná. Kui xi tsje. Kui xi tjíhün nga'yún nga tsjáhi kjuankjintak'un, at'aha s'ejihin Cristo Jesu kō túb'anki.

¹⁶ Espirituhü Ntjaná kits'inxájihün xi y'ét'a ngayjee xujün éhen Ntjaná kō kui xujün basinkoná nga bakuyáhaá xuta, nga n'ek'a nýáhaá, nga bixinyahaá má nihi xi najmi nda tjín títs'in, kō nga 'bai nýáhaá xi nkú ts'ín naxu ngjuajko yjoho.

¹⁷ B'a ts'ín xujün tü xi nda xi ts'inxát'aha ra Ntjaná skuē sisihün ni xi tjíhün nga ts'ín nga ts'ín xá xi nda.

4

¹ Nginkun Ntjaná kō nginkun Cristo Jesu, kui xi kuasehe ni xi kits'ín xuta xi tjíntu tók'un kō xi ja k'ien nk'ie nga kj'uaikúchji yjoho nga kj'uaitéxuma, tü xi túbankihí ra nga

² t'enjímí éhen Ntjaná. Tü nkú b'ahá n'ei tü mí nistjihün ni kō tü mí chubahá ni. T'in'yaihi xuta tsa najmi nda tjín ni xi títs'in, kō n'ek'a nýái, kō tjennnýáihi. Kas'e tehentehi kjuatsenta nk'ie nga kuakúyai éhen Ntjaná.

³ At'aha kuichú nistjin nga najmi ta ts'ínsihün ra xuta én nda xi bakuyáá, xi nda ts'ínkoná. Tü sa ní incha kuangisjai nga nkjin nkjün já maestru xi kuakúyaha ni xi tsjoho nga kuint'é, at'aha kui niü xi nchjaha animaha.

⁴ Ngjuaj t'axíhün kō najmi ta kuásínñjuhu ra én xi naxu tjín. Énchá xi nchja xuta incha ts'ínsihün.

⁵ Tunga máha ji, tü nkú chase sisinní ni xi n'ei. N'e chúkjuai kju'a'uun. N'ekjas'eihün yjohü nga t'enjímí éhen Ntjaná. Nda n'etjusuin xáhi.

⁶ An bi, ja ma kamaná nku chje xi kuichúsehe Ntjaná. Ja túbichú tiña chuba nga k'uejñá asunntej.

⁷ Ja tsásinchjaha xi fi kontraha éhen Ntjaná. Ja tsichu kjet'a nýána. Tü nkú kis'ejihinna Ntjaná.

⁸ Ja tíkuyána nd'aj chjí xi ts'ínkjáihin xuta xi ja naxu nginkun Ntjaná. Nda Ntjaná tsjana niu, at'aha naxu ts'ínko xuta nistjin nga kuase mí nihi xi kits'in nga nkúnkú. Kò najmi tu nku an tsjana chjí xu'bo. Ta tsjáha ngayjee xuta xi tjohe kò xi tìncha kuyá nga kj'uai gáha.

B'i ts'in kitsúyaha Pablo Timoteo ni xi mjehe nga ts'in

⁹ N'e kitsa xáihí yjohí nga nibáase xatíni.

¹⁰ At'aha nda Dema 'yún tjo saha ni xi tjin asunntej. Ja kits'in nga mana. Nanki Tesalonika ngji. Nda Krescente nga ante Galacia ngji, kò nda Tito ja ngji ante Dalmacia.

¹¹ Tu nkuhú nda Luko tijnako sana ei. Tinchísjai nda Marko kò nibákoj, at'aha kui xi kama kuasinkona ajihin xána.

¹² Nda Tikiko bi, nanki Efeso kits'inkjía.

¹³ Nk'ie nga nibai, nibakoní najyunna xi ts'inchjén nistjin chunch'ón. Kui xi y'ejná nanki Troa, ni'yaha nda Karpo. Kò ta nibakoní xujunna. Tu xí najmi tu n'echayani ichi xi tjabaxin kamandakoho.

¹⁴ Tse nkjún kjuasti kitsjáná nda Alejandro, nda xi ts'innda ni kicha. Nda Ntjaná k'uechjí ngajoya ngáha ra ni xi kits'in.

¹⁵ Kò ji, chíhín yjohí ndo, at'aha tu xí 'yúhún ngji kontraha én xi tíb'enijmíaá.

¹⁶ Nk'ie nga tjun kinchjantjá yjona nginkun já tixóo, najmi ch'a tsasinkona. Ngayjee y'entu masenna. Najmi tu kat'axkihí ra Ntjaná ni xi incha kits'in.

¹⁷ Tunga Nda Ntjanáhá tsasinkona kò kitsjana nga'yún tu xi kama y'enijmíyehena éhen. B'a ts'in kint'éhe ngayjee xuta xi najmi ntje judio tjehen ra. Ts'asje'ana Nda Ntjaná ngabayoo.

¹⁸ Kò ta k'uasjejinna ajihín ngayjee ni ch'onk'un xi tjin kò ngjuaikona má batexuma ndjiojmi ján. N'ekie yjona nga tjihín kjuachánka santaha tu nkjéhe ni! B'a kat'e.

B'i ts'in kits'inkje Pablo xujin

¹⁹ Tjeihín kjuasuniñana na Priska kò nda Akila kò xuta xinkjin nda Onesiforo.

²⁰ Nanki Corinto y'ejná nda Erasto. Nanki Mileto kisatéch'in nda Trofimo kò yo y'ejná.

²¹ N'e ahí yjohí nga nibáasení kintehe ni nga kj'uai nistjin chunch'ón. Títs'ínkjihí kjuasuniña nda Eubulo kò nda Pudente kò nda Lino kò na Claudia kò ngayjee já nts'eé xi tjin ei.

²² Nda Ntjaná Jesucristo kat'ejñakohi. Ngatento kas'enuu kjuandaha Ntjaná.

Xujun xi kits'ínkjihí nda postru Pablo Tito

B'í ts'in kikjaniñaha Pablo Tito

¹ An Pablo, an nda musu síhin Ntjaná ko nda postruhu Jesucristo. Xi nkú ts'in s'ejihín xutá xi j'ájin Ntjaná ko kamankjihín ni xi naxu tjin, kui xi xána, kui nga kui xutaha xi skuenkjühun Ntjaná.

² Tichuyáá nga kuintsuba tik'un síaán. Kui niu xi kitsúya títjun Ntjaná kintehe ni nga kin'enda asuntee, ko yaá nga najmi maha b'anacha.

³ Nd'ai ni ma, nk'ie nga ja tsichu chuba, ajihín én xi kik'aina nga k'uenjímía y'éjña chji Ntjaná ni xi kitsú. Ntjaná xi maha ts'ínk'ankiná kitsjána kui xóo.

⁴ Tifaniñaha Titò, ji ntina at'aha nkuhú xi s'ejinná. Kas'ehi kjuanda ko kjuajyu xi tsjáná Ntja Nq'miná ko Jesucristo xi ts'ínk'ankiná.

B'í ts'in kitsúyaha Pablo Titò xá xi ts'ín

⁵ Kits'ínk'íejñaha xjo Creta tu xi k'úéndahani ni xi kindyat'a sa yo ko tu xi k'uai xáha ri jáchaha xutá ninku xi tjin xkí nanki xi tjin yo. Kixinya chich'ihin ni xi n'ei.

⁶ Kama s'et'a xá xi najmi tjin ni xi chubayanéhe ra, xi nkuhú maha chjuúhun, xi tjihín ntí xi s'ejihín Ntjaná ko naxu incha ts'in ntíhi ko nt'één.

⁷ At'aha nku nda xi kuasehe ninku, kui xi tijnaha nga kúnnta ni xi ts'e Ntjaná. Kui xáha. Kui nga kas'et'a xáha nku nda xi najmi tjin ni xi chubayanéhe ra, xi najmi ngak'un, xi najmi stinta, xi najmi b'atihí nga 'bi binu, xi najmi kjánko xutá ko najmi mjehe toon xi ch'on ts'in sakú.

⁸ Nda xi ts'ínk'áin níhi xutá ni'yaha machjén, xi tsjoho ts'in ni xi nda, xi nda basehe ni xi ts'in, xi naxu ts'in, xi benkjún Ntjaná, xi maha b'éch'oho yjoho ni xi mjehe animaha.

⁹ Ni xi kuakúya tjihín nga ni xi tsangiya nibaha ra, tu xi b'a ts'in kama tsjáníyá sisihín ra xutá ko kama k'uéjña chjihí já xi tífi kontraha ni xi bakúya.

¹⁰ At'aha tjin nkjún xi ngji t'axihín én xi naxu, xi tu a éhén ni xi bakúya ko b'anachaha xutá. Xi incha bakúya nga n'e ni circuncision, kui xi 'yún b'a incha ts'in.

¹¹ Najmi ta k'uauntehe ra nga b'a incha ts'ín jái, at'aha ni xi najmi tjihín nga kuakúya tjincha bakúya. B'a tjincha ts'in tu xi tít'sín ngana ndaha toon. Ja nkjin xutá ts'índyjajihín.

¹² Santaha nku nda profeta xi ts'e jóo b'a kitsú: "Xutá Creta én tsank'á nchja tehente. Ch'onk'un jóo xi nkúhu chu ch'onk'un, xutá ts'e xi najmi tsehe."

¹³ Kjuaxi kjáihín ni xi kitsú ndo. Kui nga ndjá chubakohoni jóo tu xi incha skué sisihín ni xi s'ejinná

¹⁴ ko tu xi najmi ngjuénñjuhu ra én tiyaha xutá judio ko ta ndaha ni xi b'éne'yúhun já xi ngji t'axihín ni xi naxu tjin.

¹⁵ Je ngayjee ni xi tjin ko ma n'echjén tsa je tjintuyá animaha xutá, tunga najmi tjihín ni xi je ngat'a ts'e xutá xi chuntí tjintuyáha ko xi najmi s'ejihín Ntjaná. At'aha ngasten ts'ínkjink'un ko ja tsatsun kjuankjintak'uhun.

¹⁶ Kui xi tsu nga be Ntjaná tunga ni xi incha ts'ín bakúchji nga najmi be. Kui xi ch'onk'un, najmi nt'één, ko najmi maha ts'in ni xi nda.

2

B'i ts'in kitsúyahá Pabló Tító xi nkú ts'in tjihin nga kuakúyahá xuta ninku

¹ Tunga máha jì, takúyai ni xi y'ahá rá ni xi nda ts'ínkóná xi tsinchiyái.

² B'a t'ihín já xi ja chá nga kixi incha katjiko yjoho, incha katenkjún yjoho, nda incha katasehé ni xi incha ts'ín, nda incha katumankjihín ni xi s'ejinná, kó incha kas'ehe kjuatjo kó kjuatsenta.

³ Kó jminchjín xi ja chá b'a tá ts'in incha katenkjún Ntjaná, najmi tú éntank'á incha k'uasjené xuta kó najmi tú 'yún incha k'úi binu. Incha katakúya ni xi nda

⁴ kó incha katsjániyáha jminchjín xi kjintí sa nga ts'íntjo x'ihín kó ntíhi,

⁵ kó nga nda incha katasehé ni xi incha ts'ín, nga je kas'entuyá animaha, nga incha kuasehé ni'yaha kó nda incha s'entuyáha, kó nga incha skuenkjún x'ihín. B'a ts'in chankjúhun éhen Ntjaná.

⁶ Kó já istiu b'a tá t'ihín nga nda incha katasehé ni xi incha ts'ín.

⁷ Ngatenté ni xi n'ei, nda n'ei tú xi b'a tá incha ts'íhin. Nga kuakúyai, katuma chji nga kixi tjíyahi kó nga týankjúin yjohi.

⁸ Én nda katitju tsu'bai, én xi najmi tjín xi nkú ts'in n'enijéhe ri. Kui niu xi ts'ín nga kama subaha rá já kontra, at'ahá najmi sakúhu nkú ts'in ch'on ts'in kuinchjayanehená.

⁹ Kó b'a t'ihín já musu xi kich'atse nga tehente katenkjún já ntíaha kó kats'in ni xi sasíhin jóo. Najmi tjihin tsa kuinchjá tsa'ako jóo

¹⁰ kó tsa ndyé ts'íhin. Tú sa ní incha katakúchji nga ma ma 'yún k'aán jóo, tu xi ngayjee ni xi ts'íhin chankjúhun én xi b'éjña chjina Ntjaná xi ts'ínk'ankiná.

¹¹ Ntjaná ja y'éjña chjihí ngatentehe xuta kjuandaha, kui xi ts'ínk'ankiná

¹² kó bakúyaná nga k'úech'oghó yjoná ni xi najmi je nginkun Ntjaná kó ni xi nchjaha animaná ej asuntee, nga nda chashé ni xi n'eé kó nga naxu n'eé kó nga chankjáán Ntjaná nk'ie nga tintsuba saá ej asuntee.

¹³ Chúya saha raá ma ni nda xi tichuyáá, kui niu xi nistjin nga chaá kjuachánkaha Jesucristo, kui xi Ntjaná xi chánka kó xi ts'ínk'ankiná.

¹⁴ Kui xi kitsjá yjoho nga kin'ek'ien ngandaná tú xi k'uasjehinná ngayjee ni xi najmi ndoo kó ts'ín je nku naxinantá xi kui ts'e, xi ngayjehe k'un mjehe ts'ín ni xi nda.

¹⁵ Kui niú xi takúyai. Tjenniyáhi xuta kó nek'a nyái. Najmi tú jo jan katumahi nga b'a n'ei. Najmi tú ch'a xi tú tohón katumaha ji.

3

B'i ts'in tsakúya Pabló xi nkú ts'in tjihin nga incha ts'ín xuta ninku

¹ N'ekj'áitsjeihin xuta ninku nga katenkjún já títuun kó já tíxóo. Incha kant'é'éhen kó incha kat'entu nda nga incha ts'ín ngayje tíkjá ni xi nda.

² Ndaha nku xuta najmi tú ch'on ts'in incha kuinchjane kó najmi tú ch'a xi kjaánko. Nda ní ts'in incha kas'eyaha. Kó kate xuta nga nimakjua incha tjintuyáha.

³ At'ahá nistjin nk'ie tá tú xí sináá. Najmi kinu'yá'één, ngakjá kin'enkjintak'aán, kó nkjin tíkjá ni xi nchjaha animaná tjí'yúhun ñá kó ni xi mjehe yjonintená. Kjuakjan ja kó kjuaxintak'un tintsabaján. Kits'in unkiená xuta kó b'i ngján kin'e unchaá xinkjá.

⁴ Tunga nk'iehé nga kis'ejña chji kjuandaha Ntjaná xi ts'ínk'ankiná kó kjuatjo xi tjihin,

⁵ kits'ínk'ankiná. Najmi ngat'ahá tsa nda tjín ni xi kin'eé, tsa kui kjuaha nga b'a kits'ihin. B'a ní kits'ín at'ahá kama nimaña ná. Kits'ín jená nk'ie nga kits'ín tsin tsetse ngáhaná kó Espirituhú kits'ín tsetsená.

⁶ Tú ngat'ahá ni xi kits'ín Jesucristo xi ts'ínk'ankiná, najmi kits'ínxkín Ntjaná nga kitsjáná Espirituhú.

⁷ Kó tú ngat'ahá kjuandaha Ntjaná kits'ín nga naxu tsichu maá nginkun. B'a kits'ín tú xi n'ekjáhín raá ni xi tíchuyáhaá, kui xi tsuhú rá nga kuintsuba tík'un síaán.

⁸ Ma n'e s'ejin én xu'bj kó mjena nga takuyái sisin ni, tú xi xutá xi s'ejihín rá Ntjaná ts'ínkjas'ehén rá yjohó nga ts'íhín ni xi nda. Tú xí ndahá tjín kó basinkoná nga b'a n'eé.

⁹ Xi mjehe nku én k'úésintjáíhi, tityú t'axíhín. Najmi tú n'esihín xi b'ésiyáha ntje chá xi y'ahá rá kó tá ndaha xi b'ésiyáha kó kjántjaihi kjuatéxuma xi kin'ekjas'ehén Moise. At'ahá najmi basinkoná kui kjuastiy kó najmi tjihín sin.

¹⁰ Xi kuakjánya xutá nínku, chubakoj tsa nku kó tsa jo niyá tjihín. Tunga tsa najmi ts'ínsihin, najmi tá k'úaintehe rá aya nínku.

¹¹ Yai nga xi b'a títs'íun, kui xi ja kits'ínkatsún suba yjohó kó niyáha ngatitsuun tsú'baya. Tá kuihi tífikó yjohó xi má nga ndyja.

B'í ts'ín kitsúyaha Pablo ni xi mjehe nga ts'ín Tito

¹² Nk'ie nga ts'ínkjísehe nda Artema kó a rá nda Tikiko, n'e kitsá xáihí yjohí nga nibáasení nanki Nikopolí. At'ahá ja tjíndana nga yó ts'ínkj'a nístjín chunch'ón.

¹³ Nda tísinkoj nda Zena, nda xi nchjantjai xutá, kó nda Apolo, tú xi ts'índjuúhu niyáha kó tú xi najmi chumi nihi xi ndyjat'ahá rá.

¹⁴ Katangiya xutá ts'añá nga ts'ín ni xi nda kó nga tsjáha xutá ni xi machjéhen. B'a ts'ín incha saájihin ni xi ts'e Ntjaná.

B'í ts'ín kits'ínkje Pablo xujun

¹⁵ Títs'ínkjíhi kjuasuniña ngayjee xutá xi tjíntukona ei. Tjeihín kjuasuniña xutá xi tjohó ná at'ahá nkuhú xi s'ejinná.

Ngatento kas'enúu kjuandaha Ntjaná.

Xujun xi kits'ínkjihí nda postru Pablo Filemon

B'i ts'ín kikjaniñaha Pablo Filemon

¹ An Pablo kjíi'ya'yán ngat'aha Cristo Jesu. An ko nda nts'eé Timoteo tísuniñahí nda Filemon. Tjo nkjúnna ji. Ji xi ta t'n'exát'aihi Cristo.

² Tísuniña yaihi nichjaá Apia, ko nda nts'eé Arkipo xi ta tít'sín nga'yún ngat'aha Cristo, ko xuta nínku xi ma ñjakú ni'yahi.

³ Kas'enüu kjuanda ko kjuajyu xi tsjáná Ntia Na'miná ko Nda Ntjáná Jesucristo.

B'i ts'ín kitsúya Pablo xi nkú ts'ín nchjantjai Filemon

⁴ F'áitsjenna ji nk'ie nga nchjaka Ntjáná. Tehente tsja máb'achjihí

⁵ nga tí'miyana xi nkú ts'ín tjohi ngayjee xuta xi Ntjáná kits'ín ts'e ko xi nkú ts'ín n'e s'ejin Nda Ntjáná Jesu.

⁶ Bankihí Ntjáná nga xi nkú ts'ín n'e s'ejin ni xi ngujiñin n'e s'ejián, kui xi kats'ínxájin kjuankjintak'uhin tu xi b'a ts'ín kamankjihin ri ngayjee ni nda xi tjinná ngat'aha Cristo Jesu.

⁷ Tsjó nkjún tjinna ko sakúna nga'yún ngat'aha xi nkú ts'ín tjohi xuta nínku. At'aha ngat'ahi, nda nts'é, kisakú nga'yúhun animaha xuta xi ts'e Ntjáná.

B'i ts'ín nchjantjai Pablo Onesimo

⁸ Kui b'a maha, ndaha tsa ngajoho Cristo kama kuinchjako masen masehen ni xi tjihin nga n'ei,

⁹ tunga tu sa ní t'bankihi ni xi xihin at'aha tjoná xinkjá. An Pablo xi ja kama chá ko kjíi'ya'yán nd'ai tu ngat'aha Cristo Jesu

¹⁰ t'bankihi nku kjuanda ngat'a ts'e Onesimo. Kui xi ja tsichu ma xi nkú joyaha tsa ntína ei aya nuḃayoo.

¹¹ Kui xi najmi kamachjéhin nistjin nk'ie tunga nd'ai ji ko an machénná ndo.

¹² Tít'sínkjise ngáhara. N'ekjáihin xi nkúhu tsa an niu.

¹³ Mjena nga k'úéñako sana ei tsakai tu xi ngajohi ts'íinxát'ahana ei má nga kjíi'ya'yán tu ngat'aha én nda tsuhu Nda Ntjáná.

¹⁴ Tungá ndahá nku ni najmi mjena chuba ts'ian tsa najmi tjínkuhu tak'uin, tu xi animahí n'ibaha ra kjuanda xi n'eni ko najmi an ts'ín kjua'yúhunra.

¹⁵ Kutsa kuihi kjuaha ngji t'axíhin ri Onesimo chuba nistjin, tu xi n'ekjáin sín ngáha ri nd'ai.

¹⁶ Tungá najmi ta xi nkúhu ni tsa nku nda musu xi kich'atsei chasehi. Tu sa ní chasehi xi nkúhu nku nda xi 'yún chjí saha ra nga nku nda musu. Ngat'a ts'an ndats'é ja tsichu ma ndo ko tjona. Ngat'a ts'i 'yún chjí saha ra ndo, at'aha ta ts'íinxát'a ngáha ri ko ta s'ejiñin Nda Ntjáná xi nkúhu ji.

¹⁷ Kui b'a maha, xihí yaní nga nkúhu tinchajián ni xi ngujiñin s'ejiñná, n'ekjáin ngáha ri Onesimo xi nkúhu tsa an niu.

¹⁸ Tsa tjín má najmi nda kits'ínkōhi ko tsa tjín ni xi tjeñen ts'i, kuentana t'et'ai niu.

¹⁹ An k'uechjá ni xi tjeñen. An Pablo ntuna t'et'ahana xujuin nga b'a ts'ian, ndaha tsa kama ts'inkj'áitsjehen ni xi tjeñin ts'an. Ngat'ana tinchihinni.

²⁰ Ji nda nts'e, at'aha tjohi Nda Ntjáná, kasakújinna ji nku kjuanda. Tjen nga'yíhin animana tu ngat'aha nga nkúhu kich'aá Cristo.

²¹ B'a ts'in tib'et'aha at'aha behe k'an nga kulinu'ya'enni. Be nga 'yun n'etjusun sai ni xi tbankihi.

²² Ko ta tbankihi kj'ai sa ni. T'endani nku ante ni'yahj, at'aha tbinchihu Ntiana nga kama kfinsenu. Tu tikuyaha ra nga b'a kama.

B'i ts'in kits'inke Pablo xujun

²³ Tits'inkjiji kjuasuniña nda Epafra. Ei ta kjiya'yunkona ngat'aha Cristo Jesu.

²⁴ Ko ta tits'inkjiji kjuasuniña nda Marko, nda Aristarko, nda Dema ko nda Luko. Kui jai ta y'anjikona xa xi tits'ian.

²⁵ Kjuandaha Nda Ntiana Jesucristo kas'eyaha animanuu.

Xujun xi kin'ekjǎhi xuta xi ntje Hebreo tjehen ra

B'i ts'in tís'ejña chji nga kinchjakoná Ntjaná nk'ie nga kits'in nibá Ntíhi

1 Nkjin nǎyá kǒ kj'ái kj'ái ts'in kinchjako Ntjaná ntje cháná. Já profeta kits'inchjén nga kinchja nǎstjin nk'ie.

2 Tunga nǎstjin fekuhu xi kich'aá nd'ái Ntjaná kits'in nibá Ntíhi nga j'ai nchjakoná ngajoho. Kui Ntíu xi kits'inchjén nga kits'innda asuntee kǒ nk'a ján, kǒ kitsjáha nga kama ts'e ngayjee ni xi tjín.

3 Ajihin Ntíu sakúchji kjuachánkaha Ntjaná kǒ kui xi bakúchji kjuatík'uhun Ntjaná. Kui xi ts'in nga s'e ngayjee ni xi tjín tu ngat'aha nga'yún chánkaha éhen. Nk'ie nga ja kík'jéinná ngatitsunná nga kits'in jená nginkun Ntjaná, ngjik'iejnat'aha Ntjaná nk'a ján.

B'i ts'in tís'ejña chji nga yún nk'a tjeñ Jesu nga ntítsjee

4 Yún nk'a kin'etsjen nga ntítsjee, at'aha tu nkuhú kui xi 'mi Ntíhi Ntjaná.

5 B'i kitsúhu Ntjaná nga kinchjako:

Ji xi Ntína,

an xi tsichu ma Na'mihi.

Ndaha nku ntítsje najmi b'a kik'ihin. B'i ts'in kinchjanjímíyaha Ntíhi:

An xi kama Na'mihi,

kǒ kui xi kama Ntína.

Nk'ie nga b'a kitsú, najmi ntítsjee kinchjanjímíyaha.

6 Nk'ie nga kits'in nibá Ntí tjuhun asuntee, b'i kitsú:

Ngatentee ntítsjena kats'intsoho.

7 Kǒ b'i ts'in kinchjanjímíyaha ntítsjee:

Ntítsjena, kui xi xi nkúhu ntjo.

Kǒ xi ts'inxát'ana, kui xi xi nkúhu njai nd'í.

8 Tunga b'ihí ts'in kinchjanjímíyaha Ntíhi:

Ntja ní, ji xi kuatexumai sín,

kǒ kuatexumai sisin nk'ie nga kuatexumai.

9 Tsjohi ni xi naxu tjín,

kǒ najmi sasíhin ni xi najmi nda.

Kui nga j'ajihin ra an xi Ntjáhi,

kǒ 'yún kitsjaha kjuatsjo nga xi tjintujihin.

10 Kǒ b'i ta kitsú sa:

Ji xi Ntía,

nga tuts'ihin ni kin'endai asuntej,

kǒ ntsai kin'endakohoni nk'a ján.

11 Kfe ngayjee ni xu'bj,

tunga ji tu nkú kuinchunní.

Kama chá ngayjee niu xi nkú joyaha tsa najyun.

12 Kama b'a n'eǎhi xi nkúhu nku najyun,

kǒ n'ek'óntjaiyai

xi nkú ts'in n'ek'óntjaiya nku najyun.

Tunga ji bi najmi k'óntjaiyai,

kǒ ndaha nku nǎstjin najmi kama cháí.

13 Ndaha nku ntítsje najmi b'i kik'ihin:

Tinchint'ání má batexuma,

k'uentú maná xi fi kontrahi kinte tsukui.

¹⁴ At'ahá ntítsjee bi, kui xi ntjō xi ts'inxát'ahá Ntíaná. Kui xi n'e nibá tū xi basinkoho xutá xi ts'íinkjáihin nga k'uanki.

2

B'í ts'ín tís'ejña chji nga tjihin nga n'eshiín én xi kits'ín nibáná Ntíaná

¹ Kui kjuaha tjihin nga 'yún n'eshiín raá ni xi kinu'yáá, tū xi najmi kuankín t'axihin raá ni xi ts'e Ntíaná.

² At'ahá santaha én xi kits'ínkjas'en ntítsjee kis'ehe nga'yún kō kits'ínkjáihin chjí xi kanéhe ngayjee xutá xi kits'ín ngatitsun nga najmi kint'é'éhen éen.

³ Kui nga nd'ái, ¿nkú ts'ín kuitjunkihinná tsa najmi n'eshiín én chánka xi ts'ínk'ankiná? Tjun Ndá Ntíaná kitsúya xi nkú ts'ín kuankihiná kō as'ái xi incha kint'é'he nga b'a kitsú kitsúya kixi ngáhaná kui niu.

⁴ Kō Ntíaná tã tsakúchji nga kjuaxi éen. Kits'ín ni xi bakúchji kjuachánkahá kō nga'yúhun kō nkjin táká kjuankjún, kō xi nkú ts'ín mjehe kits'índzjoná kjuanda xi tsjá Espiritu.

B'í ts'ín tís'ejña chji nga xi nkúhu ñá j'ai ts'ín ma yjoho Jesu

⁵ Asunnte xi tichubanijmíyahaná, xi as'ái nibáhá, najmi aya ntsja ntítsjee y'éjñaya Ntíaná, tsa kui xi incha kuatéxumaha.

⁶ Tjít'a xujun éhen Ntíaná má nga b'í kitsú nku xi kinchja:

¿Yáha xutá, nga najmi ndyjajihin kjuankjintak'uhin?

¿Á ch'axkíhi ri xutá, yáha kui?

⁷ Chubahá 'yún kinte kin'e mai nga ntítsjee, kō kik'aihi kjuachánka kō nga chankjún.

⁸ Aya ntsja y'entuyái ngayjee ni xi tjin asunntee.

Nk'ie nga aya ntsja xutá y'éntuyá Ntíaná ngayjee ni xi tjin, ndaha nku ni najmi y'éjña ndái ma. Tunga nk'iehé nga chaseheé, yaá nga najmi ngayjee niu tjintuyáye aya ntsja.

⁹ Tunga yanáá xi nkú ts'ín Jesu. Tū chubahá 'yún kinte kin'e ma nga ntítsjee. Kik'aihi kjuachánka kō tyanjkjún at'ahá j'ajin ngabayoo. Tū ngat'ahá kjuandahá Ntíaná ngabayahá Jesu ngandaná kamaha.

¹⁰ Tū xi nkjin kamaha ntíhi Ntíaná xi sakúhu rá kjuachánka, Ntíaná xi kits'ínnda ngayjee ni xi tjin kō ngat'ahá Ntíaná tjintuhu niu, kits'ín nga ajihin kju'uun kama Cristo xi tjihin nga kama, tū xi ts'íink'ankihí xutá.

¹¹ At'ahá xi ts'ín je xutá nginkun Ntíaná kō xutá xi n'e je, nkuhú maha Ná'mihí. Kui kjuaha nga najmi ma subahá rá Ntíhi Ntíaná nga nts'e tsuhu rá xutá xu'bo.

¹² Tjít'a xujun éhen Ntíaná má nga b'a kitsú:

Ji k'uenjímihí já nts'é,

kō ts'intjsjoho ajihin xutá xi ma ñjakú nga ts'intjsjohi.

¹³ Kō b'í kitsú ya:

Kama 'yún tak'an Ntíaná.

Kō b'a tã kitsú sa nginku niyá:

Á an eí síjñaká ntíhi Ntíaná xi kitsjána.

¹⁴ Xi nkú ts'ín yjoninte y'a ntí xi tjinchako Jesu, kui nga b'a tã kik'iehe. B'a kik'ie tū xi nk'ie nga kuayáha ts'íinkjehe xi batéxumaha rá ngabayoo, kui xi ndanindoo.

15 B'a ts'in kits'in ndaⁱhi ra ngatentee xuta xi y'entuhu xi nkúhu xuta musu xi kich'atse at'aha kitsankjún ngabayoo.

16 At'aha tijná chji chji nga najmi ntítsjee j'aisinko. Xi ntjehé ní Abraham y'aha ra, kui xi j'aisinko.

17 Kui kjuaha nga j'ai ts'in maha yjoho xi nkúhu já nts'e, tu xi nginkun Ntjaná tsichu maha nku nda na'mi títjun xi ma njmaha xuta ko xi kixi fiko xáha, tu xi kama b'a ts'in tsjáha ra chje Ntjaná nga k'uéchji ngatitsuhun xuta.

18 Kikie kjuanimá ko kichjut'ayák'un. Kui kjuaha nga ta ma basinkoho nd'ai xi chjut'ayák'uhun.

3

B'i ts'in tís'ejña chji nga yún nk'a tjen Jesu nga Moise

1 Kui b'a maha, já nts'e, jun xi kin'e jenuu ko j'áinnuu Ntjaná nga kjuáts'enuu, n'enkjintak'un sisiun yáha Jesu. Kui xi y'éxáha Ntjaná ko kui xi nda na'mi títjun xi s'ejinná.

2 Kui xi kixi kits'in nginkun xi kitsjá xáha, xi nkú ts'in Moise ta kixi ngjiko xáha ajihin ngayjee xuta xi ts'e Ntjaná.

3 Yún chánka sa kjuachánka xi kikanéhe Jesu nga xi kikanéhe Moise. B'a kama xi nkú ts'in yún chánka sa kjuachánka xi ts'ínkjáihin nda xi ts'inná nku ni'ya nga kjuachánka xi sakúhu ni'yoo at'aha tsjo tjin.

4 Tu má ni'yahá ni, tjin xi ts'innáha. Tunga ngayjee ni xi tjin, Ntjaná kits'inná.

5 Nku nda musu xi kixi ngjiko xáha ajihin xutaha Ntjaná kama Moise. Kui xi y'éjña chji ni xi kuitsu Ntjaná askahan.

6 Cristo bi, ta kixi fiko xáha, tunga Ntíhí tí'mi bi. Kui nga batéxumaha ra ni'yaha Ntjaná. Ko ni'yoo, kui xi ñá nd'ai. Ni'yaá tsa tu nku ndjáha kujinchaján ni xi ma yún tak'aán ko tsjo maná at'aha tichuyáha ni xi tsjáná Ntjaná.

B'i ts'in tís'ejña chji ni xi maha xi fi t'axihin Ntjaná

7 Kui b'a maha, n'esihin ruu xi nkú ts'in tjit'a ni xi tútu Espirituhu Ntjaná: Tsa nd'ai kujnú'yó ntaha,

8 najmi tu ndjá b'eyo animanuu, xi nkúhu já xi kits'ínkj'a t'axín énná, nistjin nga kikjut'ayák'unna nanki kixiu.

9 Yo kikjut'ayák'unna ntje chánuu xi nkú k'an, ndaha tsa yachán nú kikie ni xi kits'ian.

10 Kui nga kits'inkjankohona xuta xi kis'e nk'ie ko b'a kixian:

“Ja kindyjajihin jái,

ko najmi mjehe incha k'úémajin ni xi ts'an.”

11 Kui nga kama kjahanna ko ts'intjusan ni xi kixian, nga najmi kjuas'en xuta xu'bo, má nga ts'ínkj'álya xuta xi ts'an.

12 Chúhun yjonuu, já nts'e. Najmi tu kas'e ajinnuu xi najmi nda tjíya animaha, xi najmi s'ejihin, xi ngjuai t'axihin Ntjaná xi tijná tik'un.

13 Tu sa ní xki nistjin b'i ngján tjen nga'yúhun xinkju nk'ie nga tijná sa nistjin xi tútu éhen Ntjaná, tu xi ndaha nku xi tjin ajinnuu najmi k'uanachaha ra ngatitsuun ko ndjá s'eya animaha.

¹⁴ Tísakút'aná nd'aj ni xi ts'e Cristo, tunga tjihin ni nga tu nku ndjaha kuintchajian xi nku ts'in kama 'yun tak'aan Ntjaná nk'ie nga tuts'ihin ni. B'a n'ee santaha nistjin xi fekuhu.

¹⁵ At'aha tinchjako saná éhen Ntjaná xi b'i ts'in tjit'a:

Tsa nd'aj kuintú'yó ntaha,
najmi tu ndjá b'eyo animanuu,
xi nkúhu já xi kits'ínkj'a t'axín énná.

¹⁶ ¿Yá xutaha xi kint'é tunga kits'ínkj'a t'axíhín éhen Ntjaná? ¿A najmi ngatetegehé xuta xi tsitjuko Moise Egipto?

¹⁷ ¿Ko má xutaha xi kits'ínkjankó Ntjaná yachán nú tjihin? ¿A najmi xi kits'íhín ngatitsun? Kui xi kis'entu yjoninte k'iehen ante kixiu.

¹⁸ Ko nk'ie nga b'a kitsú kixi kixi Ntjaná nga: "Najmi kjuas'en xuta xu'bo má nga ts'ínkj'áya xuta xi ts'an", ¿yá xi kits'ínkjó nga b'a kitsú? ¿A najmi xuta xi najmi kint'é'éhén?

¹⁹ Kui nga yahaná nga najmi kama incha jas'ehen at'aha najmi kis'ejihin Ntjaná.

4

B'i ts'in tís'ejña chji nga xuta xi ts'e Ntjaná kjuas'en ante xi má nga ts'ínkj'áya

¹ Kui b'a maha, b'a títsu saha nd'aj éhen Ntjaná xi títsuya títjun nga kuitjás'één má nga tsjá Ntjaná nga ts'ínkj'áya xuta xi ts'e. Tunga tjihin ni nga kjuántaha raá yjoná tu xi najmi s'ehe xi natsin k'uéntu.

² At'aha ná tá kis'enjímíná én nda tsuhu Ntjaná. Kama xi nkú tá ts'in kis'enjímíhi xuta xu'bo. Tunga máha kui, najmi tsak'á kjuanda xi y'a éen at'aha najmi kis'ejihin én xi kik'inyaha.

³ Tunga ná xi ja kis'ejinná kuitjás'één má nga ts'ínkj'áya xuta xi ts'e Ntjaná. B'i kitsú Ntjaná:

Kui nga kama kjahanna
ko ts'intjusan ni xi kixian,
nga najmi kjuas'en xuta xu'bo,
má nga ts'ínkj'áya xuta xi ts'an.

B'a kitsú ndaha tsa ja kama ndjuúhu xáha Ntjaná nistjin nga kits'imda asuntee.

⁴ At'aha b'i ts'in tjit'a xujun éhen Ntjaná ngat'a ts'e nistjin xi yatuu:

Nistjin xi ma yatuhu
kama ndjuúhu ngayjee xáha Ntjaná
ko kits'ínkj'áya.

⁵ Ko b'a tá títsu ya:
Najmi kjuas'en xuta xu'bo,
má nga ts'ínkj'áya xuta xi ts'an.

⁶ Kui b'a maha, ndyjat'a sa xuta xi kjuas'en yo. At'aha xi tjun kis'enjímíhi én nda tsuhu Ntjaná najmi kint'é'één, kui nga najmi jas'ehen yo.

⁷ Ko kui nga tá y'éjñahá ngáha Ntjaná kj'ái nistjin, kui xi nd'aj. Askahan nga ja j'a nkjin nú, kits'ínkinchja David nga b'i kitsú xi nkú nga ts'in ja kab'et'á ej: Tsa nd'aj kuintú'yó ntaha,
najmi tu ndjá b'eyo animanuu.

⁸ At'aha tsa Josue kitsjáha xuta xu'bo nga incha ts'ínkj'áya, najmi tjin xi nkú ts'in kj'ái nistjihin tá k'uéjña ngáha Ntjaná.

⁹ Kui kjuáha nga tǵña sa nga ts'ínkj'áíya xuta xi ts'e Ntǵaná xi nkú ts'ín kits'ínkj'áíya Ntǵaná nǵstjin xi yatuú.

¹⁰ At'aha xi kjuas'en má nga tsjáha Ntǵaná nga ts'ínkj'áíya, kui xi ja kama ndjuúhu xáha xi nkú ta ts'ín Ntǵaná kits'ínkj'áíya nga ja kama ndjuúhu xá xi kits'ín.

¹¹ Lui nga n'ehená nga'yún nga kuitjás'eén má nga ts'ínkj'áíya xuta xi ts'e Ntǵaná, tu xi najmi s'ehé ajinná nku xi kuijne, tsa b'a ta ts'ín xi nkú nga kits'ín xuta xi najmi kint'é'éen.

¹² Éhen Ntǵaná najmi ni k'ien. Tǵhín nga'yún. Kui xi 'yún yjo sa nga ngayjee kǵchǵ xi yjo nga jo ngaba. Nga masehen anǵmaná kǵ espirituná fas'enjin nga bateya, kǵ nga masehen má tǵxanyahǵ nintaná kǵ na'yuhu nintaná fas'enjin nga bateya. Base sisin ni xi n'enkjǵntak'aán kǵ xi nkú ts'ín tǵiya anǵmaná.

¹³ Najmi tǵín ni xi kamanda xi najmi tǵbe Ntǵaná. Tǵǵntu chji chji. Najmi tǵín ni xi tǵǵntu'máha xi tǵhín nga n'ekjas'eheén kuenta.

B'ǵ ts'ín tǵs'eǵña chji nga Jesu xi ndǵ na'mi tǵtjunná

¹⁴ Kui nga tǵhín nga tu nku ndǵhá kǵin chajihinná xi s'ejinná. At'aha tǵǵnaná nku ndǵ na'mi tǵtjun cháka xi tsichu ndǵjǵjǵmi ján, kui xi Jesu Ntǵhǵ Ntǵaná.

¹⁵ Kǵ Ndǵ na'mi tǵtjunná, kui xi máha base nǵmaná nk'ie nga najmi ndǵǵ tǵyaná, at'aha kǵ ta kui ta kǵchjut'ayák'un xi nkúhu ñá, tǵnga ndahǵ íchǵ najmi kits'ín ngatitsun.

¹⁶ Kui nga najmi tu jo jan kas'eyahaná nga kfink'úhuún Ntǵaná xi batéxumaná kǵ xi tǵhín kjuanda, tu xi b'a ts'ín kama nǵmahǵ ra ñá kǵ sakúná kjuandahǵ xi kuasinkoná nǵstjin nga un skuená.

5

¹ Ajihín xuta ch'ajin ngayjee xi ma ndǵ na'mi tǵtjun kǵ 'bǵ xáha nga kui xi tsǵén tǵjuhún xuta nginkún Ntǵaná, tu xi tsjáha chǵ kǵ ts'ínkj'ien chu tu xi kama ndyjat'aha ngatitsuún.

² Be xi nkú ts'ín base nǵmahǵ xuta xi machǵéhen nga sakúyahǵ kǵ xi kindyajihín, at'aha ndǵ na'mi tǵtjuún ta xutahǵ niú.

³ Kui nga machǵéhen nga ta tsjáha chǵ xi ts'e tu xi kama ndyjat'aha ra ngatitsuhún, xi nkú ts'ín ta tsǵǵ chǵehǵ xuta nǵxinantóo.

⁴ Nk'ie nga b'ǵ tsu xá xi ts'ín jóo, najmi kui b'et'a xá suba yjohǵ. Ntǵá níná tsǵǵ xá xu'bi, xi nkú ta kamat'ain Aaron nǵstjin nk'ie.

⁵ Cristo bi, nk'ie nga kama ndǵ na'mi tǵtjun, najmi kui suba ts'asje nk'a yjohǵ. Ntǵá níná xi b'a kits'ín. B'ǵ kitsúhu:

Jǵ xi Ntǵná,
an xi tsichu ma Na'mihǵ.

⁶ Kǵ b'ǵ ta ts'ín tǵǵt'a ya éhen Ntǵaná:
Jǵ xi ndǵ na'mi tu nk'éhé ni.

B'a ts'ín tǵǵña xáhi
xi nkúhu xá xi ts'e ndǵ na'mi Melkisedec.

⁷ Nk'ie nga y'eǵña Cristo asunnteǵ, anǵmahǵ ngǵkj'áha ra nga kinchjako Ntǵaná kǵ kǵjanǵndzjo ntánkún. Tsankihǵ Ntǵaná nga ts'ínkj'a t'axihín ngabayoo, kǵ tsasínǵju Ntǵaná ni xi kitsú at'aha tu xi kits'ínkj'as'ehén ra yjohǵ Ntǵaná.

⁸ Ndaha tsa kui xi Ntǵhǵ Ntǵaná, tǵnga j'ajihín kjuanǵma. B'a ts'ín kǵkiehe ni xi 'mihǵ nga nuú'yá'één.

⁹ Kō nk'ie nga ja kama xi t̄jhin nga kama, tsichu ma xi t̄ njk'éhé ni ts'ínk'anki ngayjee x̄t̄a xi kuínt'é'éhen.

¹⁰ Kō Nt̄ianá kits'ín maha nda na'mi t̄t̄jun nga kitsjáha xá xi t̄jehen ra Melkisedec.

B'j ts'ín t̄s'ejña chji nga t̄jhin nga kfinndjukaá xi s'ejinná

¹¹ Ngat'a ts'e ni xu'bj̄ t̄jín nkjún sa ni xi kuix̄in kai, tunga 'nihil̄ t̄jín nga k'úéjña chjij̄hi, at'aha ja najmi t̄a kitsa mankjihinnu.

¹² Ja ní nd'ái t̄jhin nga kamo já maestru kai, tunga t̄u yje machjén sahanu xi kuakúyanu nku n̄yá sa ni xi t̄jun binchiyáá éhen Nt̄ianá. Jun ja t̄a tsichu ma ngáhanu xi nkúhu nt̄inta xi machjéhen ntáchiki. Kui xi najmi nichine nda machjéhen.

¹³ Ngatentee xi baki, kui xi nt̄inta kō najmi kjee be má nihi xi nax̄u nginkun Nt̄ianá.

¹⁴ Tunga nichine ndoo, já xi chóo ma kjine. Kui xi ts'ínchjén tehente kjuankjintak'uhun kō mankjihin má nihi xi nda kō má nihi xi najmi nda.

6

¹ Kui b'a maha, ja kuichu chub̄a nga k'úéntáa ni xi t̄jun binchiyáá Cristo, t̄u xi t̄u nku kfinndjunáa ni xi ndyjat'áná nga cháa. Najmi chubaha nga t̄a sakúya ngáhaná nga kfinch'ja ngáha ráa animaná, kō tsa t̄a sakúya ngáhaná nga k'úéntáa ni ch'onk'un xi ngabayoo fikóná, kō tsa t̄u nku sakúyaháná nga s'ejinná Nt̄ianá,

² kō ni xi ts'e nga mjenée ntsáa xinkíá nga saténtáa, kō nga ni xi ts'e nga kuichú n̄st̄jin nga k'uaíya ngáha rá x̄t̄a ngabayoo kō nk'ie nga kuasehe Nt̄ianá mi nihi xi kits'ín nga nkúnkú x̄t̄a.

³ Mjen̄i kuakúyaih̄i ni xi ndyjat'án̄u. B'a n'ei tsa Nt̄ianá tsjánteni.

⁴ X̄t̄a xi ja tsichu mankjihin ni xi ts'e Nt̄ianá kō kits'intsjojin ni xi tsjáná Nt̄ianá, kō t̄a kisakút'ah̄a Espirit̄uhu Nt̄ianá,

⁵ kō kits'intsjojin én ndaha Nt̄ianá kō nga'yúhun Nt̄ianá xi kama chji askahan,

⁶ tsa k'uéjña ni xi ts'e Nt̄ianá xi ja kikjut'a ngayjee ni xu'bj̄, najmi t̄a t̄jín xi nkú ts'ín kama tsetse saha, tsa ngjuaik'já ngáha rá animaha. At'aha t̄a kuihi kuenta ts'e suba t̄jíncha fát'a kruu xi ma jo n̄yá ngáha Nt̄ih̄i Nt̄ianá kō t̄itsjante nga t̄ichajnuha Nt̄ih̄i Nt̄ianá.

⁷ B'a maha x̄t̄a xi yjanki Nt̄ianá, xi nkúhu t'ananki xi nkjin n̄yá b'anehe ts'í. Tsjáha chan xi kjine xi ts'ínxásun t'anankiu, kō Nt̄ianá nda ts'ínkō t'anankiu.

⁸ Tunga t'ananki xi t̄u jñáhá tsjá kō na'yá, ndaha tsa ts'íu b'anehe, kui xi najmi chumi ni chj̄h̄i rá kō ni xi najmi nda nginkun Nt̄ianá bichú ma. Kui xi sakúhu nga kuít̄i.

⁹ Kō máha jun, já nts'e xi t̄jon̄i, ndaha tsa b'a ts'ín t̄ichubaj̄, behe tak'uj̄n nga jun xi sakún̄u ni xi yún nda sa. Kui ni xi y'aha rá nga k'uaankiá.

¹⁰ Kix̄i ts'ín Nt̄ianá kō najmi ts'ínchaya ni xi kin'o kō xi nkú ts'ín tsakuchj̄ú nga t̄jon̄u Nt̄ianá nk'ie nga nda kin'ekoo x̄t̄a xi ts'e n̄st̄jin nk'ie, xi nkú nga t̄a t̄ín'o santaha nd'aj̄i.

¹¹ Mjen̄i nga t̄u nkú b'a n'enú santaha n̄st̄jin xi fekuu t̄u xi sakú kikjihinnu ni xi t̄ichuyóho.

¹² Najmi mjenj tsa kama ts'o. Tu sa ní b'a tá n'oo xi nkú nga incha ts'in xi sakúhu ni xi kitsúhu Ntjaná nga tsjáha. Kui xutaha xi tu nkú s'ejihín rá Ntjaná ko maha kuyá.

B'i ts'in tís'ejña chji nga ts'in Ntjaná ni xi tsu

¹³ Nk'ie nga kitsúya tíjün Ntjaná ni xi tsjáha Abraham, tá y'ejña nga ts'íntjusun ni xi kitsú. B'a kits'in at'aha najmi tjín xi 'yún chánka sa, tsa kui xi ts'ínkie nga ts'íntjusun ni xi kitsú.

¹⁴ B'j kitsú Ntjaná: "An ts'ian nga nda kamat'ain ko an ts'ian nga ntje xi s'ehi 'yún nkjin kama."

¹⁵ Kikuyá k'uk'un Abraham ko kui nga kits'ínkjáihín rá ni xi kitsúya tíjün Ntjaná nga tsjáha.

¹⁶ Xuta, tu xi cháha rá nga ts'íntjusun ni xi tít'enda, nku xi 'yún nk'a tje nga kui ts'ínkie nga ts'íntjusun éhen. B'a ts'in najmi tá s'ehe én.

¹⁷ Kui nga y'ejñaha Ntjaná nga ts'íntjusun ni xi kitsú, at'aha kama mjehe nga skué sisihín xi ts'ínkjáihín ni xi kitsúya tíjün nga tsjáha ko nga najmi ts'ínk'óntjaiya éhen.

¹⁸ Ntjaná najmi maha b'anacha. Kui nga nga joo ni xi kitsúhu Ntjaná najmi maha b'óntjaiyaha, ko kui niu xi tsjá nga'yunná ná xi kich'aá ni xi kik'inná nga n'ekjáihín.

¹⁹ Nk'ie nga b'a ts'in tíchuyáháá ni xi tsjáná Ntjaná, tísasíjña ntsjan ntsjan anímaná nga tíma 'yún tak'un xi jas'en santaha ante xi 'yún nkjúhün nínku xi síjña ndjiojmi ján.

²⁰ Yo má nga jas'en Jesu ngajoná, nga ngji tíjunná. Ko kui xi tsichu ma nda ná'mi tíjün xi nkú ts'in tjeheñ rá Melkisedec. Najmi ma feya xáha.

7

B'i ts'in tís'ejña chji xáha nda ná'mi Melkisedec

¹ Melkisedec, kui xi kama nda rejhi nanki Salem ko nda ná'mi xi kits'ínxát'aha Ntjaná, Ntjaná xi tjíña nk'a ján. Nk'ie nga ja tik'óya ngáha Abraham nga kits'in nganaha já rej xi ngji kjánko, as'ai Melkisedec ngjikj'á nijáha ko nda kinchjane nginkün Ntjaná.

² Ko Abraham tá kitsjáha nku tikjá ngayjee ni xi kisakúhu.

J'áin Melkisedec, kui xi tsuhu rá "nda rej xi naxu ts'in". Ko nda rejhi Salem, kui xi tsu ngáha rá "nda rejhi kjuajyu".

³ Najmi yahá má nibaha rá. Najmi kis'ehe ná'mi ko naa ko ntje chá. Kui xi najmi kitsin ko najmi k'ien, nda ná'mi xi nkú nga ts'in nda ná'mi Ntíhí Ntjaná. Najmi maha feya xáha.

⁴ Chaso xi nkú ts'in 'yún chánka Melkisedec. Santaha ntje cháná Abraham kitsjáha nku tikjá ni xi kisakúhu nga ngji kjánko já rej.

⁵ Tjít'a kjuatéxumaha Moise nga já ná'mi xi y'aha rá ntjehe nda ná'mi Levi tjíhín nga ts'ínkjáihín nku tikjá ni xi sakúhu xuta, ndaha tsa xinkjín maha xinkjín, at'aha nkuhú ntjehe Abraham y'aha rá.

⁶ Tunga Melkisedec xi najmi ntjehe Levi y'aha rá, kui xi kits'ínkjáihín nku tikjá ni xi kisakúhu Abraham ko nda kinchjane nginkün Ntjaná Abraham, nda xi Ntjaná kitsúya tíjuhün ni xi tsjáha.

⁷ Ko tjíña chji chji nga 'yún chánka sa xi nda nchjane xinkjín nginkün Ntjaná nga xi nda chubantjái.

⁸ Nk'ie nga nku tíkjá toon ts'ínkjáihin já nã'mi xi ntjehe Levi y'ahã rã, a xutahã xi ts'ínkjáihin kui niyũ, xi ndyjun nkini kuayã. Tunga ngat'a ts'e Melkisedec b'a tĩtsu éhen Ntĩaná nk'ie nga kui najmi k'ien.

⁹ Kõ nk'ie nga Abraham kitsjáha Melkisedec nku tíkjá ni xi kisakúhu, ma b'a bixiaán nga kõ Levi kitsjá, ndaha tsa Levi xi askahan ts'ínkjáihin nku tíkjá ni xi sakúhu xuta.

¹⁰ B'a tĩn kjáihin at'ahã Levi tĩñajin sa yjonintehe Abraham nĩstjin nga j'aik'já nyáha Melkisedec, at'ahã yáã nga Abraham xi ntje cháha Levi.

B'i ts'in tís'ejña chji á nku ndã nã'mi tĩjun tsetse kamachjéhen

¹¹ Xuta Israel kits'ínkjáihin kjuatéxumaha Ntĩaná nk'ie nga tĩhin xá já nã'mi xi y'ahã rã Levi. Tunga najmi tsichukjuahã rã xáha já nã'mi xu'bo nga ts'in nga kama xuta xi tĩhin nga kama. Kui kjuaha kamachjéhen nga j'aihi kj'ai ndã nã'mi xi kik'aihi xá xi nkúhu xi ts'e Melkisedec, najmi xi nkúhu xi ts'e Aaron.

¹² Kui nga tsa tĩb'óntjaiya xáha já nã'miũ, tã tĩhin nga tã n'ek'óntjaiya kjuatéxuma xi y'ahã rã Moise.

¹³ At'ahã xi tĩtsu éhen Ntĩaná ei, xi k'uaihi xá xi nkúhu xi ts'e Melkisedec, kui xi y'ahã rã kj'ai ntjehe xuta Israel má nga najmi kjee bitujin ndaha nku ndã nã'mi.

¹⁴ Tĩña chji chji nga Ndã Ntĩaná Jesucristo ntjehe Juda nibaha rã, ntje xi najmi kits'ínkjõ Moise nk'ie nga kinchjã nga s'e já nã'mi.

¹⁵ Yún tĩña chji chji sa ni xi tĩchubayaã ei. At'ahã ndã nã'mi tsetse xi j'ai b'a tĩn xáha xi nkúhu xi ts'e Melkisedec.

¹⁶ Najmi kik'ai xáha xi nkú ts'in tĩña kjuatéxuma xi tĩtsuya má ntje cháha nibaha rã já nã'miũ. Kik'ai xá níhi at'ahã tĩhin nga'yún nga tĩña tĩk'un sín. Najmi maha me.

¹⁷ At'ahã b'i ts'in tĩt'a má nga tĩchubanijmíyaha:

Ji xi nku ndã nã'mi santaha tũ nkjéhé ni.

B'a ts'in tĩña xáhi

xi nkúhu xá xi ts'e Melkisedec.

¹⁸ Kui b'a maha, tsichukjet'aha kjuatéxuma chóõ, at'ahã najmi kis'ehe nga'yún kõ najmi tsasinkonã.

¹⁹ At'ahã najmi kamaha kjuatéxumoõ nga ts'jin nga kama xuta xi tĩhin nga kama. Tunga nd'ai 'yún nda sa ni xi tĩchuyáã xi tsjánã Ntĩaná, kui nga tĩbichúk'un tĩñaha ráã Ntĩaná at'ahã kui ni tĩchuyáã.

²⁰ Nk'ie nga kama ni xu'bi, Ntĩaná kikjihin y'éjña nga kujtusun.

²¹ At'ahã nk'ie nga kik'ai xáha já nã'mi xi ntjehe Levi nibaha rã, najmi Ntĩaná kikjin y'éjña. Tunga ngat'a ts'e ndã nã'mi xu'bi, Ntĩaná kikjihin y'éjña nga kuihi xi kama ndã nã'mi. At'ahã b'i ts'in tĩt'a má nga b'a kik'ihin: Ntĩaná y'éjña ni.

Najmi ts'ijnjo éhen nga b'i kitsú:

"Ji xi nku ndã nã'mi tũ nkjéhé ni."

²² Kui nga Jesu kits'ihin nga nku ni tsetse y'éndakõ ngáha Ntĩaná. 'Yún nda sa kjuã tsetse xu'bi nga kjuã xi chóõ.

²³ Nkjĩn nkjún kama já nã'mi xingisoõ at'ahã ngabayoo y'échjaha nga ngjuaindjuko xáha.

²⁴ Tunga máha Jesu, najmi kfet'a xáha at'ahã tĩña tĩk'un sín.

²⁵ Kui kjuaha nga maha rã ts'ínk'anki síhin xi f'aik'uhun Ntĩaná tũ ngat'ahã ni xi kits'in, at'ahã kui xi tĩña tĩk'un tũ nkjéhé ni kõ bankintjáã xuta xi ts'e.

²⁶ At'aha machjénná nku nda na'mi títjun xi nkúhu xu'bj, nku xi je, xi najmi n'enijéhe ra tsa mí nihi, xi najmi chuntí, xi najmi kin'engujihín já ngatitsuun. Kui xi n'etsjohó ndjiojmi ján.

²⁷ Kui xi najmi tjihin nga xki nistjin tjun tsjá chje tu xi n'endyjat'aha ra ngatitsuun ko askan ngáha tu xi n'endyjat'aha ra ngatitsuun xuto, at'aha b'a incha ts'in já na'mi xingisoo. Nkúhu niyá kitsjá sín chje nk'ie nga kits'ínkjas'en yjohó.

²⁸ Kjuatéxumoo já na'mi títjun xi yjoninte y'a kitsjá xáha, tunga askahan nga kitsjá Ntjáná kjuatéxumoo, as'ai y'éjña nga kitsjá xáha Ntíhi. Kui xi kin'e ma xi tjihin nga kama. B'a kik'ie sín.

8

B'i ts'in tís'ejña chji xáha Jesu ndjiojmi ján

¹ Nd'ai tijnána nda na'mi títjun xi b'a tjin xáha, kui xi Ntjáná kitsjáná. Ngjik'iejñat'aha Ntjáná má tibatéxuma ndjiojmi ján. Kuihi ní xu'bj xi mjeni nga choo.

² Kui xi tjihin xá ante xi 'yún nkjúun, ante xi tijná aya ninku najyunte xi kui kikjin. Kui xi Ntjáná kits'ínnda, najmi xuta.

³ ¿Má xi kui xáha já na'mi títjun? Chje tsjá ko ts'íink'ien chu xi f'aiko xuta. Kui nga Jesucristo tá tijnaha ra chje xi tsjáha.

⁴ Tsa ni xi k'úejñaha ej asuntej, najmi ka ma ra nda na'mi kai, at'aha ja tjin já na'mi ei xi tsjá chje xi nkú ts'in tjit'a kjuatéxumoo.

⁵ Ninku ni'ya najyunte xi kui kikjihin nk'a ján tijná. Kui nga xi tijnaha ej, kui xi ma johó. Yo má nga ts'inxá já na'mi xi tjin asuntej. Ko yaá ní xu'bj at'aha nk'ie nga ts'ínnda Moise ninku najyuntee, Ntjáná b'a kitsúhu: "Nda nda chasej. B'a n'ek'ie sisin gayjee xi nkú tjin xi tsakuhu nga tsichuk'unni asuntu tjennkiu."

⁶ Tunga nd'ai 'yún nda sa xá xi kik'aihi Jesucristo nga já na'mi xi tjin asuntej. Kui xi kits'ínchjehen Ntjáná nga y'éndako xuta ní tsetse xi 'yún nda sa, at'aha Ntjáná kitsúya títjun ní xi 'yún nda sa xi tsjáha xuta xi ts'e.

B'i ts'in tís'ejña chji ni xi y'enda tsetse Ntjáná

⁷ Tsa najmi chumi nihi xi kindyjat'aha ní xi tjun y'éndako Ntjáná xuta, najmi kamachjén xi ma johó kai.

⁸ Tunga najmi kisasihín ra Ntjáná ní xi kits'ín xuta xi ts'e. B'a ts'in tjit'a éhen Ntjáná:

B'i kitsú Ntjáná: Kuichú nistjin, nga k'uendáka nku ní tsetse xuta Israel ko xuta Juda.

⁹ Ko ní tsetse xi tíxian nga k'uendá, najmi b'a joyaha xi nkúhu xi y'endáka ntje cháha, nga jakj'a ntsja nga kik'onsje ante Egípto. At'aha najmi ndjá tsinchajin ní xi tjun y'endáka, kui nga kits'in nga maha ra.

¹⁰ Kuichú nistjin nga kuihi ní xu'bj xi k'uendáka xuta Israel. K'uejñájian kjuatéxumana kjuankjint'ak'uhun, ko tá k'uet'á asun anjmaha. An xi kama Ntjáha, ko kui xi kama xutana.

11 Najmi ta b'i ngján kuakúyahá ra já nts'e,
 ko ta ndaha xinkjín,
 tsa tu xi skuéhe nga an xi Ntiáha.
 At'ahá ngatentee skuena,
 xi 'yún ndyjahá ko santaha xi 'yún cháha.

12 An ts'inndyjat'ahá ngatitsuhún,
 ko najmi ta ts'inkj'áitsjehenna jéhe.

13 Nk'ie nga Ntjáná tít's'inkjó ei nga nku ni tsetse túb'éndá, kui xi tshuhú ra nga ja chá xi tjuún. Ni xi ja chá xi najmi ta ndaha, kui xi ja najmi ta tse kamahá ra ma.

9

B'i ts'ín tís'ejña chji xi nkú chjun nínku najyuntee

1 Ni xi tjun y'éndá Ntjáná kitsúya xi nkú ts'ín tjihin nga n'etsjoho, tunga asunnteihí kisasínjña ante nkjún xi má nga n'etsjoho.

2 B'i ts'ín kin'enda nínku najyuntee. Ante xi tjuún, kui xi kik'in ante nkjún. Yo kisasínjña nd'í setju ko kis'ejña yámixa xi s'entusún nínkuqan chje.

3 Ko ante xi tijná astún najyun xi ma johó xi tjenchja aya nínku najyuntee, kui xi kik'in ante xi 'yún nkjún.

4 Yo kis'ejña naxhan chje toonsine xi má nga s'etisun ni xi sinjne. Ko yo ta kis'ejña kaxá tsje xi kjiynuyjehe toonsine. Kui xi bakúchji nga Ntjáná y'éndako nku ni xutá xi ts'e, ko aya kaxo kisasínjñaya chutsín toonsine xi má nga kis'eya nichine manaá, ko ta kis'ejñaya yánisehe Aaron xi kitjuhú nts'én, ko ndjiote xi tjt'a kjuatéxumog.

5 Asun kaxo kis'entusún jo xi yjahá tsjanka. Kui xi tsakúchji kjuachánkahá Ntjáná ko kitsjennéhe tsjankaha ante xi má nga Ntjáná kíkjexín jéhe xutá. Ngat'a ts'e ni xu'b'i najmi machjéhen tsa 'yún tse chubanjmíyaa nd'ai.

B'i ts'ín tís'ejña chji xá xi kis'ehe nínku najyuntee

6 B'a ts'ín kis'enda ni xu'b'i, as'ai fas'en tehente já na'miú ante xi tjuún nga ts'intjusun xáha.

7 Tunga máha ante xi ma johó, nku tutuhú ndá na'mi títjuún fas'en yo. Nku n'yá fas'en xkí nú. Ko nk'ie nga fas'en yo, tjihin nga ngjuai'ko jní tu xi tsjáha chje xi k'úéchji ngatitsuhún ko ngatitsun xi tu ndyjehé ra kits'in xutá.

8 B'a ts'ín bakúchjiji Espirituhú Ntjáná nga nk'ie nga tijná sa nínku najyunte xi tjuún, najmi kjeé yahá n'yá xi bichú ante xi 'yún nkjún.

9 Ngayjee niú bakú chubayaná xi nkú ma nd'ai. At'ahá chje ko chju xi n'ek'ien najmi mahá b'éya xi nkú ts'ín tjihin nga s'eya kjuankjintak'uhún xutá xi kui nij ts'intsjokohó ra Ntjáná.

10 Najmi mahá b'a ts'ín niú at'ahá ni xi títshuhú kjuatéxuma xu'bo xi tu a tjent'ahá, tu ni chinehé y'ahá ra ko ni xi s'i ko nga kj'ai kj'ai ts'ín ts'ín je yjohó xutá nginkun Ntjáná y'ahá ra. Kui xi n'etjusun santa nkúhu nga kj'ai k'uéjña ngáha Ntjáná.

B'i ts'ín tís'ejña chji ni xi kits'in jníhi Jesu

11 Tunga ja j'ai Cristo ko nd'ai kui xi ndá na'mi títjun xi bangisjainá ni xi nda kjuaxi. Kui xi jas'en nínku najyunte xi 'yún nda sa ko xi nda kikjin, xi najmi xutá kits'innda. Kui xi tshuhú ra nga najmi asunntee y'ahá ra.

12 Nkúhú n'yá jas'en ante xi 'yún nkjún. Najmi jníhi chutentsu ngjiko yo ko ta ndaha jníhi ntí turu. Jní xi ts'e ní ngjiko. B'a ts'ín y'échjintjai síhinná.

13 Jníhi turu kō jníhi chutentsu kō nasuhu ntí turu xi kití, kui xi saténdzjojnúhu xuta xi najmi je nginkun Ntíaná, kō kjuaxi nga b'a ts'in ma jehe ei asuntei.

14 Tsa ni xi b'a ts'ihin kui niu, ça najmi 'yuhún tjin saha nga'yún jníhi Cristo? Kui xi tijnajihin Espiritu xi tijná sín nk'ie nga kitsjá yjoho xi nkúhu nku chje xi je nginkun Ntíaná. Kui nga jníhi Cristo ts'in jehe kjuankjintak'unná, tu xi najmi ta n'ehená ni xi fikóná ngabaya nga tu sahá tsjénkijihí Ntíaná xi tijná tik'un.

15 Kui b'a maha, Cristo k'ienntjáhi xuta kō b'a ts'in kits'in ndáhi ra ngatitsun xi incha kits'in nk'ie nga chjí saha ra ni xi tjun y'enda Ntíaná. Kō Cristo kits'in nga kama chjíhi ra ni tsetse xi y'enda Ntíaná, tu xi xuta xi Ntíaná j'áihin kama ts'ínkjáin síhin ra ni xi kitsúya títjun nga tsjáha.

16 Xi nkúhu xuta, kintehé ni nga kuayá, b'enda títjun ni xi kama ts'e ntíhi. Tunga najmi kamahá n'ekjálhin niu tsa najmi tjun kuayá xi kitsjá niu.

17 At'ahá nístjin nga kuayá xuta xi b'a kits'íun chjíhi ra ni xu'bo, tunga tsa tijná tik'un sa, najmi kjee chjíhi ra niu.

18 Kō b'a ta kits'in Ntíaná. Jní ta y'éndakoho ni xi tjuun. B'a ts'in kama chjíhi ra kui nií.

19 B'a kits'in Moise nk'ie nga kitsúyaha ngayjee xuta nga nkúnku kjuatéxuma xi tjit'a xujun kjuatéxumoo. As'ai jakj'a jníhi ntí turu kō jníhi chutentsu. Ntánijua kits'intjijinkoho kō kitsungijin tsanka xi ni kō yá isopo. Kui xi kits'inchjén nga tsaténdzjojnúkohe ra jníu xujun kjuatéxumoo kō ta ngayjee xuto.

20 As'ai b'a kitsú Moise: "Kui jní xu'bi xi tít's'in nga chjíhi ra ni xi tít'éndakonuu Ntíaná."

21 Kō Moise ta tsaténdzjojnúhu jníu ninku najyuntee kō ngayjee ni xi n'echjén yō nga n'etsjoho Ntíaná.

22 Xi nkú nga ts'in tjit'a kjuatéxumoo nga tu xi nku ni kama jehe nginkun Ntíaná, jníhi xi maha b'a ts'in. At'ahá tsa najmi nguaj ndzjo jní, najmi tjin kjuan'endyjat'a.

B'i ts'in tés'ejña chji nga Jesu kits'ínkjas'en yjoho ngandaná

23 B'a ts'in tjihin nga kin'e je nginkun Ntíaná ni xu'bo. Kui niu xi b'éjña chubaya ni xi tjin ndjiojmi ján. Tunga máha ni xi tjin ndjiojmi ján, nku chje xi 'yún nda sa nga xu'bo kamachjéhen nga kin'e je.

24 Cristo najmi ante xi 'yún nkjún xi ntsja xuta kits'inndakoho jas'en, kō tsa nku xi b'a mama tjin xi nkú nga tjin xi kui kikjin. Ndjiojmi ján ní tsichu kō tijná nginkun Ntíaná nd'ai ngandaná.

25 Kō najmi jas'en ndjiojmi ján tsa tu xi nkjin niyá tsjáha chje yjoho, xi nkú ts'in fas'en já ná miu ante xi 'yún nkjúun nga xkí nú fas'enko jní xi najmi kui ts'e.

26 At'ahá tsa nkjin niyá jas'en Cristo yō, nkjin ra niyá k'ien kai, b'ahá ra nkúhu nga kamanda asuntee kō santaha nd'ai. Tunga nkuhú niyá tsakúchji yjoho nd'ai, nístjin fekuhu xi kich'aá nd'ai, kō kits'ínkjas'en yjoho xi nkúhu chje tu xi kits'in t'axihin ngatitsuun.

27 Xi nkú nga ts'in tijná nga ngayjee xuta tjihin nga nkuhú niyá kuayá kō askahan chasehe mí nihi xi kits'in,

28 kui nga b'a ta ts'in Cristo nkuhú niyá kitsjá yjoho xi nkúhu chje nga kikjexín ngatitsuhun xuta. Kō nk'ie nga k'juai niyá xi ma joho, najmi k'juai tsa ngatitsun ts'ímndyjat'a. Xuta xi tikuyá nihi k'juaikj'á.

10

B'i ts'in tís'ejña chji nga nkuhú niyá kitsjá Jesu chje tu xi n'endyjat'aha ngatitsuun

¹ Kjuatéxumahá Moise tu 'ya y'ejña chubayahá ni nda xi kj'uaí askahan. Najmi kui xi nda kikjiun. Kui nga kjuatéxumoo ndahachí najmi mahá rá ts'ihin nga kama xi tjihin nga kama xuta xi xkí nú f'aik'uhun Ntjaná nga ta kuihi chje tsjá.

² At'aha tsa xuta xi chje tsjáha Ntjaná nkuhú niyá kama je kai, najmi b'a ta kuitsuhu kjuankjintak'uhun nga je tjeheñ ko najmi ta tsjáha chje.

³ Tungá chje xi tsjá ní xkí nú, kui xi ts'inkj'áitsjehen nga tjihin ngatitsun.

⁴ At'aha jnihi turu ko jnihi chutentsu najmi mahá kjexín ngatitsuun.

⁵ Kui b'a maha, nk'ie nga j'aihi Cristo asuntee, b'i kitsú:

Najmi kin'e mjei chu xi n'ek'ien ko chje,
kui nga nku yjoninte kin'ek'ahaní.

⁶ Najmi kama tsjohi chu xi s'etiyje,
ko ta ndaha xi n'ek'ien nk'ie nga s'echjí ngatitsuun.

⁷ Kui nga b'a kixihinna: "Á an ei.
Ji Ntjaná, jáa tu xi ts'intjusuhunna ni xi mjehi,
xi nkú ts'in tinchjanijmíyahana xujun éhin."

⁸ Títjun b'i kitsú nga kinchja: "Najmi kin'e mjei ko ta ndaha najmi kama tsjohi chu xi n'ek'ien ko chje ko chu xi s'etiyje ko xi n'ek'ien nga s'echjí ngatitsuun." B'a kitsú ndaha tsa b'a títu kjuatéxumoo nga xuta tjihin nga tsjá ni xu'bo.

⁹ Askahan b'i ta kitsú sa: "Á an ei. Jáa tu xi ts'intjusuhunna ni xi mjehi." B'a ts'in kits'in t'axihin chje xi tjun kits'inkjó tu xi y'ejñaha ni xi kitsú askahan.

¹⁰ Ko at'aha kits'intjusun Jesucristo ni xi mjehé Ntjaná, kui nga tsichu ma jehená nginkun Ntjaná nk'ie nga nkuhú niyá kits'inkjas'en yjonintehe xi nkúhu chje.

¹¹ Ngayjee já na'miu xkí nistjin ts'in xá xi kanéhe. Nkjin niyá tu nku kuihi xáha xi ts'in nga tsjá chje, chje xi ndahachí najmi mahá kjexín ngatitsun.

¹² Tungá Jesucristo nkuhú niyá kitsjá chje. Kui xi kits'imndyjajnu ngatitsuhun xuta ko tu nkjéhé ni chjihí rá. As'ai ngjik'iejñat'aha Ntjaná.

¹³ Yo tijná nga tikuyá santa nkúhu nga k'uéntu Ntjaná xi fi kontraha kinte tsuku.

¹⁴ Nkuhú chje kitsjá tu xi kamaha xuta xi kík'áts'e xi tjihin nga kama ko b'a k'uéntu sín.

¹⁵ Ko Espirituhu Ntjaná b'ejña chjiná niu nga b'i tsu:

¹⁶ Nk'ie nga b'a kama, títu Ntjaná,
kuihi ni xu'bi xi k'uendáka xuta xu'bo.
K'uejñájian kjuatéxumana kjuankjint'ak'uhun,
ko ta k'uet'á asun animaha.

¹⁷ Ko b'i ta kitsú:
Najmi ta ts'inkj'áitsjen sahana
ngatitsuhun ko ni ch'onk'uhun.

¹⁸ Ko má nga n'endyjat'a ngatitsun, najmi ta n'ek'ien saha chu nga s'echjí.

B'i ts'in tís'ejña chji nga tjihin nga kfinndjukaá ni xi tsjáná Jesu

¹⁹ Kui b'a maha nd'aj, já nts'e, ngat'aha ngabayaha Jesu najmi ta binchankjúhun ráa yjoná nga kuitjás'eén ante xi 'yún nkjúun.

²⁰ At'aha Jesu kikjex'ána niyá xi f'atikjá najyun xi tjenchja ante xi 'yún nkjúun, nku niyá tsetse xi tíña tík'un. Kui najyuun, kui xi tsuhu rá yjonintehe Jesu.

²¹ Ko kui xi nda na'mi k'akuná xi basehe ninkuhu Ntjaná.

²² Kui nga ngayjehe animaná tjink'úhun raá Ntjaná ko najmi tu jo jan katumaná nga s'ejiná Ntjaná. At'aha ja kin'e je animaná. Najmi ta chuntí tjiyaha kjuankjintak'unná ko ja kin'e chunkoho ntánijua je yjonintená.

²³ Ndjá tinchajían ni xi tichuyáá, at'aha b'a ts'in s'ejiná ko yaá nga ts'in Ntjaná ni xi kitsú.

²⁴ Tinchísjai niyáá xi nkú ts'in b'i ngjáhán kuksinkaá xinkjá tu xi s'e sahaná kjuatjo ko nga n'e saá ni xi nda.

²⁵ Najmi tu b'ejnáá nga kama ñjakúkaá xinkjá, xi nkú incha ts'in k'ua. Tu sa ní b'i ngján tjen nga'yúhúun xinkjá, ko 'yún b'a n'e saá at'aha tíyaá nga tibichú tíña nistjin nga k'uaí Nda Ntjaná.

²⁶ Tsa ja yaá én xi naxu tjin ko tu nku tín'enáá ngatitsun, najmi ta tjin saha chje xi k'uaí tu xi n'endyjat'aha ngatitsunná.

²⁷ Nku tutuhú nkjúhun kjuá xi n'ená ndyjun nkiní chúyahaá ko nd'í xi tu xi 'yúhún xi ts'ínkjekoho Ntjaná xi fi kontraha.

²⁸ Nistjin nk'ie, xi najmi ts'íntjusun kjuatéxumaha Moise, kui xi najmi ch'a ma nímaha nga n'ek'ien. B'a ma tsa jo ko tsa jan xi kuitsuya je xi kits'in.

²⁹ Tsa b'a ts'in nkjún tíña kjuatéxumoo, ¿mí ni xi n'ehe xi tibusinne Ntíhi Ntjaná? ¿Mí nihi xi n'ehe xi tu a nihi tímaha jní xi y'éndakoho Ntjaná ni tsetse xi ts'in jehe xuta xi b'a tít's'ún? ¿Mí nihi xi kamaha xi ch'on tít'suhu Espiritu xi ts'índzjo kjuandaha Ntjaná? 'Yún tse kjuaníma xi ts'ínkjáihin xi b'a ts'ín.

³⁰ Yaá nga b'i kitsú Ntjaná: "Ahán xi k'uasjé chjía, an xi tsjaha chjhi." Ko b'i ta ts'in tjt'a ya: "Ntjaná kuasehe mí nihi xi kits'in xuta xi ts'e."

³¹ ¡Tu xí nkjúhún tjin nk'ie nga Ntjaná xi tíña tík'uun ts'ínk'íechjí xi najmi benkjúhun!

³² N'ekj'áitsjohon yjonuu nistjin nk'ie, nk'ie nga as'ai kamankjihínnuu én nda tsuhu Ntjaná. 'Yún ndjá tsincho nga kin'e chúkjuo kjuaníma xi kisakúnuu.

³³ Tjin nistjin nga ch'on kik'innuu ko kin'e'unnuu nginkun ngayjeé xuta nantio, ko k'jái nistjin ngáha ta kamakoo xuta xinkju xi b'a ta kamat'ain.

³⁴ Ta kama nimanuu xuta xi kjintuyá'yún ko kin'ekjón nga kichju'ánuu ni xi tjinuu. Tsjo kamanuu nga b'a kamat'on at'aha yo nga ndjiojmi ján tíñanuu ni xi 'yún nda sa xi najmi maha fe.

³⁵ Tu nkú katuma 'yún tak'unnú Ntjaná, at'aha tsa b'a n'oo, chánka chjí xi n'ekjóhoo.

³⁶ Tjihin nga n'e chúkjuo ni xi tímat'on, tu xi kama n'ehenu ni xi mjehe Ntjaná ko b'a ts'in sakúhunu ni xi kitsúya títjun nga tsja.

³⁷ At'aha b'i ts'in tjt'a éhen Ntjaná:

Ndyja sa ichí nga k'uaí xi tjihin nga k'uaí, najmi ta k'uaídayaha rá.

³⁸ Xuta xi ts'an xi ja naxu nginkán k'úejña tík'un tu ngat'aha nga s'ejihin an.

Tunga tsa ngjuainjihistun, najmi ta sasíhinna kui xuto.

³⁹ Ná najmi xuta xi finjihistun nga tífi xi má nga ndyja. S'ejin níná ko tichuhún animaná.

11

B'i ts'in tís'ejña chji ni xi 'mihí kó nkú tsuhu rá nga s'ejinná Ntjaná

¹ Nk'ie nga s'ejinná Ntjaná, ya kixiá nga n'ekjáihín ni xi tíchuyáhaá kó behe tak'aán nga kjuaxí ni xi najmi tíma chjiná.

² At'ahá kis'ejihín xuta xi kis'e nístjin nk'ie, kui nga nda ts'in incha kichubanjimiyaha.

³ At'ahá s'ejinná Ntjaná, kui nga yahaná nga én xi tsitjuhu ts'a Ntjaná kits'índakoho asuntee kó mankjinná nga ni xi tíyaá kin'endakoho ni xi najmi ma chji.

⁴ At'ahá kis'ejihín Abel Ntjaná, kui nga kitsjáha rá Ntjaná chje xi 'yún nda sa nga xi kitsjá Cain. At'ahá kis'ejihín, kui nga Ntjaná b'a kitsúhu nga kui xi nku ndá xi naxú kó kits'ínkjáihín chjehe. Kó ndaha tsa ja k'ien Abel, tunga tibakú chubayaháná xi nkú ts'in kis'ejihín.

⁵ At'ahá kis'ejihín Enoc Ntjaná, kui nga Ntjaná ngjiko tít'uhún rá ndjiojmi ján kó najmi k'ien. Najmi tá kisakúhu, at'ahá Ntjaná jak'ájihínséhen. Kó kintehe ni nga kichjubé, nda ts'in kichubanjimiyaha nga kits'ín ni xi kisasihín Ntjaná.

⁶ Tsa najmi s'ejihín xuta Ntjaná, najmi tjín xi nkú ts'in sasihín rá Ntjaná xuta xu'bo. At'ahá xi mjehe kj'uaik'un tñaha Ntjaná, tjihín nga s'ejihín nga tjña Ntjaná kó nga Ntjaná tsjáha ni xi nda xuta xi bangisjaihí.

⁷ At'ahá kis'ejihín Noe Ntjaná, kui nga kint'é'éhen nk'ie nga Ntjaná kitsúya tíjuhún rá ni xi najmi kjee ma chji kó kits'índa tsutsu chánkoo nga kits'ínk'anki xuta xi ts'e. B'a ts'in kis'ejñanehe rá xuta nga kfe, kó kisakúhu Noe nga naxú kama nginkún Ntjaná at'ahá kis'ejihín.

⁸ At'ahá kis'ejihín Abraham Ntjaná, kui nga kint'é'éhen nk'ie nga kichubaha nga nguai nanki xi ts'ínkjáihín askahan, ndaha tsa najmi be sisin má nga ngji nga tsutju.

⁹ At'ahá kis'ejihín, kui nga y'ejñaha nanki xi kitsúya tíjuhún rá Ntjaná nga tsjáha, ndaha tsa y'ejña xi nkúhu nku ndá xi xin nibáha. Ni'ya najyunte y'ejñayako Isaac kó Jacob, xi askahan tá ts'ínkjáihín ni xi kitsúya tíjuhún Ntjaná.

¹⁰ B'a kits'ín Abraham at'ahá ja tjñajin kjuankjintak'uhún nga nanki xi najmi ndyja k'uéjña, xi Ntjaná k'uénda kó ts'índa.

¹¹ Kó at'ahá kis'ejihín Abraham Ntjaná, kui nga kik'aihi rá nga'yún nga kamaha ná'mi, ndaha tsa ja chá nkjún kó ntí Sara, at'ahá kis'ejihín nga Ntjaná ts'íntjusun ni xi kitsúya tíjuhún.

¹² Kui nga nku ndá xi najmi tá tjihín rá nga'yún yjonintehe, kui xi kis'ehe ntje xi b'a ts'in nkjin tsichu ma xi nkúhu niñu xi tjín nk'a ján kó xi nkúhu tsumi xi tjín andai ntáchak'uun, kui xi najmi maha s'exki.

¹³ Ngayjee xuta xu'bj incha k'ien nga najmi kits'ínkjáihín ni xi kitsúya tíjuhún Ntjaná nga tsjáha. Tunga incha kis'ejihín rá kó kama chubayaha niu, kó b'a incha kitsú animaha nga kui xi xin incha nibáha kó nga tu tjimasúhún asuntee.

¹⁴ Xi b'a incha tsu, kui xi bakúchji nga nanki xi ts'e tjincha bangisjai.

¹⁵ At'ahá tsa tu nku kama bahá rá má nga incha nibaha, kik'óya rá ngáha kai.

¹⁶ Tunga kama mjehe rá nku ante xi 'yún nda sa, kui xi tjña ndjiojmi ján. Kui nga najmi ma subaha rá Ntjaná nga ya nga kui xi Ntjaha xuta xu'bo, at'ahá Ntjaná ja y'éndaha nku nanki.

¹⁷ At'aha kis'ejihin Abraham Ntjaná, kui nga kitsjáha Isaac xi nkúhu tsa chje nk'ie nga kikjut'ayák'uhun Ntjaná. Kama k'un nga xi nkúhu nku chje tsjá ntú nku tutuhu, ndaha tsa ntúu kinchjajin Ntjaná

¹⁸ nga b'j kitsúhu: "Isaac y'aha ra ntje xi s'ehi."

¹⁹ B'a kitsú Abraham nga Ntjaná tjihin nga'yún xi má nga ts'ínkj'áíya ngáha ra xuta ngabayoo. Kui nga kisakú ngáha ra ntíhi xi nkúhu tsa j'áíya ngáha ra.

²⁰ At'aha kis'ejihin Isaac Ntjaná, kui nga nda kinchjanehe Jacob ko Esau nginkun Ntjaná nga kitsúyaha ni xi kama askahan.

²¹ At'aha kis'ejihin Jacob Ntjaná, kui nga kintehe ni nga kuayáha, nda kinchjane nginkun Ntjaná nga nkúnkú ntíhi Kuse. Kits'intsjoh Ntjaná nga y'a'yúhún ko ya yánisehe nga tsisintjen.

²² At'aha kis'ejihin Kuse Ntjaná, kui nga kintehe ni nga kuayáha, kitsúya títjun nga kuichú nístjin nga kuitju xuta Israel ante Egipto ko kitsúya xi nkú n'ehé nintaha.

²³ At'aha kis'ejihin xi cháha Moise Ntjaná, kui nga kingjáña 'maha ntúu jan sá tjihin nk'ie nga kitsin, at'aha incha kieke nga tsjo tjin ntúu ko najmi kitsankjún kjuatexuma xi kitsjá nda rejih Egipto.

²⁴ At'aha kis'ejihin Moise Ntjaná, kui nga najmi kits'in yuhu nga ntíhi takjihin nda faraon k'úhín ra nga ja kama chá.

²⁵ Kama mje nihí nga ta sakút'aha kjua'un xi tibehe xutaha Ntjaná ko najmi nga ts'intsjojin kutju kjuatsjo xi tsjá ngatitsuun.

²⁶ Kits'innkjink'un nga 'yún chji saha ra kjuanima xi sakúhu nga kjuanchiná xi tjin ante Egipto, at'aha kikuyáha chji xi ts'ínkjáihín askahan. Ta kuihi kjuanima xi akahan sakúhu xi ts'ín nibá Ntjaná ngajoho.

²⁷ Ko at'aha kis'ejihin Ntjaná, kui nga tsitjuhu ante Egipto ko najmi kitsankjún kjuakjahan nda rej. Najmi kits'ínkjehe k'un, at'aha b'a kama xi kieke Ntjaná xi najmi ma chji kamaha.

²⁸ Ko at'aha ya kis'ejihin Ntjaná, kui nga ts'asjehe S'í Pascua ko kitsjákuu nga jni n'ek'ikoho ankjuaha ni'yaha xuta Israel, tu xi ntútsje xi ts'ínk'iehen ntú tjuhun xuta Egipto najmi ts'ínkoho ntú tjuhun xuta Israel.

²⁹ At'aha kis'ejihin xuta Israel Ntjaná, kui nga j'atikjáha Ntáchak'un Niú xi nkúhu tsa nanki kixi. Tunga k'ienjinntáhá já jun Egipto nk'ie nga kama mjehe nga b'a ta incha ts'ín ko kui.

³⁰ At'aha kis'ejihin xuta Israel Ntjaná, kui nga tsixuntuu xjóho nanki Jerico askahan nga y'emandai xuta Israel yo yatu nístjin tjihin.

³¹ At'aha kis'ejihin naská Rahab Ntjaná, kui nga najmi k'iehen xi nkúhu xuta xi najmi kint'é'en, at'aha nda ts'in kits'ínkjáihín já jun Israel xi tsichukase maña yo.

³² ¿Ko mí nihí xi xín sa? Tse nkjún ngjuaikona tsa kuinchjanijmíyahana nda Gedeon, nda Barak, nda Sanson, nda Jefe, nda David, nda Samuel ko já profeta.

³³ At'aha kis'ejihin Ntjaná jóo, kui nga tjin xi kits'in nganaha ra já rej, ko nga nda tsatexumaha xuta xi ts'e, ko nga kits'ínkjáihín ni xi kitsúya títjun Ntjaná nga tsjáha, ko nga kits'in nganaha xoo,

³⁴ ko nga kits'ínk'ienya nd'í xi tu xi 'yúhún, ko nga tsitjunkihi yjoho nga kis'ehé kicha, ko nga kitsjá nga'yúhún yjoho ndaha tsa najmi ta chúkjuaha ra, ko nga ndjá ts'asje yjoho nga kikján, ko nga tsanka tjenni já jun kontraha.

³⁵ Kis'e jminchjin xi kits'ínkjáin tik'un ngáha ra xuta xinkjin xi ja k'ien. Ko tjin ngá xi un kiekehe nga k'ien, at'aha ante xi 'yún nda sa nga k'jáíya ngáha ra

mjehe. Kui nga najmi kits'in yuhu nga ts'ihini ni xi kik'ihin tu xi kama nda'ihĩ ra kai.

³⁶ Kō tā tjin xi kichajnuha kō kis'ehe, kō santaha kis'e'yún kō kis'entuyá'yún.

³⁷ Kō tjin xi ndjio kis'ehe, kō xi kicha'yá kitikjáha, kō xi kicha ndju kin'ek'ienko. Kō tjin xi y'emasún nga chubá kingjáhá tjabaxihĩn chutsanka kō xi ts'e chutentsu. X'an y'entu, kō kitsjennkĩ uncha, kō kin'e'uhun.

³⁸ Y'emasún nanki kixiu kō ajin asunntu tjenki. Y'entuyá tixa ngijoo kō tixa xi ya t'anankiu. Xuta xu'bi, kui xi 'yún nda kama nginkun Ntjaná. Asuntee najmi tjeheñ ra xuta xu'bi.

³⁹ Nda ts'in kichubanijmíyaha ngayjee xuta xu'bi at'aha kis'ejihĩn Ntjaná, tunga najmi nstjihĩn kisakúhu ni xi kitsúya títjun Ntjaná nga tsjáha.

⁴⁰ B'a kama at'aha kits'in kuentaná Ntjaná. Najmi kitsjá nga nkúhu kui xuta xu'bo kama xi tjihĩn nga kama. Kama mje níhi Ntjaná nga tā ñja tā ñja kamakáá xuta xu'bo xi tjihĩn nga kamaá.

12

B'i ts'in tís'ejña chji nga Ntjaná ts'ink'a niyá xi tjoho

¹ Kui b'a maha, kitsendáhiná xuta xi bakú chubayaná xi nkú ts'in kis'ejihĩn Ntjaná. Kui nga t'entu t'axihinná tu mí níhi ni xi ts'in'áiná kō ngatitsun xi mjehe k'ojennkiná, kō tjen nga'yúhuún yjoná nga kfin jahaná má tbankiaán.

² Nkúhu Jesu xi n'eshihĩn. Kui xi kik'atuts'ihĩn nga s'ejinná kō ts'in nga s'ejinná xi nkú ts'in tjihĩn nga s'ejinná. Kikie títjun kjuatsjo xi sakúhu kō kui nga kits'ihĩn nga'yún nga k'ient'á kruu kō najmi nkjún kamaha ngat'aha kjuasuba xi kisakúhu nga b'a ts'in k'ien. Kō askahan y'ejnat'aha Ntjaná má nga batéxuma.

³ Chase chubayohoo Jesu xi 'yún nkjún kits'in chúkjuá nk'ie nga kitsújnu kitsút'aha já ngatitsuun. Chase chubayohoo, tu xi najmi kfentahanuu kō kfehe ra tak'un.

⁴ Tibixjankoo ngatitsuun, tunga najmi kjehe sakúnuu ngabaya nga b'a t'n'o.

⁵ Kō ja kin'echayo én xi tsjányánuu, xi títsuma nga jun xi ntíhi Ntjaná. At'aha b'i ts'in tjit'a:

Ji ntína, najmi tu tohón mahi éhen Ntjaná xi ts'ink'a niyáhi, kō najmi tu n'ekjehi tak'uin nk'ie nga ndjá kuinchjakohi.

⁶ At'aha Ntjaná ts'ink'a niyáha xi tjoho, kō bjáha ngatentee xi bichú ma ntíhi.

⁷ N'echúkjuo nk'ie nga ts'íink'a niyánuu Ntjaná, at'aha Ntjaná tít's'inkonuu xi nkúhu ntíhi. Ngatentee xi tí'mi na'mi ts'ink'a niyá ntíhi.

⁸ Tunga tsa najmi ts'íink'a niyánuu Ntjaná xi nkú ts'in ts'ink'a niyá ngayjee ntíhi, tu a ntínú ma, najmi ntí kikjihĩn jun.

⁹ Nk'ie nga ndyjaná, na'miná xi tjin ei asuntee ts'ink'a niyáná kō yankjáán. ¿Nkú ts'in najmi 'yún kuínú'yá'éhen raá Na'miná xi tijná ndjiojmi ján ma xi sakúhuná nga kuínsuba tik'uhunná?

¹⁰ Najmi tu xi tsehé ts'ink'a niyáná na'miná. Ts'in xi nkú ts'in ma chubayaha. Tunga nk'ie nga Ntjaná ts'ink'a niyáná, ngandaná b'a ts'in, tu xi b'a ts'in tá je kamahaná xi nkúhu kui.

11 Kjuaxi nga najmi tsjo maná nk'ie nga tjín xi ts'ínk'a nǎjáná. Ma un níná. Tunga xi b'a ts'in 'bai nǎyáha, kui xi askahan b'eñajin kjuajyu ko be xi nkú ts'in naxu fiko yjoho.

12 Kui b'a maha, n'ehenu nga'yún. Tjen nga'yúhun ruu yjonuu.

13 Nǎyá xi naxu tjen tankíno, tu xi kamandaha tsuku xi nǎmat'a ko najmi ta ts'ónki saha.

B'i ts'in tís'eña chji nga najmi kfi t'axihín Ntíaná

14 Tinchísjo nga kas'ekonuu kjuajyu ngatentee xuta ko nga kjuaje tintsubajjun. At'aha xi najmi tjñajin kjuaje, kui xi najmi skué Ntíaná.

15 Nda nda chasoo nga najmi tu kas'e ajinnuu nku xi najmi ts'ínkjáihín kjuandaha Ntíaná, tsa xi najmi nda s'eyaha ko as'ai tsjá kjuasti ko ts'in nga ajihín nkjin xuta nguaitse ni xi najmi ndaha.

16 Najmi tu kas'e ajinnuu xi chubá kjuántukohó xinkjín ko ta ndaha xi najmi skuénkjún Ntíaná xi nkú kits'in Esau. Kui xi kama ntí tjun ko nga kui ts'ínkjáihín ni xi ts'e nǎ'mihj, tunga nkuhú nichine kikatéñaha ni xi kanéhe kai.

17 At'aha yo xi nkú ts'in askahan kin'e t'axín, nk'ie nga kama mjehe nga ts'ínkjáihín nga nda kuinchjanehe nǎ'mihj kai. Ndaha tsa kikjintá nga tsangisjai nǎyá, tunga najmi ta kis'ehé ra nki ni xi kits'in.

18 Jun najmi b'a kama'on xi nkú nga kama'ain xuta Israel. Kui ni ngjik'úhun nku asunntu tjennki xi tjña ei asunntej, xi kis'eña ndzjen ndzjen nga kití, má nga kama nǎstjen nǎstjen ko kis'ejyún ko ntjo kama.

19 Ko kinu'yá tjio ko nku nta xi kinchja. Xuta xi kint'é nto tsanki nga najmi ta kuinchjako saha ra,

20 at'aha najmi tsichukjuaha kjuatéxuma xi b'a títuu: "Santaha ko chu xi kuasint'a tsuku asunntu tjennki tjihin nga ndjio s'ehé."

21 Tu ni xi nkjúhún tjín ni xi kama chjiu nga santaha Moise: "Tíb'atsé nkján", kitsú.

22 Tunga máha jun, tsankink'úhun Asunntu Tjennki Sion, nanki xi ts'e Ntíaná xi tjña tikuun, nanki Jerusalen xi tjña ndjiojmi ján, má nga kama ñjakú nkjin nkjún ntútsje xi tít'sintsjoho Ntíaná,

23 má nga kama ñjakú xi tjun kama ntíh Ntíaná, xi tjintut'á j'áihín ndjiojmi ján. Tsankink'úhun Ntíaná xi kuasehe mí nihi xi kits'in ngayjee xuta, má nga tjintu animaha xuta xi naxu kits'in, xi ja kama xi tjihin nga kama.

24 Tsankink'úhun Jesu xi kits'inchjéhen Ntíaná nga y'enda tsetse nku ni. Ko ta tsankink'úhun jni xi kisaténdzjo, kui xi bakú chubayaná ni xi 'yún nda sa nga xi tsakú chubaya jníh Abel nǎstjin nk'ie.

25 Chúhun yjonuu. Najmi tu n'e t'axiún xi tinchja. At'aha yaá nga najmi tsitjunki nǎstjin nk'ie xuta xi kits'in t'axín xi ndjá kinchjakohe ei asunntej. Kui nga, ¿nkú ts'in kuitjunkihihá ná tsa najmi n'esihín xi tjña ndjiojmi ján xi ndjá tinchjakoná nd'ai? Kui xi Ntíaná.

26 Nǎstjin nk'ie ntaha Ntíaná kits'ínk'atsé t'anankiu, tunga nd'aj títuya títjun ni xi ts'in nga b'i títu: "Nku nǎyá ts'ínk'atsé sa t'anankiu ko santaha nk'a ján."

27 Nk'ie nga "nku nǎyá sa" títu, kui xi tsuhú ra nga chjúxin ni xi kin'endog, ni xi máha f'ajniyá, tu xi b'a ts'in s'entuhu ni xi najmi máha ra f'ajniyáha.

28 Najmi ma f'ajniyá má batéxuma Ntíaná, ko kui xi n'ekjáihín. Kui nga tjeheñ raá máb'achjéh Ntíaná ko n'etsjooohó xi nkú ts'in sasíhín nga 'yún chankjáán.

29 At'aha Ntíaná, kui xi nkú joyaha nku nd'í xi ts'ínkjeje tu mí nihi ni.

13

B'i ts'in tís'ejña chji xi nkú ts'in kuintsubaá

¹ Tehente b'i ngján n'etjó xinkju, at'aha nkuhú maha Na'minuu.

² Najmi tu n'echayo nga nda ts'in n'ekjóhooon xi k'j'uaísenuu ni'yanuu, at'aha tjin xi kits'ínkjáihin ntítsje ni'yaha nga najmi be tsa ntítsje xi j'aisehe.

³ Tjantaha ruu yjonuu xi kjintuyá'yún, xi nkúhu tsa ko ta jun kisuntuyá'yúnko. Ko ta tjantaha ruu yjonuu xi kjuanjima tí'fajin xi nkúhu tsa ko ta jun b'a tímát'on.

⁴ Ngatento chanjúun kjuabixooon, chanjúun xi tintsubaáko, at'aha Ntjaná ts'ínkókjua xi tjin xi kjuájñako nga najmi kjee bixan ko xi k'uat'aha xinkjin.

⁵ Najmi tu toon n'e mjo. Katumahanuu ni xi tjinuu. At'aha b'i kitsú Ntjaná: "Ndahachí najmi k'uejñaha ko ta ndaha najmi ts'in nga maha."

⁶ Kui nga ma k'aán nga b'a bixihinná:

Ntjaná basinkona,
najmi tjin ni xi kuinchánjúunna.

¿Mí nihi xi kama ts'ínna xuta?

⁷ N'ekj'áítsjohooon yjonuu já k'aku xi kis'enuu, xi kitsúyanuu éhen Ntjaná. N'enkjintak'un xi nkú ts'in y'entu ko xi nkú ts'in jet'a nistjihin, ko b'a ts'in ta n'e s'ejjun Ntjaná xi nkú ts'in kis'ejihin Ntjaná.

⁸ B'a ts'in tjiyaha Jesucristo nk'ie xi nkú ts'in tjiyaha nd'aj, ko tu nkú b'ahá ts'in s'eyaha.

⁹ Najmi tu 'bainto tsa tjin xi k'uanachanuu nga kuakúyanuu kj'ai kj'ai ni. Nda tjin nga sakú nga'yúhun animaná ajin kjuandaha Ntjaná, najmi ajihin kjuatexuma xi tsjá xuta xi b'a tsu nga nichinee sakújinná nga'yún. Ndahachí najmi basinkoná kui ni.

¹⁰ Nginkun Ntjaná tjiñaná nku nahan chje. Yaá nga tjiña nkjúhun já na'mi xi ts'ínxát'aha ninku najyuntee nga kjiñe chje xi s'ejñasun nahan chjená.

¹¹ Tjiña nga nda na'mi títuun fas'enko jnihi chu ante xi 'yún nkjúhun ninku najyuntee nga tsjá chje tu xi n'endyjat'aha ra ngatitsuhun xuta, tunga najmi máhá tíntu xuta s'etí yjonintehe chu. Natsin ní s'etí.

¹² Kui nga un kiekehe ra Jesu natsin nantjo, tu xi jnihi kits'in jekohe xuta.

¹³ Kui nga tjihinsehe raá Jesu natsihin nantjo ko kasakúná kjuasuba xi ta kisakúhu.

¹⁴ At'aha najmi tjiná ei nku nanki xi tjiña sín. Nanki xi s'ejña ní askahan tjenkiá.

¹⁵ Kui nga tehente n'etsjohó raá Jesucristo, a jahá Ntjaná t'n'etsjohoo nga b'a t'n'eé. Kui xi chjená. Katitju tsu'baá nga Jesu xi Ntíhi Ntjaná.

¹⁶ Ko najmi tu n'echayo nga n'oo ni xi nda ko nga b'i ngján tjsinkoo xinkju, at'aha ta sasihin Ntjaná chje xu'bi.

¹⁷ Tinú'yá'óhooon já k'akunuu ko chanjúun, at'aha kui xi basehe nga n'oo ni xi tjihin nga n'oo, ko tjihin nga ts'ínkjás'ehe kuenta Ntjaná. B'a n'oo tu xi tsjo k'úehe ra nga ts'íihin xaha ko najmi ái kamaha xoo, at'aha ta ngandanuu tsa najmi ái kamaha xaha.

¹⁸ Nk'ie nga chubakoo Ntjaná, chubantjaini. Ndahá tjiya kjuankjintak'unni nga t'n'ej xáni ko mjeni nga tu nkú ndahá n'ei.

¹⁹ Chubantjainú nginkun Ntjaná nku kjuanda, tu xi tsjante xatíhina Ntjaná nga kfinsenuu.

Nda xi kits'ínnda xujujin b'i ts'in títs'ínkjet'a

²⁰ Ntjána xi tsjáná kjuajyu, kui xi kits'ínkj'áíya ngáha rá ngabayoo Nda Ntjáná Jesucristo. Kui xi Nda bastu chánkaha chutsanko, at'aha jní xi ts'e y'éndakoho Ntjáná ni xi najmi mahá fe.

²¹ Ntjáná katsjánuu ngayjee ni xi nda xi machjénnuu, tū xi kama n'etjusahunnu ni xi mjehe. Jesucristo kats'ínchjén nga katuma ajinná ni xi sasihin. N'ekié yjoná nga tjihin kjuachánka Jesucristo santaha tū nkjéhé ni. B'a katuma.

²² Jun já nts'e, tbankinuu nga nda n'ekjóhooon én xi tīb'et'ánuu ej nga títsjaníyánuu, at'aha najmi 'yún tse ni xi kuakiet'á.

²³ Mjena nga choo nga ja tsitju'a nūbayóo nda nts'eé Timoteo. Tsa kj'uaíse xatína, kfínka kō kui nk'ie nga kfínsenuu.

²⁴ Tífaniñaha ngayjee já k'akūnuu kō ngayjee xi kík'áts'ehé Ntjáná. Xuta ante Italia tá tífaniñanuu.

²⁵ Ngatentoo kas'enuu kjuandaha Ntjáná.

Xujun xi kits'inntu Santiago

B'i ts'in kikjaniñaha Santiago xuta ninku

¹ An Santiago, an nda musu sihin Ntjaná ko Nda Ntjaná Jesucristo, tits'inkjinnuu xujun jun xi y'ahanuu ntje te jo xi tsitjujihin ra ntje chána Israel. Jun xi kindzjoyo asuntee.

Tífaniñanuu.

B'i ts'in tsakúya Santiago mí nihi xi basinkoná nga ndjá s'ejinná Ntjaná

² Jun já nts'e, tsjo nkjún katumanuu nk'ie nga nkjin tikjá ni kuitjájiun nga nibanenuu.

³ At'aha ja yo nga nk'ie nga nibanenuu ni xi kuitjájiun ko nda bitjunkiú at'aha ndjá s'ejinnuu Ntjaná, b'a ts'in sakúhunuu nga kama n'e chúkjuo tu mí nihi ni xi kamat'on.

⁴ Tjehennto nga nk'ie nga tin'e chúkjuo, kjuachúkjuá xi tjinnuu kats'inndjuú xá xi ts'e ajin animanuu. Kui xi nguajikonuu nga kamo xi tjihin nga kamo ko s'eyanuu xi nkú ts'in tjihin nga s'eyanuu, ko najmi chumi nihi xi ndyjat'anuu.

⁵ Tsa tjín ajinnuu xi ndyjat'aha nga nanka ts'inkjink'un, katankihí Ntjaná ko Ntjaná tsjáha. At'aha kui ngayjehe k'un tsjáha xuta ko najmi b'éch'oho yjoho nga b'a ts'in.

⁶ Tunga xi kuankihí Ntjaná tjíhín nga s'ejihín ko najmi tu jo jan katumaha. At'aha xi jo jan maha, kui xi nkú joyaha t'éhen ntáchak'uun, kui xi tu má fikohó ra ntjo.

⁷ Xi b'a ts'in tjíyaha najmi tu kakuyá nga Ntjaná tsjáha tsa mí nihi.

⁸ At'aha jo jan tjíyaha ko najmi ts'inndjuú ni xi ts'in.

B'i ts'in kitsúya Santiago nkú tjíhín ra ngat'a ts'e xi x'an ko xi nchíná

⁹ Nda nts'eé xi x'an, kui xi tsjo katumaha, at'aha nk'a tjen nginkun Ntjaná.

¹⁰ Ko tsjo katumaha xi tí'mi ndanchíná, at'aha x'an nginkun Ntjaná. At'aha xi nchíná, kui xi ndyja xi nkú joyaha naxú xi tjín ajin jñóo.

¹¹ Nk'ie nga bitju ts'íu ko 'yún sje ma nubóo, ts'ínxi jñóo ko jne naxúhu ko ndyjajihínsén kjuatsjotjihin. B'a ta ts'inndyja xi tí'mi ndanchíná ajihín xá xi tits'in.

B'i ts'in tsakúya Santiago ngat'a ts'e ni xi bitjajáán

¹² Á b'a nda tjihin ts'e xi tits'in chúkjuaha ni xi tñibán'ehe, at'aha kui niu tñb'éjña chji yáha kui ko nk'ie nga nda kuitjuko kui niu, ts'ínkjáñhin nga k'úéjña tík'un. Kui chjíu xi kitsúya títjun Ntjaná nga tsjáha xuta xi tjoho Ntjaná.

¹³ Nk'ie nga tjín xi tñibánehe nga ts'ín ni xi najmi nda, najmi tu kats'innkjink'un tsa Ntjaná xi tits'in nibánehe kui niu. At'aha Ntjaná najmi nchjaha nga ts'ín ni xi najmi nda, ko ta ndaha najmi ts'ín nibánehe xuta nku ni xi nchjaha tu xi ts'íhín ni xi najmi nda.

¹⁴ Ni xi nchja níhi animaha xuta, kui xi b'anachaha ko kje'yúhun tu xi ts'íhín ni xi najmi nda.

¹⁵ As'ai tu nku fásihín ra ni xi nchjaha animaha ko yo tsihin ngatitsuun. Ko nk'ie nga ja sá ngatitsuun, yo nibáha ra ngabayoo.

¹⁶ Jun já nts'ena, najmi tu ch'anachoho yjonuu.

17 Ngayjee ni xi 'yún nda xi 'bainá, kui nihi xi 'yún nda kō ndjiojmi ján nibáha rā. Kui xi tsjáná Nā'miná xi kits'innda ngayjee ni xi bat'ai nk'a ján, xi najmi b'óntjaiya kō tā ndaha najmi f'ajniyá xi nkúhu nku nk'ién.

18 Kama mjehe nga kits'in maná ntíhi. Én xi bakúyaná ni xi naxu tjin, kui xi kits'inchjén nga kits'intinná, tū xi kuichu mahaná xi nkú joyaha tu xi tjun chjúsítjen ajihin ngayjee ni xi kits'innda.

B'i ts'in tsakúya Santiago xi nkú ts'in chúhūn njaá kō xi nkú ts'in tjihin nga n'etjusaán éhen Ntjaná

19 N'ekj'áitsjon ni xu'bj, já nts'ena. Tintsuba ndo nga tasinñju, chúyakoo nga chubo kō 'ni katuma kjanuu.

20 At'aha kjuakjoon najmi basinkoná nga naxu n'eé nginkun Ntjaná.

21 Kui b'a maha, t'entuhunu ngayjee ni xi si kō ni ch'onk'un xi tjin nkjún. N'esje nimakjuo yjonuu nga n'ekjóhōon én xi kīs'entjejin animanuu. Kui xi tjihin nga'yún nga ts'jink'ankinuu.

22 Tunga n'etjusunú éen. At'aha tsa tū nku kuasinñjuhú ruu kō najmi n'etjusun, yjonuu tich'anachō.

23 Xi tū basinñjuhú rā éen kō najmi ts'intjusun, kui xi xi nkú joyaha xutā xi baseya nku chutsín nga basehe sénnistjihin,

24 as'ai fi kō kutjuhú chayaha ni xi kuakie.

25 Tunga máha xutā xi base sisihin kjuatéxuma xi naxu tjin, kjuatéxuma xi ts'in ndainá, kō xi tū nku b'ejñajihin kui kjuatéxumoo, xi najmi ts'inchaya ni xi basinñjuhú nga tū sahá ts'intjusun ni xi títu kjuatéxumoo, kui xutāha xi Ntjaná ts'in nga nda kamát'ain ajihin ni xi tjincha ts'in.

26 Tsa tjin xi b'a maha nga nda ts'in nginkun Ntjaná, tunga tsa tū sa najmi mahá ngáha b'éch'ohō ts'a xi nkú nga ts'in nchja, kui xi b'anachaha yjohō kō najmi chumi ni chjihí rā xi nkú ts'in benkjún Ntjaná.

27 Tunga nk'ie nga bisinkaá ntí xi ja k'ien xi cháha kō jminchjín xi ja k'ien x'ihin nga un tibehe, kō nk'ie nga najmi n'esikaá yjoná ni ch'onk'un xi tjin asuntee, b'a ts'in je kō nda n'eé nginkun Ntjaná xi Nā'miná maha.

2

B'i ts'in tsakúya Santiago nga ngúshún n'ekqá xutā

1 Jun já nts'ena, Nda Ntjaná Jesucristo tjihin kjuachánka kō kui xi s'ejinuu. Kui nga najmi tū ngabi n'ehenu ajihin xutā.

2 K'úejñaha ráá tsa kjuas'enjinuu xi má nga ma ñjakúkoo xinkju nku nda xi tjiyaha stjink'un toonsine kō yja najyun tsjo tjin, kō tsa tā kjuas'en yō nku nda x'an xi yja najyun chá.

3 Tsa nda n'ekjóhōon nda xi yja najyun tsjo tjin nga: "Tinchin ante nda xu'bj" k'úhūn, kō tsa b'a k'úhūn nda x'on: "Tisijnña ndjui yō ji" kō tsa: "Tinchintet'áni" k'úhūn,

4 tsa b'a n'oo, ¿a najmi ngabihí tín'o? ¿A najmi ch'ohón ts'in ja tín'enkjintak'un nga jun tichasohōo yá xi nk'a tjen?

5 Jun já nts'ena, tasinñju nga Ntjaná j'ájin xutā xi x'an xi tjin asuntee tū xi sakúhu rā kjuanchíná xi tjihin xi s'ejiná kō tū xi ts'jinkjáhín rā nga Ntjaná kjuatéxumaha. Kui ni xi kitsúya títjun Ntjaná nga tsjáha xi tjohe.

6 Tunga máha jun, xi najmi chumi ni chjihí rā n'e mo xutā x'an. ¿A najmi jánchinóhó xi b'anachanuu nga ngandaha n'o ni xi n'o kō a najmi kuihí xi fiko kjuayúnnyu nginkun já jue nga batéjenuu?

7 ¿A najmi kuihí jóo xi najmi benkjún Jesucristo, kui xi ja ts'enuu?

8 Nda n'oo tsa n'etjusun kjuatéxuma xi xi 'yún nk'a tjen, xi nkú ts'in tjt'a xujun éhen Ntjaná: "N'etjói xutahí xi nkú nga ts'in tjohi yohi."

9 Tunga tsa ngabi n'oo ajihín xuta, ngatitsun tín'o kō kjuatéxumoo kuitsuyanuu nga jé tjennuu.

10 At'aha tsa tjin xi ts'íntjusunye kjuatéxumoo, tunga tsa ndyjat'ahá ra nga ts'íntjusun nku ni xi tjt'a yo, kui xi jé tsjehen ngat'ahá ngayjee ni xi tjt'a kjuatéxumoo.

11 At'aha xi: "Najmi tu ch'at'aihi chjiíhín" kitsú, kui xi ta: "Najmi tu n'ek'iein" kitsú. Máha ji, ndaha tsa najmi ch'at'aihi chjiíhín kō tsa x'ihín, tunga tsa n'ek'ienni animá, tsa b'a n'eí, jé tjehin nga tíbiyunéi kjuatéxumaha Ntjaná.

12 Chubo kō n'oo xi nkúhu tsa kjuatéxuma xi ts'in ndáiná n'ekokjuakohonuu.

13 At'aha nistjin nga kuasehe Ntjaná mí nihi xi kits'in xuta, najmi kama nimaha xi najmi kama nimaha xuta xingisoo. Tunga xi kama nimaha xuta xingisoo, kui xi nda kujtu kui nistjün.

B'i ts'in tsakúya Santiago ni xi 'mihí nga s'ejinná

14 Jun já nts'ena, ¿mí xi chjíhí ra tsa tjin xi títsu nga s'ejihín Ntjaná tunga tu sa najmi títs'intjusuhún ngá xi nkú ts'in s'ejihín? ¿A kamahá n'ek'anki tu ngat'ahá nga b'a ts'in s'ejihín?

15 K'úejñaha raá tsa nku ndá nts'eé kō tsa nku nichjaá ndyjat'ahá najyun kō najmi tjihín nichine.

16 Kō tsa tjin ajinnuu xi: "Tankíhin ndo, tich'okjó sisiun najyun kō chine sisiun", tsa kuitsuhu tunga najmi kuasinkohó nga tsjáha ni xi machjéhen, ¿a najmi tu kjuandahá b'a kuitsú?

17 B'a tá ts'in tíña ngat'a ts'e xi nkú ts'in s'ejinná. Tsa najmi tín'etjusaán xi nkú ts'in s'ejinná, b'a ta joya xi nkúhu tsa ndahachí najmi s'ejinná.

18 Kutsa tjihín xi b'a kuitsú: "Ji xi s'ejihín Ntjaná kō an títs'intjusan ni xi nda." Tungá takúchjihíni nga s'ejihín Ntjaná nk'ie nga najmi tín'etjusuin xi nkú ts'in s'ejihín, kō an ni xi títs'intjusan kuakuchjíkoho ra nga s'ejinna Ntjaná.

19 Ji xi s'ejihín nga nkuhú maha Ntjaná. Nda nkjún n'ei. Tungá jánindoohó b'a tá ts'in s'ejihín, kō b'atsénkjún.

20 Najmi nda ts'in tín'enkjíntak'uin. ¿A mjehi chají nga najmi basinkoná nga s'ejinná Ntjaná tsa najmi tín'etjusaán xi nkú ts'in s'ejinná?

21 Ntje cháná Abraham naxu tsichu ma nginkun Ntjaná tu ngat'ahá ni xi kits'intjusan nk'ie nga kitsjá Isaac xi ntíhí xi nkúhu chje asun nachan chje.

22 Tiyai nga nkuhú tsichu ma xi nkú ts'in kis'ejihín Abraham kō xi nkú ts'in kits'intjusan ni xi kik'ihín. Xi nkú ts'in kis'ejihín, kui xi tsichu ma ndjuú nk'ie nga kits'intjusan ni xi kik'ihín. Kuihí ni xu'bjí xi 'mihí nga s'ejinná.

23 B'a ts'in tsitjusun ni xi tjt'a xujun éhen Ntjaná: "Kis'ejihín Abraham Ntjaná kō kui niyú xi kits'ínchjíhí ra Ntjaná nga Abraham xi nku ndá xi naxu." Kō b'a kik'ihín Abraham nga kui xi nda'amigohó Ntjaná.

24 Tíyo nga naxu bichú ma xuta nginkun Ntjaná tu ngat'ahá ni xi ts'intjusan kō najmi tu nku ngat'ahá nga s'ejihín Ntjaná.

25 Kō b'a tá kamat'ain naská Rahab. Naxu tsichu ma nginkun Ntjaná tu ngat'ahá ni xi kits'intjusan, nk'ie nga nda ts'in kits'ínkjáihín já Israel xi tsichuse 'mahá nankihí kō kitsjániyáha nga xin kits'ínkji.

²⁶ Xi nkú ts'in najmi tǵña tǵk'un yjonintehe xuta nga ja bitju animaha, b'a ta ts'in najmi tǵña tǵk'un xi nkú ts'in s'ejinná Ntǵaná tsa najmi tǵn'etjusaán xi nkú ts'in s'ejinná.

3

B'i ts'in tsakúya Santiago nkú k'uhun njaá

¹ Jun já nts'e, najmi tu nkjin xi kama já maestru kas'e ajinnuu, at'aha yo nga jin xi já maestru ndyjun nkiní 'yún ndjá chāsehe ni xi tǵn'ei nga xuta xingisoo.

² At'aha ngatenteé n'eé nkjin tǵká ni xi najmi b'a tǵin. Tsa tǵin xi najmi bitju ts'a ni xi najmi b'a tǵin, kui xi ja tsichu ma xi tǵihin nga kama ko ta maha b'éch'oyjehe yjoho tu mí nihí ni.

³ Nk'ie nga b'e'ahaá n'úts'a ndje tu xi kuǵint'é'éhenná, ndaha tsa chánka tunga nt'éhéná.

⁴ Ta chāse chubayohoo yábarku. Ndaha tsa i ko ndaha tsa b'i ngǵán 'yún nibá ntjo xi kjenimanehe, tunga já xi ts'inkohó yóo fiko xi má nga mjehe, at'aha yá ichí xi tǵen tuts'in yábarku xi bate ntóo tsǵaniyákoqho ra.

⁵ B'a ta tǵin ngat'a ts'e njaá. Kui xi nku tǵká ichihí yjonintená, tunga mahá ra ts'in ni xi i. Chāse chubayohoo xi nkú ts'in kutin ichí nd'í maha b'éti nku jǵáchá chánka.

⁶ Xi nkú joyaha nku nd'í njaá. Tu xí ch'onk'uhún. Yjonintená tǵǵajin tunga ts'inkatsúnyehéná. Ngak'ǵen b'é't'a nd'íhí njaá, ko kui xi b'é't'a nd'í xkǵ nǵstjin xi kich'aá.

⁷ Ngayje tǵká chu kjan xi tǵin ma n'ent'é, nǵsee, ye, chu xi tǵin ajin ntáchak'uun. Kui xi xuta ts'innt'éhe.

⁸ Tunga ndahá nku najmi mahá ts'innt'é njaá. Kui xi nku ni ch'onk'un xi najmi ma n'ek'íéǵña jyu. Xi nkúhu ye, kitsejǵihin ra xán xi ts'ink'iená.

⁹ Njaá n'echjéén nga n'etsjoo hó Ntǵa Na'miná ko ta kuihi xi n'echjéén nga én xi najmi nda 'mihí xuta, xuta xi Ntǵaná kits'innda nga kik'íeyaha xi nkúhu kui.

¹⁰ Ta kuihi tsu'baá bitjuhu én xi n'etsjoko ho raá Ntǵaná, ko ta kuihi xi bitjuhu én xi najmi nda 'mihí xuta. Jun já nts'ena, najmi tǵihin nga b'a n'éé.

¹¹ ¿A mahá ta kuihi ntá tǵxa xi bitjuhu ntánijua xi nda ta bitjuhu ntánijua xi sja?

¹² Jun já nts'ena, ¿a mahá tsjá tu olibo nku yá higuera? ¿A mahá tsjá tu higo nku n'ú tuntsajé? B'a ta ts'in, ta ndaha najmi ma bitjuhu ntánijua xi nda nku ntá tǵxa má bitju ntánijua xi ntia.

B'i ts'in tsakúya Santiago kjuankjink'un xi nibáha ra Ntǵaná

¹³ ¿Yá xi nanǵa ts'innkjink'un ajinnuu ko mankǵihin ni xi tǵin? Kixi katjiko yjoho ko kats'in ni xi nda nga nǵmakjua kat'asje yjoho, ko b'a ts'in katakúchijhi nga kjuaxi nga kui xi nanǵa ts'innkjink'un.

¹⁴ Tunga tsa kjuaxintak'un tǵǵajin animanuu ko mjenuu nk'a kuankíhuun xinkú, najmi tu tsjo katumanuu, at'aha b'a ts'in tǵiyunéhenu én xi naxu tǵin ni xi bakúya.

¹⁵ Xi b'a ts'in ts'inkjink'un, najmi Ntǵaná xi tǵbakúyaha xi nkú ts'in nanǵa ts'inkjink'un. Asuntee ní ts'e, kjuankjintak'uhun xuta nibáha ra, ko ndanindoo ts'e.

¹⁶ At'aha xi má nga tǵin kjuaxintak'un ko xi má nga nk'a fihí xinkjín xuta, najmi nkúhú y'a xinkjín ko ngayje tǵká ni ch'onk'un ma.

17 Tunga xuta xi Ntjaná tsjáha nga nanká ts'innkjink'un, kuihi xu'bo xi je nginkun Ntjaná, tjihin kjuajyu, nda tjíyaha, najmi si, nima tjíyaha ko ni xi nda ts'in, najmi ngabi ts'in, ko naxu ts'in.

18 Xuta xi b'éntje kjuajyu, kjujyu sakúhu. Kui ni xi nga chjihí nga naxu ts'in xuta.

4

B'i ts'in tsakúya Santiago mí nihi xi ngakjá t'n'eé

1 ¿Má nibáha ra kjuachán ko kjuasti xi s'e ajinnu? ¿A najmi ngat'aha ní ni xi fashuun nibáha ra? Kui niu xi kjánkonu.

2 Mjenuu tsa mí nihi, tunga najmi sakúhunu. N'ek'ion aníma ko ma xintak'un, tunga najmi mahá bichú tjennkiu ni xi mjenuu. N'estikoo xinkiu ko bixkjanqoo. Najmi sakúnu ni xi mjenuu at'aha najmi Ntjaná binchuhu.

3 Ko nk'ie nga binchu, najmi n'ekjóhon at'aha ngakjá binchu. Ni tiya xi mjehénuu n'etsjojúu, kui nihi xi binchu.

4 Jun xi najmi kixi yankiu Ntjaná! ¿A najmi yanú nga xi tjoho asuntee, kui xi kontraha Ntjaná? Tu yáha ní xi mjehe nga kama ndamigoho asuntee, kui xi nda kontraha Ntjaná tít's'in ma yjoho.

5 Tjihin sin nga b'i ts'in tjit'a: "Espirituhu Ntjaná xi y'éñajinná, kui xi 'yún mje ts'atihí ñá."

6 Ntjaná tsjá saná kjuanda. Kui nga b'i tít'suhu xujun éhen Ntjaná: "Ntjaná tsjáha kjuanda xi nímakjua ko fi kontraha xi ngak'un."

7 Kui nga nímakjua n'esjehenu yjonuu nginkun Ntjaná. Tankín kontrolho ndanindoo, ko kui xi ngjuai t'axinnu.

8 Tankín'un tiñoho Ntjaná, ko Ntjaná nìbak'un tiñanu. Jun xi n'o ngatit-sun, je tintsuboo. Jun xi jo jan tjíyanuu, n'oo nga katumaje anímanuu.

9 N'ekio yjonuu nga tjennuu nginkun Ntjaná. Tankínchj'aha ruu anímanuu nga ch'jú. Antehé nga chajnuu, tu sahá ch'jú. Antehé nga tsjo k'úenuu, tu sahá kat'e nusin nusinnuu.

10 N'e nímakjuo yjonuu nginkun Ntjaná, ko kui xi kjanínk'anuu.

B'i ts'in tsakúya Santiago nkú ts'in chaséhe já nts'eé

11 Jun já nts'e, najmi tu chubait'ón xinkju. Xi nchjatit'ain nda nts'e ko xi basehe tsa nda ko tsa najmi nda tít's'in nda nts'e, kui xi tinchjatit'ain kjuatéxumaha Ntjaná ko b'a tít'su nga najmi kixi tinchja kjuatéxumoo. Tsa b'a tibixín nga najmi kixi tinchja kjuatéxumoo, najmi tínu'yá'éhín. Ji ní xi chuba tichasehé rí tsa nda ko tsa najmi nda tít'su kjuatéxumoo.

12 Nku tutuhú maha xi kitsjá kjuatéxumoo, kui xi basehe tsa nda ko tsa najmi nda ni xi ts'in xuta. Kui xi maha ts'ínk'anki xuta ko ts'in nga ndyja xuta. ¿Tunga yáha ji xi tichasehí tsa nda ko tsa najmi nda ni xi tít's'in xuta xinkí?

B'i ts'in tsakúya Santiago nga aya ntsja Ntjaná kuintsuayaá

13 Máha nd'ai jun xi b'a bixiún: "Nd'ai ko tsa ndyjunni kuankiaán nanki xu'bo. Tsa nku nú kamaná yo. Ch'atsee ko kuatenaá ní ko n'e nganasaán toon."

14 B'a bixiún, tunga najmi yanú ni xi kamat'on ndyjunni, tsa kuintsuba so. Jun xi nkú joyaha nintj xá xi kutju ma chji ko kutjuhú ndyjajihínsén.

15 Tu sa ní b'i tixiún: "Tsa mjehe Ntjaná, katsjáná nistjín ko chaséé ni xi n'eé."

¹⁶ Tunga nd'aj, nk'a t'n'esjo yjonuu ajihin kjuangak'unnuu. Ngatentee xi b'a ts'in nk'a b'asje yjoho, kui xi najmi nda ni xi tits'in.

¹⁷ Xi be xi nkú ts'in ts'jin ni xi nda ko najmi b'a tits'in, kui xi tits'in ngatitsun.

5

B'i ts'in tsakúya Santiago ni xi tjeheh ra xuta nchiná xi najmi naxu ts'ínko xuta musuhu

¹ Jun xi 'minuu xuta nchiná, ch'jú ko ch'jbo ngat'aha kjuanima xi nibanenuu.

² Ja tsatsun kjuanchinánuu. Ja jehe xubiú najyunnuu.

³ Ja katju ts'ján toonsinenuu ko toontabanuu, ko kui ts'jon xi kjuakúchji nga ch'on kin'o ko ts'ínkje yjonintenuu xi nkú ts'in ts'ínkje nd'íu ni xi t'jin. Jun xi t'ch'at'j kjuanchiná n'jstjin nd'ai xi n'jstjin xi fekuhu.

⁴ Chase maruu. Najmi y'echjihuu xuta musu xi kits'inxájin jñánuu, ko toon xi najmi y'echjihuu tikjintáya nga t'fi kontranuu. Ni xi tikjintáyaha já musu xi j'áya ntjenuu, kui xi ja tsichu nginkun Nt'ianá xi t'ihin nga'yún.

⁵ Ni xi nkjún tsjo ts'in tintsuoo ej asunntei ko najmi tib'ech'óho yjonuu ngayjee ni xi mjenuu. T'n'e chánko yjonuu, tunga xi nkú joyahá ni turu jun, xi t'n'e chánka tu xi n'ek'iehen.

⁶ B'a tsixiún nga t'ihin je xi najmi t'ihin je ko b'a ts'in kin'ek'iehennu. Najmi kamaha tsasinko yjoho.

B'i ts'in tsakúya Santiago xi nkú ts'in chuyahá Ndá Nt'ianá

⁷ Tunga máha jun, já nts'ena, n'e chúkjuá sahanu santa nkúhu nga kj'uaí ngáha Ndá Nt'ianá. Chase chubayohoo xuta xi ts'inxájin jñáha, xi nkú ts'in kuyáha ntje xi nda xi tsjá t'anankiu. Kuyá k'uk'un santa nkúhu nga f'ai ts'í xi b'a n'jstjin chuts'íu.

⁸ B'a ta ts'in jun chuya k'un k'uhun nga ja ma kj'uaí Ndá Nt'ianá ko tjen nga'yúhun animanuu, at'aha ja tibichú t'ina kui n'jstjin.

⁹ Jun já nts'e, najmi tu kjuasti binchajohoon xinkju, at'aha tsa b'a n'oo chasehe kjuanuu. At'aha xi kuasehe mí nihi xi ts'in xuta ja síjñasti ankjuo.

¹⁰ Jun já nts'ena, chase chubayohoo xi nkú ts'in un k'iehe ko xi nkú ts'in kits'in chúkjuá já profeta xi ngajoho Nt'ianá kinchja.

¹¹ "j'á b'a nda t'ihin ts'e!" B'a 'mihí xi ts'in chúkjuá ni xi mat'ain. Ja kinu'yo xi nkú ts'in kits'in chúkjuá Job ni xi kamat'ain ko yo xi nkú kits'ínkoho Nt'ianá askahan. At'aha 'yún t'ihin kjuanimatak'un Nt'ianá ko ma nimaha xuta, kui nga b'a ts'ihin.

B'i ts'in tsakúya Santiago xi nkú ma nga chubaká Nt'ianá

¹² Jun já nts'ena, kui ni xu'bj xi 'yún tibankinuu. Najmi tu nungjiun ndjiojmi jáni ni xi kuixiún ko ta ndaha t'anankiu, ko ta ndaha najmi tu nungjiun tu mí nihi ni xi t'jin. Tsa t'chasajayanuu, "johon" t'ixiún tsa b'a t'jin, ko "najmi" t'ixiún tsa najmi b'a t'jin. B'a n'oo tu xi najmi ts'innijehenuu Nt'ianá.

¹³ Tsa t'jñajinnuu xi un t'ibehe, kanchjako Nt'ianá. Tsa t'jña nku xi tsjo t'ihin, kase tsjoho Nt'ianá.

¹⁴ Tsa t'jña nku xi kjiñña un, kanchjaha jáchaha xuta ninku tu xi chubantjaihi nga incha kuinchjako jóo Nt'ianá ko ngajoho Ndá Nt'ianá kat'ojnuhu seti.

¹⁵ Ko nk'ie nga kuinchjako Nt'ianá xi s'ejihin, kamanda xi kjiñña un ko Ndá Nt'ianá kjésintjeheh. Ko tsa tjeheh ngatitsun xi kjiñña un, kama ndyjat'aha.

¹⁶ Kui nga b'i ngján t'inyahá rüu xinkiu ngatitsun xi tjennüu, kō b'i ngján chubantjo xinkiu nga chubako Ntíaná tū xi kama nkihinnüu. At'ahá nk'ie nga ndjá nchjako Ntíaná xi naxu nginkun Ntíaná, 'yún tjihin nga'yún ni xi nchja.

¹⁷ Nda profeta Eliá, ta xutá kama xi nkúhu fiá. Nk'ie nga kinchjako Ntíaná ndjá b'a kits'in. Kui chubō tsanki nga najmi tū k'üá ts'í, kō najmi kik'a ts'í asun t'anankiu jan nú masen.

¹⁸ Askahan ta kinchjako ngáha Ntíaná, kō kik'a ts'í kō kama chá ngáha ni asun t'anankiu.

¹⁹ Jun já nts'ena, tsa tjin ajinnüu xi ngjuai t'axihin ni xi naxu tjin kō tsa as'ai tjin xi ts'in nga kui ndá xu'bō k'óoyak'un ngáha ni xi naxu tjin,

²⁰ tsa b'a kama, katumankjinnüu nga tū yáhá ni xi ts'in nga k'uéjña ngáha nku xutangatitsun n'iyá ch'onk'uhun, kui xi tib'asjihin ngabayō kō tits'in nga nkjin ngatitsun n'endyjat'a.

Xujun xi tjun kits'ínttu nda postru Pedro

B'í ts'ín kikjaniñaha Pedro xuta ninku

¹ An Pedro, an nda postruhu Jesucristo títs'inkjínuu xujun jun xi j'ájinnuu Ntjáná. Jun xi kindzjoyo ante Ponto nga tinimasún, ko ante Galacia ya, ante Capadocia, ante Asia ko ante Bitinia.

² Kikie títjunnuu Ntjá Na'miná, kui nga j'ájihinnuu ko Espirituhu kits'ín jenuu, tu xi kuinú'yá'éhen ruu Jesucristo ko tu xi tu ngat'aha jnihí Jesucristo kjuáts'ehenuu Ntjáná.

Kas'e nkjúnnuu kjuanda ko kjuajyu.

B'í ts'ín tsakúya Pedro ni xi ñá tjeñená nga kuichú nístjin xi fekuu

³ Kan'etsjoho Ntjáná xi Ntjáha ko Na'mihí Nda Ntjáná Jesucristo. Ngat'aha kjuanjmatak'un chánkaha kits'íntsin tsetse ngáhaná nk'ie nga kits'ínkj'áiya ngáha ra Jesucristo ajihin xutak'ien. Kui nga tichuyáhaná nga kuintsuba tík'aán ko ñá

⁴ ko nga n'ekjáiñín ni xi tsjáná, ni xi najmi maha batsun ko najmi ma chuntí ko najmi maha meya, ni xi títjohó ndjiojmi ján ngandanuu.

⁵ Nga'yúhún Ntjáná tókunkohónuu tu ngat'aha nga s'ejinuu. At'aha tñindahá yjohó Ntjáná nga kuakúchji xi nkú ts'ín ts'ínk'anki xuta xi ts'e nístjin xi fekuu.

⁶ Kui kjuaha nga kitsejéhinnuu kjuatsjo, ndaha tsa chuba nístjin tñihin nga n'e nibánuu nkjin tókjá ni xi kuitjájiu.

⁷ Kui xi kuakúchji yáha jun nga kjuaxi. At'aha nga s'ejinuu, kui xi 'yún chji saha ra nga tóonsinee. Ndaha tsa maha batsun tóonsinee, tunga chasehé ra tu xi s'eña chjhi tsa kui kjuaxi. Ko nk'ie nga s'eña chji xi nkú ts'ín s'ejin kjuaxinuu, nda ts'ín chubayanenuu ko sákúnuu kjuachánka ko nda k'únnuu nístjin nga kj'uaikúchji yjohó Jesucristo.

⁸ Tjonuu Jesucristo, ndaha tsa najmi yo nkú tñín. Ko ndaha tsa najmi týo nd'ái, tunga s'ejihinnuu ko tñinnuu kjuatsjo xi tñihin kjuachánka, xi najmi yaa xi nkú ts'ín bixiáa.

⁹ Tjinnuu kui nij at'aha tísakúnuu nga tñ'ek'ankinuu, kui xi nibáha ra ngat'aha nga s'ejinuu.

¹⁰ Já profeta xi kis'e nístjin nk'ie, xi kitsúya títjun kjuanda xi sákúnuu, kui xi kits'ínkjink'un nga kama chubayaha xi nkú ts'ín k'uañkihi xuta, at'aha mjehe skue kui nij.

¹¹ Kama mjehe nga incha skue yá xutaha ko mí nístjihin xi y'éña chji Espirituhu Cristo xi y'eñajihin já profeta nga kitsúya títjuhún kjuá'un xi tñihin nga skue Cristo ko nga askahan s'e kjuachánka.

¹² Tungá Ntjánáhá tsakúchjihí já profeta xu'bo nga ni xi tñincha tsuya najmi kui kamats'e, nga ní ngandanuu b'a kitsúhu. Kui niu xi ta kitsúyanuu já xi y'énijmínuu én nda tsuhu Jesucristo. Nga'yúhún Espiritu xi kin'e nibáha ndjiojmi ján y'énijmíhinnuu. Ko ta ntítsjee mje nkjúhún nga skue nkú tñihin ra ni xu'bj.

B'í ts'ín tsakúya Pedro nga tintsuba ndaa at'aha Ntjáná ja ts'ená

¹³ Kui b'a maha, chase sisihin ruu xi nkú n'oo. Nda n'enkjintak'un ko chuya k'un'uhún kjuanda xi kj'uaítsjánuu Jesucristo nístjin nga kuakúchji yjohó.

¹⁴ B'a n'oo xi nkú ts'in ntí xi nt'é'één. Najmi tã n'ehenu xi nkú ts'in kinchja animanuu nistjin nk'ie, nk'ie nga najmi kjee yo Ntjaná.

¹⁵ Tsje katumo nginkun Ntjaná, xi nkú ts'in tsje xi j'ájinnuu.

¹⁶ At'aha b'i ts'in jtít'a éhen Ntjaná: "Tsje katumo, at'aha tsjená."

¹⁷ Xihí "Nã'mihí" bixíhúun xi ngúsuhún basehe tsa nda kò tsa najmi nda ni xi ts'in nga nkúnkú xutã, kui nga kas'enueu kjuabinkjuhun xi nkú ts'in kuankinkoo yjonuu nk'ie nga tinimasún so eí asunteej.

¹⁸ Yo nga kis'echjintjainuu tu xi kama ndáihinnuu nga chubã tintsubanú. B'a ts'in tintsuboo nk'ie at'aha kui nihi xi y'éjñanuu ntje chánuu. Najmi toonsine kò tsa toontaba kin'echjén nga kis'echjintjainuu, ni xi maha batsun.

¹⁹ Jníhi ní Cristo kin'echjén, kui xi 'yún chjí. Xi nkúhu nku chutsankã kama Cristo, chutsankã xi najmi chumi nihi xi k'uhun kò xi najmi uhun.

²⁰ Kintehe ni nga kamanda asuntee kis'enda titjun ni xi ts'in Cristo, kò nistjin feku xi kich'aá nd'ái j'aikúchji yjoho ngandanuu.

²¹ Ngat'aha Cristo s'ejihinnuu Ntjaná, kui xi kits'ínkj'áíya ngáha rá Cristo ngabayoo kò kitsjáha kjuachánka. Kui nga tin'e s'ejihinnu kò tíma 'yún tak'uhunnu Ntjaná.

²² Nd'ái ní nga ja kamaje animanuu at'aha kinu'yá'óhoon én xi naxú tjín kò nga tu xi ndahá ts'in tjyanuu nga n'etjò xutã nínku, kui nga ngayjee animanuu n'etjòhonu xinkú.

²³ At'aha ja kitsin tsetse ngáhanu. Najmi kitsiun xi nkú ts'in tsin xutã xi maha 'me. Éhen ní Ntjaná kits'intsin tsetse ngáhanuu. Kui xi fi ndju. Najmi kamaha kfe.

²⁴ At'aha b'i ts'in jtít'a xujun éhen Ntjaná:

Ngayjee xutã, xi nkú joyaha jñá xi tjín.

Kò ngayjee kjuachánkahã xutã,

xi nkú joyaha naxúhu jñóo.

Xi jñóo kò jne naxúu,

²⁵ tunga éhen Ntjaná santaha tu nkjéhé ni nguaj ndju.

Kui één, kui én nda tsu xi ja kis'enjímí ajinnuu.

2

¹ Kui b'a maha, n'e t'axíhinnu ngayje kjuach'onk'un, ngayje ni tsank'á, kjuajohonkin, kjuaxintak'un kò ngayje tikjá kjuachubatit'ain.

² Katumo xi nkú joyaha ntínta xi mje nkjúhún ntáchiki. B'a ts'in katuma mjenuu én xi ndoo. Kui xi tsjá nga'yúhún kjuankjintak'unnuu, tu xi b'a ts'in saáhanu santaha nkúhu nga kjuáts'e sínnuu Ntjaná.

³ Xihí jahá kichjut'o ngandahã Ndã Ntjaná.

B'i ts'in tsakúya Pedro nga nku ndjio k'aku kits'in ma Jesucristo nga y'éjña chubaya

⁴ Nibák'un tínoho Nda Ntjaná, kui xi nkú joyaha nku ndjio xi tjíña tik'un. Kikjaníya xutã ndjio xu'bo, tunga Ntjanáhã j'ájin ndjio kò nginkun Ntjaná 'yún chjíhí rá.

⁵ Jun xi nkú joyaha ndjio xi tjíntu tik'un, xi kin'endakoho nku nínku xi najmi asuntee y'aha rá. Kin'e manuu já ná'mi jehe Ntjaná xi tsjáha chje Jesucristo, chje xi nk'a ján tjeheñ rá. A Ntjanáhã tí'bohó kui chje nga b'a tìn'o, kui chje xi sasíhin Ntjaná.

⁶ At'aha b'i ts'in jtít'a xujun éhen Ntjaná:

An k'uejñá nanki Sion nku ndjio k'aku,

xi j'ajián kò xi 'yún chjí.

Ndahachí najmi sakúhu kjuasuba
xuta xi s'ejihin ndjio.

⁷ Ngat'a ts'ajun xi s'ejinnu Nda Ntíaná, chjíhi ra kui ndjio. Tunga xi najmi s'ejihin, bitjusun má nga b'i ts'in tjit'a xujun éhen Ntíaná:

Ndjio xi kikjaníya já chjínexjóo,
kui xi ja j'ai ma ndjio k'aku.

⁸ Kò b'i ta tútsu ya:

Tsichu ma nku ndjio xi ts'in saténki xuta,
nku naxi xi ts'inxuntuhu.

Saténki xuta xu'bo ngat'aha éen, at'aha najmi nt'ééhen éen. B'a maha xuta xu'bo at'aha ja b'a ts'in tjíña nga b'a kamaha.

⁹ Tunga máha jun, jun xi xuta xi kich'ajin, jun já na'mi xi ts'inxát'aha xi batéxumaha nk'a ján, tsjenú jun xi xuta naxinantáha Ntíaná, xuta xi ja tsichu ma ts'e Ntíaná. B'a kin'e manuu tu xi kuixínyahanu xi nkú ts'in chánka xi j'áinnuu. At'aha Ntíaná j'áinnuu nga kuitjuun má jyuun kò nga kuitjás'enjuun má nga ts'in ndzjen kjuachánkaha.

¹⁰ Nistjin nk'ie, najmi xuta naxinantá kik'innuu, tunga nd'ai ja tsichumo xuta naxinantáha Ntíaná. Kò nistjin nk'ie najmi kichase nimanuu, tunga nd'ai ja tichase nimanuu.

B'i ts'in tsakúya Pedro xi nkú ts'in tjihin nga kuankíkaá yjoná ajihin xuta xi tjín asuntei

¹¹ Tjona jun, já nts'e. Tíbankinuu nga t'ech'óho yjonuu xi nkú ts'in mjehe animanuu. At'aha kui nii, kui xi tifi kontranuu. Yo nga xin nankinuu kò tu tínimasúnnú ej asuntei.

¹² Tu nku kixihi tankinkoo yjonuu ajihin xuta xi najmi be Ntíaná. B'a n'oo ndaha tsa b'a incha kuitsu nga najmi nda tín'o. Tunga incha skuéhé ni nda xi n'oo kò ts'intsjohó Ntíaná nistjin nga kuanki kuenta.

¹³ Ngat'aha nga Nda Ntíaná ts'enuu, kui nga chankjúhunnu ngayjee já xi tjihin xá ej asuntei. B'a n'oo nginkun nda titjun k'aku Roma

¹⁴ kò b'a n'oo nginkun já k'aku xi b'éxá nda titjun k'aku nga ts'innijéhe xi ch'on ts'in kò nga kjanínk'a xi nda ts'in.

¹⁵ At'aha mjehe Ntíaná nga n'oo ni xi nda. B'a ts'in k'úéchjahanu ts'a xuta xi najmi be Ntíaná kò najmi mankihín ni xi ts'e.

¹⁶ Ndaínuu yjonuu nginkun Ntíaná, tunga najmi tu n'echjénnú kjuandaínuu tsa k'uaíntohoo yjonuu nga n'oo ni xi najmi nda. Tu sa ní tintsúboo xi nkú ts'in b'entu xuta xi ts'inxát'aha Ntíaná.

¹⁷ Chankjún ngayjee xuta. N'etjò xi ta Ntíhi Ntíaná. Chankjún Ntíaná. Nuú'yá'óhoon nda titjun k'aku Roma.

B'i ts'in tútsuya Pedro ni xi tjihin nga ts'ín xuta musu xi kich'atse

¹⁸ Jun xuta musu xi kich'atsenuu, chankjún já ntíanuu kò nuú'yá'óhoon, najmi tu suba xi nda tjíyaha kò xi ma nímaha jun xi b'a n'ekoo. B'a ní ta n'ekoo xi kjan ts'ínkonuu.

¹⁹ At'aha nda nginkun Ntíaná nga ts'ín chúkjuá jámusu kjuá'un xi tífajin, ndaha tsa najmi tjihin nga k'ujajin niu kai, tunga ts'in chúkjuáhá at'aha ja kitsjáha yjohó Ntíaná.

²⁰ Tunga tsa ch'on t'n'o ko tsa as'ai tít's'in'unnūu já ntjanūu ko t'n'echjúkjuo, ¿mí ni chánkaha xi t'n'o ma? Tunga tsa nda t'n'o ko as'ai t'n'e chúkjuo kjuá'un xi t'bitjajúun, kuihí ni xu'bj xi nda nginkun Ntjaná.

²¹ J'ájinūu Ntjaná nga n'oo ni xi nda ko nga n'e chúkjuo ni xi tu kjuandahá kuitjájun, xi nkú tá kits'in Cristo nga un kíkíehé ngandanūu. Y'éjña chubayanūu, tu xi b'a tá n'ehenu.

²² Najmi kits'in ngatitsun ko najmi kik'anacha.

²³ Nk'ie nga ch'on kik'ihjin, najmi ch'on ts'in kits'ink'óya. Nk'ie nga un kíkíehé, najmi b'a kitsú nga k'uásje chjí ni xi t'n'ehe. Tu sa ní aya ntsja Ntjaná y'éjñaya yjoho, at'aha kui xi kixi ts'in kjuá.

²⁴ Kui kikjin kik'anji ngatitsunná nga kis'et'a kruu. B'a kits'in tu xi kuayáha raá ngatitsuun ko naxu n'ee nga kuintsubaá. Ko tu ngat'aha nga kin'e'uhun Cristo, kui nga kin'enkihjinūu.

²⁵ Njstjin nk'ie xi nkú joyaha chutsanká xi ngji t'axín kamo, tunga nd'aj ja kik'óyak'un ngáhanu Nda bastuu, kui xi kunnūu.

3

B'i ts'in tít'suya Pedro xi nkú ts'in t'ihin nga k'úéntuko xinkjín xutá

¹ Ko jun xi t'minūu jminchjín, chánkjun x'innūu. B'a ts'in ni xi n'ehenu ts'ihin nga s'ejihin Ntjaná x'innūu. Najmi ni xi chubo ts'ín nga s'ejihin x'innūu.

² Skue xi nkú ts'in naxu t'bankinkoo yjonūu ko nga t'yanjúun Ntjaná.

³ Najmi tu tso n'ek'íesunk'o yjonūu, tsa nihi xi nkjún ts'in k'úendo ntsjanūu ko tsa nihi xi nkjún ts'in ngjúat'o t'onsine ko tsa najyun xi 'yún chjí ndyjo.

⁴ Tu sa ní ajin animanūu kas'e kjuatsjotjín xi najmi maha feya, kui xi tsuhu ra nga nda kas'eyanūu ko najmi stinta. Kui ni xu'bj xi 'yún chj'ihí ra nginkun Ntjaná.

⁵ Njstjin nk'ie b'a ts'in y'enda yjoho jminchjín je xi kis'e. Kui xi kama 'yún tak'un Ntjaná ko incha kíkienkjún x'ihjin.

⁶ Xi nkúhu Sara, kui xi kint'é'ehen Abraham ko "Chá Ntjana" kitsúhu. Tsa ni xi nda n'ehenu ko najmi kuinkjún ni xi kamat'on, jun xi ntíhi Sara b'a.

⁷ Ko jun xi t'minūu jáx'in, n'enkjínk'un sisiun xi nkú ts'in kuintsubaako chjuúnūu. Chánkjun at'aha najmi ndjá t'iyahá xi nkúhu jun, ko at'aha jun ko kui tá ñja n'ekj'áinkohoo kjuandaha Ntjaná nga kuintsuba tik'un. B'a ts'in tintsubaako tu xi najmi chumi nihi xi k'uéchjahá ra nga chubako Ntjaná.

B'i ts'in tsakúya Pedro xi nkú ts'in t'ihin nga kuintsubaá

⁸ Ko ni xi fekuhu, nda ts'in tintsubaako xinkju. B'i ngján chase nimohoo ko n'etj'ó xinkju at'aha nts'o mahanu. N'e'yún tak'un xinkju ko n'imakjua katumo.

⁹ Najmi tu n'es'echjúu tsa ch'on t'n'enūu ko najmi tu én ch'on tsu n'ek'óyo tsa ch'on t'minūu. Tu sa ní chubantj'ó nginkun Ntjaná xi nkú tít's'innūu, at'aha tu xi nda ts'ínkohonu Ntjaná, kui nga kichj'ajihinnūu.

¹⁰ At'aha b'i tít'su xujun éhen Ntjaná:

Xi mjehe ts'íntjo njstjin xi y'a,
ko mjehe nga tso ts'in kj'uhá njstjin,
kui xi kat'éch'ohó njai én ch'on tsu,
ko najmi tu katitju ts'a én tsank'á.

¹¹ Kats'in t'axihjin yjoho kjuach'onk'uun,
ko kats'in ni xi nda.

Katangisjai kjuajyu ko kat'ejñajin.

¹² At'aha Ntjaná basehe xuta xi naxu ts'in, ko nda basínñjuhu ni xi 'mihí nga chubako, tunga fi kontrahá ra xi ch'on ts'in.

B'i ts'in tsakúya Pedro xi nkú ts'in s'eyaná tsa kjuanimá kuitjáján

¹³ Yá xi ch'on ts'jinnu tsa ngayjehe k'un n'oo ni xi nda?

¹⁴ Já b'a nda tñhin ts'ajun tsa nk'ie nga tñ'o ni xi naxu tñin tñitjajún kjuanimá! Najmi tu binkjun xuta ko najmi tu nkjún manuu.

¹⁵ Tu sa ní chankjún Cristo ajin animanuu, at'aha kui xi Nda Ntjanuu maha. Ko tñntsubá ndo nga kamanuu k'úinyohoo xi ngjuásjaiyanuu ngat'a ts'e kjuanda xi tichuyóhoo.

¹⁶ Tunga nimakjuahá n'esjo yjonuu ko chankjún jóo nga b'a n'oo. Najmi tu chumi ni chubá n'ek'anjuu yjonuu, tu xi nk'ie nga chubayanéhenuu kjuasuba kasakúhu ra xi tñchjatit'ainnuu ngat'aha xi nkú ts'in naxu tñbankinkoo yjonuu nga yjankiu Cristo.

¹⁷ Tsa ni xi kjuanimá tñbitjajíhinu, b'a katuma tsa Ntjaná b'a ts'in mjehe. Tunga ngat'aha ní nga nda tñ'o b'a katumanuu, najmi ngat'aha nga ch'on tñ'o.

¹⁸ At'aha kui nihi xi ta j'ajin Cristo. Nkuhú n'iyá k'ien tu xi kits'inndyajjnuhu ngatitsuhun xuta. Xi naxu nginkun Ntjaná un kíkíehé ngandaha xi najmi naxu nginkun Ntjaná. B'a kamaha tu xi ngjikohoná nginkun Ntjaná. Kui xi ngat'a ts'e yjonintehe kin'ek'ien tunga ngat'a ts'ehé espirituhu kin'ek'íáyaha.

¹⁹ Ko espiritú nk'ie nga ngjik'iénjímihí xi ja k'ien xi kjintuyá'yún,

²⁰ xi najmi kint'é'én n'jstjin nga y'ejña Noe nk'ie, kui n'jstjiun nga tsakúchji kjuatsentaha Ntjaná nga kikuyá tsa ngjuakj'áha ra animaha xuta nk'ie nga tñs'innda tsutsu chánkoo Noe. Jín mahá xuta xi kits'ínk'ankihí ntóo nk'ie nga jñcha jas'en tsutsu chánkoo.

²¹ Ntóo y'ejña chji tñjun xi nkú ts'in kits'ínk'ankinuu ntánijuo nk'ie nga saténtáá. Tunga nk'ie nga saténtána, n'ek'ankiná at'aha j'áyaha Jesucristo ngabayoo. Najmi saténtáá tsa tu xi chjuxíhin kjuachuntñhi yjonintená. B'a ní n'ená tu xi tñbinchisjáhíhiná nga je s'eyahaná nginkun Ntjaná.

²² Ngjinji Jesucristo nk'a ján ko tññat'aha Ntjaná. Nt'é'éhen ntítsjee, xi tñin yaha xá ko xi batéxuma.

4

B'i ts'in títsuya Pedro ni xi k'úéch'ohó yjoná

¹ Tu ngat'aha nga un kíkíehé Cristo nga kik'a yjoninnte, kui nga tjeheñ ruu yjonuu nga ta kui niu xi kj'ujain. At'aha xuta xi ja j'ajin kjuanimá, kui xi ja y'ejña ngatitsuun.

² B'a jñcha kits'in tu xi n'jstjin xi k'ua saha najmi ta k'úéntuhu xi nkú ts'in nchjahá animaha. K'úéñtu ní xi nkú ts'in mjehe Ntjaná.

³ Ja j'a xi nkú n'e tñntsuboo n'jstjin nk'ie, nk'ie nga kin'o ni xi tsjohó xuta xi najmi be Ntjaná, ko kik'aintohoo yjonuu nga kin'o tu mí nihí ní, ko kin'o ni xi nchjahá animanuu, ko kama ch'ju, ko kik'ohoo kjuatsjo animanuu, ko tu nku kjuatsjohó kama mjenuu, ko kiyankjún ntjā ch'onk'un xi ts'innda xuta.

⁴ Xuta xu'bo najmi mankjihín á najmi ta n'ekohonu ni ch'onk'un xi tu ni xí jahá kits'ínkjas'ehen yjohó. Kui nga nd'aj ch'on ts'in nchjayanehenu.

⁵ Tunga tjihin ni nga ts'inkjas'en kuenta nginkun Ntjaná. Kui xi ja tjindaha yjoho nga kuasehe mí nihi xi kits'in nga nkúnkú xi tjintu tik'uun ko xi ja k'ien.

⁶ Kui kjuaha nga ta kis'enjimíhi ra xi ja k'ien én nda tsuhu Ntjaná, tu xi k'úentu tik'uhun espirituhu xi nkú ts'in mjehe Ntjaná, ndaha tsa ja kichasehe xi nkú ts'in y'entu asuntee.

B'i ts'in tsakúya Pedro nga nda n'exákaá ni xi kitsjáná Ntjaná

⁷ Ja tibichú tiña nistjin nga n'ekje ngayjee ni xi tjin. Kui nga chase sinsihin ruu ni xi n'oo ko najmi tu n'ekj'áyo nga chubakoo Ntjaná.

⁸ Yún mjena nga n'etjío xinkiu, at'aha kjuatjoo nkjin nkjún ngatitsun ts'índyajjnu.

⁹ N'ekjíoohon xinkiu ni'yanuu ko tsjo kat'enuu nga b'a n'oo.

¹⁰ Xi nkú nga ts'in xki kjuanda xi kin'ekjíoohon nga nkúnkú, b'a ts'in n'e chjónjihin xinkiu kui niu. Ngandaha xinkiu katumachjén kjuandoo, at'aha tjihin nga nda n'e chjón nga nkúnkú kjuandaha Ntjaná xi kin'ekjas'ennuu.

¹¹ Tsa tjin xi kuinchja, én xi títsjáha Ntjaná kui xi kanchja. Tsa tjin xi kuasinko xuta, katasinko xi nkú ts'in tíña nga'yún xi títsjáha Ntjaná. B'a ts'in ajihin ngayjee ni xi n'oo sakúhu ra kjuachánka Ntjaná. B'a kama at'aha Jesucristo yjankiu. Kui xi kas'ehe kjuachánka ko nga'yún santaha tu nkjéhé ni. B'a katuma.

B'i ts'in tsakúya Pedro xi nkú ts'in ndjá kuinchajían ni xi ts'e Ntjaná

¹² Tjona jun, já nts'e. Najmi tu katuma nkjúnnuu ni xi tímat'on nga ndjá tíchjut'ayák'unnuu, tsa b'a kamanuu tsa ni xi k'ái kui ni.

¹³ Tu sa ní tsjo kat'enuu nga tísakút'anuu kjua'un, kjua'un xi ta j'ajin Cristo, tu xi yún tse katumaha kjuatsjonuu nistjin nga kama chji kjuachánkaha Cristo.

¹⁴ Tsa ch'on tí'minuu at'aha Cristo yjankiu, já b'a nda tjihin ts'ajun! At'aha Espirituhu Ntjaná tíñajinnuu, Espiritu xi tjihin kjuachánka.

¹⁵ Tjin xi un behe at'aha animá ts'ínk'ien, ko tsa ndyjsé ts'in, ko tsa ch'on ts'in, ko tsa chuba tsungijihin yjoho kjuá xi tjihin k'ái xutaha, tunga najmi b'ahá katuma ajinnuu.

¹⁶ Tunga tsa tjin xi un tíbehe at'aha Cristo kits'inkjas'ehen yjoho, najmi tu katuma subaha. Tu sa ní kats'intsjoho Ntjaná at'aha Cristo tjenki.

¹⁷ Ja chuba nga kuatuts'ihin ra Ntjaná nga kuasehe mí nihi xi ts'in xuta. Xuta xi ts'e k'uaha ra. Tsa ná kuatuts'ínkohoná, nkú sa ts'ihin xi najmi títs'ínkjáihihén én nda tsuhu Ntjaná?

¹⁸ Tsa 'ni b'anki xi naxu ts'in, zyá xi behe nkú k'úé ts'e xi najmi benkjún Ntjaná ko xi títs'in ngatitsun?

¹⁹ Kui b'a maha, xi f'ajihin kjuanimá nk'ie nga Ntjaná títsjante, kats'inkjas'en animaha aya ntsja xi kits'índaha, kui xi ma 'yún tak'aán, ko tu nkú ndahá kats'in.

5

B'i ts'in títsuya Pedro xi nkú ts'in chasehe xuta ninkuhu Ntjaná

¹ An xi ndachá ajihin xuta ninku. Tunkán kikiékohona kjuanimaha xi j'ajin Cristo ko ta an xi sakút'ana kjuachánka xi s'ejna chji ndyjun nkin. Tíbankihi jácháha xuta ninku xi tjin ajinnuu.

² Chuhuun chutsánkaha Ntjaná xi kin'ekjas'ennuu. Chasohoo, tunga najmi tu chasehé ruu xi nkúhu tsa kjuá'yún tín'ehenuu. Ngayje níhi k'un chasoho

xi nkú ts'ín mjehe Ntjaná. Kó tã ndaha tsa tɔon mjenuu, tsa kui kjuaha nga chaseheruu. Chaso níhi at'aha mjenuu nga chasoho xuta ninku.

³ Najmi tu ndjá n'ekoo xuta xi kin'ekúntanuu. Tu sa ní t'ejna chubayohoo xi nkú incha ts'ín xuta ninkuhu Ntjaná.

⁴ B'a ts'ín nk'ie nga k'uaikúchiji yjoho Nda bastu k'aku, n'ekjóhooon chjiji kjuachánka xi najmi maha fe.

B'i ts'ín títuya Pedro mí nihi xi chaséhe nga kuintsubaá

⁵ Kó tã jun xi tí'minuu já xunkú, títbankinuu nga chankjún jácháha xuta ninku. Ngatento b'i ngján nímakjua n'esjo yjonuu nginkun xinkiu, at'aha b'i ts'ín tjit'a:

Ntjaná fi kontraha xi ngak'un,

tunga tsjáha rá kjuanda xi nímakjua tjintuyáha.

⁶ Kui nga n'e nímakjuahanu yjonuu kinte nga'yún chánkaha Ntjaná, tu xi kui k'uasjenk'ahanuu nk'ie nga kuichú chuba.

⁷ Ntjaná n'ekjas'ohoon ngayjee ni xi kjintahānuu, at'aha kui xi kjintaha ra jun.

⁸ Chasé chubayohoo ni xi n'oo kó tintsuba ndo, at'aha ndanindoo xi nda kontrānu maha. Tsú'ba xi nkú joyaha xa xi tít'b'entsji nga títangisjai xuta xi kjine.

⁹ Tankín kontrolhoo kó ndjá tinchajiun nga s'ejinnuu Ntjaná. At'aha yo nga tã kui kjuu'uhun xi tít's'ín chúkjuá já nts'o xi tjin nga ngúsuhun asuntee.

¹⁰ Nk'ie nga ja un kabenuu chuba nistjin, Ntjaná kikjin, kui xi tsjáná ngayje tjká kjuanda, kui xi Cristo kits'ínchjén nga j'ájinná nga sákúná kjuachánkaha xi najmi maha feya, ts'ín nga kamo xi tjihin nga kamo, tsjá nga'yúnnuu, ndjá ts'ínkinchānuu kó najmi tã tsufi kuinchahanu.

¹¹ Kui xi tu nkjéhe ni tjihin nga'yún. B'a katuma.

B'i ts'ín kits'ínkje Pedro xujun

¹² Silbano xi nda nts'é xihin, xi kixi fiko xáha, kui xi tsasinkona nga kits'inntá xujun. Chubaha ni xi títbet'anuu nga títjanianuu kó tixinya kixinuu nk'ie nga ni xi tjit'a ei, kuihi xi kjuandaha Ntjaná. Ndjá tinchajiun kjuandoo.

¹³ Tít's'ínkinuu kjuasuniña xuta ninku xi tjin ante Babilonia. Kui xi tã j'ájihin Ntjaná xi nkúhu jun. Tã tít's'ínkinuu kjuasuniña Marko, kui xi ntína xihin.

¹⁴ B'i ngján tsjo n'e súniñohoo xinkiu.

Kas'enuu kjuajyu ngatento jun xi tintsubahijun Cristo.

Xujun xi ma joho xi kits'inntu nda postru Pedro

B'i ts'in kikjaniñaha Pedro xuta ninku

¹ An Simon Pedro, an nda musu sihin ko nda postruhu Jesucristo tits'inkjinnuu xujun jun xi ja ta kin'ekjohoon nga s'ejinnuu Ntjaná xi nkúhu jin, tu ngat'aha nga naxu kits'in Jesucristo, kui xi Ntjaná ko kui xi ts'ink'ankiná. Ndahankjún tjín nga s'ejinnuu.

² Kas'e nkjúnnuu kjuanda ko kjuajyu at'aha yo Ntjaná ko Jesucristo xi Nda Ntjaná maha.

B'i ts'in tsakúya Pedro xi nkú ts'in tjihin nga k'úentu xuta xi ts'e Ntjaná

³ Ngat'aha kjuachánkaha ko kjuandaha Ntjaná j'ájihinná. Ko tu ngat'aha nga yaá xi j'ájinna, b'a ts'in nga'yuhun kitsjákhoná ngayjee ni xi machjénná, tu xi kuintsuba tik'uhunná ko tu xi chankjúhunná Ntjaná.

⁴ B'a ts'in kitsjáhaná ni xi kitsúya títjun, xi'yún chji ko xi'yún chánka, tu xi b'a ts'in kuyúhu ruu ni xi nchjaha anjmaha xuta, ni xi tits'inkatsúhun asunntej, tu xi sakúhunu nga kuintsuba tik'un xi nkú ts'in tjína tik'un Ntjaná.

⁵ Nk'ie nga ja s'ejinnuu Ntjaná n'e kjuayúhun yjonuu nga t'esún sohoo nga kixi tankinkoo yjonuu. Ko nga kixi tibankinkoo yjonuu t'esún sohoo nga mankjinnuu ni xi ts'e Ntjaná.

⁶ Ko nga mankjinnuu t'esún sohoo nga ja manuu b'ech'ó suboo yjonuu ni xi tjín asuntee. Ko nga ma b'ech'ó suboo yjonuu t'esún sohoo nga tjinnuu kjuatsenta. Ko kjuatsentoo t'esún sohoo nga týankjún Ntjaná.

⁷ Ko nga týankjún Ntjaná t'esún sohoo nga tín'etj'ó xuta ninku, at'aha kui xi já nts'o maha. Ko nga tín'etj'ó xuta ninku t'esún sohoo nga tjinnuu kjuatjo.

⁸ At'aha tsa b'a n'e kuintsuboo ko tsa tu nkú b'a n'enu, kama ndjuút'a ni xi ja yohoo Nda Ntjaná Jesucristo. Kui ni xi kuasinkonuu nga nda n'etjusun ni xi n'o ko najmi kuintsuba ts'o.

⁹ Tungá ni najmi b'a ts'in tjintu, kui xi najmi ma chjihj. Ka ma. Títs'inchaya nga ja tsichu ma jehe ngatitsun xi kis'ehe nistjin nk'ie.

¹⁰ Kui b'a maha, já nts'e, n'e kjuayún saha ruu yjonuu nga takúchjiu nga kjuaxi nga Ntjaná ja kinchjanuu ko j'ájinuu. At'aha tsa b'a n'e kuintsuboo, ndahachí najmi kuankiún t'axihun Ntjaná.

¹¹ B'a ts'in k'uaite tsjo tsjohonuu nga kuitjás'oon má batéxuma sín Nda Ntjaná Jesucristo. Kui xi ts'ink'ankiná.

B'i ts'in títuya Pedro mí kjuaha nga tu nkú tibakúyahá ra xuta ninku

¹² Kui nga ts'inkj'áitsjen tehentehenuu ni xi tib'et'ánuu, ndaha tsa ja yo ko ndaha tsa ja ndjá tinchajiuu ni xi naxu tjín xi ja yo.

¹³ An kjinena nga ts'inkj'áitsjennuu niu nk'ie nga tíjñaya sa yjoninte xu'bj.

¹⁴ At'aha ja be nga chubahá ndyjaha nga k'uejñá yjoninte xu'bj, xi nkú ts'in y'éjña chjina Nda Ntjaná Jesucristo.

¹⁵ Ko ts'ian nga'yún, nga nk'ie nga ja k'uejñá asuntee, tu nkú n'ekj'áitsjennú ni xi tíxinuu.

¹⁶ Nk'ie nga tsixinyajhi xi nkú ts'in kj'uaí Ndantjaná Jesucristo, xi nkú ts'in kj'uaíko nga'yún chánkaha, najmi én tsank'á xi najmi chumi ni chjihj ra kin'echjéin. Kjuachánkaha ní y'ejña chjii, kui xi tunkuin tunkuin kiyahani.

17 Ntja Nā'miná kitsjáha nga chankjún ko nga s'ehe kjuachánka nk'ie nga kinu'yá ntaha Ntjaná xi tu xi tjihín ra kjuachánka. B'í kitsú: "Kui xu'bj xi Ntina. Tjona ko tsjo mana."

18 Jin kinu'yái nta xu'bj xi nibaha nk'a ján nk'ie nga tintsübakoi Jesucristo tjennki xi má kama kjuankjúun.

19 B'a ts'in bitju naxuhu én xi kinchja já profeta nk'ie. Nda tín'o tsa tbasinñjuhu éen. Kui xi nkú joyaha nd'í xi tibat'ai má jyuun santa nkúhu nga kuichú ma sen nistjin xi ma ndyjuun ko niñu xi ma chji nga ta jyuun ts'in ndzjen ajin animanu.

20 Katumankjinnuu nga ndaha nku ni xi kinchja já profeta, xi tjit'a xujun éhen Ntjaná, najmi ma mjenaxaá xi nkú ts'in mjena.

21 At'aha najmi animaha xuta nibaha ni xi kinchja já profeta. Espirituhu ní Ntjaná kits'in nga kinchja xuta én xi nibaha ra Ntjaná.

2

B'í ts'in tsakúya Pedro ni xi ts'in já maestru tsank'á xi tjinjihin xuta ninku

1 Ajihin xuta xi ntje judio tjehe ra kis'e já profeta tsank'á, xi nkú nga ta ts'in s'e ajinnuu já maestru tsank'á. Kui xi já maña xi ngakjá kuakúya ni xi ts'e Ntjaná. K'ái ni xi kuakúyanuu, kui xi ts'ínkatsúnnuu. Najmi ts'ínkie yjoho nga Nda Ntjaná xi ts'asjehin. B'a ts'in kitsa ts'in nibánehe ra yjoho nga n'ekje.

2 Nkjin xi incha ts'in ni xi incha ts'in jóo, ni xi tu subahá maná. Kui ngat'aha jóo ch'on ts'in chubayanéhe ni xi naxu tjin.

3 Tu ngat'aha nga yún incha mjehe toon, kui nga k'uanachahanuu nga kjé'anuu ni xi ts'ajun. Ngat'a ts'e jóo ja nd'ai tjindaha ra yjoho xi ts'innijéhe ra. Ja tjña nda nistjin nga n'ekje.

4 Nistjin nk'ie Ntjaná najmi kits'inndyjat'aha ntítsje xi incha kits'in ngatit-sun. Ajin ngak'jen ní kik'aník'aya. Má jyuun kingjáya'yún, tjintu nda nga n'ekokjua.

5 Ko ta ndaha najmi kits'inndyjat'aha xuta xi kis'e nú chá ján. Ntá kits'ínkjekoho xi najmi kikienkjúhun. Tunga máha Noe, kui xi y'énjimi ni xi naxu tjin, kui xi kin'enk'anki ko yatu sa xuta.

6 Ta y'éñanehe Ntjaná nga n'ekje nanki Sodoma ko nanki Gomorra. Tu nasuhú kits'in ma naxinantóo. B'a ts'in y'éñna nkjúhun ra xuta xi s'e askahan xi najmi skuenkjún Ntjaná.

7 Tunga kits'ínk'ankihí Lot, kui xi nku nda xi naxu kits'in, xi un kikiéhe nga kikié ni nkú ts'in y'entu xuta ch'onk'un xi kitsjántéhe yjoho nga kits'in tu mí nihí ni.

8 At'aha nda xu'bj xi naxu kits'in, xi y'éñajihin xuta xu'bo, xkj nistjin un nkjún kikiéhe nk'ie nga kikié ko kint'é ni ch'onk'un xi kits'in jóo. B'a kamaha at'aha je tjiyaha.

9 Kui b'a maha, ngayjee nij bakúchji xi nkú ts'in Ntjaná maha b'asjenki xuta xi benkjúhun ajihin ni xi nibánehe, ko be xi nkú ts'in kuyáko xuta xi najmi naxu ts'in, xi tjihin nga un skuéhe nga kuichú nistjin nga chasehe mí nihí xi kits'in nga nkúnkú xuta.

10 Ko yún un skuéhe xi tjintujin ni chuntí xi nchjaha animaha ko najmi benkjún xi tjihin xá nk'a ján. Kui jóo xi si ko tu mí nihí ni xi incha ts'in. Najmi tsankjún nga ch'on ts'in nchjajane xi i nk'a ján.

11 Tunga ntítsjee, ndaha tsa 'yún tjihin nga'yún ko nga nk'a tjen nga já xu'bo, najmi ch'on ts'in nchjayane xi ch'onk'un xi tjihin kjuachánka ko najmi batéjéne nginkun Ntíaná.

12 Tunga máha já xu'bo, chubá ch'ohón ts'in nchjane ni xi najmi mankjihin. Kui xi nkú joyaha chü. Najmi mahá ts'innkjink'un. Chubá tjíntuhú nga ts'in ni xi nibá suba kuihi. Kui xi xi nkúhu chü xi nuba ko n'ek'ien. Kui nga ndyjaha jóo xi nkúhu chü.

13 Ts'inkjáihin chjihí ni ch'onk'un xi incha ts'in. B'a tsu nga sakúhu kjuatsjo nk'ie nga títs'intsjojin tu mí ni ch'onk'uhún ni nga nistjiun. Kui jóo xi nkú joyaha chuntí ko tsján ajinnuu. Santaha ts'intsjojin kjuanajmindahá nk'ie nga kjinekonuu niñu.

14 Najmi ma be nda nku tachjuún. Najmi njét'íahá nga ts'in ngatitsun. B'anachaha xutá xi najmi ndjá tjincha. Tu ni xi kitsá xáhá ts'innkjink'un nkú ts'in sakúhu rá toon. Ni xi ts'in, kui xi ngjuaikohó má nga ndyja.

15 Ja ngji t'axihin ni xi naxu tjin ko ja kindyjajihin, kui nga b'a tjincha ts'ihin xi nkú kits'in ndá profeta Balaam xi ntíhi Beor. Kits'in mje toon Balaam ko j'áchji nga kits'in ni xi najmi nda.

16 Tunga kichubatikohó ngat'ahá ngatitsuhun. Búrrúhu, chü ch'á xi najmi mahá nchja, ntahá xutá kik'a nga y'éch'ohó Balaam nga ts'in kjualukú xi títs'in kai.

17 Já xi tib'anachaha xutá, kui xi nkú joyaha ntá tixa xi najmi tjihin ntá, nintí xi tu má fikohó rá ntjo. Kui xi tjehen rá má tu xi jyuhún.

18 Incha nchja én ngak'un ko én xi najmi tjihin sin. Bakúya nga ma n'e ni xi nchjaha xutá ko nga ma ts'in tu mí nihí ni. B'a ts'in b'anachaha rá xi as'ai kikkjéihín yjohó ajihin xutá xi tjíntujín ni xi najmi b'a tjin.

19 Ndaha tsa ni xi ts'inkatsúhun xutá tjí'yúhun, tunga chubá b'ahá incha tsu nga ts'in ndáihí xutá. Tjí'yún jóo, at'ahá ni xi ts'in nganáná, kui xi b'é'yúnná.

20 Tsa ja incha tsankin t'axihín ni ch'onk'un xi tjin asuntee at'ahá kin'ekjáihín Ndá Ntíaná Jesucristo xi b'asjéinná, tunga tsa tá kuinjéjihín ngáhaná kui niu ko n'endyjahaá, 'yún ch'onk'un ma sahá akahan.

21 Kui nga tu sahá rá nda tjin tsa najmi kikié jóo ni xi naxu tjin, at'ahá 'yún kama ch'onk'un sa nga kikié ni xi ndoo. B'a kamahá nga ngji t'axihín kjuatéxuma je xi kik'aihi.

22 Tíbitjusunjihin jóo én xi nchja xutá: "Nañóo tá kjine tá ma ngáha ni xi bisuhu. Chínka xi as'ai mama kabinguya tím'otikjajin yjohó siu."

3

B'i ts'in tsakúya Pedro nk'ie nga kj'uaí ts'inkokjua Ndá Ntíaná Jesucristo asuntee

1 Tjona jun, já nts'e. Xu'bi xi xi ma johó rá xujun xi títs'inkjínuu. Xujun xu'bi ko xi tjuun y'et'ánuu tu xi n'ekj'áitsjehennu ni xi ja tsakuyanuu. B'a kits'ian tu xi cháhanu xi nkú ts'in s'eyahanuu.

2 N'ekj'áitsjohoon yjonuu én xi kinchja já profeta je xi kis'e nistjin nk'ie ko kjuatéxuma xi tsakuyanú ja postru, kjuatéxumahá Jesucristo xi Ndá Ntíaná maha ko kui xi ts'ink'ankiná.

3 Katumankjin sisinnuu nga nistjin xi fekuu s'e xi k'úéntujín ni ch'onk'un xi nchjaha animaha ko kuajnúkie én xi ja kin'ekjohoon.

⁴ B'í incha kuitsy: “¿Á najmi tsitjusuhun én xi kitsúhu nga kj'uaí ngáha? B'aha rá nistjin nga k'ien ntje cháná santaha nd'ai, tu nkú b'ahá tíma asunteje xi nkú kama nk'ie nga as'ai kamandahá.”

⁵ Najmi mjehe ts'ínkj'áitsjen nga nistjin nk'ie én xi tsitjuhu ts'a Ntjaná kits'innakohó nk'a ján ko t'anankiú. Kui t'anankiú xi ajin ntánijuó nibahaha rá ko ngat'aha ntánijuó kis'ejña.

⁶ Kó ngat'aha ntánijuahá ts'í xi 'yún kits'oo kin'ekjehe t'ananki xi kis'ejña nistjin nk'ie.

⁷ Tunga máha nk'a ján ko t'ananki xi tijná nd'ai, kui xi ta kuihi éhen Ntjaná tib'ejña ndaha tu xi k'uétihi. Tis'ejña nda santa nkúhu nga kuichú nistjin nga chasehe mí nihi xi kits'ín nga nkúnkú xuta ko nga n'ekje xuta xi najmi kikienkjún Ntjaná.

⁸ Tunga najmi tu n'echayanú ni xu'bi, já nts'ena. Nginkun Ntjaná nku nistjin, kui xi nkú joyaha nku miú nú. Kó nku miú nú, kui xi nkú joyaha nku nistjin.

⁹ Najmi títs'ínk'andaya Ntjaná nga ts'íintjusun ni xi kitsúya títjun, at'aha k'ua xi b'a maha nga títs'ínk'andaya. Tíbakú níngu kjuatsentaha Ntjaná, at'aha najmi mjehe tsa tjin xi ndyja. Mjehe nga ngatentee xuta ngjuaikj'áha rá animaha.

¹⁰ Xi nkú ts'ín tu ndyjahaná nga f'ai nku nda ndyjé, b'a kama nistjin nga kj'uaí ngáha Nda Ntjaná. Kui nistjiun ndyjajihinsén nk'a ján nga ni xi nkjún ts'ín kjuaneyá, ko kamanantá nga kuíti ni xi kamandakohó ni xi tjin. T'anankiú ko ngayjee ni xi tjihin kuíti.

¹¹ Kui b'a maha, tsa b'a ts'ín n'ekatsún ngayjee niú, ¿nkú ts'ín tjihin nga kuitsuboo ni ma? Tjihin nga je kuitsuboo ko chanjún Ntjaná

¹² Kó nga kamangimjenuu nga kuichú nistjin nk'ie nga ts'ín Ntjaná ni xi kitsú nga ts'ín, nistjin nk'ie nga kuíti ko n'ekje nk'a ján ko nga nd'íu ts'íinnantá ni xi tjin.

¹³ Tunga máha ñá, tichuyáá nku nk'a tsetse ko t'ananki tsetse, xi nkú ts'ín kitsúya títjun Ntjaná. Yohó má nga naxu kuitsubaá nginkun Ntjaná.

¹⁴ At'aha tichuyóhoo ni xu'bi, jántsena, kui nga tjen nga'yúhun ruu yjonuu tu xi s'ehenuu kjuajyu nginkun Ntjaná ko tu xi najmi s'ehé ajinnuu ni xi chuntú ko tsa ni xi chubayané.

¹⁵ T'ejintak'un, tibakúchiná kjuatsentaha Ntjaná tu xi títsjantehená nga k'uankiá. Ni xu'bi ja ta y'étanuu nda nts'ena Pablo. Kui xi xi nkú ts'ín tijná kjuangkintak'un xi kitsjáha Ntjaná, b'a ts'ín yé'a.

¹⁶ Nga nkúnkú xujun xi kits'ímntu ta kui ni xu'bi kinchjanijmíyaha. Tjin ni xi y'é'a xi 'ni mankjihin xuta. Kui niú xi fiko ngakjá xuta xi najmi be sisin ni xi ts'e Ntjaná ko xi najmi ndjá tijnchajin ni xi s'ejinná. Fiko ngakjá niú xi nkú ta ts'ín ta fikongakjá ni xi ja ta tjt'a. B'a ts'ín ta kuihi títs'ínkijhi yjohó má ndyja.

B'í ts'ín kits'ínkje Pedro xujuin

¹⁷ Kui b'a maha, já nts'ena, ja yo ni xu'bi. Kui nga chúhun ruu yjonuu tu xi najmi kjébéfehenuu kjuab'anachaha já ch'onk'uun, ko tu xi najmi kuankín t'axihin ruu ni xi ndjá tinchajin.

¹⁸ Kasájin so kjuandaha Jesucristo ko kaya so ni xi ts'e, at'aha kui xi Nda Ntjaná maha ko ts'ínk'ankiná.

¡N'ekié yjoná nga tjihin kjuachánka nd'ai ko santaha tu nkjéhé ni! B'a katuma.

Xujun xi tjun kits'ínntu nda postru Jua

B'i ts'ín tsakúya Jua yáha Éen

¹ Tíb'enijmíhí xi tu b'a ts'ín jahá tíjña santa nkúhu nga tuts'ihín ni. Kinu'yái ntaha ko tukuin kiyakohóni. Kiyai ko ntsai kin'ekohóni. Kui xi Én xi ts'ínk'íéntu tík'un xuta.

² Y'ejña tík'un ajinní ko jin kiyai. Tíbixinya kixi ni xi kiyai ko tíb'enijmí xi tíjña tík'un sín, xi y'ejnajihín Ntjá Na'miu ko xi jin kis'ejña chjini.

³ Xi kiyai ko kinu'yái, kui xi ta tíb'enijmíhí ko jun, tu xi b'a ts'ín ko jun nkuhú kamakohóni. B'a ts'ín nkuhú kamangujinkaá Ntjá Na'miu ko Jesucristo xi Ntíhí maha.

⁴ Tíb'et'ajihí ni xu'bjí tu xi k'úé tsjo tsjohonúu.

B'i ts'ín tsakúya Jua nga ni xi n'eé bakúchji tsa kis'ejinná Ntjáná

⁵ Tsakúyani Jesucristo nga Ntjáná, kui xi nd'í xi ts'ín ndzjen ko ndahachí najmi tjín má jyun ajihín. Kui xi tíb'enijmíhí.

⁶ Tsa b'a kuixíaán nga Ntjáná ts'ená ko tu sa má jyuuhún tintsuba ngáá, tích'anachaá ko najmi t'n'eé ni xi naxu tjín.

⁷ Tunga tsa tintsubaá má ndzjeen xi nkú ts'ín tíjña Ntjáná má ndzjeen, b'a ts'ín nkuhú makaá xinkía ko jnihí Jesucristo xi Ntíhí Ntjáná ts'ín jená nga kjexinná ngayjee ngatitsunná.

⁸ Tsa najmi tjinná ngatitsun kuixíaán, ta ñáha tích'anachahaá yjoná ko najmi tjíñajinná ni xi naxu tjín.

⁹ Tsa n'ekíe yjoná nga tjinná ngatitsun, ts'índyjat'aná ngatitsunná Ntjáná ko ts'ín jená nga kjéxinná ngayjee ni xi tjíntujinná xi najmi naxu nginkun. B'a ts'ín at'aha ja kitsjá éhen nga b'a ts'ín ko ts'ín ni xi naxu tjín.

¹⁰ Tsa najmi tjinná ngatitsun kuixíaán, tya tsank'áá Ntjáná ko najmi tjíñajin animaná éhen.

2

¹ Jun ntína, tíb'et'ánúu ni xu'bjí tu xi najmi n'ehenu ngatitsun. Tunga tsa tjín xi ts'ín tjen'yún ngatitsun, tíjñaná xi kuinchjantjainá nginkun Ntjá Na'miu, kui xi Jesucristo xi naxu ts'ín.

² Kui xi kitsjá yjoho xi nkúhu chje tu xi n'endyjat'ahaná ngatitsunná ñá xi ja kis'ejinná. Ko najmi tu suba ngatitsunná kits'índyjat'a, ko ní ngatitsuhun ngayjee xuta xi tjín asuntee.

³ Tsa t'n'etjusaán ni xi y'éjña Ntjáná, b'a ts'ín yahaná nga ja yaá Ntjáná.

⁴ Tsa tjín xi: "An be" kuitsu, tunga tu sa najmi ts'íntjusuhún ngá ni xi y'éjña, kui xi ndá tsank'á. Najmi tjíñajin animaha ni xi naxu tjín.

⁵ Tunga xi ts'íntjusun éhen, kjuaxi nga kui xi ts'íntjo Ntjáná xi nkú nga ts'ín tjíhin nga ts'íntjo. Nk'ie nga b'a n'e bintsubaá, b'a n'e yahaná nga tintsubajihín.

⁶ Xi tjíñajin ni xi ts'e Ntjáná kuitsu, kui xi nkú ts'ín y'éjña Jesucristo, b'a ts'ín tjíhin nga k'úéjña.

B'i ts'ín tibatéxumaha Jua xuta ninku

7 Já nts'ena, ni xi tib'et'ánuu nd'aj, najmi as'ai tib'éjñahá Ntjaná. Kjuatéxuma chá xi kin'ekjas'en nínuu santaha nga tuts'ihín ni tibet'ánuu. Kui kjuatéxuma chá xu'bj, kui éhen xi ja kinu'yó nk'ie.

8 Tunga xi nkú ts'ín y'ejña Jesucristo ko xi nkú ts'ín tintsu'boq b'éjña chji nku ni tsetse xi y'ahá rá ni xi y'ejña Ntjaná. Kui ni xi tib'et'ánuu ei at'ahá ja j'ai ts'ín ndzjen nd'í xi ndoo. Kui nga ja tífi ndyjaha má jyuun.

9 Xi b'a kuitsu nga má ndzjeen síjña tunga tu sa unkiehé ngá ndá nts'e, kui xi má jyuun síjñajin sa.

10 Xi tjoho ndá nts'e, kui xi má ndzjeen síjña tehente, má nga najmi tjín ni xi ts'ínkijnejihín ngatitsun.

11 Tunga xi unkie ndá nts'e, kui xi má jyuun síjña ko yo tsú'ba ko najmi be má xi tjeheh tífi, at'ahá ja kits'ínkahá má jyuun.

12 Jun ntína, títs'inntúnuu at'ahá tu ngat'ahá ni xi kits'ín Jesucristo kin'endyjat'ahanuu ngatitsunuu.

13 Ko jun xi tí'minuu ná'mi, títs'inntúnuu at'ahá ja yo xi tu b'a ts'ín jahá tíjña santaha nga tuts'ihín ni. Ko jun xi tí'minuu já ásti, títs'inntúnuu at'ahá kin'e nganohoo ndanindoo.

14 Jun ntína, ja kuats'inntúnuu at'aha ja yo Ntja Ná'miu. Ko jun xi tí'minuu ná'mi, ja kuats'inntúnuu at'aha ja yo xi tu b'a ts'ín jahá tíjña santaha nga tuts'ihín ni. Ko jun xi tí'minuu já ásti, ja kuats'inntúnuu at'aha tjínnuu nga'yún ko tíjñajin tehente animanuu éhen Ntjaná ko at'ahá ja kin'e nganohoo ndanindoo.

15 Najmi tu n'etjó asuntee ko tá ndaha ni xi tsjá asuntee. Tsa tjín xi tjoho asuntee, kui xi najmi tjoho Ntja Ná'miu.

16 At'ahá ngayjee ni xi tsjá asuntee najmi má tíjña Ntja Ná'miu nibáha rá. Asuntee ni nibáha rá. Yo nibáha rá nga nchjaha animaha xuta ni xi tjín ko nga mjehe ts'ínts'e ni xi fásihín ko nga nk'a b'asje yjoho ngat'ahá ni xi tjíhín.

17 Ja tífe nstjihín asuntee ko ni xi nchjaha animaha xuta, tunga máha xi títs'ín xi nkú ts'ín mjehe Ntjaná, kui xi k'úejña sín.

B'í ts'ín tsakúya Jua nga chúhúún yjoná já xi fi kontraha Jesucristo

18 Jun ntína, ja nstjin xi fekuu tintsubaá nd'aj. Ja kik'inyanuu nga tjíhín nga kj'uaí xi ngjuai kontraha xi kits'ín nibá Ntjaná, ko xi nkú kik'innuu b'a ts'ín nd'aj ja tíjñcha f'ai nkjún já kontraha Jesucristo. Kui nga mankjihinná nga ja tinchaján nstjin xi fekuu.

19 Kui xi incha tsitjujinní ei, tunga najmi já ts'ajihín niu. At'ahá tsa já ts'ajin niu, najmi incha ngji t'axín rá kai. Tunga incha tsitjuhú tu xi b'a ts'ín kiya chji chjihi nga tjín xi najmi jin makonj.

20 Máha jun, Jesucristo kitsjánuu Espirituhú Ntjaná ko ngatentoo mankjinnuu ni xi naxu tjín.

21 Tib'et'á xujunnuu at'ahá mankjinnuu ni xi naxu tjín. Najmi ngat'ahá tsa najmi mankjinnuu, at'ahá ní nga mankjinnuu, kui nga tib'et'ahanuu. Ko mankjinnuu nga ndaha nku kjuatsank'á najmi nibáha rá ni xi naxu tjín.

22 Xi najmi ts'ínkjáihín nga Jesu xi kits'ín nibá Ntjaná, kui xi nku ndá tsank'á. Kui xi ndá kontraha Jesucristo, at'ahá najmi ts'ínkjáihín nga Ntja Ná'miná xi Ntja ko nga Jesucristo xi Ntíhi.

23 Tu yáhá ni xi najmi ts'ínkjáihín nga Jesucristo xi Ntíhi Ntjaná, kui xi tá ndaha najmi tíjñajihín Ntja Ná'miu. Tunga xi ts'ínkjáihín nga Jesucristo xi Ntíhi Ntjaná, kui xi tá tíjñajihín Ntja Ná'miu.

²⁴ Kui b'a maha, t'ejñajin tehente henu animanuu é n xi kinu'yó santa nkúhu nga tuts'ihin ni. Tsa s'ejñajin tehente animanuu é n xi kinu'yó santa nkúhu nga tuts'ihin ni, b'a ts'in kó jun ta kuintsubajin tehentohoo Ntíu kó Ntía Nā'miú.

²⁵ Nga kuintsuba tik'un siaán, kui nihi xi kitsúya tíjunná Jesucristo nga tsjáná.

²⁶ Tíb'et'ánuu ni xu'bj at'aha tjin xi mjehe k'uanachanuu.

²⁷ Tunga máha jun, tíjñajin tehentenu Espirituhu Ntjáná xi kitsjánuu Jesucristo. Najmi machjéhen tsa tjin xi kuakúyanuu, at'aha ta kuihi Espiritu bakúyayjenu. Ni xi naxu tjin bakúyanuu, najmi ni tsank'á. Kui nga xi nkú ts'in tsakúyahannuu Espiritu, b'a n'e tintsujajin tehentehe ruu Jesucristo.

²⁸ Kui b'a maha nd'ai, ntína, tintsujajin tehentehe ruu Jesucristo, tu xi najmi jo jan kamahaná nk'ie nga kuakúchji yjoho kó najmi kama subaná nginkun nk'ie nga k'uaí.

²⁹ Yo nga naxu ts'in Jesucristo. Kui nga ta tjihin nga chahanu nga ngayjee xuta xi ts'in ni xi naxu, kui xi kitsjáha Ntjáná nga ntíhi kama.

3

B'i ts'in tsakúya Jua nga ntíhi Ntjáná kits'in maná

¹ Chasoo xi nkú ts'in tjo ts'atíhi ná Ntía Nā'miná, nga santaha ntíhi Ntjáná 'miná. Kó kjuaxi nga ntíhi Ntjáná ná. Kui kjuaha nga najmi behená xuta asuntee, at'aha najmi be Ntjáná.

² Jun já nts'ena, ná xi ntíhi Ntjáná nd'ai. Kó ndaha tsa najmi kjee yaá nkú k'uéntá askahan, tunga yaná nga b'a k'uéntá xi nkúhu Jesucristo nk'ie nga k'uaikúchji yjoho, at'aha cha sisián xi nkú tjin.

³ Kó ngatenteé xi b'a ts'in tikuyáha Jesucristo, kui xi tít's'in nga t'n'e je nginkun Ntjáná. B'a tí'be xi nkú ts'in je Jesucristo.

⁴ Tu yáha ni xi tít's'in ngatitsun, kui xi t'bangane kjuatéxumaha Ntjáná. Nk'ie nga biyuné kjuatéxumaha Ntjáná, kui ni xi ngatitsuun.

⁵ Ja yo nga j'aikúchji yjoho Jesucristo tu xi j'aikjéxihin ngatitsunná. Ndaha nku ngatitsun najmi kis'ehe.

⁶ Kui b'a maha, ngayjee xi tíjñajin tehentehe rá Jesucristo najmi ts'in ngatitsun. Tunga ngayjee xi tít's'in ngatitsun, najmi kjee be Jesucristo kó ta ndaha najmi kjee mankjihin yáha kui.

⁷ Jun ntína, najmi tu ch'a xi k'uanachanuu. Xi ts'in ni xi naxu tjin, kui xi naxu nginkun Ntjáná xi nkú ts'in naxu Jesucristo.

⁸ Tunga xi ts'in ngatitsun, kui xi ndanindoo ts'ehe, at'aha ndanindoo kits'in ngatitsun santaha nkúhu nga tuts'ihin ni. Kui kjuaha nga j'aikúchjiji yjoho Ntíhi Ntjáná, tu xi ts'ínndyja xáha ndanindoo.

⁹ Ngayjee xi Ntjáná kitsjáha nga kama ntíhi najmi nkaha ts'in ngatitsun, at'aha kjuatik'uhun Ntjáná tíjñajihin. Najmi nkaha ts'in ngatitsun, at'aha Ntjáná kitsjáha nga kama ntíhi.

¹⁰ B'a ts'in s'eña chjiji yá xi ntíhi Ntjáná kó yá xi ntíhi ndanindoo. Tu yáha ni xi najmi naxu ts'in kó a rá najmi tjoho nts'e, kui xi najmi Ntjáná ts'ehe.

B'i ts'in tsakúya Jua nga n'etjáá xinkjá

¹¹ Nga tjihin nga b'i ngjáán n'etjáá xinkjá, b'a tsu é n xi kinu'yó santaha nkúhu nga tuts'ihin ni.

12 Najmi b'aha tu n'eé xi nkúhu Cain. Kui xi ndanindoq ts'ehe. Kui nga kits'ínk'iehen nda nts'e. ¿Á kits'ínk'iehen? Kits'ínk'ien at'aha naxu ni xi kits'ín nda nts'e ko máha kui, ch'on kits'ín.

13 Jun já nts'ena, najmi tu ma nkjinnu tsa ts'ín unkienuu xuta asuntee.

14 Ja yaá ná nga tsitujian ajihin ngabayoo ko nga kuintsuba tik'aan nginkun Ntjaná. Yaá ni xu'bi at'aha tjoná já nts'eé. Xi najmi tjihin kjuatjo, kui xi tjñajin sa ngabayoo.

15 Ngayjee xi unkie nda nts'e, ndats'ínk'ien animahá xu'bo, ko ja yo nga nku ndats'ínk'ien animá najmi tjñajihin kjuatik'un sín.

16 Yaá ni xi 'mihj kjuatjo at'aha Jesucristo kits'ínkjas'en yoho ngandaná. B'a ta ts'ín ko ná tjihin nga n'ekjas'eén yjoná ngandaha já nts'eé.

17 Tsa nku ndanchiná tibe nga ndyjat'aha nda nts'e ni xi machjéhen tunga najmi kama nimahá ra, za tjñajin kjuatjoho Ntjaná animaha?

18 Jun ntína, najmi tu suba énnu xi b'a kuitsu nga tjinnu kjuatjo nga chubo. Tu sa ní ni xi katakúchji nga tjinnu kjuatjo n'oo.

19 Yaá nga ajihin ni xi naxu tintsubajian ko najmi jo jan maná nk'ie nga tintsubaá nginkun Ntjaná.

20 Kui nga ndaha tsa animaná b'a titsu nga tjinná jé, tunga 'yuhún chánka sa Ntjaná nga animaná ko kui xi beyjená.

21 Jun já nts'ena, tsa najmi chumi nihi xi tít's'innijená animaná, najmi jo jan maná nga tincháá nginkun Ntjaná,

22 ko kui tsjáná ngayjee ni xi kuinchihí, at'aha tín'etjusaán ni xi y'éjna ko tín'eé ni xi sasihin.

23 Nga n'e s'ejián Jesucristo xi Ntíhi maha ko nga b'i ngján n'etjáá xinkjá xi nkú ts'ín y'éjna, kui xi kjuatéxumaha Ntjaná.

24 Xi tít's'intjusun xi nkú ts'ín y'éjna, kui xi tjñajin tehente Ntjaná ko Ntjaná tjñajin tehentehe xuta xu'bo. Ko ngat'aha Espiritu xi kitsjáná, b'a ta n'e yahaná nga kui tjñajin tehentená.

4

B'i ts'ín tsakúya Jua má xi kui Espirituhu Ntjaná

1 Jun já nts'ena, najmi tu n'e s'ejiun ngatentee xi b'a kuitsunuu nga Espirituhu Ntjaná tít's'ín nga tínchja. Tu sa ní chase sisihun xi nkú kuitsu, tu xi b'a n'e cháhanu tsa kjuaxi nga Espirituhu Ntjaná tjñajihin a ra najmi. At'aha kitsejihin asuntee já profeta tsank'a.

2 Xi b'a tsu nga yjoninte kik'a Jesucristo nga j'ai asuntej, kui niu xi kuakúchjinuu nga kui xi tjñajihin Espiritu xi ts'e Ntjaná.

3 Ko xi najmi b'a tsu nga b'a ts'ín j'ai Jesucristo, kui xi najmi tjñajihin Espirituhu Ntjaná. Espiritu ch'onk'un xi ts'e ní nda kontraha Cristo tjñajihin. Ja kinu'yó nga tjihin nga kjuaxi xi nguaxi kontraha xi kits'ín nibá Ntjaná. Kui ja tjña asuntee nd'ai.

4 Jun ntintintína, Ntjaná ts'enuu ko ja kin'e nganohoo já profeta tsank'a xu'bo, at'aha xi tjñajinnu 'yún tjín saha nga'yún nga xi tjñajihin xuta asuntee.

5 Kui já xu'bo xi xuta asunte. Kui nga ni xi ts'e asuntee nchjanjímíyaha ko xuta asuntee basínjihu ni xi nchja.

6 Tunga máha jin, Ntjaná ts'enj. Xuta xi ja be Ntjaná, kui xi basínjunj. Xuta xi najmi Ntjaná ts'ehe, kui xi najmi basínjunj. B'a n'e cháha yá xi tjñajihin Espiritu xi tsuya ni xi naxu tjín ko yá xi tjñajihin jáninda xi b'anacha.

B'i ts'in tsakúya Jua mí nihi xi y'ahq kjuatjoo

⁷ Jun já nts'ena, b'i ngján n'etjáa xinkjá, at'aha Ntjaná nibáha ra kjuatjoo ko ngayjee xi tjihin kjuatjo, kui xi kitsjáha Ntjaná nga ntíhi kama ko kui xi be Ntjaná.

⁸ Xi najmi tjihin kjuatjo, najmi kjee be Ntjaná, at'aha kjuatjoho Ntjaná.

⁹ B'i ts'in tsakúchjiná kjuatjoho Ntjaná. Kits'in nibá Ntí nku tutuhu asunntej, tu xi ngat'aha Ntíhi sakúhuná nga kuintsuba tik'aán.

¹⁰ ¿Mí nihi xi 'mihí kjuatjoo? Najmi tsa ná xi kin'etjáa Ntjaná. Kui ní xi kits'intjoná ko kits'in nibá Ntíhi tu xi ts'índyjat'aha ngatitsunná nk'ie nga kitsjá yjoho xi nkúhu chje. Kuihí ní xu'bjí xi tsakúchji kjuatjoo.

¹¹ Jun já nts'ena, tsa b'a ts'in kits'intjoná Ntjaná, kui nga ko ta ná ta tjihin nga b'i ngján n'etjohoná xinkjá.

¹² Ndaha nku najmi kjee be nkú tjin Ntjaná, tunga tsa b'i ngján n'etjáa xinkjá, Ntjaná tíñajin tehentená ko kjuatjoho s'ejña chji kikjin ajinná.

¹³ Yaá nga tintsujajin tehenteheé Ntjaná ko nga kui tíñajin tehentená, at'aha kitsjáná Espirituhu.

¹⁴ Ko jin kiya kikjin ko tibixínyakixi nga Ntja Na'miu kits'in nibá Ntíhi tu xi ts'ínk'ankihi xuta xi tjin asuntee.

¹⁵ Tu yáhá ní xi ts'ínkjáihin nga Jesu xi Ntíhi Ntjaná, kui xi tíñajin tehente Ntjaná ko Ntjaná tíñajin tehentehe xuta xu'bo.

¹⁶ Mankjinná ko s'ejinná nga tjoho ná Ntjaná. Ntjaná kui xi kjuatjo, ko xi tíñajin tehente kjuatjoo, kui xi tíñajin tehente Ntjaná ko Ntjaná tíñajin tehentehe xuta xu'bo.

¹⁷ B'a ts'in s'ejña chji kikjihin kjuatjoo ajinná, tu xi najmi jo jan kamahaná njstjin nk'ie nga kuasehe Ntjaná mí nihi xi kits'in nga nkúnkú xuta. At'aha xi nkú ts'in y'ejña Jesucristo, b'a ts'in tintsubaá asunntej.

¹⁸ Má nga tjin kjuatjo najmi tjin kjuabinkjun. Kjuatjo xi kui kikjin, kui xi m'osje kjuabinkjuun, at'aha xi tjen kjuaha, kui xi tsankjún. Kui b'a maha, xi tsankjúhun, kui xi najmi kjee tíñajihin kjuatjo xi kui kikjin.

¹⁹ Ná tjoná Ntjaná at'aha Ntjaná tjun kits'intjoná.

²⁰ Tsa tjin xi: "Tjona Ntjaná", kuitsu ko tu sa unkiehé ngá nda nts'e, kui xi tib'anaçha. At'aha xi najmi tjoho nda nts'e xi tíma tibase'a, çnkú ts'in ts'íntjoho Ntjaná nga najmi tibe?

²¹ Xi tjoho Ntjaná tjihin nga ta ts'íntjo nda nts'e. Kuihí kjuatéxuma xu'bjí xi kin'ekjájin.

5

B'i ts'in tsakúya Jua ní xi ts'in xi ntíhi Ntjaná

¹ Ngayjee xi s'ejihin nga Jesu xi kits'in nibá Ntjaná, kui xi kitsjáha Ntjaná nga ntíhi kama. Ko ngayjee xi tjoho Ntja Na'miná, kui xi ta tjoho ngayjee xi ntíhi Ntjaná.

² Nk'ie nga tjoná Ntjaná ko t'n'etjusaán ní xi y'ejña, ya chji chjiá nga ta tjoná ngayjee xi ntíhi Ntjaná.

³ Nga n'etjáa Ntjaná, kui xi tsuhu ra nga n'etjusaán ní xi y'ejña. Ko najmi ch'á xi áí ní xi y'ejña Ntjaná,

⁴ at'aha ngayjee xi ja ntíhi Ntjaná ts'in nganaha asunntej. Ko ngat'aha nga s'ejinná Jesucristo, b'a ts'in kin'e nganaha raá asuntee.

⁵ Xi s'ejihin nga Jesu xi Ntíhi Ntjaná, kui xi ts'in nganaha asuntee.

B'i ts'in tsakúya Jua xi nkú ts'in Ntíaná y'éjña chji Jesu

⁶ Ntánijua kō jní j'ai s'ejña chjihi Jesucristo. Najmi tū suba ntánijua, ntánijua ní kō jní. Kō Espirituhū Ntíaná tã tsuya kui nī, at'aha kjuaxi ni xi nchja Espiritu.

⁷ Jan maha xi b'éjña chji yáha Jesucristo:

⁸ Espirituhū Ntíaná, ntánijuo kō jniú. Nkúhú b'a incha tsu nga joon.

⁹ Tsa n'ekjáihín én xi nchja xutã nga nchjanijmíyaha nku ni, tunga yúhún chjīhī rã én xi nchja Ntíaná. Á 'yún chjīhī rã, at'aha Ntíaná xi kinchja nga y'éjña chji Ntīhi.

¹⁰ Xi s'ejihín Ntīhi Ntíaná, kui xi animaha tijnajihín én xi kinchja Ntíaná nga y'éjña chji Ntīhi. Tunga xi najmi s'ejihín Ntíaná, kui xi tibe tsank'á, at'aha najmi s'ejihín én xi kinchja Ntíaná nga y'éjña chji Ntīhi.

¹¹ Nga kitsjáná nga kuintsuba tik'un síaán kō nga Ntīhi sakújinná kjuatik'un xu'bj, kui én xu'bj xi kinchja Ntíaná.

¹² Xi tijnajihín Ntīhi Ntíaná, kui xi tijnaha kjuatik'uun. Tunga xi najmi tijnajihín Ntīhi Ntíaná, kui xi najmi tijnaha kjuatik'uun.

B'i ts'in kits'inkje Jua xujūin

¹³ Kuak'iet'ánuu ni xu'bj, jun xi s'ejinnuu Ntīhi Ntíaná, tū xi chahanu nga tijnanu kjuatik'un xu'bj kō kuintsuba tik'un síún.

¹⁴ Ma'yúnk'aán Ntíaná, at'aha yaá tsa kuinchihí xi nkú ts'in mjehe nga kuinchihí, kuasínñjuná.

¹⁵ Kō xi nkú ts'in yaá nga Ntíaná basínñjuhu tū mí nihí ni xi binchihí, b'a tã ts'in yaá nga ja n'ekjáihín ni xi kuakinchihí.

¹⁶ Tsa tjin xi tibe nga ngatitsun títs'in ndã nts'e, kō tsa ngatitsun xi títs'in najmi ngabaya tjeheñ rã, nk'ie nga kuinchjako Ntíaná kanchjantjai kō Ntíaná tsjá ngáha rã ndã nts'e nga k'úejña tik'un. Ngatitsun xi najmi tjeheñ rã ngabaya tinchjanijmíyahana. At'aha tjin ngatitsun xi tjeheñ rã ngabaya. Najmi tbankia nga chubantjo xi ts'in ngatitsun xu'bo.

¹⁷ Ngayjee ni xi najmi nda xi ts'in xutã, kui xi ngatitsun, tunga tjihín ngatitsun xi najmi tjeheñ rã ngabaya.

¹⁸ Yaá nga xi kitsjáha Ntíaná nga kama ntīhi najmi nkaha nga ts'in ngatitsun, at'aha Ntīhi Ntíaná kuhun xutã xu'bo kō najmi ts'ínkōho ndanindoq.

¹⁹ Kō yaá nga Ntíaná ts'ená kō nga ndanindoq batéxumaha ngayjee asuntee.

²⁰ Kō tã yaá nga j'ai Ntīhi Ntíaná kō kitsjáná kjuankjintak'un tū xi chahaná Ntía xi nku tutuu. Tintsujihín xi nku tutuu, kui xi Jesucristo Ntīhi Ntíaná. Kuihí xi Ntía xi nku tutuu kō kui xi tsjáha nga k'úentu tik'un sín xutã.

²¹ Jun ntína, tiyú t'axihūun ntía xi xutã ts'innda.

Xujun xi ma joho xi kits'ínntu nda postru Jua

B'i ts'in kikjaniñaha Jua xuta ninku

¹ An xi ndachaha xuta ninku tits'inkjinuu xujun jun xuta ninku xi j'ajinnuu Ntjaná, xi tjona at'aha tintsubajian ni xi naxu tjín. Kó najmi tu nku an xi tjoho jun. Kó ní ta tjoho jun ngayjee xuta xi ja mankjihin ni xi naxu tjín.

² At'aha ni xi naxu tjín tjíñajin tehente anjimaná kó tu nku s'ejñajihinná tu nkjéhe ni.

³ Katsjánuu kjuanda kó kjuajyu kó katuma nimaha jun Ntja Na'miná kó Nda Ntjaná Jesucristo xi Ntíhi Ntja Na'miná. Kats'ints'ejñajihinnuu ni xi naxu tjín kó kjuatjo.

B'i ts'in tsakúya Jua nga n'etjáa xinkjá

⁴ Tsjó nkjún kamana nk'ie nga kikié k'ua xuta ts'ajun xi tijncha ts'in ni xi naxu tjín, xi nkú ts'in y'ejña Ntja Na'miná.

⁵ Kó nd'aj já nts'ená, tbankinuu nga b'i ngján n'etjáa xinkjá. Ni xi tib'et'ánuu nd'aj, najmi as'ai tib'ejñahá Ntjaná. Xi nkú níhi nga tuts'ihin ni kin'ekjohoon ni xu'bj.

⁶ Kjuatjo 'mihí nga n'ee ni xi y'ejña Ntjaná. ¿Mí nihi xi y'ejña nga n'ee? Nk'ie nga n'etjáa xinkjá, xi nkú ts'in kik'inyanuu nga tuts'ihin ni.

B'i ts'in tsukúya Jua ni xi incha ts'in já maestrú tsank'á xi tjín

⁷ At'aha tjíma nkjún asuntee já tsank'á xi najmi ts'inkjáihin nga yjoninte kik'a Jesucristo nga j'ai asunteej. Xi b'a titsu, kui xi tib'anacha kó kui xi fi kontraha xi kits'in nibá Ntjaná.

⁸ Chuhúun yjonuu tu xi najmi n'ekatsúnyahanu ni xi y'entjei ajinnuu. Tsa chuhúun kui ni, n'ekjohoon ngayjee ni xi kanénuu.

⁹ Tu yáhani xi k'úesuhun ni xi tsakúya Cristo nga najmi basinjñajin ni xi kisakúyaha, kui xi najmi be Ntjaná. Tunga xi sjíñajin tehente ni xi tsakúya Cristo, kui xi be Ntja Na'miu kó Ntíu.

¹⁰ Tsa tjín xi kujichusenuu kó najmi kuakúyanuu ni xi tsakúya Cristo, najmi tu n'ekjohoon ni'yanuu kó ta ndaha najmi tu suniñohoo.

¹¹ At'aha xi kjúaniñaha, kui xi tibasinko xuta xu'bo nga tífikondju xá ch'onk'uhun.

B'i ts'in kits'ínkje Jua xujun

¹² Tjín nkjún sana ni xi xinnuu, tunga najmi mjehéna xujun k'uet'ánuu. Mjena kfintsubek'únnuu kó kuinchjanijmikónuu nga kujichusenuu, tu xi b'a ts'in tu xí tsjohó k'úehená.

¹³ Tits'inkjinuu kjuasuniña xuta ninku xinkiu xi tjín ej xi Ntjaná ta j'ajihin.

Xujun xi ma jahan xi kits'ínntu nda postru Jua

B'í ts'ín kikjaniñaha Jua Gayo

¹ An xi ndacháha xuta nínku títs'ínkjíhi xujuin nda xinkjián Gayo. Tjo kjuaxina ji.

² Ji nda nts'ena, bankihí Ntjaná nga xi nkú ts'ín nda tísájin ni xi ts'e, b'a ta ts'ín nda kasakú niyáhi ngayjee ni xi n'eí kọ nga nda nstjin xi tsjáhi nga kujinchin.

³ At'aha tsjo nkjún kamana nk'ie nga j'aisena k'ua já nts'eé nga kitsúyana ni xi kikié, nga tu nkú tjennkiní Ntjaná kọ nga xi nkú ts'ín tisinjñajin ni xi yaha ra ni xi naxu tjin.

⁴ Nga nt'e nga ntúna tijnchajin ni xi naxu tjin, kui nihi xi 'yún tsjana kjuatsjo.

B'í ts'ín kitsúya Jua xi nkú ts'ín Gayo tsasinko xuta nínku xi j'aik'uhun

⁵ Ji ndats'ena, t'n'ei ni xi b'a tjin nk'ie nga tibusinkoí já nts'eé kọ 'yún nkjún sa nda t'n'ei nga tibusinkoí xi nibáha xin nanki.

⁶ Nginkun xuta nínku kitsúya já nts'eé xu'bjí xi nkú ts'ín tjohi. Kọ nda n'eí tsa kuísinkoí nga ts'ínndjuú ngáha niyáha, at'aha b'a ts'ín tjin nga kuísinkaá xuta xi ts'inxát'aha Ntjaná.

⁷ At'aha tjoho Jesucristo, kui nga incha tsitjuhu nankihí. Najmi incha kits'ínkjáihin ni xi ts'e xuta asuntee.

⁸ Kui b'a maha, tjin nga k'uauntehe raá ni'yaná já nts'eé xi nkúhu xu'bjí, tu xi kuísinkohoná nga k'uénjimi ni xi naxu tjin.

B'í ts'ín kitsúya Jua xi nkú ch'on kits'ín Diotrefe

⁹ Kits'ínkjíhi nku xujun xuta nínku, tunga máha Diotrefe, tsjoho nga tu nku kuihi kuatexumaha xuta nínku. Najmi títs'ínkjáihin xá xi tjiní.

¹⁰ Kui kjuaha, tsa kfíhinna yo, ts'innisihí ra ni xi títs'ín. At'aha én tsank'á tjkjesintjenneni kọ ch'on ts'ín tijnchajayani. Kọ najmi tu nku ni xu'bjí xi títs'ín. Ta najmi ts'ínkjáihin já nts'eé xi bichúk'uhun. B'échjaha xi mjehé ts'ínkjáihin já nts'eé kọ m'osje ajihin xuta nínku.

¹¹ Ji nda nts'ena, najmi tu n'eí ni xi ts'ín já ch'onk'uun. Ni xi ts'ín ní já xi nda ts'ín, kui xi n'eí. Xi nda títs'ín, kui xi Ntjaná ts'ehé. Tunga xi ch'on títs'ín, kui xi najmi kjee be Ntjaná.

B'í ts'ín kitsúya Jua nga nda títs'ín Demetrijo

¹² Ngayjee xuta tsuya nga nda títs'ín Demetrijo, kọ kjuaxí kjáihin ni xi incha tsu. Kọ jin ta nda chubanijmíyahani nkú nda ts'ín ndo. Ji yai nga kjuaxí ni xi chubaj.

B'í ts'ín kits'ínkje Jua xujuin

¹³ Tjin nkjún sana ni xi xihin, tunga najmi mjehéna xujun k'uet'áha,

¹⁴ at'aha mjena kfínse xatíhi kọ kuinchajanijmíko.

¹⁵ Kas'ehi kjuajyu. Xi tjoho ji xi tjin eí tijncha ts'ínkjíhi kjuasuniña, kọ ta tjehin ichí kjuasuniñani nga nkúnkú xi tjoní xi tjin yo.

Xujun xi kits'inntu Juda

B'i ts'in kikjaniñaha Juda xuta ninku

¹ An Juda, an xi nda musu sihin Jesucristo ko nda nts'e tixihin Santiago, tits'inkjinnuu xujun jun xi kich'ajinnuu. Ntia Na'minã tjoho jun ko tikunnu Jesucristo.

² Katuma nimaha Ntjanã jun ko 'yún katsjanuu kjuajyu ko kjuatjo.

B'i ts'in tsakúya Juda ni xi ts'in já maestrú tsank'á xi tjinjihin xuta ninku

³ Já nts'e, ja nd'ai mje nkjúhunna nga k'uet'ánuu xi nkú ts'in nkuhú ts'ankiã. Nd'ai tjihin nga túb'entúnuu ko títbankinuu nga n'e chúkjuo nga tinchajiuun xi nkú ts'in s'ejinnã, kui xi nkuhú nga kin'ekjas'eheñ rã xuta xi kik'áts'e Ntjanã.

⁴ B'a tixian at'aha k'ua já xi jas'enjin mañanuu. Kui xi ja nd'ai tijnanehe rã ni xi kanéhe at'aha najmi nda kits'in. Najmi benkjún Ntjanã jóo ko tíncha ts'inkj'óntjaiya kjuandaha Ntjanã. B'a tíncha tsu nga nk'ie nga kjuandaha Ntjanã tintsubajian ma n'e'e tu mí nihi ni. Ko najmi ts'inkjáiñin Jesucristo xi Nda Ntjanã maha ko xi batéxumanã.

⁵ Ndaha tsa ja kisakúyanuu ni xi xinnuu, tunga mjehéna ts'inkj'áitsjennuu. Ntjanã ts'asjejin xuta xi ts'e nga kik'onsje ante Egipto ko askahan kits'ínkjesun xi najmi kis'ejihin.

⁶ Ko ntútsje xi najmi kixi kits'intjusun xá xi kik'aihi nga tu y'éntu masehén antehé, kui xi kjintuyá'yún sín má jyuun santa nkúhu nga n'ekokua nk'ie nga kujchú nstjin chánka nga chãsehe mí nihi xi kits'in nga nkúnkú xuta.

⁷ B'a ta incha kits'in xuta xi kis'e nanki Sodoma ko nanki Gomorra ko nanki xi tjin daihi, xi nkú nga incha kits'in ntútsjee. Incha kits'ínkas'eheñ yjoho nga chuba kikjantukohó xinkjin. Najmi kikienkjún yjoho nga 'yún tse ni xi incha kits'in. Kui nga kin'e nibájenehen rã nd'í xi najmi maha 'meyaha. B'a ts'in kik'aihi rã kjua'un. Kui niu xi bakúyanã nkú manã nk'ie nga najmi nu'yá'éheén Ntjanã.

⁸ Ko b'a ta kamaha já xi jas'ejin mañanuu. Ngat'aha nchjinihi tits'in chuntíhi yjoho nginkun Ntjanã, najmi benkjún xi tjiñin xá ko ch'on ts'in nchjayane xi iñk'a ján.

⁹ Najmi ma b'a n'e, ta santaha ntútsje k'aku Miguel najmi b'a kits'in. Nk'ie nga tákjanko ndanindoó nga tákjanyaha yjonintehe Moise, najmi kama k'un tsa ta kuihi kits'ihin kjuã yjoho. Tu sa ní b'i kitsú: "iNtjanã kats'innijéhi ni xi tñ'e!"

¹⁰ Tunga máha já xi jas'ejin mañanuu, chuba ch'ohón ts'in nchjayane ni xi najmi mankjihin. Ko máha ni xi mankjín suba kuihi, xi chuba ts'inkjáiñin rã xi nkú joyaha chu nga najmi ts'innkjink'un, kui ngat'aha ni xu'bi tits'ínkatsúhun yjoho.

¹¹ iNima rú ts'ihin jóo! Ngakjá tjíma xi nkú ts'in ngakjá kikjatsú'ba Cain. At'aha 'yún mjehe toon, kui nga tits'innjyajihin rã yjoho xi nkúhu nda profeta Balaam. Ko at'aha incha fi kontraha xi tjiñin xá, kui nga kuayáha xi nkúhu Kore.

¹² Nk'ie nga ajihin kjuatjoho Nda Ntjanã ma ñjakúko xinkju, ta bichú jóo yo, tunga najmi kjehén rã niyá nga k'úéntujinnuu jóo. Chuba kjinehé ko 'bi nga najmi chumi nihi xi nusihin. Xi nkú joyaha nintj xi najmi tjiñin ts'í jóo,

xi tu má xi tjehén ni fikohó ntjo. Kó xi nkú joyaha yá tu xi najmi bjahá tu nga nistjihin, xi nkúhu yá xi kjamahá kjin kichjuyanji, yá xi tu xí jahá k'ien.

¹³ Xi nkú ts'in baténdzjo xúhu t'éhen ntáchak'uun nga 'yún, b'a ts'in bakúchji jóo ni ch'onk'un xi ts'in, ni xi tjihin nga kama subahá kai. Kui xi nkú joyaha niñu xi kindyajahin niyáha. Kui xi tjen sihin má jyuun.

¹⁴ Kits'inkjó Ntjaná jóo nk'ie nga kits'inkinchja Enoc. Enoc kui xi kama ntje xi ma yatuhu rá Adan. B'i kitsú: "An kieke nga j'aiko Ntjaná nkjin nkjún mü ntítsjehe,

¹⁵ tu xi kuasehe rá mí ni xi nda kits'in kó mí ni xi najmi nda kits'in ngayjee xuta kó tu xi xi najmi benkjúhun Ntjaná k'uéjñanehe rá mí nihi xi tjehe. B'a n'ehé tu ngat'ahá ngayjee ni ch'onk'un xi incha kits'in kó tu ngat'ahá ni ngayjee én ch'on tsu xi incha kitsúhu Ntjaná."

¹⁶ Najmi tjin ni xi sasihin já xu'bi. Tu mí nihi ni xi b'a ts'inkó. Nkuhú ni xi nchjahá animahá, kui xi bangisjai. Nk'a b'asje yjohó nga nchja, kó tu xi sakúhu rá ni xi incha mjehe, nda nchjayane k'ua xuta.

B'i ts'in kits'aniyáha Juda xuta ninku

¹⁷ Tunga jun já nts'ena, n'ekj'áitsjon én xi kitsúya títjun já postruhu Nda Ntjaná Jesucristo.

¹⁸ B'a kitsúnuu: "Nistjin xi fekuu s'e xuta xi kuajnúkie ni xi ts'e Ntjaná kó k'uéntujin ni ch'onk'un xi incha fásihin."

¹⁹ Kui xutaaha xi bakjanya xuta ninku, xi ts'in ni ch'onk'un xi nchjahá animahá. Najmi tijnajihin Espirituhu Ntjaná.

²⁰ Tunga máha jun, já nts'ena, ndjá tinchajiuun xi nkú ts'in s'ejinnuu, kui xi tu xí naxuhú nginkun Ntjaná. Kó xi nkú ts'in tsjaníyanuu Espirituhu Ntjaná, b'a ts'in chubakoo Ntjaná.

²¹ Katjindjukonuu kjuatjohó Ntjaná nga chúyohoo nistjin nga Nda Ntjaná Jesucristo ts'ink'ientu tik'unko sinná kjuanimá tak'uhun.

²² Katuma nimanuu xi jo jan tímaha.

²³ N'esjejiun ajin nd'íu xi yó tjintujin. Xi machjéhen nga kama nimanuu, katuma nimanuu. Tunga chúhún ruu yjonuu nga b'a n'o, tu xi najmi ts'inkatsúhunuu ni ch'onk'un xi kits'in.

B'i ts'in kits'intsoho Juda Ntjaná

²⁴ Ntjaná tjihin nga'yún nga kúnnuu tu xi najmi kuankín t'axihin ruu ni xi ts'e, kó ts'in nga najmi chumi nihi xi chjuntí s'enuu kó tsjanuu kjuatsjo chánka tu xi kuinchahanu nginkun nistjin nk'ie nga kuakúchji kjuachánkaha.

²⁵ Nku tutuhú kui xi Ntjaná xi ts'ink'ankiná. Kui xi kan'etsjohó, kayahá nga chánka kó nga kui xi batéxuma, kó nga kui xi tjihin nga'yún, tu ngat'ahá Nda Ntjaná Jesucristo. B'a kama kó tu nkjéhe ni nga b'a tíma. B'a katuma.

Xujun xi tjit'a ni xi y'ejna chji Jesucristo nga kama

B'i ts'in b'aha ra xujun

¹ Jesucristo y'ejna chji ni xi tjit'a xujun xu'bi. Ntjaná kits'inkjas'ehen tu xi kui kuéjna chjihí ra xuta xi ts'e ni xi tjihin nga kama xatí. Kits'in nibá ntítsjehe tu xi kuakúchjihí ra níi Jua, kui xi nda musuhu.

² Eí títsuya Jua ni xi kama chjihí, kui niu xi éhen Ntjaná ko ni xi kitsúya Jesucristo.

³ Já b'a nda tjihin ts'e xi ts'inyaha én xu'bi xi kits'in nibá Ntjaná, ko á b'a nda tjihin ts'e xi basínjuhú ra ko ts'insihín ra ni xi tjit'aha eí, at'aha ja tifi tiña nistjiun!

B'i ts'in kits'inkjihí Jua kjuasuniña xuta ninku

⁴ An Jua títs'inkjinu xujun, ninku yatu xi tintsuóo ante Asia. Katsjáuú kjuanda ko kjuajyu Ntjaná xi tjiña, y'ejna ko kjuái. Katsjáuú kjuanda ko kjuajyu espiritu xi yatu incha maha xi tjin nginkun má b'ejna Ntjaná nga batéxuma.

⁵ Katsjáuú kjuanda ko kjuajyu Jesucristo xi títsuya ni xi ts'e Ntjaná. Kui xi tjun j'áiyahá ajihín xuta k'ien ko batéxumaha já rei xi tjin asuntee. Kui xi tjohó ná ko tsaténdzo jnihí nga kits'inkjejú ngatitsunná.

⁶ Kits'in maná xuta xi ts'e tu xi kuatexumahaná ko n'etsjooó Ntjaha ko Na'mihí xi nkúhu já na'mi xi ts'e. ¡Kas'ehe kjuachánka ko katatéxuma santaha tu nkjéhe ni! B'a katuma.

⁷ ¡Chasoo, kui xi nibájin nintju! Ngayjee xuta skuehe, santaha ko já xi kik'iénjinkihí kicha. Kjintá nkjún ngayjee xuta naxinantá xi tjin asuntee nk'ie nga skuehe. Johon, b'a katuma.

⁸ "An xi xi tjuhun ko xi fekuhu", titsu Ntjaná xi tjihin nga'yún, xi tjiña, y'ejna ko kjuái.

B'i ts'in tsakúchji yjohó Jesu

⁹ An ndá nts'o Jua ta tíf'ajian kjuá'un xi tíncha bitjajúún. Jun ko an Ntjaná tibatéxumaná. Jun ko an tín'e chúkjuá kjuanjima nga nkuhú makaá Jesu. Tsátéjnanijé xjo xi 'mi Patmo at'aha y'enjimiá éhen Ntjaná ko kits'inkie yjona nga Jesu tjennkia.

¹⁰ Nku tuminku j'aijina Espirituhu Ntjaná ko astán kint'e nga nibaha nku nta xi tu xi 'yuhún jane, xi nkú joyaha nku tjio.

¹¹ B'a kitsúna:

—T'et'a xujun ni xi chai ko n'ekjihí ninku yatu xi tjin ante Asia, ninku xi tjiña nanki Efeso, xi tjiña nanki Esmirna, xi tjiña nanki Pergamo, xi tjiña nanki Tiatira, xi tjiña nanki Sardí, xi tjiña nanki Filadelfía, ko xi tjiña nanki Laodicea.

¹² As'ai kits'ink'ótjija tu xi skuehena yá xi tínchjakona. Nk'ie nga kits'ink'ótjija, kkie yatu ni tionsine xi s'entusún nd'í xi ts'in ndzjen.

¹³ Ajjihín nd'í xi ts'in ndzjeen kkie xi b'a tjin Ntjhi Ndax'jun tjin. Nku najyun ndju yja xi bichú santaha tsuku ko nku ni tionsine tjíkjá mehe.

¹⁴ Taba ntsjahá xi nkú joyaha ntsjahá chutsanka ko xi nkú joyaha nch'án. B'a k'un tunkun xi nkú joyaha nd'í.

15 Tíbat'ai tsukú xi nkú joyaha kichá sine bronçe xi kin'e'na nga kin'echuhun. Tù xí 'yún ntáha, xi nkú joyaha xi nkú ts'ín faneya ntáje nga 'yún xu.

16 Ntsja kixi tjit'aha yatu niñu ko ts'a tsitjuhu nku kichá ndju ntsí xi yjo nga jo ngaba. B'a tjin ankjin xi nkú joyaha ts'íu nga 'yún bat'ai.

17 Nk'ie nga kíkíe, jáikijne kinte tsukú ko b'a kama xi tsaya kama. Tunga jánehéna ntsja kixi ko b'í kitsúna:

—Najmi tú binkjuin. An xi tjuhun ko xi fekuhu

18 ko xi tjiña tik'un. Tsaya tunga nd'ai tjiña tik'an tú nkjéhé ni. An tjiñana yubihí ngabayoo ko antehé xuta k'ien.

19 T'et'ai ni xi kuayai, ni xi tíma nd'ai ko ni xi kama askahan.

20 B'í tsuhú rá ni xi tjiña 'ma xi kuayai, niñu xi yatu xi kuayai ntsa kixia ko ni toonsine yatu xi s'entusún nd'í xi ts'ín ndzjeen. Niñu xi yatuu, kui xi ntítsje xi basehé ninkú xi yatuu. Ko ni xi s'entusún nd'í xi ts'ín ndzjen xi yatuu, kui xi ninkú xi yatuu.

2

B'í tsu én xi kits'ínkijhi Jesucristo ninkú xi tjiña nanki Efeso

1 B'í ts'ín t'et'ai nga n'entúhí ntítsjehe xuta ninkú Efeso: “B'í títsu xi tjit'aha niñu xi yatuu ntsja kixi, xi tsú'bajin kamasehen ni toonsine xi yatu xi s'entusún nd'í xi ts'ín ndzjeen:

2 Be ni xi t'n'ei, xi nkú ts'ín t'benki kjuanima xá xi t'n'ei ko xi nkú ts'ín t'n'e chúkjuai. Be nk'ie nga najmi sasihin ni xi incha ts'ín já ch'onk'uun. Kichjut'ayák'uin já xi já postru tjincha ts'ín ma maña yjoho ko kiyai nga já tsank'á niu, nga najmi já postru.

3 Tín'etsentai kjuanima xi t'bitjajin ko t'n'e chúkjuai kjuanima xi tísakúhi ngat'ana. Najmi tífehe tak'uin.

4 Tunga najmi tísasíhína ngat'a ts'í nga najmi tá tjiñin ri kjuatjo xi kis'ejñahi nga tjuhun.

5 Kui nga n'ekj'áitsjehenni ni xi ja kin'e t'axín. T'inch'aha ri animahi ko n'e ngáhani xi nkú kin'ei nga tjuhun. At'aha tsa najmi b'a n'ei, kjuáisehe ko kjexián ni xi sijnasun nd'í xi ts'ín ndzjen xi ts'í má nga tjiña. B'a ts'ian tsa najmi k'úinchi'aha ri animahi.

6 Nda tjin nga najmi sasihin já nicolajta. An tá najmi sasína jóo.

7 'ixi tjen tjabaxiñju katasinñju ni xi títsuhú Espiritu xuta ninkú! Xi ts'ín ngana, kui xi tsjaha nga kjine tuhu yá xi ts'ínk'íentu tik'uhun xuta, xi sjiña ndjiojmihí Ntjaná.”

B'í tsu én xi kits'ínkijhi Jesucristo ninkú xi tjiña nanki Esmirna

8 B'í ts'ín t'et'ai nga n'entúhí ntítsjehe xuta ninkú Esmirna: “B'í títsu xi tjuun ko xi fekuu, xi k'ien ko xi tjiña tik'un ngáha:

9 Be nga tiyai kjua'un ko nga x'ain, tunga nk'ie nga basehe, nchiná ní. Be nga tinchjatit'aihín xuta xi ntje judio tjincha ts'ín ma maña yjoho. Najmi xuta judio niu. Xuta xi yjanki níhi ndanindoo niu.

10 Najmi tú binkjuin kjuanima xi kuitjanki. At'aha k'ua xuta xi ts'ajun ts'ínkjas'en nubayá ndanindoo tú xi chjút'ayák'uhunnuu. Te nistjin tjiñin nga sakúnuu kjua'un. Ndjá tisinjñai ndaha tsa tjiñin nga kuayái, ko an tsjaha corona xi k'uaihi xuta xi k'úentu tik'uun.

11 'ixi tjen tjabaxínñju katasínñju ni xi títsubu Espiritu xuta nínku! Xi ts'ín ngana, kui xi najmi ta skuehe ngabaya xi ma joo."

B'i tsu én xi kits'ínkijhi Jesucristo nínku xi tñña nanki Pergamo

12 'B'i ts'in t'et'ai nga n'entúhí ntítsehe xuta nínku Pergamo: "B'i títsubu xi tññaha kicha ndju ntsi xi yjo nga jo ngaba:

13 Be ni xi t'n'ei ko nga má tñña ndanindoo nga tibatéxuma tinchin. Tu nkú kixihí tisinñai ko tu nkú tís'ejihín ri an, b'aha ra nistjin nga kin'ek'ien nda musuna Antipa xi y'énjímína. Kin'ek'ien ajinnuu má nga tñña ndanindoo.

14 'Tunga tñhín ni xi najmi tísasínna xi t'n'ei. At'aha tñntujihin k'ua xi tñncha ts'in ni xi tsakúya nda profeta Balaam. Kui tsinchá'a nda rej Balac xi nkú ts'in kama ts'ínkijnejihin ngatitsun xuta xi ntje Israel tjeheh ra, tu xi incha kjinéhe chje xi kik'aihi ra ntia xi ts'innadaha ntsja xuta ko tu xi chuba incha kjuántukohó xinkjin.

15 Ko ta tñntujihin k'ua xi tñncha tít'sín sa ni xi bakúya já nicolajta.

16 Kui b'a maha, t'inch'aha ri animahi. Tsa najmi b'a n'ei, kjuáise xatíhi ko kicha xi tbitujuhu tsu'ba kjangohona xuta xi b'a tñncha ts'iuu.

17 'ixi tjen tjabaxínñju katasínñju ni xi títsubu Espiritu xuta nínku! Xi ts'ín ngana, kui xi tsjaha nga kjiné manaa xi tñña 'ma, ko ta tsjaha nku ndjio taba má nga tñt'a nku j'áin tsetse xi najmi ch'a be. Tu nkuhú xi ts'ínkjáihín, kui xi skue."

B'i tsu én xi kits'ínkijhi Jesucristo nínku xi tñña nanki Tiatira

18 'B'i ts'in t'et'ai nga n'entúhí ntítsehe xuta nínku Tiatira: "B'i títsubu Ntíhi Ntjaná, xi b'a k'un tunkun xi nkú joyaha nd'i ko tsuku xi nkú joyaha kicha sine bronze xi kin'e'na nga kin'echuhun:

19 Be ni xi t'n'ei, nga tjohe ko s'ejihin an, nga t'n'exát'aní ko xi nkú n'e t'n'e chúkjuai. Be nga 'yún t'n'exá sai nd'ai nk'ie nga tuts'ihín ni.

20 'Tunga kuihi ni xu'bi xi najmi tísasínna nga t'n'ei. Tí'bainteihí na Jezabel xi na profeta tít'sín ma maña yjoho. Tíbakúyaha ko t'ibanachaha xuta xi ts'an, tu xi chuba incha kjuántukohó xinkjin ko incha kjiné chje xi kik'aihi ntia xi ts'innadaha ntsja xuta.

21 Kitsjantéhe no nga ngjuaij'áha ra animaha tunga tu nkú mjehé ra chuba kjuántukohó já.

22 Kui nga nku ch'in ts'in nibánehe no ko chánka kjuanimá xi tsjaha já xi fantukohó, tsa najmi incha ngjuaij'áha ra animaha nga incha k'uéntu ni xi tsakúyaha no.

23 Ts'ínk'ién ntíhi no. B'a ts'in skuehe ngayjee xuta nínku nga be xi nkú ts'in tñntuyá kjuankjintak'uhun xuta ko animaha ko nga tsjanuu nga nkúnkú chjilí ni xi k'n'o.

24 'Maha jun xi tintsu'oo Tiatira xi najmi t'n'o ni xi t'ibakúya no ko najmi tsinchiyó ni xi tsu xuta nga tñhín ndanindoo, ni xi tñntu'má, b'a tixinnuu nga najmi ta tsjahanuu kj'ai ch'á.

25 Tunga chuhún ruu ni xi tññanuu santa nkúhu nga kjuái ngáhana.

26 'Xi ts'ín ngana ko tu nku ngjuaindjukohó xá xi mjena nga ts'ín, kui xi tsja xaha nga kuatéxumaha nanki xi tññ asunntee xi nkú ts'ín kitsjá xána Na'mina.

27 Ndjá kuatéxumaha xuta. B'a kamaha xuta xi nkú maha nku ndjii nga kicha bich'onnehe.

28 Xi ts'ín ngana, kui xi tsjaha niñu xi bat'ai nga ja tifi ma sen.

29 'ixi tjen tjabaxínñju katasínñju ni xi títsubu Espiritu xuta nínku!"

3

B'i tsu én xi kits'ínkijhi Jesucristo nínku xi tǵña nanki Sardj

¹ B'i ts'ín t'et'ai nga n'entúhí ntítsjehe xuta nínku Sardj: "B'i títu xi tǵñaha espirítu yatu xi ts'e Ntǵaná ko niñu xi yatuu: Be ni xi tǵn'ei. B'a incha tsu xuta nga tinchun tik'uin, tunga nk'ie nga basehe ja tsayai.

² Tinchin ndai ko tǵen nga'yíhín yjohi kintehe ni nga kuayá kjin. At'aha tǵbe nga najmi kixi tí'mikoí xáhi nginkun Ntǵaná.

³ Kui nga n'ekj'áítsjehen ri yjohi ko tsjénnki ni xi kik'aihi ko kinu'yái, ko t'inchj'aha ri anǵmahí. Tsa najmi kuinchinndai, kjúáisehe xi nkú joyaha nku nda ndyjé ko najmi cháí mí chubaha nga kjúáisehe.

⁴ Tunga tǵintujǵhín ri nanki Sardj k'ua xuta xi najmi incha kits'ín chuntí najyuhun. Kui xi k'úemakona nga ngjua najyun taba, at'aha kui xi incha tǵehen ra nga k'úemakona.

⁵ Xi ts'ín ngana, kui xi n'engja najyun taba ko najmi ts'in ndyjájna j'áihín xujun má nga tǵintut'á j'áihín xuta xi k'úentu tik'un. Tu sa ni ts'ínkié yjona nga be xuta xu'bo nginkun Na'miná ko nginkun ntítsjehe.

⁶ Xi tǵen tǵabaxínǵju katasínǵju ni xi tǵsuhú Espirítu xuta nínku!"

B'i tsu én xi kits'ínkijhi Jesucristo nínku xi tǵña nanki Filadelfia

⁷ B'i ts'ín t'et'ai nga n'entúhí ntítsjehe xuta nínku Filadelfia: "B'i títu xi tsje ko naxu ni xi tsu, xi tǵñaha yubihí nda rei David, xi kjex'á ko najmi ch'a maha b'échja, xi b'échja ko najmi ch'a maha kjex'á:

⁸ Be ni xi tǵn'ei. Chasei. Nginkuin tǵentǵxana nku ankjua xi najmi ch'a maha b'échja. Be nga najmi 'yún tǵihin nga'yún, tunga tǵn'etjusunni énná ko tǵn'ekiei yjohi nga yaní.

⁹ Nd'ai ni xi ts'ihín xuta sinagogaha ndanindoo, xuta tsank'á xi ntje judio tǵehen ra ts'ín ma maña yjoho, ts'in kjuá'yúhun ra nga incha ngjuaisínkunch'int'ahi tu xi b'a ts'ín incha skuéhe nga tjona ji.

¹⁰ Kich'atjói énná nga kin'e chúkjuái. Kui nga an ts'ínk'ja t'axíhin ra kjuanǵma xi kj'uaí nǵstjin nga chjút'ayák'un ngayjee xuta xi tǵín asuntee, kjuanǵma xi kj'uaí nga ngúsuhun asuntee.

¹¹ Kjúái xatía. Ndjá tǵsǵnjǵajin ni xi tǵñahi, tu xi najmi ch'a kjé'aha ri corona xi ts'í.

¹² Xi ts'ín ngana, kui xi ts'in ma yásjaihi nínkuhu Ntǵana. Ndahachí najmi ta kuitjunkihi yo. Ko k'uet'áha j'áihín Ntǵana ko j'áihín naxǵnantáha Ntǵana, kui xi nanki Jerusalem tsetse xi Ntǵaná ts'ín nibájehen ndjǵojmi ján. Ko ta k'uet'áha j'áin tsetsena.

¹³ Xi tǵen tǵabaxínǵju katasínǵju ni xi tǵsuhú Espirítu xuta nínku!"

B'i tsu én xi kits'ínkijhi Jesucristo nínku xi tǵña nanki Laodicea

¹⁴ B'i ts'ín t'et'ai nga n'entúhí ntítsjehe xuta nínku Laodicea: "B'i títu xi 'mi Xi Naxu, xi ma n'e s'ejihín ni xi tsuya ko xi naxu ni xi tsu, xi kits'imdako Ntǵaná ni xi tǵín:

¹⁵ Be ni xi tǵn'ei. Ji xi nkú joyaha ntánijua xi ndaha najmi nch'án ko ta ndaha najmi sje. Tsa tu nch'áhan mahani kai, ko tsa tu sje mahani kai!

¹⁶ Tunga suk'iénní. Najmi nch'áin ko ta ndaha najmi sjei. Kui nga kuaetéhera.

¹⁷ At'aha: An xi nchǵiná. Nda ts'in tǵjǵña. Najmi chumi nihi xi ndyjat'ana, tǵixín. Tunga najmi tǵmankjǵhín ri nga najmi tǵihin kjuatsjo, ko nga najmi chumi ni chjǵhi ra ji, ko nga x'áin ko kai ko kisusti.

18 'Kui nga b'a tixihin ra nga ch'atseheni ni xi tjinna. Ch'atsei toonsine xi 'yún nda, tu xi kama nchináhani. Ch'atsei najyun taba xi kamandyjai tu xi k'úé'mahani yjoninte kistihí xi títstjáhi kjuasuba. Ch'atsei ntánki xi ts'innkihí tunkuin tu xi cháhani.

19 'Ngayjee xi tjona, kui xi si nchjaka ko tsjaníyáha. Kui nga tjen nga'yúhún ri yjohí ko t'inchj'ahá ri anímahí.

20 Chasei. An síjñña asti ankujo nga títst'inkjane. Tsa tjín xi kuint'é ntana ko kjéx'á ankujo, an kjuas'en má tjñña ko an k'ínéka nichine ko kui k'ínékona.

21 'Xi ts'jin ngana, kui xi tsjantéhe nga k'úéjñat'akona má nga batexuma xi nkú ts'in an ja kits'in ngana ko t'ijñat'aka Na'mina má nga batéxuma.

22 'ixi tjen tjabaxínñju katasínñju ni xi títstuhú Espiritu xuta ninku!"

4

B'i ts'in tsakuchjhi Jua xi nkú ts'in kin'etsjoho Ntjaná ndjiojmi ján

1 Askahan nga ja j'a ni xu'bj, as'ai tsase ko k'ikie nku ankuja xi tjentixa nk'a ján. Ko nta xi tjun kint'e, xi b'a ts'in nu'yá xi nkú joyaha nga fane tjio, kui xi b'a kitsúna:

— Nibánji ei. Kuakuchjhi ni xi tjihin nga kama.

2 Ta kuihi chubo j'aijina Espiritu ko k'ikie ndjiojmi ján xi kab'ejña nga tibatéxuma.

3 Sénnstjihin xi kab'ejña yo, kui xi b'a tjín xi nkú joyaha ndjio tsjo k'un jaspe ko ndjio tsjo k'un kornalina. Ko sínkjántjaihi má kab'ejña nku yejña xi tibát'ai xi nkú joyaha ndjio tsjo k'un esmeralda.

4 Ko andaihi má kab'ejña k'ikie sa kan ñju jáchá xi ta incha kab'entu, xi incha yja najyun taba ko corona toonsine tjintu'áha.

5 Má kab'ejña xi tibatéxumoo tsitju nd'ich'on ko nta xi xaáhan kinu'yá ko janeya ch'on. Ko ankjin xi tibatéxumoo títi yatu nd'í s'ekuyá. Kui xi tsuhú ra espiritu xi yatuhú Ntjaná.

6 Ko ankjin má kab'ejña xi tibatéxumoo ta kjiñña nku ni xi b'a tjín xi nkúhu ntáchak'un xi na xi nkúhu chutín.

Andaihi má kab'ejña xi tibatéxumoo tjintu ñju xi tjintu tik'un, xi kitsejnuhu ra tunkun ankjin ko astun.

7 Xi tjuun b'a tjín xi nkúhu xa. Xi ma joho b'a tjín xi nkúhu turu. Xi ma jahan b'a tjín ankjin xi nkúhu xuta. Ko xi ma ñjuhu b'a tjín xi nkúhu ja xi tífi tjen.

8 Nga nkúnkú xi ñju tjintu tik'uun jun maha tsjankaha. Kitsejnuhu ra tunkun kintehe ko asunnk'aha. Tu nku nga tjincha sehé nistjin nistjen nga b'a tjincha tsu:

Ntjaná xi tsje, Ntjaná xi tsje, Ntjaná xi tsje.

Ntjaná xi tjihin nga'yún.

Kui xi y'ejña, tjña ko kj'uai.

9 Xi ñju tjintu tik'uun tjincha ts'inkie yjoho nga cháka xi tibatéxumoo, kui xi tjña tik'un tu nkjéhe ni. Tjincha benkjún ko tjincha tsjáha máb'achjhi. Ko nk'ie nga b'a tjincha ts'in xi ñjuu,

10 jáchá xi kan ñjuu tjincha basinkúnch'int'aha nga títst'intsjoho xi tibatéxumoo, xi tjña tik'un tu nkjéhe ni. Tjincha b'entu coronaha nginkun nga b'i tjincha tsu:

11 Ji Ntja xi Ntjaní, ji xi tjeheh ri nga chankjúhin

ko nga s'ehi kjuachánka ko nga'yún.

At'aha ji kin'endai ngayjee ni xi tjín.

Kama mjehi, kui nga tjihin ko kamandaha.

5

B'i ts'in tsakuchjhi Jua nga Chutsanko tsakj'a xujun xi najmi ch'a maha bak'a

¹ As'ai kieke nku xujun, kui xi ntsja kixi y'aha xi tibatéxumo. Kui xujun xi kin'entú nga jo ngabaha, ko tjíchjanekoho ra yatu sello.

² Kieke nku ntísje xi 'yún tjihin nga'yún, kui xi 'yún tínchja nga b'i títsu:

—¿Yá xi tjeheh ra nga kjéntiya sello xi tjíchjanekoho xujun ko kjéxínka?

³ Tunga ndahá nku xi tjín ndjiojmi ján ko ndaha nku xi tjín asuntee ko ndaha nku xi tjín kintehe t'anankiu najmi kamaha kikjéxínka xujun, ko ta ndaha najmi kamaha tsa tu tasehe ni xi jtít'a.

⁴ Tu xi kikjintaná nga najmi ch'a kamaha kikjéxínka xujun ko ta ndaha tsa tasehe ni xi jtít'a.

⁵ As'ai b'a kitsúna nku ndachá xi kan ñjuu:

—Najmi tu ch'í. Chasej. Xa xi y'aha ra ntjehe Juda, xi ntjehe David y'aha ra, kui xi kits'in ngana ko kamaha kjéntiya sello yatu xi tjíchjanekoho xujun ko kjéxínka.

⁶ As'ai ankjin xi tibatéxumo ko kamasehen xi ñju xi tjintu tik'uun ko kamasehen jáchá xi kan ñjuu kieke nku Chutsanka xi sjña yo, xi b'a tjín xi nkúhu tsa ja kin'ek'ien. Yatu ndjia tjihin ko yatu tunkun. Kui xi tsuhu ra espiritu xi yatuhu Ntjaná xi kin'e nibá ngayjee asuntee.

⁷ Ngjikj'a Chutsanko xujun xi kjiya ntsja kixi xi tibatéxumo.

⁸ Nk'ie nga jakj'a xujun Chutsanko, as'ai xi ñju xi tjintu tik'uun ko jáchá xi kan ñjuu incha tsasinkúnch'int'aha. Nga nkúnkú incha y'a najní arpa ko tasa toonsine xi kitsehe ni xi sinje. Kui niu xi bakúchji ni xi nchja xuta jehe Ntjaná nk'ie nga nchjako Ntjaná.

⁹ As'ai incha kise soon tsetse xu'bi:

Ji xi tjeheh ri nga chjubéi xujun ko nga chjuntiyai selloho, at'aha ji xi tsayai nga kin'e mahi chje.

Jnihí kich'atsehe ri Ntjaná

ngayjee tikjá xuta xi tjín,

xi kj'ai kj'ai én nchja,

xi nibá tu má antehé ni,

ko xuta naxinantá xi tjín.

¹⁰ Kui xi kin'e mai nku naxinantá xi tibatéxumaihi, kin'e mai já na'mi xi ts'intsjoho Ntjaná.

Incha kuatéxumaha asuntee.

¹¹ As'ai tsase ko kint'e ntaha nkjin nkjún ntísje xi tjínchat'a andaihi xi tibatéxumo ko andaihi xi ñju xi tjintu tik'uun ko jáchá xi kan ñjuu. Tu ni xi 'yuhún nkjin incha maha.

¹² Yún incha tínchja nga b'i tijncha tsu:

Chutsanka xi kin'ek'ien tjeheh ra

nga k'uai xaha nga kuatéxuma.

Ts'iínkjáihin kjuanchiná,

kjuankjintak'un ko kjuachánka.

Kui xi kama chankjún ko n'etsjoho.

¹³ As'ai kint'e ntaha ngayjee xi kits'innda Ntjaná nk'a ján ko asuntee ko kintehe t'anankiu ko ajin ntachak'uun nga b'i incha kitsú:

Chutsanko ko xi tibatéxumoo
n'etsjoho ko chankjún.

Kui xi s'ehe santaha tu nkjéhé ni
kjuachánka ko nga'yún xi tjín.

¹⁴ As'ai —jB'a katuma! —incha kitsú xi ñju xi tjíntu tík'uun. Ko jáchá xi kan
ñjuu incha tsasinkúnch'in ko incha kits'intsjoho Chutsanko ko xi tibatéxumoo.

6

B'i ts'in tsakuchiji Jua nga ñju sello kichjux'á

¹ Kikie nk'ie nga kikjex'á Chutsanko sello xi tjuun ko kint'e nga kinchja nku
xi ñju xi tjíntu tík'uun. Ntaha, kui xi nkú joyaha xi nkú ts'in nu'yá nga faneya
ch'on. B'i kitsú:

—jNibái!

² As'ai tsase ko kikie nku ndje taba. Xi tjísuhun chu y'a nku ni xi s'eko yá.
Kik'aihí nku corona ko tsitju tu xi ts'ín nganaha.

³ Nk'ie nga kikjex'á Chutsanko sello xi ma joho, kint'e nga b'i kitsú xi ma
joho xi ñju xi tjíntu tík'uun:

—jNibái!

⁴ As'ai tsitju kj'ai ndje, nku ndje ni. Xi tjísuhun chu kits'ínkjáihín nku
kícha chánka ko kik'ai xáha xi má nga kjéxin kjuajyu xi tjín asunntee, tu xi
ts'ínk'iehen xinkjín xuta.

⁵ Nk'ie nga kikjex'á Chutsanko sello xi ma jahan, kint'e nga b'i kitsú xi ma
jahan xi ñju xi tjíntu tík'uun:

—jNibái!

As'ai tsase ko kikie nku ndje jma. Xi tjísuhun chu y'a nku nisuchúba.

⁶ Ajihín xi ñju xi tjíntu tík'uun kint'e nku nta xi b'a kitsú:

—Nku nstjin xánta nku kilu tuniñu katijnehe, ko nku nstjin xánta jan kilu
tu cebada katijnehe. Tu xí chjíhí katuma ni. Tunga najmi tu n'ekoní binu ko
ta ndaha setju.

⁷ Nk'ie nga kikjex'á Chutsanko sello xi ma ñjuhu, kint'e ntaha xi ma ñjuhu
xi tjíntu tík'uun nga b'i kitsú:

—jNibái!

⁸ As'ai tsase ko kikie nku ndje sine k'ien. Xi tjísuhun chu, kui xi 'mi Ngabaya
ko tjennkihí xi 'mi Antehe Xuta K'ien. Nga joo incha kik'aihí kjuu nk'ie nga
kjuachán, kjintía, ch'in ko chu kjan xi tjín asunntee incha ts'ínk'ienkoho nku
tíkjá xuta asunntee.

B'i ts'in tsakuchiji Jua nga kichjux'á sello xi ma uhun

⁹ Nk'ie nga kikjex'á Chutsanko sello xi ma uhun, kikie kintehe nahan
chje animaha xuta xi kin'ek'ien ngat'aha nga incha y'énimí éhen Ntjaná ko
ngat'aha nga tu nku kits'ínkiehé yjoho nga Jesu yjanki.

¹⁰ Yún incha kinchja nga b'i incha kitsú:

—Tsjeni ji, Nda Ntja, ko naxu én xi bixín. ¿Nkjé n'ekokjuai xuta xi tjíntu
asunntee? ¿Nkjé n'ek'íechjí xi kits'ínk'ienni?

¹¹ As'ai incha kik'aihí najyun taba nga nkúnkú. Tu chubaha nstjin incha
kúya kik'ihín, santaha nkúhu nga kama ndjuu xkihí xuta xi ta tjin nga
n'ek'ien xi nkúhu nga kui, xi nts'e maha xinkjín xi ta tjincha yjankihí Jesu.

B'i ts'in tsakuchiji Jua nga kichjux'á sello xi ma juhun

¹² Nk'ie nga kijek'á Chutsankō sellō xi ma juhun, tsase kō kama nku chón xi tu xí 'yúhún. Kama jma ts'íu xi nkú joyaha najyun xi jma sénsén. Ni kama sóo xi nkú joyaha jní.

¹³ Niñu xi tjin nk'a ján tsixuntu t'anankiu xi nkú ma nga bixuntu tu chjintéhe yá higuera nk'ie nga b'étsujehé nku ntjo xi 'yún.

¹⁴ Xi nkú ma nga s'ekjoya xujun, b'a ts'ín kindyjajin s'en nk'a ján. Kō ngayjee naxiu kō xjo xi tjin ajin ntáchak'uun incha ngji t'axín.

¹⁵ Incha ngjik'ientu'má aya tixa ngijoo kō ajin naxiu já rei, já títjuun, já jun k'aku, já nchinóo, já i kō ngayjee xuta, xi ndaihi yjoho kō xi musuhu xi kich'atsehe.

¹⁶ B'a incha kitsúhu jñáchóo kō ndjio naxiu:

—Tixuntunéni kō t'entu'máni, tu xi najmi skuéheni xi tibatéxumoo kō tu xi najmi chahani kjuakjan chánkaha Chutsankō.

¹⁷ At'aha ja kuichu nistjin nga ja kuakúchji kjuakjan chánkaha. ¿Yá xi kuichúkjuaha ni xi kama?

7

B'i ts'ín tsakuchiji Jua nga xuta xi ntje Israel tjeheh ra kis'et'aha chubaha Ntiana

¹ Nk'ie nga ja kama ni xu'bj, as'ai kikié ñju ntísje xi tjincha ndju nga ñju tikjáha asunntee. Kui xi tib'échjaha ntjo xi nibáha nga ñju tikjáha asunntee tu xi najmi tsjéhen ntjo asun t'anankiu, ta ndaha asun ntáchak'uun, ta ndaha ajihín yá xi tjin asunntee.

² Ta kikié k'ái ntísje xi tñibáha má tju ts'íu. Kui xi j'ai tu xi k'ué't'aha ra chubaha Ntiana xuta xi ts'e. Kui ntísje xu'bj 'yún kijkintáyaha ntísje xi ñjuu xi kik'aihi xaha xi má nga ts'ínkatsún t'anankiu kō ntáchak'uun.

³ B'i kitsúhu:

—Najmi tu chumi nihi xi n'ohoo t'anankiu kō ta ndaha ntáchak'uun kō yá xi tjin. Nk'iehé nga ja s'et'aha stjen chubaha Ntiana xuta xi ts'e, nk'iehé nga kama k'ué't'antsoo.

⁴ Kint'e xkíhi xuta xi kis'et'aha chuba. Unchan kō yachán ñju mi j kama ngayjee ntjehe Israel.

⁵ B'i tjin kamaha nga nkúnku ntje te joo: te jo mi xi ts'e Juda, te jo mi xi ts'e Ruben, te jo mi xi ts'e Gad,

⁶ te jo mi xi ts'e Aser, te jo mi xi ts'e Neftali, te jo mi xi ts'e Manase,

⁷ te jo mi xi ts'e Simeon, te jo mi xi ts'e Levi, te jo mi xi ts'e Isacar,

⁸ te jo mi xi ts'e Zabulon, te jo mi xi ts'e Kuse, kō te jo mi xi ts'e Benjamin.

B'i ts'ín tsakuchiji Jua nga tu xí nkjihín xuta incha tsitjujin kjuanima chánkoo

⁹ Nk'ie nga ja kama ni xu'bj, as'ai tsase kō kikié nkjin nkjún xuta. Ndaha najmi ch'a ma b'ékíhi. Ngayje tikjá xuta xi tjin asunntee niu, ngayje tikjá ntje, ngayje tikjá nanki kō ngayje tikjá én. Tjincha ndju ankjin xi tibatéxumoo kō nginkun Chutsankō. Najyun taba incha yja kō xkajén incha y'a.

¹⁰ Yún tjincha kjintáya nga b'i tjincha tsu:

¡Nkuhú Chutsankō kō Ntiana xi tibatéxumoo,

kui xi ts'ínk'ankiná!

¹¹ Ngayjee ntísjee xi tjincha ndju andaihi má kab'ejña xi tibatéxumoo, andaihi jáchá xi kan ñjuu kō xi ñju xi tjinu tik'uun, incha kingjénsten ankjin nga incha kits'intsjoho Ntiana.

12 B'i incha kitsú:

iB'a tjin!

N'etsjohō kō tjihin kjuachánka Ntjaná,
be nkú ts'in ts'innkjink'un kō 'bahi máb'achjihi,
yankjún kō bakúchji nga'yúhūn santaha tū nkjéhé ni.
iB'a katuma!

13 As'ai nku ndachá xi kan ñjuu kingjásjaiyana:

—¿Yá xutaha xi yja najyun taboo? ¿Má incha kanibáha?

14 —Ji xi yai, Ndá Ntja —kixihin.

As'ai b'i kitsúna:

—Kui xi incha kieke kjuanimā chánkoō. Jnihi Chutsankō incha kits'in tabakōho nga tsané najyuhūn.

15 Kui kjuaha nga tijnchaha ankjin Ntjaná xi batéxuma kō nistjin nistjen tijncha ts'intjsjohō aya ninkuhū. Xi tibatéxumoō kuhūn xutá xu'bjí aya ante nkjūhūn.

16 Najmi tā skuēhe kjintía kō tā ndaha najmi tā xintá kamaha rá. Najmi tā ts'ijnchahan rá ts'íu kō najmi tā ts'ijnstihí rá nubóo.

17 At'aha Chutsanká xi tā tibatéxumoō, kui xi ndá bastu xi kúnntaha kō ngjuaikohō má tjin ntánijua xi ts'ink'iéntu tík'uhūn xutá. Ntjaná ts'ijnxijnu ntánkūn nga nkúnkú.

8

B'i ts'in tsakuchijhi Jua nk'ie nga kichjux'á sello xi ma yatuhu

1 Nk'ie nga kikjex'á Chutsankō sello xi ma yatuhu, as'ai kis'e jyu jyu ndjiojmi ján nkú rá ma masen ora.

2 Kieke ntítsje xi yatuu xi tijncha ndju nginkūn Ntjaná. Kui xi kik'ajhi yatu tjo.

3 As'ai j'ai kj'ai ntítsje. Ankjin nahan chje j'ai sinjña. Nku ni toonsine xi má nga tisún ni xi sinjne y'a. Kik'ai nkjūhūn ni xi sinjne tū xi tsjáha rá chje Ntjaná asun nahan chje toonsine xi kjijña ankjin xi tibatéxumoō. Kui niu kits'intjijinkohō ni xi nchja ngayjee xutaha Ntjaná nk'ie nga incha nchjako.

4 Y'ahá ts'ihin ntítsjee ni xi titiyá ni xi sinjne nk'ie nga ngjisehe Ntjaná ntaha ni xi sinjne kō ni xi incha nchja xutaha Ntjaná nk'ie nga nchjako.

5 As'ai jakj'á ntítsjee tabaha ni xi sinjne kō kits'intsehe x'í xi tjintusún nahan chje. Asuntee kikanikj'asún niu. As'ai janeya ch'on, xaáhan kama, tsat'ai nd'ich'on kō kama chón.

B'i ts'in tsakuchijhi Jua nk'ie nga jane ñju tjo

6 Incha y'enda yjohō ntítsje xi yatuu xi má nga incha ts'ijnkjane tjoohō.

7 Kits'inkjane tjoohō ntítsje xi tjuun. As'ai kichjanikj'a asun t'anankiu ts'í ndjio kō nd'í xi kin'etjijinkohō jni. Kiti nku tjkjá t'anankiu kō nku tjkjá yá xi tjin kō ngayjee jña xi tjin.

8 Kits'inkjane tjoohō ntítsje xi ma joo. As'ai kichjanikj'ajin ntáchak'uun nku ni xi b'a tjin xi nkú joyaha nku naxi chánka xi titi. Jni kama nku tjkjá ntáchak'uun.

9 K'ien nku tjkjá xi tjintu tík'un ajin ntáchak'uun kō kin'ekje nku tjkjá yábarku xi tjin.

10 Kits'inkjane tjoohō ntítsje xi ma jaan. As'ai j'aikijne nku niñu chánka xi titi xjo xjo. Kits'inkatsún nku tjkjá ntáje kō ntá tixá xi tjin.

11 Sja 'mi niñuu. As'ai nku tjkjá ntá xi tjin kama sja. Tū ngat'aha nk'ie nga kama sja ntóo tū xi nkjihin xutá k'ien.

¹² Kits'ínkjane tjiöhö ntítsje xi ma ñjuu. As'ai nku tíkjá ts'íu, sóo kō niñuu kin'ekatsún. B'a tjin niu xi kis'ejyún. Nk'ie nga incha kits'in ndzjen niu nku tjkjá nistjiun najmi ta kama ndzjehen ra kō ta nku tjkjá nistjen najmi ta kama ndzjehen ra.

¹³ As'ai tsase kō kint'e ntaha nku ja xi tifi tjen. 'Yún tíntáya nga b'i títu:
—iKjuanimá nibá! iNimá rú ts'ihin xuta xi tjintu asuntee nk'ie nga kjuane tjo xingisoo xi ja ma ma incha ts'ínkjanehé ntítsje xi jan xi ndyjat'óo!

9

B'i ts'in tsakuchjhi Jua nk'ie nga jane tjo xi ma uun

¹ Kits'ínkjane tjiöhö ntítsje xi ma uun. As'ai kieke nku niñu xi nibaha nk'a jan nga j'aikijne asuntee. Kik'aihi yubihí tixa nanka xi tjen t'anankiu.

² Kikjex'á tixa nanko kō yo tsitjunji ninti xi nkú joyaha ninti xi bitjuhu nku orno cháka. Kits'in jyun ts'íu kō nk'oo.

³ Ajin nintju incha tsitjuhu chjuba xi incha j'aitsesuhun asuntee. Incha kik'aihi nga'yún xi nkúhu nga'yún xi tjihin chándayá ch'onk'un xi tjin asuntee.

⁴ B'a kik'ihin nga najmi incha ts'ínkatsún jña xi tjin t'anankiu kō ta ndaha nku ni xkfén xi tjin kō ta ndaha nku yá. Nku tutuhú xuta xi najmi kis'et'aha stjen chubaha Ntíaná xi kama incha ts'ín'uhun.

⁵ Najmi kik'aihi kjuá tsa ts'ínk'ien xuta. Tu b'ahá kik'ihin nk'ie nga tu uhún sá tsjáha kjuanimá xuta xi kjinéhe. Kjuanimá xi tsjá chu b'a joyaha xi nkú ts'in kjinéya má kjinéná chándayá ch'onk'un xi tjin.

⁶ Kui nistjiun kuangisjai ngabayoo xuta tunga najmi sakúhú ra. Kama mjehe nga kuayá tunga nguai t'axihín ngabayoo.

⁷ B'a k'un chjubō xi nkú joyaha ndje xi kis'enda nga nguai kjuachán. B'a k'un coroná toonsine k'un ni xi incha tjintu'áha. B'a k'un ankjín xuta k'un anjín.

⁸ B'a k'un ntsjaha xi nkúhu ntsjaha jminchjín. B'a k'un ni'yun xa k'un ni'yun.

⁹ B'a k'un kicha k'un ni xi kjiynuhu 'mehe. B'a ts'in faneya tsjankaha xi nkú ts'in faneya nkjin nkjún yá xi fiko já juun nk'ie nga incha fi kjuachán.

¹⁰ B'a k'un nits'in chándayá ch'onk'un k'un nits'in chu. Ta tjihin na'yá ch'onk'un. Ni ch'onk'un xi tjihin nits'in nga ts'ín'uhun xuta un sá chúkjuaha niu.

¹¹ Ntítsje xi tjña ayaha tixa nanko, kui xi batéxumaha chjubō. Abadon 'mi ntítsje nga én hebreo, kō nga én griego Apolon 'mi. "Xi ts'ínkatsún ni" tsuhu ra j'áhin.

¹² J'a kjuá'un xi tjuun, tunga ndyjahá sa jo.

B'i ts'in tsakuchjhi Jua nk'ie nga jane tjo xi ma juun

¹³ Kits'ínkjane tjiöhö ntítsje xi ma juhun. As'ai kint'e nku nta xi nibaha kamasehen ndjia xi ñju xi tjintut'á nachan chje toonsine xi kjiñña nginkun Ntíaná.

¹⁴ B'i kitsúhu ntítsje xi ma juhun xi y'a tjo:

—N'e ndaihi nga ñjuu ntítsje xi tjintut'á 'yún andai ntáje cháka Eufrate.

¹⁵ As'ai kin'e ndaihi ntítsje xi ñjuu, tu xi nku tíkjá xuta xi tjin asuntee incha ts'ínk'iehen. At'aha ja b'a ts'in tjinda nga kui xi b'a incha ts'ín kui chubō, kui nistjiun, kui sóo kō kui núu.

¹⁶ Kint'e xkhi já jun xi tjintusuhun ndje. Jo unchan miyoon maha.

¹⁷ Kikie ndje kò xi tǎintusúhùn, xi nkúhu tsa nchǐni kik'ainá nga kama chjina niu. Kichá xi kǐjǐnu 'mjehe, ni xi nkúhu nd'í, su xi nkúhu ndjǐo tsjo k'un safiro kò sine xi nkúhu sufrǐ. B'a k'un nintakú xa k'un nintakú ndje. Nd'í, nǐntǐ kò sufrǐ bitju ts'a.

¹⁸ Tu ngat'ahá nga jaan kjuá'un xi kitsjá chü nku tǐkjá xutá xi tǐjn ásuntee k'ien. Nd'íu, nǐntǐ kò sufrǐ xi bitju ts'a chü b'a kits'íun.

¹⁹ Ts'a kò nits'in chü xi ch'onk'un. Nits'in chü b'a k'un y'e k'un, xí yjahá nintakú. Kui niu xi ts'ín'unkohó rá xutá.

²⁰ Tunga xutá xi ts'anǐu, xi najmi kits'ínk'iehen kjuá'un xu'bǐ, najmi incha ngǐkj'áhá rá anǐmahá kò tá ndaha najmi y'éntu ni xi incha kits'ín. Tu nku kits'ínsjohó rá jánindoó kò ntǐá xi kits'índakohó tǒonsine, tǒontaba, kǐchá, ndjǐo kò yá. Najmi ma chǐhǐ niu, tá ndaha najmi nt'é kò tá ndaha najmi ma fi.

²¹ Tá ndaha najmi incha ngǐkj'áhá rá anǐmahá xutá xu'bó ngat'ahá nga anǐma incha ts'ínk'ien, t'je incha ts'ín, chüba fantukohó xinkǐjn kò ndyjé incha ts'ín.

10

B'í ts'ín tsakuchǐhǐ Jua ntǐtsje xi y'a xujun

¹ As'ai kikie k'já ntǐtsje xi tǐnjǐn nǐntǐ. 'Yún nk'a tǐjn. Ndjǐojmi ján nibajehen kò nku yejǐná sintǐaihi. Xi nkúhu ts'íu b'a ts'ín tǐbat'ai anǐkjǐn, kò sjai xi nkúhu yásjai xi tǐti.

² Kǐjǐya ntsja nku xujun ǐchǐ xi kabix'á. Tsasǐjǐnasun sjai kixǐ ntáchak'uun kò sjai skjún tsasǐjǐnasun t'anankǐu.

³ As'ai 'yún kǐkjǐntáya kò kinu'yá ntahá xi nkú ts'ín nu'yá ntahá xoo nga kǐjǐntá. Nk'ie nga kǐkjǐntáya, yatu nǐyá janeya.

⁴ Nk'ie nga janeya yatu nǐyóo, ja tǐts'inntá kai, tǐntunga kint'ená nku ntá xi nibaha ndjǐojmi ján xi b'a kitsúna:

—Najmi tú kayahá ni xi kuatsú ch'on xi yatuú. Najmi tú b'et'ai.

⁵ As'ai kingjénnk'a ntsja kixǐ ntǐtsje xi nku sjai sǐjǐnasun ntáchak'uun kò xi nku sjai sǐjǐnasun t'anankǐu.

⁶ Kits'ínkie xi tǐjǐna tǐk'un tú nkǐjéhé ni, kui xi kits'ínnda nk'a ján kò ni xi tǐjn nk'a ján, xi kits'ínnda t'anankǐu kò ni xi tǐjn t'anankǐu, xi kits'ínnda ntáchak'uun kò ni xi tǐjn ntáchak'uun. B'ǐ kitsú ntǐtsjee:

—Ja najmi tá k'uandayaha rá.

⁷ Nǐstǐjn nk'ie nga ts'ínkjane tǐjohó ntǐtsje xi ma yatuhu kǐtǐjusun ni xi y'éjǐna 'ma Ntǐaná. B'a kama xi nkú nga ts'ín kitsúya tǐtǐjuhún já profeta xi ts'e.

⁸ As'ai tá kǐnchǐjakohó ngáhana ntá xi kint'e, xi nibaha ndjǐojmi ján. B'ǐ kitsúna:

—T'in kò chǐjúbéi xujun xi kabix'óo, xi kǐjǐya ntsja ntǐtsje xi sǐjǐnasun ntáchak'uun kò xi sǐjǐnasun t'anankǐu.

⁹ Kui nga b'a ngǐ chǐhǐn rá ntǐtsjee nga tsǐjáhana xujun ǐchǐu. As'ai b'ǐ kitsúna: —Chǐjúbéi kò chǐnejǐ. Xi nkúhu ntsjén kama aya tsu'bai niu, tǐntunga aya kants'ai sja kama.

¹⁰ As'ai jakǐ'a xujun ǐchǐ xi kǐjǐya ntsja ntǐtsjee kò kǐkjǐne. Xi kama aya tsu'ba xi nkúhu ntsjén. Tǐntunga nk'ie nga ja kǐtujen, sja kama aya kants'á.

¹¹ As'ai b'a kik'inna:

—Tjihin nga ta kuixínya ngáha rí xuta ni xi Ntjaná ja kits'ínkinchja já profeta. Kuixínyai ni xi Ntjaná ts'íinko xuta xi tjín tu má nankihí ni, tu má antjehé ni, xi nchja tu má éhén ni ko já rej.

11

B'i ts'ín tsakuchjìhi Jua jo já xi kits'ínkie yjohò nga Jesu yjanki

¹ As'ai kik'aina nku yá xá xi ch'achubako ko b'i kik'inna:

—Tjintjein. Ch'achubaj ninkuhú Ntjaná ko nachan chje. T'exki nkú tjín maha xi incha ts'intsohò Ntjaná yo.

² Tunga najmi tu ch'achubaní ante xi tjíña natsihín ninku, at'aha xuta xi najmi be Ntjaná ja kik'áihí kui antee. Kui xi incha kuasinne nga ts'ínkatsún nanki jee yachán jo sá tjihin.

³ Ts'ínkjía jo já xi k'uéjña chji nga yjankina. Incha ngjua najyun kfe ko kuinchja ngajona nku mií ko jo unchan ko cháte ko te nistjin.

⁴ Kui já xi joo, kui xi nga joo ya olibo ko nga joo ni xi s'etísun nd'í xi tjincha nginkun Nda Ntjaha asuntee.

⁵ Tsa tjín xi mjehe ts'ín'uhun xi joo, ts'a kuitjuhu nd'í xi k'uéti ngayjee já kontraha. B'a ts'ín kuayá tu yáhá ni xi mjehe incha ts'ín'uhun.

⁶ Kamaha k'uéchja nk'a ján tu xi najmi ta k'uaaha ts'í xi nkú tjín nistjin kamaha nga incha kuinchja éhen Ntjaná. Ko ta kamaha jní ts'ín ma ntánijoo ko kamaha tsjáha k'í'ái k'í'ái k'jua'un asuntee tu xi nkú tjín niyá mjehe rá nga b'a incha ts'ín.

⁷ Nk'ie nga ja kama ndjuúhu já xi joo nga k'uénijmí, as'ai chu xi kuitjunji tixa nanko kjaánkò jóo. Ts'ín nganaha ko ts'ínk'ien.

⁸ S'entu yjoninte k'iehen aya nyátéhe nanki chánkoo má ta kis'et'a kruu Nda Ntjaha. Kui nankiu xi nanki Sodoma ko ante Egipto chubaha nga nkuhú n'e makò chubaya.

⁹ Jan nistjin masen kamaha nga incha kuasehe yjoninte k'ien xuta xi tjín nkú tjín nanki xi tjín, nkú tjín maha ntjehe xuta xi tjín, nkú tjín maha xuta xi nchja tu má éhén ni, ko nkú tjín ante má nga tjintu. Najmi tsjante nga incha s'eyanji yjoninte k'ien.

¹⁰ Tsjo kamaha xuta xi tjintu asuntee ngat'aha ngabayaha. S'ehé kjuatsjo ko b'i ngján tsjáha xinkjín ni, at'aha kjuasti kitsjáha xuta xi tjintu asuntee já profeta xi joo.

¹¹ Tunga nk'ie nga j'a jan nistjin masen, Ntjaná kits'ínk'iéntu tík'un ngáha rá. Incha tsisintjen ngáha, ko tu ni xí incha kitsankjúhún ngayjee xi kíkíehé.

¹² As'ai incha kint'é nku nta xi 'yún kinchja, xi nibaha ndjiojmi ján nga b'i kitsúhu:

—jNibánjii eí!

As'ai nku nintj nginjikohò ndjiojmi ján ko kíkíehé xuta kontraha.

¹³ Ta kuihi chubo kama nku chón xi tu xí 'yúhún. Nku tjká nankiu je. Yatu mií xuta kits'ínk'iehen chón. Xuta xi ts'ankihí yjohò tu ni xí incha kitsankjúhún. Incha kits'ínkie yjohò nga chánka Ntjaná xi tjíña ndjiojmi ján.

¹⁴ J'a kjuanjima xi ma johò, tunga jahá nibá tíña xi ma joon.

B'i ts'ín tsakuchjìhi Jua ni xi kama nk'ie nga jane tjio xi ma yatuhu

¹⁵ Kits'ínkjane tjiohò ntitsje xi ma yatuhu ko kinu'yá ndjiojmi ján nkjin nta xi 'yún kinu'yá nga b'i incha kitsú:

Má tsatéxuma xuta,

Ntjaná ko xi kits'ín nibá ngajohò

ja t̄incha batéxuma yō nd'ai.

Kui xi kuatéxuma santaha t̄u nkjéhé ni.

¹⁶ Jáchá xi kan ñjuu xi t̄jintu nginkun Nt̄ianá incha kingjénsten ko kits'intsjohō Nt̄ianá.

¹⁷ B'i incha kitsú:

Tí'baih̄i máb'achj̄ih̄i j̄i, Nt̄iani xi t̄jih̄in nga'yún,

Nt̄ia xi t̄j̄ña ko y'ej̄ña.

At'aha ja t̄in'echj̄éin nga'yún chánka xi ts'j̄,

ko ja kuach'atuts'ih̄in nga t̄ibatexumai.

¹⁸ Kama kjahan̄ nax̄inantá xi t̄j̄in̄ asuntee,

tunga jahá kuichu n̄st̄jih̄in̄ k̄juakjan̄ chánkahi,

chub̄a nga kamah̄a k̄juā x̄ut̄a xi k'ien̄.

Ko k'uaih̄i ch̄j̄i xi sakúhu x̄ut̄a xi ts'j̄,

ja profeta ko x̄ut̄a xi nax̄u kits'ín,

ngayj̄ee xi bekj̄uh̄in,

xi ih̄i ko xi x̄ix̄ih̄i.

N'ekje xi ts'ínkatsún̄ asuntee.

¹⁹ As'ai tsix'á n̄nkuhu Nt̄ianá xi s̄j̄ña ndj̄iojmi j̄an ko kiya aya n̄nku kax̄a tsje xi bakúchji ni xi y'éndakō Nt̄ianá x̄ut̄a xi ts'e. Tsat'ai nd'ích'on̄ ko x̄aáh̄an̄ kama. Janeya ch'on̄, kama nku chón, ko 'yún kik'a ts'í ndj̄io.

12

B'i ts'ín tsakuchj̄ih̄i Jua nku tachjuún ko nku chuyatuku

¹ As'ai kama chji ndj̄iojmi j̄an nku ni chánka xi tsakúchji ni xi kama. Kiya nku tachjuún xi kingja ts'íu xi nkúhu x'ót̄ji. Sóo kis'ej̄ña kinte tsukū ko t̄j̄in'aha nku coronā xi te jo niñu t̄jih̄in.

² Nt̄i y'a ko ch̄j̄int̄ih̄i nt̄iú t̄lk̄j̄int̄áyakō nga un t̄ibehe.

³ T̄a kama chji ndj̄iojmi j̄an kj'ái ni xi tsakúchji ni xi kama. Kiya nku yē chánka xi ni. Yatu maha n̄ntakū ko te ndj̄iaha. Nga nkúnkú n̄ntakū nkúnkú corona t̄j̄'aha.

⁴ Nits'in̄ kikje'yúnkoho nku t̄j̄ik̄já niñu xi t̄j̄in̄ nk'a j̄an ko kikjaník'ajen̄ asuhun̄ t'anankiū. Tsasin'yún̄ chuyatuku nginkun̄ tachjuún̄ xi ja ma tsih̄in̄ nt̄ih̄i t̄u xi kj̄inehe nt̄iú nk'ie nga tsín.

⁵ As'ai nku nt̄ix'in̄ kitsih̄in̄ tachjuún̄. Kui xi t̄jih̄in̄ nga ndj̄a kuatéxumaha ngayj̄ee nax̄inantá xi t̄j̄in̄ asuntee. Tunga kichju'áhá r̄a nt̄ih̄i tachjuún̄. Má b'ej̄ña Nt̄ianá nga batéxuma ngji s'ej̄ña nt̄iú.

⁶ As'ai ante kixiū ngji tachjuún̄ nga tsanka. Má y'éndaha Nt̄ianá nku ante ngji, t̄u xi yo n'ekj̄éhen nku m̄j̄i ko jo unchan ko cháte ko te n̄st̄jin̄.

⁷ As'ai kama nku k̄juachán̄ ndj̄iojmi j̄an. Nt̄itsje Miguel ko nt̄itsje xi t̄jenkōho incha kikj̄ankō chuyatuku. Kikj̄an̄ chuyatuku ko nt̄itsje xi t̄jenkōho.

⁸ Tunga kits'ín̄mdyjahá ko najmi t̄a kis'ehe r̄a ante ndj̄iojmi j̄an.

⁹ Tsich'onsje chuyatuku chánkoo, kui xi yē chókō xi 'mi ndaninda ko xi t̄a 'mi ya Satana, xi b'anachaha ngayj̄ee x̄ut̄a xi t̄j̄in̄ asuntee. Kui ko nt̄itsjeh̄e kichjaník'ajen̄ asuntee.

¹⁰ As'ai t̄u xi yuhún kinu'yáha nku nt̄a xi kint'e ndj̄iojmi j̄an. B'i kitsú:

—Nd'aī kuats'ínk'anki Nt̄ianá x̄ut̄a xi ts'e, kuakakúchji nga'yúhun̄ ko nk'ie nga kui batéxuma. Xi kits'ín̄ nibá Nt̄ianá t̄ibatéxuma. At'aha ja kuich'onsje xi batéj̄éne já nts'eé. Kui xi n̄st̄jin̄ n̄st̄jen̄ batéj̄énehe nginkun̄ Nt̄ianá.

11 Ngat'aha níhí Chutsankó kuats'in nganaha já nts'eé, at'aha kuats'inkie yjohó nga yjanki Jesu. At'aha najmi incha kitsankjún nga kuayá.

12 Kui nga n'etsjohonu xi tintsuó ndjiojmi ján, tunga nima rú n'ehenu jun xi tintsuó asuntee kó ajin ntáchak'uun. At'aha kaf'aijénk'unnú ndanindoo. Yún kjan tímaha at'aha be nga chuba nistjin tíñaha.

13 Nk'ie nga ja kíkíe chuyatuku nga ja kichjanik'ajen asuntee, as'ai tsanka t'jennki tachjuun xi kitsihin ntix'iun.

14 Tunga johó tsjanka ihí ja kik'aihi tachjuun tu xi kama ngjuai t'jehen ante xi tíñaha ante kixiu. Ngji t'axín kjihin ye ante má nga kin'ekjén jan nú masen tjihin.

15 As'ai ts'a chuyatuku tsasje xi nkúhu nku ntáje, tu xi kui ntóo kjébéfehe ra tachjuun.

16 Tunga t'anankiuhú tsasinkohó tachjuun. Kitsjen nku tíxa má nga jas'en ntáje xi ts'asje ts'a chuyatuku.

17 As'ai tu xi kama kjahan ra chuyatuku ngat'aha ni xi kamoó kó ngji kjánko ntje xi tjihin tachjuun, kui xutaha xi f'átjo kjuatéxumaha Ntjaná kó tu nku kits'inkiehé yjohó nga Jesu yjanki.

18 As'ai ngji sinjña chuyatuku andai ntáchak'uun.

13

B'i ts'in tsakuchjhi Jua chu xi tsitjuin ntáchak'uun

1 As'ai kíkíe nku chu xi tsitjuin ntáchak'uun. Yatu maha nintaku kó te maha ndjiaha. Nga nkúnkú ndjiaha nkúnkú coroná tjintu'aha, kó nga nkúnkú nintaku nku j'áin xi najmi sasihin Ntjaná tjít'aha.

2 Chu xi kíkíe b'a tjín xa sine tjín, kó b'a k'un sjai xi nkúhu sjai chu oso, kó ts'a b'a tjín ts'a leon tjín. Chuyatuku kikjanink'a chu xu'bo nga kitsjá xáha. Y'éjña títjun kó chánka kits'in ma.

3 B'a tjín xi tu xi kin'e'uhún ra nku nintaku tjín, tunga kin'enkihí ra má nga kin'e'uhun. Ngayjee xuta asuntee incha kama nkjúhun kó kitsjennkihí chu.

4 Incha kits'intsjohó xuta chuyatuku, at'aha kitsjá xáha chu xinkuu nga kui xi kuatéxuma. Kó ta incha kits'intsjohó chu xinkuu. B'i incha kitsú:

—Najmi tjín sa kj'ai xi nkúhu chu. ¿Yá xi kama kjaánkohó?

5 Kik'aintehe chu nga nk'a k'uasje yjohó kó nga najmi skuénkjún Ntjaná nga kuinchja, kó kik'aihi nga yachán jo sá kuatéxuma.

6 As'ai chu najmi kikienkjún Ntjaná nga kinchja. Ch'on kitsúhu Ntjaná kó ante xi má nga tíñaha Ntjaná kó ngayjee xi tjintu ndjiojmi ján.

7 Ta kik'aintehe nga kjaánko xuta jehé Ntjaná kó nga ts'jin nganaha. Ta kik'aihi nga kuatéxumaha nkú tjín maha ntjehé xuta xi tjín, nkú tjín nanki xi tjín, nkú tjín maha xuta xi nchja tu má éhén ni kó nkú tjín ante má nga tjintu.

8 As'ai incha kits'intsjohó chu ngayjee xuta xi tjín asuntee xi najmi tjintunt'á j'áihin xujun xi ts'e Chutsanka xi kin'ek'ien. At'aha kintehe ni nga kamanda asuntee xujuhun Chutsankó tjintut'á j'áihin ngayjee xi k'úentu tík'uun. Kui xi najmi incha kits'intsjohó chu.

9 Xi t'jen tjabaxínñju katasínñju.

10 Xi tjihin nga ngjuainijé, kui xi ngjuainijé. Xi tjihin nga n'ek'ienkohó kicha, kui xi kicha kuayáha. Kui nga tjihin nga ts'jin chúkjuaha xuta jehé Ntjaná kó ndjá kuinchajin ni xi s'ejihin.

B'i ts'in tsakuchjhi Jua chu xi tsitju t'anankiu

¹¹ As'ai kikié kj'ai chü xi tsitju t'anankiu. Jo maha ndjiaha. B'a k'un ndjio xi nkúhu ts'e chutsanka, tunga b'ahá ts'in nchja xi nkúhu chuyatuku.

¹² Ngajoho chü xi tjuun batéxuma. Kits'in chi nga xuta xi tjintu asuntee incha ts'intsjoho chü xi tjuun, chü xi kin'enkihí má tü xí uhún ra.

¹³ Kits'in kjuankjún chánka chi, santaha kits'in nibájen nd'í asun t'anankiu nginkun xuta.

¹⁴ Nga'yún xi kitsjáha chü xi tjuun ts'anachakoho ra xuta nginkun chü xi tjuun. Kits'in kjuayúhün ra xuta nga ts'ínnda nku sénnistjihin chü xi tjuun, tü xi chankjúhun xi najmi k'ien nk'ie nga tsichaya.

¹⁵ Kik'aintehe chü xi ma joho nga ts'ínk'íejña tik'un sénnistjihin chü xi tjuun, tü xi kuinchjáha sénnistjiun ko ts'ín nga n'ek'ien ngayjee xi najmi ts'intsjoho.

¹⁶ Ko kits'in chü xi ma joho nga s'et'aha chuba ntsja kixi ko a ra stjen ngayjee xuta, xi ihí ko xi xixihí, xi nchináha ko xi x'ahan, xi ndáihí yjoho ko xi najmi ndáihí yjoho.

¹⁷ Kits'in nga najmi ch'a kama k'uatse ko a ra kama kuatéña tsa mí nihi, tsa najmi tjihin chubaha chü ko tsa j'áihin chü ko a ra xkihí j'áihin chü.

¹⁸ Kui ni xu'bi xi machjéhen kjuankjintak'un. Xi mankjihin kat'asje xkihí chü, at'aha xkihí j'áihin ndahá niu. Jun unchan ko cháte ko tj'ion nku niu.

14

B'i ts'in tsakuchjhi Jua já xi Ntjaná kits'inkjas'ehen yjoho

¹ As'ai tsase ko kikié nga Chutsanko síjñasun asunntu tjenki Sion. Tjinchat'aha unchan ko yachán ñju mij xuta xi tjintut'áha stjen j'áihin Chutsanko ko j'áihin Na'mihí Chutsanko.

² Kint'e nku ntá xi nibaha ndjiojmi ján. Janeya nto xi nkú ts'in faneya ntáje nga ma 'yún ko xi nkú ts'in faneya ch'on. B'a tá ts'in jane ntá xi kint'e xi nkúhu nkjin nkjún arpa xi t'n'ekjane.

³ Nginkun xi tibatéxumoo ko nginkun xi ñju xi tjintu tik'uun ko nginkun jáchá xi kan ñjuu, tjin xi tjincha se nku soon tsetse. Najmi ch'a tímaha soon xu'bo, nku tutuhú xi unchan ko yachán ñju mij xi tsitjujin ajihin xuta asuntee.

⁴ Kui xi najmi incha kits'insi yjoho tsa jminchjin kíkiantuko, at'aha najmi y'entuko chjuún. Tshuh ra nij nk'ie nga najmi incha kits'intsjoho kj'ai ntja. Incha yjankihí Chutsanko tü má nga tífihí. Kui xi kis'echjintjai ajihin xuta xi tjin. Kui xi tí'bahí Ntjaná ko Chutsanko nga chje xi tjun tjincha n'e ma.

⁵ Ndaha nku én tsank'á najmi incha kinchja, at'aha kui xi je nginkun Ntjaná.

B'i ts'in tsakuchjhi Jua nga incha kinchja jan ntitsje

⁶ As'ai kikié kj'ai ntitsje xi tsú'ba tjen nk'a ján nga nibáko én nda tshuh Ntjaná, kui xi tü nkjéhé ni chjihí ra. Kui xi s'enjimihi xuta xi tjintu asuntee, nkú tjin nanki xi tjin, nkú tjin maha ntjéhe xuta xi tjin, nkú tjin maha xuta xi nchja tü má éhén ni ko nkú tjin ante má nga tjintu.

⁷ Yún kinchja ntitsjee nga b'i kitsú:

—Chankjún Ntjaná ko n'ekio yjonuu nga kui xi chánka, at'aha ja kuichu chuba nga ts'ínkokjua xuta. N'etsjoho xi kits'ínnda nk'a ján ko t'anankiu, ntáchak'uun ko ntá tixa xi tjin.

⁸ As'ai nku ntitsje xi ma joho b'i kitsú:

—Ja kuan'ekje, ja kuan'ekje nanki chánka Babilonija. Kits'in ch'i ngayjee xuta, tu xi tu mí ni ch'onk'uhún ni incha ts'ín xi nkú ta ts'in kui.

⁹ As'ai nku ntítsje xi ma jahan b'i kitsú:

—Tsa tjín xi ts'íintsjohó chu kó sénnistjihin kó tsjánte nga s'et'aha chubaha stjen kó tsa ntsja,

¹⁰ kui xi tjíhin nga ts'íinkjáinyeje kjuakjan chánkaha Ntjaná. B'a kamaha xi nkú maha xi 'yún 'bi xán xi najmi kichjujeheñ nga'yúhún. Nd'í kó sufrí k'uaikoho rá kjuanima nginkun ntítsje jehe Ntjaná kó nginkun Chutsankó.

¹¹ Ndaha tsa mí yjehe najmi kamandyjaya nintihí nd'í xi tsjá kju'aun. Ndaha nku nistjin kó ndaha nku nistjen najmi ts'íinkj'áiya xi ts'íintsjohó chu kó sénnistjihin kó xi ts'íinkj'áihin chubaha j'áihin.

¹² Kui nga tjíhin nga ts'ín chúkjuaha xuta jehe Ntjaná, xi f'átjo kjuatéxumaha kó s'ejihin Jesu.

¹³ As'ai kint'e nku nta xi nibaha ndjiojmi ján nga b'i kitsúna:

—T'et'ai ni xu'bj: “iNd'ai tíb'atuts'inhin rá nk'ie nga nda tjín ts'e xuta xi kuayá nga s'ejihin Ntjaná!”

Kó b'i títsu Espiritu:

—Johon, b'a tjín. Kui xutaha xi incha ts'íinkj'áiya at'aha ndjá xá xi incha kits'in. Ntjaná tsjáha chjíhi xuta xu'bo ngat'aha ngayjee ni nda xi incha kits'in.

B'i ts'in tsakuchjhi Jua nkú ts'in kichjustjen chahan asuntee

¹⁴ As'ai tsase kó kíkíe nku nintí taba. Asun nintíu tjíñasun nku xi b'a tjín xi nkúhu Ntíhi Ndax'iun tjín. Tjí'aha nku coroná tóonsine. Kjiya ntsja ya nku kichá yjo xi n'echjén nga ti tunjñu.

¹⁵ As'ai nínku tsitjuhu kj'ai ntítsje kó 'yún kinchja nga b'i kitsúhu xi tjíñasun nintíu:

—Ja kama chá ni xi tjíntje asuntee. Kichahi tichákohoni niu kó ch'atjói, at'aha ja kuichu chubá nga ch'atjó chon.

¹⁶ As'ai xi tjíñasun nintíu kichaha tsatekoho ni xi tjíntje asuntee kó j'áya chahan.

¹⁷ Nínku xi síjña ndjiojmi ján ta tsitju kj'ai ntítsje xi ta y'a nku kichá yjo.

¹⁸ Kó nahan chje ta tsitju kj'ai ntítsje xi batéxumaha nd'íu. Kui xi 'yún kinchja nga b'i kitsúhu xi y'a kichá yjoo:

—Kichá yjohi tichákákohoni ehén tuntsjajé xi tjín asuntee, at'aha ja chubaha nga stí tuntsjajé.

¹⁹ As'ai kichaha ntítsjee tsatekoho tuntsjajé xi tjín asuntee kó kits'ínkj'a má nga ts'íonki tuu, kui xi tsuhu rá má nga s'ejña chji kjuakjan chánkaha Ntjaná.

²⁰ Kits'ionnkí tuntsjajé natsihin nankíu, tunga tu jníhi kitju. Xi nkú rá ma nku metru masen kama nga nanaka jníu kó jan rá unchan kilométru kama nga tayáha.

15

B'i ts'in tsakuchjhi Jua yatu ntítsje xi incha y'a kjuanima xi fekuhu

¹ As'ai kíkíe ndjiojmi ján kj'ai ni chánka xi ma nkjunná, xi tsakúchji ni xi kama. Yatu ntítsje kíkíe xi incha y'a yatu kjuanima xi fekuhu. B'a ts'in kuichú ma ndjuúhu kjuakjan chánkaha Ntjaná xi tíb'éjña chji.

² Kíkíe nku ni xi b'a tjín nku ntáchak'un chutsín xi nd'í kin'etjijinkoho tjín. Kó andaihi ntáchak'uun tijncha ndju xuta xi kits'in nganaha chu. Kui xi Najmi

kits'intsjohō sénnistjihin kō najmi kits'inkjáihin nga kis'et'ahā xkī j'áihin chu. Incha y'a xutō najní arpa xi Ntīaná kitsjáha.

³ Tīncha se sohon Moise, ndā xi kits'inxát'ahā Ntīaná, kō tā tīncha se sohon Chutsankō. B'ī tīncha tsu:

Ji Ntīani, jī tjihin nga'yún.

Chánka ni xi kin'endai kō ma nkjúnni.

Kixi kō naxu niyá xi ts'j.

Ji xi ndā rejhi xutā xi tjin.

⁴ Ngayjee xutā tjihin nga tsankjúhin, Ntīani.

Ngayjee xutā tjihin nga ts'intsjohi.

At'ahā nku tutu ji xi tsjei.

Kj'uaí nginkuin ngayjee xutā xi tjin nga ts'intsjohi,

at'ahā ja ya nga kixi n'ei kjuā.

⁵ Nk'ie nga ja kama ni xu'bj, kikie nga tsix'á ninku, ante nkjúhun Ntīaná xi síjña ndjiojmi ján.

⁶ Tsitju ninku yatu ntítsje xi incha y'a kjuānimō. Incha yja najyun xi je kō xi tibat'ai kō mehe tjintukjáha ni s'ekjá toonsine.

⁷ As'ai nku xi űju xi tjintu tík'uun kitsjáha nga nkúnkú ntítsje xi yatu nku tasā toonsine xi kitsehe ni xi ts'ín nibájennehe xutā. Kui xi kjuākjan chánkaha Ntīaná, Ntīaná xi tijná tík'un tu nkjéhe ni.

⁸ Kitsehe aya ninku ninti xi tsitjujihin kjuachánkaha kō nga'yúhun Ntīaná, kō ndaha nku najmi kama jas'en aya ninku santa nkúhu nga jeya kjuānimā xi yatu xi incha y'a ntítsje xi yatu.

16

B'ī ts'in tsakuchiji Jua kjuānimā xi yatu

¹ As'ai kint'e nku ntā xi tu xi 'yúhún xi nibaha aya ninku. B'ī kitsúhu ntítsje xi yatu maha:

—Tankiún. Tatendzjosún asuntee ni xi tīncha tasā xi yatu xi kjuākjan chánkaha Ntīaná.

² As'ai ntítsje xi tjuun ngjiténdzjosún asuntee ni xi tīncha tasaha. As'ai xutā xi tjintut'áha chubaha chu kō xi kits'intsjohō sénnistjihin incha kingjaha tsé ch'onk'un xi kitsjáha kjuā'un.

³ As'ai ntítsje xi ma joho tsaténdzjojin ntáchak'uun ni xi tīncha tasaha. As'ai jni kama ntáchak'uun xi nkúhu jnihi nku ndā xi kan'ek'ien. K'ien ngayjee xi tjintu tík'un ajin ntáchak'uun.

⁴ As'ai ntítsje xi ma jahan tsaténdzjojin ntáje kō ajin ntā tixō ni xi tīncha tasaha. As'ai jni kama.

⁵ Kint'e nga b'a kitsú ntítsje xi batéxumaha ntánijuo:

—Tsje ní ji, Ntija xi tijná kō y'ejna. Kixi kuan'ei nga b'a ts'in kuan'ei kjuā.

⁶ At'ahā kui xutā xu'bo incha tsaténdzjo jnihi xutā jee kō já profeta. Nd'ai ji kuak'aihi nga jni incha kuak'i. B'a ts'in machjéhen.

⁷ Tā kint'e nku xi b'ī kitsú ajin nāchan chje:

—Johon, Ntija xi tjihin nga'yún, ji xi kixi kō naxu n'ei kjuā.

⁸ As'ai ntítsje xi ma űjuhu tsaténdzjojnúhu ts'íu ni xi tīncha tasaha. Kik'aihi kjuā ts'íu nga nd'í k'uétikoho xutā.

⁹ As'ai 'yún kits'inchjahan nubóo xutā. Ndaha tsa b'a kama, najmi incha ngjik'áhā rá animaha kō najmi incha kits'inkie yjohō nga Ntīaná xi chánka.

Tu sa ní najmi kikienkjún Ntjaná nga kinchja. Ntjaná, kui xi maha tsja kjuanimá xu'bi.

¹⁰ As'ai ntítsje xi ma uhun tsaténdzjo ni xi tjincha tasaha má tijnasun chu nga tibátexuma. As'ai kama jyun ngayjee má tibátexuma chu. Incha kikjinene njai xuta ngat'aha kjua'un xi tjincha be.

¹¹ Ch'on incha kitsúhu Ntjaná xi tijná nk'a ján tu ngat'aha kjua'un xi tjincha be ko tsé xi incha kingjaha, tunga tu nkú najmi incha ngjik'áhá rá animaha.

¹² As'ai ntítsje xi ma juhun tsaténdzjojin ntáje chánka Eufrate ni xi tjincha tasaha. As'ai kixiya ntáje tu xi tsjantehe rá nga kj'ua já rej xi nibáha má tju ts'iu.

¹³ As'ai kikié jan jáninda xi b'a k'un cháxkje k'un. Ts'a chuyatuku tsitju chu ko ts'a chu xi ma johó ko ts'a nda profeta tsank'óo.

¹⁴ Kui jánindo xi ts'in kjuankjún ko incha bitju nga nchja njaha já rej xi tjin ngayjee asuntee, tu xi k'uéndaha yjohó jóo xi má nga incha ts'jin kjuachán. At'aha kjuachán chánka s'e nistjin nk'ie nga kuakúchji yjohó Ntjaná xi tjin nga'yún.

¹⁵ "Chasoo, an kjúa xi nkú joyaha nda ndyjé. Nda tjin ts'e xi tijná tik'un ko xi tijná ndaha najyuhun tu xi najmi kjuátsú'ba kistihi ko najmi kama subaha rá nga cha!"

¹⁶ Jáninda xi joon kinchja njakúhu já rej ante xi 'mi Armagedon nga én hebreo.

¹⁷ As'ai ntítsje xi ma yatuhu tsaténdzjo ni xi tjincha tasaha. Kinu'yá nku nta xi tu xi 'yuhún. Aya ninku má b'ejna Ntjaná nga batéxuma nibaha nto nga b'i kitsú:

—Ja kama.

¹⁸ Tsat'ai nd'ich'on, xaáhan kama, janeya ch'on, ko kama nku chón xi tu xi 'yuhún. Nkúhu nga tjintu xuta asuntee najmi kjee ma nku chón xi nkúhu xu'bo, at'aha tu xi 'yuhún kama chón.

¹⁹ Jan tsitju nanki chánko nga tsakjanya ko kin'ekje nanki xi tjin asuntee. Jáitsjehe Ntjaná nanki chánka Babilonia xi má nga kits'in nibánehe kjuakjan chánkaha. Kin'ek'i nanki Babilonia kjuakjahan Ntjaná.

²⁰ Najmi ta kiyaha rá ngayjee xjo xi tjin ko ta ndaha naxiu.

²¹ Nk'a ján nibaha rá ts'í ndjio i xi kik'anehe xuta. Ts'ati yachán kilu álihi niu. Én ch'on tsu kinchja xuta nga najmi kikienkjún Ntjaná ngat'aha kjuanimá xi ts'e ts'í ndjio, at'aha un nkjún incha kikiéhe ngat'aha kjuanimá chánka xu'bi.

17

B'i ts'in tsakuchji Jua xi nkú ts'in kin'ekokjua naskóo

¹ As'ai j'aisena nku ntítsje xi síjnajihin ntítsje xi yatuu, ntítsje xi incha y'a tasa xi yatuu. B'i kitsúna:

—Nibái. Kuakuchji xi nkú ts'in n'ekokjua naská k'aku xi tijnasun ntáje chánko.

² Já rej xi tjin asuntee incha kikjantuko naskóo ko xuta xi tjintu asuntee ta incha kikjantuko no. B'a ts'in kindyjajihin rá xi nkú ts'inndyjajihin xuta nk'ie nga ma ch'i.

³ As'ai j'ajinna Espirituhu Ntjaná ko ngjikona ntítsjee ante kixiu. Yo kikié nku tachjuún xi txisuhun nku chu xi ni. Nkú ts'in chubaha xuta, b'a ts'in tjit'aha chu nga kitsejnuhu. Tunga én xi najmi tibenkjühún Ntjaná tjit'aha. Yatu maha nintaku ko te maha ndjiaha.

⁴ Nku najyun kuan kō ni yja nō. Kitsejnúhu rā tōonsine kō kj'ái kj'ái ndjio tsjo k'un. Kjiya ntsja nku tasā tōonsine xi kitsehe ni xi najmi sasíhjin Ntjaná kō ni xi si nginkun Ntjaná, kui xi tsuhu rā kjuaská xi kits'ín.

⁵ Tjít'a stjen nku j'án xi najmi chubā mankjihjin xutā. B'í ts'ín tjít'a: “Nanki chánka Babiloniā.” Kui xi naahā jminchjín ská kō naahā xutā xi ts'ín ni xi najmi sasíhjin Ntjaná.

⁶ Kikie nga ch'í nō. Jníhí xutā jehe Ntjaná kō jníhí xutā xi kin'ek'ien ngat'aha nga kits'ínkie yjohō nga Jesu yjanki, kui xi kits'ín ch'íhí. Nk'ie nga kikie nō, tū ni xí kama nkjúhúnna.

⁷ As'ai b'á kitsúna ntítsjee:

—Á tīma nkjúhun ri? Xínyaha nkú tjíhjin rā ngat'a ts'e nō kō chū xi tjísuhun, xi yatu maha nintakū kō te maha ndjiaha.

⁸ Chū xi kuayai, kui xi y'ejña nk'ie. Najmi tā tjíhjin nd'ai. Tunga kuitjunjihí aya tixā nankō nga nguai má nga ndyja. Xutā xi najmi tjíntut'á j'áihjin kintehe ní nga kamanda asuntee xujun xi má nga tjíntut'á j'áihjin ngayjee xi k'úentu tík'un, kui xutāha incha kama nkjúhunjín nk'ie nga incha skuē chū xi y'ejña nk'ie kō najmi tā tjíhjin nd'ai tunga kj'uai ngáha.

⁹ Kui ni xu'bjí xi machjéhen kjuankjintak'un. Nintakū xi yatuu, kui xi tsuhu rā asunntu tjenkí xi yatu xi tjíñasun nō.

¹⁰ Tā tsuhu rā yatu já rej. Un já rej xu'bjí ja incha kits'ínndyja, nku xi tjín sahá xá nd'ai, kō nku xi najmi kjee f'ai. Kui xi najmi 'yún tse kamahā nk'ie nga kj'uai.

¹¹ Chū xi y'ejña nk'ie kō najmi tā tjíhjin, kui xi ndā rej xi ma jiu, xi tā nku xi yatuu. As'ai nguai má nga ndyja.

¹² 'Ndjia te xi kuayai, kui xi tsuhu rā te já rej xi najmi kjee 'bai xáha, tunga k'uai xáha rā nga kuatéxumakō chū nku orā tjíhjin.

¹³ Kui xi nkuhú incha kamakō xinkjín kō tsjáha chū nga'yúhunjín kō xá xi tjíhjin.

¹⁴ Incha kjaánkō Chutsankō, tunga ts'íin nganahá Chutsankō, at'aha kui xi Ndā Ntjaná já ntja kō Ndā reihí já rej. Incha tjeñkíhí Chutsankō xutā xi kinchjahā Ntjaná kō j'áihjin, xi kixí incha kits'íntjusun ni xi kitsúhu Ntjaná.

¹⁵ Kō b'á tā kitsú yana ntítsjee:

—Ntáje xi kuayai má nga tjíñasun naskóo, xutáhā niu. Tū mí ntjéhe ni y'ahará, tū mí éhén ni kō tū mí nankihí ni.

¹⁶ Ndjia xi te xi kuayai xi tjíhjin chū, kui xi incha ts'íin unkie naskóo. Incha kjé'aha ngayjee ni xi tjíhjin kō k'uéjña kisti. Kjine yjonintehe nō kō nd'í incha k'úetikoho.

¹⁷ At'aha Ntjaná y'ejña ajin animahā ndjia xi tee xi má nga incha ts'íin ni xi mjehe Ntjaná. Kui nga nkuhú incha ts'íin maha yjohō kō incha tsjáha chū nga kui xi kuatéxuma santa nkúhu nga kuitjusun én xi kitsú Ntjaná.

¹⁸ Nā xi kuayai, kui nanki chánka xi batéxumahā já rej xi tjín asuntee.

18

B'í ts'ín tsakuchjíhí Jua nga kin'ekje nanki chánka Babiloniā

¹ Nk'ie nga ja kama ni xu'bjí, as'ai kikie kj'ái ntítsje xi nibajehen ndjiojmi ján. Kui xi chánka xá xi tjíhjin. Kjuachánka xi tjíhjin kits'ín ndzjehen asuntee.

² Yún kinchja nga b'í kitsú:

—Ja kuan'ekje. Ja kuan'ekje nanki chánka Babilonjá. Ja ni'yaha jánindoó kama, ante má tjíntuyá ngayjee jáninda xi tjín. Ja nubahá ngayjee nise xi uncha kó xi si nginkun Ntjáná.

³ Ajihín nanki xingisoó nku naská kama nanki Babilonjá. Xi nkúhu tsa kik'i jóo kjuaskáha nó nga kikjantuko. Já rej xi tjín asuntee incha kikjantuko nó, kó kama nchiná já tiyanta xi tjín ngat'aha ni nkjún xi ts'atse nga tsjo ts'in y'ejña.

⁴ As'ai kint'e kj'ai nta xi nibaha ndjiojmi ján xi b'j kitsú:

—Tjtusjojiun nankiu, jun xi xuta xi ts'an, tu xi najmi kó jun ch'anjikohonu ngatitsuhun kó tu xi najmi chakohonu kjuanima xi sakúhu.

⁵ At'aha santaha ndjiojmi ján ja tábichú ngatitsuhun. Ja tjínjin k'un Ntjáná jé xi tjincha ts'in.

⁶ N'ek'íechjúú ni xi kits'ihin xuta. Jo tjíhin nga n'ek'íechjúú ngatitsuhun. Tinchajihun tasaha ni xi k'úú, xi jo niyá nga 'yún kjan sa nga xi kitsjáha xi kj'ai.

⁷ Xi nkú ts'in 'yún nk'a ts'asje yjohó kó tsjo ts'in y'ejña, b'a ta ts'in 'yún tjohon kjuanima kó kjuaba nd'ai. At'aha b'a titsu nga kui rú nku ná reína, najmi ná x'an rú kó rú najmi s'ehé kjuaba.

⁸ Kui kjuaha nkuhú nga nibane tentehe rá kjuanima, ngabaya, kjuaba kó kjintá. Nd'í s'etikoho, at'aha tjíhin nga 'yún Ntjáná xi ts'ínkokuaha.

⁹ Ni xi tjíhin naská Babilonjá já rej xi tjín asuntee kits'ínchjénko nó kó jóo incha kikjantuko nó. Kui nga nk'ie nga incha skuéhe jóo ninti xi tibitju má nga títi nankiu, incha kjintát'a kó un kama k'un.

¹⁰ Kjin kuincha, at'aha incha tsankjún kju'a'un xi tí'bajhi nankiu kó b'a incha kuitsu:

—iNima rú ts'ihin! iNima rú ts'ihin nanki chánkoó, nanki Babilonjá xi nk'a tjen! At'aha nkuhú nga n'ekokjuaha.

¹¹ Játiyanta xi tjín asuntee tá kjintát'a kó un skuéhe ngat'aha ni xi tímaha nankiu, at'aha najmi tá tjín xi k'uatsehe rá ch'á xi k'jáiko.

¹² At'aha toonsine kó toontaba, nkjin tákjá ndjio tsjo k'un kó nkjin tákjá najyun chjí, najyun kuan kó xi nihí, nkjin tákjá yá xi sinjne kó nkjin tákjá ni xi kin'endakoho yá xi chjí kó kicha kó kj'ai sa nihi xi tjín,

¹³ nkjin tákjá ni xi sinjne kó ntá sinjne, tjink'úbjo kó xán, seti, kuan niñu xi chjí kó tuniñu, turu kó chutsanka, ndje kó yá xi kje'yún ndje, kó santaha xuta musu xi satéña, kui niu xi incha f'aiko jóo.

¹⁴ B'a k'úhín nanki Babilonjá:

—ja najmi tá tjíhin ri tu tsjo k'un xi kama mje nkjúhin! ja kuan'endya kjin ni tsjo k'un xi tjíhin kó kjuanchináhi! iNajmi tá sakú saha ri!

¹⁵ Kjin incha kuincha já tiyanta xi incha kama nchinántjaihi nankiu, at'aha incha tsankjún kju'a'un xi skuéhe nankiu. Incha kjintá kó un skuéhe ngat'aha ni xi tímaha nankiu

¹⁶ nga b'a incha kuitsu:

—iNima rú ts'ihin! iNima rú ts'ihin nanki chánkoó! Kui xi kingja najyun chjí xi kuan kó xi ni, najyun xi yajnuhu toonsine kó kj'ai kj'ai ndjio tsjo k'un.

¹⁷ Nkuhú nga kfehe ngayjee kjuanchiná chánka xu'bj.

Nkjin incha kuincha ngayjee já xi ts'ínko yábarku, xi yá barku incha b'emayá, xi ts'ínxáya yábarku kó ngayjee xi ntáchak'uun sakúhura ni xi incha kjine.

18 Nk'ie nga incha skuę nįntį xi tįbitju má nga títi nankiu, 'yún incha kuinchja nga b'a incha kuitsu:

—¿Má nankihį xi b'a ta tjin xi nkú tjin nanki chánkoó?

19 Incha kuaté'a ndyjo nintaku nga kuakúchji nga kjuaba tjihin, incha kjintá ko un skuęhe ngat'aha ni xi tímaha nankiu nga b'į incha kuitsu:

—įNįma rú ts'ihin! įNįma rú ts'ihin nanki chánkoó! 'Yún ts'atse ni xi chjį. Yo kama nchiná ngayjee xi tjihin yábarku. Tu nkuhú nga kuan'ekjehe ngayjee ni xi tjihin.

20 Kat'etsjonuu, jun xi tintsuęo ndjiojmi ján ngat'aha ni xi tın'ehe nanki chánkoó. Kat'etsjonuu, jun xuta jehe Ntjaná ko já postru ko já profeta, at'aha Ntjaná kuats'inkokjua nankiu ngat'aha ni xi kits'innuu.

21 As'ai nku ntįtse xi nk'a tjen kikjesintjen nku ndjio naxi ái. Kui xi kįkjaník'ajin ntáchak'uun nga b'į kitsú:

—B'į ts'ın 'yún n'ekje nanki chánka Babilonįa ko najmi ta ch'a skuęhe ra.

22 Najmi ta kwinú'yáha aya nįyátéhe nga kjuane najni arpa ko yanaxu ko tjio. Yo najmi ta s'ehe já xi ts'ınnda nkjin tikjá ni. Yo najmi ta kwinú'yáha nga kuakjan tuniņu.

23 Najmi ta ts'ın ndzjehen ndaha nku nd'į aya nįyátéhe ko najmi ta kwinú'yáha s'į kjuabixan. B'a kama ta ndaha tsa já tiyanta xi tjin yo kama já k'aku ajihin xuta xi tjin ko t'je xi maha ts'anachakoho ra ngayjee naxinanta xi tjin.

24 At'aha kui nankiu y'anji jnihi já profeta, jnihi xuta jehe Ntjaná ko ngayjee xi kin'ek'ien asuntee.

19

B'į ts'ın tsakuchjįhi Jua nga kin'etsjoho Ntjaná ndjiojmi ján

1 Nk'ie nga ja kama ni xu'bi, as'ai kint'e ntaha nkjin nkjún xuta xi 'yún kinchja ndjiojmi ján nga b'į incha kitsú:

—įKan'etsjoho Ntjaná, kui xi ts'ink'ankiná!

Kui xi ts'e kjuachánka ko nga'yún.

2 At'aha nda ts'ın ko kixi ts'ın kjua,

ja kuats'inkokjua naská k'aku

xi ni najmi ndaha kits'inkatsúnkoho xuta.

Ntjaná ja kuakasje chjį jnihi xuta xi ts'e.

3 As'ai b'ahá ta incha kitsú ngáha:

—įKan'etsjoho Ntjaná! Nįntį xi tįbitjuhu nanki chánkoó ngjuainji nk'a ján tu nkjéhé ni.

4 As'ai kingjénsten santaha t'anankiu jáchá xi kan řjuu ko xi řju xi tįntu tik'uun nga kits'intsjoho Ntjaná, kui xi tįńasun ante má batéxuma. B'į incha kitsú:

—įB'a katuma! įKan'etsjoho Ntjaná!

5 As'ai kinu'yá nku ntą xi nibaha ra má b'eřna Ntjaná nga b'į kitsú:

N'etsjoho Ntjaná ngayjo jun xi xuta xi ts'e,

jun xi yankjún Ntjaná, xi xixihį ko xi ihį.

6 As'ai kint'e nga xi nkú ts'ın nu'yá nkjin ntaha xuta, xi nkú ts'ın faneya ntáje nga ma 'yún ko xi nkú ts'ın 'yún faneya ch'on. B'į kitsú ntó:

—įKan'etsjoho Ntjaná!

At'aha tibatéxuma Ntjaná, Ntja xi tjihin nga'yún.

7 Kat'etsjoná ko katsejřhinná kjuatsjo,

n'ekíe yjoná nga kui xi chánka.
 Aṭ'aha ja kuichu chuba kjuabixahan Chutsanko,
 ja kab'enda yjoho xi k'úéñíako.

⁸ Ka'baihi nga ngua najyun xi chji,
 xi je ko xi tibat'ai.

Kui niu xi tsuhu ra ni xi nda incha kits'in xuta jehe Ntjaná.

⁹ As'ai b'a kitsúna ntítsjee:

—T'et'ai ni xu'bi: “*ǀÁ b'a nda tjiin ts'e xi kik'inyaha ra nga kj'uaíhi s'í kjuabixahan Chutsanko!*”

Ko b'a ta kitsúna:

—Kjuaxi ni xi tixihin. Ntjaná xi b'a kitsú.

¹⁰ As'ai tsásinkunch'int'aha ntítsjee xi má nga ts'intsoho, tunga b'ahá kitsúna:

—Najmi b'a tu n'ei. An ta ts'inxát'aha Ntjaná xi nkúhu ji ko ta xi nkúhu já nts'ei xi tu nkú tima 'yún tak'uhún én xi tsakúya Jesu. Ntjanáhá xi n'etsjoihi.

Aṭ'aha én xi tsakúya Jesu, kui éen xi ts'ínkinchjaha já profeta.

B'i ts'in tsakuchjhi Jua nku xi tjisuhun ndje

¹¹ As'ai kíkíe nga tjentixa nk'a ján. Tsase ko kíkíe nku ndje taba. Xi tjisuhun chu 'mi Xi Kixi Ts'in ko Xi Kjuaxi Ni xi Tsu. Kixi ts'in nk'ie nga kjuá ts'in ko nga kján.

¹² Xi tjincha nd'í tjincha tunkun. Nkjin corona tjí'aha ko jtí'aha nku j'áin xi nku tutu kui be.

¹³ Yja nku najyun xi kits'ihj jní ko j'áihjin, kui xi Éhen Ntjaná.

¹⁴ Tjennkihj já jun xi tjin ndjiojmi ján. Ndje taba tjintusúhun nga yja najyun xi chji, xi taba ko je.

¹⁵ Ts'a tbitju nku kicha xi yjo, tu xi kjaánko ho nanki xi tjin asuntee. Ndjá kuatéxumaha xuta ko ts'jin nibánehe kjuakjan chánkaha Ntjaná xi tjiin nga'yún.

¹⁶ Najyun xi yja ko ngasuhj jtí'a j'áin xu'bi: “*Nda rejhi já rej ko Nda Ntjaha já ntja.*”

¹⁷ As'ai kíkíe nku ntítsje xi sjíñasun ts'íu. Kui xi 'yún kinchja nga b'i kitsúhu ngayjee nise xi b'ema tjen nk'a ján:

—Nibá ma njakú nga chinoo nichine chánka xi tsjá Ntjaná.

¹⁸ Chinoo yjonintehe já rej ko já jun k'aku ko já xi x'in b'asje yjoho, yjoho ndje ko xi b'esúhun chu, yjonintehe ngayjee xuta, xi tjíma ndáihj ko xi kich'atse, xi ihj ko xi xixihj.

¹⁹ As'ai kíkíe chu xi tsitujin ntáchak'un ko já rej xi tjin asuntee nga tjenko já juhun. Incha kama njakú tu xi incha kjaánko ho xi tjisuhun ndje ko já jun xi ts'e xi tjisuhun ndje.

²⁰ Kichjubénijé chj ko ta kichjubénijé nda profeta tsank'á xi kits'in kjuankjún nginkun chj. Kui kjuankjún xi kits'in ts'anachako ho ra xuta xi kitsjante nga kis'et'aha chubaha chj ko xi kits'intsoho sénnistjihj. Incha kichjanik'ajin ták'un chj ko nda profeta tsank'óo ajin ntáchak'un nd'í xi títokoho sufri.

²¹ Ko já xingisoo kin'ek'ienko ho kicha xi tbitju ts'a xi tjisun ndje. Ngayjee nisee tu xi incha kikjinehé yjonintehe jóo.

20

B'i ts'in tsakuchjhi Jua nga nku mij nú kj'ua

¹ As'ai kikié nku ntítsje xi nibajehen ndjiojmi ján nga y'a yubihí tixá nankó kó kjiya ntsja nku n'úkicha cháńka.

² Jak'á chuyatuku kó y'é't'a'yún nku mií nú tjihin. Kui chuyatuku xi ye chá xi 'mi ndaninda kó Satana.

³ Kikjaník'aya tixá nankó kó y'échja. Y'énehe nku sello xi y'échja'yún ankjuo tu xi najmi tá k'uanachaha rá nanki xi tjin asuntee santa nkúhu nga kj'ua nú xi nku miú. Askahan nk'ie nga ja kj'ua nú xi nku miú, tjihin nga chjundáya kutju.

⁴ As'ai kikié nkjin já xi y'entu nga kik'ai xáha nga incha kuatéxuma. Tá kikié xutá xi kitikjá nintaku ngat'aha nga tu nkú kits'inkiehé yjoho nga Jesu yjanki kó y'énijmí éhen Ntjaná. Kui xi najmi kits'intsjohó chu kó sénnistjihin kó najmi kitsjante nga kis'et'aha stjen kó a rá ntsja chubaha chu. Incha j'áya ngáha rá ngabayoo kó tsatéxumakó Jesucristo nku mií nú tjihin.

⁵ Tunga xutá k'ien xingisoo najmí j'áiyaha ngabayoo santa nkúhu nga j'a nú xi nku miú. Xi kuatéxumakó Jesucristo, kui xi tjun kj'uaíyaha.

⁶ Já b'a nda tjihin ts'e xutá je xi k'uaihi rá nga tjun kj'uaíyaha! Ngabaya xi ma johó najmí tá tjihin rá nga'yún tsa nkú ts'íihin xutá xu'bo. Tu sa ní ts'íintsjohó Ntjaná kó Jesucristo xi nkúhu já ná'mi kó kuatéxumakó nku mií nú tjihin.

B'i ts'in tsakuchijhi Jua nga ts'íinnjya ndanindoo

⁷ Nk'ie nga ja kj'ua nú xi nku miú, chjundáya ndanindoo má kjiya'yún.

⁸ As'ai kuitju nga k'uanachaha xi batéxumaha nanki Gog kó nanki Magog, kui xi tsuhú rá tu má nankihí ni. Ndanindoo kuinchja njakúhu já jun xi tjihin nankiu nga incha kjaán. Nkjin kama xi nkú ts'in nkjin maha tsumí xi tjin andai ntáchak'uun.

⁹ Incha k'úéma ngayjee asuntee kó k'uéjtindaihi má tjintu xutá jehe Ntjaná kó nanki xi Ntjaná tjohó. Tunga njabah nd'í nk'a ján xi kj'uaík'íétiyjehe.

¹⁰ Kó ndanindoo xi ts'anachaha jóo chjanik'ajin ntáchak'un xi tjihin nd'í kó sufrí, má tá chjanik'ajin chu kó ndá profeta tsank'óo. Yo un skuéhe njstjin njstjen tu nkjéhe nihi.

B'i ts'in tsakuchijhi Jua nga n'ekokjua xutá

¹¹ As'ai kikié xi tibatéxuma. Taba kó cháńka ante má nga tjíña nga batéxuma. As'ai t'anankiu kó nk'oo incha ngji t'axín nginkun. Najmí tá kis'ehe rá ante.

¹² Kikié xutá xi k'ien, xi ihí kó xi xixihí, nk'ie nga kabincha nginkun xi tibatéxumoo. As'ai kichjux'á nkjin xujun kó tá kichjux'á xujun xi má nga tjintut'á j'áihin xutá xi k'úentu tik'un. Xi nkú ts'in tjt'a xujun ni xi incha kits'in, b'a ts'in kin'ekokjua xutá k'ien.

¹³ J'áya ngáha rá xutá xi k'ienjin ntáchak'uun kó xi kjintuyánji t'anankiu, ngayjee xi tjintu antehé xutá k'ien. Xi nkú nga incha kits'in, b'a ts'in incha kin'ekokjua.

¹⁴ As'ai kichjanik'ajin xi 'mi Ngabaya kó xi 'mi Antehé Xutá K'ien ajin ntáchak'un nd'íu. Ngabaya xi ma johó ntáchak'un nd'íu.

¹⁵ Xi najmí tjintut'á j'áihin xujun má nga tjintut'á j'áihin xutá xi k'úentu tik'uun, kui xi tá kichjanik'ajin ntáchak'un nd'íu.

21

B'i ts'in tsakuchijhi Jua nku nk'a tsetse kó nku t'ananki tsetse

¹ As'ai kikié nku nk'a tsetse kó nku t'ananki tsetse, at'aha kindyjain sén nk'a xi tjuun kó t'ananki xi tjuun, kó najmí tá kis'ehe ntáchak'un.

² Kō kikiē nanki Jerusalen tsetse. Kui xi nanki jehe Ntjaná xi Ntjaná kits'in nibájen ndjiojmi ján. B'a ts'in kas'enda xi nkúhu nku nabixan xi tsjo tjin x'ótji xi kan'engja nga tikuyaha nda bixoon.

³ Kint'e nku nta xi y'un xi nibaha má tijná xi tibatéxumoo nga b'i kitsú:

—Ntjaná ja tijnajihin xuta nd'ai. K'úéjñajihin xuta kō kui xi kama xutaha. Ntjaná k'úéjñajihin kō kama Ntjaha.

⁴ Ts'inxijnu ntánkun. Najmi ta incha kuayaha kō najmi ta incha kjintáha. Najmi ta kjintáyaha ngat'aha kjuaboō kō najmi ta un skuēhe ra. At'aha ni xi kis'e ja najmi ta tjihin.

⁵ As'ai b'a kitsú xi tibatéxumoo:

—An tít's'in tsetse ngayjee ni xi tjin.

Kō b'a ta kitsú:

—T'et'ai ni xu'bi, at'aha kjuaxi én xu'bi kō ma n'e s'ejin.

⁶ As'ai b'a kitsúna:

—Ja kama. An xi ntu alfa kō ntu omega, an xi tjuun kō xi fekuu. Xi tíma xintáha an tsjaha nga k'úi ntánijuaha ntá tixa xi ts'ínk'íéntu tík'uhun xuta. Tu tsjahá ra.

⁷ Xi ts'in ngana, kui xi ts'ínkjáihihin ngayjee ni xu'bi. An kama Ntjaha kō kui kama ntína.

⁸ Tunga máha xi tsankjún kō xi najmi s'ejihin, xi ts'in ni xi najmi sasína kō xi ts'ínk'ien anjima, xi chuba fantukohó xinkjin kō xi ts'in tje, xi benkjún ntja xi ts'índaha ntsja xuta kō ngayjee xi nchja én tsank'á, kui xi tjihin nga ngjuai ajin ntáchak'un xi nd'í kō sufrj títikoho. Kui xi ngabaya xi ma joho.

B'i ts'in tsakuchjhi Jua Jerusalen tsetse

⁹ As'ai j'aisena nku ntítsje xi síjñajihin ntítsje xi yatu, ntítsje xi incha y'a yatu tasa má nga tijncha kjuanjima yatu xi fekuhu. Kui xi b'a kitsúna:

—Nibái. Kuakuchjhi nabixan xi kama chjuúhun Chutsanko.

¹⁰ As'ai j'aijinna Espiritu kō ngjikona ntítsjee nku asunntu tjenki chánka xi 'yún nk'a. Yo tsakúna nanki Jerusalen, kui xi nanki jehe Ntjaná xi Ntjaná tít's'in nibájen ndjiojmi ján.

¹¹ Nd'íhi kjuachánkaha Ntjaná tít's'in kat'aihi nankiu xi nkú joyaha ndjio tsjo k'un chji, xi nkú joyaha nku ndjio jaspe xi taba xi nkúhu nch'an taba.

¹² Tjítjindaihi nankiu nku xjó chánka kō nk'a xi te jo maha ankjuaha. Nkúnkú ankjuo tijnchasti nkúnkú ntítsje kō tjintut'áha ankjuo j'aihihin ntjehe xuta Israel xi te jo maha.

¹³ Jan maha ankjuo xi yja má tju ts'íu kō jan yja má xi tjehe fintjai ts'íu kō jan yja nku ngatehe kō jan yja ngate xinkuu.

¹⁴ Te jo maha tuts'in xjóho nankiu. Nga nkúnkú tjintut'á j'aihihin já postru xi te joho Chutsanko.

¹⁵ Ntítsje xi únchjakona y'a nku yáchuba toonsine xi k'ua chubakoho nankiu, ankjuaha kō xjóho.

¹⁶ Nkuhú chuba y'a nankiu. Nga ndjuhu kō nga tayaha tu nkuhú chuba y'a. Yáchubaha ntítsjee ts'achubakoho nankiu. Jo miij kō jo unchan kilometru kama. Nga ndjuhu kō nga tayaha kō nga nk'aha tu nkuhú chuba.

¹⁷ As'ai ta ts'achuba xjóho. Cháte kō tj'ion metru kama. Chuba xi ts'ínchjén xuta, ta kui xi kits'inchjén ntítsjee.

¹⁸ Ndjio tsjo k'un jaspe kamandakoho xjó kō toonsine xi tu xí ndahá kamandakoho nankiu. 'Ná xi nkúhu chutsín.

¹⁹ Ngayje tíkjá ndjjo tsjo k'un chjí tjíntut'á tsjohó tuts'in xjóhó nankiu, jaspe xi tjuun, zafiro xi ma joho, agata xi ma jahan, esmeralda xi ma ñujuh,

²⁰ onice xi ma uhun, cornalina xi ma juhun, crisolito xi ma yatuhu, berilo xi ma jihin, topacio xi ma ñjaha, crisoprasa xi ma tehe, jacinto xi ma te nkuhu, ko amatista xi ma te joho.

²¹ Ankjuá xi te joo, te jo perla tjihin. Nkúhú ndjjo tsjo k'un perla kamandakoho nga nkúnkú ankuo. Ko toonsine xi nda kamandakoho nyáté k'akuhu nankiu. 'Na xi nkúhu chutsín.

²² Najmi kieke njinku nankiu, at'aha Chutsanko ko Ntjaná, Ntia xi tjihin nga'yún, kui xi njinkuhu nankiu.

²³ Najmi machjéhen nankiu tsa ts'íu ts'íin ndzjehen ko tsa sóo, at'aha nd'íhi kjuachánkaha Ntjaná títs'in ndzjehen ko Chutsanko xi nd'íhi nankiu.

²⁴ Xuta naxinantá xi tjin asuntee incha k'úema má ndzjehen nankiu ko incha k'uaiko yo kjuanchináha já rej xi tjin asuntee.

²⁵ Najmi s'echja ankuaha nankiu nga nistjün, ko najmi s'e nistjen.

²⁶ Yo n'ekjas'en kjuanchináha ko ni tsjo k'un xi tjihin nanki xi tjin asuntee.

²⁷ Tunga ndahá nku ni xi si nginkun Ntjaná najmi kjuas'en yo, ta ndaha xuta xi ts'in ni xi najmi sasihin Ntjaná, ko ta ndaha xi nchja én tsank'á. Tu nkúhú xuta xi tjíntut'á j'áihin xujuhun Chutsanko, yo má nga tjíntut'á j'áihin xuta xi k'úentu tík'uun, kui xi kama kjuas'en yo.

22

B'i ts'in tsakuchiji Jua ntá xi ts'ink'íentu tík'uhun xuta

¹ As'ai tsakúna ntítsjee nku ntáje xi tjihin ntánijua xi ts'ink'íentu tík'uhun xuta. Kui xi tibat'ai xi nkúhu nch'an taba. Má b'entu Ntjaná ko Chutsanko nga batéxuma, yo tibitjuhu ntóo.

² Kamasehen nyáté k'akuhu nankiu ko xki andaihi ntáje tjincha yá tu xi ts'ink'íentu tík'uhun xuta. Nk'ie nga nku nú te jo nyá bjaha tu. Xki sá bjaha tu. Xkaha yóo mahá ts'íinnkih xuta naxinantá xi tjin asuntee.

³ Najmi ta s'ehe ni xi najmi nda kinchjane Ntjaná. K'úejñajihin Ntjaná ko Chutsanko nankiu nga kuatéxumaha ko xuta xi ts'e incha ts'íintsjoho.

⁴ Incha kama kuase'a Ntjaná ko stjen s'et'a j'áihin.

⁵ Najmi ta s'ehe nistjen. Najmi ta kamachjéhen ra nd'í xi ts'íin ndzjehen xuta xi k'úentu yo ko ta ndaha ts'íu, at'aha Ntjaná ts'íin ndzjehen. Tu nkjéhe ni incha kuatéxuma xuta xu'bo.

B'i ts'in tsakuchiji Jua nk'ie nga ja ma k'uaíhi Jesu

⁶ As'ai b'a kitsúna ntítsjee:

—Kjuaxi én xu'bj ko ma n'e s'ejin. Ntjaná, Ntia xi kits'ínkinchja já profeta, kui xi kuats'in nibá ntítsjehe, tu xi kuakúchiji ra xuta xi ts'e ni xi tjihin nga kama xatí.

⁷ —;kjúái xatí! Já b'a nda tjihin ts'e xi títs'intjusuhun én xi tjit'a xujun xu'bj, xujun xi títsuya ni xi tjihin nga kama!

⁸ An Jua kint'e ko kieke ni xu'bj. Askahan nga ja kint'e ko kieke, tsáinkunch'int'aha ntítsje xi tsakúna niu nga kits'intsjoho.

⁹ Tunga b'ahá kitsúna:

—Najmi b'a tu n'ei. An xi ta ts'inxát'aha Ntjaná xi nkúhu ji ko xi nkúhu já nts'ei xi já profeta ko ngayjee xi títs'intjusun én xi tjit'a xujün. Ntjanáha xi n'etsjoihi.

¹⁰ Kō b'a tā kitsúna:

—Najmí tū ch'atjǒ 'mai én xi kits'ínkjas'ehin Jesucristo xi tjit'a xujuin. At'aha ja tībichú tiña nistjin nga kuitjusun niu.

¹¹ Xi ts'in ni xi najmí nda, tū nkú kats'ihín ni najmí nda. Xi ch'onk'un, tū nkú kats'ihín ni ch'onk'uhun. Xi nda, tū nkú kats'ihín ni xi ndaha. Kō xi je, tū nkú katuma jehé.

¹² —Johon, kjúái xatía. Kjúái kōhō chji xi tsjaha nga nkúnkú xutā xi nkú nga incha kits'in.

¹³ An xi ntu alfā kō ntu omega. An nga tuts'ihín ni kō nga fekuhu. An xi tjuhun kō xi fekuhu.

¹⁴ Já b'a nda tjíhin ts'e xutā xi tibanéhe najyuhun tū xi ts'íinkjáihín rā tuhu yá xi ts'ínk'íentu tík'uhun xutā kō tū xi kama kjuas'ehen ankjuaha nankiu!

¹⁵ Natsin ján kuincha xutā xi ch'onk'uun, xi ts'in t'je, xi chubā fantukohó xinkjín, xi ts'ínk'ien anjima, xi benkjún ntia xi ts'índaha ntsja xutā, kō ngayjee xi tsjohō kō nchja én tsank'á.

¹⁶ —An Jesu tits'in nibá ntitsjena tū xi kuitsuyaha rā xutā ninku ni xu'bj. An nts'én xi nibáha rā kjamaha David, an xi ntjehe David, kō an niñu chánka xi ts'in ndzjen nga ja tífi ma seen.

¹⁷ B'a títsu Espiritu kō chjuúhūn Chutsankō:

—jNibái!

Xi tibasínñjuhu b'a tā katsú:

—jNibái!

Xi tíma xintáha, kanibá. Xi mjehe, tū katakj'áhá ntánjua xi ts'ínk'íentu tík'uhun xutā.

B'i ts'in fekuhu xujun xu'bj

¹⁸ An b'a tíxihín xutā xi tibasínñjuhu én xi tjit'a xujun xu'bj xi títsuya ni xi tjíhin nga kama: Tsa tjín xi k'uésuhun én xi tjit'a ej, Ntjaná k'uésuhun xutā xi b'a ts'íiun kjuanjima xi tjit'a xujuin.

¹⁹ Tsa tjín xi kjéxin én xi tjit'a xujuin xi títsuya ni xi tjíhin nga kama, Ntjaná kjéxihín xutā xi b'a ts'íiun tu xi k'uaihi, tu xi tsjá yá xi ts'ínk'íentu tík'uhun xutā, kō tā kjéxihín ante xi k'uaihi xutā xu'bo nanki jehé Ntjaná xi tjit'a xujuin.

²⁰ Xi tīb'éjña chji ni xu'bj b'i títsu:

—Johon, kjúái xatía.

jB'a katuma! jNibái, Nda Ntja Jesu!

²¹ Ngatentoo kas'enūu kjuandaha Nda Ntjaná Jesu. B'a katuma.